

Señorío Juan de Madroño Landeshutten Bibliotheca Valenciana

Duplicum.

EX LIBRIS

F. S. FERGUSON

Esta reproducción ha sido obtenida exclusivamente con fines de investigación y de estudio.

www.iberlibris.com

Sermones sancti Vincentij fratris
ordinis predicatorum de tempore
Paschalis.

Incipit tabula al-

phabetica sermonū magistri Vincēij ordi-
nis predicatorū partis estivalis omniū i hoc
volumine contentorū facilliter indicatiua.

De littera **A**

Adominatio siue blasphematio
dei peior est inter omnes septē
modos male vite. Patet f̄mone
ferie septe penthecostes

Abstinētia cū moderamine z discretōe p̄fici
enda ē. patet sermone sc̄do dñice i albis Et
sermone ferie q̄nte penthecostes.

Abstinentia corporalis necessaria est. patet ser-
mone p̄mo dñice p̄me p̄ octauas pasce.

Actio xpi. Itē ois xpi actio n̄ra ē instructio.
sermone tercio dñice. iij. p̄ octauas pasce.

Adoratio eucharistie. i. hostie p̄secrate qual
erit. sermone p̄mo festi corp̄is christi.

Adā p̄ pet̄m suū traxit nos oēs ad p̄les defe-
ct̄ siue plura mala. sermone p̄mo dñice ter-
cie p̄ trinitatē. Ididē. nota. hūilitōe possu-
mus recuperare q̄ adā supbiēdo amisit.

Aduent̄ messye general̄ duplex ē. sermone p̄-
mo dñice tercie post octauas pasce.

Aduent̄ sp̄s̄ sancti tria bona nobis p̄fert. f̄mōe
tercie serie post octauas penthecostes.

Affectio celestialis siue desiderii ad paradysū
id est ad celū empireū est optimus locus la-
crimaz. sermōe. ij. dñice. ij. p̄ octauas pasce

Afflictio p̄nial̄ in nobis modica est. sed p̄ctā
sunt multa. magna z ḡuia. sermone primo z
sc̄do dñice sc̄de p̄ octauas pasce.

Agilitas corp̄is gl̄ificati quanta ē p̄ resurre-
ctionē. quere in die pasce sermone sc̄do.

Alleluia canticū leticie q̄n cātari dz. z vñ dz.
sermone. ij. diei pasce.

Altaris sacrificiū duas bz p̄ditōes seu p̄prie-
tates. patet ser. ij. festi corp̄is christi.

Alitudines siue secreta mirabilia sacri eu-
charistie. patent in E. de eucharistia

Ambulam̄ ad paradysū celestē vl̄ eq̄tādo vl̄ pe-
dibz ambulādo. vl̄ nauigādo vl̄ natādo. vel
volādo. f̄mone. v. dñice septe p̄ trinitatis.

Amor siue amicitia fraternal̄ oia interpretā-
tur ad bonū. ser. j. dñice q̄rte p̄ trinitatis.

Amor p̄ximi fundamentū est toti⁹ legis xp̄iz
p̄ncipiū oim bonorū. f̄mone sexto dñice. ij.
post trinitatis.

Amor xp̄i ad nos tāl̄ ē q̄ accepit oēm iniuri-
am z crudelitātē nostrā ad se. patet sermone

tercio dñice tercie post octauas pasce.

Angeli cantāt nobis cātilenā triplicē p̄tute
in se p̄tinentē. p̄z sabbato p̄ ascensionis.

Angeloz chori seu ordines q̄ z q̄t sunt. p̄z in
sermone ascensionis dñi.

Angeloz p̄minentia z etiā ordinatōez. vide
sermone sc̄do dñice p̄me p̄ octauas pasce. z
in ser. vj. dñice. ix. post trinitatis

Aiaz purgatorij quattuor sūt p̄ditōes a no-
bis valde diuerse. sermōe. ij. dominice. xj. p̄
trinitatis.

Aie dānate. vide in D. l̄ra. z dictōe dānatoz.

Aiaz defect̄ siue mala puenerūt ex pctō pro-
thoplasti. ser. p̄mo dñice. iij. p̄ octa. pasce

Aparuit xp̄us p̄ resurrectōz multis modis
patet f̄mone diei pasce sc̄do. Et ampli⁹ q̄re i

R. de resurrectione

Aparuit christ̄ post resurrectōz i triplici for-
ma. sermone ferie quarte pasce

Apellare debem⁹ p̄fidēter d̄ iudicio iusticie
dei ad iudiciū misc̄die eius. sermone tercio
serie sc̄de rogationū

Arbitriū rep̄it in pl̄ibz creaturis. sed solum i
homibz rep̄it libez. sermone. iij. dñice quar-
te post trinitatis

Arbitriū liberum quomō p̄ quattuor ligat̄.
patet ibidem

Ardens erit desiderii nost̄z in ōzonibz n̄ris
patet ser. iij. serie sc̄de rogationū.

Arguet dñs mundū de multiplici pctō cum
venerit ad iudiciū. patet ser. ij. dñice iij. post
octauas pasce

Argumētā multiplicia diaboli p̄ que arguit̄
trahēdo nos a bono p̄posito. patet sermone
q̄nto dñice. xxv. post trinitatis.

Argumētis mult̄. i. apparitōibz diuersis pa-
tuit resurrectio xp̄i. sabbato post pasce

Arma q̄ induere debem⁹ vt fortes sim⁹ in re-
sistēdo d̄ diaboli suggestōes. patent ser. iij. z
iij. dñice. xxj. post trinitatis

Artes diaboli q̄z variē mlt̄iplices et fallaces
sunt. Et artes xp̄i q̄z sūt i oppositū. p̄z ser-
mone. v. dominice. xxv. post trinitatis

Articul⁹ resurrectōis maioris fuit difficulta-
tis. nō solū fidelibz sed etiā infidelibz ad cre-
dendū. sermone tercie serie. et f̄mone sabba-
to post pasce

Articul⁹ resurrectōis ad oēs sensus hois de-
claratus est. patet ibidem

Articulos fidei scire tenemur. z sepe i petitiō-
nibz z ōzoibz n̄ris exp̄mere. ad min⁹ manez
sero. qz mire p̄tut̄ sūt. ser. ij. serie. ij. rogationū

Tabula

Ascēdit nemo ad celū nisi q̄ de celo descēdit.
quō intelligit h̄. ser. iij. trinitatis.
Ascendim⁹ celū p̄ nouē grad⁹. ptz ibidē
Ascēdim⁹ montē dñi. i. celestē curiā cū ornati
sum⁹ q̄ttuor stutib⁹ q̄s dauid enarrat p̄ spi
ritū sc̄m. ser. iij. dñice. xj. post trinitatis
Ascēsiō xp̄i gl̄iosa nobis fuit expediēs ueni
ens ⁊ vtil. ptz in s̄mone diei ascēsiōis.
Ascēsiōis xp̄i nota sex circūstātiās seu p̄diti
ones q̄ etiā erūt in descēsiōe ei⁹ ad iudiciū
sermone serie sette post ascēsiōis.
Auaricie pctm̄ assilāt statere iniq̄ ⁊ ponderi
dolofo. ser. iij. dñice. ij. p̄ octauas pasce.
Auaricia p̄pā latrociniōz auar⁹ latroni. ser.
sc̄do dominice. iij. post octauas pasce

De littera B

Baptism⁹ mūdāt a pctō originali. vi
de sermone. vj. dominice in albis.
Baptism⁹ quo mūdāmur et purga
mur nos est q̄ntuplex. patet ibidē
Baptizati si crediderit saluabit. vide pulc̄z
sermonē. ser. iij. dñice infra octa. pasce
Baptism⁹ aq̄ ē p̄mū sac̄m ecclie p̄ncipali⁹ et
cōi⁹. ⁊ d̄z h̄ baptismā vnū triplr. cū canit ec
clia. Cōfiteor vnū baptismā ⁊c. p̄z ibidē.
Baptizādi mod⁹ ⁊ forma. ptz eodē sermone
Baptizādi modū vide etiā in sermone p̄i
mo diei trinitatis
Beatoz loc⁹ est inestimabil. s. celū empireuz
ser. ij. dominica p̄ma post trinitatis
Beati quō uisitēt loca damnatoz. ⁊ vidēt pe
nā eoz. ser. j. dñice p̄me post trinitatis
Bñificia xp̄i generalia q̄ttuor sunt de q̄b⁹ re
tributōz honor⁹ ⁊ laudis tenemur ei facere.
sermone infra octa. ascēsiōis. s. in om̄ib⁹
Blasphemia siue abominatio peior est int̄ mo
dos septē male vite. ser. serie sette p̄teco.
Blasphemia iracūdoz notabilē exp̄mif. ser
mone sc̄do dñice. iij. post octauas pasce
Bonū qd̄ hēm⁹ a deo q̄ntuplex ē. ⁊ quō vnū ab
altero differt. p̄z ser. iij. dñice. xij. p̄ trinitatis

De littera C

Camera in q̄ xp̄s faciet ⁊ preparabit
cenā suam q̄ntuplex est. ⁊ q̄t angulos
habet illa. patet sermone p̄mo dñice
sette post trinitatis
Cantilena quā angeli cantāt p̄ n̄ra saluatōne
tres h̄z stutes. sabbato post ascēsiōis
Cantilene qd̄a sunt ambulātib⁹ p̄gre neces
sariē. patēt s̄mōe. vj. dñice. xx. p̄ trinitatis.

Capitanei infernales oim diaboloz q̄ et q̄t
sunt ī inferno ⁊ vnde tētāt. patet ser. ij. domi
nice. xij. post trinitatis
Captiuitas pcti q̄ detēti sum⁹ q̄s p̄iculosa est
vide ser. iij. dominice sette p̄ trinitatis
Caracter q̄ dat̄ p̄sb̄is in sac̄o ordinū ē in
delibil. ser. vj. dominice in albis
Caritas cordial⁹ q̄s necessaria ⁊ vtil. ptz ser.
iij. dñice. xij. post trinitatis
Caritas sup̄nal⁹ ē optim⁹ qd̄ bone vite. s̄mo
ne sc̄do dñice p̄me p̄ octauas pasce
Caritas obiectū de⁹ ē. Itē caritas alias stut
tes theologicales excedit. Itē donū carita
tis vinculū ē p̄fectōis. ptz s̄mone qd̄a infra
octauas ascēsiōis. s. Ante oia
Caritatis nota tres gradus. Ibidē
Caritatis deifice nota etiā tres grad⁹. s̄mōe
iij. dñice. xij. post trinitatis
Carnalē loq̄ ⁊ p̄uersari ē q̄ri⁹ grad⁹ q̄ itur ad
infernū. ser. iij. dominice. xj. post trinitatis.
Caro sub̄iēci d̄z impio aie. vide ī dominica
in albis ser. none sc̄do
Caro n̄ra. s̄z ancilla. aia s̄o filia Ibidē
Caste viuere ī gulpsitate ⁊ ebrietate ē magis
miraculosū q̄s mortuos suscitare. ser. iij. do
minice p̄me post octauas pasce
Catholica fides quō teneri d̄z q̄re ī dñica p̄
ma p̄ pasca. s. in albis sermone q̄nto
Celebratio misse. vide de missa in B.
Celebrādo qd̄a errant. vide in errore
Celi p̄prietates q̄ ⁊ q̄t sunt. Et in q̄ celo nos h̄
viuētēs corpali⁹ mēte p̄uersari debem⁹
Cena xp̄i q̄ ē. ⁊ qui sunt ad eā vocati. ser. p̄mo
dominice sc̄do post trinitatis
Cesus siue nūmisma quē v̄l qd̄ deo tenemur
q̄lis vel q̄le ē. ptz in H. s. de nūmismate
Cibamur sp̄ualit̄ q̄ncūq̄ missam debite au
dim⁹. ser. j. dominice. i. p̄ octauas pasce.
Cib⁹ quē comedem⁹ h̄ p̄uiuādo ⁊ p̄ādendo
cū rege xp̄o multiplex ē. patz ser. ij. dñice. xx.
post trinitatis
Ciuitatis fortitudo p̄sistit in septē. vide ī ser.
sc̄do dñice p̄me post trinitatis
Claritas corpis gl̄iosi excedit claritatez oim
planetaz. ser. iij. dominice in albis
Claudi vocāt ad p̄uiniū xp̄i. q̄re h̄ ⁊ qd̄ desi
gnat̄ p̄ eos. sermone p̄mo dominice sc̄do p̄
trinitatis.
Cogitatōes q̄ttuor habebim⁹ in mente p̄ q̄s
trahi possum⁹ ad p̄ez nost̄z celestē. sermo
ne serie quarte penthecostes
Collocamur ī optimo loco a xp̄o tāq̄ oues

a vero z bono pastore. sermone pmo domi-
 ce. i. post octauas pasce
 Colluctatio mltipler. phibet nobis ab aplo
 ser. iij. dnice. xij. post trinitatis
 Lomunicargvolēs tres reges malos victo-
 riā hēbit. q̄ de oi pctō tētāt. sermone scdo in
 fra octauas ascensionis
 Lomunicare obligamur sel' ad min' in anno
 realiter. sed in q̄libet dominica spūalit'. ser.
 pmo domice pme post octauas pasce i octa-
 ua sacri. Ibidem
 Lōpassio fraternal' q̄ ad p̄timū optima ē ele-
 mosyna. sermone scdo dominice. iij. p' octa-
 uas pasce
 Lōclusiones tres subtilit' ostēdunt de opere
 dei bono qd̄ i nobis incipit p̄tinuat' p̄ficat'
 sermone. v. dnice. xij. post trinitatis
 Lōcordia siue pax i triplici statu hoim sua-
 ri d̄z. s̄z diuersimode. q̄re h̄ in dnica in albis
 sermone pmo z scdo. Ampli' de p̄cordia. q̄-
 re in p̄. de pace
 Lōcordia fraternalis necessaria ē ad acq̄ren-
 dū sp̄m̄ctm̄. sermone pmo diei pasce
 Lōditōes. vij. male ipsi' infirmi n̄d̄re sūt p̄di-
 ctū Job. ser. iij. dnice scde post trinitatis
 Lōditōnes pctōz octo vide ser. v. dominice
 scde post trinitatis
 Lōfessio sacramental' ē q̄d' q̄dā p̄ quē ascendi-
 mus in celū. ser. iij. diei trinitatis
 Lōfessio sit i inferno non deo sed diabolo ex
 vebemēti angustia damnatoz. ser. iij. domi-
 nice. xij. post trinitatis
 Lōfessorē eligam' nobis mag' discretū. ser. j.
 dominice quarte post trinitatis
 Lōfirmatio qz ē q̄dā sacm̄. q̄rēda est in l̄ra
 S. de sacramentis
 Lōfidere nemo d̄z ex se tanq̄ ex se aliqd̄ face-
 re. qz om̄ia a deo sunt. ser. iij. dominice q̄nte
 post trinitatis
 Lōfortatiuū triplex eūti ad paradīū celestē p̄z
 sermone. v. dominice. vij. post trinitatis.
 Lōnsciētia n̄ra d̄z liber dei. qz ex p̄scia de' no-
 scit opa n̄ra. z nos nosmetipsos. dominica
 infra octauas ascensionis
 Lōsolatōes tres magnas fecit nobis xp̄us.
 ser. pmo dnice q̄rte post octauas pasce
 Lōuersatio n̄ra erit in celis quō h̄ intelligit'.
 ser. iij. dominice. xij. post trinitatis
 Lorde decē in psalterio designāt decē p̄ce-
 pta decalogi. In die pasce sermone. j.
 Lōronari voluit xp̄us vt sup̄biā q̄ ē radix om-
 niū maloz z initiū n̄re p̄ditōnis nos vitare

doceret. ser. iij. dnice pme p' octauas pasce.
 Lōrp' dnici q̄s d̄nter dat nobis h̄ in eter-
 na glia. sermone. iij. diei pasce
 Lōrp' xp̄i post resurrectionē q̄rtuor dotibz
 fuit dotatū. s. nobilitate. agilitate. claritate z
 impassibilitate. patet ibidē. etiā sermone. iij.
 dominice in albis
 Erapula q̄t defect' z morbos corp. dducit
 p̄t' sermone pmo dnice. xvij. p' trinitatis.
 Creaturaz diuersaz diuersū nota gradū. ser-
 mone q̄rto dominice q̄rte p' trinitatis
 Creaturaz nouaz in aia sunt p̄ditōes. pmo
 ne q̄nto dominice. xij.
 Creationē mūdi. vide infra de B.
 Credere deo. credere deūz credere i deū quō
 differūt. p̄z ser. iij. dnice. xij. post trinitatis.
 Credere qd̄ tenemur z quō. z qz credētia sim-
 plex ē necessaria z meritoria. ser. v. in albis.
 Credere tenemur articulos fidei. h̄ dictū est
 supra in A. de articulis. vide ibi
 Christi dicimur om̄s xp̄iani z ei p̄tinem' tri-
 plici iure. ser. iij. dnice. xij. post trinitatis
 Christi orādo q̄d̄ triplicē obf̄uauit moduz. s.
 oculos subleuādo. man' extēdendo. genua
 flectēdo. z ad terrā p̄cicendo. sermone in vi-
 gilia ascensionis
 Crudelitātē q̄ntuplicē pctōz nota i sermone
 tercio dominice. iij. p' octauas pasce
 Cruc' signū quō faciem' signādo nos expri-
 mēdo h̄ vba. In noie p̄ris z filij et sp̄s facti
 patet in sermone scdo diei trinitatis
 Curauit xp̄s lep̄ā q̄ntuplicē. patz ser. iij. do-
 minice. xij. post trinitatis
 Curia sitte palatiū xp̄i i extremo iudicio erit
 duplex. s. miscōia z iusticia. sermōe tercio se-
 rie scde rogationū
 Custodias duas habēt angeli de nobis p̄n-
 cipales. vide sermone tercio dominice xvj.
 post trinitatis

De littera D

Damnatorū facies v' forma q̄ tur-
 pis est z q̄s horribilis. require sermo-
 ne tercio dominice in albis
 Dānatorū tristitias z dolores p̄sidera et vñ
 causant. sermone serie q̄nte p̄sbecosfes
 David p̄pha manifestissime locut' ē de myste-
 rijs xp̄i p̄cipue de resurrectionē xp̄i z eius ho-
 ra. sermone pmo diei pasce
 Defectus siue error clericorūz in celebrando
 missas. vide de missa in l̄ra B. z de errore
 in littera E.

Debitores sum⁹ trib⁹. s. deo. primo z nobis ip
 sis. s. mo. v. dñice. viij. post trinitatis
 Decipiūt nos diuitie multiplici. vide dece
 p⁹tes notabiles ser. iij. dñice. xv. p⁹ trinitatis.
 Denario septuplici emi⁹ villa infernal. vide
 s. mone. ij. post trinitatis
 Descēdim⁹ ad infernū gradib⁹ septē. s. req⁹re
 s. mone q⁹rto dñice. xj. post trinitatis
 Deuotio n⁹ra spūal⁹ q⁹ modica z q⁹ parua est
 ser. p⁹mo dominice scde p⁹ octauas pasce
 Diaboloz septē noia d⁹ septē pctis mortalib⁹
 tētatiū. p⁹ ser. p⁹mo dñice. xv. p⁹ trinitatis
 Diaboli p⁹as triplr annihilata ē in passione
 xpi. In die pasce sermone scdo
 Dies sex sunt quib⁹ p corpe laboram⁹. z solū
 vna die p anima. s. mone p⁹mo domice scde
 post octauas pasce
 Dies octo sunt q⁹ octies penitere debem⁹.
 dñica in albis sermone p⁹mo
 Dies in q⁹ letemur z exultem⁹. p⁹z ibidem
 Digiti q⁹q⁹ in manu quō noiant z quid desi
 gnant. quere p⁹ B. de manu
 Dimēiones charitat⁹ q⁹tuor sūt. s. lōgitudō.
 latitudo. sublimitas z pfundū. s. mone infra
 octauas ascensionis
 Dilectio fraterna siue p⁹xi mi patet in l⁹ra p.
 ibi p⁹xi mū nost⁹
 Dilectōem exercebim⁹ generalē q⁹ ad oēs ho
 mines sine p⁹sonaz exceptōe. ser. iij. trinitatis.
 Dilectōem adhibebim⁹ p⁹tualē sp cū recta in
 tentōe. s. mone. iij. trinitatis
 Diligere tenemur q⁹q⁹ p ordinē. p⁹mo deum
 scdo p⁹xi mū. tercio aiā nostrā. quarto cor
 pus nost⁹. q⁹nto bona temporalia. sermōe. iij.
 dominice q⁹rte post trinitatis
 Diligere tenemur z obligamur deū q⁹tuor d⁹
 causis. ser. iij. dñice infra octa. ascensionis
 Dilectōis. p⁹batō ē opis exhibitio. s. mone. j.
 dñice q⁹rte p⁹ octauas pasce
 Discipul⁹ discere cupiens q⁹les q⁹stiones pōt
 mg⁹ro suo mouere sine reprehēione. s. mōe p⁹
 mo de sancta trinitate
 Dispositōes q⁹tuor q⁹ disponūt nos ad recipi
 endū spūscm. In die pētecostes s. mo p⁹m⁹
 Diuitijs dñari z eis seruire nota d⁹ntiā. ser
 mone. j. dominice. xv. p⁹ trinitatis
 Diuitie q⁹tuor p⁹ditōnes malas habēt quib⁹
 trabūt hoicm ad p⁹ditōem. patet ser. iij. dñi
 cc. xv. post trinitatis
 Diuitiaz z diuitiū h⁹seculi reprobatōes. pa
 tent ser. j. dñice p⁹me post trinitatis
 Diuitie triplr dicunt⁹ māmona iniquitat⁹. ser.

p⁹mo dominice none post trinitatis
 Doctrinas xpi bonas et multas. vide s. mōe
 p⁹mo dominice. x. post trinitatis
 Dolores damnatoz quere in tristitia
 Dolores z flet⁹ maximi erūt pctōib⁹ in sepa
 ratione corpis z aiē corā iudice xpo. s. mone se
 rie sexte post ascensionis
 Dolores p⁹ximo xpi in cruce. q⁹re ser. iij. dñi
 ce p⁹me post octauas pasce
 Dominica in albis d⁹ dñica p⁹ma post festuz
 pasce. s. octaua pasce
 Dñica die cessare debem⁹ ab occupatōe cor
 porali. z solū insistere negocijs spūalib⁹ anie
 n⁹re deseruentib⁹. ser. j. z. iij. dominice secun
 de post octauas pasce
 Dom⁹ siue loc⁹ ab h⁹sclo decedētū q⁹plex ē.
 p⁹z ser. p⁹mo dñice p⁹me post trinitatis
 Dñs vniversal⁹ est xps. patet s. mōe scdo z ter
 cio dominice tercie p⁹ trinitatis
 Donū carissimū z optimū dedit nob⁹ xps q⁹
 fuit viu⁹. s. cor⁹ p⁹ suū quō p⁹uenit cū p⁹ac n⁹ro
 materiali. vide mirabilia ser. iij. corpis xpi
 Dotib⁹ q⁹tuor fuit cor⁹ p⁹ xpi dotatū p⁹ resur
 rectōem in die pasce. ser. scdo
 Dubitās in fide fluctui mar⁹ assilat. z quō re
 prehendit. ser. v. domice p⁹me p⁹ pasca
 Dubiū multi habēt de illo s⁹bo xpi cuz dixit.
 Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit.
 Nota pulcras solutōes illi⁹ in sermōe tercio
 dñice infra octauas ascensionis
 Dubia sunt sp in meli⁹ interpretanda. ser. p⁹mo
 dominice quarte post trinitatis
 Duratio s⁹tut⁹ siue s⁹tualis i nobis breuis et
 modica ē. ser. j. dñice. ij. p⁹ octauas pasce

De littera E

Ebietas z gulositas inimicant omni
 opi bono. Et q⁹ ebri⁹ castevinat ma
 ius miraculū ē q⁹ suscitare mortuos
 ser. iij. dñice p⁹me p⁹ octauas pasce
 Effectus finales sūt a deo. dispositōes s⁹ p
 nos. s. p arbitriū nost⁹ libez. In vigilia pen
 tecostes
 Elemosyna q⁹ modis fit. vide q⁹ p⁹ncip⁹ ser
 mone. ij. dominice. xv. post trinitatis
 Elyna optima ē p⁹passio fraternal⁹ ad p⁹xi mū
 ser. ij. dñice. ij. p⁹ octauas pasce
 Equ⁹ multiplex. s. pallid⁹. rufus z c. hostē mul
 tiplicē aduersus aiā n⁹ram militāt edesigt
 ser. iij. dominice scde p⁹ octauas pasce
 Errare nolēs i via q⁹tuor p⁹siderabit sig pere
 grinis p⁹uenientia. ser. p⁹mo ferie scde pasce

Error clericorum vel sacerdotum indebite cele-
 brantium. patz ser. ij. dñice. xxiij. p^o octa. pasce
 Idē pz ppulcre ser. ij. dñice. vj. p^o trinitatis
 Etates mūdi z hoīs q̄ z q̄t sunt. patz ser. j. do-
 mīce scōe post trinitatis
 Etates mūdi septē cōiter assignāt. z i ser z p
 ser etates clausa fuit porta celi. ser. iij. dñice
 xvj. post trinitatis
 Eucharistia q̄nq; mirabilia secreta siue alti-
 tudines i se p̄tinet. fmone p̄mo corpis xp̄i
 Itē ser mirabilia ei^o patent ser. iij. eiusdē festi
 Itē nouē mirabilia patēt fmo. q̄rto eiusdē
 Eucharistia p̄ p̄sōz m̄ sumpta sepe proficit
 missam audientib; pl^o q̄ missam celebranti-
 bus. in octaua corpis xp̄i
 Eucharistia sumere volēs victoria; habebit
 q̄ttuor reges diabolicos d̄ oi genere vicio-
 rū tentātes. ser. ij. infra octa. ascensionis
 Eucharistia accedētes quō habebūt se in su-
 mendo. fmone q̄rto festi corpis xp̄i. z fmōe
 scōo diei pasce
 Eucharistia q̄nq; magnas p̄fert nobis utili-
 tates in hac vita. ser. ij. diei pasce
 Eucharistia sumere tenemur oi anno ad mi-
 nus sel^o realit. s; i q̄libet dñica die sp̄ualiter.
 ser. p̄mo domice p̄me p^o octa. pasce
 Exaltās se in b̄ sel^o quō hūiliabit. patz ser. p̄-
 mo dominice. xvij. p^o trinitatis
 Excellētie siue dignitates xp̄i tres. patēt ser.
 p̄mo domice. vij. post trinitatis
 Excellētie corpis xp̄i gliosi patent ser. ij. diei
 pasce. z ser. iij. dominice in albis
 Excellētiās sanguis xp̄i vide in S.
 Excusatiōes illoz ad cenā xp̄i non venientū
 fmone p̄mo dñice. ij. p^o trinitatis
 Exēplo vxoris bone vir sepe p̄uertit ad emē-
 datōem vite. vide in Uxor
 Exēplo achab iniq; demonū inuocator; z in-
 nocētū occisoris hoies mali ad p̄nia; reuo-
 cant. ser. iij. serie scōe rogationū
 Exempla duo dedit Aug^o. p̄ q̄ credentiā z fir-
 mā fidē possum^o h̄re de trinitate p̄sonarū in
 vnitāte essentie z p̄seq̄nt de oib; articulis fi-
 dei. fmone p̄mo diei trinitatis
 Exēplū pulcē de charitate q̄ i pauc; vera re-
 perit. ser. iij. domice. xxiij. p^o trinitatis
 Exēplū dei ab hoie triplex est quō intelligit cū
 de^o vbiq; ē. pz ser. j. dñice. v. p^o trinitatis
 Explicare debem^o patēter palāz z manifeste
 scz corde ore z ope nil occultando i p̄fessiōe
 ser. iij. serie scōe rogationū
 Extrane^o siue pegrin^o p̄ q̄ttuor cognoscitur

fmone. vj. dominice. xx. post trinitatis
 Extraneo pegrino quot cautele sunt necessa-
 rie. patet ibidem

De littera J

JAcies z apparentia damnatorum q̄s
 turpis z horribilis est. patet fmone
 tercio in albis

Falsoz p̄phetaz d̄iam. vide in p̄pheta
 Fallūt diuitie diuitē. vide in l̄ra D.
 Fama bona q̄s vtilē z quō restitui d̄z postq̄s
 fuerit ablata. ser. j. dominice in albis
 Fama bona ablata citi^o z diligent^o est recu-
 perāda q̄s furtū latronis vel furis. ser. ij. do-
 minice tercie p^o octauas pasce. Idēz patet
 ser. q̄rto trinitatis
 Festi obseruantia p̄fert nobis om̄e bonum
 Festi v̄o fractio adducit om̄e malū. ser. sexto
 dominice scōe post trinitatis
 Festiuas i ciuitate celesti de q̄ntuplicib; p̄sō-
 nis sc̄tis. ser. serie q̄nte pentecostes
 Fornicatio simplex pct̄m̄ graue ē. pz domi-
 ca p̄ma p^o pasca. s. in albis sermone q̄nto
 Forma damnatoz patet in facies
 Forma triplici xp̄s post mortē suā apparuit.
 sermone ferie quarte pasce
 Fides a p̄ncipio mūdi fuit necessaria ad sa-
 lutē sed d̄nter in antiq; testamēto z in nouo
 sermone q̄nto dominice in albis
 Fidei articuli q̄ z q̄t sūt. z a q̄b; p̄positi sunt.
 patet ser. iij. dñice. xxiij. p^o trinitatis
 Fili^o dei effici^o q̄libet xp̄ian^o. p̄ q̄d. vide fmōe
 ferie serte post pasca
 Filij dei effici^omur p̄ grām quō possum^o hoc
 peipe z cognoscere. sermōe. vj. domice octa-
 ue p^o trinitatis
 Flet^o siue lacrimatōis q̄nq; sunt modi z quō
 flet^o n̄r p̄uertet in gaudiū. ptz ser. ij. domice
 scōe p^o octauas pasce
 Flet^o siue ploratio n̄ra i orōib; n̄ris erit lacri-
 mabil. ser. iij. ferie scōe rogationū
 Frater n̄r q̄s d̄z z quō ei recōciliari tenemur
 ser. ij. dominice. vj. post trinitatis
 Fraternitate sp̄ualt om̄s xp̄iani dicunt^o frēs
 ser. ij. dñice p̄me p^o trinitatis
 Fraternitatē multiplicē vide ibidem
 Fraternal^o p̄cordia sine rācore inuidie z desi-
 derio vindicte necessario req̄rit ad p̄cipien-
 dū sp̄m̄ sc̄m. ser. p̄mo diei pentecostes
 Fraternalis siue p̄malis dilectio qual^o z quā-
 ra erit. vide in p̄. de primo
 Fraudulēta mēdositas siue furtū lingue ex

cedit omne furtū manus. patet f̄mone sc̄do.
 dñice terciē post octauas pasce
 Fructū adipiscimur si ociositatē subterfuge
 re velim⁹. ser. iij. dñice. iij. p̄ octa. pasce
 Fruct⁹ ex q̄b⁹ cognoscit an sit bon⁹ vel mal⁹.
 patet ser. j. dominice. viij. post trinitatis
 Funicul⁹ quadruplex ē q̄ trahimur ad amā/
 dū celestia. feria q̄rta pentecostes

De littera G

Galline sex r̄ps cōpat p̄pter quas dā cō
 ditōes. patet ser. iij. dominice. xxiij
 post trinitatis
 Gaudiū magnū orit̄ cū puer nascit̄ i mundū
 q̄nq; rōnib⁹. Sicut cū sanct⁹ hinc decedit ad
 celū. q; vterq; p̄ dolores acq̄rit gaudiū. vide
 p̄uenientiā z differentiā vtriusq;. sermōe q̄n
 te ferie pentecostes
 Gaudere z letari q̄n z quō debem⁹ vide infra
 in l̄ra **L**ibi **L**etari
 Gaudiū h̄ mūdi vertet̄ in luctū. sed gaudiū
 celeste p̄fectissimū sp̄ durabit. sermone ter/
 cio domice. ij. post octauas pasce
 Grad⁹ digne p̄nie sunt decez. sermone tercio
 dominice. xj. post trinitatis
 Grad⁹ p̄ quē ascēdim⁹ in celū nouē sunt. patz
 sermone quarto trinitatis
 Grad⁹ q̄dā in quib⁹ p̄sistit bonavita septem.
 f̄mone. iij. dñice. xvij. p̄ trinitatis
 Grad⁹ seu modi bonevite nouez. sermone. ij.
 dominice p̄me p̄ octauas pasce
 Gradus misericordie dei erga primos. f̄mo
 ne sc̄do dominice q̄rte p̄ trinitatis
 Grad⁹ septē sunt q̄b⁹ descēdit ad infernū. ser.
 q̄rto dominice. xj. post trinitatis
 Grammatica xp̄i z grammatica diaboli quō dis/
 ferūt. vide in l̄ra **A**. de arte
 Graz sp̄ualīū distinctio siue diuisio est septu
 plex. f̄mone. iij. diei pentecostes
 Gulosos z ebriosos caste viuere ma⁹ miracu
 lū est q̄ suscitare mortuos. f̄mone iij. dñice
 p̄me post octauas pasce
 Gulositas quot mala amministrat. patet s̄. i
 L. s. crapula

De littera H

Habundantiā q̄druplicē habebūt q̄ vi/
 taz bonā inducere nitunt̄. ser. infra
 octauas ascensionis. s. ante oia
 Heretici sunt illi q̄ fornicatōz simplicē dicūt
 nō esse pctm̄. Dominica in albis
 Hois etates quō durāt z cōputāt p̄ diuersa

tpa. p̄z ser. ij. dñice. xv. p̄ trinitatis
 Hō q̄re d̄r dignissima creaturaz nota tripli
 cē gradū i creaturis. f̄mōe tercio trinitatis.
 Honorare oportet nos deū ex q̄t̄uor causis
 sermone. iij. dominice infra octauas ascē.
 Hore diei sex sunt. s. p̄me terciē sette none ve
 speroz z p̄pletorij. sermone. ij. dominice. xv
 post trinitatis
 Itē hois etates p̄ tpa diuisas. vide ibidem
 Hospitiū ter in die ingredit̄ a pegrinis. feria
 sc̄da pasce f̄mone p̄mo
 Hostie p̄secrate adoratio patet s̄. in **A**
 Humili cōpatit̄ de⁹ z p̄tentat̄. duro aut̄ z re/
 calcitranti rigoroze corrigit. ser. ij. dominice
 sc̄de post trinitatis
 Humiliauit se xp̄us sub angelis. sub hoib⁹ z
 sub demonib⁹. q̄re merito exaltat⁹ est. sermo
 ne ij. dominice infra ascensionis
 Humilitatis fuerūt i xp̄o q̄t̄uor grad⁹. feria
 vi. pasce. Et quō hūilitas p̄nat̄ sup̄bie. f̄mo
 ne. iij. dñice p̄me p̄ octauas pasce
 Hūilitatis vere sunt q̄t̄uor sp̄es. nota i ser.
 j. dominice. iij. p̄ trinitatis
 Humiliatio p̄funda ex q̄t̄uor causaf. p̄z ser.
 vij. dominice. xv. p̄ trinitatis

De littera I

Iacula diaboli q̄s varia sūt. vide infra
 in l̄ra **L**ibi **L**entatōes
 Iacta siue tela neq̄ssima anti xp̄i q̄t
 tuor sūt. p̄z ser. q̄rto dñice. xxi. p̄ trinitatis
 Ieiuniū z p̄nia occulte faciēda sunt ne in va
 nā gliaz penitēs cadat. ser. in die ascensiois.
 Ieiuniū nō erit nimīū sed fiet cū discretōne.
 vide s̄. de Abstinentia
 Ignis purgatorij dici p̄t baptism⁹. vide i ser
 mone. iij. dñice infra octauas ascensionis
 Immundicia luxuriosoz. vide d̄ ea in l̄ra **L**
 de **L**uxuria
 Imprudētes efficiimur p̄ septē stulticias. no
 ta in f̄mone. vij. dominice. xx. p̄ trinitatis
 Inclinatōes q̄nq; facit p̄sbyr̄ i missa. p̄z ser.
 v. dominice. xv. p̄ trinitatis
 Incredulitas quō rephendit̄. vide in dñica
 p̄ma p̄ pasce f̄mone. v.
 Infidelitas q̄ntuplex repit̄ in hoie pctōre. s.
 cordis. oris. manuū. pedū z tot⁹ corpis. ser.
 tercio dominice. iij. p̄ octauas pasce
 Infirmitates z dolores capitis app̄terere de/
 bemus. q; purificāt nos. p̄z f̄mone. vi. dñi/
 ce. xv. post trinitatis
 Innocētia baptismal' filioz diligēter custo

diri d3 p bonā doctrinā parētū. dominica in albis f mone. vj.

Iniuriarū remissio designat nobis p plagas lateris xpi. dnica in albis f mone q̄rto

Inq̄nari nō pōt cor p nisi ex p̄sensu mentis. p3 f mone. vj. dnice. xij. p̄ trinitatis

Intellectual cognitio siue discretio in nobis modica ē. ser. j. dnice sc̄de p̄ octauas pasce

Intētio nra d3 ocul nri. sermone p̄mo dominice. vj. post trinitatis

Inuitatio q̄ nos inuitamur ad p̄uuiū xpi z q̄ inuitamur ad p̄uuiū diaboli ē alia z alia f mone p̄mo dnice. ij. p̄ trinitatis

Inuidia excedit oia pctā mortalia. f mōe. iij. domice p̄me p̄ octauas pasce

Irrephensibile faciūt aliquē octo. vide i sermone serie sc̄de p̄ p̄tecostes

Judiciū extremū q̄s rigorose examinat bo minē cuiuscūq; stat h̄ m̄di vide pulcerras doctrinas z optima exēpla. f mone sc̄do dominice none p̄ trinitatis

Judiciū extremū in q̄ttuor excellētis d3 p̄ minere. ser. j. dnice. iij. p̄ octauas pasce

Judices in h̄ seculo iudicātes rectū obfua bunt iudiciū. cū tñ passione cordis. p3 exēplo xpi flētis sup hierl m. f mone primo dominice. x. post trinitatis

Juramentū falsuz pl̄ p̄niet corā deo q̄s homicidiū. q̄suis in mūdo sit contrariū. p3 sermone in dnica infra octauas ascensionis. s. i oib; honoficet

Justicia diuina q̄nq; h3 puncta. q̄re in ser. ij. dnice. ij. p̄ octauas pasce

Justicia quis ordinata tā i lege q̄s i canōe vl̄ in p̄stitutōib; regū z ciuitatū a deo ē. Item quō iusticia paupib; nō ē p̄trahēda vl̄ p̄ra stināda. ser. ij. dnice. iij. p̄ octa. pasce

De littera K

K yrieleyson q̄re cāta z quoriēl cantā do vl̄ legēdo replicat. p3 f mone p̄mo serie sc̄de rogationū

Katholita fides quō tenerid3 z obseruari q̄ re s. in lra L.

Karitas q̄tuplex ē. charitatis obiectū qd est charitatis grad̄ q̄t sunt. vide s. in lra L. q̄a charitas nō debet scribi p k.

Karakter quere etiā supra in L.

De littera L

L achrymatōis siue flēt nri q̄ntuplex ē mod̄ s. in lra F. ibi flēt siue zc.

Lanceatio lateris xpi inuidiā nos vitare docet. ser. iij. dnice. xij. p̄ trinitatis

Latitudinē charitat; petit apls q̄ habeam̄ .i. beniuolētiā z dilectōz generalē. p3 f mō. vij. dnice. xvj. post trinitatis

Lectōes tres docuit nos xps. Req̄re in sermone dnice. v. post trinitatis

Lepzā xps curauit q̄ntuplicif. patet f mone sc̄do dominice. xij. post trinitatis

Legatos fecit aplos suos xps. sermōe. ij. dominice in albis

Letanie q̄tuplices sunt z quō obseruari debēt. z q̄n z quare institute sunt. vide sermōe sc̄do serie sc̄de rogationū

Letari debem̄ quare z q̄n. patet sermone sc̄do diei pasce

Leticia nascentiū z etiā ab h̄ seculo decedentiū. p3 s. in B. s. in gaudiū

Lex moysi et lex xpi quō differūt. p3 f mone serie terciē pasce

Liber septē sigill̄ clausus quē nemo apire poterat nisi agn̄ occisus. q̄ designat mysteriū sancte trinitatis. ser. ij. diei trinitatis

Libez arbitriū solū repit i creaturis hūanis ser. iij. dnice q̄rte post trinitatis

Ligat libez arbitriū p q̄nq; p3 ibidē

Liquoz oim̄ melior ē sanguis xpi in infini tū. vide in lra S. s. Sanguis

Lis siue discordia āgeloz z demonū i agone hois diuersa z maḡ. p3 sabbato p̄ ascēsiōis.

Loc̄ q̄druplex ē i tra vbi recipiunt ab h̄ seculo decedētes. p3 ser. vj. dnice. ix. post trinitatē

Idē p3 ser. ij. dnice. xv. p̄ trinitatis. et f mōe p̄mo dominice. xxv. p̄ trinitatis

Loc̄ nouissim̄ i q̄ recūbere debem̄ q̄s ēz qd designat. ser. ij. dnice. xvij. p̄ trinitatis

Loq̄ rōnabilē debem̄ sine alicuī offensiōe. sermone terciō trinitatis

Loq̄ stulte z s̄ deū vñ puenit. patz ser. q̄rto. dnice. xj. post trinitatis

Luciper q̄re d3 draco z q̄re om̄s dignitates ei sunt i vicia et deformitates mutate. ser. ferie sextē pentecostes

Lucy z vsurā eriget de a uobis de oib; donis q̄ dedit vnicuiq; fm statū tā de corpali bus q̄ de spūalib;. ser. j. dnice. xj. p̄ trinitatis.

Luxurie mltā sūt incitāmēta z occasiōes. sermone. ij. dnice. iij. p̄ octauas pasce

Luxurie q̄nq; spēs docuit nos vitare xps i cruce. ser. iij. dnice p̄me p̄ octa. pasce

Luxuriosi dicētes fornicatōz simplicē nō cē pctm̄ i beresim cadūt. ser. v. dnice in albis

De littera **B**

B Magistros tres iuuenim⁹ in sacra septu-
ra. ser. ij. dñice. iij. p^o trinitatis
Magdalene facta est p^ocipue appari-
tio resurrectōis. ser. scdo diei pasce
Maior erit i celo q̄ in h̄ mūdo se humiliādo
minorauit. ser. ij. dñice infra octa. ascen.
Mala duo sunt q̄ nos p^ocipue retrabūt a bo-
no. f̄mōe ferie q̄rte pētecostes
Mala q̄ncq̄. s. fames. pestilētia. gladi⁹. capti-
uitas. destructio q̄ supuenerūt ciuitati hic
rusalē. q̄ nobis ppter pctā ptingūt
Manet x̄ps nobiscū trib⁹ obseruatis p̄ditio-
nib⁹. ser. ij. ferie scde pasce
Man⁹ hois q̄ncq̄ h³ digitos. z qd p̄ quēlibet
coz desiḡt. ser. viij. dñice. xviij. p^o trinitatis
Mādata dei decē. Req̄re i l̄ra p̄. de p̄cept⁹.
Mansiones in celo multe sunt. par³ f̄mone
diei ascensionis
Marie m̄ri x̄pi p̄mo oñsa fuit resurrectō dñi
f̄mone p̄mo diei pasce
Marty⁹ ver⁹ decē pugnas. i. decē tribulati-
ones sustinet. ser. iij. dñice. xij. post trinitatis
Marty⁹ corā deo multipl̄r effici⁹. multipli-
citer p̄t³ dñica infra octauas ascensionis. s. q̄
crediderit
Medi⁹ illoz ē x̄ps q̄ i nomine sūt p̄gregati.
ser. viij. dñice in albis. Itē multipl̄r x̄ps te-
net mediū. Ibidē
Mediū p̄cipat naturā suoz extremoz. ser.
iij. dominice. ij. p^o octauas pasce
Medicus spūalis d̄r x̄pus. ser. iij. dominice
post trinitatis
Messye duplex ē aduēt⁹ general⁹. p̄m⁹ p̄ repa-
rōe aiaz solū. scds p̄ repatōe cozpoz z aiarū
sūt. ser. p̄mo dñice. iij. p^o octauas pasce
Militāt aduersus aiaz z sp̄m q̄ttuoz morta-
lia mala. ser. iij. dñice scde p^o octauas pasce
Miracula diuersimode fiūt a creatore z a cre-
aturis. ser. p̄mo diei pasce. z ser. p̄mo domi-
ce. xij. post trinitatis
Misericordie z pietatis d̄raz. vide in l̄ra p̄
de Pietate
Misericordia z passio x̄pi ad nos magna p̄t³ in
f̄mone p̄mo dñice. viij. p^o trinitatis
Misericordia siue misericordia p̄mal⁹ fit triplici⁹.
ser. j. dñice. ij. post octa. pasce. z f̄mone p̄mo
dominice q̄rte p^o trinitatis
Misericordie dei erga nos pctōres sex sūt grad⁹.
ser. ij. dñice q̄rte p^o trinitatis
Missā nō debet fieri p̄ pecunia tāq̄ p̄ p̄cio

sed tanq̄ p̄ Ripēdio vict⁹ z amict⁹. ser. viij. do-
minice in albis
Missam celebratiū defect⁹ z errores. Req̄re
ser. ij. dominice. iij. p^o octauas pasce
Missam q̄s male celebrat q̄s bñ Req̄re ser-
mone. ij. dñice. vij. post trinitatis
Mysteria x̄pi cūcta q̄ fecit fuerūt nobis ad
exemplū remittendi pctā. ser. tercio domini-
ce tercie p^o octauas pasce
Mysteriū mirabile sacri eucharistie. q̄re s. i
E. de Eucharistia
Modi vocatōis q̄bz x̄ps vocauit nos ad pa-
radisi p̄uuiū quattuor sunt. ser. iij. domini-
ce. ij. p^o trinitatis
Modi seu grad⁹ bone vite nouē sunt. sup̄ in
l̄ra S. l. Gradus
Modicū septuplū. Hora q̄n x̄pus dixit toti-
ens modicū. qd designat p̄ hoc
Modos petēdi siue orādi habes octo. infra
in l̄ra D. de D. one
Monumentū x̄pi tripl̄r clausum fuit. f̄mōe
in die pasce
Monere bone z p̄t³ p̄ditōes z p̄prietates no-
ta ser. iij. dñice. xviij. p^o trinitatis
Montē dñi. i. celeste regnū q̄s ascēdere d̄z. q̄
rit dauid. z r̄ndit sib̄ip̄si. Innocēs manib⁹
z c. tāgēdo q̄ttuoz p̄tutes seu p̄ditōes p̄sona-
rū q̄ stabūt in loco sc̄to dei. ser. iij. dominice
xij. post trinitatis
Mors q̄druplex accidit nob̄ ex defectu di-
lectionis. s. Dilectio
Mortētiū z ab hac vita decedētiū tres sunt
p̄ditōes. ser. vij. dñice. ix. p^o trinitatis
Mūd⁹ vñ d̄r z q̄t modis capi⁹. z mūdani nō
p̄nt recipe sp̄m̄sc̄m. p̄t³ i vigilia pētecostes
Mūd⁹ al⁹ quē p^o mortē acq̄rim⁹ q̄ttuoz di-
uersa h³ loca. f̄m̄merita v̄l demerita nostra
nobis p̄parata. patet sermone scdo domini-
ce. xviij. post trinitatis
Mūdū creauit de⁹ duplici rōe. f̄mōe q̄rto
dominice infra octauas ascensionis
Mūdicia cordis d̄r p̄nia duplici rōe. f̄mo-
ne. v. dominice. v. post trinitatis
Mulier honesta z bona reducit sepe virum
ad emendationē vite sue. sermone tercio do-
minice in albis
Mulierib⁹ p̄gruit vt i itinere nō sepatim̄ dis-
currāt. ser. ij. diei pasce
Multitudo pisciū ab apl̄is detēta qd desiḡt
sermone. ij. dñice q̄nte p^o trinitatis
Mutuare debem⁹ p̄ximo large sine spelu-
cri. ser. j. dominice. xv. p^o trinitatis

De littera. R. que

ras p alias lras. vt cu3 dicitur: Nascit puer in lra
P. Itē nomē xp̄s in X. Itē dū nascit infans
gaudet mater post dolorē. quere in lra B. d
Bando. Et sic vltim⁹ finge oia incipientia
ab A. in alias lras

De littera D

Obedientia requirit ad oia decē pre
cepta. s̄mone p̄mo dominice quar
te post trinitatis

Obedientie duplex est gradus. sermone p̄ri
mo diei pasce in fine

Obedire z subijci dicitur caro humana spiritui z
aie. sermone. ij. dominice in albis

Obiectū charitatis. vide. s̄. in Charitas.

Oblatōem deo faciem⁹ tūc qñ cū p̄mo no
stro sum⁹ recōciliati. sermone p̄mo domice
septe post trinitatis

Ociū vitare debem⁹ z occupatōem precipue
sp̄iale semp arripe. s̄mone. iij. dñice p̄mez se
cūde post octauas pasce

Idē p3 s̄mone. iij. dñice. iij. p̄ octa. pasce.

Odiū cui nocet z q̄ detestabile ē req̄re in ser
mone p̄mo dñice p̄me p̄ trinitatis

Offerre volēs deo mun⁹. p̄mo d3 se recōcilia
re p̄mo suo. ser. j. dñice. vj. post trinitatis

Officiū diuini in duobz veltibz p̄ficiendū ē.
sermone. vij. post trinitatis

Op̄ bonū fit i nobis p̄ xp̄m tripl̄r. s̄. incipien
do p̄tinuādo z p̄ficiēdo. p̄t3 i sermone q̄nto
dñice. xij. post trinitatis

Opa bona nō sunt dimittēda. q̄uis faciens
esset in pctō mortali. sermone. j. domice q̄n
te p̄ trinitatis

Opa xp̄i oia fuerūt bona. sermone p̄mo dñi
ce. xij. post trinitatis

Opa p̄nie sunt octo. patet in P. de p̄nia

Opa misericordie septe. vide s̄mōe q̄rto do
minice post trinitatis

Opa misericordie p̄nt p̄prehēdi sub q̄ttuor. s̄mo
ne sc̄do. dominice. xvj. post trinitatis

Opa xp̄i q̄dā fiebāt manifeste z q̄dā occulte.
rōem illi⁹ vide i s̄mone ascēsiōis dñi

Opa pietat̄ z misericordie quō differūt. Itē opa
misericordie corpalia sūt q̄ttuor. Et totidē opa
pietat̄ aie. i s̄mone dñice. iij. p̄ trinitatis

Opa septe valde notabilia xp̄s opabatur in
passione sua. sermone. iij. dominice p̄me p̄
octauas pasce

Opa siue mysteria xp̄i septe nos docent oēm

iniuriā nobis illatā remittere. ser. iij. domi
ce. iij. p̄ octauas pasce

Ordines angeloz. vide. s̄. Angeloz

Orandū quō est. s̄. eq̄ aio mane z sero. s̄mone
tercio dominice sc̄de p̄ octauas pasce

Ordinat̄ z dispositi crim⁹ i vita bona q̄dru
plicat̄. ser. j. dominice p̄ trinitatis

Orandi siue petēdi octo sunt modi. pat3 ser.
iij. ferie sc̄de rogationū. z sermone. v. domi
ce. xvj. post trinitatis

Oradi t̄ps tenuit q̄ttuor modos. s̄. subleuan
do oculos i celū. extēdēdo man⁹. flectēdo ge
nua z p̄cidēdo i terrā. p̄t3 in ascēsiōe dñi.

Oro p̄ alio facta multū vtil̄ ē. dominica i al
bis sermone tercio

Oro sp̄ a deo exaudit̄ fua⁹ q̄busdā p̄ditōibz
ser. j. dominice q̄rte p̄ octa. pasce. Idē p̄t3 i
ser. v. dñice. xj. p̄ trinitatis

Oro n̄ra erit p̄ n̄rē. p̄ quē illa oro ordina
ta. quō d3 dicit̄. z q̄r petitiōes p̄tinent i eadē

ser. ij. dñice. iij. p̄ octa. pasce

Oros tres breues etiā magne virtut̄ repiunt
in sacra scriptura p̄ter p̄ n̄rē z aue maria. Re
q̄re i s̄mone dñice. xij. p̄ trinitatis

Oros i vnanimitate z p̄cordia fiēt. Itē attē
te humiliter p̄fidenter z ordinate

Oros bone nota sex p̄ditōes. ser. vj. domini
ce q̄nte p̄ trinitatis

Orare Credo i deū mane z sero maxie neces
sariū ēz vtilē. ser. iij. dñice. xj. p̄ trinitatis

Oro p̄ barisei triplicē defectū habebat q̄ vi
tari debēt i omni bona orōne. ser. iij. domi
ce. xj. post trinitatis

Oro originale peccatū derivat ad oēs ab Adā
seminaliter descendētes. quere in ser. vj. do
minice in albis

Oro visus coram sacerdote est opti
mus modus curandi lepram. sc̄z confessio.
patet sermone secūdo dominice. xij. post tri
nitatis

Oros xp̄i dicimur z p̄ p̄ciosum sāguinē ei⁹ re
dempti. s̄mone p̄mo p̄ octauas pasce

De littera P

Pacē necessario fuabit h̄ q̄ i posterū
eadē fr̄i desiderat. dominica in al
bis sermōe p̄mo z sc̄do. De pace vi
de in loco suo. ibi. s̄. Pax

Paradisum celestē q̄dā intrant ambulando
q̄dā equitādo. q̄dā nauigando. quidā natā
do. quidā volādo. sermōe q̄nto domice se
pte post trinitatis

- Paradisū intrare appellimur rigorose ad eā
trabimur. ser. iij. dñice scde post trinitatis.
- Parētes sūma diligētia tenent custodire pu
eros in innocentia z bonis moribz. ser. sexto
dominice in albis
- Partui infantū mors scōz merito ppat. qz
tā hūc qz illā gaudiū magnū scq̄tur. sermo
ne ferie q̄nte pentecostes
- Passio xp̄i triplr nos liberavit a ptate diabo
li. sermone scdo diei pasce
- Pastor bon⁹ z ver⁹ q̄s d̄z. sermone p̄mo dñice
p̄me p̄ octauas pasce
- Pastoris bonitas erga oues patz q̄druplici
rōne. vide ibidē. patet etiā fmone scdo z ter
cio dominice terciē post trinitatis
- Patientiā sustinere tenemur h̄ sp̄alē cū vera
exultatōe. ser. iij. trinitatis
- Patiētia i tribulatōe ē q̄nta sp̄as hūilitat̄. ser
mone p̄mo dñice. iij. post trinitatis
- Pat septuplex necessaria est i h̄ mūdo. fmōe
quarto dominice scde post pasce
- Pat siue p̄cordia q̄tuplex ē. et q̄tuplr seruari
d̄z. dñica in albis fmone p̄mo z scdo
- Pacēz p̄cordiā q̄ tpe āni marie petere debe
m⁹ z desiderare. ser. ij. serie scde rogationū.
- Pat triplr p̄t etiā diuidi. qz ē q̄dā pat ethica
q̄dā iconomica. z q̄dā politica. sermone se
cūdo diei pentecostes
- Pedes q̄bz ḡdimur quō crucifigēdi sūt. patz
sermone. iij. dñice. xiiij. post trinitatis
- Peccatū originale ad nos om̄s descēdit. p̄z
sup̄ in l̄ra D. ibi. Originale pctm̄
- Peccata totl̄ mūdi ptulit xp̄s i cruce. fmōe
tercio dñice p̄me p̄ octauas pasce
- Peccata venialia. vide in l̄ra U.
- Pnia pficiēt octo modis. q̄ modi pulcre desi
gnant p̄ octo dies. domica in albis ser. j.
- Pnia q̄re latr⁹ z remiss⁹ fiet ifra pasca z p̄te
costen. h̄ plene notat ser. q̄rto eiusdē dñice
- Penitētia digna p̄tinet i se octo grad⁹. p̄mo
ne. iij. dominice. xj. post trinitatis
- Penitētia vt sit deo grata habebit duo. ser.
serie q̄nte pentecostes
- Penitētie octo opa patēt sermone scdo do
minice scde post trinitatis
- Penitētie decē opa patēt sermōe p̄mo do
minice post trinitatis
- Pnie sūt q̄rtoz ptes. s. cordis p̄tritio. emen
dād. p̄positū. or̄. p̄fessio. p̄p̄is satisfactio. ser
mone p̄mo dñice. iij. p̄ octauas pasce
- Pnial afflictio p̄ septē durabit annos p̄vno
pctō mortali. ser. j. dñice. ij. p̄ octa. pasce
- Peregrin⁹ ver⁹ tria icōmoda sustinet. sermo
ne. j. seria scda pasce
- Peregrin⁹ ver⁹ fuit xp̄s ex multiplici ratōne
patet ibidē p̄sequenter
- Peregrini ne errēt ambulāt viā quattuor si
gnis notatā sermone p̄mo serie scde pasce
- Peregrini ter in die solēt intrare hospitium
sic xp̄s in hoc mūdo triplex habuit hospiti
um. patet ibidem
- Personalia bona z sp̄ialia siue essentialia : q̄
habem⁹ a deo p̄te patent ser. iij. domice. xiiij.
post trinitatis
- Petitōes septē p̄tinent i orōne dñicali. patet
ser. ij. dominice. iij. post octauas pasce
- Petitio. De petitōibz vide ampli⁹. s. i l̄ra D.
de orōnibus
- P̄hoz dicta sūt deficiētia. sed rheologoz h̄a
patēt ser. v. dñice. viij. post trinitatis
- Pietas z misericōdia q̄drupliciter differūt. fmone
serie scde pentecostes
- Pisces i tā maḡ multitudine ab apl̄is capti
qd̄ designāt. ser. ij. dñice. v. post trinitatis
- Plage siue vulnera q̄nqz q̄ xp̄s p̄ resurrecti
onē sibi retinuit minores fuerūt q̄ in cruce
qd̄ p̄ h̄ designat q̄re ser. iij. dñice. in albis
- Platee z māsiōes regni celestis sunt ex auro
purissimo z q̄tuplices sunt. vide in sermone
ascensionis dñi
- Plāct⁹ z dolores horribilissimi erūt nobis i
pctō decedētibz. ser. serie sette p̄ ascētionis
- Plenitudinē tripliē fuerūt apl̄i repleti d̄ spū
sancto. sermone p̄mo diei p̄tecostes
- Ploratio siue flet⁹ n̄ erit lacrimabil̄ in oran
do. fmone. iij. serie scde rogationū
- Plorationis siue flet⁹ q̄nqz sunt modi. s. i l̄ra
F. l. Fletus
- Porte ciuitatis hierl̄m q̄t fuerūt. z qd̄ p̄ eas
noiati designat. Req̄re fmone q̄rto domi
nice. xvj. post trinitatis
- Potestates q̄rtoz dedit deus cuilibet bomi
fmone serie sette pasce
- Potestas qualis z q̄nta data est christo. pa
tet ibidem
- P̄randiū xp̄i ad qd̄ nos sum⁹ vocati. z qd̄ est
nobis paratū. q̄le z q̄tuplex est. vide fmone
scdo dñice. xx. post trinitatis
- P̄cepta dei decē p̄sistūt in obediētia. patet
fmone p̄mo dñice. iij. post trinitatis. Et ser
mone p̄mo. dominice. xiiij. post trinitatis.
- Preciositas sanguis xp̄i. vide in S.
- P̄destinatōis subtilē questionē req̄re i ser
mone p̄mo diei pentecostes

Tabula

Premiū eternū. q̄re in S. de Salario
 Presbyteri q̄d opabunt. vide in littera S. f.
 sacerdotes
 Presumptio ipsi intellectus valde mala tri-
 plex ē. s̄mone. ij. domice. vij. p̄ trinitatis
 Propiciatōes x̄pi magnā. sermone. iij. domi-
 nice p̄me post octauas pasce
 Promissioes valde solatorias fec̄ x̄ps aplis
 suis. ser. j. dñice. iij. p̄ octauas pasce
 Prophetaz falsoz nota dñitiā sermōe. ij. do-
 minice. vij. post trinitatis
 Proprietates celi q̄t et q̄ sunt in q̄ sp̄ metalic̄
 sit conuersatio n̄ra. ser. iij. dñice p̄ trinitatis
 Proximū nostz q̄no diligere tenemur. ser. p̄
 mo dñice sc̄de post octa. pasce
 Proximū n̄r q̄s esse d̄r. s̄mōe p̄mo dominice
 xij. post trinitatis
 Prudētia dicēdoz d̄r. s̄mōe p̄mo dñice. ser-
 mone. iij. dñice. xvij. post trinitatis
 Pueri i iuuetute sūma diligētia custodiendi
 sūt i inocētia baptismali. ser. vij. dñice i albis
 Purgatorij ignis d̄r. baptismus misericōdie dei
 ser. in dñica infra octa. ascensionis
 Purgatorij pena triplex ē. z ostēdit nobis p̄
 similitudinē. ser. ij. dñice. xxv. p̄ trinitatis
 Purgatorij locū cōit̄ dicim̄ eē i tra vide q̄sti-
 onē s̄mone p̄mo dñice. xxv. p̄ trinitatis.

De littera Q

Questiōes siue interrogatōes discipli-
 nae ad mgr̄m q̄nq̄s p̄nt fieri sine rep̄hē-
 sione z q̄nq̄s nō. ser. j. de trinitate
 Querere debem̄ p̄mo regnū dei. ser. j. domi-
 nice. xv. post trinitatis
 Questio bona i theologia. An aliq̄s d̄ se p̄so
 vel etiā d̄ alio possit cognoscere q̄ sit filius
 dei p̄cipatiue. s̄. p̄ gr̄am dei. ser. vij. domini-
 ce. vij. post trinitatis
 Questio est int̄ doctores vbi loc̄ purgatorij
 z inferni situatus est. sermone p̄mo domini-
 ce. xxv. post trinitatis

De littera R

Rationē de oi s̄bo z ope reddemus i
 extremo iudicio. vide horribilia ex-
 empla z documēta. s̄mone sc̄do do-
 minice sc̄de post trinitatis
 Redemptiois n̄re opa vide tria. in s̄mone. iij.
 dominice. vij. post trinitatis
 Regnū dei q̄rim̄ p̄mū. i. p̄mit̄ añ oia opa. ser.
 sc̄do dñice iij. post octa. pasce
 Religionē mutare. s̄. exire vñz i n̄ra realiam

piculosū ē z vitupabile. Req̄re exēplū d̄ sc̄o
 bñdicto z q̄daz canonico regulari. ser. q̄rto
 dominice octaue post trinitatis
 Religiosi q̄ z q̄t tenent̄ obf̄uare. s̄mone sc̄do
 dominice. xij. p̄ trinitatis
 Renouamur i aia z vita tribz modis. ser. iij.
 dominice. xvij. post trinitatis
 Resurrectōis articul̄ maior̄ difficultat̄ fuit
 ad credēdū. feria tertia z sabbato p̄ pasce
 Resurrectio x̄pi duas habuit excellētiās sup̄
 oēs alias resurrectōes mortuoz q̄ vnq̄s er̄t
 vel fuerūt. sermone p̄mo in die pasce
 Resurrectio x̄pi fuit celebrata affectuose. de
 monstrata gratiose z publicata virtuose. pa-
 tet ibidem
 Resurrectionis hora patet ibidem
 Resurrectio x̄pi quibz p̄mo manifestata fuit
 patet ibidē. z sermone. ij. eiusdē diei.
 Resurrectōis x̄pi dies q̄re marie desiderabi-
 lis est. s̄mone. ij. diei pasce.
 Resurrectōis x̄pi die q̄re letari z alla cantare
 debemus. Ibidem
 Resurrectōis mysteriū int̄ oia mysteria x̄pi
 fuit nobis maḡ vtile. ser. ij. diei pasce
 Resurrectio x̄pi q̄re petro z q̄re mlieribz ostē-
 sa fuit. patet ibidē.
 Resurrectio x̄pi patuit multz argumēt̄ z ml̄-
 tis modis. sabbato pasce
 Resurgere volēs cū x̄po ornabit se q̄ttuor̄ do-
 tibz in p̄ntiuita. s̄mone. ij. diei pasce
 Resurrectōes q̄druplicē acq̄rim̄ p̄ bona mē-
 sura q̄ primo hic mēsuram̄. ser. j. dñice. iij.
 post trinitatis.
 Retributōes tā de bonis q̄s de mal̄ opibz a
 deo recipiem̄. z h̄ in tribz vicibz. p̄t̄ s̄mone
 ij. dñice. xij.
 Rex diabol̄ ē. quē sup̄are nos oportet. q̄dru-
 plex. vt p̄t̄ ser. ij. dñice infra octa. ascensionis
 Rogatōes siue rogationū dies q̄ tpe añi sūt
 instituti. q̄no obf̄uādī. z q̄d nobis p̄ferur a
 deo cū debite faciam̄ orōes z p̄cessiōes. pa-
 tet in sermonibz p̄mo. sc̄do et tercio ferie se-
 cunde rogationum.

De littera S

Sabbata sanctificans multa bona
 adipiscit i hac vita. q̄ s̄o eadē viola-
 uerit mlt̄plicia picula incurrit. ser-
 mone. vij. dñice sc̄de post trinitatis.
 Sacerdos p̄secrās mūdiciā mēt̄ et corpis
 seruabit qz excedit oēs angelos in dignitate
 officij. sermone p̄mo corpis x̄pi.

Tabula

- Sacerdotū errores siue defect⁹ circa missa/
rū celebratōem. vide. s. in errore
- Sacerdotes renuere debēt vitare rustico/
rū societates. dominica i albis ser. vij.
- Sacerdotes angeli dicunt. Ibidē ser. vj.
- Sacramentū p̄firmatōnis q̄b⁹ d̄z dari. ser.
vj. dominice in albis
- Sacramentū p̄mū int̄ sacramēta ecclie est
baptism⁹ aque. sermone q̄dā infra octauas
ascensionis. s. Qui crediderit.
- Sacramēti eucharistie mirabilia. vide s. de
eucharistia in l̄ra E.
- Salariū qd̄ a xp̄o recipiem⁹ magnū z i etnū
durabile erit. ser. vij. dñice. xvj. p̄ trinitatis
- Salariū gl̄ie eterne si digne p̄mereri volu/
mus q̄ttuor obfuare optet. ser. iij. domini/
ce. xxiiij. post trinitatis
- Saluos fieri vult de⁹ oēs hoies. ser. iij. domi/
nice octauae post trinitatis
- Saluari volēs tria necessaria habebit in se.
f̄mone p̄mo dñice. xij. p̄ trinitatis. Idē vi/
de f̄mone p̄mo dominice. vj. post trinitatis
- Scti quō descēdūt ad loca d̄natoz z vidēt
penas eoz. ser. p̄mo dñice p̄me p̄ trinitatis
- Sanguinis effusio p̄ christi noie optim⁹ est
baptismus. sermone tercio dominice infra
octauas ascensionis
- Sanguinis xp̄i effusi preciositas z dignitas
infinita fuit. sermone primo dominice p̄me
post octauas pasce
- Sapientia z stulticia opponunt sicut virt⁹ z
viciū. ser. vij. dominice. xx. post trinitatis
- Satisfactio z restitutio q̄ sunt z quō differēt
sermone quarto trinitatis.
- Scientia phoz z theologoz quō differunt
patet in l̄ra P. s. Phoz
- Sciētia vel ars. patet. s. in A. de Arte
- Sento fidei resistendū ē q̄ttuor iaculis anti
xp̄i. ser. iij. dñice. xj. post trinitatis
- Secreta septē q̄ p̄ falsaz p̄sonaz errores ex/
tirpanf. ser. iij. domice. viij. post trinitatis
- Secreta eucharistie vide s. in Eucharistia
- Secretū oim mysterioz xp̄i z toti⁹ scripture tā
veter⁹ q̄s noui testamēti declaratū fuit aplis
ser. j. dñice. iij. p̄ octauas pasce
- Semita ē via stricta z qd̄ nobis desigt. patz
sermone. iij. dominice. xij. post trinitatis
- Sepulture mortuoz p̄paf d̄natio inferni
et trib⁹ similitudinib⁹. ser. serie sexte penteco.
- Sepultura inferni septuplex ē. ptz ibidē.
- Sermones discipuloz euntiū i emaus q̄ fu
erūt. nota quedā quibusdā inaudita. f̄mōe
- ij. serie sc̄de pasce
- Sernit⁹ p̄cti. q̄re de p̄ctō in l̄ra P
- Sigilla septē illi⁹ libri clausi iohi euangeliste
oñsi. designāt septē signacula q̄b⁹ liber san/
cte trinitatis p̄sonaz in vna eētia clausus
ē. quē nemo apire vel intelligere poterat ni
si agnus occisus. s. filius dei. sermone secū/
do trinitatis
- Signa duo p̄ que fidei trinitatis excellentiā
p̄siderare possum⁹. patet ibidē in fine
- Signū sancte crucis q̄lter faciendū ē a no
bis q̄ nos signare debem⁹ p̄z ibidē
- Signa multiplicia z reuelatōes oñdit nobis
de⁹ tā corpalia q̄s sp̄ualia. p̄ corroboratiōe fi/
dei. sermone. vj. dominice in albis
- Simoniam cōmittit q̄ diuina p̄ficat ad the
saurizandū t̄palia. ser. p̄mo dñice p̄me post
octauas pasce.
- Sit⁹ ordinū angeloz f̄m sub z sup̄ put san/
cti nobis tradiderūt patet ser. ij. dñice infra
octauas ascensionis. vide ampl⁹ s. de ange
lis in littera A
- Solitaria vita q̄b⁹ p̄gruit z q̄b⁹ vita cōis. f̄/
mone. iij. dñice. ix. post trinitatis.
- Societas in q̄busdā cōmendabilis est z q̄n
q̄s necessaria. ser. ij. diei pasce.
- Societatē laicoz p̄sbyteri vitare debēt. ser/
mone. vij. dñice in albis
- Somnia apparēt s̄a sed plerūq̄ falsa sunt. z
cōiter decipiūt somniantē. ser. iij. dñice. xv.
post trinitatis.
- Somniātī diues b⁹ seculi cōpaf. qz nihil de
diuitijs suis sibi retinebit. patet ibidē
- Spēs hūilitatiyere. q̄re de hūilitate in B
- Spūs sanct⁹ d̄z spūs v̄itatis duplici rōe. In
vigilia pentecostes
- Stat⁹ hoim septē sunt. z quilibet obligaf ad
obseruatōez mādatoz decē dei. sermone p̄/
mo dñice. vij. post trinitatis.
- Status hoim q̄druplex ē b̄ndictōz gl̄ie he/
reditarie possidentiū. sermone q̄nto domi/
ce q̄nte post trinitatis.
- Stat⁹ hoim p̄ viā ad paradysum ducentē eun
tiū triplex ē. sermone infra octauas ascensi/
onis. s. illo. Nec locutus sum.
- Stat⁹ hoim p̄ctō seruientiū piculosissim⁹ ē.
ser. iij. dominice. vj. post trinitatis.
- Stulti effimur z imprudētes p̄ vij. sermo
ne. vij. dñice. xx. post trinitatis.
- Supbia abominabil⁹ ē z detestanda. qz ini/
tiū ois p̄ditōis ē. ptz ser. iij. dñice p̄me. z ser/
mone. iij. dñice sc̄de post octauas pasce.

Substancie tres sunt in xpo. sermone. iij. dñi
ce. viij. post trinitatis

Sublimitas charitatis e sapia vel intentio
supnatural. ser. vij. dñice. xvj. p^o trinitatis

Subiectio nra diuinal valde exigua z mo/
dica e. ser. j. dñice. ij. post octa. pasce.

Subiecti erim^o deo triplici timore. ser. qnto
dominice secunde post pasce.

Supscriptio bone monete qlis erit. f^o mone
ij. dominice. xxiij. post trinitatis

Supplicare tenemur in ozoibz nostris huili
ter. ser. iij. ferie scde rogationu.

Supplicatio patz in lymbodetentoz p libe
ratione multiplex fuit. ser. j. diei pasce

Supplicatoes. qre de ozoibz in D.

Suscitare mortuos aliter conuenit deo. alie
sanctis aut angel. ser. j. diei pasce

Sustineret sufferre debem^o libeter tribula
tiones z aduersitates in h mundo ppter tres
rationes. sermone sexto dominice. xvj. post
trinitatis.

De littera . T

Tabula in q plantant boni mores q/
duplex est. feria. v. pasce

Tactus xpi triplex inuenit in sacra
scriptura. vide declaratione hui^o plucidam
sermone. viij. dñice. xvj. post trinitatis.

Theologicales vtutes q sunt z quo inter se
differut. sermone dñice infra octauas ascen
sionis. Et ser. v. dñice. xxv. post trinitatis.

Temperatia humanal est sacerdotibz neces
saria. ser. vij. dominice in albis

Tentatio diaboli inuadit hoies cuiuscunqz
stat^o mudi. ser. iij. dñice. vij. post trinitatis.

Tentatoes tribulatoes siue pugne qs pfe
cti martyres sustinebat sunt decem. ser. iij. do
minice. ij. post trinitatis

Tentatoes qs multiplices z qz varie sut. ser
mone. iij. dominice. ij. post octauas pasce.

Terra diuersa cotinet i se loca i qbz purgant
aie peccatrices. s. in lra L. s. Locus

Testimoniu qdlibet erit i ore duoz vel triu.
sermone. ij. infra octauas ascensionis

Testis z iudex simul erit xps in iudicio suo.
patet ibidem

Thuribulu qnqz habz similitudines cu corpe
xpi. sermone scdo corpis xpi

Timor triplex e p que subijcitur do .s. natu
ral. filial. z reuerential. ser. v. post octa. pasce

Tributu qd deo tenemur qle est. patet fmo
ne pmo z scdo dñice. xxiij. post trinitatis.

Trinitate psonaz i unitate essencie dei in dre
re puerfa curiositas e. teneret credere vt do
cet ecclia: fides z securitas e. videre ea sic est
felicitas e. f^o mone. j. diei trinitatis.

Trinitate psonaru i unitate essencie. ser. ferie
scde petecostes. s. Sza spūs

Tristitia se penitentiū puerter in pfectissimū
gaudiū qd nuqz remouebit ab eis. ser. iij. do
minice scde post octauas pasce

Tristitia danatoz qlis z qnta e z vn causat
vide sermone qnto ferie pentecostes

De littera B

Badit hoies p via paradisi tribz modis
ser. iij. dñice scde p^o trinitatis

Ubiqz e de^o triplr. sermoe pmo do/
minice qnto post trinitatis

Uelocitas xpi ad dandū testimoniū z pctō
res. ser. ij. dñice infra octa. ascensionis

Uenialia pctā sunt triplicia. q p tria. s. lignū.
fenū et stipulā designant. f^o mone. ij. dñice. ij.
post trinitatis

Uerbū pzis eternū. i. filii diuinis. z sbum a
nobis. platū differut multifarie

Ute sbū dei e duplex. s. eternū qd e ei^o verbū
pziū. z tpale qd est verbū eius omune

Ute sbū dei tpale siue cōe digne pdicatum z
deuote auditū tria bona opaf. s. illuminat. in
flamat z purificat. sermone. iij. dñice. iij. p^o
octauas pasce.

Uia ducēs ad paradisu segura z bona triplex
est. In f^o mone infra octauas ascensionis. s.
Ueclocu^o sumzē. Et f^o mone qrtto dñice se
cunde post trinitatis

Uia pegrinoz quo signata erit. qre f^o mone
pmo ferie scde pasce

Uiatricū spūale d: sacm eucharistie. sermoe
in octaua corpis christi

Uidere z audire xpm quo pphē z sc̄i patres
antiqui testamēti desiderabant. et quō nos
cū videre debem^o. sermone pmo dñice. xxiij.
post trinitatis

Uille tres sunt i alio mundo qs hoies p bo
na opa hui^o mudi emere pnt sermone. ij. do
minice scde post trinitatis

Uiciū supbie detestabilissimū est. qz initiu
ois pditōis. s. in lra S.

De uicio inuidie supra in J. zē.

Uictoria nos habere oportet z quadrupli
cē regē de omi uicio instigatē anqz ad coro
nationē a ccedam^o. sermoe scdo infra octa
uas ascensionis.

Vir tenet uxori dilectionem et provisionem. per sermone primo in die pentecostes.
 Virginitatem seu castitatem tenere in comestationibus et ebrietatibus impossibile est. sermone. iij. dominice prime post octavas pasce
 Vite spiritualis perfectio consistit in quatuor. patet in sermone. iij. trinitatis
 Vita bona quadrupliciter profert nobis spiritus sanctus. sermone ferie tercie pentecostes
 Vite bone sunt plures gradus. scilicet in gradus.
 Vite male sunt novem modi. sermone ferie septe post pentecostes
 Vivere nostrum in hoc seculo non est nisi mori. quia continue tendimus ad mortem. Sabbato post ascensionis.
 Vivere incipiens deificus tres similitudines sibi maxime deseruietes notabit. sermone quodam infra octavas Ascensionis. scilicet. Ante oia
 Vocati et electi ad cenam christi. vide in Cena. patet sermone. ij. dominice. ij. post trinitatis. et sermone. ij. dominice. xx. eiusdem
 Vocati sumus omnes ad convivium christi. Item vocatio nis quatuor modos. vide in sermone. iij. dominice septe post trinitatis
 Voluntas est una patris et filii et spiritus sancti. sermone. iij. de eadem dominica
 Vox domini super aquas multas quod intelligitur. Et quedam mulier extollens vocem quam exponitur. ser. iij. dominice. xxv. post trinitatis
 Unitas entitatis trium personarum patet supra de trinitate in littera T.
 Usuram suplucratam eriget a nobis deus de omnibus tam corporalibus quam spiritualibus que dedit nobis. ser. primo dominice. x. post trinitatis
 Utilitates quoniamque perveniunt nobis ex sacro eucharistie digne sumptis. In octava sacri
 Vulnera christi post resurrectionem minora fuerunt quam in passione. Quid hoc signat per sermone quarto dominice in albis
 Vulnera christi cicatrices non deformitatem. sed magnam pulcritudinem ostendunt in eius corpore glorioso. sermone. iij. eiusdem dominice
 Vulnera quoniamque profossa habuit et habet christus. sermone. iij. dominice post trinitatis
 Uxor deuota sepe convertit virum suum de mala vita. Exemplum sermone. iij. dominice in albis
 Uxor viro suo tenet duo observare. scilicet. reuerentiam et dilectionem. sermone primo pentecostes.

De littera R
 Dominus orando quadrupliciter modum suavit. Vide. scilicet. de oratione in littera D

Christi resurrectio quomodo quam fiebat. que christus suam resurrectionem non retardavit usque ad generationem omnium resurrectionem. Quibus resurrectionem suam christus per ordinem manifestavit quare christus omnia ista fecit. vide supra de resurrectione in littera R.
 Christi vulnera quoniamque. quere in littera U.
 Christi quelibet actio nostra est instructio. sermone. iij. dominice. ij. post octavas pasce
 Christi humiliatio sub tribus creaturis. scilicet. sub angelis. sub hominibus. et sub diabolo. supra de humilitate vide in littera H.
 Item christus et christianus debet scribi per L. quere supra in registro de littera L.

De littera Y
 Ymago et superscriptio vere et bone monete patet sermone primo dominice. xxij. post trinitatis
 Ymago anime nostre deturpat per peccatum mortale. sermone eodem eiusdem dominice
 Ymages anime nostre sunt memoria. intellectus et voluntas. que reformantur per vite emendationem. patet ibidem.
 Ymaginis firmitas requiritur necessario in omni bona moneta. patet sermone. iij. eiusdem dominice
 Ymaginem trinitatis quelibet anima habet in se per creationem. tamen ultra hoc necessario requiritur in anima si saluari debeat actualis christi imitatio. patet ibidem
 Ymitando christi doctrinam efficimur eius discipuli. patet in littera D. de discipulis.

Explicit tabula siue registru sermonum Vincentij ordinis predicatorum temporis estivalis.

Diuini uerbi prece

nis interpretis et professoris subtilissimi sancti Vincentii ferrarij de regno aragonie uentis glorie diuini predicatoris ordinis Sermo es uerbum rimi estiuales de tempe Incipiunt feliciter.

Sermo. I.

Surrexit non

est hic. Bar. xvj. Ut in presenti sermone resurrectionis domini nostri ihesu christi deus uelit in cordibus nostris aliquod spirituale sentitum dulcedinis et benedictionis huius festi per animarum consolationem et uita reformatorem infundere. recurramus ad virginem mariam iam letissimam de filij sui resurrectione: dicendo sibi Ave maria etc. Nota uerbum propositum bona noua insinuat de gloriosa resurrectione Iesu christi. quod nunciavit angelus bonis istis tribus maribus. quod cum maxima deuotione frequenter curando sepulchrum christi adierunt dicebant eis. Surrexit. quasi diceret. Iam suum corpus exiit de monumento. Iam non est anima in limbo. quod iam exiit. Ite sua humanitas non est hic nec corpus. quod iam surrexit. quasi diceret. non queratis ipsum hic.

Pro huius uerbi declaratione sciendum. quod christi resurrectione super omnes alias resurrectiones mortuorum quoniam ante fuerunt vel erunt. habuit duas excellentias magnas. Prima quod fuit uirtuosa. Secunda quod fuit gloriosa. Multi enim surrexerunt de morte ad uitam. tam in ueteri testamento quam in nouo. sed non surrexerunt propria potentia. sed aliena. Christus uero surrexit de morte ad uitam proprio posse et non alieno sic uerum deus. quod eius corpus in monumento habuit infinitum posse et diuinitatis uictorie ad suscitandum seipsum. et etiam anima in limbo. ut dicit sanctus Thomas in 3. parte. q. liij. ar. iij. Nunquam sic fuit de alio mortuo. quod corpus mortuum alteri non habet posse. nec etiam anima ad suscitandum se. immo dicit David. Spiritus uadens. supple ad mortem. et non rediens. proprio supple posse ad uitam. De helya et helyseo legitur. quod suscitauerunt mortuos in ueteri testamento. Sicut legitur quod apostoli et alij sancti diuersimodum suscitauerunt mortuos. sed quomodo. orando et supplicando. non uirtute propria. nec mortuorum. sed uirtute dei. et solum ministerialiter. Dicit enim sanctus Thomas in prima parte. q. cx. art. iij. ubi concludit quod solum deus miracula facere potest. in solutione ad primum argumentum. quod angeli aliquid dicunt miracula facere

vel quod ad eorum desiderium deus miracula facit. sic et sancti homines dicunt miracula facere. uel quod aliquod ministerium exhibent in miraculis que fiunt. sicut colligendo pulueres in resurrectione communi. uel aliquid homini agendo. Hec ille. ibi supra. Dicit etiam idem sanctus Thomas. secunda secunda q. vij. i. lxxvij. ar. j. ad primum argumentum. et iij. parte. lxxvij. q. iij. art. ad quartum. Et in de potentia. q. vj. iij. c. quod sancti faciunt miracula dupliciter. scilicet postulatione et potestate. id est non precedente oratione manifesta. tamen in utrisque deus operatur principaliter. Sancti autem instrumentali. Et quibus uerbis patet quod sancti non faciunt miracula propria uirtute uel potestate. sed dei. quod solum faciunt miracula uel impetrando et ministrando siue instrumentali. Sed christi resurrectio hodierna non fuit nisi proprio posse. Iohannes dicebat christus. Ego pono. id est dimitto animam meam. et iterum sumam eam. Nemo tollit eam a me. sed uolenter. sed ego ponam eam a meipso. Potestatem habeo ponendi eam. scilicet per mortem. et potestatem habeo iterum sumendi eam. scilicet per resurrectionem Iohannis. Secunda excellentia fuit quod ista resurrectio fuit gloriosa. surrexit enim christus christus ad uitam gloriosam immortalis et impassibilis. Alij autem qui suscitabantur in ueteri nouo testamento. qui postea resuscitati sunt. de communi lege et cursu suscitabantur ad uitam mortalem et ad miseriam passibilem huius mundi. et post iterum morturi. Sed christus ex singulari privilegio de morte ad uitam gloriosam. Auctoritas. Christus resurgens ex mortuis. iam non moritur. mors illi ultra non dominabitur. ad Romanos. vi. Huius autem resurrectionis gloriosae se ponit beatus Thomas triplicem causam. iij. parte. q. liij. ar. ij. Tunc quod sua resurrectio fuit exemplar et causa nostre resurrectionis. ut per 3. q. lxx. xv. Tunc secundo ratione humilitatis passionis ex qua meruit gloriam resurrectionis. Tunc tercio quod pacto mysterio redemptionis ex gloria anime in corpore gloria redundabat. quoniam ante dispensatione illa redundantia impediatur. ut mysterium nostre redemptionis sua passione impleat. Iste due excellentie christi resurrectionis subtiliter tanguntur in themate. Prima. scilicet quod fuit uirtuosa tangitur in illo uerbo quasi actiuo surrexit. Non dicitur suscitatus est ab alio. ut fuit Lazarus. sed surrexit. scilicet proprio posse. Surrexit christus a mortuis per gloriam patris. ad Romanos. vi. quod est eius gloria cum filio et spiritu sancto. Ista excellentia. scilicet quod fuit gloriosa ostendit ibi. non est hic. scilicet corpus in sepulchro. nec anima in limbo. nec humanitas in hac uita mortali. sed sacramentaliter in altaris sacro. Iohannes dixit angelus mulieribus christum in sepulchro querentibus. Scio

In die sancto pasce

om̄ q̄ ihm̄ q̄ crucifixus ē q̄rit̄. nō ē h̄. surrexit ei sic dicit. Venite et videte locū vbi positus erat dñs. et cito eūtes dicite discipulis. q̄ surrexit. et ecce p̄cedet vos i galileā. ibi eū videbitis. ecce p̄dixi vob̄. Mat. vi. Pater tbc. De h̄mōi gl̄iosa resurrectōe notavi tria p̄cta i q̄b̄ p̄sistit tota p̄ctica h̄ b̄ndicte resurrectōis christi

Resurrectio xpi fuit celebrata affectuose.

Demonstrata gratiose.

Publicata virtuose.

In his tribus p̄ctis seu p̄clusionibus stat tota p̄ctica p̄monis. Primo dico q̄ resurrectio xpi fuit celebrata affectuose. Toti ei sci p̄es q̄i in numerabiles q̄ erāt i lymbo ardent̄ desiderabāt videre illud gl̄iosum corp̄. qd̄ sustinuit ic̄t̄ et totū on̄ passiois. Vidētes aut̄ sc̄ti p̄es q̄ iā trāsīuit dies vener̄ sc̄taz sabbatū. in ista nocte desiderabāt xpi resurrectōem videre et ei vulnera. quē admodū cupit homo videre equū cū q̄ rex triūphauit. sc̄ti p̄es p̄corditer xpo supplicauerūt vt resurgeret. q̄ i deo ab eo no p̄destinauerit filij sui resurrectōz. p̄destinavit etiā q̄ p̄ oēs supplicatōes sc̄oz p̄m fieret. Jō aia fidel̄ h̄ dulcē cōreplari poterit int̄sū desiderū sc̄oz p̄m i lymbo. quō p̄cordit̄ xpo p̄ ordinē et modū h̄ notatū parit̄ supplicare potuerūt vt resurgeret. Primo adā p̄m p̄p̄archa cū noc. maribusalē melchisedech abraā. isaac. iacob. et alijs q̄ habuerūt p̄mū locū. p̄ponēdi. et genibus flexis corā xpi aia p̄posuerūt suas supplicatōes q̄s registravit dō in libro curie. s. i psalterio: et dixerūt christo Surge dñe i requiē tuā: tu et ar. san. tue. ps. cxxxij. Hora. tu aia sanctissima. surge i requiē tuā. s. carnē. q̄ nunq̄s repugnauit sp̄i. et tu aia et archa sanctificatōis tue. s. caro plena oib̄ sc̄is b̄tutū. Secūda supplicatio fuit sc̄oz p̄phetaz. sc̄z Moysi. samuelis. helye. helizei. isate. hieremie. et alioz dicentū ps. lxxij. Exurgat deo et dissipent̄ inimici ei. s. demōes et milites q̄ custodierūt sepulch̄ ei. et fugiant q̄ oderūt eū a facie eius. vt iudei q̄ etiā hodie fugiūt a facie xpi. Tercia fuit sc̄oz sacerdotū. Aaron. eleazar. ythamar. phynēes et alioz dicentū ps. vij. Exurge dñe deo meo i precepto qd̄ mādasti. et synagoga p̄loz circūdabit te. Hora. i precepto qd̄ mādasti. s. q̄ se hūiliat exaltabit. Lu. xvij. Jō dñe. q̄ t̄m te hūiliasti: exurgēt. et synagoga. i. p̄gregatio discipuloz tuo: ū q̄ p̄derūt fidē. circūdabit te. credēdo tuā resurrectiōez. Quarta supplicatio fuit sc̄oz regū. vt David. ezechie. iose. iosaphat. et sanctorū iu-

dicū et ducū. vt Bedeonis. Jerte. samsonis Jude machabei et alioz dicentū. Exurge dñe adiuua nos: et redime nos. p̄ nomē tuū ps. cliv. Hora. adiuua nos. q̄ licet haberent gl̄iam cēntialē tantā q̄ntā hodie. t̄m nō habebāt locū gl̄ie. Jō dicebāt. et redime nos. q̄ntū ad locū. q̄ adhuc q̄rū ad locū nō erāt redempti. q̄ adhuc erāt in carcere lymbi. et inde nō poterāt exire sine adiutorio dei. Quinta fuit sc̄az mulierū. s. m̄fis n̄re Eue. q̄ p̄p̄c̄m fecit magnā p̄niam. et Sare. rebecca. et Rachel. Iudith. bether. anne. elysabeth et aliaz dicentū: q̄ eua p̄posuit dicēs. Exurge et int̄de iudicio m. deo meo et dñs meo i cāz meā. ps. xxxij. Dū euaviuebat in bacvita: dicere potuerūt sibi q̄ tū c̄viuebat q̄n patiebant̄ aliqd̄ malū. p̄pter te habem̄ ista mala. Et iā i lymbo dicebant sibi. nō cū iniuria seu indignatiōe. p̄pter te sum̄ h̄ om̄s. p̄pter h̄ eua dicebat et supplicabat vt resurgeret et eos inde educeret. et de cetero sibi talia nō dicerent. Sexta fuit sc̄oz noui testamēti. vt Johis baptiste. et sanctorū innocentū. Joseph et latronis boni dicentū. Exurge deo iudica cām tuā. memor esto improperioz tuoz eoz q̄ ab insipiente sunt tota die. ps. lxxij. Hora eua dicit. iudica causas meā. Et iohes et alij dicūt cām tuā. q̄libet die vix diuersis respectib̄. q̄ vt dixi Johes et sc̄ti noui testamēti dixerūt. Exurge deo iudica zc. Hā iudei q̄n audierūt dici q̄ xps resurgeret tertia die deridebāt. et deridēdo dicebāt. de cruce nō potuit descēdere. et mō erit de monumento. et posuerūt custodes ne discipuli furarent̄ corp̄ zc. Et dicebāt xpo m̄ta ip̄opera. p̄pter h̄ dicebāt. Exurge deo iudica cām tuam. et tūc tacebūt iudei q̄ credunt te nō habere p̄t̄rē resurgēdi. Et q̄re eua dicit cām meā iā dictū est in q̄nta p̄t̄rōe. Septima supplicatio fuit sc̄oz angeloz q̄ associabāt aie xpi. q̄ vidētes q̄ sc̄ti p̄es supplicauerūt xpo vt resurgeret. etiā et ipsi oñdēdo eoz bonū desiderū humilit̄ supplicauerūt: dicēdo. Exurge q̄ re obdormis dñe et ne repellas in s̄h̄. ps. cliv. Loquunt̄ sc̄ti angeli vt amic̄ loquit̄ amico excitādo eū in somno. Sciebāt em̄ angeli general̄ resurrectiōez eē futurā i fine m̄di. iō dicebāt. Exurge q̄re obdormis. i. valde dormis. q̄ hodie est tertia dies. Et ne repellas i finē. i. tardes tuā resurrectōez vsq̄ i finē. s. i general̄ resurrectōez q̄n oēs resurgem̄ in crate xxx annoz vel circiter. Dicit t̄m sanct̄ Tho. i. lxx. dist. cliv. q. j. ar. iij. q̄ omnes resurgent iu-

etate iuuenili. nō tñ q̄ ad numerū annoꝝ. s; q̄ ad staturā. Qñ aut̄ iste. vii. supplicatōes sic cū magno desiderio fuerit x̄po. p̄posite in auroꝝa x̄ps oib; circūcūtib; r̄ndit di. P̄opt̄ miseriam inopū z̄ gemitū paup̄ez nūc̄ exurgā dic̄ dñs. ps. xi. Saluū me fac. Hora. p̄t̄ miseriam sc; localem sc̄toꝝ. z̄ gemitū paup̄ez. i. discipuloꝝ r̄ū suoꝝ flētū. nunc̄ exurgā. Ecce quō voluit q̄ sua gl̄osa resurrectio p̄ficere p̄ sc̄oꝝ suppli catōes. licet ab et̄no eēt p̄ordiata. z̄ aia x̄pi cū oib; sc̄tis p̄tib; exiuit d̄ lymbō. z̄ ille loc̄ remā sit sol̄. qz̄ tūc̄ null̄ mās̄it̄ ibi. Et aia x̄pi sup̄sit illud corp̄ gl̄iosū z̄ surrexit. In cui⁹ resurrecti one terra tremuit. z̄ custodes facti sunt velut mortui. z̄ christ⁹ exiuit d̄ monum̄to sine eius aptura. quē ad modū nat⁹ fuit de v̄gine sine v̄ ginitat; fractura. z̄ st̄as sup̄ sepulchꝝ oñdit su um corp̄ gl̄iosū vulnerat̄ plagas oib; sanct; p̄tib; q̄ genib; flexis adorādo dixer̄t. Gl̄ia tibi dñe q̄ surrexisti a mortuis cū p̄te z̄ sc̄o spū zc̄. Ecce p̄m̄ p̄uct̄ h̄ b̄ndicte resurrectōis ie su x̄pi bodie facte. Dico sc̄do q̄ ē demon strata ḡtose singularit̄ v̄gini marie. Conclu sio ē pluriū theologoꝝ dicentiū. q̄ x̄ps i sua re surrectōe p̄mo apparuit v̄gini marie sue m̄ri. H̄ expresse dic̄ Ambz. i. li. d̄ v̄ginib; di. Maria resurrectōis x̄pi vidit̄ p̄ma vidit̄ Sz̄ euāgeli ste nō curāt h̄ ponere solū curauerūt ponere testes indubitatos. qz̄ testimoniū m̄ri sp̄ filij fauore posset calūniari Et q̄ p̄mo apparuit m̄ri v̄gini. ad h̄ credēdū cogit nos triplex rō Prima p̄t̄ diuinū p̄ceptū. qz̄ i passiōe filij sup̄ oēs alios fuit tribulata. x̄ps ex sp̄ali p̄uile gio pep̄cit m̄ri vt sine dolore pareret d̄ cōem cursū nature. Itē ne sentiret dolores in sua morte. q̄ excedūt oēs h̄ vite dolores. vt dicit dñs Albert⁹ sup̄ missus ē. finis oim̄ terribiliū ē mors. qz̄ aia tota sil̄ radical̄ vt arbor. s; oēs dolores p̄t̄ z̄ mort; venerūt sup̄ eā i passiōe fi lij sui. Cū ḡ dicat̄ scriptura. Honora p̄tes tuū. et gemit⁹ m̄ris tue ne obliuiscaris. Eccl̄i. vii. Cū ḡ christ⁹ p̄fectissime fuasset legē d̄ hono ratōe parētū. sequit̄ q̄ p̄mo apparuit m̄ri. q̄ p̄ alijs oib; fuit tribulata. Sc̄da p̄t̄ fidei me ritū. Nā p̄ certo h̄ z̄ oñdit̄ sat̄ clare ex terrā. q̄ tpe passiōis x̄pi pdiderūt fidē x̄pianā oim̄s apli z̄ discipuli. aliq̄ totalit̄. aliq̄ dubitādo an eēt ver⁹ de⁹ z̄ messyas. licet oim̄s reputarēt eū sc̄tissimū p̄phaz. sola v̄go Maria illo sabba to sācto inuariabilit̄ credidit. p̄t̄ h̄ obrinuit vt q̄libet sabbato fiat officii de ea i eccl̄a dei Cū ḡ dicat̄ scriptura. Apparet aut̄ dñs eis q̄ si

dēbūt in illū. Sap. i. Videt̄ ḡ h̄ p̄ p̄mio me ritū sue fidei q̄ p̄mo ei appareret. igit̄ zc̄. Ter cio p̄t̄ amoris intēsiōe. Nā certū ē q̄ nunq̄s fuit m̄r̄ q̄ t̄m̄ diligeret filij suū sic v̄go maria christū. Cū ḡ ipse dixisset. Qui diligit me di liget̄ a p̄te meo z̄ ego diligā eū z̄ manifestabo ei meip̄sū Jo. xiiij. igit̄ zc̄. Ex his trib; rōnib; p; q̄ p̄mo apparuit v̄gini marie. licet sc̄ti do ctōres h̄ expresse taceāt Dicat̄ p̄ctica q̄ mō se quētī fieri potuit. z̄ aia deuota pie p̄templari poterit vt det̄ in cordib; de⁹ sentire dulcedi nē h̄ apparitōis Virgo aut̄ maria certissima erat q̄ fili⁹ su⁹ resurgeret die tertia vt ipse p̄e dixerat. s; forte nesciebat horā sue resurrectō nis. qz̄ nō legit̄ q̄ christ⁹ dixisset horā sue resur rectōis. si hora p̄ma v̄t tertia zc̄. Jō v̄go ma ria i nocte p̄nti q̄ fuit sibi longa nox̄ expecta bat resurrectōis filij sui. z̄ cepit cogitare q̄ ho ra resurgeret z̄ nesciuit. Et sciens q̄ int̄ alios p̄phas d̄ p̄ locut⁹ fuit d̄ x̄pi passiōe z̄ resur rectōe. posuit se ad legēdū psalteriū. vt inueni ret si d̄ dixisset aliq̄ d̄ hora. z̄ legit̄ p̄mū psal mū z̄ sc̄dm̄ z̄ terciū zc̄. z̄ nihil inuenit de hora tandē legēdo fuit in ps. lvi. vbi legit̄. z̄ loquit̄ d̄ in p̄sona p̄ris ad filij di. Exurge gl̄a mea exurge psalteriū z̄ cithara. R̄sio filij ad p̄tes Exurgā diluculo. Hora q̄ p̄t̄ vocat̄ filij suū triplr̄. s. gl̄iam suā. psalteriū z̄ citharā. p̄ p̄ter tria q̄ christ⁹ habuit in hac vita. Primo de⁹ p̄t̄ vocat̄ christū gl̄iaz suā. z̄ h̄. qz̄ christ⁹ in hac vita int̄ oib; q̄ fecit̄ dixit diligebat z̄ p̄cu rabat honorē p̄ris. Jō dicebat. Ego gl̄oziaz meā nō q̄ro. s; honorifico p̄tes meū. Jo. viij. Jō p̄t̄ dixit. Exurge gl̄ia mea. Sc̄do vocat̄ ipsū psalteriū. Psalteriū em̄ habet. x. cordas z̄ est instr̄m̄ camere secretū z̄ nō sonat multū z̄ signat legē moysaycā q̄ quasi instr̄m̄ camere fuit solū datū illi p̄plo in daico. q̄ in. x. p̄ceptis quasi. x. cordis p̄sistit. Huic fuit christ⁹ valde obediēs. Ideo dicebat. Nō veni solūtere legē s; implere. Mat. v. Et h̄mōi obedientia vo cat̄ a p̄te psalteriū. Tercio vocat̄ ipsū citha raz. Cithara em̄ siḡt̄ legē euangelicā. Ratio qz̄ h̄z̄ vocē clariorē z̄ maḡ audibilē. Talis fu it lex euangelica q̄ p̄ totū mundū fuit audita In oēm terrā exiuit son⁹ eoz̄ zc̄. R̄ndit filius p̄ri. Exurgā diluculo. Cogitate quō v̄go ma ria sciuit horā resurrectōis quō surrexit de oīoe ad vidēdū si erat hora. et vidit̄ q̄ nō. Et itez̄ redijt̄ ad legendū si inueniret alibi aliu; testē de hora resurrectōis. et p̄tinuando le ctōem fuit in. cvij. ps. i. Paratū cor meū de⁹

zē. vbi inuenit predictū ssum iterū. Exurge
glā mea. z itez respexit p fenestrā si erat auro
ra. z vidit q nō. z p̄fecit psalteriū. Deinde vo
luit videre si aliq̄s p̄phetaz dixit aliqd de ho
ra resurrectōis. z inuenit in Osee. c. vi. qui lo
quit in p̄sona ap̄loz. *U*iuificabit nos p̄ du
os dies. z tertia die suscitabit nos. et uiuem⁹
in p̄spectu ei⁹. *Sci*em⁹: seq̄murq̄ vt cognosca
mus dñm. Quasi diluculū preparat⁹ ē egres
sus ei⁹. *Nota.* uiuificabit nos. q̄ mortificati
erāt ap̄li p̄pter incredulitatē. *Tūc* s̄go *Ma*
ria surrexit di. Sufficit mihi h̄c tres testes
de hora resurrectōis. et parauit cameram
z cathedrā p̄ filio dicens. *Hic* sedebit filius
me⁹. et h̄ loqr̄ ei. z respexit p fenestraz. z vidit
incipere aurorā. et gaudia ē di. *Nō* resurget fi
li⁹ me⁹. z genib⁹ flexis orabat di. *Exurge* dñe
in occursum meū z vide. z tu dñe de⁹ meus s̄tu
tū de⁹ isrl. ps. lviij. *Et* christ⁹ statim misit s̄gi
ni *Gabriele* nunciū di. *Sicut* nunciasti m̄ri
mee incarnatiōem: nūcia sibi etiā meā resur
rectōem. z in continētī cū magno gaudio ve
nit ad s̄ginēz di. *Regina* celi letare allā. quia
quē meruisti portare allā. resurrexit sic dicit
allā. vt fuit reuelatū beato *Gregorio* q̄ addi
dit. *Ora* p nobis deū allā. *Et* statim post ve
nit ad eā fili⁹ b̄ndict⁹ cū om̄ib⁹ sc̄tis patrib⁹ zē
Si dicat. quō poterāt recipi in illa parua ca
mera. *Dico* q̄ tanta ē eoz magnificētia. q̄ si
vellēt mille milia possent recipi in ea. imo z i
minori loco p̄ s̄turē diuinā ad nutū ei⁹ assiste
tem. vt tangit. s. *Tho.* in. iij. di. xliij. *Et* x̄ps
salutauit matrē di. *Pat*vobis. *Virgo* autez
flexit genib⁹z plena lacrimis p̄re gaudio ado
rauit eū. osculando man⁹z pedes di. *O* vul
nera b̄ndicta et tm̄ dolorē mihi dedist̄ in die
veneris zē. *Et* christ⁹ osculando matrē dixit.
Mater mea gaudete. q̄ iam d̄ cetero nō ha
bebitis nisi gaudiū et leticiam. tergendō ei la
crimas. et sedit in cathedra. et loquebant̄ si
mul valde dulciter. *O* q̄ fuisset in illo parlamē
to. *Dixit* s̄go filio. *Fili.* ego p̄sueui facere fe
stū in die sabbati ad significandū requiē cre
atōis mūdi. *Sed* de cetero faciā festū in die
dñica in memoriā v̄re resurrectōis et d̄ctis z
glie. z placuit x̄po. *Christ⁹* aut̄ dixit m̄ri ea q̄
egit i inferno. quō ligauerat diabolū. z osten
dit sibi factos p̄res q̄s inde extraxerat. q̄ fece
rūt s̄gini *Marię* magnā reuerentiā. *Logita*
te quō *Adā* z *eua* dixerūt s̄gini *Marię*. *B̄n*
dicta vos est̄ illa filia n̄ra et dñā de qua dñs
dixit diabolo serpēti. *Inimicicias* ponā in

ter te et mulierē. *Sc̄n.* iij. *Dixit* *Eua*. *Ego* ex
culpa clausi ianuā paradisi. s̄z vos ex gratia
aperuistis. *Itē* p̄beta q̄libet dicebat *virgini*
Marię. *Ego* p̄betani de vobis in tali loco
dicēs zē. z humilit̄ eā salutando dixerūt oēs
filii s̄gini *Marię*. *Tu* glia hierl̄m. tu leticia is
rael. tu honorificētia populi nostri. *Judit̄*.
xv. *Et* *virgo* *Maria* eos salutās dixit. *Vos*
estis gen⁹ electū. regale sacerdotiū. gēs sancta
p̄pls acq̄sitōis. vt s̄tutes ei⁹ nūciētis q̄ de te
nebris vos vocauit in admirabile lumen suū
j. *Pet.* ij. *Deinde* sancti angeli dixerūt sibi vt
prius. *Regina* celizē. quia istud fuit vnus de
septē gaudijs p̄ncipaliorib⁹ s̄ginis *Marię*.
Virgo aut̄ hūilit̄ eos resalutās dixit. *Vos*
oēs estis administratori sp̄s in misterium
missi p̄pter eos q̄ hereditatē capiunt salutis.
Heb. j. *Patet* quomō resurrectio christi fu
it demonstrata gratiose. *Dico* tercio q̄ pub
licata fuit s̄tucose. *Postq̄* em̄ christ⁹ p̄solat⁹ ē
s̄ginē *Mariā*. s̄go m̄r p̄solatōis rogauit fi
liū. vt etiā dignaret̄ p̄solari dilectricē suā *ma*
riā *magdalenā*. quē tantū doluit de passione
sua dicēs. q̄uis apostoli habuerūt magnus
dolorē de vestra passione. *Maria* *magdale*
na habuit maximū. *Ideo* placeat vobis eaz
p̄solari z sorores meas. quę hodie sūmo *ma*
ne iuerūt ad monumentū vt vngerēt corpus
vestz. *Et* valde mane vna sabbatoz venerūt
ad monumentū: orto iam sole. *Et* introcun
tes in monumentū: viderūt iuuenē sedentes
in dextris coopertū stola candida z obstupu
erūt. *Qui* dicit illis. *Molite* expauescere. *Je*
sum q̄ritis zē. *Mar.* xvi. *Nota.* valde mane
i. in aurora. orto tā sole. q̄ claritas aurore ē
aduent⁹ solis. *Jō* fili p̄solami eas. *Illa* enim
magdalena p̄hilo captav̄za morit̄ amore v̄zi.
Itē ap̄li etiā plorant. singulariter *Petr⁹* qui
existens i quodā monumēto nō facit nisi fle
re. *Statim* christ⁹ misit angelū ad monumē
tū. vt nūciaret trib⁹ *maris* suā resurrectōez.
q̄s inuenit cū capsis vngentoz dicētes solici
te. *Quis* reuoluet nobis lapidē zē. *Itē* q̄ cu
stodes nō pmittēt nos itrare. *Et* q̄n fuerūt ad
monumētū. sc̄d̄a vice viderūt reuolutū lapi
dē. *Erat* q̄ppe magn⁹ valde. *Et* introcūtes in
monumētū viderūt iuuenē zē. vt habet̄ ibi s̄.
Et dū recesserūt a monumēto: x̄ps apparuit
eis. q̄ adorātes tenuerūt pedes ei⁹. forsan di
cendo sibi. *Dñe* ibim⁹ ad matrē vestrā q̄ tot
dolorēs sustinuit i passione vestra. *R̄ndit* eis
Nō oportet vos ire. q̄ iā vidit̄ eā. et consolat⁹

sum eā. Sz misit eas ad discipulos vt eis nū-
ciarēt suā resurrectōz. z p' ipse apparuit disci-
pulis. Qui gauisi sunt viso dño. z nō credebāt
mulieribz. Ecce quō fuit publicata virtuose
Moralit' p' t'pi resurrectio fuit publicata
z manifestata tribz d'itōibz psonaz. Primo
f'gini marie. Secōdo tribz marijs. Tercio di-
scipul'. vbi oñd'it mystice q' ipse apparebit p'
gliaz i paradiso innocētibz. q' p' f'ginē designāt.
q' sp' fuit innocēs ab o' i p'ctō. Jō dicebat x'ps.
Sinite puulos venire ad me. z nolite p'hibe-
re eos. raliū em̄ ē regnū celoz. Mat. xix. Se-
cūdo apparuit penitētibz. q' p' mulieres signi-
ficant. Penitētes em̄ portāt capsas vnguēto-
rū. i. corpa in q'bz sunt vnguenta medicinalia
pnie curatiue plagaz z infirmitatū p'ctōrum
Ideo dicebat x'ps. Pniaz agite: appropiqua-
bit em̄ regnū celoz. Mat. iij. Tercio appare-
bit i glia obedientibz. q' significant p' discipu-
los. Hora duplex ē grad' obedientie. Pri-
mus est obedire p'ceptis seu mandatis dei
ad qd tenent oēs generalit'. et obedire oñibz
p'ceptis ecclie. singularit' p'cepto de cōio-
ne hodie fienda ex ecclie p'cepto. nisi de p'si-
lio boni p'fessoris anticipet v' plonget. extra
de pe. et re. Dis. q' hodie x'ps triūphauit z le-
uauit campū. ideo hodie vult intrare castrū
qd tanto labore acq'siuit. Ideo dicebat. Si
vis ad vitā ingredi serua mādata. Mat. xix.
Jō apparuit aplis i mensa ad significandū q'
hodie apparet cū grā digne cōmunicantibus
Secōs grad' obedientie ē obedire consilijs.
sed ad istū gradū tenent illi q' se obligarunt p'
votū ad obseruandū paup'tatē. castitatē. obe-
dientiam zc. vt religiosi. De isto gradu dice-
bat christ'. Si vis p'fect' esse. vadez v'ede oia
q' habes zc. Mat. xix.

In die Pasce. Sermo. ij.

Alleluia. Thob. xiiij. z Apo-
cal. xix. Ista dies ē
multū desiderabil'. ad quā multi an-
helauerūt. z vtinā ppter scititatē diei
z nō pot' ppter tediū pnie i ieiunijs. v' quod
pei' est ppter desiderij redeūdi ad pctā p'stina
sicut canis redit ad vomitū. de q'bz dicit apl'us
ad Heb. vj. Rursū crucifigentes sibi metip-
sis filiū dei: z ostētui habētes. Nō g' sic deside-
rabil' est. sed ppter sanctificatōem hui' diei. et
ei' magnitudinē. Vñ sciendū q' oia festa an-
ni agunt i memoriā bñficiōz dei q' p'tulit ec-
clie scē sue. vt de his laudet deū z regratiet.
Vñ Isa. lxij. Miserationū dñi recordabor

z laudē dñi sup oñibz q' reddidit nobis dñs.
z sup multitudinē bonoz dom' isrl' q' largi-
est eis am' indulgentiā suaz. z fm' multitudi-
nem misericōdiaz suaz. Quanto bñficia sūt col-
lata maiora: tanto mai' festū est. De h' vide. s.
Tho. sup Jo. t. Magna fuit dies dñice an-
nūciatōis. q' tūc suscepim' bñficiū inchoatō-
nis n're salutis. deo assumente naturā huma-
nā in vtero f'ginis. Maior dies natiuitatis
sue. q' tūc sal' nostra palam manifestata ē. di-
uinitate visa i carne v' l' humanitate. ad Ty-
rū ij. Apparuit grā dei saluator' nostri zc. ad Ty-
rū. iij. Apparuit benignitas z humanitas sal-
uatoris nostri dei. Et p's. Viderūt oēs fines
terre salutare dei nostri. Adhuc maior ē dies
dñice passionis. q' tūc p' mortē x'pi precij so-
lutū est. p' qd redēpti sum' ab eterna morte. i.
Loz. vj. Empti est' precio magnoz. z. j. Pe.
j. Non corruptibilibz auroz argēto zc. Nichil
em̄ nobis nasci p'suisset. nisi redēptio subse-
cuta fuisset. Sed sup oēs magna est dies pa-
sce. dies dñice resurrectōis. q' nobis hodie
securitas data ē eterne z immortal' vite obri-
nēde i aia z corpe. quā nobis tribuit x'ps p' re-
surrectōem suā. q' cā est z securitas resurrecti-
onis n're. Ideo hodie maxime lerari debem'
et ipsū laudare dicendo. Alleluia. Nā all' a d'z
allelu qd est laus. z ia qd est nomen dei. fm' q'
est inuisibil'. Vñ all' a. i. laus dei. fm' Dugui-
tionē. Papias dicit. Alleluia latine d'z lauda-
te dñm. Debem' igit' hodie laudare dñm. p's
Laudate dñm oēs gentes zc. Hodie em̄ oēs
creature laudant dñm z gaudent. s. superiores.
mediocres z infime. vt p'z ex sermone p'cece-
dente. s. surrexit nō est hic. Est aut' multi-
plex rō quare hodie sp'aliter debem' gaudere
z deū laudare. Prima. q' de' nos suo corpe
recibauit. z sanguine i sacramento altaris. Nā
famelic' multū gaudet de comestione. vñ cor-
pus qd hodie nobis sacramentalit' cōtulit est
idē corpe qd de f'gine sumpsit. i. quo. xxxij. an-
nis vixit. i. quo pati voluit et sepeliri z resur-
gere. Dedit aut' cū hoc corpe aiam z diuinitatē
ex naturali cōmitantia. Scdm em̄. s. Tho.
iij. pte. q. lxxvj. ar. j. i hoc sacro est aliqd dupl'r
ex vi sacramenti. i. significatū p' formas. et ex
naturalit' cōmitantia. i. realit' cōiunctū x'po
Vñ in hoc sacramento aia christi z diuinitas
ei' scdo modo tm̄ sub vtraq' specie sunt. s. i' z
quantitas et aia x'pi. Caro aut' z os z hmōi.
sūt sub specie vini scdo modo tm̄. z sub spe-
cie panis pmo modo. Sanguis x'po cōuerso

est sub specie vini et vi sacramenti. et sub specie panis et naturali concomitantia. ut etiam dicit sanctus Thomas in iiij. scilicet di. x. Unum per se donum significat statum beatitudinis. in qua dabit seipsum inseparabiliter et inamissibiliter immediate visibiliter non sub specie panis. Et hec est distantia huiusmodi dantis ad eternam. quia hic dat se corporaliter. ibi totaliter. hic temporaliter. ibi eternaliter. Huiusmodi sub specie panis latenter. ibi sine omni medio apparent. Quod quale donum ubi deus dat semetipsum. nunquam tale donum recipiens pauper potest fieri. quia in ipso est quicquid desiderabile est. nunquam turbari aut tristari potest quia ipsum est gaudium sine fine. nunquam potest infirmari nec antiquari. quia deus vita est. Quod vere pauper est ille qui hodie non est de hoc cibo cibatus. sed antequam posset digne recipi. oportet quod recipiens sit bene dispositus. Nam sicut medicina quanto est virtuosior: tanto recipiens deus magis timere ut sit bene paratus. quia sicut medicina sanat bene paratum. ita interficit indispositum. Corpus christi est medicina tante virtutis quod recipientem bene dispositum curat ab omni peccato quia cum tanta deuotione potest homo communicare quod erit sine omni peccato sicut puer morbo baptizatus. Magna est enim: ut inquit sanctus Thomas in q. lxxix. per totam questionem. et in. i. dist. xij. est eucharistie fructus. Nam scelestorum remissionem causat tripliciter. scilicet ignorantium futurorum. in quantum robur nobis profert ad scelera futura vitanda. et causando contritionem. Et hoc dupliciter contingit. Uno modo non preceptum actu sed voto. sicut cum quis per iustitiam a peccato. Alio modo. etiam preceptum ab eo quod est in peccato mortali. cuius conscientiam affectum non habet. Forte enim primo non fuit sufficienter contritus. sed deuote et reuerenter accedens sequitur per hoc sacramentum gratiam charitatis. que contritionem perficit. et in quantum peccati tam mortalis quam venialis. penam etiam debitam. per peccatis delet. non totam. sed secundum mensuram peccatorum et deuotionis. A purgatorio insuper eucharistia liberat secundum eundem sanctum Thomas in q. lxx. articulo. viij. ad secundum. in quantum est sacrificium satisfactorium pro peccatis. Insuper et alios habet effectus. Nam quoniam est effectum vite spiritualis. ad similitudinem cibi corporalis facit. quia sustentat. auget. restaurat. et delectat. immo et in beatis auget gloriam accidentalem. sed non essentialem. Proprius tamen effectus eucharistie secundum sanctum Thomas in iiij. di. xij. est transformatio hominis in deum ad quam sequitur augmentum virtutum et restauratio perditorum. Consequens vero effectus et minus principalis est diminutio fornicationis. Notat etiam idem sanctus Thomas in Isa. x. Eucharistia dat quantumque. scilicet veniam culpe. vitam gra-

tie. confirmationem in pugna. confortationem in via et pregustrationem glorie. Confortat enim a peccato et preseruat dupliciter. ut dicit beatus Thomas in tertia parte. et quarto scripto ubi. scilicet. inter roborationem per gratiam. et exterius repellendo omnem impugnationem demonum per passionem christi cuius est signum. Potest etiam deus cum tanta in deuotione accedere quod damnationem acquirat. Unum. i. Loz. xj. Qui indigne manducat et bibit. iudicium sibi manducat et bibit. Sumens enim eucharistiam cum conscientia peccati mortalis: peccat mortaliter. ut dicit sanctus Thomas in iiij. di. ix. et. iij. parte. q. lxxix. articulo. ij. ad tertium. et. viij. iij. Ideo cum magno timore et reuerentia debemus nos preparare. Unum ibidem. Probet autem seipsum homo. scilicet. premeditando. et sic de panem. Modus manducandi traditur sub figura Ero. xij. de agno paschali etc. notatur. Secundo debemus gaudere et ipsius laudare quia nos de inferni captivitate liberauit. Nam captiuus multum gaudet de sua liberatione. et nos gaudere debemus de liberatione a carcere infernali. Nam carcer ille inferni est igneus. et ignis eternus. et pena est ibi sine numero illata diabolo et malis eius ibidem existentibus. Iste carcerem christus destruxit quando ad inferos descendit. per cy. Quia destruxit portas ereas: et vectes ferreos confregit etc. Porte eree inferni sunt cupiditates et viciose consuetudines hominum que non sinit clausos exire. Vectes autem christus sua fortitudine fregit. Huiusmodi figuram habemus Iudicum xvi. de Samson. qui abiit in gazam. et vidit ibi mulierem meretricem. et ingressus est ad eam. Quod cum vidissent philistinim. posuerunt in porta ciuitatis custodes. ibi tota nocte prestolantes cum silentio. ut facto mane exirent occiderent. Dormiuit autem Samson usque ad medium noctis. et inde surrexit et apprehendit ambas fores porte cum postibus suis et sera. impositasque humeris portauit ad verticem montis. Ubi glo. Grego. quod in hoc facto significat. Samson redemptorem significat. quod gaza nisi infernum. quod philistinim nisi perfidiam iudeorum. quod cum christum mortuum videret. et corpus eius in sepulcro positum. custodes ilico deputauerunt. et auctorem vite letati sunt deprehendisse Sed christus destruxit inferni claustra. recte sicut samson fores in gaza. Samson vero nocte media non solum exiit. sed etiam portas tulit. quia redemptor noster ante lucem resurgens. non solum de inferno liber exiit. sed claustra inferni destruxit. portas tulit. et motis verticem subiit. quia resurgendo claustra inferni dirupit. et ascendendo regna celorum

penetravit. nō solū etiā xp̄s destruxit isernū. s; etiā diaboli potētā minuit. Nā an̄ passioz xp̄i diaboli libere circuibat trā ab initio mōi vt seduceret oēs gētes. z ideo hūc xp̄s ligavit Apo. xx. Apprehēdit angel⁹ draconē sp̄pentē antiquū q̄ ē diaboli⁹ z sathanas. z ligavit eū p annos mille. z misit eū in abyssū. z clausit z signit sup illū. vt n̄ seducat apli⁹ gētes donec p̄sumēt mille anni. Glo. inclineal. Angel⁹ xp̄s apprehēdit draconē p violētia nocēdi. sp̄pentē p fallacia. antiquū. qz ab initio mōi nocuit. q̄ ē diaboli⁹ decorsū fluēs. z sathanas. i. aduersari⁹. z ligavit eū. i. p̄ori ptāte p̄uauit. z misit in abyssū. z clausit et signit sup illū. i. sigillū posuit signū scē crucis. vt nō seducat ampli⁹ gentes donec p̄sumēt mille anni. i. donec anti xp̄s veniat. Ho. fm. s. Tho. in. iij. pre. q. xlii. ar. ij. qz p passioz xp̄i triplr liberati sum⁹ a ptāte diaboli. Tria em̄ sūt p̄siderāda circa ptāte quā diaboli⁹ exercebat i hoies an̄ xp̄i passioez Primū ē ex pte hoies q̄ suo pctō meruit vt in ptāte traderet diaboli. p c̄tētatoez fuerat supat⁹. Scdm̄ ē ex pte dei quē hō peccādo ofenderat. q̄ p suā iusticiā hoiez reliq̄t ptāte diaboli. Terciū ē ex pte ipsi⁹ diaboli. q̄ sua neq̄s sima volūtate a p̄secutōne salutis impediēbat. Quātū ḡ ad p̄mū hō ē a ptāte diaboli liberatus p passioz xp̄i. inq̄stū passio xp̄i ē cā remissionis pctōz. Quātū aut̄ ad scdm̄ etiā sum⁹ liberati inq̄stū passio ei⁹ nos de reconciāuit. Quātū etiā ad tciū sum⁹ liberati p passioez xp̄i a diaboli ptāte inq̄stū i passioe xp̄i excessit modū ptātis sibi tradite a deo. machinādo in mortē xp̄i q̄ nō hēbat meritū mortis. cū eēt absqz pctō. Dic̄ em̄ Aug. xij. d. trini. Iusticia xp̄i vict⁹ ē diaboli⁹. qz cū in eo nihil mortis dignū inueniret occidit eū. z in devtiqz iustū ē vt de bitores q̄s tenebat libere dimitteret i eū credētes. quē sine villo debito occidit. Tercio gaudere debem⁹ z ipsū laudare. qz p resurrectōz suā dedit nob̄ certitudinē cognitōis. nā multū gaudet q̄ diu desideratuz videt. P̄rio em̄ nō potat apparere nec clare videri. Rō est qz in libro subtili lre nō bñ legit subtili etiam ocul⁹. supposito sibi grosso corpe z obscuro. S; qñ supponit corpe claz z lucidū meli⁹ legit. qz bñ apparet grossior. sic qñ supponit cristall⁹ vlt vitz. Fili⁹ dei ē liber p̄tinēs i se qd̄ est necessariū hūane salutis. Etiā ē liber vite z testamētū altissimū z agnitio vitat⁹. Sed ille liber subtili ē sua diuitas. ita qz null⁹ intellect⁹ creat⁹ p̄t ibi legere i vita p̄nti. Exo. xxxij. Nō

videbit me hōz viuet. P̄ incarnatōem iste liber fuit coop⁹ pelle grossa z rudi. i. corpe mortali. Jō nō potat legi nec videri diuitas latēs sub tali corpe. Jō iudei volebāt ipsū lapidare. Jō. x. De bono ope nō lapidam⁹ te. s; d̄ blasphemā zc. s; hodie in brā resurrectōe qñ corpe gliosū. claz. lucidū fuit positū sup diuitatez. tūc liber fuit cognit⁹ z apparuit. Jō. xij. Hoc nō coguerūt discipuli ei⁹ p̄mū. sed qñ glificat⁹ ē ihs. recordati sūt qz h̄ sc̄pta erāt de eo ḡ p resurrectōez dar nobis cognitōez. In signū cui⁹ pluries legit i die resurrectōis sue apparuisse. p̄ma apparitio facta ē btē x̄gini. s; d̄ h̄ euāgelū nō faciat mētione. Et h̄ p̄t oñ di auēte sedulū dicēt. Sp̄ x̄go manēs h̄ se visib⁹ astās. Lucē p̄p̄iā p̄ d̄ns obtulit. Secūdo ex p̄suetudie ecclie. Sūm⁹ em̄ p̄tifer i die pasce ad scāz mariam maiorē p̄mā celebrat statōz. p h̄ innuēs p̄mā apparitōz factaz btē x̄gini. Tercio p̄cepti obfuarōz. De em̄ p̄cepit. Honora p̄ez z m̄ez zc. Si em̄ eēt ali q̄s i ptib⁹ vltamarinis. d̄ q̄ m̄ intellexisset qz mortu⁹ fuisset. z tādē san⁹ rediēs et trancas p̄sonas visitaret. z ad m̄em tribulatā vltio veniret. iste nō eēt bon⁹ fili⁹ nec m̄ez honora se videre. Sed si xp̄s p̄ alias de sua resurrectōe letificasset. z tādē m̄i desolate apparisset. sic nō videret obfuarē p̄ceptū de parētib⁹ honora dis. De h̄ vide in fm̄oe p̄cedēti alias rōes. Scda apparitio facta fuit marie magda. de q̄ loquit euangl. hodiernū di. Maria magd. z maria iaco. z salo. emc. aro. zc. S; q̄ris. q̄re iste m̄ieres p̄cipue q̄sierūt xp̄m. Rō qz xp̄o erāt p̄ obligate. eo qz p̄la officia ab eo receperāt. Maria em̄ magd. multū xp̄o tenebat. qz ab ea. vij. demonia eiecerat. Mar. vi. Barthā sororē suā a fluxu sāguis liberavit. Et fr̄em suū lazaz q̄ driduanū suscitavit. et eā sp̄ excusavit. i. ap̄d phariseū. q̄ dicebat ipsā imūdā. z ap̄d sororē q̄ dicebat eā eē ociosa. et ap̄d iudā q̄ dicebat eā eē pdigā. Scdo maria iacobi m̄ iacobi minor̄ ei multū tenebat tū qz nepos su⁹ erat. tū qz tres filios suos. i. iacobū. simonē. et iudā alphet filios. cardiales. i. ap̄los fecit. Tercio maria salome ei multū tenebat. qz nepos su⁹ erat. tū qz dnos filios ei⁹. i. iacobū z iohem ap̄los fecerat. Scdo q̄rit. q̄re insil tres venerūt. Rō p̄ma p̄t maiorē testimonij vitatē. qz in ore duoz vlt triū testū stat oē v̄bū. Scdo p̄t decētiā z hōestātē. decet em̄ matronas ire bñ associatas. Tercio p̄t mysticā significatōz. vt ex h̄ daret̄ intelli

gi q̄ illi ad xpm̄ veniūt q̄ fidē. caritatem z opa
hnt. Quarto ad cōmēdādū societate. **Bell**
em̄ ē fūire deo i societate q̄ i singlaritate **Ec**
cls. iij. **Bell** ēēē duos sil q̄ vnū. Hnt em̄
emolimētū societatis sue. Tales ei aliqñ meri
to societatis liberāt a malo culpe ppetrate **Jō**
subdit. s. si vn̄ ceciderit ab alio fulcief. aliqñ a
malo culpe ppetrade. **Jō** subdit. Si q̄s pua
luerit aduersus vnū; duo resistēt ei. aliqñ mu
tuo se accēdūt i amore dī. **Jō** subdit. Si doz
mierint duo sil fouebūt mutuo. vn̄ ab alio
caletier. aliqñ ptegūt a tētatiōibz diaboli. vn̄
dī. **Funicul** p̄plex difficile rūpif. **Diabol** nō
pōt rūpe suos dei insil' pgregatos. ps. cxxij
Ecce q̄s bo. z q̄s io. zc. **Hec** pōt inuadere vni
tos. j. **Re. xvij.** Eligite vob̄ viz z descēdat ad
singlare certamē. De istz tribz mlieribz oñdit
maḡ deuotio i tribz. **Primo** in h̄ q̄ voluerūt
xpm̄ inūgere. vn̄ dī q̄ emēnt aromata. i. vngē
ta aromatica vt veniētes vngerēt ihm̄. ex ma
gna deuotōe corp̄ xpi volebāt inūgere. **Lō**
suetudo ei erat iudeoz vngere corpa mortu
oz vt p̄fuarēt ab incineratōe z a fetore z aver
miū corrosiōe. **Sz** iste mlieres decepte erāt.
q̄ corp̄ xpi i diuitate erat balsamatū z iō si p
mille milia annoz in tra iacuisz. nō potuisz
putrefieri aut icinerari. nec potuisent h̄mes
generari. ps. **Nō** dabis san. tu. vi. cor. in h̄ tñ
bñ oñderēt dilectōz xpo mortuo quā habuēt
ad christū viuū. **Pauci** em̄ sūt amici q̄ se dili
gūt i vita. q̄ fere diligūt oēs p̄ sua nō p̄ se.
Eccl. vi. Est amic' soci' mēse. z nō pmāebit i
tpe nccitatis. pauciores sūt i morte q̄ diligūt
imo sepe parētes filijs z filij parentibz aduer
sant i morte qñ p salute volūt aliq̄ ordinare
paucissimi sūt q̄ diligūt p̄ mortē q̄ p̄ modi
cū z fili' p̄zis z p̄z filij z amic' amici obliuiscit
ps. **Obluioni** dat' sū tāq̄ zc. **Et** alibi **Perijt**
mēoria eoz cū sonitu. **Iste** aut' scē mlieres di
lexerūt xpm̄ i vita q̄ seq̄bant ipsū predicantē
Lu. viij. Seq̄bāt maria mag. z alie mlieres
q̄ mistrabāt ei d̄ suis facultatibz. **Dilexerūt** eū
i morte. q̄ associabāt eū i cruce. **Joh. xix.**
Stabāt iuxta crucē ihu m̄ ei' z soroz matr
ei' ma. cleo. z ma. mag. **Dilexerūt** eū p̄ mortē
q̄ voluerūt eū vngere i monumēto exntem
Secdo deuotio istaz mlierz oñdit i h̄ q̄ val
de tēpestiue voluerūt venire. **Jō** dī. **Et** valde
ma. zc. **Sed** si valde mane erat quō tūc ort'
erat sol. z si sol iā ort' quō erat valde mae. **Rñ.**
q̄ iste mlieres i ciuitate habitabāt. sepulcz aut'
xpi extra ciuitatē erat. **Ipsē** aut' valde mane

surrexerāt. sz q̄ via lōga erat. z hōestas m̄ro/
nas n̄ decet currere sz mature icedere. iō iā oz
tus erat sol qñ venēnt ad sepulcz. **Est** ḡ sens'.
valde mane veniūt. i. venire incipiūt. orto iā
sole. s. qñ puēnt. **Al'** veniunt orto sole q̄tū
ad fulgorē suū. q̄ dī auroza. nō q̄tū ad speraz
suā. **Un̄** dīc **Aug.** Orto iā sole. i. cū celū ad p
tē oriēt' iā albesceret. **Al'** noie sol' itelligit tps
q̄ fuit ort' d̄ m̄ris vtero p natiuitatē carnalē.
z d̄ tumulo p natiuitatē q̄dāmō glōsā. **Est** ḡ
sensus. valde mane veniūt. s. cū ver' sol. i. tps
q̄ fuerat ort' in h̄ m̄do d̄ m̄ris vtero natiuita
te carnali. iā ort' erat resurgēdo d̄ tumulo na
tiuitate celesti. **Q̄** aut' dī vna sabbatoz. intel
ligit p̄ma die sabbati q̄ nūc dñica dī. **Dies** ei
alio noiant iudei. alio romani. alio ecclia. **Ju**
dei em̄ noiant eos a sabbato. dī. p̄ma sabbat
ti. scda sabbatizē. z h̄ p̄ reuerētā sabbati i q̄
de' requeuit ab ope. qd̄ z sc̄tificauit. **Romani**
noiant dies a planetis z matie ab illo q̄ hora
p̄ma illi' dñaf. z q̄ sol dñaf p̄ma hora dñice:
illū vocāt diē sol'. z sic d̄ alijs. **Ecclia** noiat di
es a ferijs. dī. feria p̄ma feria. ij. iij. z sic d̄ alijs
Et idē ē feria qd̄ cessatio. **Un̄** antiq̄ diē solē
nē feriā appellabant. q̄ ab ope fuili cessabant
Al' dī feria ab offerēdis victimis. q̄ i diebz
festiuis sacrificia offerebant. **Sz** nūc ecclia
ecōuerso oēm diē appellat feriā. q̄ i oī tpe a
victimis ē cessandū. q̄uis em̄ p̄cepta cerimo
nialia veter' leg' fuerūt viua vsq̄ ad passionē
xpi. tñ deinceps fuerūt mortua. z p̄ diuulgati
onē euāgelij mortifera. vt diē. b. tho. p̄ma se
cūde. q. ciiij. ar. iij. z. ij. q. lxxxvij. ar. j. z. q. xciiij
ar. j. z in. iij. di. i. z. ij. **Tercio** deuotio istaz
mlierz oñdit i h̄ q̄ monumētū desiderabāt vi
dere aprū. vn̄ dicebant. **Quis** reuol. no. lapī.
zc. **Hā** monumētū triplr clausuz erat. s. aduo
lutōe grādis lapidis ad os ei'. sigilli impositi
ōe. z militū armatoz depuratōe. **Jō** mulie
res nō spabāt se posse intrare. q̄ lapidē tam
grandē mouere nō possent cū fragiles eēt z
milites eas fugarēt. z sigillū p̄sidis frāgere n̄
auderēt. **Xps** aut' q̄ exiuit d̄ vtero h̄gis clauso
z q̄ ianuis claus' ad disciplos itrauit. ipse exi
uit d̄ monumēto lapide clauso. saluis sigill'. et
custodibz expauefact'. **Postq̄** aut' resurrexit:
angel' lapidē reuoluit. vt sic daret mulieribz
aditū ad itroēdū. **Sz** q̄ adhuc milites fa
cti sūt tāq̄ mortui. z q̄ amētes. z h̄ e' subita
aptōe monumēti. z t̄re maḡ p̄cussione. **Terre**
mot' ei fact' ē magn' vt milites ext̄reret z vt d̄
resurrectōe xpi tra leticiā demōstraret. **Sic**

at i passiōe xpi mota ē tra i signū cōficiē. sic i re
surrectōe mota ē i signū leticie. Ut tremor iō
fact' ē. vt p h significaret q corda tēnoꝝ p si
dē passiōis z resurrectōis ad fidē eēt pmouē
da. **M**ieres igit accedētes z respicientes vi
dēt reuolutū lapidē. S3 qre iste mlieres vo
lebāt appropinqre monūto. cū nullā hient
d reuolutōne lapidis certitudinē. Rō. qz cre
debāt adhuc corp' xpi eē i monūto. vñ di
cebāt. z si n̄ possum' euz vngere: saltē potim'
monūmū ei' tāgere. z ibi eū flere z associare
Ecce mirabil' dilectio z deuotio mlierz erga
mortuū suū. S3 hodie apd mltos perijt me
moriz eoz cū soitu. hodie mlti sūt porci q ad
clamoꝝ vni' porcipit mortē rugiet' currūt. z
cū ipsi vidēt poni porcū i alueolo statiz rece
dūt. z illi' obliti sūt. sic mlti mortuū defētes
dū sepulcē tradit' ei' obliuiscūt. **M**ieres g
introcūtes i monūmū vidēt iuuenē. i. ange
lū q videbat q i iuuenis. ad innuēdū q i etate
iuuenili oēs resurgē. nō q ad nūez annoꝝ. s3
q ad staturā. vt dē. s. **T**ho. iij. sc̄p. di. xliij. ar.
ij. Et. iij. p. q. xlvj. ar. ix. ad sc̄dm. hic sedebat i
dextris. **H**ic. Quid p sinistra nisi vitā p̄ns. qd
p dextrā nisi vitā eēna desiḡt. qz g redem
ptō n̄ p̄nt' vite corruptōz trāsierat. recte an
gel' q nūciare ei' p hēnē vitā venerat i dextra
sedebat. **E**t h̄ coop' erat stola cādida. Reue
ra stola ista nō ē ex mortali vellē. s3 ex vitali
splēdens celesti lumie. nō tēno colore dicēte
p̄ha. amict' lumie sic vestimto. **E**t d iustis d̄z
Matt. xij. Fulgebūt ius sic sol i reg. pa. eoz
Hic. Stola cādida coop' appuit. qz festiui
tat' gaudia annūciauit. **E**ādōz em̄ vest' splē
dōzē denūciat n̄re festiuitat'. **M**arc' etiā d̄c
q aspect' ei' erat sic fulgur. vestimenta sic nix
Fulgur ē d celo. nix d tra. p qd daf̄ intelligi. q
i xpi resurrectōe terrena celestib' sūt diūta.
fm aut **H**ic. In fulgoze terror timor' in n̄re
blandim̄tū cādōz' siḡt. z p qd daf̄ intelligi q
xps i iudicio tribit' pctōzib'. z bland' iust' ap
pebit. **I**ste angel' allocut' ē mlieres. p̄mo eas
pfortādo. d. Nolite expanescere. **I**n h̄ em̄ di
noscit bon' angel' a malo. qz bon' in p̄ncipio
terret ex fulgoze. **I**n medio pfortat ex sua al
locutōe. **I**n fine letificat ex immēsa pfortōe
z sua iocūda visione. **M**al' aut ecōuerso. qd
in p̄ncipio terret ex sua horribili visione. **I**n
medio ex sua allocutōe mag' t̄ret. **I**n fine cō
tristat ex subsecura deceptōe. vt dē. s. **T**ho.
iij. p. q. xxx. ar. iij. ad terciū. z sup **J**oh. iij. z ij.
Loz. xj. z ibi dicit. q ois angel' apparēs ho

tas ad bonū. sed bon' angel' pseuerat. mal' aut
se nūciat ad malū. **S**c̄do ipsas pfortando z
certificando de resurrectōe di. **I**hm nazare
nū qritis crucifixū. **N**ō est hic zc. **H**ic. **N**ō est
hic p p̄ntiā carnis. sed tñ vbiqz est p p̄ntiā ma
iestatis. **Q**uāt' h̄ sit vez. ecce loc' vbi posue
runt eū. **H**ā ppter h̄ reuoluerat lapidē vt locū
oñderet. q. d. **S**i meīs s̄bis nō creditis: va
cūo credat' sepulcro. **T**ercio angelus misit
cas ad ap̄los di. **I**te dicit zc. **N**otandū q
p̄ma mulier fuit media int' serpentē z boiem.
trahens ad p̄ditōz. **S**c̄da. s. **M**aria fuit
media inter deū et boiem faciens nostrā re
conciliatōz. **I**ste aut mulieres fuerūt medie
int' angelū z ap̄los nūciantes eis n̄rā salutē
et saluatōz. **J**ā hō nō p̄t' queri d mliere. qz si
p̄ma damnauit. sc̄da saluauit. t̄cia nūciauit.
Si p̄ma fuit cā mortis n̄re. sc̄da fuit cā vite
n̄re. t̄cia annūciatrix salutis n̄re. **J**ō angel' fe
cit istas mlieres nūcias n̄re r̄surrectōis. **S**3
qre dixit. z petro. **R**ñsio ppter tria. **P**rimo qz
petr' p negatōem desinebat eē discipul' z ad
huc nō erat cert' vtz restituit' fuerit ad gr̄az.
vñ si non fuisset noiat' remansisset p̄fusus. et
forte despasset. **E**t ideo vt sciret q p̄fētū fue
rat pctm̄ dimissū. z q erat restituit' ad officiū
discipulat'. fuit p̄rio noie nominat'. **S**c̄do
vt angel' sibi tanqz sūmo pontifici deferret.
si q̄s em̄ pape z collegio cardinaliū l̄ras mic
teret: papā noiatim exp̄meret. cardinales s̄o
in generali pferret. **A**ngelus igit noiatim ex
pressit petr' tanqz summū pontificē. discipu
los autē generalit' tanqz collegiū. **T**ercio qz
petr' interpretat' agnoscens vl' dissoluens. p
qd daf̄ intelligi q illi ad christū veniūt q ab
amore carnali se dissoluūt. z q pctā sua cū cō
tritōne agnoscūt. z humilit' se nihil eē existi
mant. **Q**uarto angel' ist' mlierib' apparitōez
xpi in galyleā denūciauit di. **P**recedet vos i
galyleā. ibi eū zc. **A**pparitio facta i galylea fu
it. **T**ñ p̄t' mysteriū in ipsa specialit' noiat' **B**a
lylea em̄ interpretat' transmigratio. **X**ps dū
eēt in hac mortali vita triplicē defectū patie
bat. s. q̄stū ad corp' mortalitatē. q̄stū ad aiā
passibilitatē. q̄stū ad vtrūqz penalitātē z mul
tiplicē miserā. sed in resurrectōe facta ē trās
migratio. qz corpus migrauit d mortalitate
ad imortalitatē. **A**ia de passibilitate ad ipas
sibilitatē. **C**orp' z aia d̄ misit' penalitātē ad
gl̄iaz z felicitatē. **V**ñ leo papa. **P**ost passiōez
ruptis vinculis mortis infirmitates i s̄ntē
mortalitates i c̄nitatē. p̄tūelia trāsuit i gl̄az

Ille aut mulieres exiitentes denūciant aplis qz
surrexit. sz ipsi apli reputauerūt q̄i deliramēta
z nō credebāt ill. Tūc petr⁹ z iohes cucurre
rūt ad monumētū z viderūt lintbeamia z suda
riū zc. Et abierūt ad alios discipulos Maria
aut stabat ad monumētū foris plorās zc. ibi
xps̄ i specie ortulani ei apparuit. Et h̄ fuit p̄
ma apparitio d̄ q̄ loq̄t euāḡ. licet pri⁹ m̄ri ap
paruerat. vt dictū ē. Sed q̄re xps̄ p̄mo Ma
rie magd. apparuit. Rñ. pp̄ q̄ttuor. P̄rio q̄ ar
denti⁹ diligebat. v̄p̄ stabat ibi plorās. Secdo
vt oñderet se mortuū p̄ pctōribz. Matt. ix. et
Lu. v. Hō veni vocare iustos sz pctōres. Ter
cio vt sic mlier fuit nūcia mortis. ita eēt nūcia
vite fm̄ glo. Quarto vt vbi supabūdauit de
lictū supabūdaretz gr̄a. Ro. v. Secda appari
tio facta fuit mulieribz redcūtibz d̄ monumē
to qñ dixit eis. auete. Tercio petro. sz vbi aut
qñ euāgeliste nō dicūt. q̄rto discipul⁹ eūtibz i
emaus. q̄nto discipul⁹ i vñū p̄gregat⁹. Debe
m⁹ igif letari d̄ ei⁹ resurrectōe sic apli z mulie
res letati sūt. qz viderūt quē mortuū putabāt.
Uñ si volum⁹ christū videre. optet qz fiam⁹
diligētes i seruoze caritat⁹ succēsi. sic Maria
magd. Hā videm⁹ qz hūoz abūdās marie ipe
dit claritatē sol⁹ videre. sed sicci ocli bñ vidēt
Sic bñ hñs ocl⁹ cordis plenos hūoze vo
luptat⁹ carnal⁹ nō p̄t xpm̄ videre. Uñ maria
magd. q̄ diu vitit i voluptate xpm̄ nō vidit in
teri⁹. qz ocul⁹ interior plen⁹ erat hūoze ipediē
te eā. Sz postq̄ seruoze diuine dilectōis eā ex
iccavit. tūc xps̄ ei appuit. Jō volētes qz xps̄
eis appareat debēt oēm hūoze p̄uū remouere
z seruoze diuine dilectōis in seipsis excitare
Ro. xij. Spū seruētes dño fūiētes. Quarto
debem⁹ gaudere letari. qz p̄ resurrectōz suā
nob̄ ianuā celi apuit. Hā multū gaudēt q̄ ad
societatē p̄ncipū assumunt. sic zc. Uñ sic xps̄
in resurrectōe q̄ttuor dotes habuit. licet nō
fm̄ p̄riā rōem dot⁹. sic nec angeli. vt dic̄ do
cto: sanct⁹. iij. di. xli. q. iij. ar. iij. z. iij. sic be
ati in futura resurrectōe dotabūf q̄ttuor mo
tibz in corpe. vt etiā docto: sanct⁹ tangit i. iij
dist. xliij. et. iij. pte. q. xlv. ar. j. ad terciū. Fuit
em̄ corpe xpi subtile. agile. claz. z impassibile.
Ist⁹ q̄ttuor erit corpe n̄m dotatū. Que ido
dicunt dotes. qz dabit eas dñs in dotē scis.
q̄ sibi copulabunt h̄ p̄verā fidē z dilectōem. z
in futuro p̄ eternā fruitōem. sic sp̄sa dotat a
sp̄so. Prima dos v̄ nobilitas ē subtilitas
quā recipiet corpe ab aia q̄ faciet corpe totalit
subditū aie. z releuabit sp̄m̄ in q̄ndā silitudi

nē aie. sic et ipsa eleuata erit in silitudinē dei.
ita vt corpe videat q̄ si vñ sp̄s cū aia. z h̄ dicit
apls. j. Loz. xv. Seminat corpe aiale. i. hñs
bestiales mor⁹ inordinate z cupiscētie. sicut i
alijs aialibz. sed resurget corpe sp̄iale. i. tota
lit sp̄i subiectū z p̄forme. Ita qz in nullo p̄
stabit impedimētū aie. q̄ min⁹ deū p̄teplet. a
met z inhercat ei. qd nō hz aia in statu h̄ vi
te. Hūc em̄ corpe qd corrupit agguat animā.
Sap. ix. Et caro cōcupiscit aduersus sp̄m̄
Gal. v. z impedit aiam ne possit deū cōtinue
meditari. nec ad p̄fectā ei⁹ noticiāz attingere
v̄ amorē. z h̄ facit grossicies z p̄odus corpis
animā depmēt⁹. Et signū h̄ accipi p̄t in som
no. Dū aia nō occupat vsu sensuū exteriorz si
cut vigilādo. tūc p̄suenerūt fieri reuelatōes.
Bēs em̄ hz duos respect⁹. s. ad supiora a q̄
bus illustrat. z ad corpus respectu cui⁹ ligat i
somnia. non aut respectu p̄mi. sed sit liberioz
q̄ in vigilia. vt dic̄. b. Tho. in de v̄itate. q. xij.
ar. iij. ad scdm. z. q. xxvij. ar. iij. ad sectū. Vi
dem⁹ insup qz grossicies corpis impedit qz n̄
pōt trāsire ad libitū. qz aliq̄ corpa sibi resistūt
sic mur⁹ v̄ paries. Sed corpe gliosū ita sub
tile erit qz om̄e corpe penetrabit sine resistētia
Lu. si leuēdem⁹ in natura. nā oleū penetrat
vas p̄tinens ipsuz sine vasis diuisione. Per
oleū em̄ intelligit gr̄a. Sicut em̄ nauta de
scendēs in mare portās oleū in ore mediāte
q̄ illuminat v̄ dēs mar⁹ picula. sic gr̄a dei illu
minat z dirigit nauigātes int̄ m̄di picula ne
pereāt. ij. Loz. xij. Sufficit tibi gr̄a mea. Jō
corpe gliosū ē plenū nō solū gr̄a sed poti⁹ glia
q̄ est gr̄a p̄sumata. omne corpe etiā celū pene
trat sine diuisione. Prover. b. xxix. Hūilē spū
suscipiet glia. Secda dos erit agilitas. que
etiā puenit de glia aie i corpe. vt statū vbi ve
lit sp̄s ibi erit corpe absqz v̄llo impedimēto.
Hā pp̄ ponderositatē corpis in hac vita nō
pōt aia esse vbi vult. Uñ qñ anima putat pō
dus corpis secū leuare z ducere ad bona opa
seipsam frequenter p̄cipitat. sicut symea cuz
credit globū sibi alligatū sup tectū leuare pō
dus globi symeā i lutū p̄cipitat. sic corpus
p̄cipitat animā in lutū peccati. sed in resur
rectione corpe om̄ino obediēt anime. Aug⁹.
Ubi cūqz voluerit sp̄s p̄tin⁹ erit et corpus.
Ideo dicit ap̄lus ibidem. j. Loz. xv. Semi
nat iu infirmitate. surget in virtute. Lu. si
mileuēdem⁹ in natura. Nam aliquis lapis ia
cens in terra nō potest moueri a decē. q̄ mo
uel tū a puero extra trā siue locū p̄uū xps̄.

o rto gaudere de beo

Sic corp^o qd nō pōt moneri ab aia q̄diu ia
cet i terra: i resurrectōe eleuabit ad celū z mo
uebit ab aia ad nutū. Hāc virtutē dedit de^o ip
si corpi glosq. Eccl. xvij. De^o de terra creauit
hoiem. z fm imaginē suā fecit illum. Et itez
p̄uertit illū i ipsā. z fm seuestiuit illum virtutē.
Hā sic radi^o subito p̄trāsit ab oriēte i occidēs
z ocul^o subito de terra videt stellaz. sic subito
ad nutū corp^o erit vbi aia voluerit. Tercia
dos erit claritas. q̄ etiā fluet de glia aie. et fm
q̄ qlibet sanct^o erit maioris meriti. fm h̄ erit
maioris claritatis i corpe. j. Coz. xv. Stella
differt a stella i claritate. sic z resurrectio mor
tuoz. qz erit z apparebit vn^o splēdidior altero
nihilomin^o qlibet habebit claritatē corpis et
cedentē septies claritatē sol. qz erit tūc lux so
lis sicut lux. vij. diez. Et tūc fulgebūt iusti si
cut sol in regno p̄ris eoz. Mat. xij. Et licet
nūc lux solis nō sit proportionata ocul. tūc sic nō
erit ibi. qz erit claritas demulcēs. et oculi erūt
fortiores et nobiliores. Nec etiā claritas fm
H̄ ego. erit puia. ita vt sine impedimēto cor
poris vn^o sanctoz: videbit qd ē i corpe alteri
us. z q̄nto abūdabit i lumine glie: t̄to clari^o
videbit. sic i claro fonte. Jō apls vbi. s̄. Se
minat i ignobilitate. surget i glia. Hō tū in il
la glia de q̄. j. Machab. ij. B̄lia ei^o steret et s̄
mis. Sicut serpens totā virtutē suā ponit in
pelle pulcra z colorata. z sub pelle habet non
nisi putredinē et venenū. Sic quidā tūc cu
rant de pulcritudine corpalis q̄ interi^o nō re
manet nisi putredo peccati. Tal pulcritudo
nō erit ibi. Sed qz pulcritudo corpis gliosi
veniet ab aia. ps. xliij. Dis glia ei^o filie regis
ab int^o. Ideo semp durat. Hō sic de pulcri
tudine moderna de q̄ Jac. j. Exort^o ē sol cuz
ardore z arefecit fenū. z flos ei^o decidit. et de
cor vult^o ei^o deperijt. Tūc aut omēs corpales
defect^o cessabūt. et quicqd pulcritudinis est
habebit corpus. Quarta dos erit impassi
bilitas z immortalitas. ita vt neqz fames. aut
sitis. frigus aut est^o. nec aliqd lesiuuz a q̄ cor
pus mō patit^o ibi locū habebit. Et h̄ etiā erit
in glia aie. qz sicut tūc ipsa tota erit eleuata in
diuinā similitudinē. ita et corp^o p̄ aiam p̄sequet
impassibilitatē z immortalitatē. Aug^o. Tam
potenti virtute fecit de^o aiam: vt redūdet i cor
pus incorruptōis vigore. Ratio ē. mutatio
alterat naturā. sicut patet. arbor sita in terra
mala nō fructificat. s̄ sublata ad terrā bonā
statim fructificat. qz arbor trahit alimentū a
terra. ideo fruct^o sequit^o p̄ditōem terre in qua

sita ē. p̄ qd dicit Aug. q̄ p̄mi parentes si ste
tissent i innocētia: corpa eoz fuissent imorta
lia z incorruptibilia p̄pter esū ligni vite qd in
corruptibile erat. Hoc p̄ t̄to dico. Hunc co
medim^o cibū corruptibile z putribile. vt p̄tz
de pane z vino. et ideo corp^o mō tali cibo nu
tritū h̄z corūpi. immo q̄ pl^o comedit et deli
cat^o: cit^o putrescit et morit. sed post resurre
ctionē i paradiso edem^o cibū vite. in q̄ nulla cor
ruptio seu putredo ē. Apoc. ij. Vincēt dabo
edere d̄ ligno vite qd ē i paradiso dei mei. Jtē
bibem^o in fonte vite. Apoc. vij. Deducet eos
ad fontes aq̄rū vite. Bibere delicias mūdi ē
bibere de fonte mort^o. Jō sic optet nūc corp^o
n̄m corūpi p̄pter corruptiōem cibi quē su
mit. ita i paradiso erim^o imortales p̄pter cibū q̄
vtemur. Joh. vi. Qui māducat et h̄ panem vi
uet in eternū. Jgit p̄pter p̄ditōez cibi i padis
o optet corruptibile h̄ induere incorruptibi
litate. z mortale h̄ induere immortalitate. j.
Coz. xv. Hoc ē qd apl^o dicit ibidē. s̄. Se
minat in corruptiōe. surget i incorruptiōe Nec
sunt q̄ttuoz dotes vl nobilitates q̄s recipiēt
corpa n̄ra a deo mediāte glia aie. Et vt nos
assecuraret in p̄nti voluit eos i corpe suo mō
strare ad tps cū adhuc in mūdo eēt. Hā sub
tilitatē habuit q̄n de clauso s̄ginis vtero exi
uit. Agilitatē q̄n sup vndas mar^o ambulauit
Mat. xij. z Joh. vi. Claritatē q̄n in monte
thabor trāfigurat^o glia claritatis sue disci
pulis oñdit. Mat. xvij. Impassibilitatē q̄n d̄
manib^o iudeozū ipsum p̄cipitare seu lapida
re volētū euasit Luc. iij. z Jo. viij. Si ḡ in
resurrectōe renouari desideram^o fm has no
bilitates corpis q̄s añ resurrectiōe dñs in
suo corpe oñdit. z p̄ resurrectōz p̄petuo p̄ser
uauit. optet qz sic i nouitate vite ambulem^o.
et etiā nos i hac vita eas spūaliter i aia repre
sentem^o. Ita vt habeam^o subtilitatē. agilita
tem zc. Subtilitatē habem^o q̄n cor n̄m pur
gatū ē ab inordinato amore terrenoz. in q̄b^o
impuritatē z grossiciē p̄trahit. Amor em̄ in
ordinat^o impuritatē facit in aia. p̄ h̄ q̄ eā ex
tra se effluere facit in id qd amat et cū eo vni
ri. ps. xxj. Factū ē cor meuz tanqz cera. Sic
em̄ argentū p̄ liquefactōz mixtū cū cupro im
puz efficif. Ita aia p̄ inordinatū amorē mi
xta terrenis impura efficif. Jgit q̄to aia pl^o
eleuat sup terrena ea p̄tēndo. t̄to subtilior
est. Sicut em̄ aer d̄ subtilis q̄n nō est p̄mi
xt^o z ingrossatus nebula grossa. z vinū subtri
le quādo est eleuatū supra feces et depuratū

Silr homo dicitur subtilis ingenio cuius mens non est depressa super sensibilia et grossa. qui spiritualia possit et latentia apprehendere. Sicut etiam videmus cum omnibus bene ordinatis. quod id quod subtilius est supereminet. ut flos in arbore. ignis inter elementa. Sicut anima quando superferit istis terrenis subtilitatibus ex hoc quod tunc vivit deo. quod est in termino omnis subtilitatis. Quilibet enim res quanto magis appropinquet suo perfectio et illi a qua recipit suam perfectionem: tanto plus nobilitatur. sicut aer illuminatur nobilitatur est quod obscurus. et silr corpus divinctum anime quod separatum. Cum igitur anima solido inherens quod sursum sunt querit non que super terram. ut dicat cum apostolo. Nostra conversatio in celis est. tunc subtilis est et etiam abilis. et meretur subtilitatem in corpore. E converso autem quando convertitur ad terrena. et desideria corporis perficit in grossata efficit. ut patet in avaro qui animam habet terrenam. quia totam voluntatem ponit in acquirendo terrena. Silr luxuriosus animam habet luteam. quia in luto per luxuriam iacet. Super his animam devoto. et sic de alijs. Non si anima velit subtilitatem habere. oporteret homini removere. et ab inordinato amore terrenorum se extrahere et ad celestia contemplanda elevari per hanc subtilitatem. Sequitur alia nobilitas. scilicet agilitas. Dicit enim mente abstracti sumus ab amore et grossicie desideriorum terrenorum et mente totaliter erecti in amorem dei et desiderium celestium. tunc efficitur agiles et prompti ad currendum per incrementa bonorum operum illuc quo amor noster et desiderium tendit. Aug. Amor meus pondus meum. ego feror quod cumque feror. Ad hanc agilitatem perficendi hortat nos apostolus: di. Sic currite ut apprehendatis. i. Cor. ix. et dat in exemplum Philip. iiij. dicens. Sequor autem si quod modo comprehendam. Et per hunc cursum et sequelam nihil aliud intendit quam perfectum in bono et virtutibus per exercitium bone operationis. et ad hoc obligamur quod diu sumus in hac vita. Quia secundum Hieronymum. Gregorium. Augustinum. et Bernardum. nemini processus est stare nec in corpore nec in anima. quia in via dei non progredi regredi est. Tercio oportet nos habere claritatem quam si revelimus resurgere cum christo. Et voco quam claritatem quam homo clarus est intus et extra. In testimonium bone scientie. Extra per redolentiam bone fame. De primo dicit apostolus. i. Cor. i. Gloria nostra. i. gaudium. hec est testimonium conscientie nostre. Et merito. quia naturaliter clara et lucida letificant. ut patet in auri. Nam surgente auro letificantur et cantant. Etiam homines in locis tenebrosis existentes timet. et viso lumi-

ne confortant. Si talia extrinseca letificant quanto magis claritas intrinseca quam lucet in conscientia. Prover. xv. Secura mens quasi iuge pruium. et sicut conscientia pura letificat. sic econverso conscientia obumbrata per tristat et tristat Sap. xvij. Sempresumit seu perturbata conscientia Quarto oportet nos habere impassibilitatem. i. non extolli per prospera et deprimi per adversa. sed omnes tribulationes. i. adversitates patienter sufferre pro christo. Non tamen debemus patientiam habere asinam. Nam dicuntur naturales. quod asinus quando videt lupo venientem abscondit caput sub vepibus. et permittit se a lupo morderi quod appropinquat ad eum. et tunc vult resistere. Ita plures. Nam lupus est diabolus. Asinus est homo in peccatis querens delectationem. Tale patientiam non debemus habere. sed fortiter resistere diabolo in suggestionibus malis et in principio tentationum. sed contumelias et opprobria gratanter et hilariter pro christo et exemplo sui sustinere orare per malefactoribus nostris. ut tandem impassibilitate anime qua anima christi cum corpore in resurrectione sua vestita est in generali resurrectione indui mereamur etc.

Feria secunda pasce.

De sol' peregrin'

es in hierlm. Lu. vii. Quamvis tempus in patria venisset. et cum dominus omnium esset. tamen in mundo voluit conversari sicut peregrinus. Unde nullam domum habere voluit in hoc mundo. Si aliquis nasceretur in peregrinatione. oporteret quod in aliena domo nutrire et postquam crevisset oporteret quod in aliena domo. et si moreretur. oportet quod in alieno monumento sepeliret. Isto modo tempus fuit peregrinus. Nam in aliena domo fuit natus. et in aliena domo conversatus. et in alieno sepulchro sepultus. Non vere fuit peregrinus. Non ipse dicit Lu. ix. Vulpes foveas habent et volucres celi nidos. filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet. Ac si diceret. Ego non habui in vita nidum. i. domum sicut volucres celi ubi possem habitare. Ego in natiuitate mea non habui cervical ubi aurum meum potuissem reclinare. In morte etiam foveam non habui. sed in alieno sepulchro sepultus fui. Ut tamen melius videamus quomodo christus fuit peregrinus. Dicendum quod peregrinus fuit.

Quantum ad habitum quem assumpsit.

Quantum ad vias quas fecit.

Quantum ad hospitia que intrauit.

Quantum ad pericula que sustinuit.

Quantum ad signa que reportavit.

Primo igitur dicitur pegrin⁹ q⁹stū ad habitū quez
assūpsit. Xps em̄ habuit sclauia scartellā. ba-
culū z pileū. Per sclauia significat eius caro
quā vgo brā i vtero sibi mīstrauit. Dicit em̄
san. Tho. i. iij. pte. q. xxxij. ar. iij. ad q⁹ntū. Et
iij. sc̄p. dif. iij. q. ij. ar. j. q⁹ beata vgo se habuit
actine i pparatōe materie. s; nō i pceptōe xpi.
q⁹ vt idē dicit i tertia vbi. s. z. iij. di. iij. q⁹ pce-
ptio xpi attribuit spūi sc̄to efficiēter. licet sit a
tota trinitate et a singul⁹ psonis. Ista sclauia
p̄mo fuit albissima. i. purissimis gutt⁹ sāguis
beate vginis facta sine oī pctō. Un̄ dicit xps
de sez d⁹ alijs q⁹ habēt sclauias. i. corpa sua pu-
ra. Apoē. iij. Ambulabūt meū i albis. q⁹ di-
gni sūt rē. Deinde ista sclauia facta ē tota ru-
bea i cruce. q⁹ tota ipsa fuit aspersa sanguine.
Un̄ admirātes angeli dixerūt Isa. lxxij. Qua-
re rubz ē indumētū tuū. z vestimēta tua sicut
calcantiū i torculari. Rōdit. Torcular calca-
ni sol⁹ zē. Ultimo facta ē ista sclauia tota ni-
gra. q⁹ remāsit i cruce mortua z liuoribz ple-
na. Apoē. vi. Sol. i. xps. fct⁹ ē niger tāq⁹ sac-
cus cilicin⁹. Per scartellā intelligit⁹ anima
Peregrini em̄ i scartella solēt portare argen-
tū. Ania autē xpi plena fuit argēto triplici. ar-
gēto. s. glie. grē z sapie Joh. i. Vidim⁹ gl⁹z ei⁹
ecce p̄mū argētū. plenū grē. ecce sc̄dm. z veri-
tatē. ecce terciū. Xps em̄ i p̄mo instāti sue pce-
ptōis habuit plenitudinē grē z pgnitōis. vt
dicit. s. Tho. iij. pte. q. vij. arti. iij. z. iij. Et. iij.
scrip. di. xij. z. xij. Hā hoies erāt a celesti re-
gno exclusi. Jō apporauit xps argētū glie z
grē. p qd⁹ eos pzi recōciliaret Erāt ceci et te-
nebris inuoluti nesciētes viā inuenire q⁹ du-
cit ad vitā. Jō apporauit argētū sapie p qd⁹
viā celestis patrie demonstraret. Tercio assū-
psit pileū siue capellū. i. coronā spineā. So-
lēt em̄ pegrini portare capellū J⁹ estū. ventū z
pluuiā. Sic p̄sideratio corone spinee d⁹ no-
bis esse in vmbra culū diei ab estu carnal⁹ vo-
luptatē vt refrigeremur. Quia sic dicit Aug.
Non decet sub spineo capite mēbz fieri deli-
catū. Debēt esse in defensione a pluuiā tribu-
lationū vt alleniemur. q⁹ sicut Grego. dicit.
Si passio xpi ad memoriā reducitur. nil ē om̄i-
no qd⁹ nō equo aīo toleret. Debet eē in absco-
sionē a v̄eto tērationū vt pulsent. Nec signi-
ficant⁹ Hume. xxj. vbi d⁹ q⁹ ad visionē serpen-
tis enei i patibulo suspēsi sanabant illi q⁹ a ser-
pentibz pcutiebant. De his tribz d⁹ Isa. iij.
Tabernaculū erit in vmbra culū diei ab estu
z i securitatē z absconsionē a turbinez a plu-

uia. Per baculū intelligit⁹ crux. Peregrini em̄
vtunt⁹ baculo ad sustentatōemz ad transeun-
dum flumē. z ad malaz bestiaz p̄cussionem.
Sic christ⁹ sue crucis baculo hoies tribula-
tos sustentauit ne fatigarent. Heb. xij. Reco-
gitate eū q⁹ talē sustinuit aduersus semetipm̄
a peccatoribz contradictōem. vt nō fatigemi-
ni animis vestris deficientes. Ipse etiā xpus
p baculū sue crucis flumen istū mūdi transi-
uit z ad patriaz venit. Sen. xxxij. In baculo
meo transiui iordanē istū Lu. ultimo. Dpoz-
tebat christū pati. z sic intrare in gloriā suaz.
Tercio p baculū crucis diabolū p̄cussit. Isa.
xxx. A voce dñi pauebit Assur virga percus-
sus. i. diabolus. Timēt em̄ demones nimis
baculū crucis. Unde vbiq⁹ demones ba-
culū crucis vident territi fugiūt: timētes ba-
culū quo plagā acceperunt. Secūdo d⁹
peregrin⁹ ppter vias quas fecit. Solent pere-
grini diligere vias planas z mūdas. et odire
ascēsus z descēsus. Iste autē peregrin⁹ nihil
habuit. s. de plano. sed tota via sua fuit ascen-
sus z descēsus. Primo em̄ fecit magnū descē-
sum et saltū. quādo. s. venit de celo i hūc mū-
dum. Joh. xvj. Exiui a patre z veni in mun-
dū. Deinde fecit magnū ascēsum quādo de
mūdo ascendit ad patibulū crucis. Joh. iij.
Sicut moyses exaltauit serpentē in deserto
ita exaltari oportet filiū hois. Etiā fecit ma-
gnū descēsum. q⁹ a cruce descēdit i tumulu-
z i in lymbū. Et inde fecit magnū ascēsum q⁹
sez de lymbū rediēs z de sepulcro. z resurgēs
ascēdit in celū. Eph. iij. Qui descēdit ipse est
z q⁹ ascēdit sup oēs celos. Horat. Ultra pre-
sens ē quedā via in q⁹ null⁹ ferre vult aliqua-
z difficultatē in ascēdendo ad aliqua sublimia
nec i descendendo z i sustinēdo aliq⁹ aduersa.
s; em̄ i re vult p planū. i. h̄e oia. p̄spera z dele-
ctabilia. Sed q⁹ vadit post xpm̄ non er-
rat. cū ipse sit via. veritas z vita. Johan. xij.
Quattuor sunt q⁹ nō p̄mittunt aliquē errare
in via. s. ferramētōz imp̄ssio. Un̄ cōiter dicit⁹
Tene viā ferratā si vis h̄e bonā viā. Secū-
dū est cruciū erectio q⁹ cruces i via recta eri-
gunt. Tercū est ramoz z plantaz reflectio.
Quartū est lapidū p̄gregatio Et ista quattu-
or signa voluit h̄e xps. Habuit ferramenta
id est vulnera in corpe suo ferramēt⁹ imp̄ssa
Habuit crucē quam sup humeros suos por-
tauit. sup quā ascendit. Habuit reflexionem
plantaz. i. coronā spineā. Habuit p̄gregatōz
lapidū. q⁹ ipz iudei pluries lapidare voluēt

Feria secunda pasce

Joh. viij. et. x. Qui gñ vult errare seq̄ ista q̄t
tuor signa q̄ tps i via posuit ne errem. Et h
fuit necessariū. q̄ vie ei nō fuerit plane s; aspe
Qui gñ non vult sustinere aliq̄ aspera. sed oia
vult h̄re p̄spera. cōstat q̄ multū errat a via.

Tercio d̄r tps pegrin⁹ p̄t hospitia q̄ intra
uit. Solēt pegrini ter i die intrare hospitium
scz i tertia ad prandiu v̄l ad prādēdū. In me
ridie ad bibēdū z q̄scendū. In sero ad cenā
dū z dormiēdū. Sic iste pegrin⁹ habuit tria
hospitia. Primū fuit vter⁹ v̄ginis. et istud in
trauit in tertia. i. i marcio q̄ ē terci⁹ mensis a
ianuario. v̄l in tertia. i. terci⁹ tpe. s. gr̄e. Pre
cesserat em̄ duplex tps. s. nature z legi scripte
In terci⁹ tpe. i. gr̄e. in isto hospitio tps pran
diū fecit habēs carnē v̄gineā p̄ cibo. et sāgui
nē p̄ potu. et istū potū et cibū ipse etiā dat no
bis. Jo. vi. Caro mea vere ē cib⁹ zc. Scdm
hospitiū fuit patibulū crucis. Et istud hospi
tiū ingressus ē in meridie. ibi bibit qm̄ dixit
sitio. Sed tñ q̄ iudei obtulerūt ei acerū. euz
gustasset noluit bibere. vt patet Mat. xxvij.
Ibi etiā req̄euit. et inclinato capite tradidit
sp̄m. Lu. xxij. Jō dicit sp̄sa Lan. j. Indica
mibi vbi pasceas: vbi cubes i meridie. Terci
um hospitium fuit sepulchz vbi dormiuit. ps. iij
Ego dormiui et soporatus sū. Scdo aia tpi i
triduo mori in limbo fuit. vbi christ⁹ etiam
cenā fecit om̄ib; sc̄tis Hester. j. Assuet⁹ terci
anno imperij sui. i. tpe gr̄e fecit gr̄ade puiniū
cūctis hoib; i. p̄. archis z p̄betis et aplis z
pueris suis. i. v̄ginitatē seruantib; z puritatē
fortissimis persaz. i. martyrib; z medorū in
clitib; i. p̄fessorib; z p̄fectib; puinciaz. i. angel
Quarto christ⁹ d̄r pegrin⁹ q̄stū ad picula.
Sūt em̄ pegrini in multis piculis. qm̄q; a so
c̄is q̄ eos pdūt. qm̄q; ab hospitib; q̄ eos occi
dūt. qm̄q; a latronib; qui eos spoliāt. Sic
christ⁹ a suo socio. s. iuda fuit tradit⁹. Mat.
xxvi. Amen dico vobis. q̄ vn⁹ v̄m me tradi
tur⁹ est. A iudeis inter quos fuit hospitatus
fuit vulnerat⁹ z occisus. Zach. xij. Quid sūt
plage iste in medio manū tuaz. z dicz. Dis
plagatus sum in domo eoz q̄ diligebāt me. A
militib; a q̄b; fuit vestib; spoliatus. Joh. xix
Milites cū crucifixissent eū acceperūt vesti
menta sua. z fecerūt quattuor ptes. vnicuiq;
militū pte suā. ps. Diuiserunt sibi vestimenta
mea. Quinto d̄r pegrin⁹ p̄t signa que re
portauit. Solent pegrini i selauia sua repor
tare quedā signa ad oñdendū q̄ suā pegrina
tionē p̄fecerūt. z vt hoies citi⁹ moueāt ad bñ

faciendū eis vt securi⁹ p̄ viam incedāt. Sic
christ⁹ ad patriā rediēs in cruce cicatrices re
tinuit triplici rōne. Primo p̄t ostēsiōz pa
terne obedientie. P̄ em̄ sibi cōmisit vt gen⁹
humanū sua passione redimeret. vt igit ostē
deret p̄t q̄ op⁹ sibi iniunctū z summauit: ci
catrices retinuit. Joh. xvij. Op⁹ z summani
q̄ dediti mihi vt facerē. Scdo p̄t puoca
tionē paterne misericordie. vt bis ostēsis pa
tri: eū ad misericordiam puocaret. vt nobis bene
faciat. et nobis misericordiā suam impartiat
J. Joh. ij. Aduocatū habem⁹ apud p̄ez Jhm
christū iustū. et ipse est p̄piciatio p̄ p̄ctis no
stris. Tercio in signū securitatis nobis acq̄si
te. ne. s. hostes d̄ cetero in via timeam⁹. sic ho
stes timēt z fugiūt qm̄ vidēt crucis signaculū
Jsa. xij. Sup̄ montē caliginosū. i. diabolū
leuate signū zc. Alias rōes vide i tertia pte sā
cti Thome. q. liij. art. vlt. zc.

Feria secunda post Pasca.

Dñe nobiscū do

Domine qm̄ aduerserascit. Luc. xxij
Sermo noster erit de sancto euā
gelio hodierno. In quo agit de quadam no
tabili apparitione christi manifestantis suaz
gloriosam resurrectionem: quo apparuit duob;
discipulis suis euntib; p̄ viam i emaus. Ista
apparitio p̄t magnā secreta z speculatio
nes ad illuminatōem intellect⁹ nostri. Sed
salutē p̄t virgo Maria zc. Verbū p̄positū
est quedā breuis oratio sed deuota. quaz fre
quenter sancta mater ecclesia in isto tempe re
surrectionis dicit. Vane nobiscū domine
zc. Pro pleniori declaratione et materie in
troductione sciendū q̄ tam in veteri q̄ i no
uo testamento christ⁹ d̄r sol Ratio. quia sicut
sol naturalis per suam presentiam illuminādo
et calefaciendo causat diē in mundo. et p̄ su
am absentiam obrebrando z infrigidādo re
linquit noctē. Sic christ⁹ q̄ diu ē p̄sens crea
ture p̄ gratiā. causat in ea diē gratie illuminā
do p̄tra errores. dubitatōes. et falsas appari
tiones. et calefaciendo in dei amore cōfortat
ad vitandū vicia et delectatōes carnales zc.
et facit fructificare i operibus misericordie.
penitētie et iusticie. Et sic de alijs bonis ope
ribus. Et sicut sol naturalis absentat et oc
cidit per interpositionē terre inter ipsum et
nos. Sic christ⁹ sol iusticie. quando homo
inter christū et se interponit terram. s. terre
nas affectōes bonoz. diuitiaz. officiorum

dignitatūz hmoi. xps absentat. z relinqt no-
ctē tenebrōsā culpa. z hō ambulat cespitādo
de pctō in pctm. Ecce rō qre d: sol. Anctas.
Dicit vob timētibz nomē meū sol iusticie. et
sanitas i pēnis ei? Malach. iij. Nota. Vob
timētibz nomē meū. qz nō timētibz deū licet
eis oriat sol nature. nō tñ eis orit sol grē. Jō.
z sanitas i pēnis ei? grā z glia sūt due ale ei?
Bia em pfert sanitatē z infirmitates culpaz
mortaliū z vulnera pctōz. Glia ē ala q pfert
sanitatē miseris spalibz. Jtē i nouo testamē
to d: sol. Hā ecclia dicit vginī Marie. Ex te
ort? ē sol iusticie xps de nō rē. Jtē sol in qua-
dragesima erat sup nos. qz eram? in pnia z ie
iunjs z ozoibz z vigiljs rē. Sed mō video
q vadit ad occidentē. qz iā multi redeunt ad
vanitates ornāmētoz rē. dimittēdo bonā vi-
tam. Multi credūt q non debēt tenere bo-
nā vitā. nec facere pniām nisi in quadagesi-
ma. Quia g in cordibz multoz ipse dies gra-
tie p excessu vite iam incipit in vesperū cul-
pe declinare. iō ecclia petit in thōte. Da-
ne nobiscū dñerē. Modo vidēdi sunt modi
quibz retinet christ? Et noui i euāgelio ho-
dierno tres modos qbz christ? manebit no-
biscū ne cadam? in noctē culpe. s.

Loquendo verba spūalia.

Audiendo documenta celestia.

Faciendo miscōie opera.

Dicit thema. Dane nobiscū dñe rē. Di-
co pmo q xpus manet nobiscū loqndo sba
spūalia. Rō natural. qz omē sile naturalit at-
trahit z retinet a suo sili. vt ptz de magnete q
trahit z retinet ferrū. nō ex aliqbz qlitatibz ca-
lidity vel siccitatis. sed ex similitudine z que-
nientia quā habet a tota specie. vt dicūt phi-
losophi. Idē de agetestejn attrahēti paleam
ex similitudine naturali quā habet a tota specie
Idē de aialibz si sint hic diuersa mittim con-
gregata. statim ad vnā ptē sepabūt se boues.
ad aliā equi. ad aliā asini. z ad aliam oues. z
sic de qualibet specie. Idē de homibz q sibi
silibz piūgnit. van? cū vanis. paup cū paupi-
bus. diues cū diuitibz. bon? cū bonis. In B
cōcordat scptura. Omne animal diligit sibi
simile. sicut omnis homo primū sibi. Omnis ca-
ro ad similitē sibi coniūget. z omnis homo simi-
li sui sociabit. Eccl. iij. Patet ergo q simili-
tudo est ratio attractōis seu piūctōis. Mō
videamus quam similitudinē habet christ? cū
sbbis spūalibz. Dico q magnā. qz ipse est ver-
bū non corpale nec transitorium sed spūale z

eternū. De q David. Verbo dñi celi firmati
sunt. et Apoç. cit. Vocabat verbuz dei. s. añ
incarnationē. Si g simile attrahit a suo sili.
cū christ? sit verbuz spūale. rōnabiliter trahit
z retinet a loquentibz verba spūalia. Auctori-
tas. Ubi sunt duo vel tres cōgregati in noie
meo. ibi sum ego in medio eoz. Matt. xvij.
Istud ostēdit in pncipio euāgelij. vsqz Qu-
li aut eoz tenebant ne cū cognoscerēt. Un?
istoz discipuloz vocabat Eleophas. Ali? vt
d: a quibusdā erat Lucas. Sed Hiero. dic
q Lucas nunq fuit discipul? Jhu sed aplo-
rū. presertim beati Pauli. Et ex euntibz d hie-
rusalē. inceperūt loq verba spūalia de xpo z d
ei? passione. et statim christ? fuit cū eis. Si di-
cat. Et vñ venerat christ?. non legit clare vbi
stabat illo tpe. non in celo in qstū homo. Sz
dicunt doctores aliq q stabat i paradiso ter-
restri cū sanctis pribz. Ratio que fundat in-
phia est. quia loc? z locatū debent pportiona-
ri. vt d: in. iij. phisicoz. Lū ergo post resur-
rectōem christ? habuisset corp? gliosum im-
mortale z impassibile z incorruptibile. dece-
bat cū habere locū z uenientē. De B David i
ps. Dñe pbasti me. in psona christi dicit. si p
quia. Si sumpsero pēnas meas diluculo: z
habitauero i extremis maris. Etcū illuc ma-
nus tua deducet me. z tenebit me dexta tua.
ps. cxxxvij. Pēne sunt corp? gliosum et aia
sanctissima. Sanct? Tho. dicit in. iij. pre. q.
lv. ar. iij. in solutiōe scōi argumēti. q incogni-
tū est quibz in locis tpe intermedio. s. inter re-
surrectionē et ascensionē corp? paliter esset xps.
cū B scptura non tradat. et i omni loco sit dñā-
tio eius. Lū g illi duo discipuli irēt d hierlm
ad castellū emaus. qd erat in spacio stadioz
lx. ab hierusalē. Sicut nos cōputam? viam
p leucas. italici computant p miliaria. Greci
aut computāt p stadia. Stadiū d: qntū cur-
rebat Hercules gigas vno anhelitu. z. xv. sta-
dia faciūt leucā. Jtē q. lx. stadia sunt qtuoz
parue leuce. Et sic incedebāt tristes loqntes
de passione xpi magistri eoz. z statim qñ fue-
runt extra murale hierlm soli ambulātes lo-
quebant ad inuicē de his omibz q acciderāt
Ecce materia de q loquebant. Ego si vobis
dico aliquid de his q loqbant non possuz er-
rare. quia si de omnibz loquebant. g et de ali-
quibus. arguendo ab vniuersali ad particu-
lare. Et factū est dū fabularentur. Fabulari
est loqui cū dubitatione z homo non firmat
cor suū in aliquo. Et secū qrentes. ergo ibāt

Dicas p̄tica q̄n ipsi fuerunt extra murale ciuitat̄ hierlm. dixit vn̄ alteri. Socie q̄d tibi videt̄ de isto n̄ro m̄gro Jhu. R̄ndit alt̄. Hec scio q̄d dicā. Credebā ipsū eē filiū dei p̄t̄ miracula q̄ faciebat. sed mō nō credo. q̄z ita crudelit̄ mortuū ē. Nunq̄d si filiū dei eēt. p̄t̄ inuiset̄ filiū positū ī tali pressura. R̄ndit alt̄. Hec ego credo ipsū eē dei filiū. Et ipse Jhs appropinquās ibat cū ill̄. Dixit alt̄. Si nō eēt filius dei. quō potuisset Lazaz suscitasse. nūq̄d tu ibi fuistis vidisti q̄n suscitauit lazaz q̄driuanū. ita etiā z ego fui z vidi. Idē de illo ceo a natiuitate cui dedit visuz. z sic loq̄ndo z fabulādo ibant z flendo. Post modicū dicebat alter. O socie. nunq̄d helyas z helyse? suscitauerūt mortuos. t̄n non et h̄ credunt̄ filij dei fuisse. nec ipsi dicebant se esse filios dei. X̄ps aut̄ retro seq̄bat̄ eos audiēdo v̄ba eorū s̄z ipsi calefacti de v̄bis nō curabāt de eo. q̄a nec ipsū cognoscebāt. Dicebat alt̄. Vex ē q̄ multi p̄phetaz fecerūt miracula multa s̄z quō nō p̄ se. nec v̄tute p̄pria s̄z aliena. sed Jhs v̄tute p̄pria faciebat impando. alij aut̄ faciebant orādo. Dixit alt̄. Vex dicis. p̄ certo ista rō ē bona. Et post modicū dixit alt̄ socī. Hec scis tu socie q̄ ī nocte passiōis sue orauit ne morte res si fuisset filiū dei: nūq̄d p̄t̄ adiunisset cum R̄ndit alt̄. Verū dic̄. t̄n si nolisset mori b̄n potuisset fugere vel latere. sic q̄n iudei voluerūt ip̄m lapidare. sed ip̄emet venit ad passiōnē volūtariē. z nō violētē. imo dixit nob̄. Ecce ascēdim̄ hierlm̄ zc̄. Mat. xx. Dixit alt̄. Nō ponam̄ q̄ nō sit filiū dei. t̄n nō possum̄ negare q̄n sit messyas. Hā oēs doctores ponūt z dicūt. q̄ t̄ps messye ē completū. Et iste habuit oīa signa data z posita a p̄phet̄ d̄ messya. Quia cecis dedit visum. claudis gressuz zc̄. R̄ndit alter. O socie. rex messyas debuit nos liberare a captiuitate. z iste nō liberauit nos: s̄z mortuū ē. z nos remanem̄ hic ī captiuitate sub imperio romano zc̄. Dixit alter socio. Ecce q̄d ego cogito. Nunq̄d iste predicauit de dominio ist̄ m̄di. nec de bonis t̄pali bus. Jō q̄n p̄phete dicūt q̄ messyas debuit nos liberare z redimere a captiuitate. non intelligit̄ d̄ ista captiuitate impatoris romano r̄ū. sed diaboli vt credo. Dixit alius. O rā bona rō ē ista. Verū dic̄. Et alt̄ dixit. Ponam̄ q̄ nō sit filiū dei nec messyas. t̄n ip̄e fuit sanctissim̄ p̄pheta z bon̄. Tu scis q̄ nūq̄s vidim̄ in eo aliquē defectū. Hec pylat̄ q̄ examiavit eū inuenit ī eo aliquā cāz. p̄ q̄ ip̄e eēt dign̄ mor

te. imo erat plen̄ virtutib̄. humilitate. factitate. castitate. paciētia. abstinētia. ieiunijs. vigilijs zc̄. R̄ndebat alt̄. Si ip̄e fuit ita sanct̄ z amic̄ dei. quō ī cruce dixit. Hely hely. i. deus mē dē mē vt q̄d zc̄. Nunquid dē omnipotēs iunat z conseruat suos. Nunq̄d dicit dauid de amicis dei. Cū ip̄o sum in tribulatione. eripiā eū zc̄. Si forte sanct̄ fuit. sed nō reliq̄set eū. Ecce quō ibant z loquebant̄ d̄ omnib̄. z intus ip̄m amabāt z dubitabant. Dixit alt̄. Videt̄ mihi q̄ b̄n dixit. Hely hely zc̄. q̄ hoc dicebat de amicis. ap̄lis z discipulis q̄ eū derelinquebāt. z de h̄ dicebat p̄t̄ q̄ ordinauit ita fieri. R̄ndit alter. Vere b̄n dicis. z nō recordaris de sole obscurato. z de terra q̄ t̄remit. J̄tē de mortuis q̄ surrexerunt. J̄tē de multis q̄ p̄uersi fuerūt. vt Longin̄ z alij d̄ simplicib̄. q̄ p̄cutientes pectora sua reuertebāt. Et x̄pus sequebat̄ eos. Ideo Greḡ. De se ḡ loquētib̄ p̄ntiā exhibuit. sed de se dubitantibus cognitōis sue sp̄z abscondit. Et his faciā rōem. q̄z isti discipuli nō habebāt fidem z si hoib̄ nō credētib̄ p̄ solā loquelā v̄boz sp̄ū aliū se iur̄t Jhs. q̄to magis nobis q̄ sumus credentes si loq̄mur v̄ba sp̄ūalia. Cōsiderandū est aut̄ hic. quare x̄pus istis duob̄ discipulis euntib̄ in villā noie emaus apparuit in aliena effigie. sicut d̄ Marc̄. vlt̄. Ad illaz questionē r̄ndet sanct̄ Tho. iij. p̄t̄. q. lv. ar. iij. q̄ resurrectio x̄pi manifestāda fuit hominibus p̄ modū q̄ eis diuina reuelant̄. Innotescūt aut̄ diuina hoib̄. fm̄ q̄ diuersi mode sūt affecti. Hā illi q̄ habēt mentē b̄n dispositam fm̄ veritatē: diuina p̄cipiūt. Illi aut̄ q̄ habēt mentē nō b̄n dispositā: diuina p̄cipiūt cū quadam confusione dubietatis vel erroris. Animalis em̄ hō non p̄cipit ea q̄ sunt dei. vt d̄. j. Coz. ij. Et ideo x̄ps quibusdā ad credendū dispositis p̄ resurrectōem apparuit in sua effigie. Illis autē in alia effigie apparuit. qui iā videbant̄ circa fidem tepescere. Un̄ dicebāt Nos sperabamus q̄z ip̄e eēt redemptur̄ isrl̄ Unde Gregorius dicit in omelia q̄ talem se exhibuit eis in corpe qualis apud illos erat ī mēte Quia em̄ adhuc in cordib̄ eorū peregrinus erat a fide: re se lōgius fingit ac si eēt peregrinus. Hec illa fictio fuit mēdaciū. q̄ fm̄ Auḡ. in li. q̄onū euāgelij. Nō omne q̄d fingimus mēdaciū est. sed q̄n illud fingimus q̄d nihil significat. Luz autē fictio nostra refert̄ in aliquā significatōem. nō est mēdaciū. sed aliqua figura veritatis. Alioq̄n omnia que a

sapientibus et etiam ab ipso domino figurate dicta se credacia reputabunt. quod secundum visitatum intellectum non consistit veritas in talibus dicitur. Sic autem dicta illa etiam finguntur facta sine mendacio ad aliquam rem significandam. et ita factum est. Claret est quod dixit quod ex verbis spiritualibus attrahit et retinet christus. Iuxta quod dicitur thema. Mane nobiscum domine etc. ne scilicet cadamus in noctem peccati. Habemus hunc exemplum morale ut loquimur verba spiritualia non carnalia nec mundana nec mendacia. Turpe est mendacium in ore quod stercus. quod aufert officium lingue. Iocunde a falsis iuramentis. a diffamationibus. a blasphemis. Propter hoc apostolus dicebat Deponetes mendacium. loquimini veritate. unusquisque cum proprio suo. Et omnis sermo malus ex ore vestro non procedat etc. ad Ephe. iiii. Dico secundo quod alius modus attrahendi et retinendi christum per gratiam scilicet audiendo verba celestia. sic modo me predicante. vobis audientibus. nunc ihesus est in medio nostrum. Iocunde dicuntur naturales philosophi quod sic similitudo est causa societatis et dilectionis. ita et vacuum. Secundum enim philosophos ut impleretur vacuum si esset. cum descendere ret celum quod ut permaneret vacuum in aere. Si enim vas plenum a parte inferiori euacuetur subito per foramen superius attrahit ventum. aliter non euacuetur. Sic quando cor hominis audientis doctrinas celestes euacuat a cogitationibus mundanis trahit ad se presentiam dei. Act. v. Adhuc loquente petro verba hec cecidit spiritus sanctus super omnes qui audiebant verbum.

Nota sequenter secundam partem evangelii. Et ait dominus ad illos. Qui sunt hiis sermones quos etc. usque in omnibus scripturis que de ipso erant. Nota. Hos autem sperabam. glo. iam non speram. Ad quos dixit christus. Et vos fuistis discipuli sui. Dixerunt imo. Et audiuistis eius sermones. ita. Et dixit. O stulti et tardi corde ad credendum. Stulticia sumit hic per cecitatem secundum litteram. In omnibus que locuti sunt prophete. Dixerunt illi. Et tu scis quod dicuntur prophete. ita. Audite. Tercio. Qui incipiens a moysi et omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis que de ipso erant. Ergo si dico vobis de aliquibus non poteris errare Alia peritica. dixit eis christus. Non scitis quod a principio quando creavit deus mundum in medio paradisi constituit arborem vite. que habebat talem virtutem quod qui comederat de illo fructu nullam haberet senectutem et euaderet inmortem. Unum hoc. Numquid sine arbore potuit deus preservare homines in vita corporali. Runderunt illi. Ne scimus. credimus quod sic. et tunc. imo potuit. Sed illa arbor fuit figura ihesu christi qui in medio mundi operatus est humani generis salutem. De qua david

Deus autem rex noster ante secula operatus est salutem in medio terre. ps. lxxiiij. Medium terre est ibi ubi crux magistri vestri fuit posita. Ibi enim est centrum terre siue mundi. Ecce ibi arbor vite qui comedit de illo fructu cum duabus mandibulis scilicet credendo et obediendo. non morietur eterniter Dixerunt illi. Numquid audivimus tale secretum. et dixerunt. Dicat nobis pro. Et dixit. Postquam deus formavit adam. et voluit formare mulierem. quod fecit. Runderunt. Misit soporem in adam. Cumque obdormisset tulit unam de costis eius etc. Gen. ij. Et tunc. Numquid deus aliter poterat formare mulierem. imo. Sed figura fuit quod sic de latere christi dormientis per mortem debuit formari ecclesia sponsa sua per sanguinem redemptionis et aqua regenerationis Item quando deus ipse noe voluit destruere mundum per aquam diluivum et abundantiam peccatorum. nonne mandavit fieri archam in qua salvaretur semetipsum. hoc. et aliter. Numquid poterat aliter eos salvare. imo. sed hoc fuit figura. Figurabat enim diluivum peccatorum. quod submergit animantia. scilicet homines animales et mundanos et volucres. scilicet multos contemplativos. et non habent remedium salvationis nisi per archam crucis. cuius porta apta est in latere christi. De qua illi admirantes dicebant. Verum dicitur certo. Ille scit pro quibus magister noster. et similia verba. Item. Cum abraham non haberet nisi unum filium de sara. scilicet ysaac. et deus precepit sibi ut sacrificaret filium sibi Gen. xxij. quare deus precepit hoc. maxime quod non fuit factum sacrificium de eo sed de ariete. nisi quia fuit figura passionis christi. in qua divinitas figurata per ysaac non fuit passa. sed humanitas figurata per arietem. Item de patriarcha iacob quando debuit mori et ioseph collocavit coram patre suo iacob duos filios ut benediceret eos. et iacob cecellatis manibus in modum crucis benedixit eis. scilicet manassen et effraym. Et illa benedictio figurabat christi passionem. Duo filii ioseph figurabant duos populos. Manasses maior filius. quod idem est quod oblivio significabat populum iudaicum. qui propter scelera et peccata sua non mererentur benedici cum dextra. imo benedictio translata est in christianos. Effraym vero filius iunior quod est idem quod augmentum. significabat populum christianum. Christianitas enim crevit et amplius crescit in fine mundi. Item filii israel quod remedium habuerunt in deserto contra serpentes. Num. xxi. erectum fuit lignum cum serpente eneo in modum crucis. et figura fuit crucis christi que est remedium contra serpentes inferni. Postquam declaravit eis figuras. dixit eis. quod christi passio fuit a prophetis prophetisata. David fecit de ea totum illum psalmum. Deus deus meus

respice in me. In quo cōprehēdit fere totas ei⁹ passionē. Itēz Isa. liij. Vere languores nros ipse tulit zc. Itē Dañ. ix. Post hebdomadas. lxxij. occidit xps. Et sic interpretabat illis scripturas. Quod dicere potuerūt illi. Magr nō nō pdicabat nob ista. imo s; erat culpa eoz qz nō itelligebāt. Pz g; quō audiēdo doctrinas attrahit z retinet xps. Moralit. Ergo audiēdi sūt fmones misse et yba dei. Propf h diē Hier. Tu in nob es dñe. z nomē sanctū tuū inuocatū est sup nos zc. Hier. xiiij. Aures em̄ sūt porte per q̄s intrat xps qñ hō audit doctrinas celestes. Jō magnū maluz faciūt sibi illi q̄ nolūt audire fmones. Jōo ap̄lus dic. Fides est ex auditu. audit⁹ aut p s̄bū dei. ad Ro. x. Nota. p s̄bū dei. non dicit ouidij. nec phoz. nec poetaz. Et iō mar⁹ malū qd fecit machomer⁹ fuit p̄cipiēdo suis q nō audirēt pdicatiōes xpianoz. p h̄ claudēs eis portā saluatiōis. q̄ est audit⁹ s̄bi dei. qz si audissent indubie om̄es pene essent xpiani. Un̄ nullus est q̄ ingit̄ audiat s̄bū dei quin puerat̄ si bñ pdicet. Dico tertio q̄ est ali⁹ mod⁹ attrahēdi z retinēdi xpm̄ ne recedat a nob. s. faciēdo opa misericōdie. Nam fm̄ phos tria attrahūt. Primū est similitudo. secūdū est vacuū. vt dixi. tertiū est calidū qd etiā habz s̄tutē attractiuā. sic pz in lampade vbi oleū trahit ab igne. Sic calor caritat̄ z misericōdie trahit p̄ntiā dei. Auētas. Qui manet i charitate. in deo manet z deus in eo. j. Joh. iij. Et hāc tertiā rōnem oñdit euāgelij in fine. Et appropinquerūt castello. vsq; ad finē. Et nota q̄ ipi ibāt ad castellū. z ipse dñs finit se lōgi⁹ ire. qz nō venit solū ad saluandū illos. s; etiā alios multos. Et coegerūt illū dicentes. Mane nobiscū dñe qm̄ aduerserascit. Potuit cogitare. ita cogit̄ me. bñ placet mihi. z intrauit cū illis. Pōt autē imaginari q̄ ipi voluerūt soluere cenā z facere sibi misericordiā z elemosynā i alieno erāt hospitiō. z sic retinuerūt eū. Patz g; q̄ elemosynis de⁹ retinet̄ a creatura. Quādo aut fuerūt i hospitiō. pbabile ē q̄ rogauerūt hospite vt paret bonā cenā. Bene poterat amirari hospes q̄ hoies paupes vellēt tantū expendere. Qui dixerūt q̄ ille pegrin⁹ s; sic incederet erat literassim⁹. qz plus oñdit nobis in ista via in vno sermone q̄ mḡr n̄ in tot fmonib;. Jōo volum⁹ eū inuitare ad cenā. ideo paret̄ nobis bonā cenā. z illa iam q̄si pata dederunt aquā ad manus honozādo valde pegrinū.

Et xps incepit bñdictionē mēse iuxta suam psuetudinē di. Oculi oim̄ in te sperant dñe zc. Et illi amirantes quō sciebat ipse bñdictiōnē eoz mḡri. z respiciebāt eū nec cognoscebant. Et cū fuissent in mēsa xps fregit panē ac si cū cultello esset diuisus. z in hac fractiōne panis cognouerūt eum. z subito disparuit. Alber⁹ tñ dicit sup Lucā q̄ cleophas ip̄ria domo parauit sibi cenā. Et eadē hora reuersi sunt in bierl'm. Moraliter. Ergo faciatis elemosynā paupib;. frāgatis eis panē recipiatis p vobis necessitatē z nō supfluitatē. De alijs aut subueniatis paupib;. verecūdis. viduis. pupillis. hospitalib;. z sic retinebitis xpm̄ p gratiā. Ideo dicebat xps Daibei. v. Beati misericordes qm̄ ipsi misericordiā cōsequent̄ zc.

Feria tertia pasce.

Adperuit eis sensū

Adperuit eis sensū vt intelligerēt scripturas Luc. xxiij. Sciendū inter om̄s difficultates z veritates fidei xpiane articul⁹ resurrectionis fuit maioris difficultatis ad credendūz nō solū infidelib;. paganis. z phis. sed etiam ap̄lis z discipulis xpi. De phis legit Actuū xvij. q̄ cū ap̄lus paul⁹ pdicaret athenis articulos fidei phi ip̄m libēter audierūt quousq; fuit puentū ad articulos resurrectionis qz tūc ip̄m deridēdo dixerūt. Quid vult seminator verborū h̄ dicere. Alij dixerūt. Hoioy demonioy videt̄ annūciator esse. quia ihm̄ z resurrectionē annūciabat eis. Ratio. qz phi habebāt p regula z p p̄ncipio q̄ a pura puatione nō est p̄cessus ad habitū. sicut a cecitate ad visum. vel surditate ad auditum. Cū g; mors sit puatio oim̄ sensuuz zc. Ideo articulus resurrectionis fuit magis difficultatis ad credendū de p̄phetia. Aspiciate i gētibus z videte z amirami z obstupescite. quia op⁹ factū ē in dieb; vris qd nemo credet cū narrabit. Abacuc. j. Et loq̄t de ope passiōis z resurrectionis. Itē Isa. liij. Quis credidit auditui nro. z brachiū dñi zc. s. regē messiā. qz sicut miles brachio defendit. ita de⁹ p regē xpm̄ defendit nos a diabolo. Patet ergo difficultas credulitat̄ hui⁹ articuli. Propf h xps multipliciter oñdere voluit et manifestare ap̄lis suā gloriosam resurrectionē.

Primo per auditum.

Secūdo per tactum.

Tertio per visum.

Quarto per gustum.

Quinto per odoratum.

Sexto per intellectum.

De sexto dicitur thema. Aperuit eis sensus ut intelligerent scripturas. Dico primo quod Christus ostendit suam resurrectionem per sensum auditus ibi. Stetit Iesus in medio discipulorum suorum et dixit eis. Pax vobis. Ego sum nolite timere. Discipuli omnes erant congregati et loquebantur inter se nec credebant Christi resurrectionem quam audierunt a tribus maribus. Et Christus intrauit ianuis clausis dicens. Pax vobis. Ego sum nolite timere. Dico quod hic per auditum Christus ostendit discipulis suis veram suam resurrectionem. quam dubitabant ne forte esset spiritus malignus. quia sic intrauerat ianuis clausis. Ideo Christus ipso certificando locutus est discipulis dicens. Pax vobis. Ego sum. quod dicitur spiritus malignus non offert pacem sed guerram. divisiones. inimicitias. et fugit pacem. Ideo quando Christus misit apostolos ad predicandum dixit eis. In quacumque domum intraueritis. primum dicite. Pax huic domui. Luc. x. dixit eis. Pax vobis. Que quidem verba veniebant ad aures apostolorum cum infinita dulcedine mellis ostendente auditui apostolorum quod non erat spiritus malus sed bonus. De prophetia Isa. v. Anima mea liquefacta est. ut dilectus locus est. Et loquitur in persona cuiuslibet apostoli Christi. Questio. si aliquis diceret. Frater et si verba Christi veniebant cum tanta dulcedine quare iudei non credebant in eum. Rursus. quod quando infirmus habet palatum inordinatum et infectum aliquo malo humore. dulce videtur sibi amarum. secundum de sanis et bene ordinatis et dispositis. Ideo sani et bene ordinati crediderunt in Christum. et non iudei maligni. Augustinus. Impius non sentit dulce dicitur dei. De hoc prophetia. Nonne verba mea bona sunt cum eo qui recte graditur. Mich. ii. Et loquitur in persona Christi. et ideo qui sine obstinatione veniunt ad audiendum sermones illuminantur verbo dei. aliter non. Secundo ostendit Christus suam resurrectionem per tactum. Postquam discipuli crediderunt quod non erat malus spiritus. opinati sunt aliud. scilicet quod anima esset Christi sola sine corpore. Tunc dixit eis Iesus. Palpate et videte. quia spiritus carne et ossa non habet sicut me videtis habere. Ecce quod per tactum ostendit suam resurrectionem. Ipse qui videbat corda eorum et falsas opiniones. per tactum voluit eis ostendere veritatem dei. Palpate et videte. Dicit practice quod vocavit petrum dei. Veni petre palpa et vide. nuncquid sunt haec carnes et ossa. Idem de alijs apostolis. Ex isto tactu trahitur una talis consideratio vel distinctio inter

vetus et novum testamentum. Quia de antiquo testamento noluit quod archa testamenti tangeretur. imo si tangebatur ab aliquo statim moriebatur. ut patet de oza. ii. Reg. vii. Sed archa vite novi testamenti. scilicet corpus voluit tangi et palpari. Ecce quibus differetia. sicut inter amorem et timorem. quia tunc volebat timeri. nunc autem amari. Ideo deus tunc assumpsit formam terribilem ignis. sed nunc assumpsit formam amabilem hominis. Et sicut tunc adorabatur in forma archae. sic modo adoratur in hostia. Et sic in archa erat tria. scilicet. regna aaron tabule legis moysi. et vna mane. Uirga significat passionem. et regnum regale dauid. Tabula pro anima Christi. in qua ostenditur scientia dei. Manna autem divinitatem sapientiam. Et modo potest tangi hostia. Et sicut tunc ex tactu archae moriebantur. ita modo de tactu Christi vivunt et salvantur. Marci. vii. Quoties tangebant eum salvi fiebant. Tertio per visum. Quid turbati estis. et cogitationes ascendunt in corda vestra. Videte manus meas et pedes meos et latet. quia ego ipse sum. Depressa illa opinio ne falsa quod erat sola anima Christi. receperunt aliam falsam opinionem. cogitabant quod Christus assumpsit aliud corpus. quia corpus suum erat ita clausum et custoditum in sepulchro quod credebant ipsum non posse ire de sepulchro. Contra hoc Christus dixit eis. Quid turbati estis. Numquid vidistis vulnera quia illud idem corpus quod vidistis est. Tunc ex visu discipuli crediderunt. Ecce differetiam inter legem veterem et novam. quia in veteri lege non videbatur eum. ut patet Exo. xxxiiij. de moysi qui stetit in monte quadraginta diebus. et loquebatur cum deo. tamen non vidit eum. imo petiit per gratiam dicens. Si inveni gratiam in conspectu tuo. ostende mihi faciem tuam. Unde dixit deus moysi. Non videbit me homo et vivet. Ideo de archa. que si videbatur ab aliquo statim moriebatur. ideo precepit deus moysi ne intraret leuite ad videndum archam ne morerentur. Ideo legitur. i. Regum. vii. de illis qui ex visu archae mortui sunt. Rursus. quia illa tota lex fuit velata et cooperta et figura. Ideo deus noluit videri. sed modo vult videri. quia iam sunt figure manifeste et clare. Ideo petebat David dicens. Revela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. Revela. scilicet. figuras. sed modo videtur et tangitur in hostia. De prophetia. Paravit dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium. et videbunt omnes fines terre salutare dei nostri etc. Isa. liij. Quarto per gustum. ibi. Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus dixit. Habetis hic aliquid

Feria tertia pasce

quod manducet. At illi obtulerunt ei partem piscis
assati. et fauam mellis. Et cum manducassent coram eis
summes reliquias dedit eis. Depositis primis
opinionibus falsis opinati sunt quarto quod Christus non
surrexit a mortuis veraciter sed fantastice et sili-
tudinarie. Propter hoc Christus volens probare et ostende-
re suam veram resurrectionem dixit. Habetis hic
aliquid quod manducet. Si dicat homo. Quod corpus
gloriosum poterit comedere. Dico quod corpus glorio-
sum perdidit necessitatem comedendi. sed non perdidit
potestatem. quia non indiget cibo. tamen si vult potest come-
dere. Ideo Christus comedit vere et realiter. et cibo
descendit in stomacho. sed non fecit ibi digestionem
Quid ergo factum est de illo cibo. Dic. quod fit de
gutta aque que cadit circa ignem vel solem que eva-
poratur. id est de illo cibo. Et fuit completa prophetia
Sapientis Iudicum. xiiij. Dic historiam de leo-
ne quem occidit rex. et quod proposuit pro blenima so-
cius dei. De comedente exiit cibum. de forti egres-
sa est dulcedo. Fortis fuit figura Christi. quia leo
mortuus non erat comedens nec fortis. sed vult
dicere. de comedente. id est Christo. qui quando comedit cum
apostolis in cena. exiit cibum. id est vite. De quo dicit ipse.
Caro mea vere est cibus. et sanguis meus vitum. Jo.
vi. Ecce sacrificium altaris. Et de forti. id est Christo mor-
tuo. quia corpus Christi mortuum ex diuinitate diuini-
tatis tantam habuit fortitudinem quantum habet nunc
egressa est dulcedo. id est gloriose resurrectionis.

Quinto pro olfactu. Et de hoc nihil dicit Lu-
cas. sed Iohannes. xx. dixit. insufflauit. que. Rursus. ut
ex illo odore suam veram resurrectionem probaret
propter quanta opinionem falsam quam multi habent.
Opinantes nonnulli quod post resurrectionem non ha-
bebimus intestina. Dico quod imo habebimus ve-
trere et intestina. sed non sic modo. sed erunt plena opti-
mo liquore odorifero aromatico. Ideo Christus
ad probandum hoc insufflauit in discipulos suos
anhelitum odoriferum. neque mirum. Legimus in Iob
xl. de leuiathan seu cete. de quo beatus Thomas. ibi
ad litteram dicit. quod habet anhelitum odoriferum et clarum
et clarificat mare. et quando vult comedere emit-
tit multum de anhelitu. ad cuius odoris fragran-
tiam veniunt pisces et absorbet eos. Non fiat
ratio pro locum a minori. Si illa fera bestia habet
anhelitum odoriferum et clarum. et clarificat mare
et quando vult comedere emitte multum de anhe-
litu. quanto magis corpus Christi gloriosum que est deus et
homo. Et sic extraxit discipulos ex illa falsa
opinionem. et fuit completa prophetia de ysaac.
Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui
benedixit deus. Gen. xxvij. Non dicit odor de
mollis vel de cinera vel de algalia. sed sicut

odor agri pleni. Nota differentiam inter agrum et
ortum. quia ortus est clausus. ager non. Ecce differen-
tia inter legem moysi et legem Christi. quia lex moysi
fuit tanquam ortus clausus et strictus. quia solum data
fuit illi populo israel. Ideo Iohannes. v. Descendat dile-
ctus meus in ortum suum. non dicit. agrum suum. ut
comedat fructum. Descendit in incarnationem ut
colligeret fructum obedientium. Sed lex Christi euan-
gelica est tanquam ager apertus. quia non solum vni
populo et in vna patria. sed in omnem terram exiit so-
nus eorum. et in omnes gentes. Et sic Jacob iuni-
or abstulit benedictionem Esau antiquioris. ita
populus Christianus que venit post populum iudaicum ab-
stulit populo iudaico benedictionem. Lex euangeli-
ca dicitur ager plenus. quia in lege euangeli-
ca completur lex moysi et cessat. sic portus completur
et proficit navigationem nanis et cessat. Item sic
completio domus dat complementum edificationis.
et sic virilitas dat complementum homini. sic et lex
euangelica dat complementum legi moysi. Ideo
dicebat Christus iudeis. Non veni solvere legem sed
adimplere. Math. v. Sexto ostendit Christus
suam resurrectionem per intellectum. Nam dubita-
uerunt apostoli an Christus surrexit verus deus et homo. Ideo
ad illud probandum Christus aperuit illis sensum.
id est intellectum. ut intelligerent scripturas. quia
nullus alius poterit cito sciam dare ignorantem. ut
rudi. nisi solus deus. Apostoli autem omnes erant ignorantem
et ideote et sine litteris. et Christus subito ostendit
eis scripturas prophetias et figuras. quas in-
tellerunt melius quam prophete. Quis potuit illu-
minare salomonem in tanta scientia nisi deus.
sed maiorem illuminationem cognouerunt apostoli.
et sic apostoli cognouerunt vere quod Christus surre-
xit a mortuis verus deus et verus homo. Et fuit com-
pleta prophetia dauid in persona cuiuslibet apo-
stoli dei. Benedicam dominum que tribuit mihi intel-
lectum. in super et usque ad noctem increpauerunt me
renes mei. ps. xv. Iudei dicunt renes. Dicunt
philosophi que brutus generatiua hominum materie est in re-
nibus. Et quia iudei genuerunt apostolos. ideo dicunt
iudei renes. Vult ergo dicere renes. iudei. us-
que ad noctem. id est ad finem mundi. Iudei et scripto incre-
pant. id est reprehendunt Christum et Christianos. sanctos et
sanctas dei. sed in fine debent destrui Zach. v.
Et conuersus sum. et leuaui oculos meos et vidi
et ecce volumine volans. Et dixit ad me. Quid
tu vides. Et dixi. Ecce ego viderem etc.

Feria quarta pasce.

Manifestauit se ite-
rum ihesus. Ioh. xxi. Sermo erit de

facto euāgelio hodierno qđ stinet vnā gra-
tia z mirabilē apparitiōz quā fecit xp̄s disci-
pulis suis post suā resurrectionē. In q̄ cōti-
nent mltā secreta speculatiua ad illuminā-
dū intellectū n̄ros. z moralia ex bona instru-
ctiōe vite v̄re. Sed p̄mo salutē s̄go maria.
Manifestauit se iterū zc. In sacro euāgelio
sunt q̄tuor moralia circa apparitiōē quaz
fecit xp̄s discipulis suis. scz

Occasio necessitosa.

Operatio miraculosa.

Cognitio virtuosa.

Refectio gratiosa.

De omibz istis dicit thema. Manifestauit
se iterū ih̄s zc. s. istis q̄tuor modis. Dico
p̄mo qđ de ista apparitiōe xp̄i oñdix̄ in euāge-
lio occasio necessitosa. s. ex q̄ necessitate hec
apparitio fuit facta. Pro quo sciendū qđ xp̄s
ante suā passiōē qñ ibat p̄dicando de villa
in villā. nō solū ipse. sed etiā ip̄m sequentes
inueniebāt puisionē p̄pter deuotionē quam
p̄lus habebat ad doctrinā xp̄i z eius cōuer-
sationē. intantū qđ quādo misit ap̄los p̄dica-
re. p̄cepit eis ne portarēt sacculū. neq; perā.
z bene puidebant. Ideo dixit xp̄s eis i nocte
passiōis. Quā misit vos sine sacculo et pera.
nūquid aliquid defuit vobis. Et dixerunt.
Nihil. Luce. xxij. sed post xp̄i passiōē maio-
res indeoz ad se iustificandū dabāt intelli-
gere p̄plo qđ ideo crucifixerūt xp̄m. quia erat
magnus incantator. ideo popul⁹ amisit de-
uotionē de xp̄o. p̄pter quod eius discipuli nō
inueniebant ad comedendū. p̄pter hoc quilibet
ip̄soz redibat ad suū officiū mechanicū.
vt haberēt vitā. sicut xp̄s p̄dixerat eis in no-
cte passiōis dicens. Percutiā pastorem et
dispergent oues gregis. Math. xxvj. Item
Johānis. xvj. Ecce venit hora vt disperga-
mini vnusquisq; in propria. z me solū relin-
quat. Ideo p̄pter necessitatē vite redibant
ad officia sua. Petrus z alij iuerūt ad piscā-
dum. Ecce occasio necessitosa. quare venit
miraculū. De hoc dicit p̄ma pars euangelij
Manifestauit se iterū iesus. vsq; ascenderūt
nauim. Illi alij duo discipuli qui nō nomi-
nant̄ credunt̄ fuisse Andreas z Philippus.
In hoc enim qđ ibi nominat̄ Petrus innuit̄
quia alius erat frater eius Andreas. z i hoc
qđ nominat̄ Nathanael innuit̄ qđ alius erat
frater eius Philippus. Hora p̄actice quō
dixit. Vado piscari. nūquid debemus mori
fame. Responderūt alij. Vadam⁹ et nos te-

cum. z iuerūt ad mare galilee. qđ est tyberia
dis. Sic dictū ab illa ciuitate. Et p̄ totam
noctē piscando laborando. nihil prendide-
rūt. Ideo hodie mane erāt tristes z famelici.
tūc apparuit eis. Sed notāda sunt hic duo
secreta. Primū cum dixit petrus. Vado pi-
scari. Querit beatus Gregori⁹ i omelia ho-
dierna. Utrum fuit licitū z sine peccato re-
dire ad officiū dimissus ex sequela xp̄i. Hec
questio habet difficultatē ex verbo xp̄i. Lu-
ca. ix. dicens. Homo mittens manū ad aratrū
z respiciens retro. aptus est regno dei. Ara-
trū est penitētia. vel significat penitentiā. qz
sicut aratrū frangit terrā ad fructificandū.
sic penitētia colit terram corporis vt faciat
fructus spirituales. Ergo non respicere re-
tro potest intelligi dupliciter. scz redire ad
officiū qđ includit vel inducit peccatū. vel
ad officiū qđ fieri pōt sine peccato. Primo
mō nullus debet retrospicere. s. redeūdo ad
officiū quod includit vel inducit peccatū
sed post vitam sp̄ualem licitum est redire ad
officiū quod nō includit peccatū. Verbi
gratia. de religioso qui intrauit religionem
talit̄ misit manū ad aratrum ex obligatiōe
sed respicit retro dimittendo habitum. non
est aptus regno dei. Idē d̄ p̄sbytero quādo
recipit sacros ordines. tunc mittit manum
ad aratrum ad viuendum caste et honeste. z
dicendo officiūz distincte. sed respicit retro
retinēdo concupiscentiā. vel dimittēdo ho-
ras. vel iurat. iudit. mentit̄. nō est apt⁹ regno
dei. Idem de vobis qui in sacra quadrage-
sima misistis manū ad aratrū faciēdo peni-
tentiā. conterēdo. cōfitendo. bonum p̄posi-
tum assumēdo. Si autē modo respicit̄ re-
tro dicentes. Vere nimis esset. reuertamur
ad ludendū. iurandū. z ad malas volupta-
tes zc. non apti estis regno dei. Idē de illis
qđ dimiserūt officia que includunt peccata.
vt latrones. vel facientes fatillos. tales non
debent redire. Ideo beat⁹ Mathe⁹ qui an-
te cōuersionem fuit cambiator. quod inclu-
dit peccatū vel puocat ad pctm̄. iuxta illud
Qui tenuerit picem inquinabit̄ ab ea Eccl̄.
xij. Ideo Gregorius in omelia hodierna.
Sunt em̄ plura officia et negocia que vit-
zē. Sed ad officia que nō includūt nec pro-
uocant peccatū licitum est z bonum redire.
sicut est officiū piscatiōis. Idem. legitur de
apostolo Paulo. qđ erat scenofactorie artis.
Actū. xvij. dicit glo. a scenos grece. id est.

corda vel tenda latine. Et quādo ibat ad ali
quē locū ubi non puidēbat sibi. ipse opabat
cū aliquo magistro de officio suo certis ho
ris diei. vt inde viueret. et in alijs horis p̄di
cabat vel disputabat. Jō dicit ip̄emet. Act.
xx. Argentū et aurū aut vēstē nullū cōcupiui
sicut ip̄i scitis. quoniā ad ea que mihi opus
erāt et his qui mecū sunt mīstrauerūt manū
istē. Jō p̄sone deuote sicut domicelle q̄ no
lūt nubere p̄pter deū debēt certis horis diei
operari manibz. et certis horis orare et audi
re missam. Isto modo tenēt vitā beate virgi
nis Marię. Et talis vita est b̄ndicta tam p̄
hominibz q̄s mulieribz. et ā p̄ religiosis scri
bere v̄l libros ligare. vt habeatis p̄uisionē.
Idem de p̄sb̄is. tūc nō oportet facere symo
nias. nec vendere cōfessiones. nec rē. Ideo
apostolus. Rogam⁹ vos fratres vt abūde
tis magis et operā detis. vt quieti sitis. et vt
vestrū negociū agatis. et operemini manibz
vestris sicut p̄cepim⁹ vobis. j. Thez. iij. Di
cunt dñi iuriste q̄ vbi apponit̄ p̄cipim⁹ obli
gat ad mortale. Ecce quare Petr⁹ et alij re
dierūt ad officiū piscationis s̄z ex h̄ nō dimi
serūt officiū sp̄iale inceptū. Secūdū secre
tū est ibi. Illa nocte nihil prendiderūt. idō
debebāt esse tristes. Nota q̄ nocte hui⁹ vite
multi laborāt tam p̄ mare q̄s p̄ terrā. tam de
die q̄s de nocte negociādo cū magnis peri
culis cōgregādo bona temporalia. domos ma
gnas edificādo. castra et villas emēdo. S̄z
transacta nocte. s̄. post mortē. multi p̄ totam
noctē laborātes nihil prendiderūt. nisi ster
cora. s̄. bona temporalia. quibz dicit christus.
Ubi sunt illa que cōgregastis. Respōdebūt
illud verbū. Luce. v. P̄ceptor. s̄z qui p̄
cipis operari. s̄z meritoze. Per totā noctē
laborantes nihil cepim⁹. Ideo sapiens ille
est q̄ in nocte hui⁹ vite vt apprehēdat pisces
operat̄ opera meritoria. ieiunia. orationes.
elemosynas. opera misericordie et penitētie.
Ideo x̄ps contulit dicens. Operamini non
cibū qui perit. s̄. in hoc mūdo p̄ mortem. sed
qui p̄manet in vitam eternā. Johannis. vi.
Secūdo ostendit̄ in euangelio p̄nti appari
tio miraculosa ibi. Mane aut̄ facto venit ie
sus et stetit in littore. vsq̄. p̄ multitudinem pi
sciuz. Dic practice quō apostoli erāt tristes
et famelici. et nō cognouerūt dñm qui appa
ruit eis in littore maris. et forte in specie mer
catoris volentis emere pisces. dicens. Opue
ri habetis pisceo. Qui responderūt. Nō ha

bem⁹ pisces. Dixit eis iesus. Mittite in dex
terā nauigij rethe et c. Potuit dicere petrus
Et vnde vos scitis tantū de arte piscandi.
Et iuxta cōsiliū suū ita fecerūt. et prendi
derūt centum. liij. magnos pisces et c. Nota
hic quō x̄ps post suā resurrectionē apparuit
discipulis et amicis suis in tribz formis seu
figuris. Primo in forma pegrini. Lu. xxiij.
Secūdo in forma ortulani. Joh. xx. Tertio
in forma mercatoris. vt hodie. Nec inuenit̄
q̄ in alia forma apparuit. quod fecit dñs ad
ōndendū vitā quā tenuit in hoc mūdo. Quā
ip̄e fuit pegrinus in sua cōuersatiōe. fuit ortu
lan⁹ in sua p̄dicatiōe. fuit mercator in sua pas
sione. Quātū ad p̄mū instar pegrini noluit
habere in hoc mūdo domū nec camerā. nec
cellam p̄p̄iam. s̄z voluit ire vt pegrinus de
domo in domum. ideo dicebat Math. viij.
Ulpes foucas habent et volucres celi ni
dos et c. Ecce vita pegrini. Secūdo fuit ortu
lan⁹ in sua p̄dicatiōe. Officiū autē ortula
ni est malas herbas eradicare. et bonas plā
tare. Sicut fecit x̄ps. qui ligone lingue sue
p̄dicauit. et cum ligone bone vite sue de cor
dibz gentiū eradicauit malas herbas erro
rū. peccatorū. falsarum opinionū. et planta
bat virtutes. Ideo dicebat de⁹ pater. Ecce
dedi v̄ba mea in ore tuo. q̄stum ad p̄dicati
onē. Ecce cōstitui te sup gentes et regna. vt
euellas et destruas et disperdas et dissipes. et
edifices et plātes. Hieremie. j. Tertio fuit
mercator in sua passione. quia in hoc mūdo
emit totū gen⁹ humanū p̄cio sanguinis sui
dicens patri. Pater recipiat̄ hoc precium
pro redemptiōe. Ideo. j. Petri. j. Redempti
estis de vana vestra cōuersatiōe paterne tra
ditionis. precioso sanguine agni imacula
ti iesu christi. Ecce quomodo in his formis
ostendit̄ tota vita christi. In quibz tropolo
gice ostendit nobis q̄ in hac vita debemus
esse pegrini cōuertendo. ortulani operā
do. et mercatores p̄seuerando. Juxta illud
Gregorij. Omnis christi actio nostra est in
structio. Mundus iste est ad instar domus
que habet duas portas. vnā ad intrandū
s̄z naturatē. aliam ad exiendū. s̄z mortē.
Nullus decipiat̄ quin in hoc mundo sum⁹
omnes pegrini et viatores. ideo nō debe
mus facere supfluitatem. quoniā pegrini
nō faciūt excessus in vestibz. nec superfluita
tes. nec vanitates. solū curāt de necessitate.
Unde. Pegrini cū sum⁹ corā te et aduene

sic oēs p̄ces n̄ri. j. Paral. vlti. Et talē se repu-
 rabat ille rex magn⁹ David potēs z gliosus
 di. Qm̄ aduena ego sū apud te z pegrinus.
 sicut oēs p̄ces mei. ps. xxxviii. Hora. sic oīs
 patres. qz nō legif de patrib⁹ antiq̄s q̄ edifi-
 carēt domos. vt pz de Aoe q̄ vixit nōgentis
 dn̄quaginta annis. Gen. ix. z non edificauit
 domū zc. mō q̄libet edificat domū zc. Et in
 alio mūdo nō faciūt vnā puā cellā. Tales se
 nō reputāt pegrinos. s; hitatores hui⁹ mūdi
 Quib⁹ dixit ap̄tus. Obsecro vos fr̄es tanq̄
 aduengs z pegrinos abstinere a carnalibus
 desiderijs q̄ militāt aduersus aiaz. Puerfati-
 onē vestrā int̄ gentes h̄ntes bonā. j. Pet. ij.
 Itē ap̄tus. Quādiu sum⁹ in h̄ mūdo corpe
 pegrinamur. ij. Cor. v. Sc̄do debem⁹ esse
 orculani. q̄libet n̄m̄ habet vnū ortū. s. corpe
 p̄riū seu vitā p̄sentē. ideo diligēter attendē-
 dū est z notandū si sint ibi male herbe. s. illa
 mala herba. s. supbie zc. z eradicare debem⁹
 ligone discretiōis. z plantare ibi illā bonam
 herbam plantā hūilitatis. z sic de alijs. Ter-
 tio debem⁹ esse boni mercatores p̄seuerādo
 in bona vita. vt in fine q̄n̄ aia debet separi a
 corpe intrem⁹ possessionē glorie. Angel⁹ est
 creditor. x̄ps venditor. z homo mercator. et
 in fine venit angel⁹. z vt creditor dic̄. Quid
 dabis x̄po p̄ gloria habēda. Respōdet bon⁹
 religiosus. Vitam bonā quā tenui iuxta re-
 gulā zc. De quo p̄cio deus est cōtent⁹ z suf-
 ficit. Idem de bono clerico qui dat x̄po tot
 annos bone vite. Idē de laicis q̄ dant x̄po
 tot annos de penitētia. Idē dic̄ ip̄e Joh. x.
 Sequunt̄ me. tenendo. scz bonam vitā. qd̄
 est preciū iustum. et ego vitam eternā do eis
 Secūdum secretū est morale ibi. mittite in
 dextrā nauigij rethe z inuenietis zc. Dextra
 autē z sinistra significant vitam eternā z tē-
 poralē. siue statum gratie z culpe. Autoritas
 Lena ei⁹ sub capite meo. hoc est status vite
 p̄ntis. z status culpe. z dextra illi⁹ amplexa-
 bilis me. hoc ē stat⁹ gr̄e siue stat⁹ gl̄ie. Lan. ij.
 Illi mittūt rethe z piscant̄ ad sinistrā. q̄ q̄c-
 quid faciūt. faciūt ad habendū temporalia. di-
 uitias. honores. z dignitates. vel illi q̄ in sta-
 tu culpe mortalis faciūt bona opa de gene-
 re. nō cōprehendūt meritoriū p̄ gloria z ho-
 nore dei. Verbi gratia. de illo q̄ mittit filiū
 suū in religionē vt seruiat deo. vt ozet p̄ se et
 p̄ eo. z sic tales piscant̄ ad dextrā. Secus q̄
 mittit filium suū in religionē vt sit abbas vl-
 ep̄us. Idem de religioso qui suā intentiōez

ordinat in omnib⁹ suis operib⁹ z p̄dicatiōi-
 bus vt fiant p̄ honore dei. z salute aiaz. ta-
 lis piscat̄ ad dextrā. Secus de illo qui ordi-
 nat totā intentionē suam ad bona temporalia
 habenda vel vt reputet̄ subtilis zc. Idē de
 clericis q̄ quasi omnes piscant̄ ad sinistrā
 vendētes sacramēta ecclesiastica. Idē de lai-
 cis q̄n̄ dimittūt iniurias amore dei. tūc ap-
 p̄hendūt pisces meritoz. Ideo. j. Pet. j. In
 omnib⁹ honorificet̄ deus. Secus quando
 remittunt amore dominoz temporalium. vel
 p̄ pecunia. Ideo dic̄ deus Math. vj. Hec̄i
 at sinistra tua qd̄ faciat dextera tua. Prop̄
 hoc scriptura sacra. Uias que a dextris sūt
 nouit dñs. approbatiue. s. p̄seuero sunt que
 sunt a sinistris. Prouer. iij. Tertio osten-
 ditur in sancto euāgelio cognitio virtuosa.
 quō x̄ps fuit cognit⁹ a suis discipulis. De h̄
 dicit euāgelium. Dicit ergo discipul⁹ ille quē
 diligebat iesus Petro. Domin⁹ est zc. vlcq̄.
 trahētes rethe pisciū. Beatus Johānes am-
 mirans qd̄ esset homo ille qui tantū sciebat
 de arte piscādi. z curiosus insperit illum. et
 cognouit eū esse dñm iesum x̄pm. z dixit io-
 hannes petro. Domin⁹ est. Dic quō petrus
 venit ad x̄pm. Horanda sunt hic duo se-
 creta. Primū quare Johānes p̄re alijs chri-
 stum cognouit. Responsio. quia Johannes
 inter alios habebat illam excellentiā q̄ erat
 virgo purissim⁹. Ideo p̄ alijs habebat oculo-
 los anime clariores. Ideo p̄mo cognouit
 christum. Iuxta illud Math. v. Beati mū-
 do corde. quoniā ipsi deum videbūt. Oppo-
 situm est de luxuriosis. qui habent oculos
 anime lippos. De quibus Sapientie p̄mo.
 In malivolā animā nō intrabit sapientia.
 Ideo religiosi vel p̄sbri qui volūt intellige-
 re archana sacre scripture debent se conserva-
 re in pura castitate. Secūdum secretū cum
 Johannes p̄us cognouit dñm. quare ergo
 Petrus venit ad x̄pm. Responsio. Symon
 petrus sigt̄ obedientē z penitentē. Symon
 obediens. Petr⁹ doloz est meroris. Ecce pe-
 nitentes. i. quo innuit̄ q̄ obediētes z penitē-
 tes citi⁹ veniūt ad x̄pm q̄ virgines. qm̄ v̄gi-
 nes multe damnant̄ ex inobediētia. obediē-
 tes x̄o saluant̄. Idē x̄ps. Si vis ad vitā in-
 gredi serua mādata. Math. xix. Idē de pe-
 nitentib⁹. Math. iij. Penitentiā agite ap-
 propinquabit em̄ regnū celozū. Quarto
 ostendit̄ in euāgelio refectio gloriosa. ibi.
 Ut ergo descenderūt in terrā. vlcq̄ in finem.

Dic practice quō qñ oēs discipuli fuerūt in terra. viderūt q̄ x̄ps eis parauerat prandiu fecerat ignē z posuit piscē sup p̄unas. z parauerat mēsam z panē z vinū. sciēs famē et laborē discipuloz. Un̄ dicit de ip̄o dō. Tu sol⁹ laborē z dolorē p̄sideras. Hā dicit ip̄emet **Mat. xj.** Venite ad me oēs q̄ laboratis et onerati estis. Ho. duo secreta. Pr̄mū. Traherūt cētū. liij. pisces magnos. Quidā dicūt q̄ h̄ figurabat q̄ post petrū erāt v̄turi centū q̄n quaginta sūmi p̄rifices. Nec opinio diu durauit. s; nō est vera. s; ista ē v̄itas. Hā tres sūt p̄fectiōes necessarie vt pueniam⁹ ad lit̄e celestis gl̄ie. s. obediētie ad decē p̄cepta. qd̄ significat p̄ numez cētenariū. q̄a decies decē faciūt centū. q̄ ē numer⁹ p̄fect⁹. Secūdo necessaria ē obf̄uātia q̄nq; sensuū corpaliū q̄ figurat p̄ numez q̄nq; genariū. Tertio est necessaria triū v̄tutū theologicāliū obf̄uātia. tales veniūt ad lit̄e gl̄orie. Juxta illud **Mat. xij.** Sile ē reg. ce. sagene misse. i. mari zc. Secūdū secretū. X̄ps p̄auit pr̄adiū discipulis. qd̄ fecit q̄ postq; nos laborauim⁹ in nauib; mūdi i opib; misericōdie et meritorijis. s. in fuitio dei z in p̄nia. x̄ps p̄auit nob; pr̄adiū dicēs. Ego prandiu meū p̄auit. tauri mei et altilia mea occisa sunt. venite ad nuptias. **Mat. xxij.** Itē **Lu. xij.** Ego dispono vob; sicut disposuit mihi pater meus regnuz. vt datis zc. Deo gratias.

Feria quinta pasce.

Quod dicitur mibi. **Joh. xx.** Quia sanctū euāgelium facit mētionē. q̄ x̄ps marie magdalene apparuit in forma ortulani. Jō in p̄nti s̄mone volo tenere modū ortulani. q̄ p̄mo parat terrā. deinde semiat z plātat ortū. Sic faciam de orto euāgelice historie. Deind; plātabo moralitates. Dicat historia euāgelica sic recitat a **Johē** quō die resurrectionis sūmo mane. maria magdalena venit ad monumētū cū vngēto vt vngeret corp⁹ ihu. z stabat ad monumētū foris ploras zc. **Questio l̄ralis** q̄re p̄uersa fuit retrosū. R̄n̄sio q̄ angeli q̄b; maria loq̄bat exhibuerūt reuerētiā x̄po veniētī i forma ortulani. tūc maria magdalena p̄uertebat se ad videndū cui angeli fecerūt reuerētiā z vidēs ih̄m i forma ortulani. nō cognouit eū. s; credidit ortulanū esse. z sanctū hoīem. qz angeli faciebāt sibi reuerētiā. Dixit marie. **Aliter** q̄re ploras

Quē q̄ris. Illa estimās q̄ ortulan⁹ eēt dixit ei. dñe si sustulisti eū dicitō mibi vbi posuisti eū. z ego eū tollā. Ho. quō h̄ sūt tria relatiua sine antecedēti aliq̄. Cōditio ē amār. qz credit q̄ oēs teneāt i corde id qd̄ ip̄e amat. sicut m̄lier q̄ p̄didit filiū. quē p̄quirēdo dixit. v̄distis eū zc. Q̄lis amor. Deinde p̄uertit se ad angelos. tūc x̄ps vocauit eā suo noīe maria. Tūc ip̄a cognouit eū. voluit eū tenere z osculari pedes ei⁹. z x̄ps noluit di. **Holi me tāgere.** nōdū ascēdi. s. i corde tuo ad patrē. s. p̄ immortalitē. vult dicere. tu nō credis adhuc meā resurrectionē. vade ad fratres meos z dic eis. Ascendā ad patrē meū. s. p̄ eternā generationē. z patrē v̄m. s. p̄ r̄palē adoptionē deum meū. p̄ v̄nitatē essētie. z deū v̄m. s. p̄ creationem. Tūc maria festināter venit ad ap̄los dicēs. Uidi dñm. z h̄ dixit mihi. **Pr̄z historia.** Nota q̄ in isto sancto euāgelio sūt q̄ttuor tabule in q̄b; poterimus seminare vel plātare bonas moralitates. Diuisio s̄monis h̄ est. Pr̄ma est diligētia sp̄tialis. Secūda est cōfidētia cordialis. Tertia credētia generalis. Quarta audiētia diuinalis. De quarta dicit thēma. Uidi dñm. z hec dixit mihi.

De p̄ma dicit p̄ncipiū euangelij. Maria stabat ad monumētū foris ploras. Ecce h̄ diligētia. qz petrus z iohannes et alie marie fuerūt ad monumētū in die resurrectionis in auroza. Et nō inuēto corpe redierūt ad domos. s; magdalena sola remāsit dicēs. q̄ ibi maneret q̄usq; sciret vbi eēt. z fletet q̄usq; inueniret x̄pm. Jō q̄libet q̄ cōicauit in pasca ē monumētū z sanctū sepulcrū x̄pi. Rō. qz sic qñ corp⁹ x̄pi fuit positū i sepulcro p̄mo fuit v̄ctū vngētis p̄ciosis. deind; iuolutū fuit i sindone. Sic z in cōione. p̄mo dolet d̄ peccatis. z p̄ponit de peccis abstinere hō z p̄fitef. sic vngit corp⁹ x̄pi inf̄ nos aromatib;. Secūdo vngit aloes q̄ m̄l̄rū p̄fortat. qñ homo restituit. et remittit iniurias. orat zc. audit missas. s̄mones zc. Tertio inuoluit ifra illā cortinā albā hostie z ponit i sepulcro dign⁹ z sancti⁹ q̄s sepulcrū in q̄ semel corp⁹ x̄pi fuit positū. sed in corpe homis nō solū semel. s; pluries ponit. Item qz in illo sepulcro fuit corp⁹ x̄pi sine aīa z sine sanguine. qz fuit corpus mortuū. s; in sepulcro corp⁹s hoīs ponit cū aīa z sanguine. z corp⁹ est viuū z gloriosum. Nota. In illa die. s. resurrectionis. qz tūc et p̄cepto z ordinatiōe ecclie debet cōicare. Qui illa die nō recipit deū aīa ei⁹ nō recipiet

a deo in paradiso. nec eius corp^o dz recipi ad sepulturā ecclesiasticā. de pe. 7 remis. c. Dis. De illa dicit David. Nec dies rē. exultem^o 7 letemur in ea. Et dicit scriptura tropologicē Isa. xj. In die illa radix vesse q̄ stat in signū p̄loz ip̄m gētes dep̄cabunt. Et erit sepulcrū ei^o gloriosū. Radix vesse vocat x̄ps p̄pter ei^o diuinitatē. 7 flos q̄stū ad ei^o hūanitatē. q̄ stat i signū p̄loz. s. in missa q̄n eleuat hostia sic in passiōe fuit eleuat^o in cruce. Et erit sepulcrū ei^o gloriosū. nō intelligit de illo sepulcro materiali. qz nō est capax gl̄ie. Ho. q̄ndi maria magdalena vidit monumētū clausum nō credidit corp^o x̄pi surarū. sec^o q̄n vidit ip̄m apertū. Sic post cōionem si vultis ne x̄ps tollat a vobis faciatis q̄ sepulcrū sit clausū. s. in oculis. auribz. 7 ore. Qm̄ q̄n sentimēta 7 sensuū organa sūt sic bñ gubernata nō oportet timere q̄ x̄ps furet a nobis. s. q̄n monumētū est apertū in oculis. in auribz. 7 in ore. vacuū remanet. David ps. v. Qm̄ non est in ore coz veritas. coz eq̄rū vanū est. Remediū ergo est diligentia sp̄ualis. quā ostēdit maria magdalena p̄quirēdo x̄pm. plorādo 7 plangēdo. i. penitētiā faciēdo. Dic quō pueri. xij. annoz cōicari debent. vt dicit doctores. 7 cōcordat textus euāgelij Luc. viij. Surrexit puella. 7 dñs iussit ei dare ad māducandū. Idō x̄ps Job. vj. Amē amē dico vobis. nisi māducauerit carnē filij hoīs rē.

Secūda tabula est confidētia cordialis. Istā etiā ostendit magdalena quādo dixit x̄po credens ip̄m ortulanū fuisse. Dñe si sustulisti eū dicit mibi rē. Nota. Ego eū tollam. Cū esset ml̄ier nobilis 7 delicata. 7 x̄ps magnus hō quō vna mulier possit portare vnū corp^o hominis mortui. oñdit hic cōfidētia cordialis. Pavidus 7 timidus nunq̄ faciet aliqd boni. de corde em̄ p̄cedit fortitudo vl̄ mor^o. Idō legit Deut. xx. q̄ antiquit^o q̄n debebat ire ad bella p̄conizabat. Quis est hō formidolosus 7 corde pavid^o. vadat 7 reuertat in domū suā rē. Idem in p̄lio sp̄uali q̄n p̄fessor dicit. Potestis facere hoc vel illud. Dicite. Nō possum. Ratio. qz corde pauent Idō nullū bonū faciet. sed q̄n dicant. Pat bñ possum facere. Idō dixit x̄ps cuidā. Si potes credere. omnia possibilis sunt credēti Mar. it. Cōfide ḡ in deo de omnibz 7 i omnibz. nec est currendū ad diuinos. p aliqua mūdi necessitate. s. ad deū. tam p filijs habēdis q̄ p salute rē. Tertia est credētia ge-

neralis. qd̄ oñdit in hoc q̄ maria magdalena voluit tenere pedes dñi 7 ipsos osculari. sic fuerat assueta in vita. 7 x̄ps sibi dixit. Noli me tāgere. Sed hūc textū maria magdalena dubitabat in. vi. articulo fidei scz tertia die r̄surrexit a mortuis. Dicat Credo i deū. ideo x̄ps nō pmisit vt eū tāgeret tanq̄ min^o credentē in illo articulo. Habem^o h̄ doctri nā q̄ caueam^o ne i aliq̄ articulo fidei dubitem^o. qz x̄ps nō pmitteret q̄ sibi vniremur in gl̄ia. Idō addiscat Credo i deū. 7 tpe antix̄pi erit armati. qz ei^o nūcij veniēt dicēdo. Quā credētiā hētis. nob dicatis. Si nescitis Credo. decipiēt vos. 7 faciet credere errores. Itē de aīa q̄n erit de corpe stati veniet corā x̄po ad iudiciū. 7 dicet x̄ps. Quis es tu. Rēdebit. Dñe xpian^o sum. Et ipse. Que est fides xpianoz. Rescicio. Et x̄ps. Rescicio te. Un̄ scriptura d̄t. Qui ignorat ignorabit. j. Loz. xij. S. q̄n dicit. Ista est. Et dic. Credo in deū rē. Tūc dicit x̄ps. Euge serue bone 7 fidel. rē. Ro. x. Si p̄fitearis in ore tuo dñm ih̄m 7 in corde tuo credideris q̄ de^o illū suscitauit a mortuis salu^o eris rē. Quarta ē audiētia diuinalis. q̄n maria dixit. Uidi dñm. 7 hec dixit mibi rē. Moraliter hoc pōt dicere ql̄ibet nostrū in dominica postq̄ audierit missam. Uidi dñm. s. in manibz p̄sbri. 7 h̄ dixit mibi. s. verba misse. Nota de dominica seruanda et de completa missa audienda non sicut faciunt multi qui in die festo non possunt stare in ecclesia p̄ horam in saluationem anime. sed stant extra locutionibz vacātes. 7 quādo pulsāt pro corpe christi tūc veniunt vt porci. Tales possunt dicere. Uidi dñm. s. nihil dixit mibi. qz nō audiui missā. Quō creditis q̄ deus det vobis puisionē si non facitis sibi seruitiū qd̄ tenemini. Null^o dñs p̄videret seruitozibz nec vasallis nō seruiētibz sibi.

Feria sexta pasce. Sermo.

Hista est mibi omnis potestas. Matthei vlti. Hoc est verbum christi proprie. appropriate s̄o potest esse verbum cuiuslibet xpiani. Dicit christus p̄rie tanq̄ dñs et saluator. Data est mibi omnis potestas. Hoc dixit discipulis suis q̄n eis apparuit postq̄ surrexit a mortuis. Data ē mibi omnis potestas. scz sup omnes creaturas merito passionis. Ratio. Nam lex dei est q̄ vult in hac vita pro

honore dei humiliare seipm. in alia vita exal-
tabit. Dixit ergo aplis cōtendentib; de ma-
ioritate regni celoz. Quicūq; humiliaverit se
sicut parvul⁹ iste. hic maior est in regno ce-
lorū. *Matth. xvij. Ecce lex dei.* Nō videa-
mus quō xps merito sue hūilitatis merue-
rit exaltari sup oēs creaturas. Nota q̄ttuor
gradus hūilitatis xpi. Primus quia voluit
hūiliari sub creaturis corporalib;. s. sub ele-
mētis corporalib;. que dabāt ei tediū z calo-
rem. frigus pluviā. ventum. z siccitatē. ideo
fm legem dei meruit inquātum homo do-
miniū et exaltationē sup omnes creaturas
corporales. ideo omnes subijciunt imperio
suo. ita q; si p̄ciperet monti vt se mutaret. sta-
tim esset factuz. Idē si p̄ciperet soli lune vel
stellis vt starēt. Et sic h̄ meruit. qz sub corū
influentijs voluit hūilari. Secundus grad⁹
est. qz voluit hūiliari sub creaturis angelicis.
assumēs nō angelos s; carnē passibilē z mor-
talē. Itē qz voluit ab angelis gubernari. q̄a
quādo erat parv⁹ p̄ angelū q̄ apparuit Jo-
seph voluit in egyptū fugere z redire d̄ egypto.
Itē ab angelo voluit cōfortari. licz non
indigeret. qz maior est angelis. sed voluit hu-
miliari ideo meruit habere dominiū sup an-
gelos. intantū q; statim faciunt quicqd̄ p̄ce-
perit eis. Tertius gradus ē. qz voluit hu-
miliari sub creaturis hūianis. singulariter
in sua passione. in q̄ fuit humilis z obediēs
sagionib; et mīstris eoz imperio expoliādo
z ponēdo se in cruce zc. extendēdo brachia.
ideo meruit h̄c dominiū sup oēs homines
mūdi. q̄ sunt factū z erūt. Quartus grad⁹
est. qz voluit hūiliari sub creaturis inferna-
lib;. q̄n a demonio voluit tēptari in templo.
in deserto. z in mōte. ideo meruit h̄c domi-
niū sup oēs demones. q̄ fugiūt q̄n audiunt
nomen eius. Patet ḡ ex lege dei quō in alia
exaltat q̄ in hac vita p̄ deo vult hūiliari. De
quo auētas ad *Phil. ij. Humiliavit semetip-
sum fact⁹ obediēs.* Nota. Humiliavit semet-
ipm. sub his p̄dictis q̄ttuor gradib; creatu-
rarū. Ideo pp̄rie dñs iesus pōt dicere thema
Data est mihi ois potestas. Secūdo q; ap-
propriate quilibet xpian⁹ pōt dicere aliquo
mō. Data ē mihi ois ptās. Et h̄ p̄pter q̄ttuor
ptātes q̄s de⁹ dedit cuilibet homini.

- Prima est de generatiōe diuinali.
- Secūda de recōciliatiōe spūali.
- Tertia de sanatiōe corpali.
- Quarta de saluatiōe celestiali.

Ex his dicit xpian⁹. Data est mihi ois po-
testas zc. Prima potestas data cuilibet
homini. est de generatione diuinali. qz qui-
libet hō efficit fil⁹ dei. s. in baptismo. bap-
tismus em̄ ē spūalis generatio. Semē est ver-
bum dei. quod mittit a deo p̄ os sacerdotis
baptisantis. isto modo efficit homo fil⁹ dei.
Magna potestas est ista q; d̄ filio rustici vel
pastoris subito efficit fil⁹ dei. z habeat ius
in regno dei. qd̄ nō habuit ante baptismuz.
Ratio. quia nondū est fil⁹ dei. s; post bap-
tismū puer ita intrat paradisum secure sicut fi-
lius in domo patris. Ecce magna potestas
De ista potestate dicit Jobānes. Dedit eis
potestatē filios dei fieri. his q̄ credūt in no-
mine ei⁹. Jobānis p̄mo. ad Romanos. vij.
Spiritus. supple sanctus reddit testimo-
niū spiritui nostro q; sum⁹ filij dei. *Mora-
liter.* Ex quo om̄s boni sunt filij dei et regis
iesu xpi. patet quātum debent cauere de tri-
bus maxime peccatis. Primo ne bibant in
tabernis. qz nōp̄ decet hoc filios regis. licz
viatores possunt. non t̄n debent h̄ facere illi
q̄ habent ibi domos vxores et filios. Ideo
apostol⁹. *i. Cor. xj. Nūquid domos nō ha-
betis ad manducandū z bibendū.* Secun-
do ne ludant cū taxillis. nō em̄ puenit filijs
regis q; sint lusores. imo om̄es mirarentur
si viderent filiū regis cum lusorib;. Idē de
xpianis. quib; non licet. *Rō. qz ludus taxil-
lorū ē fons iurādi p̄ deū z furādi.* qz ex ludo
nihil pōt lucrari. qz oportz restituere. sed qd̄
p̄dit h̄ est p̄ditū. Un̄ talis lud⁹ est inuētus a
diabolo ad dānandū aīas. q̄m ex ludo con-
dēnant septē p̄ditiones gentiū. z hoc ostēdit
taxillis. qz inter duas ptes semp̄ oñdit vnā
z aliam dep̄mit. z illa ps depressa significat
damnādos. Primo damnant illi q̄ inuitāt
alios. dicēdo ludam⁹. secūdo p̄sentietes. ter-
tio iuuātes. quarto taxillos p̄stantes vl̄ pe-
cunias. q̄nto q̄ intrant domū vel tabernaz.
sexto dñs dom⁹. septimo rectores cōmuni-
tatis. qz sciūt z nō corrigūt. Q̄ est tam ma-
gnū peccatū hinc dixit sara *Zob. ij. Nū-
dā fuavi aīas meā ab oi⁹ cupiscētia.* Hūc
cū vidētib; miscui me. neq; cū his q̄ i leuita-
te ambulāt p̄cipē me p̄bui. Est em̄ ludus
alee p̄hibi⁹. *di. xxxv. c. epus.* quare virāsus
s; bon⁹ lud⁹ ē lud⁹ baliste et cōpila. Tertiu
pctm̄ cauedū ē deū iurare vl̄ renegare. qd̄ ē
tā magnū pctm̄ q; terra nō potest sustinere.
Dicā vobis vnū magnū miraculū d̄ biblia

Legitur. iij. Regum. xix. de quodam rege assyriorū vocato Sennacherib. qui habebat centū octuagintaquingenta milia homines armorū qui dixit vnā blasphemiam cōtra deū dicens. Et nō potest deus tuus tantū q̄ liberaret te de manibz meis. Hoc dixit regi isrl̄. Et ista blasphemiam oēs sui homines armorū fuerūt incinerati illa nocte. Hodo attēde quotiens lusores dicant. non posset deus q̄ ante veniat quatter q̄ zinck. Ideo cauete vos ab istis blasphemijs. Iō est bonū affirmare p̄ aduerbia. et honorare nomē domini. Un̄ dicit scriptura. Maledicti erūt qui cōtēpserint te. et cōdemnati erūt om̄s q̄ blasphemauerint te. Thobie. xij. Caueatis ḡ ab illis rē. Secūda potestas nobis a deo data est de recōciliatiōe spūali. Dic. postq̄ sum⁹ filij dei p̄ baptisimū. tanq̄ filij mali et ingrati p̄ malā vitā et peccata. effimur inimici xp̄i. et p̄dimus primā potestātē. ideo oportet nos refugium querere ad secūda potestātē. que ē de recōciliatione spūali. s̄ per penitentiā. per quā possumus patri nostro iesu christo recōciliari. Nullus est in mūdo ita magnus peccator et malus. q̄ si dolet de peccatis xp̄s statim parcat. quia pater est et non obliuiscit filios suos. Ideo quādo filij hūiliter petūt veniā et pponunt emēdare se. statim plus pater parcat eis. Nota miraculū. Math. ix. de illo paralytico qui nihil poterat facere. amici et fr̄ eius portauerūt ipsum christo. dicēdo suam infirmitatē. Ad quem dixit christus. Confide fili remittunt tibi peccata tua. Et ecce quidā de scribis dixerunt intra se. Dic blasphemias. Et cū vidisset iesus cogitatōes eorum dixit. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. Quid est facili⁹ dicere. dimittunt tibi peccata tua. an dicere. surge et ambula. Ut autē sciatis. qz filius hominis rē. vsq̄. Uidentes autem turbe glorificauerūt deū qui dedit talem potestātē hominibz. Hic paralytic⁹ est peccator qui nullū opus meritorij pōt facere. licz posset ieiunare. orare. et elemosynas dare. non tamē est meritorij ad gloriā. Si dicat. ergo dimittā. Respondeo q̄ ideo h̄mōi opera non sunt dimittēda. de penit. dif. v. falsas pe. qz licz nō valeāt ad gloriā. tamē valēt ad multa alia bona. et finaliter ad habendū p̄tritionem. Ideo quātūcūqz sit peccator et sit in peccato. bona non sunt dimittēda. imo tūc sūt magis necessaria s̄ nō sūt meritoria. Auctoritas Joh. xv.

Sine me. dicit xp̄s. nihil potest⁹ facere. S̄ h̄ paralytic⁹ curat si in lecto penitētie p̄ quatuor ante xp̄m portat. Duo portatores a pte aī sunt p̄tricio et p̄positū abstinēdi a peccat̄. Duo a pte post sunt oris p̄fessio vt creat imūdiicie sic sanies de apostemate. Secūda est penitētia a cōfessore iniūcte obseruatio. Talis peccator si sic portat aī xp̄m recōciliabit cū xp̄o. et xp̄s vocat eū filiū dicēs. Eō fide fili remittunt tibi rē. Tertia potestas nobis a deo collata ē de sanatiōe corp̄ali. s̄ si habem⁹ infirmitates. plagas. dolores. et sic i corp̄ibz n̄ris possum⁹ curari. etiā si non esset aliq̄ medicina i mūdo. Rō. xp̄s nō solum est dñs et medic⁹ aīaz n̄raz. s̄ etiā corp̄oz q̄ ip̄e format. qz p̄ et mater modicū ibi faciūt. s̄ vile. Dat nescit qd portat. s̄ de⁹ est ille q̄ suis manibz format corp⁹. deinde creat aīaz. Iō xp̄s curat daīabz q̄bz puidet p̄ baptisimū. et p̄ alia sacra ecclie. et dedit etiā remediū et medicinā p̄ corp̄ibz. s̄ in die ascētionis qm̄ debuit ascendere in celū. Primo ordinauit medicinam p̄ corp̄ibz n̄ris dicēs. Signa autē eos qui crediderint h̄ sequent̄ rē. Mar. vlti. Nota. eos q̄ crediderint. nō eos. s̄ q̄ sancte viuūt. Nota. in noīe meo. cui⁹ nomē est ih̄s xp̄s. et alia oīa sunt cognomina. Linguis loquent̄ nouis. i. mutis dabit v̄bū. si sit vtile aīe. sed mltis eēt vtili⁹ q̄ essent muti. vt mlieres loquaces. De infirmitatibz nota q̄ mltis vtili⁹ est infirmitas. qz hūiliter et sequūt ecclesias. Dic p̄tice de noīe ih̄s cū signo crucis rē. Si haberem⁹ fidē nō oporteret nos ire ad medicos. nec diuinos. nec sortilegos. Dic d̄ illo hoīe curato i sabaudia a vulnere cū nomine ih̄s. Iō xp̄s Lu. x. Ecce dedi vob potestātē calcandi sup serpētes et scorpiones. et sup omnē v̄tutē inimici et nihil vob nocebit. Quarta ptās a xp̄o nob̄ data est de saluatione celestiali. h̄ ē alijs melior. s̄ h̄c ptātem regnandi in paradiso. De hac ptāte dicit scriptura Thob. j. Dedit illi ptātes quecūqz vellet. Nota. quecūqz vellet. In alio mūdo sūt due ciuitates. s̄ paradisi et inferni. In paradiso ē gl̄a i inferno ē pena rē. Dedit at̄ d̄s ptātes hoībz ex libero arbitrio ascēdere quecūqz vellet. Si vis ad ciuitatē paradisi ire. ptātes habes eundem. si vis ad ciuitatē inferni ire. ptāte h̄es eundem ad idē Eccl. xv. Apposui tibi ignē et aquā. ad qd volueris porrigere manū tuā. Ante hoībz vita et mors. bonū et malū. Qd placuerit ei dabit illi. Diceret aliq̄s. ḡ oēs ibi⁹ ad paradisu

quia oēs volūt illuc ire. Nota quō licet dicāt
ore. volumus ire ad paradysū. tñ ope et facto
oppositū faciūt. et ideo recipiunt ī alia ciuita
te. s. ī inferno. Jō mēdaciū dicūt. sic si q̄s dicē
se velle ire beibantiā et ceperit viā ad valen
tiā. sic oēs dicitis q̄ vults ire a paradysum et re
cipitis viā inferni. s. viā supbie et c. q̄ ducit ad
infernū. dimissa viā plana hūilitatis q̄ du
cit ad paradysum. Idē de alijs vicijs et virtutibz
Ecce q̄re dicē. Dedit illi potestātē et c. Si di
cāt p̄dicta repugnāt p̄destinationi. Respon
deo q̄ h̄ est erroneū. qm̄ p̄destinatio nō au
fert liberū arbitriū. Etia si sis p̄destinatus.
et finis vitā tuā in peccato mortali damnat⁹
es. qz p̄destinatio includit vt impleat⁹ p bo
nam vitam. Job. xxxvj. Annunciat de ea. id
est de vita eterna. amico suo q̄ possessio eius
sit. et ad eam possit ascendere. De his potest
dicere quilibet. Data est mihi omnis pote
stas et c.

Sabbato post pasca. Sermo.

Monumentū vidit

Monumentū vidit. et credidit. Johannis. xx. Verbum
ppositū declarat nobis modū quō
Johānes euāgelista credidit xpi resurrecti
onē. s. qm̄ vidit monumentū apertū et suda
ria. Hoc dicit thema. Monumentū vidit. s.
apertū. et credidit xpi resurrectiōis. Sciēdū
q̄ xpi resurrectiōē credere fuit valde diffi
cile gentibz mūdi. et etiā discipulis xpi. Rō.
Hāz ī sacra scriptura inuenitur resurrectio
multoz. vt. iij. Regū. xvij. de helya q̄ suscita
uit vnū mortuū. nō virtute propria sed dei.
Idem. iij. Regū. iij. de helyseo q̄ suscitauit
vnum mortuū. et post mortē etiā suscitauit
aliū. iij. Regū. xij. Itē de nouo testamento
legit q̄ multi surrexerūt a mortuis. nō tamē
ppria virtute s; dei. Sed xps ppria virtute
et potestate surrexit a mortuis ppter cōiun
ctiōē diuinitatis cū corpe et etiā cū aīa. De
quo vide sanctū Thomā. iij. pte. q. liij. arti.
iij. et hoc habebat posse infinitū. ideo fuit
quiddā singulare et valde difficile ad credē
dū de xpi passiōe et resurrectiōe. De h̄ pphā
Jacob Gen. xlix. Ad predam ascendisti fili
mi. requiescēs accubuisti vt leo. et q̄si leona.
quis suscitabit eū. Ad predā ascendit chri
stus in cruce brachijs extēsis. Brachijs em̄
sapientie et iusticie amplexat⁹ est totū mūdū
quando quieuit in passione. Leo dormiens
tantā fortitudinē habet et virtutē quantā vi

gilans. Idem de anima. quia ergo christi re
surrectio fuit ita difficilis et mirabilis. et ad
vitā immortalē. qz alij quādo resurgebāt itez
morituri resurgebāt. xps s; surrexit ad vitā
gloriosam et immortalē. Jō fuit ita difficilis
eius resurrectio ad credendū. Propter hoc
xps multipliciter voluit oñdere et manifesta
re suā resurrectiōē. vt dicit Lucas Actū
pmo. Prebuit seipm̄ viuū post passiōē suā
in multis argumentis. p dies quadraginta
apparēs eis et loquēs de regno dei. Nota no
uem argumēta q̄ inueni in euāgelijs ex q̄bz
argui pōt etiā nra resurrectio a morte pecca
ti mortalis ad vitā gr̄e. Primū argumē
tū fuit thema ppositū. Monumentū vidit
et credidit et c. Nō credatis q̄ in xpi resurre
ctiōe monumentū apertū vt posset inde exi
re. qz in suo exitu de monumento ipm̄ nō fuit
apertū. Quoniā sicut exiit vterū s; ignis vt
radius solis transiens p fenestrā vitreā. ita
exiit de monumento clauso et signato sine
aliqua apertura. S; post exitū de monumē
to angel⁹ dñi descendit de celo et accedēs re
uoluit lapidē et sedit sup eū. Matth. vltimo.
Quia al̄s nō potuissent videre si corp⁹ erat
intra vel extra monumentū. Et sic Johānes
monumentū vidit. et credidit xpi resurrecti
onē. Ecce pmū argumētū quo Jōhes cre
didit. Moraliter sic peccator pmo pōt co
gnoscere et aptura monumenti si surrexit de
morte peccati ad vitā gr̄e. Dic quō corpus
peccatoris est vt monumentū depictū foris.
Int⁹ s; plenū corruptiōibz. Sic peccato
res extra sunt picti et ornati et c. Int⁹ s; fetēt
ex malis cogitationibz. desiderijs. odijs. et c.
quibz dicit xps. Ue vobis ypocrite qui simi
les estis sepulcris dealbat⁹. q̄ a foris apparēt
speciosa. int⁹ s; plena sunt ossibz mortuoz
et omni spurcicia. sicut et vos. Matth. xxij.
Patet gr̄one et autoritate q̄ peccatores sunt vt
monumēta. et aīa iacet int⁹ mortua. sed pōt
resurgere p aperturā sepulcri. s. cōfiteōdo pec
cata. apiendo os et p̄iciēdo pctā extra. Isto
mō pctōr resuscitat⁹ de morte culpe ad vitā
gr̄e p aperturā monumenti. Jō Jsa. xxxvij.
Uitens viues ip̄e cōfitebit tibi. sicut et ego
hodie et c. Nota. viues. s. vita nature. viuens
s; vita gr̄e. cōfitebit tibi et c. Et viuetes ī in
ferno nō cōfiteb̄ deo s; diabolo vi tormēto
rū. Sicut ille q̄ torquet cōfiteb̄ suū peccatū
Sic ī inferno qm̄ superbo calcat⁹ a demoni
bus. et auarus mittit⁹ in metallo liquefacto

Sermo

et sic de alijs. Confitentur sua peccata dicendo. Miser. maledicta dies in qua fui superbus vel auarus vel luxuriosus etc. s. illa confessio nihil valet eis. s. confessio que fit ab homine viuente vita nature et gratie illa est optima. Ioh. Prover. xxviii. Qui abscondit scelera sua non dirigetur. Qui autem confessus fuerit et reliquerit ea. misericordia consequetur.

Secundum argumentum fuit per testimonium angelorum que metiri non possunt nec fallere. id est eorum testimonio voluit Christus ostendere et probare suam resurrectionem. Dicit beatus Mattheus que quando ille marie venerunt ad sepulcrum ut viderent ibi. angelus dixit eis. Scio enim que ibi quiritis crucifixum. Non est hic. Surrexit ei sic dicit. Venite et videte locum etc. Mattheus. vlti. Ecce secundum argumentum. Moraliter sic quilibet vestrum ex testimonio angeli boni potest cognoscere si surrexit etc. Angelus bonus est confessor. Ratio. quia sic angelus bonus est purus et honestus. talis debet esse sacerdos. Item angelus non curat de pecunijs. sic nec confessor etc. Ioh. bonus sacerdos debet angelus in sacra scriptura. Labia sacerdotis custodiunt scientiam. et legem requirit de ore eius. quia angelus domini exercituum est. Malach. ij. Sacerdos bonus computatur per angelo bono. malus vero per diabolo. Tunc ei homo habet testimonium. s. in confessione boni sacerdotis quando confessor dicit. Audiui confessionem vestram. et video que doletis de peccatis. et proponit abstinere. Ideo ego auctoritate mihi commissa absoluo te. Iste testimonio patet que anima vestra surrexit de morte culpe ad vitam gratie. Et potest tunc dicere peccator. Vitam et misericordiam tribuisti mihi. et visitatio tua custodiuit spiritum meum Job. x. Nota. Vitam et misericordiam tribuisti mihi. tanquam vicarius dei. Sicut enim vicarius regis remittit et absoluit reum. quia nullus alius posset remittere crimina que lege regis facta. Ita solus sacerdos est vicarius dei. que potest remittere peccata. quia solus presbiter Christus dicit. Quorum remisistis peccata remittuntur eis. Ioh. xx.

Tertium argumentum alijs melius fuit per vulnerum ostensionem. Dicit quod Christus post suam resurrectionem voluit retinere signa quinque plagarum principalium. non que habeat manus perforatas. nec pedes. nec latera. s. sunt ad instar stellarum. S. sanctus Thomas dicit in. iij. pre. q. liiij. arti. vlti. ad secundum que illa apertura vulnerum post resurrectionem quibus sit cum quadam solutione continuitatis. totum tamen recuperat per maiorem decorum glorie ut corpus non sit minus integrum s. magis perfectum. Et subdit. Thomas non solum vidit s. et vulnera tetigit. Quia ut dicit Leo papa. Sufficit sibi ad fidem propria vidisse quod viderat. s. nobis

operatus est ad salutem ut tangeret quem videbat. Et ad primum articulum dicit que cicatrices ille que in corpore Christi perforatae non pertinent ad corruptionem vel defectum. s. ad maiorem cumulum glorie. in quantum sunt quedam virtutis insignia. et in illis locis vulnerum quidam specialis decor apparebit. Dicit discipulis manus et pedes et latera que volebant credere resurrectionem. Tunc gauisi sunt discipuli viso domino. Ioh. xx. Moraliter sic nos habemus vulnera animarum. s. peccata mortalia. que sunt septem. s. superbia. et sic de alijs. Si ista vulnera mutantur in signa clara. s. virtutes oppositas. signum est que surrexistis de morte culpe ad vitam gratie. Verbi gratia. quando vulnus superbie et vanitatis mutantur in humilitatem. signum est que surrexistis. Item de plaga auaricie quando fur vel usurarius restituit etc. Sicut ille que recepit superfluas et inordinatas potiones si vult sanari oportet ipsum vomitare ita que recepit iniuste aliqua bona que sunt tanquam inordinate et superflue potiones. ea oportet restituere. alio optet mori eternaliter. Quando ergo fit restitutio est signum resurrectionis. Item de vulnere luxurie. Vir et uxor seruando debitum modum non faciunt luxuriam. s. aliter totum est luxuria. Quando ergo mutantur in signum castitatis. signum est que anima surrexit a mortuis. et sic de alijs. Ioh. j. Pe. ij. Conuersationem vestram inter gentes habentes bonam. ut in eo quod detractat de vobis tanquam de malefactoribus. ex bonis operibus vos considerantes glorificent deum. Quartum argumentum fuit per tactum. Dicit Lucas que discipuli se estimabant spiritum videre quando Christus apparuit eis. Quibus dixit Christus. Palpare et videte. quia spiritus carne et ossa non habet. sicut me videtis habere. Luce vlti. Moraliter isto modo tactu probatur si homo surrexit a morte peccati etc. Non est bene probabile visu. Nam multi vident boni et sancti. ut benigne etc. Visus enim bonum argumentum est. s. non probat sufficienter. quia multa lucet ut aurum que non sunt aurum. Ioh. floren. non probatur solo visu vel sono. s. tactu. Ita de multis hominibus que non bene probant visu. quia videntur sancti et sunt pleni superbia. et hypocrisis. nec bene probant sono. quia habent bona et pulchra verba. Multi predicant humilitatem que sunt superbi. et sic de alijs. Sed quando tangunt aliquod verbum iniurioso. verbum iniuriosum est tanquam lapis durus. et si non tenet virtutem patientie nihil valet. Persona hypocrita non potest se tenere ad tactum. Exemplum de Job que faciebat multa bona. de que dicit deus sathane. Numquid considerasti finem meum Job. que non sit similis ei in terra. homo simplex et rectus. et timens deum etc. Job primo.

Sabbato post pasca

Rñdit sabbanas. Extende paululū manum tuā z tange cūcta q̄ possidet. nisi in faciē bñ/ dixerit tibi. De^o s̄o ad pbandū dedit licētiā diabolo vt tāgeret eū. S; iob habuit paciētiā in oīb; dicens. postq̄ oīa pdiderat. Dñs dedit. dñs abstulit. sic dño placuit ita factū est. sit nomē dñi bñdictū. Job. i. Iste erat de pbat̄is. Sic multi credunt esse iusti boni z pfecti. s; qñ tāgunt ipsi deturpāt seip̄os. Jō pōt dicere q̄libet talis. O miser parū de bono est in me. Quintū argumentū fuit per māducatōnē. Quā angeli apparēt nōnunq̄ vident̄ comedere. vt p; Gen. xviii. de abraā qui inuitauit tres angelos. et videbant̄ comedere. sed nō erat vera comestio. Thobie xij. dixit Raphael angel^o. Lū essem vobiscū p voluntatē dei eram. videbar qdē vobiscū māducare z bibere. sed ego cibo inuisibili et potu q̄ ab hoīb; videri nō potest vto. Sed xps post resurrectionē vere comedit. ad pbandū suā resurrectionē. qz habebat os guttur z stomachū. qz in his trib; p̄sistit comestio. s; nō faciebat digestionē. qz h̄ est facere nutrimentū quo ip̄e nō indigebat. qz habebat corp^o gloriosus. Et istud tangit doctor sanct^o Tho. i. pte. q. li. ar. iij. ad quintū argumentū. z. iij. pte. q. liij. arti. ij. ad tertiū argu. vbi ponit qd̄ Aug^o. dic̄ in. xij. de ciuita. dei Saluator n̄r post resurrectionē iā qd̄ez spiritali carne s; tñ vera. cibū z potū cū discipulis sumpsit. nō alimētoz indigētia. s; ea qua hoc poterat potestate. vt em̄ Beda dicit fm̄ Lucā Aliter absorbet aquā terra sitiēs. alit̄ solis radi^o calens. Illa indigētia. iste potentia. Māducauit ḡ xps post resurrectionē. nō q̄si indigēs cibo. sed vt eo mō naturā corp̄is resurgētis astrueret. Et ppter h̄ nō sequit̄ q̄ fuit ei^o corp^o animale. qd̄ ē indigēs cibo. sed spūale. vt patz. j. Cor. xv. Sic nec nos post resurrectionē comedem^o cibū corporalē. De isto argumēto Luc. vlti. Habetis aliqd̄ qd̄ māducef. At illi obtulerūt ei zc. Moraliter sic vos etiā p comestionē potestis pbare vestrā resurrectionē. Si comedistis agnū pascale cōmūicādo digne. signū ē q̄ surrexistis zc. Quia de^o ordinauit q̄ sicut totū n̄r malū venit ex comestione cibi zc. sic vult etiā q̄ ex comestione fruct^o vētris s; ḡi. marie veniat totū n̄r bonū. Dicat̄ quō in hostia p̄secrata est xps ver^o deus z hō. z s̄tute illi^o cibi viuem^o vita nature gr̄e z gl̄ie. z cōfortat̄ intellectū memoriā z volūtātē. Jō xps inqt. Pa-

nis quē ego dabo caro mea est zc. Job. vi.

Sextū argumentū fuit p ambulatiōz. qñ ambulauit cū duob; discipulis eūtib; in castellū emaus. Lu. xxij. Quia ambulare est signū resurrectionis. Jō xps postq̄ suscitauit Lazarū dixit. Soluite eū et sinite abire. in signū resurrectionis. Moraliter isto argumēto p; si vere surrexim^o ambulādo fm̄ qd̄ dic̄ dauid in ps. lxxij. Jbūt de s̄tute in virtutē zc. in syon. i. in gl̄ia celesti. Practice. et incipiam^o a religiosis. Dicatis vos dñe religiose. mō est ann^o qñ erat̄ deuot^o p; z mō quō verecūdoz dicere qz nō p̄tinue p̄feci in s̄tutib;. z sic alio anno ambulauit. s; mag^o steti z retrocessi. Quia fm̄ Bern. In via dei stare z nō p̄gredi retrogradī ē. Idē de clericis quō dixist̄ missam erat̄ deuoti. Pater ita. et mō quomō pater verecūdoz dicere. quia modo non dico officiū. teneo cōcubinā zc. Idē de secularib;. anno p̄terito nō fui p̄fess^o nec mō Dicat̄. quō miragemi si eūdo z redeūdo per viā inueniter̄ aliquē in eodē loco zc. Uidetis piculū nō ambulare. cum dicat̄ scriptura. Ambulet̄ digne. deo p oīa placētes. in omī ope bono fructificātes. ad Col. j. Septimū argumētū fuit p locutionē. qñ illis duob; discipul̄ iterp̄tabat̄ scripturas. Lu. xxij. Loq̄ em̄ rōnabiliter est opus hoīs viui. Jō dixerūt discipuli postq̄ ipsum cognouerūt. Nōne cor n̄r ardēs erat in nob̄ dū loq̄ret̄ i via. z aperiret nob̄ scripturas. Moralit̄ isto argumēto pbat̄ n̄ra resurrectio. Si loquimur rōnabiliter orādo vel legendo vel primū corrigēdo. signū est resurrectionis. Loq̄ verba dei signū est vite aīe. Quā em̄ arbor facit flores folia z fruct^o. signū est q̄ radix viuit. Sic qñ hō loquit̄ de deo cū reuerentia z orat. nō mentit̄. nec diffamat̄ primū. signū est q̄ aīa viuit. Secus qñ homo nō curat z loquit̄ malū de primo. signū est mortis aīe. Ideo xps ait. Bon^o homo de bono thesauro cordis p̄fert bona. mal^o hō de malo thesauro cordis sui p̄fert mala. Math. xij. Dic̄ phus in ethicis. Qualis vnusquisq̄ est talia loquit̄ z opat̄. Itē p̄mo Peribermentas. Voces sūt note. i. siḡ eaz q̄ sūt in aīa passionū. Octauū argumētū fuit p fractōez panis. qñ illi duo discipuli inuitat̄. erūt ipsum ad cenā credētes ip̄m fuisse pegrinū. parauerūt bonā cenā. z ip̄e in tra modū suū dixit̄ s̄sum p bñdictiōe mēse. Oculi oīm in te sperāt dñe. z tu das escam illoz zc. In fractiōe

panis cognouerūt eū. Lu. xliij. Cognouerūt q̄ vere surrexerat a mortuis. Moraliter ī hoc possum⁹ cognoscere si vere surrexim⁹ a morte culpe. Panis em̄ in sacra scriptura signat p̄uisionē corpālē. Un̄ dixit deus ad e. Gen. iij. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. Sumit h̄ panis p̄ tota p̄uisione. Si ḡ frāgilitis panē de bonis v̄iis dādo paup̄ib⁹ vere cūdis rē. signū est q̄ vinitis. Unde scriptura Thob. xij. Elemosyna a morte liberat. et ip̄a est que peccata purgat. et facit inuenire vitā eternā. Honū argumentū fuit p̄ testimoniū scripturę. s. p̄ scripture impletionē. quādo aperuit illis sensus vt intelligerēt scripturas. Luc. vlti. Quia sic oportebat pati xpm. et ita intrare in gloriā suā. Quia ita fuerat figuratū. qz qñ de⁹ formauit adam obdormiuit. et tūc accepit costā de q̄ formauit euā. Ita xps debuit dormire in cruce et aperiri latus de q̄ exiuit sanguis et aqua. vñ formata est ecclia. Item tpe hoc saluari sūt aliq̄ homines aues et iumenta ī archa a diluuiō. Archa fuit cruce vt saluent gentes a diluuiō pctōz et viciorū in qua et p̄ quā saluant homines lrati et aues scz cōtemplatiui. et iumenta. s. homines terreni. Idem de serpente eneo. Numeri. xxi. Signū fuit xpi vt gentes euaderēt a moribus serpentis inferni rē. Moraliter sic per scripturarū impletionē patet nostra resurrectio spiritualis. Tota p̄fectio scripture consistit in obseruātia decē p̄ceptorū legis. Si ergo seruam⁹ decē p̄cepta signū est vite. Iō Christus Barthei. x. Si vis ad vitā ingredi. serua mādata rē.

Dominica in albis. s. in octauis pasce.

Sermo primus.

Quod dies octo iter

Prum venit iesus. Johānis. xx. Verbum p̄positum s̄m̄ intellectū histo-ricum vel litteralē loquit̄ de aduentu christi et de apparitione quā fecit vt p̄uerteret Thomā apostolū incredulū. Iō ne damnaret christū iterū post octo dies apparuit ei. Hoc dicit thema. Post octo dies iter rē. Scdm̄ s̄o intellectū mysticū et spiritualē thema loquit̄ de aduentu christi in animā ad iustificā- dum eā de peccato. et ad dandū gratiā sibi et b̄ndictionē. Et istos duos intellectus volo nūc declarare in p̄senti s̄mone. Juxta p̄mū intellectū litteralē dicat̄ historia euangelij litteraliter. Nota. insufflauit dicēs. Accipi-

te spiritū sanctū. Anhelitus habet duas cō- ditiōes. qz est calid⁹ et humid⁹. Nec duo dat spūssanc⁹. Primo dat caliditatē amoris et deuotiōis. Secūdo dat humiditatē cōtri- tionis et lachrymarū. Hi duo sunt effectus spūssanc⁹. Xps s̄o insufflauit. inuēs q̄ spi- ritussanc⁹ nō solū p̄cedit a patre. sed etiā ab ip̄o. dans apostolis et p̄sbris potestātē remit- tendi peccata dicēs. Quoz remiseritis pec- cata rē. Ex ista xpi cōmissiōe sacerdotes pos- sunt remittere peccata instrumētaliter. quia xps remittit p̄ncipaliter. In ista xpi appari- tione Thomas nō erat cū alijs discipulis. qui dixerūt thome. Vidim⁹ dñm. Qui re- spōdit dicēs. Nisi videro in manib⁹ rē. Ac si vellet dicere. resurgat ip̄e nūc. Certe nō cre- do. qz cū pepēdit adhuc viu⁹ in cruce. et iu- dei dicebāt sibi. Si rex israel rē. et offerebāt sibi p̄uersionē suam nō potuit descēdere de cruce. Quomō ergo mortu⁹ potuit exire de clauso monumēto et custodito. Dico vob⁹ q̄ nisi videro rē. Ecce quō Thomas erat du- bius et min⁹ credēs. itantū q̄ si ī incredētia tali fuisset mortu⁹ fuisset eternaliter damna- tus. Logito ego et vobis hoc dico. fortassis q̄ p̄ totā hebdomadā apostoli laborauerūt ad ip̄m cōuertendū. Etiā s̄go maria et ma- gdalena. et thomas verecūdabāt forte coraz virgine Maria negare. sed retro forte dice- bat. Nūquid mater diceret vnū mendaciū pro filio suo. Vidēs xps q̄ nec apostoli nec mater sua poterāt ip̄m p̄uerrere. ip̄emet xps misericōdia mor⁹. Post octo dies. s. a p̄ma appa- ritiōe venit. et ianuis clausis intrauit dicēs. Pax vobis. Secretū hui⁹ nota q̄ ihs tri- bus vicib⁹ salutauit apostolos in enāgelio bodierno. ad docendū q̄ omne bonū cōmu- nitatis si debet p̄seruari in bono tres paces debet h̄re. Prima inter maiores et minores. scz supportādo minores et honorādo maio- res. Secūda int̄ maiores et maiores debet esse cōcordia et charitas. vt in charitate bo- na intēdant bonū cōmune. Tercia pax iter minores et minores. vt inter se cōcordēt. Iō dixit trib⁹ vicib⁹. Pax vobis. pax vobis. pax vob. Ho. quō potuit xps dicere thome. Nō ne tu es ille q̄ noluisti credere meaz resurre- ctionē. Rōdit Thomas. imo dñe ego credo. Tu es deus me⁹ et dñs me⁹. O qualē vere- cundiā habuit d̄ sua incredulitate thomas quādo vidit xpm. et xps vocauit eum dicēs. Infer digitū tuum rē. Et thomas credidit

Diē hic glo. Augustini q̄ Thomas nolebat
tāgere. qz iā firmiter credebat statim qñ vi-
dit xpm. S3 dicit beat⁹ Gregori⁹ q̄ xps vo-
luit oino q̄ tāgeret loca clauoz ne de cetero
aliqs dubitaret. Et dicebat Thomas. cre-
do dñe. Cui dixit xps. Quia vidisti me tho-
ma credidisti zc. Hō dic. qz tetigisti. Dico ti-
bi q̄ beati q̄ nō viderūt z crediderūt. Patet
thema iuxta intellectū historicū z lřalē. Nō
oportet declarare iuxta intellectū mysticū
z spūalē. Pro q̄ sciendū q̄ duo opa sūt in
sūma p̄ q̄ xps venit in creaturā p̄ grām. Pri-
mo venit p̄ baptismū. Secūdo p̄ pñiam. Si-
cū p̄ dñi xps postq̄ venit p̄ baptismū in crea-
turā. itez venit p̄ penitentiā post dies octo.

Dico p̄mo q̄ xps p̄ grām venit i creatu-
rā p̄ baptismū. qz añ baptismū xps nō est in
creatura p̄ grāz. imo dico vob q̄ añ bap-
tismū creatura ē habitatio demonū. Dic quō
adā z eua ex pctō facti sunt captiui diaboli.
Sic qñ duo milites i campo clauso faciūt
duellū. z vn⁹ dic. Deu me. reddo me tibi. effi-
cī captiu⁹ alteri⁹. Ita int̄ illos duos mili-
tes. s. adā z diaboli in campo clauso padisi
terrestriis fuit duellū. vbi adā fuit victus. et
reddidit se diabolo p̄ zsensū. Ideo fuit ipse
captiu⁹ cū vxore sua. Et ē lex talis. q̄ si capti-
ui generāt filios. etiā filij sūt captiui. ita de
adā. Auētas Isa. v. Propterea duct⁹ ē po-
pul⁹ meus. i. gen⁹ hūanū. captiu⁹. qz nō ha-
buit sciaz. Et loquit̄ p̄pha in p̄sona dei. Ho.
qz nō habuit sciaz. qm̄ pctm̄ ade venit ex de-
siderio scie. qz serps dixit. Eritis sic dñi scie-
tes bonū z malū. Gen̄ ij. Patet q̄ oēs erāt
captiui diaboli. Quō diaboli expellit. Rñ-
deo q̄ p̄ baptismū. Idē qñ creatura dz bap-
tismi nō p̄mittit sacerdos q̄ intret ecclīā quo-
usq̄ ē cōiurata seu exorcizata dicēs. Exor-
ciso zc. Et i maledicte dyabole. Et h̄ inferē
p̄clusio q̄ oēs iudei z infideles sūt demonia-
ci. qz nō sunt exorcizati. Ergo i baptismō ex-
pellit. q̄ expulsoz mūdāta camera venit xps
p̄ grām. Ecce p̄mus aduent⁹ xpi i creatura.
Auētas. Dic est q̄ venit p̄ aquā z sanguinē.
ihs xps. nō in aqua solū. s3 in aqua z sanguinē
i. Joh. v. Ho. p̄ aquā z sanguinē. Si dicat.
Ego fui in baptismō multoties. z nō vidi sā-
guinē ibi. Rñdeo q̄ vtute sanguis xpi bap-
tism⁹ h3 vtutē z efficacīā. Aug⁹. Que est tā-
ta vis aque vt corp⁹ tangat z aiaz abluat. q̄ si
dicat. sanguis xpi. Sed ecce post baptismū
qñ peccam⁹ expellim⁹ a nob̄ xpm̄ ex imūdi-

cij⁹ pctōz. qz nō est porc⁹ vt velit stare i luto
luxurie. Et tūc diaboli porci inferni redeūt
ibi. z xps recedit. vt ipse dic. Cū imūdi⁹ spūs
exierit ab hoīe zc. Math. xij. z Lu. xi. Ho. et
fuit nouissima hoīs illi⁹ peiora porcib⁹. Quia
peiora sūt pctā actualia intēsiue q̄ originale
pctm̄. vt dic̄ sanct⁹ Tho. iij. pte. q. j. ar. iij. qz
plus h3 de rōne volūtarij. licz originale sit
maius malū extēsiue. Hod⁹ itez expellēdi
diabolū ē p̄ p̄uersionē penitētiā. Ecce di-
uina p̄uidētia quō p̄uidit vt p̄ penitētiā hu-
milē z deuotā cōscientiā depuret z mūdēt z
diabol⁹ expellat. Idē Jacobi. iij. Resistite
diabolo z fugiet a vob. Idē dic̄ thema. Post
dies octo itez zc. Hñ octo dies sūt opa pe-
nitētiālia. q̄b⁹ cōpletis itez venit xps.

Prim⁹ dies est peccatoz cognitio.

Secūdus cordis contritio.

Tertius oris confessio.

Quartus vite correctio.

Quintus iniuriarū remissio.

Sextus debitoz restitutio.

Septimus fame reparatio.

Octauus eucharistie cōmunio.

De bis dñi ihc. Post dies octo itez venit ihs

Dico p̄mo q̄ p̄m⁹ dies ē pctōz cognitio.
qñ ex claritate diuine grē hō cognoscit pecca-
ta sua dicēdo. O miser. ego sū religiosus. et
nō tenui obedientiā. paup̄tatē. nec castitatē.
nec cerimonias n̄ri ordinis. i victu z vestitu
z inclinatioib⁹ z silentio zc. Ecce primus
Idē de clericis z laicis. Et possunt dicere
post recognitionē cū ap̄lo ad Ro. xij. Hoc
p̄cessit. dies aut̄ appropinquauit. Secū-
dus dies est cordis contritio. Quid valeret
cognoscere grauissima pctā nisi displicerēt.
Hoc est p̄tra illos q̄ gloriānt̄ cū male fece-
rint zc. Oportet q̄ post cognitionē peccatoz
dolere z flere ex p̄tritione exemplo pueri ca-
dētis in luto q̄ plorat. qz deturpanit tunicā
zc. Sic z tu q̄ peccatis deturpasti tunicam
tuā nouā innocētie quā p̄ tu⁹ xps fecerat ti-
bi in baptismō. qz cecidisti i luto luxurie vel
auaricie vel gula. Idē debes flere z accusare
teipm̄. Iuxta illd̄ Prouer. vij. Zel⁹ z furor vi-
ri nō parcat in die vindicte nec acq̄scet cu-
iusq̄ p̄cib⁹. nec suscipiet p̄ redemptiōe dona
plurima. Ho. Zelus. sic q̄ h3 pulchrā vxorē
vel filiā. est zelotipus. z hoc ex animio amore
Multo magis dz esse zelotip⁹ de aia sua ne
tangat a demonib⁹ vel peccat⁹. Furor ē illa
rep̄hensio quā hō h3 de se ex p̄tritiōe dicēs.

O miser q̄stū offendī deū zc. Terti^o dies ē
 oris p̄fessio. ex q̄ p̄sona cognoscit pctā z dolz
 ideo p̄nciant extra. Sic ancilla portat vl̄ p̄
 h̄c it̄ ster^o de camera dñi sui p̄ fenestraz. Ista
 scopa cum q̄ scopa camera p̄scie ē memoria
 pctōz. David. Meditat^o sum nocte cū cor̄d
 meo. z exercitabar z scopebā sp̄m meū ps. lxx
 vi. Jō p̄nciēda sunt extra p̄ fenestraz oris in
 sterq̄linio p̄fessiois. De ista cantat mō. Hec
 dies. s. p̄fessionis quā fecit dñs. exultem^o z le
 temur ī ea. Cōfessio d̄r dies p̄pter claritatem
 gr̄e dei. Et d̄r dies dñi. qz x̄ps ordinavit con
 fessionē. Quidā heretici dixerūt qz x̄ps nō or
 dinavit p̄fessionē. s. Jacob. cū d̄t. Cōfitemi
 alterutq̄ pctā v̄za. Jac. v. S. h̄ est error. q̄a
 nec iacob nec beat^o Petr^o poterāt ordinare
 aliqd̄ sac̄m. s. x̄ps ordinavit septē sac̄a. S. z
 iacob recitat illud. Quia sic sanct^o Thom. ī
 tertia pte. q. lxxij. ar. ij. ad tertiū. q. apli z coz
 successores sunt vicarij dei q̄stū ad regimen
 ecclie p̄stituti p̄ fidē z fidei sac̄a. Un̄ sic non
 licet eis p̄stituere aliā eccliam. ita nō licz eis
 tradere aliā fidē. neq̄ instituire aliā sac̄a sed
 p̄ sacramēta q̄ de latere x̄pi pendēris ī cru
 ce fluxerūt d̄r esse fabricata ecclia x̄pi Et in
 corpe articuli d̄t. q. sol^o d̄r est sac̄oz institu
 tor. z admonet ad h̄ qz x̄ps ordinavit. Ecce
 quare d̄r. Hec dies quā fecit dñs. qz ordia
 vit p̄fessionē. exultem^o z letemur in ea qz post
 p̄fessionē hō remanet let^o valde. quia r̄manet
 deonerat^o ab onere pctōz. Quart^o dies est
 vite correctio. Facta p̄fessione oportet corri
 gere z emēdare vitā suā p̄ deuotas orōnes. z
 vtilē est cuilibet mane et sero cogitare qz vi
 detis x̄pm in cathedra sue maiestatis iratū s̄
 vos. Idē de s̄gine maria. Itē castigare car
 nem occasione cui^o fuit oīa pctā p̄ ieiunia vl̄
 ciliciū vel disciplinā. Itē facere elemosynas
 aliquas maxie in dñica qñ venietis ad missaz
 cogitādo. mō ego vado ad petēdū elemosynā
 a deo. Jō vt optimā habeā elemosynā. da
 bo etiā elemosynā corrigēdo vitā. qz si añ era
 tis sup̄b. vanus. d̄ cetero hūiliāmi. z sic de ali
 is pctis. De isto die dicit apl^s In die. s. corre
 ctionis vite. honeste ambulem^o. nō in come
 sationibz z ebrietatibz. ad Ro. xij. Quint^o
 dies est iniuriāz remissio. s. qz velis remitte
 re iniurias inimic^o. z nolle recipe vindictam
 s. amore ih̄u p̄cere dicēdo deo. Dñe tal̄ iu
 riaz mibi intulit. s. dñe maiores iurias ego
 feci vob. Jō ne vos recipiat^o vindictā d̄ me
 nolo recipe vindictā. s. amore vestri totū re

mitto. De isto die dicit x̄ps. Si q̄s ambulaue
 rit in die nō offendit. qz lucē h̄ mundi videt
 Si aut̄ ambulauerit ī nocte offendit. q̄a lux
 nō est in eo. Jo. xj. Offendit. s. cadēdo ī infer
 nū. qz lux dei. s. pax z amicicia nō est ī eo. Qz
 qñ ille q̄ nō vult remittere morit̄ in aia q̄ vel
 let celū ex naturali desiderio ascēdere. tūc of
 fendit z cadit ī infernū. Sext^o dies debito
 rū restitutio. s. qz q̄libet q̄ h̄z pulcrā domū vl̄
 tasseam d̄z respicere si est aliqd̄ ibi de furto.
 rapina. deceptio. retēione iniusta. aut inuē
 tione. z restituere. Bñdicta est dies tal̄ resti
 tutiois. De q̄ d̄r scriptura. In die em̄ bona
 venim^o ad te. j. Re. xxv. Septim^o dies ē fa
 me repatio. Multi sunt q̄ nō furant^o bona
 nec pecunias. z tñ furant^o pl^o. s. bonā famam.
 q̄ valet pl^o. Prouer. xxij. Meli^o est nomē bo
 nū q̄s diuitie multe. Fama em̄ bona nob̄ ne
 cessaria est. z p̄pter nos z p̄pter alios. P̄opter
 nos. qz est p̄cipuū bonū int̄ exteriora bona.
 qz facit idoneū ad officia hūana. z p̄seruat a
 peccatis. Et p̄pter alios ne scandalizentur. z
 malū exemplū sumāt ad peccandū. vt d̄r san
 ctus Tho. de verita. q. ij. ar. ij. z scda scde. q.
 lxxij. ar. ij. Sicut em̄ fur tenet ad restitutioz
 sic q̄ furat^o famā. p̄xiū ex malicia. etiā si sit ve
 rum qd̄ dixit s. erat secretū. tenet ad repara
 tionē fame. al̄s non poterit intrare paradisum

S. q̄ritis quō restituēt. Rñdeo qz coram
 omnibz corā q̄b̄ fuist^o male locut^o tenem^o re
 uocare. dicēdo qz nō credāt. qz maliciose lo
 cuti fuistis. Et si ille q̄ est diffamat^o scit hoc.
 oportet etiā ab eo petere veniā. al̄s nō optet.
 De isto vide ad longū sc̄m̄ Tho. scda scde.
 q. lxxij. scz p̄ totū. Multi damnāt ex his dif
 famatōibz. qz s̄bū trāsūt. deinde nō curāt nec
 cōfitem^o. nec tñ faciūt sibi p̄sciam. De isto die
 d̄r dauid tropologicē. Ordinatiōe tua pse
 uerat dies. ps. cxvij. Hora. pseuerat. int̄m qz
 si in h̄ mūdo nō restituūt famā. vl̄ qz non h̄z
 oportunitatē z morit̄ cū p̄tritōe z p̄posito pe
 tendi veniā. aia vt interdū cōtingit redit de
 alio mūdo ad petēdū veniā. Un̄ nota qz erāt
 duo q̄ quendā diffamauerūt. z diffamatus et
 vn^o diffamās adhuc viuūt. z vn^o diffamator
 obiit z stetit p̄ aliqd̄ tps in purgatorio. Et cū
 exiit credidit statim ire ad paradisum. Et di
 xit de^o. Nō intrabis. qz p̄mo habes facere re
 stitutionē fame illi^o. Et ego scio istud eē vez
 qz aia redit. qz ego ipse sui p̄ ipm̄ diffamat^o. z
 a me veniā petiuit. Qm̄ oīa fuūt tibi. qz nō
 solū boni xp̄iani fuūt x̄po. s. etiā bona fama

Quoniam si predicator vel sacerdos sit male fame nihil appreciat. Iam bona fama multum seruit christo

Octauus dies est eucharistie comunionis. postquam eius persona cognoscit peccata sua et terribiliter confitetur. corrigit vitam suam. remittit iniurias. restituit debita. reparauit famam. et finaliter comungat deuote. tunc verificatur thema. Post dies octo. id est post octo opera penitentialia predicta iterum venit ihesus. De isto die dicit dominus. Melior est dies vna in atribus tuis. id est ecclesiis. ubi est comungandum. super milia. Ergo post dies octo iterum venit ihesus etc.

De eadem. Sermo. ij.

Pax vobis. pax vobis. Job. xx. Thema possum colligere ex secundo euangelio beati dominici. In quo dixit christus apostolis ter. Pax vobis

Primo consolando eos. quia quando apparuit eis timuerunt valde. ut habetur Luca. xxij. Tunc consolando eos dixit. Pax vobis ego sum. nolite timere

Secundo dixit eis. Pax vobis. exaltando eos. faciendo eos suos legatos dicens Pax vobis. Sicut misit me pater. et ego mitto vos.

Tertio dixit eis. Pax vobis. ad firmandum eos. Quoniam quidam eorum non erant bene firmi in credentia. Iam dixit eis Pax vobis. Beati quod non viderunt et crediderunt. Ecce vobis colligere thema. Et quia christus ter dixit Pax vobis. innuit quod triplex pax est nobis necessaria in hoc mundo si volumus venire ad patrem glorie.

Prima est pax interior. scilicet cum seipso.

Secunda est pax exterior. scilicet cum primo

Tertia pax superior. scilicet cum deo.

Et pro qualibet dicitur thema. Pax vobis. etc.

Dico primo quod prima pax nobis in hoc mundo necessaria est pax interior. scilicet cum seipso. Si dicatur quod homo habet guerram cum seipso. Respondetur quod omnis. Vnde guerra naturalis est in quolibet homine. scilicet in corpore et spiritu. siue inter carnem et animam. Quia quicquid placet vni. displicet alteri. Anima enim de sua natura se vellet preterplari deum. quia est suba spiritualis ut angelus. Sed caro quia de terra est ut dicitur Genesim. ij. Formauit deus hominem de limo terre. et inspirauit in facie eius spiraculum vite. Iam trahit aiam et inclinatur ad terram. ad vilitates et corruptiones. Anima trahit sursum. et caro deorsum. Ecce guerra in homine. Vultis istam guerram bene intelligere. cogitate ille qui torquetur in quali guerra est et tribulatione quando sursum trahitur corda. deorsum lapide. nonne videtur vobis quod est ibi guerra Talis guerra est in quolibet homine qui trahitur sursum corda aditibus naturalis anime

deorsum homo potest carnem ad terra inclinari. Ecce guerra in scriptura. Caro postquam corrumpitur aggrauat aiam. et terrena inhabitatio deprimunt sensum multa cogitantem. Sapientia. it. Verbi gratia. Si incipit orare anima ascendit preterplando sed statim caro trahit eum inferius ad cogitandum de coquina vel de taberna. Ideo dicitur deprimunt sensum. id est spiritum. multa cogitantem. De ista guerra dicit apostolus. Caro concupiscit aduersus spiritum spiritus autem aduersus carnem. Nec enim sibi inimice aduersatur. ut non quicquid vult illa faciat. ad Gal. quanto modo videamus et respiciamus nos in ista tam forti guerra quomodo fiet pax. Dico quod vno duorum modorum. Vel quod anima subiciatur corpori. Iste modus est maior reprobat et indecens. ac si domina domus nobilis et prudens subiret captiue fatue cum qua haberet guerram. talis domus non esset bene ordinata sic in domo corporis nobilis domina et prudens filia creatoris est anima. Ancilla et fatua de se et fetida et immunda est caro. Quod fetida est caro. quilibet qui aduertit bene scit licet plures modo lateat. publicabitur tamen finaliter. Nota de domicella parisiensi que noluit deponere cornua de capite propter ammonitionem mariti. que tandem deposuit sibi violentem et tunc apparuit caput scabiosum. ita etc. Ideo non esset bona pax si anima subiret carnem. Bern. Non decet dominam ancillari. nec ancillam dominari Alius modus faciendi istam pacem est quod ancilla. scilicet caro humilietur et subiciatur domine. scilicet anime. Et hoc fit per penitentiam. Ecce quare est necessaria penitentia. Quia sicut equus pinguis et lasciuus humiliatur quando sibi amouetur annonam. Ita et corpus amouendo sibi annonam etc. Iste modo ancilla subicitur domine. Et hoc modo sancti patres nostri dominicus. sanctus Thomas et sanctus Petrus. Franciscus. Benedictus. Bernardus. Augustinus. etc. subiciebant carnem anime et habebant pacem secum Et hunc modum ponit Augustinus dicens. Carnem vestram domate ieiuniis. et abstinentia escæ et potus quantum valitudo permittit. Nota. domate. non dicit occidite. Ideo discrete fiat abstinentia. Ideo dicit notanter Augustinus. Quantum valitudo permittit. Quilibet scit quantum potest portare animal suum. nec ultra sibi imponeret. quia perderet animal. Idem de corpore. Quilibet debet cogitare et attendere fortitudinem suam et longitudinem vite. scilicet quantum potest viuere etc. De ista pace dicit scriptura. Pacem habeat tabernaculum tuum et visitas spiritum tuum non peccabis. Job. v. Et consequenter dicit idem Job

Et scies quoniam multiplex erit semine tuum. et progenies tua quasi herba terre. Ingredieris in abundantia sepulcrum. sicut inferi acerum tritici in tempore suo. **E**cce hoc ut inuestigauimus. ita est quod audirum mente pertracta. Nota. tabernaculum tuum. id est persona tua. Et visitans spiritum tuum. id est animam. non peccabis sed defendendo partem anime. Sed oppositum faciunt multi qui in ista guerra fouent et iuuant carne et animam. Nota ad hanc similitudinem de illo rege qui habebat filiam valde dilectam sibi. Qui volens ire ultra mare ad visitandum loca sancta commisit filiam suam vni militi permittens sibi facere magnum honorem si filie sue fuisset bene et ipsam custodiret. qui dedit etiam sibi ancillam fuitricem. Post recessum regis miles adamauit ancillam inquam non curabat de filia. imo ibat nuda. discalciata. et inprouisa etc. Et flens dicebat militi. Numquid ego filia regis sum. quomodo hoc faceret etc. Ad quam dicebat ancilla. Si vis diligere a milite consentias sibi corpus tuum. Que oino respondicebat. Sed finaliter victa tedio consentit sibi. Sed quando venit rex patris. et ipsum militem. ancillam. et filiam meretricem pie in ignem ad comburendum. Rex iste est dominus Iesus christus. Apoc. xix. Rex regum et dominus dominorum. Filia huius regis est anima. Quia in anima nihil agunt parentes sed solus deus creat ipsam ad imaginem suam cum tanta pulcritudine quod mirum est etc. Ancilla est caro. Rex autem Iesus transfretauit in die ascensionis ad illam hierusalem que sursum est. ad Gal. iij. Miles cui deus promisit filiam suam. id est animam est cuiuslibet nostrum. cui dicit deus. Custodi te ipsum et animam tuam sollicite. Deut. iij. Sed sic adamat ancillam. id est carnem. quia pro ipsa paratis magnas escas. gallinas. etc. quia illud non est cibum anime. Item expeditis in vestibus totum pro ancilla. dimittendo filiam nudam. quia vestes anime sunt virtutes. Item paratis bonum lectum pro ancilla. non curando filiam quia lecti anime sunt christi vulnera. ubi contemplando quiescit. Idem de equis. scutiferis. et aliis. Et filia regis esurit. quia cibi eius sunt verba dei. missae. sermones. Matth. iij. Non in solo pane vivit homo. sed in omni verbo quod procedit de ore dei. Et moritur fame. Finaliter ancilla dicit anime ut consentiat. et victa tedio consentit. et simul faciunt multa mala et peccata. Sed quando venit christus scilicet in iudicio particulari vel vniuersali. quod faciet rex. Dico quod totum simul periciet in infernum. quia talis pars multum displicet deo. Iuxta illud David in persona dei. Zelauit super iniquos pacem peccatorum. id est hominis cum ancilla et filia quae corrumpit videns. ps. lxxij. Non est respectus. sed misericordie. nec firmitatem in plaga eorum. quia in eternum arde-

bunt. Non necessaria est interior pax. ut caro subiciatur anime. De quo dicit thema Secunda pax necessaria ad salutem est pax exterior. id est cum primo. Primo debet habere pacem domini cum vassallis. ipsos defendendo. et nihil aliud proter suos redditur ab eis recipiendo. et in pace et iusticia eos seruando. Et vassalli cum dominis eis obediendo et fidelitatem seruando. Item diuites debent habere pacem cum pauperibus. ipsis dando vel mutando sine usura. et e converso pauperes diuitibus seruiendo. dietam completam faciendo. aliter non debent recipere salariam. Item debet esse pax inter sanos et infirmos. Sani infirmis seruiendo. et e converso infirmi patienter sustinendo. Idem inter virum et uxorem sibi inuicem fidelitatem seruando. quia aliter non est pax. Item inter filios et parentes honorando corde et ore et ope. et iuuando. et e converso parentes filios puidendo. nutriendo. et instruendo. maxime quando sunt parui ne iurent. ne mentiantur. ne furent aliquid. ut ore confiteatur et communicent. Item cum inimicis. nolendo vindictam. sed committere totum deo. quia nullus quantumcumque esset audax in palatio regis propter rege recipet vindictam. licet dicat in corde. Quod si istum inuenire extra Sic totum mundus est domus dei. Baruth. iij. Quod israel quae magna est domus dei et ingens locus possessionis eius. Et oes sumus infra suum palatium et in presentia sua. Ideo in hoc mundo debemus habere pacem cum inimicis. Sed quando inuenis inimicum tuum extra. id est in inferno. tunc audacter recipias vindictam. quia tunc incipiet tempus rixe. Sed modo dimitte totum. et non aufer ei verbum. sed ei loqui debes et salutare. etc. Item habere pacem cum omnibus nihil ab eis recipiendo. nec etiam fructum. Ratio. quia non placet patri ex quo dedit partes filiis quod vnus recipiat partem alteri. Sic deus diuisit omnia bona huius mundi. et vni dedit multum. alteri parum. ut sibi placet. Non sitis contenti. quia ipse diuisit et precepit non tangere partem alteri. Non furtum est peccatum mortale. quia est contra ordinem dei. Non apostolus ad Eph. iij. Qui furabatur iam non furetur. magis autem laboret manibus quod bonum est. ut habeat unde tribuat necessitatem patienti. Item non diffamare alium. De ista dicit scriptura sancta. Solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. vnum corpus et vnus spiritus sicuti vocati estis in vna spe vocacionis vestre. ad Ephe. iij. Nota. solliciti. non dicit dispositi. Quidam sunt dispositi ad faciendum pacem cum primo. sed non sunt solliciti. dicendo si petat veniam et faciet emendam.

vel si aliq̄s dñs interponat se vel p̄lat̄. amo
re sui parcā. al̄s nō. Tales dispositi sunt. s̄ n̄
sunt solliciti. q̄ nō curāt de pace. Q̄stū bo
num pdit tal̄. Sic q̄n aia talis venit coram
xp̄o ad iudiciū. z xp̄us oñdit sibi vulnera di
cens. Ecce q̄d feci p̄ te. videam̄ q̄d tu fecisti
p̄ me. Si veller dicere aia. Dñe remisi mortē
patris. zc. Et xp̄s. Amore cui⁹. zc. Jō q̄n ali
q̄s dñs dicit alicui hoī. Amore mei faciatis
pacē. q̄ ego do vob̄. zc. Debet talis r̄ndere.
P̄ volo ego remittere sibi amore xp̄i q̄s v̄ri.
q̄ p̄sequi suū regnū ex h̄ volo. q̄d nō posses
mibi dare. s̄ xp̄s. Jō nō amore vestri. s̄ amo
re dñi n̄ri Jhu xp̄i ego remitto. z facio pacē.
Et tali aie dicit xp̄s in iudicio. Euge serue
bone z fidelis. q̄ in pauca fuisti fidelis. supra
multa te constituā intra in gaudium dñi tui
Matth. xxv. Jō David p̄cordans cum apo
stolo. ps. xxxij. dic̄. Quis est homo qui vult
vitā. s̄. eternā zc. R̄ndet ip̄emet dicēs. Inqui
re pacē. z p̄sequere eā. Ecce sollicitudo. nō ex
pectes q̄ inimic⁹ veniat ad te. vel q̄ aliq̄s do
min⁹ te roget. z p̄sequere eā. Cōtinue q̄re pa
cem q̄ usq̄ habeat. Hora. vnū corp⁹. s̄ xp̄iani
tatis. in q̄ multa sunt mēbra. Caput est xp̄s.
ad Eph. iij. Oculi sunt p̄tēplatiui. aures sūt
iudices r̄pales z p̄fessores. Nares sunt deuo
ti sentiētes odorē xp̄i s̄tutū z sanctorum Os
q̄rtum ad officium loquēdi sunt p̄dicatores
q̄rtum ad officiū comedendi sūt sacerdotes.
qui recipiūt escas corpis z sanguinis domi
ni Jhu xp̄i. Brachia sunt milites. Uterus
burgenses z diuites. Tibie sunt ip̄i labora
tores q̄ portant on⁹. Auētas ad Ro. xij. Sic
in vno corp̄e multa mēbra habem⁹. om̄ia au
tem mēbra nō eundē actuz habent. ita multi
vnū corpus sumus in xp̄o. singuli aut̄ al̄
teri⁹ mēbra. zc. Et q̄d diu mēbra corporis sūt
cōiuncta z vnita ibi manet sp̄s. sec⁹ q̄n sunt
diuisa. Ista est rō quare omnes esse debem⁹
vniti. quia sic manet in nobis sp̄s q̄ viuifi
cat. Jō si volum⁹ ad pacē glorie puenire ha
beamus hic pacē. Qm̄ de⁹ in paradiso nō vult
aliquē brigosum. imo si aliquis veller itrare
diceret. Holo. quia tu ponerēs hic guerram
Ideo ap̄tus ad Heb. xij. Pacem sequamini
cum omnib⁹ z sanctimoniaz. sine qua nemo
videbit deum. Tertia pax nobis necessa
ria est pax superior. s̄. cum deo. que pax est sic
da z habenda ad instar vasalloz qui habent
pacem cū dñō si sunt sibi obedientes. Idem
de nobis erga deum seruando sua p̄cepta.

Et sicut p̄ma pax habetur p̄ p̄niam. secūda
p̄ amicitia. sic hec tertia habet p̄ obedientiam
Auētas. Acquiesce ei z habeto pacē cum eo.
z p̄ hec habebis fructus optimos. Job. xxij.
Acquiescit hō corde p̄ fidelitate deo nō fran
gendo iuramentū q̄d facimus in baptismo.
Dic modū. Frangit aut̄ fides hui⁹ homaḡi
q̄n hō recurrit ad diuinos zc. vt pditor. q̄ i
suis necessitatib⁹ nō dz recurrere ad diuinos.
Pax aut̄ seruat q̄n hō tenet fidelitate promis
sam sibi Secūdo ore loquēdo de eo cū ho
nore z reuerētia. Cōtra hanc faciunt iurato
res z blasphem̄i. q̄n emendo vel vendēdo iu
rant false. Ideo ipse defendit se mittendo la
pides z tempestates. z quando creditis colli
gere bladū z vinū. nihil est zc. q̄ ipse vastat
torū Ideo non debetis iurare s̄ p̄ aduerbia
affirmare Tercio habet pax cū deo i ope
re soluēdo sibi reddit⁹. al̄s vasalli nō haberēt
pacem cū dñis suis. Deus aut̄ sibi retinuit
redditus de fructib⁹. decimas. z p̄mitias. iō
soluere debetiq̄. Item de tpe q̄d currit p̄ se
ptem dies retinuit sibi vnā diē sc̄z domi
nicam. Ideo soluere debetis. nō tangere p̄tē
suam. faciendo aliquod opus temporale zc
sed sp̄uale. audire missam cū silentio. s̄ mones
zc. Et dicit q̄ p̄ h̄ habebis fructus optimos
Boni fructus sunt abundātia bonoz r̄pali
um qui dantur a deo. Meliores fruct⁹ sunt
bona sp̄ualia. s̄. remissio peccatoz. gratia dei
sanctitas. z huiusmodi Sed optimi fructus
sunt fructus glorie. qui dantur illis qui ha
bent deum. Ideo David. Fiat pax in virtu
te tua. z abundantia in turribus tuis zc. sc̄z
vt simus sibi obedientes. q̄ ista est p̄tus sua
Deo gr̄as.

De eadē dñica Sermo. iij.

Quoniam erit ianuis clau
sis z stetit i medio. Jo. xx. Sermo
noster erit de gloria corpis dñi no
stri Jhu xp̄i post resurrectionem. Materia
erit alta in theologia. S̄z p̄mo salutē s̄go
maria. Pro hui⁹ s̄bi declaratōe. z materie p̄
dicande introductionē sciendū est q̄ commu
nis est doctrina theologie. q̄ dñs noster Je
sus xp̄s diuersimode habuit et recepit gl̄am
anime z corpis. q̄ in vno tpe recepit gloriā
anime. z in alio gl̄iam corpis. Inceptione
em̄ q̄n virgo maria dixit angelo. Ecce ancil
la dñi fiat zc. in vltimo verbo tuū. anima xp̄i
tunc habuit z recepit tantam gloriā a deo.

quantā habet nunc in celo. Rō. qz aīa xpī ex vnione diuinitatī habuit z recepit inextimabile claritatē grē z glie. Sicut si cristallū vni res soli. maximā in se recipet claritatē. Ita d aīa xpī cū diuinitate vnita. Ideo Iohes dicit. Vidim⁹ glīam et⁹ glīam quasi vnigeniti a patre. Job. j. Videbāt glīam aīe xpī intellectualiter. qz p opa xpī miraculosa videbāt in xpō diuinitatē. S; corp⁹ xpī nō fuit gloriosum qm̄ fuit formatū licet esset sanctū z purum. imo fuit passibile z mortale vsq; ad r̄surrectionē p nostra redemptōe. qz aliter nō fuisset passibile. ideo voluit qz eius corp⁹ nō haberet glām vsq; post resurrectionē. Patet ḡ qz diuersimode xp̄s habuit glām in anima z corpe. De glīa corpis Luē. xxiij. Nonne hec oportuit pati xp̄m z ita zc. Gloria autē corpis ostendit subtiliter in themate cum dicit Venit xp̄s ianuis clausis zc. Dicit autē apostol⁹ p̄ma ad Corinth. xv. z glose z doctores etiaz ponunt hoc. qz gloria corpis gloriosi consistit in quattuor excellentijs. Et omnes ondunt in themate.

Prima est agilitas vigorosa. ibi. Venit le sus.

Secunda subtilitas virtuosa. ibi. ianuis clausis.

Tertia impassibilitas rigorosa. ibi. stetit

Quarta claritas gloriosa. ibi. in medio.

Prima ḡ excellentia corpis gloriosi est agilitas vigorosa. qz subito. i. in imperceptibili tēpore. nō autē in instanti de vno loco venit ad aliū sicut vult. Magna est agilitas equorum currentium. maior autē volucrum z avium volantium. z maior sagittarū. Et adhuc maior ē agilitas z levitas solis. qz subito. i. in imperceptibili siue paruo tpe transit magnū spaciū. sed p omnib; maior est agilitas corpis gloriosi. Ratio. qz sol in suo cursu indiget multis horis. sed corpus gloriosum subito transit z vadit de oriente in occidentē. nec indiget vna hora. Dicat quō imaginatio subito vadit vbi vult z in puncto. sic z corpus gloriosum ex excellentia agilitatis corpis gloriosi. Et ponit ab ap̄lo. j. ad Co. xv. Sic erit resurrectō mortuorum. Seminat corpus in infirmitate. surget in virtute. Nota seminat. s. in sepultura. Sepelire vocat apostol⁹ seminare. qz sicut granū seminat vt faciat fructū. ita seminatur corpus vt resurgat gloriosum. Ita excellentia corpis gloriose tangit in themate cū dicit. Venit Iesus. Et vnde venit. de paradiso

terrestri. Qm̄ doctrina est cōmunis qz xp̄us post resurrectionē stetit cū sanctis patribus in paradiso terrestri vsq; ad diem ascensionis. De h̄ dicat ratio z auctas. Rō est ista. qz fm p̄m. locus z locatū debēt proportionari. et qz xp̄s post resurrectionē habuit corpus gloriosum z impassibile. veniens ḡ fuit qz stetit in excellentiori loco hui⁹ mundi. Igitur venit Ihs. s. de paradiso terrestri ad discipulos in hierusalē subito. Auctas David in persona xpī. Si sumpsero pennas meas diluculo et habitauero in extremis maris. Etenim illic manus tua deducet me. z tenebit me dextera tua. Si ascendero in celū tu illic es. si descendero ad infernū ades. Quo ibo a spiritu tuo z quo a facie tua fugiam. zc. ps. cxxvij. Verbum est xpī ad deū z patrē de gloriosa sua resurrectione. Nota. si sumpsero penas meas. Christ⁹ in sua resurrectione recepit duas alas. Dexteram. s. aīam sanctissimā. z sinistrā corpus gloriosum z impassibile. Patet ḡ ratione z auctoritate. qz xp̄s post suā resurrectōnem itet in paradiso terrestri. Ideo cum dicit Venit iesus. ostendit eius agilitas vigorosa quia in puncto. hoc est in puo z in imperceptibili tempe veniebat de tanta distantia.

Moralit̄ autē hanc virtutē possum⁹ habere nos merito diligentie spūalis in bonis operibus. Verbi gr̄a. Religiosus qz cū diligentia seruat ea ad que tenetur. hic tal̄ merito huius virtutis cōsequet agilitatem corpis post diem iudicij. Idē de p̄bytero qui cū diligentia dicit officij suū. surgit ad matutinas. z cū diligentia confitetur. z dicit missam suam. z diligenter procurat salutē animarū zc. Idem de laicis qui diligenter exercent officij suū. qui habent officij iudicandi vt iudices. assessores. procuratores. notarij. nō dilatando questionēs. nec protrahēdo sententias. tales merito hui⁹ diligentie cōsequēt excellentiaz agilitatis. Idem de alijs si diligentes sint in orando mane z sero. z cum diligentia veniūt ad missam in dominica. Item cōfiteant̄ p̄ tēpore. z cōmunicant cū diligentia. z dant elemosynas paupi. vel dant congeriū sibi z nō faciunt ipsum expectare. merito huius cōsequēt excellentiam agilitatis in die iudicij. Ideo dicit scriptura. Confortamini z agite diligenter z erit dominus vobiscum i bonis scōo Paral. xix. Ibidē. Sit timor domini vobiscum z cū diligentia cūcta facite. Per oppositum quādo homo est negligens i operi

bis spūalibus. vt religiosus. zc. vl' pbr et in-
 riste zc. z laici licet in die iudicij suscitent. tñ
 corpa eoz erūt grania z pōderosa q̄ ad eun-
 dum mediā leucā indigerēt tota die. ibūt vt
 ligati zc. z ppter eoz negligētiā quā habue-
 rūt. Jō dicit scriptura Hierc. xlvij. **Maledi-**
ctus q̄ facit op^o dei fraudulēter Secūda
 excellētia corpis gloriosi ē subtilitas s̄tuosa
 q̄ nihil eo subtili^o. Subtilis est aer vl' vēt^o
 transiēs p̄ parua forāmia. subtilior est lux q̄
 trāsīt p̄ fenestrā vitreā. p̄ quā nō pōt vēt^o trā-
 sire. s̄z adhuc subtilior est vox hoīs vl' campa-
 na quā vos auditis i camera z ianuis claus^o
 intrat ibi. Pre oib^o his subtili^o est corp^o glori-
 osum. Quia licet sit vey corp^o. tāta est tñ ei^o
 subtilitas q̄ etiā de cassia ferrea exiret si in ea
 clauderet sine ei^o apertura. cū tñ inde nō pos-
 set exire vētus. nec lux. nec aq̄. nec vox. Nec
 excellentia subtilitatis ponit. j. ad Corinth.
 xv. Sic erit resurrectio mortuoz. Semina-
 tur corp^o animale. surget corpus spūale. quia
 habet conditiōes spūs. Hoc ostendit de cor-
 pore xp̄i glorioso. cum dicit. ianuis clausis. i.
 intrauit ad discipulos. Dic quomodo disci-
 puli timore iudeoz erant in cenaculo ianuis
 clausis. Jo. xx. Cū fores essent clausē zc. Si-
 cut enim exiuit vterū virginis sine fractura.
 z exiuit de monumēto sine eius apertura. ita
 intrauit ad discipulos ianuis clausis. **Mo-**
raliter istam excellentiā subtilitatis possum^o
 nos habere merito abstinentie corporalis. s̄z
 abstinendo a nimio cibo z potu. z a delecta-
 tionib^o. quia p̄sona abstinens attenuat z sub-
 tiliatur in corpore. **Q̄z bonū est in hoc mū-**
do attenuari vt in die iudicij resurgam^o cuz
illa excellentia subtilitatis. Ideo dicit xp̄us.
Attendite vob ne grauent corda v̄ra in cra-
pula z ebrietate. Luce. xxi. Per oppositū per-
 sone que nolunt abstinere a supfluitate cibi
 z pot^o deliciaz nec ieiunāt ieiunia ecclesie. i.
 resurrectione erūt corpora eoz grossa q̄ vit
 poterūt se mouere. z cū magna violētia ac-
 pmitteret eos transire. De illis dicit apostolus
Quoz de^o venter est. ad Phil. iij. quia sic de-
 berent seruire deo. sic seruiunt ventri. Ter-
 tia excellentia corpis gloriosi est impassibili-
 tas rigorosa. quia non poterunt pati de cete-
 ro aliquod malū seu dolorem. z erunt semp i
 etate triginta annoz. in qua omnes resurge-
 mus. taz senes q̄ iuvenes. ac etiā pueri i vte-
 ro matris mortui resurgent in etate triginta
 annoz. nec senescūt. z erimus impassibiles si

cut radius solis nō potest scindi gladio. nec
 submergi aqua. nec cōburi igne. nec etiā co-
 inquinari turpitudine. Sic nec corpus glo-
 riosum ense potest scindi. nec aqua submergi
 etiā si descēderet in pfundū maris. nec igne
 potest cōburi. nec etiā ignis inferni potest si-
 bi nocere si vult illuc intrare ad videndū dā-
 natos. nec ignis nec demones p̄nt sibi noce-
 re. vel aliqd̄ facere tediū. nec aliqua immun-
 dicia potest coinquinari. De hoc dicit sacra
 scriptura. Sic erit resurrectio mortuozum.
 Seminat corp^o in corruptiōe. surget in icor-
 ruptione. j. ad Corinth. xv. Nec excellentia
 ostendit de xp̄o cū dicit Stetit. Nos in h̄ mun-
 do nō stam^o sed p̄tinue fluim^o sicut aqua cō-
 tinue fluit p̄ flumen vsq̄ ad mare. sic nos om-
 nes cōtinue vadimus ad mare amare mortē
 ij. Regū. xiiij. Omnes morimur z quasi aque
 dilabimur in terram que non reuertēt. Cor-
 pus vero gloriosum stat p̄tinue impassibili-
 ter. Jō de corpore xp̄i glorioso dicit. Stetit.
 Auētas allegorice. De Stetit in synagoga de-
 orum. i. angeloz. Ps. lxxxij. **Moralit^o istam**
excellentiā impassibilitatis possum^o nos ha-
bere. s̄z merito patientie. quod aufert senti-
mentū doloris z passibilitatis. Nam qui ve-
 re est patiens non sentit iniurias sicut impa-
 tiens qui statim ascendit ad quintā. Si oc-
 ciditur amicus patientis dicit. Fecit deus
 hoc. Sicut dixit Job speculū patientie post
 tot iniurias sibi illatas ab inimicis. Dñs de-
 dit. dñs abstulit. sicut dño placuit ita factus
 est. Sit nomen domini benedictū. Job p̄-
 mo. Patiens semp dicit. Deus fecit h̄ z non
 talis. quia solū fuit minister. Ideo dicit scri-
 ptura sacra. Patientia vobis necessaria ē vt
 voluntate difaciētes reportetis promissionē
 ad Hebr. x. Nota. promissionē. s̄. hui^o excel-
 lentie impassibilitatis. Omnia mala pene sūt
 a deo. ideo nō impatienter debemus sentire
 Mala autē culpe sunt a nobis. Per opposi-
 tum impatientes qui de nihilo statim ascen-
 dunt ad quintā resurgent in iudicio. nō ta-
 men impassibiles sed passibiles. quia totum
 corpus erit plenuz dolorib^o a capite vsq̄ ad
 pedes. z nihil corpis erit impassibile. z quilibet
 eoz dicet. Infelix ego homo quis me li-
 berabit de corpore mortis hui^o. ad Roma. vij.
 Quarta excellentia corpis gloriosi est cla-
 ritas gloriosa. Non solum erit corpus agile.
 subtile z impassibile. imo etiam erit ita clarū
 q̄ in mundo nihil est ita claruz. nec stelle nec

luna. nec sol. Clarus est vitru. clarus cristallum
 z ad huc clarior e ignis. s. sol est clarior. Om-
 nes doctores dicunt q septies erit clarus sole
 corpus gloriosum. Et hoc sequit q si de lo-
 co solis poneret corpus gloriosum magis mu-
 dum illuminaret q sol. Un si nos possemus
 videre unum corpus gloriosum nollemus co-
 medere nec bibere zc. De ista excellētia dicit
 scriptura sancta Sicut resurrectio mortu-
 orum. Seminat corpus in ignobilitate. surgit
 in gloria. i. ad Ro. xv. Nec excellētia ostēdit
 de christi corpore glorioso cū dicitur. In me-
 dio. Dicunt astrologi q sol est in medio pla-
 netarum.

Primus est luna
 Secundus mercurius
 Tertius venus.
 Quartus est sol
 Quintus est mars
 Sextus iupiter.
 Septimus saturnus.

Sol igitur est in medio planetarum. q illuminat
 omnes alios planetas. Ita z ipse in medio di-
 scipulorum. Ideo cum dicitur in themate. in medio
 notat claritas corporis christi gloriosi Est tñ in vo-
 luntate corporis christi gloriosi ostendere suam clara-
 ritatem qñ vult. aliter nō videt. Iō qñ christus appare-
 bat apostolis nō videbāt suam claritatem. De ista di-
 cit scriptura. Tūc iusti fulgebūt sicut sol i re-
 gno patris eorum. Matth. xiiij. Moralit ista ex-
 cellētia claritatis habet merito castitatis.
 Clara z pulchra est persona casta siue sit religio-
 sus siue clericus zc. Auctas. Quis pulchra est ca-
 sta generatio cū charitate. aliter claritate. Sa-
 piētie. iij. Nota. cū charitate. qz quidā sūt ca-
 sti cū timore. s. diffamationis. vt multa religi-
 osi clerici z mulieres timore piculi. s. tñ hñt
 desiderium. Talis castitas nihil valet. s. quā-
 do sunt casti amore christi dicēdo. Sicut vos
 dñe q nunc gustastis de illo zc. amore mei.
 sic nec ego volo gustare amore vestri. Tal ca-
 stitas dicitur cū caritate esset deuotio. Per oppo-
 sitū persona luxuriosa est ita vilis z resurget in
 iudicio. s. ita immunda z fetida q si mō nos
 videremus unum corpus tale statim moreremur.
 Nota hīc miraculū de malo quodāz hoīe q
 habebat bonā vxorē z deuotaz q inducebat
 viz suū ad p̄fessionē nec volebat se cōtinere
 a suis ribaldarijs. Ip̄a tñ continue orabat p̄ eo
 dicēs. Dñe ex q ego nō possum corrigere. vos
 dñe faciat ne dānet. Accidit sel q ip̄e venie-
 bat de lupanari z a deo mutata ē facies ei⁹ i

turpissimā figurā z horribilē intm q vxor sa-
 nuis clausa ascēdit ad fenestrā nolēs sibi ape-
 riri. z oēs de vico fugiebāt ei⁹ aspectum ac si
 demonē viderēt. Qui de h̄ admirās trāsiuit
 p̄ domū barbetonsoris z i speculo vidit suaz
 horribilē formā z etiā terruit seipm. q statim
 iuit ad curatū vt p̄fiteret. z curatus fugiebat
 S; p̄cipiēs ad vocē clamorū eū esse suū sub-
 ditū p̄fessionē ei⁹ audiuit. Et p̄fessus recupe-
 rauit p̄stinā formā. In h̄ ostendebat quales
 faciē debēt h̄re dānati. intm q null⁹ poterit
 sustinere eoz aspectū. Iō caute a corrupti-
 onibz. a cōcubinis zc. De qbz dō. Corrupti
 sunt z abominabiles facti sunt zc. ps. xij. De
 istis vobis q̄ttuor vide sc̄m Tho. ad lōgū
 in q̄rto. dif. xliij.

De eadē dñica Sermo. iij.

Ostendit eis ma-
 nus z lat⁹. Jo. xx. Hoc v̄bum dat
 mibi motiū z rōem p̄dicādi de q̄
 dam materia valde vtili z deuota. s. de q̄nqz
 plagis christi. Si placet deo erit materia ma-
 gne p̄solatōis aīaz n̄raz. S; p̄mo salutē s̄
 go maria Doctrina ē general z certa in sacra
 theologia. q qñ christus surrexit i die resurrectio-
 nis de morte ad vitā gloriosus i corpe z aīa.
 voluit resurgere cū q̄nqz plagis q̄s etiā retiet
 z retinebit eternalit. Nō tñ intelligatis vos.
 q christus h; man⁹ vel pedes p̄foratos. nec latus
 p̄foratū sicut habuit in cruce. imo p̄fecte fuit
 curat⁹ glia resurrectionis z impassibilitatis
 De h̄ David in p̄sona christi dic. Dñe deus cla-
 mauit ad te z sanasti me. Dñe educisti ab infer-
 no aīaz meā sanasti me a descēdētibz in lacū.
 ps. xxi. S; remanserūt signa illaz plagarū
 sicut curato vulnere a perito medico. rema-
 net tñ signū. Sic i christo post resurrectionē re-
 manserūt siḡ plagaz nō cū aliq̄ deformitate
 seu turpitudine. s. resplēdentia ad instar stel-
 larū. z vult⁹ lateris ad instar medie lune. z in
 eternū retinebit ista signa. Ergo amore v̄ri
 q̄siui q̄re. Et inueni sex rōes p̄firmatas au-
 toritatibz sacre scripture veteris z noui testa-
 mēti q̄re christus vult signa plagaz in suo corpe
 glorioso retinere. s.

Prima p̄pter p̄firmationē de credētia
 Secūda p̄pter demonstratōz de beniuolētia
 Tertia p̄pter cōmendatōz de victoria
 Quarta p̄pter ipetrationē de venia
 Quinta p̄pter manifestatōz de iusticia
 Sexta p̄pter informatōz de p̄nia

Uel sic et breuius propter fidei confirmacionem. Benivolentiae demonstrationem. Victorie commendationem. Venie impetrationem. Iusticie manifestationem. Pnue informatioem. His sex rationibus voluit Christus resurgere cum signis quibus plagas. Et de prima loquitur themadices. Dñdit eis manum et latum et etiam pedes. Lu. vii. s. propter confirmacionem credentium discipulorum incredulorum. Pter thema.

Dico primo quod prima ratio quare Christus voluit resurgere cum signis plagas fuit propter confirmacionem de credentia. ut fides et credentia esset confirmata in apostolis et sequentibus in nobis. Hoc declaratur sic. In omnibus articulis fidei maioris difficultatis fuit ad credendum articulus resurrectionis quam alij articuli. Non solum infideles pagani. et philosophi. non potuerunt credere huic articulo. imo etiam nec apostoli. Ratio. quoniam regula est philosophica quod a pura privatione non est regressus ad habitum sed naturaliter. Quoniam cecus nullo posse naturali potest reduci ad habitum ut videat. nec surdus ad auditum nec mutus ad loquendum. Non maior privatio quam potest esse est mors. quod per ipsam privationem. non solum visu vel auditu. sed omnibus sensibus. Si ergo a privatione cecitas non est regressus ad habitum multo minus a pura privatione omnium sensuum etc. Iohannes legit de apostolo paulo in actibus apostolorum. quod predicando inivit in greciam ad predicandum in civitate athenensium. ubi erat tunc maximum studium philosophorum. quod patienter et cum magno silentio audierunt apostolum quousque ventum fuit ad articulum resurrectionis. tunc quidam dixerunt. Quid vult seminator savorum hic dicere. Alii vero dicebant. Non novimus demoniorum videlicet annunciator esse. quod Iesus et resurrectionis annunciatum eis. Act. xvii. Unde non solum philosophi non poterant credere christi resurrectionem. imo etiam nec apostoli ipsi. Lu. xxiii. legitur quod tres marie regressae a monumento nunciaverunt apostolis quod christus surrexit a mortuis. Et visa sunt ante illos quasi delirameta savora ista et non credebant illis. inquit quod thomas apostolus quod non fuit cum alijs apostolis quando eis apparuit Iesus quando dixerunt sibi apostoli. vidimus dominum. Iohannes. xx. Rndit Thomas. Vultis me deludere. Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum. et mittam digitum meum in locum clavorum. et mittam manum meam in latus eius. non credam. Quando erat in cruce et iudei sibi permittentibus quod puerteret si descenderet de cruce et non potuit descendere. et quod modo surrexit non credo. Iohannes Bar. vii. Nouissime recubentibus undecim apparuit eis Iesus et exprobrauit incredulitatem illorum et duriciam cordis. quod his qui viderant eum resurre-

xisse a mortuis non crediderunt. Nota. nouissime. quod in die ascensionis quam fuit apparitio vltima. exprobrauit incredulitatem eorum. quod primo non crediderunt. Dicit Ambrosius in libro de virginibus quod virgo maria postquam christus surrexit sibi apparuit. vocauit apostolos et nunciavit eis quod eius filius surrexerat. et noluerunt sibi credere imo dicebant. bonum est dominum. coram ea. sed retro dicebant. qui vult credere credat. Iohannes modo respondeo ad questionem quam multi faciunt in articulo resurrectionis. et resurrexit tertia die etc. quod addit. secundum scripturas. et non in alijs articulis fidei. Dicit quod sancti patres ordinauerunt. Credo in principio nyceno. et de alijs articulis fidei gentes credebant simpliciter eis sed in articulo resurrectionis addiderunt. secundum scripturas. ad maiorem confirmationem. et huic modum habuerunt de biblia ab apostolo paulo dicente. Tradidi vobis in primis quod et accepi. quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas. et quod sepultus est et resurrexit tertia die secundum scripturas. quasi dicat. non solum dico vobis secundum intellectum meum et credentiam meam sed secundum scripturas. Et quod visus est cephe. et post hoc undecim. i. Lu. xv. Sciens ergo christus difficultatem credendi huius articuli propter duriciam et minus credentiam discipulorum suorum voluit resurgere et retinere signa plagarum pro confirmatione credentium. Iohannes dicit Iohannes. quod apparuit eis dicens. Pax vobis. et ostendit eis manum et latum. quod dixit. credite ego sum. deinde vocauit thomam dicens. Infer digitum tuum etc. et thomas credendo dixit. Dominus meus et deus meus. Non solum hoc fuit confirmatio credentium thome et aliorum apostolorum. sed etiam pro confirmatione nostra et omnium christianorum. quoniam audierunt vel legunt totam probationem Gregorius. Plurimum nobis contulit thome incredulitas quam marie credulitas. dum enim ipse vulnera tangit carnis. in nobis vulnera sanat infidelitatis. Ecce prima ratio. De ista Augustinus. Surge propera amica mea sponsa mea. Veni columba mea in foraminibus petre. in caverna macerie. Cant. ij. Nota hec ecclesia vel christi anitas vocatur a christo amica sponsa et columba. Primo vocatur ipsam amicam. et bene. cum sibi ostendit maximam amicitiam. nunquam aliquid tantum fecit pro uxore sua. Ideo dicit. Surge amica mea. sed de infidelitate et minus credentia in quam cecidisti. quod omnes perdidit fidem in passione christi. Deinde vocatur ea sponsam. quod ex ea generat christus filios. Tertio vocatur ea colubam pro simplicitate gentium in primitiua ecclesia. non faciebant rapinam. etc. Dicit ergo christus ecclesie. Surge etc. in foraminibus petre. illius scilicet de quo dicit apostolus

Petra autem erat xps. i. ad Cor. x. In caeuerna macerie. Humanitas est paries sine macerie. Nam sicut maceries coopit et abscondit. sic humanitas diuinitatem cooperiebat. 2. ad Cor. xi. de caeuerna. q. d. Job. xix. Unus militum lancea latere aperuit. non dicit vulnerauit. sed aperuit. ecce h. p. ma. r. o. Moraliter Cogitate h. xpi. benignitatem que amore pauperum voluit resurgere cum signis plagarum ut citius crederetur. in que nobis dedit exemplum h. di. pietatis et compassione. de miserabilibus personis. pupillis. viduis. etc. ut eis subueniamus. Viduo et pupillo non noceris. Si leseritis eos vociferabuntur ad me. et ego exaudiam clamorem eorum. et indignabitur furor meus etc. Eto. xxij. Secunda ratio est propter demonstrationem beniuolentie. quam scilicet habet erga nos. Hoc potest declarari quadam experientia mundana de milite diligere aliquam domicellam. amore cuius portat clenodiu et auro. ad ostendendum suum amorem. et gloriam de ea intumescit. si aliquis tangit clenodiu illud sequitur duellum etc. Sic miles xpi philocapre est de illa domicella. scilicet ecclesia seu xpianitate. vel de natura humana. Huiusmodi aliquis homo cum tanto ardore amauit aliquam mulierem sic xps naturam humanam. pro cuius amore recepit clenodiu in veste humanitatis. scilicet quoniam vulnera quasi quoniam stellas. que voluit retinere post resurrectionem. Unum si aliquis interrogaret. Domine amore cuius portat istud clenodiu. Responderet. Amore philocapre mee. De h. Auctas Isa. i. persona xpi dicit. Dixit syon. dereliquit me dominus. et dominus oblitus est mei. Rndit xps. Huiusmodi oblitus scilicet potest mulier infantem suum ut non misereatur filio vteri sui. Et si illa oblita fuerit. ego tamen nunquam obliuiscor tui. Ecce in manibus meis descripsi te. muri tui coram oculis meis semper. Isa. xlix. Nota. Dixit syon. i. xpiana ecclesia speculatiua in die ascensionis dixit dereliquit me dominus. et dominus oblitus est mei. Cui rndit xps dicit. Quare dicitis h. Huiusmodi oblitus scilicet potest mulier infantem suum etc. q. d. pl. diligo te. scilicet sponsam meam quasi matrem filium. quia ecce in manibus meis descripsi te. scilicet calamis clauorum. Nullus sustineret amore sue dilecte. que nomen sue dilecte scriberetur ferro ignito in carne sua. Et muri tui. scilicet vulnera. quia sicut muris defenduntur ville ab inimicis. sic nos cruce xpi defendimur ab inimicis. scilicet demonibus. Moraliter. sic xpus amore nostri portat diuissam. et nos amore sui debemus portare aliquam diuissam. Dic quod quolibet opus p. n. i. a. le est diuissam xpi. que est amore xpi ieiunat. et est discoloratus. diuissam xpi portat. Idem de illo que

portat cilicium vel se disciplinat. Idem de hominibus vel mulieribus que amore xpi dimittunt vanitates ornamentorum et vadunt humiliter. Grego. Cui detestissimum signum reproborum est superbia. et electorum humilitas. Nam quod illos que super se portat. scilicet quo rege militat declarat. Tertia ratio est propter commendationem victorie de bello. quod habuit in die veneris sancta. Vult enim que tantum negocium non tradat obliuioni. id est retinuit signum plagarum. Hoc potest declarari per parabola de nobili ciuitate ab infidelibus inimicis obsessa crudeliter. ita que nullum recipiebatur nisi ad mortem. Sed venit nobiliter fortis miles et valens que per liberationem bellauit cum inimicis. et finaliter habuit victoriam. Sed fuit in plio grauius vulneratus. Rex autem ciuitatis habuit pitissimum medicum que poterat ipsum totaliter curare ne in eo apperetur signum plagarum sed miles noluit. imo voluit que taliter curaretur que remaneret signum plagarum ad commendationem victorie. Nec magis nobilis ciuitas est natura humana. que fuit ab illo magno principe lucifero obsessa ultra quinquem milia annorum. scilicet ab adam usque ad xpm. intumescit que ne minime recipiebat captiuum. sed omnes ducebatur ad mortem in infernum. Quis est homo que viuunt et non vident mortem. eruat animam suam de manu inferi. nec poterat habere remedium. Sed veit ille nobiliter miles filius virginis marie armatus humanitate. ut posset recipere ierusalem. que in sua diuinitate non poterat pati. et in die veneris sancta intrauit plium luciferum. et finaliter liberauit ciuitatem. sed fuit grauius vulneratus per totum corpus. Rex autem. id est deus pater potest ipsum taliter curare que nullum signum remaneret in suo corpore. sed xps voluit retinere signum quoniam plagarum principalium in signum et commendationem victorie. De h. Auctas et propheta Isa. lxiij. in persona angelorum dei. Quis est iste que venit de edom tinctis vestibus de bosra. Iste formosus in stola sua. gaudens in multitudine stratus sue. Ego que loquor iusticiam et pugnator sum ad saluandum. Quare ergo etc. In die ascensionis quando xps ascendit angeli que erant in celo videntes signum plagarum in xpo que reuerentur. Quis est iste que venit de edom. Non que reuerentur hoc angeli ex dubitatione. sed ex admiratione. tinctis vestibus. scilicet membris humanitatis de bosra. id est de tribulatione. Rndit xps. Ego que loquor iusticiam. que cum possit liberare ciuitatem humane nature per potentiam et violentiam. noluit nisi per iusticiam liberare eam. Ecce scda ratio. Moraliter dicit Augustinus. quia sic xps retinuit signa plagarum in commendationem victorie. sic et in die iudicii omnes martyres resurgent cum signis plagarum et dolorum. in signum commendationis etc.

glie ipoz. Die em sancto Aug. xxij. de ci dei
 vt doc. san. die. iij. pte. q. liij. ar. vl. q. fortassis
 in illo regno i corpibz martyz videbim? vul
 nez cicatrices q p xpi noie ptulerat. Ho em
 deformitas i eis sz dignitas erit z qda qlitas
 i corpe. no corpis sz stutu fulgebit pulcritu
 do. Verbi gra de bto Tho. cantuariensi q i
 capite fuit vulnerat? i die iudicij resurget cu
 illo signo spali rutilati z plucido i capite. ita
 q oms cognoscer signu martyrii comediti
 one sua. Idē de bto petro martyre. Idē de
 beato paulo z dionysio q fuerūt decapitati p
 pter xpm. Idē de illis q fecerūt pnam appa
 rebūt vestigia cilicij disciplinaz. zc. Auētas
 Semp mortificationē ihu xpi in corpe vto
 circūferētes. vt z vita ihu in corpibz vris ma
 nifestet. ij. ad Co. iij. z ad Gal. vj. De cetero
 nemo mihi molest? sit. Ego em stigmata dñi
 nri ihu xpi i corpe meo porto. Secretuz qñ
 aliqs vult facere pnam nō statim repit soci
 os. sed q facē pnam portabit splendorē glē
 Quarta rō est. ppter ipetrationē venie seu
 misericordie p nob apd pzem supplicādo inqstuz
 hō. qz inqntū de? nō puenit sibi supplicare. qz
 supplicatio fit maiori. z xps inqstū de? est eq̄l
 pñi z spūscō. sz inqstū hō supplicat pñi z orat
 p nob. z bñ expedit nob. qz al's iā fuissēmus
 psumpti ex pctis. Auētas. Xps ihs q mortu
 us est. imo q z resurrexit. q est ad dexterā dei.
 q etiā interpellat p nobis. ad Ro. viij. Ad de
 clarandū modū h? interpellatōis notauī hi
 storiā quaz recitat Joseph? de antipatre p̄re
 herodis ascalonite. q occidit innocētes. q p
 impatore fuit vulnerat? i multis plijs. Qui
 fuit ab inuidis accusat? apud impatorē de p
 ditōe. Et citat? ab impatore cōparuit et rñ
 dit. nō p̄bo sz facto. qz nudat? oñdit vulnera
 impatori dicēs. Nō sunt ista signa pditōis. sz
 fidelitat. Tūc amplexat? est eum impator z
 osculat?. Sic miles xps p honore dei patris
 bellauit. z i domo xpi. s. eccia z i genere suo. s.
 humano. siūt multa mala z pditōes d̄ deum
 pzem. recurrēdo ad diuinos inimicos dei. zc.
 Et clamores qrimonie z accusatōes veniūt
 qtidie corā deo pze. q die filio. Fili in domo
 vza sustinetis vos pditōes ptra me. zc. Xps
 rñdet patri oñdendo vulnera dicēs. Et qre
 recepi ego ista vulnera. nūqd vt expectet? eos
 ad pnam. Et de? p? licet sciat ipm iterrogat
 Quid sūt iste plage i medio manuū tuarum
 Rñdet xps. His plagat? sum. s. p honore vto
 i domo eoz q diligebāt me. Zach. xij. Hora

i domo eoz. s. p̄riarchaz z p̄phaz q dilexerāt
 xpm. sz eoz filij fuerūt mali z ipm odio habu
 erūt. z ipm vulnerauerūt. Ecce q̄ta rō. Do
 ralis p3 quō secure possim? p̄fidere? volum?
 corrigi de pctis q de? p̄cet nob. qz talē aduo
 catū ibi hēm?. Un si miles i terra regis h̄ret
 aduocatū eloq̄ntē. sapiētē. z a rege valde dile
 ctū. possz secur? esse d̄ gra regis. Tal' aduocat?
 est xps i curia dei. Miser ē ei q defendit se in
 pctis vl' desperat z nō corrigit se. Jo. j. Jo. ij
 Filioli mei h̄ scribo vob vt n̄ peccetis. Sz z
 si qs peccauerit. aduocatū hēm? apd p̄ez ie
 sum xpm. z ipē p̄piciatio p peccatis nostris
 Quia rō est. ppter manifestatōz iusticie. qñ
 xps i die iudicij descēdet z stabit i aere z oms
 gētes i circuitu ei?. Die Chryf. sup Math.
 xxij. q tūc xps oñdz siḡ plagaz di. Ecce qd
 ego feci p vob vt vos redimerēt ianuā padī
 si aperirē. Ecce māifestatio iusticie. Quid se
 cist? vos p me. Bñdicit? erit ille q potuerit oñ
 dere aliqd op? notabile sc̄m p xpo. vbi gra.
 Dicēt illa dies voti religiosi. dñe nō feci tūc
 p vob q̄tū vos fecistis p me. sz amore vri re
 nūciau. libero arbitrio cui naturalit? iclīna
 bar p votū obediētē. Itē dimisi diuitias tpa
 les p votū paup̄tat. Idē d̄ bonis clericz z lai
 cis dicētibz. Dñe vos amore mei fuist? pla
 gat? i capite. z ego amore vri dimisi ornāmē
 ta z vanitates capis. Itē sic vos hūist? faciez
 deturpatā zc. amore vri amisi pulcritudinez
 faciei. s. ieiunādo zc. Itē vos amore mei extē
 dist? man? i cruce. z ego amore vri extēdi mā?
 dextrā dādo elemosinā. z sinistrā faciēdo re
 stitutōz. Itē habuist? lat? aptū. z ego r̄misi de
 cord? iūmic. Itē hūist? pedes clauatos. z ego
 abstini a mal' passibz. Tūc dicet xps. Et q
 fuist? mihi siles i doloribz. eritis mihi siles in
 glā. Venite bñdic. pa. m. zc. Math. xxv. De
 inde dicet xps his q erūt a sinistris. Ecce qd
 feci p vob oñdēdo siḡ plagaz. qd fecist? p me
 Et illi tacebūt. Et tūc xps dicet. Ecce susti
 nui p vob dolores in capite. z vos habuistis
 caput plenū vanitatibz. pompis. supbia. zc.
 Ego habui man? pforatas. z vos fecist? rapi
 nā. Idē de alijs zc. Jo. Itē maledic. zc. Di
 scēdite a me male. Math. xxv. De h̄ p̄pheta.
 Aspiciēt ad me quē p̄fixerūt. z plāget eū plāctu
 q̄si sup vnigenitū. z dolebūt sup eū sic doleri
 solet i morte pmogeniti. In illa die magnus
 erit plāct? in hierlm (qz ibi erit iudicium) sic
 plāct? adremō i capite magedon. Zach. xij.
 Sexta rō est. ppter informatōz siue p̄tinua

tionē pnie. Dñs ih̄s i tpe pnie. s̄i die vener̄
 sancta recepit q̄nq; plagas pncipales. 7 post
 resurrectōz i tpe pascale ipas voluit retinere
 s̄z nō ita maḡs sic q̄n ipas recepit. sic nos i tē
 pore pnie. s̄i. xl. recipim⁹ q̄nq; plagas i q̄b; cō
 sistit tota pnia. Et mō tpe carnali 7 paschali
 dem⁹ eas retinere. licz non ita maḡs 7 fortes.
 Prima plaga fuit p̄tricio dolorosa d̄ petis cō
 missi. s̄i bon⁹ xpian⁹ es i. xl. doluisti d̄ petis.
 De ista plaga d̄z nūc remanere signū. s̄. p̄posi
 tū nō redeūdi ad petā. Sūt ml̄ri q̄ credūt q̄
 solū in q̄ dragesima dñt sacere pniā. zc. imo
 oī tpe necessariū est cauere a petis. Jō xp̄us
 dixit Uadez iā am. no. pec. Joh. viij. Secūda
 plaga fuit p̄fessio pudorosa. Et illa plaga d̄z.
 qz dolorosuz ē seipm̄ diffamare. De isto est te
 nendū signū q̄ die dñica sit; in p̄fessioe misse
 qm̄ illa p̄fessio signū est illi⁹ plage. s̄. p̄fessiois
 in q̄ dragesima. iō. p̄ vob; d̄z an̄ missam p̄fiteor
 Hā sacerdos d̄z esse p̄fessus sacramentalit̄ si
 mortalit̄ cōmisit. zc. Jō d̄d. ps. xcix. Popul⁹
 ei⁹ 7 oues pascue ei⁹ itrouit p̄or. ei⁹ i p̄fessioe.
 Tertia plaga ē afflictio dolorosa. s̄. ieiunare.
 Nō co. medere carnes plaga ē dolorosa n̄ cō
 fuer̄. zc. Signū retentiōis h⁹ plage ē tpantia
 in cibo 7 potu. Itē. vt ieiuni veniat; ad mis
 sam in die dñica. Qui h̄z loq̄ cū regevl̄ papa
 nō bibit an̄ zc. Et tal̄ p̄t dicere. Dirigat̄ dñe
 orō mea. sic incē. i. ps. cxi. Quarta pla
 ga ē restitutio copiosa. Signū retinēdi h⁹ ē
 d̄ ceto n̄ facere vsurā. nec simoniā. nec rapinā
 nec furtū. nec retiere mercedē eis debitā. nec
 rē inuētā. nec decias. nec p̄mitias. nec bona
 eccie. nec hospitaliū. nec defūctorū. iuxta illd̄
 apli. Qui furabat̄ iā nō furel̄. maḡ at̄ laborz
 opando māib; suis qd̄ bonū ē zc. ad Eph. iij.
 Quinta plaga ē remissio iuriosa. s̄. remittere i
 iurias. Ista ē plaga later; q̄ respicit cor. 7 do
 lorosa plaga ē. Signū retinēdi h⁹ ē ne d̄ ceto
 porte odiū. rācorē. zc. s̄z pacē 7 amorē 7 vnita
 tē 7 p̄cordiā. In h̄ ei cogscēt oēs q̄ mei estis
 discipuli si dilec. ha. ad inuicē. Joh. xij. Vel.
 Nec mado v̄. vt diligat; iuicē sic dilexi vos
 Jo. xv. De his signis d̄t Ber. Data sūt q̄daz
 siḡ et indicia māifesta saltē vt idubitabile sit
 eū cē d̄ nūero electorū i q̄ h̄ siḡ pmāserit. No
 ta hāc materiā d̄ cicatricib; 7 rōes p̄p̄ q̄s ci
 catrices fuauit xp̄s i etnū i eo pmāsuras. q̄s
 vt Beda sup̄ Lu. d̄t n̄ exipotētia curādifua
 nit. s̄z vt i p̄petuū victorie sue circūferat triū
 pbū. Tāgit be. Tho. iij. pre. q. liij. ar. vl. p̄ to.
 De eadē Sermo. v.

Q̄li esse incredul⁹

Q̄li esse incredul⁹
 s̄z fidel. Jo. xx. Sermo n̄ erit de fū
 dānto bone vite. s̄. d̄ fid̄ catholica.
 S̄z p̄mo salutē v̄. ma. Pro c̄ declaratiōe et
 materie itroductōe sciēdū q̄ doctria cōis est
 7 certa 7 v̄a i sacra theologia q̄ a p̄ncipio mū
 di sp̄ fuit necessariū ad saluatōz fidē h̄zē d̄ do
 sine q̄ null⁹ potuit h̄ h̄re gr̄am dei nec in al. o
 mūdo gl̄am s̄z diuersimode. qm̄ tpe leḡ nase
 sufficit fides explicita. q̄ poterat h̄ri i intelle
 ctu nafali sine libris. s̄. credere p̄mo vnū deū
 qz intellectu nafali p̄t cogsci sic cogscit poten
 tia dñi i edificio magne dom⁹. Secūdo ip̄e est
 de⁹ iust⁹ retributor. zc. Hi duo articuli fuer̄t
 sp̄ necessarij ad credēdū. Auctas. Sine fide
 ipossibile est placere d̄o Credere em̄ optet ac
 cedentē ad deū. qz ē. 7 inq̄rētib; se remunera
 tor sit. ad Heb. xi. qm̄ iust⁹ dñs bonis fuit ori
 bus r̄tribuit bona. 7 mal⁹ dat punitōez. Tpe
 aut̄ leḡ moysi debuer̄t h̄re maiorē fidē expli
 citā triū articuloz. s̄. p̄dictorū duoz q̄ de⁹ ē 7
 q̄ ē remunerator Tercio credere q̄ de⁹ debe
 ret mittere filiū saluatōrē mōdi. qz h̄ fuit clare
 reuelatū i lege septure De h̄ d̄d Qui anuciat
 p̄bū suū iacob. iusticias 7 iu. su. isrl̄. ps. cxlvij.
 Nota. p̄bū suū. s̄. illd̄ de q̄ Jo. i. In p̄n. erat p̄
 bū zc. Et p̄bū caro factū ē. Alia secreta fidei
 nō tenebāt scire nisi magni lr̄ati. S̄z mō tē
 pore leḡ gr̄e tenemur credere p̄. s̄. xij. articu
 los fidei. iā publicatos 7 declaratos i ecclia
 dei. Jō athanasi⁹. Quicūq; vult saluus esse.
 an̄ oīa op⁹ est vt teneat catholicā fidē Quam
 nisi q̄sq; itegrā iuiolatāq; fuauerit. salu⁹ esse
 nō poterit Et q̄ fides ē ita necessaria ad salua
 tionē. iō diē thēa cuilibet xp̄iano. Noli cē in
 credul⁹ s̄z fidel. p̄z thēa. Fides catholica ē a
 nob̄ credēda triplr. s̄. simplr sine disputatiōe
 plenarie sine diminitōe. firmē sine dubitati
 one. Et p̄ qlibet d̄t thēa. Noli cē incredul⁹. zc.
 De p̄mo q̄ dem⁹ crede fidē catholicā simplr.
 sine disputatiōe vl̄ p̄dictōe. Crede simplr est
 qm̄ hō credit alicui simplici p̄bo sine iuram̄
 tor sine testib; d̄ re mirabili. i q̄ sibi fit magn⁹
 honoz Nūc honozē dem⁹ nos sacered̄no n̄ro
 ih̄u xp̄o credēdo simplr suo simplici p̄bo sine p̄
 batōe iuram̄to d̄mōstratiōe 7 testib; q̄ falli n̄
 p̄t nec fallere nec mēdaciū dicere. Tal̄ sim
 plex credētia ē ml̄tū meritoria 7 necaria. Rō
 qz p̄itas fidi seu p̄itates fidi sūt altissime 7 trā
 scēdētes. intm̄ q̄ intellectu nafali n̄ possūt cō
 p̄bendi. iō o; credere simplr sine disputatiōe

Stultus esset ceterum si vellet disputare de coloribus quos nunquam vidit. sed optet eum credere quod dicitur sibi. Sic nos ceci sumus in his quos nunquam vidimus veritates fidei. id est non optet disputare sed credere domino Iesu christo. Dicit namque secundo methaphisus. Sic se habet oculus noctue ad lumen solis. ita se habet intellectus noster ad manifestissima nase. Quod autem oculus noctue non posset clare intueri solem. non est defectus solis sed noctue. Sic veritates fidei clarissime sunt in se. sed ex defectu intellectus nostri comprehendendi non possunt. Id dicit scriptura. Qui confidunt in domino intelliget veritatem. et fideles in dilectione acquiescent illi. Sapientia. iii. Hora. Qui confidunt in domino. scilicet quod non possunt metiri nec fallere. in dilectione acquiescent illi. non dicit in disputacione. quoniam cum aliquis vult secum disputare in fide diabolo facit sibi argumentum. et tunc non scit respondere. id est cadet in errorem. Sic cadunt multi dicentes. Quod christus potest esse in tanta parva hostia. et quod stat. nunquam frangitur in fractura hostie. Cogitate quod omnes veritates fidei ita sunt disputate. ergo oportet credere cum dicit apostolus ad corinthios quod disputabatur de fide. Timeo ne sic serpens etiam seducat astutia sua. ita corrumpant sensus vestri. et excidant a simplicitate fidei que est in christo. ii. ad Cor. xi. Dicit presertim quod Eua disputando cum diabolo dicitur. Cur precepit vobis deus ut non comederetis ex ligno paradisi. Genes. iii. Ecce prima questio mundi. Et per hanc cecidit in dubitacionem dicens. Ne forte moriamur. cum tamen deus sine dubio dixisset. mori emini. Respondit diabolus. Nequaquam moriemini. Scit enim deus quod in quantumcumque die comederitis ex eo aperientur oculi vestri. et. Eua debuit respondere diabolo. Quod peccator tu facis mihi questionem de voluntate dei. recedas et non fuisset victa. Sic debet respondere questionibus que sunt vobis facte a diabolo de fide loquendo imaginacioni vestre. et non disputare sed dicere Credo. Ecce que dicit apostolus. Timeo. et. Moraliter. Ex disputacione fidei sunt in mundo multi increduli. Verbi gratia. Primo usurarii dicentes. Quare de pecunia mea quam ille tenet cum qua lucratur et facit sibi commodum non potero recipere lucrum. Ecce error contra fidem. quod recipere aliquid ex mutuo usura est. Unde si per mutuo mille florenos recipit obolum. usura est Et quando dicitur de mea pecunia et. Error est. Pecunia non est vestra sed dei. que est dominus. Et dominus non tenet dare computum nec rationem. sed vos habetis dare rationem de omnibus etiam obolis que acceperitis custodivistis et expendistis. quod dominus est terra et plenitudo eius. Divites enim solum sunt dispensatores. Sic nos existimet homo ut ministros christi et dispensato

res. i. ad Cor. iiii. Id tenent dispensare iuxta voluntatem domini Et alibi ipse iam dedit regulam iuxta suam voluntatem dei. Non fenerabis fratri tuo ad usuram. nec pecuniam nec fruges nec quolibet aliam rem. et. Deut. xxiii. Sed usurarius magis confidit de instrumeto alicuius notarii falsi quam dei. Ecce in hoc est defectus fidei. quod est articulus fidei. Credere scilicet ecclesiam catholicam. que scilicet determinat. quod usura est peccatum mortale. Est enim preceptum. Non furaberis. xiiii. q. v. penale. Alii diffamant ecclesiam dicentes quod papa licentiat viduis pupillis hospitibus et. Error est. Quoniam non sunt facienda mala ut eveniant bona. Ro. iiij. Secundo luxuriosi disputant quod simplex fornicatio non est peccatum. et. et cadunt in heresim dicens. cui facimus iniuriam et. Si cum filia regis faceres. nunquam quod faceres iniuriam regi. et. Sic omnes mulieres sunt filie regis christi. Id et. Id dicit scriptura. Abominatio facta est in israhel in bethlem. quod contaminavit iudas sanctificatorum domini quam dilexit. et habuit filiam dei alieni. Malach. ii. Quanto ergo magis periculum est disputare de altissimis Sunt et alii disputantes et reprobantes imagines dicentes quod est peccatum idolatrie. vel quod est idolatrare. Ecce ignorancia ex qua cadunt in heresim. Imagines enim sunt in ecclesia dei. non ad adorandas eas ut res que dantur sunt. sed ad reputandum. et sunt liberi laicorum et. Hora quod per sanctum Thome. in tertio scriptura. dist. ix. q. i. ar. ii. q. ii. ad tertium. et secunda secunda. ii. cxiij. ar. ii. ad primum. Triplici de causa imagines christi et sanctorum sunt in ecclesia. Unde sic error et peccatum amovere imagines laice. In veteri enim lege precepit deus ne fierent imagines. scilicet ad adorandum Non facies tibi sculptile et. Exo. xx. Primus homo que in testamento novo invenit imaginem fuit christus. Dicit historia quod misit imaginem suam regi abagaro. ut dicit sanctus Thome. iii. scrip. dist. ix. q. i. ar. ii. q. ii. ad tertium. Dico secundo quod debemus credere fidem catholicam plenarie sine diminutione. Unde conclusio est beati Thome. doctoris in secunda secunda. q. v. ar. iiij. q. si aliquis credit omnes articulos fidei preter unum. dicit quod de nullo articulo habet fidem. sed solum opinionem. Ro. quoniam omnes articuli fidei habent unum fundamentum. scilicet veritatem divinam infallibilem. Qui ergo non credit unum articulum fidei. non credit fundamentum. ideo de nullo habet fidem. Hora similitudine de domo. xii. camerarum fundata super columnam unam. quod deficiente columna fundamenti non solum cadit sed omnes cadunt. Sic de fundamento fidei. De quo apostolus. Fundamentum aliud nemo potest ponere et. i. ad Cor. iij. Id credere sine diminutione demus

et caritas omnia credit. i. ad Cor. xiiij. Credēdi sūt magni articuli sic pui. et ecōuerso. vñ xps Qui fidelis ē in minimo et i maiori fidelis ē. Et q̄ in minimo iniqu⁹ ē. in maiori iniqu⁹ ē. Lu. xvi. Jō ad meli⁹ seruādū hāc fidelitatē fidei ē p̄siliū ecclie. s. dicere q̄libet die mane et sero Credo. ad instar militis q̄ fecit homagiū regi ad Ro. x. Si credideris i corde tuo dñm nrm ihm xpm. qz de⁹ illū suscitauit a mortuis salu⁹ eris zc. Rō q̄re optet vt ore dicaſ. qz aſs sic lucerna i laterna extinguit nisi spiret zc. Sic fides i corde ē vt lucerna accensa in laterna. Auētas. ps. xvij. Qm̄ tu illuminas lucernā meā. s. credentiā fidei. dñe de⁹ meus illumina tenebras meas. s. ne cadā in errores p̄ fidē. Jō nisi spiret p̄ foramē oris extinguit paulatim. Jō ap̄lus. Vosmetip̄os tēptate si estis in fide. ipsi vos p̄bate. ij. ad Cor. xiiij. Probaf̄ fides in ore p̄fitēdo. sic firmat̄ i corde credēdo. Sicut trabs q̄nto fori⁹ p̄cutit tanto magis in tra firmat̄. Isto mō dauid q̄ spū p̄phetie scinit̄ oēs articulos fidei. ore bilariter p̄fitebat̄. Auto. ps. xv. Credidi. s. in corde. p̄t qd̄ locui⁹ sū. s. in ore. Et quō. Rñ/dit. Ego aut̄ hūiliat⁹ sū nimis. Qui h̄ p̄siliū seruauerit diligēter saluabit̄ frute fidei. que nō p̄mittet ip̄m mori sine p̄a p̄nia et p̄tritiōe. Ergo noli esse incredulus. Dico tertio q̄ debem⁹ credere fidem catholicā firmit̄ sine dubitatōe. Un̄ cū maiori certitudie credēdi sunt articuli fidei q̄ illa q̄ vident̄ oculis p̄p̄rijs. Rō. qz sensus p̄nt leuiter decipi ex aliq̄ defectu vel indispositiōe obiecti vel subiecti siue mediij. vt p̄ de sensu visus i ebrijs. et de gustu i infirmis. Jō ap̄lus. Postulet i fide. nihil hesitās. Qui em̄ hesitat silis ē fluctui maris q̄ a vento mouet̄ et circūferit. Jaco. i. Sicut em̄ vnda maris agitaf̄ ventis hinc inde. sic p̄sona q̄ dubitat i fide agitaf̄ hinc inde argumētis et rōnib⁹. et nihil pōt obtinere a deo. Sec⁹ de fideli in nullo dubitate. iō Apoc. ij. Esto fidelis vsq̄ ad mortē. et dabo tibi coronā vite. Nota q̄ tā fortiter et fideliter ē tenēda fides catholica q̄ citi⁹ deberet hō amittere bona sp̄alia diuitias zc. et famā etiā et vitā q̄ fidez. vsq̄ ad mortē. s. inclusive. Et qd̄ hō p̄sequit̄ ex h̄. dic̄ xps Apoc. ij. Dabo tibi coronā vite. De q̄ corona habet̄ Apocal. xiiij. Signū magnū apparuit i celo. Mulier amicta sole. et luna sub pedib⁹ ei⁹. et in capite eius corona stellarū duodecim. Hec auētas intelligit̄ ad lram de ecclia. Allegorice de p̄gine

Maria. Tropologicē de aia beata. Et fm̄ hūc intellectū mō loquor. Hec mulier est q̄libet aia deo fidelis et deuota. amicta sole. s. t̄po. Un̄ ecclesia. Sol iusticie xps de⁹ noster Induit̄ em̄ p̄ verā fidē et credentiā. Et luna id est sciētia p̄hie. sub pedib⁹ eius. qz qui fm̄ p̄ncipia et regulas p̄hie se vellet gubernare i his q̄ fidei sunt. caderet. Dicit em̄ p̄ncipiuz p̄hie. q̄ multiplicatis suppositis multiplicant̄ et essentie. Sub pedib⁹ ponat̄. qz nō tenet i creatore. Itē q̄ finiti ad infinitū nulla est p̄portio. fallit in xpo deo et hoie. Itē q̄ locus et locatū debent p̄portionari. Item q̄ si impossibile est deū mori zc. et sic de alijs. Ideo apostol⁹. Videte ne q̄s vos decipiat p̄ p̄hiam et inanem fallaciam. s. logicam zc. ad Colo. ij. Ex tali fidelitate fidei dat̄ corona stellarum duodecim in alio mūdo. Sicut sunt duodecim articuli fidei. sic corona glie est duodecim beatitudinū eis correspondentium. Tres stelle a parte ante sunt. Prima credere deū patrē. secūda credere deū filiū equalem patri. tertia credere sp̄m̄ sanctū a patre et filio p̄cedentem in equalitate. Tres a sinistris. Prima credere xpi incarnationē. secūda xpi passionem. tertia sanctorū patrum liberationē. Tres a dextris. Prima credere xpi resurrectionem. secūda xpi ascensionem. tertia ecclesie gubernationē virtute sacramentoz. Tres retro stant. Prima q̄ xps vēturus est iudex. secūda q̄ oēs resurgem⁹. tertia q̄ dabit omnib⁹ retributionē fm̄ opa sua. Ex his duodecim credentijs corona est glie. Duodecim stelle sunt duodecim articuli fidei q̄bus anima coronat̄ iam in h̄ mūdo p̄ gratiā et in alio per gloriā. quib⁹ correspondēt duodecim beatitudines. Jō ap̄lus. ij. ad Thy. motheū. iij. Bonū certamē certauit. cursum p̄summaui. fidē seruauit. In reliquo reposita est mihi corona iusticie zc.

De eadem notabilis sermo sextus de quatuor signis q̄ deus dat in anima.

Multa quidem et alia signa fecit iesus. Joh. xi. Pro declaratiōe hui⁹ verbi iuxta intellectum quē volo p̄acticare sciendū q̄ deus in hominū saluatōne tenet modū quem tenuit in eoz formatione. qz p̄mo format corpus in vtero matris. deinde creat animam. et creando infundit. Isto modo fecit de adā quia p̄mo creauit corp⁹ eius de luto. et inde

creavit aiaz eius z in corpe infudit. Gen. ij. Formavit igit de hoiez delimo tre z inspi-
rauit i facie ei spiraculu vite. z fact' e ho in
aiaz viventē. Dico q sillem modū tenet de'
in saluatiōe. Qm̄ in veteri lege pmo dedit le-
gem ad solū corp' p̄tinētē. Jō apl's. Hō p̄us
qđ spūale ē s; qđ aiāle est. deū qđ spūale est
j. ad Cor. xv. Verbi grā. In veteri lege pri-
mo de' p̄lo suo dedit ad distinctōz z differē-
tiā alioz p̄loz siḡ carnalia. sic sūt siḡ circūci-
siōis. Gen. xvij. dixit de' abrae. Circūcide/
tis carnē p̄pucij v̄ri. vt sit i signū federis int̄
me z vos. Nota q abraā fuit p̄m' hō q vnq̄
recepit circūcisionē. s; q; h signū erat secre-
tū. iō voluit de' dare p̄lo suo signū notoriū
extra. s. in pilis z i capite z i barba q null' de
p̄lo suo raderet pilos capitis nec barbe. sic
faciebāt aliq̄ ppli. Leni. xix. Hō in rotūdū at
tōdebitis comā neq; raderis barbā. Ecce si-
gnū corpale. Jte dedit signū p̄lo suo ad dif-
ferentiā i vestib; de q̄tuor virtutis iacinctinis
q̄ dicunt̄ fimbrie. Hūc. xv. Dixit q; dñs ad
moysen. Loq̄re filiis isrl. z dices ad eos. vt
faciāt sibi fimbrias p̄ angulos q̄tuor pallio-
rū. ponētes i eis virtutis iacinctinis. Jte z de-
dit etiā signū i cibis. Leni. xj. ne comederēt
zē. Sed oia ista siḡ fuerūt corpalia. q; p̄u-
dit solū corpi. z p̄ tūc nō curauit aiaz. Ideo
sapiēs orabat di. Dñe inoua siḡ. z imuta mi-
rabilia. Glorifica manū z brachiū dextrum
Ecc̄i. xxxvj. Hō. inoua siḡ. q. d. q; ista carna-
lia sūt. Manū. i. potentia. z brachiū dextrū
id est nouū testamētū. Brachiū sinistrū ē ve-
tus testamētū. modicā hñs p̄tutē. Deū de'
dedit illa siḡ spūalia. s. q̄b; dicit̄ thema. Dul-
ta quidē z alia siḡ. s. a corpaliū v' carnaliū
signis fecit ihs q̄ dedit p̄lo suo xp̄iano. Pa-
ter thema. Amore v̄ri q̄siui q̄t sūt signa z q̄ se
q̄ xp̄s dat i nouo testamēto aiaz n̄ris. Et in-
ueni q; sic dedit q̄tuor siḡ in veteri testamēto
sic dat q̄tuor siḡ spūalia i nouo testamēto. s.

Primū de innocētia baptismali.

Secūdū de militia spūali.

Tertiū de p̄sidentia spūali.

Quartū de penitētia sacramētalī.

Jō dicit̄ thema. Dultra q̄dez z alia signa zē.
Primo xp̄s suis fidelib; in nouo testamē-
to dat signū. spūale de innocētia baptismali
qđ a doctorib; vocat̄ character grece. qđ ē si-
gnū latine. Aia em̄ an̄ baptismū p̄pter pctm̄
originale est imūda z abomiabilis. intm̄ q;
si p̄sona morit̄ ante baptismū nō pōt intra-

re paradisum. s; in baptismo aia mūdat z reci-
pit ibi illō pulcherrimū signū character. Ad
h̄ meli' intelligēdū. dic̄ similitudinē de imagi-
ne facta vt ponat̄ in tēplo zē. z dū portat̄ ad
tēplū cadit i luto. nec ponit̄ i altari nisi p̄us
lauet̄. Sic aia rōnalis ē imago di a magno
argētario trino deo facta ad imaginē suaz.
Gen. ix. Ad imaginē q̄pedei factus est hō.
que in q̄stū est ad imaginē dei pulcherrima
est. s; in generatiōe carnali cadit i lutū. q; in
vtero creat̄. z creādo infundit̄. vt dicit̄ Aug'.
Un̄ si alit̄ crearet̄ aia sine illa generatiōe car-
nali nō h̄ret pctm̄ originale. sic aia ade z ene
nō habuerūt pctm̄ originale. vt oñdit pul-
chre sanct' Tho. p̄ma. ij. q. lxxij. arti. iij. vbi
q̄rit. Utz si aliq̄s formaret̄ ex carne hūana
miraculose deriuaret̄ ad eū pctm̄ originale.
Et r̄ndet z p̄cludit q; nō. q; talis nō fuisset i
adā fm̄ seminale rōnem. qđ solū causat tra-
ductiōez peccati originale. vt Aug'. dicit̄ sup̄
Gen. ad l̄raz. S; illi soli pctm̄ originale cō-
trahūt q; ab adā descēdūt fm̄ semiale rōnez.
Et iō nisi talis sic descēdēs ab adā z in pctō
originali ext̄is. p̄us lauet̄ aqua baptismi nō
recipit̄ in tēplo paradisi. Et si vellet dicere. q̄a
nunq̄ peccavi nec feci aliqđ pctm̄. p̄mitta-
tis me intrare. diceret̄ sibi christ'. Respicias
quō es imūda. qđ faceres tu int̄ istas mūdis-
simas. De ista materia dicit̄ scriptura. Quid ē
hō vt imaculat' sit z vt iust' appareat nat' s
m̄liere. vsq; quāto mag' abomiabilis et in-
utilis hō zē. Job. xv. Hō. abomiabilis z in-
utilis hō. s. ad gl̄iaz. Quia sic meretrix nuda
si veniret abomiaret̄ a vob. sic z aia nō bap-
tisata abomiat̄ a sanct'. S; in baptismo mū-
dat̄. cum dicit̄. Ego te baptiso zē. Et dat̄ sibi
a t̄po illud signū in fronte ad instar stelle ful-
gide. Un̄ si tūc aia posset a nob videri tanta
est pulchritudo q; zē. Et si anteq̄ peccet re-
cedat a corpe. recta via vadit ad paradisū. vt
dicit̄ san. Tho. ij. pte. q. lxxvij. arti. ij. ad sc̄dm.
z. iij. sc̄p. dis. iij. q. ij. ar. j. q. iij. ad quartū. Et
oēs angeli volūt ip̄az osculari. De isto signo
dicit̄ apl's. Credētes signati estis spū p̄missio-
nis sancto. q; est pign' hereditatis nostre. ad
Ephe. j. Nota credentes. q; requirit̄ creden-
tia p̄ria si sit adult'. vel credētia eccl'ie i par-
nulis. Hoc signū est gl̄ie. Qui' signi ext̄is
in aia dat̄ capida siue mitra q; dat̄ puer' im-
mediate post baptismū. extra tota picta. que
signat̄ vestē innocētie q; aia induit̄ q̄usq; pec-
cat mortaliter. q; tūc p̄dit̄ vestis innocētie

z signū characteris deturpat s; nō pdif. imo remanet sp in dānatis. qz indelibilis est. iij. dis. iij. q. j. arti. iij. q. iij. Et. iij. pre. q. l. ar. iij. ad tertiu. z. q. lxiij. z. lxxij. z. lxxij. Ido Jhesus apo. xvj. Beat⁹ q̄ vigilat z custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambulet et videāt turpitudinē ei⁹. Quia aia nuda mag⁹ ē abomiabilis q̄ corp⁹ nudū. Moraliter. Dic quō parentes debēt puidere ne filij eoz pdant hāc vestē inocētie nutriēdo eos z dādo bonas doctrinas. Prio vt sciāt se sigre. Secdo hginē salutare tanq̄ reginā zc. Itē ne iurēt. ne metiant zc. Qm̄ magna ē culpa parētū si filij s̄ mali. Quia qn̄ sūt parui z iuuenes ad instar h̄gule dirigi pnt zc. Ido dic̄ xps beato Johi. Dabes pauca noia i sardis q̄ nō coinq̄nauerūt vestimēta sua. z ambulabūt mecū i albis qz digni sunt. Apo. iij. Ho. sardis interpretat̄ pncipat⁹ vel pulchritudo. Ecce innocentia baptismi. in q̄ pauci sūt. Ido dic̄. Dabes pauca noia i sardis. Un̄ dic̄ aplus. Nolite tristare sp̄m̄ sanctū. s. q̄ hitat i vob. q̄ signati estis in die baptismi redemptiōis. ad Ephes. iij.

Secdo dat de⁹ signū d̄ militia spūali. z h̄ in sacro p̄firmatiōis. q̄ non pōt dari nisi ab ep̄o. Immo ē q̄stio. Utr̄ papa possit cōmittere simplici sacerdoti vt p̄firmet. z aliq̄ doctoros tenēt q̄ nō. Beat⁹ tho. tñ in q̄rto sc̄p. di. vij. q. iij. arti. j. q. iij. z di. xxv. q. j. ad tertiu. z. iij. p. q. lxxij. ar. ij. ad p̄mū. tenet q̄ p̄firmatio p̄ferri p̄t a simplici sacerdote ex p̄missiōe soli⁹ pape. nō aut̄ a diacono. Hoc signū dat a xpo qn̄ ep̄us dic̄. Cōsigno te signo crucis zc. z dat sibi alapā vt recorder. Sic etiā p̄cutit miles alapa vel ense qn̄ fit miles. Ido d̄ signū militie. qz i ea dat̄ robur ad pugnā spūalē. vt dic̄ san. Tho. iij. p. q. lxxij. arti. iij. ad tertiu. z arti. v. vij. ar. et. r. Hoc signū ē ad instar monilis aurei i fronte. int̄m q̄ qn̄ aia intrat paradysum statim cognoscit̄ quō vnus fuit p̄firmat⁹ z nō ali⁹ ex illo signo militie spūritualis. Ido faciat̄ p̄firmare filios v̄zos. Qz p̄firmati habēt maiorē gl̄iā in celo q̄ nō cōfirmati. vt dic̄ sanc. Tho. iij. pre. q. lxxij. arti. vij. ad q̄rtū. Et in p̄firmatiōe cōfer̄ plenitudo gr̄e spūsancti. vt in dicto arti. j. Et p̄firmatio roborat hoīem p̄ alias ipugnatiōes q̄ ad fidē. vt in. iij. di. vij. in l̄rali expositione. z iij. ca. q. aḡ. ar. De illo signo dic̄ scriptura. Nolite nocere t̄re z mari neqz arboribz q̄ ad usqz signem⁹ seruos dei nr̄i in frōtibz eoz. Et audiui numerū signatorz. c. xliij. milia signati.

Apo. vij. Nota. Nolite nocere. p̄ceptū ē xp̄i ad antixpm̄ z suos dicēs. Nolite nocere t̄re. i. laicis laborātibz p̄ t̄renis. neqz mari. i. penitētibz. q̄ dicunt̄ mare ob p̄tritiōis amaritudinē. neqz arboribz. i. p̄sonis p̄fectis in bonis opibz fructificantibz. Ido ex isto sacramēto cor xp̄iani p̄firmat̄ int̄m q̄ t̄pe antixpi fortior erit p̄firmat⁹ q̄ alē nō p̄firmat⁹. Ido xps p̄cepit aplis. Lu. vlti. Sedete i hierl̄m donec induami virtute ex alto. i. donec sitis cōfirmati. Quia lz apli fuerūt a xpo baptisati baptismō xp̄i. vt d̄t san. Tho. iij. sc̄p. di. xxij. z ar. iij. ad tertiu. tñ nō fuerūt p̄firmati vsqz ad diē penthecostes. Ido dixit eis. Sedete. i. nō intretis bellū p̄dicatiōis. qz nō esset̄ fortes donec induamini zc. Fuerūt em̄ apli cōfirmati a xpo. s; sine materia. vt dic̄ sanctus Tho. dis. vij. q. j. ar. ij. q. j. ad tertiu. iij. pre. q. lxxij. arti. ij. ad p̄mū. Sic in quatuor p̄lijs antixpi multi nō erūt fortes. qz nō sunt cōfirmati q̄ timore negabūt fidē.

Primū p̄liū erit p̄ dona placētia.

Secūdū p̄ miracula apparentia.

Tertiū p̄ insolubilia argumēta.

Quartū p̄ durissima tormēta.

Sed illi q̄ erūt p̄firmati erūt fortes in oibz istis p̄lijs. dicētes illud Act. xiiij. Per multas tribulatiōes zc. Ecce q̄re d̄t. Nolite nocere terre zc. Et sequit̄. Et audiui numerū signatorū. c. xliij. milia signati. Ubi ponit̄ tria composita. qz tres p̄ditiōes p̄sonaz debent recipere sacramentū p̄firmatiōis. s. centū milia. i. senes. q̄dragita milia. i. iuuenes. q̄tuor milia. i. pueri. Milia aut̄ fecit p̄fectōes p̄firmatiōis que pōt dari senibz. iuuenibus z pueris quattuor annoz z supra. Dicit em̄ sanct⁹ Tho. iij. p. q. lxxij. dis. v. ar. vij. z. iij. sc̄p. di. vij. q. iij. arti. ij. de h̄ q̄ p̄firmatio debet dari cuilibet baptisato cuiuscūqz etatis sexus z p̄ditiōis. z etiam moriēti. Q̄ qualis honor est h̄c h̄ signū. qz sicut in curia regis licz omnes sint domestici tñ magna differētia est inter milites z scutiferos zc. Sic oēs xp̄iani sunt domestici regis ip̄i xp̄i. tñ nobiliores sūt p̄firmati. qz sunt milites q̄ dicere possuunt. arma militie nr̄e non sunt carnalia. Quilibet nostrū magis vellet q̄ fili⁹ su⁹ cēt miles i curia regis q̄ scutifer tñ. Idē d̄ curia regis xp̄i. Ergo labora sicut bon⁹ miles xp̄i. ij. ad Thimo. ij. Tertiū signū ē de p̄sidentia spūali. Hoc signū dat̄ p̄sbris i sacramento ordinū qn̄ ordinant̄ ad sacerdotium

quod signum dicitur esse character indelibilis. Unde magna presidentia est remittere peccata. Quis potest remittere peccata nisi solus deus. Hoc posse commisit deus sacerdotibus. Item posse aperire celum in consecratione. Quis enim fidelium dubium habere possit in ipsa immolationis hora ad sacerdotis voces celos aperiri. et in illo ihesu christi mysterio angelorum choros adesse. ac ima sumis sociari. ut dicit Gregorius in libro dialogorum de resurrectione. Quis. Angeli autem dicere possunt cantando. Panis angelicus sit panis hominum. dat panis celicus figuris terminum. O res mirabilis manducat dominum servum pauperum et humilium. De isto signo dicit scriptura. Vidi alterum angelum ascendente ab ortu solis habentem signum dei vivi. Apocalypsis vii. Nota quod alter angelus dicitur sacerdos. quia licet non sit angelus in natura vel persona. sed tamen esse angelus similitudine. ut bonus frater predicator dicitur alter dominicus similitudine. Dic quomodo debet tenere vitam angelicam etc. Item Exo. xix. Sacerdotes qui accedunt ad dominum sanctificentur ne percussat eos. Dic quomodo sunt boni sacerdotes quomodo ab angelis commendantur. quomodo vero sunt mali detestantur. Ecce quare dicit. Vidi alterum angelum. de sacerdote. Malach. ii. Labia sacerdotum custodiunt scientiam. et legem requirunt de ore eius. quia angelus domini exercituum est. Hoc. ascendente ab ortu solis. quia missa non est celebranda ante ortum solis. id est lucis. nisi de speciali licentia pape. Unde dicit sanctus Thomas in parte quarta. lxxviii. ar. ii. ad quartum. et in libro secundum. di. cii. q. i. ar. ii. q. ii. quod missa potest dici quando incipit apparere aurora. non autem de nocte nisi in nativitate christi. et in vigilia pasce. Tunc enim est digna celebratio missae sacerdos ascendit in scala gratie plus quam ex aliquo alio opere. Per oppositum mali sacerdotes ex illo descendunt usque ad profundum inferni. De psalmo c. vi. Ascendunt usque ad celos. id est boni. descendunt usque ad abyssos. id est mali presbiteri. anima eorum in malis tabescebat. Hoc. habentem signum dei vivi. id est presidentie spiritualis. seu presidentie sacerdotalis. Hoc signum habuit etiam dominus ihesus non sub ratione characteris. quia dicit sanctus Thomas in libro secundum. di. cii. q. i. ar. ii. et in parte quarta. lxxviii. ar. v. quod christus nullus habuit characterem. David. Juravit dominus et non penitebit eum. tu es sa. in eter. fm ordo. melchi.

Quartum signum est de penitentia sacramentali. unde quomodo aliquis cum cordis contritione confitetur peccata sua. quomodo sacerdos absoluit ipsum. in illo puncto datur in anima signum. quod dicitur ornatus. et non dicitur character sed ornatus. in tantum quod quomodo anima sic penitens recedit a corpore. demones qui veniunt ad mortem cuiuslibet videntes hoc signum fugiunt. Secundo de anima im-

penitenti. qui non vult exire de corpore. sic nec capus de carcere ad audiendam sententiam damnationis. De hoc signo dicit scriptura. Preceptum est illi ne lederet fenestram terre neque omne viride. neque omnem arborem. nisi tantum homines qui non habent signum dei in frontibus suis. Apocalypsis ix. Preceptum est illis. id est demonibus. Iohannes david orando hoc signum petebat di. ps. lxxv. Fac mecum signum in bono ut videatur quod oderunt me. id est demones. et confundantur. quomodo tu domine adiuvisisti me et consolatus es me. id est per gloriam. Ecce quare dicitur thema Multa quidem et alia signa fecit. Deo gratias.

De eadem sermo septimus. qualiter christus stat in medio presbiterorum.

Stetit ihesus in medio

discipulorum suorum. Iohannes xx. Secundum quod clare inveniri potest ratione et autoritate sacerdotes novi testamenti. et etiam omnes ecclesiastici dicuntur proprie discipuli christi. Romani. Illi enim qui continue student et cogitant loquuntur et ratiocinantur de doctrina alicuius doctoris recte dicuntur eius discipuli. ut grammatici dicuntur discipuli presbiteri. Philosophi etiam de doctrina philosophi. Idem qui corde cogitant et ore loquuntur doctrinam et legem doctoris ihesu christi et servant eius precepta. recte dicuntur discipuli. Auctas. Liga testimonium. signa legem in discipulis meis. Isa. viii. Nota. Liga testimonium. Lex evangelica dicitur testimonium scilicet de secretis celestibus testificando. Iohannes iii. Quod scimus loquimur. et quod vidimus testamur. Signa legem. id est veterem. qui non debet servari. quia figura fuit nove legis. Item alia auctas. Si maueritis in sermone meo. vere discipuli mei eritis. Iohannes viii. Nota. Si maueritis. scilicet studendo. cogitando. loquendo. conversando. tales sunt clerici qui continue cogitant. student. loquuntur. et ratiocinantur doctrinam christi in officio. Iohannes dicitur thema. Stetit ihesus in medio discipulorum suorum. Modo videndum est ex quibus operibus christus stat in medio discipulorum. Et invenio ex tribus. scilicet

- Primo per collaudationem angelicam.
  - Secundo per consecrationem sacramentali.
  - Tertio per conversationem spiritualem.
- Ergo stetit in medio discipulorum suorum. Dico primo quod christus stat in medio presbiterorum per collaudationem angelicam. Officia enim ecclesiastica dicuntur collaudatio. a eo quod est simul et laudatio. quia angeli nobiscum laudant dominum. Hunc fit officium in aliqua ecclesia quin angeli sint presentes nobiscum. Auctas. ps. lxxvii. Pre-

uenerunt principes cōiuncti psallētibz in medio
iuuēcularum tympanistriarum. Principes dicunt
sancti angeli. ut exponit Bern. Ratio. qz sic
quilibet rex huius mundi dicitur princeps. ita ange-
lus. imo magis. eo qz minor angelus celi est ma-
ior quolibet rege huius mundi in honore et di-
gnitate. Preuenerunt ei principes. s. angeli. qz
anteqz dicat psalmos iam sunt iuncti vobiscum
ad psalmodiam dicendam. ut exponit Bern. No-
ta in medio iuuecularum tympanistriarum. non dic-
vetularum. Synagoge dicuntur vetule. s. ecclie
xpiane dicuntur iuueculae tympanistrice. Non
solum angeli. s. etiam ipse rex angelorum est in medio
quod patet ex suo testimonio. Matth. xvij. Ubi
duo vel tres congregati sunt in nomine meo. ibi sum in
medio eorum. In hac autoritate Christus ostendit no-
bis tria que debemus habere faciēdo officium diuinum

Primo quod simus duo vel tres et non plures
neque pauciores. Duo sunt chorus dexter et si-
nister. vel tres per illis qui sunt in pulpito. vel
duo sunt cor cogitādo. et os loquēdo. quia
officium non debet dici solum cōtemplando. s. et
simul cōtemplando et loquendo. unde si os
dicit officium et cor cogitat aliud. iam non sunt
duo. Ideo dicit Aug. Psalms et hymnis
cum oratis deum. hoc verset in corde quod pro-
feret in ore etc. Alias christus dicit Matth. xv.
Populus hic labijs me honorat. cor autem eorum
longe est a me etc. Duo representant duas Christi
substantias. s. diuinitatem et humanitatem. tres
autem tres personas trinitatis. De his tribus dicit
scriptura. In tribus beneplacitum est spiritui meo
que probata sunt coram deo et hominibus. Eccl. i.
xxv. Coram deo et hominibus comprobata quando
chorus dexter et sinister cantat cōtendendo etc. quod repro-
bati sunt coram deo et hominibus. Ideo au-
setis vos etc. Nota cum dicitur in nomine meo.
Luc. ij. Uocatum est nomen eius ihesu. i. salua-
tor. Tunc clerici sunt congregati in nomine iesu
quoniam procurant honorem dei et saluationem animarum
viventium et defunctorum. Multi tamen congre-
gantur in ecclesia non in nomine ihesu sed denarium
quod aliter non veniret nisi sint ibi presentie. Dicunt
aliqui. Non introducā malā consuetudinē
surgendi ad matutinas etc. Unum raro visitat
ecclesia a pluribus nisi amore denarium. nec au-
diunt confessiones. et sic de alijs sacramentis. ta-
les receperunt mercedem suam. Mat. vi. Ex ista
ratione dicebat apostolus. Omne quodcumque facitis
in verbo aut in opere. in nomine domini ihesu christi sa-
cite. ad Col. iij. Nota ibi. ego sum in medio.

quoniam opus sit pro suo honore certitudinaliter ipse
est in medio. et hoc sequitur signo quod in quolibet
sermone facto in nomine ihesu christi. ipse est ibi.
Ideo sitis auisati. et considerate. quod ibi est pa-
pa ihesu et cardinales. s. angeli quod debetis com-
posite stare in choro quoniam staretis si rex vel pa-
pa esset in vespis etc. Dic quod sunt dicēdo de-
uote septem hore canonicę. de quo loquitur ca-
dolentes. extra de cele. mis. vbi precipit ecclesia
quod officium diurnum pariter et nocturnum quantum
deus dederit deuote psoluat. Dico secundo
quod Christus stat in medio per consecrationem sacramentalē
Iam videtis quod in missa sacerdos tenet ho-
stiam consecratam in medio manuum suarum. et ipsam
recipit in medio corporis. David in ps. Deus
stetit in synagoga. i. cōgregatiōe deorum. i. an-
gelorum. qui dicuntur dei non essentialiter sed partici-
patiuę. In medio autem deos. i. sacerdotes di-
iudicat. i. diuersimode iudicat et cōdemnat
propter defectus quos faciunt in missa. Primo iu-
dicat sacerdotes et ipsos reprehendit de matē-
ria sacrificij. si non est ita preparata ut decet. s. et
quod hostia sit munda. alba. et sine macula. et ro-
tunda. quia significat eternitatem dei. Item
de materia sanguinis quod sit vinum purum et bo-
num et non acetosum. De quo sanctus Thome. vide
iij. scilicet. di. xj. q. ij. arti. iij. q. ij. et. iij. p. q. lxxiij.
arti. v. ad secundum. vbi dicit quod de aceto non potest
conferri sanguis. s. de vino acetoso bene. s. sit
peccatum. Secundo iudicat ipsos de forma
si dicitur ut debet dici. Dicitur illos qui anhe-
lant et cum capite faciunt signum crucis. Idem
de forma consecrationis sanguinis. et quod aliqui
dicunt festinater nimis. alij nimis spaciose.
Tertio iudicat de instrumentis immundis.
s. et corporalibus panis seu mappis. et calice et ca-
delis. Item quod illud quod seruit altari ut cade-
labra etc. non seruiat vobis in domo vestra vel in
mensa. quia ut dicitur re. iu. li. vj. Quod semel
dicatum est deo. amplius ad usus humanos non
est transferendum. Quarto iudicat intentiones
si celebrant pro pecunia. ut iudas vendendo
christum. quod accipe pro missa aliquid quasi precium eius
est symonia. non autem si sumat quasi stipendium
ut dicit sanctus Thome. scilicet. de. q. c. arti. ij. ad se-
cundum. et. iij. di. xxv. q. iij. arti. ij. q. j. ad quartum
Et tales cōter dant missas pro pecunia in confessi-
one. Quia dicit sanctus Thome. iij. pre. q. lxxij. arti.
ix. et quilibet. x. q. vij. et. iij. scilicet. di. xij. q. j. arti.
ii. et. di. xxij. q. j. arti. iij. quod celebrans mis-
sam in peccato mortali. vel inducens talē scien-
ter peccat mortaliter. Quinto iudicat verum

celebrant male parati et sine deuotione. Ecce
 que dicit diiudicat. i. diuersimode et ex diuer-
 sis causis iudicat. Iohannes apostolus. j. ad Cor. xj.
 Probet autem seipsum homo et sic etc. Probet. s. mo-
 tiuū celebrandi quod habet. et sic de pane illo edat
 etc. Dictis verbis nihil remanet ibi de pane
 nisi solū accidētia. vnde dicitur doc. iij. scilicet. dis.
 xij. et est de necessitate fidei. Si dicat. De quo
 ergo sunt vermes in hostia etc. Rūdeo quod illud
 sacramētū ē miraculis plenū. ita quod illa acci-
 dētia habēt vigore substantie. quia per se subsistūt.
 Iohannes de illis accidētibus generant vermes. quia
 habēt virtutē substantie. De hoc vide sancto
 Thome. iij. scilicet. dis. xij. q. j. ar. ij. et. iij. pre. q. lxxv
 vij. ar. ij. Et dicitur panis nō materialis sed celesti-
 alis. Iuxta illud. Ego sum panis viuus qui de
 celo descendi. si quis māducauerit ex hoc pa-
 ne viuet in eternū. Iohannes. vij. Nota iudiciū
 sibi māducat. i. damnationē. Dic glo. Amb.
 Ita puniet ac si christum propriis manibus interfe-
 cisset. Nota de sancto Thome. in. iij. q. lxxx.
 arti. ij. et. iij. scilicet. dis. it. dicentē. quod peccatū in-
 digne sumentū eucharistiā est min⁹ graue
 peccat⁹ commissis in deū. et graui⁹ peccat⁹ tra-
 primū vel seipsum. et est etiā min⁹ graue peccat⁹
 occisiōis christi et peditiōis eius. et etiā min⁹ graue
 peccat⁹ eius in lutū. Iohannes antiq⁹ sancti dubita-
 bāt et valde timebāt si essent digni sacerdo-
 tio etc. Tertio christus ē in medio per conuersatio-
 nē spūalē. Quis debem⁹ spūaliter conuersari. et
 dicet nobis christus. Ego in medio vestrum sum sicut
 qui ministrat. Luc. xxij. Sed conuersatio spūa-
 lis debet esse per quattuor virtutes quas debem⁹
 habere in vita nra. que sunt

- Continētia psonalis.
- Abstinentia corporalis.
- Temperantia humanalis.
- Sufficiētia temporalis.

Primo enim in nra conuersatione debem⁹ hāc cō-
 tinētiā psonalē. s. viuere caste. Dicunt illos qui
 dicunt. Luxuria minimū peccatū ē mortale. ve-
 rū est in laicis. per respectū ad spūalia peccatā. Et
 dicit tñ. s. Thome. scda scda q. c. lxxij. ar. iij. et i. q.
 de malo. q. j. arti. j. ad. xij. quod fornicatio ē ma-
 ius peccatū his que sūt circa exteriora. et min⁹ his
 que sūt in deū. vel in psonā prīmī. Et sicut eun-
 dē. iij. scilicet. di. xxxij. q. j. ar. iij. et scda scda. vbi
 s. ar. ij. concubinat⁹ et quilibet coit⁹ extra matri-
 moniū est in legē nature et peccatū mortale. In
 sacerdotibus tñ et religiosis ē de maioribus pec-
 caris carnis. quia sacrilegiū. et ergo rōne istius
 magnū peccatū est furtū. mai⁹ est homicidiū. et

adhuc maius pūriū. Et dicit sanct⁹ Thome. in
 scda scda. q. lxxvij. q. mai⁹ est adhuc fractio
 voti simplicis. et mai⁹ fractio voti solēnis vel
 expōsi. vt in religiosis. vel annexi vt in p̄sb̄is
 ex ordinatiōe ecclie. Iohannes optet hāc continētiā
 psonalē. Iohannes dixit christus sacerdotibus. Sint lū-
 bi vni p̄cincti et lucer. etc. Lu. xij. Et ita null⁹
 et p̄sertim sacerdos hāc dicitur concubinas nec su-
 spectas familiaritates. Scda necessaria
 est abstinentia corporal. quia aliter nō potest homo viuere
 caste. Lu. xxij. Atredite ne grauef corda v̄ra
 etc. Iohannes hodie tot sūt luxuriosi. quia nō hnt absti-
 nentiā. quia sicut Hiero. veter mero estiuans. de
 facili in luxuriā spumat. Tertia virt⁹ neces-
 saria ē temperantia humanalis. s. ne nimis velit
 conuersari cū laicis. Rō. nā habem⁹ conditōnes
 imaginū que de longe apparēt pulchre. scda de
 ppe. quia tūc vident defect⁹ imaginū. Ideo de
 ecclesiasticis. antiq⁹ enim quā p̄sb̄i vel religiosi
 ibant per villam tarde et magna necessitate
 honorabant ab omnibus etc. Ideo apostol⁹.
 Exite de medio eorum et separamini dicit dñs.
 ij. ad Cor. vi. Quarta est sufficiētia tēpo-
 ralis. Debentes enim alimenta et quibus rega-
 mur his contenti sim⁹. j. ad Thim. vij. Non face-
 re debetis symonias. vsuras. nec tenēdo pe-
 cunias in posse iudeorum. nec facere mercan-
 cias. p̄sb̄i qui bene facit officiū suū. nunquā ege-
 bit. quia dicit christus. Primū quate regnum dei etc
 Luce. xij. et Math. vij.

Dominica prima post octauas pasce.

Sermo primus.

Ego sū pastor bo-

nus. Ioh. x. Sermo noster erit de
 sancto euāgelio hui⁹ dñice. Et ha-
 bebim⁹ multas bonas doctrinas per intelle-
 ctus illuminatiōe et vite reformatiōe. Sed
 pmo salutē beatissima virgo maria. Ver-
 bum ppositū per thēmate et fundamēto nostrī
 sermonis est verbū domini ihu christi de se lo-
 quētis dicēs. Ego sum pastor bon⁹. Boni-
 tas hui⁹ benedicti pastoris erga oues. s. fide-
 lium christianorum ostendit in sancto euange-
 lio hodierno. quadruplici rōne.

- Prima rō. quia cōparauit oues p̄ciosas.
- Scda rō. quia custodiuit eas studiose.
- Tertia rō. quia pascit eas copiose.
- Quarta. quia collocat eas secure.

Dico pmo quod christus vt bonus pastor emit su-
 as oues p̄ciosas. s. p̄cio sanguis sui. nō habet
 eas de furto. vel rapina. siue ex deceptione

sed emit eas precio iusto et superabundanti. De hoc dicit ipse in principio euangelij. Ego sum pastor bonus. Respondeo quod bonus pastor animas suas id est vitam corporalem dat pro ouibus suis. Respondeo quare dat tam preciosum precium est valor incomparabilis anime quod nulla creatura corporalis comparabilis est anime in valore. Unde si in statera diuine iusticie que est iusta et equa in parte una ponerentur omnes creature corporales. scilicet aurum et argentum margarite clemeta. sol. luna. et omnes stelle. et in alia parte una anima rationalis. plus ponderaretur in valore anima rationalis quam omnes creature. Autoritas. Quid enim predest homini si mundum uniuersum lucratur. anime vero sue detrimentum patitur. aut quam dabit homo commutationem pro anima sua. Math. xvi. quasi dicat. nullam sufficientem. Parum lucratur qui perdit animam. Si ergo pro redemptione unius anime non sufficit totus mundus. quanto magis pro omnibus animabus. Ideo nullum erat precium sufficiens nisi sanguis christi infiniti valoris ex coniunctione diuinitatis. Unde si in statera diuine iusticie in una parte essent omnes anime et in alia minima gutta sanguinis christi. plus ponderaretur in valore sanguis christi quam omnes anime ex coniunctione diuinitatis. nec aliud precium sufficiens poterat dari. De hoc dicit scriptura. Scientes quod non corruptibilibus auro et argento redempti estis de vana vestra conuersatione paterne traditionis. sed precioso sanguine quasi agni incontaminati et imaculati ihesu christi. i. Petri. i.

Nota. paterne traditionis. id est venditionis. Dic quomodo pater noster Adam vendidit se et totum genus humanum precio unius pomi. licet non legatur cuius erat speciei. et fuit captiuus dyaboli ipse et vxor et consequenter omnes filij. Auctas. De quo enim quis superatus est. scilicet duello. huius et seruus est. i. Pe. ij. Sic adam et eua consentientes peccato reddiderunt se dyabolo. Si ergo captiuus generant filios. filij etiam sunt captiuus. Sed venit christus optimus mercator de celo in terram. sciens valorem animarum. dedit non pomum nec aurum etc. sed solum sanguinem preciosissimum inestimabilis valoris quo redemit nos. Ideo dicit. redempti estis. Nota. redempti. id est iterum empti. Unde conclusio est rheologie quod minima gutta sanguinis christi erat precium sufficiens et superabundans pro mille mundis redimendis virtute diuinitatis et infinite charitatis. Non cogitate quod guttas sanguinis christus pro nobis dedit. Primo adhuc puer in circumcisione. et in prima gutta redemit

nos. Idem in secunda etc. Secundo in nocte passionis. quot guttas sanguis emisit. Lu. xxiij. Factus est sudor eius sic gutte sanguis decurreris in terram etc. quilibet gutta fuisset precium sufficiens. Tertio quando fuit adductus in domo pylati etc. Quarto quando fuit coronatus spinis totum caput fluxit sanguine Quinto quando fuit crucifixus in manibus et pedibus. quot gutte sanguinis cadebant super caput virginis Marie. Itaque quot lachrymas. quot guttas sudoris. quot labores dum iret predicando. Ideo non dicit. empti estis. sed redempti. id est pluries empti. Ideo apostolus habemus redemptionem. non dicit emptiores pro sanguine eius. remissionem peccatorum pro diuitias gratie eius. que superabundauit in nobis. ad Ephe. i. Ecce prima ratio quare christus est pastor bonus. quod oues suas emit preciose. Nota moraliter. Hic pensari potest si tanti valoris est anima et christus tantum precium dedit. quomodo quilibet debet animam suam custodire. Quomodo est dignus magna reprehensione ille qui pro aliqua utilitate mundana. vel pro aliquo bono terreno consequendo dat animam suam dyabolo peccando mortaliter. quia tunc anima venditur dyabolo modico precio superbie vel auaricie. et sic de alijs peccatis. tunc animam careat tempore emptas das pro tam vilis precio. Dicatur parabola de mercatore ditissimo. qui in nudinis exposuit totam suam pecuniam et emit unam preciosam margaritam. et dedit illam vxori. que posuit ad bursam suam et transiit quedam mulier portans lactucas. et dedit illam pro lactucis. Nunquid iudicatis vos ipsam fore stultam vel fuisse. Similiter vos estis in hac vel tali fatuitate. Iste mercator est christus qui venit de celo ad forum et feriam huius mundi. et emit preciosissimam margaritam. scilicet animam. pro qua dedit totum suum sanguinem. et commisit eam mihi meam. tibi tuam. Uetula cum lactucis transiens est temptatio dicens. O qualis delectatio etc. Et quando sibi presentis tunc tradis sibi margaritam. id est animam. Verbi gratia. quando temptatio temptat te de vana gloria superbia. et sic de alijs peccatis. tunc vendis animam. vel quando pro modico lucro iuras false. Alij dant pro modica delectatione. sicut luxuriosi. Alij pro vno prandio vel tacea vini. ut gulosi frangendo ieiunia. Alij pro vna dormitione. ut accidiosi quando dimittunt missam etc. Ideo scriptura dicit Deut. iij. Custodi te metipsum et animam tuam solliciter sed ne redeat in seruitutem dyaboli. Quando reuertetur mercator. id est christus in morte. hodie vel

cras. Quid dicet vobis. Videte quomodo est cauendum a peccatis. Dicit ille doctor Leo papa in sermone passionis domini. Agnosce o christiane dignitatem re. Dico secundo. Bonus pastor ipse custodit oues suas studiose. Ita videtis quomodo quilibet dominus qui habet oues in terra ubi sunt lupi bene custodit. Sic facit ipse de christianis ne a lupis inferni deuorent. De hoc dicit ipsemet in secunda parte euangelij. Mercenarius autem et qui non est pastor etc. vsq. me mee. Ubi ponit differentiam inter verum pastorem et mercenarium. Nota quomodo dominus qui habet oues in desertis dant duas custodias ouibus. scilicet pastorem et canem contra lupum latrantem. Sic ipse ad custodiam ouium suarum dat duas custodias. scilicet pastorem et mistro. Pastores sunt sancti angeli. Unum doctrina est sacre theologie. quod quilibet ab ortu natiuitatis sue habet angelum ad custodiam deputatum. De hoc vide Theobaldus. i. parte. q. cxiij. Dicite petice. Quomodo mulier dicit parere ipse in celo vocat unum angelum nomine suo. quod omnibus eis nomina vocat dicentes. Comitto tibi filium vel filiam. custodias etc. Proles nascendo per spiritum recipit per angelum in manibus angeli. id est in custodia et diligentia quasi obstetricis. quantumcumque sit presbiter. Ex quo sequitur quod nunquam aliquid mulier parit sine obstetrice. Dicit Hieronymus super illo verbo. Angelorum. id est hominum. spiritus videtur faciem patris mei qui in celis est. Math. xvij. Dicit h. glo. Hieronymus. Magna est dignitas animarum. ut vnaqueque habeat ab ortu natiuitatis sue bonum angelum ad custodiam deputatum. Nota. vnaqueque. nullus dominus dat unum pastorem cuiuslibet ouium. sed committit. c. vlt. ce. vni pastori. Ipse homo tamen diligit animas quod cui libet dat suum pastorem siue custodem. Ecce quomodo custodit oues. Cogitate hoc etc. Si rex haberet oues sic antiqui habebant David et alij reges. et diceret militibus suis et baronibus. Comitto vobis illas oues deserti ut ipsas custodiat. quomodo indignarentur ipsi nec haberent patientiam. et sancti angeli. quorum minor est maior quam sit h. papa rex vel imperator. reputat sibi ad honorem quod deus velitis committere creaturas quas fecit ad imaginem et similitudinem suam et redemit sanguine suo. et regratiantur deo. Nec vnquam angelus deserit creaturam sibi commissam vsque ad mortem. quam tunc ducit ad paradysum si sit perfecta. vel ad purgatorium. vel ipsas dimittit in manibus demonum si sit impenitens et mala. De hoc dicit. Angelis suis mandauit de te. ut custodiant te in omnibus vijs tuis. Nota vniuersaliter in omnibus et per mare et per terram etc. Moraliter habetis hic doctrinam quam habetis aliquam temptacionem vel occasiōem

peccandi. quod cogitatis penitentiam angeli. Nullus enim fur faceret furtum alio vidente. nec luxuriosus luxuriam. Cogita quod angelus spiritus te videt etc. Item Bern. In quolibet angulo et quolibet diuersorio da reuerentiam angelo. et noli penitentiam eo facere quod me penitentiam facere non auderes. Secundo ipse ad custodiam ouium suarum dat canes qui latrant contra lupos inferni. Sed canes sunt omnes qui habent officium predicandi. Magis enim timet et terrent demones clamore et latratu predicationis quam lupi latratu canum. Maior dignitas est esse tale ministrum et canem. quod est officium apostolicum. ouium christi quam esse patriarcham vel prophetam. Auctas. Job in persona christi crucifixi dicit. Hunc deridet me iuniores tempore. quorum non dignabar presbiter ponere cum canibus gregis mei. Job. xxx. Nota. Hunc. scilicet. in articulo passionis deridet me iuniores tempore. scilicet iudei qui tunc erant. quorum patres qui sunt patriarche et prophete. non dignabar ponere cum canibus gregis mei. scilicet cum apostolis. quod maioris dignitatis fuerunt apostoli et viri apostolici quam patriarche et prophete. Nota quomodo est magnum officium predicatoris. et cum quanta vigilatia exercendum. viriliter latrando. Iohannes David ps. lxxvij. Dixit dominus ex basan conuertam. conuertam in profundum maris. Ut intinguat pes tuus in sanguine. lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso. Nota. Dixit dominus ex basan. id est confusione. conuertam. scilicet peccatorem. conuertam in profundum maris. id est amare contritionis. Et quomodo fiet istud. Respondit David. Ut intinguat pes tuus. scilicet corpus. in sanguine. scilicet passionis. et lingua canum tuorum. scilicet predicatorum de christi passione predicantium. ex inimicis. supple liberant oues. ab ipso. scilicet christo. et non virtute predicationis. Moraliter. Modo canes dati christo ad custodiam ouium fecerunt pacem cum lupis inferni. Ideo oues male custodiunt. Nota hic parabolam. de Esopo. de canibus et lupis volentibus bellare. Quidam lupo antiquus qui multa viderat et audiuerat dixit Rogo quod ante prelium permittatis me loqui cum canibus. Qui dixit canibus Magnam malum erit vobis bellare nobiscum. quam vel eritis victi. et sic male per vobis. vel victores. et si morimur. vos perditis vitam. quod nobis mortuis non indigent vobis. Hoc audito. canes dissimularunt et fecerunt pacem. Significatum huius parabole est bonum. Lupi sunt demones. canes autem predicatorum qui debent bellare. sed pacem fecerunt. Quia iam predicatorum non latrant contra demones per custodia ouium. Sed ut videant clericum. aut habeant familiaritates. pecunias.

zē. p̄dicant doctrinas poetarū et nō xp̄i. Jō iam verificat illud Jsaie. lvi. Omnes bestie agri venite ad deuoranduz. vniuerse bestie saltus. Speculatores eius ceci om̄s. nescierūt vniuersi. canes muti nō valentes latrare. vidētes vana. dormiētes z amātes somnia. z canes impudētissimi nescierūt saturitatē. Jp̄i pastores ignorauerūt sciētā. Oēs in viā suā declinauerūt. vnusquisq; ad auariciā suā a sūmo vsq; ad nouissimū. Jō deuorat lupi. s. demones tot oues. Si dicatur mirū est q; aliq; ouis pereat. q; h̄z angelū custodē zē. Rūdo q; deus p̄ angelos custodit oues. s; nō cogit liberū arbitriū. Xps̄ p̄cipit Angel⁹ s; p̄siliū dat z inducit. sed nō cogit. Verbi gr̄a. Xps̄ vt dñs et pastor p̄ncipalis p̄cipit humilitatē. z angel⁹ te inducit ad eādē. si es ita mal⁹ z indurat⁹ i malicijs tuis zē. q; nō vis credere xp̄o p̄cipienti. nec angelo p̄silianti. s; vis facere supbiā. pompā zē. Jtē de alijs virtutib; z vicijs oppositis. Ecce quare perdunt oues xp̄i. Quia nolūt stare sub cura seu regimie pastoris. Jō David Errant sicut ouis q; perijt zē. Dico tertio q; bonitas pastoris xp̄i oñdit in hoc q; oues suas pascit copiose. s. in sacramento altaris. Multū enim est qñ dñs p̄mittit comedere oues in orto suo. multo mag; qñ in sua mensa z de suo pane. Plus facit xp̄us ouib; suis q̄s p̄mittit comedere in domo. s. ecclia et in mensa sua. s. altari. q; dat nō panē s; corp⁹ suū in cibū z sanguinē suū in potū. nō vnū frustū s; totū corp⁹. De h̄ diē euāgelij. Sic nouit me pater z ego nosco patrē. z aiaz meā pono p̄ ouib; meis. Dicit h̄ Greg⁹. q; h̄ dicit de sacramento altaris. Fecit xp̄s qd̄ monuit ostendit qd̄ iussit. Bon⁹ pastor animā suā p̄ ouib; suis posuit. vt in sacramento nostro corp⁹ suū z sanguinē verteret. z oues q̄s redemerat carnis sue alimēto satiare. De ista pastura p̄phetia. Ezech. xxxiij. Nec diē dñs Ego pascam oues meas in montib; isrl. In pascuis vberrimis pascam eas. z in montibus excelsis. s. in trib; substātijs altissimis q; sunt in hostia cōsecrata. Unde altior mons seu creatura mūdi corporalis z melior est corpus ihu xp̄i. qd̄ ibi est in hostia. Math. xxvi. Accipite z māducate. Hoc est corpus meū. dixit xp̄s in tena aplis. Secundus mons altissimus sup oēs creaturas spūales melior z excellentior est anima xp̄i. que ibi est etiam in hostia cōsecrata p̄ naturalē cōcomitantā

Tertius mons altissimus q; de omnib; substantijs liquorosis melior z excellentior ē sanguis xp̄i. q; ibi est p̄ naturalē cōcomitantā. Ideo nō dat vobis in calice. Item sup oēs creaturas corpales z spūales z liquoros est diuinitas. q; est tota i hostia cōsecrata. Ecce q̄lis bol⁹. Ecce quare diē. Ego pascā oues meas zē. Moraliter. Si q; vultis esse cū angelis in pascuis paradisi. cōcate quolibet anno i pasca bene parati. als nunq; recipiemini in paradiso. Et ē magna rō. q; q; nolunt recipere xp̄m in domo sua. nō recipiant a xp̄o i paradiso. Amē amē dico vob. nisi māducaueritis carnē filij hois z biberitis ei⁹ sanguinē non habebitis vitā in vob. Joh. vi. Qui autē cōmunicat recipiunt a xp̄o dicēte. Dignū ē q; me recepisti vt te recipiā i domo mea. Math. xxv. Euge fue bone z fidelis zē. Nota. q; sic q̄libet anno xp̄s d; recipi sacramentalit̄ sic in q̄libet dñica d; recipi spūaliter i missa in q; sacerdos ip̄m recipit sacramentaliter. et totus pplus ip̄m recipit d; spūaliter. Jō diē sacerdos in cōcando. Refecti cibo potuz celesti zē. Hō diē refect⁹. q; sic oia mēbra corporis reficiunt cibo ab ore sūpto. sic de corpore ecclesie oia mēbra cōiuncta reficiunt. zē. Dic quō seruatis quattuor cōditionib; debent christū recipere in missa spūaliter in dñica. Prima. ne sint potati. s. ad Cor. xj. Cū cōuenitis ad māducandū inuicē expecate. s; nō bibatis quādo zē. Secūda vt sint in confessione. quia quādo homo inuitatur semp debet esse in manuum ablutione. David. Popu⁹ eius z oues pascue ei⁹. introite portas ei⁹. s. ecclie in p̄fessōe. Non diē in ep̄la vel in euāgelio. Tertia ne loquāt i ecclia. Nec diē dñs de⁹ sanct⁹ israhel. Si reuertamini z quiescat; salui eritis. In silentio z in spe erit fortitudo vestra. Jsa. xxx. Nota. Si reuertamini. s. a laborib; z negocijs temporalib;. Quarta ne recedant quisq; datur cōgeries bñdictōis. iuxta illud Deut. xxxij. Date magnificentiā deo nostro dei perfecta sunt opa zē. Dico quarto q; xp̄s tanq; bon⁹ pastor oues suas collocat secure. Sic pastor in sero collocat oues suas zē. Idē facit xp̄s. De h̄ q̄rta pars euāgelij. Alias oues habeo q; nō sunt ex hoc ouili zē. vsq; in fines. Vñ bona gens video q; vos q; habet; oues in monte in pascuis. cum veniet nox ponitis eas in aliquo ouili ne lupi deuorent eas. Sic facit iesus de nobis qñ venit

vesper. s. dies mortis ih̄s collocat animas i
pariso si bñ viterūt. ne lupus. i. dyabol⁹ eas
denoret. Et loquit x̄ps angelis dicēs. Alias
oues habeo. s. hoīes et mulieres. et illas opor
tet me adducere. s. p̄ innocentia. vel p̄ obedi
entia. vel p̄ penitentia. Ouile seu locus ouū
barū vbi in nocte mortis securissime requi
escent est celum empirreū. s. societas angelo
rū. et sit vnū ouile et vnus pastor etc.

De eadē dñica. Sermo secūdus.

¶ Hec unum ouile

et vn⁹ pastor. Joh. x. In p̄nti fmo/
ne iuxta motiū themat⁹ volo vo
bis p̄dicare et declarare quō aīe sancte collo
cant et ordinant in paradiso. et si vultis tenere
bonā vitā sciētis cum quib⁹ angelis eritis
collocandi in paradiso. Credo q̄ erit mate
ria deo gratiosa et acceptabilis. et nobis p̄fi
cuosa et meritoria. Sed p̄mo salutē virgo
Maria. Pro hui⁹ verbi declaratiōe et veni
endo ad materia p̄dicandā sciendū. q̄ inter
antiquos doctores et magistros fuerūt due
magne questiones de ordinatione animarū
et angeloz in paradiso. Questio p̄ma erit de
p̄minencia. secūda de residentia. Prima
de p̄minencia. Utrū angeli in celo sint su
periores et altiores animab⁹. vel econuerso.
vel sint equales. Secūda de residentia.
An angeli om̄s in gloria sint ad dexterā x̄pi
et anime ad sinistra. vel per oppositum. vel si
stant similes. Hec questiones erant difficiles
ad sciendū. sed christus eas declarauit. Re
spōdendo ad vnā questionē quā sibi fece
runt iudei. de qua loquunt tres euāgeliste.
scz Math. xxij. Mar. xij. Luc. xx. Dic histo
riā de questione facta christo de muliere que
habuit septem viros. in resurrectione cuius
esset vxor. Quib⁹ x̄ps respōdens dixit. Filij
hui⁹ seculi nubūt et tradunt ad nuptias. illi
s̄o q̄ digni habebunt seculo illo nō nubunt
neq; ducūt vxores. neq; em̄ vltra mori pote
runt. Equales em̄ angelis sunt. Lu. xx. Pa
ter respōsio ad primā questionē de p̄minen
tia. q̄ angeli nō sūt superiores animab⁹. nec
econuerso. sed anime et angeli sunt equales. s.
in puritate. dignitate. et glia. Secūda q̄
stio est de residentia. que p̄z ex alia x̄pi respō
sione quā fecit iudeis dicēs. Erratis nesciē
tes scripturas neq; virtutē dei. In resurre
ctione em̄ neq; nubūt neq; nubent. sed sunt
sicut angeli dei in celo. Math. xxij. Nota ly

sicut est aduerbiū et dicit similitudinē. ergo
angeli nō erūt ad dexteram et anime ad sini
stram. vel econuerso. sed erūt simul. Et h̄ dic
thema p̄positum. Fiet vnū ouile. s. de homi
nib⁹ bone vite et de angelis. s̄b vno pastore
scz x̄po regnante sup oēs. Modo ex doctri
na x̄pi et apostoli Pauli et Johānis euāge
liste q̄ hoc viderūt ex x̄pi ostēsiōe eis facta
nos scim⁹ ordinationē paradisi quō ibi sunt
nouem ordines angeloz. vt expresse h̄ ponit
Dionys⁹. qui habuit a paulo quos ordines
beat⁹ Johānes vocat plateas. Et platee ci
uitatis aurū mundū tanq̄ vitrū plucidum.
Apoē. xxi. Nota corporalem pulchritudinē
plateaz. In tantū q̄ si possent videri etc. In
prima platea sunt angeli sic dicti. Et de isto
ordine q̄libet n̄m habet vnū angelū ad cu
stodiā deputatuz vbi sunt plures q̄ sunt in
mūdo folia arborū. Dicit sanctus Tho. q̄ si
cut quātitas p̄tinua istoz inferioz nō ē nisi
punctus respectu quātitatis celi. Sic quā
titas discreta rerū mūdānarū nihil est respe
ctu quātitatis discrete illoz qui sunt in celo
Et in hac p̄ma platea ē capitane⁹ Raphael
Secūda platea altior ē archangeloz. Capi
taneus est Gabriel. Tertia platea ē p̄ncipa
tuū. Capitane⁹ est Michael. Ancras Dañ.
x. Ecce michael vnus de p̄ncipibus p̄mis.
Quarta omnib⁹ p̄dictis excellētior est pote
statū. Nescit quis est ibi capitane⁹. qz deus
nō reuelauit nisi de trib⁹ p̄dictis. Quinta pul
chrior est statū. Sexta dominationū. Se
ptima thronoz. Octaua cherubin. Nonā
omnib⁹ alijs maior. nobilior. et pulchrior. se
rabin. Anime autē collocant quedam in
p̄mo ordine. quedam in secundo etc. Nulla
autem est sup om̄s ordines angeloz nisi so
lus christ⁹ cū virgine Maria a dextris ei⁹.
Dico. Non est fas credere aliquē sanctorū
om̄s ordines angeloz transcendere nisi so
lum virgo Maria. de qua dic̄ ecclesia. Exal
tata es sancta dei genitrix sup choros ange
lorum ad celestia regna. Et sic fiti celo em
pirreo vnū ouile et vn⁹ pastor. Nō declara
bo vobis que aīe vadūt in p̄mo ordine et q̄
in seculo etc. Et dū ego dicam. quilibet ve
strū cogitet de seruideat. si teneat talē modū
viuendi. Unde sicut sunt in celo nouē pla
tee seu ordines angeloz. sic sunt in h̄ mūdo
nouem modi bone vite correspondētes no
uem ordinib⁹ angeloz. et qui sunt in primo
gradu bone vite collocant in primo ordine.

Primus modus seu gradus bone vite est afflictio penitentialis. scilicet de peccatis. de quibus nullus potest excusare facere penitentiam per tempus. converti ad deum. propter cum proposito non redeundi ad peccata. Confiteri. vitare occasiones peccandi. affligere carnem aliquo modo. vel ieiunio vel cilicio vel disciplinis etc. quod occasio est carnis peccandi. Tales quando decedunt facta indigna premia. quod alibi complebitur in purgatorio. quando talis est in articulo mortis subito angelus custos ascendit in celum. Et Christus interrogat. Que noua. scilicet sciat omnia tamen ipse interrogat iustum et impium. psalmus. x. Rendet angelus dei. Domine motus sunt tot anni quod vos commisistis mihi tale et motus est in articulo mortis. et domine viri sic et sic etc. Et ergo gaudet et dicit filio. Fili honoratus est. et quod amore vestri fecit et non ex vana gloria. Tunc Christus vocat Michaelē dicens. quod vocet angelos et mittat ad sociandum et liberandum a demonibus. De haecitas. Si fuerit pro eo angelus loquens vestrum de milibus ut annunciet hominibus eorum. miserere et dicit. Libera eum ut non descēdat in corruptos. Inueni in quibus propter Job. xxxij. Hoc videtes et sciētes filij vestri parui petunt pro gratia a christo ut honoret patrem vel matrem etc. Et descēdunt cum angelis. ut super per multos miraculis. Anima statim sentit presentiam angelorum. et separata a corpore statim videt angelos et aias. et cognoscit omnes. et salutatur eos dei. O angeli benedicti et vestri mihi. Deinde vocat filios nostrorum dei. Et ubi frater tuus maior. Rendet in inferno est. Ho. quod de magnis pauci saluantur. quod sunt pleni superbia. Quāuis aia dum est iuncta carni non potest videre nisi carnalia vel corporalia etc. Deinde ascēdunt in celum et aia ascendit in medio angelorum ad instar nobilis sponsae quae in die nuptiarum associatur a baronibus etc. De haecitas. Factum est ut moreretur medicus et portaretur ab angelis in sinu abrae. id est in gloria paradisi. Luc. xvj. Et quando sunt in porta paradisi portarum aperuerunt et intrant. et statim in prima platea fit magnus festus ab angelis. Auētas. Dico vobis quod gaudium est coram angelis dei super vno peccatore penitentem agentem. Lu. xv. Bis ponit auētas. in dicto ca. quod gaudet tam angelus quam etiam sancti. Quāto magis gaudet et angeli et sancti super vno peccatore penitentem complere et celum introeunte. Deinde venit aia usque ad christum. et ibi coronatur ab ipso christo. Quod quilibet amor. Auētas. Iusti autem in perpetuum viuunt. et apud dominum est merces eorum. et cogitatio eorum apud altissimum Iohannes accipiet regnum decoris et dyadema speciei de manu domini. Sap. v. Quātū gaudet rex in die coronationis suae quā

coronatur ab ipso. quod coronatio nihil est respectu illius coronae quae amitti non potest. Tunc aia coronata. dicit Christus. Collocet in ordine angelorum in cathedra. Ergo bonum est facere penitentiam de peccatis. Iohannes Christus. Penitentiam agite appropinquabit enim regnum celorum. Math. iij. Secundus gradus seu modus bone vite est melior. scilicet deuotio spiritualis per additionem. quod ultra afflictionem penitentialem habet deuotionem spiritualem quae est melior. Respondeo. quod melior est aia quam corpus. Afflictio penitentialis tangit corpus. sed deuotio tangit aiam quae est melior corpore. Spiritus est qui viuificat. caro non potest deus. Iohannes. vi. Corpus enim omnia bona habet ab aia sed videre. audire etc. Deuotio spiritualis est quando homo libenter et cum gaudio facit spiritualia. ut orare. Non religiosi et clerici dicunt suum officium deuote et distincte surgunt ad matutinas de nocte quod dicunt in memoriam passionis seu captiuitatis christi. Idem de alijs horis canonicis. Secundus de illis qui dicunt matutinas albas vel rubeas. nec celebrant nisi per pecunias. Idem de deuotione spirituali secularium. facere orationem quilibet die deuote. non induendo etc. audire missas et sermones in dominica cum silentio. confiteri et communicare etc. Non tales decedunt collocantur in secundo ordine. scilicet archangelorum secundum practicas plus dicitur. et fit eis maior honor. quod ultra afflictionem penitentialem habuerunt deuotionem spiritualemente. Et in qualibet platea fit magnus festus dicendo. Felix dies. felix hora. felix tempus. felix mora in qua penitentiam compleuisti. cantando. Ratio est. quod decet quod in hoc mundo magis appropinquat deo quam etiam in alio similibus. Iohannes dicebat dauid. Ecce qui elongat se a te. sed per induotionem spiritualemente. pibunt in corpore et aia. Mihi autem adherere deo. sed per deuotionem spiritualemente. bonum est. psalmus. lxxij. Tertius modus est melior. scilicet miseratio fraternalis semper intelligitur per additionem. quando ultra afflictionem et deuotionem spiritualemente habent miseratio nem fraternalem. Dicunt doctores theologiae quod bonum sit ieiunium. quod est afflictio. Melior est oratio que est deuotio. Sed melior est elemosyna que est miseratio fraternalis. Quando homo compatitur pauperi tunc dat sibi de corde. Quando iuuat eum dando sibi cibum vel potum. tunicam etc. tunc dat sibi elemosynam de bursa. Dic modum dandi elemosynam portando pecunias in manu etc. Sic enim vitatur vana gloria in te. et verecundia in paupere. Seneca. Nihil carum emittitur quam quod precibus obtinet. Cogitate quod quando vadatis ad

ecclesiā vadat ad petendū elemosynā a tpo
zē. vel sanitatē. vel pacē. Ideo date z dabit
vobis. vel mutuādo sine vsura. Un̄ in aliq̄
casu. maior elemosyna est mutuare q̄ dare
zē. Itē secrete mittere paupibus verecūdis
bladū vel vinū vel vestes. Item puellis ad
maritandū. Item soluendo p captis. q̄n ta-
les moriunt. anima collocat cū maximo ho-
nore in tertio ordine. s. p̄ncipal̄. nō sine ra-
tiōe. ergo dicit tps. Beati misericordes q̄m
ipsi misericordiam consequent̄. *Math. v.*

Quartus modus oibz alijs p̄dictis melior
est paciētia virtualis. Ratio qz sunt multi qui
libēter faciūt penitētiā. z orant deuote. z fa-
ciūt elemosynas. s. in aduersitate nesciūt hā-
bere paciētiā q̄n deus dat eis aliquā tribulati-
onē. quia oia mala pene sūt a deo. vt infirmi-
tates quas habem̄ z paupertatē paciēter susti-
nere. nō indignari in corde. murmurare cō-
tra deū. De h̄ dico vob̄ mirabile de illo san-
cto homie Job ditissimo. q̄ habebat septem
filios nobiles. z tres filias. septē milia oues.
mille boues. tria milia camelos. q̄ngentas
asinas. z multas possessiōes z redditus. z vna
die pdidit oia. Die p̄terice quō veniebāt fui-
nūciantes sibi quō caldei ceperūt boues zē.
Qui in sine passiōe r̄ndens dixit. Audus
egressus sum zē. Dñs dedit. dñs abstulit. si-
cut dño placuit ita factū est. sit nomē dñi be-
nedictū. *Job. i. z ca. ij.* Et q̄n vos pdit̄ vnū
animal vl̄ aliud qd. maledicit̄ zē. ido paciē-
ter sustinere. h̄ est dei virtus que vocat̄ magna
Actuū. viij. Quādo tales decedūt collocat̄
in quarto ordine altiores *Michaelē*. scz in
ordine potestatū cū tanto honore q̄ nō suffi-
ciunt verba ad expr̄imēdū. s. cogitare. *Ido*
ap̄lus. Paciētia vobis necessaria ē. s. pro ista
glia habēda. vt volūtatē dei faciētes repor-
teris p̄missionem. s. illius glorie. ad *Deb. x.*

Quintus modus melior est. cōcordātia pri-
malis. q̄ est maior. Ratio. qz habere paciētiā
in hoc qd̄ deus facit. est de necessitate facere
f̄ntē. qz nō potes te vindicare de deo. s. de
iniurijs q̄ fiūt a primo. de quo hō pōt se vin-
dicare. z nō velle vindictā p̄ter deū. hec est
magna virtus. q̄n nec indignat̄ in corde. nec
aufert verbū. imo orat p̄ eis. quādo tales de-
cedūt collocant̄ in quinto ordine. s. virtutum.
Cogitate q̄ festa fiūt in quolibet ordine q̄n
transit zē. *Ido* ap̄lus. Si fieri pōt. quātuz
et vobis est cū omnibz hominibz pacē habē-
tes. Nō vosmetipsos defendētes. i. vindicā-

tes. charissimi. sed date locū ire. Scriptū ē
em̄. *Dibi vindictā z ego retribuā dicit dñs.*
ad *Ro. xij. z Dent. xxxij.* Nota. Si fieri pōt.
scz quātū est ex pte v̄ra requirēdo pacē. etiaz
si estis iniuriat̄. qz ibi est meritū. Sertus
modus alijs melior ē p̄sidiētia hūanal̄is. scz
p̄latoz eccleie z dñoz sp̄aliū. Hec est maior.
Ratio. qz nō solū respicit vtilitatē p̄prie p̄so-
ne vt alijs q̄nqz modi p̄dicti. sed vtilitatē etiā
toti populi sibi subiecti. qz non solū guber-
nat se bene in p̄sona sua z virtuose. sed etiam
totū populū sibi cōmissum. Verbi gratia. d̄
bono papa zē. vsqz ad rectorē. z de bono im-
peratore vsqz ad rectorē ciuitatis q̄n habuit
iustum titulū zē. Et q̄n sunt in dominio nō
solum gubernant p̄sonā in afflictioe penitē-
tiali z deuotiōe sp̄iali z miseratione fraterna-
li z in paciētia virtuali z cōcordia p̄ncipali.
imo vltra hoc regūt p̄lm̄ in iusticia. q̄a nec
amore nec odio nec pecunia faciūt cōtra iu-
sticiam. contentant̄ de suis redditibz. nō fa-
ciunt oppressiones zē. Idem de p̄latis eccle-
siasticis q̄ corrigūt peccata notoria. qz ex p̄-
dictis secretis q̄ nō cadunt in iudicio homi-
nū. sed dei nō puniūt siue ciuitas siue cōmu-
nitas. Quā tales decedūt collocant̄ cum ma-
gno festo z honore in sexto ordine. s. domina-
tionū. Die quō ibi sit magnū festū in quolibet
ordine transeundo. Dicit virgo *Maria* fi-
lio. Magnū festū debet fieri. qz tot anni sūt
q̄ nullus ascendit de talibz. qz oēs se male gu-
bernāt. Die d̄ illo q̄ post mortē apparuit ami-
co suo dicēs. Si fuisset de numero p̄lato-
rū nō fuisset de numero saluādoz. *Ido* dicit
scriptura. Si delectami in sedibz z sceptris o-
reges populi. diligite sapientiā vt in p̄petuū
regnetis. Diligite lumē sapientiē omnes qui
p̄estis populis zē. *Sap. vi.* Septimus sem-
per ascendendo est maior. s. paupertatis apo-
stolicalis. q̄n amore xpi hō despicit z amit-
tit oia bona sp̄alia. et est ita philocaptus de
paupertate q̄ nihil vult h̄ere nisi necessitatē. et
pcurat honore dei z saluationē animarum.
Quādo tales decedunt cū magnis honori-
bus collocant̄ in septimo ordine. s. cū th̄o-
nis. *Anctas*. *Beatus Petrus* p̄ se z p̄ alijs de
vita ap̄lica que sūt a xpo dicēs. Ecce nos
reliquim̄ zē. *Math. xix.* R̄ndit tps. Amen
dico vob̄ qz vos q̄ secuti estis me. in regene-
ratione cū sederit fili⁹ hois in sede maiest̄e
sederitis z vos sup sedes. *Lucas d̄.* Sederi-
tis sup thronos iudi. *xij. trib. i. r̄l. Luc. xij.*

Octau^o gradus melior est sapiētia diuina. qm̄ vltra paupertatē aplicā hnt sapiētia diuinā. z sūt illuminati. et in se habēt intellectū clarū. z illumināt alios i veritate fidei catholice. p̄dicando tenebras pctōz. Qm̄ tales decedūt collocant̄ i octauo ordine. s. cherubin. q̄ iterptat̄ plenitudo scie. Auētas. Qui docti fuerit fulgebūt q̄si splēdor firmamētī z q̄ ad iusticiā erudiūt mltos q̄si stelle i ppetuas eternitates. Dan. xij. Non^o grad^o oibz alijs sup̄dictis melior ē charitas sup̄nalis. Quia. maior hoz ē charitas. i. ad Cor. xij. Sūt aliq̄ s; pauci ita ardētes z inflammati in amore dei q̄ oīno sūt igniti q̄ nihil aliō volūt nec desiderāt nisi deū. amore cui^o oēs labores sūt dulces. sp̄ desiderāt esse cum xp̄o. Un̄ si de^o diceret eis. Adhuc optet p̄ annū expectare z viuere i mdo. Rūderēt. Q̄ dñe z q̄re nō statim zc. Nota s̄ illos q̄ fugiūt mortalitates exēplo duoz captoz. Just^o gaudet qm̄ dicit sibi q̄ eruat de carcere. sec^o de illo q̄ est p̄sci^o sibi zc. S; pauci sūt sic inflammati diuino amore. s; heu maior ps̄ d̄ vanitatibz mōdi vt miles d̄ pulchro eq̄. sacerdos d̄ pulchro bñficio. religiosus d̄ aliq̄ libro. s; nō de libro vite. s. xp̄o. mlieres de pulchra veste v̄ ornatu. laboratores d̄ pulchra possessiōe vel vinea. Inflamant̄ istis miseris statim dimittēdis. z nō curāt d̄ istis bonis ppetuis de xp̄o de s̄gine Maria. de sanctis. Qui s̄o in ppetuis z futuris z dei amore inflammati fuerint cū paulo. q̄ ait. cupio dissolui zc. qm̄ tales decedūt cū honore festis indicibilibz collocant̄ i nono ordine. s. seraphinoz. dicat̄ quō illa aia eleuat̄ a sanctis āgelis. vt depingit̄ d̄ magdalena. cū cāticis z instrumētis. z angeli respiciūt per fenestras suas z ipsam salutāt dicendo. O benedicta dies in q̄ incepisti seruire deo. Iō apl̄s. Sup̄ oia caritatē habete. qd̄ ē vinculū p̄fectiōis. ad Col. iij. Auert̄ vos. qz nisi teneat̄ aliquē modū viuēdi de nouē p̄dictis n̄ intrabit̄ paradisū. qz nō s̄ aliq̄ modi bñ viuēdi. ecce quō sit vnū ouile z vn^o pastor zc

De eadem dñica. Sermo tertius.

Peccata nostra ip

P se tulit i corpe suo sup lignū. p̄mano. Pet. ij. Sermo n̄ erit de fructu passiōis xp̄i. s. vitādi. destruēdi z expellēdi pctā. S; p̄mo salutē s. Da. Verbu^o p̄positū hz subtilitatē z difficultatē i theologia. Iō volo ipm̄ declarare duplici^o intel-

lectū fm̄ duas rōnes. p̄t̄ q̄s xp̄s pctā nostra ptulit in corpe suo sup lignū. Pr̄ia p̄ satisfactiōe generalē. z h̄ vt peccata p̄terita sint indulta. Sc̄da p̄ instructiōez s̄tualē. z h̄ vt peccata futura sint defensata z p̄pulsata v̄ cie/cta. Iō dicit̄ thema. Pctā n̄ra ip̄e ptulit. i. p̄fecte tulit. Dico p̄mo q̄ xp̄s ptulit pctā n̄ra in corpe suo sup lignū crucis p̄ satisfactiōe generalē. iō vt p̄terita dimitterent̄. qz on^o z penā quā nos debebam^o portare p̄ n̄ris pctis ip̄e portauit. Pro declaratiōe dic̄ casum de cōitate seu vniuersitate q̄ cōmisit crimē magnū s̄ suū p̄ncipez z dñm. p̄pter qd̄ fuit data sentētia s̄ eā cōdemnatiōis. vel q̄ infra certū t̄pus mille milia flor̄. soluerēt. z nō poterāt nec centū. vel q̄ boies z mlieres z pueri suspēderent̄. Sed venit homo quidā diues z soluit p̄ncipi p̄ vniuersitate. z sic illa cōmunitas fuit libera a pena z solutione. Sic est de facto dñi n̄ri ihu xp̄i. Nam tota vniuersitas seu cōmunitas generis hūani ex peccato p̄mi hois z alioz post obligata erat z data sentētia fuerat p̄tra cum iniudicio diuino vel q̄ satisfacerent deo. v̄ q̄ suspēderent̄ in furca inferni. Et totū gen^o humanū nō posset deo satisfacere p̄ vno pctō mortali. Ratio qz pctm̄ p̄tra deū factum est infinite offense p̄pter dignitatē dei qui offendit̄. Un̄ offendere laboratorē est peccatū. sed maius peccatum est militem. maius peccatū est comitem z sic ascendendo in infinitū quo offenditur deus. Sed venit ille diues homo. s. christ^o portans infinitū thesaurū in gazophilatio corpis sui dicens deo patri. Pater cōpatior huic vniuersitati q̄ oīs suspēdant̄. Ad quē pater. Fili sicut sum misericors eternaliter essentialiter. ita sum z iustus. Ideo zc. Et filius. Ido p̄z ego solua. ego sol^o suspendar in furca crucis. ne aliq̄s mihi credēs z obediēs suspēdat̄ in furca inferni. z placuit deo p̄zi. Ido xp̄s soluit p̄ciū sanguis. de capite p̄ coronā. de manibz z pedibz ex clavis zc. Ecce quō peccata n̄ra. s. p̄terita ip̄e xp̄s ptulit per satisfactiōem z redemptionē generalē vt dimittant̄. De hoc auētas. Xps̄ semel p̄ peccatis n̄ris mortu^o est iustus p̄ iniustus. vt nos offerret deo. mortificatos qd̄ carne. viuificatos aut̄ spū. j. Pet. iij. Nota. viuificatos spū. Sunt h̄ due questiōes. Pr̄ima. diceret aliq̄s qualē redemptōez fecit xp̄s. cū tñ ad huc multi dānent̄. vt infideles iudei z agarenī. z mlti aliq̄. Sc̄da q̄stio de nob xp̄ianis

Si xps sufficiēter z abūdāter redēmit nos. z p nob soluit pctū. qd g oportet me soluere z facere pniaz de pctis meis ex q xps abūdāter soluit. Quare g p fessores dāt pniaz. Dic dico istā vītātē. q xps sufficiēter z abūdāter imo z supabūdāter soluit p oibz pctis pteri tis pntibz z futuris q pnt fieri. nō solū p pctis xpianoz. imo etiā oim infidelium. nō solū pro isto mūdo. imo etiā p mille milibz mūdis si eēt. Auctas. Ipe ē piciatio p pctis nris. nō solū p nris tū. s; etiā p totū mōi. suple pctis j. Joh. ij. Rūdeo ad qōnes. q; p pciū redē ptiōnis sit solutū abūdāter p oibz z supabūdāter. tū optet q illa redēptio vel solutio sit aliq mō applicata. Qd sit duplr. vel p lotōez baptismalē. v; p afflictionē penitētiālē. De pmo qn aliqs baptisat paru? v; adul? q. d. xps soluit id venio ad baptismū gaudēs de sua solutiōe z i signū h? recipio baptismū. ta tē nihil optet soluere p pctis suis. etiā si fecis set oia pctā mōi nullā eū optet facere pniaz ex q dīnes hō soluit p cōitate. Si vos q estis de cōitate ptestat; dicēdo. Nolo gaudere illa solutiōe. remanet; i illa obligatiōe. Ita faciūt infideles vt iudei z agareni. S; si vos ptestat; z dicit; q vult; gaudere illa solutiōe nō remanet; obligati. P; rō qre iudei z agareni dānant;. Diceret aliqs qre solutio z redēptio xpi exēcutat; z applicat; nob p lauamētū aq baptismal;. Dicat; quō xps fuit lauat; z baptisat; i sanguie. s; q; hō nō pōt lauari i illo sanguie xpi. iō lauat; hō i signū lauatiōis illi? sanguis xpi. h; tute cur? lauamentū aque baptismalis h; h; tute z efficacīā lauādi aīaz. Ecce qre dī auctas. Xps mortu? ē zc. vt nos offerret deo p baptismū. Pat; solutio ad p; mā qstionē. Ad scōaz qstionē de nob xpianis. qd decem?. q; si xps abūdāter z supabūdāter satisfecit p nob. qre g dīc; p fessor; soluat; satisfaciēdo. pniaz zc. Rūdeo h; z dico q; i pma applicatiōe solutiōis xpi per baptismū quē recepist;. nō optet q; vos soluat; aliqd sc; faciēdo pniaz de pctis. S; q; post baptismū itez vos obligast; ad supplicū inferni ex pctis q; post baptismū fecist;. iō o; q; itez rū vob; applicet; illa solutio z redemptio xpi. nō per baptismū. q; nō h; h; tute nisi sel;. Sic z xps nō est mortu? p nob nisi sel;. iō o; q; applicet; nobis p afflictionēz pniālē. Qm sic xps sensit dolores in passiōe sua. ita z nos in penitētiā debem; sentire dolores in corpe nro. ieiunādo. ciliciū portādo. orādo. vigilādo.

disciplinādo se zc. Sic applicat; in nob; secū do mō. Et sic xps in passiōe habuit multos dolores. sic iste mod? pnie pōt iterari mltōtiens. q; toties qtiēs. Iō qn aliqs dicit. Nolo p fiteri nec facere pniaz. talis ē vt iude;. q; dicit. nolo gaudere de xpi solutiōe z redēptiōe. ppter hoc mō nō vult recipere baptismū. Idē de impenitēte. z lic; h; nō dicat ore. h; tū dic; factō z ope. P; pma rō. Dico scōo q; xps ptulit pctā mūdi in corpe suo sup lignū crucis p informatōez vel instructōez h; tualē z hoc vt peccata futura vitent;. Dic quō oia peccata mortalia mūdi includunt; z reducūtur ad septē peccata mortalia q; dicunt; capi talia. ppter hoc dñs noster iesus xps i cruce fecit septē opa. z in quolibet opere dedit nob; exemplū z instructiōē vitādi vnū peccatuz mortale. Primū opus notabile qd xps fecit est. q; qn debuit poni in cruce. ipse met voluit se denudare. q; null? poterat eū cogere si voluisset. Est h; qstio quare sic nudus voluit crucifigi. q; sicut videt; null? malefactor; suspendit; tot? nudus. Eū g xps cēt nobilit; hōmo de genere dauid. et h; iudeis erat notum. quare g voluit nudari. Respondeo q; h; fecit xps vt daret nobis exemplū et instructiōē vitādi z expellēdi a nobis vnū pctm mortale qd d; pctm auaricie. Voluit nudari anteq; se poneret in lecto crucis. dādo exēplū q; si tenetis aliqd p auariciā vel p rapinā coactam. vt dñi tpales. vel maiores q; minores. vel p furtū secretū. vt faciunt vassalli q; dños z q; ecclīā retinēdo decimas vel pncias zc. vel p vsuram. vt faciūt vsurarij mutuādo vel emendo zc. vel p fraudē vt faciūt aliq; mercatores. vel p calūniā vt faciūt iuriste. indices. assessores. aduocati. pcuratores. vel p retentiōez vt faciūt dñi q; retinet; solidatas seruo; v; heredes bona defūcto; v; aliq; retinēdo rem inuentā. vel q; cūq; mō Si vis saluari fac vt xps. Un; aūq; ponas te in loco p infirmitatē denuda te vt xps satisfaciēdo z restituēdo. Q; q; instructiō p vsurarijs. q; dicūt p fessor;. Pater dimittā in testamēto vt heres satisfaciat zc. Nō credas te ex h; euadere damnatiōez eternā ex q; tu nō vis satisfacere in vita tua. s; dimittas i testamento. q; tua volūtas nō est satisfacere si viuis. z q; demnas filiū vel heredē q; etiā nihil faciet de satisfactiōe. vt patet ad oculū de omnib;. imo dicet. Ipe fecit vsuram z furta. z dicit q; ego satisficiam. bene faciam zc.

Ideo multi sunt in hoc decepti. De diuitiis talium dicit scriptura sancta. De mercedibus meretricum congregata sunt. et usque ad mercedem meretricum reuertentur. Superbiam plangam et ululabo. vadam spoliata et nudata. Mich. j. Ho. de merce meretricum. Nec meretricum est auaricia quam omnibus se coniccat. et dominis temporalibus et prelatibus ecclesiasticis. religiosorum. et clericis. iudeis et agarenis. Pecunie ergo de malo iusto de mercedibus meretricum congregatae sunt. et usque ad mercedem meretricum reuertentur. quia quando mouentur deperdantur ex auaricia. primo a scutiferis amicis et parentibus etc. Idem de prelatibus clericis et religiosorum. Quia de mercede meretricum. scilicet symonie congregatae sunt. et usque ad mercedem meretricum reuertentur. quia collectores totum recipiunt etc. Remedium est illud quod dicit propheta. Superbiam plangam et ululabo pro confessione. vadam spoliata et nudata pro satisfactione. Si ergo aliquis vestem induit ista mala veste auaricie denudet se ut temporis ne dantur. Secundum opus notabile quod tempus fecit est clauatio. Postquam fuit denudatus dixerunt sibi iudei. Ponas te hinc et clauabimus manus et pedes. et posuit se super lectum crucis asperum et durum. Cogitate cum quanto dolore fuit illa clauatio. quia manus sunt neruose et etiam pedes. Est haec questio quare hoc. Quia omnes doctores theologie dicunt quod minimus dolor suus suffecisset ex peccato diuitiis. quare ergo voluit tot dolores sustinere. Rursus dico. quod hoc fecit ut daret nobis exemplum vitandi peccati luxurie. quod fit ad delectandum corpus. ut cogitet luxuriosus dolores corporis ihesu christi quos voluit pro eo sustinere. ut dicat. ego nolo delectari. Ho. quod tempus in cruce in quibus partibus sui corporis marie sustinuit dolores. scilicet in

Prima in toto corpore quando iacuit super crucem duram et grauem.

Secunda in clauatione manus dextere.

Tertia sinistre.

Quarta pedis dextri.

Quinta sinistri.

Quare hoc. Rursus dico quod ad exemplum vitandi quibus species luxurie. Prima dicitur simplex fornicatio. et ista est minor. Dic quid est et quomodo dicunt multi quod non sit peccatum etc. Et de re de filiabus regis. Secunda species est adulterium. quando alii ipsorum vel ambo sunt de matrimonio. quia iam est maius peccatum. quia non solum fit iniuria deo sed etiam patri.

Tertia species dicitur incestus. quando ibi est affinitas carnalis vel spiritualis. iam est maius peccatum

Quarta species est sacrilegium quando persona est sacra. quia religiosus vel clericus vel monialis

maius peccatum facit. quia si votum facit etc. Quinta species est natura tam magnus peccatum est quod non dicitur noari. Contra naturam est quando fit tali modo quod non potest sequi generatio quocumque fiat. Ecce quare tempus in quibus locis sui corporis voluit sustinere dolores. ut hec quibus species peccati luxurie videntur. Iohannes apostolus. Qui christi sunt. ut christiani. carnem suam crucifixerunt cum vicijs et concupiscentijs. ad Gal. v. Tertium opus notabile christi fuit in cruce precipitatio. Postquam fuit crucifixus crederunt crucem. Cogitate dolorem totius corporis quod solum in clavis pendebat. Tunc tempus vidit deum patrem ad recipiendum vindictam de crucifixoribus filij si filius voluisset. pro quibus orauit dicens. Pater dimitte illis. quia nesciunt quid faciunt. Lu. xxiij. Nota hic exemplum et instructionem quam dat nobis. quia non solum noluit recipere ipse vindictam. sed nec sustinuit quod alius. scilicet pater reciperet pro eo vindictam. quare hoc. Rursus dico quod ad dandum exemplum vitandi peccatum ire seu vindictae quod peccatum multum et nimis regnat in mundo dicunt enim nonnulli pro capite vel pro corpore dei ego me vindicabo etc. Quid dices in iudicio quando tempus dicet tibi. quare non remisisti mortem patris vel filij etc. Si dices domine quia certe malo modo et iniuste fuit interfecit etc. et cum falso processu sententia tus. Dicet tempus. Et nunquid ego qui sum dominus rex et papa maior mundo iniuste et cum falso processu fui sententia tus. et tamen peperci. Dic contra aliquas mulieres duriores hominibus. quod dicitur cum virgo maria remisit mortem filij sui. qui tantum et plus valebat quam filius vester. et quando audiuit quod filius pepercit etiam et ipsa peperci. et quando videbat illos qui crucifixi fuerant filium suum salutabat eos dicens. Dominus sit vobiscum. quia diabolus erat cum eis id orabat pro eis. Oportet remittere. Unde dicit tempus Math. xvij. Pater meus celestis tradet vos tortoribus si non remiseritis vnusquisque fratri sui de cordibus. Et ad Ephe. iij. Estote inuicem benigni. misericordes. donantes inuicem sicut et deus in christo donauit vobis. Nota benigni. in loquendo. misericordes in remittendo. sic deus in christo. scilicet existens in cruce donauit vobis exemplum.

Quartum opus fuit coronatio. Dic quomodo iudei portauerunt coronam spinam quam sibi imposuerant in domo pylati. et dixerunt Rex veni huc. et ponemus tibi coronam quam mereris. Quare voluit sic coronari. Respondeo ut daret nobis exemplum et instructionem vitandi peccatum superbie. Superbi enim communiter vadit capite erecto. sed humilis

vadit capite demisso et stat simplr. Supbus aut popose etc. Contra qd dicit scriptura. Ue corone supbie ebrijs effraym. et flori decidenti glie exultatiōis ei. Isa. xxviii. Flo. Ue corone supbie. Quēadmodū corona hz quatuor flores lilij. sic corona supbie venit i capite ex quatuor. Flos aū supbia ex genere. flos retro ex bonis spūalib. flos a dextris supbia d ofificio vlt dignitate. flos a sinistris supbia q venit ex bonis spūalib siue ex diuitijs. Ebrijs effraym. qd interpretat crescēs vlt abūdās. qm supbia veit. vlt ex abūdātia bonoz. iō faciūt vanitates. vlt ebrietate ambitionū et honoz. Et sic hz sūt paupes oia expēdūt i vanitatibz ornamentoz. Jō maria hgo cōmēdat de hūili capite. Cantic. iij. Quā pulchra es amica mea ocli tui colūbar. nō falconū. q hincind respiciūt. seqt. Absq h qd intrifecus latet. s. hūilitas cordis. Jte Thob. iij. A supbia ini ciū suplit ois pditio. s. angeloz et hoim. vt pz in lucifero et i pms parētibz q pus peccauerūt p supbiā q gulā. Hora in legenda sancti Ludouici regis quō mī sua docuit eū ferris ferris nō portare crinilia. Et dic illos q ornāt se perlis. Quitū opus xpī fuit potatio. Quia xpīs i cruce pē pditiōez sanguis. et pē malā noctē quā habuerat. et pē calorē hūit sicim et clamauit di. Sitio. et tū sciebat bene potū sibi dandū. et hz peteret potū etiā dederūt sibi cibū. Mensa fuit arūdo. Bappa folia. Libz spōgia. Pot acetū. Quare h. Rūdeo vt daret nob exēplū vitādi pctm gule. Logitādū est qle prandiū fuit datū dño nostro ihu xpō. iō de cibis noli recipe nisi necessitatē. Jde de vino bñ limphato. et nō comedere in dñica aū missaz maiorē. Rō. qz q hz loq cū rege vlt pap. etc. Jte fuare ecclie ieiunia. Jte nō bibere i tabna. s. i loco vno. Persona gulosa sp vel frequēter ē luxuriosa. Jō sūt tot mali eccliaistici in mūdo. qz dic beat Bern. q gulosis psonis et ebriosis viuere caste est mai miraculū q suscitare mortuos. Jō xpīs. Attēdite ne grauent corda vāa crapula et ebrietate. Luc. xxi. Sextū op xpī notabile fuit spūal occupatio. Qm existēs viues i cruce pētinē orauit. Dic Hiero. cui fuit reuelatū qd dixit. x. ps. et icēpit. De de me respice etc. vsq ad psalmū. In te dñe speraui. vbi dicit. In manū tuas cōmēdo spiritū meū. Dixit decē psalmos. vbi sūt centū quingenta psus in cōmēdatōez psalterij in q sunt centū quingenta psalmi. Hora qre xpīs sic vo

luit occupari. Rūdeo vt daret nob exēplū et instructōez vitādi peccatū accidie. ne ociose dimittam tpus trāsire nobis pcessū ad operandū. nō solū tempaliter s. spūal orando. Dic modū orādi deuote. Ogioli sunt multū q credunt eē diligētes. Dic quō iudicat ille ociosus q in sero nō portat lucrū licz laborauerit p totā diē. s. qui portat lucrū in sero dicit diligēs. etiā si fuerit sedens p totā diē. Sic i sero mortis oportet nos ire ad portā paradisi. Et dicit xpūs cuilibet. Videam qd portas. de q viues h. qd lucratur es. Si non portas lucrū meritorū bonozū operū dicit xpūs. In q tu expēdisti tot annos qd tibi cōcessi. Rūdebis. Dñe i laboribz mūdānis etc. Tales iudicabū ociosi apud xpīm. q h iudicant diligētes apud mūdū. Diligētes iudicabū tūc apd xpīm illi q orāt audiūt missas fmones etc. q in sero portabūt manū plenas thesauro meritorū. q euz gaudio recipient a xpō. ociosi hō mittent ad hospitale miseroz s. i infernū. Jō dic scriptura. Qd cūq pot manū tua. instāter opare. qz nec op. nec rō. nec sapia. nec scia erūt apud inferos quo tu pperas. Ecclesiastes. ix. Septimū op xpī in cruce fuit lanceatio. Dic quō post mortē vnū militū aperuit lancea lat. eius Joh. xix. Quare voluit h fieri. Rūdeo q ad dandum nobis exēplū et instructōez vitādi pctm inuidie. Alia vulnera voluit xpīs recipe dū ueret. s. vulnū lateri post mortē. Rō. qm alia peccata mortalia oia habēt qd boni vel appares bonū. Dic verbi grā de oibz. Primo de supbia. qz delectabile videt supbo qm honozat etc. et sic de alijs. Sed peccatū inuidie nullā hz rōnem boni. totū est mors. qz inuidia nō est nisi dolor de bono alteri q in corde pssistit. licz etiā ostendat lingua. Qm cor inuidi hz linguā diffamatrice. Vñ si homo loquit inuido de aliqua bona psona. statim dicit. nō cognoscitis eā sicut ego etc. Jte de alijs plagis xpī exiuit solum sanguis. de ista sanguis et aqua. Rō. qz inuidus calefit gaudento de malo pximi. ideo exiuit aqua ad refrigerandū. secūdo frigescit i amore et bono pximi. ideo sanguis exiuit ad calefaciendū. Jō dic scriptura. Deponentes omnē maliciā et omnē dolū et simulatiōes et inuidias et oēs detractiones. sicut mō geniti infantes rōnabiles et sine dolo lac pcupiscite. vt in eo crescatis in salutē. j. Petri. ij. Zac. i. charitatis et dilectiōis cōcupiscite etc.

Dñica secūda post octauas pasce

Sermo Primus

Quid est hoc quod

Quid dicit nobis. Modicū et nō videbitis me. et iterū modicū et videbitis me. Jo. xvi. Sermo nō erit de scō euāgelio. et habebim⁹ multas bonas doctrinas. S3 pmo salutes hōgo ma. zc. Sanctū euāgelium hodie nū p̄inet qdā piū plamentū et gratiosū qd fuit inter xp̄m et discipulos suos i nocte passionis. in q̄ sit mētio nō solū de xp̄i passione. s3 etiā de ei⁹ resurrectione et ascēsiōne. Jō h̄ euāgelium legīt modo inter resurrectōz et ascēsiōnē In q̄ fm q̄ videbitis d̄: septies modicū non sine mysterio. Jō recepi p̄ themate. Quid est h̄ q̄ d̄ nob̄ zc. Qm̄ in nocte passionis xp̄s dixit. modicū et nō videbitis me. zc. vsq; ad patrem. Primū notat tps passionis. qz tunc modicū. i. trib; dieb; nō viderit eū. Modicū tps fuit. qz solū p̄ q̄draginta horas durauit. Secundū modicū fuit a resurrectione vsq; ad ascēsiōnē. et de isto dixit. Et iterū modicū et videbitis me. Tertium modicum fuit. qz discipuli ip̄m nō intelligētes dicebāt ad inuicē Quid est h̄ qd̄ dicit nob̄ modicū. Nescim⁹ qd̄ loq̄t. Quartū qm̄ eis declarauit dicēs. De h̄ q̄rit̄ inter vos qz dixi vob; modicū et nō videbitis me. et iterū modicū zc. Dicat similitudo mulier; parturientis. qz tps p̄ videt sibi longū p̄p̄do lores. licet sit modicū. Sic postq; terra peperit filiū dei p̄ resurrectōz gl̄iosam gaudebitis zc. Pz euāgelium ad l̄ram. in q̄ p̄ septies d̄: modicū. Mirū est quō tā puo plamento toties d̄: modicū. Jō habem⁹ rōem querēdi et faciēdi questionē thematis. Quid est h̄ qd̄ dicit nob̄ zc. In q̄ dñs n̄r ih̄s xp̄s oñdit secreta q̄ nos habem⁹ modicū de septē bonis spūalib; que debem⁹ habere

Primo habem⁹ modicū de discretione v̄l cognitione intellectuali

Secūdo modicū de deuotiōe spūali

Tertio modicū de dilectiōe fraternali.

Quarto modicū de afflictōe p̄niali

Quinto modicū de subiectōe diuinali

Sexto modicū de miseratiōe p̄ximali.

Septimo modicū de duratiōe n̄tuali

Ecce rō moral̄ quare toties dicit modicum Quib; declaratis hēim⁹ rōnes ad thēa qd̄ dicit. Quid est h̄ qd̄ dicit nob̄ modicū Quantum ad p̄mū habem⁹ modicū de discretione intellectuali. qz vt bestie gubernam⁹ nos. q̄a

scim⁹ et cognoscim⁹ corpalia carnalia q̄ tāgūt carnē s3 nō spūalia q̄ tāgūt aīam Verbi gr̄a qz statim sentim⁹ lapidē in ore qm̄ comedim⁹ legumina zc. s3 nō sentim⁹ fatū diaboli i aīa. qm̄ recurrim⁹ ad diuinos zc. statim sentim⁹ calorem febris corpalis. s3 nō febrem luxurie Jtē statim sentim⁹ modicū pulueris i oculo s3 nō terrā auaricie zc. Jtē rustic⁹ bñ scit quot solidi sunt in vno floreno. s3 nō quot sunt p̄cepta dei. Jtem mulieres bñ sciūt cantrationes et sortilegia et iuratiōes. sed nō sciūt Eredo in deū zc. Ideo xp̄s Joh. xij. Adhuc modicum lumē est in vobis. Ambulare duz lumen habetis vt nō vos tenebre apprehēdant zc. Nota. modicū lumen. i. discretionis siue cognitionis intellectualis Quantum ad secundū habem⁹ modicū de deuotione spūali quia cū modica deuotione facimus spūalia vt ieiunia. oratiōes. sed totā diligentia et feruorem spūs ponimus in rebus temporalibus Dic quō deus diuisit totū temp⁹ in septē diebus. de quib; dedit nobis sex ad laborandum et lucrandum. et retinuit sibi septimū diem vt p̄ anima laborem⁹. Et adhuc non vult totum Hā in die sunt viginti quattuor hore. da solum vna; deo. audiēdo missam. alias horas poteris dare ad placita corpis licita et honesta. S3 de isto tpe modicū damus deo frāgendo festa zc. Un̄ in hebdomada sunt. clxviij. hore. et de istis solū datur vna deo i missa. modicū est et expecta vsq; ad bñdictionem quid facitis. nō nisi loqui de mercantijs ferrijs. qd̄ dicit de papa. de rege zc. videt vobis si habemus modicū de deuotione spiritali quia quasi nihil. imo defraudamus deum d̄ suis regalib;. quia nescim⁹ seruare festa. Ad intelligendū hoc peccatū Nota parabola m̄ de rege diuidēte gallinam cū suis qui soluz sibi retinuit caput. Qui receperūt de manibus regis caput galline et iōm dederūt canibus. Sic gallina d̄: hebdomada. cuius caput est dies dñica. et dat p̄ nos canib;. id est. demonib;. zc. Ideo quia nos deū defraudamus. fraudamur ab eo. quoniā modicū p̄ficiunt agri nostri. Dic quō p̄ficiūt omnia nostra magis ex tempe dei. ipsum dando dō q̄ ex nostris laborib;. qz ex fraude festiuitatum veniunt siccitates. tempestates. lapides. zc. De isto modico Auctas. Occupatio magna creata est omnib; hominib;. et iugū graue super filios Adam a die exitus de ventre matris eorum vsq; in diem sepulture in matre;

oim. Seq̄t. Modicū aut̄ tāq̄ nihil in re q̄e.
 Eccl̄. xl. Nota. iugū graue. est labor sex diez
 hebdomade. q̄ incipit a die natiuitat̄ et du-
 rat vsq̄ ad diē mort̄. In q̄ die mortu^o hō re-
 dit in vterz m̄ris. s. terre. q̄ est mō gūida mo-
 dicū. in re q̄e sez spūali q̄si ad nihilū veit. P̄t̄z
 p̄mū modicū cū d̄r. Quid est h̄ qd̄ diē nobis
 modicū. Cōsiliū bonū do. s. q̄ istō modicum
 diuidat̄ in q̄tuoꝝ p̄tes. s. q̄ istō modicū de q̄
 libet die. s. orare mane z sero zc. Secundum
 modicū de q̄libet hebdomada. s. in dñica ces-
 sare a labore t̄pali. z occupare se i labore spū-
 ali. z dare illā horā deo. audiēdo missam. zc.
 Tertiu^o modicū de q̄libet mēse p̄fiteri. quāsi
 abluēdo camisā aie vt camisā corporis. zc.
 Quartū modicū de q̄libet āno cōdicare i pa-
 sca. zc. Hoc p̄siliū est b̄ti petri apl̄i. De^o ois ḡ-
 ric q̄ vocauit nos i eternā suā glām i t̄pō ihu
 modicū passos. ipe p̄ficiet p̄firmabit solida-
 bitq̄. j. Pe. v. Quātū ad tertiu^o habem^o mo-
 dicū de dilectōe fraterna. qz nō diligim^o p̄-
 ximos nisi amore bestie. q̄ diu facit̄ eis bonū
 diligūt vos. vt canis licz sit rabidus diligit
 vos q̄ diu facit̄ sibi bonū s̄z latrat si facit̄
 sibi malū. Sic de nob̄ q̄ nescim^o diligere ni-
 si parētes z b̄n̄factores. s̄z si nocēt nob̄ aliqd̄
 statim vt canes latram^o. s. vindictā minādo
 Null^o cū hac dilectōe p̄t intrare parad̄sū. opoz-
 tet vt diligam^o p̄ q̄s bestie. s. diligere etiā ini-
 micos. Vñ in iudicio qñ t̄ps dicet. Quid se-
 cistip me. si dic̄. Dñe dilexi amicos. parētes
 z b̄n̄factores. Dicet t̄ps. nec ḡtes nec gr̄as.
 h̄ modicū ē. S̄z si dic̄. Dñe amore v̄ri. quia
 vos p̄cepist̄. dilexi iimicos. licz nō mererent̄
 h̄ apud me. Tūc dic̄z x̄ps. Nō est h̄ modicūz
 h̄ est meritū. z recipiet te i parad̄sū De isto mo-
 dico dicit x̄ps ore b̄ti ioh̄is. Scio opa tua z
 ecce dedi corā te ostiū aptū. qz modicā habes
 f̄tutē. Apoc. iij. Nota. scio opa tua. q̄ bōa fe-
 cisti amic̄. z mala inimic̄. modicā hēs f̄tutē
 .i. caritatē. q̄ p̄ excellētā d̄r. f̄t̄ simplr. qz ma-
 ior hoz ē caritas. Ostiū aptū d̄r. vuln^o later̄
 x̄pi. Jo. xix. Vñ militū lācea lat^o ei^o apuit. qd̄
 nemo p̄t claudere ita ē manifestū. qm̄ ch̄rist^o
 orauit nō solū p̄ amic̄. s̄z etiā p̄ inimic̄. Rō q̄
 re inimici sunt diligēdi declaret̄ p̄ similitudinē
 Quidā hō tenebat̄ soluere mille florenos s̄b
 pena suspēisionis. Lūq̄ i crastinū ess̄z suspen-
 dend^o. qz n̄ hēbat vñ solueret. d̄ nocte qdā di-
 ues piccit̄ sibi vnā bursam p̄ trapā captiōnis
 cuz mille florenis. z q̄si fregit sibi caput. Qui
 sentiens dolorē maledicebat p̄ficiētē bursam.

Innēta aut̄ bursa letat^o ē z soluit. z liberat^o ē
 dicēs. B̄ndict^o sit q̄ dedit mihi bursā zc. Idē
 est de q̄libet pctōre. cū certū sit nob̄ q̄ snia sit
 data q̄ nos hēm^o soluere debitū dō p̄ p̄niam
 sub pena mort̄. alit̄ restat furca inferni. Luc
 xij. Dico vob̄ q̄ nisi p̄niaz egerit̄. oēs s̄nt pe-
 ribit̄. z nō possum^o soluere. tot s̄nt pctā. Idō
 qñ venit tribulatio. s. qñ occidūt tibi frēm. s̄
 lium. vl̄ p̄zem Ecce auz qd̄ frāgit tibi caput
 s̄z respice z attēde qd̄ est int^o intra tribulatōz.
 Nā licz tribulatōes veniāt vltra cor. tñ si pa-
 tient̄ recipiunt̄. de ill^o hō p̄t soluere dō p̄ q̄s
 cū ieiunijs z orōibz. zc. remittēdo inimic̄ vt
 de^o remittat tibi. De h̄ Auc̄tas. B̄ndictū est
 nomē tuū de^o patz n̄roz. q̄ cū irat^o fuer̄. mise-
 ricordia facies. z i t̄pe tribulatōis pctā dimit-
 tis is q̄ inuocant te. Thob. iij. Jo Joh̄is. vj.
 Unusq̄sq̄ modicū qd̄ accipiat. s. d̄ patientia
 zc. Quātū ad q̄rtū hēm^o modicū de affli-
 ctione p̄niali. z pctā sunt mltā z maḡ z gūia.
 p̄nia s̄o modica. Determinatio est sanctorū
 doctoz. q̄ p̄ q̄libet pctō mortali hō obligat̄ i
 septē annis de p̄nia. T̄ps est egle sine p̄ ma-
 gno pctō mortali. sine p̄ modico. S̄z q̄litas
 p̄nie est arbitraria fm̄ arbitriū cōfessoris. vt
 iuxta q̄ntitatē pcti sit q̄litas p̄nie. S̄z quātū
 tas t̄pis p̄ q̄libet pctō mortali est septē ānoz
 Rō. in q̄libet pctō mortali sit iniuria i septē
 dona spūsscti. Nō videas quotiēs peccasti
 mortalit̄. q̄tenscūq̄ recurristi ad diuinos. iu-
 rasti. zc. cōputa p̄ q̄libet septē ānos. z si nō cō-
 plent̄ h̄. cōplebunt̄ in purgatorio in alio mū-
 do. Remediū est ḡ. lucrari indulgētiās. ieiu-
 nare. orare. elemosynas dare z alia bona ope-
 ra facere. z sic resecat̄ t̄ps. Jo dico q̄ i respectu
 peccatoꝝ modicū hēm^o de afflictōne p̄niali.
 imo q̄libet excusat se dicēdo p̄fessorū q̄ n̄ pos-
 sit ieiunare. nec ciliciū portare zc. s̄z modicaz
 p̄niam detis Ecce de isto modico qd̄ d̄t apo-
 stolus Petr^o Modicū nūc si p̄ qz. opozt̄z cō-
 tristari in varijs tēptationibz. vt p̄batō fidei
 v̄ze multo p̄ciosior sit auro. qd̄ p̄ ignē p̄bat. j.
 Petri. j. Nota q̄ tēptationes vocat penitē-
 tias. Rō. qz hodie ille q̄ vult fatere p̄niam po-
 nit se in tēptationē. qz q̄libet deridet ipsuz
 sed modicū curare debet de talibz Quātū
 ad q̄ntū hēm^o modicū de subiectōe diuinali.
 qz moderno t̄pe pauciz modici subiiciūt dō
 Probat̄. quoniā nullus dñs mūdi est q̄ ha-
 bet minorē subiectōne in subditis z vasallis
 q̄s deus. Verbi gr̄a Si domin^o facit̄ procla-
 mationē penitentialē sub pena q̄nq̄solidoz.

¶ nullus dicat malum de tali iudeo. optie seruabit. s. p. clamatio et ordinatio dei est quod nullus dicat malum de creatore iurando etc. sub pena mortis et anime et corporis. etc. nihil suatur. De precepto quod nullus vadat ad diuitios sub pena perdendi omnia bona. corporis et anime etc. Item quod nullus opetur aliquid temporale in die festo. sub pena etc. nihil suatur. Item quod nullus ponat offendiculum coram ceco etc. sub pena etc. et vos ponitis meretrices in hospitio in laqueum anime etc. Item quod nullus ludat ad tayloros. et nihil suatur. Creditis quod deus non videat istos despectus eius. Ecce modicum de subiectione diuinali. Item rex christus cum gente armorum sicut siccitatum. tempestatum. lapidum. mortalitatum locustarum. etc. terremotus et huiusmodi. De prophetia Madada remada. expecta reexpecta. modicum ibi et modicum ibi etc. Isa. xxviii. Nota. mandata. s. in veteri lege. remada in noua. in qua confirmantur precepta moralia. Madada. s. per seipsum. remanda. s. per predicatores. apostolos et alios. Expecta. s. iuuentute. reexpecta. s. senectute. Expecta sicut in tempore carnali. reexpecta. s. in quadragesima. s. modicum ibi. et modicum ibi. s. ubique.

Quantum ad sextum habemus modicum de misericordie primari. quod quasi nihil est opus misericordie quod facimus. Ista misericordia primaria fit tripliciter. s. dando. mutuando. et p. donando. Sed de quolibet habemus modicum. Primo nec dando. quod talem modum tenemus dando elemosinam. faciendo aurem surdum pauperi quod quasi nihil valet. quod das malo corde propter importunitatem petentis. modicum valet. Nota modum dandi elemosinam. Sic ille qui ponit pecuniam suam in mensa cambij ut lucretur. Auertas Da pauperibus et habebis thesaurum in celo. Matth. xix. Item mutuare est magna misericordia. quam in casu maior est quam dare. Verbi gratia. Si dant duo solidi misericordia est sed si mutantur. xij. floreni pauperi rustico ut possit se iuuare etc. maior est misericordia facis tibi. Ideo dicit ps. cxj. Iocundus homo qui miseretur et commodat. disponit sermones suos in iudicio quia in eternum non commouebit. Sed misericordia ista iam ad modicum venit propter usuram.

Nota practica usurarioz diuitum. qui pauperes rustici veniunt ad eos mutuando. r. p. xij vel vendendo plus propter speram. vel vendendo minus propter pecuniam promptam. Item p. donando inimicis. et multi sunt qui nolunt p. cere propter christum sed etc. Si papa vel rex diceret. amore mei p. catis. quia ego possum vobis facere hoc et illa etc. Tunc dicunt. Domine amore vestri faciam. Talis misericordia p. cendi modicum valet. quod quasi erit

tis coram christo in iudicio dicet. Quid fecisti amore mei. etc. Remisisti mortem patri vel fratris. s. non amore mei sed talis domini. Ideo vadas ad eum ut det tibi paradysum. Item amore dei et pro eius honore remittere debetis ut habeatis paradysum. De isto modico Auertas. Semetipsum multum iacis in terra. et modicum congregabis. quod locuste deuorabunt omnia. Deut. xxviii. Magnus semetipsum est dare elemosinas. et mutuare et parcere et remittere iniurias. s. locuste. i. mali modi. deuorat totum. Quantum ad septimum modum habemus de duracione virtuali. Quoniam si aliquis incipit vitam fructuosam et bonam modicum durat in eo. statim dimittit. sed si incipit vitam malam et in peccatis ita firmatur in illa. quod nec monitionibus. nec huiusmodi talibus vult malam vitam dimittere. Verbi gratia. Credo quod multi sunt tacti in corde. et receperunt bonum propositum remittendi iniurias. et faciendi pacem. sed ad verbum alicuius mali hominis nihil boni facient. Ecce modicum virtutis. Idem de rectoribus communitatum qui proponunt corrigere peccata notoria. sed in consilio aliquis aduocatus dyaboli tradidit et nihil fit. Patet quomodo bona vita statim dimittit. Idem de multis qui proponunt recedere a mala societate. sed non possunt etc. magis nolunt. Idem de multis qui proponunt restituere. sed quando vident pecunias propositum mutant et non restitunt. Patet ergo quomodo habemus modicum de duracione virtuali. Auertas. Que est vita vestra. s. bona et fructuosa. vapor ad modicum parens. et deinceps exterminabitur. Jacobi. iij.

De eadem dominica Sermo. ij.

Dico vobis quia plorabitis et flebitis vos. Job. xvj Sermo noster erit de utilitate lacrimarum huius mundi ex tribulationibus et miseriis Sed primo salutem rego maria. Dico vobis quod plorabitis. etc. Magna utilitas que sequitur ex lacrimis potest videri et declarari ex similitudine ex utilitate que sequitur ex pluuia quando descendit in terra. Quia postquam homo seminauit si deus dat pluuiam et rorem homo colligit abundanter aliter non. Ita est de lacrimis Quoniam homo facit bona opera. s. opera misericordie et penitentie etc. hoc dicit seminare in hoc mundo. ut colligam tempore messis. Messis est summatio seculi. Messores autem angeli sunt. Si ergo colliguntur zizania et igni comburuntur. sic erit in etc. Matth. xij Si ergo deus dat pluuiam. id est lacrimas

abundāter colligem^o Sed qñ homo facit mlt
ra bona opa. sed sine aqua lacrimaz. non ita
abundanter homo colligit. De hoc Auētas
Ista. xxx. Dabit pluuia semini tuo vbicunq;
seminaueris in terra et panis frugū terre erit
vberimus et pinguis. Nota. in terra. qz nec
in celo. nec in inferno possum^o seminare. Itē
alia Auētas David. Eūtes ibāt et flebāt mit
tentes semina sua. Venientes autem veniēt
cum exultatiōe portantes manipulos suos.
ps. cxxv. Eūtes. quia vita nostra nō est
nisi via eundi ad mortem. et sic ibant ad vitā
eternam. Et quomodo ibant dicit. Mittē
tes semina sua. scz bona opera faciendo. Ve
nientes. scz ad diem iudicij. venient ad glori
am. portantes manipulos suos. scz bonorū
operū. misericordie. iusticie. penitentie. casti
tatis. zc. Patet ergo vtilitas lacrimarū. Iō
dicebat xps bonis psonis. Dico vobis quia
plorabitis et flebitis vos zc. Patz the. Amo
re vestri ego quesivi quot sunt modi ploran
di. Et inueni in hoc mundo qz qñq; sūt mo
di flendi seu lacrimandi.

Prim^o est de temporali afflictione

Sec^o est de fraternali cōpassione.

Tert^o est de internali cōpunctiōe

Quart^o est de spūali deuotiōe.

Quint^o est de celestiali affectione

Et quilibet est meritorius si bene ordinetur
fm qz ego declarabo vobis. De his dicit xpi
stus in themate. Dico vobis qz plorabitis et
flebitis vos. Primus fletus est de tempo
rali afflictione. Unde quando homo perdit
amicum carū sicut patrem vel matrē. filium
vel fratrem. Vel homo perdit bona tempo
ralia. et venit ad paupertatē. tunc vltimū re
medium est flere. Ratio est naturalis. Quo
niam leticia et tristitia contraria sunt. et habēt
effectus contrarios. Leticia autē dilatat et
hilarat cor. Ideo homo tunc ridet. sed tristi
cia stringit cor et faciem et oculos et cerebrum
Et ideo homo tunc plorat. sicut qñ spongia
humida stringitur deguttat. sic qñ stringitur
cerebrum a tristitia deguttat per oculos. Iō
legitur Threnoz pmo de quadam muliere
que vna die pdidit omnes filios et filias su
as et amicos. Et cū non haberet remedium
fleuit. De qua dicit Hieremias. Plorās plo
rauit in nocte. et lacrimae eius in maxillis ei.
Non est qui consoletur eam. et omnibus ca
ris eius Omnes amici eius speruerunt eam
et facti sunt ei inimici. Digravit iudas pro

pter afflictionem et multitudinem seruitutis
Habitauit inter gentes. nec inuenit requiez
Omnes persecutores eius apprehenderunt
eam inter angustias. Threnoz pmo. Patet
fletus et temporali afflictione. Et licet h flet
tus sit naturalis. tamen si homo gubernat se
in hoc fletu est meritorius. Verbi gratia In
morte amicoz homo naturaliter plorat Sz
tunc homo debet cogitare intra se dicendo
Ista pena scz mors vnde venit. Nōne a deo
quia omne malum pene est a deo. licet actio
peccati sit a diabolo. Exemplum in multis.
in quibus culpa est a diabolo. et hanc non fa
cit deus. sed malam pene. Qz ego verberer
passiue. hoc est a deo. qz iudas vendidit xpm
est opus diaboli. sed qz christus fuit vendit^o
hoc erat opus dei et ordinatio dei omnipotē
tis patris. Idem qz fuit captus. ligatus. spi
nis coronatus. crucifixus. et passus actiue. H
erat a diabolo. passiue autem totū erat a deo
quantum ad penam Actio displicuit. passio
grata fuit. Auētas Actuum. iij. Conueniēt
ergo vere in ciuitate ista aduersum puerum
sanctum tuū Jesum. quē vnisti. Herodes
pontius pylatus cum gentibus et populis is
rael facere. Ecce actionē diaboli. que man^o
tua et consilium tuū decreuerunt fieri. Ecce
passionem a deo. Ideo de damnis nob da
ris vel illatis in bonis tollendis vel in perso
nis percutiendo. actiue est a diabolo. sz qz tu
lis damnificat^o. percussus vel cesus. hoc est a
deo quantum ad penam. Qñ ergo homo plo
rat et afflictione tempali cogita qz ista pena et
passio est a deo. qui vult qz habeas istū labo
rem. et tunc debes te cōformare cum diuina
voluntate dicens. Dñe ex quo vobis placet.
placet mihi. tunc totū est meritoriu. De hoc
Auētas de alia muliere que perdidit om
nes filios et plorabat. Cui dixit ppheta. Nec
dicit dñs. Quiescat vox tua ploratu. et oculi
tui a lacrimis. quia est merces optuo ait do
minus. Hier. xxxj. Et isto fletu plorauerunt
apostoli et alij sancti naturaliter. sz cogitabāt
hoc vult deus. et ideo Secundus modus
lacrimaz est melior de fraternali cōpassio
ne. qñ homo nō habet in se afflictionez. Sz
qñ homo videt primum in dolore et miseria
et homo cōpatit^o ei in corde et incipit plorare
cum illo. Iste modus est melior primo. Rō.
quia iste fletus non venit ratione naturali
primus. sed ratōe morali et dilectione frater
nali. que scdm Dionysium est vis vnitiua

quoniam dilectio facit unum quod ex amate et amato. De his Auctas Actu. iij. Multitudinis cre-
dentiū erat cor unum et anima una. Quoniam ergo diligo
aliquam personam sic facimur unum cor et unam volun-
tatem. Iam quoniam iste patitur ego recipio malum suum
ut meum. non sic de inimico. Iam homo plorat et com-
passione. Hoc dicit apostolus ad Romanos. xij. Gaude-
re cum gaudentibus. flete et. Quia gaudium amici est
gaudium meum. Idem de malo Iste lacrimae sunt
magis meritoe quam prima Roma. quia haec est maior
elemosyna quam fieri potest primo. scilicet compassio cor-
dis. quia plus datur pauperi tribulatio ille qui compassio
ei in corde quam ille qui datur sibi elemosyna sine com-
passione. Roma. quia maior est in conspectu dei ele-
mosyna de bursa cordis quam de bursa corporis sine
compassione cordis. Sed si totum occurrit simul scilicet
compassio cordis et elemosyna de bursa. tunc ele-
mosyna est valde meritoe. Iam quoniam portant alii
quem ad sepulturam et ploratis cum illo qui plorat
inuatis ipsum ad portantum omnem doloris. et dul-
cius transit. Ideo vos diuites compatiamini
pauperibus. sani infirmis. prudentes stultis et igno-
rantibus. vos de matrimonio viduis. Iam dicit
Job. Flebam quondam super eum afflictus
erat. et compatiebatur anima mea pauperi. Job.
xxx. Sic Christus compatendo marie magdalene et
marthe super mortem Lazari fleuit. Job. xj
Idem super civitatem hierusalem dicit tertius. Vi-
dens Iesus civitatem fleuit super illam. scilicet ex com-
passione. Lu. xix. Tertius modus lacrimarum
est melior. scilicet de internali compunctione. scilicet ex tri-
tione. Et haec fletus venit quoniam homo cogitat pecca-
ta que fecit et malam vitam quam tenuit dicens
O miser si modo morerer quod dicerem in iudicio di-
vino Et ex illa parte cogitat penam inferni. tunc
veniunt lacrimae. quia ponit cor inter duas mo-
las ad instar oliuay. et distillat oleum lacrima-
rum compunctionum. Et iste lacrimae sunt meli-
ores. quia veniunt per gratiam. Quoniam cogitat quod est reli-
giosus et. vel clericus. vel laicus. vel dominus
vel iudex. et non fecit quod debuit. Ideo distillat
oleum lacrimarum quia cor stringitur inter duas mo-
las ut oliua. De his David. Erunt aquay dedu-
xerunt oculi mei. quia non custodierunt legem tuam
Iustus es domine et rectum iudicium tuum. Ecce hic
due mole. Prima ibi. Iustus es domine. Secun-
da ibi. et rectum iudicium tuum. Ideo est optimum
fletus per peccatis. quia tanta est virtus talium lacrima-
rum quam minima gutta lacrimarum vere tritio-
nis lauat omnia peccata quantum ad culpas. imo di-
co quod si anima unius damnari posset habere unam
guttam lacrimarum vere tritiois. deus illam sal-

uaret. sed non potest. quia tales lacrimae solum in hoc
mundo possunt haberi. Iam preciosissime sunt lacri-
me tritiois. oleum est misericordie sanas ani-
mas. David. Qui sanat tritos corde. et al-
ligat omnes tritioes eorum. Quartus modus est
melior. scilicet plorare de spirituali deuotione. Iste la-
crime veniunt quoniam homo contemplant opera vite domi-
ni nostri Iesu Christi. scilicet humilitatem incarnationis. et
statim persona plorat ex ardore et seruore deu-
tionis. Sicut cera liquefit ad ignem. sic fit
quoniam persona deuota se applicat ad Christum cogitan-
do humilitatem incarnationis et puritatem natiui-
tatis. et puritatem virginis matris. quod transiit
Christus ut radius solis per fenestram vitream non rumpen-
do. et persona plorat. Idem contemplando Christi com-
uersionem. predicationem. passionem. et sic anima li-
quefit. et persona plorat. Tales lacrimae sunt de-
uotionis spiritualis. De isto fletu dicit Christus in
euangelio. Beati qui lugent. scilicet ex deuotione
spirituali. quoniam ipsi consolabuntur. Mat. v. Hora
quoniam in omnibus operibus Christi magnam debemus habere
deuotionem. sed singulariter in sacramento alta-
ris. quia illa opera Christi iam transiuerunt et solum
semel facta fuerunt. sed istud opus quotidie.

Nota quoniam factum fuit quoniam virgo maria dixit
Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum
Lu. i. In ultimo verbo effecta est gruidaz
mater dei Ita dicitur istis verbis. Hoc est enim
corpus meum. Christus deus et homo est in hostia conse-
crata Nota hic quante honestatis debent
esse sacerdotes et. Item nota contra scubina-
rios. Quomodo enim tripliciter potest corrigi illud
peccatum. Primo intimando pape et. Secun-
do modo non audiendo missam scubinariorum. et.
Tertio modo quod villa faceret ordinationem quod nul-
la mulier notoria meretrix sit ausa stare nisi in
lupanari. Quintus modus lacrimarum est
melior. scilicet de celestiali affectione. Quando per-
sona cogitat quod est exul in hoc mundo et deside-
rat paradysum. et ex illo desiderio plorat. tunc
lacrimae sunt optime. Unde deus in initio fecit
tres habitationes. Unam per angelis et anima-
bus sanctis celum scilicet empireum. Aliam per ho-
minibus. scilicet paradysum terrestrem. Aliam per iumentis
sive bestiis. scilicet illum mundum. vbi sumus nos
modo quia in paradiso terrestri nulla bestia
nec avis potest intrare. Sed ex peccato ad
homines fuerunt expulsi de paradiso terre-
stri. et fuerunt positi inter bestias tanquam prescripti
sive exules. Quando ergo homo cogitat intra se
dicens. O miser vbi sum ego modo. quando
ibo ad patriam meam et. et plorat. tales lacri-

mesunt de celestiali affectōe. Isto mō flebat dauid. q̄ tñ erat dirissim^o. q̄ dimisit filio suo salomoni centum milia q̄ntalia auri. z mille milia de argēto. Qui habebat et diuina dispē satōne. xij. vxores sine peccato. z tñ cognoscē do suū exiliū plorabat dicēs. Quēadmoduz desiderat ceru^o. zc. Nota. Fuerūt mihi lacrimę mee panes die ac nocte. Dic quō cuz esset in mensa incipiebat flere z lacrimę miscbant cū escis. dicebāt milites. Dñe qd ploratis. Respōdebat. O miser. iste esce sunt cor ruptibiles. sed celestes sunt incorruptibiles. Idem de nocte in lecto in quo dicebat se iacere vt bestia. S; nos nō ploram^o p̄ desiderio paradisi. imo null^o vellet de hoc mundo exire. S; istud puenit ex mala vita quam tenem^o. sicut cap^o vellet stare sp̄ in carcere fetido timore iudicis. Ita de anima peccatrice in carcere fetido corpis vnde timet exire. secus de psonis pfectis z beatis. que cupiūt exire. intm̄ q̄ si de^o diceret eis. adhuc viuētis p̄ annū. Responderēt. O dñe. tantū habim^o. De isto exilio dicit p̄gini Marie. Ad te clama mus exules filij eue. Ad te suspiram^o gementes z flentes. Cogitatis vos esse de paradiso z nō de hoc mūdo. qz oportet ipm̄ dimittere Ideo xps̄ Math. vi. Primū q̄rite regnum dei z iusticiā ei^o. z hec omnia zc. Nota. h̄ omnia. s. pat. pluuia. sanitas. zc. quam petis. ad iñcient vobis. Nota. z iusticiā eius. que habz q̄nos puncta. Primus punctus diuine iusticie est p̄ conseruatiōe cōmunitatum non sustinere diuinos nec sortilegos. Secundus punctus nō sustinere blasphemos. nec iuratores. nec renegatores zc. Tertio non sustinere fractiones festiuitatū notorie. Quarto nō sustinere truffatores de taxillis. hic ludus ē fons renegationum. Quintus non sustinere meretrices in vicis seu hospitij. que sunt laquei aimarum ad instar putei in ingressu domus.

Sermo. iij.

Tristicia uestra uertetur in gaudiū. Job. xvi. Pro hui^o vbi declaratiōe sciendū q̄ in hoc mūdo omnia gaudia sunt mixta cum tristitijs z tribulationibz. in hoc mūdo non sunt s̄a gaudia. Ratio est z sumitur p̄ regulam philosophie dicentis. q̄ omne mediū naturalit̄ participat naturam extremoz. vt patet d̄ elementis. de aere calido ab igne z bumido ab aqua

Ite z de aqua bumida ab aere z frigida a terra. Sic ad p̄positū vita hui^o mundi est media inter duo extrema. s. paradysum z infernum. In paradiso em̄ est gaudiū purz. Isaie xxxv. Non erit ibi leo. z mala bestia nō ascendet p̄ eam. nec inueniet ibi. Et ambulabūt q̄ liberati fuerint z redēpti a dño. p̄uertentur z venient in syon cū laude z leticia sempiterna super caput eoz. Gaudium z leticiā obtinebunt. z fugiet dolor z gemit^o. In inferno autem est totū oppositum. quia ibi damnati nō habent nisi puram tristitiā. dolorē. z desolationem. de nullo gaudēt s; tristant̄

Primo de eoz damnatione.

Secūdo de bonoz saluatione

Tertio de alioz damnatione

Quarto de mal^o z de pctis q̄ fecerūt

Quinto de bonis q̄ fecerūt q̄ pdiderūt

Jo plangēdo dicūt. Defecit gaudiū cordis nri. versus est in luctū ebor^o nri. Threnoz. v. Si q̄ omne mediū participat naturā extremoz. Cū igit̄ vita nra sit media inter ista p̄traria ideo participat de vtriscz. Jo Boet^o. Quis dulcedo felicitatis humane multis amaritudinibz est respersa. Sed psonis bonis z deuotis tristitię h^o mūdi vertent̄ in gaudiū ex diuina puidētia. Hoc dicit tps̄ in themate. Tristitia uestra vertet̄ in gaudiū. S; malis gaudiū h^o mundi vertet̄ in luctū. Et amore uestri volui videre in sacra scriptura quot sunt tribulationes huius mūdi. Et inuenē q̄ sunt in quadruplici gradu. et hoc experientia docet. scilicet.

Prima de occupatione temporali

Secda de p̄tritione cordiali

Tertia de tribulatiōe mūdānali.

Quarta de morte corporali.

Et omnia diuina puidētia ordināte st̄ntur in gaudiū nisi sit culpa nra. Et de q̄libet dicit thema. Tristitia uestra st̄nt̄ in gaudiū

Prima tristitia hui^o mūdi est de occupatione t̄pali. qz q̄diu homo vinit oportet occupari in diuersis laboribz corporalibz q̄ dant tristitiā in corde. Sic em̄ occupat^o dicit. O miser quotidie habeo laborare. vt prouidere possim domui mee zc. Nec tristitia fuit data ade. z in psona sua oibz alijs hoibz p̄ ipsuz futuris in h̄ mūdo. Gen. iij. In sudore vult^o tui vesceris pane tuo. donec reuertaris i terram de q̄ sumpt^o es. qz puluis es z i puluere reuerteris Nota quō sic p̄fessor setā p̄fessione dat p̄nias peccatori. sic fecit de^o ade dicēs

In sudore vultus tui vesceris pane tuo. zc. Si dicat ab aliquo. imo sunt multi q̄ sine tali occupatione viuunt. vt magni dñi z diuites. q̄ sine sudore vultus habent suā puisionē. q̄ videtur q̄ ista tristitia z pnia nō tāgit oēs generaliter. Rñdeo q̄ imo omnes tāgit. Si volum⁹ loqui solum de facie corporali. verū est q̄ tāgit solum laboratores. sed si volum⁹ loqui de facie anime spūali. pl⁹ laborāt z sudāt magni dñi q̄ rustici. qz quoridie sunt i magnis negocijs z cū magnis tristitijs z angustijs. Rustic⁹ vero in sero letat z gaudet. z comedit cū vxore et filiis. Dic quō in q̄dā ciuitate erat q̄dam laborator q̄ suis manib⁹ pcurabat sibi vitā. q̄ morabat corā palatio regis. q̄ in sero post cenā letabat cū filijs. Qd̄ attendens rex vocauit eū dicens. Quō ita letabat cū rex ipse non haberet tantā leticiā. Qui rñdit. Et q̄ in die laborauerat. in sero gaudebat de quiete. Cui cōpatiens rex dedit sibi magnos reddit⁹. Qui extūc nō letabat vt p̄suevit. s̄ cogitabat qd̄ illis pecunijs faceret. Si mutualet ad vsurā vel faceret se mercatorem. zc. Propter quod rex vocauit eū itez dicens. q̄re non letabat vt p̄us. Qui respōdit. O dñe in magna imaginatione seu angustia me posuistis. s̄. quomodo augmentabo istos reddit⁹. ideo reddo vobis redditus zc. Et q̄ sequit̄ q̄ maior est labor mentis siue fm facie aie dñoz z diuitijs q̄ labor rusticoz q̄ comedunt z bibūt z dormiunt firmiter. etiā in malo lecto. Patet ergo regula generalis q̄ omnes in sudore vultus corporis vel anime viuunt. Aliud argumētum in oppositū est de platis qui habent suos redditus. q̄ nō habent laborare zc. Respōdeo q̄ imo. Qm̄ si bonus platus est cuiuscunqz potestatis siue status sit magnos habz labores z tristitias z angustias pl⁹ q̄ aliq̄s rusticoz. cogitando qualē computū reddet deo. nō solū de aia sua z de domo. s̄ etiā de omnibus aiab⁹ sibi cōmissis. Unde Augustinus cōsuevit dicere. Quid dicturus sum cū rediturus sum rationē de animab⁹ q̄ pendent ad collū meū. imo mix est quō cum gaudio possunt viuere cogitādo tantū on⁹ qd̄ sup se portāt. Si vō est mal⁹ platus tūc q̄nqz dic̄ de⁹. Qm̄ tu etiā seruabis pniā quā ego dedi. z dat sibi infirmitates. bonos vō prelatos custodit ab infirmitatib⁹ q̄nqz ex quo curā hñt de aiab⁹. Hora de illo sancto heremita d̄ q̄ in vitis patruz d̄. q̄ laborabat in heremo. z nunq̄ ibi fuerat infirmus. q̄ ex sua sanctitate

fuit elect⁹ in ep̄m. q̄ coact⁹ recepit. qui statim fuit infirm⁹ de podagra z dolore lateris. q̄ timens ne de⁹ ip̄um dimisisset. stendo dicebat. O dñe qd̄ est h̄ cū ante in heremo sp̄ essez sanus. Cui angel⁹ dixit. Ista infirmitas venit tibi hac de causa. qz cū esses in heremo. deus te p̄seruabat. qz nō habebas fuitoz. sed modo qz habes fuitozes vt ip̄i z tu q̄ habes vñ viuere potest⁹. s̄ occupati. d̄ mittit tibi hāc zc. Patet regula general⁹. In sudore. zc. Ecclesiastici. xl. Occupatio maḡ creata est oib⁹ hoib⁹. z iugū graue sup oēs filios. Ade. a die exit⁹ de vetre m̄ris eoz. vsqz in die sepulture. S̄ de⁹ puidit. qz ista tristitia occupationis tp̄alis vertit in gaudiū. sc̄z in die festo qñ homo quiescit. Qm̄ postq̄ laborastis sex dieb⁹ in dominica illa occupatio laboris vertitur in gaudiū quietis cessando ab omni labore temporali. Manus cessent ab omni labore. non lauat amplius neqz nent. neqz zc. pedes etiam debent quiescere non ambulare. nisi p̄ magna necessitate. lingua nō loquatur de negocijs tp̄alib⁹. qz nō solū manus z pedes. sed etiā lingua debet quiescere a temporalibus. Dic p̄tra illos q̄ credūt solū man⁹ debere abstinere z nō linguam. Itē cor debet quiescere. nō cogitando nec pensando in negocijs. Rō qz xp̄s q̄ totā suā vitā habuit plenā laborib⁹ redemptionis. sed in dñica resurrectionis quiescit. non solū in corpore. sed etiam in aima. Itē vult q̄ xp̄ianus quiescat in dominica. Ito modo tristitia occupationis vertit in gaudiū quietis in illis qui bene colunt dominicam. Ideo dicit scriptura. Quia sanct⁹ dies dñi est. nolite tristari. Gaudiū etenim dñi est z sortitudo n̄ra. Heemie. viij. Hora tres clauelas p̄mas ibi. sanct⁹ dies dñi est. Quare dicit dies dñi. cū omnes sint dies dñi. z nullus sit mal⁹. Hora p̄tra illos q̄ dicūt tali die non est fiendū hoc. dies egyptiacus est zc. Solū in negocijs temporalib⁹ naturalib⁹ obseruādī sunt dies propter lunā. sicut in minutioe zc. In alijs aut̄ operib⁹ nō sunt obseruādī. imo est error z peccatum magnū. quia omnes dies sunt boni z a deo facti. Sed singularit̄ dies dñica dicit̄ dies dñi. qz ip̄m fecit solēnem p̄pter suam gloriosam resurrectionem. de p̄scratione. di. iij. Omnē diem dominicaz ob reuerentiā resurrectionis ihu xp̄i. de vespera in vesperam p̄cipim⁹ obfuarī. De ista dicit d̄. Hec dies quam fecit dñs zc. Non soluz per creationem vt alios dies. s̄ p̄ resurrectionē

Ideo gaudendum est de illo die cessando ab omni ope simili. Secūda ibi. Gaudium dñi est et fortitudo nra. qz qd bñ custodiunt dñicā. custodiunt a dño ab infirmitatibz corpis. et custodit eis agrū. vineā. gregē. et oīa bona. Sz illi qd nō fuāt dñicā est dñs i debilitate. Nota ptra illos qd colūt sabbatū et nō dñicā. credentes h̄gini marie. Sz aliq̄ miseri gaudium festi puerit̄ in tristitia ludēdo q̄cqd lucrati sūt i hebdomada. Jō nō sustineat ludus. Vale dictus est loc⁹ et dñs qd sustinet ludū. Alij miseri in taberna inebriant̄ et ebrii reuertuntur ad domū. et vxor et filij nō biberūt forte p̄sanas. et cōplet̄ in eis illa maledictio scripture. Dies festi v̄ri p̄uertent̄ in lamentationem et luctū. Thob. ij. Alij miseri currunt ad lupanar. Jō dicit. Dies festi v̄ri zc. Secūda tristitia h̄ mundi est melior. s. tristitia de p̄tritione cordiali. qñ hō cogitat de peccatis et malis q̄ fecit et de tpe qd amisit. et tristat̄ ad instar militis qd ex culpa sua venit in odiū et irā regis qd cogitat. O miser rex occidet me. et p̄dam oīa bona et tristat̄. Ita qlibet peccator est in ira regis xp̄i. Sup̄b̄ em̄ ex sup̄bia sua est in ira regis. avarus ex sua auaricia. et sic de alijs. int̄m qd mix est quō aliq̄s potest letari vel viuere cum seiat se in ira tanti regis. De ista tristitia dicit scriptura. ij. ad Ro. vij. Que s̄m deum tristitia ē p̄niam stabilē opaf. seculi aut̄ tristitia mortē opatur. Nota. Que s̄m deum tristitia est. Quidā tristant̄ de peccatis. s. nō s̄m deum. sed s̄m mundū vel s̄m piculū vel s̄m penam que tristitia nihil valet. imo dicit. seculi tristitia mortē opaf. Sz tristitia q̄ est s̄m deū qñ homo tristat̄ et dicit. O miser tantū offendi deum meū. zc. talis p̄niam in salutem operatur. Hec tristitia p̄uertit̄ in gaudium in p̄fessione sacramentali qñ p̄icit̄ extra peccata de q̄bus tristat̄. sicut ancilla p̄icit̄ de domo immundicias dom⁹. sic cū scopā p̄tritiōis peccata cōgregant̄ in angulo memorie et p̄triciunt̄ extra portā p̄fessionis. Dicat̄ quō facta p̄fessione homo sentit gaudium et leticiam in corde. Sic ille qd obligat̄ ad soluendū sub p̄a mortis qñ sibi remittit̄ debitū a dño quō gaudet et letat̄. Ita i p̄fessione dimittunt̄ debita peccatorū. Joh. xx. Quoz remiseritis peccata zc. Et facta absolutōe totū debitū est remissum. Ideo sequit̄ gaudium in corde. Ideo dicit scriptura. Prouerb. xij. Cor qd nouit amaritudinē aīe sue. in gaudio ei⁹ non miscebit̄ extraneus. Nota. nō miscebit̄ extrane⁹. s. diabo-

lus. sed dñs app̄ius p̄ cōmunionē. qz post cōfessionē debet hō cōicare. Tertia tristitia est de tribulatiōe mūdānali. qz in h̄ mundo multū abūdat. vt infirmitatū. paup̄tatum. et miseriaz. zc. qd v̄ant̄ tristitiā. Rō naturalis et regula est qd om̄e mediū p̄cipat naturā extremoz. Adō vita p̄ns est inter duo extrema scz paradysum et infernū. Ideo s̄m illā participam⁹ de p̄ditione extremoz. In paradiso est gaudium sine tristitia et sine infirmitate. Apoc. xxi. Absterget de⁹ om̄e lacrimam ab oculis sanctorū. et iā nō erit vltra neqz luctus. zc. In inferno aut̄ est dolor et tristitia. Nos v̄o sum⁹ hic in medio participant̄ cū v̄triscz. Cum em̄ gaudemus et letamur. p̄cipamus cū illis de paradiso. Quia nihil aliud est nisi de melle celesti. Quando tristamur. participamus cū illis de inferno. Ideo dicit scriptura. Erigū et cum tedio est tempus vite nre. et non est refrigeriū in fine hominis. Sap. ij. Sed p̄uertit̄ in gaudium in deuota oratione. Qm̄ qñ homo habet tedium. summū remediū est recurrere ad orōem. eleuatis oculis et manibz. et sus celū. et sic descendit dulcedo mellis sp̄s sancti. Auēras. Tristat̄ aliq̄s vestrum ore equo animo et psallat. Jacobi. v. Nota. equo animo. h̄ dicit̄ ptra aliquos qd orant̄ s. nō equo aīo. qz os loquit̄ vnū. et cor cogitat aliud. Sed in orōne qñ homo dicit̄ Pater noster in ore. cor debet cogitare cum quo loquit̄ hō. quia cū rege celesti. zc. Idem qñ dicit̄. Ave maria. al̄s modicum valet oratio. Nota qd qui orat̄ mane et sero q̄tidie viuūt cum gaudio et in p̄speritate. Dic miraculum de milite normanno cunte ad peregrinationem zc. Ideo xps. Oportet semp̄ orare et nō deficere. Luc. xvij. Quarta tristitia est de morte corporali. Magna tristitia est homini i morte parentū et amicoz caroꝝ. sed in morte propria ibi est tristitia maxima. quia totuz simul amittit̄. Dic similitudinē de arbore si eradicaretur p̄ aliquam potentiā. Ita est de anima que habet radices in qualibet parte corporis in nervis. ossibus. v̄cis. zc. et mors ipam eradicat. ideo ibi est maxima tristitia. nec est aliq̄ silis. Jā videtis qd aliq̄d mēbz. scinditur quātūcunqz parū. quō hō tristat̄ quāto magis in morte qñ aīa separat̄ a toto corpore. Ideo xps ante mortem cepit cōtristari et mēbz esse. vt habetur. Math. xxvj. qñ to magis nos peccatores. Sed hec tristitia p̄uertitur in gaudium bonis p̄sonis quādo

aiā egressa a corpe statim videt sc̄tōs anglos
ip̄am comitātes honorifice ad instar sponse
nobis in die nuptiarū q̄n ducit ad missas. vel
sic depingit beata maria magdalena q̄n ab
angel' eleuaba. Isto mō tristitia v̄a. s. mort'
corp̄alis. et in gaudiū. Jō ep̄s. Hūc q̄dem
tristitiā habebit. Iteruz autē videbo vos. et
gaudebit cor vestr'. et gaudiū vestr' nō tol-
let a vob. Joh. xvj.

De eadē dñica Sermo q̄rtus

Militat aduersus

Militat aduersus
aiam. i. Pe. ij. Hoc thema dat mo-
tiuū p̄dicādi de pl̄ijs q̄ nob' dant
demonēs vt dānemur cū illis. Jō auisando
vos volo nūc eoz pl̄ia declarare. S; p̄mo
salute' p̄go maria. Militat aduersus aiā.
zē. Sancta scriptura volēs nob' oñdere p̄diti-
onē vite n̄re in h' mūdo breuē declarat dicēs
Militia est vita hoīs sup' terrā et sic mercena-
riū dies ei'. Job. vij. Rō q̄re dic' q' vita n̄ra ē
militia. quia sicut demonēs s̄nt dānati. sic
bellant p̄tra nos vt peccem' et dānemur eoz
ip̄is. Et sic mercenariū dies ei'. s. hōm̄is qz
sicut mercenari' qui diligēter et fideliter labo-
rat meret' salariū. als zē. Sic d' nobis. sed si
fortiter bellamus nō p̄sentiendo demonib'.
meremur magnū salariū gl̄ie sed si sumus vi-
cti meremur suppliciuū eternū. Istud pl̄iū de-
clarat David in ps. xix. dicēs. Hi in currib'.
et hi in equis. nos autē in noīe dei n̄ri inuoca-
bimus. Nota. hi. q̄re nō vult ip̄os noiare.
iuxta illud. Hec memor' ero nominū eozū p
labia mea. Nostra defensio est cū dicit. Nos
autē in noīe dei n̄ri inuocabim'. Nota. hi i
currib'. s. rotūdis. Curr' sigt' temptationes q̄
ad instar rotaz voluunt de vna in aliaz. Dñ
diabol' nō potest p' vnā. tēptat p' aliā. Et hi i
equis. Equi demonū sunt pctā mortalia Jō
de demonib' dic' thema. Militat aduersus.
zē. s. equestres aduersus aiā. Hāc militiaz
declarat beatus Johannes in apoc. fm̄ intellectuz
moralē. iuxta r̄uelationē sibi factā dī. Vidi
et ecce equus albus et q̄ sedebat sup' illum habe-
bat arcū. et data est ei corona. et exiit vincēs
vt vinceret. De sc̄do dicit. et exiit ruffus et
qui sedebat sup' illū datus est illi vt sumeret
pacē de terra. et vt inuicem se interficerent. et
datus est ei gladius magnus. De tertō mi-
lite dic'. Et ecce equus niger et q̄ sedebat sup'
illum habebat staterā in manu sua. Et de
quarto milite dicit. Ecce equ' pallid'. et q̄ se-

debat sup' eū nomē illi mors. et infern' seq̄ba-
tum. Et data est illi potestas sup' q̄ttuor par-
tes terre. et interficere gladio fame et morte. et
bestijs terre. et cū aperuisset zē. Apoc. vij. Hi
q̄ttuor eq̄ sunt q̄ttuor pctā mortalia. super q̄
demonēs eq̄tant et militāt p̄ nos

Primū est supbia et vanitas.

Secūdum luxuria et carnalitas

Tertiū auaricia et cupiditas

Quartū inuidia et malignitas.

Lum' his demonēs militāt aduersus aiā.

Prim' equ' dicit erat albus. h' designat sup-
biam et vanitatē. Rō. Color albus p̄ ceter' ma-
gis apparet. sic supb' sup' alios vult apparere
et videri. Si vis cognoscere si es superbus.
si habes aliq̄d bonū tempale vel spirituale et
vis vt videat' et appareat supb' es. Verbi gr̄a
Si es generosus et vis vt sciat'. signū est sup-
bie. humilis abscondit et non curat. Idem si
es diues statim vis facere vanitates i vesti-
bus. Et cogitas. qui sunt isti. ego posse' eme-
re omnes. Idem si bona spiritualia que ha-
bet vult vt videant'. si orat' vel ieiunat. vel si
portat cilicium. et statim vult videri. signum
est q' peccatū superbie est in corde. sed humi-
lis omnia abscondit quantū potest. Ecce ra-
tio quare equus albus signat peccatum super-
bie. Ideo dicit christ' superbis. Omnia ope-
ra sua faciunt vt videant' ab hominib'. Ma-
thei. xxij. Sed quare dicit q' miles qui sede-
bat super eum habebat arcum in manu sua.
Respondeo q' iste miles est demon qui tem-
ptat de superbia. qui sagittando facit belluz.
Quos sunt isto arcu sagittati et percussi Ver-
bi gratia. Omnes homines qui ponūt i cor-
de suo ascendere. tales sunt percussi iā et vul-
nerati isto arcu. Verbi gratia. Dicatur de re-
ligioso seruante regulas cerimonias zē. Re-
cta via vadit talis ad paradysum. Sed dya-
bolus dicit non. quis ego sagittabo eum. et
facit eum cogitare vt ascendat et vadat ad stu-
dium. quia poterit esse magister et confessor
regis zē. Factum est. talis iam vulneratus ē
sagitta diaboli. Idem de presbyteris simpli-
citer viuētib'. Sed diabolus sagittat.
quando facit eum cogitare dicendo. Si tu
sic viuīs non poteris iuuare amicos. Ideo
oportet te ascendere. vel cum symonijs vel
vsuris vel seruitijs. zē. Idem de laicis sim-
pliciter viuētib'. recta via vadunt ad pa-
radysum. nec pro filijs faciunt sibi vanitates
zē. sed nutriunt eos bene in bonis moribus.

S; dicit diabolus. ego sagittabo eum et facit eum cogitare. quare tu non esses iuratus sine consul ut talis quare de pecuniis ville te poteris iurare. tenere famulos. etc. Cum tamen ad regimen deberet homo venire sicut ad furcam. Sunt multi qui nesciunt regere domum suam et volunt regere civitatem. Ideo destruitur ville et civitates et civitates ex ambitioe ascendunt. Idem de mulieribus qui deferunt viris suis honorem amorem et obedientiam preterquam in peccatis. tales recta via vadunt ad padisum. Sed quando cogitant predictis opposita et sentiunt factus est iam sunt sagittate a diabolo. Ideo dicit david de diabolo. Arcum tetendit et paravit illum. Et in eo paravit vasa mortis. sagittas suas ardentes effecit. ps. vii. Hora ardentes. s. i. habetis officijs. honoribus. preeminentijs. et dignitatibus. Tertio die. Et data est ei corona et exiit vincens ut vinceret. Quia demon qui temptat de superbia coronam regis portat. Ioh. Job. Ipe est rex super universos filios superbie. Nec alius rex habet tot vasallos ut ipse. Et exiit seorsum de celo. Dic casum ipsorum ex superbia dicente deo. Non habitabit in medio domus mee qui facit superbiam. ps. c. Vincens. s. angelos malos sibi sentiētes ut vinceret. s. homines in mundo isto. Ecce primum plium. Ideo quilibet auferat se et caueat a sagittis superbie. quare magnum periculum est ire per altissimos montes. quare periculosus est casus ab alto. Quoad eum homo vadit plane per viam humilitatis. vadit homo secure sine periculo. Ideo Christus. Discite a me. quia mitis sum et humilis corde. et inuenietis requiem animabus vestris. Math. xi. Discite. s. lectionem quam docuit verbo et exemplo. Secunda militia est cum die. Uidi et ecce equus rufus. et qui sedebat super illum datus est illi ut sumeret pacem de terra. et ut inuicem se interficerent. et datus est illi gladius magnus. Hoc plium datur demonibus per peccatum luxurie. quod innuit in hoc quod equus erat rufus. In signum habet quod persona cogitatur de illo peccato efficitur rubea. Et sic domus et omnia bona ibi congregata comburuntur quando incenditur igne. ita ex illo peccato perduntur merita congregata et bona. Ideo de illo peccato dicit scriptura. Ignis est usque ad perditionem. i. consumptionem deuorans. et omnia eradicans germina. Job. xxxi. O miserum pro modica delectatione bestiarum que statim transit non dubitat amittere tantam gloriam et incurrere tantam penam. Item dicit quod miles equitans super equum rufum habebat prout sumendi pacem de terra. Hora septem paces

Prima est inter deum et homines.
 Secunda inter angelos et homines
 Tertia est inter animam et corpus
 Quarta inter virum et uxorem
 Quinta inter clericos et populum
 Sexta inter dominos et vasallos
 Septima inter vasallos ad inuicem
 Prima pax est inter deum et personam quam vivit caste et honeste. quare cum ipsa deum habitat. quare deum non est porcum ut velit in luto habitare. S; quando persona cogitat de illo peccato. et sentit ad faciendum. dominus indignatur et perdit pacem. et fit guerra et diuisio. Secundo ex isto peccato tollitur pax que est inter angelos et homines. Dic quod quilibet habet angelum custodem. quare alii demones nos destruerent. et angelus bonus diligit sibi commissos sinceriter. et plures quam filium sibi carum. De ista custodia autoritas. Angelus meus deus mandauit de te. ps. xc. S; quando persona vult facere illud peccatum cogitatione vel tactu vel locutione vel operatione. angelus indignatur dicendo. O iste ribaldus quid facis. Dic quod non fieret illud peccatum coram puero ex verecundia. multo magis deberet homo verecundari de angelis et dicere. O de isto ribaldo. etc. et claudit nasum. Tertia pax est inter carnem et spiritum quam habet persone que viuunt in penitentia quia per penitentiam caro subiicitur anime ut captiua domine. et sic habet pacem. Sed pax tollitur quando captiua rebellat et resistit contra dominam. Sic quando caro contra animam facit illud peccatum. pax dicta tollitur. Quarta pax est inter virum et uxorem quam seruant sibi mutuo fidelitatem. que pax tollitur et soluitur per peccatum luxurie. Videmus quod quando vir sentit uxorem adulterari. non bene portat. nec conuerso. Quinta pax est inter clericum et populum alicuius ville vel comunitatis. quare laici debent honorare clericos ut patres. et solvere decimas etc. Sed hec pax tollitur per luxuriam etc. Clerici autem debent viuere honeste etc. Sexta pax est inter dominum et vasallos. S; hec tollitur quando minus vult habere uxorem vel filiam vasalli. quare non seruaret sibi fidelitatem. imo occiderent eum. Septima pax est inter vos laicos ad inuicem. que ut fratres debetis vos diligere et habere pacem. S; hec pax tollitur per luxuriam. quando unus curat de uxore vel filia alterius. Ex qua sequuntur multa inter vos mala. De hoc peccato dicit propheta. Impius quasi mare feruens quod quiescere non potest. et redundat fluxus eius in conculationem et lutum. Non est pax impijs dicit dominus deus. Isaie. lvij. Impii dicuntur luxuriosi. Ratio. quia ut dicit delectationem captiue. id est

carne dānāt aīam. S; d; q; dat? ē militi gla
di? magn?. nō em bellat cū arcu s; gladio ma
gno. q; totū mōm q̄si cōphēdit pctm̄ h. etiaz
in religiof. zc. Nota exēplū de demone i cor
pore obsessi dicēte se nō inde exire nisi dicere
tur tres misse a trib; cleric; ūginib; zc. Tot?
mūd? est isto pctō corrupt?. z iā cōpleta est p
phetia dō. Corrupti sūt z abomiabiles facti
sunt. nō est q; faciat bonū. s. castitat;. nō est vī
q; ad vniū. s. de adultis cōpariue loq̄ndo. Ec
ce quō h gladi? est bñ magn?. q; tot occidit.
Iō custodiam? nos ab isto gladio. custodien
do corda a lucturia. q; ita vult de?. Nec ē vo
lūtas dei sanctificatio vīa. vt absteat; vos
a fornicatōe. ad Thef. iij. De tertio plio
dicit. Et ecce equ? niger. z q; sedebat sup illuz
habebat staterā in manu sua. Ecce pctm̄ aua
ricie z cupiditatis. Dicit q; equ? erat niger. z
sigt pctm̄ auaricie. Vñ sic color albu p̄ alijs
ōndit. ita color niger p̄ alijs abscondit. q; aua
rus sp̄ abscondit pecunias z facit se pauperem
qñ perūt ab eo elemosynā p̄ oliq̄ pia cā. z va
dit sp̄ male induit? vt videat paup. Item ab
scōdit ad decipiēdū. q; fingit se ~~am~~ ūbo
vt decipiat facto. In ore suo pacē cū amico
suo loquit. z occulte ponit ei insidias. Diere.
it. Nota. insidias. vt sc; habeat pecunias et
bona vīa. Itē dicit q; miles habebat staterā i
māu sua. In q; ōndit mod? pcti auaricie. qm̄
ad instar false statere pctm̄ auaricie fac. q; il
lud qd est mag; pōderis z infiniti valoris. s.
padius. zc. paz pōderat in p̄spectu z coram
ocul? auari. Et illō qd paz z modicū valz vt
pecunia. z bona spalia pōderat z reputat esse
infiniti valor;. Ecce statera falsa z dolosa. q; a
deū q; est infiniti valoris z honoris. diabolus
facit q; corā auaro nō pōderat vnā fabaz. qd
fit qñ p̄ lucro vni? solidi iuras false dicēdo p̄
deū tm̄ p̄stat. Nota h; p̄tra falsitates q; sunt
inter emptores z veditores. Itē h; falsa state
ra facit q; palea vanitatū multū pōderat i cō
spectu diuitū. z glia z gaudia z thesauri pa
radisi q; sunt inestimabil? ponderis nihil pō
derant. Iō dicit sc̄ptura Nunqd iustificabo
staterā impiā. z saccelli. i. occulti sacci in quo
occultat falsum pōd?. pōdera dolosa. In q; b;
diuites ei? repleti sunt iniquitate. Michee. vi
Nota staterā impiā z pondera dolosa sac
celli Staterā impiā vocat pctm̄ symonie in
qua vedit spūscūs. Iō doctores vocant sy
monia heresim. Symoniaci pōderādo ven
punt grām dei. Nota h; de fraudib; symo/

nic. Primo in missis sancti amatoris. in q; b;
cōmittunt multe impietates. P̄ria q; dicit
q; debēt dici p̄tinue sine interuallo. cū tamē
pauci sunt tal? vite q; p̄tinue. zc. Secūda q; a
frāgil? ordinatio eccie q; q̄libet die habet suaz
missam. determinatā z certā. Tercia impietas ē
p̄ciū certuz qd faciūt clerici. q; hñt celebrare
sine interuallo petēdo pl?. Itē tot cādele tot
denarij. Quarta est error. q; licet beat? ama
tor triginta missis extraxit aīam m̄ris d pur
gatorio. credit; q; etiā vos. Nā sicut infirmi
tates nō sunt eedē. nec etiā pene zc. Dicō me
dico q; applicat medicinas iuxta infirmi p̄di
tiones. Ecce q;re dicit. Nunqd iustificabo sta
terā impiā. Secūdo dicit. z saccelli pōdera
dolosa. Hoc dicit p̄ laicos vsurarios q; mutu
ant. r. p. xij. nō est pōdus eq̄le. Dicit vsurari?
rōne t̄pis. nō valet. q; t̄ps est dei. iō tantum p̄
tāto z nō ampli?. Idē vendūt pl? rōe dilatōis
solutōis. vel emēdo min? rōe pecunie parate.
Ecce saccelli pōde. dolo. In q; b; diuites zc.

De q̄rto plio dicit. Ecce equ? pallid? z q; se
debat sup eū nomē illi mors. z infern? seq̄bat
illū. Ecce q̄rtū plū diaboli ex pctō inuidie.
Nāz color pallid? siue glauc? significat pctm̄
inuidie. Ratio. quia est amaricat? siue morti
ficatus. quia inuidia animā mortificat z oc
cidit. i. Job. ij. Nos scimus quoniā trāslati
sumus de morte ad vitam. quoniā diligim?
fratres. Qui nō diligit manet in morte Om
nis q; odit frēm suū homicida est. sc; sui p̄s?
Sed quare dicit q; infern? sequebat euz. de
claref p̄ questionē quam faciūt doctores di
centes. Quare demones nos temptāt. cū ta
men ex qualibet temptatōne augmentet eis
pena. Rñdeo q; inuidia cogit eos quā habēt
p̄tra nos. q; habebim? locū quē ipi p̄diderūt.
nec valuit eis xp̄i incarnatio seu passio. ideo
inuidēt nobis. Ideo dicit q; infern? seq̄bat
eū. quia omnes demones habēt istā inuidi
am. Nota hic exēplū d; inuido z auaro. quō
ret dixit inuido vt primo peteret donum zc
Qui intra se cogitauit. O miser si peto vnuz
equū. ali? habebit duos zc. q; ista est cōditio
inuidi. Itē de demonib; q; licet hñt penam
temprādo. tm̄ inuidia cogit eos. Sap. ij. In
uidia diaboli mors intrauit i orbē terrarum
imitant? aut illū q; sunt ex parte illi?. Itēz alia
Auctas Job. v. c. Paruulū sc; in dilectione
occidit inuidia. Deo grās.

De eadē dñica Sermo q̄ntus

Subditi estote in omni timore. j. Pe. ij. Quia sacra scriptura tam veteris quam noui testamenti multum laudat et comendat timorem dei. Et quia thema loquitur de timore dei. Iohannes uolo uobis modo declarare bonos modos timendi deum. Sed primo salutem ergo maria. Subditi estote in re. Pro declaratione re. Sciendum quod in alia parte homo in huius mundo potest habere abundantiam et affluentiam bonorum temporalium. et in alio bonorum celestium. est timor dei. Iohannes timor dei comparatur fonti emananti. Qui habet in domo sua fontem aquam uivam non habet defectum aquam. Ita qui in corde suo habet timorem dei. habet in se fontem dantem abundantiam omnium bonorum temporalium et spiritualium. Hoc dicit dominus psalmi. xxxij. Timete dominum omnes sancti eius. quoniam non est inopia timoribus eius. Diuites eguerunt et usque ad bonum multum est ualere timor dei. Iohannes dicit the. Subditi estote. et scilicet in omni timore. Nota in omni inuenerunt quod sunt multi timores. Ego amore uerum quasi ui qui timores sunt. et inueni quod sunt tres. in quibus deo debemus subijci et habebimus multa bona.

Primus est timor naturalis. et iste est rigorosus. Secundus est timor filialis. et iste est gratiosus. Tertius est timor reuerentialis. et iste est gloriosus. De his dicit the. Subditi estote in omni timore et dico quod primus timor in quo debemus subijci deo est timor naturalis. et iste est rigorosus. quia non possumus vitare hunc timorem de malo pene. quia naturaliter quilibet timet malum pene. ut infirmitates. perditionem bonorum. honorem. officiorum. et casus et mortem. quia talis est natura nostra et conditio. Sancti angeli non habent hunc timorem. quia confirmati sunt. De isto timore dicit scriptura. Timor pena habet se pro obiecto. j. Iohannes. Etiam Christus habuit hunc timorem ex naturalis conditione carnis. Sed in isto timore debemus esse subditi deo. Quia per fugiendum seu vitandum quod est malum pene non debemus facere aliquid peccatum contra deum. nec in illud sentire. Verbi gratia. Quilibet timet naturaliter perdere bona. pecunias. Non ponat casus quod perdidistis aliquid tale et. et nescitis quod habet. et vos timetis ne illud amittat. totaliter et nunquam ipsum inueniatis. Et dicit uobis. vadatis ad talem diuinum si uultis inuenire et recuperare. Non apparebit si in isto timore eritis subditi. Quonia et una parte vos timetis illud amittere. et ex alia precepit deus ne aliqua re mundi homo recurat ad diuinos. Si ergo vos vadatis ad diuinum. non estis subditi deo. sed peris mortaliter. Sed si non uultis ire. tunc estis subditi deo. ad quem debe

tis recurrere in oratione dicendo. Domine uos scitis quod habet. id est ponat in corde suo ut mihi reddat vel uolo perdere magis illud quam aiam meam. et Idem de mulieribus de matrimonio que timent sterilitatem. bonum est timor. quia id inuentum est matrimonio. Non quoniam aliqua mulier non potest concipere. et dicit sibi quod recurat ad tale sortilegum. et si recurat. timor eius non est deo subiectus. quia deus precipit oppositum. scilicet quod per nulla re homo recurat ad sortilegos. et. Dic quomodo nullus potest dare filios nisi solus deus. quia necessaria est ibi datio aie. et. Item quilibet timet mori de infirmitate quam habet ipse vel filius. et. Et dicit uobis quod recurat ad tales incantatores et. et Christus precipit oppositum. quia ad deum debet homo recurrere in omni necessitate et ad eius matrem et ginem mariam et. Si non recuritis ad incantatores sed ad deum. timor ille mortis deo est subiectus. Si uero recuritis ad incantatores non est deo subiectus. Item aliquis amicus uester est captus. et vos timetis ne puniatur vel occidatur et estis requisitus in teste cum iuramento ut dicatur si fecit istud malum. et vos timetis et. Dicatur quomodo quilibet debet subijci deo iurando se et dicere uerum. quia dicit deus. Non assumes in uanum nomen domini dei tui. Exo. xx. Ecce dicit thema. Subditi estote et. De hoc timore dicit Christus. Nolite timere eos qui occidunt corpus. animam autem non possunt occidere. sed potest timere eum qui potest et aiam et corpus perdere in gehennam. Matthei. x. Hoc predicabat Christus apostolis et discipulis dicens. Nolite timere. scilicet taliter ut ex isto timore faciatis contra deum. quia alius talis timor naturalis esset malus. Dicat hic miraculum de sacra scriptura quod legitur. j. Regum. xvij. et. xxx. de illo magno rege Saul. qui semel congregauit multas gentes armorum ut bellaret contra inimicos et infideles philisteos. Qui uidebat exercitum inimicorum magnum. ne moreretur in prelio cum filiis timuit. et fuit sibi datum consilium ut recurreret ad phitonissam ut sciret finem belli. Dicat quomodo iuit ex isto peccato. Quia in isto timore non fuit subditi deo in dicto prelio fuit vulneratus et per impatientiam occidit se. et perdidit regnum. intantum quod nullus de suo genere regnauit post eum. et creditur quod sit damnatus. Ideo dicit Christus. dico uobis amicis meis ne timeamini ab his qui occidunt corpus. et post hec non habent amplius quid faciant. Ostendam autem uobis quem timeatis. Timete eum qui postquam occiderit habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico uobis hunc timeate. Luc. xij.

Secūdo timor ē melior. s. timor filial. z iste ē gratiosus. Hic timor ē qñ hō timet deum: non rōne pene s; rōe culpe. qñ timet hō peccare ne pdat amorē z grāz dei z deuorōez. tal timor dicitur filial. Rō. qz p dicitio boni filij est time re ne pzi suo displiceat in aliq. Et qñ dicit sibi. Facias h. Rūdet. Nō faciā. qz pzi meo non placeret vel mri. Nō timet pzez rōe pene qv a pulet a pze. sed timet sibi displicere ne ipm g uet z p turbet. Dico qz i isto timore magi debe mus deo subijci qz pzi carnali. Rato. qz pl' fa cit nobis de'. Dicit. qd facit pze carnal' i filio modicū z vile. Nō etiā. qz nescit qd portat. modicū ibi facit: sed de' facit totū. Ipse for mac corp' zc. z creat aiām. Ideo Job. v. Ma nus tue dñe fecerūt me zc. nō dicit. Nō me' fe cit me: s; man' tue. ac si d' luto v' terra zc. Itē de' seruat in vita in vtero clauso ne suffocet. Itē de' cā natiuitatis ē. z dat lac mri. Ille g est pze pzi. Mat. xxiij. Ergo pzem nolite vo care vobis sup terrā. Un' est cū pze vester q i celis est zc. qz tum ad formationē corpis dicit hoc z creatōem anime. Ideo vult vt timeat timore filiali. Sicut g bon' filius timet offen dere pzem: ita nos deū. licet sis incliat' ad ali qd pctm v' viciū. dicas hoc displiceret meo pzi celesti. Ideo non faciā. Verbi grā Aliqz inclinat ad supbiam. pompā. gulā. inuidiam luxuriā vanitates. ornatū zc. Cogitate si hoc displicet pzi vestro Jesu xpo. qvult z precipit humilitatē. Ideo cogitate si displicet mri ve stre s; gine Marie. Ideo amore eoz dimitte re debetis. Idem de illis q inclinant ad aua riciam vsuras z furta. ad retinendū decimas zc. Cogitate si h displicet pzi xpo q precipit op positū. Nota de sua pauprate aliqd. Ideo de vicio luxurie. Cogitate si displicet dño Jhu xpo. q omnia videt quantūcunqz fiant secrete Qui voluit nasci de s; gine mri z viuere caste vt daret nobis exemplū. Idē de illis q incli nant ad gulā ad bibendū de mane. respice si displicet pzi christo. Idē de illis q inclinant ad vindictaz. Cogitate si displicet xpo patri q sibi soli retinuit vindictā. Et isto timore dicit ppheta David in ps. Bñdicā dñm. d. Ve nite filij audite me: timorē. s. filialem. docebo vos. ps. xxxij. Dicatur hic miraculū qd legi tur. ij. Macha. vj. de Eleazaro sancto hoie. qñ Anthioch' rex iniqu' psequabatur iude os. z precepit oib' vt comederēt carnes por cinas. quō Eleazar' q noluit comedere i cor mentis dixit. Dñe q habes sanctā sciam: ma

nifeste tu scis qz cū a morte possem liberari. duos corpis sustineo dolores. fm aiām s; o ppter timorē tuū libeter hec patior. Ideo di cit scriptura Eccli. j. Timor dñi expellit pctm. Nam q sine timore ē non poterit iustificari.

Tercio timor ē reuerential. z iste ē gliosus. Hic timor est qñ homo timet se equari maio ri. vt si reueneret z vellet sedere i scamno tuo tu statiz surgeres z quare. nō timore pene nec culpe: sed timore reuerentie. z talis timor est gliosus. qz etiā angeli sub isto timore timent Auctas. Cū sublat' fuerit timebūt angeli. et territi purgabunt Job. xli. q tñ non timēt p mo nec scdo timore. Sed tercio isto timore debem' subditi esse deo in tribus

In orationibus specialibus

In officiis diuinis

In missis sacramentalibus

De pmo quō qlibet debet tenere certā ozo nē in die z vacare ozonibus specialibus. Et dicū tur ozones spales. qz vltra horas. z in istis de bet' timere deū reuerentialit. ne velitis loq cū deo sicut loqmur int' nos. sed cū magna re uerētia flexis genibus. Quēadmodū loquitur hō regi vel pape supplicādo zc. h dicit scriptura Timete dñm z date illi honorē. s. reuerētiā. qz venit hora iudicij ei' z adorare eū q fecit ce lū z terrā zc. Apocal. xiiij. De scdo. in offi ciis diuinis. Hoc tangit clericos et religi osos. Dicatur cū quāta reuerentia debēt sta re in choro. Rō. qz xps papa et rex pns est in medio. Auctas. Ubi sunt duo vel tres gre gati in noie meo: in medio eoz suz. Matth. xvij. De tercio. in missis sacramentalibus Ratio. qm in qlibet missa est xps vere sicut ē in celo. Nota g cū quanta reuerētia stare de bet celebrans. z ne vendant' missē. Dic q nō faciāt preciiū qñ volunt dicere missas zc. Dic modū et preciiū dandū p missa. s. p pui sione vni' diei. De isto timore reuerētiā dicit Da uid in ps. xvij. Timor dñi sanct' pmanet in seculū seculi. Deo grās.

Dominica tercia post octavas pasce.

Sermo primus

Quoniam uenerit argu et mundū Job. xvi. Hoc verbū indi get declaratōe maxime amore iudeo rum. Sciendū q in sacra scriptura tā in vete ri testamento qz in nouo inueniūtur duo ad uentus generales messye fm q gen' hūanuz reqrebat duas reparatōes. Primus aduentus

ff

fuit p^o reparatōe aiaz solū. Scd̄s aduēt^o fuit p^o reparatōe animaz & corporoz simul. De p^omo aduētū sciendū q^o ex pctō Ade & eue incidēti boies in pctā & mala. Primū malū fuit ignorantia de rebz spūalibz & celestibz. de qbz non sciebāt gentes añ aduētū xp̄i. nec p^ophiam. q^o solū curāt de rebz. moribz. & de influentijs corporoz sup^o celestū. nec p^o legē Moyli. q̄ solū loquit^o de h^o mūdo. Ideo ignorabam^o spūalia & celestia. David loq̄ns de antiq̄s dicit. Rescierūt. supple phi. nec intellexerūt. s. iudei. i te nebris ambulāt. Sed venit messyas. i. xp̄us ver^o messyas q̄ repauit istā ignorantia. declarans quō ille de^o vn^o quē phi vocāt p^omū p^oncipiū siue p^omā cām seu p^omū motorē ē trin^o i p^osonis. pater fili^o & spūssanc^o. Scd̄o declarauit quō in celo sunt nouē ordines angeloz Tercio de anīabz que p^om gradum bonexite quē tenuerūt collocant i ill^o ordinibz angelorū Quarto declarauit purgatorū nobis vbi vadūt aīe q̄ nō fecerūt hic p^odignā p^oniaz. Itē de animabz pueroz q̄ decedunt cū originali pctō quō vadūt ad lymbū. Scd̄s defectus siue malū animaz est inclinatio ad peccata ex pctō Ade. Quidā ad supbiā. quidā ad auariciā &c. de alijs. Ideo dicit scriptura. Sensus em̄ & cogitatio humani cordis ad mala pro na sunt ab adolescētia sua. Gen. viij. S; venit xp̄s & repauit p^o exempla p^octū sue scēvite. Tercū malū erat abūdantia pctōz. Ideo scriptura. Nō est homo iust^o in terra qui faciat bonū & nō peccet. Eccl̄s. viij. Sed venit xp̄s q̄ 5 plagas ordinauit medicinas sacramētoruz. Quartū malū erat debilitas bonoz. q^o nō possum^o p^oseuerare in bonis. Ideo prouidit xp̄s vt p^o p^onam reparemur et emēdemus nos Quintus defect^o erat damnatio inferni q^o null^o poterat euadere quantūcūq^o sanct^o & bon^o. De hoc etiā David i ps. Quis ē homo q̄ viuet & nō videbit mortē. eruet aīam suā de manu inferi. q̄si dicat nullus. S; venit xp̄s & repauit. Quia mō p^osona bona & sc̄a i morte euolat &c. Sed remanēt passiones corporis Ideo in scd̄o aduētū quā veniet xp̄s ad iudiciū. tūc repabunt mala corporoz. Quia tūc resurgēt corpa bonoz impassibilia incorruptibilia. clara &c. Ecce q̄re sunt duo aduēt^o xp̄i Ratio tā satis patet. q^o mala & pctā in mūdo p^omo venerūt in aīa. q̄n Adam & eua desiderabāt equari deo in sciētia & tamē adhuc nō patiebant i corpe. Sed post venerūt mala corporis q̄n adā i sudore vult^o &c. & eua pepit euz

dolore. Ideo xp̄us p^omo voluit reparare mala aiaz. q^o p^omo fuerūt. Deinde veniet ad reparandū mala corporoz q̄ postea venerūt. Patet hic r̄sio ad questionē iudeoz dicentū. Quare venit Messyas. qd̄ bonū fecit. q^o ita patimī mortē De his duobz aduētibus auctoritas Abacuk. ij. Dicatur hystoria de visione. & r̄sio dicit dñs. Apparebit in finē & non mentiet Si morā fecerit expecta eum. q^o veniens veniet & non tardabit. Abacuk. ij. Quia veniens. s. in p^omo aduētū p^o reparatōe animaz. veniet i scd̄o p^o reparatōe corporoz. Et de isto scd̄o aduētū dicit thema. Lū venerit ille arguet mundū. De isto iudicio faciā duos sermones. Hodie erit p^odicatio d̄ ordinatōe generali. & cras erit de executōe effectuali. De illa ordinatōe dicit euāgelista. Lū venerit fili^o hois in maiestate sua & oēs angeli ei^o cum eo. tūc sedebit sup^o sedē maiestatis sue. & cōgregabunt ad eū oēs gētes. & sepabit eas ab inuicē sicut pastor segregat oues ab hedis. & statuet oues qd̄e a dext^oris. hēdos autem a sinistris. Mat. xxv. Hec ordinatio cōsistit in q̄t^onoz cōclusionibz. Prima q^o iudex vniuersal^o manifestabit illa die om̄ibz generalit^o. cū venerit fili^o hois in maiestate sua. Secūda q^o illa die iudex erit associat^o multū solēniter ibi. & om̄s angeli ei^o cum eo. Tercia q^o illa die iudex vniuersalis erit collocatus multū alte. ibi. sedebit sup^o sedē maiestatis sue. Quarta q^o illa die totū gen^o humanū p^osentabit corā xp̄o iudice p^osonaliter. ibi. Et p^ogregabunt ad eū oēs gentes &c. Prima cōclusio dicit. q^o iudex vniuersalis manifestabit illa die om̄ibz generaliter. Hā doctrina est generalis q^o xp̄us in iudicio videbit ab om̄ibz tā bonis q̄ malis q̄tū ad humanitatē. & cognosce^o q^o est deus & homo. sed solū boni videbūt diuinitatē. De ista manifestatione dicit euāgelista. Lū venerit fili^o hominis in maiestate sua. Hora in maiestate. i. in magno statu. nō veniet in simplicitate & paupertate vt in p^omo aduētū veniet. Ideo fuit refutat^o a iudeis qui expectabāt & expectāt habere a messya vanitates mūdiz &c. Ideo quādo bt̄s Iohes ostendit ip̄m dicens. Ecce agn^o &c. dixerunt iudei. Ille paup^o ē. nolum^o hunc regnare sup^o nos. Luca teste. xix. c. S; ad iudiciū veniet cū tanta maiestate q^o celuz & terra & om̄is creatura tremet. Hora ad hoc similitudinez de arbore vbi sunt auicule cantātes & ludētes. s; q̄n nifus v^o accipiter volat om̄s tacēt & timent. Sic arbor est iste

mūd^o. cui⁹ fruct⁹ sūt honores. diuitie. deliciae.
 Et quilibet vult colligere zc. Aues ludētes sūt
 creature. q̄ nō faciūt nisi ludere. Primo sol vi
 det ludere currēdo ab oriēte i occidentē ecō
 uerso. Itē luna. stelle. aer etiā q̄ quōq̄ ē clarus
 quōq̄ est tenebrosus. Idē de mari. qz sp videt
 ludere. Idē de terra q̄ in vere floret zc. z in au
 tūno oīa deponit Volucres etiā ludūt i vere
 quilibet ducit vxorē. z i hyeme nō curat de ea.
 Moies etiā videt ludere hincinde discurre
 do. sed qn̄ veniet ille falco seu aq̄la nobilis. s.
 xp̄s i iudicio: oēs creature stabūt. sol in orien
 te. luna i occidēte. nec d̄ cetero mouebūt. mō
 tes soluent. Itē ecclia i p̄sona cuiuslibet xp̄ia
 ni orādo dicit. Libera me dñe d̄ morte etna
 i die illa tremēda. qn̄ celi mouēdi sūt z terra.
 dū veneris iudicare sc̄lm p̄ ignē. Moraliter.
 Cogitate hic si creature corpales q̄ nūq̄ pec
 cauerūt. nec s̄ mandata dei fecerūt tm̄ time
 būt in xp̄i aduētū. qd̄ faciēt pctōres q̄ tot of
 fensas fecerūt s̄ deū. qd̄ faciēt tūc infideles
 iudeiz agarenī. qd̄ faciēt falsi xp̄iani. q̄ licz ha
 beant fidē. nō habent bonā vitā. sed aut sunt
 supbi aut auarizē. Cogitate q̄ illū diē. Itē d̄
 iudeis et mal xp̄ianis dicit sc̄ptura in p̄sona
 xp̄i zc. Aspiciēt in me quē cōfixerunt. Et plan
 gent eū quasi sup vnigenitū. z dolebūt super
 eū sicut doleri solet in morte p̄mogeniti. Za
 cha. iij. De plāctu maloz xp̄ianoz Apocal. i.
 Ecce venit eū nubibz. z videbit eū oīs ocul⁹.
 z q̄ eū pupugerūt. Et plāgent se sup eū om̄s
 tribz terre. etiā amen. i. eternalit. Patet p̄ma
 conclusio. Sup h̄ do vobis p̄silū optimuz. et
 bñdicit⁹ erit q̄ illud seruabit. qz tūc licet celū z
 terra et om̄s creatura timeat. vos aut nō ti
 mebitis. Quia sicut habetis duos pedes in
 corpe ad standū firmit. ita in anima habetis
 duos pedes. Pes dexter ē vera credētia. sini
 ster bonavita. Et i illa die stabitis firmiter z
 sine timore. Ideo beatus Grego. orando in
 collecta vigiliē natiuitatis petebat d̄. Presta
 quesum⁹ vt vnigenitū tuū quē redēptorē le
 ti suscipimus: venientē quoq̄ iudicē securi
 videamus. Sc̄da conclusio dicit. q̄ illa die
 iudex vniuersal⁹ erit associat⁹ multū solēniter
 qz oēs angeli ei⁹ cū eo. Diz est cū in p̄mo ad
 uentū venit solus. sed ad iudiciū veniet cum
 omnibz angelis q̄ sunt plures q̄s folia arborū
 in toto mūdo. Si stelle celi sunt innumera
 biles. quāto magis angeli. Questio. qd̄ di
 cem⁹ de sanctis. qz euāgelista nō loq̄tur nisi d̄
 angelis. Quid de p̄riarchis. aplis zc. Rñdeo

q̄ nō solū angeli. sed etiā om̄s sancti venient
 cū eo. sed de sanctis nihil d̄z hic. qz iā dictum
 fuerat a p̄beta in veteri testamēto. Stat ad
 iudicandū dñs. z stat ad iudicandū poplos
 Dñs ad iudiciū veniet cū senioribz popu
 li sui et p̄ncipibz eius. Isa. iij. Hora seniores
 dicūtur sancti. Rō. qz ad instar senū guberna
 uerūt se prudēter in h̄ mūdo. Principes autē
 dicūtur angeli. Itē alia auctoritas Zach. v
 iij. Veniet dñs de⁹ meus om̄sq̄ sancti eius
 cū eo. Dic p̄ctice quō xp̄s in die iudicij quā
 do vult descēdere ad iudiciū: dicet m̄ri sue
 Mater mea: hodie est dies iudicij. Ideo de
 scēdamus. z vos angeliz archāgeli p̄cedatis
 Et vos p̄iarche et p̄beta zc. seq̄mini. Et ip
 se cū matre i medio. Moraliter Cogitate h̄
 in qua platea. z corā quibus ostēdētur om̄ia
 mala z peccata. z om̄ia bona q̄ fecimus. quia
 ibi omnia manifestabūtur s̄tute diuina. vbi
 boni de bonis laudabūtur. mali s̄o detesta
 būtur. Hā p̄munis est doctrina theologozū
 q̄ om̄ia mala: etiā cogitatōes ibi manifesta
 būtur diuina s̄tute. sicut ille q̄ ponit in scala
 et ostēdunt oīa maia sua. Ita illa die in libro
 p̄scientie s̄tute diuina quilibet ostēdit om̄ia
 mala que fecit. Auctoritas. Iudiciū sedit. et
 libri aperti sunt. Dan. vij. Sc̄do mō cogita
 te quoz mala ibi manifestabunt. quāta mala
 occulta ibi aperiētur. quoz mali clerici. religi
 osi z laici q̄ nūc reputātur boni. sed secrete fa
 ciūt multa. sed tūc oīa videbunt Hora pra
 ctice quō dicetur. Et q̄s est ille. z nūquid est
 zc. Cogitate si ego dicerē modo oīa pctā alī
 cui⁹ vestz. quanta esset sibi p̄fusio. Ita tunc.
 die de quolibet statu. Ideo dicit apls. Holi
 te añ tps iudicare quoadusq̄ veniat dñs q̄
 illuminabit abscondita tenebrāz: z manife
 stabit p̄silia cordiū. z tunc laus erit vnicuiq̄.
 suple bono. a deo. j. ad Cor. iij. Hora añ tē
 pus. s. iudicij. iudicare. quia modo multi vi
 dent boni vel mali: et est oppositū. Consiliūz
 sup h̄ do vobis. q̄ si vultis ipsū tenere in illa
 die. nullū malū seu pctā v̄m apparebit i cō
 fusionē v̄am. Recipiatis quadratū. s. p̄niam
 que habet quattuoz angulos. s. q̄ttuoz p̄tes
 p̄nie. Primū ē cordis cōtritto Sc̄dm ē emē
 dandi. p̄positū. Terciū oris p̄fessio Quartuz
 opis satisfactio. Et in illo iudicio nullū pec
 catū apparebit in p̄fusionē v̄strā De h̄ p̄be
 ta David. Beati quoz remisse sunt iniquita
 tes: z quoz tecta sunt pctā. glo. velo peniten
 tie. Tercia cōclusio dicit. q̄ illa die iudex
 ff :

vniversal xps erit collocat^o alte. q^o sedebit su-
per sedē maiestatis sue. Jā scitis q^o iudei dā-
do sniam sedet. Dicat quō illa die i aere alti^o
xpus sedebit vt possit ab omib^{us} videri. Que-
stio. si xps sedebit quō sancti stabūt. sgo ma-
ria et alij. Quidā credūt et ita pingūt pictores
q^o illa die sgo Maria ab vna pte. et Jobānes
ab alia genib^{us} fletis orabūt p pctōrib^{us}. falsuz
est. nec illa die orabūt p aliq^o. sed sedebunt cū
xpo. Auctoritas. Dicit Pet^o xpo p se et pro
alijs. Ecce nos reliqm^{us} oia et c. Mat. xix. Rū-
dit christus Amē dico vobis. In regenera-
tione cū sederit fili^{us} hois in sede maiestatis sue
sedebitis et vos et c. sup sedes iudicātes. nō di-
cit iudicandi et nō solū apli sedebūt. sed oēs
de vita apostolica. Moralit. Dic preligiof
cū quāta diligētia debēt fuare vitā apostoli-
cā. p tanto honore habēdo. Dic quantū labo-
raret miles si sciret q^o ex suo labore posset fie-
ri rex. et sacerdos si posset ex suo labore cē pa-
pa. Idez de muliere si posset fieri regina vel
magna dñā alicui^{us} patrie. Si iste honoz et di-
gnitas a nobis cogitaret. oēs labores religi-
onis nostre et pnie essent dulcissimi. Dic quō
respicit iserius. Auctoritas et ppheta David
Quis sicut dñs de^{us} noster q^o in altis habitat
et humilia respicit in celo et in terraz c. ps. cxxij.

Quarta conclusio dicit. q^o illa die totū ge-
nus humanū p^osentabit corā xpo iudice vni-
uersali psonaliter. q^o in omni iudicio crimia-
li: maxime oportet compere psonalit. Ideo
dicit. Et gregabunt ad eū oēs gētes. Que-
stio. vbi tūc gregabunt. Rūdeo q^o in illis p-
tib^{us} vbi christus fuit p nobis iudicatus et sen-
tentiatus ibi vult facere iudiciū et dare sentē-
tiam. Ratio quare. q^o omnis qui se humiliat
scz p deo. exaltabit. Luc. xviij. Ideo oportet
nos ire illuc. De hoc ppheta Joel. iij. In die
bus ill^{is} et in tempe illo cū puertero captivita-
tem Iuda et hierlm. gregabo omnes gētes
et deducam eas in vallē Josaphat. et discepta-
bo ibi cū eis. Dic quō oues. s. boni erūt a de-
xtris. mali a sinistris. Si ergo illa die vultis
esse a dextris: sitis modo oues xpi. Dic cōdi-
tiones onis sic. q^o nō nocēt cornib^{us} potētie. iu-
sticie et scientie. nec dentib^{us} vt lupi mordēdo
famā vel reuelando occultū. Itē dat bñficiū
lane. i. substātie tempal^{is} et lactis correctionuz
Itē sunt obediētes. De q^o dicit xps Job. i.
Oues mee vocē meā audiunt

De eadem dominica nota
bilis sermo secundus.

ARGUET MUNDŪ

de pctō. Job. xvj. originaliter et
recitatie in euāg^o. hodierno scri-
bit pñs verbū. Pro declarator hui^{us} sibi et in-
troductōe materie p^odicande sciendū. q^o inter
oēs bonas conditōes et necessarias p^one q^o
vult corrigere peccata et rep^obendere est q^o sit
sine peccatis et s^otuosus et bonus. Istud fun-
dat p^ovnā regulā que dicit. Cōtraria contra-
rijs curant^{ur} q^o infirmitas venit ex calore dā-
tur medicine frigide et ecōuerso. Ideo q^o infir-
mitates pctōz vult corrigere et rep^obendere
oportet q^o ipse habeat qualitates p^orias. scz q^o
sit bonus et virtuosus. Verbi grā. Qui vult
corrigere infirmitatē supbie. pompe et vanita-
tis. necessariū est q^o sit humilis. et sic de alijs.
Si forte ille q^o vult alios corrigere vt argue-
re sit i istis pctis. nō sc^oq^otur correctio sed indi-
gnatio. et erit despect^{us} i cordib^{us} audientium. q^o
statim dicunt. Qui ille deberet seipsum tenere
p^o nasum p^omo. et post^o et. Ipse dicit q^o sim^{us} hu-
miles. et ipse est supb^{us}. q^o sim^{us} liberales. et ipse ē
auar^{us} et c. Ideo dicit poeta. Turpe ē doctori
i. correctori. cū culpa redarguit ipm. Neces-
sariū est q^o arguenti peccata vt sit sine peccat^{is}
Hodo videamus q^o est ille q^o est sine pecca-
to et defectu. Dico q^o si p^oquiritis a principio
mūdi vsq^{ue} ad finem. nō inuenietis nisi Jhm
xpm q^o nunq^{am} peccauit nec pctm habuit. et s^o
fm cōem legē. Dicit Aug^o. de natura et grā.
q^o si omnes p^oiarche et pphete. apli. martyres
doctores et c. eēt simul interrogati an eēt si-
ne peccato: omnes r^onderent. Si dixerim^{us} q^o
peccatū nō habemus ipsi nos seducimus. et
veritas in nobis nō est. s. Job. i. nisi christus
Qui peccatū nō fecit. nec inuentus est dol^{us} i
ore eius. s. Petri. ij. Ideo dicebat xps iudeis
q^o predicabat. Quis ex vobis arguet me de
peccato. q. d. nullus. Job. viij. Ergo p^orie si-
bi puenit soli mundū arguere de pctō. Jō d^o
eo dicit thema. Ille. s. xps qui est sine pecca-
to. arguet mundū de peccato. Patet thema.
Inuenio in sacra scriptura q^o dētē peccata sūt
de q^o xps singularit^{er} arguit et increpat mun-
dū et psonas mundanas. et oia inueni in qua-
dam auctoritate David et in ser versib^{us} psalte-
rū. Peccatori aut^{em} dixit de^{us}. vsq^{ue}. arguam te
ps. clx. De omib^{us} istis arguit xps mundū p-
os suū q^o est scriptura. Ideo dicit thema. Il-
le arguet mundū de pctō. s. de quolibet isto^{rum}
Primo tangit vnū pctm q^o est iniusticia

Dñoz. ibi. Quare tu enarras iusticias meas. Hoc vñ dicit de cuilibet dño seu principi vñ rectori cõitatis. et cuilibet q̄ h̄z aliq̄d officium regēdi p̄lm. q̄re tu enarras. Dis iusticia ordinata tā in lege q̄ in canone vel i p̄stitutionibz regū et ciuitatū a deo ē. ipse em̄ ordinauit oēs iusticias. Hoc dicit ipsemet. Per me reges regnāt: et legū pditores iusta decernūt. Per me p̄ncipes impant: et potētes decernūt iusticiā. Prouer. viij. Dēs ḡ leges et canones et oēs bone ordinatōes sunt iusticie dei. Rep̄ bendēdo ḡ dños q̄ nō seruāt iusticiā dicit de cuilibet. Quare tu enarras iusticias meas. s. extra i ore. et ope nihil facis. Quia s̄ seruaf̄ in mūdo. q̄n intrāt ad regēduz. iurāt q̄ respiciāt honorē dei et utilitatē cõitatis. q̄ se gubernabūt s̄m iusticiā. et q̄n sunt intus nihil faciunt. Ubi inuenies rectorē cõitatis q̄ se gubernat s̄m iusticiā quā iurauit. sed s̄m amorē vel fauorē vñ donū vñ affectōz declinat iusticiā. Jō dicit. q̄re tu enarras. Si autē iusticia dei fuaret: tot⁹ mūd⁹ h̄ret bonū. Sed hodie vidue. pupilliz orphaniz paupes nō p̄nt inuenire nec obtinere iusticiā. Si ad h̄m dice ref̄ eis. vadatis: q̄ nō habetis iusticiā: bonū eēt. sed faciūt eos placitare et pdere r̄p̄z labores. et verāt paupes q̄ diu sentiūt i eis pecuniās. et i fine d̄z eis. nō habebatis bonū ius. Quod pctm̄ ē p̄vna hora q̄ tu p̄trabis iusticiā. et facis stare vñ viduā aut pupillū vñ aliquem pauperē añ portā tuā. tu stabis ad portā paradisi mille annis pulsās dicēdo. Dñe dñe api nobis. Mat. xxv. nec vñs intrabis. Dicit tibi x̄ps. Et nō recordar̄ de tali vidua et facit te ibi stare. nec intrabis. Ecce q̄re dicit. q̄re tu enarras. Jō David in ps. Si vere iusticiam loq̄mi recte iudi. filij hoim. Tūc ē vñ iusticia q̄n sicut d̄z loq̄tur ore p̄ dñm iudicē vñ affessorē. sic et p̄cordat in ope. q̄ nec amore nec fauorez. sit i iusticiā. Ecce p̄mū pctm̄ de q̄ dicit thema. Ille. s. x̄ps. arguet mūdū d̄ pctō.

Scdm̄ d̄: simonia ecclesiasticoz. ibi. Et assumis testamentū meū p̄ os tuum. Quā aliq̄s dñs facit testamentū vñū i vita sua. et in morte facit aliud. scdm̄ p̄firmat p̄ mortē. et primū annullat et cassat. Ita fecit de⁹ q̄ fecit p̄mū testamentū ordinādo de bonis hui⁹ mundi. q̄ dimisit iudeis q̄ diu fuissent obediētes et nō idolatrarēt. Sed de bonis paradisi nullū legatū fecit extūc. Sed ext̄ de⁹ fuit fact⁹ hō. extūc fecit aliud testamentū. et ordinavit de bonis celestibz et nihil de terrenis. q̄ nihil terrenū le-

gauit. imo dixit q̄ despicerent. s̄z legauit gloriā paradisi di. Beati paupes spū: q̄m ipsozū ē regnū celoz. Mat. v. Itē q̄ fecerit volūtatē p̄ris mei q̄ in celis est. Mat. vij. Itē. Beati q̄ p̄secutōem patiūtur p̄pter iusticiā. Mat. v. Ecce legata que fecit in scdo testamēto q̄d p̄ mortē fuit p̄firmatū. p̄mo cassato et annullato. Sed ecclesiastici oēs volūt gaudere de primo testamēto. licet ore assumant scdm̄ testamentū. legendo epl̄as et euangelia. S̄z i corde et ope nō curant de testamento nouo nisi tēpalia p̄mitteret. Tu p̄lat⁹ vel curat⁹. nō vis nisi tēpalia. pecunias. et bona. Quā vacat epl̄a. rectoria vñ bñficiū. statim d̄z. et q̄ntū valet t̄m̄ importat. Quomodo potero tenere tot scutiferos. Idē de istis q̄ predicāt vel de clericis q̄ mistrant sacramēta. Dēs vadit ad p̄mū testamentū diuitias. Quis est mō qui solū p̄ honore dei et saluatōe animaz intēdat laborare. nullus. Ecce quare d̄z. pctō: aut dixit de⁹: quare tu enarras iusticias meas. et assumis testamentū meū p̄ os tuū. imo dico vobis vñū magnū defectū clericoz d̄ missis sancti Amatoris que licet de se sint bone multi defectus tamē circa eas p̄mittūt. Primus q̄ dicatur sine intervallo. Ideo oportet dimittere missas p̄ eccliam ordinatas. quolibet die sunt iā certe missę. vt in magnis festiuitatibz. et despiciūt tā magnū consiliū. sicut est sancte matris ecclie ordinatū a sancto spū.

Scds defect⁹ qui est ibi q̄ dicat quoridie. Et vbi inuenies modo vñū sacerdotē q̄ xxx. diebz p̄tinuis sit parat⁹ ad celebrandū. Apli et sancti q̄ nō tenebantur faciebant magnas p̄nias et orabant: poterāt celebrare quolibet die. Sed s̄m vitā quā mō tenēt clerici. comedēdo. bibēdo. truffando. et loq̄ndo de mulieribz. forte q̄libet die faciūt nōnulli. xxx. pctā mortalia. et celebrabūt in damnatōez aie sue et illi q̄ facit ip̄m celebrare. Tercio error siue defectus est quando ex quo habet p̄tinue celebrare petit p̄ ill' missis. Ecce symonia pura quā facit. q̄ vendit x̄pm cū Juda dicēte. Quid vultis mihi darez ego eū vobis tradā. Ideo cū Juda ibitis. Quart⁹ error seu defect⁹ est. q̄ vt scitis dicunt certe missę trinitatis. s̄ginis marie. et aploz. Et dicunt quādo ego dixerō missam de trinitate. debet offerre tres candelas cū tribz denariis in quibz et in illa de brā virgine septem denarios p̄ reuerentiā. vij. gaudioz. Quint⁹ defectus. q̄ vel sacerdos erit curat⁹ vel bñficiat⁹. et tūc

misse sue sūt oēs assignate. et h3 cātare p illis
 q̄b tenet. quō ḡ poterit cātare. p te **Sexto**
 defecto. qz seq̄tur error. **Credūt cōiter gentes**
 q̄ ex ill' missis extrahat vna ania de purgato-
 rio. **Uez ē q̄ sanct' amator cū. xxx. missis** ex-
 traxit aiã matris sue de purgatorio. s3 nō
 seq̄tur q̄ si ipse fecit tu facias. qz tu nō ita fã-
 ce? z iust' es sicut ipse. **Licet misse habeat ma-**
 gnã virtutē. tñ etiã req̄rit deuotio celebrãtis
Itē qz pctã mris beati amatoris et matris
 tue vel patris nō sunt eadē. **Aliquid eadē me-**
 dicina erit vtil' in qualibet infirmitate. **Tali-**
bus accidit vt cuidã rustico. q̄ curauit se de
quadã infirmitate seu iflatura quã habebat
in tybia. q̄ videns h̄ fecit se medicũ z om̄ibus
infirmitatib' ministrabat vnã cepã assam. z ex-
cecauit aliq̄s q̄ pariebant in ocul'. Ita credi-
ris vos q̄ ille misse q̄ fuerūt vtilis mri sancti
Amatoris. q̄ forte nō habebat nisi vnũ pctũ
veniale. sint etiã vtilis p̄ vestro q̄ fuit ma-
gn' vsurarius. Sed hoc fit p pecunijs gau-
dētes de p̄mo testamēto in ope. z de sc̄do in
ore. Jō dicit. quare assumis testamentuz. Jō
Dauid. Nō custodierūt testamentũ dei. z i le-
ge ei' noluerūt ambulare. ps. lxxvij. Jō ille. s.
xps. q̄ est sine pctõ. arguet mundũ zc̄. Ter-
ciũ ē impenitentia pctõz. qd̄ tangit cū d̄. ibi
Pctõri aut̄ dixit deus. Tu nō odisti discipli-
nã zc̄. s. p̄nie que d̄ disciplina. Rõ. qz discipli-
na facta est ad similitudinẽ stelle habētis ra-
dios. Ita recte est de penitētia. habet em̄ sex
radios. Prim' ē cordis p̄tricio. Secund' est
emēdandi. ppositum. Terci' oris p̄fessio. Isti
radij sunt multũ pungētes ad modum disci-
pline. Ista disciplina p̄nie nō debet esse ocio-
sa alicui. qz de magno pctõre inimico dei fa-
cit iustũ z amicũ et filiũ dei. Jō ap̄ls. In di-
sciplina p̄seuerate. tanq̄ filijs vobis se offert
deus. ad Heb̄. xij. Ille. s. xps. arguet illos q̄
nolūt facere p̄niam. Quartũ est negligē-
tia diuinõz. ibi. Pctõri aut̄ dixit deus. picci-
sti f̄mones meos retrosum. Vos mō qñ au-
ditis f̄monē habetis verba dei corã vob̄ au-
diēdo et cogitãdo. sed vtinã facto f̄mone nō
p̄nciatis retrosum. nō ponēdo in ope qd̄ au-
diuistis. Jō dicit. piccisti f̄mones meos re-
trosum. s. p negligētiã. Non est paruũ pec-
catũ. maxime qñ sermo ē correptiu' cōitãt' p̄
pctã notoria. Jō dicit de pctõri. piccisti ser-
mones meos retrosum. Corrũpunt p diuĩ-
tias vel fauores zc̄. Jō dicit sapiens. Fili mĩ
q̄ ausculta f̄mones meos zc̄. De negligētib'

dicit prius thema. Ille arguet mundũ d̄ pec-
 cato. Quintũ est de auaricia cupidoz. ibi.
Pctõri aut̄ dixit deus. Si videbas furẽ cur-
rebas cū eo. s. in societate. Latro z fur cum q̄
oēs volūt currere est vsurarius. q̄libet em̄ vsu-
rari' est latro. qz sicut latro tenet ad restitutio-
nem si vult saluari. z oēs volunt currere cuz
eo dicēdo. qd̄ est hoc q̄ talis q̄ erat panper. z
p̄ suus erat sutor vnus. z mō est ita diues. D
qz mutuat. x. p. xij. et ita ponit in carta. Itē
mutuat frumentũ ad lucz. Itē emebat p pa-
rata pecunia p̄ minori p̄cio. z vendebat plus
qñ dabat ad terminũ. et sic ascendit et multi-
plicauit pecunias. totũ est vsura z damnatio
Si vultis censualia habeatis duo. q̄ sit ve-
ra emptio. sc̄do q̄ p̄ciũ sit iustũ. sed mō om̄es
volūt currere cū latrone. s. vsurario. dicendo
sicut ille fecit. ita ego faciam. z multiplicabo
pecunias. Ecce quare dicit. si videbas fures
zc̄. s3 aliq̄ volūt se excusare dicēdo. Nolo esse
vsurari'. s3 ponã cētũ florenos i manu iudei.
et ille faciet vsurã. qz iudei pñt facere vsuras.
z dabit mihĩ zc̄. Talib' accidit vt pilato. q̄ no-
lēs p̄dēnare xpm. qz sc̄m̄ z iustũ ipm̄ inue-
nit. sed tradidit ipm̄ volūtati iudeoz. z lauit
man' suas. Ita facis tu ponēdo pecunias zc̄
cũ tñ nec iudei pñt facere vsurã. immo deci-
piunt in illa auēte. Nō feneraberis fratri tuo
ad vsurã pecuniã. nec fruges. nec quãlibz ali-
am rē. sed alieno. Deut. xxij. Hoc vocabulũ
alieno. decipit eos. qz nō intelligūt q̄re dixit
Moyse alieno. Pro rñsione nota hystoriã
de Loth. q̄ recepit in hospicio duos angelos
Et hoies illi' ciuitatis zodome credētes an-
gelos fuisse hoies carnales. voluerūt pecca-
re cū eis. z obsederūt domũ Loth. Quib' ob-
tulit duas filias f̄gines vt abuterent eis. n̄
abuterent sanctis angelis. Si illi zodomite
cognouissent filias Loth fuisse vtiqz pctm̄.
z quis diceret p̄trariũ. D diceret tu. Ille sã-
ctus hō Loth dicebat. Hoc vez est. ad vitã
dũ mal' pctm̄ siue malũ. Ita de Moyse qui
dixit iudeis. Nō feneraberis fratri tuo s3 ali-
eno. nō q̄ nō esset pctm̄. sed ad vitandũ mal'
pctm̄. Vñ dicit bñs Tho. sc̄da sc̄de. q. lxvij.
ar. j. in solutõe ad sc̄m. q̄ iudeis p̄hibitũ fuit
ne acciperent vsurã. s. a iudeis. p qd̄ daf̄ intel-
ligi. q̄ acciperent vsurã a quocũqz hoie ē simplr
malũ. Debem' em̄ oēm hoiem h̄re quasi p̄ri-
mũ z fratrẽ. precipue in statu euangelij ad qd̄
om̄es vocantur. Vñ in ps. absolute d̄. Qui
pecuniã suã nō dedit ad vsurã. z Ezech. xviij

iudei
 descri-
 unt

Qui usurā non accepit. Quia autē ab extraneis usurā accipient nō fuit eis p̄cessum q̄si licitū. sed p̄missū ad malū malū vitandū. ne. s. a iude is deū colētibz usuras acciperēt p̄pter auariciā cui dediti erāt. vt h̄z Isa. lvi. Dēs in vias suā declinauerūt. vnusq̄sq; ad auariciā suāz zc. Ecce q̄re dicit. si videbas furēz. De q̄bz dicit Isa. Pedes eoz ad malū currunt. Isa. lix. Sextū est immūdicia luxuriosozū. ibi. Peccatori autē dixit de⁹. Et cū adulteris portōz tuā ponebas. Adulteriū ē q̄n vir vtp̄ditoz curat de alia muliere. vel vxoz de alio hoie. Jō vt pd̄itores dānabunt i inferno. qz frāgūt si bi fidē. Et sunt multi q̄ licet nō faciāt adulteriū. tñ ponūt cū adulteris portōnē. Nota decē portōes. z vn⁹ ponit vnā. z ali⁹ aliā. Verbi gr̄a. Aliq̄ ponūt portōem suā cū adulteris corde. vt aliq̄ religiosi vl̄ clerici. q̄ ex timore infamatois seu piculi vel scādali nō audēt facere pctm̄ ope. qz vbi fit ignis. sum⁹ h̄z exire ideo nō faciūt op⁹. Sed ponūt cor cogitando. Quālis delectatio eēt cū malit̄. Jō dicit cū adulteris. Aliq̄ ponunt os turpi loq̄ndo de illa materia. s. de mulieribz. vel cātādo cātēnas q̄ p̄tinēt totū vanitates. vel disputando de pulcritudine muliez zc. Ideo dicit. cū adulteris zc. Aliq̄ ponūt oculos si possent videre p̄tes discooptas. q̄ puocāt ad pctm̄. vel libenter respiciūt q̄n gall⁹ agit cū gallina. columbz cū colūba. asin⁹ cū asina. vel respiciendo se. Ideo dicebat B̄ndict⁹ ad sorozē suā. q̄ nunq̄ respiceret corp⁹ suum. Sed q̄n vellet mutare ciliū suū q̄ mutaret i tenebris zc. qz multe sunt q̄ q̄n vidēt vbera dicūt. Quā habeo ego pulcra vbera. Aliq̄ ponūt aures. si loquunt de deo. statim attedian̄ audire. sed si loquūt de illa materia: dicūt. qd̄ est hoc. resumite sine dicatis itez. z sic delectātur audiendo turpia. Ideo dicit. et cū adulteris. Aliq̄ ponūt nares in odoribz zc. Aliq̄ ponūt gula bñ comedēdo salcetes ista inclināt. qz p̄sona gulosa semp̄ ē luxuriosa. Aliq̄ ponūt manus tangēdo se v̄baliū zc. Aliq̄ pedes ponūt associando alios dicēdo. Ego nō faciā pctm̄ s; associabo vos. Ideo cū adulteris ponitis partē vestrā. Aliq̄ ponūt vestes. qz est bon⁹ hō vel mulier q̄ habet tātas scissuras vl̄ vestes. z ornatus ostendunt qz sunt putane vel meretrices. Aliq̄ ponūt corp⁹ facēdo pctm̄ ope Ecce quare dicit. Cū adulteris portōez tuā ponebas. In meliori loco ponebat David portōnē suā di. Tu es dñe spes mea. portio mea

dñe in terra viuentiū. ps. cxli. Septimuz blasphemia iracūdoz. ibi. Os tuū abundauit malicia. Ista malicia ē blasphemia in deū q̄ ē inter xp̄ianos q̄ sunt irati iurādo p̄ caput. p̄ corz. Secūdo renegādo. maledicaz zc. Tercio dicēdo v̄ba enormia p̄ xp̄m z v̄ginēz Mariam. qz celū z terra deberēt subintrare. Dico qz si nō eēt alia pctā in mūdo. istud est sufficiens ad destruendū villas. p̄munitates z totū mundū nisi corrigatur. Nota h̄z hystoriā de sennacherib rege assyrioz. q̄ venit p̄ ciuitatē Hierl̄m. regnante illo sc̄to rege Ezechia. q̄ sennacherib dicebat. Quis deus liberabit vos de manu sennacherib. Ex ista blasphemia occisi sunt. clxxxv. milia hoies armorum sennacherib. Auctoritas. Egressus est autē angelus dñi. et percussit in castris assyrioz clxxxv. milia. Isa. xxxvii. Et ista blasphemia d̄z quotidie. si sunt duo ludentes ad satillos dicit vnus. Nō pōt de⁹ facere qz pd̄am luduz istū. etiam si nō p̄icerē nisi duses. Si dicat Quid h̄ ad nos q̄ nō ludim⁹. Rñdeo vobis qz sustineris. qz sicut si lup⁹ intraret villā. om̄s clamarent sup̄ eū. eyn z volff. eyn z volff. Ita p̄tra illos debetis clamare. traditores. ribaldizc. sed modo totū ponit ad truffas. Quā est aliq̄s magn⁹ iuratoz d̄z ab alijs. Faciam⁹ si. bi aliq̄d z irriterem⁹ cum. et ipse blasphemabit Et qz istud pctm̄ non corrigūt. reuertit in caput illoz q̄ habēt corrigere. Dicit scriptura. Dñatores ppli mei inique agunt dicit dñs. z iugiter tota die nomen meū blasphematur. Propter hoc sciet p̄ls me⁹ nomen meū i die illa. qz ego ipse q̄ loquebar. s. p̄cipiēdo. ecce assum. s. puniēdo. Isa. liij. Octauū ē fraudulētia negociatozū. ibi. Peccatori autē dixit de⁹. lingua tua p̄cinnabat dolos. Locinnare dolos. i. simul cantare fallacias. hoc fit inter emptozē. qz quilibet conat̄ decipe alium. Primo incipit emptoz di. Pro quāto dabis mihi istud. Venditor autē si illud valet tres solidos petit decē. Et emptoz rñdet di. Vultis. xvij. solidos denarioz. Et truffat ipse de altero. Dicit venditor. p̄ corp⁹ dei cōstat mihi tm̄ zc. Antiq̄t⁹ xp̄iani habebāt magnā cōscientiā mentiēdi. z q̄n emptoz dicebat. p̄ quāto dabitis mihi istud. rñdebat v̄ditoz. secūre cōstabat tm̄. ideo detis mihi tm̄ vt lucrer aliq̄d vobiscū. Sed mō non fit. imo vn⁹ decipit alium zc. Ideo de isto tpe p̄phetādo dixit Hieremias. Docuerūt linguā suā loq̄ mēdaciū. vt inique agerēt laborauerūt. Hiere. i. ff. 4

Intm̄ mētiū q̄ nō p̄t hō credere eis in aliq̄
 Jō ille arguet mūdū de pctō. Nonū ē oblo
 quētia ociosoz ibi. Pctōi aut̄ dixit de^o. Se
 dēs aduersus frēm tuū loq̄bar. Infra heb
 domadā null^o sedet ad portā. q̄ q̄libet labo
 rat i negocijs suis. al^o i cāpo. al^o i vinea. al^o i
 foro. Sed i die festo tūc sedēt ociosi ad por
 tā iudicādo trāseūtes. q̄n transit aliq̄s diues
 dicūt. Iste ē magn^o vsurari^o. dicit al^o. Etia^z
 p̄ su^o erat vsurari^o. Itē de alijs q̄ trāseūt. q̄li
 bet b^z suū motiū de ipsis. v^l q̄ ē latro v^l ho
 micida. Si trāseūt religiosi v^l clerici dicunt
 Q̄ quō ē iste pinguis rē. Itē si trāseūt mulie
 res dicūt. Ecce quō sociat se ista cū illa q̄ est
 meretrix. Dicit al^o. Jā m̄ sua amica alteri^o ē
 q̄ etiā nō fuit bona. Ecce q̄re dicē. sedēs aduer
 sus frēz tuū loq̄baris. deberēt sedere i ecclia
 z occupare se i bonis spūalibz. audire s̄mōes
 vespas. p̄letoriū. z ipsi iudicāt. Jō p̄t dicere
 ille q̄ ē p̄ eos iudicat^o. Aduersus me loq̄bāt q̄
 sedebāt i porta: z in me. i. s̄ me. psallebāt q̄ bi
 bebāt vinū. ps. lxxviiij. Hora. q̄ bibebāt. q̄ tal
 oblocutio cōiter sit p^o p̄rādū. Dico q̄ p̄ures
 dānant ex furto lingue q̄s manuz cū lingua
 furat fama. z cū manu bona. p̄mū ē mal^o fur
 tū. Dicit em̄. b. Tho. scda scde. q. lxxviiij. ar. iij.
 q̄ detractio s̄m suū gen^o ē mal^o pctm̄ q̄s furtū
 q̄ inter bona exteriora fama p̄eminet diui
 tijs. Vñ Salomō dicit. Mel^o ē nomen bo
 nū. i. bona fama q̄s diuitie m̄te. Prouer. xxiij
 Et sicut latro nō pōt saluari nisi restituat bo
 na. sic nec diffamator nisi restituat samā corā
 oibz ill^o corā q̄bz diffamauit: dicēdo. ego dixi
 s̄ de tali. nō credat. q̄ male ego dixi. etiam si
 sit ver^o qd̄ dixit. s̄ erat secretū. De ista restitu
 tiōe fame quō ē necessaria vide. b. Tho. scda
 scde. q. lxxviiij. ar. ij. z. q. lxxij. ar. ij. De mō aut̄ re
 stituēdi samā vide b. Tho. scda scde. q. lxxij. ar
 ti. ij. in solutiōe ad scdm. vbi ponit q̄ aliq̄s p̄t
 auferre samā triplr̄ rē. vide doctozē vbi sup̄

Decimū est resistētia bonoz. ibi. Aduersū
 filiū m̄ris tue ponebas scandalū. Hoc p̄t de
 clarari triplr̄ si expediat. Primo de iudeis q̄
 mō sunt filiū alteri^o m̄ris. s̄. synagoge. s̄ q̄n cō
 uertunt^z baptizant^z sūt filiū m̄ris n̄re. s̄ ecclē
 S̄z sūt aliq̄ miseriz mali xpiani q̄ aduersum
 tales ponūt scādālū. vitupando. eos despici
 endo. Q̄ q̄ pctm̄ ē. z scādalizant^z z pdūt fidē
 Jō dicebat xps. Qui scādalizauerit vnū de
 pusillis istis. s̄. in fide q̄ i me credunt. expedit
 ei vt suspendat mola asinaria in collo eius z
 demergat in pfundū maris. Mat. xviiij. Se

cūda declaratio ē q̄ videm^o hodie i mūdo q̄
 q̄n aliq̄s religiosus v^l cleric^o ē bñ dissolut^o. et
 nō fuit ea ad q̄ tenet. null^o dicit sibi aliqd̄. im
 mo p̄mēdat z laudat. sed si vult fuare suā re
 gulā quā vouit z ordinē. tal^o statim deridet ab
 alijs. Verbi gr̄a. si in aliq̄ religiōe aliq̄s vult
 incipe bonā vitā. z fuare suū ordinē. talis va
 dit ad paradisum. Sed statim aliū q̄ vadūt ad
 infernū. ponūt corā eo scandalū: dicendo. O
 traditor zc. hypocritazc. intm̄ q̄ faciūt ipsuz
 cadere. Idē de clericis z laicis. multi vellēt in
 cipe bonā vitā. q̄ isto timore nō recipiūt: dicē
 tes. O ipsi truffant^z de me. Jō dicebat xps
 Ue mūdo ab scādāl. Neceesse em̄ v̄t veniāt
 scandala. s̄. p̄ malā vitam quā tenet Verūtū
 v̄hoi illi p̄ quē scandalū venit. Mat. xviiij.
 Tercia declaratio ē. q̄n aliq̄ p̄sona vel cōita
 tes bñt guerrāz diuisionē. z aliq̄ tractāt pacē
 zc. Sūt aliq̄ miserī maledicti q̄ impediunt
 ponētes scandalū dicētes. Dicet q̄ est iude^o
 et nihil valetis. vel q̄ timore facit. Et sic pot
 nūt disturbū. Vel dicēdo. Satisfaciāt z sol
 uant damna z expēsas cū se ad inimicē dānisi
 cauerūt. Hi ponūt scandalū. Ecce q̄re dicit.
 Aduersus filiū m̄ris tue. s̄. ecclie vel cōitatis.
 ponebas scandalū. Nec supple pctā. fecisti et
 tacui. Existimasti inique q̄ ero tui filis argu
 am te. Ecce q̄re dicit thema. Ille. s̄. dñs Jhs
 xps. arguet mūdū de pctō.

De eadem dominica
 Sermo tercius

Quoniam uenerit ille
 arguet mundū de pctō. Joh. xvij
 Si subtilit volum^o vitā xpi p̄tē
 plari. manifeste inueniem^o q̄ ab incarnatiōe
 sua vsq̄ ad ascēsiōē suā: oia opa q̄ fecit fuerūt
 ad expellēdū vicia z pctā remittēdū. Ad pctā
 cā. Primū op^o qd̄ fecit p̄ n̄ra redēptōē fuit
 ei^o incarnatio. q̄ de palatio p̄ris voluit descē
 derez hūiliari. z includi i vtero vnus puelle
 Hoc op^o fecit ad expellēdū pctm̄ supbie de
 mūdo. q̄ si ipse q̄ est rex z dñs oim̄ tm̄ voluit
 hūiliari. q̄s hō d^z extolli et supbiēdo exaltari
 sup alios. Scdm̄ op^o fuit natiuitatis. q̄n
 de vtero paruo incorrupto voluit nasci: z in
 puritate z virginitate semp voluit viuere. z h̄
 ad expellēdū z corrigēdum pctm̄ luxurie.
 Terciū op^o fuit ei^o p̄uersatōis in h̄ mūdo i
 maxima paup̄tate. q̄ statim nat^o nō i lecto de
 licato. sed in p̄sep̄io fuit posit^o. extūc nūq̄ ba
 buit domū p̄riā. Ipse sp̄ portauit vna^z velle

quā sibi fecit s̄go Maria cū esset puer terciō
anno. q̄ ipso crescēte augmētaba. nec porra
bat pecuniā. hoc fuit ad expellēdū pctm̄ auaricie. Si r̄voluit ita esse paup̄. q̄d curādū
ē p̄gregare p̄suras. furta z b̄mōi. Quartū
op̄ fuit magni amoris erga nos laborando
p̄ nobis. p̄dicando vt p̄curaret n̄ram salua
tionē. Hoc fuit p̄ pctm̄ inuidie. vt cogites si
t̄ps t̄m̄ dilexit nos. z etiā nos debem̄ nos di
ligere ad inimicē. Quintū op̄ fuit. qz̄ ieiuna
uit. xl. dieb; z noctib; nihil comedēs nec bi
bēs. tota vita sua fuit vt q̄dragesima. Hoc fe
cit ad expellēdū pctm̄ gula. Sextū op̄ fuit
eī dura passio. voluit em̄ capi. ligari zc. cum
magna patiētia remittēdoz orādo p̄ crucifi
xozib;. Hoc fuit p̄ pctm̄ irez v̄dicte. q̄a si r̄t
noluit v̄dictā de tanta iniuria. z nec tu de
bes recipere v̄dictā de tuo inimico. Septi
mū op̄ fuit qn̄ terciā die voluit resurgere a
mortuis. Hoc fecit p̄ pctm̄ accidie. qz̄ multi
sūt mortui pctis. q̄ resurgere nolunt p̄ p̄niam
Tres dies h̄z p̄nia. s. p̄ritōz. p̄fessōz z satisfā
tōem. Itē ordinavit sacra eccl̄ie i remissōz
pctōz. p̄z q̄ tot̄ labor̄ t̄pi fuit ad expellē
dū z remittēdū pctā. Idcirco sup̄ h̄ dimittet
iniqtas domui Jacob. z iste ois fruct̄ vt au
ferat pctm̄ eī. Isa. xxvij. Hora. Idcirco sup̄
h̄ s. aduētū t̄pi. Duo aduēt̄ t̄pi inueniunt̄ in
sacra sc̄ptura. Prim̄ fuit ad redimēdū h̄uā
nū gen̄. Sc̄ds erit ad iudicandū. Et sic̄ pri
mus aduētus fuit ad expellendū z redimen
dū pctm̄ siue remittendū. sc̄ds erit ad arguē
dum z puniendū pctōres. Hoc dicit thema.
Cū venerit ille. arguet mūdū d̄ pctō. Cū ve
nerit. sup̄le in sc̄do aduētū ad iudicandū. ar
guet mundū. i. hoies mūdanos de pctō. In
aduētū t̄pi ad iudiciū de trib; pctis maxime
sunt arguendi hoies mundani.

Primū de ociositate p̄ seipm̄

Sc̄dm̄ de crudelitate p̄ primū

Tercū de infidelitate p̄ deū

Et de terciō simplr loq̄tur thema. Quātū
ad p̄m̄z. ociositas ē qn̄ hō siue religiosus si
ue cleric̄ v̄ laic̄ p̄mittit t̄ps trāsire iane. Nā
dē dat t̄ps ad acq̄rēdū merita z s̄tutes. z oci
osus nō curat. sed p̄gregat bona t̄palia. Nō
si hō nō p̄gregat sp̄ualia merita z s̄tutes. licz
p̄gregaret oīa bona t̄palia hui; mundi: ocio
sus iudicabit. z tanq̄ ociosus i iudicio p̄dem
nabit. Des rō p̄ similitudinē d̄ patrefamilias ha
bēte multos captiuos q̄s mittit ad plateam
ad lucrandū denarios i mēse zc. dicens eis. la

bozet; talit̄ q̄ i sero portet; lucz. qn̄ illi capti
ui veniūt i sero ad domū cū lucro. cū gaudia
a d̄no recipiunt. Si hō nō portant lucz. q̄s
uis laborauerūt z sudauerūt currēdoz. ocio
si iudicant. z dure rēp̄bēdunt. nec dat eis ce
nā. s. ponūt i captōe. Idē i p̄posito. Xpus est.
d̄ns z p̄familias. nōs hō sum; fuitozes z ca
ptiuui ei; p̄cioso sanguine suo empti. Auctas
Empti estis p̄cio magno. i. Coz. vi. Et misit
nos ad plateas hui; mūdī ad lucrandū meri
ta z s̄tutes. Ego posui vos. s. in m̄do. vt eat;.
p̄ bona opa. z fructū. s. lucri afferat; z fruct̄ v̄z
scz sp̄ualis maneat. qz̄ t̄palis transit. Joh. xv.
In sero aut. s. in morte. tunc em̄ cōplent dies
vite n̄re. z vadim; ad domū d̄ni. s. ad iudiciū
z t̄ps licet oīa sciat. ipse t̄m̄ interrogat iustū z
impiū. Quis es tu. D̄ portet sibi r̄ndere. D̄ne
ego sum tal;. Et q̄d vis. D̄ne vt intrē paradisū.
Et t̄ps. Videam; q̄d portas. Portas lucrū.
Tūc apparebūt q̄ fuerūt diligentes v̄ ociosi.
Illi aut. q̄ solū curant de laborib; hui; mūdī
et negocijs. q̄ oīa hic remanēt: nullū lucrum
portabūt. Iō mittit eos ad hospitale misero
rū ad carcerē inferni. Sed illi q̄ nō solū cura
bāt de bonis h̄ m̄di vt viuerēt. s. mag; cura
bāt d̄ fact; aie. orabāt. ieiunabant. p̄fitebātur
cōicabāt zc. tales portant lucz z fruct̄ meri
toz z bonoz opoz. Iō gaudiose a t̄po recipi
unt ad gl̄iaz. Multi credūt mō eē diligētes.
qz̄ laborāt z negociant. q̄ tūc p̄dēnabunt tā
q̄ negligētes z ociosi. Et multi iudicant mō
ociosi vt p̄tēplatiui z q̄ faciūt p̄niam. q̄ tūc re
putabunt diligētes fuisse. Ecce q̄re dic̄ Ego
posui vos. s. i platea hui; m̄di. vt eat;. de s̄tute
in s̄tute. p̄tinne melio: ando vitā. z fructū af
feratis. Nō ne sitis ociosi oīdā vobis qua
les fruct̄ debet; afferre q̄ placēt t̄po. et inue
ni q̄ sunt q̄nq;. Prim̄ que debet; portare ē.
De orōe sp̄uali. s. q̄libet die in mane z sero fa
cere orōem genib; flexis. cogitando q̄ videt;
illū q̄ minat vobis ex pctis q̄ fecistis. tūc in
cipiatis orōem humilit̄ dicēdo. P̄ n̄r. Ave
maria. Credo i deū zc. Sc̄ds fruct̄ est de
sanctificatōe temporalī. s. seruare dominicā.
Ratio. quia christus quieuit in resurrectōe.
Terc̄ fruct̄ est de p̄fessione sacramentalī
ex p̄cepto dei in q̄lib; q̄dragesima. s. d̄ bono
p̄silio q̄libet mēse d̄z mundari camisia aie. s.
p̄sciētia sicut camisia corpis. Quartus fru
ctus ē de cōione eucharistie. in illa hostia nō
est panis. sed ibi est fruct̄ ille de quo d̄z virgi
ni Marie. Benedictus fructus ventris tui.
ff s

12 d̄ p̄

v̄o q̄nq;
sancty n̄r
p̄rios ad

27

77

27

Quin^o fruct^o e de afflictioe p^o niali. que ad modū em colit terram ut faciat fructū. qz aliter nō eēt apta ad fructificandū. Ita corp^o n^o m de terra formatū ad h^o qz habeat p^o ditōes terre oportet qz aretur. vel ieiunio. vel cū cilicio zc. ut faciat fructū p^o ciosum p^o nie. De p^o sōna qz facit istos fruct^o p^o r dicit. Et erit tanqz lignū qd plantatū ē sec^o decursus aquarū. s. p^o dicati onū. quod fructū suū dabit in tēpe suo. ps. j. Inutiles autē z ociosi seu infructuosi dure arguent a x^o p^o. Nota hic parabolā de suo pigroz inutili et ocioso. Post multū s^o rps venit d^o s seruoꝝ illoꝝ. z posuit rōem cū ill. Mat. xxv. Et loquebat x^o p^o de se qn̄ debuit celū ascendere. qz tunc peregre p^o fecit. Quā tū ad scdm p^o t^o m d^o crudelitate^o p^o r^o mū. *ad 27* T^o tus est amor x^o p^o i ad nos. qz iniuria qz fit p^o r^o mū x^o p^o recipit in suā. Amē dico vobis. Qd vni ex minimis meis fecistis. mihi fecistis. Mat. xxv. Ista rō deberet nos cogere ne simus crudeles p^o r^o mō. sed benigniz misericor des. Nota qn̄ qz crudelitates in homibus mūdi. Prima est. dando. s. elemosynā. quādo pauper petit elemosynā stat. z ille a qz petit nō rūdet. paup itez querit. qz est indigēs. et ille dure et crudeliter dicit. vadatis. laboretis zc. Dicit qūo el^o yna est danda. Jō apls. Unus quisqz p^o ut destinavit in corde suo. s. dare. nō et tristitia aut necessitate. Hilarē em̄ datorē diligit deus. ij. Cor. ii. *43* Secda crudelitas est. vendendo. s. plus p^o r^o m p^o r^o speram. hoc est. p^o r^o p^o r^o solutionis dilatōem. vsura est z damna tio. Tercia crudelitas est in mutuādo. Mu tuare em̄ est miscdia. z in casu maior qz dare elemosynā. Sed modo totū vertit in crude litatē. Qn̄ em̄ paup habet necessitatē. qz ha bet p^o r^o uiderē filijs. mulieri z filiabz z seruito ribz domus. venit ad diuitē ad mutuanduz. statim seqtur crudelitas de vsurazc. Quar ta crudelitas est in soluendo. Sunt multi crudeles qz nolūt soluere solidatū seruis z an cillis laborantibus. Cuilibet tali dicit d^o s. Quicūqz tibi aliqd opatus fuerit. statim mer cedē ei^o ei restitue. Et merces mercenarij tui apud te om̄ino non remaneat. Thob. iij. Et Leuit. xix. dicit. Op^o mercenarij tui nō remaneat apud te vsqz mane. Quinta cru delitas est. s. in retinendo bona defunctoruz non complēdo testamenta z ordinatōes eo rum. Qualis crudelis esses si videres patrez tuū vel matrē in igne: z nolles eos iuuare cū posses. Maior crudelitas est de animabz qz

pburunt in igne purgatorij. calidiorē isto in compabiliter. z clamant ad d^o m. O d^o nē iu sticia d^o filio meo proditore siue de berede zc Auētas. Audite dixit x^o p^o s quid iudex iniqui tatis dicit. Deus nō faciet vindictā electoꝝ suoz clamantiū ad se die ac nocte. z patienti am habebit in illis. Dico vobis qz cito faciet vindictam illoꝝ. Luce. xvij. xij. q. ij. Qui ob lationes defunctoruz aut negant aut difficul ter reddunt. tanqz egentū necatores excom municentur. xij. q. ij. Qui abstulerit aliquid p^o r^o i vel matri. dicetqz hoc p^o t^o m nō esse homi cidij particeps est zc. De istis crudelitatibus arguet mundū x^o p^o s in iudicio. Auētas. Luz venerit fili^o hois in maiestate sua. z om̄s an geli ei^o cū eozc. Mat. xxv. *32* Quantū ad ter ciū p^o t^o m de infidelitate contra deū ē. Istud p^o t^o m est maius alijs. qz p^o r^o tra deū immediate De hoc loq^o tur singulariter thema. Cū vene rit ille arguet munduz de p^o r^o t^o m. Subdit. De p^o r^o t^o m quidē. qz non crediderunt in me. Nihil tam rēphensibile est in subdito seu vasallo qz infidelitas. qz qntuplex inuenit. Prima est infidelitas cordis aliquoz xpianoꝝ. qui solo noie dicunt xpiani. sed in corde suo nō habēt firmā fidē. nec clarā credētiā: dicētes. Quid scit homo qd est in alio mundo. Alius dicit Qūo est possibile qz in tā pua hostia sit totus x^o p^o r^o zc. Non ē impossibile apud deū om̄e ver bū zc. Et p^o r^o t^o m em̄ z malavita diu cōtinuata perdit fides in corde. z licet in ore nō audeāt dicere ex timore: tñ in corde titubāt. Auētas Bonam conscientia quidā repellentes circa fidē naufragauerunt. j. Thimo. j. Ideo quo libet mane z sero debetis dicere. Credo i de um genibz flexis cū protestatōne. z sic conser uat fides in corde Secda est oris. iurando crudelitē. renegādo. blasphemādo. qz renegat d^o m suuz infidel est. O quotiēs renegat de^o maxime i ludis. Ideo p^o r^o uideat ne maledictio z damnatio incurrat. Vñ dicit seprura setā. D^o nē maledicti erūt qz p^o r^o t^o m p^o r^o t^o m te. z dēna ti erūt qz blasphemauerit te Thob. xij. Ter cia ē manuū. recipiēdo vindictā de inimicis qz facere vindictā ad regē p^o r^o t^o m. qz aufert re galia regi infidel est. Vindictaz em̄ facere re gale est dei. Mihi vindictā. suple reseruau i z ego retribuā dicit d^o s Roma. xij. Quar ta est pedū. s. eundo ad demones. s. diuinos. sortilegos. p^o r^o iuratores. inimicos x^o p^o i. Qualis infidelitas e^o r^o uoz qz i suis necitatibz recurrūt ad iimicos. cū eis bñtes sua colloq^o z p^o r^o silia.

Sermo. III.

talis est xpianorum recurrere ad demones p sanitate habenda. vel inuentione eius quod perdidisti. nec valet excusatio dicentium. Non habemus hunc medicos nec apothecarios. pmittamur mori filium meum patienter etc. Falsum est. quod xpus medicus magnus ubique est. ad ipsum ergo recurrendum est. quod salute nois sui curat omnem infirmitatem. Quia infidelitas est totius corporis. quoniam illi de matrimonio et alij faciunt luxuriam. Et sic infidelitas clauis est. quia quoniam vir curat de vtroque altero. vel de alia muliere. fide pmissa uxori fragit. et e converso. De illis qui non sunt de matrimonio. quod luxuria sit infidelitas pbat sic. Nam ille qui imaginem christi crucifixi vel virginis marie peccerit in latrinam est infidelis et perditus. Non nulla imago est magis propria imago dei quam homo. Auertat. Ad imaginem dei factus est homo secundum Beatus Augustinus. Hec sol nec luna nec alij stellarum habent imaginem dei. Quoniam ergo tu factus luxuria. periculis imaginem dei in latrinam luxurie. Dicat ergo istos qui dicunt simpliciter fornicatores non esse peccatum. De luxuriosis autem dicit. Generatio enim perversa est et infideles filij. Deuter. xxxij. Ergo cum venerit ille. arguet mundum de peccato. scilicet infidelitate. Talis ergo viuamus ut ista tria peccata deo det nobis tres virtutes eis oppositas. scilicet sollicitudinem diligentiam spirituale. scilicet crudelitatem dilectionem. primalem. et infidelitatem credentiam cordiale hic per gratiam.

De eadem dominica tertia post octavas pasche.

Sermo quartus de epistola.

Verbum potest sal

uare aias vras. Iac. j. Istud verbum dat mihi motum predicandi de effectu verbi dei in saluationem aiarum. Materia erit bona et utilis. sed primo salutem virgo Maria etc. Istud verbum indiget breui declaratione per introductionem materie. Pro quo sciendum. quod in sacra scriptura verbum dei accipitur dupliciter. quod inuenitur verbum dei primo proprium et eternale. Secundo inuenitur verbum dei commune et temporale. Quantum ad primum illud verbum est filius dei. non est verbum transitorium. vel meum verbum vel tuum. quod non durat nisi quod diu sit. sed verbum dei est eternum et durabile sine principio et sine fine. Unde b. Tho. multipliciter ponit deum inter verbum diuinum et nostrum verbum. Verbum enim diuinum ut dicitur in de potentia. q. ix. arti. v. est tamen unum perfectum. et ideo quod essentia diuina. ideo est filius. Non autem nostrum quod est multiplex imperfectum et accidens. Item de potentia. q. viij. arti. j. in corpore articuli dicit. quod verbum nostrum non permanet in intellectu nostro nisi durante actu intelligendi. sed clauis est quod ver-

bum diuinum non est transitorium nec temporale. sed eternum. Dicat de illo magno alphanone. scilicet sacerdote saraceno. qui petijt a magistro Vincencio quomodo potest fieri quod deus habeat filium. Cui respondit magister vicentius. Tu credis quod deus sit eternus. Respondit quod sic. Et credis quod sit mutus vel loquax. Respondit quod non credebat ipsum mutum esse sed loquax. Et magister. Et illud verbum dicitur filius dei. De quo verbo Iohannes. j. In principio. scilicet mundi. erat verbum. et verbum erat apud deum. scilicet personam. quod pater non est suus verbum. sed distinguuntur personaliter. Et deus erat verbum. Si thema intelligit de isto verbo. certum est quod potest saluare aias nostras. scilicet causaliter et principaliter. quod ipse causa totalis et principalis est nostre saluationis. Ideo dixit angelus Ioseph sponso virginis Marie. postquam virgo concepit filium dei. vocabis nomen eius Iesum. scilicet saluatore. Ipse enim saluum faciet populum suum. scilicet credentes et obediētes. a peccatis eorum. Mat. j. Si de isto verbo volumus loqui clarum est thema. Dico secundo quod inuenitur in sacra scriptura verbum dei commune et temporale. quod habuit principium. et istud est verbum sacre scripture tam in veteri quam in nouo testamento. et verbum predicationis. sed quare sacra scriptura dicitur verbum dei. et non prophetarum vel euangelistarum. aut apostolorum vel predicatorum. Et dico hic quod proprium dicitur verbum dei quod predicatorum dei. Ratio. quod si organum. cythara. squala vel fistula facit bonum sonum et gratum audientibus. ille sonus cuius erit. organi vel fistule. nunquid organiste vel fistulatores. certum est quod sic. quod ipse mouet organum etc. Ideo deus est bonus fistulatores prophetarum apostolorum euangelistarum et predicatorum sunt organa vel fistule. et simpliciter sunt instrumenta. sed deus est ita bonus magister. quod cum malo instrumento facit bonum sonum. Non enim vos estis qui loquimini. sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Mat. x. Ista est ratio quare verba sacre scripture dicuntur verba dei. Unde dicit scriptura. Cum accepissetis a nobis verbum audistis dei. accepistis illud non ut verbum hominum sed sicut et verbum dei. j. ad Theof. iij. Istud verbum est commune multis et temporaliter. De isto verbo ego volo tractare thema propositum quia de isto verbo est difficultas quomodo potest saluare aias. Istud verbum quoniam est digne predicatur de uote auditum facit tria.

Primo illuminat in cognitione de rebus spiritualibus.

Secundo inflammat in dilectione de bonis celestialibus.

Tercio purificat de infectione de culpis mortalibus.

Dominica tertia p' octavas pasce

Biblioteca Valenciana

Ista tria sufficiunt ad saluatōz aiaz. q̄ s̄bū p̄t saluare aias n̄ras. Dico p̄mo q̄ s̄bū istud q̄n ē p̄dicatū digne et auditū deuote. illuminauitoroz i cognitōe sp̄ualiu. q̄ illa q̄ s̄nt fidei p̄ aures habēt intrare i corde. nō p̄ oculos nec alit̄. Ista sunt alta et trāscēdētia illa q̄ fidei sunt. q̄ nō p̄nt intrare i corde nisi p̄ aures. Verbi gr̄a. vos creditis q̄ q̄n hō morit̄ et aia sepaſa corpe q̄ uiuit ⁊ vadit vel ad paradisu si fuit bone vite. vl' ad purgatoriu. vl' ad infernu si fuit impenitēs. Ista vitas nō intrauit i corde v̄to p̄ oculos. q̄ vos nō potestis videre aiam q̄n recedit a corpe q̄ntūcūq̄ respiciat̄. Sed ista vitas intrauit p̄ aures. q̄ ita dicit apl's. Fides ē ex auditu. audit' aut' p̄ verbuz dei. Ro. x. Si em̄ videret ad oculū nō haberem' meritū. Si creditis vos q̄ hostia sit al' bayl' rotūda. nec grates nec gr̄as meremini. Sed credere q̄ x̄ps de' et hō sit int' : vt dicit s̄bū dei: est meritū. Ista vitas p̄ aures intrat audit' autē p̄ s̄bū dei intrat. Itē q̄n creatura baptizat̄. ab ea expellit' diabol'. Iō exorcizat̄. q̄ an' baptismū inhabitat' a diabolo. In baptismo aut' exit et venit sp̄s sc̄s. et vos nō videt' q̄ntūcūq̄ attēte respiciatis. quō q̄ scitis istā vitatē p̄ s̄bū dei. Itē q̄n sacerdos dicit illa s̄ba a t̄po ordiata. x̄pus venit i hostia. vos nō videtis ip̄m venire. t̄n creditis ip̄m ibi eē ex verbo x̄pi. q̄ multoties audiuistis predicare. Sed di. Un' ē q̄ nos nō possum' ista sp̄alia p̄cipe. Dico q̄ ex carne impediēte. Sic si ego tenerē oclaria de vitro rubeo vl' colore alio. oia q̄ viderē eēt eiusdē coloris i mea aparētia. licet eēt falsum iudiciū. Quia audiui et ita ē q̄ ille ē indur' d' albo. ⁊ ille d' nigro ⁊c. Ita ē de ocul' aie. q̄ diu videt p̄ oclaria corporis nō videt nisi corporalia. Iō p̄ audituz h̄z iudicare de sp̄ualibz. Sed q̄n ē sepata a corpe quō vadit ad paradisu vel ad purgatoriu vel ad infernu. videt x̄pm i hostia p̄secrata videt diabolū recedentē a creatura quā baptizat' et sp̄m sc̄m venientē. Ecce rō q̄re p̄visū nō possum' cognoscere sp̄alia. sed p̄ auditū verbi dei. Iō dicebat David. Lucerna pedibz meis verbū tuū. et lumē semitis meis. ps. cxviii. Hora passus eūdi ad paradisu sunt vitates si dei et bona opa. Si orastis hodie iā fecistis vnū passum. aliū si dedistis el' ynā. aliū si diuistis missam ⁊c. Iō David. Ibi tē de strute in stutē. videbit' de' deoz i syō. Sed multi sunt q̄ errant circa istos passus. quē admodū ille q̄ vadit de nocte p̄ viā piculosam. lu-

tosam et lapidibz plenaz indiget lumine. al' ⁊c. Ita q̄ diu nos sum' in via bui' mūdi piculosa et lutosa in q̄ sunt moles lubrice. immundez luxuria et alijs multis pctis. Iō indigemus lumine lucerne s̄bi dei. Si em̄ istud lumē p̄cederet non impingerem' int̄m. Verbi gr̄a. q̄n iuuenes interroga n̄t a p̄fessore. dicūt q̄ fecerūt luxuriā cū publicis mulieribz. ⁊ excusant se dicēdo. et q̄ pctm̄ ē. Ecce quō ledunt. Iō ē nobis necessariū s̄bū dei vt illuminet. Nā si cuz filia regis peccaret. q̄ pctm̄ eēt. nunq̄d eēt p̄ditio. ⁊ nunq̄d oēs m̄lieres sūt filie d̄ni tui regis Ihu x̄pi. sibi q̄ facis iniuriā et p̄ditōem. si s̄o ipse rex dat tibi filiā suā i vxorē. tūc habeas solatū cū ipsa. Q̄t cadūt in luto isto piculoso p̄pter h̄ necessariū ē lumē s̄bi dei. Diceret aliq̄s. Ego nō peccaui cū mulieribz sed mecū rāgēdo ⁊c. nō potestis dicere q̄ fecerim iniuriā alicui. imo. q̄ q̄ p̄icit calicē p̄secratū in luto scient. magnā pctm̄ facit. Non eritis q̄ magis p̄secratuz ē cor' p̄ xp̄iani q̄ calix ad recipiendū cor' p̄ xp̄i. Q̄n q̄ rāgēdo facis illud pctm̄. p̄icit calicē cor' p̄s i la trinā. et grau' peccas. Et q̄t cadūt ibi. quia nō p̄cedit eos s̄bū dei. Alij impingūt i lapides duos. vt vsurarij. Qui q̄n a p̄fessore interrogant' si faciūt vsurā. dicūt nō. Et nunq̄d mutuatis. immo. et qualiter. Ego mutuo. ⁊. florenos. et in instrumēto ponunt. r̄j. et dicūt. nunquid h̄ ē vsura. et q̄re. Rōne de meis pecunijs possum recipere lucz. Dicat quō de capiunt. q̄ pecunie nō sunt sue. ipsi solū sunt thesaurarij. Si q̄ thesaurari' regis s̄ volūtatē et ordinatōem suā dispēsāt pecunias regis. q̄d faceret de ipso reze. Ita sol' x̄ps est d̄ns pecuniaz. bladi. vini. et oim fructuz ⁊ aliaz omniū rez Auctoritas David. Domini est terra et plenitudo eius. Diuites autēz sunt el' administratores et thesaurarij. et nō d̄ni. quia ille q̄ est d̄ns alicui' rei nō tenet alteri reddere computū. Sed vos tenemi reddere computū. immo de omibz q̄ habuistis et expēdistis quomodocūq̄ et qualitercūq̄ ⁊c. Auctoritas. Sic nos existimet homo vt nostros x̄pi et dispēsatores mysteriozū eius ⁊c. s̄. Coz. iij. Multi errant ergo p̄pter defectuz luminis. Ecce quare dicit David. Lucerna pedibz meis verbū tuū. q̄ hō regit in h̄ mundo. secūdo dicit. Et lumē semitis meis. Rōta differētia intervā et semitā. Via general' est credētia. que habetur de deo naturaliter q̄ est vnus deus creator et gubernator oim

vna p̄ma cā. p̄m̄ motor. z p̄m̄ p̄ncipiuz zc.
 Semite s̄o sunt secreta fidei. q̄ naturalit̄ nō
 p̄nt sciri nec videri. sed solū sciunt p̄ diuinā re
 uelatoz. Jō dicit. z lumē semit̄ meis. Patz p̄
 ma s̄tus s̄bi d̄a. Sc̄da s̄tus s̄bi dei est q̄
 inflammat ī dilectōe celestiu. Jā scitis q̄ om̄ia
 bona hui⁹ mūdi finē habebūt z dimittenda
 sūt. sicut sunt honores. diuitie dignitates eti
 am si esset̄ret v̄l papa. optet dimittere z p̄de
 re oia. z sepeliri z corrūpi. et tunc pdunt dele
 ctatōes corp̄is z solatia. qz nec vxor. nec filia
 vellēt ire vobiscū. ideo necessariū est inflama
 re se. z desiderare bona sp̄alia. z esse cū deo z
 cū sanctis z stare cū ipsis. Q̄ qlis honor. Q̄ q̄
 lis dignitas habere societate cū p̄ziarchis et
 p̄phetis. apl̄is zc. J̄re de diuitiis. Nunqd̄ all
 q̄s in h̄ mūdo quantūcūqz diues habuit q̄c
 quid voluit. p̄fecto nō. Et in paradiso q̄libz h̄z
 q̄cqd̄ vult z desiderat. sunt immortales. ipas
 sibile. De his bonis ḡ homo debet se infla
 mare. z nō de bonis hui⁹ mūdi. Hoc fit p̄ver
 bū dei q̄ inflammat cor. Auēt̄as. Hū quid nō
 verba mea sunt quasi ignis ardēs dicit d̄ns
 z quasi malle⁹ p̄terēs petrā. Hier. xxij. Ver
 ba dei sunt quasi ignis ardens. h̄ ad oculum
 potestis videre. qz multi veniūt ad s̄monē fri
 gidi. q̄ audiēdo s̄monē calefiūt. Frigid⁹ ē su
 perbo. s̄z calefit q̄n humiliat. Idē de alijs pec
 catis. In furno em̄ p̄dicatiōis calefiūt. z ille
 q̄ p̄dicat sufflat z incēdit ignē. z gentes calefi
 unt. vnus recedit ita calefactus et inflammat⁹
 vt viuat caste. al⁹ remittēdo iniurias inimi
 cis. al⁹ satisfaciēdo. Jō t̄ps Lu. xij. Ignē ve
 ni mittere in terrā. s. amoris z charitatis. q̄a
 gētes erant frigide. calidez cōgelate. nō cura
 bant de bonis paradisi. sed d̄ bonis hui⁹ mū
 di. Dicit sc̄do. et quasi malle⁹ p̄terēs petram
 Sicut em̄ verbum dei d̄ ignis. qz inflammat
 cor in dei amore. ita d̄ malleus conterens pe
 trā durā cordis in amore p̄mi. Multi ha
 bēt cor lapideū dicendo. nō parcerē inimic̄s.
 sed malleo s̄bi dei fragit̄ cor. z faciūt p̄cez p̄
 amore dei. z nō hoim z saluatōe animarum.
 De illo aut̄ q̄ non vult remittere d̄ Job. xij.
 Cor ei⁹ indurabit̄ quasi lapis et stringit̄ qua
 si malleator. inc̄. Tercia virt⁹ verbi dei ē q̄
 purificat de infectōe de culpis criminalibus
 qz verbum dei q̄ deuote audis̄ totam animaz
 purificat intellectū. memoriā z voluntatem.
 Hora ad hoc exemplū in visitat̄z d̄ quo
 dā homine q̄ ex deuotōe iuit ad visitandum
 vnū sanctū heremita: querēs ab eo regulaz z

modū bñ viuēdi. vt possit saluare aiām suam
 cū eēt rudis et ignorans quid deberet face
 re. R̄ndit heremita. Audias s̄mones euāgeli
 cales nō questionales Et ille. Libēter audio
 et multū delector in audiēdo. sed post non re
 cordor de aliq̄ s̄bo s̄monis. ideo qd̄ mihi p̄
 derūt. Tūc sanct⁹ hō volens sibi ostēdere ad
 oculū effectū verbi dei in purificando a cul
 pis et maculis pctōz. misit eū ad fontē cum
 vna cistella foraminib⁹ plena et immunda vt
 portaret sibi aquā in cistella. Ille aut̄ nolens
 sancto homi tradicere. iuit z impleuit cistel
 lā. sed q̄n extrabebat ipsam de fonte. statiz ci
 stella euacuabat̄. sed fuit purificata. q̄ veniēs
 de fonte dixit se nō posse aquā portare zc. Et
 heremita. Quā tu iuisti ad fontē cistella erat i
 mūda. R̄ndit q̄ sic. et mō est pulcra Ita pari
 mō q̄n tu vadis ad s̄monē vadis ad fontē. de
 quo Ec̄ci. j. Fons sapie verbū dei in excelsis
 Cistella immūda est consciētia vagabunda z
 crapulosa. z q̄n audis s̄monē implet̄ tota. z li
 cet memoria nihil retineat t̄n purificat̄. Ec
 ce pulcra similitudo. z firmat̄ autoritate xp̄i di
 cētis. Jā vos mūdi estis p̄pter s̄monē quē lo
 cut⁹ sum vobis zc. Joh. xv.

Dominica quarta post octauas pasce

Sermo primus

Alter amat uos

P qz vos me amast̄. Habet s̄bū istō
 textualit̄ Joh. xvj. et officiat̄ i euā
 gelio hodierno. z si placet deo habebim⁹ bo
 nas doctrinas. Sed p̄ salutē s̄go maria
 zc. Totū sanctū euāgelium hodiernū ē verbuz
 xp̄i solatoriū qd̄ xp̄s dixit apl̄is cōsolando
 eos. qz erant valde tristes. qz xp̄s dixerat eis
 qz in die iouis sequēti erat ab eis recessurus
 de quo erāt valde tristes. Hec mix. q̄a amo
 re sui dimiserāt patriā. bona. amicos. z parē
 tes. et q̄ recederet ab eis nō visuri eū vnqz in
 hoc mūdo. ex h̄ erāt multuz desolati. Quā em̄
 amic⁹ care dilect⁹ recedit ab alio amico cū q̄
 habuit magnā familiaritatē stādo. comeden
 do. bibēdo. dormiēdo zc. alter remanet valde
 tristis et desolat⁹. imo etiā bestie irrōnales: si
 vna fuerit diu cā alia i eodē stabulo z alia re
 cedit. altera nō poterit comedere nec q̄escere
 h̄ naturale est. Idē de apl̄is. Auēt̄as. Uado
 ad eū q̄ misit me z nemo ex vobis interrogat
 me. q̄ vadis. Sed qz h̄ locut⁹ sū vobis. tristi
 cia impleuit cor v̄m Joh. xvj. Jō xp̄s dedit
 tres magnas cōsolationes.

*my dedit tunc
p'nt p'plu
p'nt*

Prima de exauditione generali.
 Secda de declaratōe scripturali.
 Tercia de acceptione diuinali
 De tertia autē q' de p'z habebat eos acceptos loquitur thema dicēs. P'z amat vos. q' vos me amastis. Quātū ad p'mū x'p's solādo ap'los p'misit eis exauditiōem generalē de omnib' q' peterēt i orōne. Darima solatio debuit eē apl'is ista p'missio. ac si rex diceret militib' suis. petatis grās. p'uilegia. dona. q' ego p'mitto vobis dare. B'n eēt magna solatio militū. Vel si papa diceret clericis. Sciatis petere b'nificia. dignitates. c'parus. q' ego vobis p'mitto q' vobis dabo. q'lis solatio eēt clericis. Quāto magis apl'i debuerūt esse solati q' rex z papa indubitat' Jhs. q' nō p'ot mēti ri fallere. nec falli. p'mittebat eis q' exaudiret oēs petitiōes eoz. Ista p'missio solatoria tāgitur in p'ncipio euāgelij Joh. xvi. Amē amē dico vobis. si q'd petieritis p'zem in noīe meo dabit vobis. vsq'z. vt gaudiū v'rm sit plenum. Et Darē. xj. Quēcūq' orātes petitis: credite q' accipietis z eueniēt vobis. Nota modū loquēdi x'pi in euāgelio cū d'r. Amē amē. nunq' iurauit aliter. p'mū amē. i. secure. secundū amē. i. certe. dico vobis. dando nobis exēplū ne iurem' vnq' nisi ex nēcitate. q'n iudet cogit iurare z tūc dicere veritatē q'cqd sc'q'tur. z veritas pura debet dici. vel habem' iurare p' magnā utilitate. Aliq' iurāt solū p' aduerbia z ita debet' o'ndere filijs v'ris. Questio est hic. Si ista p'missio facta sanctis apl'is p' x'p'm extendat' ad nos. Dicūt sancti doctores q' sic si in n'ris petitiōib' seruam' q'ttuor' p'ditiōes. q'z tres subtilit' tāgun' in x'pi p'missione p'dicta. quib' p'currentib' infallibilit' petitiō exaudietur. De quib' quattuor' p'ditiōib' vide sanctū Tho. scda scde. q. lxxiij. arti. vij. z i q'rto dif. xv. q. iij. arti. vij. q. iij.

am ad p'mū

*Amē a f'ro di
genissio f'ca
etc. p'p'ly p'p'ly
t'nd ad nos*

Prims vt petamus p'seueranter.
 Secda vt petamus confidenter.
 Tercia vt petamus utiliter
 Quātū ad p'mā. P'seuerāter petitur illud q'd petis quolibet die z multotiēs petis. Ista p'seuerantia tangit' i hoc v'bo p'iunctiuo petieritis. q'd signat p'iunctiōem seu p'tinuatōz petitiōis de vna die in aliā. de vna septimana in alia. ideo nō dicit. Si quid petitis. sed Si q'd petieritis. i. multotiēs z p'seuerant'. Apl'i statim obtinebant. sed nos nō. z hoc p'p' nostrū defectū z instabilitatē p'seuerantie. sed p'seuerant' petēdo z orādo recipim' amicitiam

am ad p'mā

et familiaritatē cū deo. Sicut bō cū homie vel ml'ier loquēdo efficiūtur familiares. Alij autē incipiunt petere. z q' non statim exaudunt. dimittūt orōem et petitiōem. Dale faciunt tales. q' optet p'seuerare. Hoc declarat x'p's p' quandā similitudinē de duob' amicis. Lu. xi. Nota hystoriam q'no ex defectu panis iuit ad aliu' di. Amice accomoda mihi tres panes: postulādo z pulsando ad portā eius. Qui r'ndit. Ego sum in lecto cū pueris meis ideo noli mihi eē molestus. Nō possum surgere z dare tibi. Et ille pulsabat itez z iteruz intm' q' ille dixit deint'. Iste nō dimittit me dormire. meli' est vt surgā z dem ei. Et ita fecit. De quo dicit x'p's. Dico vobis. Et si non dabit illi. eo q' amicus ei' sit. p'pter importunitatē ei' surget z dabit illi q'tq't habet necessari' os. Lu. xi. Ira de nobis. Amicus n'r est x'pus q' nos care diligit. q'n nobis deficit panis q' signat nēcitates q's habem'. debem' ire ad ei' portā z ibi pulsare. Porta est misericordia sua. Ipse em' q' iā est in lecto gl'ie cū filijs suis. i. p'iar chis. p'phetis apl'is z c. si pulsatur ad eius portam orando z suspirādo. si nō dat tibi eo q' amicus sit: p'pter importunitatē tamē. i. ex p'seuerantia dabit tibi. Ideo dicit ipemet. Petite. i. ore. z dabit vobis. q'rite. i. corde. z inuenietis. pulsate. i. p'seueranter. Dis em' q' petit accipit. z q' querit inuenit. z pulsanti aperiet. Lu. xi. Secda p'ditio est petere p'fidēter. q' tangit' ibi cū d'r. patrē. nō dicit d'nū nec deū. nec creatorē. impatorē vel regē. vel omnia simul sed dicit patrē. Rō. de quo p'ot magis fili' p'fidere q's de p'ze. Ipse em' ē pater noster q' genuit nos in vtero sponse sue. i. eccl'ie. Ideo secure possumus petere. q' qui patres habet iudicē. secure vadit ad iudiciū. Jō o'zo quaz x'p's ordinauit. q' est melior omnib' alijs. incipit P'z n'r z c. z cōfidam' de deo quātū filij de patre carnali qui totā curā imponūt patri. si querat' a puero vnde habebit aliā tunicā q'n do illa fuerit lacerata. R'ndet. Pater me' dabit mihi. Idem de sotularib'. Idem de quo p'randebit. Ira vult deus vt cōfidam' de eo. Sed diceret aliq's. Tunc nō laborabo z expectabo necessaria a deo. nō sic. sed sicut fili' obedit patri. z facit q'd sibi p'cipit. Ira tu obedias deo. z fac officiū q'd pater tu' de' docuit te. si es laborator vel mercator. notari' vel sartor z c. labora in officio tuo et obedias patri. quia ipse tibi p'ouidebit. quia nullus p'ot dare bladū in campis. nec vinum in vineis

Secda p'ditio

Et dicit alijs

Sermo. I.

nec fructus arboribus. nec pecuniā in mari subio nisi deo. Idē dō clericis et religiosis. faciāt officium suū diligēter. qz nō deficiēt eis indumenta nec esca. qz p̄ p̄uidebit. Sed mō pl̄ p̄fidimus dō vno infideli iudeo q̄s de deo p̄re n̄ro. Si em̄ iudeus cū instrō publico p̄misit vobis centū florenos dare q̄libet anno. dicitis vos. O bñ ē mihi. pluat vel nō. securus ego. et non p̄fiditis de deo q̄ vobis p̄misit et voluntarie se obligauit ad dādū nobis. nō solū centū florenos sed oīa necessaria. Instrōm receperunt quattuor notarij maiores. s. q̄ttuor euangeliſte. Ecce clausula. Petitez dabit. q̄rite et inuenietis. Dis em̄ q̄ petit accipit. et q̄ q̄rit inuenit. Lu. xij. Et nō p̄fidim⁹ cū tanto instrō. Dicatis vos vsurarij. q̄re p̄gregatis tot pecuniarē. Nūq̄d p̄misit vobis de⁹ p̄uidere. Rūdebit. ponēdo cistā plenā de bonis florenis. de hoc p̄fido ego. Idē si dicat clerico O q̄re facitis tot incōueniētia vendēdo sacra. negociādo. mutuādozē. faciatis bñ officium v̄m. qz de⁹ p̄uidebit. Beat⁹ q̄ tenebit vitā suā. alit⁹ qz nō faciat tales excusatiōes i p̄ctis. Idē de religiosis. Si dō. O quare p̄gregatis pecuniarē. rīdet. O qz ordo non p̄uidebit bñ. nec dat necessariazē. faciatis officium v̄m diligēter. et fuetis regulā. qz citi⁹ p̄mittet de⁹ celū cadere q̄s qz vobis deficiat. Cōfidam⁹ q̄ de deo patre n̄ro. De hac p̄fidentia dicit Iohes. Charissimi si cor n̄m nō rep̄bēderit nos. fiducia habem⁹ ad dñm vt q̄cqd petierimus accipiemus ab eo. qm̄ mādata ei⁹ custodim⁹. Ecce ratio. p̄ma canonica Ioh. iij. Hora. Si cor n̄m non rep̄bēderit nos. s. de aliquo peccato. Quādo vultis petere aliquā grām p̄mo videatis si cor vestz rep̄bēdit vos. qz si i peccato estis. nō essetis filij sed inimici dei. Inimic⁹ aut nō debet p̄fidere de inimico qz det sibi necessaria sed aduersa. Ideo quādo tpe sitcitatis mortalitātū vel alterius incōmoditatis sūt. p̄cessionēs petūt homines. sed multoties nō recipiūt. qz dimittūt illud qd ē p̄ncipale. s. p̄fessionē et correctiones peccatoruz publicoz. Ideo dicit sc̄ptura. Petitez et non accipitis eo qz male petitis. Iaco. iij. Quādiu em̄ ferrū est in vulnere seu in corpe nihil valebit medicina. Ita q̄s diu ferrū peccati ē in boie nihil valet medicina p̄cessionūzē. Ecce quare dicit. si cor nōstzē. Tercia p̄ditio ē petere vtiliter et salubriter. quod tangit ibi. i nomine meo. Nomen xp̄i ē Ihs. qd idē ē qd sal⁹ vel saluatio. Petim⁹ em̄ in noie Ihu quā

do petim⁹ salutē vel que p̄tinent ad salutē vel ad saluatōem. Quia multotiens petim⁹ p̄seueranter et p̄fidenter et nō vtiliter. et ideo nō obtinem⁹. Talia pōt petere fili⁹ a p̄re que nō obtineret. Si em̄ fili⁹ egrot⁹ de magna febre petit a p̄re vinū vel fruct⁹ vel alia sibi p̄traria et nociua. pater nullo modo dabit sibi quantumcūqz petit et ploret. quia pater scit qz cēt sibi mors. licz hoc fili⁹ ignoret. Ita de nobis multi multa petunt. et deus scit qz nō esset sibi vtile. ideo nō dat. Verbi grā Multi infirmi in mūdo sunt qz petūt a deo sanitatē quā ipse non vult dare. Ratio est. quia cū ipsi sūt infirmi sunt humiles: orant. nō curant dō peccatis. Qui si essent sani essent supbi. nō curarent de deo. darent se peccatis. Idē de multis ignorantibus qui petūt scientiā. et non obtinent. qz de⁹ scit qz si haberent essent supbi. qz scientia inflat. j. Cor. viij. statim despicerent alios et vellent magistrari vel ep̄ari et damnarēt. Alij petūt diuitias alij officia et bñificia et dignitates dicētes. O quot bona facerem si hoc haberē. et non obtinēt. qz de⁹ scit qz statim acciperēt bonā mulierē vna p̄cubina Sed dat meliora. sicut p̄r non dat filio egroto vinū qd petit. qz sibi noceret. s. dat sibi meli⁹. s. restaurāditē. Dicat exemplū dō beato Paulo qz habebat gravē infirmitatez in latere. s. p̄ctōes. qz aliq̄tiēs nō poterat p̄ multos dies celebrare nec predicare. et curabat omnes infirmitates. suscitabat mortuos. et se p̄sum non poterat curare. imo qm̄ dicebat Ihs Ihs Ihs. infirmitas augmentabat. Bñ debebat admirari et poterat dicere. quomō portabāt sibi infirmos ad curādū si nō possū curare meip̄z. De h̄ dicit ipsemet. Ne magnitudo reuelationū extollat me. dat⁹ ē mihi stēmul⁹ carnis mee angel⁹ sathane qz me colaphiser. p̄t qd ter dñm rogavi vt discederet a me. Et dixit mihi. Sufficit tibi grā mea. Plā p̄tus i infirmitate p̄fici. ij. Cor. xij. Illa em̄ infirmitas erat q̄si frenū qz hūiliabat. de qz infirmitate dic̄ Beda. Si apl̄s hac caruisset. saluus eē nō possz. Necessariū ē qz petam⁹ i nomine ihu. s. vtilit. et tūc sine dubio obtinebim⁹. Auētas. Qdētiqz nota vtilit. petieritis p̄rez in noie meo h̄ faciā. Ioh. xij. Quantuz ad sc̄daz p̄solatōz. Xps p̄misit apl̄is declaratōz sc̄pture tā veter. q̄s noni testamētiz clarā noticiā. O qlis p̄solatio esset rustico ignorāti si p̄mittere i sibi. Cras vos scietis tātū quātuz vn⁹ m̄gr in theologia. vel quātū Aug. sciunt.

qm̄ de dō

Ordin. m̄t
qm̄ ad
zavoz p̄gIuxta
9 dno

Maio: fuit ista xpi p^ouifio qm dicit aplis in
 scda pte euagelij Dec. s. secreta fidei: in puer/
 bñs. i. signis 7 figur. locut^o sū vobis. s. i veteri
 testamēto. Venit hora. s. noui testamēti: cum
 iā nō in puerbñs loqr vobis. sed palā de pze
 meo annūciabo vobis. Dicatur si expediat
 quō oia secreta 7 vitates fidei xpiane fuerūt
 figurate 7 significate in veteri testamēto secre
 to mō. Ratō. qz ille pl^os erat rudis 7 dure cer
 uicis. 7 non poterat spūalia intelligere. Pri
 mo fuit ibi signū trinitatis in pncipio biblie
 qm dicit Moyses Ben. j. In pncipio creauit
 de^o celū 7 terrā. Judei habēt eloyim. i. dñi i plu
 rali. nō dicit clare. sed in puerbñs. Itē Ben.
 j. Faciam^o hoīem ad imaginē 7 similitudinē
 nostrā. 7 presit piscib^o maris et volatilib^o celi
 et bestijs. vniuersesq; terre. omniq; reptili qd
 mouet sup terrā. Et creauit deus hoīem ad
 imaginē 7 similitudinē suā. Ad imaginē dei cre
 auit illū: masculū 7 feminā creauit eos. Bñ
 dicitq; ill^o de^o 7 ait. Crescite 7 multiplicamīz
 replete terrā 7 subijcite eāz dñaminīzē. Itē
 ibi Audi isrl^o dñs de^o tu^o vn^o ē. Ubi ponūtur
 tria noīa trinitatē psonaz significātia. Nec i
 puerbñs locut^o sum vobis. Secdo secretū
 incarnatōis. s. qz debebat assumere naturam
 hūanā 7 esse de^o 7 homo. vt habet Ben. xvij.
 qm de^o dixit Abrahā. Ego dñs oipotēs. ambu
 la corā me 7 esto pfect^o. Ponāq; sed^o meū int
 me et te. s. pactū circūcisionis. Isa. xlvij. Au
 di me Jacob 7 isrl^o quem ego voco. Ego ipse
 ego prim^o 7 ego nouissim^o. Ex de^o sit p^o cla
 rū est. s. qz sit nouissim^o. hic ē difficultas. In
 pncipio mūdi pma die fecit de^o lumē. In se
 cūda firmamētū. In tertia planetas. In q^o
 ta solē. In qnta pisces 7 anialia. Ultima die
 fecit hoīem qvltimo fuit format^o. Nec in p
 uerbñs locut^o suz vobis. Et sic de alijs secre
 tis fidei. Sed venit horazē. Istā pmissionē
 ppleuit xps triplr. Primo post resurrectōem
 qm apparuit eis. d. Necessē est impleri omīa q
 scripta sunt in lege Moysi 7 pphetis et psal
 mis de me. Tūc aperuit illis sensum vt intel
 ligerēt septuras. Luc. xxij. Secdo post ascē
 sionē qm misit eis spūm scī q illos illumina
 uit fm q eis p miserat di. Adhuc habeo vo
 bis multa dicere. sed nō potestis portare mō
 Lum aut venerit ille spūm veritatis: docebit
 vos oēm veritatē. Joh. xvi. Tercio p^o mort
 tē aploz quādo intrauerūt paradysum viderūt
 omīa clare facie ad faciē. Queritur an ista p
 missio extēdat ad nos. Dico q sic. si tenem^o

bonam vitā. Jā em in h mūdo existentes sci
 mus secreta fidei p fidē claram. 7 in paradiso
 videbim^o manifeste. quādo aia intrat paradi
 sum de^o ostēdit sibi vnū libz in q solū sūt due
 carte. 7 subito aia est ita illuminata q scit pl^o
 q sciuerūt in hoc mūdo phivel dōctores. vt
 Augustin^o. Hieronym^o. Bernard^o. Iste est
 liber vite. s. Jhs habēs duas cartas. s. diuini
 tatis 7 humanitatis. Laborem^o ergo vt i sco
 la paradisi possim^o intrare vbi sola visione il
 li^o libri erim^o optimi magistri. Sed oportet
 iā in hoc mūdo p^otinuare scolā dei. q est eccle
 sia ad min^o in dñicis dieb^o. 7 ibi audire cū si
 lentio lectionē misse 7 sermonē als vapulabi
 mur a magistro p aduersitates siccitatū mor
 talitatū. 7 hmōi. Quāntū ad tertiā pmissi
 onē d acceptōe diuinali ostēdit eis quō erāt
 accepti 7 dilecti p deū pzem quādo dixit eis
 P^o amat vos. qz vos me amastis. O qualis
 p^o solatio. ac si miles qui venit de rege dicret
 alicui v^o m. Lerte rex amat vos. qualis conso
 latio eēt vobis. Maio: p^o solatio fuit aploz
 quādo xps dixit eis. Pater amat vos. Mo
 raliter. si volum^o amari a deo pze: diligamus
 xpm. qz patres multū amant dilectores filio
 rum. Si dicatur. qliter ē amand^o xps. Dico
 q sup oia. Vos potestis diligere vxorē. filios
 et filias sed pl^o xpm. In lampade cordis hūa
 ni amor xpi d^oz natate sup oēs alios amores
 taz corpales qz spūales. Auctoritas xpi Qui
 amat patrē aut matrē pl^o qz me: non est me di
 gnus. 7 q amat filiū aut filiā sup me. nō ē me
 dignus. Matth. x. Si ego quererē modo a
 vobis. si diligitis xpm sup omīa. Ita dñe rñ
 deret qlibet. sed multa mēdacia dicunt. Dic
 Grego. Probatio dilectōis exhibitio ē ope
 ris. Ponat casus qz fili^o vester sit infirmus. 7
 d^oz vobis a vicinis. Vadatis ad talez diuina
 torē vel p^ouratorē. 7 xps dixit oppositū q non
 vadatis. qd facietis. Si vaditis ad diuinū
 patet q pl^o amatis filiū. Si nō amore xpi nō
 vultis ire dicendo. Ego diligo filiū meū. sed
 magis diligo xpm q dicit q nō vadamus.
 Idē si pdidistis aliqd 7 recurritis ad diuinū
 ostēditis q pl^o diligitis illā rē qz xpm. Itē si
 amic^o vester sit capt^o p aliquo crimie. 7 iudex
 vocat vos medio iuramēto 7 vos scit^o factū.
 Si vos vt iuuetis amicū iuratis falsum. si
 gnū est q pl^o diligitis eū qz xpm. q dicit non
 iurare falsum p toto mūdo. Itē si pater aut
 mater aut frater dicūt vobis q recipiat^o vin
 dictā de aliq iniuria eis facta. 7 xpus dicit q

1 pmo

20

venit hora. s. noui testamēti: cum iā nō in puerbñs loqr vobis. sed palā de pze meo annūciabo vobis.

20

missio extēdat ad nos. Dico q sic. si tenem^o

facim^o mēb^o

nullus recipiat vindictam. qd facietis vos. Ecce quō probat si hō diligit xpm sup oia vel nō. Si g̃ volum⁹ amari a deo patre seruem⁹ mādata xpi z amem⁹ eū. Si q̃s diligit me sermonē meū seruabit z pater meus diliget eum. Job. xiiij.

Dñica q̃rta p̃ octauas pasce. Sermo. ij.

In quo petieritis

In patre in nomine meo dabit vobis. Jo. xvi. Sancta mat̃ ecclia in his tribus diebus añ ascensionē pl⁹ q̃s in alio tpe puocat xpianos ad faciendā orōnez. z isti tres dies vocant̃ letanie z rogatōes. Rō est. qz qñ xps ascēdit in celū dixit discipulis z nobis ī psona discipuloz. vt petam⁹ z orem⁹. Jō in pñti volo declarare orōnez dñicā. q̃ est excellētissima orō. Pro q̃ sciendū q̃ in oib⁹ orōnib⁹ z petitiōib⁹ q̃ pñt fieri. potētior et p̃ncipalior est orō dñica. Rō. qz si aliq̃s vellet impetrare officiū a papa aut grām vel a rege zc. h̃ret supplicatiōes ordinatas p̃ notarios aut doctores vel secretarios q̃s pñtabit pape vl̃ regi. Si papa vel rex ordinauit supplicatiōz p̃ officio vel bñficio obtinēdo. nōne dimittēde sunt alie supplicatiōes notarioz zc. z p̃sentāda illa quā papa vl̃ rex ordinauit z dictauit. Hā magna stulticia eēt dimittere illā p̃ alijs zc. sic est īposito. plures orōnes facimus et supplicatiōes ad deū pro bñficijs obtinēdis. Itē aliq̃ orōnes sūt bone sūt q̃ fuerūt ordinate p̃ sanctas psonas z deuotas. sic p̃ Gregorijū. Augustinū. Anselmū zc. Itē alia orō est ordinata p̃ ecclēsiā vniuersalē. Orōnes q̃ sunt in missa sunt valētiores q̃ alie. Alie sūt ordinate p̃ creaturā imortalē. sicut Ave maria. p̃ Gabrielē archangelū. et ille sūt adhuc meliores. Sed orō ordinata p̃ verū papā et regē dñm dñantiū. s. ihm xpm videlicet orō vel supplicatio q̃ est pater n̄r. est deo magis acceptabilis z nobis magis meritoria z vtilis q̃ oīs alie orōnes. Jō est magna stulticia aliq̃z q̃ dimittūt dñicam orōnem z accipiūt alias orōnes ordinatas p̃ creaturas. qz illi q̃ sciūt orōem istā z deuote orauerint eaz p̃sequunt̃ ea q̃ petunt. Auctoritas. Que p̃cedūt de labijs meis nō faciā irrita. lxxxvij. psalmo. Itē alibi. Om̃e qd locut⁹ fuero fiet. Et h̃ est oratio p̄ n̄r. Jō dicit thema. Si qd petieritis patre in nomine meo dabit vobis. Nota quō xps ordinauit istā orōnem. q̃a vt dicit̃ Luc. xi. Dñs stans in oratione flexis

genib⁹ et leuatis oculis ad celū inquātū hō orabat. Dixerūt discipuli. Dñe doce nos orare sic Jōhēs baptista docuit orare discipulos suos. Rñdit ihs. Euz oratis dicite. Pater n̄r zc. Quā etiā orōnez Math. vi. c. recitat. Jō p̃ceptū habem⁹ vt dicam⁹ p̄ n̄r zc. In ista orōne sunt septē petitiōes. q̃ tuoz p̄ me petūt bona. alie tres petunt elongationē mali. Prima petitiō est. Pater n̄r qui es ī celis sanctificet nomē tuū. Hic est questio q̃ re dicit̃. pater n̄r. z non rex noster vel dñe n̄r. Rō est. quia pater n̄r est nomē misericordie. z rex et p̃nceps noia dñoz sunt. Dicit̃ puerbiū q̃ secure venit ad iudiciū q̃ habet patre iudicē. Ideo orō dñicā sic incipit. pater n̄r. vt habeam⁹ cōfidentia. Confidentia em̃ habem⁹ q̃ ea que petim⁹ habebim⁹. Auctoritas. Si vos cū sitis mali. nostis bona dare filijs vestris quāto magis p̄ vester de celo dabit sp̄m bonū petentib⁹ se. Lu. xi. Sequit̃ post. Sanctificet nomē tuū. Ibi ē gloriificatio diuinalis. s. vt nomē dei qd ē bñdictū ab omnib⁹ psonis sanctificet z glorificet z bñdicat. Jō petimus honorē dei. Ista petitiō ē p̄tra pctm̄ blasphemie qz p̃ multos nomē dei nō est sanctificatū nec gloriificatū. s; blasphemāt iudei saraceni z infideles. Si blasphemāt nō est mirū. qz multi falsi xpiani blasphemāt negāt z sp̄uūt. Jō petim⁹ gratiā vt de⁹ auferat illā malā consuetudinē ab ore hoim. Doctrina est sacre scripture vt legit̃. q̃ dauid habebat plures filios. z d̄ mane qñ exibat de camera. filij sui z filie faciebāt sibi magnā reuerentiā. Un̄ Dauid dicebat illis Laudate pueri dñm laudate nomen dñi. in psalmis. Et sic docebat filios suos laudare dñm. et ip̄i dicebāt. Sic nomē dñi bñdictū ex h̄ nūc z vsq; in seculū. Hoc idēz oñdendū est in p̄speritatib⁹ z aduersitatib⁹ zc. vt Job dicebat. Dñs dedit. s. in p̄speritatib⁹. dominus abstulit. s. i aduersitatib⁹. sicut dño placuit ita factum est. Sic nomē dñi bñdictū. Job. i. Et sic silr vos debetis facere. s. docere filios vestros ne deū blasphemēt. s; vt bñ dicāt z laudēt. qz nō ē nomē dñi blasphemā dū. imo etiā nec iuanū est nomē dñi assumēdū. Auctoritas. Nō assumes nomē dñi dei tui iuanū. Exo. xx. nō dicit̃ infalsum sed iuanū. Hā assumere nomē dñi false est maximū pctm̄. s; assumere nomē dñi iuanū est pctm̄. Verbi grā. si ego dicerē. q̃ cappa mea nigra est; alba. dicēdo p̄ deū est alba. hoc est

magnū petm̄. qz est falsum. S; si iures per deū sic est. z est verū qd d; petm̄ est. qz nō est ibi vtilitas nec necessitas. Quidā tñ qñ rep̄hendunt de iuratiōe dicūt q iurāt in v̄itate sed h̄ est sine cā. Jō peccāt. Qñ aut̄ qd pduci in testē tūc h; iurare p deū vel al̄s. z dicere veritatē. z fm̄ h̄ est necessitas. z tūc nō peccat. Jō cogitate quātū sit petm̄ iurare p deū inuanū z sine cā eū in testē pducere. S; fort̄ z diligēt̄ pensandū est q̄ maī petm̄ est iurare fraudulēter aut blasphemare aut iurare enormiter. Renegare est iurare infideliter. Jō xps sciēs oia z q xpiani sunt i istis blasphemijs. oñdit nob̄ pm̄a petitiōz. dicēs Pater n̄r q̄ es in celis sanctificet nomē tuū. ppter h̄ erūt dñi t̄pales z rectores villaz cōdēnati. qz nō corrigūt blasphemātes. Propheta. Dñatores ppli mei inique agunt. z iugit̄ tota die nomē meū blasphemāt. Jsa. liij. Rex francie sanct̄ Ludovic̄ bñ corrigebat istos blasphemos. Hā fecit ordinatōez i suo regno. q̄ si quis blasphemaret aut renegaret deū. signaret̄ in lingua v̄l in facie cū ferro calido. z h̄ret signū. Accidit i ciuitate parisiēsi q̄ quidā magn̄ burgēs blasphemauit deū. statiz rex sciuit. z burgēs capus fuit. et rex mādauit q̄ cū ferro calido ei fieret crux i facie. Qui burgēs hēbat plures amicos supplicātes p se z pntātes regi magnā pecuniā. Et rex nolēs v̄dere iusticiā. facere iussit punitionē de illo burgeni. Et dixit rex. Velle portare signū illd̄ vt ista mala vsuetudo auferret̄ a regno meo. Nota de pena eoz. extra de maledic̄. c. Statuim̄. z. xxij. q. i. Si qd p capillū. Scda petitiō est. Adueniat regnū tuū. In ista petitiōe petim̄ p nob̄ saluationē celestiale. z aliud nō petim̄ nisi vt regnū tuū veniat in nobis. Secretū est h̄. qñ petim̄. Adueniat regnū tuū. nōne melī peterem̄ dicēdo. q̄ venirem̄ ad regnū tuū q̄ veniat regnū ad nos. Sciat̄ q̄ qñ venit in fine. s. i morte hoīs. z hō est impenitēs tūc veniūt dyaboli cū carbena inferni i inferno facta. z qñ aīa erit a corpe imediate capif̄ aīa. q̄ h; mēbra spūalia fortiora q̄ corpalia. q̄ mēbra spūalia aīe dāt vigorē mēbris corpis. Qz si aīa retraheret se ab vno mēbro nō posset se mouere. Oculi nō possent videre nisi essent oculi aīe. et si tūc p̄sona ē in pctō mortali. capif̄ a dyabolo. et horribiliter clamat. Auētas. Vir qui errauerit i via doctrine. in ceteru gigantū cōmorabit̄. Prouerb. xxj. Ho.

hic q̄re dyaboli vocant̄ gigantes. qz dyabolus est maior vel pōt fieri q̄ ciuitas. Per Jñū si hō fuerit penitēs tūc veniēt āgeli boni. z alii qñ xps. z angelus portat corā eo aīa z penitēs. z ibi ē regnū. Auētas. Ecce aduenit dñator dñs. z regnū in manu eī z potestas z iperū Jō regnū celeste h; venire ad nos p̄usq̄ nos veniamus ad ipm̄. Jō petim̄. adueniat regnū tuū. vt postea ad ipm̄ veniam̄. Jsa petitiō est p̄ petm̄ auaricie. qz auar̄ non curat petere regnū. s; sp̄ ad fr̄a respicit. Si qd h; pulchra vxorē. dominiū. reddit̄. z possessiones. h; cor ad fr̄a z nō ad celū. Et de istis dicūt aliq̄ fatui. Si deus nō h; curā ad me. nec ego de ipso. Jō qz auar̄ nō curat de regno celesti. s; de reb; t̄palib;. iō deus oñdit istā petitionē. Adueniat regnū tuū. s. i articulo mortis. Auētas. Primū q̄rite regnū dei z iusticiā eī. z h̄ oia adūciēt vob;. Lu. xij. Jtē nolite timere pusill̄ grex. qz cōplacuit p̄ri v̄ro vob; dare regnū. Jbidē. Ho. Primū ē aduerbiū. i. p̄mit̄. qz p̄tinē i p̄ncipio diei debem̄ petere regnū celeste. dicēdo. P̄r n̄r. placeat vob; q̄ tali mō ego viuā. vt possim facere voluntatē vestrā z i fine venire ad regnū celeste. s. in die dñica. qz tūc dimissis reb; t̄palib; debem̄ q̄rere regnū dei p̄tinē dicēdo. Dñe scetē p̄r qz totā hebdomadā expēdi i reb; t̄palib;. iō hodie venio ad q̄rendū regnū dei. s; magnū incōueniēs ē hodie in aliq̄b; q̄ dimittit̄ istū diē. z accipiūt̄ p̄ hoc sabbatū. z hoc ē opus iudaicū. qz p̄mū op̄ qd faciet antixps est q̄ faciet colere sabbatū. z faciet laborare i dñica die. Un̄ dicūt doctores q̄ qui colūt sabbatū debēt puniri sic infideles. Etia v̄tū factū de festiuatōe sabbati nō d; teneri. sic q̄ facit v̄tū q̄ fieret infidelis. Si qd iret ad regē p̄ petēdo regnū suū. mirū esset si rex eū nō decollaret. patif̄ tñ benign̄ rex ihs. et vult z p̄cipit vt q̄ram̄ p̄mū regnū eī. Jō dic̄ Nolite timere pusill̄ grex zc. s. petere regnū.

Tertia petitiō ē. Fiat voluntas tua sic i celo z in t̄ra. Jbi est p̄uersatio spūal̄. qz petim̄ vt voluntas dei fiat i nobis sic facta ē in celo z in t̄ra. vbi nō est creatura q̄ nō facit voluntatē dei nisi nos miseri hoies. Qz si deus alicni colūbe mādaret sibi dari plumas. in p̄tinēti colūba sibi obediret zc. p̄chdolor qz deus p̄cepit nobis simplicitatē z nō accipim̄ nec acceptam̄. s; p̄trariū facim̄. s. supbiā. Jtē aq̄la que ieiunauit p̄ q̄rtuor v̄l q̄nq; dies si deus p̄ciperet sibi q̄ dimitteret gallum. imediate

dimitteret. S; deus pcepit vsurarijs z de/
 pdatorib; vt restituant z nolunt facere. Jo. Fi
 at voluntas tua sic in celo z in tra. Itē si esset
 equ⁹ infrenat⁹. z de⁹ pcepit ei vt nō faceret il
 lud op⁹. in p⁹tinēti nō iret s; cessaret. S; lu
 riosi vadūt ad lupanar z nolūt abstinere.
 Itē si leo p vnā septimanā ieiunaret z capet
 vnā caprā aut aliud aial. z pcepere ei a deo
 ne comederet. Ne nō comederet. Et nos no
 lum⁹ ieiunare ieiunia q̄tuor tēpor. s; nos fa
 cim⁹ p̄riū i oib; q̄ facere debem⁹. Itē si v⁹lo
 vel lupo eēt facta iniuria quātacūq; magna
 z de⁹ pcepit ei ne faceret vindictā. nō sume
 ret vindictā. z nos sepe facim⁹ p̄riū. Jo nos
 petim⁹ i tertia petitiōe. Dñe oēs creature fa
 ciūt voluntatem tuā. z nos silt faciam⁹. Et si
 de⁹ pcepit moti q̄ iret vltra mare. in p⁹tinēti
 mons iret. z nō ē creatura aliq̄ inobediēs ni
 si hō. Auētas. Dñe rex oipotēs in ditiōe tua
 cūcta sūt posita. z nō est q̄ possit resistere vo
 lūtatē tue. Hester. xij. Itē. Tu terribilis ē z
 q̄s resistet tibi. inq̄t ps. nisi. suple hō. Jo xps
 Nō ois q̄ dicē mibi dñe dñe intrabit i regnū
 celoz. s; q̄ facit volūtatē p̄ris mei q̄ in cel⁹.
 ipse intrabit i regnū celoz. Math. viij. Dñs
 xpiani dicūt. dñe dñe. corde credēdo z ore lo
 quēdo. s; nō faciūt ope obediēdo. Jo oportz
 dicere ter dñe. z sic p obediētiā habebim⁹ re
 gnū celoz. Jo caueat sibi vnusq; ne vadat
 ad sortilegos. Itē ne iuret nomē dei inuanū
 Itē conē vt colat festa. z sic de alijs. Pone
 practica d̄ decē pceptis. Jo xps. Si vis ad
 vitā ingredi sua mādata. Mat. xix. z istud ē
 q̄ ad laicos. Presbyteri hñt acriorē vitā que
 stat in trib; p̄rio q̄ surgāt nocte ad laudan
 dū deū. deuote z distincte dicēdo horas su
 as. recte p̄nūciādo. z hñdo cor ad deū. Se
 cūdo digne celebrando missā. Tertio sancte
 puerfando. vt edificent subditos. Aug⁹. In
 oib; motib; v̄ris nihil fiat qd̄ cuiusq; offen
 dat aspectū zc. nō sint cōcubinarij nec inho
 nesti vestib; s; officiare debēt digne z reue
 rēter. Religiosi aut̄ adhuc astrictiores sunt.
 qz vltra pcepta z tria alia supradicta. habēt
 q̄tuor p̄ncipaliter obseruare. P̄rio paup̄ta
 tē aplicā. Scdo castitatē. Tertio obediētiā
 Nā sanct⁹ Bñdict⁹ dicē. q̄ licz p̄cipiat impos
 sibile religioso. nō debet se excusare s; obedi
 re debet z tēptare facere. In oib; tñ licitis et
 honestis. sicuti si abbas diceret monacho.
 transfer monasteriū istud forte p obediētiā
 fieret qd̄ nō posset fieri p naturā. Quarto de

bent religiosi seruare regulā z cerimonias.
 Auētas. Nec ē via ambulate in ea. nec decli
 netis ad dexterā neq; ad sinistram. Isa. xxx.
 Nota qñ aia religiosi venit ad aliū mundū.
 dicēs. dñe dñe. tūc de⁹ dicet. Quid peti. Au
 ctoritas. Dñs interrogat iustū impiū. ps. x.
 Inq̄t dicē deus. seruasti regulā. Rñdet. Nō
 dñe. q̄re. qz ali; nō fuabāt. Et quō. fecisti p
 fessionē tuā fm q̄ ali; faciebāt. Nō dñe. s; eā
 p̄misi se seruare. q̄re. Quarta petitiō est.
 Panē n̄m quotidianū zc. Ibi peti. p̄uisti
 tpalis. Lōiter d̄ de hoie p̄uisti. bñ lucrāf pa
 nē suū. i. p̄uisionē. Auētas. In sudore vult⁹
 tui. Gen. iij. Jo panē n̄m q̄tidianū zc. In
 istis q̄tuor sup̄dictis petitionib; petim⁹ bo
 na. Et ista q̄rta petitiō est p̄ gulositatē. qz gu
 losi nō p̄tēant de p̄uisionē necessaria s; petūt
 abūdantiā. Jo xps. Attēdite ne grauent cor
 da v̄ra crapula z ebrietate. Lu. xxi. Quin
 ta petitiō. Dimitte nobis debita n̄ra sicut et
 nos dimittim⁹ zc. Et h̄ est vt mala euitem⁹.
 Doctrina theologice est. q̄ hō p̄ qlibet pctō
 mortali debet deo septē annos p̄nūciāz facere.
 sed tñ hō nō req̄rit. Jo purgatorij est i quo
 cōplebunt satisfractiones. Jo dicē. Dimitte
 nobis debita n̄ra. Et reddit rōnez. sic z nos
 dimittim⁹ debi. zc. Si q̄s tibi fecerit vl⁹ di
 xerit iniuriā est debitor tu⁹. z tu dimittis ei.
 p̄ certo tūc de⁹ dimittet tibi pctā tua. Jo di
 mitte nobis debita zc. N̄ si nō vultis dimit
 tere debitorib; v̄ris. Ne de⁹ nō dimittet vob.
 sed dicet. Serue nequā om̄e debitū dimisi
 tibi. qm̄ rogasti me. Nōne q̄ oportuit z te mi
 sereri cōserui tui sicut z ego tui miser⁹ sum.
 Math. xvij. Et ista q̄nta petitiō est p̄ pctm̄
 ire. Auētas. Si em̄ dimiseris hoib; pctā eo
 rū. dimittet vob p̄z vester celest⁹ delicta v̄ra.
 Si aut̄ nō dimiseris hoib; neq; p̄z v̄z di
 mittet vob pctā v̄ra. Mat. vi. imo oēs sancti
 nō ipetrarēt indulgētiā pcti venial⁹ si hō stat
 in malicia. Aug⁹. i li. de v̄bis dñi. Unusq; qz
 talē indulgētiā acceptur⁹ est a dño deo qua
 lem ipse dederit p̄rimo. Sexta petitiō est.
 Et ne nos inducas i tēptationē. Et hic peti
 mus ne labamur i pctis. Nota q̄ de⁹ nulluz
 tēptat ad peccandū. Auētas. Nemo cū tem
 pra dicat qm̄ a deo tēptat. De⁹ em̄ intēpta
 tor maloz est. Ipse aut̄ nemine tēptat. Unus
 quisq; hō tēptat a sua cupiscētia abstract⁹
 z illect⁹. Jac. i. S; inclinatio carnis. occasio
 mūdi. z dyabol⁹ tēptat. Jo petimus. Et ne
 nos. Ista petitiō est p̄ pctm̄ pigricie. qz ocl⁹

212

3. Rulo

212

3. jam

827

3. pigri

osi sp̄ tēptant. Jō diē Hiero. Semp aliqd boni facito. vt te dyabol⁹ occupatū iueniat. Jō beat⁹ Bern. ordinauit q̄ monachi irent ad laborē. Auētas. Uigilate z orate ne itre/tis i tēptatōez. Dat. xxvj. Septima pe/titio. S3 libera nos a malo amē. Quia in h̄ mūdo sūt multa mala. s. infirmitates pestilē/tie. guerre. fames. diuisiōes zc. Jō p̄ libera nos a malo. Et ista vltia petitio ē multū no/bis necessaria. qz nos sum⁹ p̄pe infernū z lon/ge a paradiso. qz sunt pl⁹ q̄s mille die te vsqz ad paradisū. q̄ ē celū empirreū. iō lōge sum⁹ a ce/lo s3 sum⁹ p̄pe infernū. qz nos sum⁹ i tra. z in fern⁹ est in medio t̄re. z de illo veniūt mala. Auētas. Repleta ē mal' aīa mea. et vita mea inferno appropinquit. in q̄t ps. lxxxvij. Jōo petim⁹. S3 libera nos a malo. z mō oēs de/bem⁹ rogare dñm. vt de⁹ det sp̄ z teneat vni/onē ecclie. qz qñ sciliū erat i cōstantia erant mille milia demonū repugnātiū vnioni ec/clesie. Jō orandū est. S3 libera nos a ma/lo. z vt de⁹ det pacē in patria. qz sūt ml'ta ma/la q̄ occurrūt z eueniūt vob laborātibz. diui/sibz. mercatoribz. z militibz. et de istis malis petim⁹ liberationē. Jō faciam⁹ p̄niaz. Au/ctoritas. Qui diligit dñm odite malū. custo/dit dñs aīas sc̄toz suoz d̄ manu pctōz libe/ravit eos. ps. xxvj. Jō diē t̄re. Si qd̄ petie. p̄ez i noie meo dabit vob. Qd̄ nob̄ ccedat. Feria secūda in rogationibz.

Riebelison xpe/
kleyson. kyrie kleyson. Nō possum⁹ assignare libz nec caplm̄ vbi h̄ s̄ba sc̄pta sint. tñ frequēter cātant i ecclia. z speci/alit̄ istis diebz rogationū. Et sūt tante auto/ritatis q̄ beat⁹ Gregor⁹ ordinauit cātari in missa. qz ē verbū multū approbatū p̄pter illd̄ qd̄ figurat. Et iō ad intellectū s̄boz ē sciēdū q̄ meli⁹ cōsiliū qd̄ hō possit h̄re qñ offendit dñm suū est q̄ se hūiliat z petat veniā ab eo. Rō est. qz nō posset s̄ fortissimū resistere. nec p̄ suas cautelas euadere. Jō nō est aliud re/mediū nisi q̄ se ei⁹ misericōdie recōmittat. Hoc nobis oñdit i bruris. Legit̄ de p̄prietate leo/nis. q̄ q̄uis sit multū fortis z astut⁹ z malici/osus. qñ cap̄ ē statim hūiliat se q̄si misericōdiaz petēdo. Si h̄ p̄batio nō sit sufficiens habet si/gura. ij. Re. xxij. de dauid q̄ multū offende/rat deū. q̄ irat⁹ voluit eū grauit̄ punire. z mi/sit ad eū Bad p̄phaz dicentē. Dauid tibi dat optio. elige vnū tibi qd̄ volueris ex bis tribz

Aut septē annis veniet fames in tra tua. aut tribz mēsz fugies aduersarios tuos z ipi te psequent. aut tribz diebz pestilētia erit in tra tua. Rñdit dauid. Loartoz nimis vndiqz. s3 meli⁹ ē mihi incidere man⁹ dñi. multe em̄ se misericōdie ei⁹ q̄ incidere man⁹ hoim. J̄re vi/dit q̄ nō poterat resistere potētie dei. nec ab/scōdere se ei⁹ sapiētie. vñ diē. Quo ibo a spū tuo z q̄ zc. Jōo se submisit sue misericōdie. Sic si p̄sona cadit i pctō mortali aut cadit in ma/gnā offensa z dei p̄ fragilitatē. et sic offendit patrē cui attribuit potētia v̄l p̄ ignozatiā. et sic offēdit filiū cui attribuit sapia. v̄l p̄ malā volūtātē. z sic offendit sp̄m̄ sanctū. cui attri/buit bonitas. J̄sta tria. s. posse z scire z velle sūt in q̄libet p̄sona i diuinis tñ p̄i attribuit posse. filio scire. spūi sancto velle fm̄ aliqz p̄/prietates. de q̄bz nūc loq̄ eēt valde longū et extra p̄positū. S3 h̄ est dictū q̄ quicūqz pec/cat s̄ istas tres p̄prietates ē dign⁹ illas pesti/lētiās h̄re q̄ fuerūt p̄misse dauid. Verbi gr̄a Si hō peccat p̄ nō posse. sibi debet fames z sitis. Rō. qz aīa ē talis p̄ditōis q̄ sp̄ veller ora/re z dō se hūiliare. s3 corp⁹ sp̄ optat i delicijs esse. J̄tē aīa veller ieiunare. z corp⁹ i delicijs esse. aīa veller i bonis opibz se exercere. z cor/pus vult sp̄ q̄escere. vñ diē corp⁹ q̄ h̄ nō posset facere. Pone i practica. z sic peccat p̄ non posse. Jō talis meret h̄re famē in alio seculo. s3 illi peccat p̄ nō scire. q̄ qñ nolūt aliqd̄ boni facere dicūt q̄ nescirēt recipe modū addiscē di credo i deū. p̄tra q̄s mittit de⁹ p̄secutionē s3 aliq̄ sunt q̄ peccat p̄ certā maliciā. sic sūt cō/cubinarij. falsi mercatores. Et q̄ em̄ sit pctm̄ deū offendim⁹. z nō fugere possum⁹. nec sci/m⁹ resistere qñ puniat nos sic p̄ suā potētiā z suā sapiētiā. Un̄ bonū p̄siliū est q̄ faciam⁹ sic dauid. s. q̄ reddam⁹ nos oino sue misericōdie z petam⁹ vt misereat n̄ri. Quia si vellemus cōtradocere. essem⁹ fatui. vbi nullū est reme/diū. qz potentissim⁹ est. si p̄ astutiaz vellem⁹ euadere. sic aliqñ aduocati q̄ subtiles sunt p̄ suā astutiā euadūt z enitant iudiciū huma/nū. nō possem⁹. qz sapientissim⁹ est. Et ideo ecclia ordinauit q̄ isto tpe q̄ faciliē i pctm̄ la/bimur. ne illa tria ad nos veniāt. dicam⁹ le/raniā z rogatiōes. in q̄bz misericōdia dei. iuocat q̄si dicerem⁹ illud. ij. Paral. xx. In nob̄ q̄des nō est tāta fortitudo vt possim⁹ huic mltitu/dini resistere seq̄t. S3 cū ignoram⁹ qd̄ age/re debeam⁹. h̄ solū habem⁹ residui. vt oculos nostros dirigam⁹ ad te. Et p̄mo inuocat p̄

secundo fili. tertio spūssāc. q̄rto s̄go maria. Et cōsuevit ibi cātari p̄ncipalit̄ i p̄ncipio s̄/bū assūptū. videlz kyrie eleyson. Ubi iploza m̄ dei miscdiā s̄ tres modos peccādi. P̄rio s̄ nostrā impotētiā inuocam̄ patrē. vt misereat p̄ suū posse. Secdo s̄ n̄raz ignorātiā inuocam̄ filiū. vt n̄ri misereat p̄ suū scire. Tertio s̄ n̄raz maliciā inuocam̄ sp̄m̄ sanctū. vt misereat n̄ri p̄ suū velle. Prop̄ p̄mū dicimus. kyrie eleyson. Prop̄ secūdū dicim̄ x̄pe eleyson. Prop̄ tertiuū dicim̄ kyrie eleyson. Circa p̄mū dico q̄ inuocam̄ m̄iaz dei. s̄. p̄ris s̄ nostrū imposse. qd̄ maxie manifestabit̄ in h̄ qd̄ dic̄ infra. P̄ de celis de⁹ miserere nob. vbi allegam̄ tres rōnes q̄re d̄z misereri. p̄ma qz p̄. scda qz de cel. tertia qz de⁹. p̄mū cātam̄ kyrie eleyson. scdm̄ x̄pe eleyson. tertiuū kyrie eleyson. iplozādo auxiliū dei. q̄cqd̄ sit i alijs dieb; tñ sp̄alit̄ mō. z h̄ rōnabilit̄. Vos ei videtis q̄ vult elemosynā petere a diuite obfuit locū z tps̄ in q̄ tenet bursā aptā z h̄z manus plenas pecunia. tūc instāter pete z non expectat q̄ reponat pecunias i bursa. qz tūc nō recipet. Sic i vita p̄nti ē tps̄ petēdi dei m̄iaz. qz mō bursa ē apta. Jō q̄ mō petit accipit. vñ. Tu exurgēs misereber̄ syon. qz tps̄ miserēdi ei⁹ zc. David i ps. c. j. S̄z post i alia vita nō erit tps̄ mie. s̄z iusticie. tūc em̄ fiet iusticia sine mia. Qd̄ tñ etiā debite intelligēdū ē. qz tūc māifest⁹ apparebit iusticia q̄s̄ mia. Ex emplū bēm⁹ i diuite epulone. q̄ postq̄ bursa fuit clausa petijt elynā dicēs. P̄ abraā misere re me. Lu. xvj. Dic historiā si vis. z tñ nūq̄ potuit obtinere nec obtinebit. Ista bursa maxie fuit apta i die vener̄ sancta. cū lat⁹ x̄pi lancea fuit aptū. z exinde fluxit sanguis z aq̄ z oīa sacra q̄ sūt miscdie p̄tētia trahunt̄ de ista bursa. z iō ad talē bursam recurrem̄ tpe p̄ntis vite dū est apta. z nō expectemus q̄ sit clausa. qz tūc nihil obtinerem⁹. Uñ tūc p̄sona p̄uilegiata. vt cleric⁹ q̄ h̄z r̄ndere i curia eccl̄iastica. q̄ cōiter ē misericors aut d̄z esse. reputaret̄ bñ fatu⁹ si renūciaret p̄uilegio suo z vellet sentētiare iudicē secl̄arē q̄ p̄denaret eū ad mortē. X̄ps̄ rex regū q̄ ē p̄ntifex n̄r ap̄d p̄zem s̄m̄ apl̄m. duplicē h̄z curā. s̄. p̄ntē que ē mie z iudicij finalis in q̄ fiet mera iusticia. z igit̄ q̄ nūc indiget m̄iaz fatu⁹ ē si renūciat z nō vellet eā recipe i hac vita. mō em̄ dabit̄ p̄ modica z t̄pali p̄nia. al̄s h̄bit iusticiā strictā et mortē eternā. Uñ. Qui abscondit scelera sua nō diriget. Qui aut̄ p̄sitet̄ z reliquit̄ ea. mise

ricordiā dei p̄sequet̄. Prouer. xxvij. Circa secūdū dico q̄ inuocam⁹ dei m̄iaz. s̄. filij dei ihu x̄pi s̄ n̄raz ignorātiā. vt ipse misereat n̄ri p̄ suā sapiāz. Hoc maxie infra exponit̄ qñ d̄z Fili redēptor̄ mūdi de⁹ misere nob. Et allegam⁹ tres rōnes p̄ q̄s d̄z nos exaudire z nobis miseri. P̄ria qz frat̄ n̄r. scda qz redēptor. tertia qz de⁹. Jō d̄z nos exaudire z nob miseri. Jō in missa ter dicim⁹ x̄pe eleyson. Et licz fili⁹ sit eiusdē sube cū p̄re z spūscō. tñ i eo incarnato sūt due nature. s̄. diuina z h̄mana. Jō qd̄amō z aliq̄tē diuisim̄ inuocat̄. P̄rio em̄ d̄z. X̄pe audi nos. z post h̄ d̄z. P̄ de celis de⁹. miserere nob. q̄ dicto subiūgit̄. Fili redēptor̄ mūdi. Nō sic de p̄re z spūscō. fili redēptor̄ mūdi zc. qz nō diuersificat̄ in eis natura. Si igit̄ q̄s peccauit s̄ filiū p̄ ignorātiā petat miscdiā. sic David Miserere mei de⁹. Et licz misericordia p̄ris z spūssancti maḡ sit. imo z eadē est miscdiā p̄ris z filij z spūssancti. miscdiā tñ filij apparuit maria. Rō. Una corda pōt̄ dici magna qñ lōge attingit. maria si sit ita fortis q̄ rē magnā z pōderosam possit trahere de p̄fundo. Uñ miscdiā nihil aliud est nisi miseror̄ corda. Miscdiā ihu x̄pi fuit talis. q̄ trāsmissa captiuis i p̄fundissimo carcere existētib; eos eduxit. Fecit em̄ x̄ps̄ sicut facere solēt dñi r̄gales. q̄ festū faciētes cōp̄tiunt̄ captiuis. z eos educūt d̄ carcere s̄bmitendo cordā ad p̄fundū carceris. cui miseri adherēt. z sic trahēdo cordā. ad se captiuos educunt. z liberant̄. Sic legit̄ de Hieremia quē rex de carcere voluit trahere. z ne duricia eū ḡuaret cōsuluit vt p̄anos veteres z putridos poneret sub se z inē man⁹ z cordā zc. Diē text⁹ Hiere. xxxvij. Traxerūt hieremiā funib; z eduxerūt d̄ lacu. Sic fili⁹ dei incarnat⁹ ē funicul⁹ triplex q̄ vt d̄z Eccl̄s. iij. difficile rūp̄it. Qz in x̄po tres sūt sube. s̄. diuitas. aia. z caro. Hūc de⁹ p̄r̄ submisit i hūc mōm̄ ad educēdū nos de carcere pcti. in q̄ p̄r̄ peccatū p̄moz parētū fueram⁹ p̄ q̄nq; milia annos vñ circa. Ubi p̄sidero hūiliatā diuinitatē q̄ d̄z trahere sup̄bos. vñ Aug⁹. Humiliaf̄ de⁹. tumescit̄ s̄micul⁹. Hūilissimā aiaz x̄pi q̄ d̄z trahere luxuriosos. et corp⁹ paup̄rimū qd̄ d̄z trahere cupidos z auaros. Et q̄ voluit carcerē pcti exire. debēt hūic corde misericordie adherere cū deuotōne corde ore et ope ip̄m inuocādo. dicēdo. Fili redēptor̄ mūdi de⁹. misere nob. hec ē corda mie. de q̄ D̄zee xj. d̄z. In funiculis adā. i. ihu x̄pi. trahā eos i

funiculis charitatis. Sed bene advertendum est quod quidam indeuoti huic corde non adherent. nec curant eam invocare. quia videtur eis nimis dura et ledit eos. quia dura est superbia humilitas. luxuriositas castitas. auaritas liberalitas etc. Ideo talibus presulit quod cum vestibus putridis et veteribus. id est cum vita sua antiqua et peccatis putrida peccatis rememoratur. cum contritione et displicentia peccata sua ponant de quibus dolent. tunc tales cum deuotione hanc inuocabunt misericordiam et facillime obtinebunt. Gregorius in libro moralium. Ille deo veram orationem exhibet qui semetipsum quasi puluis sic se humiliat quod nihil sibi futuris tribuit. Cassiodorus super psalmum. Ad dominum cum tribularer. dicit. Dominus nescit differre quod cum compuncto corde senserit supplicare. Et talis sic in sua supplicatione exaudiri poterit dicere. Domine misericordia tua magna est super me. eruiti aia; mea. psalmus lxxxv. Circa tertium dico. quod inuocamus dei misericordiam. scilicet spiritu sancti in nostras malitias ut nobis misereatur pro suo velle. Hoc magis exponit ecclesia dei. Spiritu sancte deus. miserere nobis. Ubi ponit tres rationes propter quas deus nobis misereri. Primum quia dat se sine violentia. quia spiritus sanctus. Secundo quia dat se sine pretio. quia sanctus est. Tertio quia dat se simul et omnia. quia deus. Huius rei gratia ter cantamus kyrieleyson. quia cum magis fiducia propter illa tria petimus misericordiam. Ratio. quia quilibet facillime trahitur ad illud ad quod naturaliter inclinatur. Ideo spiritu sanctus miseris peccatori bene propiciatur cui bonitas attribuitur. Est enim amor patris ad filium. cui proprium est misereri. Auctoritas ad Epistolam ad Ephesios. Deus qui diues est in misericordia. propter nimiam charitatem suam quam dilexit nos cum essemus mortui peccatis. viuificauit nos. Uidemus quod domini temporalis suis subditis qui alio rebellauerunt ad suum seruitium reuertentibus se misericordes et propitios. ut eos magis alliciatur etc. Sic legit fecisse David. qui cuidam prostrato et cognoscere peccatum suum et misericordiam postulanti. benigne locutus est. Sicut ceteris reuertentibus qui eam fuerant persecuti. Regum regum. de absalone. Sic deus peccatoribus qui multipliciter eum offenderunt reuertentibus ac misericordiam postulanti ut benigne iterponit benignitatem spiritu sancti. cui conuenit peccata remittere. Math. ix. Murmura bant pharisei dicentes. Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester. Respondit dominus. Non est opus valentibus medicis. sed male habentibus. Euntes discite quid est. Misericordiam volo et non sacrificium. Mattheus. vi.

Feria secūda in diebus rogationū.

Sermo secundus.

Etite et dabitur

Proobis. quare et inuenietis. pulsate et aperiet vobis. Lu. xi. Isti tres dies hodie cras et post cras dicuntur letanie grece. quod idem est quod rogationes vel preces latine. quia hodie gētes in omni loco vadunt processionali ter cantando letantes et orando. Sed quare sic hinc erit primo pres. sed primo salutem etc. Da. etc. Dicet christus nobis. Petite et accipietis etc. Subtiliter puniendo verba in themate. ostendunt tres rationes quare istis tribus diebus fuerit iste processio et cantatio letanias.

Prima ratio est ad obtinendum prosperitatem temporalem.

Secunda ad possidendam sanitatem corporalem.

Tertia ad retinendam unitatem amicabilem. Prima ratio tangit in prima clausula thematis cum dicitur. petite. Secunda cum dicitur. quare. Tertia cum dicitur. pulsate et aperiet vobis. Ecce hinc sumarietota materia predicanda. Dico primo etc. ad obtinendum prosperitatem temporalem. ut scilicet habeamus abundantiam bonorum temporalium. scilicet bladum in campis. vinum in vineis. et fructus in arboribus. et velit nobis etiam preseruare greges. Ideo faciamus modo istas processiones. Et magis in isto tempore paschali quam in alio duplici ratione. Prima est naturalis. Secunda theologialis. Quarta ad primam. quia isto tempore sol ascendit per zodiacum. et sic ascendendo trahit ad se vapores terre. quia terra nunc calefit et feruet et mittit sursum vapores. et vapores in media regione que est frigida. quia non est ibi reuerberatio radii solarij ut in terra. ingrossant. condensant. et congelant lapides. generant tonitrua et fulgura. et tunc lapides cadunt et destruunt et deuastant bona terrena. blada. vineas fructus etc. Ideo est ordinatum a sanctis patribus quod in isto tempore. maxime christiani faciant istas processiones. et orando currant ad dominum qui super totam naturam habet dominium ut velit naturam refrenare et bona terrena nobis concedere. Ecce ratio naturalis quare facimus hinc

Sed ut rationem melius intelligatur declarabo eas vobis per quandam similitudinem. Erat quidam dominus diues et potes qui habebat multos filios paruos et magnos. et habebat unam captiuam seu ancillam cui commiserat clauis panis vini et fructuum. et omnium. Intantum quod filij non poterant habere panem nec vinum nec aliquid nisi per manum eius. scilicet captiue. Que aliquando erat ita crudelis quod nolebat dare filiis domini panem nec vinum. Filij autem nescientes quod aliud facerent recurrerant ad patrem ut corrigeret captiuam. Ita est de nobis. Dominus do-

mus h^o mūdi ē de^o q̄ eā fabricauit. Camere
 alti^o sūt. Nos aut^o sum^o i stabulo. De ista dic̄
 Baruth. O isrl^o q̄ magna est dom^o dñi z in/
 gēs loc^o possessiōis ei^o. Magn^o ē z n̄ h̄z finē.
 supple in duratide. Baruth. iij. Filij ei^o legi
 rimi sūt xpiani. Iudei z alij infideles sūt spu
 rj. Jō nō h̄nt hereditatē paradisi. Videte qlē
 charitatē dedit nobis de^o p̄z. vt filij dei noie
 mur z sim^o. j. Job. iij. Captiua siue ancilla
 cui de^o cōmisit clauēs panis z vini z aliorū
 est natura. Per man^o ei^o opozt nos h̄c pa
 nē z oīa bona trena. qz ita ordinauit pat^o n̄
 de^o. q̄ aliquoties ē crudelis nimis filijs dñi.
 Qz qñ putam^o colligere bladū mltū z bonū
 z vinū zc. J̄pa nō vult. imo aufert. et mittit
 lapides. locustas. siccitates zc. p̄t h̄ nos re
 currim^o ad dñm p̄zem n̄m supplicātes ei et
 orātes vt corrigat z refrenet captiuā. z mā
 det sibi q̄ det panē vinū z alia necessaria no
 bis. Ecce rōem q̄re sūt iste letanie z p̄cessio
 nes. Auētas. Dñe de^o omipotēs i ditide tua
 cūcta sūt posita. z nō est q̄ possit resistere vo
 lūtati tue. Hester. xij. **S**ecūda rō est theo
 24 logicalis et fm sanctā theologiā. Ab initio
 postq̄ de^o i celo empirreo creauit sc̄tōs ange
 los. lucifer q̄ erat maior peccauit p̄ dñm cū
 magna mltitudine angeloz. Credo q̄ p̄les
 sūt q̄ sint folia arborū i m̄do. q̄ ex p̄ctō facti
 sunt demones q̄s de^o eiecit de paradiso. Et ali
 q̄ ceciderūt i inferno ad cruciādū aīas dāna
 tas. aliq̄ aut^o remāserūt circa nos ad tēptan
 dū. S̄z tor māserūt i media regione aeris z
 intāta spissitudine sic sūt athomi i radio sol
 Et qd faciūt ibi. Tenēt p̄silij p̄ nos. qñ bla
 da sūt colligēda z vina impediūt naturaz. q̄
 possūt ex posse naturali deo p̄mittēte destru
 ere totū orbem. z mittūt lapides z destruūt
 oīa bona. vt xpiani peccēt p̄ dñm p̄ ipatiētā
 z blasphemias. Prop̄t h̄ mō oram^o vt dñs
 cōpescat demonū malicias. Et ista est ratio
 theologica. S̄z vt mel^o eā intelligat. decla
 rabo eā p̄ talē similitudinē. Quedā magna ci
 uitas semel erat in maḡ egestate de caristia z
 fame. ad quā vēiebāt naues onerate p̄ mare
 z curr^o p̄ terrā. Latrones aut^o voluerūt cape
 oīa illa q̄ ciuitati ducebant p̄ mare z p̄ terrā
 S̄z qd fecerūt illi de ciuitate h̄ sciētes. ha
 buerūt recursū ad regē eorū potētē vt iuu
 ret eos. Ita de nob q̄ sum^o i ciuitate h̄ mōi
 que h̄z mltas indigentias z necessitates. ad
 quā veniūt naues onerate. s. possessiōes vi
 nce bladū zc. S̄z latrones. s. demōes volūt

illa cape z destruere. p̄pter h̄ nos recurrim^o
 ad dñm regē n̄m petētes ei^o auxiliū. Jō qñ
 apparēt male nubes z tonitrua pulsant cāpa
 ne z cruces extrahūt. z gētes orāt dñm geni
 b̄ flexis. Cāpane sūt tube q̄ sonitu suo terzēt
 inimicos. Cruz xp̄i ei^o vexillū est z imago. z
 tūc qlibet dz orare genib̄ flexis. S̄z q̄ ozo
 nes sint dicēde. qz mltē p̄sone tūc faciūt mul
 tas stulticias. maxie ml̄ieres. qñ venit illud
 malū t̄ps. faciūt sonū in caldario. vel i pelui
 ad terrendū demones. s̄z ipi nihil curāt. sic
 nec equ^o tubicinarij terreē ad sonū tube. q̄a
 assuefact^o ē. Alij cōburūt herbas fetētes. s̄z
 ipi sunt iā assueti de inferni fetozib̄. Alij po
 nūt alias truffas zc. stulticie sūt. S̄z orōes
 deuote q̄s facere debet^o sunt q̄ttuor siue in q̄
 druplici ḡdu. P̄rio letania in q̄ inuocant^o
 p̄z z fili^o z spūssanci^o. ego maria. z oēs sancti
 Hoc maxie p̄inet ad clericos. qz nō oēs laī
 ci sciūt letaniā. Secūdo ozo. optimū est
 canticū de Quicūq̄ vult salu^o esse. faciēdo.
 crucē p̄ tēpestatē in qlibet versu. Probatū ē
 q̄ si deuote dicat genib̄ flexis p̄ mala nube.
 vel spargit vl^o vadit ad desertū locū ne no
 ceat. z reuertit bonū t̄pus. Tertio modus
 est dicere Credo in deū. qz oēs tenemini sc̄
 re. in q̄ sunt duodecim articuli fidei. faciēdo
 magnā crucē p̄tra tēpestatē in qlibet articu
 lo. Quart^o gradus ē de q̄ null^o pōt se excu
 sare. qñ iam incipit potestas genib̄ flexis cū
 signo crucis contra tēpestatē. sic dicēdo.
 Jesus Jesus Jesus. z sic expellunt demo
 nes z malū t̄pus. Auētas. Dauid in ps. xliij.
 De^o aurib̄ n̄ris audiui m^o. In te inimicos
 nostros vētilabim^o cornu. s. crucis q̄ h̄z q̄t
 tuor cornua. Et in nomie. s. ih̄u spernem^o. i.
 expellem^o insurgētes in nobis. supple demo
 nes. Iste sunt ozo nes q̄s debem^o facere deo
 petētes auxiliū ei^o. Ideo dic̄. Petite. s. vber
 tatem. et dabit vobis. Amen dico vobis. s̄
 qd petierit^o patrē in noie meo dabit vobis.
 Job. xvj. **D**ico secūdo zc. ad possidendū
 sanitatē corpalem. Cōmuniter i isto tēpore.
 veniunt infirmitates z mortalitates. z inci
 piūt duplici ratiōe. P̄ria est naturalis. Se
 cūda est theologica. Quātuz ad primā
 quia ex ascensu solis mō humores multipli
 cant. z arbores emittūt flores z fructus. vo
 lacres volūt generare. z iō querūt vrozēs p̄
 prias. sed aliqui homies sunt deteriores be
 stijs. s. q̄ vadunt ad alienas zc. J̄do mō sunt
 maiores tēpestates q̄ in alio tempe anni. q̄a

gentes nesciūt facere pnia; nec abstinentiā. Jō veniūt infirmitates glāduler alte corru-
ptiōes sāguis. Prop̄ h nos mō his tribu die-
b; recurrim; ad illū magnū medicū dñm no-
strū ih̄m xp̄m. vt custodiat nos ⁊ p̄seruet ab
his infirmitatib;. Jp̄ eīm qñ debuit celum
ascēdere postq; .xxiij. annis pcurauit salutē
aiāz. tūc ordinauit vnū amforismū siue rece-
ptā p̄ sanitatē corpis di. Signa aut̄ eos qui
crediderint. h sequent;. In nocte meo demo-
nia eijciēt zc. Mar. vlt. Ho. q̄ crediderit. nō
dic̄ apli v̄l sancti fuerint. s; loquit̄ generali⁹
q̄ crediderit zc. Si sanitas sit vtilis aie. de⁹
dabit. Ecce natural' rō q̄re facim; istas p-
cessiōes. *Secda rō est theologialis.* Hos
in q̄dragesima recepim; a deo multas gr̄as
qz nob̄ penitētib; dimisit pctā. et seipm nob̄
cōicauit i pasca. Hos v̄o i illo tpe sum; igra-
ti redeūdo ad pctāz ad malā vitā. ⁊ enormit̄
expellim; ip̄m. Ista est rō theologialis q̄re
mō veniūt mortalitates. S; vt meli⁹ intel-
ligat;. declaro p̄ talē similitudinē. Quidā ma-
gnus rex iuit ad venādū ad quoddā nemus
q̄ i nocte iueniēs se solū declinauit ad qdā
castrū suū. pulsās ad ianuā vt recipef̄ ibi ad
manēdū. Qui dixerūt sibi. Licz sit; rex ⁊ ita
credim;. tñ nō intrabitis h. qz nō est decēter
patū p̄ vobis. Et rex. Nō curef;. ego ero p̄tē-
tus. apiat̄is vel mādō vob;. ⁊ minabaf̄ eis. s;
ip̄o p̄nte p̄mittēbāt intrare aialia bruta. Bre-
uiter noluerūt apire. Rex autē inde recedēs
iuit ad aliud castz pulsans ⁊ petēs ianuās
castrī sibi apiri. Qui p̄miserūt ip̄m intrare
faciēdo sibi magnū festū. dādo sibi bonā ce-
nā. ⁊ pando bonū lectū. s; in media nocte inī-
mic⁹ regis venit ad castz. Illi autē de castro
enormit̄ eiecerūt regē de lecto. dicēdo. qz ta-
lis q̄ venerat hēbat ibi dormire. ⁊ etiā eiece-
runt ip̄m de castro ⁊ dure. Rex v̄o inde rece-
dens iuit ad aliā villā suā pulsans ⁊ petens
ingressum. q̄ aperuerūt sibi ianuā. ⁊ introdu-
xerūt ip̄m cū porc;. Nō qd̄ merent̄ isti q̄ ta-
lia opati sunt in dñm suū. Rex autē irat⁹ misit
gentes armorz q̄ illa castra cōbuserūt. Uti-
nā vos nō sitis in isto casu. Iste rex ē xp̄s de
q̄ Apoc. xix. Rex regū ⁊ dñs dñantiū q̄ venit
in nemore h⁹ mūdi ad venādū aias. q̄ dicit̄
mūdo. Da mihi aias. cetera tolle tibi. Gen.
xiiij. Et singularit̄ ista venatio fit i q̄dragesi-
ma. qz tūc gētes faciūt pnia; dolēt de pctis
suis. p̄sitent;. ⁊ canes. s. p̄dicatores tūc maxie
lattrāt p̄dicādo. In nocte autē. i. in fine q̄dra-

gestine xp̄s venit ad castrū. Cogitetis q; q̄li-
bet aia sit vnū castrū seu villa in q̄ vult xp̄s
intrare in die pasce. ⁊ multū dicūt. Licz sitis
rex nō intrabitis. qz nō sum patus. qz nō feci
pacē. nec restitutionē zc. culpa est v̄za. petis
vos. Sed bñ p̄mittūt intrare aialia bruta.
pullos capones zc. Aliqui ex falsa hūilitate
dicūt. Dñe nō suz dign⁹ vt intres sub tectū
meū zc. Nūquid videt̄ vobis si ē magnū pec-
catū h. qz nō p̄mittitis intrare xp̄m. Alij autē
bñ pati sūt ⁊ recipiūt eū. vt illi de secūdo ca-
stro. dādo sibi bonā cenā ⁊ bonū lectū. S;
mō expellūt ip̄m turpiter. redeūdo ad pecca-
ta suscipiētes dyabolū ei⁹ inimicū. Alij autē
recipiūt eū vt illi d̄ tertia villa qñ mali ⁊ ma-
le cōfessi cōmunicāt solū ex verecūdia vt re-
putēf̄ boni xp̄iani. ⁊ collocāt xp̄m cū porc;. s.
cū peccatis i coz p̄sciētia. que nō est sine im-
mūdia porcōz. Q̄ dicit deus. Ego scio qd̄
faciā h̄ istos p̄ditores. mittit gentes armorū
scz angelos. p̄stellatiōes de sanguie ⁊ igne.
Sanguis sunt glandule. ignis sunt febres.
Hoc singularit̄er fuit ostensum in tpe beati
Gregorij in roma. Xp̄iani cōicabant in tpe
pascali. ⁊ redibāt ad peccata ⁊ ad malā vitā
Finaliter deus misit gentes armorz. quia i
aere videbant̄ angeli cū armis sagittis zc. ⁊
gentes subito moriebātur ossitando. Ideo
est inuentū quādo quis ossitat homo tūc si-
gnat se signo sancte crucis. Itē qñ sternuta-
bant. subito expirabāt. Jō inuentū est dice-
re. valete vel bñdicite. p̄pter h̄ papa Grego-
ri⁹ ordinauit letanias. ⁊ cū h̄ istas p̄cessiōes
⁊ cessauit illa plaga. Ecce secda rō quare sūt
p̄cessiōes modo. Jō dicit̄ secūda clausula
thematis. Querite. s. sanitatē corpalem. cū-
do in p̄cessiōe. ⁊ inuenietis. Querite dñm
dum inueniri pōt. inuocate eum du; p̄pe est
Derelinquat impi⁹ viā suā. ⁊ vir iniqu⁹ cogi-
tatiōes suas. ⁊ reuertat̄ ad dñm ⁊ miserebit̄
eius. ⁊ ad deū nostrz. qm̄ multus est ad igno-
scendū. Isa. lv. Modus querēdi dñm ostē-
dit̄ ibi. Derelinquat impi⁹. s. auarus. v̄l quo-
libet alio peccato peccator. vt tibi placuerit
Et vir iniquus. s. vindicatus cogitatiōes
suas zc. Dico tertio zc. ad retinendū vni-
tatem amicabilē. s. pacē ⁊ p̄cordiā. qz modo
est illud tps. de quo dicit̄. ij. Regū. xij. Eo tē-
pore quo solent reges ad bella p̄cedere. Rō
est naturalis ista. qz ex solis ascensu sanguis
inflamatur et bullit. et colera accenditur. et
bomies efficiunt̄ magis elati q̄ in alio tpe.

Ideo mō excitantur guerre et bella. Iō mō magis q̄ in alio tpe orandū ē p pace et vnitare. Iō dicit tertia ps themat̄. Pulsate. s. ad portā pacis. et apiet vob. Dis em̄ q̄ petit accipit. et q̄ querit inuenit. et pulsanti apiet. Math. vij. Nota pulsate. Iā videtis qm̄ paupes vadūt hostiati. pulsant petēdo elemosynā. et sic obtinēt elemosynas. Ita dicit q̄ faciam⁹ nos. q̄ vadam⁹ hostiatim p illā ciuitatē padisi. de q̄ dicit David. Gloriosa dicta sunt d̄ te ciuitas dei. vbi sunt infinita palacia. Et pmo vadam⁹ ad palatiū trinitat̄ pulsando et petendo elemosynā. dicēdo. P̄ de celis de⁹ miserere nobis. Fili redēptor mūdi de⁹. miserere nobis. spūs sancte deus. miserere nob. Deinde vadam⁹ ad palatiū virginis dicēdo. Sancta maria. Sancta dei genitrix. Sancta virgo virginū. ora p nobis. Deind vadam⁹ ad palatium angelor. dicēdo. Sancte michael. Sancte gabriel. Sancte raphael. orate p nobis. Deinde in alio vico ad palatiū patriarcharū quorū maior ē iohes. Deinde ad palatiū innocentū. Deinde ad palatiū apolorū. martyrū. p̄fessorū. et virginū rē. Non sunt isti ita crudeles qm̄ faciāt nobis elemosynā aliquā. Ecce tertia rō q̄re facim⁹ p̄cessionēs rogando p pace. Ideo david. Rogate q̄ ad pacē sunt hierl̄m. s. xpianitatis. in ps. cxxj.

De eadem feria Sermo tertius.

Omnis qui petit accipit. Luc. xj. textualiter. et in euāgelio hodierno officiat. In sermone beaterno declaravi rōnes q̄re facim⁹ letantias. Nō volo vobis declarare bonos modos q̄s debem⁹ tenere i rogatiōib⁹ ad obtinēdū illa q̄ a deo petim⁹. Si placet deo materia erit utilis et consolatoria. S3 pmo salutē ego maria rē. Verbiū ppositū oñdit inextimabile liberalitatē. et pietatē et magnificentiā diuinale dicēs. Dis q̄ petit accipit. vt paupes a diuitib⁹. Videm⁹ tñ in h mūdo q̄ multi ex necessitatib⁹ suis petūt. vt paupes a diuitib⁹ et nihil obtinēt. Quot sūt q̄ vadūt ad regē petentes officia et nō obtinēt. Quot clerici vadūt ad papā ad petendū bñficia et nihil obtinēt. imo vani veniūt et vani redeūt ad ppria. Et xps dicit. Dis q̄ petit accipit. et q̄ querit inuenit rē. Dic ḡ oñdit sua liberalitas inextimabilis. et ei⁹ magnificentiā sup oñs alois dños. S3 est argumētū in oppositū ex q̄daz autoritate beati Jacobi dicēt̄ aliq̄b⁹ q̄ pete-

bant gr̄as a xpo. Petitis et nō accipitis. eo q̄ male petatis. Jac. iij. Videt q̄ iste due auctores d̄dicāt. Dis q̄ petit. vniuersalis ē. et alia. Petitis et nō accipitis. ē indiffinita negatiua. Et nūqd̄ i v̄bis sacre sc̄pture pōt eē d̄dictio.

Dico q̄ nō est ibi d̄dictio. qz sc̄da autoritas dicit. Petitis et nō accipitis. et assignat rōnem. eo q̄ male petatis. Et nostrū thema intelligit d̄ illis q̄ petūt bñ et bono mō. Dis q̄ petit accipit. s. bona negocia. Patet thema Amore v̄ri ego q̄siui q̄t sunt modi bñ petendi. Et inueni q̄ sunt octo modi et nō plures.

Primus desiderare ardentē.

Secūdus plorare lachrymabiliter.

Tertius explicare patenter.

Quartus supplicare humiliter.

Quintus allegare prudenter.

Sextus appellare cōfidenter.

Septimus. medicare fiducialiter.

Octauus molestare p̄seueratē.

Qui i suis petitiōib⁹ fuerat istos modos octo sine dubitatiōe obtinebit. qz ois q̄ petit accipit. Dico q̄ ē vn⁹ mod⁹ petendo gratias a dño ihu xpo. s. desiderādo ardētē. qm̄ cor desiderat illā gr̄am ardētē et inflamat. licz os nihil dicat p̄ verecūdia. qz nō reputat se dignū illud petere ore. s3 corde desiderat. illud desiderū est clamorosa petitiō in aurib⁹ dei. Nō sic de alijs dñis q̄b⁹ optet ore vel signo vel scriptura suū cordis desiderū ostēdere. S3 deus videt clar⁹ corda hoim q̄ tu vides faciē meā. Nō em̄ videt ea q̄ parēt. dñs aut̄ intuet cor. j. Regū. xvj. Istud desiderū mouet et inclināt deū ad dandū gr̄as. Nota similitudinē. Affectuosus affect⁹ filij ad patrem sedentē in mēsa est clamorosa petitiō i aurib⁹ p̄ris. puocans patrē ad dandū filio carnes v̄l pisces rē. Ita de⁹ p̄ cū regina virgine maria sedeti mēsa gl̄ie. nos ho in oratione stam⁹ corā eo. q̄si dicēdo. Dñe nō audeo petere. s3 vos scit⁹ desiderū meū. quasi dicēdo cū David. Dñe añ te oñe desiderū meū. Nota ad hoc historiā de filijs israel euntib⁹ de deserto. q̄s egyptū insequēbant et nō poterāt fugere. qz ab vna pte erat mōs altissim⁹. et ad aliā pte mare rubrū. et inceperūt murmurare p̄ moysen. dicēdo. Nunqd̄ erāt sepulchra i egypto. iō tulisti nos ne moreremur in egypto rē. Moyses ho vidēs necessitatē stetit corā dño. Non legit q̄ dixerat aliqd̄. sed d̄siderabat in corde auxiliū diuinū. cui dixit de⁹. Quid clamas ad me. Exo. xij.

Dicūt gloſe q̄ deſideriū moyſi erat clamor in auribꝫ dei. ⁊ obtinuit q̄ mare diuideret. Ecce quōd eſt iſte bonꝫ modꝫ. Dico ſcdo q̄ ſecūdꝫ modꝫ ē plorare lachrymabilitꝫ. q̄n em̄ pſona ē in aliq̄ tribulatiōe. anguſtia v̄l tēptatiōe. cor reſtrigū ⁊ cerebꝫ velut ſpōgia diſtillat lachrymas. que deū pungūt. Un̄ Bern. Dño deū vngit ſꝫ lachryma deū pūgit. Res aſpera dura ⁊ rigida ſi vngat mollis efficit ⁊ ſuavis. Sic ppter pctā nr̄a deꝫ ē nob̄ rigidꝫ aſper ⁊ durus. Sꝫ oꝛo deuota ip̄m vngit ⁊ efficit ſuavis mollis ⁊ benignus. Nota exēplū de euāgelio vbi xp̄s loquēs de ſe i pſona cuiuſdā regis dixit. q̄ quidā rex petiit cōputū a ſuo theſaurario. ⁊ facta adequatiōe inuenit q̄ theſaurariꝫ tenebat reddere decē milia talēta. Qui dixit. Dñe nō habeo nūc vnū de nariū. Et rex. tu expēdiſti pecuniā meā cum vxore ⁊ filijs tuis ⁊c. Jō p̄cepit vt ip̄e capet cū vxore ⁊ filijs ⁊ q̄ v̄derent. Ecce h̄ duricia regꝫ ⁊ aſpitas. Sꝫ dic̄ textꝫ q̄ ille theſaurariꝫ p̄cidēs ad pedes regis orauit hūiliter di. Dñe paciētiā habe in me ⁊ oīa reddā tibi. Et miſerꝫ ē ei. Mat. xvij. Et dimiſit ſibi totū debitū. Ecce oꝛo quōd deū vngit. h̄ eſt plꝫ. Sic em̄ oꝛo deū vngit ad remittendū pctā ſic lachryma pūgit eū ad dandū gr̄as. Jdo eſt bonꝫ modꝫ p pſonis deuotis ⁊ tribulatis. ⁊ viduis. pupillis. ⁊ orphanis. q̄ nō h̄nt aliū remediū niſi recurrere ad dñm. et flere corā eo. ⁊ iſte lachryme pungūt deū ad dādū eis ꝛſolatiōes. gr̄as. ad faciēdū iuſticiā d̄ ꝛſecutoribꝫ. Auētas. Hō deſpiciet deꝫ ꝛſces pupilli nec viduā ſi effundat loquelā gemitꝫ. Hōne lachryme vidue deſcēdunt ad maxillā. et exclamatio eiꝫ ſup̄ deducēt eas. ⁊ maxilla em̄ aſcēdūt vſqꝫ ad celū. et dñs exauditor nō delectabit i illis. Qui adorat deū in oblectatiōe ſuſcipiet. ⁊ deꝛcatio illiꝫ vſqꝫ ad nubes ꝛpinquabit. Dño hūiliatꝫ ſe. nubes ꝛpenetrabit. ⁊ donec ꝛpinquet nō ꝛſolabit. ⁊ nō diſcedet donec altiffimꝫ aſpiciat. Et dñs nō elōgabit. ſed indicabit iuſtos. ⁊ faciet iudiciꝫ. Eccl. xxxv. Dis q̄ petit. ſ. plāgēdo lachrymabilitꝫ. accipit. Dico tertio q̄ tertio modꝫ eſt explicare patēter. ſ. oꝛe dicēdo deo ſuas neceſſitates. miſerias. tribulatiōes. ⁊ tēptationes. Iſto mō dicēdo. Dñe ego ſꝫ in tali tēptatiōe. anguſtia. miſeria. ſeu tribulatiōe. v̄l infirmitate. velitꝫ me inuare. Hō intelligatꝫ q̄ talia ſint deo explicanda q̄ ip̄e nesciat. qz meliꝫ ſcit q̄ vos vꝛas tribulationes. ſꝫ dꝫ ad

hūiliandū cor. qz q̄n tales tribulationes diſcunt oꝛe. cor humiliat. ⁊ deuotio augmētat. Iſtū modū oñdit dauid. Reucla dño viam tuā. ſ. aſperā ⁊ durā. ⁊ ſpera in eo. ⁊ ip̄e faciet. ꝛs. xxxvj. Legit i vitis patriā. q̄ quidā ſanciꝫ heremita mirabilitꝫ hēbat gr̄as oꝛadi. et aliq̄ q̄ſierūt ab eo vt doceret eos oꝛare. Qui rūt eis. Illi q̄ docuerūt me. docebūt vos modū oꝛadi ſi vultis. Qui dixerūt ei. Et q̄s docuit vos. Rñdit. paupes oñdentes plagas ſuas dicēdo. videte ⁊c. mouēt piās pſonas ad dādū. Ita ego oñdo plagas ꝛꝛōꝫ meoꝫ. vilitates. miſerias meas. ⁊ neceſſitates. dicēdo. Dñe totꝫ ſum corrupꝫ de luxuria. cor meū os meū ⁊c. Jō dñe inuētis me. dando ſtutē caſtitaꝫ. ⁊ ſic de alijs pctis. ⁊ iſto mō. Dis q̄ petit accipit. Dico q̄rto ⁊c. ſꝫ ſuplicādo hūiliter. Qui em̄ vult obtinere gr̄as a rege ſeu papa quōd modū tenet. Hūiliter ſuplicat hūiliter genibꝫ flexis capite diſcoopto. imo. Jtē q̄n facitis oꝛones. tūc ſuplicatꝫ regi xp̄o vel pape ih̄u. q̄n dicitꝫ. Ave maria. ſuplicatꝫ regine celi. Jō hūiliter genibꝫ flexis debēt fieri oꝛones. q̄ nō ſūt niſi ſuplicatiōes. Sed in h̄ ml̄ti deſiciūt. qz q̄n ſurgūt ⁊ induūt ſe dicūt oꝛones. Jdē de ml̄ieribꝫ q̄n pingūt ſe dicūt Ave maria. Dicatꝫ quōd debēt oꝛare cogitando q̄ vidēt xp̄m iratū ex pctis. tūc incipiatꝫ oꝛonē deuote. talis ſuplicatio ē hūilis. ⁊ tūc papa ih̄s ligat ſuplicatiōes. dicēdo. fiat. Hō. h̄ſtoriā de rege achab iniquo ⁊ malo ⁊ idolatra ⁊ demonū inuocatore. ⁊ innocentū occiſore. ⁊ ſine iuſticia. ad queꝫ venit Helyas ꝛꝛha ex ꝛte dei dicēs. Tu feciſti hoc ⁊ h̄. iō h̄ dic̄ dñs deꝫ. Si mortuꝫ ſis i ciuitate. canes comedēt carnes tuas. ſi i campo. aues celi. nec remanebit de achab vſqꝫ ad mingentes ad parietē. Achab ꝛo timēs hūiliavit ſe ſciſſis veſtibꝫ regalibꝫ. ⁊ induitꝫ eſt cilicio. ⁊ i tꝛa comedebat panē ⁊ aquā. ⁊ depoſitꝫ ornamētis lecti regalibꝫ fecit ornamēta de ſaccis et ibat hūiliter. ſtatim deꝫ dixit ꝛꝛhe. Hōne vidisti achab humiliatū corā me. Rñdit. imo dñe. Uade ꝫ ad eū ⁊ dic ei. qz humiliatus eſt mei cauſa. nō inducā malū in dieꝫ eius. iij. Regū. xxi. ⁊ de ꝛnia diſt. iij. achab rex impiffimus. Ex iſta humilitate deus ꝛꝛercit ſibi cū eſſet malꝫ ⁊ ꝛꝛoteruꝫ. Jdeo in veſtris orationibꝫ humilietis vos. Logitate cum q̄ loquimini. De tali oratione dicit ſcriptura. Oꝛatio hūiliantis ſe ꝛpenetrabit nubes. ⁊ nō diſcedet. donec altiffimꝫ aſpiciat. Eccl. xxxv

Dico quanto rē. Allegādo prudent. s. leges canones. p̄uilegia. p̄suetudines. vt faciūt iuriste corā p̄ncipe vl' iudice. multi talit' allegāt i oīone q̄ p̄dēnant ex eoz. Allegatiōe. vt legit de quodā Lxxviii. q̄ ascēdit ad tēplū vt oraret. petēs a deo gr̄as z incepit allegare dicēs. Nō sū sic ceteri hoīm rē. Iste allegatiōes fuerūt cāe sue p̄dēnatiōis. Rō. qz appropianit sibi bona opa. z male. qz creatura i bonis opibus nō ē nisi instrumentū. z de' ē opari'. z sic nō est regratiādū calamo de bona lra. s. notario. Ita nec nob' d' bonis opib' s. deo. Iō prudēter allegādū est duplr. s. p̄ credētiā z p̄ obedientiā. Per credētiā obsecrādo z allegādo quod hō credit de deo. tali vel sibi mō. Dñe vos q̄ estis p̄uisor oīm p̄uideat' mibi p̄ vestrā infinitā bonitatē. z sic de alijs q̄ credim' de deo. Per sanctā vitā quā tenuist' det' mibi gr̄as vt teneā bonā vitā. Scdo p̄ obedientiā z gr̄azactōez allegādo ex pte dei z nō tui. dicēdo. Dñe ex q̄ mibi tot gr̄as fecist'. q̄a sū redēpt' z baptisat'. placeat vobetiā hanc gr̄as mibi facere. qz ego sū inclinat' ad supbiā. det' mibi cor hūile. z sic de alijs. De ist' duob' modis allegādi auētas. In oī oīone z obsecratiōe cū gr̄azactiōe petitiōes vte innotescāt apud deū. Et pax dei q̄ exupat omnē sensuz custodiat corda v̄ra z intelligētias v̄ras in tpo ihu. De cetero frēs quecūq' sūt p̄a. quecūq' pudica. q̄cūq' iusta. q̄cūq' scra. quecūq' amabilia. q̄cūq' bone fame rē. ad Phil. iij. Isto mō oīs q̄ petit rē. Dico lexto rē. s. appellare p̄fidēter. Et nunqd' pōt hō appellare a rege seu papa vl' impatore. Dico q̄ sic. Nō de eodē ad aliū. s. de vna curia ad aliā. vt sit sepe. qz de curia officialis appellat' ad curiā ep̄i z ab illa curia ad curiā archiep̄i Idē de curia regis dei. De' b3 duas curias in q̄b' dan' snie. P̄ia ē iusticie. Secūda est misericōdie. De q̄b' inq̄t Dō in ps. c. Misericōdia z iudiciū cātabo tibi dñe. Et q̄diu sum' in hac vita. curia misericōdie est maior. Auctoritas Misericōdia superat iudicio. Iaco. ij. Idē David. Misericōdiaes ei' sup oīa opera eius. ps. cxliij. Post mortē aut' curia iusticie ē maior. q̄diu ḡ viuim'. si dat' sentētia cōtra nos in curia iusticie possum' p̄fidēter appellare ad curiā misericōdie debito mō. qz maior est nunc z obtinebim' renocationē snie.

Nota ad h' duo exempla de biblia de veteri testamēto. Primū de dauid. q̄ lz sit sanct' tū granit' peccauit. Cuz em̄ semel respiceret

de palatio suo z videret vrozē vrie pulchrā valde. debuit auertere statim oculos suos. s. nō fecit s. stabat figēdo oculos. statim aliq̄s scutifer dixit sibi. Dñe talis mulier est. et vir ei' nō est i patria rē. peccauit cū ea. grauida uit eā. z ad operiēdū pctm̄ interfecit virū ei' vriā. qz vnū pctm̄ trahit ad se aliud. Brego. Peccatū qd' p̄ p̄niaz nō abluif. mox suo pondere ad aliud trahit. Statim in curia dei fuit data sentētia cōtra dauid. z Nathan p̄pheta nūciauit sibi sniaz dicēs. Uiuat dñs. qz fili' mortis es tu. ij. Regū. xij. Nota ibi textū. q̄a satis pulcher. David aut' fuit ille q̄ intelligebat factū. z appellauit statim ad curiā misericōdie. Forma appellatiōis sue fuit hec. quia statim dixit. Peccaui. Misere mei de' fm̄ magnā misericōdiā tuā. Statim p̄pheta rediit ex pte dei dicēs. Nō morieris. Patz ḡ q̄ sentētia data in curia iusticie pōt reuocari i curia misericōdie. Secūdū exemplū est de Ezechia rege p̄ quē fuit data snia i curia iusticie vt moreret. Et Isaias p̄pha legit sibi sniaz ex pte dei di. Hec dicit dñs de'. Dispone domui tue. quia morieris tu z non viues iij. Regū. xx. z Isa. xxxviii. Qui cōuertit faciem suā ad parietē. z appellauit ad curiā misericōdie orādo dicēs. Obsecro dñe memēto mei quomō ambulauerim corā te in corde p̄fecto. z qd' bonū est in oculis tuis fecerim rē. Statim dixit deus Isaiē recedenti reuertere z dic Ezechie. Hec dicit dñs. audiui oīonē tuā rē. Et reuocauit sniaz z addidit sibi q̄ndecim annos vite. Patet ḡ q̄ snia renocat' i curia misericōdie q̄ dat' i curia iusticie si ab ea appellat' p̄fidēter. Auētas. Si dixerō impio. morte morier' z egerit p̄niaz a peccato suo. feceritq' iudiciū z iusticiā. z p̄ign' restituerit ille impi'. rapināq' reddiderit. i mā datis vite ambulauerit. nec fecerit q̄cūq' iniustū. vita viuet. z non moriet'. Via peccata ei' q̄ peccauit nō imputabunt' ei. Iudiciū z iusticiā fecit vita viuet. Et in eodē caplo. Cū em̄ recesserit iust' a iusticia sua. feceritq' iniq̄tates. moriet' in eis. Et cū recesserit impi' ab iniquitate sua feceritq' iudiciū z iusticiā. viuet in eis. Auctoritas aurea Ezech. xxxij.

Nota q̄ tria dicit in p̄dicta auētate. P̄io si egerit penitētiā. ecce cōtritiō. Scdo iudiciū. ecce cōfessio. in q̄ p̄fessor est iudex. Ido sedere debet'. Tertio iusticiā. s. satisfactionē vel punitionē de peccat'. ieiunādo. disciplinādo. vel aliter. Isto mō oīs q̄ petit accipit

Dico septimo zc. s. medicare fiducialiter. scz petere hostiatim. Istū modū seruamus istis tribz diebz i ecclia. In pcessiōibz em̄ vadi- dim^o p rivos z plateas ciuitatū padisi medi- cādo hostiatim scōs depeando. Primo vadi- dim^o ad palatiū sancte trinitatis zc. Istū modū tenere debēt psonelrate. dicere leta- niā q̄libet sero. qz ozo est multū bona in q̄ in uocant oēs sancti zc. Jō amici Job qn̄ fuit tribulat^o dederunt sibi de cōsilio vt teneret istū modū dicētes. Uoca igit si est q̄ tibi rñ- deat. z ad aliquē sanctorū cōuertere. Job. v. Dis q̄ petit. supple isto mō. accipit. Dico octauo z vltimo. s. molestare pseuerāter. s. p- seuerādo i ozone. q̄liter h̄mōi impōrtunitas vlt molestia est fiēda declarat. Luc. xi. Quis vestrū hēbit amicū. et ibit ad illū media no- cte. vsqz. q̄tq̄t hz necessarios. Qui em̄ crinu- at ozonez oī die ad bonū finē ventet. Nota h̄ miraculū de illo milite capitaneo latronū in cui^o domo stetit dyabol^o q̄tuoꝝdecim an- nis i forma hūana. z erat coqnari^o. vbi venit ille sanct^o religiosus z fugauit dyabolū. vñ si miles nō dixisset quotidie salutationē an- gelicā. dyabol^o eū iugulasset zc. Deo gr̄as.

In uigilia ascensionis domini.

Subleuatis iesus

Subleuatis iesus oculis in celū dixit. Jo. xviij. Istud thema z r̄pus p̄ns. s. rogationū dat mibi motiuū de modis orationū q̄liter de- bem^o orare dñm. Materia erit valde subti- lis. Sz p̄mo salutē s̄. Maria zc. Verbum ppositū p̄thematē z fundamēto n̄ri sermo- nis declarat modū orādī quē x̄ps tenuit qn̄ debuit recedere ab h̄ mūdo. z orauit p nob. Dicit Jōhes q̄ subleuatis ihs oculis i celū dixit. supple ozonez suā. Pro hui^o s̄bi decla- ratioē z materie p̄dicande introductioē. sciē- dum q̄ x̄ps sup oēs homies habebat istā ex- cellentiā. Q̄ inter aiā z carnē. siue int̄ sp̄m z corp^o. rōnez z sensualitatē. nullā habuit cō- traditionē seu repugnātiā. Immo illud qd̄ aiā volebat. volebat etiā z corp^o. Idē de ra- tione z sensualitate. In nob̄ aut̄ est oppositū. qz p̄tinuū bellū habem^o int̄ aiā z carnē. spi- ritū z corp^o. rōnez z sensualitatē. Multi re- ges z magni dñi postq̄z dñi habuerūt guerrā faciūt pacē. sed inter aiā z carnē nō pōt fie- ri paz. imo si aiā vult vnū. caro vult aliud. Idēz de rōne z sensualitate. Auētās. Caro cōcupiscit aduersus sp̄m. sp̄s aut̄ aduers^o

carnē. Nec em̄ sibi inuicē aduersant. vt non quecūqz vult illa faciat. ad Gal. v. In x̄po aut nō sic. imo erat tanta cōcordia z p̄formi- tas int̄ carnē z aiāz q̄ q̄cqd̄ volebat aiā etiā z caro. rō z sensualitas. De h̄ dixit dauid in p̄sona x̄pi. Cor meū. ecce sp̄s. et caro mea. ecce sensualitas. exultauerūt i deū v̄tū. s. cō- cordit. Etenī passer iuenit sibi domū. z tur- tur niduz vbi reponat pullos suos. Passer volās dz eē sp̄s. Turtur casta ē caro. Tur- tur em̄ exq̄ p̄dit masculū nulli alteri associat nec ponit se i arboze viridi sz arida. nec bibit aquā clarā sz turbidā. z dat gemitū p̄ cantu z signat carnē x̄pi. Dicit ḡ. Passer. i. sp̄s x̄pi inuenit sibi domū celi. z turtur nidū. s. i celo vbi reponat pullos suos. s. desideria. Jō qn̄ x̄ps eleuabat mentē in altū etiā corp^o eleua- bat oculos i altū. Hoc dicit thema. subleua- tis ihs oculis zc. Legim^o i sacris euāgelis q̄ x̄ps tenuit q̄tuoꝝ modos in suis ozonibz. et nō legunt plures. Prim^o mod^o oculos ihs celū eleuādo. Secūd^o man^o extēdēdo. Ter- tius genua flectēdo. Quart^o sup terrā p̄cidē- do. Et q̄libet mod^o habet suā p̄rietatē qua- re sit sine p̄riā rōnez. Prim^o p̄ p̄fidentia di- uinalē. Secūd^o p̄ n̄raz indigentia hūanalē. Tert^o p̄ reuerentiā p̄ncipalē. Quart^o p̄ de- sinētiā corp̄alē. Prim^o mod^o quē x̄ps te- nuit ē illud de q̄ loquit̄ thema. Subleuatis ihs oculis i celū zc. Iste mod^o habet rōnem scz p̄fidentia diuinalē. Quia oīs creatura i suis necessitatibz aduersitatibz etiā si sit de- stituta oī auxilio z derelicta ab oibz. p̄fiden- tia cordis i deū dat sibi motiuū eleuādi oculo- los i celū. Nota exemplū de susanna i tribu- latioē posita q̄ flens suspexit i celū. Erat em̄ cor ei^o fiducia h̄ns i dño. Dan. xiiij. Etiā in- mēta sine rōne i suis necessitatibz tenēt istuz modū. Legim^o Jōhel. i. de quadā magna siccitate q̄ fuit in t̄ra iuda int̄m q̄ bestie nō inueniebāt herbā ad comedendū nec aliqd̄. Et ibāt cōgregatim q̄si facerēt p̄cessionē vl- lulando. z eleuabāt capita ihs celū. gentes etiā faciebāt p̄cessionē petētes misericordiā dei. De h̄ auctoritas. Ad te dñe clamabo. qz ignis comedit speciosa deserti z flama succē- dit oīa ligna regionis. Sz z bestie agri qua- si area sitiēs imbrē. suspexerūt ad te. Jōhel. i. cū dicit. Ad te dñe clamabo. loquit̄ de gen- tibz q̄ petebāt auxiliū. z cū dz. sz z bestie. loq̄t̄ de iumentis. Si ḡ aialia tenēt istū modū. ml- to magis nos. Jō modo cātamus letanias.

no di- uisio

Primo mod^o

2

qz isto tpe p̄suerunt venire siccitates z ma-
lum tps. Moralit̄ auisent̄ h̄ multi vt corri-
gat vnū pctm̄ qd̄ claudit ianuā mie di ne eā
obtinēam̄. s. pctm̄ de blasphemijs diuialibz
Declaret̄ h̄ pctm̄ p̄ similitudinē. ac si p̄tra suoz
dñm̄ naturalē bō iret cū balistis tētis z cū en-
sibz euaginatīs. nūqd̄ h̄ esset magnū peccatū
z pditō. Tale pctm̄ z pditionē faciūt xp̄iani
p̄tra dēū qñ iurāt z blasphemāt. Lingua em̄
hoīs ad instar ensis est facta. z qñ iurāt tūc
scindūt xp̄m̄. z nō credūt se aliqd̄ facere. Imo
qñ p̄sitent̄ z interrogant̄ a p̄fessore si iurāt di-
cunt. p̄ p̄suetudo est. Itē cū balistis ip̄m̄ p̄-
sequunt̄. qz os hoīs ad instar baliste ē duoz
lignoz. q̄ sunt duo labia. Sagitta ē lingua.
Ictus vel vulneratio est blasphemia. Istud
pctm̄ est tā magnū qz claudit ianuaz mie dñi
qz licet clamem̄ miam dñi. nō obtinebimus
eā. Imo oppositū. Rō. qñ ei castz impugnat̄
cū balistis. illi de castro defendūt se lapidibz.
Ita facit dē. Jō corrigat̄ h̄ pctm̄. z erit bo-
num illi domui vbi corriget̄. Pro cui⁹ corre-
ctione esset necessariū ne lud⁹ taxilloz sustine-
retur. qz ibi est fons blasphemiaz. post pote-
rim⁹ dicere cū dauid. Ad te dñe leuauī oculos
meos q̄ habitas in celis. Ecce sic oculi suo-
rū in manibz dñoz suoz zc. vsqz. donec mise-
real̄ n̄ri. *Secūd⁹* modus xp̄i fuit man⁹ extē-
dendo. Istū modū tenuit i die ascensiois cū
tam ascēderet. z vgo maria z apli z discipuli
fletes ex vna pte p̄ gaudio de suo honore. z ex
alia tristes de suo recessu. Xps̄ eleuatis mani-
bus bñdixit eis. Lu. vlē. Rō h̄ modi orandi
est p̄ n̄ra indigētia hūana naturali. Nam i h̄
mūdo habem⁹ indigētia de bonis spūalibus
de s̄tutibz z meritis. z de bonis terrenalibz.
totū hz venire de celo. Auētas. Omne datuz
optimū. z omne donū p̄fectū. desursum est de
scendēs a p̄re luminū. Jac. j. Jō orādo exten-
dimus duas man⁹. s. dexterā p̄ bonis spūali-
bus. z sinistrā p̄ bonis t̄palibz bñdis. Istum
modū docent nos paupes medicātes qñ pe-
runt elemosynas a diuitibz. Diues est t̄ps q̄
p̄conisauit dicēs. Petite z dabit vob̄. q̄ritez
inuenietis. pulsate z aperiet vobis. Om̄is ei
qui petit accipit. z q̄ querit inuenit. z pulsan-
ti aperiet. Quis aut̄ ex vobis patrē petit pa-
nem. nūqd̄ lapidē dabit illi. Matth. viij. et
Luc. xj. Nos h̄o sum⁹ paupes mendicantes.
Jō mō cum letantijs z orōibz vadim⁹ ad eum
extēdentes man⁹ n̄ras petētes elemosynā de
bonis spūalibz z t̄palibz. Jō Hieremias. Le

uem⁹ corda n̄ra cū manibz ad dñm̄ i celos. vt
habet̄ Thren. iij. Moralit̄ est aduertēduz
vt man⁹ vestre sint mūde. qz als nō obtinere
mus elemosynā s̄z irā dei. Hā si paup̄ extēde-
ret man⁹ suas stercore plenas corā diuite. nō
obtineret elemosynā. s̄z plagas. Ita de nob̄
apud dñm̄. Jō si vultis qz de⁹ de gratijs suis
bñficijs z misericordijs impleat man⁹ v̄ras.
lauetis eas ne sint maculose a luto auaricie.
vsure. rapine. furtoꝝ. Lauant̄ em̄ man⁹ resti-
tuendo. Itē auiseris vos vt man⁹ vestre sint
mūde z pure a stercore fetido luxurie. Vir et
vxoꝝ nō faciūt luxuriā seruātes modū z eadē
que seruāda sunt. S̄z aliter quomodocūqz
velis delectationē h̄re p̄ illas ptes. luxuria ē
z damnatio. Prop̄ h̄ dicit sacra scriptura. j.
Thimo. ij. Volo viros orare in om̄i loco. le-
uantes puras man⁹ sine ira z disceptatione.
Et Isa. j. Cū extēderit̄ man⁹ v̄ras. auertam
oculos meos a vob̄ zc. Subdit. Man⁹ em̄
vestre sanguie plene sunt. Tertius modus
que t̄ps orādo tenuit fuit genua flectēdo z h̄
in nocte passionis. posuit̄ genibz orabat dicēs
D̄ si vis transfer calicē istū a me. Luce. xxij.
Istū modū t̄ps nob̄ oñdit. Rō h̄ modi oran-
di est reuerētia p̄ncipal̄. s. diuie dñatiōis. Hā
sup̄ om̄s dños mūdi de⁹ h̄z istā excellentiam.
qz est dñs tā corpis q̄ aie. Alij dñi habēt do-
miniū sup̄ corpus solū z nō sup̄ aiam. Prop̄
h̄ dicebat xp̄s. Nolite timere eos q̄ occidunt
corpus. aiam aut̄ nō possunt occidere. Sed
poti⁹ timete eū q̄ potest z aiam z corp⁹ pdere
in gehennā. Matth. x. Jō dñs t̄palibz solum
vnū genu sc̄z sinistrū est flectendū. quia soluz
habent dñiam supra ptē min⁹ p̄ncipalē. s. cor-
pus solū. Prelatis aut̄ ecclesiasticis vt pape
vel epis genu dextro exhibēda est reuerētia.
quia habēt dñiam supra aiam q̄ est p̄ p̄nci-
palis. Deo aut̄ qui est dñs vtriusqz. vtrumqz
genu flectendū est. qz tam corpis q̄ aie dabit
gl̄iam in paradiso vel penā i inferno. Dicatur
illos q̄ in orōe vel corpis xp̄i eleuatōe solum
flectūt vnū genu. Auētas. Vivo ego dic̄ do-
min⁹. qm̄ mihi flectet̄ omne genu. z om̄is lin-
gua p̄fitebit̄ deo. Rom. xij. Nota. om̄is lin-
gua. quilibet nostrū habet duas linguas. sc̄z
corpis z aie. Corpis est ista qua loq̄mur. aie
aut̄ est memoria vel intellect⁹. z cū tali loquū-
tur angeli in celis z aie beate. Jō ap̄tus de se
dicebat. Si linguis hoīm loquar z angelo-
rum. j. Cor. xij. Dicat̄ p̄tra multos clericos
z religiosos z laycos. qui in oratione solum

loquuntur lingua corporis dicendo verba. sed cum lingua aie scilicet memoria vel intellectu loquuntur cum coena vel taberna vel meretrice. etc. vel cum negocijs mundi. De tali oratione non preterat deus. Imo dicebat christus. Populus habet labijs me honorat. scilicet lingua corporali. **L**ora autem eorum longe est a me. **S**ine causa colunt me. id est sine utilitate. **M**atth. xv. **I**sta est causa quare motus orationes nostre non sunt efficaces apud deum. imo quando oramus claudit sibi aures. **I**ohannes attestat quod in orationibus vestris tam lingua corporis quam mentis loquamini elenando intellectum. cogitando cui loquamini quando dicitis **P**ater noster vel Ave maria. Et talis oratio est efficax. **I**ohannes apostolus. Si oratione lingua. supple mentis. mens mea sine fructu est. Quid ergo orabo spiritu. orabor mente. **P**sallam spiritu. psallam et mente. **I** Corinthe. xiiij.

2us modus
Quartus modus quem christus tenuit fuit. super terram prosternendo se humiliter. Et istum modum tenuit christus in nocte passionis. quando debuit capi a iudeis. procidit super terram et orabat. **M**atth. xiiij. **I**ste modus orandi habet rationem que est desinetia corporalis. id est necessitas moriendi que iam mortuos nos reputamus. sic de illo que ducit ad suspensum sententiarum irrevocabiliter dictum factum est. iam est mortuum. ex quo iam fit executio. Ita est de nobis quando facimus peccata morimur morte spirituali clausi est. et processus factus est. et sententia iam data in curia iusticie dei. **S**ententia est. **A**ia que peccaverit ipsa morietur. **E**zech. xvij. **I**tem apostolus **S**tripedia peccati mortis. ad **R**om. vi. Et iam fit executio eundo ad mortem. **E**quus que ducit nos est sol. **D**icat de eius cursu. **I**ohannes quilibet prudens debet se reputare iam mortuum. **I**ohannes quando prosternimus nos in oratione habet figuram. **I**ohannes ad significandum habet christus in nocte passionis procidit super terram et orabat. **I**ohannes dicit apostolus. Si in vobis christus est. corpus quidem mortuum est propter peccatum. spiritus vivit propter iustificationem. **R**om. viij. **M**oraliter ita debemus facere sic sententiam ad suspensum. vel infirmus derelictus a medicis que petit confessionem. facit testamentum. parcit inimicis. facit restitutionem. petit veniam. ordinat vitam suam. Ita debet facere quilibet nostris. **N**ullus nostris est certus que in sero sit vivus. **I**ohannes profiteamini. remittatis iniurias. restituatis debita. respiciatis bursam si est ibi aliquid de iniustus bonis. quia iam fit executio de vobis. **C**ontinue vadimus ad mortem. propter hoc dicebat apostolus. **E**xistimate vos mortuos quidem esse peccato viventes autem deo in christo ihesu. **N**on ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore ut obediatis concupiscentijs eius. **R**om. vi.

In die ascensionis domini Sermo

Identibus illis ele
Vuatus est. Verbum istud habet textualiter in actibus apostolorum. c. i. Et officia tua in epistola hodierna. **S**ecundum quod scitis hodie est solenitas mirabilis ascensionis domini nostri ihesu christi. quando completo opere nostre redemptionis de huius mundo ascendit in celum patet coram virginem mariam et apostolis et discipulis. **E**t de hac benedicta ascensione erit sermo noster. **S**ed primo salutem virginem Maria pro declaratione fundamentali huius verbi et introductione materie sciendum. quod dominus noster ihesus christus in vita quam tenuit in huius mundo fuit talem ordinem et modum vivendi in suis operibus. quod aliqua opera voluit facere secreta et occulte. alia publice et manifeste. **E**t hoc duplici ratione. **P**rima pro nostra instructione. ut faciamus opera bona secreta. ut fugiamus vanam gloriam. ut sic homo abscondit thesaurum. ita et bona opera sunt abscondenda. **A**uctas. **A**ttendite ne iusticiam vestram. id est bona opera faciatis coram hominibus. ut videamini ab eis. alioquin mercedem non habebitis apud patrem vestrum qui in celis est. **M**atth. vi. **S**ecunda ratio est de illis que faciebat publice et manifeste. ut de preceptis laudaret et sacrificaretur instruamur ne sicut bona que facimus publice ut predicare. celebrare. et alia que non possunt fieri absconse sint ad laudem et honorem et gloriam dei. **I**deo dixit ipse mater. **S**ic luceat lux vestra coram hominibus. ut videant opera vestra bona. et clarificent patrem vestrum qui in celis est. **M**atth. v. **E**cce que christus in vita sua fecit aliquid opera secreta et occulte. et aliqua publice et manifeste. **V**erbi gratia. **P**rimum opus quod christus fecit in huius mundo pro nostre redemptione fuit eius benedicta incarnatio in utero virginis. ut formaretur granum infra avel lanam que fuit secreta. quia nulla persona humana nisi virginem maria sciuit iuxta prophetiam david **D**escendet sicut pluvia in vellus. et sicut stillicidia stillantia super terram. inquit **I**sa. **D**eus in iudicium tuum regi da. **P**s. lxxij. **S**ecundum opus fuit eius natiuitas. **E**t istud fuit publicum et manifestum. quia in vico publico christus voluit nasci ut omnes viderent eum. angeli in aere cantaverunt. et aialia ipsum in presepio adoraverunt. stella reges produxit statim. et nos videbat dies. iuxta prophetiam. **P**opulus quem ambulabat in tenebris. vidit lucem magnam. habitantibus in regione umbre mortis. lux orta est eis. **I**sa. ix. **T**ertium opus fuit opus sue perversationis et vite. **A**liqua opera sue vite fuerunt occulta. et aliqua manifesta. **V**ixit enim circa xxx. annos in domo cum ioseph

Sermo

z s̄gine maria m̄re sua q̄ n̄ faciebat miracula. nec cognoscebat ei⁹ diuinitas. licz om̄es gētes reputarēt eū viz castū sanctūz bonū. nō tñ om̄es reputabāt ip̄m dñm. qz diuinitas erat absconsa. iuxta p̄phiam Isaic. Vere tu es deus abscondit⁹. de⁹ isrl̄ saluator. Isa. xlv. Sed in baptismo voluit publicari z manifestari i tantū q̄ celū visum est aptū. z spūs in spē columbe sup eū descendit. z vox p̄ris intonuit dicēs. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi complacui. Tūc Iohes iccepit dicere. Ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pctā mūdi. Jo. i. Deinde statim intrauit desertū z fecit ibi q̄dragesimas. nihil comedēs nec bibēs i illis q̄dragesima diebus zc. Et istud op⁹ fuit op⁹ secretū. dando vob̄ exemplū faciēdi secrete p̄niam. s. ieiunia orōes. elemosynas. z silia. Deinde desertū exiit z incepit publice p̄dicare toti p̄lo. iō dixit corā anna. Ego palā locut⁹ sum mūdoz i abscondito locut⁹ sum nihil. Jo. xvij. Aliud op⁹ fuit occultū. s. ei⁹ transfiguratio. in q̄ oñdit suā diuinitatē. Hoc voluit esse secretū qz null⁹ discipuloz fuit ibi nec apostoloz nisi Petr⁹. Jacob⁹. z Iohes. q̄b̄ p̄cepit. Nemi ni dixeritis visionē hāc. donec fili⁹ hominis a mortuis resurgat. Math. xvij. Aliud op⁹ voluit esse publicū. s. opationē miraculoz. curādo infirmos. suscitādo mortuos. Iō dicebat ip̄e. Opa q̄ ego facio ip̄a testimoniū p̄hibent de me. Joh. v. Aliud op⁹ occultum fuit sacramentū altaris. de q̄ ip̄e dixit. Caro mea s̄c est cibus. z sanguis me⁹ s̄c est pot⁹. Jo hānis. vj. S̄ op⁹ publicū fuit eius dolorosa passio. iuxta p̄phiam in p̄sona xp̄i dicētis. Vos om̄s q̄ transitis p̄ viā attēdite z videte. si est dolor similis sicut dolor me⁹. Thren. j. Aliud op⁹ fuit ei⁹ gloriosa resurrectio. qz nec s̄go maria. nec ali⁹ viderūt ip̄m resurgētem. S̄ statim sequit⁹ op⁹ publicū z manifestum. s. sue gl̄iose ascētionis. qz s̄go Maria z lxx. discipuli. apli. z mulieres sancte. int̄ om̄s erāt. c. xx. q̄si. Et oēs viderūt ip̄m ascendere. Iō dixit ip̄e. Vado ad eū q̄ misit me z nemo interrogat me q̄ vadis. Joh. xvj. Sup̄ q̄ dic̄ glosa Bede. ac si apte dicat. reuertar ascēden do ad eū qui me incarnari cōstituit. z tanta. tāq̄ manifesta erit eiusdē ascētionis claritas vt nemini vest̄z op⁹ sit interrogare q̄ vadis. qz vidētibz cūctis ad celū p̄gā. Et h̄ dicit the ma. Vidētibz illis. s. s̄gine. aplis. z discipulis ad oculū publice z manifeste eleuat⁹ est. Ecce qualif̄ p̄mū op⁹ nostre redēptiōis fuit se

cretū z occultū. z finis publicū z manifestūz Opa s̄o media aliqua fuerūt occulta z aliq̄ manifesta De ista gl̄iosa ascētionē volo vob̄ de p̄nti p̄dicare tria p̄ucta in q̄b̄ stat tota materia hui⁹ festi

Primū ē ratio theologialis. q̄re ista ascē sio fuit expediens

Secundū de practica historie quō ip̄a fu it conueniens.

Tertiū est vtilitas finalis de ista ascēsiōe proueniens

Prima rō theologial q̄re xp̄i ascēsiō fuit expediēs fundat̄ in quadā regula p̄hie dicēs **Quelibet res ardēter dilecta trahit ad se cor z cogitatōes amātis.** Sicut calore solis trahunt sursum vapores terre. Et lux in lampa de trahit ad se totū oleū paulatim. Ita p̄so na ardēter amata trahit ad se amantē ad cogitandū de ea in corde. os ad loquendū. oculos ad videndū. qz tal̄ est natura amoris. **Licet h̄ sit vez. tñ dabo vobis auctoritatez xp̄i dicētis. Ubi est thesaur⁹ tu⁹. ibi est z cor tuuz** **Luc. xij. Quia igit̄ apli z ali⁹ discipuli ardentissime amabāt corpalem p̄ntiam xp̄i. nec mirum. qz nimīū amozosus fuit ex s̄bi dulcedine. z p̄uersatōis gratissime z in alijs. Iō plurimū a dilectiōe z receptiōe celestiu bonoz q̄diu t̄ps fuit in terra impediēbant. z nō curabāt eleuare cor nec desiderū in celum. Dixit xp̄s. ego faciā vos eleuare cor z intellectum in altū z cogitatōes v̄as. qz ego ascēdam in celū. Ideo post ascētionē totum cor z desiderū z cogitatōes eleuabāt sursum. Ecce ratio quare fuit expediēs nō solū ip̄is apostolis z discipulis. s̄ etiā nob̄ vt ascēderet. qz null⁹ curasset de celo s̄ de xp̄o vbi ess̄. Istā rōem ponit ip̄emet dicēs aplis stentibus de suo recessu. Ego veritatē dico vobis. Expediit vob̄ vt ego vadā **Si em̄ nō abiero. paraclitus nō veniet ad vos Joh. xvj. Super q̄ dicit glo. Bede. Expediit vob̄ vt forma serui vestris aspectibz subtrahat. quatinus amor diuinitatis artius vestris imprimat cordibz Patet ratio hui⁹ b̄ndicte ascēsiōis Moraliter. habemus hic doctrinam arguēdi p̄ locū a minori. Si apli impediēbant a receptiōe gratiaz sp̄ualium ex dilectione xp̄i. q̄d erit d̄ nobis miseris q̄ ita ardēter nō diligim⁹ xp̄m vt apostoli. sed bona transitoria hui⁹ mūdi. s. diuitias. honores. officia. dignitates. delectationes carnis. q̄ nō pmittunt eleuari intellectu in altum. s̄ inferi⁹ in negocijs terrenis****

In die ascensionis

Ecce qualiter sum impediti a receptione bonorum spiritualium et gratiarum. Propter hoc bona huius mundi diligenda sunt cum sale transantie. Verbi gratia. Diuitie huius mundi taliter diligende sunt ne ex his perdamus diuitias paradisi incorruptibiles que nunquam deficient. Idem de honoribus ne ex his perdamus honores paradisi. O qualis honor est esse in societate angelorum sanctorum archangelorum et supra. et esse cum patriarchis. etc. Idem de officiis et dignitatibus. Idem de deliciis huius mundi. nec ex deliciis bestiarum perdamus delicias et honores et delectationes angelorum et sanctorum. Si vos habetis bonam virtutem. vel ipsa mulier bonum virtutem. debet ipsam diligere temperate. nec ex ipsius amore in corde vestro minuat amor dei. Idem de dilectione filiorum et sic de omnibus istis auertas. Nolite diligere mundum. superfluum nimis. nec ea que in mundo sunt. Quoniam omne quod est in mundo. occupatio carnis est. Ecce hic periculum luxurie. et occupatio oculorum. Ecce hic periculum auaricie. et superbia vite. Ecce hic periculum superbie. et honoribus. officiis. etc. prima causa. Joh. ij. Quantum ad secundum punctum. scilicet de practica historiali quomodo ista ascensio fuit conueniens. Et quomodo enim scimus rationem quare ascendit. videamus modum quomodo ascendit. Non enim voluit statim post resurrectionem in celum ascendere. sed quadraginta diebus voluit in hoc mundo remanere. ut suam resurrectionem per multa argumenta probaret. et apostolos instrueret et doceret. et quadagesimo die a sua resurrectione voluit ascendere in celum. propter quod hodie bis apparuit apostolis. De prima apparitione loquitur euangelium. De secunda epistola hodierna. Recumbentibus vnde cum discipulis apparuit illis Iesus. Marci. ult. Salutans eos iuxta morem suum dicens. Pax vobis. Et dicit eis quod hodie volebat ascendere celum. et quomodo conpleuerat totum operum nostre redemptionis. Hoc audientes apostoli inceperunt flere. Et Christus Si diligeretis me. gauderetis vti quisque vado ad patrem. Joh. xiiij. Domine gaudemus de honore vestro. sed tristamur quia dimittitis nos orphanos. nec poterat comedere pre tristitia. Iohannes Christus amore eorum comedit ut ipsi comederent Et quiescens precepit eis ab hierosolymis ne discederent. sed expectarent promissionem patris. Actuum. i. Et surrexerunt omnes et processionem iuerunt ad montem oliueti secundum quod dixerat eis Iesus. propter hoc in multis locis fit hec processio Cum autem fuisset in monte. Christus visibiliter apparuit eis. et salutauit marie et omnes alios dicens. Pax vobis. Et dicit eis quomodo profecerat opus propter quod venerat. Iohannes volebat ascendere in celum

ad patrem. Virgo autem maria que sentiebat presentiam sanctorum que cum Christo debebant ascendere. dicebat filio cum lacrimis ut placeret sibi quod ipsa ascenderet cum eo. Christus vero tergenens sibi lacrimas dixit. Domine benedicta vos remanebitis loco mei consolabitis apostolos meos. Et propter sapientiam quam dedi vobis. destructis hereses que insurgent. propter hoc dixit virgini marie. Gaude maria ergo. cunctas hereses sola interemisti in uniuerso mundo. Item apostoli rogauerunt eum ut ascenderet cum eo. ne relinqueret eos orphanos. Qui dixit. Eritis doctores omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. Docetes eos seruare omnia quecumque mandauimus vobis. Math. ult. Non dimittas vos orphanos. ecce ego vobiscum sum. scilicet in sacramento altaris. omnibus diebus usque ad consummationem seculi. Math. ult. Deinde dixit sibi maria magdalena. O domine ego eram magna baronissa et modo sum pauper. Iohannes placeat vobis quod ascendam vobiscum. Et Christus. Vos eritis socii matris mee. etc. Cum autem Iesus sic eleuaret a terra et cepisset ascendere. apostoli interrogauerunt eum dicentes. Domine si in tempore hoc restitues regnum israel. Actuum. i. Domine venietis cito ad dandum regnum israel. Respondit Christus. Non est vestrum nosse tempora et momenta que pater posuit in sua potestate sed accipietis virtutem superuenientis spiritus sancti in vos. et eritis mihi testes in hierosolymis etc. Nota. Non est vestrum scire determinate diem iudicii. sed idem determinate possumus dicere quod cito et bene cito etc. Cum autem iam ascenderet et ipsi in altum eum respicerent dixerunt. Domine deris nobis benedictionem. Et eleuatis manibus benedixit eis. Luce ultio. Sicut sacerdos post missam dat benedictionem populo. Tunc nubes suscepit eum ab oculis eorum. Non quod ea indigeret ad ascendendum sed ad inueniendum quod omnis creatura est sibi subiecta. Quod videtur de deo patre. Omnia subiecisti sub pedibus eius. Cum autem Christus fuisset in celo. quia subito ascendit. et quomodo apostoli non viderunt eum misit duos angelos ad apostolos. adhuc intuentes in celum. qui dixerunt eis. Viri galilei quid statis aspicientes in celum. hic Iesus qui assumptus est a vobis in celum sic veniet quemadmodum vidistis eum ascendente in celum. Actuum. i. Ecce practica historialis quomodo ista benedicta ascensio fuit conueniens. et qualiter ascendit et sedet ad dexteram dei. et fuit completa prophetia Isaie. Uidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum. et plena erat omnis terra maiestate eius. et ea que sub ipso erant replebant templum. etc. Isa. vi. Tunc apostoli et discipuli adorantes regressi sunt in hierosolymam.

Sermo

cū magno gaudio. et erāt sp̄ in templo laudātes et b̄ndicētes deū. Lu. vii. Moralit̄ hic cū d̄r adorātes et habem⁹ exemplū et instructionē moralē tūdi ad eccliam et colēdi festa cū gaudio. cessando a negocijs t̄p̄alib⁹ ut xp̄s d̄euit in die resurrectōis. Et sunt colēda p̄fecte. q̄d innuit cū d̄r. Erāt sp̄ in tēplo. i. p̄fecte. P̄m̄ p̄ficiūt bona v̄ra ex bona p̄seruatiōe festi q̄s ex v̄ris laborib⁹. Tertio sunt colēda deuota mēte. cū d̄r. laudātes et b̄ndicētes deū. i. cū silētio audiēdo missaz. Extra d̄ emunitate eccie. decet. Sit ad ecclias humil⁹ et deuot⁹ ingressus. sit i eis d̄cta p̄uersatio. deo ḡta. hoib⁹ placida et. Dicat̄ loquētes i ecclia et. Quantū ad tertiū punctū sc̄z de vtilitate finali ab ip̄a pueniēte. ex ip̄a sc̄z ascēsiōe. Ista vtilitatē siue fructū declarauit ip̄emet. dicens In domo patris mei mansiones multe sunt Si quo min⁹. i. aliqd min⁹. dixissem vob. q̄a vado parare vob locū. Si abiero et p̄parauero vob locū. itēz veniā et accipiaz vos ad me. Joh. xiiij. Ecce hic vtilitas finalis pueniens. Nota. mansiones multe sunt nouem ordines angeloz q̄s Iohes vocat plateas. Apo. c. xxi. Et platee ciuitatis auz mundum tanq̄ vitru plucidum

Prim⁹ ordo seu p̄ma platea statim in igresu est sanctorum angeloz

Secūda archangeloz

Tertia principatum

Quarta potestatum

Quinta virtutum.

Sexta dominationum.

Septima thronoz

Octaua cherubinoz.

Nonā seraphinoz.

Istas mansiones xp̄us parauit. Iō dixit. Vado parare vob locū Nota maximā xp̄i humilitatē Reges cōmunitē p̄mittūt nuncios et scutiferos ut p̄parēt locū. sc̄z xp̄s rex gl̄ie ip̄se met voluit ire ad parandū nobis locū. Posset hic fieri argumentū in oppositū. Luz xp̄s dicat. Venite b̄ndicti patris mei. possidete paratū vobis regnū a p̄stitutiōe mūdi. Math. xxv. Quō dicit ḡ. vado vobis parare locum Rñso. q̄ hoc pōt intelligi dupl̄r. s. vel p̄diferentialē distinctionē. vel p̄ realē possessiōez

Quantū ad p̄mū a p̄stitutiōe mūdi tā paratum erat iuxta auētatem Math. xxv. Venite b̄ndicti. Secundo aut̄ modo sc̄z p̄ realē possessiōez. hodie pauit p̄ realē distributiōem sanctorū q̄ cū xp̄o ascēderūt in ordinib⁹

angeloz iuxta merita vnus cuiusq̄. q̄ nūq̄ antea intrauit aliq̄s vsq̄ hodie. s. añ xp̄i ascēsiōne Dicat̄ practice quō q̄n fuit in celo cum sanctis p̄tib⁹. tot milia collocavit i p̄ma platea. s. angeloz. Collocavit em̄ ibi illos q̄ in mūdo fuerūt sibi in p̄nia. quēlibet i sua cathedra. Iā erat ibi nomē cuiuslibet sc̄ptum. et cuiuslibet imponēdo suā coronam in capite In ordine archangeloz collocavit eos q̄ sibi fuerūt in opib⁹ sp̄ualib⁹. In tertio ordine sc̄z p̄ncipatū collocavit illos q̄ sibi fuerūt in opib⁹ misericordie. In q̄rto ordine. sc̄z potestati illos q̄ sibi seruerūt in magna patientia in aduersitatib⁹. In q̄mo ordine sc̄z virtutū illos q̄ sibi fuerūt in patientia. nō habēdo malā volūtātē alicui et. In sexto ordine sc̄z d̄nationū collocavit d̄nos terrenales. rectores et iudices. q̄ cū iusticia magna reterūt cōmunitates. et. In septimo ordine. s. thronoz illos q̄ amore sui tenuerūt vitā pauperē In octauo ordine cherubin cōtēplatiuos q̄ habuerūt sapiām diuinā In nono ordine. s. seraphin charitatiuos ardētes i dei amore. Ecce quō intelligit. Vado parare vob locū q̄stū ad realē possessiōez. Xp̄s s̄o sup omnes ordines angeloz sedet in solio suo ad dextrā qui clare videt ab omnib⁹. Et sic patet tertius punctus et per consequens totus sermo. Deo gr̄as.

Feria sexta post ascensionis Sermo

Sic veniet quem/

Radmodū vidistis eū ascendentem i celū. Actū. j. Veri p̄dicavi vobis quō xp̄s ascēdit in celū. Vado aut̄ volo vobis declarare quomodo descēd et cito ad iudicium. Materia erit vtil. S̄z p̄mo salutē s̄go Maria et. Pro declaratione hui⁹ et introductionē materie p̄dicande. Sciendū q̄i sacra scriptura inueniunt̄ duo xp̄i aduentus s̄m q̄ erāt due reparatiōes necessarie Ex peccato em̄ ade humanū gen⁹ i currit duo mala

Primum in anima

Secundū in corpe

Primo em̄ q̄n aīa pdidit gr̄am dei incurrit ignorantias. Secundū in corpe. q̄ cū labore oportet victū acq̄rere. h̄re miseras. tribulationes. et finalit̄ oportet nos mori. Prop̄ h̄ duo aduentus xp̄i legunt̄. p̄m⁹ est p̄teritus. q̄n venit ad repandū mala aīaz. Primo em̄ repavit mala aīaz. sic p̄mo venerāt mala aīe q̄s corpis. q̄ om̄ia pctā et culpas et defectus

bb 3

Feria sexta p^o ascensionis

reparauit p^o sac^om baptismi z p^o alia sacramē
ta eccie. Ignorātia sic repauit p^o legē euāge
licam z spūalē quā dedit dādo anie diuersas
grās z vrutes. In isto aut aduētū nō repara
uit mala corpis. s; adhuc cū labore z sudore
vuiūm^o z etiā morimur. S; i scdo aduētū. s.
qñ veniet ad iudiciū cito z in breui tūc veni
et ad repandū mala corpis. qz tūc resurgem^o
cū corpib; gloriosis. iuuenes erāt. xxx. anno
rum. sine oi defectu. labore. z dolore. immor
tales. impassibiles. De istis Auētās. Apa
rebit in sinē z nō mēiet. Si morā fecerit. ex
pecta eū. qz venies. s. in pmo aduentu. veniet
supple i scdo. z nō tardabit. Abacuc. ij. Qua
liter aut veniet h declarat thema dicēs Sic
veniet quēadmo. zc. In xpi ascēsiōne nota
ui sex circūstantias seu p^oditōes

- Prima associatio gloriosa
- Secunda p^oclamatio viscerosa
- Tertia p^ogregatio copiosa.
- Quarta allocutio gratiosa
- Quinta increpatio rigorosa
- Sexta retributio virtuosa

Omnes iste p^oditōes similit^o erūt i xpi descēsiō
ne ad iudiciū. igil. sic veniet quēadmodū. zc.
Patet tota materia in sūma. Prima g^o p^odi
tio vel circūstātia q̄ fuit in xpi ascēsiōe fuit as
sociatio gloriosa. qz nō ascēdit solus sed cum
magna societate gl^oiosa oim sc^oz angeloz.
q̄ descēderūt ad sociandū regē eoz. z omniū
sanctaz aiaz a pmo iusto. s. abel. q̄ mortu^o fu
it vsq; ad vltimū mille milia q̄s posset nume
rare. z aliq̄ p^ocedebāt z aliqui sequebātur. et
xps ibat in medio quēadmodū fit in p^ocessio
nib;. Nec vocat associatio gloriosa. de q̄ dic
Berū. in smone ascēsiōnis. Quādigna ē ista
p^ocessio frēs charissimi. q̄ xps cū animaz san
ctaz z celestīū vrutū triūphali pōpa deduct^o
est ad p^ozem. Sic veniet i die iudiciū. qz non
descēdet sol^o. s; oim angeli descēdet cum eo
z oim sancti z sancte. qz in ista die euacuabi
tur celū torū. Dicat practica quō in die iudi
cū de mane xps dicet ygini Marie m^ori sue.
M^o mea hec est dies iudiciū. Jō descēdam^o
ad iudicandū mōm. z vos angeli p^oncipat^o z
potestates p^ocedatis. z vos patriarche. p^ophē.
ap^oli. martyres. p^ofessores. ygines. zc. seq^omini
Et xps cū ygine maria in medio descendet.
sic veniet zc. De h p^ophia. Dñs ad iudiciū ve
niet cū seniorib; p^oli sui z p^oncipib;. Jsaie. iij.
Nota. cū seniorib;. i. sanctis. qz licet m^ori eoz
iuuenes fuerūt mortui. tū dū viuerēt guber

nauerūt se vt senes. Jte cū p^oncipib;. i. angel^o
sanctis q̄ sunt p^oncipes ad gubernādū p^olm
suū. g^o sic veniet. zc. Moralit^o ecce in q̄stuz
plane manifestabūt opa v^ora. nō solum bona
s; etiā mala. oēs cogitatiōes. locutiōes. opati
ones. z omissiones. Q̄tra mala tūc discoo
perient. qz volūrate diuina solo intuitu vide
bunt oia p^octā. z dicet. Q̄ ecce traditor ille. et
q̄lia opat^o est iste. iuste dānat^o est. Et q̄lis ve
recūdia erit. Multi reputāt boni z iusti qui
tūc erūt damnati. Propt^o h dicebat ap^olus.
Nolite añ tps iudicare. q̄ad usq; veniat dñs
q̄ z illumiat abscōdita tenebrar; z manife
stabit p^osilia cordiū. i. Cor. iij. Tūc em̄ respī
cient z dicet. Et q̄s ille. nō est ille tal^o religio
sus. imo. Q̄ ribalde. hypocrita. videbat de
uotus. z ecce quō erat p^orietari^o inobediens z
mal^o. Idē de clericis. de militib;. de doctori
bus. de diuitib; vsurarijs. Idē de mulierib;
parietib; secrete vl^o añq; veniat ad matrimo
niū. Ecce quō tūc iudicabunt a bonis Jō
dic. Nolite añ tps iudicare. Regratiamī mi
hi si dem vob^o modū z remediū cooperiendi
p^octā v^ora ne illa die appareāt in p^ofusionēz ve
stram. cooperiat^o vos velo p^onie. q̄ quattuor
spēs h; siue q̄ttuor frustra vel angulos. s; p^otri
tionē. p^offessionē. zc. De h Auētās dauid. Be
ati q̄z remisse sunt iniqtates. z q̄z tecta sunt
p^octā. s. pallio p^onie. Beati. supple erūt i illa die
Ista remissio fit in p^offisiōe dicēte xpo. Quo
rum remisistis p^octā. remittunt^o eis. z q̄z reti
nuerit^o. retēta sunt. Jo. xx. Secūda condi
tio siue circūstantia fuit p^oclamatio virtuosa.
siue viscerosa. Dicat silitudo de rege q̄ misit
p^omogenitū suū ad barbariā. Qua capta cuz
magnis piculis z p^olijs finalit^o redijt ad p^ozem
In cui^o occurso fuit p^oclamatio turbarū z gen
tium dicentiū. viuat. viuat. Ita p^ophē fuit de
dño Jhu xpo dei patris p^omogenito z vni
genito. quē misit ad barbariā hui^o mūdi. sic
radi^o solis mittit^o a sole. Ut obtineret gen^ohu
manū bellauit p^otra demones z h infideles z
peccatores. z fuit grauiter vulnerat^o. finalit^o
hodie victoriosus redijt ad p^ozem. Jō cogi
tate q̄lis clamatio facta fuit. s. angloz z scōz
De h David in ps. xlvj. dicēs. Ascēdit de^o i
iubilatiōe. z dñs in voce tube. Gregori^o. Ju
bilus est exultatio mētis que nō pōt exp^omi
nec taceri. pater. Sic veniet quēadmodū zc
Nam in die iudiciū qñ cū ygine maria z om
nib; sanctis angelis z alijs sanctis descendet i
aere. omnes mortui subito resurgent diuina

virtute Dicet em̄ x̄p̄s michaeli. Litent ptes
ad iudiciū z statim tuba sonabit. Nō intelli-
gatis q̄ illa tuba sit alicui⁹ metalli vl' eris vel
argenti. s; d; similitudinarie. qz sic tube hnt vo-
ces terribiles. z monēt sanguinē hoim z eqz
z aiant. Ita erit tūc vna vox terribil' q̄ ad q̄t
tuoz ptes terre clamabit. dicens fm̄ Hiero.
Surgite mortui venite ad iudiciū. In pri-
mo pūcto oēs mortui a p̄mo vsq; ad vltimū
tā boni q̄ mali resurgēt i etate. xxx. annoz. si-
ue mortui fuerint senes vel iuuenes. siue pu-
eri i vtero m̄ris mortui. q̄libet aia tā bona q̄
mala assumet suū corp⁹ stute diuina. De hoc
Auctas. Ipe de⁹ in iussu z in voce archange-
li z i tuba dei descēdet de celo. j. Thessal. iij.

Moralit. Rogo vos q̄ cogitatis p̄ bono
statu vite v̄re. quō erit terribile audire illam
vocē q̄ in celo z in inferno audiet z oēs terre
bit. qd erit d̄ p̄ctōre in illa die q̄liter timebit.
Sanct⁹ hieronim⁹ dicebat d̄ se q̄ cogitabat
de his. Siue comedā siue bibā siue qd aliō
faciā sp̄ videat sonare in aurib⁹ meis illa vox
terribil' tube. Surgite mortui zc. O vos bo-
ni hoies de q̄b⁹ cogitatis. in taberna si ibi est
bonū vinū. z alē in coq̄na qd comedet. z alē i
bordello si ē ibi aliq̄ pulcra putana. z alē quō
poterit decipe altez. Et sic vadim⁹ ad mortē
inferni sine timore vt capre ad macellū Qua-
liter daret bonū cōputū thesaurari⁹ reg⁹ q̄ q̄t
tuoz vl' q̄nq; annis dispēsauit pecunias reg⁹
cui diceret rex. Eras sub pena mort⁹ reddat
mihibonū cōputū. z iste nō h̄ret aliqd i scrip-
tis. Sic de nob⁹ q̄ mistrauim⁹ pl⁹ q̄ thesaura-
ri⁹ reg⁹. Primo em̄ cogitāōes cordis etq̄ ha-
buiſti v̄lum liberi arbitrij. De oib⁹ oportz te
reddere cōputū dō. Itē d̄ ore. Itē de oī s̄bo
bono vl' malo siue ocioso. qz s̄bū ociosuz d; z
qd nō est bonū nec malū. d̄ oib⁹ oportet te red-
dere cōputū dō. Auctas. Dico vob⁹ qm̄ de oī
s̄bo ocioso qd locuti sūt hoies reddēt rōnē
deo i die iudicij. Mat. xij. Itē de oib⁹ q̄ au-
diuistis. de oī passij quē fecistis. de oī motu
manuū z pedū zc. de q̄libet bolo panis. de q̄
libet tacea vini. z d̄ oib⁹ bonis terrenis. diui-
tij. hereditarij. zc. De oib⁹ ḡt̄is a dō datis
de oib⁹ habebim⁹ reddere cōputū dō. z d̄ oib⁹
istis habet⁹ aliqd. i sc̄ptis nihil. Qualit' ḡ de
bem⁹ timere. qz illa die celū z terra tremebūt
Jō orat eccia dicēs. Libera me dñe d̄ morte
etna i die illa tremēda qm̄ celi mouēdi sunt z
terra. zc. Remediū est si vult⁹ esse sine timore
in illa die custodiat⁹ festa. exq̄ laborat⁹ sex die

bus. q̄scat⁹ i septimo die. qz sic q̄euit de⁹ Jō
dō. In memoria etna erit iust⁹ z ab auditiōe
mala nō timebit. ps. cxj. Tertia p̄ditio si-
ue circūstātia fuit p̄gregatio copiosa. s. hoim
z muliez i mōre oliueti. p̄ns fuit v̄go sc̄rā ma-
ria cū alijs sc̄tis mulierib⁹. apli z ali⁹ discipuli
Dic apls. j. Loz. xv. q̄ visus ē pl⁹ q̄ q̄ngētis
fratrib⁹ sil' q̄ p̄uenerāt. Actu. j. Hā in die iudi-
cij oēs tā boni q̄ mali p̄gregabūt in valle io-
saphat. Auctas. In dieb⁹ illis z i tpe illo cuz
p̄uetero captiuitatē iuda z hierl'm p̄grega-
bo oēs gētes z adducā eas i vallē iosaphat z
ibi disceptabo cū eis. Jobel. iij. Boni at̄ erūt
a dextris. mali aut̄ a sinistris. Cū venerit fili⁹
hois i maiestate sua z oēs angl'i cū eo. tūc se-
debit sup sedē maiestat⁹ sue. z p̄gregabūt aū-
cū oīs gētes. z sepabit eas ab innicē. sic pa-
stor segregat oues ab hedis. z statuet oues a
dextris suis. hedos aut̄ a sinistris Mat. xxv

Moralit. Juxta differētiā ouiu z hedoz
dilata sic tibi placuerit. Si vis vide de ista
materia i s̄monib⁹ de aduētū dñi Quarta
circūstātia fuit allocutio ḡtiosa qz dixit apl'⁹
Accipiet⁹ stute supuenietis sp̄ssci i vos. z
eritis mibi testes i hierl'm. zc. Act. j. vl' illud.
Eūtes in mōm vniuersum zc. Mat. vl. vl' il-
lud. Ecce ego vobiscū sum vsq; ad p̄sum. se.
Mat. vl. Dico q̄ sic veniet. qz tūc multū ḡ-
tiose loq̄t bonis q̄ erūt a dextris. leta facie dicz
eis vt mat filio. veni fili mi veni. z dabo tibi
fruct⁹. Sic x̄p̄s dicet. Venite b̄ndicti patr⁹
mei possidete pat̄ vob⁹ regnū a p̄stitu. mūdi
Mat. xxv. Ecce allocutio x̄pi ḡtiosa Mo-
ralit. Nota applausum x̄pi ad bonos diuersi-
mode iuxta diuersos stat⁹ hoim. di. O b̄ndi-
cte veni tu q̄ p̄uasti tuā religionē. Et sic d̄ ali-
is. etiā boni eleuabūt in altū zc. i are cū sc̄tis.
De h̄ apls. Hoc em̄ vob⁹ dicim⁹ in s̄bo dñi.
qz nos q̄ viuim⁹ q̄ residui sum⁹ i aduētū dñi
Et seq̄t. Deinde nos q̄ viuim⁹ q̄ relinq̄mur
sil' rapiemur cū illis i nubib⁹ obuiā x̄po i ae-
ra. z sic sp̄ cū dño erim⁹. j. Thes. iij. Quinta
p̄ditio fuit rephendēdo increpatio rigoro-
sa. z increpādo pctā. De h̄ dic̄ euāgelij. Ap-
paruit illis ihs. z exprobrauit incredulitatē il-
loz z duriciā cordis. qz his q̄ viderāt eū sur-
rexisse a mortuis nō crediderāt. Mat. vl. Et
sic veniet z arguet dure z increpabit malos.
q̄ erūt a sinistris ei⁹ dicēs. Discedite a me ma-
ledicti i ignē zc. Mat. xxv. Sic dicit homo-
imo quē vult expellere de domo sua. discedi-
te zc Moralit. nota exprobrationē christi ad

malos diuersimode iuxta diuersitatē pctōz
 ibi tūc erūt tres plāct^o flebiles. Prim^o erit iu
 deoz. Secū^d agarenoz. Tert^o maloz xp̄ia
 noz. De p^omo Zach. in p̄sona xp̄i. Aspiciēt i
 eū quē trāssiterūt. z plangēt eum planctu. zc.
 Zach. xij. Secūdo qz agareni n̄ obedierūt
 xp̄o. cū tū dicat machomet^o qz credāt euāge
 lūs xp̄i. D q̄lis planct^o z dolor erit tūc inter
 eos. De tertio dicet xp̄s pctōribz z mal^o xp̄ia
 nis. Discedite a me maledicti q̄ fuistis supbi.
 vni. zc. cū ego fuerim humil^o z dederim vob
 etēplū hūilitat^o. Idē de auar^o. luxuriosis. ira
 cūdis. z vindicatiuis. zc. P̄r resurget p̄ filiū.
 z ecōuerso. vroz p̄ viz. z ecōuerso. Et quāto
 amores fuerūt h̄ maiores. tāto pl^o inter eos
 erūt dolores. flet^o. z ad inuicē p̄secutiōes. Jō
 auisem^o z bona hora corrigam^o nos. ḡ Esto
 te pati. qz q̄ hora nō putat^o fili^o hominis veniet
 Luc. xij. Sertap̄ditio fuit retributio vir
 tuosa. qz q̄n fuit i celo collocavit sc̄tōs p̄res i
 suis cathedris i ordinibz angloz. Apl̄s. Ascē
 dens xp̄s in altū. captiuā duxit captiuitatez.
 dedit dona hoibz. Ephe. iij. Sic veiet. Pri
 mo em̄ retribuet mal^o dicēs. Inferne api os
 tuū z deglutire oēs istos ip̄ios. h̄ factō terra
 redibit in p̄mū statū in q̄ fuit in p̄ncipio mū
 di. Tūc xp̄s cū v̄gine maria ascēdet in celuz
 p̄cedentibz angelis. z oīs beati sequētur. z
 q̄n intrabūt celū. sancti q̄ nōdum oculis cor
 poreis viderūt celū. dicēt. D dñe tam pulcra
 res. Et xp̄s. Cogitate qz ego cū p̄ze z sp̄scō
 certauit. z p̄cio sanguis mei care emi vob re
 gnum istud. D dñe nō poteram^o cogitare. et
 collocā inter oēs angelos siue inter ordines
 angloz in suis cathedris. Auētās. Fili^o ho
 minis v̄etur^o est in gl̄ia p̄ris sui cū angel^o suis
 z tūc reddet vnicuiqz fm̄ opa ei^o Math. xvi
 Dñi ḡ tps habem^o opemur bonū ad oēs. ma
 gime autē ad domesticos fidei. ad Gal. vi. ḡ
 Sic veniet quē ad. zc.

Sabbato de eodem Sermo

De ciuitate sancti

Ificata s̄lr̄ requeui. Eccl̄i. xxiiij. Ma
 teria quā volo mō p̄dicare erit q̄li
 ter aīa deuota ad instar xp̄i ascēdit in celum.
 Et habebim^o bonas doctrinas Sz p̄mo sa
 lute^o v̄go Maria. zc. Verbū themat^o est pro
 prie v̄bū virgīs marie. sz appropate est v̄bz
 cuiuslibet aīe deuote eūtis ad paradīsum z di
 centis. In ciuitate sanctificata. s̄. in gl̄ia pa
 radisi. s̄lr̄ scz xp̄o ascēdenti requeui Pro de

claratōe h̄ v̄bi z introductōe materie sc̄len
 dū qz gl̄ia paradisi d̄r ciuitas et sanctificata. Rō
 qz gl̄ia paradisi est ordinata vt ciuitas hierl̄m.
 q̄ tribz mur^o erat circūdata vt mitra pape v̄l
 ip̄atoris q̄ h̄nt tres coronas In p̄ma clausu
 ra z latiori habitabāt laboratores. In sc̄da i
 altiori habitabant milites z p̄phe. In tertia
 erat tēplū dñi z palatiū regis. z in ea habita
 bant fuitores dei. s̄. leuite z sacerdotes. Sic
 in celo sunt tres hierarchie q̄si tres muri In
 p̄ma habitāt q̄ in h̄ mūdo vixerūt simpl̄r in
 seruitio dei. In sc̄da autē magis p̄fecti z v̄tuo
 si. In tertia altiori habitāt illi q̄ in h̄ mūdo te
 nuerūt vitā aplicam. dimittētes diuitias et
 honores tpales p̄pter deū. z fuerūt ardētes in
 charitate dei z amore. Ecce rō q̄re gl̄ia padi
 si d̄r ciuitas. cui^o p̄cipatio in idipsum. i. p̄s.
 Letat^o sum Dicerz aliq̄s si ita collocati sūt
 in paradiso fm̄ supius z inferi^o an vidēt oīs
 deū. Dico qz sic. ideo dicē. cui^o participatio in
 idipsum. d̄r etiā sanctificata. i. in sc̄titate con
 firmata. In hoc mūdo null^o sanctorum nisi
 xp̄s z v̄go Maria fuerūt sine pctō. Sz i pa
 radiso sunt ita p̄firmati qz nō p̄nt peccare. iō
 oīs sunt sancti. Auētās. Om̄is q̄ relictus
 fuerit in syon z residu^o in hierl̄m. sanct^o vo
 cabit. Om̄is q̄ script^o est in vita in hierusalē
 Isa. iij. Nota. Om̄is q̄ relictus fuerit in sy
 on. Syon significat vitā p̄ntem. in qua qui
 bñ vixerit. de syon veniet in hierl̄m. s̄. in v̄sio
 nē pacis paradisi. De ista ciuitate dicit thema
 in p̄sona anie sancte. In ciuitate sanctificata
 zc. Nota q̄nqz in ascēsiōe xp̄i ad quozum
 similitudinē aīa sc̄tā ascēdit in requiē ciuita
 tis supne. que q̄nqz sūt necessaria volētī ascē
 dere z ex mūdo exire. Primo q̄dē xp̄o affuerūt
 angeli celoꝝ. oīs aīe sanctorū. parētes. apl̄i
 z discipuli z amici. De h̄ legif̄ figura Benef.
 xxxij. de Jacob. quō sol^o recessit de domo pa
 tris. z cū baculo in manu trāsiuit iordanem.
 z post multū tps rediēs cū maḡ multitudie.
 dixit. In baculo meo transiui iordanē istuz.
 z nunc cū duabus turmis reuertor illuc. zc.
 Figura fuit xp̄i. Flumē iordanis significat
 passionē mortē xp̄i. Jor. i. riuus. dan. i. iudi
 ciū. Jordan. i. riuus iudicij. Ecce mors xp̄i
 ad quam statim natus incepit fluere. Et iō
 modo dicit riuus. ij. Regum. xiiij. Dēs mo
 rimur. z quasi aque dilabimur super terram
 Totum nostrum viuere non est nisi mori. qz
 comedendo. bibendo. loquendo. dormiēdo
 vel stando continue vadimus ad mortē. q̄si

aque dilabimur. Dicit autē mors riu⁹ iudi-
 cū. Ratio. quia morimur dī iudicio. quia ita
 diffinitum est dei iudicio z sententiatū a dō
 vt nullus intret paradīsum nisi p̄us trāseat
 hoc flumen mortis. Intantū q̄ nec xp̄s. nec
 virgo Maria beata fuerunt exempti. Ideo
 Eccl̄. xli. Noli metuere iudiciū mortis. s. co-
 gitando q̄ euades. quia null⁹ euasit. Demē-
 to que ante te fuerūt z que supuentura sunt
 tibi. hoc iudiciū a dño omni carni zc. Ideo
 de morte dicit xp̄s. In baculo meo. s. crucis
 transiui iordanem iktū. scz iudiciū mortis. q̄a
 nulla sancta p̄sona mortua est cum eo. s. ipse
 solus z paup̄imus. q̄ nud⁹ zc. Hunc autē in
 die ascensionis cū duabz turmis regredior. s.
 angeloz z patrū sanctoz. Similiter i recessu
 anime sancte de hoc mundo quādo ascēdit
 in celū. habet duas societates de celo. Ecce
 quādo p̄sona deuota que fecit magnā z con-
 dignam p̄niam est in extremis. angel⁹ bonus
 qui est custos q̄ videt om̄ia interiora z cogno-
 scit horā mortis. subito ascēdit in celū. z tot⁹
 lectus vadit ad cathedrā xp̄i z s̄ginis marie.
 dicens bona noua. licet xp̄s sciat totū. tamē
 ipse interrogat iustū z impiū dicens. Quid
 est. Respōdet angel⁹. Dñe vna p̄sona p̄ vos
 mihi cōmissa tot anni sunt. modo laborat in
 extremis vixit bene z sancte. dicit ibi coram
 xp̄o om̄ia bona que fecit. qual⁹ honor. Tunc
 xp̄s p̄cipit Michaeli. vt mittat quinquaginta
 vel centū milia angelos vt associent animaz
 eius Angeli vero p̄pter amorē magnū quem
 habent ad nos offerūt se dicendo. Dñe ego
 sum hic. mittatis me zc. Filij vero vel paren-
 tes seu amici qui sunt iam in celo. qui cogno-
 scunt angelū vadunt ad xp̄m dicendo. Dñe
 vos p̄cepistis honorare parentes. Ideo pa-
 ter vel mater me⁹ vel talis amicus n̄r modo
 est ad mortē infirmus. Ideo de vestra licen-
 tia ibimus ad associandū cum. z placet xp̄o.
 z veniunt cū angelis. licz non videātur a no-
 bis carne impediēte. tamen tota camera est
 plena eoz p̄sentia. z statim anima sentit eoz
 p̄sentiam. z quādo est extra co:pus. statim vi-
 det angelos z animas clarius q̄s vos videt⁹
 me modo. Et dicit. Et vnde mihi tant⁹ ho-
 nor. z ascendit cum eis in celū. Auētas. Ec-
 ce quomodo cōputati sunt inter filios dei. et
 inter sanctos sors illoz est. Sap. v. Tal⁹ ani-
 ma potest bene dicere. In ciuitate sanctifi-
 cata similiter. Non dico equaliter xp̄o ascen-
 denti requieui. Secus de anima impenitē-

te. que nō dolet de peccatis. nec cōfiteatur.
 nec restituit. nec remittit inimicis. ad talē nō
 veniunt angeli boni s. demones. Dicit quo-
 modo ille met diabol⁹ q̄ fecit eā peccare q̄n
 est in articulo mortis vadit ad lucifer dices
 Talis religiosus cleric⁹ vel laic⁹ quem ego i-
 clinavi ad peccata. modo est in articulo mor-
 tis. ideo habeamus societate. Et lucifer mit-
 tit copiam demonū. z anima statim sentit eo-
 rum p̄ntiam. z nollet exire z reuertitur itus.
 Sicut em̄ criminalis vel criminofus nollet
 exire captione quādo debet duci ad furcam
 sed cogit. Ita tūc de anima impenitēte. Au-
 ctoras. Vir q̄ errauerit a via doctrine i ce-
 tu gigantū cōmorabit. Prouer. xxi. Nota. a
 via doctrine. eundi ad paradīsum que est illa.
 P̄niam agite appropinquabit em̄ regnū ce-
 lozum. Matth. iij. Qui em̄ ab ista via decli-
 nauerit. in fine in cetu gigantū. i. demonum
 cōmorabit. Jōp tpe faciam⁹ p̄niam si euade-
 re volum⁹ tā grādia futura mala. Secūda
 p̄ditio z similitudo in xp̄i ascēsiōne z aie est cō-
 clamatio. Xp̄s nō cū silētiō s. cū laudibz tu-
 baz ascendit sic rex q̄n redijt victoriosus ad
 suū regnū a vasallis suis fit subito z clamatio
 Ita potestis cogitare de xp̄o q̄n victoriosus
 de diabolo. de mundo. z de peccatoribz ho-
 die ad suū regnū redibat. Cogitate quali-
 ter aer tot⁹ erat plen⁹ choreis angeloz. Ideo
 dauid in ps. Dēs gētes dicit. Ascēdit deus in
 iubilatione. z dñs in voce tube. Gregorius
 Jubil⁹ est exultatio q̄ nec exprimi potest nec
 taceri valet. Silr est de anima sancta et de-
 uota. nō dico equalit⁹ quādo ascēdit in celū
 scitis qualiter ascendit. quēadmodū depigif
 maria magdalena q̄n eleuabat ab angelis in
 aere. Ita de anima sancta aliq̄ angeli p̄cedūt
 aliqui comitant. aliqui sequunt. Idem de fi-
 lijs p̄uis q̄ veniūt aiam associare. de quibus
 deberetis facere magnum festū z gaudiū q̄n
 moriunt. Et vos ploratis qd non deberetis
 facere. z sancta aia ascendit letabunda. Et si
 placeat sibi talis honor. tñ dicit. Non nobis
 dñe non nobis. sed noi tuo da glām. Angeli
 autē cantāt vnam cantilenā habentē tres s̄-
 sus s̄m tres s̄tutes necessarias ad salutem s̄i
 ue saluationem. Prima s̄tus est recedere
 a peccatis. z ab om̄i occasione peccādi. Ista
 s̄tus est p̄niam p̄pter hanc cantāt angeli p̄mā
 cantilenam dicētes. Felix dies. felix hora. fe-
 lix temp⁹. felix mora in qua peccata dimisisti
 Cogitate quantū gaudium est ipsi⁹ anime.

Secūda v^o necessaria est obediētia. modicū
esset recedere a pctis nisi hō fuaret bonū po-
sitū. z fuaret dei p̄cepta. Verbi gr̄a. vt reli-
giosus fuet suā regulā z ceremonias. zc. p̄t
hāc cantāt scđam cantilenā. Felix dies. felix
hora. zc. in q̄ xp̄o adhesisti. Tertia v^o p̄sne-
rātia. in ista p̄plet totū nostrū gaudiū. p̄pter
hāc cārat tertiā cantilenā dicēdo. Felix dies
felix hora zc. in q̄ p̄niam cōpleuisti. Et sic aīa
ascēdit. Factū est aut vt moreret medicū. z
portaret ab angel. Nota angel in plali. in si-
nu abrae. Lu. xvj. Sec^o est de aīa peccatrice
z impenitēte. q̄ exeūte a corpe. statī demones
sunt ibi z faciūt sic venatores ad venationē
porcorū faciūt. qz totū nem^o r̄sonat d̄ illo stre-
pitu siue p̄crepatōe cornū tubaz z latratu-
um canū. Auētas. Infern^o subit^o turbat^o est
in occursum aduē^o tui. suscitauit tibi gigan-
tes. Isa. xiiij. Et loq̄bat̄ cuidā hōi male vite.
Illa turbationē potest^o itelligere ad istar vil-
le. ad quā subito veniūt agareni siue inimici
ad capiēdū eā. q̄lis turbatio esset i villa. Jo-
auiser^o vos Tertia similitudo vt dic̄ Aug^o.
xp̄o ascēdente fuit. qz maximū terrore icussit
demonib^o mediā regionē inhabitātib^o. Ho-
ta h̄ declarationē tubaz zc. S; xp̄o ascēden-
te fugerūt timore p̄cussī. vt fugiūt q̄ morālī
nemore q̄ sentiūt regē inde trāsire. De h̄ dic̄
dauid. Exurgat de^o. s. ascēdendo. z dissipent^o
inimici ei^o. z fugiāt q̄ oderūt eū a facie ei^o ps.
lxxvj. Aug^o. Ascēdente xp̄o pauet om̄e celum
mirant^o astra. plaudūt agmina. tuba sonat zc
Sillr de aīa sc̄tā. Postq̄ em̄ xp̄s ascēdit. de-
mones redierūt ad suū locū dicēdo xp̄o. Nō
potuim^o p̄dicere ne trāsiret. s; de cetero vide-
bim^o q̄s trāsibit Sic cū aīa sc̄tā cū societate
angeloz ascēdit sillr demōes fugiūt. Cōtem-
plate h̄ q̄n aīa videt demones fugiētes z co-
gnoscit eos q̄ eā rēptauerūt. dic̄ cuilibz nomi-
nādo eū. O tu traditor leuiathan tu rēptasti
me de supbia. o p̄ditor. nisi dñs inuisset me.
fuissem damnat^o. z sic de alijs. Erq̄ est iaz se-
cura de gl̄a z bñ associata deridet eos. ipi nō
fugiūt. Auētas. Turbabunt^o gētes. supple in-
fernales z timebūt q̄ habitāt terminos a signis
tuis. erit^o matutini z vespe delectaberis. ps.
lxxij. Hora. q̄ habitant terminos. s. in media
regione. qz om̄e mediū est termin^o extremoz
a signis tuis. s. gr̄e z gl̄ie. z stutū ipsius anie
Exitus matutini z vespe de finib^o bui^o vite.
quia finis d̄ matutina z vespere diuersis re-
spectib^o. Dicit^o matutina. qz tūc orit^o claritas

gl̄ie aīe sancte. Et d̄ vespe. qz est finis h̄ vite
Totalit^o sec^o de aīa iniqua z impenitēte ē. q̄n
descendit ad infernū demones deridet eam
dicētes. Nō ribaldi. qz aqua baptismi p̄di-
ta fuit i vob z etiā c̄risma. z sanguis redem-
ptoris z sac̄ra. De h̄ auctoritas. Si p̄stes aīe
tue p̄cupiscētias ei^o. faciēt te in gaudiū inimi-
cis ei^o. Eccl̄. xvij. Nota. in gaudiū. s. falsum
z maliciosum. quēadmodūz gauderet ille q̄
suspendit si p̄mo videret suspēdere inimicos
suos. Quarta p̄ditio fuit xp̄o ascēdente.
q̄n em̄ fuit ad portas paradisi q̄ erant clausē ex
pctō ade. tūc om̄s turbati sunt q̄n angeli qui
p̄cedebant clamauerūt dicētes. Attollite por-
tes p̄ncipes v̄ras z eleuamini porte eterna-
les. s. ex longa duratōe. z introibit rex gl̄e. ps.
xxij. Et licet iam scirent quis erat. tū ex ad-
miratiōe r̄nderūt. Quis est iste rex glorie. zc.
Tūc xp̄s intravit cū sc̄tis aīab^o. Ideo beatus
stephan^o q̄ post xp̄i ascēsiōnē fuit passus. cla-
mauit dicēs. Ecce video celos ap̄tos. et Je-
sum stantē a dextris st̄utis dei. Postq̄ xp̄s
celū intravit porte celi clausē sunt. s; non ita
fortiter vt ps. Auētas. Cū intrauerit pat-
familias z clausērit hostiū incipiet^o foris sta-
re z pulsare ostiū dicētes. Dñe dñe api nobis
Lu. xiiij. Sic q̄n aīa sancta ascēdit sillr porte
statim apiunt^o. z d̄ sibi a xp̄o. Euge serue bo-
ne z fidel. qz in paucō fuisi fidelis. sup̄ ml̄ta
te p̄stituā. intra in gaudiū dñi tui. Mat. xxv
Nota. In paucō fuisi fidelis. qz bona q̄ fa-
cim^o in h̄ mūdo sunt pauca respectu gl̄ie que
dat^o bonis. Fidelis d̄. qz in bonis q̄ fecit no-
luit honorē p̄p̄riū s; honorē dei. qz bona opa
facta iusta z recta intētiōne faciūt hōiem fi-
delem. Sec^o de aīa pctis infecta q̄n veit ad
portas inferni z videt illa horribilia tormēta
tūc aperit^o gula inferni z aīa elamat. O mise-
ra. dicūt demones ad inuicem. Habeat^o vo-
bis istū peccatorē. qz vita vestra meretur ista
De hoc auētas. Dilatauit infern^o aīam suaz.
z aperuit os suū absq; v̄llo termino. Isaie. v
Quinta p̄ditio xp̄o ascēdenti fuit solennitez
festiuatus. Qualiter aut fuit receptus a deo
patre z sp̄s sc̄tō non potest linguis declarari
s; deuote p̄sone p̄ intellectū possunt h̄ p̄tēpla-
ri. q̄liter fuit recept^o a deo p̄z h̄ fuit reuelatū
danieli q̄ dixit. Ecce cum nubib^o celi q̄si fili^o
hois veniebat. z vsq; ad antiquū diez pue-
nit. Et in conspectu eius obtulerunt eū. Et
dedit ei p̄tatem z honorē z regnū. z om̄is po-
pulus tribus z lingue seruiēt ei. Daniel. viij.

Sermo. I.

Nota. Ecce cū nubibz celi q̄i fili⁹ hois veniebat. s. fm humanitatē. qz inq̄tū de⁹ sp̄ erat i celo z i terra vt radi⁹ sol. qz licet veniat i bñc mōm ad illuminandū. calefaciendū. z fructificandū. tñ nō recedit. Ita de xp̄o fm diuitatem. S; d; ascēdere fm humanitatē z qñ fuit corā deo adorādo eū. Inq̄ntū de⁹ eq̄lis est deo p̄ri. dixit. Manifestaui nomē tuū hoibz q̄s dedisti mihi. op⁹ p̄sumāui. Joh. xvij. Rñdit sibi p̄z. Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ i q̄ mihi bñ cōplacui. Lu. iij. Itē sp̄ūsc̄to eū adorādo dixit inq̄ntū hō. Sp̄ūs dñi sup me. qz inq̄ntuz de⁹ equal⁹ est. p̄pter qd̄ vñxit me. euangelizare paup̄ibz misit me. sanare p̄ritos corde. p̄dicare captiuis remissioz. zc. Luce. iij. Rñdit sp̄ūsc̄tus. Speciosus forma p̄ filijs hoīum. diffusa est gr̄a in labijs tuis p̄s. xliij. Tunc a p̄re z sp̄ūsc̄to fuit collocat⁹ ad dextrā i cathedra gl̄ie sup om̄s creaturas. Deinde venērūt sancti angeli vt vasalli faciētes reuerētiaz regi adorādo xp̄m dicēdo. Bñdictioz claritas z sapia z gr̄azactio honor z v̄tus z fortitudo deo n̄ro in secula seculoz amē. Apocal. vij. Qui rñdens ait. Vos estis administratorij sp̄ūs in mīsteriū missi p̄t eos q̄ hereditatem capiūt salutē. ad Heb. j. Deinde oēs aie sc̄toz q̄ cū eo ascēderūt. vt ad e z oīm patriarchaz z p̄phaz. zc. adorātes xp̄m dixerūt. Dign⁹ es dñe accipe libz z apire signacula ei⁹. qm̄ occisus es z redemisti nos i sanguie tuo. Apo. v. Rñdit xp̄s dicēs. Vos estis gen⁹ electum. regale sacerdotiū. gens sancta. p̄p̄s acq̄sitiōis. vt frutes ei⁹ annuncietis. q̄ de tenebris vos aduocauit in admirabile lumē suū. j. Pet. ij. Ecce hic vñū modū de receptōne facta xp̄o ascendēti. S; fr̄ aie sancte. nō dico equaliter qñ em̄ aia sancta intrat celū empireū transit p̄ ordines angeloz. angeli z sancti q̄stant i ill⁹ palatijs corp̄alibz. nō de materia terrestri. s; celesti. respiciētes p̄ fenestras suas omnes salutantes aiam intrantē dicent. O benedicta anima. bñdicta dies in qua p̄niam fecisti. restituisi. remisisti. Aia rñdet. Non nobis dñe nō nob. s; noi tuo da gl̄am. z sic p̄ducit vsq; ad xp̄i cathedrā. vbi adorāt xp̄m regratiādo sibi. qz ip̄am p̄ducit ad debitū finē. z ibi coronatur a xp̄o. quēadmodū depiḡit v̄go maria qñ coronat a xp̄o. Juxta illud. Veni electa mea. veni coronaberis. Auētas. Justū i p̄petuum viuēt. z apud dñm est merces eoz. et cogitatio illoz apud altissimū Jō accipient regnū decoris z dyadema speciei de mādo

mini. Sap. v. O quale festū sit tñc in celo et tripudia ab angel⁹ dei. Auētas. Dico vobis Gaudiū est in celo sup vno pctōre penitētiā agētē Luc. xv. Quāto mag⁹ sup vno peccatore p̄niam cōplēte. Sec⁹ de aia dānata impetere aliud festū sit sibi i inferno. vt domin⁹ custodiat nos ab isto festo. d̄ q̄ Jsa. xliij. Omnes p̄ncipes terre surrexerunt de solijs suis. om̄s p̄ncipes nationū. Uniuersi rñdebūt z dicēt tibi. Et tu vulnerat⁹ es sic z nos. n̄ri similitis effect⁹ es. Detracta est vsq; ad inferos supbia tua. cōcidit cadauer tuū. Subter te sternet tinea. z opimētū tuū erūt vermes

Dñica infra octauas ascensionis.

Sermo p̄mus

Ille testimoniū per

Ibibebit de me. Verbū istud habetur textualit⁹ Joh. xv. z officiat in euangelio hodierno Sermo n̄r erit de sancto euangelio p̄ntis dñice. singularit⁹ de v̄bo p̄posito p̄thematē. Et hēm⁹ multas bonas doctrinas ad pctōz correctionēz vite instructionēz S; p̄mo salutē v̄go Maria. P̄o declaratōe h̄ v̄bi z p̄sentitōe tot⁹ materie n̄ri f̄monis sciēdum. q̄ de⁹ dans doctrinā z regulā z legem oibz iudicibz mūdi. quō se debeāt regere ad puniendū z corrigendū pctā dixit. Nō stabit testis vn⁹ s; aliquē. q̄cqd̄ illud pcti vl⁹ facinoris fuerit. s; in ore duoz aut triū testiū stabit om̄e v̄bū. Deut. xix. Rō h̄ legis est. qz q̄ndo vna sola p̄sona testat s; aliam. z alia negat. eq̄ les sunt. Jūdex nō p̄habet rōem p̄denandū q̄ soluēdi. S; qñ sunt duo testes p̄tra vnuz tūc vnus est p̄uictus. si sint tres testes meli⁹ iam iudex potest eū p̄demnare. Jō dicit. In ore duoz aut triū testiū. zc. Ecce legē quā dedit. z sicut dedit illis. alijs iudicibz ita etiam vult eam seruare. Nam añq; aia intree paradysum si sit bona. vel infernum si sit mala vel purgatoriū. p̄mo venit ad iudiciū xp̄i. z ibi iudicat. Auētas. Statutū est hominibus semel mori post hoc autē iudiciū. ad Hebreos. ix. In primo em̄ iudicio xp̄s p̄cedit p̄ legem datā alijs iudicibz. s. cū duobz aut tribus testibz p̄tra reū. z fm q̄ testes sunt p̄anima vel p̄tra aiam. ip̄a iudicat. Primus testis est p̄sciētia p̄pria humanal. Secūdus bon⁹ angelus celestialis. Tert⁹ est Jhs iudex vniuersalis. De quolibet istorum dicit thema. Ille scz p̄mus vel secūdus vel tert⁹ testis. testimoniū p̄bibebit de me p̄ me vl⁹ contra me.

Dico pmo qd ppa scia humana est test.
 qz scia hois est liber in q scribunt oia bona z
 mala q ho facit. Qn ho facit aliqd bonu op?
 illud op? trasit. s3 remanet scptu in libro scie
 Verbi gra. Credo qd qlibet nostrz hodie ora
 uit postqz fuit induit. genibz flexis. etia illud
 op? ia trasit. in remanet scptu in libro scie
 ad testificadu in iudicio. Idē si hodie fecistis
 elemosynā. si deuote z cū silentio audiuitis
 missam. Idē. si salutastis aliū bono corde. et
 sic de alijs. Ista opa trāseūt. s3 remanēt scri
 pra in libro scie. Auētas. Lū gētes q legem
 nō hnt. naturaliter ea q legis sunt faciūt. hu
 iusmodi legē nō habētes ipi sibi sunt lex. qui
 oñdūt op? legis scriptū in cordibz suis. Ro. ij.
 Idē de mal' opibz dicas. Dixisti hodie ali
 qd mendaciū. illd ia transiuit. s3 remanz scri
 prum in libro scie ad testificandū ptra te in
 iudicio. Idē si iurasti p deū z vituperasti ali
 quē. vel locut' fuisti in missa. si es religiosus
 q silere in mēsa debes. vl' resperisti mulierez
 discurrendo p villā vel ciuitatē vel in eccia.
 Auētas. Impfectū meū viderūt oculi tui. z
 in libro tuo omnes. supple defect' scribentur.
 ps. cxxxvij. Nota. Impfectū meū. zc. quasi
 diceret. dñe qñ ego peccabā. credebaz facere
 peccata secreta. abscondēdo me a gentibz. s3
 tu dñe vidisti zc. Et in libro tuo zc. Cōscien
 tia em hois d' liber dei. Rō. qz ipē fecit illum
 libz. z creauit z scribit z legit. z nullus alius
 Cognoscere em cogitationes cordiū siue in
 intellectu. vt sunt in intellectu soli' dei ē. De
 quo vide scptm Tho. pma pte. q. lvij. arti. v.
 Modo iste liber est clausus. quia null' p't le
 gere nisi de'. z ego in mea. tu in tua scientia
 z ille in sua. zc. S3 in iudicio qñ ania veniet
 timens z tremēs dicet xps. Videam' libz. z
 tūc cōscientia aperietur z dabit testimoniū
 Si anima recessit a corpe in gratia. mala et
 peccata nō apparebūt in p'susionē. imo i bonū
 testimoniū anime in gloria. Unde apostol'.
 Gloria nostra hec est. testimoniū scie nostre
 scda ad Co. j. S3 si vixit in mala vita i pec
 catis. z finalit morit' impenitēs. tunc nulluz
 bonum apparebit scriptū in libro scie. qd
 qdū sumus in peccato opa nostra nō sunt
 meritoria. Jō nō apparebūt nisi mala opera
 scripta in carta illa. Jō apl's. Testimonium
 reddente illis cōscientia ipsoz. z inter se iui
 cem cogitationū accusantiū. aut etiā defen
 dentiū in die cū indicabit deus occulta ho
 minū. Ro. ij. Do vobis h' remediū z bonū

piliū. qd si vultis tenere z mihi credere. tūc
 testimoniū scie vestre erit p vob. z non p
 vos. licet feceritis multa mala z pctā. Istud
 remediū capiat p similitudinē hāc. In qdam
 loco erat homo quidā male vite. latro. homi
 cida. z faciebat multa mala. s3 secreta timore
 iusticie. S3 quātūcūqz ignis fiat secreta z in
 abscondito fum' exier. In rex sciēs illi' hois
 mala. cōmisit iudici illi' loci. vt faceret pces
 sum ptra illū hoīem talit' q ille hō nihil scirz
 Quo facto pcessu clauso z signato sciens iu
 dex q iste hō p quē fecit pcessum esset iturus
 ad regē. dixit sibi q portaret regi vnū libz. q
 acceptauit libz. z erat pcessus p eū fact'. Qñ
 aut latro fuit i via cogitauit z timuit an illa
 scriptura esset ptra eū. qz. Cōscius ipse sibi de
 se putat oia dici. Dicens intra se. Quid scio.
 qd porto. Iste liber pcessus videt. q aperuit
 dictū pcessum z legit ibi. z inuenit clare oia
 mala q fecerat. qui incepit flere. dicēs O mi
 ser qd faciā. si ego porto h' regi. suspēsus tum
 volebat cōburere pcessum. s3 timebat pdere
 oia bona sua. Qui accessit ad quendā notari
 um amicū. exponēs ei suam necessitatē z ca
 sum. Ad quē notari' dixit. Si d' cetero vul
 tis vos cauere z emēdare vitā vestram. ego
 iuuabo vos. Qui pmissit emēdam. Tūc no
 tari' fidelis rasit de pcessu subtilit. vbi erat af
 firmatiua posuit negatiua. z vbi erat testes
 cum. posuit p ipō. z clausit pcessum. dicens.
 Modo vadatis ad regē. nec oportet vos ti
 mere. imo rex bñ recipiet vos. Qñ aut fuit cū
 rege. assistentes q erāt cū rege dicebant Dñe
 iste est ille mal' homo tal' loci. capiat. z statim
 rex mandauit vt statim caperet z suspēderet
 S3 ipse homo p'sentauit pcessum regi. q le
 cto pcessu. rex osculatus est eum. z mādanit
 sibi dari centū florenos. Rex iste est ille de q.
 Rex regū z dñs dñantium. Apoē. xij. Sed
 malefactor est qlibet nostrz. Sum' em homi
 cide z latrones. zc. Si tu dicis. Ego nunqz
 occidi aliquē. proba q sic. Homicida occi
 dit corpus. s3 qui peccat mortaliter. occidit
 animā. quoties em peccasti mortaliter. toties
 occidisti animā. Aia que peccauerit ipa
 moriet. Ezech. xvij. Item odisti primum.
 homicida es. Auētas. Omis em q odit fra
 trem suū homicida est. pma Job. iij. Item q
 tienscūqz inclinasti vel induxisti aliuz ad pec
 candū mortaliter. totiens animam occidisti
 Depnia dis. j. dicit Aug'. Poli te putare ho
 micidam nō esse cū fratri tuo malū psuades.

Sermo. I.

Eū ei fratri tuo malū psuades occidis. Itē sum⁹ fures. q̄tēscūq; furati sum⁹ dō honores v̄l reuerentiā v̄l obediētiā ad sua p̄cepta. totiens fecim⁹ furtū. Itē primo famā z ecclie decimas. fuitozib; solidatū z mercedē operum mortuis legata. furtū committimus omnes Auētas. Quotq̄t venerūt fures sūt z latrōes. **Joh. r. c.** Et p̄cessus ē iā fact⁹ clausus z sigt⁹. Et q̄libet portat suū p̄cessum ad regē xp̄m. Ergo q̄d fiendū. dico q̄ sic fecit latro. Primo aperiat iste p̄cessus. legēdo ea q̄ ibi cōtinētur. Secūdo dēm⁹ flere sic iste fleuit. Tertio debem⁹ ostendere p̄cessum amico suo notario. Quarto fiat q̄ notar⁹ radat subtiliter. zc.

Prio liber p̄scie ap̄t cogitādo malaz vitā quā tenuit. Si es religiosus. cogita si seruaisti regl̄as z cerimonias. Si sacerdos. cogita qualit̄ officii celebrasti. si cū pura deuotione vel p̄ pecunia si vnq; iurasti v̄l mētē fuisisti. si vivisti castit̄. Idē de vob. q̄libet cogit z vitam quā tenuit. Istō mō liber p̄scie aperitur. Secūdo plora. ecce p̄tritis dicēs. O miser q̄d erit de me. zc. Tertio recurrere debes ad amicum z dicere sibi totū z ondere sibi libz. Amicus iste ē p̄fessor. amic⁹ p̄ q̄ p̄ vel m̄. z ostēdere sibi libzū debes clare dicēdo pctā. Pat ego sum magn⁹ pctōr. p̄mo feci h̄ z h̄. Et p̄ p̄fessionē p̄fessor dz q̄rere p̄positū i corde v̄o de cetero cauēdi z emēdandi vitā vestrā. Si dicit q̄ sic. tūc p̄fessor radet z delet peccata d̄ p̄scia. s. cū lingua. Null⁹ gladi⁹ tm̄ scindit q̄ntū lingua p̄fessoris q̄n eleuat manū z dicit. **Di**seruat tui oipotēs de⁹. z dimittat tibi oia. zc. **F**acta absolutōe oia pctā z mala sūt rasa de libro p̄scie. Ita radit subtilit̄ q̄ sic p̄scia erat p̄tra te zc. testat p̄ te. Deinde dicet confessor. **N**ō secure vadas ad regē. **V**adit hō secur⁹ p̄niam implēs datā a p̄fessore. z q̄n aia venit corā xp̄o in iudicio. z p̄cessus p̄scie aperit omnes testes sūt paia. **B**ndict⁹ erit q̄ p̄silium h̄ fuauerit. **H**oc de⁹ met dicit pctōr. **S**ume tibi libz grandē. z scribe i eo stilo hois. velociter spolia detrahe. cito p̄dare. **I**saie octauo. **N**ota. **S**ume tibi. nō alteri. qz null⁹ ali⁹ p̄t ibi legere libz grandē. **M**agn⁹ liber ē decretales. maior decretū. z maior biblia. **M**aior oib; his ē p̄scia. **L**iber sumit cogitando pctā vt dixi. **S**cribit stilo hois. qz ex q̄ de⁹ fact⁹ est hō. dedit hoib; p̄tatem remittēdi pctā z n̄ añ. **A**ddit. velocit̄. zc. **N**ull⁹ dicat. volo p̄fiteri i quadragesima. zc. forte hodie v̄l cras morieris zc. **E**t sic p̄ p̄ma p̄s f̄monis. **D**ico se

cūdo q̄ ali⁹ test⁹ est angel⁹ bon⁹ celestial. scien dū q̄ quilibet hō vel mulier a natiuitate q̄s diu viuit in h̄ mūdo h̄ vnū angelū bonū de celo summo ad sui custodiā a deo oipotenti deputatū. **V**n̄ Hieronym⁹. **M**agna est dignitas aiaz vt vnaq; aia ab ortu sue natiuitatis habeat angl̄m ad custodiā deputatū. qz aliter demones suffocarēt nos z ipedirēt oia opa n̄ra. **J**ō de⁹ dat angelū ad custodiā. sic dñs q̄ h̄; oues dat eis custodiam pastor⁹. **D**e hac custodia **D**avid in ps̄. **A**ngelis suis de⁹ mādauit de te vt custodiāt te in oib; vijs tuis. ps̄. xc. **I**ste aut̄ testis videt q̄cqd hō facit z dicit. **J**ō testificat de visu z auditu. **D**o p̄teplate h̄ q̄rtum placet angelo bono q̄n hō facit bona opa. orōem deuorā. ieiuniū zc. **T**ūc em̄ angel⁹ eleuat oculos ad deum dicēs. **O** dñe audiat; eū iā videt; quō deuote orat. ieiunat. zc. **S**ic de q̄libet bono ope. **E**t non solū iste angel⁹ gaudet. s; omnes alij de celo. **G**audiū est angel⁹ dei. zc. **L**u. xv. **P**er oppositū q̄n facim⁹ pctā v̄l aliquā inhonestatē. dicit angel⁹. **O** de istopditore q̄d dicaz. **L**ogita si corā aliq̄ deuora p̄sona tu faceres inhonestatem. q̄d diceret. **I**ta angel⁹. **M**ulti credunt q̄ q̄n volūt facere aliqd furtū l̄ luxuriā secre te q̄ null⁹ videat. dicūt. **O** null⁹ videt me. **O** miser ap̄i oculos mēt̄. z vide ibi angelū p̄ntez q̄ dicit. **O** de istopditore. q̄d ego dicā iudici. **O** de ista meretrice siue putana quiddicam. **E**tia de celo illi clamāt p̄ illū pctōrē. ac si modo corā nob̄ veniret aliq̄ mulier meretrix nuda. om̄s vos diceretis. **O** illa vilis meretrix. foras. zc. **N**ō cogitate qlit̄ seti angeli q̄ abhorrēt pctā qlit̄ indignant̄. **A**uētas. **E**cce videntes clamabūt foris. **A**ngeli pac̄ amare flebūt. **I**sa. xxxij. **N**ota. **E**cce videntes. quia sunt nobiscū hic angeli pac̄ q̄ sunt de celo. qz illi de inferno sunt angeli guerre z diuisionis amare flebūt q̄ntū ad detestationē peccatorū. **N**ō intelligatis q̄ sit tal̄ flet⁹ sic z n̄. q̄ venit ex tristitia vel deuotiōe. sic in deuot̄ p̄sonis. **L**ogita q̄le testimoniū faciet angel⁹ i iudicio. **Q**n̄ em̄ aia peccatrix ipenitēs venit ad iudicium. z demones eā accusant. **X**p̄s iustus iudex vult audire p̄tes dicēs. **V**ideam⁹ q̄d dicitis vos angli. **Q**ui r̄ndēt. s. demones. **D**ñe ista aia fecit h̄ z h̄. **J**ō faciat; iusticiā. pro vno pctō dānatis nos in p̄petuū. z iste fecit tot pctā. iō zc. **T**ūc xp̄s licet sciat totū. tm̄ fm̄ formā iudicis q̄rit a testib;. **I**nterrogat angelū dei. **Q**uid est hoc. tu quid vidisti. quid dic;

Dominica infra octa. ascensionis

Et angelus quasi conplangendo ex amore quez haberet ad nos dicit. Domine tot anni sunt que mihi commisit istum. Vex est quod dicunt demones. dicit se superbie. vanitati. et sic de alijs peccatis. Quatuor cum ego inducerem eum ad celum. noluit mihi credere. Tunc christus audiit duobus testibus. scilicet scia et angelo. dat sibi dicens. Surge tolle quod tuum est et vade. Tunc demones recipiunt animam. et sic ducit ad infernum. Si autem homo fuit bene confessus. et proposuit se abstinere a peccatis. et fecit dignam penitentiam quam venit ad iudicium. et demones eum accusant. christus dicit ad bonum angelum. Quid tu dicis angele. Respondit angelus dicens. vex est domine que ipsa fecit. ut dicit demones. tunc recurrit ad medicinas et ad remedia vite. Fuit enim bene confessus et contritus. et fecit penitentiam. et conticuit. id est videtur mihi quod dicit absolui. Tunc christus dat sibi dicens. et precipit angelo et mandat sibi ut collocet in paradiso in tali sede vel cathedra. De hoc dicit scriptura. Si fuerit pro eo angelus loquens. vii. de milibus. ut annunciet bonis equitatem. id est penitentiam et bonam vitam. Miserebitur ei et dicit. Libera eum ut non descadat in corruptionem. Job. xxxiiij. Remedium ergo et consilius boni beati Bernardi est dicens. Noli penitentiam angelo sancto facere quod me penitentiam facere non audeas. Quatuor cum esset temptatus. propter verecundiam coram una bona persona nollet facere peccatum vel inhonestatem aliquam. que ergo in penitentiam angeli non times facere. Quod est testimonium angelus faceret si amore suo homo non peccaret oportunitate habita ut placeret ei. Dico ergo que alius testis est. Ihs iudex vniuersalis. Dicitur aliquis quod est possibile quod christus simul sit iudex et testis. Si est iudex quod est testis. et e converso. Dico que proprium est christo esse simul iudicem et testem. Nec rex nec papa potest esse simul iudex et testis. sed christus. id est dicit. Ego sum iudex et testis. dicit dominus Hier. xxix. Si alij testes non essent ille sufficeret. Job dicit. Accedam ad vos in iudicio. et ero testis velox maleficis et adulteris et piuris et qui calumniant mercedem mercenarii. et humiliant pupillos et viduas. et opprimunt peregrinos nec timuerunt me dicit dominus exercituum. Malachie. iij. Nota septem peccata in dicta aueritate. de quibus erit testimonium christi in homines in iudicio. Primum peccatum est maleficium. omnes qui faciunt mala opera dicuntur malefici sed simpliciter qui damnicant proximum tollendo ei bona vel furando de vineis ortis seu campis. Quidam dicunt que recipere fructum non est peccatum. error est. que ex furto fructus humanum genus fuit exula paradiso terre-

stri. et christus pro eo passus est. Tales non habent remedium nisi que satisfaciatur si voluit intrare paradysum. vel petere veniam debet. Secundo ero testis velox adulteris. Dicitur quod est adulterium. quando est publicum. nisi corrigatur. ira dei est super coritate. Tertio piuris. Dicitur quod pro toto modo saluando homo non debet iurare falsum iuramentum. Quarto qui calumniat mercedem mercenarii. Iste mercenarius est christus qui xxxij. annis laborauit in vinea christianitatis. salarii quod vult est de septem diebus hebdomade. sed que vult unam. scilicet dominicam. que non non fuerit dominica calumniat mercedem. et. Quinto erit testis velox his qui humiliant viduas et pupillos. Vidua est mulier que habet virum suum in alio mundo. Ita anime nostre sunt vidue que habent spiritum suum in alio mundo. Pupilli sunt corpora. Humiliant isti pupilli quando inebriantur hoies in tabernis. et. Dicitur contra illud vicium. Sexto opprimunt peregrinos. Quilibet nostrum est peregrinus quod diu vivimus in hoc mundo. Job dicit. Advena et peregrinus ego sum. opprimunt peregrinos in ludis satillorum. et. Septimo. nec timuerunt me. precepta dominorum temporalium timet. sed non dei. Remedium ergo est in omnibus que facimus habere respectum et timorem ad deum. ut Job qui dicebat. Ecce in celo est testis meus. et sciet me in excelsis. subdit. Ad deum stillat oculi meus Job xvi. sicut oculi mulieris ad virum eum respiciet per fenestram. Job non sustinet tace perhibere capti. et Deo gratias

De eadem dominica Sermo. ij.

De testimonio per

Ihibebit de me. Job. xv. Pro hoc ubi declaratio et materie predicande introductione sciendum que singularis excellentia et privilegium est de christo domino super alios dominos omnes que ipse simul est iudex et testis. quod non est de aliquo iudice in aliquo bono iudicio. Ratio. que testificari nihil aliud est quam iudicem de veritate informare. Non aliud est informare se et aliud informari. Iudex enim potest informari. scilicet ab alio. sed ipse met non potest se informare. Job non potest esse iudex et testis simul. sed in christo ista ratio non habet locum. que ipse non indiget informatione alterius. Job ipse informat omnes alios de veritate. Plurimum scit ipse de negociis meis et tuis quam nos. Auctoritas. Omnia enim nuda et aperta sunt oculis eius. ad Hebreos. iij. Ideo necessario ipse iudex habet esse testis. Secunda ratio. quia iudicare est inter partes sententialiter definire. In omni enim iudicio sunt reus. accusans

et testis. q̄ sp̄ est alicui⁹ p̄tis. et cū iudex nō posset esse simul iudex et ps. Igit̄ null⁹ iudex pōt esse simul iudex et testis. S; i xp̄o ista rō non h̄z locū. qz in oi bono ope ipse est ps. Rō. qz bona opa maxime fiūt p̄p̄ deū. si h̄o opa mala. ibi nō est ps. qz fiūt p̄tra eum. Iō dicebat ip̄e. qui nō est mecū aduersum me est. Lu. xj. Ergo necessaria est ps. Patet ḡ p̄uilegium et excellētia xp̄i. qz sil̄ est iudex et testis. De hoc Auētas clara. Ego sum iudex et testis dicit dñs Niere. xxix. Et ista rōe p̄posui thema. et quilibet vest̄z pōt veracit̄ dicere. Ille. s. Iesus xp̄s dñs et iudex testimoniū phibebit de me. Patet thema. Et ego sum mō i materia quā volo p̄tractare moralit̄. Nō videam⁹. quō xp̄s est testis et iudex in iudicio et cōtra q̄ peccata. De h̄ inueni auctoritatē que dic̄ clare de q̄b̄ p̄ctis phibebit i iudicio testimonium. Accedā ad vos in iudicio. et ero testis velox maleficis et adulteris et piuris. et q̄ calūniant̄ mercedē mercenarij. et humiliāt viduas et pupillos. et opprimūt p̄griū. nec timuerūt me dic̄ dñs exercituū. Malach. iij. Dic̄ noiat septē p̄ditiones p̄ctōz que s̄ vitē habebitis in iudicio iudicē et testē xp̄m p̄ vobis al̄s erit p̄tra vos. et poteritis dicere thema. Ille testimoniū phibebit d̄ me Primo dic̄. Accedā ad vos in iudicio tanq̄ iudex. et ero testis velox maleficis. Quilibet peccator faciēs mala opa potest dici malefic⁹ generaliter. S; p̄p̄io et stricto mō malefici sunt qui nō solū nocent sib̄ipsis s; toti cōmunitati. si cut sunt diuini. sortilegi. piuratores. et portio natores. siue intoxicatores. q̄ si sustinentur i aliquo loco. tota illa patria destruet̄. ex q̄ est notoriū. qz p̄cessionaliter gentes recurrūt ad eos. et si sustinet̄. ira dei est sup̄ illā ciuitatem siue cōmunitatē. Sec⁹ de secretis. q̄s de secrete dānabit. et terra erit sine piculo. quia ex quo p̄ctm̄ est secretū. nō cadit i iudicio hoim̄ sed in iudicio dei. David. Iudica illos. da illis fm̄ opa eoz. et fm̄ nequitia adinuētionuz ipsoz. Dicūt id qd̄ volūt et nesciūt. quia tenebrosi sunt. s; diffamāt aliq̄m et ostendunt in speculo et in amphora rē. figuras. rē. et sequit̄ diuisio inter vos. p̄p̄ hoc nō est p̄tēda sanitas ab eis. Si tu haberes inimicū capitalem in hac villa. recurreres ad eum i tuis necessitatib̄. claz est q̄ non. Ita est de diuinis qui cū diabolo inimico capitali n̄o habent sua cōsilia. Ad dñm Ihm̄ xp̄m recurratis in vestris necessitatib̄. qz ip̄e pōt dare sanitatē

filij rē. Precepit de⁹ antiq̄tus dicēs. Vir siue mulier in q̄b̄ phironit̄ siue diuinationis fuerit sp̄s. morte moriantur. Dñe et q̄ morte an suspensionis. decapitatiōis. vel cōbustionis. Rñsio q̄ nō. s; lapidib̄ obruent eos. sanguis eoz sit sup̄ eos. Leuit. xx. Quia q̄ morit̄ suspēsus vel decapitat⁹ rē. nisi ab vno pōt interfici. S; qz diuin⁹ nocet toti p̄lo. vult d̄s q̄ a toto p̄lo occidat̄. Ecce q̄re dic̄. Accedā ad vos. vsq; maleficis. Secundo dic̄. Accedam ad vos rē. Ista clausula d; addi cui libet p̄ctō. Accedā ad vos et ero testis velox adulteris. Qui in matrimonio sunt. actum matrimonialē facere p̄nt sine p̄ctō. et etiā q̄nq; cū p̄ctō et mortali et veniali. et q̄nq; etiā cū merito. S; q̄n vir cognoscit de aliqua alia muliere. v̄l ecōtra. h̄ p̄ctm̄ d; adulteriū. Isthō p̄ctm̄ est multū abominabile. maxie q̄n ē notorium. qz etiāz nocet toti cōitati. Sec⁹ si sit secretū. Dicat̄ historia de corinthijs. q̄s paulus p̄uerterat ad fidē. et post aliq̄s dies ira d̄i fuit sup̄ eos. qz habebāt siccitates. mortalitates. Nec d; ira dei q̄ nescierūt causam q̄re. et scripserūt ap̄lo Paulo eoz necessitatē. Apostolus aut̄ p̄ l̄ram r̄ndit eis dicēs. Nescit̄ q̄a modicū fermentū totā massam corripit. Et sequit̄. Auferte malū ex vobis ipsis. i. Cor. v. Patet clare q̄ sustinere adulteriū notoriū est destructio cōitatis Iō vos rectores q̄ portatis on⁹. debetis p̄uidere et facere ordinatiōez statim cū p̄conisatiōe publica et cert̄ penis q̄ nulla putana siue meretricis notoria posset eē nisi in bordello siue lupanari. et corrigat̄ omnia ista p̄ctā. p̄mo de meretricib̄ in hospitij Lupanaria p̄nt sustineri. vt dic̄ Aug⁹. in li. de ordine ad vitādū maiora p̄ctā. S; lupanaria p̄ricularia q̄ sunt in laqueū. nō sunt sustinēda. qz morboztagiosus est. Qñ vxor vestra vel filia videt meretricē cū hoie garrulare. qd̄ cogitabit. cito erit putana. vel q̄nq; fieri posset putana. Ideo ad p̄rem in remediuz maloz et nō in laqueū lupanaria erunt collocata. ne vxorati et clerici et religiosi venientes ad hospitij in idāt in laqueū. Cogitate q̄le p̄ctm̄ est. quia xp̄s dedit vitā suā et sanguinē vt saluaret animas. Et vos ponitis ibi laq̄um vt damnentur Secūdo corrigat̄ peccatum clericoz de cōcubinis rē. nisi hoc peccatum corrigatur dicit dominus. Accedā ad vos rē. vsq; adulteris. Tertio dic̄. Accedam rē. vsq; periuris. De isto peccato de⁹ reputat se valde grauatuz quādo notorie sit

Sec^o qñ secrete. qz tñc non est piculū cōitātī
s; qñ notorie iurāt renegāt z xp̄m despiciunt
dicēdo s̄ba p̄tra xp̄m z s̄ginē mariā. z sc̄tōs
creditīs q̄ de^o surd^o sit z mut^o z cec^o **¶** Dix est
q̄ nō mittit plagas ad destruēdū nos. q̄a sa-
lia sustinem^o. Si de dño vl' rege dicerēt ma-
la. statim punirent. Et de xp̄o sine correctio-
ne. Neū oīms pñt dicere. imo int̄ sentiferos
aliq̄ puocant vt iurēt z blasphemēt deū z s̄-
ginē beatā mariā z oīms sanctos. z tñc ridēt.
Et ex peccato isto venerūt siccitates. sterili-
tates. z mortalitates. z ira dei sup̄ terrā z sup̄
habitatores terre **¶** S; diceret aliq̄s. q̄re su-
per me. qz ego nō iuro zc. Rñsio. licet non iu-
rem^o oīms. qz tñc sustinem^o. oīms habem^o pec-
catū. qz qñ aliq̄s iurat zc. oīms debemus in-
surgere s̄ eū. **¶** Ribaldus interficiat zc. Ac si
lupus intraret villā ad deuorandū pueros.
nōne oīms clamaret ad lupū. z null^o curat d̄
blasphemia s̄ deū. imo ponūt in truffis qñ
est aliq̄s magn^o iuratoz. sciēter puocant eum
ad irāz vt iuret. vt ipi possint ridere de iura-
mentis. **¶** Jo de^o de rectorib; cōquerēdo q̄ hoc
peccatū deberēt corrigere dic. Dñatores po-
poli mei inique agūt s̄ me dicē dñs. z iugiter
tota die nomē meuz blasphemāt. Propter h̄
sciet p̄l's nomē meū in die illa. qz ego ip̄e qui
loquebar. supple. p̄cipiendo. Ecce assum. sic
puniēdo. **¶** Isa. liij. **¶** Quarto dicit. Accedam
ad vos zc. vsq; q̄ calumniant mercedē mer-
cenarij fuitozib; z ancillis z scutifer;. qñ cō-
pleto tpe seruitij perūt salariū. dñi calūniant
z faciūt placitare zc. De isto pctō multum ḡ
ual de^o omnipotēs. intm̄ q̄ p̄cepit p̄ Thobi-
am dicēs. Quicūq; tibi aliqd̄ opatus fuerit
statim mercedē ei^o ei restitue. z merces mer-
cenarij tui apd̄ te oīno nō remaneat. **¶** Thob.
iiij. **¶** Quinto dic. Accedat ad vos. zc. vsq;
bis q̄ humiliat viduas z pupillos. Jam qñ
mulier vel vxor aliqua pdit suū bonū viruz.
remanet vidua. z filij qñ pdunt patrē rema-
nent orphani. tñc oīms deberēt iuuare. S; z
modo fit totū oppositū. Dicūt mō. nō habēt
defensozē. z cū tali lra quā habeo potero ha-
bere campū. vineā. domū. zc. z pater satisfac-
sibi de debito. z nō curauit de lra. p̄fidens d̄
sua amicitia zc. S; licet pdiderūt virum et
carnalē patrē. nō tñ pdent vez p̄zem nec de-
fensozē. qz de^o p̄ orphanoz z sicut iudex vi-
duaz defendit eos. q̄ dicit. Vidue z pupil-
lo no nocebitis. Si leseritis eos. vocifera-
bunt ad me. z ego audiā clamozē eoz. z indi-

gnabit furoz me^o. p̄cutiā q̄ vos gladio z erūt
vxores vestre vidue. z filij vzi pupilli. **¶** Exod.
xxij. **¶** Jo caueatis ab isto pctō. **¶** Jo dic. Accedam
ad vos. zc. **¶** Setto dz. Accedam ad
vos. vsq; h̄. q̄ opprimūt pegrinū. **¶** Peregrin^o.
dz viatoz q̄ portat modicū p̄visionis. Ita i h̄.
mūdo pegrini dicunt paupes. quoz quilibz
pōt dicere. Aduena z pegrin^o sum apud te.
Cōtra illos q̄ paupes istos opprimūt. de^o erit
iudex z testis. maxie cōtra vsurarios. q̄ nihil
sciūt facere nisi cū vsuris. Si hñt mutua-
re paupib;. statim cū vsura mutuāt. si vendunt
pl^o q̄ est p̄ciū pdignū recipiūt. p̄ dilationē
soluōis. si emūt min^o dant. p̄ h̄ qz dant pe-
cuniā p̄mptaz. Dicat s̄ illos q̄ faciūt vsurā
de p̄anis vendēdo pl^o. deinde ille q̄ emit statī
vendit pannū min^o. Dicat qd̄ pctm̄ eēt v̄de-
re qd̄ nō est suū. Ita tu v̄dis necessitatē alte-
rius. Itē faciūt aliā crudelitātē s̄ pauperes
quia emūt frumentū p̄tra paupes. z abscon-
dunt sperātes ip̄m vendere ad p̄d^o argenti
Vultis cognoscere qd̄ peccatū est. dicit scri-
ptura. Qui abscondit frumēta maledicetur i
populis. b̄dictio aut sup̄ caput vendentiuz
Prouer. xij. **¶** Septimo ait. Accedā zc. vsq;
hic. et non timuerūt me dicē dñs. **¶** Hodo
audite defectū q̄ modo est in toto mūdo. q̄a
gentes hñt verecundiā z timorē corā gētib;.
z nō timent deū. seruāt p̄cepta z ordinatōes
dñoz sp̄alium. timore pene scz qñq; solidoz
z nō timēt frangere p̄cepta z ordinatōes dei
quas p̄cepit seruare. non sub pena qñq; soli-
doz. s; pdendi oīa mēbra. z corp^o z animam.
z damnationē eternā. z tñ null^o timet. **¶** Jo di-
cit xp̄s. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus
animam aut nō possunt occidere. sed potius
timeate eū q̄ potest z aiām z corp^o pdere in ge-
bennam. **¶** Matth. x.

Infra octauas ascensionis
Sermo tertius

Assumpt^o est i ce-
lum z sedet a dextris dei. **¶** Mar. vi.
Uerbū p̄positū p̄ fundamēto s̄mo-
nis declarat excellentiā z altitudinē xp̄i qlit
inq̄ntum homo fuit receptus z collocat^o i ce-
lum dicēs. Assumpt^o est in celū. z sedet ad de-
xterā dei. **¶** Istud s̄bū habet magnā difficul-
tatē in theologia. qliter xp̄us dz sedere ad de-
xterā dei inquantū hō. Pro cui^o declaratiōne
z materie p̄dicāde introductōe sciendum. q̄
in substantijs sp̄ualibus non reperiunt partes

dextre vel sinistre p[ro]p[ri]e loq[ui]ndo. Dicit em[en]d[us] sc[ilicet] Tho. et p[ro]bat. j. p[ar]te. q. l. ar. j. q[ui] angeli sunt incorporei. q[ui] n[on] sunt diuisibiles p[er] p[ar]tes. indiuisibiles em[en]d[us] sunt. Ideo i[n] eis n[on] inuenit[ur] d[omi]na p[ar]tis dextre vel sinistre. S[ed] q[ui]c[ui]d[am] e[st] in eis: totu[m] p[otes]t dici dextera. q[ui] p[er] sinistra d[icitur] minoris fortitudinis et p[ro]utis. s[ed] in angel[is] totu[m] e[st] forte: et nihil debile. S[ed] d[omi]na p[ar]tis dextre et sinistre p[ro]p[ri]e sol[us] inuenit[ur] in creaturis corp[or]alib[us] et sensitiuis. vt in hominib[us] et animalib[us]. q[ui] arbores et lapides n[on] dicunt[ur] h[ab]ere p[ar]tes dextr[am] et sinistr[am]. q[ui] equaliter hab[ent] fortitudin[em] in quolibet p[ar]te. homines ho[m]o et iument[um] hab[ent] maior[em] fortitudin[em] et p[ro]ut[em] i[n] dextera q[ui] i[n] sinistra. I[tem] dicit Salomon. Leua ei[us] sub capite meo: et dextera illius amplexabitur me. tanq[ua]m res fortis et firma. Ca[n]o. ij. Ergo dicit thema. Assumpt[us] e[st] i[n] celu[m]. et sedet a dextris dei. Et eti[am] e[st] articul[us] fidei q[ui] dicit. Ascendit ad celos: sedet ad dexteram dei p[at]ris. Si dicas. Cu[m] p[ater] i[n] sua e[ss]entia et diuinitate sit subst[an]tia sp[irit]ualis et indiuisibilis: qu[om]o reperitur i[n] eo p[er] dextera. cu[m] i[n] eo n[on] sit sinistra q[ui] i[n] eo nihil debile. s[ed] tot[us] fortis et omnipot[ens] R[ati]o d[icitur] q[ui] i[n] deo dextera sumit[ur] s[im]ilitudinarie et figuratiue. Verbi g[ra]tia. Sicut qu[on]i ad aliqu[em] magnu[m] d[omi]n[u]m veniunt p[er]sone magne et notabiles. Iste d[omi]n[u]s causa honoris ad dexteram suam facit stare honorabilior[em] p[er]sonam Ita legitur de matre salomonis. iij. Re. ij. Posit[us] e[st] thronus m[er]i regis q[ui] sedet a dextris eius. Et post reg[em] erat p[er]sona excellentior. Ita q[ui] sedere ad dextram significat habere excellentiam. honore[m] seu dignitatem sup[er] om[n]es alios. Et q[ui] x[ristus] est i[n] excellentiori gl[ori]a honore et dignitate i[n] paradiso sup[er] om[n]es creaturas. Ideo d[icitur] sedere a dextris dei. Cu[m] g[er]o dicit thema. Assumpt[us] est i[n] celu[m]: et sedet a dextris dei. sensus est. i[n] maiori excellentia. honore et dignitate existit. et est maior omnib[us] creaturis. Sup[er] hoc q[ui] d[icitur] i[n] thema. sedet a dextris dei. fundabo materia[m] meam. q[ui] articul[us] fidei dicit i[n] singulari. sedet ad dexteram dei. p[ro]positu[m] thema dicit i[n] plurali sedet a dextris dei. R[ati]o d[icitur] q[ui] ad dexteram dei sedere i[n] singulari notat summam excellentiam. d[icitur] q[ui] loq[ui]tur articul[us] fidei. sed q[ui] ista summa excellentia triplicatur i[n] x[risto]. s[icilicet]

Maiestas imperialis.

Dignitas pontificalis

Auctoritas iudicialis

Ex his trib[us] excellentijs dicit thema. Assumpt[us] est i[n] celu[m]. et sedet a dextris dei. Prima g[er]o excellentia ex qua christus d[icitur] sedere a dex-

tris dei est maiestas imperialis. Imperator e[st] em[en]d[us] maior d[omi]n[u]s t[er]ralis hui[us] mundi. q[ui] est sup[er] om[n]es reges et p[ri]ncipes et d[omi]nos. Istam habuit x[ristus] i[n] sua ascensione. q[ui] om[n]es creature ta[m] sp[irit]uales q[ui] corp[or]ales sunt sub eo De hoc ap[osto]lus dicit. Constituens ad dexteram suam i[n] celestib[us] supra omne[m] p[ri]ncipatu[m] et potestatem p[ro]utem et d[omi]nationem. et omne[m] nome[n] q[ui] nominat n[on] solu[m] i[n] hoc seculo sed eti[am] i[n] futuro. s[ed] o[mn]ia subiecit sub pedib[us] eius. ad Eph. j. De ista x[risti] imperiali maiestate dicit David i[n] ps. c[xxv]. B[en]edic. p[ri]mo. Domin[us] i[n] celo parauit sedem suam: et regnu[m] ipsi[us] o[mn]ibus d[omi]nabit[ur]. Flota parauit. s[icilicet] i[n] terra humanitate sua. et q[ui]liter pauit. dico q[ui] p[er] virtutem humilitatis. Voluit em[en]d[us] humiliari infra om[n]es creaturas. Ideo meruit exaltari sup[er] om[n]es creaturas s[ecundu]m legem et regulam di. Om[n]is q[ui] se humiliat exaltabit. Lu. xviij. Creature sunt i[n] triplici gradu. vel quia sunt i[n] celo vt angeli. vt i[n] terra vt ho[m]ines. vel i[n] corde terre vt demones. sub omnib[us] istis t[em]p[or]a voluit se humiliare I[n] celo em[en]d[us] sunt noue[m] ordines angelor[um]

Prim[us] ordo est altior. s[icilicet] seraphin. vbi sunt plures angeli q[ui] ho[m]ines i[n] m[un]do

Secundus cherubin

Tercius thronorum

Quartus dominationu[m]

Quintus virtutum

Sextus potestatum

Septimus principatum

Octauus archangelorum

Honus angelorum

Christ[us] aut[em] i[n] die incarnationis sue humiliavit se sub omnib[us] angelis desc[en]dens de cathedra eternitatis sue. et n[on] assumpsit naturam angelor[um]. sed venit i[n] h[uius] m[un]du[m] vt radi[us] sol[is] q[ui] n[on] recedit a sole. et assumpsit naturam humanam vt radi[us] sol[is] color[em] vitri[um]. Ideo ait David. Diuisti eu[m] paulomin[us] ab angel[is]. q[ui] fuit passibil[is] s[ecundu]m humanitatem. et angeli sunt impassibiles. Sec[un]do voluit humiliari sub ho[m]inib[us]. s[icilicet] i[n] sua vita et conuersatione. q[ui] vixit ita paup[er] q[ui] nunq[ui]d aliq[ui]s homo fuit ita paup[er]. Primo i[n] natiuitate. q[ui] n[on] i[n] domo sed i[n] porticu. i[n] via publica nasci voluit. n[on] i[n] lecto sed i[n] p[re]sepio reclinatus Ite[n] nunq[ui]d voluit h[ab]ere domu[m]. n[on] camera[m]. non cellam p[ro]p[ri]am. sed i[n]uitabat ad dormiend[um] etc. Ite[n] i[n] fine vite sue voluit humiliari. q[ui] sagionibus et ribaldis et latronib[us] sit p[ro]cessus anteq[ui] sententiatur. sed n[on] sic e[st] factu[m] de x[risto]. q[ui] iudicatus fuit sine p[ro]cessu. Ite[n] David i[n] p[er]sona suadicit. Ego aut[em] sum vermis et n[on] ho[m]o: opprobri[us]

hoim z abieccio plebis. ps. cxj. Licet eet bō. tñ nō tractabat vt hō. sed vt mīs despectus calcabat. ita xps in sua passione. Tercio voluit hūiliari sub demonibz. qz pmisit se tētari a diabolo. qz tētavit eū de pctō gula. scdo de pctō vane gl'ie. tercio de pctō auaricie. Dat tbei. iij. sed diabol' fuit vici'. Fiat grō. Si fm legē diuinā. Dis qz se humiliat exaltabit z qnto pl' se hūiliat. tāto magis exaltat. et qz xps fuit tñ humiliat' vt dictū ē. Jō parauit in celo sedē suā. s. p hūilitatē. Auctas. Hūiliauit semetipm fac' obediēz. v. scqz. dei patris ad p'bil. ij. Moralit' hic nota p talē psequentiā. Si dñs Jhs xps vt pseqret tantā gl'iam voluit in h mūdo tñ humiliari. qnto magis nos q respectu sue maiestatis non sum' nisi mes putridi. Si cupim' hē cathedrā in paradiso debem' nos humiliare z obedire. xpiani prelatis. filij parentibz. discipuli m'grs. iuueues senibz. vxores viris suis. nō s deū. socius socio. z sic de alijs. Nota exemplū de euangelio. Xps semel venit i quadā domo sessus ex itinere. z sedebat. Apli aut fecerūt sibi questionē dicētes. Quis putas maior ē in regno celoz. Dat. xvij. Quia nos nō scim' eā determinare. Et xps. Bñ placet mihi qz de istis disputatis. z volēs eis clare det'miare qōem vocauit vnū puerz qz erat ibi. Dī qz fuit sc'tus Marcial'. z statuit eū in medio eozū et dixit. Quicūqz humiliauerit se sicut puul' iste. hic maior ē in regno celoz. Dat. xvij. Maioritātē gl'ie deus statuit in illo qd qlibet pōt habere. Si aut statuisset in dñio dicēdo. Qui cūqz erit maior dñs in h mūdo. erit maior in paradiso. qd fecissent paupes. Idē de maiortate in scientia. qd fecissent simplices z ignorantēs. Idē de maiortate i fortitudine. qd dixissent debiles. Sed istis dimissis maiortatē gl'ie pstituit in h qd qlibet pōt hē. s. in hūilitate. qz maxime i corde p'sistit. humiliem' nos z dimittam' inflatōes cordis z duricias remittēdo iniurias inimicis. Apl's Petrus. Dēs inuicē humilitatē insinuate. qz deus superbis resistit. humilibz aut dat grām. j. pe. v. Jac. iij. Scda xpi excellentia qui dō se dere ē dignitas pōt'ical'. Jā scitis qz int omnes p'latos ecclie papa est maior. Istā dignitatē habet xps. De hoc David ps. cix. Dixit dñs dño meo: sede a dextris meis. Subdit p qua causa. Tu es sacerdos in eternum fm ordinē melchisedech. Null' papa hz dignitatē papalē nisi ad vitā. xps aut in eternū. Ho-

ta. fm ordinē melchisedech. Nō fm ordinem aaron. sed fm ordinē melchisedech. qz in lege nature erat simul rex z sacerdos valde deuotus. qz obtulit panē z vinū in sacrificio. vt legit' Gen. xij. Nota hystoria de Abraā. qz cūz ccc. z. xvij. scutiferis vicit q'ttuor reges. propter qd Melchisedech obtulit panē z vinū. et qz intellexit abraā qz xps messias debuit instituire sacrificiū i materia panis z vini. z flexit genua. z Melchisedech bñdixit ei et ait. Bñdixit' Abraā deo altissimo qz creauit celū z terrā. Nota qz sacrificiū Melchisedech figurabat sacrificiū qd xps instituit. z qz melchisedech nō obtulit sacrificiū qz qz Abraāz habuit victoriā de istis q'ttuor regibz. annuif' hic moralit'. qz licet omēs tenemur p'munica're in pasca. Tñ oportet nos p'mo habere victoriā de quattuor regibz. s. de q'ttuor passio'nibz ex qbz veniūt oia pctā qz facimus. Prim' rex ē amor inordinat'. qz bellat z multos vincit z captiuat. s. vincit a nobis qn p nulla remūdi homo facit s deū. Verbi grā Parētes diligūt filios. auferis vos qz ex isto amore inordinato nō faciatis aliqd s deū. cūdo ad demones vt sanent'. vel faciendo vsuras vt ditent' zc. Jtē filij diligūt parētes. vir vxorem z ecōuerso. attēdat' ne ppter h faciatis s deū. Et si diligitis diuitias. honores. dignitates attēdat' ne ppter h faciatis s deū. Scds rex ē timor inordinatus de amicis. Verbi grā. si aliqz amicus vel p'sanguine' vester pro aliqz crimine sit captus. z vos estis vocatus p iudicē sub iuramēto vt testis. z vos scitis veritatē. z vos timore punitōis eius iuratis false vici' estis z captiuus diaboli. Si dicit' veritatē estis victor. qz nemo timore debet iurare false. Pl' debetis timere deū qz aliqd aliud. Idē de illis qz timore gentiū obloquentium nolūt peere inimicis. cū dñs p'cipiat oppositū. Terc' rex est placētia corp'al'. s. comedēdi. bibēdi z dormiēdi. caueatis ne ex his faciatis p'tra deū. sed sitis victores. Quartus rex est tristitia. Aliqz tristantur de amissione amicoz vel pueroz innocentiū de quibz est gaudendū qn moriunt'. qz tales via recta vadunt ad paradysum. Aliqz tristant' de amissione bonoz zc. Tal' tristitia multos z multas captiuat in carcerē inferni. Jste rex vincit p bonā patientiā. Post victoriā habitā de istis q'ttuor regibz potestis cōdicare. z Melchisedech. i. sacerdos dei altissimi offeret vob panē z vinū. i. corpus xpi. qz est panis angeloz.

Ideo ap[osto]l[us] dicit. Probet aut[em] seip[s]m h[om]o. et sic de pane illo edat et de calice bibat. i. Corin. xj.

Tercia xp[ist]i excellētia q[ue] sedet a dextris dei ē auctas iudicial[is]. Jā scitis q[uod] i iudicio sedet iudex eminēter i[n] p[ar]tes. ita xp[ist]us in die iudicij sedebit i[n] throno ad iudicandū. De h[oc] Jobā. Apo[calypsis]. x. Vidi thronū magnū candidū. et sedentē sup[er] eū. a cui[us] p[er]spectu fugit terra et celū. et locus nō ē inuent[us] ab eis. Et vidi mortuos magnos et pusillos stātes i[n] p[er]spectu throni. et libri ap[er]ti sunt. et al[ter] liber ap[er]t[us] ē q[ui] ē liber vite. et iudicati sunt mortui ex his q[ui] sc[ri]pta erāt in libris s[ecundu]m opa ipsorū. Nota q[ue]rtuor q[ue] dicit. Primo ibi. Vidi thronū. vsq[ue] sup[er] euz. Quia Jhs xp[ist]us in die iudicij sedēs i[n] cathedra iudicabit d[omi]n[us] vnicuiq[ue] s[ecundu]m opa sua. p[er]tōrib[us] ipe[n]itentib[us] dabit damnatōez. bonis aut[em] dabit saluatōez eternā. Auctas. Fili[us] ho[m]inis ventur[us] est in gl[ori]a p[at]ris sui cū angel[is] suis. et reddet vnicuiq[ue] s[ecundu]m opa ei[us]. Mat. xvj. Sec[un]do ibi cū dicit. A cui[us] p[er]spectu fugit terra. vsq[ue] ab eis. Ecce mūdi p[er]flagratio. q[ui] cōis est sn[ati]a oim[um] doctoz q[ui] a[n] die iudicij erit p[er]flagratio. et tūc terra et celū fugiēt. q[ui] tū ad q[ui]litate[rum] q[ue]s mō habēt. Vñ ait d[omi]n[us]. Celū et terra trāsibūt. Luc. xxi. Tercio. vidi mortuos. vsq[ue] throni. Ecce mortuorū resurrectio. Post p[er]flagratōem ille q[ui] d[icit] n[on] bilo cūcta creauit: mortuos suscitabit. et venient audire sn[ati]am saluatōis vel damnatōis. Cogitate i[n] ista die q[ua]nt[us] timor[is] me[us] erit i[n] oib[us]. Jō orādo dicebat. b. Grego. Presta q[ui]sumus oipotēs de[us]. vt vnicu[m] tuū quē redēptorē n[ost]r[um] leti suscepim[us]. venientē q[ui] iudicet securi videam[us]. Quarto. et libri ap[er]ti sunt. Ecce merito[rum] retributio. Dicūt doctores gl[osi]fi et postille. q[uod] isti libri sunt p[er]scie. q[ui] mō sunt libri clausi. q[ui] null[us] p[otes]t ibi legere nisi tu met[us] et deus. ibi em[en] scribunt oīa bona et mala q[ue] facimus. et i[n] iudicio aperient[ur]. ita q[uod] p[er]tute diuina q[ui]libet poterit ibi legere. Boni laudabunt[ur]: dicitur. O q[ui] bonus ille fuit. licet superius iret optime indut[us]. t[ame]n ad intra portabat ciliciū. et sic de alijs. Mali aut[em] vitupabunt[ur]: dicēdo p[ri]mo de religiosis. O d[omi]n[us] falsarijs. videbatur de uotus. et ecce totū erat ypocrisis. et sic d[icit] alijs. Quinta mala abscondita repient[ur]. Jō ap[osto]lus. Nolite a[n] t[em]p[or]e iudicare q[ui]sq[ue] veniat d[omi]n[us]. q[ui] illuminabit abscondita tenebrar[um]. et manifesta bit p[er]silia cordiū. et tūc laus erit vnicuiq[ue]. s[ecundu]m bonis. et vituperiū vnicuiq[ue] malo. j. Coz. iij. Ecce q[ui]liter xp[ist]us habet auctē iudicialē. De h[oc] David. Parauit i[n] iudicio thronū suū. et ipse iudi-

cabit orbē terre i[n] eq[ui]tate: iudicabit p[ro]p[ri]os i[n] iusticia. ps. ix. Flora parauit. s. q[ui]n fuit iudicatus. Job. xxxvj. Cā tua q[ui]si impij iudicata ē. cām iudiciūq[ue] recipies. Pater g[er] q[ui]re d[icit]. Assūptus ē i[n] celū. et sedet a dextris dei zc.

Infra octauas ascensionis

Sermo alius

Qui crediderit et

baptizatus fuerit salu[us] erit. Mar. vi. Quia multi sumūt occasionē maleleuiēdi ex v[er]bo p[ro]posito ip[s]m male intelligēdo Jō ad corrigendū vitā et p[er]tā mala volo ip[s]m nūc declarare. Sed p[ri]mo salutē s[ecundu]m maria. Hoc s[er]mō ē d[omi]n[us] vltimis q[ui] xp[ist]us dixit i[n] hoc mūdo i[n] die ascensionis. Quē debuit i[n] die ascensionis de h[oc] mundo recedere dixit. Qui crediderit et baptizatus zc. Dicūt g[er] illi q[ui] nō intelligūt h[oc] s[er]mō Tertū ē q[uod] xp[ist]us ponit saluatōem i[n] duob[us]. s. i[n] credētia et i[n] baptismo. Cū dixerit. Qui crediderit zc. Quare g[er] vos frēs et sacerdotes t[ame]n restringitis dicētes q[uod] oportet facere p[en]itiam. p[en]teri. p[en]fiteri. restituere. remittere. audire missas. s[er]mones. orare et h[om]ōi. Quare vos tot imponitis. cū xp[ist]us fecerit viā paradisi leuē. cū decet intelligere q[uod] sufficit ad salutē q[uod] h[om]ō habeat fidē i[n] corde et sit baptizatus. Et sic dāt se p[er]t[us] et male vite dicēdo. ex q[ui] ego habeo fidē. et sum baptizatus: sufficit salu[us] ero. q[ui] xp[ist]us b[ea]t[us] sciebat q[uod] ē necessariū ad saluatōem. Ecce q[ui]o male intelligūt verbū. Qui crediderit zc. Jō p[er] declaratōe sciendū. q[uod] ista duo s[er]ba crediderit et baptizatus fuerit sunt futuri t[em]p[or]is i[n] iudicij mōdi. et habēt duo t[em]p[or]a. s. p[er]terit[us] t[em]p[or]is et futuri. Si aut[em] cū d[icit]. q[ui] crediderit et baptizatus fuerit. intelligat de t[em]p[or]e p[er]terito solū. hoc ē falsum. et etiā error. q[ui] tūc oporteret p[ro]cedere q[uod] Judas eēt salu[us]. q[ui] credidit et p[er] xp[ist]m baptizatus fuit cū alijs ap[osto]lis. Tūc posito q[uod] aliq[ui]s xp[ist]ian[us] habuerit fidē catholicā i[n] corde. et baptizatus fuerit. sed post inter agarenos abnegat fidem et morit[ur]. nōne[sc]at[ur] damnat[us]. imo. et cui dubium. Nō g[er] intelligit de p[er]terito. sed de futuro t[em]p[or]e q[ui] crediderit. H[oc] ē. i[n] hora mortis. fidē catholicā. et i[n] corde habuerit. et baptizatus. i. i[n] hora mortis mundiciā baptismalē habuerit: salu[us] erit. Quid em[en] ē esse baptizatus nisi a peccatis esse mundatū. Qui ergo i[n] hora mortis inuenit i[n] credētia diuinali et mundiciā baptismali. salu[us] erit. Non em[en] sufficit credidisset baptizatus fuisse. Omnes nos xp[ist]iani iam sum[us] p[er] baptismū mundati. sed nūc nō sum[us] omnes

mūdi. Nota ad h̄ similitudinē de rege q̄ i sua ciuitate p̄conisauit di. Quicūq; mihi fidelis fuerit mecum p̄debit. Et fuit q̄dā rusticus regi fidelis. q̄ audita p̄conisatōe bono mane manū lauit. Deinde iuit ad agruz seu ortuz. et vsq; ad horā p̄andij reuoluit hinc et inde sterco. Hora autē p̄andij q̄n̄ audiuit trompetas. ipse cito venit ad p̄andij. sed q̄n̄ reuidit manū suas immūdas: fecit eū punire. siue fecit eū suspendi. Ita in p̄posito rex n̄r̄ d̄ns n̄r̄ Jhs̄ x̄ps̄ inuitauit nos om̄es ad nuptias paradisi di. Qui crediderit z̄ mane lauam⁹ nos. s. cū sumus pueri i baptismo. sed post reuoluēdo sterco petōz: sordidamur i māib; tangēdo z̄ i oculis respiciēdo. in ore loquēdo z̄ i gula. finalit̄ i toto corpore. Ideo oportet itez abluere non p̄ baptismū. qz̄ nisi semel h̄z̄ eff. caciā. J̄o oportet ut p̄ p̄niam mūdēmur. Ideo x̄ps̄. P̄niam agite: appropinquabit̄ z̄. Mat. iij. Ecce quō sunt decepti q̄ dicūt bec. Qui crediderit z̄. Ideo dicit scriptura. Qui baptizat a mortuo. i. a petō mortali. z̄ itez tangit mortuū. qd̄ p̄dest lauatio ei⁹. Eccl̄. xxxij. Nota. Quid prodest lauatio eius. q̄i dicat nihil. Intellectus ver⁹ ē iste. Qui crediderit. s. i sine hora mortis. z̄ baptizat⁹ fuerit. idēz de futuro. s. in fine salu⁹ erit. Patet thema. Et sic sum i materia p̄dicāda. Nō sup̄ isto p̄bo ad Heb̄. vj. Baptismatū doctrine. sup̄le sunt. tangūt glose q̄nq; baptismata ad saluatōem hoim.

- Prim⁹ est de aqua baptismali.
- Secūds de gr̄a spūali.
- Terc⁹ de sanguine martyriali.
- Quart⁹ de miscōia penitentiali.
- Quint⁹ de igne purgatoriali.

Et de quibet istoz pōt dici thema. Qui crediderit z̄ baptizat⁹ fuerit. s. aliq̄ istoz modoz. salu⁹ erit. Dico q̄ p̄m⁹ baptism⁹ ē aqua sacramentalis. Iste autē ē p̄m⁹ z̄ p̄ncipalior z̄ cōmunior alijs. z̄ p̄mū eccl̄ie sacramentū. Iste mūdant nō solū pueri a petō originali. sed etiam iudei adulti et alijs infideles ab oib; petis et culpa z̄ pena. etiā si h̄zent oīa petā mundi De hoc vide sanctū Tho. in. iij. di. iij. vbi dicit. q̄ paruuli mundant̄ ab originali. et dant̄ eis p̄ntes infuse. Adultis h̄o fit remissio culpe p̄ pene. nisi fide accedāt. De isto baptismo dicit articulus fidei. Confiteor vnū baptismā in remissionē petōz. Si autē dicat. Vos frater dicitis q̄ sunt q̄nq; baptismata. articulus fidei nō ponit nisi vnū dicēs. Confiteor vnū baptismā z̄. R̄ndeo. q̄ articulus fidei nō

solū loq̄tur de baptismo aq̄. q̄ d̄r̄ eē vn⁹ tripl̄i cōrōne. s. p̄pter vnitatē materie. p̄pter vnitatē forme. z̄ p̄pter vnitatē vsus. De p̄mo vnitas materie hui⁹ est aqua naturalis. qz̄ cū aq̄ artificiali ut rosacea. nō pōt dari baptism⁹. oportet q̄ detur cū aqua naturali siue sit de fonte flumine. puteo vel mari. Hoc oīdit x̄ps̄ i suo baptismo. q̄ non cū aqua artificiali sed naturali baptizari voluit. Auētas. Saluator noster aq̄s iordanis baptizari voluit. ut tactu sue mundissime carnis vim regeneratiuā cōferret om̄ib; aq̄s. sup̄le naturalib; q̄ nō ē nisi vna specie. Secūdo d̄r̄ vnū p̄pter vnitatē forme. q̄ est ista. Ego te baptizo in noie patris z̄ filij z̄ spūss̄cti. ibi nō mutādo. nec addēdo vel minuēdo. Auēnt̄ hic clerici z̄ etiam vetule q̄ aliqui baptizant p̄pter piculū. z̄ aliq̄ nesciētes formā dicūt. Ego te baptizo in noie sc̄tē trinitatis z̄. Nota de vetula q̄ dicit se baptizat se illū magistrū in theologia. Nāc formā oīdit x̄ps̄ q̄n̄ debuit celū ascēdere dicēs. Euntes docete oēs gentes: baptizātes eos in nomine patris et filij z̄ spūss̄cti. Mat. xxvij. Tercio d̄r̄ vnū p̄pter vsū siue practicā quā seruam⁹. qz̄ nō dat nisi semel. eo q̄ rep̄ntat passiōē x̄pi et mortē. q̄ solū semel fuit mortuus. Nanc rōem tangit apls̄ di. X̄ps̄ resurgēs et mortuis: iā nō moris: mors illi ultra non d̄na bit. Ex em̄ mortu⁹ ē petō: mortu⁹ est semel. q̄ aut viuit: viuit deo. ad Ro. vj. Ecce q̄re dicit articulus fidei. Confiteor vnū baptismā i remissionē petōz. Ideo Actū. ij. legit q̄ cū Petr⁹ p̄dicasset: iudei p̄puncti dixerūt aplis̄. Quid faciem⁹ viri fr̄es. R̄ndit Petr⁹ dicēs. P̄niam agite. z̄ baptizet̄ vnusq; vsq; vestz̄ in noie Jesu x̄pi. in remissionē peccatoz. i. in fide Jhu x̄pi. De isto baptismo dicit thema. Qui crediderit. s. in hora mortis. z̄ baptizat⁹ fuerit: saluus erit. Secūdo baptism⁹ ē de gr̄a spūali. Nō infidelis cupit baptizari. z̄ nō habet oportunitatē. nec ipse met pōt se baptizare. oportet em̄ ab alio baptizari siue recipe baptismū. Quia sicut nullus posset seip̄z generare. nec etiā baptizare. cū sit alia generatio. z̄ moritur cū tali desiderio. dico q̄ baptizatus ē nō baptismō fluminis sed flammis. i. spūss̄cti baptismō spūali. in fonte spūss̄cti. De isto auctoritas. Iohes baptizauit aq̄. Ecce p̄mū. vos autē baptizabim̄ spūss̄cto. Ecce sc̄dm. Act. i. Nota q̄ iste baptism⁹ secūdus nō est tāte efficacit̄ p̄m⁹ sed saluat hoim fm̄ quantitātē fidei z̄ deuotōis. Prim⁹ em̄ dat characterem

indelibile. q̄ ē q̄dā ornat⁹ q̄si stellā bñs i frōre. ex h̄ singularit̄ gliaz hñt i paradiso. vbi cogit̄ statim dñi aīa intrat celū si iste fuit baptizat⁹. z nō iste ex isto caractere. Itē q̄ p̄m⁹ baptis m⁹ remittit oīa p̄cā. nō solū a culpa s̄ etiaz a pena. Iste autē sc̄ds dat remissioz p̄ctōz a culpa s̄ nō a pena. nisi f̄m q̄titarē fidei z deuoti onis. Ho. miraculū qd̄ legit̄ i vita. b. marti ni d̄ cathecumino mortuo p̄ eū suscitato q̄d̄i xit se fuisse ductū p̄ vias tenebrosas ad pur gatoriū. sed oīoibz. b. martini fuit suscitāt⁹. q̄ p̄ eo flēs orabat dubitādo ne eēt dānat⁹. Iste sc̄ds baptism⁹ grē spūal̄ dat nobis etiā xp̄ia nis magnā solatiōz. Vñ si aliq̄s n̄m dubi taret di. O miser qd̄ scio ego si sū bñ baptiza tus qz forte fui baptizat⁹ ab ignorante siue a vetularē. Iō qd̄ erit d̄ aīa mea. Iō ecce sola tio. Posito casu q̄ baptizās errāuit in forma vel i intētōe. sed tu nesci. qz si scires de cetero faceres te baptizari. H̄ sufficit. z iā es baptiza tus baptismō flamis. Hec declaratio abstra hit ab illa auēte apli. ij. Loz. viij. Si em̄ vo lūtas p̄mpra ē f̄m id qd̄ h̄z accepta ē. nō f̄m id qd̄ nō h̄z. Nota. Volūtas p̄mpra est. s̄ desi derādo illud qd̄ nō h̄z. accepta ē. supple apud deū. f̄m illud qd̄ h̄z. s̄. desiderū v̄l. p̄mptitudi tē. Iō null⁹ debet itez baptizari: nisi eēt cer tus q̄ nō eēt baptizat⁹. Sed d̄ puer⁹ p̄nis q̄ nō hñt libez arbitriū nec volūtatē: est piculū Vñ si puer q̄ portat ad baptismū moreret in via nō saluatur. Rō. qz non habet voluntatē Si dicatur. Nunq̄d saluat̄ i fide parētū. Di co q̄ nō. nisi recipiat baptismū. qz non habet p̄mptitudinē volūtatē. Iō multū debēt ca uere mulieres. ne pueri moriātur sine bap tis mō. Sed si adult⁹. iude⁹ v̄l. agarenis vadēs ad baptismū recta intētōez nō ficta: moritur in via. talis saluat̄ p̄pter p̄mptitudinē volūta tis. Iō xp̄s. Ego sitiētī. i. ardentē desiderātī dabo de fonte aq̄ viue gratis. Apoca. xxi. De isto dicit̄ thema. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit. non solū baptismō flumis sed flamis. salu⁹ erit. Tercel⁹ ē de sanguine martyriali Qñ em̄ non baptizat⁹ baptismō aq̄ interfici tur p̄pter xp̄m: saluat̄. vt patet de rethoribus adductis ad disputandū euz b̄tā katherina. Dic hystoriā. z quō sine dolore mortui sunt. De h̄ baptismō dicit̄ xp̄s martyribz. Calicē qd̄ ego bibo biberis. z baptismō q̄ ego baptizo baptisabimi. Mar. x. Nota. calicē. i. passionē. qz sicut calix cōtinet certā mensurā sic i passione martyz nihil fiebat sine mensu

ra. sed f̄m mēsurā certā a deo ordinatā. Iste baptism⁹ est minor in aliq̄. Minor est in hoc qz nō dat caractere vt p̄m⁹. Vñ illi. l. retho res nō habēt caractere. sed ē maior in h̄. q̄a nō solū purificat vt baptism⁹ aque a culpis z penis. sed etiā sanctificat creaturā. ita qd̄ ea fiat festū. Iō Iohes. Beati q̄ lauāt stolas su as in sanguine agni. vt sit ptās eoz in ligno vite. et p̄ portas intrent ciuitatē. Apoc. xxiij. Nota. Beati q̄ lauāt stolas suas. i. corpa sua Rō. qz sicut vestis coopit corpus. ita corpus coopit aīam. in sanguine agni. Quare nō di cit in sanguine pp̄rio. Rñsio. qz modicū valet effundere sanguinē pp̄riū. qz cū sit infect⁹ pec catis. non posset lauare animā. oportet gl̄a nare i sanguine agni. Ideo de martyribz d̄. Hi sunt q̄ venerūt ex magna tribulatiōe. et la uerūt stolas suas. z dealbauerūt eas i sangui ne agni. Apoc. viij. Sed qd̄ si aliq̄s p̄ xp̄o mo ritur. z nō occidit̄ z nō effundit sanguinē. q̄a suspēditur vel submergit̄ vel suffocatur. v̄l. fa me morit̄. nunq̄d ē martyz. Dico q̄ sic. qz i s̄a guine. i. p̄ fide xp̄i moritur. Item. vt sit pote stas eoz in ligno vite. supple ad accipiēdū fru ctus ē. Lignū vite ē xp̄s qz facit fruct⁹ totius scientie. gaudij z leticie charitatis z sanctita tis z eterne vite. Et p̄ portas. i. vtutes intrent in ciuitatē. s̄. celestē. Non d̄ p̄ portā in singu lari. sed p̄ portas i plurali. ad ostēdendū qd̄ nō solū sint martyres illi q̄ occidunt̄ p̄ fide xp̄i. sed etiā p̄ quacuq̄ vtute vel iusticia manute nēda. Vñ Iohes baptista martyz ē. qz eccle sia dicit. Prepotēs martyz heremiqz cultoz. tñ non p̄ fide. qz nulla q̄stio sibi fiebat de fide sed p̄ vtute castitatis. qz rep̄hēdit Herodē de luxuria. mortu⁹ ē z decapitat⁹. Marci. vi. D̄t̄ martyres eēt i h̄ mōdo si vellēt. Verbi gr̄a Qñ aliq̄s videret aliquē deū blasphemantē. etiā dñm vel regē. z aliq̄s rep̄hēderet eū. si oc cidere martyz efficeretur cū Iohē. qz maio rē rōez habet martyriū q̄ Iohes. qz plus pec cat blasphemator q̄ fornicator. Itē. si q̄s oc cidit̄ qz defendit cōitatē: iuste martyz ē. Itē si dñs occidit scutifez qz nō vult vocare mere tricē. martyz ē. z p̄ portā castitatis intrat ci uitatē paradisi. Idē de muliere maritata nolē ti p̄sentire viro. eā indebiterē. Itē de notario vel teste nolēte facere falsum instr̄m. z occidit̄ martyz efficeret. z p̄ portā iusticie intrat ciui tatē celestē. Ecce q̄lit̄ diē. p̄ portas. i. vtutes. De isto dicit̄ thema. Qui crediderit z bap tis zat⁹ fuerit. Quart⁹ ē de mia p̄niali. Iste

opteret nos baptizari. qz licet fuerim⁹ bap-
 zati baptismo flumis. tñ de post facimus tot
 pctā qz maculam⁹ nos turpit. tā corp⁹ qz aia³
 Jō nō habem⁹ aliud remediū nisi mie pñial.
 scz i corde pteri de pctis. recipe ppositū de ce
 tero nō peccare. z debem⁹ recipe ppositū pfitē
 di. Et cū vna gutta lacrimaz pl⁹ faciet et la
 uabit qz cū tota aqz maris. z tūc restat pena i
 purgatorio. Dñ baptis⁹ mie pñialis. qz isto
 aia peccatrix lauat i fōte misericōie dei. De isto
 dicit scptura i figura Judith. Exibat iudith
 noctibz in vallē bethuliez baptizabat se i fon
 te. Judith. xij. Nota. Judith. i. p̄fessio. fm in
 terptatōez hebraicā: exibat noctibz. Noctes
 in scptura significāt pctā. sed dies grām z bo
 nā vitā. Qui ambulat i tenebris nescit q̄ va
 dit. Ergo ambulate dñ lucē habet. vt nō te
 nebre vos p̄phēdant. Joh. xij. Exibat ḡ no
 ctibz. scd cogitandū pctā cū dolore z p̄tricio
 ne. Et p̄cordat David di. Laboravi in gemi
 tu meo: lauabo p̄ singulas noctes lectū. glo
 sa. p̄ singula pctā. Nota. qz si q̄s peniteret de
 vno pctō z nō de alio nihil valet. Jō p̄fessor
 debet interrogare a p̄fite z pctōe. z penite
 mi de oibz istis pctis. si dicit sic. nisi d̄ tali z ta
 li. nihil valet. nec ē absolued⁹. Nota. i. vallē be
 thulie. i. pñie. nō dicit in montē. qz pñia req̄
 rit hūilitatē. vt patet in opibz pñie. p̄mo i con
 tritōe. in q̄ cor leonis p̄ supbiā restringit per
 hūilitatē. z pctō: p̄trit⁹ dicit. O miser qd erit
 de me. Cōtritio si vera ē nō ē sine humilitate
 Scdo in p̄fessioe humiliādo se. q̄stūcūqz sit
 magn⁹ dñs: flexis genibz debet p̄fiteri. Jtē dī
 cēdo mala z pctā sua q̄si sediffamādo. Ecce i
 valle bethulie. Jdē de alijs opibz misericōie. q̄
 oia hūilitatē importāt vt ozo flexis genibus
 Jeiuuū hūiliat corpus. elemosyna bursam.
 remissio iniuriarū cor. Ecce qualiter humili
 tas pñie est fons diuine misericōie. aiam purifi
 cās. ḡ lauami. s. p̄ pñiam. mūdi estote. anferre
 malū cogitationū v̄iaz ab ocul⁹ meis. Isa. j.
 De isto dicit thēa. Qui crediderit zc. Qui
 tus ē de igne purgatorij. Dicūt aliq̄ ignorā
 tes qv̄ltra mare sūt gētes q̄ baptizant igne.
 Hoc nihil valet. qz de⁹ in h̄ mūdo nō institu
 it baptisū ignis sed aqz. Sed ex sua nimia
 misericōia in alio mūdo instituit baptisū ig
 nis purgatorij. vbi baptizant penitētes q̄ nō
 pacta pñia p̄digna decedūt. Verbi grā. Dñ
 morit penitēs q̄ de pctis habuit p̄tricioz. sed
 nō tantā sic pctā sua req̄rūt ad dimissionem
 culpe z pene q̄ fuit p̄fessus zc. z morit. statim

aia ducit ad iudiciū. z dicit xps angelo. Ba
 ptizet in fonte ignis purgatorij. vt munde⁹ a
 macul. Nota modū q̄liter ab angelo tanqz a
 sacerdote immergit zc. De isto auētas. Dice
 bat iohes. Ego quidē bap̄zovos i aqua. q̄
 aut post me ventur⁹ ē fortior me est. Ipse vos
 baptizabit in spūsancto z igni. Matthei. iij.
 Nota. fortior. qz iste baptis⁹ valde est penal⁹
 Ipse. s. xps vos baptizabit in spūsancto. qz ḡ
 tia est spūsancti q̄ in alio mūdo habeam⁹ lo
 cū pñie ignis z p̄ ignē. Scdm grāmaticā an
 tiquā dicebat igne vel igni in ablatiuo. Jō
 p̄nt dicere aie qñ exiunt de isto baptis⁹ ig
 nis purgatorialis. Transiuim⁹ p̄ ignē z aquā
 z eduxisti nos in refrigeriū. ps. lxxv. Nota. p̄
 ignē z aquā. quare p̄mo ponit ignē cū p̄n⁹ ba
 ptisē aqua. Rūdeo. qz ignis est fortior z p̄n
 cipalior. Ideo d̄ p̄oribz p̄or ē speculario. No
 ta qz solū xpiani intrant purgatorij. De isto
 dicit thema. Qui crediderit et baptizat⁹ fue
 rit saluus erit zc.

Dñica infra octauas ascensionis dñi

Sermo. v.

Hoibus hono

rificet de⁹. Habet⁹ s̄bū istō origi
 nalit. i. p̄. iij. z recitatie in epla
 currētis dñice. Hoc s̄bū indiget vna breui
 declaratōe. Pro q̄ sciendū. qz dicūt oēs san
 cti doctores loq̄ntes de mūdi creatōe. Deus
 creauit mūdū duplici rōne. Prima ex parte
 hoim fuit necessitas z utilitas. Scda ex pte
 dei z pncipal⁹ fuit p̄ honore z glia sua. De p̄
 ma. sciebat de⁹ qz hoies indigebāt loco firmo
 ad habitandū. laborādū. seminādū. colligen
 dū. nutriendū iumēta p̄pter h̄ creauit de⁹ ter
 rā. Jtē sciebat qz hoies indigebāt aqz ad lauā
 dū. bibēdū. nauigādū zc. Jō creauit de⁹ ma
 re z fontes z flumina. Jtē qz habebāt respira
 re. ideo fecit aerē. Jdē de igne ad calefacien
 dū z ad p̄parandū alimenta zc. Jtē qz indige
 bam⁹ lumine fecit solē p̄ die. lunā z stellas p̄
 nocte. Jtē sciēs qz terra nō germiaret sine in
 fluētij. ideo fecit planetas. Jtē sciēs qz mori
 mur. fecit celū p̄ bonis. z carcere⁹ inferni p̄ ma
 lis. Istā p̄mā rōem tāgit scriptura di. Siue
 mund⁹ siue vita siue mors siue p̄ntia siue fu
 tura. oia em̄ nra sunt. i. Coz. iij. O q̄stū debe
 rem⁹ ipm diligere qz tm̄ fecit p̄ nobis. De
 scda rōne pncipal⁹. s. p̄ honore z glia sua vt in
 mūdi creatōe cognoscat ei⁹ potētia diuina. q̄
 q̄ talia ex nihilo fecit potēs est. Jtē vt cogno

scat' et sapia i mūdi gubernatōne. Itē et clemētia i oim pūsiōe. Itē et misericōdia i bonorū pmtatōe. Et et iusticia i maloz dānatōe. Ecce scda rō pncipal' qre creauit de' oīna vt a nobis laudat. honoret et glificet. Nota ad h' similitudinē de potētissimo rege hūte palaciū p se. sed gētes sue nō habebāt domos. villas vel ciuitates. sed vivebāt i nemoribz. q' suis p prijs sumptibz edificauit eis vnā pulcrā ciuitatē duplici rōne. Prima ppter necessitatē et vtilitatē gentiū suarū. Scda p honore suo. Ita etiā de deo dicitur q' habebat palaciū sue eternitatis vbi habitabat. s. p nob' creauit celū et terrā. p honore suo vt oñderet suā misericōdiam abūdātē et iusticiā rigorosā. Ido dicit scriptura. Regi scloz immortalī. inuisibili soli deo honor et glia. i. ad Thim. j. Utilitas est hoim. sed honor et glia sunt dei. Ido sicut de' nō tāgit pte nraz sed totā vtilitatem dimittit nobis. ita etiā nos nō tangam' pte suā qren/tes honore seu gliam nraz sed dei. q' soli deo debet honor et glia. Ido dicit thema. In oibz honorificet de'. patet thema. Occasiōe hui' pbi amore vti q' sui i sacra scriptura q' sūt et quot in q' debem' deū honorare. Et inueni q' sunt quattuor in summa.

Primo debem' dare deo de corde amorē supernalem.

Secdo de ore laudem spalem.

Tercio de corde rigorē virtualē.

Quarto d' bonis extioribz pncipalitatē. Et de quattuor loquit' thema di. In oibz supple bonis honorificet de'. Dico em' primo rē. Licet em' dedeam' diligere p' em' et matrē sorores. parētes et amicos. vitā ppriā et famaz. sup oia tñ diligēd' ē de'. q' diuino amori nō ē pponēdus amor alicui' rei create. nec patris nec matris rē. Sed amor creatoris sit i corde quasi oleū in lampade. q' debet oīmbz dilectōibz supnatate. Si vis bene soluere debitum deo facias q' amor p'ris et matris rē. sit in corde tuo vt aqua frigida nō supnatando. Amor aut' dei sit vt oleū in lampade calidū et natans. al' nō soluis deo. Ecce qd dicit ipse met. Qui amat patrē et matrē plus q' me. nō est me dignus. supple habere in hoc mūdo p gratiam et benedictōem. nec in alio p gliam et saluatōem. Et qui amat filiū aut filiā sup me nō est me dignus. Mat. x. Questio moralis. Diceret aliquis. Pater ego diligo deum sup omnia. detis mihi aliquod signū. Ideo ego dabo signū vobis. quia multi credūt di-

ligere deū sup oia et nō faciunt. Ad pbatoēz. si vos habetis duos amicos et illi discordāt inter se. et vos facitis partē cum altero illorū. signū est q' pl' diligitis illum q' alterū. Sic in pposito. Nos diligimus patrē et matrē. et dñm. Ecce venitis ad punctū in quo oportet facere vel contra deū vel contra creaturā dilectam. Si amore creature facitis contra deum. signū est q' plus diligitis creaturā q' deum. Si oppositū. signū est q' pl' diligitis deum. Verbi gratia. Si filius vester infirmatur. et dicit vobis q' vadatis ad diuinos vel pcuratores. et deus pcepit oppositū q' nullus vadat. et necessitas et amor filij te inclināt q' vadas. p'erea certū est q' plus diligitis filiū q' deū. Item si pdidisti taceam argenteā vel pecuniam. vel aliquod iocale. et cupis illō inuenire. et dicit q' vadas ad sortilegos diuinos. et deus pcepit q' nulla de causa recurremus ad eos. si vadis ad sortilegos. certū est q' plus diligitis taceam et creaturā q' deū. Item de amico capto etiā de se vt homo dicat veritatem. cogit medio iuramento. et deus pcepit q' p toto mūdo saluando nō faciam' falsū iuramentū. Si p vite pseruatione amici vel sui ipsius falsum iurat. plus creaturam q' deum diligit. Quot sunt qui dicunt se amare deū et mentiunt. quia p vno denario vel p vna parua re ne soluant iurant false. Nota q' peccatū est et magnū iuramentū falsum. Et fac gradus peccatoz in manu dicēdo. Magnū peccatum est furtus. sed maius peccatū est fornicatio simplex. et maius adulterium. et maius homicidiū. sed sup omnia ista mai' est falsum iuramentū. Et licet in hoc mūdo pl' puniatur homicidiū. tamen apud deum pl' punietur falsum iuramentum. Ratio. Quia homicidiū est peccatū contra primū. Sed iuramentū falsum est dicere contra deū. tangit em' coronam dei. Vnde peccatū aggrauatur et dignitate p'one in quaz peccat. De hoc vide sanctum Thomā prima secūde. q. lxxij. arti. ii. Ideo summope canendū est p iuriū et falsum iuramentū. Ecce signum maioris dilectōis. Ideo Gregorius. Probatio dilectionis exhibitio est opis. Quando autē quelibet res dilecta postponitur ne dei preceptū transgrediat. quis tunc deus sup omnia diligere p'probat. Ideo rps. Qui habet mandata mea et custodit illa. ille est qui me diligit. Joh. viij. Qui habet mandata mea. s. in corde. et seruat ea. s. in ope. ille est qui me diligit.

Qui autem diligit me: diliget a patre meo. et diligam eum. et manifestabo ei meipsum. Ecce quid est amor supernalis. Et poterimus dicere thema mutando vnum verbum dicentes. In omnibus. scilicet precordibus. amen deus. scilicet ipsum laudando. benedicendo et glorificando. Dico secundo. Rō pulchra. Cōis experientia docet. quod quilibet debet pro tempore assuescere officio de quo se habet vivere. Iō pater si vult quod filius suus sit notarius. iam quoniam puer ostendit sibi litteras et scripturam. Item si sartor vel sutor. et sic de alijs. Non videamus quod officium habebimus in alio mundo. de quo vivamus. In celo enim non sunt sartores vel sutores. quia vestis glorie nunquam rumpitur. sicut nec vestis solis et stellarum et lune. nec sunt sutores vel argentarii etc. Solū est ibi officium laudandi deum. sicut tu delectabiliter comedis vel bibis quoniam esuris vel quoniam habes sitim. Ideo dicebat David. Beati qui habitant in domo tuadomine: in secula seculorum laudabunt te. psalmus. lxxxiij. Fiat gratia. Quilibet tenet addiscere officium de quo vivat. et nos in alio mundo habemus vivere de officio laudandi deum. Iō iam hic in presenti mundo debemus addiscere hoc officium et linguam nostram abilitare. Sed sunt multi miseri qui addiscunt officium inferni. quod est maledicere. iurare. blasphemare etc. ut dicit beatus Iohannes. Estuauerunt boves estu magno. et blasphemauerunt nomen dei. Apoc. xvi. Et loquitur de damnatis. quia ignis noster frigidus est respectu illius inferni. Et quot sunt modo in hoc mundo qui addiscunt istud officium qui statim quoniam habent iram blasphemant. Illi autem qui debent esse et vivere in paradiso cum angelis. iam hic incipiunt laudare deum et benedicere orando etc. Quilibet talis poterit dicere cum David. Benedicam dominum in omni tempore: spiritus laus eius in ore meo. psalmus. lxxxiij. Nota quod dicitur in omni tempore refertur ad ecclesiasticos qui omnibus horis canonicis habent benedicere deum. que sunt septem. et dicunt in memoriam passionis. Tales tenent consilium. Thobie dicentis. Omni tempore benedic deum. et pete ab eo ut vias tuas dirigat. et consilia tua in ipso permanant. Thobie. iij. Nota. Pete ab eo ut vias tuas etc. Et si tu dicis devote et diligenter matutinas. deus diriget viam tuam per viam humilitatis. et superbia. Si prima diriget viam tuam per viam misericordie et liberalitatis. contra avariciam. et sic de alijs virtutibus. Ex dicitur. Semp laus eius in ore meo refertur ad laicos. qui mane et vespere semper debent orare. quasi iugis sacrificium offerant deo. quod offeram hostiam laudis semper deo. id est fructum labiorum confitentium nomini eius. ad Hebr. vi. Dico tercio

et scilicet per penam ieiunij vigiliarum etc. Si rex committeret castrum custodiendum militi. qui sciens castrum regi rebellare quod placeret regi si ille miles prudenter et cum rigore teneret castrum ne posset rebellare. Sic cuiuslibet nostrum commissum est castrum corporis. et habitatores. scilicet quoniam sensus. inclinationes et membra vellent contra deum rebellare. Sensus enim et cogitatio humani cordis in malum propria sunt ab adolescentia sua. Beatus viij. Item. Sapientia carnis inimica est deo. Legi enim dei non est subiecta. Rom. viij. Quantum ergo placebit regi tempore. si cum rigore penitentie prudenter custoditis castrum. et notabiliter talis remunerabitur ab eo. Iō apostolus Ego quod sic pugno non quasi aere verberas. sed castigo corpus meum et in servitutem redigo. ne forte cum alijs predicaverim ipse reprobus efficiar. ad Cor. ix. Ecce qualiter penitentia est necessaria. Dicunt stulti. Et quid proficit deo mea penitentia vel ieiunium etc. Respondendum est his stultis. Et quid proficit regi quoniam miles custodit sibi castrum. Nonne de hoc rex habet honorem. servitium et gloriam. Immo dicit apostolus. Obsecro vos fratres per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem. sanctam. deo placentem. rationabile obsequium vestrum. ad Roma. xij. Ideo dixit thema. In omnibus. supple corporibus. honorificetur deus. scilicet per penam. Empti enim estis precio magno. prima ad Corinth. vi. Dico quarto quod debemus dare deo de bonis exterioribus. Deus non indiget pane. vino. et alijs pro se. sed pro suis servitoribus. Sicut nec rex expendit pro se omnes redditus. sed indiget pro servitoribus. In rebus est de honorandis principaliter. Et hoc fit soluendo iuste decimas et primitias. et dando pauperibus elemosinas amore sui. Multum honorat patrem qui filiis suis pauperibus dat elemosinam. Nota parabolam de illo magno domino qui dimissis filiis iuit peregrinationem. Filiis autem de pauperibus. quidam dabat eis elemosinam amore patris etc. Iste dominus est christus iesus. Auctoritas. Honora dominum de tua substantia. et de primitiis omnium frugum tuarum da pauperibus. et implebunt horrea tua saturitate. et vino etc. Proverb. iij. Nota. Honora dominum. id est dando decimas etc. Secundo. da pauperibus. Si dicas. mihi deficiet etc. non est verum. immo magis abundabis. Ecce quod dicitur. Et implebunt horrea etc. Sed hic multum deficiunt divites qui nolunt dominum honorare. dando vel mutuando sine usura. Nota hic spes et rationes usure. Deo gratias.

De eadē dñica. Sermo. vi.

Habe oia charita

Habe oia charitas. Verbum istud habet textualiter in prima canonica petri. c. iij. et recitatur in epistola curretis dñice. Pro hoc ubi declaratio et materie predicande introductione sciendum. quod doctrina est cōis in sacra theologia. certa et vera. quod inter omnes virtutes morales et theologicas virtus charitatis est maior. principalis et excellentior. Patet hoc primo in virtutibus moralibus. Nam virtutes morales solū habent per obiecto creaturas. quod solū habent suū actū. officiū seu opationē in rebus creatis. Verbi gratia. Quid est virtus prudentie nisi quod in periculo huius mundi siue anime siue corporis vel bonorum habet sciat gubernare se. et obiectū suū in creaturis est. Item. Quid est virtus iusticie. nihil aliud est nisi quod in negocijs huius mundi questionibus. litigijs etc. de vicinis quod suū est. et suū officiū est circa creaturas. Idem de virtute temperantie. Quid est virtus temperantie nisi quod in delicijs huius mundi habet sciat tenere mensurā. Idem de fortitudine quod in periculis et laboribus. tribulationibus angustijs et persecucionibus habet non dimittit bonā vitā nec bona opera. Idem de humilitate. quod in honoribus. officijs. dignitatibus habet non exarscat limites. sed cognoscit suā fragilitatē. Idem de virtute misericordie. quod in bonis spiritualibus et temporalibus subveniat indigentibus. Idem de castitate. ad quam pertinet custodire se ab actibus verecundis luxurie. Idem de patientia. quod in iniurijs non accipiat hō vindictā. et sic de alijs. Patet ergo quod omnes virtutes morales suū actū. effectū. officiū et opationē habent circa creaturas. et etiā obiectū earum aliqd creatū est. Charitas solū deū habet per obiecto. quod charitatis est diligere deū pro se. et primū propter deū. Totū hoc est diligere deū unica ratione. Quia dicit philosophus quod ubi unū est propter alterutroque unū. Verbi gratia. Uos diligite sanitatē. et diligite medicinā amarā pro sanitatē. et tota ratio amabilitatis est in sanitatē. Sic nulla creatura est amabilis de se amore charitatis. sed propter deū in quod est imago dei. Patet ergo quod charitas excellit virtutes morales. Auertat. Induite vos sicut electi dei sancti et dilecti viscera misericordie. benignitatē. humilitatē. modestiā. patientiā etc. ubi enumerat multas virtutes morales. **S**up oia autē charitatē habentes. quod est vinculū perfectōis. ad Col. iij. Hora. Induite. quia virtutes sunt vestes anime. et ideo philosophus in ethicis virtutes vocat habitus. Et sicut religiosus sine habitu dicitur apostata. ita anima sine virtutibus est abominabilis deorum omnibus sanctis. **S**up omnia autē charitatē habentes. Ecce quō ponit sup omnes virtutes morales. Ratio. quod est vinculū perfectōis. Cū dicamur hec charitas. nonne melius diceretur. quod est vinculū. et tunc relatinū et antecedēs puenirent. Pro ratione nota. quod virtutes morales sūt acquisite exercitio bonorum operum. Nam habitus virtutū ex bonis operibus diu continuat generat. Sed charitas est purus donū dei per infusionē. non enim educit ad esse de potētia materie exusu bonorum operum. sicut virtutes morales. sed infundit a deo. ideo ly quod non facit relatinū ad id quod dicitur charitas. sed ad donū quod subintellegit. Quod dicitur. **S**up oia charitatē habentes. quod. scilicet. donū charitatis est vinculū perfectōis. Item charitas habet excellentiā et maioritātē sup alias virtutes theologicas. Dicunt enim theologicas a theos quod est deus. quod ordinat ad deū. et habent deū solū per obiecto. Et sunt tres. scilicet. fides spes et charitas. De ista materia vide sanctū Thome prima secundę. q. lxx. ar. i. ibi ostendit quare dicuntur theologice. Et articulo. iij. ostendit dignitatē earum a virtutibus moralibus et intellectualibus. Et articulo. iij. eiusdem questionis ostendit numerū earum. quia tres sunt et non plures neque pauciores. Et articulo. iij. ostendit ordinē earum que sit prior inter eas. scilicet. inter fidē. spem et charitatem. Quare accipiuntur ut sequitur. Fides est credere deo de his que nobis revelavit. Quia fides christiana non est credere Petro nec Paulo. nec apostolis. nec prophetis. sed credere deo quod locutus est apostolis et prophetis. Spes autē est sperare in deo. non sperare in principibus seu prelatibus. Ideo David. Nolite confidere in principibus neque in filijs hominum in quibus non est salus. sed in deo. Sed charitas est maior. De hoc vide sanctū Thomam prima secundę. q. lxxvj. arti. vi. Ratio. quod charitas in sua essentia non includit defectum siue imperfectōem. sicut fides et spes. Quia fides est credere quod non vides. Ecce imperfectio. Spes autē est sperare quod non habes. Ecce defectus. Et quod est charitas. diligere deū propter se. et primū propter deū. quod non includit aliquem defectū. Ideo dicit auctoritas scripture. Hūc manent fides. spes et charitas tria hec. Maior horum est charitas. prima ad Corinthios. xij. Nota. Maior horum. Nunquid debet dici maior horum. Respondet quod ly horum non refertur ad fidem et spem. sed ly donorum quod subintelligit. scilicet. maior autē donorum horum est charitas. quia iste tres virtutes dantur a deo per infusionem. Patet ergo quod

minabilis deorum omnibus sanctis. **S**up omnia autē charitatē habentes. Ecce quō ponit sup omnes virtutes morales. Ratio. quod est vinculū perfectōis. Cū dicamur hec charitas. nonne melius diceretur. quod est vinculū. et tunc relatinū et antecedēs puenirent. Pro ratione nota. quod virtutes morales sūt acquisite exercitio bonorum operum. Nam habitus virtutū ex bonis operibus diu continuat generat. Sed charitas est purus donū dei per infusionē. non enim educit ad esse de potētia materie exusu bonorum operum. sicut virtutes morales. sed infundit a deo. ideo ly quod non facit relatinū ad id quod dicitur charitas. sed ad donū quod subintellegit. Quod dicitur. **S**up oia charitatē habentes. quod. scilicet. donū charitatis est vinculū perfectōis. Item charitas habet excellentiā et maioritātē sup alias virtutes theologicas. Dicunt enim theologicas a theos quod est deus. quod ordinat ad deū. et habent deū solū per obiecto. Et sunt tres. scilicet. fides spes et charitas. De ista materia vide sanctū Thome prima secundę. q. lxx. ar. i. ibi ostendit quare dicuntur theologice. Et articulo. iij. ostendit dignitatē earum a virtutibus moralibus et intellectualibus. Et articulo. iij. eiusdem questionis ostendit numerū earum. quia tres sunt et non plures neque pauciores. Et articulo. iij. ostendit ordinē earum que sit prior inter eas. scilicet. inter fidē. spem et charitatem. Quare accipiuntur ut sequitur. Fides est credere deo de his que nobis revelavit. Quia fides christiana non est credere Petro nec Paulo. nec apostolis. nec prophetis. sed credere deo quod locutus est apostolis et prophetis. Spes autē est sperare in deo. non sperare in principibus seu prelatibus. Ideo David. Nolite confidere in principibus neque in filijs hominum in quibus non est salus. sed in deo. Sed charitas est maior. De hoc vide sanctū Thomam prima secundę. q. lxxvj. arti. vi. Ratio. quod charitas in sua essentia non includit defectum siue imperfectōem. sicut fides et spes. Quia fides est credere quod non vides. Ecce imperfectio. Spes autē est sperare quod non habes. Ecce defectus. Et quod est charitas. diligere deū propter se. et primū propter deū. quod non includit aliquem defectū. Ideo dicit auctoritas scripture. Hūc manent fides. spes et charitas tria hec. Maior horum est charitas. prima ad Corinthios. xij. Nota. Maior horum. Nunquid debet dici maior horum. Respondet quod ly horum non refertur ad fidem et spem. sed ly donorum quod subintelligit. scilicet. maior autē donorum horum est charitas. quia iste tres virtutes dantur a deo per infusionem. Patet ergo quod

dici q̄ int̄ vtutes morales z theologicas excellētiō ē charitas p̄pter h̄ dicit th̄ea. An̄ oīa charitatē h̄ntes. s̄. amorē dei seruidū z amorē p̄tini ordinatuz. Nota. an̄ oīa. q̄ debem̄ laborare vt habeam̄ vtutes morales. Sed an̄ oīa charitatē h̄ntes. Ista vtus charitatis bz tres grad̄. Prim̄ ē incipe bonā vitā fortit̄. Sc̄ds ē p̄ficere i bonā vitā abūdāter. Tercius ē p̄seuerare i bonā vitā finalit̄. Dico p̄mo q̄ p̄m̄ grad̄ zc̄. ē incipe bonā vitā fortit̄. Postq̄ h̄o diu tenuit malā vitā viuendo in pctis. addēdo p̄tinue pctā pctis. z de p̄facit gr̄iā q̄ redit ad se p̄siderās mala z pctā q̄ fecit dicit. O miser. z q̄ntū tps pdidi. q̄ nullū bonū feci aie mee. O miser q̄d erit de me. volo redire ad deum. dolet z p̄uertit̄ de pctis p̄ponit nō redire ad ea. p̄fitef ea clare alicui p̄fessori. acceptat libenter p̄niam p̄fessoris. et seruat diligēter eā. p̄municat deuote audit missas. f̄mones. talis est in p̄mo gradu charitatis. De h̄ dicit Petr̄ ap̄lus. postq̄ dixit. ante oīa charitatē habentes. assignauit rōem dicens. Nam charitas operit multitudinē pctōrū. i. Pet̄. iij. H̄o dicit expellit vel ab̄icit. sed operit. Videt̄ q̄ charitas z pctā st̄t simul. Respondeo dicēdo. q̄ charitas destruit peccata q̄ntū ad culpas. q̄ culpe non stant simul cū charitate. sicut nec lumē cū tenebr̄. z operit q̄ntū ad penas. Nam f̄m̄ iniam theologoz in iudicio particulari v̄l vniuersali siue generali. om̄ia peccata q̄ homo fecit siue corde cogitando. siue ore loquēdo. siue ope faciendo. om̄ia discooperient̄. nō solū t̄po cui oīa nuda z apta sunt oculis eius. ad Heb̄. iij. s̄. etiam angelis z sanctis vtute diuina. Sic vident̄ peccata illi q̄ ponit̄ in scala. q̄ ponūtur sc̄pta in fronte eius. clariozi mō videbuntur oīa pctā in iudicio vniuersali. O qualis p̄fusio ē. Multi sunt q̄ mō reputant̄ boni religiosi vel clerici. q̄ tū videbunt̄ totum fecisse et hypocrisi zc̄. Idē de p̄latis. Auētas. Veniet dñs q̄ illuminabit abscondita tenebr̄. z manifestabit p̄silia cordiū. i. Cor. iij. S̄. q̄ habebūt charitatē. eoz pctā nō manifestabunt̄ in eoz p̄fusionē. q̄ charitas ē q̄si velū seu mātellū que opit multitudinē pctōz. z q̄ sic ē incipiam̄ bonā vitā. Sed dico q̄ optet incipere vitā bonā fortit̄ aio z vigoroso. Patz hoc triplici similitudine. Prima de hoie ad altuz montē ascendēte. cui necessarī ē vigor z fortitudo. q̄ cū labore et violētia ascēdit Secus descēdēdo. Sic de nobis si volum̄ ascēdere

ad mōtē bonē vite et st̄uose. necessarī ē vigor et forza siue fortitudo. q̄ violēter ascēdimus q̄ p̄sona q̄ inclināf ad supbiā. vanitatē z p̄pā cū difficultate humiliāf. Ideo est necessaria forza. Idē de auaro. luxurioso. z sic de alijs. q̄ s̄ inclinātōem cū difficultate fit. Ideo requiritur forza. Sec̄ descendendo. In infernū p̄ malā vitā vadit h̄o p̄stāt̄ naturalit̄. q̄a caro inclināf ad vicia z peccata. sine mḡro et doctore addiscimus peccare et male agere. Sensus em̄ et cogitatio humani cordis in malū p̄na sunt ab adolescentia sua. Sen. viij. Oportet em̄ facere vigorose. facere vim sibi ipsi. Hoc sciens ap̄ls dicebat. Ego sic curro nō q̄si i incertū. sic pugno nō quasi aerē verberās. sed castigo corp̄ meū et i seruitutē redigo. i. Cor. ix. Sc̄da similitudo ē de hoie leuiter ligato cū filo stupe simplici. tal̄ leuit̄ soluet̄. sec̄ si cū cordis vel cathenis ferreis sit ligatus. q̄ tunc requirit̄ et forceps ad solvendū se. Ita ille q̄ non iter incipit peccare ē ligatus cū filo stupe. quia leuit̄ poterit dimittere pctā. Qñ h̄o ē iā aliq̄liter assuetus ē cum cordis ligat̄. sed qñ ē iā antiquat̄ i pctis. cathenis ferreis ē ligat̄. Ideo necessaria ē sibi forceps samsonis vt soluat̄. Multi hoies et mulieres sunt ligati istis cathenis de mal̄ cōsuetudinibz. q̄ cū interrogant̄ a p̄fessore. si iurant deū. dicūt. P̄. p̄suetudo ē. Hoc vultis dicere. q̄ iā estis ligatus ista cathena q̄ ducit vos ad infernū. Multi vellēt soluere istā cathenam ne iurarēt z nō possunt. ita sunt male assueti. sed frangetis eas assuefaciendo vos ad affirmandū vel negandū p̄ aduerbia. Item si matres que curant de filijs corrigēt eos ne iurarēt. et docerēt eos loq̄ ita. non. sic ē. p̄ aduerbia. qñ eēt magni nō iurarēt. Idē de pctō vsure. si vniuersitas v̄l particularis hōvenit ad diuitē vt mutuo recipiat pecunias ab eo. respōdet diues. placet mihi. s̄. soluet̄ vltra sortem t̄m̄ quolibet anno. Dico q̄ hoc ē vsura. q̄ p̄ mutuo nō pōt h̄o aliqd accipe. Et vsurarius dicit p̄fessori. Pater consuetudo est. O vos vultis dicere q̄ estis ligati ista cathena. Lenitalia bona sunt. seruat̄s duabz p̄ditio nibus. Prima est q̄ sit vera emptio. secunda q̄ p̄ciū sit iustū. Itē vendere plus p̄pter dilātōem solutiōis. Dicit vsurarius. Pater consuetudo est. sed vsurarios hac cathena dyabolus trahit ad infernū. Itē confessor dicit emere. p̄ pecunia pata minori p̄cio est vsura. Pater. p̄suetudo est zc̄. r̄ndet vsurarius. Itē

Sermo. VI.

obligatio libertatis ad molendinū rōne mu-
tui vsura ē. Sed potestis dicere. tūp tanto
sine aliq̄ p̄diteōz ille bñ faciet. sed nō obliget
eū. Itē mutuae sup possessiōes z interim fru-
ct⁹ recipiēdo vsura ē. Itē si seruat⁹ vos pigno-
ra z vrimi pignozib⁹ vsura ē. Patrie p̄suetu-
do ē: dicit vsurari⁹. Sed solutio nulla ē. Cō-
tra leges humanas pōt allegari p̄suetudo q̄
p̄ dñā p̄suetudinē abrogant. Sed nō p̄ leges
dei. imo p̄pter p̄suetudinē gram⁹ p̄ctm̄ ē. z ta-
lis mala p̄suetudo vertit in naturā. intm̄ q̄ q̄
si impossibile ē dimittere illas malas p̄suetu-
dines. Auētas. Si mutare pōt et hyops pel-
lem suā aut pard⁹ varietates suas. z vos pore-
ritis bñ facere cū didiceritis malū. Hier. xiiij

Tercia similitudo ē de illo q̄ vadit p̄ viam. z
habet trāsire passus angustū in q̄ expectat eū
inimici ensib⁹ euaginat⁹ s̄ eū vt occidat. ne-
cessaria ē sibi forza ad trāsēdū vt possit eua-
dere. Ita ē de nobis. Lingua hoīs est ad in-
star ensis facta. z qñ aliq̄s vult incipere bonaz
vitā dimitte dō vicia. vanitates z p̄ctā statiz
illi q̄ p̄suerunt socū in peccatis nitunt eū
retrahere. s. obloquētes. Verbi grā. Si i ali-
quo monasterio vel collegio ē aliq̄s religio-
sus vel clericus bñ dissolut⁹ zc. Null⁹ dicit si-
bi aliqd. Immo p̄mēdabit de fortitudine zc
Et si ponit se in via bone vite vt vadat ad pa-
radisum: factū est. aliq̄ qui vadunt ad infernū
statim p̄sequunt eū. Idem de clerico z laico.
Idem de mulierib⁹. Idē de illo q̄ parit ini-
micis zc. Quot religiosi. miseri. clerici et aliq̄
sunt qui vellent incipere bonā vitā. sed dicunt
O miser qd faciā. qz dicent q̄ sum hypocri-
ta Ideo necessaria est forza nō curare qd di-
cūt male gētes. Sed qd vult deus z qd tene-
mini facere. hoc. s. quod dicit dñs p̄phetam
Hier. ix. Unusquisq̄ a p̄ximo suo se custo-
diat. z in omni fratre suo nō habeat fiducia.
quia omnis frater supplantans supplantabit. z
om̄is amicus fraudulēter incedet. z vir frēm
suū deridebit. Tamen dilectio diuine volū-
tatis vigorose liberat ab om̄ib⁹ istis sup̄adi-
ctis. Auētas. Aque multe nō potuerūt extin-
guere charitatē. nec flumina obruent illam.
Canticoz. viij. Et loq̄tur de eo q̄ fortiter et
vigorose recepit bonā vitā. In tali em̄ aq̄
multe. s. malaz inclinationū z male p̄suetu-
dis nō potuerunt extinguere charitatez. nec
flumina. s. obloquentiū. obruent illam. Ecce
p̄im⁹ gradus charitatis. p̄ncipiū bone vi-
te. Ideo incipiam⁹ p̄ temp̄e dum sumus in b̄

mundo: auisandozē. Secūd⁹ gradus ē p̄-
ficere in bona vita abundanter. Ex quo hō in-
cepit z continuauit iam gentes nō obloquū-
tur p̄tra eū. qz vident bonam continuatōem
qz nō fiete sed veraciter bonā tenēt continua-
tionē z bonā vitam. Licet a p̄ncipio mirent⁹
z obloquant⁹: tacent post. Tunc tales siue ta-
lis debent vel debet congregare frutes z bo-
na opa z merita abundanter. Nota similitudi-
nem de arboze transplātata in bona terra ri-
gata z radicata facit flores. folia z fruct⁹. Ita
ex quo p̄sona est transplantata de terra sterili
male vite i bonā vitā. debet facere flores ora-
tionū. folia elemosynaz zc. z fructū meritoz
Auctoritas. Hoc oro vt charitas vestra ma-
gis ac magis abundet in scientia z i om̄i sen-
su. vt p̄betis potiora. vt sitis sinceret sine of-
fensa in diez christi. repleti fructu iusticie. ad
Philip. j. Nota quattuor in quib⁹ ē habē-
da abundantia. P̄mo debetis abunda-
re in scientia. Si dicat rusticus. Et quomō-
dō potero abundare in scientia. Rñdeo. Nos
qui habemus predicare habem⁹ abundare in
scientia theologie. quia al̄s faceremus erra-
re populum. Sed vobis simplicibus suffi-
cit scire Credo in deum. in quo sunt omnes
articuli fidei. Dicat hoc. Secūdo debet
abundare in omni sensu penitentiā faciendo
Sicut em̄ ex q̄nq; sensibus peccam⁹. ita ip-
sis debem⁹ facere penitentiā. In ocul⁹ lachri-
mando. In auribus missas z sermones au-
diendo. In odoratu viā dñi sentiendo. Si-
cut canis qui insequit leporem per odorē sen-
tit in binio vñ transiuit. In gustu in ieiunā-
do. In sensu tactus totū corpus affligendo
Beatus vir qui in sapientia morabit⁹ q̄stum
ad Credo in deū. z in sensu cogitabit circū-
spectiōē dei. s. penitendo. Ecclē. xiiij. Ter-
cio p̄betis potiora. Bonum est corpus ho-
minis. sed melior est anima. Ita bona sūt ope-
ra bona corporis. sed meliora sunt anime. s.
orationes deuore z contemplationes. Vul-
ti sunt qui ex operibus misericordie corporis
perdunt bona anime. quia negligunt nimis
Non possunt audire sermones que ē optima
contemplatio. z sic de alijs. Propter h̄ scripsit
apostolus ad Thimotheū qui faciebat ma-
gnas afflictiones corporis dicens. Exerce te
ipsum ad pietatē. s. ad spūalia. Nam corporis
lis exercitatio ad modicū utilis ē. Pietas au-
tē ad oīa utilis est. p̄missionem habens vite
que nunc est z future. p̄ma ad Thimoth. iij.

Quarto per Jhm xpm dnm nrm. qz nulla alia lex ducit ad paradisu nisi lex xpi. Ho moy si nec machometi. licet dicat iudei. Nota h exemplū de illo diuite q habebat tres filios z vnū lapidē p̄ciosū magni p̄cij. Et qlibet fili⁹ petebat illū lapidē a p̄re. P̄r aut volens illos p̄tentare vocauit vnū magnū lapidariū. q se cit sibi duos alios lapides oīno siles lapidi p̄cioso. Et qn p̄r debuit mori. dedit vnū lapidē seniori fratri. Scdo quē magis diligebat dedit lapidē v̄ez. Tercio filio dedit aliuz de ill⁹ de vitro. Mortuo p̄re qlibet dicebat se h̄re lapidē p̄ciosum. sed argēari⁹ i p̄dere cognouit v̄ez lapidē. Itē tres filij sunt tres populi. s. iudeoz. xpianoz z agarenoz. P̄r ē de⁹ Tres lapides sunt tres leges eoz zc. sed cognoscunt in p̄dere. Pond⁹ em legis Moy si fm p̄missionē ei⁹ ē. q solū p̄mittit terrena Et ista qntū ponderauerūt. Ecce qd dicit salomon de terrenis. Vanitas vanitatu z oia vanitas. Quid bz ampli⁹ hō de vniuerso labore suo q laborat sub sole. Generatio p̄terit et generatio aduenit. terra aut i eternū stat. oritur solz occidit. z ad locū suū reuertit. ibiqz renascēs gyrat p̄ meridiē. z flectit ad aquilonē. Eccl̄s. i. Itē. Vidi cūcta q fiūt sub sole. z ecce oia vanitas. Nihil aliud p̄derat. nō est gille lapis p̄ciosus. Pond⁹ aut secte agarenoz qd ē. p̄mittit em lex illa maledicta. riuos mell et lactis i celo. z vxores qngētas f̄gines zc. Ecce paradus porcōz z asinōz bestial. Ecce qd p̄mittit nil p̄derat. Lex aut xpi p̄mittit non vanitatē vt lex iudeoz. nec bestialitatem vt agarenoz. sed regnū paradisi qd ē infinitū z infiniti p̄deris z valoris. non em p̄t extimari ei⁹ valor. qz minor ē maior tota hyspania. Ecce p̄missiones. Beati paupes spū: qm ipsoz est regnū celoz. Matt. v. Beati q p̄secutōem patiunt p̄pter iusticiā: qm zc. Tercio grad⁹ charitatis ē p̄seuerare i bona vita finalit p̄tinuādo vsqz ad finē. Quia q nō currit nō obtinet brauiū. nec bene currens obtinet brauiū nisi cursum p̄summauerit vsqz ad brauiū. Ideo apl̄s orando dicebat. De vobis deus fm diuitias glie sue stutē corroborari p̄ spm ei⁹ in interiori hoie xpm habitare p̄ fidē i cordibz vestris. in charitate radicati et fundati. vt possitis p̄phēdere cū omnibz sanctis q sit latitudo. longitudo. sublimitas z pfundum. ad Eph. iij. Primo q sit latitudo. i. extensa dilectio. q debet esse tanta i corde p̄ximī xpi ani q debet diligere: nō solū seipsum. sed z p̄

rimos. nō solū illos de domo sua sed etiā extrancos. Ho solū amicos et bñfactores. qz et canis diligit bñfactore suū. Jo q solum diligit amicos habet amore canū. Ex tali amore nō habebūt a deo saluatōem siue meritū. Sz meritū ē diligere amicos z inimicos p̄pter deū. qz inimici nō habēt rōem diligibilitatis nisi p̄pter deū q p̄cipit illos diligere Itē diligere debem⁹ iudeos. agarenos z alios infideles. z orare p̄ eis vt p̄uertātur. sed nō p̄cipare eoz. Scdo que sit longitudo. s. p̄seuerantis duratōis. Hic tāgit rectores q fecerūt bonas ordinatōes ad vtilitatē cōmunitatis. vt seruēt. als modicū eēt. Sz d̄r mō Hodie facta. hodie fracta. Ita q mix ē quare de⁹ dat nobis panē vel aquā vel vinū. Ideo nullo mō frangan ordinatōes. Nota hystoriā Jone de ciuitate magna Finiue in q fiebat multa pctā. z deus misit ad eos Jonā p̄phetā q p̄dicauit. z gentes timuerūt. z fecerunt ordinatōes z p̄nam. sed nō habuerūt longitudinē. fregerūt ordinatōes. z redierūt ad peccata. p̄pter qd tota ciuitas: vt inqt Lyra: versa est in abyssuz. nec aliqs cuasit. In qua erant plures gētes q̄ in regno aragonie. ita erat populosa. Jo Dauid. Domū tuā. s. villā vel cōmunitatē. decet sanctitudo dñe in longitudine diez. in ps. xcij. Tercio. q sit sublimitas et altitudo celestis p̄mij. qd de⁹ p̄misit bonis dñis z rectoribz cōmunitatū. s. regnuz paradisi. Qualiter deberem⁹ esse aduocati Jesu xpi z zelotipi de suo honore que admoduz aduocat⁹ alicui⁹ baronis pro modico solario statim in omī loco defendit eū z suatē. Et p̄ xpo q p̄mittit regnū paradisi null⁹ est aduocatus. null⁹ curat de suo honore. Ideo curetis de suo honore. z attēdatis qd p̄mittit. Ideo apl̄s. In sublimitate eternū glie pond⁹ operat in nobis. nō p̄templantibz nobis q videntur. sed q non vident. Que em vidētur spalia sunt. q aut nō vident eterna sunt. ij. Cor. iij.

Quarto. z pfundū. s. infernal⁹ damnatōis que parata est dñis z rectoribz qui sustinent peccata notoria. z negligēter exercēt officiū suū. qui p̄pter lucz sustinent ludum taxillorū meretrices in hospitij vel cubinas zc Qui libet curat diligēter de domo sua. mag⁹ z diligenti⁹ curandū est de cōmunitate. Ratio est ista. De cōmunitate est vt de nauī in mari. si parron⁹ vel nauta solū curaret de sua camera. malū esset p̄ nauī. Quia si camera patroni vel alia destruat nō est periculū. sed si vn⁹

postis vel tabula amoueat de latere nauis. ibi est piculū piclitādi oibz. Ita charitas est ad instar magne nauis etc. Charitas em̄ d̄ q̄ sc̄ptū est nō querit q̄ sua sunt. sic intelligit q̄ nō p̄na cōibz s̄z oīa p̄rijs anteponit. Tāto em̄ vos maḡ pficere nouerit. q̄nto rē cōem curauerit. vt dīc̄ Auḡ. in regula. Ergo. aū oīa charitatē habētes etc.

Dominica infra octauas ascensionis.

Sermo. vii.

Hec locutus sum uobis. vt nō scādalizemī. Jo. xvi. Verbum istud xp̄i fuit dictū apl̄is. q̄n̄ vidite eos patos vt caderēt i petō. qz erāt fragiles. Jō dīc̄ eis. Nec locutus sū vob̄ etc. Scandalū grece idē est qd̄ offendere latine. vt cuz hō vadit p̄ viā quā nō cōsiderat s̄z cogitat de alijs. z ponit pedes ad lapides etc. Illud vocat scandalū. Ideo sapiēs dicebat filio suo. Eccl̄. xxxij. In viā ruine. i. petrosā nō eas. et nō offēdes i lapides. nec credas te vie laboriose ne ponas aie tue scādalu. Nō ita est. oēs q̄ sum⁹ mō i vita. sum⁹ i via. null⁹ credit h̄ remanere. qz oēs sum⁹ pegrini z viatores. vn⁹ venit. s. nascēdo. alter trāsit. s. moriēdo. Jō dauid i sua oīone dīcebat. Peregrini sumus corā tez aduene. sic oēs p̄res nr̄i. Dies nr̄i q̄si vmbra super terrā. z nulla est mora. j. Paral. xxi. Ex quo q̄ sumus viatores volo vos auisare. ne mō vos offēdat̄ pedes ad lapides. z in fine s̄monis potero vobis dicere. Nec locutus sum vobis etc. Quāuis sumus oēs viatores. tñ nō oēs im⁹ ad paradīsum per eandā viā. imo in sc̄ptura sacra inueni tres vias securas z bonas cundi ad paradīsum.

Prima est pura innocētia.

Secūda est digna penitētia.

Tertia est firma obediētia.

Prima est pura innocētia. S̄z qz mlti scandalizant in qlibet istaz. Jō volo vos auisare. vt possim vob̄ dicere thema. Nec locutus sū vobis. Dico p̄mo q̄ p̄ma via cundi ad paradīsum ē innocētia pura que ē nullū pctm̄ vnqz fecisse. nec veniale. nec mortale. nec corde cogitādo. nec ore loquēdo. nec ope opando. De ista via p̄phetizauit Isaias p̄beta. c. xxxv. Et erit ibi semita z via sancta vocabit̄. Nō trāsibit p̄ eā pollut⁹. Et h̄ erit vobis directa via. ita vt stulti nō errēt p̄ eā. Flo. z erit ibi. s. in tpe gr̄e vl̄ none legis. semita. i. via innocētie. Et nō solū dicit via. s̄z z semita stri-

cta. qz pauci bodie vadūt p̄ eā. z via sc̄tā vocabit̄. qz nō trāsibit p̄ eā pollut⁹. Prim⁹ q̄ p̄ hāc viā trāsuit fuit xp̄s. q̄ pctm̄ nō fecit. nec inuētus ē dol⁹ i ore ei⁹. j. Pe. ij. Etia s̄go maria secuta est eū. qz nunqz peccauit aliq̄ mō. cui dīc̄ spūssanct⁹. Cañ. iij. Tota pulcra es amica mea z macula nō est i te. Nec d̄ adult̄ inueniunt̄ plures nisi xp̄s z s̄go maria. nec de patriarchis. nec de p̄phis. nec apl̄is. nec martyribz. nec p̄fessoribz. Null⁹ em̄ p̄ter xp̄m z virginē pōt se excusare de pctō mortali vel veniali. imo beat⁹ Jōhes euāgelista de se et d̄ alijs dīc̄. j. Jōh. i. Si dixerim⁹. qz pctm̄ nō habem⁹. sp̄i nos seducim⁹. z veritas i nobis nō est. Solū em̄ pueri nouit̄ nati z baptizati qui anteqz peccāt moriunt̄. sequunt̄ xp̄m z s̄ginē mariā p̄ viā innocētie. Cogitate qz q̄n̄ s̄go maria fuit in celo cū filio. vertit se respiciēdo si aliq̄s eā sequebat̄ z vidit q̄ solū innocētes. de q̄bz regratiādo filio suo dīc̄. Innocentes z recti corde adheserūt mibi. qz sustinui te. ps. cxliij. Flota qz sustinui te. triplicite. Primo in vtero nouē mētibz. Sc̄do in brachijs z amplexibz. Tertio i manibz cū gemitibz z doloribz. Jō innocētes adheserūt sibi. Charissimi p̄ p̄a declaratōe intelligat̄ q̄ in hac via hoīes triplicite scādalizant̄. Quidaz em̄ scādalizant̄ cadēdo i puteū inferni. Alij nō cadūt. s̄z deuiāt a via paradīsi. Tertij nō cadunt nec deuiāt. s̄z retardant̄. Primi sūt pueri q̄ nō baptizant̄. Et p̄pter h̄ vt pueri nō venirent in isto scādalo xp̄s p̄cepit Math. vi. dīcēs. Eūtes docete oēs gētes baptizantes eos in noīe p̄ris z filij z spūsscti. Sc̄do aliq̄ scandalizant̄ nō in inferno cadēdo. s̄z deuiādo. sic ille q̄ offēdit peccādo mortaliē. i quo scandalizati sum⁹ om̄s. qz statim dū fuimus q̄nqz annoz vl̄ sex inceplm⁹ peccare. Nota de puero q̄nqz annoz i dyalogo Grego. In ista ḡetate mlti deuiāt peccādo mortaliē. s̄z nō i inferno statim cadāt. imo p̄ p̄niaz possūt se iuuare. Nota qliter est magna tristitia viatoribz q̄n̄ p̄ vnā leucā vl̄ duas deuiant. ampl⁹ q̄n̄ deuiāt p̄ dietā. Nō cogitate q̄t dietas qlibet vestrū ambulauit p̄ viā innocētie deuiādo. Qñ peccam⁹ mortaliē deuiam⁹ intm̄ q̄ ipossibile ē redire ad innocētie statū. z iō palliā viā oportet nos redire vt possim⁹ dicere. Errauim⁹ a viā veritatis. s. xp̄i q̄ dicit. Ego sum viā veritas z vita. Jo. xiiij. Et lassati sumus in viā iniquitat̄ et pditionis. Sap. v. Jō vos q̄ habetis filios nutriatis.

kk

eos bñ. z custodiatís ne deuiēt a via dñi. sed
 heu mlti magis curāt q̄ filij sui sint bñ indu
 ti. Tertio aliq̄ scādalizant nō cadēdo i infer
 no. nec deuiādo. s; retardādo p̄ pctā venia
 lia. qui nunq̄ peccauerūt mortalit. vt credif
 de Hieremia z Johe baptista. z ceteris. Jō
 nō pdiderūt viā inocētie. Qni aut̄ solū hñt
 pctā venialia retardant in purgatorio. Jō
 de h̄ dicebat David. ps. cxlij. In via hac q̄
 ambulabā abscondēt laquei mibi. Se
 cūda via eūdi ad paradisu ē digna pnia. Et p
 istā oportet nos ire etq̄ pdidim⁹ viā innocē
 tie. Ho. digna pnia est adeq̄tio culpe ad pe
 nā. Verbi grā. si peccam⁹ corde male cogi
 tādo. odiēdo. vl̄ ꝑcupiscēdo. faciam⁹ pniaz
 ꝑterēdo. si ore blasphemādo. iurādo. facia
 m⁹ pniaz ꝑfitēdo deū z laudādo. si oculis va
 na vidēdo fiat pnia plorādo. Si manib⁹ fiat
 pnia erectis manib⁹ orādo z restituēdo. Si
 p̄ gulā. fiat pnia ieiunādo. Si in corpe. fiat
 pnia affligēdo. Ista ē digna pnia si fm̄ pctm̄
 fiat pnia. S; ista via angusta est. Und̄ xps
 Math. viij. Quā angusta porta z arda ē via
 q̄ ducit ad vitā. z pauci sūt q̄ inueniūt eam.
 Ho. q̄ dictio est ammiratiua. Angusta porta
 hui⁹ vie ē ꝑfessio. angusta ē. qz hō hz se diffā
 mare et dicere de pctō. Nec porta dñi. iusti
 intrabūt in eā. In hac via pnie triplr̄ scāda
 lizant̄ hoies. quidā faciēdo pl⁹. qdā min⁹. q̄
 dā ex toto dimittēdo. Primi pl⁹ faciūt q̄ vtrūf
 indiscretiōe. Qm̄ hoies indiscrete vigilādo
 ieiunādo vl̄ corpe affligēdo efficiunt magni
 fatui. Et sic dānant. Dyabol⁹ em̄ impugnat
 eos aliq̄ colore. dicēdo q̄ paz facit p̄ xpo qui
 em̄ fecit p̄ te z silia. z tūc sic illusio facit ma
 gis de pnia q̄ pot̄ sustinere. Talis ei ex in
 discretiōe facit d̄ viā paradisi viā inferni. Cō
 tra istos dic̄ scriptura ad Ro. xij. Obsecro vos
 fr̄es p̄ misericōdiā dei vt exhibeat⁹ corpa v̄ra ho
 stia viuentē. sanctā. deo placētē. rōnabile ob
 sequiū v̄m. i. seruitiū v̄m. Ho. rōnabile. q̄li
 bet cogitet quātū pōt portare asin⁹ su⁹. i. cor
 pus zc. Secūdi sūt faciētes min⁹ de pnia q̄
 deberēt. z i h̄ plurimi deficiūt. hñt em̄ bonū
 corpe qd̄ fecit mltā z maḡ pctā. z faciūt paz
 de pnia. Cōtra istos q̄ min⁹ de pnia faciūt
 ad Col. iij. dic̄ apls. Mortificate mēbra ve
 stra q̄ sūt sup̄ terrā. Tertij sūt q̄ nullā pniā
 faciūt. bñ incipiūt magnā pniaz. s; postea di
 mittūt totū. Sic multi religiosi. q̄ optime
 incipiūt. qz religio nō ē nisi pnia. z postea di
 mittūt frangēdo pniaz. ieiunia. vota cētia/

lia z cerimonias. z illud ē magnū scandalū.
 Aug⁹. Hō vidi meliores q̄ eos q̄ i monaste
 rio ꝑfecerūt. nec deteriores q̄ q̄ ibi defecerūt.
 qz bon⁹ religiosus pl⁹ lucrāt d̄ meritis q̄ secu
 laris. ceteris parib⁹. qz bonū opus factuz ex
 voto maḡ ē meritoriu q̄ si fiat sine voto. Ali
 qñ in malo religioso est s̄ta ingitudo z tm̄
 pctm̄ q̄ facit d̄ deū. q̄ dimittit totalit̄ pniaz.
 reuerentiā suā vl̄ habitū suū. vl̄ nō curat am
 pli⁹ de sua reuerētia. Jō mlti religiosi sūt pe
 iores ad ꝑuertēdū q̄ ifideles. Idē de ꝑsbz
 q̄ optime z deuote incipiūt pniaz. Idē d̄ lai
 cis hoib⁹ z mlierib⁹. Jō xps dic̄ Math. xij. Be
 atus ē q̄ nō fuerit scādalizat⁹ i me. Tertia
 via eūdi ad paradisu est firma obediētia. s. ad
 dei ꝑcepta. et custodire se a pctis mortalib⁹.
 quā declarauit xps ꝑdicādo de glia paradisi.
 Ho. quāte dulcedinis z saporis erāt ꝑba dei
 incarnati. Predicabat em̄ sepe d̄ glia paradisi
 vt corda gentiū inflamaret. et vt ex ista glia
 despicerēt mūdana z trāsitoria. Et tūc post
 ꝑdicatiōē venit ad eū quidā tor⁹ inflamā
 glia. xpo dic̄. Magister bone. qd̄ boni fa
 ciā vt habeā vitā eternā. Math. xij. Xps at̄
 sibi rñdit. oñdens sibi viā obediētie. dicens
 si vis ad vitā ingredi serua mādara. Jō sa
 piens dicit Proverb. vij. Fili serua mādara
 mea z viues. De ista via d̄ Isa. xxx. Nec
 est via ambulate in ea. et nō declinetis neq̄
 ad dextrā neq̄ ad sinistrā. Dextera em̄ z sini
 stra sūt due ripe vie obediētie. Pars siue ri
 pa dextera est obedire ꝑceptis dei. ore suo di
 ctis z mādatis. Un̄ Petr⁹ ap̄lus dic̄ Actu.
 q̄nto. Obedire oportet deo maḡ q̄ homib⁹
 Pars siue ripa sinistra ē obedire ꝑceptis do
 minoz̄ spaliū. de q̄ apls dic̄. Obedire ꝑposi
 tis vestris. Jpi em̄ ꝑuigilat̄ q̄ si rōem reddi
 turi paiaib⁹ v̄ris. ad Heb. vlti. Ad dextrā q̄
 declinat̄ cadētes inobediētes deo. Ad sini
 strā inobediētes dñis siue ꝑlat̄. In hac via
 obdiētie scādalizant̄ hoies triplicit. pmo p̄
 ignorantia. secūdo p̄ maliciā. tertio p̄ ꝑcupi
 scentiā. Per ignorantia scādalizant̄ illi q̄ ne
 sciunt mādara dei. nec excusant̄. qz bñ sciunt
 quot denarios valet floren⁹ zc. Jō apls. pri
 ma ad Cor. xij. Si q̄s aut̄ ignorat ignora
 bil. Quidā scādalizant̄ per maliciā. quia
 sciūt qd̄ debēt facere fm̄ deū z nō curāt ꝑ
 nētes aratrū añ boues. z nō retro. s. affectōz
 malā añ iusticiā z veritatē z diuinā ordina
 tiōē. De q̄b⁹ scriptura dicit Sap. ij. Exceca
 uit em̄ illos malicia corpe. Tertij scādalizant̄

Sermo

p concupiscentiā. s. dignitatū seu diuitiarū z
deliciaz z hmoi. Et iō dauid ps. xlviij. Nec
via illoz scandalū ipis. z postea i ore suo cō/
placebunt. Ecce quare dicit thema. Nec lo
cutus sum vobis.

In vigilia pentecostes Sermo.

Spiritu ueritatis

Mundus nō pōt accipe. Jo. iiii. Jā
scitis quō crastina die erit festū pe/
tecostes. in q̄ spū sanctū descēdit visibilē sup
aplos i hierl'm. Et qz iā hodie ē vigilia. faci
m' officiū de h' ppter qd volo vob declarare
quō ad recipiēdū grāz spū sancti debemus
nos ppare. Et q̄ cā hnt q̄lit poterūt pserua/
re eā z augmētare. S; pmo salutē s. Ma.
zē. Pro themat' declaratiōe determināde se
due q̄stiones. P̄ia p̄ introductiōe. secūda p
pductiōe. P̄ia est q̄re spū sancti d̄r spū
veritat'. Secūda q̄re mūd' nō pōt accipe euz.
Quid ē iste mūd'. Pro p̄ma q̄stione notau
duas rōnes q̄s inueni i themate q̄re spū s̄a/
ctus d̄r spū veritat'. P̄ma nō est respectu
p̄cessus quē eternalit' habuit. Secūda ē respe
ctu effect' quē t̄palit' p̄ducit. Dep̄ma. Prin
cipitū a q̄ spū s̄ctus eternalit' p̄cedit est nō so
lū p̄z. sed fili' z p̄z. q̄ nō sūt duo s; vnū tm. qz
cōis spiratio est vna notio duaz p̄sonaz pa
tris z filij. Quia ḡ fili' d̄r vitas. Ego sūz via
veritas z vita. Jo. iiii. iō d̄ns spū sanctū q̄
etiā ab eo p̄cedit d̄c spū veritat'. Secūda rō ē
respectu effect' quē t̄palit' p̄ducit. Nā nlla
vitas pōt esse i corde nec i ore nec i ope ali
cui' p̄sone nisi a spū sancto. Auētas. Nemo
pōt dicere d̄ns ihs nisi in spū s̄ctō. j. Cor. xij
glo. Ambrosij. Om̄e vez a quocūq; dicat. a
spū s̄ctō ē. ppter h' d̄r spū veritat'. De his dua
bus rōnib; auētas. Dū venerit ille spū ve
ritatis. q̄stū ad p̄mā rōnez. docebit vos oēm
veritatē. q̄stū ad secūdā rōnez. Joh. xvj. P̄z
p̄ma q̄stio introductiua. z p̄ d̄ns p̄ma ps the
matis. q̄re d̄r spū sancti spū veritat'. Se
cūda q̄stio p̄monis p̄secutiua est q̄re mūdus
nō pōt recipere spū sanctū. z q̄s est iste mūdus
Pro quo sciendū q̄ ista d̄ctio mūd' i sepu
ra sancta capis q̄ttuor modis. P̄io p̄ ecclia
vniuersali. Secūdo p̄ ista habitatiōe terrenali.
Tertio p̄ mōdi fabrica generali. Quarto pro
om̄i p̄lo criminali. Et om̄s istas expositiōes
hui' nom̄is inueni i vna auērate. Illuminat
om̄e hoīem venientē in hūc mūdū. h' acci
pif p̄ ecclia vniuersali. In mūdō erat. hic p̄

habitatiōe terrenali. Et mūdus p̄ ipm face'
est. h' p̄ mōdi fabrica generali. Et mūdus eū
nō cognouit. h' sumit mūdus p̄ gēte carnali
vl' criminali. Jo. j. Et de isto q̄rto d̄c thema
Spū veritatis mūd'. s. gens mūdialis carna
lis vel criminalis nō pōt accipe. Dico p̄io
zē. p̄ ecclia vniuersali. s. xpianitate. Rō. qz sic
mūd' cōprehēdit z impletat oia. Ita ecclia
nō solū vni p̄lo data ē vt synagoga solis iu
deis. s; om̄i p̄lo z toti mūdō. Auētas. Et lo
quit de' p̄z filio. s. xpō homi. Paz ē vt sis mi
hi seruus ad suscitādas trib; Jacob. z feces
israel auertēdas. Ecce dedi te in lucē gētib;
vt sis sal' mea vsq; ad extremū t̄re. Isa. xlii.
Jō d̄r. Illuminat oēm hoīem venientē i hūc
mōm. Et nisi mūd' sumat h' p̄ ecclia vniuer
sali. ista p̄positio nō posset saluari. Et si acci
peref h' p̄ mūdō vniuersali falsa eēt. qz nō oēs
illumiant'. nec lumie naturali. qz mlti fuerūt
z sunt stulti. nec lumie scie. qz multi ignoran
tes sūt. nec lumie fidei. qz mlti sūt infidelēs.
nec lumie gr̄e. qz multi viuūt z moriunt' in
p̄ctis. Quō ḡ verificat' dicta auētas. Illumi
nat oēm hoīem venientē in hūc mūdū. non
alit' nisi qz ibi mūdus sumit p̄ ecclia militā
te. qz qn aliq; venit ad eā statū in porta illu
minat'. Porta hui' ē baptism'. ibi q̄libet illu
minat' habitualit' vl' etiā actualiter. nisi fictē
accedat ad baptismū. Ibi eūm illumiant' lu
mie fidei. lumie gr̄e. lumie scie z lumie sapiē
tie zē. Sic i telligif. Illuminat oēm hoīez ve
nientē i hūc mūdū. Flo. silitudinē d̄ magna
platea i cui' circuitu essent carceres tenebro
si. z platea eēt illuminata a sole. om̄s veniētes
ad plateā eēt illuminati. Qui aut' eēt i car
cerib; nō eēt illuminati. non ex defectu solis
s; ipoz nolentiū ad plateā venire. Ita xpia
nis ē magna platea a sole xpō illuminata. ad
quā oēs veniētes illumiant'. Qui s; stat i
carcerib; infidelitatis nō illumiant'. Iudei
stat i carcere moysi pleno puluere. qz solū p̄
mittit terrena. Agareni stat i carcere fetido
machometi. s; dicit xp̄s. Ego sū lux mūdi. q̄
sequit' me nō ambulat i tenebris s; hēbit lu
men vite d̄c d̄ns. Joh. viij. Ecce q̄re ecclia
d̄r mūdus z r̄cordat' diriuatio grāmatical'.
Mūdus a mūdicia ē d̄ct'. ex lauacro bap
tismi. Et iste est intellect' apli dicentis. Xps
d̄icet' ecclesiā z semetipm tradidit pro ea vt
illā sanctificaret. mūdans eā lauacro aq̄ i s/
bo vite nō hntem maculā aut rugā. Eph. v.
Nota. semetipm tradidit zē. Quia baptism'

nō hz stutē nisi p sanguinē xpi. Auētas Dic
est q̄ venit p aquā z sanguinē. nō in aq̄ soluz
sz in aq̄ et sanguie. j. Joh. v. Ho. in s̄bo vite.
Istud s̄bū est forma baptismi. Itē nō hntez
maculā aut rugā. Macule cōitatis sūt pctā
publica z notoria. Istas maculas debēt ab
luere et purgare rectores. Et si dicatur. quō
corrigent si nō accusant vl̄ non denūcianf.
Mod⁹ ē facere statutū z p̄conisatiōz q̄ null⁹
ludat ad ratillos. Hec teneat cōcubinā. nec
meretrices sint i hospitij z trāfacto tpe siue
termio eis assignato debēt facere executōez
zē. De hac macula dic̄ scriptura. Macula h⁹
sceleris. s. pctōz publicoz i vobis pmanet.
multiqz de p̄lo corruerūt Josue. xxiij. Ruge
sunt pctā secreta q̄ nō cadūt i iudicio hoim
sz dei. vt secretoz vsurariozū. q̄. s. p se secreta
vel mediāte iudeo faciūt vsuras zē. Qui ta
lia agūt digni sūt morte. ad Ro. j. Sic acci
piēdo mūdū. peccāta vniuersali nō possum⁹
sē dicere thema. Sp̄m vitatis. imo ip̄m re
cipit realit̄ z essentialit̄. isto mō. qz sic essenti
ale ē corpi hūano viuo h̄z sp̄m rōnalē. Ita
corpi xpi mystico viuo. qd̄ ē ecclia vniuersal
Ip̄m dedit caput sup oēm ecclia qd̄ ē corpi
ip̄i. ad Eph. j. Essentiale est h̄z sp̄m sanctū
Auētas. Solliciti fuare vnitatē sp̄s i vin
culo pac̄. Unū corpi et vn⁹ sp̄s. ad Ephe.
iij. Ho. solliciti. Null⁹ pōt auferre diuisiōes
seu malas volūrates. aut scisma p se. Rō. dic̄
sanct⁹ Tho. in. j. q. de libro arbitrio. qz dispo
sitiōes sūt in libero arbitrio. sz effect⁹ finales
nō. Verbi grā. de piscatore volēte cape seu
dicēte. volo cape pisces. Talis effect⁹ a deo ē
z nō a piscatore. Piscator em̄ pōt disponere
hamos filat etiā retia zē. Idē de laboratore
dicēte. Isto anno volo h̄z multū bladū. vi
nū z hmōi. Tal̄ effect⁹ a deo h̄z ēē. Dispone
re potest laborādo. seminādo. inserēdo. pan
do. sz qz nascat̄ z crescat i herbā. a dō ē z nō a
natura. qz natura pōt ip̄m corripere sz nō vi
uificare. Itē nō attribuit̄ nature sz deo. Idē
de bona lra. nō attribuit̄ calamo sz notario.
Idē de illis i m̄rimonio. qz h̄nt ples a deo ē.
Et sic p̄z qz effect⁹ finales sūt a deo. sz dispo
sitiōes a nobis. Idē d̄ effectū sp̄ali. si dicat
p̄dicator. ego volo puertere iudeos vl̄ pctō
res ad bonā vitā. stulticia esset. qz tal̄ effect⁹
a deo ē. Sz p̄dicator d̄ cogitare. ego faciā
qd̄ in me est p̄dicādo. et sacrā scripturā decla
rando. z vitates oñdēdo. Si em̄ ex istis dis
positiōibz sequat̄ effect⁹ p̄uersiōis. h̄ est a dō.

Auētas. Loquēte petro s̄ba h̄. cecidit sp̄s
sanct⁹ sup oēs q̄ audiebāt s̄bū. Act. x. Nota
cecidit sp̄s sanct⁹. nō dic̄ misit. qz ip̄e nō po
terat mittere. qz h̄ est effect⁹ dei. sz ip̄e dispo
suit p̄dicādo secreta fidei. Itē ap̄ls. Ego plā
taui. appollo rigauit. de⁹ aut̄ icremētū dedit
Itaqz neqz q̄ plātat ē aliqd̄. neqz q̄ rigat. sz q̄
icremētū dat de⁹. j. ad Cor. iij. Ita i p̄posi
to de scismate vl̄ pace. Null⁹ ei p̄sumat dice
re. ego faciā zē. dispositiōes potestis facere.
Itē dic̄. Solliciti fuare vnitatē. s. disponē
do. Dico sc̄do qz mūd⁹ capis p̄ ista bitatiōe
trenali in q̄ habitam⁹. cū d̄z. In mūdō erat.
Xps añ suā incarnatōez iā erat i mō isto. sz
suā diuinitatē. Sic fili⁹ regis iā erat hō in
domo reḡ añqz militē. Ita d̄ filio d̄i iā erat
i mūdō isto añqz incarnatē. Sz d̄z venisse i
hūc mūdū nō p mutatiōz localē. qz ip̄e dicit
Ego dñs z nō mutor. Gal. iij. Sz p nouū
modū eēdi d̄z descēdisse. s. p assūptā hūani
tatē. qz tūc apparuit i forma visibili. fact⁹ no
uus miles i aula vteri s̄ginalis armatus vt
bellaret. Auētas. Et tpe añqz fierēt. s. opa re
demptiōis. ibi erā. z nūc dñs de⁹ misit me z
sp̄s ei⁹. Isa. xlvij. Et sic accipiēdo mūdū
d̄z mūd⁹ a motu. qz mutabil. qz nihil est fir
mū in h̄ mūdō. nec dñium t̄pale. vt platiōes
nec officia. dignitates. seu honores. diuitie.
nec gaudia. imo d̄z. Quid ē de tali. mortu⁹ ē
Ecce quō est mutabil. Itē beat⁹ Iohes euā
gelista dat optimū p̄siliū dicēs. Nolite dili
gere mūdū neqz ea q̄ in mō sunt. Si quis
diligit mūdū nō est charitas p̄ris in eo. qm̄
oīe qd̄ est in mūdō. cōcupiscentia carnis z
oculoz est z supbia vite. j. Joh. ij. Rō q̄re nō
est diligēdus. qz nō est firm⁹. Iste mūdus ē
vt arbor. fruct⁹ ei⁹ sūt honores. dignitates.
diuitie zē. Et q̄libet vult colligere. sz iā mi
nat̄ ruinā. Itē despect⁹ terrenis. desiderem⁹
celestia. Itē ap̄ls dic̄. Qui vtunt̄ hoc mūdō.
tanqz nō vtant̄. Preterit em̄ figura h⁹ mūdi
p̄ma Cor. vij. Dixi tertio qz qñqz mūdus
accipit̄ p̄ tota mūdi fabrica de creatōe gene
rali. cū d̄z. z mūdus p ip̄m fact⁹ est. s. total̄ fa
brica vniuersi. Sic em̄ domificator p suam
sapiāz opat̄ domū. ita de⁹ p̄z p̄ xpm. q̄ ē eius
sapiā. Nos p̄dicam⁹ xpm dei stutē z dei sa
pientiā. j. Cor. j. operat⁹ est domū hui⁹ mōi
Sapia edificauit sibi domū. exidit colum
nas septē. Prover. ix. De ista domo dic̄ Ba
ruth. D̄ isrl̄ qz magna est dom⁹ dei. z ingēs
z inextimabilis loc⁹ possessiōis ei⁹. suple in

duratōe excelsus ⁊ imēsus. Baruth. iij. Ista domū edificauit sibi nō ad utilitatē seu necessitatē. s; ad honorē gliaz ⁊ laudē sui. Nos autē sum⁹ h̄ inferi⁹ adhuc cū bestijs ī stabulo camere pulchre sunt sup⁹. Nota. excidit colūnas septē. s. septē grad⁹ creaturaz. In q̄b; p̄sistit tota fabrica mūdialis. h̄ sūt q̄tuor elemēta. s. terra. aqua. aer. ⁊ ignis. natura celestis quā phi vocāt q̄ntā essentiā. sexta ē natura hūana. septima ē natura angelica. tota fabrica d̄r mūdus. Ecce q̄re d̄r mūdus q̄si minima d̄as. Itē nota q̄ ī creaturis habemus exēplū obediētie. P̄ q̄s de⁹ a p̄ncipio creauit oia dedit p̄ceptum soli. lune. ⁊ stellis. licz nō haberēt rōnez vt mouerent sic ⁊ sic zc. etiam p̄mo mobili. Et septē milia anni vel circa sc̄ q̄ dedit eis p̄ceptū ⁊ nunq̄ p̄termiserūt p̄ceptū. tñ nō p̄misit eis p̄miū si obedirēt. nec punitōez si facerēt d̄ suū p̄ceptū. De isto p̄cepto dic̄ in ps. dauid. Statuit ea de⁹. supple i eternū ⁊ ī seculū seculi. p̄ceptū posuit ⁊ nō p̄teribit. Q̄lis verecūdia ē nobis q̄ habem⁹ rōez ⁊ p̄missionē gl̄ie ⁊ cōminatōz pene. ⁊ tñ nō seruam⁹ ei⁹ p̄cepta. Si tñ de⁹ mōri p̄cipet vt mutaret se statiz eēt factū. Et tu pctōz cui dicit de⁹ vt mutes tuā malā vitā. ⁊ p̄uertar; ⁊ recedas a pctis a mala societate. nō vis facere. Si p̄cipet aq̄le esuriētī ne tāgeret cibū factū eēt. ⁊ tibi p̄cipit ne frangas ieiunia zc. tu nihil curas. Si p̄cipet asino eunti ad asinā ne eā tāgeret. statī esset factū. Et tibi dic̄. Nō mechaberis. ⁊ nō vis obedire. Exo. xx. Itē in elemēt; habem⁹ exēplū amicitie. q̄ sūt q̄si q̄tuor hoies tripudiātes tenētes se. qz qd libz hz duas q̄litates q̄i duo brachiazc. Itē in elemēt; hēm⁹ exēplū diligēdi deū. Ignis q̄ est calid⁹ dat nob̄ exēplū de seruoze spūali Aer q̄ subito illumiat. de p̄tēplatiōe celesti. Aqua q̄ mūdāt. de mūdicia p̄sonali. Terra q̄ fructificat. de abūdātia meritali vl̄ p̄niali. Aug⁹. Celū tra mare ⁊ oia q̄ ī eis sūt dicunt mihi vt te dñe diligā. Dico q̄rto q̄ mūd⁹ accipit p̄ tota gēte criminalit̄ vl̄ carnalit̄ viuēte. ⁊ sic sumit cū d̄. Et mūd⁹ eū nō cognouit sic nec carnales sp̄m̄sc̄m. qz macula pctōz impedit. Auētas. Aialis hō nō p̄cipit ea que spūs dei sūt. 1. Cor. ij. qz q̄diu hō viuūt ī peccatis nō hz sp̄m̄sc̄m. Et sic accipiēdo mūdū d̄r q̄si imūdus p̄ antīfrāsim. q̄re dicit Bern̄. O mūde imūde q̄ te diligūt nō te norunt. i. nouerūt. De isto dic̄ thema. Sp̄m̄ veritat; mūdus. i. gēs carnalis nō pōt accipere. Nota

ad hoc figurā Bern̄. viij. de colūba quā Hōe emisit d̄ archa volēs expiri si iā cessassent aq̄ dic̄ter. Emisit q̄z colūbā vt videret si iam cessassent aq̄ sup̄ faciē terre. Que cū nō inuenisset vbi req̄scceret pes ei⁹. r̄uersa ē ad eū in archā. Aque eīm erāt sup̄ vniuersā trā. Colūba alba significat sp̄m̄sc̄m. Lu. iij. Descēdit spūs sanct⁹ corpali specie sic colūba ī ip̄m zc. Hōe autē. i. de⁹. de archa. s. de celo mittit colūbā. i. sp̄m̄sc̄m. ⁊ venit ad palatiū d̄noz r̄paliū ⁊ inuenit eos plenos de iniusticia. rapia nō inueniēs vbi req̄sccat pes ei⁹ vadit ad p̄latos ⁊ inuenit eos plenos de symonia. gulositate. de luxuria. de excessib; ⁊ sup̄fluitatib; ⁊ negligentijs circa curā aiāz. ⁊ nō inueniēs vbi zc. venit ad mercatores ⁊ videns ibi tot vsuras. fraudes. deceptiōes. P̄mi nesciūt P̄r n̄. Credo ī deū. Sciūt tñ iuratiōes ⁊ sortilegia zc. r̄uertit ad archā. Venit ad monasteria religiosoz. ⁊ vidēs q̄ nō seruant ibi vota nec regule nec cerimonie zc. s; sunt ibi inuidie. diuisiōes. nō inueniens reuertit ad archā. Ista est rō q̄re mūdus. i. hoies carnales seu carnalit̄ viuētes nō pōt recipe sp̄m̄sc̄m. non p̄pter aliqd̄ impedimētū spūs sancti sed p̄pter pctā. Remediū ḡ habem⁹. si die crastina volum⁹ recipe sp̄m̄sc̄m. q̄ mūdē nos ⁊ purificem⁹ p̄ p̄tritionē. p̄fessionē. ⁊ satisfactiōē. ⁊ iniuriāz remissionē. iuxta illud Dauid. Cor mūdū crea ī me de⁹. ⁊ sp̄m̄ rectū ī noua ī viscerib; meis. ps. l. Deo gr̄as.

In die sancto pentecostes.

Sermo. j.

REpleti sūt omnes Spiritus sancto. Actū. ij. Tota solēnitas hodierna est de aduētū spirit⁹ sancti q̄ visibiliter ī forma ignis descēdit de celo sup̄ ap̄los et discipulos Jhu xp̄i. De h̄ etiā erit sermo noster. Et si deo placet habebim⁹ multas doctrinas p̄ intellect⁹ illuminationē ⁊ vite instructiōē. Salutes ḡgo Maria zc. Doctrina cōis est ⁊ clara ex textu euāgelioz. q̄ apli ⁊ discipuli xp̄i añ xp̄i passionē ⁊ resurrectionē nō habuerūt plenitudinem spūs sancti. licz eīm habuissent ip̄m p̄ gratiaz gratificantē. nō tñ habebāt ip̄m ad plenitudinē gratiez p̄fectiōis spūalis. Et qz ī multis erāt defectuosi. Et licz xp̄s p̄fecte ad plenitudinē gratie potuisset eis dare spūs sanctū tamē noluit añ suā passionē ⁊ resurrectionē eis dare. Ratio est. vt seruaret conformitāz

inter corpus xpi proprium et naturale. et corpus eius appropriatum et figurale. Corpus xpi proprium et naturale est illud quod recepit in utero virginis unitum diuinitati. de quo dicit scriptura. Peccata nostra ipse protulit in corpore suo scilicet proprio et naturali. prima Petri. ii. Corpus autem xpi appropriatum et figurale est ecclesia. que tota erat in apostolis et discipulis xpi. cuius corpus ipse xps est caput. Augustinus. Ipm dedit caput super omnem ecclesiam que est corpus ipsius. ad Eph. i. Modo certum est. quod ante resurrectionem xpi in corpore xpi proprio et naturali erant multi defectus. non morales sed naturales. Iam ad fruendum portio in corpore figurali et mystico xpi ante suam resurrectionem fuerunt multi defectus morales. sed post resurrectionem xpi quando corpus suum naturale fuit liberum omnibus defectibus naturalium passionum conueniens fuit ut eius corpus mysticum et figurale haberet etiam plenitudinem spiritus sancti. Et istam rationem tangit Iohannes cum dicit. Non dum erat spiritus datus. quia nondum erat ihesus glorificatus. Ioh. vii. Sed hodie ad plenitudinem gratie et perfectionis spiritualis acceperunt spiritum sanctum. De hoc loquitur thema dicens. Repleti sunt omnes spiritu sancto. Non dicit acceperunt spiritum sanctum. quia iam ipsum acceperat per gratiam gratificantem. Sed repleti sunt quod idem est quod iterum impleri. Sicut Ioh. iij. Renatus. id est iterum natus. ita etiam repleti. id est iterum impleri. Inuenio quod post xpi resurrectionem apostoli et discipuli xpi receperunt spiritum sanctum tribus plenitudinibus.

Primo cum plenitudine scientie intellectualis.

Secundo cum plenitudine potentie spiritualis.

Tertio cum plenitudine eloquentie vniuersalis. Sed receptio hodierna fuit maior. Iam dicitur thema. Repleti sunt omnes etc. Dico primo etc. quod primitus erant rudes simplices et ignorantes etc. Sed post resurrectionem impleuit intellectus eorum de scientia intellectuali. ita ut clare intelligerent scripturas dicens eis. Necessesse est impleri omnia que scripta sunt in lege Moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. Luc. vlti. De ista plenitudine possumus dicere. Impleti sunt omnes spiritu sancto. scilicet intellectualiter.

Secundo receperunt ipsum cum plenitudine potentie spiritualis. Quia presbiteres vel legati pauperum magna indigent potentia. Ita et apostoli qui fuerunt legati a papa ihesu missi. Pro xpo legatione fungimur tanquam deo exhortate per nos. ij. ad Cor. v. oportebat ergo eos habere potentiam

spiritualem. Ecce quod dedit eis hanc potestatem post resurrectionem dicens eis. Sic misit me pater et ego mitto vos. Nec cum dixisset insufflauit et dixit. Accipite spiritum sanctum. quorum remiseritis peccata. remittuntur eis. et quorum retinueritis. retenta sunt. Ioh. xx. Quare insufflauit. Dico quod ad ostendendum auctoritatem spiritus sancti quod ab eo procedit. Sic enim anbelus procedit ab anbelate. ita spiritus sanctus non solum a patre sed et a filio procedit. De ista plenitudine possumus dicere ad thema. scilicet. Completi sunt spiritu sancto. Et potentia spirituali. quia tunc fuit completa promissio quam xps dixit ante passionem suam dicens. Amen dico vobis quecumque alligaueritis super terram. erunt ligata et in celis. Et quecumque solueritis super terram. erunt soluta et in celis. Math. xvij.

Tertio receperunt spiritum sanctum cum plenitudine de eloquentia vniuersali. Et istam gratiam receperunt hodie. de quo dicitur thema. Repleti sunt. et ad quod dicitur. et ceperunt loqui variis linguis. prout spiritus sanctus dabat eloqui illis. Actuum. ij. Pater thema. Et sum modo in materia predicanda. Modo ad practica venio quam declarabo per quattuor dispositiones necessarias ad recipiendum spiritum sanctum cum plenitudine gratiarum.

Prima est abstinencia corporalis.

Secunda oratio affectualis.

Tertia concordia fraternalis.

Quarta audientia doctrinalis.

Omnes istas dispositiones et quolibet earum habuerunt apostoli et discipuli xpi. propter quod dicitur thema. Repleti sunt etc. Prima dispositio propria et necessaria ad recipiendum gratiam spiritus sancti est abstinencia corporalis a nimio cibo. potu. dormitione. locutione. risu. delictis. ab aspectu mulierum siue hominum et generum conuersatione. Talis abstinencia est dispositio propria et necessaria ad recipiendum spiritum sanctum hoc declaro per tales similitudines. Si enim lignis viridibus aut madefactis apponatur ignis non accedunt quoad usque ligna sint sicca et exusta. Siccatio enim lignorum necessario precedit ignitionem. Ita dicitur vobis. Persone dissolute in cibo et potu etc. sunt ut ligna viridia. id est de dissoluto. Quod et quomodo viridis Si ergo vultis quod ignis spiritus sancti inflametur et accendatur in vobis. oportet siccare vos. et non ita sepe comedere. bibere. nec dormire. et sic de alijs. Abstinere se de negocijs mundanis. de placencia corporali. et huiusmodi. et tunc ignis spiritus sancti accendit in vobis.

Auctoritas. Prophete Ezechieli fuit ostensus magnus campus plenus ossibus mortuorum quibus ossibus dixit propheta ex parte dei. Ossa arida audite verbum domini. Nec dicit dominus de ossibus his. Ecce ego intromittam in vos spiritum et viuetis. Ezech. xxxvij. Ossa arida sunt pro ne abstinentes a deliciis, vicibus, et negociis. In istis mittit deus spiritum sanctum. Patet ergo quod abstinentia est dispositio propria et necessaria ad habendum gratiam sancti spiritus. Dico quod per istas habuerunt apostoli et discipuli christi. Nam a die ascensionis usque hodie ieiunauerunt et abstinuerunt non solum a cibo et potu, sed a deliciis et negociis. Scientes quod abstinentia erat necessaria. Hoc habet a tribus euangelistis qui dicunt quod pharisei venerunt ad christum dicentes. Magister. Et christus. Quid vultis. Dixerunt. Quare discipuli Johannis et phariseorum ieiunant. Tui autem discipuli non ieiunant. Marci. ij. Respondit christus. Numquid possunt filii nuptiarum quod diu est cum illis sponsus ieiunare. Venient autem dies cum auferet ab eis sponsus et tunc ieiunabunt in illis diebus. Marci. ij. Ex isto textu habet quod apostoli a christi ascensione, quod tunc ablatus fuit eis sponsus, usque hodie ieiunauerunt a cibo, potu, negociis etc. Fiat ergo ratio. Si abstinentia est ita necessaria ad habendum spiritum sanctum, et istam habuerunt apostoli, quid dicemus. Repleti sunt omnes spiritu sancto, quia hodie descendit ille ignis spiritus sancti qui eos inflamauit. Secunda ratio multum necessaria est oratio affectualis, scilicet deuota, quod aliqui orant que proprie non dicunt orationes sed que dam recitationes quando induunt, et mulieres quando orant, tales proprie non dicunt orationes. Sed oratio effectualis est quando homo flectit genua eleuando manus erga celum et oculos et cor quemadmodum supplicat coram papa et rege. Cogitatis quod videatis christum in cathedra glorie et minuet vobis, et tunc veniet terror in corde vestro, et incipietis orationem. Ista est dispositio bona et necessaria ad recipiendum spiritum sanctum. Declarat hoc per similitudinem de anhelate qui emittit anhelum ab ore calidum et humidum, et post attrahit aura recens. Ita oratio deuota est anhelus calidus per deuotionem, et humidus quando deus dat lacrymas in oratione. Sic enim attrahit aura recens spiritus sancti, qui ex eius potentia refrigerat animam contra febres peccatorum auaricie, luxurie etc. Augustinus, ps. cxvij. Os meum aperui et attraxi spiritum, scilicet in oratione ardenti. Modo

apostoli et discipuli christi scientes istam dispositionem esse necessariam, a die ascensionis quolibet die ac nocte orabant affectualiter usque hodie. Augustinus. Hi omnes erant pseuerantes in oratione unanimiter cum mulieribus, et Maria matre ihesu. Actuum. j. Modo est hic questio bona et subtilis de predestinatione. Diceret aliquis. Et numquid christus promisit et ordinauit et predestinavit infallibiliter mittere apostolis spiritum sanctum, quid ergo oportebat eos orare et petere ut mitteret. Ista questio facit multi, dicendo. Si deus predestinavit me saluandum, quid oportet me laborare et facere penitentiam, quia ex quo deus ordinauit, ita fiet. Respondeo ego et dico, quod deus predestinavit ordinauit et promisit mittere spiritum sanctum apostolis et discipulis, tamen fuit necessarium ut oraret et peteret. Ergo promissio potest falli. Dico quod non. Sed licet deus promitteret etc, tamen requirit dispositio. Verbi gratia. Si papa promittit amphoram de balsamo vel de chrismate, qui sunt liquores preciosi, et tu venis ad recipiendum balsamum cum amphora imunda plena stercore, papa non daret tibi, quia in promissione iam intelligit debita preparatio vasis. Idem quando papa Iesus promisit apostolis spiritum sanctum, quasi diceret. Promitto vobis implere ampforas vestras, scilicet conscientias, intellectum, memoriam, et voluntatem, balsamo spiritus sancti, propter hoc apostoli debebant lauare conscientias suas, abstinendo, orando, et humiliter. Idem est de predestinatione. Omnes predestinati iam sunt scripti in carta alba litteris aureis, et non solum scribitur ibi Petrus vel Johannes vel Magdalena etc, saluabitur, sed etiam opus per quod saluabitur, scilicet quia erit baptizatus, et erit misericors, patient, castus etc. Idem de predestinatis et damnatis. Nam omnes sunt scripti in carta nigra, et non solum est ibi scriptum talis damnabitur, sed etiam opus quo damnabitur, quia erit peccator superbus auarus vel luxuriosus vel vindictiuus, et finaliter erit impenitens. Si ergo predestinati et damnati dimittunt opera, non sequitur ille effectus damnationis, quia ita est ordinatum, quod talis effectus damnationis vel saluationis sequatur ex talibus operibus. Ista est ratio quare apostoli orabant, licet essent certi de christi promissione. Unde dixerunt, paremus nos, quia aliter non daret nobis. Gregorius. Ipsa eterni regni predestinatio sic est ab omnipotenti deo disposita, ut ad hanc electi ex

labore pueniant. vt orando mereatur acci-
 pere quod eis omnipotēs deus ante secula
 disposuit donare. Tertia cōditio necessa-
 ria est cōcordia fraternalis. nō habere ran-
 cores. odia malas volūtates. nec desiderium
 vindicte p̄tra primū. Quia spūs sanctus nō
 habitat in loco villa seu cōmunitate diuisa.
 Ad hoc ratio naturalis. Quia sicut spiritus
 human⁹ ad hoc q̄ vitā det corpi requirit cō-
 iunctionē mēbroꝝ. Quia si membra sunt di-
 uisa. s. caput scorsum ⁊ manus ⁊ pedes. ⁊ sic
 de alijs. spiritus recedit. nec remanet cū ali-
 quo mēbro diuiso. Ita etiā est de spūs sancto.
 Cogitate q̄ tota cōmunitas est vnū corp⁹
 ⁊ habet multa mēbra ⁊ diuisa vt corpus hu-
 manū. Oculi sunt speculatiui ⁊ homines sciē-
 tie. Aures sunt iudices ⁊ dñi q̄ habēt audire
 iusticias. Nares sunt deuoti christi odorē ⁊
 sanctorū sentientes. Os sacerdos qui come-
 dit sacramentū eucharistie. quo reficiunt ⁊
 refocillant omnia mēbra sana ⁊ c̄. Brachia
 milites qui defendunt totū corpus. Labo-
 ratores qui sustinent totum sunt pedes. Ca-
 put christus. Ephef. p̄mo Auctoritas. Si-
 cut em̄ in vno corpore. s. humano multa mē-
 bra habemus. omnia autē membra nō eun-
 dem actū habēt. Ita multi vnū corpus su-
 mus in xp̄o. ad Romanos. xij. Et q̄dū su-
 mus vniti ⁊ cōiuncti in bona pace ⁊ concor-
 dia. quia maiores diligūt minores. ⁊ mino-
 res honorāt maiores. Clerici cōueniunt cū
 laicis. ⁊ ecōuerso. vir cum vxore. ⁊ ecōuerso
 pater cū filijs. ⁊ ecōuerso. tādiu spiritus san-
 ctus viuificat corpus cōmunitatis. Sed si
 membra sint diuisa per inuidiā. rancores ⁊ c̄
 statim recedit spiritus sanctus. Auctoritas.
 Hi qui segregāt semetip̄os animales. spiri-
 tum nō habētes. Jude. capitulo vnico. Pa-
 ter ergo q̄ necessaria ē cōcordia fraternalis.
 Istam habuerūt apostoli ⁊ discipuli christi
 Discordia ⁊ diuisio fuerat inter eos. s. inter
 apostolos. Johannē ⁊ Jacobū ex vna par-
 te. ⁊ alios ex alia parte. quia mater eoz ad co-
 rum instantiā dixit christo. Dic vt sedeāt hi
 duo filij mei vnus ad dexterā tuā ⁊ vnus ad
 sinistrā in regno tuo. Math. xx. Et audien-
 tes decē indignati sunt de duob⁹ fratribus
 Ibidē. Cogitate qualiter petierunt veniā
 ⁊ pie ⁊ rationabiliter credendū est pro bona
 eoz cōcordantia. Quia Jacobo ⁊ Johānes
 ab alijs petierūt veniā de eoz p̄sumptione ⁊
 maioritate quam petebāt. Secūdo fuit

discordia int̄ apostolos ad innicē quis eoz
 esset maior in regno celoꝝ. vt patz Lu. xxiij.
 Cogitate q̄ in his diebus cōcordantes pe-
 tierūt veniā. Tertia inter Thomā apo-
 stolū ex vna pte. ⁊ alios ex altera pte. q̄ Tho-
 mas erat ita durus. q̄ nolebat credere alijs
 aplis sibi dicētib⁹ xp̄m surrexisse. Cogitate
 q̄liter petiit ab eis veniā de sua duricia cor-
 dis. Itē inter Magdalenā ⁊ alias marias
 ⁊ apostolos. que quādo dixerūt aplis xp̄m
 surrexisse. visa sunt ante illos quasi delira-
 mentū verba ista. ⁊ nō credebant illis. Ince-
 ultimo. Et petierūt veniā ab ip̄is. Cogitate
 ergo q̄liter apli ⁊ singularit̄ Thomas apo-
 stolus petierūt veniā a virgine Maria. que
 quando dixit eis q̄ filius suus surrexerat a
 mortuis ⁊ apparuerat nō crediderūt ei. Idē
 in die ascētionis increpauit eos xp̄s. vt patz
 Mar. vlti. Recubētib⁹ vndecim apostolis
 apparuit illis ih̄s. ⁊ exprobrauit incredulita-
 tem illoꝝ ⁊ duriciā cordis. q̄ his q̄ viderāt
 eum surrexisse nō crediderūt. Idē in his die-
 bus pacificauerūt se. Dicit textus. Dum cō-
 plerent dies pentecostes erant omnes pari-
 ter. i. cōcorditer in eodē loco. Actū. ij. Si
 ergo hodie vultis accipere sp̄m sanctū. paci-
 ficate vos exemplo apostoloꝝ. Quia al̄s nō
 potestis ip̄m accipere. Auctoritas. Pacē se-
 quimini cū omnib⁹ ⁊ sanctimoniā sine q̄ ne-
 mo videbit deū. Cōtemplantes ne q̄s desit
 gratie dei. ne qua radix amaritudinis sursum
 germinās impediāt. ad Hebr̄eos. xij. Ho-
 ra. pax sanctimonie est pax que est bona ⁊ p̄
 p̄m deū. quia alia pax est mala. vt peccatoꝝ.
 latronū. homicidaz. ⁊ huiusmodi. Quar-
 ta dispositio multū necessaria ad recipiēdū
 sp̄m sanctū est audiētia doctrinalis. Audire
 libenter verba dei. Non autē dico Quidij.
 Terētij. Virgilij. ⁊ sic d̄ alijs. q̄ q̄ nō habue-
 runt sp̄m scm̄ quomodo darēt vobis. Sed
 doctrina di illa dat spiritū sanctū. Declarat
 per similitudinē de ignili in quo p̄cussio la-
 pidis ad ferrū excutit ignem. Recte ita est de
 p̄dicatione. Lapis ignis est christus. Petra
 autē erat christ⁹. p̄ma ad Corinth. x. Ferrus
 vel aer est lingua predicatoris. Aucto. Non
 vos estis qui loq̄mini. sed spūs patris vestri
 qui loquitur ⁊ c̄. Math. x. Baseria nigra
 est populus. qui est niger ex peccatis. Accē-
 ditur autē ignis spiritus sancti. quādo in pri-
 ma vel secunda vel tertia p̄dicatione sub-
 vanus. pomposus humiliatur. proponit de

Sermo. I.

cetero viuere simpliciter. Modo psona est ignita igne spū sancti. et sic de alijs peccatis Auētas. Adhuc loquēte Petro verba hec. cecidit spū sanctus sup omnes q̄ audiebāt verbū. Actū. x. Ista audientiā doctrinalē verbi dei habuerūt apli. Quia a die ascēsiōnis quolibet die habuerūt sermonē. Si dicat. Quis p̄dicabat. Dico q̄ virgo Maria quā xp̄s dimisit loco sui doctricem et magistrā. Doctrix. i. doctorissa est discipline dei. et electrix operū illius. Sapie. viij. Christ⁹ autē ante suā ascēsiōnē promisit aplis spiritū sanctū. dicens. Expedi vobis vt ego vadā. Si em̄ nō abiero. paclit⁹ non veniet ad vos Et cum venerit ille. arguet mundū de pctō et de iusticia et d̄ iudicio. Joh. xvj. s̄ nō dicit eis. quando. sc̄z qua die. nec qua hora. Alia promissio fuit in die ascensionis. quādo fuit in monte oliueti et debuit ascendere. dicit. Jobānes quidē baptizauit aqua. vos autēz baptizabimini spiritū sancto. non post multos hos dies. Actū p̄mo. Apostoli nesciētes certā diem hui⁹ promissionis in die ascēsiōnis. et feria sexta in crastinū et sabbato expectauerūt credentes q̄ in illis diebus mitteret spiritū sanctum. Sed trāfactis his tribus diebus. videntes q̄ christ⁹ non miserat eis spiritū sanctum. ceperūt tristari. et dicere ad inuicem. O et quando mitteret. Respondit vnus eoz. Non dubitatis. quia cras que est dies dominica mitteret. Notiuū quod memouet est hoc. q̄ tali die deus formauit lumen. et diuisit lucē a tenebris. Ideo rationaliter tali die mitteret nobis lumē spū sancti et trāsiuit dominica et nō misit. et mirabant̄ Dicit alter. Die lune mitteret. quia tali die fecit firmamentū. et diuisit aquas que sunt super firmamentū ab aquis que sunt sub firmamento. tali ergo die veniet. quia nos indigemus firmamento fortitudinis. vt diuidamus aquas virtutū ab aquis vicioz. et non venit. Dicit ali⁹. Die martis veniet seu mitteret. q̄ tali die p̄duxit plātas ad fructificādū tali ergo die mitteret vt possimus plantare fidem catholicā vt possit facere fruct⁹. et expectantes nō venit. Dicit ali⁹. In die mercurij mitteret. Ratio. quia tali die formauit soles lunā et planetas. tali ergo die mitteret vt creet in nobis solē charitatis. lunam spei. stellas virtutū. et nō venit. Cogitate qualiter mirabant̄ et tristabant̄. Dicit ali⁹. Die iouis mitteret. quia tali die ascēdit ab aspectib⁹ nostris.

Ideo tali die consolabimur nos. et nō venit. Dicit ali⁹. Die veneris mitteret. q̄a tali die fuit passus. et nos habuim⁹ dolores sue passiōis p̄pter qd̄ tali die meremur q̄ det nobis spū sanctū cōsolatorē. et nō venit. Dicit ali⁹. In sabbato veniet. q̄ tali die fuim⁹ dispersi. ita q̄ vnus non remāsit cū alio. Ideo hodie vt sibi vniamur mitteret. Vidētes autē q̄ sabbatū trāsierat et nō venerat. et iam pdiderāt cōputū diez. et timebāt iudeos. diē text⁹. Erāt em̄ cōgregati p̄pter metū iudeoz. Cogitate quomodo rationaliter erāt tristes et desolati. Ideo hodie simul cōgregati iuerūt ad portā camere virginis Marie expectantes quādo exiret vt cōsueuerat. Ipsa autē virgo surgebat i media nocte. iuxta illud. Media nocte surgebā ad confitendum tibi. psalmo cxvij. Et dicebat officiū suuz. Quādo ergo virgo Maria exiit camerā. et vidit omnes aplos et discipulos flentes. dicit eis. Quid est hoc filij mei. de quo fletis. q̄ filius meus modo regnat in celis. Et dixerūt sibi Benedicta mater nostra. filius vester promisit nobis mittere spiritū sanctū. dicens q̄ non dimitteret nos orphanos inter iudeos. modo autē sunt decē dies trāfacti q̄ ipse ascendit et non misit nobis spiritū sanctū. Respondit ergo Maria. Nō dubitatis filij mei. q̄ filius meus non habet cōditiones hominū mundanoz. qui in paupertate cognoscunt amicos. et quando sunt in prosperitate et honore nō curant nec recordant̄ de eis. Sed dicā vobis rationē quare nōdum misit. Rescitis vos q̄ quādo de⁹ extraxit populū israel de captiuitate egypti q̄nquagesimo die descendit in forma ignis in monte synai dando legem. Et apostoli. Virgo benedicta bñ scimus illud. Et virgo. Hoc fuit figura q̄ fili⁹ meus in die resurrectionis sue extraxit. de captiuitate inferni om̄s sibi credētes et obdiētes. hodie autē est quinquagesima dies a resurrectione filij mei. Iō mitteret mō spiritū sanctū. Ideo ponatis vos om̄es in deuota oratione. quia que a deo ordinata sunt. p̄cibus et deuotis orationib⁹ sunt impetranda. Tūc Petr⁹ apostol⁹ cum alijs apostol⁹ posuerunt se ad vnā partem et quilibet orando dicebat. Eoz mūdum crea in me deus. et spiritum rectū innoua in viscerib⁹ meis. Dauid registravit eas psalmo quinquagesimo. Lazar⁹ autē cū alijs septuaginta duob⁹ discipulis ad aliā ptē flexis genib⁹ orādo dicebāt

In die pentecostes

Sensus tuū domine quis sciet nisi tu dede-
ris sapientiā. 7 miseris spiritū sanctū tuū de
altissimis. 7 si correcte sint semite eoz q̄ sunt
in terris. 7 que tibi placent didicerint boies
Nam p̄ sapientiā sanati sunt quicūq; placu-
erunt tibi dñe a principio. Sap. ix. Maria
magdalena 7 alie sancte ml'eres flexis geni-
borādo dicebant. Redde mihi leticiā salu-
tatis tui. 7 spiritu principali confirma me
psalmo. l. Deinde dixerūt apostoli virgi-
ni Marie. Virgo benedicta vos etiā oratis
quia statim audiet vos filius vester. Et erat
tunc hora tertia. Tūc virgo flexis genibus
orauit dicens. Emitte spiritū tuū 7 creabū-
tur. 7 renouabis faciem terre. in psalmo. ciiij.
Nota. creabunt. s. virtutes infuse gratie do-
na 7 p̄fectiones. 7 renouabis faciem terre. s.
per p̄dicationē apostolorū 7 discipulorū tuo-
rum. Facta oratione a virgine Maria. subi-
to factus est d̄ celo sonus magnus ad instar
tonitruī. nō terrentis sed delectantis. et fuit
quasi vox responsiua virgini Marie. Quē
sonum audierūt iudei qui erant in hierusa-
lem. Et subito ad instar venti descendit de
celo. Et ille sonus repleuit totam domum
vbi erāt apli. 7 tota domus repleta est igne.
Iudei autē ad dictū sonū concurrerūt et vi-
debant ignē clarū p̄ fenestras. sed ille ignis
non cōburebat sed illuminabat. 7 videbant
fumū albū vt fumū incensi. 7 ignis ille diui-
sit se ad instar linguaz. 7 sedit supra singlos
eoz. 7 repleti sunt oēs spiritus sancto. Actū
secūdo. Tūc fuit cōpleta p̄phetia Iobelis.
In dieb; illis effundam spiritū meū sup ser-
uos meos 7 ancillas meas et dabo p̄digia
in celo. 7 in terra sanguinē 7 ignē 7 vaporē
fumi. Sol cōuertetur in tenebras. et luna ī
sanguinē. anteq; veniat dies domini magn⁹
7 horribilis. Et erit omnis qui inuocauerit
nomē dñi. saluus erit. Iob. ij. Hora. Da-
bo prodigia in celo. quia tūc celum videbat
super hierusalez sanguinolentū. innuens q̄
merito passionis christi mittebat spiritū sā-
ctus apostolis 7 discipulis. Et in terra ap-
paruit ignis clarus qui ab omnib; poterat
videri in demo vbi erant apostoli. Et vapo-
res fumi ad modū fumi incensi rē.

In die sancto pentecostes.

Sermo. ij.

Pacem relinquo
vobis pacem meā do vobis Joh.

xiiij. Si volum⁹ cogitare 7 diligēter pensa-
re totā vitam xp̄i. a p̄ncipio. s. natiuitate vsq;
ad passionē. inter alias vtutes singulariter
p̄dicauit 7 voluit pacē esse inter xp̄ianos. Et
pōt declarari sic. qz iam in iua natiuitate vo-
luit vt angeli cantarēt nouā cātilenā. vt mo-
ris est dñoz. s. gloria in altissimis deo. 7 i ter-
ra pax homib; bone volūtatis. Luc. ij. In q̄
oñdī q̄ sibi placet pax. Itē si respicim⁹ suaz
vitā qñ fuit adult⁹ 7 ibat p̄dicando et intra-
bat ciuitates. villas. castra. 7 domos. mod⁹
salutatiōis sue 7 discipulorū eius erat dicere
pax vobis. vt ponit i euāgelistis nō dicebat
salus vel bona dies. s; pax in q̄ cōsistit omne
bonū. Itē apls 7 discipulis et alijs ipm se-
quentib; dixit. Pacē habete int̄ vos. Mar.
ix. Itē qñ voluit mittere discipulos ad p̄di-
candū dixit eis. In quacūq; domū intraue-
ritis salutate eam. dicēdo. Pax huic domui.
Math. x. Itē in nocte passionis recedēs a
suis discipulis 7 p̄ hereditate dimittens eis
pacē. dixit thema. Pacē relinquo vobis pa-
cē meā do vob; rē. ac si aliq; apls dixiss; sibi.
Dñe qñ aliq; dñs morit. aliqd dimittit suis
rē. etiā qñ morit pater dimittit filijs heredi-
tate. Ido vos q̄ mō vultis mori p̄ saluatio-
ne rē. dimittetis aliqd nobis. Rñdit. Pacē
relinquo vobis. pacē meā do vobis. p; the-
ma. Hodo intēdo declarare. q̄ pax sit ista.
7 in q̄ cōsistit. Et inueni q̄ est triplex. Prima
est pax ethica. i. p̄sonalis. s. in se. Secunda
est pax p̄conomica. id est domestica. Tertia
est pax politica. id est vniuersalis. Verba sūt
philosophoz. 7 de qualibet dicit thema. Pa-
cem relinquo vobis. pacem meā do vob; rē.

Dico primo. scz quādo homo habet pacē
secū. quādo anima 7 corpus. spiritus 7 caro
cōcordant. quod est bene difficile. s. p̄corda-
re istos duos inimicos inter q̄s naturaliter
est guerra. quā qd vult vn⁹ displicet alteri.
Vultis intelligere quomodo ista guerra est
magna. Vidistis vnq; torqueri aliquē quē
corda trahit sursum. pōdus deorsum. nūqd
talīs est magna pena seu guerra. Talē guer-
ram habet qlibet nostz. Aia inquātū de na-
tura sua est spūalis trahit sursum. vellet cō-
templari rē. s; pōdus carnis trahit deorsus
ad mūdanas delectatiōes. luxurias. corru-
ptiōes. de ista guerra dicit scriptura. Caro p̄u-
piscit aduersus sp̄m. spūs at rē. Gal. v. Dō
videam⁹ quomō poterim⁹ facere pacē ī ista
guerra. Dico q̄ h; fieri dupl̄r. vel q̄ anima

humiliter et consentiat carni ad omnes suas voluptates. vel e converso. Primus modus est malus et reprobatus. Sed deum rationem et naturam. Sic si nobis domina et generosa habet guerram cum sua ancilla captiva viri et imunda. et vos tractando pacem diceretis quod domina subiciatur captivae in omnibus. hoc esset iniquum. Unde dicit Bernardus. Non decet dominam ancillari. nec ancillam dominari. Ita esset de anima nobili et generosa de substantia spirituali. si habet subici carni captivae suae. Talis pax non esset bona. quia non decet dominam ancillari. Ergo oportet quod ista pax fiat e converso. scilicet quod caro tanquam captiva humiliter et subiciatur domine. scilicet anime. et hoc fit quando homo cum ieiuniis vigiliis. et alijs asperitatibus humiliat carnem. quia caro ut captiva recalcitrat contra dominam. sed quando sic affligit quasi lassam subicit carni. Propter hoc est inuenta penitentia ad faciendum pacem personalem in se. Et iste modus faciendi pacem est bonus et rationalis. et istum vult deus. Iohannes dicebat ille sanctus homo Job. Pacem habeat tabernaculum tuum. id est persona. Et visitans speciem tuam. id est animam non peccabis. Job. v. Sed multi faciunt oppositum. nesciunt sustinere istam guerram anime et carnis et volentes pacificari complacent carni. Vultis cognoscere quod peccatum est. Foveritis quod erat quidam rex unicum habens filiam sibi caram cui voluit dimittere totum regnum suum. quod assimilabat patri ut ovum alteri ovino. Accidit quod iste rex voluit ire ad terram sanctam ad visitandum sanctuaria. Et unum militi commisit filiam suam cum captiva quam ei serviret. dicens militi quod curaret diligenter de filia. permittens militi quod in regressu magnificaret eam. Qui miles post regem recessus ad amavit captivam. despecta filia regis. sibi in omnibus complacet. et voluit quod captivae serviret a filia regis etc. Dicatis quod meretur iste miles etc. Iohannes quando venit rex etc. Iste rex est ihesus christus filius virginis Mariae. rex regum. Filia dilecta est anima quam precise assimilavit sibi plus quam imago depicta. quia ad imaginem dei creata. Dicit deus quando voluit creare hominem. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Beatus iohannes. quod non dicitur nec intelligitur quantum ad corpus quia deus incorporeus est. sed quantum ad animam. quae est de natura spirituali nobili et generosa et pulchra. Unde si possentis videre unam animam in sua pulchritudine. in quantum est ad imaginem dei. nolletis comedere nec bibere. instantium quod pulchritudine solis vel lune nihil est respectu etc. Et diligite a christo instantium quod sibi vult dare regnum celeste. Et videt quod dilexit eam plus quam se. Quare vo-

luit nasci et in hoc mundo. xxxiii. annis conversari. et tandem pati et mori. totum amore filiae. Et poterat dicere. Da mihi animas. cetera tolle tibi. Beatus iohannes. Iste rex voluit ire ultra mare. ad visitandum sanctuaria. Iste mundus dicitur mare propter vendas et picula. et parvi pisces comedunt a magnis. Et in die ascensionis ab isto mundo recessit et filiam suam commisit uni militi. quia animam tuam commisit tibi. et meam mibi etc. cum captiva. scilicet carne ut serviat sibi. Et nos modo adulterino cum captiva. scilicet carne consentimus spiritui animae. et volumus ut fuit sibi anima. Quare induimini. Numquid amore carnis. Quare paratis lectum delicatum. Numquid amore captivae. Et de filia regis non curamus. sed morimur fame. et incidit nuda et imunda. Caro sepe lauat et mundat. Et de filia regis non fit mentio. nec de ea curamus. Homines laborant per terram. per mare. per captivam. Et parva filia regis non potestis qui escere in dominica etc. In eadem denominatione militis estis. Cogitate quid faciet vobis rex quando veniet et cito in iudicio generali vel particulari. quid dicetis. Ecce ergo quod peccatum est velle plus complacere carni quam anime. Ecce do vobis consilium ut quolibet die curetis de filia regis sicut de captiva. cui ordinate bis in die datis refectio nem. scilicet prandium et cenam. Idem faciatis anime orando de mane et de sero. plus benedicendo mesam. scilicet signando se. et post dicere Pater noster. et Ave maria devote. cogitando quod videtis christum in gloria qui adoratur ab angelis. et minatur vobis. de inde cogitando quod videtis virginem Mariam ad dexteram filii sui. dicat Ave maria gratia plena dominus tecum benedicta etc. Idem in sero. nec tradatis oblivioni prandium istud nec cenam. In dominica dabitur sibi manus prandium audiendo missam completam. et quod sitis in confessione que quasi est manuum ablutio. et cum silentio etc. Adorare christum vix deum et hominem debetis in hostia. Item semel in anno debetis eam induere de novo. Istud fit in confessione. ubi deponunt vestes antiquae etc. induunt nove in pasce faciendo magnam festum communicando. Et isto modo poteritis dare in iudicio regi christo bonum computum de filia sua. quae faciet vos magnos in paradiso. De illis autem qui faciunt oppositum plus curant de carne quam de anima. dicit David psalmo. xxxvi. Zelavi super iniurias pacem peccatorum videns. Quia non est respectus. scilicet misericordie. morti eorum. scilicet damnationi. et firmamentum in plaga eorum. In labore hominum non sunt. scilicet per penitentiam. et cum hominibus non flagellabunt sed cum

demonibz. Dico scdo zc. i. domestica qñ. s. in domo vir vxor z familia stant i bona pace z cōcordia sine p̄tētiōibz. talis pax d̄z dome-
sticalis. sic p̄ma d̄z p̄sonalis. Ad istā pacem fiendā z p̄seruādā sūt necessarie sex doctrine due sūt viri z vxoris ad vxorē. et due vxoris ad virū. z due viri z vxoris ad familiā dom̄.
P̄rio sciendū q̄ vir erga vxorē d̄z seruare dilectionē z p̄uisionē. Vir d̄z diligere vxorē suā. nō desp̄icere p̄ aliquo defectu ex q̄ est p̄ba femina. Sūt aliq̄ miseri qui solū diligūt vxores tantū quātū durat panis nuptiarū. z qñ sūt satiati de eis desp̄iciūt eas p̄ qd̄ veit guerra i domo. B̄ndict̄ ē hō qui illū amorē quē oñdit vxori die v̄l hebdomada sp̄ seruat. Scdo d̄z vir vxori p̄uisionē adhibere. Hō em̄ d̄z deserere eā. s̄z ei p̄uidere. nō in vanitatibz. qz si ip̄a sit vana d̄z sibi dicere vir. m̄lier dānabor vobiscū zc. qz vxores vane nō solū dānant se s̄z viros eis p̄sentientes. Hō p̄t vir dimittere vxorē vt sit heremita vel religios̄ p̄sumato m̄rimonio p̄ carnalē copulā. nisi d̄ licētia vxoris ip̄i. z tūc fieri d̄z de licētia p̄lati. z q̄ vxor sit talis q̄ nō sit suspitio peccādi zc. Idō d̄c̄ scriptura. Viri diligite vxores v̄ras sic z t̄ps dilexit eccl̄iā. z seip̄m tradidit p̄ ea vt illā sc̄rificaret. mūdās eaz lauacro aq̄ i s̄bo vite. vt exhiberet ip̄e sibi gl̄iosā eccl̄iā nō h̄ntem maculā aut rugā aut aliqd̄ h̄mōi. s̄z vt sit sancta z imaculata. Ita z viri debēt diligere vxores suas vt corpa sua. Ibidem. Qui suā vxorē diligit. seip̄m diligit. Uid̄ ibi pulchra i textu ad Eph. v. Uxor s̄o erga virū d̄z h̄c duo. s. reuerentiā z diligentia. P̄rio reuerentiā vt velit q̄ vir sit d̄ns. al̄s si i oppositū sit guerra or̄is in domo qz natura. sc̄ptura. lex diuina z h̄uana dictāt q̄ vir sit d̄ns domus. z s̄ naturā. legez diuinā z h̄uanā est q̄ mulier sit d̄na viri. Dicat̄ de p̄ḡie maria pulchra z nobili zc. cū q̄nta reuerentiā z honore loq̄bat̄ sp̄so suo Ioseph paup̄i seni. Idō d̄c̄ scriptura. Mulieres viris suis subdite sint sicut d̄no. Quia vir caput ē mulieris. sic t̄ps est caput eccl̄ie. ad Eph. v. Ho. vt d̄no nō s̄ d̄m. qz posset q̄rere de corpe vxoris q̄ mulier nō d̄z p̄sentire. imo deberet maḡ pati se occidi. qz eēt martyr añq̄s p̄sentire zc. Itē d̄z esse diligēs vt p̄seruet illud qd̄ vir lucrat cū magnis laboribz z piculis. ne sit domus vt faccus p̄forat̄ teneat domū z se mūdā qz tūc vir diligit talē vxorē. z sic ē pax i domo. De ista diligentia Eccl̄i. xxxvj. B̄ra mulieris sedu-

le delectabit virū suū. z ossa illi⁹ impingua-
bit. i. totū facit eū pingue. Tertio vir z vxor erga familiā debēt h̄c duo. P̄rimo circa filios eruditionē. Multi sunt q̄ dicūt. sufficit eis q̄ dem filiis cibū z potū. s̄z nō curāt eos erudire siue informare zc. Dicat̄ quō pueri debēt nutriri. Qz sic arbor tenera vertit̄ zc. sic pueri dū sūt parui. Hoc maxime cōpetit matri. qz qñ pueri petūt panē de mane. bona mater d̄z dicere. Dō. fili dicas Aue maria. scias q̄ est vna regina i celo. zc. Dō flecte genua zc. dicas Aue maria. z q̄ signo crucis signet se. z reformare debēt parentes pueros ne mētiant̄. ne furent̄. ne sint p̄tentiosi. z q̄ cōfiteant̄ qñ sunt qñq̄ vel sex annoz. et q̄ cōmunicent. Qñ sunt. xij. annoz debēt parētes ducere eos ad eccl̄iā vt audiāt missam zc. Ideo dicit sc̄ptura. Patres nolite ad iracundiā. sup̄le dei puocare filios vestros. s̄z educate illos in disciplina z correptionē d̄ni. ad Eph. vj. Culpa est ortulani si arbores s̄t tortuose. qz parue poterant dirigi. Ita vos parētes estis ortulani. Plātetis arbores bonas i viridario xp̄i. s. eccl̄ie. Quo ad seruos z captiuos. qz debēt eos inducere vt baptisent̄. vel vt cōfiteant̄. q̄ audiāt missam. dare oportunitatem audiēdi missam z cōicandi. tūc talis dom̄ est b̄ndicta. Facere oppositū p̄dictis est maximū pct̄m. Ecce qd̄ dicit sc̄ptura. Si q̄s suoz et maxime domesticozū curā nō habet. fidē negauit. z est infideli deterior. p̄ma ad Thimo. v. In hoc em̄ consistit pax domestical. s. q̄ vir habeat erga vxorem zc. Ep̄yloga breuiter. Talis domus h̄z pacem z dei benedictionē. Ideo dicit sc̄ptura. D̄ israel. id est vir videns deum. si in v̄is dei ambulasses. s. in his que dixi. habitasses vtiq̄ in pace sup̄ terram. Baruth. iij. Dico tertio zc. id est vniuersalis. Prima pax est p̄sonalis. secūda domestical. tertia ē vniuersalis. quādo vna cōmunitas villa seu ciuitas viuūt in pace. tūc est pax vniuersalis. Et ista pax est p̄mo in corde secūdo in ore. tertio in ope. In corde quādo non habent inuidiam rancores nec malas volūtates ad inuicem zc. Plus em̄ est cōpatiendū illis qui habent officiū seu regimē q̄ inuidendū. qz habent reddere rationē de tantis sibi cōmissis Sicut nani periclitanti compatit̄ z nō inuidet. Ita qui habent regimē populi sunt in mari fluctuanti in piculo submergēdi in inferno. int̄m q̄ nulli⁹ prudēs anbelare deberet

Sermo

ad regimē. Fili⁹ dei est q̄ pōt enādere. Jō cō
paciendū est pot⁹ q̄ inuidendū. Scdo ista
pat̄ debet eē in ore loquēdo. z ad inuicē salu
tādo. Quia sic q̄ fumū fumeralis cognoscit
ignis dom⁹. ita p̄ salutatiōes ignis pacis et
dilectiōis i corde existētis. qz cor nō p̄t vide
ri a nob. Null⁹ dicat. Si loquat̄ mihi. loqr̄
ei zc. Dicat̄ quō h̄go maria p̄mo loq̄bat̄ cru
cifixoꝝ filij sui. Tertio p̄sistit i ope. ne sint
q̄stiones z litigia. Aliqui sūt q̄ in paradiso in
uenirēt q̄stioēs zc. Ideo ap̄lus. Jam quidē
oīno delictū ē in vob̄ q̄ iudicia habet̄ inter
vos. Quare nō maḡ iniuriā accipit̄. Qua
re nō maḡ q̄ fraudē p̄tini. S3 vos iniuriā
facit̄ z fraudat̄. z h̄ fratibz. j. Cor. vj. p̄
ter qd̄ ap̄lus p̄cipit. Si fieri pōt qd̄ ex vob̄ ē
cū oibz hoibz pacē habete. ad Ro. xij.

Feria secūda Sermo.

Ratio spūsancti

Seffusa est. Verbu istud habet̄ textu
aliter in actibz ap̄loꝝ. c. r. et officiat̄
i epla hodierna. Sermo noster ē de gratiis
q̄s dat spūsanct⁹ p̄sonis i q̄bz habitat. Ista
materia ē p̄sequēs ad materiā besternā. Ve
ri aut̄ fuit de spūsc̄to z de aduentu eiusdē. z
hodie est de ei⁹ effectū. Spero in dño Jesu
xpo q̄ erit materia magne edificatiōis z cō
solatiōis. s3 vt sit deo acceptabilis z gratio
sa. nobis aut̄ meritoria z p̄ficua. Salutes h̄
go Maria zc. Pro breui introductiōe mate
rie p̄dicāde z declaratiōe p̄bi. p̄positi sciendū
q̄ licz spūsc̄tus simul cū patre z filio sit vn⁹
deus. vn⁹ dñs. vn⁹ creator simplex. indiuisi
bilis. imp̄mutabilis. tñ effect⁹ z gr̄e ab eo p̄
cedentes sunt diuerse. quia oēs potētias aīe
implet diuersimode. Declaret̄ p̄ similitudi
nem arboris vnicū truncū siue stipitē h̄ntis
s3 post multiplicat̄ p̄ ramos ad fructificādū
Ita spūsc̄tus vna p̄sona trinitat̄ nō est nisi
vna radix in aīa. s3 post effect⁹ ei⁹ multiplicat̄
i aīa. qz vnū ramū mittit ad intellectū quē
implet scia. aliū ad memoriā quē implet timo
re dei. aliū ad volūtātē. quē implet amore et
charitate vt abūdet z fructificet. iuxta dictū
xpi. Ego posui vos vt eat̄is z fructū afferat̄
z fruct⁹ vester maneat. Joh. xv. Ho. ego po
sui vos i viridario ecclie. Patz q̄ vn⁹ z idē
spūsc̄tus multiplicat̄ i effectibz. De hoc auctas
ap̄li. Diuisiōes gr̄az sunt. idē aut̄ spūsc̄tus diui
dens singulis put̄ vult. j. ad Cor. xij. Patet
ergo thema cū dicit. S3a. i. gratū faciēs. effu

sa est. i. dispersa diuisa z distincta. Ista effu
sio diuisio seu distinctio gr̄az spūaliū q̄ inse
pabiliter sūt cū gr̄a gratū faciēte. de q̄bz vo
lo nūc p̄dicare. sūt i certo z determinato nu
mero. s. septeno. Iuxta p̄phetiā Isa. Requie
scet sup̄ eū. s. viz iustū. spūsc̄tus dñi. spūsc̄tus sapie z
intellect⁹. spūsc̄tus p̄silij z fortitudinis. spūsc̄tus scie
z pietatis. z replebit eum spūsc̄tus timoris dñi.
Isa. xij. Pz q̄ se septē gr̄e q̄s spūsc̄tus dat
p̄sone in qua habitat. et quelibet earū facit
animā deo gratam.

Prima est sapiētia diuinalis.

Secūda intelligētia spiritualis.

Tertia cōsiliū rōnalis.

Quarta fortitudo internalis.

Quinta scientia moralis.

Sexta pietas cordialis.

Septima timor filialis.

De oibz istis dicit̄ thema. S3a spūsancti ef
fusa est. Prima gr̄a quā dat spūsanctus
ad faciendū creaturā in h̄ mūdo gratiosam
z in alio gloriosam est sapia diuinalis. Ma
gna q̄stio fuit antiq̄ int̄ doctores. z maxie
p̄hos q̄ nunq̄ potuerūt scire veracit̄ qd̄ est
sapia diuina. Doctores theologie dederunt
diffinitiōes de sapia diuina. s3 p̄ oibz placet
mihi illa d̄ textu biblic q̄ dicit. Sapia doctri
ne f̄m nomē ei⁹ est. z nō in mltis ē manifesta
Eccl. vj. Sapia s3 nomē ei⁹ z etymologiā
id est sapida scia d̄. s. qñ p̄sona in scia quam
h3 de deo iuenit saporē deuotiōis. talis dicit̄
h3e sapia. Qñ h̄o tota scia stat speculatiue i
intellectu. z in aīa nō sentit saporē nec deuo
tionē. talis h3 scia z nō sapiam. Verbi gr̄a.
Multi maḡi vl' baccalarij z doctores h̄nt
scientiā de potētia dei q̄ est infinita. qd̄ patz
i creatiōe mūdi. quē de nihilo creauit. Null⁹
em̄ magister opoz nec artifex nec carpētari⁹
nec aliq̄ p̄nt aliqd̄ opari nisi p̄supposita mate
ria. s3 de⁹ de nihilo opat⁹ ē oīa i tāta pulchri
tudine z p̄portione vt vides. z qñ tu cogitas
ista si nō sentis dulcorē deuotiōis in aīa tūc
habes scia. sed nō sapiam. s3 qñ h̄o cogitat.
Hodie sunt septē milia anni vel q̄si. q̄ nihil
erat nisi de⁹. z ip̄e de nihilo cūcta ista creauit
z aīa delectat̄ dulcorat̄q̄. tūc h̄ntis sapiētiā
id est sapidā sciam q̄ f̄m nomē ei⁹ ē. et cetera
Itē multi sciūt dei prudentiā z gubernatōz
de regimine mūdi. q̄ p̄uidet omnibz creatu
ris. Idem de motu stellaz incessabili. si cūz
deuotione ista cogitant̄. habetis sapientiaz
alē scientiā. Idez de sciētia quā habetm⁹ de

Feria secūda post pentecostes

miseriordia dei. quā nob̄ oñdit in redēptōe
 qz cū h̄iet infinitos modos redimēdi nos z
 saluādi hūiliorē voluit accipe. et hūanitatē
 sūr de muliere & gine nascēdo. in maxia paup
 rate viuēdo. vt nos dulciter inclinaret ad hūi
 litatē. castitatē. z paupratē. voluit pati z sus
 pēdi. ne aliq̄s sibi credēs et obediēs pateret
 z suspēderet i furca inferni. Sic qñ tu cogi
 tas vl̄ legis ista. si sentis sapore deuotiōis ha
 bes sapiāz. als sciam. Ecce q̄re d̄r sapia do
 ctrine fm̄ nomē ei⁹ zc. Sz dolēdū ē. cū seq̄t
 dicēs. z nō in mltis ē manifesta. Dulci sūt
 q̄ p̄dicāt. disputāt. legūt sz sine labore deuo
 tiōis. exteri⁹ solū sonat i ore. Quibz aut̄ agni
 ta est. p̄manet vsq̄ ad aspectū dei. Auctas.
 Siue lingue cessabūt siue scia destruetur. j.
 Loz. xij. Phi aut̄ habuerūt sciam sz nō ha
 buerūt sapiāz. vt dictū ē. qz cum loq̄rent de
 p̄ma cā z p̄mo p̄ncipio z de p̄mo motore nō
 hēbant ad ip̄m deuotiōz. nec referēbāt gr̄as
 de q̄b̄ dic̄ ap̄ls. Cū coguissent deū nō sicut
 deū gl̄ificauerunt aut gr̄as egerūt. sz euanu
 erūt i cogitatiōibz suis. z obscuratū ē insipi
 ens cor eoz. Dicētes em̄ se eē sapiētes. stulti
 facti sūt. ad Ro. j. Scda gr̄a sp̄s sancti est
 intelligētia sp̄ial. Intelligētia fm̄ et h̄imo
 logiā nois idē est q̄ int⁹ legētia. s. p̄ceptio bo
 noz sp̄ialitū i rebz sensibilibz q̄si i libris ap̄t
 Verbi gr̄a. In honoribz tp̄alibz h̄mūdi le
 gere z p̄cipe honores sp̄iales z eternos. co
 gitādo. si honores h̄mūdi tñ delectāt. q̄nto
 magis delectari debēt honores paradisi. vbi
 minim⁹ ē maior q̄ sit papa vl̄ impator i hoc
 m̄do. Qual̄ honor ē esse i societate angloz z
 sc̄toz ap̄loz p̄phaz. Cogitate q̄lis honor sit
 regi nouit̄ intrāti p̄ ciuitatē zc. Lege h̄ qual̄
 honor fit aie deuote qñ intrat i ciuitatē pa
 disii. Ecce q̄d est intelligētia sp̄ialis. Itē di
 uitie h̄ m̄di mltū delectāt qñ q̄s hz multos
 reddit⁹ magnos. vl̄ mltas pecunias i cista
 let⁹ ē. cū tñ sit q̄ddā on⁹ piculosū. tñ nullus
 dñs hz quicq̄d vult. Lege h̄ diuitias paradisi.
 vbi ql̄bet hz q̄cqd vult. Dicūt doctores q̄
 ql̄bet sanct⁹ ē oipotēs respectu sue volūtat̄
 qz quicq̄d volūt p̄nt. De⁹ ē simpl̄r oipotēs.
 Itē i delectatiōibz h̄ m̄di. s. comedēdi. bibē
 di. audiēdi. tangēdi z h̄mōi. Legatis h̄ dele
 ctatiōes sp̄iales paradisi. Verbi gr̄a. qñ dele
 ctamini in gustu comedēdo vel bibēdo. Le
 gatis h̄ delectatiōes sp̄iales circa gustū. De
 terminatio est sancti thome doctoris in q̄rto
 sniaz. q̄ p̄ iudiciū oēs sensus corp̄is actu

abunt. Laus em̄ vocalis erit i celo. Audit⁹
 audiēdo angeloꝝ cant⁹. Si in h̄ m̄do tñ de
 lectat̄ audit⁹. quāto magi tñc. Dicat̄ miracu
 lū de religioso q̄ audiēdo cantū angeli i for
 ma volueris i oro. stetit. ccc. annis zc. Item
 qñ visus delectat̄ h̄ videdo pulchra. Logi
 ta de paradiso. Ibi em̄ videbūt regem regū z
 dñm dñantiū xp̄m impatorē. z regnā ange
 loꝝ. z sc̄toz zc. D̄ q̄lis pulchritudo. Auctas
 Tūc videbis z afflues. z mirabit̄ z dilatabit̄
 cor tuū. Isa. lx. Itē odorat⁹. si croc⁹ zc. tātū
 delectat. Cogita q̄lis delectatio erit sentien
 do odorē corp̄is xp̄i & ginis z sc̄toꝝ. Hā cor
 pus glorioſū redolet zc. Itē beati resump̄t
 corp̄ibz hēbunt gustū. qz tūc os non erit va
 cuū nec plenū aere. sz erit plenū de liquore
 p̄ciosissimo incorruptibili z sapido. De hoc
 q̄liter sensus erūt sic i actu. vide lati⁹ inferi⁹
 dñica. xx. p̄mo fm̄one. Dic lege qñ poteris.
 De oibz his auctas. Intellectū tibi dabo et
 instrua te i via hac q̄ gradieris. firmabo sup
 te oculos meos. Nolite fieri sic equ⁹ z mal⁹.
 quibz nō ē intellect⁹. inq̄t psalmista ps. xxxj.
 Hora. Intellectū tibi dabo. vt. s. in his sensi
 bilibz scias legere sp̄ialia. Hō sic de bestijs.
 qz delectant̄ in sensibilibz. tñ nō h̄nt intelli
 gentiā. Ideo dicit. sic equus z mul⁹. quibz
 nō est intellect⁹. Tales sunt p̄sone bestiales.
 de q̄bus dicit ap̄lus. Animalis hō non p̄ci
 pit ea q̄ sunt sp̄s dei. Stulticia em̄ est illi z
 nō potest intelligere. q̄a sp̄ialiter exanimat̄.
 sp̄ialis aut̄ iudicat oia. j. ad Loz. ij. Ter
 tia est cōsiliū rōnalis. Cōsiliū sumit̄ hic p
 cōclusionē cōsiliij. qñ in cōsilio vnus dicit h̄.
 z alius aliter. quādo dñs cui datur cōsiliū
 de omnibz eligit qd̄ melius est. illud dicit̄ cō
 siliū. qd̄ est donū sp̄s sancti. Ita cōsiliū
 sp̄s sancti est inter multa bona scire eligere
 meliora. z inter duo mala scire minus malū
 eligere. hoc est a dono sp̄s sancti. qd̄ vo
 catur cōsiliū. Regula est phi. q̄ de duobus
 bonis meli⁹ est eligendū. et de duobz malis
 mai⁹ vitandū est. Verbi gratia. Bonū est in
 hoc mūdo habere bonū. honores. dignita
 tes. diuitias. officia zc. Itē bonū est in alio
 mūdo h̄re bonū esse i paradiso zc. Nō cōpa
 rando. qd̄ est melius bonū hoc vel illud. Di
 co q̄ bonū hui⁹ mūdi modicū valet respectu
 boni alterius. quia honores. officia. dignita
 tes zc. hui⁹ mūdi modicū durat. z nō sunt
 nisi vmbra. Bonū aut̄ alteri⁹ mundi est infi
 nite duratiōis. Ideo p̄siliū sp̄s sancti est

scire eligere maius bonū. ne isto mō pdam?
 illud z accidat nob vt semel multis dñis ac
 cidit i quadā ciuitate in q dñabant solū per
 annū. z post mittebant in exilium. Ipi s̄ vt
 stulti qñ erāt in dominio cogitabāt dicēdo.
 Et quo tā modicū durat dñium meū. p cer
 to volo delectari. z trāfacto anno exulabant
 z moriebant fame. Fuit vn⁹ prudēs q i an
 no dominij sui voluit abstinere a multis et
 quicqd poterat h̄e mittebat secreta ad insu
 lā in q post debuit exulari. vt ibi de illis viue
 ret. vbi cū alq morerent fame. sibi fuit optie
 puissum. Ita est de honoribz z diuitijs z do
 minijs hui⁹ mūdi q nō durant nisi p annū.
 imo talis credit viuere p annū q cras sepe
 liet. Vita aut z honores alteri⁹ mūdi eterna
 liter durant z sine fine. Cogita ḡ stulticiā de
 illo q dicit. Nō p certo ego volo delectari
 zc. Et post ibitis i exiliū cū diuite epulone.
 Iō recipiam⁹ psiliū spūsscti. abstineam⁹ h.
 z restringam⁹ nos. z mittam⁹ i aliū mundū.
 q̄cqd poterim⁹ p elemosynas. penitētiās. et
 alia bona opa. De psilio diē sc̄ptura. Fili si
 ne psilio nihil facias. z post factū nō penite
 bis. Eccl̄i. xxxij. Q̄ reges plati z dñi peni
 tent mō i inferno. S; nō ē mō remediū. Iō
 diē. Fili sine psilio zc. Itē de duobz mal⁹ cō
 siliū ē scire vitare maius. Verbi gr̄a. si aliq̄s
 crimiosus eēt pdēnat⁹ a rege vt induat tū
 ca ferrea ignita. vl tūca stupea. nunqd eēt
 stult⁹ si dimissa tūca stupea vellet induere
 tūcā ferreā ignitā. Itā disiuētūā pponit
 nobis de⁹. qz oēs sum⁹ criminosi z pctōres.
 vt recipiam⁹ tūcā de stupa. q̄ est pñia leuis
 q̄ fit in h̄ mūdo. vel tūcā ferreā ignitā. s. pe
 nā z damnationē eternā. Auctoritas. Dico
 q nisi penitētiā egeritis. oīs simul pibitis.
 Luc. xij. Ecce h̄ virtualiter dicta disiuētū
 ua. De illis aut qui neglecta tūca stupea.
 scz penitētiā. dicit sc̄ptura. Bens absq; con
 silio z sine prudētia. vtinā saperēt z intelli
 gent ac nouissima puiderēt. Deutero. xxxij.

Quarta est fortitudo internalis. s. de aia.
 Hāz gr̄a spūssancti q̄ dicit fortitudo non in
 corpe cōsistit. sed in aia. Quia de fortitudine
 corpali nō est gloriandū. qz bestie excedunt
 nos. Verbi gr̄a. de istis q̄ sciūt saltare zc. cer
 uus vl cattus vincet vos. Et vos luctores
 vsus vincet vos. De cursoribz vnus lepus
 vincet vos. De velocitate. vnicornis vincet
 vos. Tales fortitudines corpales nō sūt do
 nū spūssancti. Sed fortitudo que est donū

spūssancti est spūalis in aia scire resistere et
 tenere se fortiter p̄ dyaboli tēptatiōes. cōtra
 mūdi occasiones. z p̄tra carnis inclinatiōes
 Verbi gr̄a. Venit tēptatio dicēs. Quare tu
 ibis vt talis zc. Resistite nec curate qd̄ dicūt
 gentes. qz s̄ba nō sunt nisi vent⁹. Debilis est
 turris q̄ a vento ruit. Idē d̄ mlieribz quādo
 tēptant dicēdo. Ego portauit t̄m de dote. et
 adhuc nō fecisti mihi vestes. Talis q̄ nō por
 tauit t̄m. habuit vestes zc. Itē p̄tra occasio
 nes mūdi fortes eē debem⁹. eas vitādo. Itē
 p̄tra carnis tēptationes. fortitudo est resiste
 re. Cogita. O miser p̄pter delectatiōes besti
 ales perdā delectiōes paradisi. Absit Grego
 rius. Breuis est voluptas fornicatiōis. sed
 p̄petua pena fornicatiōis. Gregori⁹. Do
 mētaneū est qd̄ delectat. sed eternū qd̄ cru
 ciat. Itā fortitudo est donū spūssancti. De
 isto se appreciauit Dauid. z nō de corpali. s; z
 esset fortissimus. qz adhuc puer custos ouīū
 interfecit vsus leonē z Soliā. tamē nō ap
 preciauit se de ista fortitudine corpali sed de
 spūali. dicēdo. Fortitudinē meā ad te custo
 diā. qz deus susceptoz me⁹ es. vt habet in ps
 lvij. Sed d̄ nobis iā verificat illud. Et erit
 fortitudo v̄a vt fauilla stupe. z opus vestz
 q̄ si scintilla. z succendet vtrūq; simul. z non
 erit q̄ extinguat. Itā. j. Hora h̄ moralit̄
 de multis q̄ audiūt aliquē bonū sermonē et
 recipiūt bonū propositū bene vinēdi. z post
 statim dimittūt. tales nō sunt fortes. Verbi
 gratia. de vsurario qui proponit satisfacere
 z quādo videt florenū dimittit. Ecce fauilla
 sue stupe. Idē de istis qui tenēt aliquā ma
 lam mulierē concubinā. quādo in sermone
 audiūt laudare castitatē vel punitionē que
 fit de luxuriosis. pponūt recedere ab ea. s; qñ
 ip̄a incipit flere. nihil fit. Idem zc. Idem de
 illo qui pponit parcere inimicis. p̄pter bonuz
 suū z defuncti. Sed quādo dicit sibi. Ve
 re dicent. quia estis effeminat⁹ vel iude⁹ zc.
 Ecce quare dicit Isaias. Et erit fortitudo
 vestra vt fauilla stupe. z opus vestrū q̄ si scin
 tilla. z succendet vtrūq; simul. z nō erit q̄ ex
 tinguat zc. Amore dei simus bene fortes. ne
 simus de stupa. Quia est scientia mora
 lis que consistit in practica. Non credatis q̄
 ista gratia cōsistat in scientia speculatiua sed
 in practica. s. in scire se gubernare irreprehē
 sibiliter ad intra z ad extra. a dextris z a sin
 istris. añ z retro. supi⁹ z inferi⁹. Ecce h̄ octo.
 diuisiōes i q̄bz o; scire se bñ regere z gubnare

Primo ab intra. s. in aīa. z sibi incipit gubernatio corporis. qz iuxta gradū vestrū i aīa habetis scientiā. Verbi grā. Si estis p̄lat⁹ dicit sanct⁹ Tho. qz tenem⁹ scire etiā illa que possunt facere difficultatē i sacra scriptura. Curati autē vt sciāt mīstrare sacra. Clerici simplices intelligāt ad min⁹ grāmaticaliter qd legūt. Laici tenent scire duodecim res solutiones siue articulos fidei. s. Credo in deū. Et s̄m p̄siliū beati Hieronymi dicere q̄libz mane z sero cū p̄testatiōe. q̄si miles qui facit homagiū regi Ergo custodi temetipm z animā tuā sollicite. Dent. iij. Secūdo scire oportet se gubnare ad extra. s. in corpe. Qui em̄ hz gratiā spūsscti taliter se scit gubnare q̄ i nullo scādalizat. p̄rimū. nec gestu. nec īcessu. nec p̄bo. nec ope. Jō Aug⁹. in regula clericorū. In incessu statu habitu z in oībus motibz v̄ris nihil fiat qd cui⁹ q̄ offēdat aspectū. s. qd v̄raz deceat sanctitatē. Tertio a dextris sūt parētes z amici q̄b talit̄ dandū ē de bonis ecclesiasticis. vt si indigēt nō indigeant. vel nō t̄m egeāt. s. nullaten⁹ diuites fiāt vt dicit Aug⁹. Quarto a sinistris. s. erga inimicos. de q̄b dicit x̄ps. Diligite inimicos vestros. benefacite his qui oderunt vos zc. Math. v. Quinto ante. q̄ placitāt aīi iudicē. Jō iudices debēt expedire negocia dando snias nō p̄cipitādo. s. ex quo factū ē claz expedire debēt sniam. Als diu stabitis ante portā paradisi z nō intrabitis. imo dicit x̄ps. Discedite a me operarij iniquitatis. Luc. xij. Sexto retro. s. scutiferis q̄ sequunt̄ retro faciētes caudā oportet soluere solidatā z stipendiū ne furent. ne teneant meretrices i lupanari zc. Quicūqz tibi aliqd opatus fuerit statim mercedē ei⁹ ei restitue. z merces mercenarij tui apud te nō remaneat. Thob. iij. Septimo supius. s. erga superiores. scz ad deū z ad p̄latos ecclesiasticos obediētā. erga dños r̄pales fidelitatez. erga parentes obsequiū. z sic de alijs. Jō dicit scriptura. Obedite p̄positis v̄ris. Ipi em̄ inuigilāt q̄si rationē reddituri p̄ aiabz v̄ris. Heb. vlē. Octavo inferius oportet scire bñ regere. Si estis dñs p̄latus vel rector cōmunitatis auisitis vos. Si estis p̄latus vt curetis p̄ de aiabz q̄s de redditibz. Quia p̄pter officiū daf bñficiū. Scia sanctorū prudētia. suple est. Proverb. ix. Aliter autē p̄querit̄ x̄ps dicens. Propterea duct⁹ est p̄plus me⁹ captiu⁹. qz nō habuit scientiā. Isaie. v. Sexta ē pietas cor

dialis. cū dicit̄. z pietatis. Pietas vulgariter recipit̄ p̄ misericōdia. De h̄ vide sanctū Thomā sc̄da sc̄de. q. x. z. iij. sc̄pto. dist. xxiij. sed multū differūt strictē loquēdo. Nota q̄nqz differentias int̄ pietatē z misericōdiā.

Prima est respectu p̄sone cui daf.

Secūda respectu doni.

Tertia respectu modi dandi.

Quarta respectu motiui dantis.

Quinta respectu finalis intentiōis.

Prima differentia est erga p̄sonā cui daf scz si datis elemosynā pauperi. illud dicit̄ misericōdia. Si autē facitis bonum parentibus vestris pauperibus vel amicis dicit̄ pietas.

Secūda differentia est respectu doni. scz si datis panem vel vinū vel vestē. si recolligitis pegrinū. istud ē misericōdia. s. instrue re ignorantē. corrigere dulciter errantē istud dicit̄ pietas. Tertia differentia est respectu modi dandi quādo datur elemosyna. vt panis daf cani. misericōdia p̄t dicit̄. Item quādo daf cuz humilitate z cordis cōpassione tunc dicit̄ pietas. Quarta differentia est respectu motiui quare das elemosynā. qz est homo sicut tu. tunc dicit̄ misericōdia. sed quando das elemosynā respectu dei. videlicet quia est homo ad imaginē z similitudinē dei. tunc est pietas. De hoc vide sanctū Thomā tertio scripto. dist. xxiij. q. iij. arti. ij. que stiuncula p̄ma. ad secundū. Quinta differentia est respectu finis. si tu das elemosynā isto respectu z fine ne efficiaris paup. vel vt deus cōseruet tibi sanitatē. prosperitatē. z si lq̄ tui viuant zc. illud dicit̄ misericōdia. sed quādo tu das elemosynā isto respectu. vt quā tu petas elemosynā ad portā paradisi. deus det tibi elemosynā. illud dicit̄ pietas. Misericōdia autē licz sit magna virtus. tamē nō cōputat̄ inter septē dona spūsscti sicut pietas. De hac virtute scripsit apostolus ad Thimotheū dicens. Exerce teipm ad pietatem. Hā corporalis exercitatio ad modicū vtilis est. Pietas autē ad oīa valet. j. Thimo. iij. Cōtra istos q̄ nō bñt pietatē dicit̄ Dauid. Scdm multitudinē impietatum eorū expelle eos. qm̄ irritauerūt te dñe. ps. v. Septimū donū siue grā spūsscti est timor filialis. quā homo abstinet a peccat̄ ne offēdat deū etiā si sciret qd de⁹ nō puniret eū. Bon⁹ xp̄ianus in oībz dictis z factis suis timet ne deū offēdat i aliquo. In p̄ncipio diei orat̄ deū vt ipm p̄seruet a peccat̄. Idē in nocte. Idē

si debet ambulare p viā. z sic de alijs Auētas
 Timor dñi expellit pctm̄. Nā q̄ sine timore
 est nō poterit iustificari. Eccl̄i. j. Nota q̄ Isa
 ias p̄ph̄a loquēs de donis spūsscti. de sex do
 nis dic̄. req̄scent sup eū. s. viz iustū. vsq; spūs
 scie z pietat̄. de dono aut̄ timor̄ dñi spēalit̄
 d̄. replebit. qz alia sex dona p̄tutes seu gratie
 spūsscti hñt spēalia subiecta v̄l obiecta v̄l spe
 ciales modos agēdi. Sed timor dñi replet
 om̄s potērias aie z sensus corpis. Jō d̄ scri
 ptura. Qui timet deū nihil negligit. s. de his
 q̄ tenet̄ facere. Eccl̄i. vij. S; d̄r alibi. Quia n̄
 p̄fert̄ malos snia absq; timore v̄llo filij bo
 minū p̄petrāt mala. Eccl̄s. vij.

Feria tertia post p̄thecostes. Sermo

Go ueni ut uitaz

E habeāt z abūdanti⁹ habeāt. Verbū
 istud habet̄ originalit̄ Jō. x. recita
 tiue i euāgelio hodierno. Solēnitas aduēti⁹
 spūsscti sup ap̄los z discip̄los xp̄i cōmuniter
 durat p̄ tres dies. Ratio. quia spūssctus i
 suo aduentu dedit tria

Primo p̄sentiam p̄sonalem.

Secūdo grām p̄ncipalem

Tertio affluēciam finalem

Dico p̄mo spūssctus i suo aduētu dedit apo
 stol̄ z discipul̄ suā p̄ntiā p̄sonalē. Nō solū at̄
 dedit eis suas grās. s; sc̄ipm̄ p̄sonalit̄. etiā i q̄
 libet̄ grā gratū faciēte dat̄ spūssctus p̄sonali
 ter. Quidā aut̄ dixerūt q̄ solū dat̄ effect⁹ spūss
 sancti. s; h̄ improbatū est in p̄mo sniaz. Non
 solū em̄ dat̄ effect⁹. s; etiā ip̄e spūssctus. Et
 ita p̄misit xp̄s ap̄lis di. Ego rogabo patrē. et
 aliū p̄clitū dabit vob̄ vt maneat vobiscum
 in eternū. Jō. xiiij. Nota. aliū p̄clitū dabit
 vob̄. i. aliū p̄solatorē. S; est h̄ maḡ difficil̄
 qz p̄z fili⁹ z spūssctus nō sunt nisi vn⁹ p̄solator
 sic nec sunt nisi vn⁹ d̄s. quō ḡ dic̄ aliū p̄clitū
 Solutio. sic itelligit̄. aliū p̄clitū. i. aliū spm̄
 sanctū dabit vob̄ p̄solatorē Ita q̄ ista alietas
 nō referat̄ ad p̄clitū. s; ad spm̄sc̄m q̄ est ali⁹ a
 patre z filio p̄sonalit̄. Seq̄t. vt maneat vo
 biscū in eternū. Ex isto textu habet̄ q̄ sc̄i ap̄li
 post festū p̄thē. nō peccauerūt mortalit̄. Ec
 ce donatio excellēs de sua p̄ntia p̄sonali. Et
 de h̄ sit festū z solēnitas i die p̄thecostes. scz
 añ ber̄i. Qz sic̄ in natiuitate fuit dat⁹ fili⁹ i re
 demptionē siue redēptorē sic i die penthe. fu
 it nob̄ dat⁹ spūssctus i p̄solatorē Quātum
 ad sc̄dm̄ spūssctus i suo aduētu dedit ap̄lis z
 discipul̄ grām p̄ncipalē. quā theologi vocāt

grām gratū facientez. z lz ap̄li z discipuli xp̄i
 habuerūt iā istā grām. tñ in die p̄thē. recepe
 rūt eā in maiori abūdātia. Jō ap̄ls. Unicui
 qz n̄m̄ data ē grā fm̄ mēsurā donatiōis xp̄i
 ad Eph̄. iij. Nota fm̄ mēsurā. s. illā d̄ q̄ xp̄s.
 Mensurā bonā z p̄fertā z cogitatā z sup̄er
 fluentē dabūt. s. tres p̄sone trinitat̄. in sinuz
 v̄m̄. Lu. vij. De ista donatiōe grē solēnitas
 die hesterno fuit pacta. De tertio dico. q̄
 spūssctus i suo aduētu dat̄ affluētiā finalē. q̄
 est h̄z abūdānter z multipl̄r vitā. Et d̄ h̄ dic̄
 ip̄emet̄ i themate. Ego veni vt vitā habeant
 scz hoies. z abūdanti⁹ habeāt. P̄z thea. De
 ista affluētia finali sit festū hodiernū. Et inue
 ni in sacra scriptura q̄ttuor vitas q̄s habem⁹
 a spiritus sancto.

Prima est vita corp̄alis. quam debemus
 digne gubernare

Secunda est vita spūalis. quā dē m̄ stricte
 z sollicitē p̄seruare

Tertia est vita celestialis. quam debemus
 alte z deuote desiderare.

Quarta est vita eternalis. quā debem⁹ cer
 te z secure expectare

Et qz spūssctus dat̄ istas q̄ttuor vitas. iō
 d̄r ip̄e. Ego veni vt vitā hēant. s. corp̄alē. z ab
 undanti⁹ habeāt. s. spūalē. celestē. z etnā Di
 co p̄mo q̄ p̄ma vita ē corp̄alē. q̄ est p̄ vnionez
 aie z corpis. Quādiu ei aia ē vnita corp̄i. du
 rat vita corp̄is. Aia em̄ ē forma corp̄is. q̄ dat
 corp̄i vitā. Et corp̄ sine aia nō posset videre.
 audire. loq̄. ambulare. z h̄mōi Et sine aia cor
 pus nō est nisi trūc⁹ nihil valēs. Ab aia autē
 corp̄ h̄z oīa sentimēta. visum. auditum. zc̄. z
 oēs opatiōes. In morte ei hois oēs sensus et
 om̄s vires organice destruūt. q̄re nec opati
 ones remanere p̄nt. vt dic̄ san. Tho. iij. sc̄p.
 di. xliij. Jō xp̄s. Spūs ē q̄ viuificat. caro at̄
 nō p̄dest q̄c̄q;. Joh. vi. Dico q̄ ista vita cor
 poris q̄ est ex p̄ntia aie rōnal̄ est effectualit̄ a
 tota trinitate. approp̄at̄ tñ spūssctō. qz ip̄e spi
 rit⁹ creator dat̄ p̄tutē spūi creato. s. aie st̄adi i
 corpe decē v̄l viginti ānis vel pl⁹ v̄l min⁹. sic
 sibi placet. Antiq̄t⁹ dabat longā vitā corp̄alē
 vt p̄z in adā. q̄ vixit nōgent̄. xxx. ānis. Gen.
 v. Batusalē q̄ vixit nōgent̄. lxx. ānis. Et i
 Noē q̄ vixit nōgent̄. l. annis. Gen. ix. Sed
 paulatim diminuta est vita corp̄is. Si dica
 tur. qz spūssct⁹ mensurat vitā corp̄alē. q̄re
 illis antiq̄tus dabat tam longā vitā z nobis
 breuē. Rñdeo. q̄ ad illos spectabat h̄z expe
 rientiās rez z artū p̄pter h̄ dabat eis lōgam

vita. **D**ō aut iā oīa sūt expimētata z expimē
to cognita. Itē qz tūc erāt rudes z simplices
nō indigebāt magno tpe ad sciēdū. **D**ō aut
sunt hoīes intricati. Itē tūc comedebāt solū
sel p necessitate. z mō comestōibz. crapule. et
gule hoīes vacāt zē. s3 longa vita vlt breuis a
spūctō est. **J**ō diē Job spūctō. **V**itā. s. cor
poralē. z miam tribuisti mihi. z visitatio tua
cu. spm meū. **J**ob. x. **F**lora. misericōiam. qz q
spūctūs det vitā corpalē mihi vlt tibi. mia ē
z nō debitū. qz nulli obligat. **S**3 dico q istā
vitā corpalē dēm^o digne z fructuose gubna
re. qz nō dēm^o ipam totā expēdere vlt occupa
re in negocijs tpalibz. s3 etiā in spūalibz ppter
thesaurz meritoz cumulādū. **U**n postqz oc
cupatis vitā tpalē in negocijs tēpalibz feria
scda z tertia zē. qescat i dñica ab oī negotio
tpali. z det^o vos negocijs spūalibz. audiendo
missam anqz aliqd comedat^o vlt bibat^o. **D**z q
bz supplicare pape vlt regi nō d3 h3e anbelitū
feridū. zē. **L**ic3 em mlti excusent a ieiunijs ec
clesie. ab isto tñ sc3 ab audiētia misse nō sic ex
cusat hō. Itē dēm^o venire p tpe ad missam.
qz in p fessioē q sit p vob debet^o interesse oēs
Jō qñ campanē pulsant debes tu dicere. **D**
dñs citat me. z cito dimittere alia debetis. et
tread ecciaz. Itē. nō loqm i eccia. s3 cum si
gnis inuitādo si venerit aliqs q zē. Itē nō re
cedere a missa qusqz dat bñdictio a sacerdo
te. **J**dē debet^o eē in vespis z cōpletorio. **S**ic
em expēdist^o sex dies hebdomade pgregādo
bona tpalia trāsitoria q h remanēt. ita expen
dat^o diē festi pgregādo thesauros spūales. q
durabūt eternalit. **J**ō sapiēs dicebat. **F**ili i
tpe vite tue ne idigeas. **V**el^o est ei mori qz i
digere. **E**ccl. xl. **F**lora. ne indigeas. s. thesau
ris spūalibz meritoz. **V**el^o est ei mori corpa
liter qz liberat^o. qz idigere. **P**3 qz vita corpalis
est digne gubnāda **S**ecda vita est spūalis
Vita ei spūalis est qñ psona dimittit vic a z
pectā z recedit a mala societate. z dat se bōe vi
te. p^o curādo de spū qz d corpe. occupādo se i
orōibz z bonis opibz. tpalia obliuiscēdo **I**sta
est vita spūal quā hēm^o a spūctō. **F**lora ad h
pulcrā figurā **E**zech. xxxvii. legif q d^o eduxit
p^oham i qdā magno cāpo pleno ossibz mor
tuoz. z circūduxit eū in giro. z dixit sibi deus
Fili hoīs putas ne viuēt ossa ista. **R**ñt. **D**ñe
ds tu nosti. **E**t dixit sibi ds. **V**aricinare de
ossibz istz z dices eis. **H**ec d^o dñs de^o. **A** q^o
tuoz vētis veni spūs z insuffla sup interfectos
istos z reuiuiscāt. **E**t igressus est i ea spirit^o z

vixerūt. **S**teterūtq sup pedes suos exercit^o gnā
dis nimis valde. **E**cce figura **I**tē magn^o cā
pus plen^o ossibz mortuoz. corrupt^o est iste mū
dus. q iā ex pectis est tot^o fetid^o z corrupt^o et
luxuria. z sic de alijs pectis. **T**āta ei est corru
ptio q iā nihil respicit. z sic d alijs pectis. p^o
expediēs erit. **J**ō d^o. **C**orrupti sūt z abomi
nabiles facti sūt. **N**ō est q faciat bonū. nō est
vlsqz ad vnā. s. de adult^o. ps. liij. **E**cce campus
Nō videam^o quō viuificabūt ossa arida. i.
pectōres. vt hēant vitā spūalē qz iā hnt vitam
corpalē. **A**d h o3 q spūctūs veniat vlt de ori
ente vlt de occidēte. d a q^olone vlt de meridie.
De oriēte veit spūctūs puer^o. q qñ icipit cla
ritas discretōis cauēt a pectis. timēt deū orāt
pfitent^o. dulcit^o puer sant. nō iurāt. nō mētunt^o.
zē. **D**e occidēte veit senibz. pectis antiq^o z as
suetis. **S**3 qz vidēt se iuxta occasū mort^o an
qz veniat mors pueritū ad deū pponūt caue
re a pectis. pfitēt zē. **A**liq^o at venit spūctūs
de aquilone. q sigt aduersitatē. qz aduersitas
aliqs reduc ad deū. **D** q^o sūt i mūdo q qñ sūt
in p^operitate n curāt d deo. s3 qñ vēr^o a q^olona
ris frigid^o z tēpestuosus veit. s. aduersitas. tē
redeūt ad deū dicēdo. **D**ñe. misericōia. z puer
tunt^o z pfitent^o zē. **F**lora **M**ala q nos h p^omūt
ad deū ire p^opellūt. s. ba sūt **G**rego. sup **L**ucā.
xviiij. **A**liq^o at veit spūctūs d meridie. q ē
ps abūdās. bñido z calido. z sigt p^operitatez
Qn at psona itra se cogitat bōa q h3 dicens.
Un habui ista. cu3 p^o me^o fuisset paup. z ego
sum diues. habeo h z h. **E**t nūqd oīa ista de
dit mihi dñs. imo. iō volo sibi fuisse. **S**i em
rex dedisset mihi. zē. iā fuisse ei. qnto magis g
do. **V**uic veit spūctūs de meridie d p^ope
ritate. **E**cce qlit ossa arida. i. pectōres viuificā
tur in vita spūali. **E**cce qre diē auētas. a q^o
tuoz vētis veni spūs. **E**t hāc vitā dēm^o secu
re p^onuare **J**ō diē scptura. **D**i custodia serua
cor tuū. qz vita spūalis multos h3 inimicos.
Verbi grā. si religiosus vult fuare regulā et
vota. statū aliq q nihil fuāt dicūt. **D** ypocrita
z sic de alijs. **F**lora d qlibet statū. iō diē. **D**i
custodia fua cor tuū. zē. **R**ō. qm ab ipō vita
pcedit. s. spūal. **E**cce qre diē. a q^otuoz ventis
Et ego veni (in q^o tps) vt vitā habeāt. s. cor
poralē. z abūdant^o habeāt. s. vitā spūalē. z
Tertia ē vita celestia qñ aīa p^one q egit
p^odignā p^onam p mortē corpalē recedit a cor
pore. statū ascēdit i celū. z ibi viuūt vita celestī
Hec est differētia int aīas hoīm z iumētoz
Nā aīa iumēti nō est suba spūalis subsistens

z incorruptibil. s3 est forma subalis immerfa
 materie q̄ nō h3 esse sine materia z corpe. imo
 totū esse h3 in corpe. qz est educta de potētia
 materie. z sic mō quo dictū est totū esse h3 a
 corpe. iō destructo corpe corūpif. S3 aīma
 hoīs ē suba spūal. vt angel⁹ z nihil h3 a corpe
 imo ipa dat esse corpi z viuere. zc. Jō qñ cor
 pus defic ipa remanet. De h̄ vide san. Tho.
 p̄ma pte. q. lxxv. ar. ij. iij. z. vj. Artículo em̄ se
 cūdo oñdit q̄ aīa hūana est subsistēs. Jre ar
 ticulo tertio q̄ aīa brutoz n̄ est subsistēs zclu
 dit z oñdit Jre articulo sexto oñdit zcludit
 q̄ aīa hūana est icorruptibil. s3 aīe brutoz
 (vt ptz in codē articulo i solutōe ad p̄mū ar
 gumētū) sūt corruptibiles Un̄ si aīa hoīs bñ
 se gubernat. corp⁹ remunerat. Sic miles q̄
 bñ gubernauit castz sibi commissum a rege.
 Qñ d̄s creat aīam. creādo infundit eā in ca
 stro corpis. vt gubernet ipm̄ iuxta volūtate
 di. ne p̄ portas. s. sensuū intrēt inimici sui. nec
 p̄ oculos vana despiciēdo. z sic d̄ alijs. Si ḡ
 bñ ipm̄ gubernat. remunerat. si male. punit.
 Qñ ḡ aīa q̄ bñ gubernauit castz corpis. per
 mortē recedit a corpe. itati veni corā t̄po di
 cens. Dñe custodi castz zc. Et t̄ps dat sibi
 vitā celestē in celo. Auētas. Si in vob̄ t̄ps ē
 sc3 p̄ grām z bonā vitā. corp⁹ q̄dē mortuū est
 p̄t̄ p̄ctm̄. spūs s̄o viuūt p̄ iustificationē. Qd̄
 si spūs ei⁹ q̄ suscitauit ihm̄ a mortuis habitat
 in vob̄. q̄ suscitauit ihm̄ xpm̄ a mortuis. viui
 ficabit z mortalia corpa v̄ia. p̄t̄ inhabitātes
 spm̄ ei⁹ in vob̄ zc. ad Ro. viij. S3 diceret
 a q̄ est ista vita celestis. Dico q̄ h̄ vita celestis
 appropate est a spūscō. Rō. qz sicut vapor q̄ d̄
 mane egredit̄ de terra p̄ intromissum calozē
 sol̄ sursum trahit̄. sic aīa nō poss3 celū ascēde
 re nisi calozē spūscī informaret̄ z abilitaret̄.
 q̄ ipam sursum trahit̄. Jō dicit d̄. Viuificab
 me in eq̄tate. ps. cxliij. Dico p̄sequēter q̄ h̄ vi
 ta est vehemēter desiderāda. Si c̄si dñs di
 ues i suo testamēto dimisisset tibi castz aluz
 forte. inexpugnabile. de q̄ nōdū haberes pos
 sessionē. Q̄ qualit̄ ipm̄ desiderares. vehemē
 tius desiderādū est castz celi empirei. Ideo
 xps. Ego sitiētī. i. ardēter desiderātī z anhelā
 tī dabo de fonte aq̄ viue gratis. Qui vicerit
 possidebit h̄. Et ero illi d̄s. z ille erit mibi fili
 us. Timidis aut̄ z incredul⁹ z execratis z ho
 micidis z fornicatoribz z venefic⁹ z idolatris
 z oibz mēdacibz. ps illoz erit i stagno ardenti
 igne z sulphure. qd̄ est mors seca. Ecce veit
 vn⁹ de septē angel⁹ habentibz phialas plenas

septē plag⁹ nouissimis. z locut⁹ est mecum d̄
 cens Veni oñdam tibi spōsam vxorē agnizē
 Nota ibi q̄si totū capl̄m pulcra valde de re
 gno. zc. Apoē. xxi. Quarta est vita eternal
 sc3 qñ in die iudicij oēs resurgem⁹ in corpe z
 aīa. Boni aut̄ resurgēt cū corpibz gloriof cū
 q̄b̄ eternalit̄ viuēt. Si dicat. Et nūqd̄ vita
 sc̄tāz aīaz quā hnt̄ mō in celo est etna. Dico
 q̄ nō. qd̄ vez est q̄ ad istū modū essendi. quia
 mō sunt aīe beate a suis corpibz sepate. s3 i iu
 dicio z resurrectōe generali suis corpibz glo
 riosis reunient̄. De h̄ vide san. Tho. in. q̄rto
 di. cxliij. z. cxliij. Mali aut̄ resurgēt cū corpo
 ribz fetidis. zc. Rō h̄ est. qz d̄ remunerat quē
 libet fm̄ vitā quā h̄ tenuit z bona opa q̄ fecit
 Mō in bonis q̄ hic facim⁹ est tal̄ ordo. Qz p̄
 mo sūt ab aīa sola. s. cogitādo. deliberādo. et
 ordinādo. z sic p̄mo meret̄. deinde i executionē
 op̄is corp⁹ fac̄ executionē. Jō aīa p̄us remu
 nerat̄. deinde remunerabit̄ corp⁹. s. i iudicio.
 Idē de malis op̄ibz p̄mo em̄ aīa fac̄ p̄ctm̄
 cogitādo. deliberādo. ordinādo. Deinde cor
 pus fac̄ executionē. Jō aīa p̄us punit̄ i infer
 no. Deinde corp⁹ in iudicio. Hoc d̄t auētas
 sacre scripture. Dēs nos manifestari oportet
 aū tribunal xpi ihu. vt referat vnusq̄sqz ho
 minū. p̄ria corpis p̄t̄ gessit. ij. Co. v. Nota.
 p̄ria corpis. Nota q̄ hec vita etna appropate
 est a spūscō. qz n̄ spūs est naturalr̄ vadens
 z nō rediēs S3 p̄ vtutē spūscī aīam inhabi
 tantis q̄libet aīa resumet suū p̄rium corpus
 De h̄ vide sc̄m Tho. in. iij. dis. cxliij. Hec h̄ ē
 spūscō difficile. qz q̄ de nihilo creauit omia
 facillit̄ pōt aīam z corp⁹ incineratum vnire
 Jō dicit scriptura. Si spūs ei⁹ q̄ suscitauit
 ihm̄ xpm̄ a mortuis habitat in vob̄ q̄ suscita
 uit ihm̄ xpm̄. viuificabit etiā mortalia cor
 pora v̄ia. p̄pter inhabitantē spm̄ ei⁹ in nobis
 ad Ro. viij. Hec vita est certissime expectan
 da. Nota ḡ illos q̄ sunt de errore saduceo
 rum dicentiū. quō est possibile resurgere. zc.
 Jō xps. Nolite mirari h̄. qz venit hora i qua
 oīs q̄ in monumētis sunt audiet̄ vocē filij
 dei z p̄cedēt̄ q̄ bona fecerūt i resurrectōz vite
 supple etne. Qui s̄o mala egerūt i resurrectō
 nem iudicij. s. dānatiōis. Joh. v. Nota. No
 lite mirari h̄. s. de resurrectōe. qz deo nihil est
 difficile. Quia venit hora. s. iudicij. in q̄ oēs
 q̄ in monumētis sunt audiet̄ vocē filij dei. s. il
 lam. Surgite mortui. venite ad iudiciū. zc.
 Et p̄cedēt̄ zc. Ptz ḡ quō a spūscō habem⁹ has
 quattuor vitas. scilicet corporalem. spūalem

celestē z eternā. Ecce q̄re dicit. Ego veni ut vitā habeāt. s. spūalē. celestē. z eternā. quā det nobis deus gloriosus.

Feria quarta. Sermo

Nemo pot̄ venire

ad me nisi pater q̄ misit me traxerit eū. Joh. vi. Thema dat mihi motiū pdicādi z declarādi modos q̄s de^o tenet trahēdi ad se pctōres. s. q̄liter pctōr q̄ diu uerit in pctis trahit p̄ deū ad bonā vitā. Ista materia est util̄ z pficua. S; ut dō sit acceptabil̄ z gratiosa. salutē s; ego maria. Thema est s̄bū xp̄i. di. Nemo. i. null^o pctōr p̄t venire p̄ bona z sancta opa. nisi p̄r q̄ misit me traxerit eū. Pro cui^o declaratōe sciendū q̄ int̄ alia mala z magnos defect^o q̄s in hac vita hēm^o sunt duo. s. difficultas ad bonū. z p̄nitas ad malū. Cū magna difficultate facimus bōa opa. nec scim^o facere sine mḡro. Mala aut̄ si ne mḡro scim^o facere. Recte de nob̄ est sic de lapide q̄ violent̄ ascēdit. nō a se. s; ab alio. S; p̄ se naturalit̄ descēdit z cadit. Ita de nob̄. si volum^o ascēdere i altū p̄ bonā vitā z spūalem orādo. p̄tēplando. violentia est necessaria. q; i inclinatioēs carnis z oblectatōes gentium. S; naturalit̄ descēdim^o peccādo z malā vitam tenēdo. z sic cadim^o in infernū. Jō dicit scriptura. Sēsus z cogitatio hūani cordis i malū p̄na sunt ab adolescētia sua. Benef. viij. Rō hui^o assignat Sap. ix. vbi d̄r. Corp^o q̄ corrupit̄ aggrauat aiā. Sic si falconi q̄ leuis est de se apponere i vna libra in pedib; ei^o nō posset leuari i altū nisi cū difficultate. Ita de aiā q̄ de se est leuis. s; corp^o aggrauat z trahit eā deorsum. Verbi gr̄a. Vltis modicū p̄tēplari in orōe. z eleuatis mentē. statim homo descēdit cogitādo de negocijs. de coquina vel taberna. Jō dic̄. Corp^o q̄ corrupit̄ zē. Post iudiciū nō erit ita. imo corp^o sequit̄ aiā in beatis. q; in corpib; beatorū erūt q̄tuor dotes. s. subtilitas. impassibilitas. agilitas. z claritas. Et his donib; tā carem^o. Jō si volum^o nō ascēdere p̄ bonā vitā. oportet q̄ de^o iuuēt nos. nō violentando libez arbitriūz s; ip̄m iuuādo z p̄ortādo z mouendo. Hoc dic̄ thema. Nemo pot̄ venire ad me. p̄ bonā vitā. nisi p̄r q̄ misit me traxerit eū. P; thema. Et sum in materia pdicanda. Dō videam^o qualiter d^o trahit pctōres. Ego amore vestri quesui in sacra scriptura z inueni q̄ quattuor cordis de^o trahit ad se

Prima est amor diuinalis
Secda est ardor celestialis
Tertia est timor infernalis.
Quarta est dolor temporalis

Aliq̄ trahunt p̄ p̄maz. Aliq̄ p̄ scdam. Aliq̄ p̄ tertiā. Aliq̄ p̄ q̄rtā. Dēs q̄t̄ q̄sunt i paradiso vel erūt vel fuerūt tracti sūt aliq̄ istaz corda rū. Ecce q̄re dic̄ thema. Nemo p̄t ad me venire. Pr̄ia q̄ corda q̄ aliq̄ trahūt ē amor diuinal̄. Ista ligat̄ in corde creature ut hō veniat ad deū. Ligat̄ em̄ cogitādo b̄nficia dona z gr̄as a deo receptas. q̄si dicēdo. si vn^o homo etiā rapax fecisset mihi tot bona. q̄tū ipsum diligerē. Ista corda h; q̄tuor cogitatioēs q̄s debem^o h̄re. s. cogitādo. Primo op^o vel b̄nficiū creatiōis. Secdo op^o vel b̄nficiū p̄uisionis. Tertio opus vel b̄nficiū expectationis. Quarto op^o vel b̄nficiū redēptionis. De p̄mo d; homo cogitare b̄nficiūz creationis. q; nō aial brutū bouē vel asinū. serpentē. catum siue murē. nec lapidē vel arborē. sed hominē rōnalem ad imaginē z similitudinē suam me fecit de^o. Dedit mihi corp^o cū mēbris. q̄a pater vl̄ m̄r modicū faciūt in corpe. Logit̄ q̄tū diligeres illū q̄ tibi restituisset oculū vel manū vel pedē abscisum. Quantū q̄ de^o diligēdus q̄ dedit corp^o z mēbra. z aiā cuz potentis. De secūda cogita b̄nficiū p̄uisionis. Cū esses in vtero matris clausus. te p̄seruauit z p̄uidit. z q̄n fuisi nat^o dedit lac matri ut te lactaret. z modo q̄s dat tibi blaudum in campis. vinū in vineis. fruct^o in arborib;. aquam in fontib;. carnes et pisces zē. null^o nisi de^o. q; natura instr̄m est. z sic deo gr̄tes agere dēm^o z nō nature. sic nec grates nec gr̄as habetis dare calamo de bona littera. s; notario. Si q̄ fuitores z famuli diligunt dominū q̄ dat eis p̄uisionē. q̄to magis deū diligere debēt z tenēt. De tertio cogita b̄nficiū expectationis. In p̄mo peccato saltē mortali q̄s homo facit statim dat snia mortis a deo i te. Anima que peccauerit ipsa moriet̄. Ezech. xviij. Et de^o suspēdit executionem expectatione te misericorditer ad p̄niam. Vis cognoscere istā gratiā. Nota hic pctm̄ luciferi z alioz angeloz. Quantū credis q̄ de^o eos expectaret ad p̄niam p̄ annū. zē. Dico q̄ nec p̄ annū nec p̄ mēsem diem vel horā. sed i codē momento expulsi sunt de paradiso zē. Et q̄t̄ anni sunt q̄ tu incepisti peccare. xl. vel l. zē. tot annis te supportauit z expectauit ad penitentiam. De quarto cogita b̄nficiū

redēptiōis. Quia voluit hūiliari. et de celo ad terrā descēdere. vt tu ascēderes in celū. voluit suspēdi in cruce ne tu suspēdaris in furca ī ferni. Spinis voluit coronari vt tu in celo coroneris corona glie. Quāta esset hūilitas regis volētis se hūiliare vt ad coronā regni et altaret rusticū. Cogitādo ista. corda amoris diuini ligat cor. Hoc cogitādo dauid in. ps. dicebat. Diligā te dñe fortitudo mea. dominus firmamētū meū et refugiu meū. De me et susceptor me et liberator me. Hic sunt oia q̄ttuor fila. Primū ibi. Diligā te dñe fortitudo mea. s. p. creationē. Ecce primū. Dñs firmamentū. s. p. puisionē. Ecce scdm. Et refugiu meū. s. p. op̄ expectatōis. Ecce tertiu. Et liberator me. s. p. op̄ redēptiōis. Ecce q̄rtū. S; mō hoīes mūdi nō diligūt deū peiores sunt bestijs. q; bestie et fere siluestres cognoscunt bñficia et diligūt suos bñfactores. Nota hic miraculū qd̄ legit̄ in vita beati hieronimi de leone vulnerato ī pede. q̄ venit ad monasteriū beati hieronimi qd̄ erat in deserto. quez vidētes frēs fugierūt. Dixit bt̄s hieronim⁹ Et sic recipit hospites. p̄fidēs fuit d̄ obediētia leonis. Dixit illi. Quid h̄ vis leo. Qui eleuato pede suo oñdit plagā in medio. Et beatus hieronim⁹ ī noīe ihu sanauit eū. Dauid. Hoīes et iumēta saluabis dñe et c. Leo at̄ cognoscēs bñficiū noluit recedere a mōasterio ac si fuisset domat⁹. Cui beatus hieronim⁹ ipo sūt vt custodiret asinū et c. De h̄ exēplo vide in legēda bti hieronimi. Nō dicas tu q̄t bñficia recepisti a deo. Quid habes qd̄ nō accepisti. nihil. Iō corda amoris d; esse ligata in corde tuo. Auctas. Salomon in spū p̄phetie diē. Oleū effusum nomē tuū. iō adolecētule dilexerūt te. Trabe me post te. Curremus ī odore vngētoz tuoz. Cañ. i. Nota. Oleū effusū et c. Nomē sumit h̄ p̄ doctrina leger fama xp̄i. Prouer. xxiij. Mel⁹ est nomē bonuz q̄ diuitie multe. Lōditio est olei q; qñ est effusuz clarescit. Iō marinarij qñ infra aquaz volūt videre vel aliqd̄ p̄rere sub aq̄ recipiunt oleū in ore. et qñ sub aq̄ ip̄z spargūt. vidēt ibi clare. Ita nos in mari h̄ mūdi eram⁹ sub aq̄s pctōz in tenebris. S; p̄pter p̄dicationē ap̄loz. nomē xp̄i et doctrina euāgelica publicata fuerūt et sparsa. et nūc videm⁹ clare vitates fidei. Dauid. In oēm terrā exiuit son⁹ eoz et c. ps. xvij. Iō adolecētule sunt aie. Rō. q; nō senescūt. Corpa aut̄ senescunt. q; sunt corruptibilia et mortalia. Aie aut̄ rōnales siue bu-

mane et angeli et stelle sunt icorruptibiles. iō nō antiquant. Ita iuuenis est aia vni⁹ senis centū annoz. sic aia pueri vni⁹ diei. Iō dicit. adolecētule dilexerūt te. Et q̄ corda est ligata. vt dixi. trabe me p̄ te. vt curramus siue ascēdam⁹ post te. q. d. Tu ascēdisti in celuz. iō trabe me vt ascēdā post te. Et currem⁹ ī odore vngētoz tuoz. Nota h̄p̄ declaratōe h̄ similitudinez de venatore. q̄ recepit mutuo canes ab alio venatore. q̄ nolētes eū seq̄ ligat ad collū eoz cordas et sequunt̄ ip̄m trahentē q̄usq; sint extra domū dñi. s; et q̄ sunt ī venatione ip̄i currūt p̄ se. Ita de pctōre q̄ diu est ī pctis est canis diaboli. et t̄ps est venator aia r̄j. fm̄ illud. Da mibi aīmas. cetera tolle tibi Bēn. xiiij. Et optet vt cū corda trahat pctōres d̄ domo et p̄uitute diaboli q̄usq; sint extra q; tūc p̄ se currēt de p̄tute in p̄tute. Iō d̄t thema. Hemo p̄t ve. et c. Nota. in odore vngētoz Unguēta xp̄i sunt opa p̄tiosa et medicinalia q̄ fecit in h̄ mūdo p̄ plagas mortales pctōz. Plaga mortalis est supbia. Unguentuz xp̄i qd̄ istā plagā curat est hūilitas incarnationis et paupis p̄uersatiōis. Plaga mortal⁹ est auaricia Unguentū medicinale est paup̄tas xp̄i q̄ nec domū nec pecuniaz voluit h̄re. Plaga mortalis est gula. nō fuare ieiunia ecclie excessine comedere. inebriari Unguentum est abstinentia xp̄i quā fecit in quadragesima. et etiā in tota vita sua sp̄ erat ieiunium. Plaga mortalis est ira et desideriu vindicte Unguentum et medicina est paciētia xp̄i. Plaga mortalis est inuidia. Unguentū est charitas xp̄i q; amore nostri mori voluit. Plaga mortal⁹ est accidia. Unguentū est diligētia xp̄i. Nūquid tu sentis odore istoz opez siue vngētoz. Patet p̄ma corda. Amore dei ligetis eā in corde vestro. Dicit̄ hic exemplū d̄ illo clerico male vitez in honeste. q̄ qñ habuit bonū bñficiū dixit. O mō potero h̄re p̄cubinaz. et c. Deinde deus dedit sibi maiora bñficia. et ip̄e augmentabat pctā. S; de⁹ fecit sibi ḡtiam q; recognouit se. et ad se reuersus dixit intra se. O miser p̄tinue deus dat mibi bona. et me augmētat in honoribz et dignitatibz et ego augmento pctā. valde sum ingrat⁹ Et habuit maximā p̄titionē de peccat̄. et fecit p̄niaz. de cetero tenuit bonā vitā et sanctā. Secūda corda ē ardoz celestia. s. desiderare gloriam paradisi. p̄pter pulcritudinem et excellentiam celestis pulcritudinis. Sicut nobilis viator ex pulcritudine hospitiū trahitur

ad illud. Ista corda ardoris celestis h³ q³ttu/
or fila. s. q³ttuor³ sideratōes. P³ia est siderā/
do celū marie de nocte q³ optime apparent
stelle dicēdo. O dñe z q³lis habitatio d³ esse i
tus. q³ extra z in trāsverso ita apparet pulcrū
z desiderare d³ feruenter esse int³. Sic ligat
corda ardoris celestis. q³ tāta est pulcritudo
celi. q³ si p³ potētiā diuinā hō posset ipm vide
re nō vel let comedere nec bibere. etiā si aliqd
nō videret nisi celū. Jō apls cui de³ ondit. et
interrogat³ qd vidit. Rñdit. Ocul³ nō vidit.
nec auris audiuit. nec in cor hois ascēdit. q³ p³
parauit de³ his q³ diligūt eū. Hob aut³ reuela
uit de³ p³ spm suū. i. ad Coz. ij. Nota. Ocul³
nō vidit. Phi em habuerūt noticiā de nouē
celis. de celo lune. zc. Sz ad decimū celū. scz
empireū nō potuerūt ascēdere. q³ illud est imo
bile. Jō d³. Ocul³. s. phoz. nō vidit. nec aliq³
auris audiuit. s. iudeoz. Iudei em audierūt
ab ore moysi legē. Et qd audierūt. Si p³ce
pta mea fuauerit³ zc. Leuit. xxvj. Solum p³
mittit eis terrena. de glia aut³ celi nullam p³
missionez habuerūt nec audierūt. nec in cor
hois. s. pagani ascendit. Nachomet³ autē p³
mittit agarenis padisum porcor³ z asinor³
comedēdo mel z lac z luxuriani. Hobis autē
xpianis reuelauit. s. in sacra scriptura celum
z celestia bona z gaudia Secunda est p³i
derādo celū empireū. cui³ est habitatio. Da
uid inq³ in psalmo. Ad te leuauit oculos me
os q³ habitas in celis. cxxij. Magnū palatiū
est palatiū pape vel impatoris vel regis. sed
nihil respectu palatiū dei. qd ipē pprijs mani
bus opat³ est z ipm ornavit z depinxit Ter
tia est p³iderādo festū qd ibi fit. De q³ festo d³
saluator n³ Jhs xps. Simile est regnū celo
rum homini regi q³ fecit nuptias filio suo Et
misit seruos suos vocare inuitatos ad nupti
as. z nolebāt venire. Itēz misit alios seruos
dicēs. Dicite inuitatis. Ecce prandiū meū
parauit. Thauri mei z altilia mea occisa sunt
z omnia parata. venite ad nuptias. Illi autē
neglexerūt. z abierūt. ali³ in villā suā. ali³ p³o i
negociationē suam. Reliq³ p³o tenuerunt ser
uos eius z contumelijs affectos occiderūt Rex
aut³ cu³ audisset iratus est. z missis exercitib³
suis pdidit homicidas illos. ac ciuitatem il
lorum succendit. Tūc ait suis suis. Nuptie
quidē parate sunt. s. qui inuitati erant nō fu
erunt digni. zc. Math. xxij. Cogita si palati
um regis ita parat³ in nuptijs primogeniti.
q³to magis. zc. Quarta p³iderādo p³ium

qd p³stat. Si em vn³ lapis p³ciolus cōstaret
mille milia florenos. estimas z opinaris d³ il
lo lapide q³ multū valet. Nō cogita q³ntum
p³stat regnū celi. p³ q³ xps dedit totā vitā suā z
p³ciolissimū sanguinē suū p³ ipm nob emeret
Istis p³ideratōib³ ligat³ corda ita fortit. q³ si
de³ diceret alicui bñ philo capto de paradiso
Ab hinc vsq³ ad annū ascēdes mecū in celū.
Ille rñderet. O dñe z im tardabo. tantū ha
beo stare adhuc in isto mūdo. O dñe adhuc
xxx. dies spectabo. dñe statim faciat³ me ascē
dere. Propter h³ dicebat xps. Hūc iudicium
est mūdi. Hūc p³nceps mūdi h³ eijciat³ foras.
Et ego si exaltat³ fuero a terra. omnia trabā
ad meipsum. Joh. xij. Nota. Hunc iudiciū
est mūdi. s. vt p³temnat. q³ nō pro hominibus
sed p³ bestijs erat factus. Sz sum³ hic exules
ex pditione patris nostri Ade. q³ tradidit ca
strum diabolo. Hunc p³nceps mūdi. s. diabo
lus tyrann³ eijciat³ foras p³pter mūdi p³temptū
Et ego si exaltatus fuero a terra. Exaltatus
fuit xps in cruce z in resurrectione z marie i
ascensione. Omnia traham ad meipsum. scz
p³ odorem celestiales Tertia corda ē timor
infernalis vel iudicialis. Ista corda ligatur
cogitando iudiciū ad qd oportet p³sonaliter
venire. Remediū g³ est sicut de latrone fugiē
te cum furto in manib³. qui p³ijcit furtū. li
cet sit carum z p³ciolus. Ita debemus facere
Christus iudex insequit³ nos. q³ cito erit iu
diciū. Jō si furat³ fuisti aliqd ab ecclia de
cimas. a vasallis p³ rapinā. a paupib³ p³ vsurā
a seruatorib³ p³ calumniā recipiēdo sibi p³ciū
laboris datam. vel alias p³ furtum secretum.
aut male emendo vel vendendo. aut aliquid
inueniendo. p³ijce furtū restituendo. alias in
dex inueniet te cū furto in manib³ z p³demna
bit te. Ideo time hoc iudiciū. z poteris dice
re cum David. Confige timore tuo carnes
meas a iudicijs tuis timui. ps. cxvij. Ho
ta exemplū de iuvene vano z pomposo z lu
xurioso. sed corda timoris fuit tract³ ad deū
Dicatur quō somniant se esse in iudicio. Et
xps interrogabat eū dicendo. Redde rōnem
de vita tua. zc. Et subito effectus fuit canus
z de cetero emendauit vitā suam. z fecit ma
gnam p³nam. Hinc d³ a xpo. In charitate p³
petua dilexi te. ideo attraxi te miserās Diere
mie. xxxj. Quarta corda est dolor temporal.
Ista est fortior alijs. q³ nec amore diuino.
nec ardore celesti. nec timore iudiciū trabunt
O dicit de³. expecta modicū q³ ego saluabo

te. ego faciā te venire violēter. Recte fac de^o
 sicut bon^o p^r. q^o q^o fili^o non vult ire ad scolas
 facit ipm venirez dat sibi alapas. Ita fac de^o
 Quot boies sunt in mūdo tā religiosi q^o cle-
 rici z laici q^o in p^reritate honore et sanitate
 nō curāt de deo. q. d. Dñe non cūretis de me
 nec curabo de vob. O verbū infidele. O di-
 cit de^o. vos venietis. dat sibi aduersitatē. do-
 lores. infirmitates. pditionē bonoz vel ami-
 coz. p^rsecutionē z irā dñoz. Et tūc reuertūt
 ad deū. z dicūt oras z multas orationes. va-
 dunt ad eccliam. p^ritent. cōicant. zc. Ecce q^o
 liter trahunt corda doloris temporalis. Bre-
 gorius. Mala q^o nos hic p^rmunt ad deuz ire
 compellūt. Idē de mulierib^o. Erit aliq^o muli-
 er vana z pomposa q^o totū tps z studiū ponit
 vt ornetur perlis. aptat māmillas. oñdit eas
 militib^o Sed quid facit deus. de illis perlis
 quas portat ponit vnam sibi in oculo vl^o in
 carne. q^o reuertit lipa. vel habebit caput sca-
 biosum. vel habebit aliam infirmitatem. vel
 habebit infirmitatē cancri in māmilla vl^o ha-
 bebit malū in tybijs. z tunc non curāt de tri-
 pudijs vel nuptijs. s^z q^o alie vadūt ad tripu-
 dia ipse vadunt ad eccliam. Idē de muliere
 que vult dominari sup^o viz. S^z marit^o ipaz
 baculando humiliat eam. Et tunc recurret
 ad virginē mariam. adiuua me vgo Maria
 Ad religiosos. vt orent deū vt det sibi paces
 cum viro. Jō de^o p^r dicit filio suo Jesu xp^o.
 Compelle intrare vt impleatur dom^o mea.
 Luc. xiiij. Vel sunt verba xpⁱ ad angelū. ve-
 rum nō cogit libez arbitriū. S^z tribulatio-
 nes z aduersitates cogūt hominē venire ad
 deum. deinde libez arbitriū p^rsentit. Prop^o
 hoc p^rpheta in p^rona xpⁱ dic. Ego q^osi nutricei-
 us effraym portabā eos in brachijs meis. et
 nescierunt q^o curarē eos In funiculis adam
 traham eos. in vinculis charitatis. O sec. xj.
 Hora. Ego quasi nutriceus. Nutrix eniz vt
 videtis aliq^o demulcet puerū. aliquādo ver-
 berat. vt amare vel timere faciat. Ita christ^o
 Hora effraym. Hora historiā de Jacob q^o bñ
 dixit duob^o filijs Joseph. scz Manassen. et
 Effraym. Gen. xlvij. Isti duo Manasses z
 effraym significabant duos populos. Ma-
 nasses p^rmogenitus significabat populū iu-
 deoz. qz manasses idem est quod oblit^o. Ef-
 fraym idē est qd auct^o vel augmentū z signi-
 ficabat plūm xpⁱianoz. q^o habuit bñdictionē
 p^rmissam p^r crucē. Ideo dicit. Ego nutricei^o
 effraym. i. ppli xpⁱiani. cui p^r crucē dedit bñdi-

ctionem. Portabā eos in brachijs meis. Q^o
 peccata nostra ipse tulit. j. Pet. ij. Hora. In
 funiculis adam. diminutiue. nō dicit funib^o
 Ratio. quia pene dolores. z afflictiones hu-
 ius mūdi nihil sunt in cōparatione penaruz
 inferni. sic nec gaudia mūdi sunt aliqd^o respe-
 ctu gaudioz paradisi. Funiculi em̄ ade sunt
 labores. miserie. z passiones hui^o mūdi. q^obus
 de^o trahit nos ad se. q^o nihil sunt respectu gl^e
 Ideo ait apl^s. Nō sunt p^rdigne passiones h^o
 t^rpis ad futurā gl^{iam} que reuelabit in nobis
 Nam expectatio creature reuelationē filioz
 dei expectat. Vanitati em̄ creatura subiecta
 est nō volens. s^z p^rter eū q^o subiecit eam in spe
 qz ipa creatura liberabit a fuitute corrupti-
 onis in libertatē gl^e filioz dei. Scim^o em̄ q^o
 ois creatura ingemiscit z pturit vsqz adhuc.
 Nō solū aut illa. s^z z nos ipsi p^rmicias spūs ha-
 bētes. z ipi intra nos gemim^o. zc. ad Ro. viij
 Rogem^o g^o dñm vt aliq^o istaz cordaz vl^o amo-
 re vel zc. trahat nos ad se. h^o p^r grām. z i futu-
 ro p^r gloriā.

Feria quinta Sermo

Actū est gaudiū

Actū est gaudiū
 magnum in illa ciuitate. Actū. viij
 Non dicit in qua ciuitate factū est
 gaudium. Jō p^r declaratōne hui^o verbi ana-
 gogice sumpti. Sciendū q^o inuenit in sacra
 scriptura clare q^o in alio mūdo sunt due ma-
 gne ciuitates inter se valde diuerse z p^rtrarie
 scz ciuitas infernalis. z ciuitas supernal. Et
 ecce p^rtrarietas. Quia in ciuitate inferni nul-
 lum est ibi gaudiū nec leticia. nec solatium. si-
 ue consolatio. S^z tristitia z dolor infinitus
 nihil est ibi de quo non doleant z tristent^o ci-
 ues isti^o ciuitatis Primo tristant^o de bonis
 huius mundi que fecerunt siue que in h^o mū-
 do pro eis facta. scz de omnibus ieiunijs. ele-
 mosynis zc. Ratio. quia nihil proficiūt. imo
 totuz perdiderūt. Sicut si vnus homo qui
 cum magnis periculis z laboribus laboran-
 do acquisiuit multa bona z post illa bona cō-
 burunt vel sibi furant. qualiter doleat. plus
 dolent damnati Secūdo dolēt z tristant^o
 de malis z peccatis que fecerūt. nō inq^ostum
 offenderunt z iurauerūt diuinā maiestatem
 Imo isto respectu voluissent aliquid fecisse
 ampl^o. Sed tristant^o inquantū sunt cause z
 rationes pene z mali eoz Tertio dolēt de
 gloria sanctoruz. quam modo vident clare. z i-
 vident dicendo. O miseri. zc. potuissemus

b^ore illā gl'am si tenuissem^o bonā vitā. z sic tristat. sic tristat famelic^o vidēdo mēsam paratā plenā cibarijs. z nō auderz tāgere. Ita etiā ibi Quarto tristat de ill' q' sunt in inferno. Rō. q' p' q'libet dānato augmētā pena eoz. Sic si ticioni ardenti addat alius ticio mag' ardebit. z qn' plures addunt magis ardet. Ecce aliqs ditiones ciuitat' inferni. a q' de^o nos p'seruet. Jō vos auiso de bona hora z de bona vita. Jō in p'sona dānatoz d' hie remias. cui fuit reuelata pena inferni. Defecit gaudiū cordis n'ri. p'sus est in luctū chor^o n'ri. cecidit corona capit' n'ri. ve nob' qz peccauimus. Thren. v. Si de ista ciuitate vellemus loq'. oporteret i' thēmate mutare vnū v'bu' dicendo. Factū est tediū magnū in illa ciuitate infernali magna. Alia ciuitas est celestis in q' nō est tristitia nec dolor. s' leticia. gaudium. iocūditas. p'solatio. de nullo tristat. Et p'mo gaudēt de bonis q' in h' mūdo fecerunt vel corde cogitādo. vel ore loq'ndo. v' opere opando. p'pter gl'am quā hnt ex istis. Itē gaudent z letant de mal' z pctis q' fecerūt. nō inquantū ex illis offenderūt deū. s' qz de ill' fecerūt p'niā. z in q'tū de^o liberauit eos ab ill' dicēdo. O bñdict^o de^o Ego p'sueui esse sup' s' de^o mutauit mihi cor z vici humiliē. et sic de alijs pctis. de q'bz gaudēt. nō qz ipa fecerūt s' qz ab his liberati fuerūt. z q'to pctā fuerūt maiora. tāto gaudiū est mai^o. Sic marinariū q' quāto de maiori piculo z fortuna euaserūt qn' sunt in terra. tanto magis gaudēt. Item gaudēt de gl'ia sanctorū. Vniū non inuidet maiori de gl'ia. imo letat. qz de gl'ia alteri^o augmētā gl'a sua. z quāto plures sunt gl'iosi. tāto magis augmētā gl'ia. Verbi grā. Si cut si candele accense addat cereus accēsus lumē est mai^o. z si addant plures erit maius. Itē gaudēt de pena dānatoz quā vidēt etiā de patre z m're. vxore vel fratre. zc. Nō q' gaudeant de malo z pena eoz. s' de iusticia dei. dicēdo m'ri vel patri. O p'ri vos estis ibi iuste vos dānauit iuste de^o. qz vsurari^o erat. latro vel luxuriosus. Et dicūt vxori. O purana. i. meretrix. ibi vos estis. z q'ta fecistis p' honorem meū. iō iusta ē dānatio. Ecce quō illi de ciuitate paradisi hnt p' trarias ditiones ab illis de inferno. Auctas. Leticia sempiterna sup' capita eoz. Gaudiū z leticiā obtinebūt. z fugiet dolor z gemit^o. Ego ipse consolabor vos. Quis tu vt timeas ab hoīe mortali. z a filio hoīs q' quasi senū ita arescet. Isa. xxxv.

z. l. Nota. Sup' capita eoz. Quia tanta ē leticia sanctorū z gl'ia q' nō pōt cōphēdi. ideo dic' sup' capita. Gaudiū z leticia differūt. Quod gaudiū p'sistit in corde sine oñsione ad extra. Leticia aut nō solum in corde p'sistit. s' ad extra oñdit saltādo. cantādo. Jō dicit leticia. q'si leticia. i. leticia. Et fugiet dolor z gemit^o. Que differūt. qz dolor p'sistit in corde. gemitus vero nō solum p'sistit in corde. s' ad extra oñditur plangēdo se. De ista ciuitate loquit' thēma nihil mutando dicens. Factū ē gaudiū magnū in illa ciuitate. scz paradisi. Patet q' thēma. Amore vestri ego quesui i' sacra scriptura. quot sunt conditiones bonaz p'sonaz in h' mūdo bñ viuentiū. d' q'bz sit magnū festum in illa ciuitate paradisi. z inueni q' qn' q' sunt de p'sonis. s.

Personae pure innocentes.

Plene obedientes

Digne penitētes

Firmiter patientes.

Iuste presidentes

De qualibet ditionū istaz dic' thēma. Factum est gaudiū magnū in illa ciuitate. Dico q' gaudiū magnū sit in ciuitate paradisi de p'sonis pure innocentib'. s. que nunq' peccauerūt. nec mortalit' nec venialit'. nec corde cogitando. nec ore loq'ndo. nec ope faciēdo. De istis aut p'sonis nulla est nec fuit vnq' nisi xps z virgo Maria. De alijs aut nunq' fuit aliquis sanctus. nec p'pheta nec patriarcha. apostol^o siue martyr. quin habuerūt maculā peccati venialis vel mortalis. Que sūt ergo p'sone innocentes pure. Dico q' pueri solum qui discedunt anteq' peccent. qui aq' baptisimi fuerunt purificati d' originali. Quā enim moriūtur de eis fit festum magnum in toto regno. scz celo. Vultis intelligere h' festū. Sicut quando rex de regina vxore sua habet filium primogenitū. quando nascitur fit magnum festū in toto regno. et dicūt regi. prosit vobis filius. Maius festum fit quando regina. s. ecclesia sponsa regis xpi mittit sibi filium vnū. De istis pueris innocentibus dicūt xpo. prosit vobis filius. gaudet totum regnum celeste. De ista materia Auctas anagogice. Mulier cum parit tristitiam habet. quia venit hora eius. Eū aut peperit filium iam nō meminit p'ssure propter gaudium. qz nat^o est homo in mundū. Joh. xvj. In ista auctate xps cōparat mortem pueroz partui. Rō est ex aliquib' similitudinibus. Primo

qz qñ creatura nascit. exit d loco stricto z intrat locū latū. s. mōm. Ita qñ creatura moritur. exit d loco stricto istū mōi. z intrat locū latissimū. s. celi. Qz sic pñct^o est qñ nihil respectu circūferētie. ita tra est nisi pñct^o respectu celi. Secūdo qz qñ creatura nascit. exit de loco tenebroso. s. vtero. z intrat locū clarū i mūdū. Ita qñ moritur exit de loco tenebroso istū mūdū. nob aut videt clar^o. z etiā nox videtur clara noctne. s. qñ intrat claritatē paradisi tūc cognoscit qd h sit. Tertio qñ nascitur. exit de loco maculoso. qñ corruptōes sunt in vtero vtoris z viri. z intrat locū pulcrū. Ita qñ morit exit de h mūdū immūdo z maculoso. qñ sunt macule pctōz. z intrat locū purū z clarū z mūdū. Quarto exit de loco piculoso. qñ picula trāsīt creatura de vtero mris. et intrat mūdū. in q licet sint multa picula. non tñ tot. Ita qñ morit exit de h mūdū piculoso Bern. Periculū hui^o mūdū pbat transeuntium paucitas. z pereuntium pluralitas. In mari marsilie de quattuor nauibz vix vna euadit. Ex mari pō hui^o mūdū vix de qtuor aiaibus vna euadit. Quinto nascit cū doloribus. qz dolores part^o sunt p^o dolores mortis maiores. Ita cū doloribz trāsīt de h mundo ad glām. Dauid. Ibi. s. in morte. dolores vt parturiētis. in spū vebemēti. zc. ps. xlvij. Ecce qre tps mortē creature cōpat ptui mlteris. Cū aut pepit qñ iā est in paradiso nō meminit pssure ppter gaudiū. qz natus est homo in mūdū. Proprie celū empireū dicit mūdus. s. a mūdicia. Moralit^o habetis hic doctrinā ne multū ploretis qñ pueri vñ pui moriūtur. S. qñ p grāz actiōe pñciatis sex vel octo lacrimas dicēdo. Fili orap me. Bñdict^o deus qz hēo vnū camerariū i celo. Et nūqd placeat vob si rex francie transiēs p istā villā z videret filiū vestrū sibi gratissimū recipet euz p curia sua. z ipm indueret statim de auro z serico. z faceret eū militem z comitē. haberetis vos tristitiā de h. nō pfecto. s. gaudiū z leticiam. dicēdo. O grās deo. zc. Idē de regina recipiēte filiā vestrā. S. plozaretis ex leticia paz. qz naturale est qz recessus a pñtia vestra dat dolorē. Sic qñ rex glie tps recepit filiū vestrū. tūc trāsīt p istā villam. z ducit secum. statim induit de auro. s. de veste glie. z statim fit maior dñs qz vnqz fuerit in h mūdū pap vel impator. Maior em est gloria minoris qz est in paradiso. qz pape vel impatoris. Iō magnum pctm est de illis qz faciūt magnū plan-

ctum z tristitiā de illis pueris. cū deberet^o facere de eis mai^o festū qz de magnis in die nuptiaz. Iō apls. Nolū^o vos ignorare d^o dormientibz. i. innocēter in xpo dēscētibz. vt non tristemi sicut ceteri qz spem nō habent. i. ad Zbessa. iij. Secunda pñtio psonarū de qbz fit festū in celo est melior. s. de psonis plene obediētibz. sic sunt illi qz qñ hñt etatem discretiōis. recipiūt ppositū añ mortē sustinere. qz facere s^o volūtātē z mādatū dei. z sic pseruant se in puritate baptismali grām augmētando. Nolūt se regere p^o sensualitatē z cōp inclinationē. s. p^o dei voluntatē dicendo. Dñe ego inclināt^o sum ad supbiā. s. video qz vos dñe pcepistis hūilitatē. idō volo viuere humilit. z sic de alijs. De istis talibus fit magnum festū in celo. qz qñ vident qz homo sic se conseruat qz p nullo lucro. officio. dignitate. seu honore fac^o s^o dei mandatū. imo qñ dicit eis. Vos possētis lucrari tot florenos si faceretis falsum iuramētum. dicūt h esse pctm mortale. Quid pdest hoī si vniuersum mundum lucret. zc. Itē si dicit eis. Vos possētis hñe placitum cū tali muliere. zc. dicūt. nolo placitum. qd tantū pstarēt mihi. quia essem damnatus. Idē de vindicta inimicōz. Sancti d^o tali faciunt magnū gaudiū in celo. zc. Declaro p talē similitudinē. Si rex mitteret vnū militem ex suis inter inimicos suos. qz multis modis temptaret militem vt faceret s^o regē. pmittēdo sibi honores. officia. diuitias. zc. Ipse at milites tanqz bon^o z fidelis dicit. Mihi nō placet. qz nullo mō faciā. qz h esset honorem regis. Quā talis miles reuertit ad curiā. z oēs scient suam fidelitatē. oēs faciūt sibi magnum festum z gaudiū. Ita de^o misit nos in h mūdū inter inimicos. Qui em vult bñ viuere. ille habet multos inimicos. Primo carnem. qz caro sp inducit z inclināt ad ea qz sunt ptra dī honorem. Secūdo sensus corpis interiores z exteriores. ad extra aut sunt demones. z occasiones peccandi. z contradictiones. vir cōtradicit vtori. z econuerso. pater filijs. et frater fratri. zc. Si volunt tenere bonam vitā z facere penitentiam. tunc vt ait dominus. Inimici eius domestici eius. Matthei. x. Qui ergo scit prudenter se conseruare inter tot inimicos. nec facit contra dei honorem. nec eundo ad diuinos pro aliqua necessitate. z sic de alijs pceptis. Quādo talis veit ad curiam celi fit sibi magnum festum dicente sibi christo. Euge serue bone z fidelis. quia zc.

Matth. xxv. Nota. Euge iteriectio ē gaudē
tis. Serue bone. qz tenuisti bonā vitā. z fide
lis. quia nihil fecisti ptra honorem meum.

Moralit^r instruimur vt fuem⁹ dei māda
ta. qz aliē nō possem⁹ padisum intrare. Rō. qz
fu⁹ q nō fac volūtate dñi nō psequi solidatā si
ue salariū. Sic nos oēs sum⁹ captiui xpi. qz
solidata siue stipēdio pmittit nob regnū ce
leste si bñ fuem⁹ sibi Jō xps. Si vis ad vitā
ingredi fua mādata **Mat. xix.** De obediēti
bus g^o dic^o thema. Factū est gaudiū mag. zc.

Tercia p^aditio ē de psonis digne penitēti
bus. qz pdiderūt purā innocētiā. z mltoties fe
cerūt p^a dei mādata. Remediū qd hnt ex dig
pnia hz duo. Primū ē afflictio corpalis. Se
cundū est discretio intellectual. De pmo. Re
mediū est castigare carnē dicēdo. dñe ista ca
ro fecit me peccare. ego eā castigabo z recipiā
ciliciū aut disciplinā. Jō xps dic^o Facite fru
ctus dignos pnie. Lu. iij. Blosa. qz iuxta mo
dū z qntitatē pctōz d³ esse pnia. Qui em pl⁹
peccauit maiorē tenet^r facere pnia. Secdo
reqrit discretio intellectual. ne ex afflictōe p
dat^r mai⁹ bonū. s. ex nimia vigilia pdat pmo
nē. vl⁹ ex nimio ieiunio rōem. qz ē melior. Itēz
ne ex nimia pnia ps iniuriel. tal^r d³ esse qz nō
sit pindicatiua pti. Jō discrete d³ fieri. qz libz
scit qz tū p^o portare asin⁹ su⁹ in tanta via. De
ista materia dixit ihs talē similitudinē. Que
mulier hnt dragmas decē. z si pdiderit dra
gmā vnā. nōne accēdit lucernā z euertit do
mū z qrit diligent^r donec iueniat. vl⁹ qz. super
vno pctōre pnia agēte. Lu. xv. **W**lier ista
sigt psonā obediētē ad decē pcepta. qz sunt qsi
decē dragme. qz auree sūt. qz eis emil^r regnūz
celoz. Perdit dragmā vnā qn peccat p vnū
pceptū. vl⁹ p mū l⁹ scdm. zc. Et euertit domū
cordis. quā oz facere qttuoz vt fecit illa mlier.
Que pmo accēdit lucernam. Ecce cognitio
pctōz. Secūdo euertit domū. Ecce p^atricio
pctōz. qn dicet. O miser. ego sum religiosus
vl⁹ cleric⁹ vl⁹ vxoriat⁹ zc. z euertit domū cordis
de his dolēdo de qb⁹ fuit delectat⁹. Tertio.
z qrit diligent^r. Ecce h⁹ p^affessio. vbi qrit^r pctā
dicēdo. Pr⁹ ego peccauit corde cogitādo h⁹ et
illa. zc. Ore loqndo de istis. z de ill. zc. Ope
faciēdo. qz omisi p meā maliciā talia pcepta z
tali mō cōmisi pctā. sic p ordinē. z xps. z locū
zc. qz reqrunt. Quarto inuenit dragmā. s. gti
am dei. qn absoluit a p^affessore dicēdo. ego te
absoluo. zc. Et tūc gaudēt scī. qz gaudiū est
angelis dei sup vno pctōre pnia agēte. Er

go factū est gaudiū magnū. zc. Quarta est
de psonis firmis paciētibus. qz qn hnt aduersi
tates paciēter eas sustinēt dicendo. Dñe etq
vobis placet. qz al⁹ ista mibi nō euenirent.
placet mibi etiā. Vos dedist^r mibi istā infir
mitatē s³ in celo dabit^r mibi plenā sanitatem
qz ego mō habeo patiām. Idē de paup^ate.
Spero dñe qz ero diuesi paradiso. z de illa
aduersitate recipiūt amaritudinē cordis. nec
murmurāt p^a deū. De talibus fit magnū gaudi
um in paradiso. **Auctas.** Beati erit^r cū oderit
vos hoies. z cū sepauerint z ciecerint nomē
vest^rz tāqz malū. gaudete z exultate. Ecce eī
merces v^a multa est in cel. Luc. vj. Et ista
rōne dicebat Jacob. Dñe gaudiū existima
te frēs mei. cū in tēptatiōes varias iciderit^r
sciētes qz p^aatio fidei v^a patiām opat^r. Paci
entia aut op⁹ pfectū hz. vt sitis pfecti z itēgri
in nullo deficientes. Jacobi. ij. Quinta ē de
psonis iuste p^aidentibus. sicut sunt omnes illi
qz iuste regūt populū suū. siue sint domini si
ue officiales. iuste p^aidere reqrit. Primo vt i
trent p portā. qz nō sint intrusi p potētiam p
pter nobilitatē. zc. Secdo vt qn sunt int⁹ ser
uent iurāmētum qd fecerūt in ingressu de iu
sticia fuāda. z de vtilitate reipublice custo
dienda. corrigendo vitā malam z pctā noto
ria. Idem dico de p^aelatis ecclesiasticis qui
quādo sunt intus. magis curāt de animabz.
qz de redditibus. De talibus aut magnum fe
stum fit in celo. **Auctas.** Que est em n^a spei
aut gaudium. aut corona glorie. nonne vos
ante dñm nostrū Jesum xpm in aduētū ei⁹.
Vos enim estis gloria nostra z gaudium. p
ma ad **Thessal. ij.** Ecce qualiter dicit^r thema
Factum est gaudiū magnum in illa ciuitate.
Secus est de malis rectoribus. meli⁹ fu
isset eis si fuissent pastores porcorum. qz ma
iorem damnationē habebūt qz homicidē qn
faciunt ptra illud iuramentū. Ideo auiseris
vos zc.

Feria sexta post pēthecostes. Sermo

De dereliquas ani
ma meā in inferno. Actu. ij. z ps. xv
Pro hui⁹ p^abi declaratiōe z materie
introducōe sciendū qz d⁹ inferno loq⁹ possu
m⁹ dupl^r. s. vel p cōpationē ad maliciā dāna
toz. vl⁹ p cōpationē ad iusticiā diuinā. Si ca
piat^r cōpationē ad dānationē. null⁹ est ibi ordo
nec ordinatio aliqz nec caritatis nec amicitie
nec prudentie. nec corde diligendo. nec ore

loquendo. qz si diligunt deū. Pr̄o vellēt qd de
 ānihilaret. nec diligūt p̄m. imo vn̄ s̄ aliū i
 dignat̄. Nec filij diligūt pentes. nec ecōuerso
 imo vn̄ s̄berat aliū. di. O miser. o traditor.
 dr̄ filij p̄i. p̄ te sū d̄nat̄. O maledicte p̄ qre
 me genuisti. O infelix m̄ qre me pepisti. ma
 ledicta hora i q̄ nat̄ sum. Un̄ Job. iij. Pereat
 dies in q̄ nat̄ sum. Et tūc ecōuerso parentes
 aūt filijs. O neq̄ssime. qz volum̄ p̄ te gre
 gare sum̄ s̄ d̄nati. Maledicta hora zc. Et
 nota quōd cubine sacerdotū loquunt̄ d̄nis
 suis. qz nesciūt loq̄ amicabilem̄ int̄ se z sic semp
 blasphemāt deū z seip̄os malediciūt. Ita qz i
 ore eoz nulla ē ordinatio. s̄ oīs blasphemia.
 Auētas Apoē xvj. Estuauerūt boies estu ma
 gno. z blasphemauerūt nomē dei h̄ntis pr̄tē
 sup̄ has plagas. neq̄ egerūt p̄niam vt darent
 illi gl̄iam. Nec ē ibi ordo reuerētie nec amici
 cie. imo vt dicit̄ inuadūt se inuicē pcuttendo.
 q̄sto amores fuerūt maiores z ardēiores ad i
 uicē. tāto maḡ sunt ibi in seip̄os crudeliores
 z maḡ se odiūt. Jō q̄tū ad maliciā d̄natoz
 null̄ est ibi ordo. Un̄ Job d̄ infergo loquēs
 dr̄. Ubi ymbra mortis z null̄ ordo. s̄ semp
 tern̄ horroz inhabitat. Job. x. Secūdo si
 volum̄ loq̄ de inferno q̄rū ad iusticiā d̄nāz
 est ibi ordo d̄ns penā iuxta maliciā pctōrum
 Auētas Deut. xxv. Pr̄o mensura pcti erit et
 plagaz mod̄. Et Isa. xxvij. In mēsurā tra
 mensurā cū abiecta fuerit iudicabit eā. s̄ aiaz
 a corp̄e sepatā. Itē Auētas noui testamenti.
 Apoē. xvij. Quātū glorificauit se z in deliti
 is fuit. tantū date ei tormentū z luctū. Ecce
 ordinatio s̄m iusticiā dei. Un̄ ad Roma. xij
 Que a deo sūt ordinata sunt. Cū ḡ pene infer
 ni sint a deo. optet dicere qz ibi sit ordinatio
 respectu diuie iusticie. Et d̄ ista ordinatione
 volo vob̄ p̄dicare auisando vos. vt q̄libz ve
 strū dicat orādo. D̄ne ne derelinq̄s aiām me
 am in inferno. qz sic fuit th̄ea. Un̄ notādū
 qz ordinatio inferni opposita ē ordinationi pa
 radisi celi. Pr̄m̄ in celo ē ordo angeloz de
 scendēdo. Secūd̄ archangeloz. zc. z illi q̄ te
 nent in s̄ mūdo bonā vitā. ibidē s̄m eozū me
 rita collocabunt. z sic s̄m theologiam in celo
 sunt nouē ordines angloz. z in q̄libz sūt aie
 sancte s̄m qz meruerūt. Sic p̄ oppositū in in
 ferno sunt nouē carceres demonū vbi collo
 cant̄ etiā aie d̄natoz. De istis nouēz ordibz
 angeloz lucifer fuit summ̄ z pulcrior. vt dic̄
 Gregorī. Qui vidēs se in tāta excellētia su
 per alios voluit dō eq̄parari. z s̄ reuelauit di

cens. Ecce qd vobis videt̄. erit bonū qz ego
 ascendā zc. z m̄lti de q̄libet ordine p̄senserūt
 ceciderūt. vt faciūt hodie multi i mūdo adu
 latores d̄nis terrenis. z cadūt sepe. S̄z sc̄tus
 michael. gabriel. z raphael. z multi alij infini
 ti audiētes s̄ noluerūt sentire qz creatura eq̄
 parēt creatori suo. Jō fuit ibi p̄mū bellū. di
 cente d̄no illud ps. c. Nō habitabit in medio
 dom̄ mee q̄ facit sup̄biam. Extra proditor.
 Ideo demon nō aliud est q̄s angelus malus
 De isto pl̄io dr̄ Apoē. xij. Factū est pl̄iū ma
 gnum in celo. Michael z angeli eī pl̄iaban
 tur cū dracone. z draco pugnabat z angli eī
 z nō valuerūt. neq̄ loc̄ inuentus est eoz am
 plus in celo. O q̄s magnū pl̄ium. sicut si ex
 vna pte essent centū milia. z ex alia decies cē
 tum milia. Plures fuerūt angeli q̄s mō sunt
 boies in mūdo. z iō nunq̄s fuit in mūdo tam
 magnū pl̄ium Nota draco dr̄ lucifer. q̄ de
 uorauit alios angelos malos. q̄ q̄sto in celo
 fuerunt altiores z digniores. tāto sunt in in
 ferno p̄fundiores. Nota similitudinē de lan
 cea. si homo teneat lanceā in manu sup̄ mon
 tem. z in ferro seorsuz ponant̄ mille lib̄e plū
 bi. si lancea p̄iciat̄ de alto. tūc plumbū pōde
 rosus faciet lanceā descendere velocī et p̄
 fundius in basso. z sic cadet p̄ter plumbū
 i inferiori z p̄fundiori loco. Sic lucifer erat
 sublimior. z ideō p̄fusibilior. z durī versus ē
 p̄ter plumbū sue sup̄bie. z plus pōderabat
 in pctō. Jō descendit i inferiori loco. Isa. xij
 Quō cecidisti de celo lucifer q̄ mane orieba
 ris. s̄ in celo. Corruisti in terrā. s̄ infernalem
 q̄ vulnerabas gētes. s̄ malos angelos. q̄ dice
 bas in corde tuo. s̄ p̄ter tuā magnā sup̄biaz
 In celū ascendā. s̄ empireū sup̄ astra dei. i. su
 per om̄es alios angelos exaltabo solū meū
 sc̄z nomē meū. sedebo in monte testamēti. s̄ i
 paradiso. ascendā sup̄ altitudinē nubū. et si
 milis ero altissimo Nō sic impij nō sic. Verū
 tamen ad infernū detraberis in p̄funduz la
 ci. quia sc̄z in vltimo carcere inferni est dam
 natus. Ut ḡ sim̄ sup̄ custodiā nostrā fugien
 do vicia. z virtutes acq̄rendo. z vt caueam̄
 ab infernalibz carceribz dicamus cū p̄bera.
 Ne derelinquas animā meā in inferno. Ca
 rissimū volo vobis ostendere z dicere qz sunt
 nouē carceres in inferno. sicut sunt nouē mo
 di male vite in hoc mūdo. z illi q̄ tenēt p̄mū
 moduz male vite peccari. vadūt ad primum
 carcerem. z qui tenent secundū vadunt ad se
 cundum.

Prím^o mod^o male vite ē carnal^{is} puerfatio
 Secū^o spūalis in deuotio.
 Tert^o crudelis in compassio
 Quartus mirabilis impatientia
 Quintus implacabilis discordia
 Sextus tyrannicalis p̄sidentia
 Septimus spūalis vsurpacio.
 Octauus fidei derelictio.
 Nonus dei abominatio

Prím^o mod^o male vite in h^o mūdo ad eun/
 dum ad p̄mū carcerē inferni est carnal^{is} puer/
 fatio. q̄ ad corp^o. quē tenēt illi q̄ nō curant de
 aia. s; totā diligētā ponūt in corp^o. s. bene co/
 medendo. bibēdo. visitādo tabernas. zc. q̄ ta/
 liter in h^o mūdo delectant. Dic p̄tice modū.
 qm̄ tales sunt in articulo mortis. diabol^o qui
 fecit eos peccare vidēs h^o cū festinatioē vadit
 ad infernū corā lucifero dicēs. O dñe male/
 dicte. Talis est in articulo mortis quem feci
 peccare tali peccato mortali. O dicit lucifer
 Jam cito vadatis. Tūc veniūt oēs ad istū z
 inueniūt ibi bonū angelū suū. z dicūt ei. Re/
 cede. qz nihil habes i isto hoie. qz n̄ est. nūqd
 fecit tale pctm̄. Et angel^o r̄ndet eis. Adhuc
 pōt penitere O dicūt. nimis tarde ē. Ho/
 ta hic bñ causas qre vit aut nunq̄s pōt aliq̄s
 taliter agonizans vere penitere z verā p̄triti/
 onem h̄re p̄pter multa ipedimēta. dic vt scis
 Et tūc qm̄ ista aia exiit a corp^o. demones ra/
 piunt eā sicut leo ouem. z sicut falco auē. di/
 centes. O misera maledicta que sic peccasti.
 Jam nobiscū eris in eternū. tibi dabim^o qd
 meruisti. z sic eā cū cathenis z magnis vllu/
 latib; deducūt in infernū. z ponūt eam in p̄/
 mū carcerē inferni. Si q̄ vult; euadere istū
 carcerē. caueatis a carnali puerfatione. dan/
 do solū necessitatē vite humane. vitādo sup/
 fluitatē. z agendo p̄niam. qz corp̄alis afflictō
 erit in p̄mo ordine in gl̄ia. s. cum angelis Jō
 p̄s p̄trariū facientib; ait Luc. xiiij. Dico vo/
 bis. nisi p̄niam egeritis. s. refrenādo corp^o fre/
 no abstinentie z p̄nie. oīs similiter peribit;
 sicut diues epulo. De quo domin^o Luc. xvi
 Mortu^o est z diues z sepult^o in inferno. S;
 hic videam^o vnū magnū secretū. Quare dā/
 natio ist^o diuitis vocat^o sepultura. cū certum
 sit qd corp^o nō sit sepultum in inferno. imo
 corruptū est in terra. Dico qz p̄pter tres simi/
 litudines sepultura inferni cōparat^o sepultu/
 re mortui in h^o mūdo. Jō damnatio in infer/
 no dicit^o sepultura Primo qz qm̄ mort^o vna p̄/
 sona notabilis. aliq̄s amicoꝝ suoꝝ imediate

vadit ad denūciandū curato z alijs sacerdo/
 tib; ecclie. z tunc pb̄zi cōmouent^o dicētes. ea/
 mus. eam^o. zc. Silr est in inferno. qz qm̄ tal^o
 mort^o denūciat lucifero p̄lato inferni p̄ illuz
 q̄ fecit eū peccare. vt sup̄ dixi. z tunc lucifer z
 ali; demones cōmouent^o z faciūt rumorē ma/
 gnum. Isa. xiiij. Infern^o subter te p̄turbat^o
 est in occursum aduēt^o tui. suscitauit tibi gi/
 gātes. Secūda similitudo. qz pb̄zi vadunt ad
 domū defuncti. vt portēt eū ad eccliam cum
 cruce z ornāmētis. cantādo plāct^o z cantum
 doloris. Silr demones veniūt ad domum
 peccatoꝝ z portāt aiam ad infernū cū cruce
 inferni. q̄ est circul^o. p̄s. xj. In circuitu impij
 ambulāt. z cantāt cant^o horribiles. sic vena/
 tores qm̄ volūt cape p̄dam. Unde Prouerb.
 xij. Vir q̄ errauerit a via doctrine. i cetu gi/
 gantiū cōmorabit. Via doctrine dicit^o via p̄nie
 quia illam x̄ps docuit. Math. iij. Peniten/
 tiam agite zc. Gigantes sunt diaboli. qz sunt
 magne stature. qz minor diabol^o inferni est
 maior turri vel arbore existēte i mūdo. Ter/
 tia similitudo est. qz sicut sūt diuerse sepultu/
 re mortuoꝝ. s. m̄ diuersos stat^o p̄sonaz. sic i in/
 ferno sunt diuerse sepulture. Unde Ezech.
 xxxij. noian^o septē sepulture inferni. Ibi as/
 sur. ibi elaim. ibi mosoch. ibi tubal. ibi ydu/
 mea. ibi aquilo. ibi pharao sepultura ē Ho/
 ta ibi septē sepulturas. P̄ria assur. qd̄ interp̄/
 tatur nemus. et est superbia. Elaim interpre/
 tat^o abiectio in p̄gregatōe. z ē auaricia. Mo/
 soch interpretatur captiuatio. z ē luxuria. ydu/
 mea interpretat^o sanguinolēta z est gula. Aqui/
 lo interpretat^o parturiēs. z est ira. Tubal inter/
 p̄tatur flet^o. z est inuidia. Pharao idē est qd̄
 denudabit. z est accidia. Ponā p̄mo ydume/
 am s. m̄ ordinē penaz damnatoꝝ. q̄ interp̄ta/
 tur sanguinolēta. qz tales sunt carnales gulo/
 si. Per pctm̄ illud totū corp^o z sanguis corū
 pitur. z abbreviat^o vitaz generat^o infirmitates
 Unde Eccl. xxxvij. In multis escis erit in/
 firmitas. Qd̄ p̄t; clare. qz antiq̄tus viuebāt
 p̄ multa tpa. vt p̄z de adam. matusalē. et noe.
 z nō comedebāt nisi panem z aquā. herbas.
 z fructus terre. nec bibebant vinum. nec co/
 medebant carnes. sed nos miseri. zc. Tales
 sepeliunt^o in inferno in p̄mo ordine demonū
 in puteo pleno calce viua. In tali sepulcro
 fuit sepultus ille diues zc. Luce. xvi. nec po/
 tuit obtinere guttam aque. nec vnq̄s obtine/
 bit. Calx viua de sui natura cōsumit oia illa
 cum q̄ posita sit. sic gulosi z carnales de cibis

z potibz sumunt eozp^r z aiamz bona tpaia d
 qbz paupes bn viuerent. Jo Sap. xj. Per q
 qs peccat p h z punicet zc. Scds mod^o ma
 le vite e spual' in deuotio q ad aiaz. Multi sut
 q nullā deuotioez i sua aia bnt ad deū. nec sci
 unt orare recte. sz si loqrēt cū pncipe aliq tpa
 li: bn scirēt flectere genua. sed cū tpo vl' regine
 maria vit nisi se iduēdo vl' calciādo. qd nūqz
 ausi eēt facere corā rege tpali vl' regina. Et
 credendū ē q ozo eoz nō ascēdit. qz nesciunt
 qd dicūt. z ozo ē ascēsus mētis in deū vt dicit
 Damascen^o. nec tales missā audiunt nisi pri^o
 potauerūt. aut respiciūt mlieres viros. z ecō
 uerso. vl' loquunt ad inuicē de malo suo. nec
 pfitent aut cōicāt tpe debito. Itē d eccliaſti
 cis nō dicēdo officiū nisi pfuser in deuote. nō
 celebrāt nisi p ppio p modo zc. z tūc dicūt du
 as missas. z libent' dicerēt tres. Dic h qn ta
 les moriunt' portātur i scdo carcere a demo
 nibz q ceciderūt d scdo ordine. s. archāgeloz.
 Ideo ps. lxxij. Ecce q elōgāt se a te pibūt. s. p
 in deuotōz. sicut hō p deuotōz appropinquat
 deo. Et isti debet sepultura a pbarao. qd idē
 ē qd denu dabitur. z ē accidia. qz isti qn sunt
 diuites tpaliter: p suā in deuotōz sūt paupes
 spualit'. nulla bona habētes. Un' Lu. x. Nō q
 dā descēdebat a hirm in biericho. q incidit
 zc. tales qn moriūtur sepeliunt' i inferno in fi
 mo hoia. Ideo Joel. ij. Cōputruerūt iumē
 ta in stercore suo. z qz in deuoti fuerūt moriē
 tur vt nō oratur p eis. Ideo Aug^o. dicit. Si
 scirē pzem meū i inferno eē. facerē psciam ora
 re p eo. qz in inferno nulla ē redēptio. Job. x.
 qz damnati sunt mēbra abscisa a corpe ecclie
 z mortua z sepata ab ecclia. Jo nulla opera
 bona psunt eis. Terci^o mod^o male vite est
 peior. s. crudelis incōpassio. Ex q sūt mlri bn
 induti et parati. non curāt nec compatiūtur
 de miserijs alioz. cū tñ oēs frēs sum^o eius dez
 pziis. Ideo orando dicimus. Pater n^r q es
 in celis. Dat. vi. z Luc. xj. z eiusdē matris. s.
 ecclie sponse sue. qui nos pturiunt in bapris
 mo. Ideo tps Dat. xxiij. Omnes autē vos
 fratres estis. qz ppati debem^o ad inuicē vt pos
 sim^o esse in terciō ordine in glia paradisi cū pnc
 ipatibz. Qui habent misericōdiam fraternalem
 ibi erunt. Aliter d: Jaco. ij. Iudiciū sine mi
 scōdia fieri illis q non fecerūt misericōdiaz. Tales
 qn moriūtur ita crudelēs: anime eoz sepeliū
 tur in terciō carcere in inferno cū illis diabo
 lis q ceciderūt de terciō ordine pncipatūū. z
 de illis d: Ibi elaym. que interpretat' abiectio

in pgregatlone. Tales sunt auari. q in B mū
 do faciunt magnā pgregatōem bonoz tpa
 liū iniuste acquirendo. Flora quō decipiūt
 paupes. Tales sepeliūtur in inferno in pu
 teo pleno auro bullienti. qz vt. s. Per q quis
 peccat zc. Sap. xj. O xpiani recordami illi^o
 verbi xpi dicentis Mat. v. Beati misericō
 des: qm ipsi misericōdiam psequētur. Quare^o
 mod^o male vite est mirabilis impatiēcia sicut
 sunt illi q contra deū in aduersitate dedignā
 tur intm. q si possent darent ei d pugno. De
 quibz dicit scptura Eccli. ij. Ve illis q pdide
 rūt sustinentiā. i. patientiā. z q dereliquerunt
 vias rectas. s. patientiez dulcedinis. z dixer
 terūt in vias prauas. s. murmuratōis z discor
 die z impatiēcie. Tales sepeliūtur qn mori
 untur in quarto carcere in inferno cū demo
 nibz q ceciderūt de quarto ordine. s. potesta
 tū. De quibz d: ibi. aqlo qd interpretat' parturi
 ens. z sunt iracūdi. qz sicut que parturit stat
 in dolore. ita iracūdi sunt in dolore qn non
 pnt se vindicare. cogitando etiā quō poterūt
 sba iniuriosa pferre et reddere. z stant in do
 lore. Et isti sepeliunt' in inferno in fouea ser
 pentibz plena. q eos pungūt et comedunt si
 cut ipsi pupugerūt pimos suos. et comede
 rūt iuriādo sba z nō remittēdo. Jo Dat.
 vj. Si nō dimiseritis homibz zc q Per que
 qs peccat zc. O xpiani facite oppositū seruan
 do patientiā virtualē. Quia d: Luce. xxi. In
 patientia vestra possidebitis animas vestras
 Quint^o mod^o ē peior. s. implacabilis discor
 dia. s. portando semp odiū. rancorēz inuidiā
 in corde suo. Sic mod^o inuenitur in his qui
 semp inuidēt alijs. z nitunt' destruere bona
 pmi sui. O quantū dolent isti de bonis p
 speritate alioz. corde cogitando. ore loquen
 do. z ope implendo suū odiū in eis si possent
 Tales qn recedūt trabunt' ademonibz in qn
 tum carcerē inferni cū illis q ceciderūt de qn
 to ordine. De quibz d: Ibi tubal. sepultura
 eius. qd interpretat' fletus. z est pctm inuidie.
 qz vt dixi. inuid^o fletz dolet de bonis alterius
 Tales sepeliuntur in inferno in puteo pleno
 pice bulliente nigerrimo. qz habuerūt cor ni
 grūz obscurz nō clarz. z non egerūt iuxta pre
 ceptū xpi. Hoc est preceptū meū vt diligatis
 inuicē sicut dilexistis vos Joh. xv. Ideo ch: ist^o
 Dat. xvij. Tradidit eū totoz: ibz quia cum
 dñs suus dimisisset sibi decē milia talenta. no
 luit misereri pserui sui q debebat ei centū de
 naros. O xpiani zc. Sec^o ē de ill' q nō portāt
 m m

inuidiā. nec habēt rācorē. s; amore dei dili-
gūt. primū dimittēdo iniur. ā. ne dñs sumat
de eis vindictā. **Dat. vj.** Si dimiseris. hoī-
bus pctā eoz. dimittet vob p; ve. ce. delicta
vra. **Secūdus** modus ē tyrānicā p̄sidētia q̄tū
ad dños et p̄latos q̄ nō habēt bonū titulū v̄l
iustū. q̄ nō bñ se regūt q̄ habēt dominiū vel
p̄latōem dando se ribaldarijs. ebrietatib;. lu-
dis. vigilādo in his vsq; ad mediā noctē
fiūt pompe vt vir sufficiūt in redditib; habē-
do quasi qualibet hebdomada nouū tabar-
dū vel habitū. nō mīstrāt paupib; elynā. nec
curant de iusticia tenēda. **Cōtra** tales dicit
Sap. vj. Iudiciū durissimū his q̄ p̄sunt fi-
et. Durissimū i suplatiō gradu. **Hā** du; de
p̄ria p̄sona. durus de domo; familia. sed du-
rissimū de toto dominio; p̄latiōe. Quia q̄n
tales moriunt. ad sextū carcerē inferni cū dia-
bol; q̄ ceciderūt d̄ sexto ordie dñationū porta-
būt. De istis d̄r ibi **Hoseeb.** qd̄ interpretatur
captiuatio. z ē luxuria. fornicatio zc. qz om̄is
pctō; corā deo ē fornicator. qz facit fornicari
filiā dei. sciam nobilissimā. Tales sūt luxuri-
osi. q̄ capiūt a diabolo sic pisces hamo. qz sic
piscator coopit hamū ne pisces videāt. sic di-
abol; accipit pctōres. z spālic; luxuriosos ostē-
dēdo eis delectatōes. z hamū. i. tormēta q̄ p̄-
pctm sequūt occultat. z postea trahit ip̄os cū
pctō ad infernū. **Un̄ Eccl̄. ix.** Sic pisces ca-
piūt hamo. z sic aues p̄bēdūt laq̄o. sic capi-
unt hoies i tpe malo. Tales sepeliunt i infer-
no i puteo pleno sulphure. Sulphur ardēs
multū fetet. sic mali p̄sidentes z luxuriosi in-
flāmati in p̄cupiscētijs z libidinib; z deside-
rijs mal. multū fetēt corā deo. qz ardēter desi-
derauerūt decipe. primū suū zc. Ideo erūt i
sulphure. **Apoē. xij.** Pars illoz erit i stagno
igne ardēte; sulphure. qz vt s̄. **Septimus**
modus est spūal; vsurpatio p̄sistēs i b̄ qd̄ ē red-
ditus et decimas retinere. **Cōtra** tales dicit
Aug. Luc; i archa. damnū in p̄scia. Et reli-
giosi deo furant qd̄ sibi dederūt. s. cor; p̄ vo-
tū castitat;. qz multotiēs sunt inbonesti et lu-
xuriosi. Itē aīam furant quā dederūt p̄ vo-
tū obediētie. qz sepe sūt inobediētes z rebelles
suis p̄lat;. Itē bona spalia q̄ p̄vorū paup̄tat;
dederūt deo. dicētes illud **Matth. xix.** Ecce
nos reliqm̄ oīa et secuti sum; te. Sed p̄ affe-
ctionē terrenā retrorsū respiciūt. Ideo xp̄us
Lu. ix. Nemo mittēs manū suā ad aratrū et
respiciēs retro ap̄t̄ ē regno dei. **Qñ** tales qui
respiciēs bona dei. vel iniuste v̄l male expē-

derūt moriunt. detrahunt ad infernū ad se-
ptimū carcerē cū demonib; q̄ ceciderūt de se-
ptimo ordine thronoz. z sepeliūt i puteo ple-
no veneno bulliēti. Hora q̄n **Cōstātin;** impa-
tor magn; dedit reddū ecclie p̄pter dēsi. i. mī-
stris ecclie p̄pter deū. audita fuit. vt d̄r a non-
nullis. vox in aere ipso die dicēs. **Hodie** ec-
clesia dei seminatū est venenū. s. p̄ ip̄is q̄ ma-
lyunt bonis ecclie. v̄l ea iniuste retinent.
Ideo p̄ter que d̄s zc. **Octau;** modus male
vite ē fidei derelictio. q̄n. s. iā in corde dubita-
mus tenētes errorē. falsas opiniones de deo
vel de sanctis. v̄l de articul; fidei. Quia sicut
d̄r. **ij. Pe. ij.** **Vel;** ēēt ill; nō cognoscere viā iu-
sticie q̄ post cognitōem retrorsū p̄verti ab
eo qd̄ illis traditū est sancto mādato **Conti-**
git autē ill; illud veri p̄verbij. **Canis** reuersus
ad suū vomitū. z sus lora in volutabro luci.
Itē **Prover. xxvj.** Sicut canis q̄ reuertitur
ad vomitū suū. sic imprudēs q̄ iterat stultici-
am suā zc. **Qñ** h̄o tales moriunt. deportātur
ad infernū ad octauū carcerē cū ill; q̄ de octa-
uo ordine ceciderūt. s. cherubin. **Et** de istis
alijs sequentib; d̄r. **Ibi** assur sepultura eius.
qd̄ interpretat nem;. z significat supbiā. qz i ne-
more sūt arbores inordinate. Ita supbi sunt
inordinati. qz nolūt tenere ordinatōz xp̄i d̄
cētis **Dat. xj.** Discite a me qz mitis sū z bñ-
lis corde. z inueniet; requiē aiab; v̄ris. **Irem**
arbores nemoz sūt infructuose. qz nō habēt
nisi folia z frōdes. sic supbi crudeles bñt plu-
ra verba vana pomposa z frōdes. s. vanitates
portādo noua ornamenta. sicut cornua. cau-
das zc. **Et** nullū habēt fructū. qz d̄r ad **Deb.**
xj. **Sine** fide impossibile ē placere deo. **Ta-**
les sepeliūt i inferno i puteo pleno plūbo liq̄-
facto. qz plumbū ē pōderosū. z p̄ueniēs ē ad
humiliandū eos q̄ noluerūt esse hūiles in b̄-
mūdo. iuxta etiā verbū xp̄i **Lu. xvij.** Qui se
exaltat humiliabit. **Non;** modus male vite est
p̄cio; oim. s. dei abominatio. vt illi q̄ irascen-
do deū blasphemāt. negāt z renegant. vt faci-
unt sepe luso;es taxilloz. z hoies armoz i do-
mib; paup̄z laboratoz in despectū xp̄i z vir-
ginis marie. eos h̄berādo. z bona eoz auferē-
do. De talibus dicit **Job. xij.** **Maledicti**
erūt q̄ p̄tempserint te z p̄dēnati erunt q̄ blas-
phemauerint te. **Qñ** oēs tales sine penitētia
freq̄nter moriunt z includunt in nono carce-
re inferni cū illis q̄ de nono ordine seraphin
cecidērunt. z credo qz tales sepeliuntur in in-
fimo loco cū lucifero. **Cōtra** autē dicēdū ē

z erit de ill' q̄ bñdicūt deū. Thob. xij. Bñdi
cti erūt q̄ edificauerūt te. z beati omēs q̄ dili
gūt nomen tuū. qm̄ tu bñdices iusto. Tales
faciē p̄nt dicere. Ne derelinq̄s aiām meā in
inferno zc. Qd̄ nobis p̄cedat om̄ipotēs zc.

De sancta trinitate.

Sermo primus

Quomodo pos
sūt h̄ fieri. Jo. iij. Nec q̄stio ē i euan
gelio hodierno. sed solutio ē Jo. xj.
z. xij. cap. Lū mgr̄ n̄r̄ Jhs̄ x̄ps̄ docuisset di
scipulos suos. z eis mirāda dixisset de diuis
p̄sonis. z int̄ alia de p̄ze dixisset h̄ p̄ba. Indo
mo p̄ris mei māstiones multe sūt zc. His au
ditis dixit philipp̄ x̄po. Dñe on̄de nobis pa
trē. z sufficit nobis. X̄ps̄ r̄ndit̄ philippo di.
Qui videt me videt z p̄zez meū zc. Ex q̄ histo
ria apparet q̄ mgr̄ Jhs̄ x̄ps̄ philippū q̄rentēz
petentē rēphēdit di. Qūo tu dicit. on̄de no
bis p̄zez. Sub ist̄ p̄bis philippi x̄po loq̄ntis
suo mgr̄o pōt fieri tal' q̄stio z petitio. An di
scipul' q̄ audit mgr̄m loq̄ntē difficilia ad di
scendū z intelligēdū possit mgr̄m mouere q̄
stionē sine rēphēdione. z qm̄ et i q̄bo casib' hoc
possit fieri. Dicēdū q̄ i trib' casib' q̄s ponit. s.
Johes. Prim' casus v̄l p̄ma p̄ditio est. qm̄ le
ctio mgr̄i ē sup̄ naturale ingeniū hoīs z intel
lectū. h̄ ē qm̄ excedit hūanā rōem. Istū casuz
ponit Joh. iij. c. vbi dicit. q̄ mgr̄ n̄r̄ x̄pus di
cēs Nicodemo. int̄ alia dicit sibi. Amē amen
dico vobis. nisi q̄s nat' fuerit denuo nō pōt
videre regnū dei. Ecce x̄pi lectio z disciplina
Nec lectō excedit naturale ingeniū hoīs seu
intellectū. q̄ hō qm̄ ē iā senex q̄ itez nascat' q̄
vtez m̄ris ingrediat' humanū excedit intelle
ctū. Itē ideo Nicodem' istā disciplinā nō va
lēs intelligere formavit sup̄ eā q̄stionē. z dixit
ei. Qūo hō pōt nasci denuo cū sit senex. Nun
qd̄ pōt in ventre m̄ris sue introire iteratoz re
nasci. Et tūc mgr̄ Jhs̄ x̄pus sibi exposuit q̄
erat duplex natiuitas. Una a matris vtero.
Alia s̄o i baptis̄mo z spūscō. vltimo mō opte
bit nasci q̄ voluerit videre regnū dei. Se
cund' casus seu p̄ditio ē. qm̄ lectio mgr̄i ē ex
perimentū p̄suetudinē general'. hoc ē qm̄ ex
cedit oēm p̄suetudinē z visionē. Istū casū ex
posuit. b. Joh. vj. cap. vbi expr̄mit q̄ x̄ps̄ do
cēs suos discipulos. inter alia dixit. Ego suz
panis viu' q̄ de celo descendi. si q̄s manduca
uerit ex h̄ pane viuet in eternū. Et panis quē
ego dabo caro mea ē. Ecce x̄pi lectio. Nec le

ctio excedit oēm p̄suetudinē z experimentū q̄
homo det carnes suas alijs ad māducandū
z nutriendū. hoc nunq̄ ē visum nec p̄batum
nec auditū. ideo nō valētes lectōem cape liti
gabant ad inuicē. z questionē formātes dice
bāt. Qūo pōt hic dare nobis carnē suam ad
manducandū. Et tūc mgr̄ exposuit eis qūo
ipse erat fili' dei ver' de' z homo. z qūo panis
erat p̄uertend' in ei' carnē z vinū in ei' sangui
nē in specie vini. z qūo hic cibus bñ v̄tentib' cō
fert vitā eternā. Consilem sniam Joh. vij. ex
posuit. q̄ cū ipse Jhs̄ i templo doceret. iudei
scientes q̄ nunq̄ mgr̄m habuerat nec didi
cerat. z docebat mirabilia d̄ sacra sc̄ptura. vi
dentes hoc eē p̄ generalē p̄suetudinē hoīm z
experimentū. admirātes querebāt z dicebāt.
Qūo hic l̄ras scit cū nūq̄ didicerit. Jhs̄ au
tē soluens eis istā questionē dixit. Mea do
ctrina nō est mea. sed ei' q̄ misit me. Si quis
voluerit voluntatē ei' facere. cognoscer' d̄ do
ctrina v̄tz ex deo sit. an ego a meipso loquar
Qui a semetipso loq̄tur: gl̄iam p̄piā querit.

Terc' casus. qm̄ lectio mgr̄i ē p̄ceptū sa
cre sc̄pture seu p̄siliū. hoc ē qm̄ excedit divinā
reuelatōem. Istū casum exponit. b. Joh. xij
ca. vbi ponit q̄ mgr̄ noster Jhs̄ x̄ps̄ loquēs
z docēs iudeis. inter alia dicit eis. q̄ ipse fili'
hoīs erat ver' messyas. z habebat exaltari in
cruce suspendi. Ecce x̄pi lectio. Nec lectio
videbat' iudeis p̄dicere excedere reuelatōez
diuinā et sc̄pturā sacā. Lū em̄ sc̄ptura sacā
dicat x̄pm̄ seu messyā vel filiū hoīs nūq̄ mo
rituz. z x̄ps̄ dicebat z docebat se in cruce mo
rituz. p̄ sacā sc̄pturāz videbat' dicere. Et iō
iudei cape non valētes questionē formātes
dixerūt. Nos audiuim' ex lege q̄ x̄ps̄ manet
in eternū. Et qūo tu dicit. Oportet exaltari
filiū hoīs. Quis em̄ est iste filius hoīs. Et
tūc x̄pus exposuit eis qūo ipse poterat mori
fm̄ hūanitatē. sed ipsemet viueret in eternuz
fm̄ diuinitatē. Ecce terc' casus. Pater ḡ so
lutio questionis in qua querebat' fm̄ quē ca
sum discipul' attenderet vt possit sine rēphē
sione sup̄ lectōe mgr̄i questionē facere. Patu
it em̄ in trib' casib'. Primo. si mgr̄ diceret
aliqd̄ qd̄ excederet naturale ingeniū hoīs z
intellectū. Secdo si diceret aliqd̄ p̄ experi
mentū natural' p̄suetudinē Tercio si di
ceret aliqd̄ qd̄ excederet p̄siliū reuelatū in sa
cra sc̄ptura p̄tentū. p̄sertim si imponeret di
scipul' ad credendū z tenendū. tūc discipuli iu
ste z sine rēphēnsiōe possent questionē mgr̄o

facere et dicere. Quō pñt fieri. Reuera. b. Joh. q̄ ē in sacra sc̄ptura maxim⁹. q̄ ē docit⁹ et magistrat⁹ p̄ xp̄m et ei⁹ p̄siliū et paradisi studiū. qz p̄ trinitatis mysteriū ipse et ei⁹ disciplina approbat. Iste em̄ tā gr̄adis mḡr et admirabil̄ in̄ multas admirandas q̄stōes et disciplinas ponit et dicit. j. Joh. v. Tres sunt q̄ dāt testimoniū i celo. p̄. s̄bū et sp̄s̄s̄ctus. Et hi tres vnū sunt. Nec disciplina videt h̄re predictas p̄ditōes. Prima excedit hoīs intellectū et rōem et ingeniū. Qd̄ sic p̄. qz fm̄ rōem nostrā videt. q̄ q̄cūqz distincta sunt: sunt i natura sua distincta. Verbi gr̄a. In oi genere creaturaz celū et terra distincta sūt. qz celū h̄z naturaz et formā incorruptibilē. et terra corruptibilē. et sic tāqz corruptibile et incorruptibile distincta sūt. Sic nature distincte sūt due stelle i celo. vt so' et luna q̄uis sūt incorruptibiles. tñ distincta sunt loco et magnitudine et etiā claritate. Etiā i angel. oēs natura et eēntia distincti sunt. lapis et arbor distincta sūt natura. capraz leo. duo hoies aia distincti sunt. Quia alia ē aia petri. et alia ē aia matthie. et alia ē aia georgij. Ita q̄ vbiqz inuenim⁹ in rebz creatis distinctōes p̄sonaz. sp̄ inuenim⁹ distinctōes eēntiaz et naturaz. Q̄ igit̄ dicim⁹ q̄ i diuinis sunt tres p̄sone distincte. et non p̄ eēntiā vel p̄ subam. vel p̄ naturā distincte. rō nē excedit. Si em̄ filij isrl' nō poterāt intēdere in faciē Moysi p̄pter claritatē vult⁹ eius vt habet̄ Exo. xxxiij. qz videbat dei eēntiā et p̄sonaz trinitatē. quō possem⁹ attēdere et attingere trinitatē oia excedentē. Quō em̄ q̄s possz intelligere q̄ vnitas sit trinitas. et trinitas sit vnitas. cū numeri oēs sint natura et speciedi distincti. vt nō sint duo eq̄les. Quia ternarius excedit binariū. et q̄ternari⁹ ternariū et c. Quō q̄ poterim⁹ nos cape qz p̄z filij et sp̄s̄s̄ctus sunt tres p̄sonez indiuisa suba natura et essentia nō capit rō hūana. Igit̄ excedit rōem. Jō dicit. b. Bern. i fm̄one de sc̄tā et inaccessiblei trinitate. Inq̄rere de trinitate puerſa curiositas ē. teneret credere vt docet ecclia. fides et securitas ē. videre eā sicut ē felicitas ē. Et p̄pter h̄ Augustinū volentē hoc mysteriū ostēdere rōnibz legim⁹ rēphensū Legit̄ em̄ eo tpe q̄ libros de trinitate sancta p̄posuit et c. Nota hystoriā et c. Igit̄ p̄z q̄ excedit humanū ingeniū. Sc̄do excedit om̄e exp̄imētūz exemplar. Qd̄ sic patet fm̄ aplm̄ ad Ro. j. Et fm̄ Dionisiū de celesti hierarchia. Que cognoscim⁹ de inuisibilibz et celestibz p̄ visibilia p̄ci-

pimus. modo in rebus visibilibz et creatis oppositū hui⁹ mysterij inuenim⁹ vt patuit. Quāuis em̄ hoc mysteriū sanctissime trinitatis p̄bem⁹ vel magis declarem⁹ p̄ exempla et similitudines. tñ omnia deficiunt. Quod p̄z si vnū exemplū in medium deducat. D̄z q̄ in pomo sunt tria. s. odor. sapor. et color. et tñ nō est nisi vnū. Sic in sancta trinitate sunt pater et filius et sp̄s̄s̄ctus. et tñ tñ vnus est de⁹. Iste exemplū si magis attendatur et bñ. magis ē p̄tra q̄ p̄o. Nam illoz trium nullū ē primū. Nec color est pomū. nec odor est pomū. nec sapor ē pomū. Sed in trinitate p̄z est de⁹. si lius est deus. sp̄s̄s̄ctus est deus. P̄z hoc idem simile in exemplis alijs que omnia deficiunt a p̄fecta p̄batione et ostensione isti⁹ altissimi mysterij. qd̄ est q̄ deus est vnus et trinus. Un̄ de hoc legit̄. iij. Esdre. iij. qz cū Esdras sup̄ quibusdam dei secretis miraret. et vellet cōphendere: angelus dixit sibi. Si vales flamā ignis pondera. statim mensura venti. et diem p̄teritū reuoca. quasi diceret Non possis cōphendere hec terrena. quomō poteris cōphendere celestia. Patz q̄ excedit omne experimentū. De hoc vide beatum Tho. p̄ma pte. q. xxxij. arti. j. Ibi ostendit subtiliter. q̄ impossibile est p̄ rādem naturalem ad cognitōem trinitatis diuinaruz p̄sonarum puenire. Et q̄ ille qui nitit̄ trinitatem diuinaruz p̄sonaruz p̄bare naturali rōne: dupliciter fidei derogat. Vide eū ibi supra.

Tercio videt̄ excedere diuinū mysterium reuelatum in lege ex parte dei quam populo dei tradidit. Ita deus dicit Deutro. vi. Audi isrl'. de⁹ tu⁹ de⁹ vn⁹ est. Ponit igit̄ de⁹ vnitatem et non trinitatē. vt videt̄. Itē b̄tus Paulus qui penetravit vsqz ad terciū celū et audiuit archana dei. j. Cor. viij. dicit sic. Nam et si sint q̄ dicant̄ dñi sine in celo sine in terra si q̄dem sunt dñi multi et dñi multi. nobis tamē vn⁹ deus pater. ex quo omnia et nos p̄ ipm̄. vt videt̄ Paulus ponit in diuinis vnitatem et nō trinitatem. Et qz isti duo. s. moyses et Paulus: q̄ hic existentes viderūt diuinam eēntiam. quod est eis p̄cessum. vt dicit Aug. et nulli alteri: ponūt in diuinis vnitatem vt videtur et nō trinitatem. Ideo ponere trinitatem videtur contra legem veterē et nouā et p̄sequens cōtra diuinū mysteriū reuelatum. Ponit etiā idem sub p̄cepto ad credendum. vt exp̄sse habet̄ extra de sūma trinitate

z fide catholica. c. 1. Igitur iuste z sine reprehensione secundum predicta de triplici causa etc. nos quod audimus. b. Johis lectio. quod est quod tres sunt quod testimoniū prohibet in celo. pater. spiritus sanctus. possumus quod questionem formare dicere per haec themata per assumpti. Quomodo potest fieri quod in diuinis credamus unitatem in essentia z trinitatem in personis. Et hoc videtur esse hominis ratione z ingenium verum. Si credideris videbis. Si credideris inquam hic viator. videbis illic apprehensor. si credideris in terris videbis in celis. In quibus verbis beatus Johannes soluit tres questiones quas ibidem trinitate possumus facere.

Prima si est subtilitate difficilis.

Secunda si est veritate infallibilis.

Tercia si est cognoscibilitate attingibilis

Rūdet quod sic certitudinaliter z conditionaliter quomodo potest hec fieri. Si credideris: videbis

Primam questionem z secundam. scilicet quod hoc sacramentum trinitatis et altissimum mysterium est subtilitate difficile mirabiliter. z veritate infallibiliter certitudinaliter. ostendit. b. Johannes Apoc. v. vbi dicit. quod vidit librum in seculo z foris scriptum. vij. sigillis signatum. z vidit angelum forte clamantem et predicantem voce magna. Quis est dignus aperire librum etc. Nullus est reperit nec in celo sursum nec in terra in medio. nec in inferno deorsum quod valeret aperire librum vel soluere aliquid de predictis sigillis. et flebat Johannes. quod nullus erat dignus aperire librum. Et ecce agnus qui erat ibi tanquam occisus. qui habebat oculos. vij. in virtute magna surrexit. et aperuit. vij. signacula libri. Et tunc quatuor animalia et. xliij. seniores qui aderant. benedixerunt deum. z dederunt gloriam et honorem. Per illum librum beatus Johannes intellexit sacramentum trinitatis. z mysterium secretorum omnium presentium. in seculo z foris est scriptum et reus invisibilium qui sunt in celo in seculo. z reus visibilium qui sunt extra foris prophetarum et perfectionibus omnibus excellentiori modo est insignitus. Nam perfectiones qui sunt in omnivisibilis invisibilis re excellentiori modo sunt in sancta trinitate. De hoc vide sanctum Theophylactum prima parte. q. iij. ar. ij. ibi ostendit quomodo omnes perfectiones rerum sunt in deo. septem sigillis liber signatus est. quod septem secretis hoc sacramentum z mysterium trinitatis clausum est. Solus autem christus tanquam agnus occisus potuit aperire. Quia nullus nisi christus agnus in cruce secundum humanitatem passus. dignus est perfectissime declarare. quod habet oculos. vij. de scientia omnium perfectionum. Sicut enim a christo aperiente sigilla. vij. et secreta didi-

cimus. ita vobis declaramus et aperimus.

Primum sigillum est secretum. scilicet quod in isto mysterio trinitatis sunt tres persone non natura distincte. sed relatione. z una persona non est alia. et tamen sunt nisi una natura z substantia et essentia ita quod sunt tres persone diuine. sed tamen unus est deus. z quilibet est deus. Quod sit verum patet. quod ita dicit. b. Joh. v. ca. prima canonica Tres sunt qui testimoniū dant in celo. pater. verbum. et spiritus sanctus. Et hi tres unum sunt Et hoc confirmat ecclesia extra de sum. tri. z si. catho. c. firmiter credimus. Hoc est valde mirabile. z quomodo. Nunquid erit mirabile ostendit Petro. iacobus iohanne. si dicerem quod sunt tres persone humane. z non sunt tamen tres homines. sed tamen unus homo. ut diceret. Petrus est homo. Johannes est homo. et quod sunt unus homo. z non tres homines. z quod in eis non sunt tres anime. sed una tamen anima. Reuera mirabile erit. Ita in proposito de sancta trinitate est pater. filius z spiritus sanctus. sunt tres persone diuine. z tamen non tres dii sed unus tamen deus. Lerte mirabile est quomodo potest hec fieri. Sigillum clausum est. sed aperiat. quod potest hec fieri. Quod sic patet per exemplum in natura. quod a fonte exit rivus. z a rivus exit unus stagnus. z sunt tres congregationes aque. et tamen non sunt tres aque. sed una aqua in natura. Pariter a patre exit filius. z ab utroque spiritus sanctus. z sunt tres persone diuine. sed tamen unus deus. Et verum est dicere quod pater deus est. filius est deus. spiritus sanctus est deus. sed tamen non tres dii. sed unus tamen deus. Ecce primum sigillum apertum per agnum scilicet christum. Secundum sigillum est. quod una persona diuina quis non est alia. tamen est alia. Quod sic patet Nam christus dicit Philippo. ut habet Joh. viij. Non credis quod ego in patre. et pater in me est. Et hoc confirmat ecclesia titulo z capitulo pallegati. firmiter credimus. Hoc est valde mirabile z quomodo Nunquid mirabile esset quod Petrus non esset Paulus. et Paulus non esset Johannes. z tamen Petrus esset in paulo. z Paulus in Johanne. perfecto mirabile esset. Ita in proposito. In mysterio trinitatis pater non est filius. nec filius spiritus sanctus. z tamen pater est in filio. et filius in spiritu sancto. et spiritus sanctus in patre et filio. Lerte mirabile est. Quomodo potest hec fieri. sigillum clausum est. sed aperiat. Sed si est mirabile. tamen est possibile. nec dubitabile est. Quomodo potest hec fieri. Quod autem ita sit ostendit christus qui est agnus per tale exemplum. Nam in natura ponamus quod sint tres homines multum se mutuo diligentes. scilicet Petrus Paulus z Johannes. Cor petri non est pauli nec cor pauli est Johannis. sed sunt tria corda.

S; q; mutuo se diligunt cor vni⁹ e⁹ corde alte
ri⁹. Et ideo id qd vult vn⁹ vult alius. Hā di
cit Aug⁹. q; anim⁹ siue cor magi⁹ e⁹ vbi amat q̄
vbi animat. Et h⁹ p̄firmat x̄p̄s Mat. vi. vbi
e⁹ thesaur⁹ tu⁹. ibi e⁹ cor tuū. Et tñ claz⁹ est q̄
thesaur⁹ nō est cor. Nec cor est thesaur⁹. z ta
men thesaurus est in corde. z cor in thesauro
Et p̄terea scribit. i. Joh. iij. Qui manet in
caritate in deo manet z deus i⁹ eo. Et sic patz
q; pater est in filio. et filio in p̄re. z spūsanct⁹ i
filioz p̄re. De hoc. s. Tho. p̄ma pte. q. xliij. ar
ti. v. vbi dicit in corpe articuli q; in patre z
filio e⁹ tria p̄siderare. s. eēntiā. relatōem. z origi
nem. z fm quodlibet istoz filio e⁹ in p̄re. z ecō
uerso. Nec ille. Et idē iudiciū est de spūsan
cto qd de p̄re z filio. Terciu⁹ sigillū z secre
tū est. q; iste tres p̄sones vna est ingenerabil⁹. s.
p̄z. alia genita. tertia spirata. Prima a nullo.
secunda a p̄ma. z tertia a p̄ma z secūda. Et q;
hoc sit vez ita ostendit Arbanasius. di. Alia
e⁹ p̄sona patris. alia filij. alia spūsancti. Et in
fra ponit. Pater a nullo est factus: nec creat⁹
nec genitus. Fili⁹ a patre solo est: non factus
nec creatus. sed genitus. Spūsanctus a pa
tre z filio: nō factus nec creatus nec genitus
sed p̄cedens. Hora totū. Et hoc p̄firmat ec
clesia titulo z capitulo allegatis. Hoc est mi
rabile. z nūquid eēt mirabile q; aliq̄s hō ge
neraret. z generat⁹ nō eēt. z q; generaret. z sine
muliere generaret. certe sic. Q; esset aliq̄s ho
mo qui homo p̄ductus eēt. z sine muliere p̄
ductus. z q; eēt p̄duct⁹ z nō genitus. Reuera
mirabile eēt. Ita in p̄posito. Hā de⁹ pater ge
nerat⁹ nō est. neq; ab aliquo est. De hoc vide
sanctū Tho. p̄ma pte. q. xxxij. ar. iij. Deus fi
lius a deo generatus est. z sine matre genera
tus. loquendo de generatōne eius eterna. et
spūsanctus a deo patre z deo filio spiratus e⁹
et p̄cedēs est sine muliere. z tñ generat⁹ nō est
Hoc valde mirabile est. Igit. quō p̄nt hec fi
eri. sigillū clausum est. sed aperiat. Sed si est
mirabile. tamē est possibile. nec dubitabile. q;
p̄nt fieri. Q; aut ita sit ostendit christus qui
est agnus p̄ tale exemplū in natura. Adam a
nullo homie p̄cessit. q; fuit prim⁹ homo. Eva
ab Adam solum. Abel ab Adam et Eva si
mul. Isti tres habent humanitatē. quia qui
libet erat homo. z tamē vnus a nullo. s. Adā.
et alius ab vno. s. Eva. et alius a duobus. scz
Abel ab Adam et Eva. Ita in p̄posito. sicut
Adam habuit humanitatē. et nō habuit ab
aliquo alio. Ita deus pater habuit diuinita

tez. et a nullo. Sed sicut Eva habuit huma
nitatē ab vno hoīe. q; ab Adam sine muliere
ita filio dei habuit z habet diuinitatem a solo
deo patre sine p̄iuge. Nec mix. Quia sicut fi
lio dei e⁹ generat⁹ a matre q̄sū ad humanitatē
sine viro z patre. Ita q̄sū ad diuinitatem
e⁹ genitus a patre sine matre. Et sicut homo
humanitatez habuit a duobus. s. Abel. quia
ab Adā et Eva. ita spūsanctus habuit z ha
bet diuinitatē a patre et filio equalit⁹. Quar
tum sigillū est. q; q̄sū deus pater generat z
ab eterno generauit deum filium. tñ nec pa
ter est prior filio. nec filio posterior patre. s; sūt
coeterni. Q; aut ita sit ostendit Arbanasius
dicēs. Et in hac trinitate nihil pri⁹ aut poste
rius: nihil maius aut minus. Sed tote tres
p̄sones: coeterne sibi sunt z coequales. Et hoc
etiā p̄firmat titulo z capitulo p̄allegatis. Hoc
est valde mirabile. Et quō. Nunquid mirabi
le eēt q; Adam nō p̄cessit Abel. z q; archite
ctor nō eēt prior q̄s domus p̄ eum edificata. p̄
fecto esset. Ita in p̄posito dico q; deus pater
genuit filium. z q; ipse nō sit filio prior. neq; fi
lius posterior patre. neq; ille antiq̄or. nec iste
iunior. Certe mirabile est. Quō hec p̄nt fieri
sigillum clausum est sed aperiat. Et si est mi
rabile. tamē est possibile. nec dubitabile. Quō
hec p̄nt fieri. Q; autem ita sit ostendit x̄p̄s
p̄ tale exemplū. A sole exit radi⁹. a radio splē
dor. tamē sol nō est prior radio. nec radi⁹ splē
dore. Nam in puncto quo est sol. radius eius
fit. Et in eodem puncto a sole z radio splē
dor p̄cedit. Idem de candela si accendatur.
Ita in p̄posito. a deo patre vt a sole radi⁹ exit
deus filius. z a deo patre et filio exit de⁹ spū
sanctus vt splendor. Quia de⁹ pater ab eter
no generauit filium. Et deus pater et de⁹ fi
lius ab eterno spirauerunt spūsanctū Et q;
consequēs omnes tres fuerūt ab eterno. De h⁹
vide. s. Tho. p̄ma parte. q. xliij. arti. ij. Ibi di
cit in principio corpe articuli. q; necesse est
dicere filium esse coeternū patri. Quod sub
tiliter ibidem p̄bat. Idem iudiciū est d⁹ spū
sancto q; suo p̄ncipio. s. patri z filio necessario
est coeternus Quintū sigillū et secretum e⁹
q; oia q; habuit pater dedit filio. z tñ totū sibi
retinuit. Et oia q; habuit p̄z filius spūsancto
dederunt. z totū sibi retinuerūt. Q; aut hoc
sit vez. declarat magister sententiaz lib. p̄mo
et Arbanasius vt prius. Et valde mirabile est.
Et quō. Nunquid eēt mirabile q; ego habere z
decem florenos. z omnes illos traderē alteri

z eisdē retinerē. ita q̄ cēt vere datiz vere re-
tenti. Ita ē i. pposito. qz de p̄z om̄s suas p̄f-
ctōes dedit filio. z om̄es simul retinuit. z am-
bo eisdē spūisctō dederūt. z eisdē sibiipsis re-
tinuerūt. Lerte mirabile ē. Et quō hec p̄nt fi-
eri. sigillū clausū ē. sed aperiat. Sed si est mi-
rabile. tñ est possibile. nec dubitabile. qz hec
p̄nt fieri. Q, aut ita sit oñdit x̄ps p̄ tale exem-
plū in natura. Magister totā sciam dat bac-
calario. z totā sibi retinet. qz dando eā nō pri-
uat ea. z ambo dant totāz discipulo. et am-
bo retinēt sibiipsis totā. Ita in pposito. deus
p̄z totū velle. scirez posse dedit filio. z totū si-
bi retinuit. z eis nō est priuatus. et pater z fili-
us comunicauerunt spūisctō. z sibi retinue-
rūt. Sextū sigillū ē. qz totū posse. totū vel-
le. z sic de alijs p̄fectōibz quas habet p̄z: hz fi-
lius: habet etiā spūisctō z tñ de p̄z pōt ge-
nerare filiū. z deus fili⁹ hoc nō pōt. nec spūisctō
ctus. Et etiā p̄z et filius p̄nt spirare spūisctō
aliū ab ipsis in p̄sona. et tñ hoc nō potest
spūisctō. Q, aut ita sit. ostēdit mgr̄ sniaz
et cōfirmat vt prius. Hoc est mirabile. Quō
igit hec fieri p̄nt. sigillū clausum ē. sed aperia-
tur. Sed si est mirabile. tñ ē possibile. nec du-
bitabile. Quia p̄nt hec fieri. Quod sic patet.
Nā ponat exemplū qz rex castelle habeat vnā
nobilē ciuitatē. z habeat plenū posse sup̄ eam.
vendēdi. donādī z alienādī. et det illam cum
toto posse suo z dominio regi Arrogonie. et
transferat dominiū. hoc casu pposito. totū do-
miniū z posse quod habebat rex castelle i di-
cta ciuitate habet rex arrogonie. et tamē rex
castelle habebat posse qz poterat eaz dare nō
solū regi anglie. franciez. immo etiā regi ar-
rogonie. Et tñ iste rex arrogonie. dato qz pos-
sit dare regibz francie et anglie. nō tamē arro-
gonie. qz suū est. Ideo sibiipsi dare nō possit
Ita in pposito. de pater totū posse suū z vel-
le dedit filio. z pater et fili⁹ spūisctō. Et qz
quid pater potest et vult. filius potest z vult.
Et quecūqz ambo volūt z p̄nt. potest et vult
spūisctō. Et tñ deus pater pōt generare
deū filiū. Et tñ de fili⁹ nō pōt generare deū
filiū. z deus p̄z z de fili⁹ p̄nt z volūt pducere
spūisctō. Et tamē spūisctō nec vult nec
potest pducere spūisctō. Ecce sextū sigillū
apertū p̄ x̄pm. De hoc vide sanctū Tho. pri-
ma parte. q. xliij. arti. vj. Ibi concludit et pro-
bat qz filius est equalis patri in potestate. et
spūisctō vtriqz. quo tamen nō obstāte nō
sequit vt idem dicit. pater potest generare. er-

go filius. Cui⁹ rōem assignat ibi supra in so-
lutione ad terciū argumentū. Septimūz
sigillū est qz pater est omnipotens z nō habet
posse vt generet. Filius est omnipotens. z ta-
men nō habet potentiā vt generet. Et spūis-
ctō est omnipotens. z tamē nō habet po-
tentiā vt generet vel pducat spūisctō. Et
vterqz istorum est omnipotens. z neuter habz
potentiā vt diez p̄teritū reuocet. Neqz vt
corruptam virginē faciat nō fuisse corruptā
vt dicit Thomas p̄ima parte. q. xxv. ar. iij.
in corpore articuli. et in solutionibz argumē-
torum. Qd autem istud sit verum. ostendit
Athanasius de generatione et spiratione p̄-
dictis. Et magister sniaz vbi supra. Et cō-
firmat ecclesia titulo et capitulo preallegat.
Hoc est valde mirabile. Et quomodo p̄nt h̄
fieri. Nunquid eēt mirabile vt diceretur. Ari-
stoteles habuit omnē scientiam. Et tamē qz
nesciuerit Geometriam vel arismetriā. Lerte
mirabile eēt. Quomodo ergo p̄nt hec fie-
ri. sigillum clausum est. sed aperiat. Sed si ē
mirabile. tamen est factibile. nec dubitabile
Quia p̄nt hec fieri. Qd autem ita sit patet p̄
exemplūz. Ponatur qz sit aliquis magister i
theologia maximus et p̄fectus. Iste nunquid
possit docere lapidem theologiaz. Lerte nō
Sed hoc non est ex defectu suo. sed lapidis.
Nūquid posset docere puerum in cunabulo
existentēz. Lerte nō. Quod nō est ex defectu
sui sed pueri. Ita in pposito. deus pater z c̄
nec filius z c̄. p̄nt facere qz reuocent diem pre-
teritū z c̄. Sed hoc non est ex impotentia
dei sed rei. quia talis res nō est factibilis. z ta-
men deus dicitur omnipotens quasi omnia
potens. quia omnia possibilis potest z c̄. Ec-
ce septimū sigillum apertū. Et p̄ consequēs
omnia septem. Et sic patet prima et secunda
solutio questionū sup̄radictarum Tercia
solutio. s. terciē questionis est hec. qz hoc sa-
crum mysteriū trinitatis est cognoscibile et
atingibile conditionaliter. si credideris vi-
debis. Quod ostendit beatus Augustin⁹ di-
cēs. qz fidei que est in via succedit claravisio
in patria. z spei comprehensio siue tentior ca-
ritati fruitio. Si ergo volumus videre in pa-
tria: credam⁹ in via. quia si credideris vide-
bis. Sed cum fides sit de inuisibilibz. Quia
fm Augustinū. Fides est credere quod tu
nō vides. quomō credim⁹ quod nō videmus
Quō p̄nt hec fieri. Ad hoc respondet Aug⁹ i
libro de fide rerum inuisibiliū. z ostendit per
mm 4

De sancta trinitate

duo exempla. q̄ credimus et non videmus. Primum est tale. Tu dicis illū sutorē eē patrē tuum. Et si dicat tibi. Nunquid vidisti eum te generantem. Respondebis nō. Si igitur credis de patre visibili quem vides. credes d̄ patre inuisibili quem nō vides. Secundū exemplū beati Augustini. Tu es egrot⁹. medicus consulit tibi q̄ tu recipias talem medicinam et curaberis. Nunquid vidisti te curari. Respondebis. non. Quid ergo dicis q̄ valebit medicina. Lerte dices. quia medic⁹ dicit. Et quare credis medico. Respondebis. Quia legit in libris Avicenne. vel talis medici. Et si dicat. Scit⁹ ipsum. Respondebis nō. s̄ audio et ita credo. Igitur credis quod nō vides. Crede igitur vt videas. Nam si crederis videbis. Quod nūc vides fide in via tunc clara fide videbis i gloria. Ad quā nos pducatur q̄ i trinitate perfecta viuit et regnat in secula seculorū Amen.

Sermo secundus.

Nemo potest facere hec signa que tu facis. Habet verbum istud originaliter Jobānis capitulo tercio. et recitatu est in euangelio hodierno fm istam dñicam et festum presens. Nam sicut ecclesia celebrat solennitatē sanctorū. et si in particularib⁹ solennitatibus sit aliqd neglectū: sanctos etiam omnes venerat in vna solennitate simul in supplementum negligētie. s̄ in festo omniū sanctorum. Sic de qualibet psona diuina facit hodie specialem solēnitatem. Quod bene congruit ad significandū distinctōem psonarum et unitatē eēntie. Ego habeo modo predicare de pl⁹ alta materia et subtiliori q̄ sit in tota theologia. vel in aliqua facultate. s̄ de eterna trinitate. s̄ de patre et filio et spū sancto. Ideo vt sermo sit ad dei gl̄iam et reuerentiam et nostrarum animarū reformatōem. et peccatorū correctionem. salutem prius sacratissima virgo Maria. Secretū et mysteriū sancte eterne trinitatis quomodo ē vn⁹ de⁹ creator omnium rerum. et ille deus vnus est tres psonae. pater filius et spū sanctus. est ita altum et transcendens. q̄ a principio mūdi vsq̄ ad finem nunq̄ fuisse scitum p̄ intellectum humanū nisi deus reuelasset nobis. Quia intellect⁹ human⁹ nō potest comprehendere naturaliter tam altū et mysteriū. Jam videtis quāta est altitudo celi supra corpora nostra. maior incomparabi-

liter est altitudo trinitatis super animas nostras. Et sic nullo posse creato homo tenens pedes i terra posset digito suo tāgere celum. bñ tamē posset supranaturaliter. Et hoc dupliciter. puta si celum inclinaret deorsum vel homo a deo in altum eleuaret et tāgeret celū alia impossibile est celum digito tāgere. Ita de sancta trinitate circa animas. Digiti anime quo tangit subtilis est intellectus. Sicut em̄ corpus hominis digito nō potest tāgere celum naturaliter. sic nec digiti anime potest tāgere. intelligere seu comprehendere mysteriū trinitatis naturaliter. sed bñ supranaturaliter. dupliciter. vel q̄ celum. i. secretū inclinatur deorsum. vt fuit factum i benedicta incarnatione filij dei. et tūc eleuauit homines. quādo illa altitudo infinita humiliavit se d̄ celo descendēs ad terram. naturā humanā assumēdo. et ipsemet ore proprio reuelauit. p̄dicauit et declarauit. quō vnus deus est trin⁹ i psonis. Ideo tāgimus digito intellectus. Itē quia eleuauit homines i altum. vt apostolos. martyres. doctores. cōfessores. p̄ altam cōtemplationē. et vite p̄fectōem. qui digito intellectus tetigerūt mysteriū trinitatis. Ecce quō vel p̄ celi humiliatōem vel hominis eleuatōem tāgimus supranaturaliter mysteriū istud. Auctoritas David i ps. cxliij. dicit. Dñe inclina celos tuos et descēde. Ecce prim⁹ modus. Tāge mōtes et fumigabūt. Ecce secund⁹ mod⁹. Celos vocat secreta mysteria dicēs. Dñe inclina celos tuos. i. secreta. Vnū celū ē q̄ vn⁹ deus est tres psonae. Aliud. q̄ solus pater generat filium. Aliud q̄ a solo deo p̄cedit filius p̄ eternam generatōem. Aliud. q̄ spū sanctus p̄cedit ab vtroq̄ equaliter. Itē aliud secretū est. q̄ i diuinis sunt quattuor relatōes reales. et quę notiones. De istis dicit. Inclina celos. Ecce prim⁹ modus. Scōs. tange mōtes et fumigabūt. Mōtes altissimos vocat apostolos. martyres. doctores. et cōfessores. q̄ habuerūt intellectū eleuatum p̄ altam cōtemplatōem et spūalem vitam. Valles terrestres sunt gētes mūdane. ergo dicit. Tange mōtes et fumigabūt. Nō de fumo de furno calcis. sed de fumo doctrinarū et predicatōnū. et ad instar fumi incēsi boni odoris. Ist⁹ duobus modis scimus secreta trinitatis. aliter em̄ nullus intellect⁹ human⁹ potuisset scire nec cognouisse mysteriū hoc. quia dicit apostolus. Deus lucē inhabitat inaccessibilem. quē nullus hominum vidit. nec oculo corpo-

Sermo. II.

ris nec intellectus. Sed nec videre potest. cui bonor et imperium sempiternum amen. j. ad Thimotheum. vj. Questio unde procedit iste defectus quod non possumus deum videre. Dico quod non est defectus obiecti. sed potentie. quia deus de se visibilis est. sed defectus est ex parte nostri intellectus. qui non est ei proportionatus. Nam oculus noctue non potest videre solem. qui tamen de se est bene visibilis. sed oculo noctue est improporzionabilis. Ita mysterium trinitatis de se clarissimum est et visibile. sed defectus est ex parte nostri intellectus. Ideo dicit philosophus. Sicut se habet oculus noctue ad lumen solis. ita se habet intellectus noster ad manifestissima in natura. Ideo dicam vobis miraculum de sancto Augustino maximo doctore et subtilissimo. quod voluit facere unum librum in quo declararet secreta trinitatis rationibus naturalibus. argumentis auctoritatibus. Cum autem semel ambularet iuxta littus maris meditatio ut scriberet rationem quam occurreret. inuenit puerum gratiosum qui cum una patella argentea traheret aquam de mari. et mittebat in parua fouea quam fecerat cum manu. Cum autem beatus Augustinus diu contemplantus fuisset puerum. dixit sibi. Quid facis fili. Respondit quod totam aquam abyssi maris volebat mittere in illam parua foueam. Innuens Augustino. quod fouea parua erat liber. patella argentea intellectus Augustini clarus et subtilis. maris abyssus secretum trinitatis infinitum. Et puer disparuit. Dicit Augustinus. Innanum laboro. et dimissis rationibus naturalibus et philosophicis. quibus non potest mysterium trinitatis intelligere. recepit alium modum. scilicet recurrendo ad reuelationes christi. quod scilicet inclinavit celos et eleuauit homines. et ad auctoritates biblie. et sic ordinauit suum librum dicens cum apostolo. O altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei que incomprehensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabiles vias eius. ad Roma. xj. Nota altitudo diuitiarum: scientia quam habet homo de trinitate. Diuitie huius mundi non sunt proprie diuitie quia pereunt. sed scientia de secretis trinitatis est altitudo diuitiarum. que facit animas diuites in hoc mundo per fidem. et in celo per gloriam. dans eis quicquid volunt. quicquid desiderant. Sapientie. id est sapientie scientie. quia magnam sapientiam inuenit anima deuota in contemplatione trinitatis et scientie et hoc quantum ad beatos qui iam videt clare et potest dicere. Sicut audiuimus sic vidimus etc. que incomprehensibilia sunt etc. Iudicium proprie est consilij conclusio. Quo presides eligit au-

ditis consiliatoribus. et dicit sibi debet fieri. istud est consilium. Iudicia ergo trinitatis sunt conclusiones vere. scilicet quod unum deus est tres persone. quod pater generat filium sicut sol generat radiam. nec est necessaria ratio in tali generatione. Et sicut a sole et radio procedit calor. Ita a patre et filio procedit spiritus sanctus. Talia iudicia incomprehensibilia sunt de se intellectui creato. Et inuestigabiles vias eius. vel illius. Vnde sunt argumenta rationes et probationes. quia sicut per vias homo vadit ad terminum. ita per argumenta et rationes homo venit ad conclusionem. Vult ergo dicere. quod non solum iudicia sunt incomprehensibilia. sed etiam non potest inueniri seu inuestigari argumenta. rationes seu probationes philosophice seu naturales ad demonstrandum mysterium trinitatis. Verum tamen deus dedit ad consolationem fidelium nobis signa representantia ipsi trinitatis sacratissime mysterium. et de his loquitur thema. Nemo potest hec signa facere que tu facis etc. et sunt tria signa. Primum signum dedit in anima rationali. et hoc per creationem. Secundum in corpore materiali. et hoc per redemptionem. Tercium in via spirituali per saluationem. Et quia nullus potest facere ista signa nisi solus deus. Ideo dicitur thema. Nemo potest hec signa facere que tu facis.

Dico primo quod deus dedit signum sancte trinitatis in anima rationali per creationem. Et ecce qualiter in uno corpore non est nisi una anima rationalis que gubernat totum corpus et membra. scilicet caput. pedes. manus. et omnia. Sic in toto mundo non est nisi unus deus qui gubernat et regit totum mundum. et caput quod est celum. et brachia. scilicet solem et lunam. et stellas. quibus fiunt opera. et ventrem. scilicet elementa. Jam videtis quanta est altitudo celi quod est caput. ad pedes scilicet terram. Et sicut anima rationalis habet tria in se. scilicet memoriam scilicet qua recordamur de preteritis. Et intelligentiam qua intelligimus presentia. Et voluntatem qua desideramus futura. ut sanitatem. Numquid tu infirmus desideras sanitatem. et tu pauper diuitias. et tamen memoria et intelligentia et voluntas non est nisi una anima. Ita in mundo non est nisi unum deus. et ille deus non est nisi tres persone. pater et filius et spiritus sanctus. Ecce qualiter deus dedit signum trinitatis in anima rationali per creationem. sicut rex quod dicitur diversis metallis facit monetam. sed solum in moneta auri ponit imaginem suam. In aliis autem monetis solum ponit ibi signum. Ita deus a principio mundi fecit multas creaturas quasi monetas diversorum metallorum.

Sed soluz monete auree. s. in hoie impressit imaginē suā loq̄ndo de creaturis corp̄alibz. Moneta argēti clara ē sol. luna z stelle. sed illa h̄nt solū signū trinitat̄z nō imaginē. Moneta de luto sunt elemēta. sed nō h̄nt vestigiū Sol^o h̄o ē ad imaginē dei. loq̄ndo de creaturis corp̄alibz. qz sicut aux̄ inter oia metalla ē nobilitissimū. Ita homo inter oēs creaturas corp̄ales excellētior. et sicut ille q̄ facit monetā imp̄mit imaginē regis i floreno. sic de^o q̄ creat aiam in ea imaginē suam imp̄mit Hoc oñdit deus a p̄ncipio q̄n creauit oīa dicēs *Fiat lux. et nihil ampli^o dixit. Fiat lumina- riazc.* Sed q̄n voluit formare hominē. nō dixit *Fiat homo.* sed quasi teneret consistoriuz p̄z et fili^o z spūssanctus. dixit deus. *Faciām^o hominē ad imaginē z similitudinē nostrā.* vt p̄ sit piscibz maris z volatilibz celi. et bestijs vniuersiqz terre. omniqz reptili. *Gen. i.* Patet q̄ modo istud signū dat̄ in aia a deo p̄ creatōez De isto signo dicebat David. *Signatū ē super nos lumen vultus tui dñe. dedisti leticiā in corde meo. ps. iij.* Nota *Lumen vultus tui dñe. i.* imago trinitatis. sup nos. i. in aia. q̄ est supra corpus. Moraliter hic instrumur. Si quilibet nostz̄ habet imaginē dei in aia. q̄s digne et reuerenter est seruāda imago xp̄i. Pro ditor et infidelis iudicaret̄ qui imaginē xp̄i vel s̄ginis Marie scinderet ense vel sburet igne. vel p̄cceret in latrina. Omnes vos diceretis. *O traditor ribalderc.* Magis p̄prie ē imago dei aia rōnal̄ q̄s alia imago. Et aliqui scindūt eam vt iracūdir̄ vindicatiui occidendo hoīem. Si dicat̄. *O ipse interfecit p̄zem meū.* Respōsio. *Si ipse est proditor. iō tu vis eē pditor.* Ideo vindicta est deo p̄mittenda. qz ipse faciet h̄c vel in alio mūdo. Ideo dixit deus. *Quicūqz effuderit humanū sanguinē. effundet sanguis illi^o.* Et signat̄ rō. Ad imaginē quippe dei fact^o est homo. *Gen. ix.* Nota *Fundet sanguis illius.* hoc intelligit̄ vel a iudice p̄ iusticiā. vel ab ipso met p̄ p̄niam. Qui em̄ occidit vel consensit in mortē p̄mi. homicida est. si p̄ter vel contra ordinē iuris zc. Propria penitētia effundet̄ de sanguine suo cū disciplinis. Alij aut̄ nō scindūt imaginem dei. sed p̄ciūt eam in ignē. vt auari. qz auaricia nō est nisi ignis qui incendit̄ i corde auari ad p̄gregandū. vel p̄vsuras vl̄ per rapinas zc. Propter hoc dixit xp̄s. *Videte et caute ab omī auaricia. Quia nō in abūdantia cuiusqz vita ei^o ē ex his q̄ possidet.* Lu. xij. Nota.

ab omī vniuersalit̄. Alij p̄ciūt imaginē in la trinā. vt luxuriosi. qd̄ est luxuria nisi stercus putridū. Qualitercūqz fiat luxuria ē damna tio. sed actus matrimonialis potest fieri absqz omni peccato. immo etiā q̄nqz cum merito. z etiā cū pctō mortali. z q̄nqz etiā pctō veniali. Dicat̄ s̄ illos q̄ dicunt fornicatōez simplicē nō eē pctm̄. z contra notorias meretrices. Ideo dicit̄ scriptura. *Fili in mansuetudine serua animā tuam. z da illi honore fm meritū suū. quia em̄ imago dei. digna est honore.* Peccantē in animā suaz quis iustificabit Et q̄s honorificabit ex honorantē aiam suā. *Eccl. x.* Dico sc̄do zc. in corpe materiali. et hoc p̄ redemptōem. Signū quod xp̄s recepit in die redemptōis: q̄ fuit i die veneris s̄cta: est crux. Sicut rex aragonie recepit p̄ signo diuisiones. Rex francie flore lilij. Rex castelle leonem et castrum. Ita xp̄s rex celi z terre recepit signū crucis. ex quo fuit ibi suspēsus p̄ nostra redemptione. Ne aliq̄s sibi credēs vel obediēs suspēdatur in furca inferni. De s̄phetis. *Hec dicit dñs de^o.* *Ecce leuabo ad gētes manū meā. et exaltabo ad p̄los signū meū. s. sancte crucis.* Isa. xlix. In h̄ ergo signo carnali visibili z audibili. dedit de^o signū trinitatis. qz q̄n signat̄ se dicit. In nomine patris et filij et spūssancti amen In nomine. *Ecce vnitas eēntie. nō dicit. i. nominibus.* Dicūt doctores. qz si q̄n sacerdos baptizat diceret. *Ego baptizo te in nominibus zc.* nō baptizaret. De hoc vide. s. Tho. iij. par. q. lxxvj. arti. vj. i solutōe ad sextum. Et in quarto dist. iij. arti. ij. q. j. nonum. Ideo dicit̄ christus apostolis et discipul̄. *Eūtes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et filij et spūssancti.* Non dicit̄ in nominibus *Matth. vltimo.* Cum dicit̄ patris et filij et spūssancti. clare dicit̄ trinitatem personaruz Item quantum ad visum et auditum in modo signandi. Ostendit̄ hic modum signandi quando dicitur. in nomine patris. teneatur man^o alte. Ratio. Quia pater nunq̄s fuit ab alio missus. sed ipso existente in cathedra eternitatis sue. misit filium suū vnigenitū i vtero virginali. sicut sol mittit radiū suū. et tamen nō recedit ab eo. Ideo q̄n d̄z. et filij. debet teneri manus circa vterz. q̄n d̄z. z spūsscti. debz ducere manū p̄ trāsuersuz de scapula ad scapulā. qz spūssctus fuit sparsus sup ap̄los z discipulos xp̄i i die p̄thecostes. Qnādo autē d̄z amē iugant̄ man^o signantes vnitatez eēntie.

Sermō. II.

Aliq̄ multū errāt in mō signādi. q̄n dicūt In
noie p̄is. longe faciūt dicētes. q̄ p̄r̄ ē maior.
hoc ē heresis q̄ in hac trinitate nihil p̄r̄ aut
posteri⁹. nihil mai⁹ aut min⁹. Sed tote tres
psone: coeterne sibi suntz coequales. vt dicit
Athanasius. Alij ponūt filiū ad dextram. q̄
dicit articulus. Sed et ad dextrā dei patris
Sed hoc nihil est. q̄ filiusz sp̄s sanctus sūt
a dextris dei. q̄ esse a dextris dei nihil aliud
est q̄ esse equalem deo patri. Alij ponūt sp̄m
sanctū a dextris. dicendo q̄ ad sinistrā ē dia/
bolus q̄ tunc pcutit. Et h̄ nūsq̄ rep̄it in libro
alicui⁹ auctoritatis. Ideo bon⁹ mod⁹ signādi
est ille d̄ quo vobis r̄c. De h̄ signo dicit eccle
sia. Signū salutis. salus in piculis. vitale si
gnū. vitā ferens oim̄ r̄c. Moraliter hic pa
ter q̄ errant illi qui nō signāt se signo xp̄i. sed
diaboli. vt sunt multi clerici z laici. Qualis
iniuria fieret regi si quis de palacio amoue
ret signa sua. et poneret signa inimici sui. ta
lem iniuriam faciunt christo. qui nō bene si
gnant se. Signū em̄ xp̄i est crux. signuz dia
boli est circulus vel rota. Auētas. In circui
tu impij ambulant. dixit David. Palaciuz
xp̄i est corpus xp̄iani. in quo fuit positum si
gnū crucis xp̄i regis in baptismo. Sed quā
dovos signatis faciendo circulū. tunc amo
uetis signū xp̄i a palacio suo. z ponitis signū
diaboli. Dicatis q̄n surgitis de lecto qualit̄
signatis vos. pater sic. et faciūt circulū. Idē
q̄n volūt p̄r̄dere. immo dolentes referimus.
sacerdotes in b̄ndictionibz salis. aque et pa
nis faciūt signū diabolizē. Immo qd̄ peius
est in sacrificio. et etiam q̄n post missam dāt
b̄ndictōem populo. que est magne virtutis ex
xp̄i presētia. Aliq̄ cum signo diaboli dant
benedictōem dicendo. In vnitāte sp̄s san
cti b̄ndicat vos pater et fili⁹ et sp̄s sanct⁹ amē
faciendo circulū. Cogita quantū displiceret
regi amotio signi sui. pl⁹ displicet regi xp̄o.
p̄pter h̄ dicebat D̄s i ps. Ut qd̄ de⁹ repulisti
in finē: iratus ē furor tu⁹ sup oues pascue tue
Hora. Ut qd̄ repulisti r̄c. Rūdet sancta trini
tas. Signa n̄ra nō vidimus. iam nō ē p̄p̄he
ta. i. sacerdos p̄phetizando. vere faciendo si
gnū xp̄i. Ideo corrigat h̄ viciū malū. Dixi
tercio q̄ deus dedit signū trinitatis in vita
sp̄ali. qd̄ fuit datū p̄ saluatōz. Vita em̄ sp̄
alis sancta z bona nō est nisi vna a principio
vsq̄ in finem. tū habz tres partes. vt. s. homo
sit bene ordinatus. Primo erga deū. Secdo
erga primū. Tercio erga seipsum. Et sicut ē

vnus deus in trinitate psonez. ita est vna vi
ta sp̄alis cū tribus ordinatōibz. Ecce signū
trinitatis. De isto signo dicit Bern. Data sūt
signa et indicia quedam et indicia manifesta
salutis. vt indubitabile sit eum esse de nume
ro electorum in quo illa signa permanserint.
Scitis quādo eritis b̄n ordinati erga deuz
q̄n portabitis honozes et reuerentiā deo. tūc
em̄ vasalli sunt b̄n ordinati erga suum d̄m.
q̄n cum reuerentia loquunt̄ de eo. sic nos er
ga deū. nō iurando. nō renegando ipsum vel
blasphemādo. Ideo nō miremini si habetis
malū temp⁹ r̄c. Sed ego miroz q̄ nō intrat̄
in abyssum p̄pter blasphemias quas facitis.
De hoc querit de⁹ pater dicēs. Fili⁹ hono
rat p̄rem. et seruus d̄m suū timebit. Si er
go p̄r̄ ego sum. vbi est honoz meus. dicit d̄ns
Malach. j. Fiat ergo ordinatio p̄tra iuran
tes. Omnes deberetis clamare cōtra iuran
tes sicut s̄ lupū r̄c. Secūdo bona ordina
tio erga primū est nō. s. nocere primo. nec in
bonis ip̄m damnificando. nec in fama. nec i
psone. sed habere erga eum amorem beniuo
lentie. Ideo eēt necessarium vitare ludū ta
rillozum. qui ludus tarillozū proximū valde
damnificat tam in bonis q̄ in corpe q̄ etiaz
in anima. Ideo istos iudicabit filius. q̄ sibi
fit iniuria qui venit ad saluandas anias. Pa
ter omne iudiciū dedit filio. vt omnes hono
rificent filium sicut honorificant p̄rem. Jo
hannis. v. Tercio bona ordinatio erga se
ipsuz. in hoc p̄sistit vt postq̄ laborastis feria
secūda et tercia r̄c. quiescat̄ in die domini
ca. nihil temporale faciendo. nō debetis am
bulare p̄ campū nisi p̄pter magnā necessitatē
nō negociationes debetis facere nec p̄tract⁹
aliquoz r̄c. Hora aliq̄d miraculuz r̄c. Fiat ḡ
ordinatio vt festa seruent̄ et abūdabūt. Ista
ordinatio corrūdet sp̄s sancto q̄ requirit req̄
em in aia in qua habitat. Ideo dicit scriptura
Ammodo iā dicit sp̄s vt req̄escāt a laboribz
suis. Apoē. xiiij. Deo gr̄as.

Sermo tercius.

Hatres perfecti
estote. Verbu3 istud habet. ij. ad
Loy. xij. et recitatur in epla pre
sentiū octauaz. Hoc thema dat mibi moti
uū declarandi in q̄ p̄sistit p̄fectio vite sp̄alis
materia erit utilis et p̄ficua. Sed vt deo sit
acceptabilis z gratiosa: salutē virgo maria.
Si stricte volum⁹ cogitare in operibz huius

mūdi q̄ de fecit p̄ creatōz inuenim⁹ q̄ i tripli
ci gradu p̄sistit. 7 hō ē i p̄fectiori gradu. fm q̄
ego vobis declarabo. Prim⁹ grad⁹ ē de cre
atur⁹ q̄ sunt sube spūales. sicut angeli. qz oēs
angeli sunt spūs. Dō. Qui facit angelos su
os spūs. Hō hnt carnes neqz ossa. spūs carnē
z ossa nō hz Lu. vi. De h̄vide. s. Tho. i. p. q. l.
arti. j. Scōs grad⁹ ē de creatur⁹ q̄s de se
cit a p̄ncipio. s. de creaturis pure corp̄alibz. q̄
nō hnt spm̄. sicut sūt celi. sol. luna z stelle. que
nō hnt aiam. rōem. nec intellectū. sed sunt vt
lapides sine spū. Itē elemēta. terra. aq̄. ignis
zē. Itē elemētata. vt volucres. metalla. et aia
lia. Dō. Hō ē spūs i ore ipsoz. qz licet emittāt
anhelitū. nō tñ hnt subas spūales. Terc⁹
grad⁹ ē de creaturis simul corp̄alibz z spūalibz
vt sunt hoies. Ultimo em̄ creauit de hoiem
z quasi epilogo d̄posuit eū de materia cor
porali q̄stū ad corp⁹. z spūali substātia q̄stū
ad aiam. Pz q̄ int̄ oia opa dei singularē p̄
fectōem hz hō sup oēs creaturas. Ideo dixit
Moyses. Igit̄ p̄fecti sunt celiz terra. z oīs
ornat⁹ eoz. Beñ. ij. Moralit. Celi sūt potētie
intellectiue. vt memoria. intellect⁹ z volūtas.
Terra est caro. ornat⁹ aie sunt bone cogitatō
nes de corde. affectōes. desideria. p̄templatō
nes. z h̄mōi Ornāt⁹ aut̄ carnis sunt membra
corp̄is. et q̄nqz sensus corp̄ales. Satis q̄ p̄tz
q̄ si volum⁹ loq̄ de p̄fectiōe naturali hō super
oēs creaturas hz p̄fectōem naturalē. vnde z
hō d̄r fm. b. Grego. ois creatura. Iō rōnabi
le est vt hō etiā habeat p̄fectōem moralē. s. de
vita spūali p̄pter h̄ dicit̄ thema. Frēs p̄fecti
estote. s. in vita spūali. Nō videndū ē in q̄ cō
sistit vite spūalis p̄fectio. Et inueni q̄ in q̄c
tuor. scz

In dilectōe generali sine exceptōe.

In locutōe rōnali sine offensione.

In diligētia spūali cū recta intētiōe.

In patiētia spūali cū vera exultatōe

Dico p̄mo zē. s. dilectio vniuersalis sine exce
ptione ē siue i h̄ p̄sistit qd̄ ē diligere oēs hoies
vniuersaliter. tam viuos q̄ etiā mortuos. s. il
los de paradiso. de eis laudando deū. de pur
gatorio p̄ eis orando vt inde exeant. p̄ p̄pia
nis vt in fide et in bona vita cōseruent̄. p̄ ini
micis etiā orando vt ad bonū finē p̄ducant̄.
Hō solū debet q̄s diligere domū suā sed etiā
oīs alios. ita q̄ totus mūdus recipiatur i
corde suo p̄ dilectionē vniuersalē. Talis est i
p̄mo gradu p̄fectionis vite spūalis. qz nemi
nē excludit a dilectione. sicut faciunt aliqui.

Un⁹ dicit. Ego diligo amicos meos. sed nō
inimicos. Ali⁹ dicit. Ego diligo parētes me
os. sed nō curo de alijs. Ali⁹ dicit. Ego dili
go illos de loco meo sed nō alios. nihil valet
Ratio ē. qz oportet q̄ dilectio sit vniuersalis
Quilibet diligit imaginē xp̄i vl' virginis ma
rie cuiusuis materie sit. siue auri. siue argenti
zē. Diligit em̄ et honoraat̄ imago. nō rōne ma
terie. sed rōne illi⁹ cui⁹ est imago. Lū q̄ homo
sit imago dei mag⁹ p̄pria q̄ imago facta a pi
ctore. Ad imaginē quippe dei factus ē homo
Beñ. ij. Ideo talis imago diligenda ē i qua
cunqz materia. siue in auro. siue in argento.
imago dei aurea est in homine sancte et bo
nevite. que diligenda est. Item imago est de
argento. quando homo habet intellectū cla
rum in scientia. et os in eloquentia. et cor in
credentia. Item de ferro quando est impati
ens. tñ est diligenda. De ligno putrido ē ima
go quando est peccator. De lapide duro q̄
non habet deuotionem. De carbone nigro
q̄ p̄sona est male fame. tamē est diligēda. q̄
imago deē est. desiderando et orando p̄ cou
ersione sua. Si ergo imagines sunt ama
biles ratione iuloz quos rēp̄sentant. quanto
magis homo. De h̄ auctas xp̄i q̄ p̄dicādo po
pulo dixit. Audistis qz dictū eū antiq̄s. Dili
ges primū tuum: et odio habebis inimicū
tuū. Ego aut̄ dico vobis. Diligite inimicos
vestros. benefacite his qui oderunt vos. ora
te p̄ calumniantibus z p̄sequētibz vos. vt
sitis filij patris vestri qui in celis est. qui solē
suum oririfacit sup bonos et malos. et pluit
sup iustos et iniustos zē. Estote q̄ p̄fecti sic pa
ter v̄z celestis p̄fect⁹ est Mat. v. Hora q̄ lo
quit̄ de dilectōe generali et generalibz signis
eius. Si em̄ diligitis benefactores. nec gra
tes nec gr̄as habetis. qz etiā iumenta dili
gunt benefactores. Canis em̄ diligit benefa
ctorem suum et odit malefactorē Qui solum
diligit amicos et bñfactores nullū meritum
habet apud deū. optet q̄ diligere generaliter
oīs amicos z inimicos p̄pter deū. In hoc
est meritum. Si q̄ est aliq̄s vestz q̄ in corde
suo odiū z rancorē seu malā voluntatē depo
nat. Ideo ap̄lus. Videte ne q̄s malum pro
malo alicui reddat. sed semp quod bonū est
sectamini inuicem z in omnes. i. ad Thessal.
v. Dico secūdo zē. locutio rationalis sine
offensione. Prima p̄fectio vite spūalis const
stitit i corde. Ista aut̄ secūda i ore. Talis em̄ de
bet eē locutio q̄ nō offendat deū nec primū

quattuor
ut p̄fectio
re spūalis

Sed
mcb

Offendit autem de quo homo mendacium loquitur, quia ipse est vitas. Ego sum via, vitas et vita. Io. xiiij. Peius est mendacium in ore quam sterus. Rom. quia aufert officium lingue que data est homini ad exprimentum mentis preceptum iocunde. Secundo iurando inuanius offendit deus. Inuanius iuratur est qui homo sine necessitate vel utilitate iurat dicendo, pro deum ista cappa est nigra et huiusmodi.

Tercio iurando false, sic multi miseri qui faciundo placetiam ad placendum amico vel vicino in iudicio falsum iuramentum faciunt. Quarto iurando enormiter. Cum lingua quasi cum ense diuiditur dominum suum quantum in eis est, videtur vobis modica iniuria. Quinto renegando terribiliter, quia iam hodie non sufficit iurare, sed dicunt, Maldicatur ego a prauis hominibus iniquis et pueris, et filia terribilia proferendo. Sexto quod est peius blasphemando horribiliter, quam sunt irati excludo vel aliter, cum gladio percussit crucem, vel manus susceperit dicendo verba contra christum et virginem mariam. Ex istis peccatis veniunt mala infinita, ideo rectores debent super his providere, et statuere sub certis penis tales. Secundo offendit primum quando diffamat, vel peccatum suum secretum publicat, vel seipsum laudando. Io dico quod locutio dei est rationalis ne deus nec primum offendat. Io dicunt philosophi quod ista diuinitas rationalis est perfectio essentialis hominis, et formalis diuinitas que dat ei perfectionem. Quid est homo, animal rationale, quia mortale non est de essentia, sed additum fuit ab infidelibus. Angeli autem non sunt rationales quia subito et sine discursu intelligunt, homines vero solum sunt rationales. De his vide, s. Theomachia, i. p. q. xviij. ar. iij. et. iij. Io dicitur loqui rationally. Io apostolus. Fratres in multis offendimus omnes. Si quis autem in verbo non offendit hic perfectus est vir. Jac. iij. Nota hoc de iuvene loquitur probo qui venit ad quandam scilicet hominem quies ab eo consilium quod gubernaret linguam suam. Qui dixit, facias quod os tuum non loquatutur bursa avari ad soluendum. Et iste, pro non intelligo istud. Et sanctus respondit, Bursa avari habet tres nodos, et quando aliquis petit ab eo debitum, non statim soluit, sed disputat diu. Et quare super vobis obligatur et filia, ita dicitur fieri ante quam loquitur. Io lingua habet tres clausuras, quasi tres muros. Secundo de aliis sensibus, que omnes sunt apti, oculi, nares et manus. Sed lingua vel lingua habet tres custodias, Io quando vis loqui, ut avarus disputa primo intra te dicendo. Quare volo loqui, erit necessarium utile vel edificatorium. Si non, sed truffatorium vel iniuriosum, non loqui. g. Qui isto modo scit gubernare linguam suam perfectus est. Io apostolus. Dis sermo malus et ore vero non procedat, sed si quis bonus est ad edificandum fidei, ut

det gratiam audientibus, ad Eph. iij. Dico tertio, s. diligentia spiritualis cum recta intentione, s. quod quilibet cum diligentia faciat quod tenet facere secundum statum et officium suum. Verbi gratia, Religiosus qui est diligens in seruando ordinem et regulam, et tria vota essentialia et ceremonias in victu et vestitu et silentio, talis est perfectus. Qui autem dimittit predicta, longe est a perfectione. Idem de diligentia sacerdotum in horis dicendis, tam de die quam de nocte. Item de diligentia in instris ecclesie, ut sint bonarum mundarum. Idem de laicis. Diligentia enim vera in his consistit ut deus operam facere orationem deuotam, quemadmodum supplicat pape vel regi etc. In quolibet hebdomada seruire dominicam, audiendo missam completam cum silentio etc. Et quilibet anno profiteri in principio quadragesime, et in pascha coiccare, et diligenter preniaz datam a professore seruire. Ista faciunt christianum perfectum. Propter hoc dicit deus christiano cuiuslibet. Ego dominus deus omnipotens. Ambula coram meo esto perfectus. Gen. xvij. Nota, Ambula, non dicit stare vel sedere, sed ambula, quod notat diligentiam. Ambulare est de virtute in virtute incedere, coram meo. Alii enim ambulat non coram deo, sed coram gentibus, ut hypocrite et vani gloriose, ut laudent et videantur. Sed ille ambulat coram deo qui quicquid facit, facit recta intentione pro deo non curando de gentibus, sed de deo. Io dicebat Zach. Seruiam domino in sanctitate et iusticia coram ipso omnibus diebus nostris. Lu. j. Dico quarto, s. patientia temporalis, cum exultatione, s. ad sufferendum mala et iniurias, quae alius modicum esset facere bona opera, nisi in aduersis homo habeat patientiam. Ratio est. Qui enim vult intrare bellum, non solum armatur armis inuasiuis, sed etiam armis defensiuis. Si enim portat lanceam in dextera, non erit perfecte armatus nisi portet scutum in sinistra. Ita de nobis qui in hoc mundo sumus in campo prelii Io oportet perfecte armari de armis inuasiuis. Diligentia in spiritualibus est quasi lancea, et defensiuis patientia. Patientia enim est quasi scutum quod opponit sagittis tribulationum, iniuriarum, tentationum ne tangat cor. Sed multi sine isto scuto intrant istud prelium. Sunt enim diligentes in operibus spiritualibus, sed sunt impatientes in tribulationibus, et in iniuriis non sunt firmi, quia statim ad modicam iniuriam turbantur, ideo oportet armari perfecte. Diligentia enim in bonis et patientia in malis faciunt hominem perfecte armatum. Cum gaudio sumende sunt aduersitates et tribulationes quia meritorie sunt. Plus meruit Job pro patientiam in aduersis quam pro diligentiam in bonis.

Jō dicit apłus Jacobus. De gaudiū existimate frēs mei cū i cētatōes varias inciderit. scientes q̄ pbatio fidei vze patiaz opaf. patia aut op̄ pfectū hz. vt sit pfecti z integri i nullo deficiētes Jaco. j. Nota cū gaudiū sūt accipien de tribulatōes. tū ppter necitatē. tū ppter utilitatē. Patia vobis necaria ē. vt voluntatē dei faciētes reportetis repromissionē. ad Heb. 2. r. Sermo quartus.

Nemo ascendit in celū nisi q̄ descendit de celo. Habet istud originalit̄ Jo. iij. z officiat̄ i euāg. p̄ntiū octauaz. In p̄nti f̄mōe f̄m mo riuū qd̄ dat mibi thema volo declarare quō nos pctōres poterim̄ i celū ascendere. qz ad h̄ sum̄ finalit̄ creati. Credo q̄ erit materia vtil̄ z p̄ficua. S̄ vt sit deo acceptabil̄ z ḡtiosa salute f̄go maria. Thema ē s̄bū xp̄i. qd̄ s̄buz nisi intelligat̄ recte portaret se duceret pctō rē i despatōz cū dicit. Nemo ascendit i celūz. qz null̄ descendit d̄ celo nisi ipsemet xp̄s. f̄m q̄ ipsemet declarat cū seq̄t. filī hoīs q̄ ē i celo. Ip̄e em̄ descendit d̄ celo i incarnatōe. z ascendit i celū i ascensioe. postq̄z p̄pleuit op̄ n̄re redēpti onis. Et d̄r. Nemo. i. null̄ hō. ascendit. Ergo mi feri qd̄ faciem̄ nos. Jō dictū s̄bū sic intelligit̄. Nemo ascendit i celū. s. s̄tute p̄pria. nisi qd̄ descendit d̄ celo. s. xp̄s. qz h̄ solū sibi p̄perit. qz sicut falco v̄t aq̄la ascendit s̄tute alaz. nec indiget auxilio. sic xp̄s cū duabz alis. s. potētia diuinali ala dextera. z glia hūanali q̄i ala sinistra ascendit in celū. nec indiguit auxilio alteri. De h̄ p̄pha d̄r. A sumo celo egressio ei. z occurus ei. i. regressio. vsqz ad summū ei p̄s. xvij. Jō apłs. Qui descendit ip̄e ēz q̄ ascendit sup̄ oēs celos. vt impletet oia. s. p̄phetizata. ad Eph. iij. Ecce q̄liter intelligit̄. Nemo ascendit i celūz. Ergo nos q̄lit̄ poterim̄ ascendere. qz nec habem̄ potētia diuinalem. nec glia hūanalē. Jō nō possum̄ ascendere s̄tute p̄pria. s̄ optet ascendere s̄tute xp̄i. q̄ dat nobis s̄tute fidei. spei z caritat̄. et s̄tutes morales. vt possim̄ ascendere. Nota similitudinē d̄ nebulā q̄ de mane iacet i terra. sed post s̄tute solis ascendit sursū. Ita de nobis q̄ sum̄ t̄restres. p̄cepti. natiz nutriti i terra. d̄r. Celū. i. gliaz celi d̄no. terrā aut̄ dedit filijs hoīm. Jō optet nos ascendere s̄tute sol. illi. s. de q̄ d̄r. s̄gini marie. Felix nāqz es sacra s̄go maria z oi laude dignissima. qz ex te or̄t̄ sol iusticie xp̄us de n̄r. Quā hō morit̄ in gr̄a s̄tute ist̄ solis homo

ascendit q̄si hō trahat̄ ab eo. Juxta illd̄ Ego si exaltat̄ fuero a terra: oia trahā ad meip̄s. Jo. xij. Et sic intelligit̄ thema. Nemo ascendit in celūz. s. s̄tute p̄pria. Nota. ix. gradus huī ascensiois quemadmodū sunt i celo nouem ordines angeloz s̄z gradus. Jō aptet̄ vos vt ascendatis.

- Prim̄ est pctōz cognitio.
- Sec̄ds cordis p̄tritio.
- Terc̄ emendādi p̄positio.
- Quart̄ sacramental̄ p̄fessio.
- Quint̄ penitentialis satisfactio.
- Sext̄ debitoz restitutio.
- Septim̄ fame reformatio.
- Octaū iniuriar̄ remissio.
- Non̄ eucharistie p̄munio.

De istis dicebat Isa. Venite ascendam̄ ad montem d̄ni. z ad domuz dei Jacob. Isa. ij.

Dico p̄mo q̄ p̄m̄ grad̄ ascēsus est pctōrū cognitio. s. h̄ze sentimentūz conscientiam de peccatis. q̄n̄ p̄scientia pungit z remordet di. D̄ miser. ego sum religiosus. z nō vixi vt religiosus. nō f̄uani regulāz. Idez de clericis et laicis. Talis iam tenet pedem in p̄mo gradu. Talis cognitio est necessaria. qz null̄ curat de medicina qui nō sentit se infirmū. Jō dicebat Hieremias. Uide vias tuas in conuualle. z scito quid feceris. Hiere. ij. S̄z multi deficiūt in isto gradu. q̄ statim sentiūt defectus corp̄is. sed nō sentiūt mala anie. Verbi gr̄a. Sūt multi q̄ statim sentiūt ventū intrātem p̄ fenestrā. sed nō sentiūt ventos sup̄bie. vane gliez presumptōis. stātes in corde. Magn̄ defect̄ est iste. Alij sentiūt statim puluerē et claudūt sibi os et nares. sed nō sentiunt in aia pulueres auaricie. vsure. furti. rapine zc. Alij sentiunt statim modicū calorē forte pro uenientē ex nimio potu sed nō sentiūt ignem luxurie q̄ totū p̄burit. Alij sentiūt statim p̄nā spinā in digito. sed nō sentiūt gladiū diaboli q̄ totam aiam trāsfodit. q̄n̄ recurrūt ad diuinos p̄ sanitate. p̄ se vel p̄ filijs. vel ad inueniendū rem perditā. Alij si comedūt legumina statim sentiunt aliqd̄ infra dentes. z non sentiunt saxum inferni quem tenent i ore q̄n̄ iurant. Alij sentiūt statim si h̄z stomachū repletū cū nō poterit dormire. sed q̄n̄ tenetis stomachū aie repletū veneno odij z rancoz nō sentit̄. Alij si dormiūt in lecto statim sentiūt pulicē. sed nō sentiūt lupos vel leones iferni q̄ tenet̄ vos ne vadatis ad missam. vel extra b̄t̄ vos de ecclia. z sic de alijs. Jō pauci sūt

Sermo. III.

q̄ ascēdūt i p̄mo gradu. Nō sūt isti sic̄ dauid q̄
 statim habuit cognitōz de pctō suo. Jō dicit
 deo ps. l. Ampli⁹ q̄ merear laua me ab iniqui-
 tate mea. ⁊ a pctō meo mūda me. Et affliguit
 rōez di. Qm̄ iniquitatē meā ego cog. ⁊ pec. me.
 Jō me ē sp. q. d. Jā sū i p̄mo gradu. Jō q̄libet
 vīm auifet se q̄liter iuit. in q̄ statu est: et corri-
 gat se. **S**cds grad⁹ ē cordis contritio. Post-
 q̄ hō cogit pctā ⁊ dicit p̄terit⁹ dolere de eis. q̄
 als cogit pctā ⁊ delectari i ipsis. malū eēt
 ⁊ pctm̄. Necessaria ē ḡ contritio. Jō dicit Eze-
 chias rex. vt h̄z Isa. xxxviii. Recogitabo tibi
 oēs annos meos i amaritudine aie mee. Dñe
 si sic̄ uiuif et in talib⁹ vita spūs mei: corripies
 me ⁊ uiuificabis me. Nota cū dicit tibi. nō dicit
 mihi seu m̄dōzē. sed tibi. q̄ null⁹ dolor de pec-
 cat⁹ ualet aliqd nisi sit respectu dei. etiā si pro
 vno pctō hō p̄iceret tot lacrimas q̄ sūt gut-
 te aq̄ i mari. nihil ualere nisi sit respectu dei.
 Verbi gr̄a. Si religiosus cogitās q̄ p̄sidēs
 su⁹ si sciret mala sua incarcerabit eū. ⁊ illo ti-
 more plorat. vt q̄z erit diffamat⁹ ⁊ c. nihil ual-
 z q̄ h̄ nihil aliud ē nisi recogitabo tibi nō ti-
 bi. sed tūc eēt contritio si diceret. O miser quot
 pctā feci. ⁊ q̄tū offendi creatorē meū. q̄ de ne-
 more mūdi me elegit. ⁊ plātauit i religione vt
 seruire sibi. ⁊ ego miser feci oppositū. tūc esset
 contritio. Idē de sacerdote qm̄ cogitat. O mi-
 ser. ep̄s sciet q̄ ego sū ꝓcubinar⁹ ⁊ c. ⁊ p̄dā bñ-
 ficiū. ⁊ plorat. nihil ualet. attritio posset esse q̄
 nō sufficit ad saluatōz. sed posset esse contritio si
 respectu dei doleret dicendo. O miser. de fe-
 cit mihi gr̄am quā angel⁹ nō fecit ⁊ c. Idē de
 laicis si aliq̄s eēt sentētiat⁹ ad furcā. ⁊ plorat
 p̄pter piculū ⁊ diffamatōz ⁊ c. nihil ualet. Idēz
 de muliere cuiusuis sit stat⁹. q̄ peccauit ⁊ plo-
 rat timore viri vel diffamatōis ⁊ c. nihil ualet
 oportet q̄ sit respectu dei. Jō dicit p̄pheta i p̄-
 sona xp̄i. Recordabū mei. q̄z p̄trini cor eozū
 fornicās ⁊ recedēs a me. et displicebunt sibi/
 met sup mal⁹ q̄ fecerāt i vniuersis abominati-
 onib⁹ suis. Ezech. vi. **T**erci⁹ grad⁹ ē emen-
 dādi positū. et seq̄tur ad duos gradus p̄di-
 ctos. Quid em̄ ualet cognitio pctōz ⁊ contri-
 tio nisi hō habeat positū emendādi ⁊ corrigē-
 di vitā suā. nihil ualet. Jō necessario req̄rit p̄-
 positū firmū emendādi dicēdo. Ego p̄sueni
 cē supb⁹. p̄pōsus. s̄z factū ē. De celo uolovi-
 uere hūilitē. ⁊ sic d̄ alijs. h̄ ē emendādi positum
 Quia modicū eēt dolere de pctis p̄teritis nisi
 hō p̄ponat cauere a futuris. De h̄ dō Bt̄us vir-
 cui⁹ ē auxiliū abs te. i. a te. ascensiones i corde

suo disposuit i valle lacrimaz. in loco quē po-
 suit. ps. lxxxiiij. Nota. i. valle lacrimaz. Vall
 inter duos mōtes p̄sistit. Ita vita p̄ns dicit
 vallis lacrimaz p̄sistēs int̄ duos mōtes. quo-
 rū vn⁹ ē paradīsus terrestris. ali⁹ int̄m q̄ aque
 diluuij que ascēderūt. xv. cubitis sup omnes
 mōtes illuc nō ascēderūt. de q̄ dicit Beda. q̄
 folia arboz tangūt sperā sine celū lune. Ali⁹
 mons ad quē debem⁹ ascēdere ē paradīsus
 celestis. Et hic debem⁹ nos disponere p̄ bo-
 nam vitā ⁊ bona opa. vt illuc ascēdam⁹. Jō
 dicit. ascensiones in corde suo disposuit i val-
 le lacrimaz in loco quē posuit. Locus religi-
 osi est monasteriū. clerici ecclesia. et sic de q̄li-
 bet statu laicoz. In quolibet istoz locoz q̄li-
 bet debet disponere ascensiones p̄ recessum
 a malis et accessum ad bonum. Ideo xp̄us.
 Vade et iam amplius noli peccare. Johan-
 viij. Quasi dicat. Ex quo iam ascēdisti in p̄-
 mo et secūdo gradu. Ideo vade ascēde an-
 plius. ⁊ iam noli peccare. Ecce hic positum
 emendandi. **Q**uartus est sacramental⁹ cō-
 fessio. et seq̄tur ad p̄dicta. Quid em̄ ualet
 mūdare camerā si stercus remaneret i angu-
 lo. Ideo oportet vt p̄ fenestrā sterc⁹ p̄iciatur
 Ita illi⁹ q̄ h̄z cognitōem pctōz ⁊ cōtritōz cū
 p̄posito nō redeundi. Camera cōscientie erit
 mūda si sterc⁹ pctōz p̄ fenestrā oris p̄iciatur
 dicendo p̄fessori. P̄ ego sui supb⁹. ⁊ sic de
 alijs peccatis. Et hoc dicebat beat⁹ Johan-
 nes. Si p̄fiteamur peccata nostra fidelis et
 iustus est deus vt remittat nobis peccata. ⁊
 emūdet nos ab omni iniquitate. i. Johan. i.
 Propter hoc statutū est q̄ quolibet anno in
 quadragesima hō cōfiteat peccata sua mun-
 dando p̄scientiaz. vt sit habitatio dei. als em̄
 esset habitatio demonioz. Ideo dicit septu-
 ra. Qui abscondit scelera sua non diriget. s. vt
 ascendat in celū. Qui aut̄ p̄fessus fuerit ⁊ reli-
 querit ea misericordiam p̄sequet. Prouer. xvij
Quint⁹ gradus est penitētiālis satisfactio
 Differentia est inter satisfactōem et restituti-
 onem. Satisfactio fit deo p̄ peccatis. Resti-
 tutio fit p̄ximo. de ista dicam in sexto gradu
 Sicut em̄ et peccatis que fecimus offendi-
 mus deū. ita p̄ p̄niaz debem⁹ facere deo satis-
 factōem. Verbi gr̄a. Si offendistis deum p̄
 supbiā debet⁹ satisfacere sibi p̄ humilē orōez.
 Si p̄ auariciā satisfacere debet⁹ p̄ elemosy-
 nas ⁊ c. Si p̄ luxuriā. satisfacere debet⁹ p̄ car-
 nis afflictionem. ne a demonibus vos panī-
 ri oporteat in inferno. et sic de alijs. Ratio

huius satisfactiois est. quod post reconciliatioz am-
 cabile requirit solutio debiti. Ideo Lu. iij. Fa-
 cite quod fructus dignos pnie. ubi dicit glo. quod fru-
 ctus est. quoniam medicina corrumpit plage siue mor-
 bo. Sed modo in pluribus oes pfectores dat vna
 medicinam cuiuslibet morbo. s. missas. ut ipsi ha-
 beantur. **Sextus** est debitorum restitutio que sit p-
 ximo. quilibet respiciat domum. tanciam vel bursum
 si est ibi aliud de malis bonis et iniustis. de usu-
 ra. furto. rapina. vel retinendo mercedem la-
 borum. decimam. primitias restituatis. Dicunt ali-
 quid pater ego dimittam in testamento ut restitu-
 atur. Et interim vos ibitis in inferno. si mo-
 rivos pringat sine pnia. statim enim debet re-
 stitui alienum. De quo vide sanctum Thomam
 scda scde. questione de restitutioe. Et siue re-
 stitutio stat p heredem siue non. non liberabit
 vos. Et p. D. porteret me vendere. si vellem
 restituere. **Solutio.** Quare non. et vendere
 debetis et diminueret statum. quod regula est iu-
 ridica. Quod non dimittitur peccatum nisi restituat
 ablatum. xiiij. q. vi. **Si res.** Ideo restituatis.
 In isto gradu multi frangunt sibi collum. Iohannes
 dicit aplos. Reddite omnibus debita Cui tribu-
 tum tributum. cui vectigal vectigal. cui timorem
 timorem. cui honorem honorem. **Remini** de quibus de-
 beatis nisi ut inuicem diligatis. ad Roma. xij
Septimus est fame reformatio **Si** diffama-
 stis vel indicastis vel condemnastis aliquem op-
 tet quod restituatis sibi famam coram illis. etiam da-
 to quod dixeritis verum. si reuelastis peccatum occultum
 Et ut intelligatis hoc peccatum dicam vobis simi-
 litudinem de nobili domina oprime ornata. quas
 latrones despoliauerunt usque ad camisia. de-
 inde venit alius et expoliauit sibi camisia. Cre-
 do quod magis credidit se iniuriatam ab illo scdo
 quam ab alio. Ita persona que habet bonam vitam por-
 tat camisia albam p bonam famam. et vestes au-
 ro et serico cum margaritis que sunt bona opa
Sed quoniam peccat mortaliter depredat a latro-
 nibus inferni. sed adhuc remanet sibi camisia
 alba. s. bona fama. sed quoniam tu reuelas suum pec-
 catum quod erat secretum. tunc denudas sibi ca-
 misiam. **Quis** peccatum facis quam si bona exteri-
 ora sibi furat fuisse. quia Melius est nomen
 bonum quam diuitie multe. **Supra** aurum et argentum
 est bona gratia. i. bona fama **Proverb.** xxij. Si
 ergo que furat pecunias vel alia bona tenet ad
 restitutioem si vult saluari. quanto magis ne-
 cessario restituenda est fama. **Ideo** Aug. Non
 pigeat ex ipso ore ferre medicamenta vnde sa-
 cta sunt vulnera **Octauus** gradus est iniuria-

rum remissio. Si ordine iusticie vultis iusti-
 cia. hoc potestis licite. Sed in corde vestro
 non teneatis desiderium vindicte. sed exemplo
 christi que in cruce pepercit omnibus peccatis inimicis
 dicendo. Domine ut peccatis mihi remittat. mi-
 hi iniurias quas feci vobis. ego remitto in-
 iurias inimicis. **Ubi** dicit christus. Patet me celestis
 tradet vos tortoribus. si non remiseritis vnusquis-
 que fratri suo de cordibus vestris. **Matth.** xvij
Honus est eucharistie communio. hic pple-
 pnia. In isto gradu iungimur deo. Omnia enim
 predicta sunt preparationes ad ascensum celestem
 sed perfecta medicina et virtus animam secum
 trahens ad celum est eucharistia. Nota exem-
 plum de comunione Hugonis de sancto victo-
 re. **Ideo** christus. Ego sum panis viuus que de ce-
 lo descendi. si quis manducauerit ex hoc pa-
 ne viuet in eternum. **Jo.** vi. **Dicas** illos que non
 comederunt. De quibus **Ioh.** i. In propria venit. et
 sui eum non receperunt.

In festo corporis christi.
 Sermo primus

Ego accepi a do-
 mino quod et tradidi vobis. Ver-
 bum istud habet textualiter. i. ad Co-
 rinth. ij. et recitatum est statim in epistola ho-
 dierna. secundum quod totum festum hodiernum est
 de illo sancto et glorioso sacramento altaris
 sic erit et sermo noster. Et habebimus mul-
 tas bonas speculaciones. Pro intellectu illumi-
 natione et animarum consolacione. et aliquas mora-
 litates p vite correctioe. sed salutem prius vir-
 go Maria. Pro huius verbi declaracione et ma-
 terie predicande introductione sciendum quod tota
 credencia cordis quam habemus de isto sancto sacra-
 mento. et locutio oris quam facimus de eodem. to-
 ta debet esse fundata in sacra scriptura. Ita quod
 cor non debet se plus extendere ad credendum.
 nec os ad loquendum. nisi quantum habemus ex sa-
 cra scriptura. Ratio est propter altitudinem et sub-
 tilitatem transcendentem huius sacramenti quod ex-
 dit omnem intellectum naturalem et scientiam phi-
 losophicalem. et omne posse nature. Qui er-
 go de hoc sancto sacramento vellet credere vel
 loqui secundum intellectum naturalem aut sciam philo-
 sophicalem vel posse nature. erraret et deficeret
 in multis. sicut qui vellet numerare secundum intel-
 lectum quot palmi seu cubiti sunt ab hinc us-
 que ad celum. quot passus ab oriente usque ad
 occidentem. vel quot sunt grana arene et gut-
 te aque. erraret et deficeret. **Iohannes** dicit scriptura

Eccl. iij. Altiora te ne q̄sier. s. intellectu natu-
rali. z fortiora te ne scrutat^o fueris. s. scia philo-
sophicali. sed q̄ p̄cepit tibi de^o. s. i sacra sc̄ptu-
ra q̄ ē os ei^o b̄ns duo labia. s. duo testamēta
Sup^o ē nouū testamētū. inferi^o vet^o testamē-
tū. Jō ait dñs. **S**sepanueris p̄ciosū a vili q̄si
os meū eris. **D**iere. xv. illa cogita semp. Jō
mō dimittēdo rōes naturales z philosophi-
cales: solū recipiā auctes de sacra sc̄ptura. q̄a
nolo aliqd̄ dicere nisi quod dñs dicit i sacra
sc̄ptura. Et tūc poterō dicere thema. Ego ac-
cepi a dño. nō a pho. nec a virgilio. nec natu-
rali ingenio. sed adñō. s. i sacra sc̄ptura. q̄d tra-
didit vob. **P**tz thema. **I**nt cetera mirabilia z
secreta h^o sacramēti sunt. v. p̄ncipalia q̄ dicaz
vobis modo fm̄ sanctā scripturam.

Primū ē mutatio substācialis.

Secūda operatio sacerdotalis.

Tercii habitatio sacramentalis.

Quartū p̄ceptio sensualis

Quintū receptio vsualis.

In his sunt altitudines z difficultates h^o sa-
cramēti. **S**i dicat. **U**n̄ habet h^o frat. **R**ndet
thema. Ego accepi a dño. z mō tradā vobis

Primū mirabilez altū secretū h^o sc̄ti sacri-
ficii ē mutatio substācial. Duplex em̄ ē muta-
tio. vna ē accidētāl. alia substācialis. **M**uta-
tio accidētālīs ē q̄n̄ accidēs vel q̄litas mutat^o
in creatura manēte eadē substācia. vt est mu-
tatio de albedine i nigredinē. vel de sanitate i
infirmatē. vel de caliditate i frigiditatē. vl̄
de paruitate i magnitudinē. fm̄ q̄d mutatur
puer. sed substācia manet eadē. tales muta-
tiones dicunt^o ēē accidētales. **M**utatio sub-
stācialis est. q̄n̄ nō solū accidēs sed etiā substā-
cia mutat^o. vt si lutū mutaret^o in aurū. vl̄ plum-
bum in argentū. nō solū accidētia mutarent^o
sed substācia. In isto autē sacramēto solum fit
mutatio substācialis. z nō accidētālīs. qz sub-
stācia panis z vini nō manēt. facta p̄uersio-
ne. sed accidētia eoz manēt. In isto autē sacra-
mēto deficiūt due regule phie. **P**rima q̄ di-
cit qz q̄n̄cūqz sit mutatio substācie z acciden-
tiū. **R**ō. qz accidētia nō migrāt. i. trāsmutant^o
de subiecto i subiectū. qz si lutū mutat^o in au-
rū. etiā q̄litas ei^o mutat^o. **S**ed i hoc sacramē-
to est oppositū. qz suba panis stute s̄boz mu-
tat^o in corpus xp̄i. accidētia autē nō. qz eadē al-
bedo z q̄ntitas z rotunditas. odor z sapor re-
manēt q̄ prius. **N**ō gubernādo vos p̄ regu-
las phie i hoc sacramēto oporteret errare et
deficere. **E**t facta mutatiōe. adorā^o. sed nō

adorā^o id q̄d videm^o. s. albedinē. nec rotūdi-
tatē. sed xp̄m vtz deū z hoīem infra p̄tentuz.
ita vere z realiter vt in vtero s̄ginis fuit vel i
celis ē. **D**e hoc vide. s. **T**ho. iij. p. q. lxxv. ar. j.
Quēadmodū em̄ milites adorant regē infra
cortinas q̄n̄ audit missam. licet ip̄m nō vide-
ant. ita nos adorā^o xp̄m infra illa accidētia
q̄si infra cortinā existentem. **S**c̄da regula
phie deficit etiā i h^o sc̄to sacro que dicit. qz nul-
la mutatio substācial^o est integra. qz semper re-
manet p̄ma materia. quā phie vocant yle. qz si
lutū mutat^o in aurū. materia p̄ma ē q̄ in termi-
no a quo ē eadē cū illa q̄ ē in termino ad quē.
qz eadē ē materia oim generabiliū z corrupti-
biliū. In h^o sc̄to sacro hec regula deficit. qz ni-
hil remanet de materia nec de forma substā-
ciali panis. qz totū mutat^o i corp^o xp̄i. **D**e h^o vi-
de. s. **T**ho. iij. p. q. lxxv. ar. v. z. vi. **J**ō oportet
qz hō nō regat se hic p̄ regulas philosophica-
les q̄ deficiūt. sed fm̄ sanctā sc̄pturā in psalte-
rio q̄ dicit. **H**ec mutatio. s. substācial. dextre
excelsi. **M**utatiōes nature sunt de sinistra. s.
ista dextre excelsi. **E**t seq̄tur. tu es de^o q̄ facis
mirabilia. s. ista p̄dicta. s̄l̄r de mutatiōe vini i
calice in sanguinē xp̄i. **M**oraliter habetis
hic doctrinā qz debetis xp̄m adorare in ho-
stia p̄secrata sine dubio et sine p̄ditōe. Aliq̄ p̄-
sumptuosi z p̄terui cadunt in errorē. dicēdo
q̄n̄ adorāt. **A**doro te si tu es xp̄s. **N**ec grates
nec gr̄as. qz etiā lignū vel lapidē vel canē pos-
setis adorare isto mō cū p̄ditōe. **J**ō sine p̄di-
tione debetis adorare. **R**ō. qz p̄ditio dubita-
tionē includit. z de^o vult adorari firmiter to-
to corde. spū. volūtate z deuotiōe. **J**ō dauid.
Tollite hostias et introite i atria ei^o. adorate
dñm i atrio sc̄to ei^o. ps. xcvi. **N**ota. tollite ho-
stias. h^o loq̄t p̄sōz. **E**t introite i atria ei^o. h^o lo-
quit p̄plo. **A**dorate dñm. s. tam sacerdotes q̄
p̄pls. In atrio. **G**lo. i. i corde sine dubioz sine
p̄ditōe. **D**iceret aliq̄s. **S**i sacerdos nō dic̄. s̄
ba. vel si nō sit ordinat^o nō p̄secrauit. ḡ zc̄. **R**ñ
deō. qz sacerdos solū damnabit. z nō est picu-
lū vobis. **J**ō adoretis sine dubio. licet em̄ ha-
bitualit̄ habeatis i corde h^o qz si oppositū scire-
tis nō adoraret^o. z h^o sufficit. tñ h^o nō dz xp̄mi
s̄bis. sed simplr̄ adorare debet^o. **E**cce primuz
mirabile secretū. qd̄ ego accepi a dño i sc̄ptu-
ra. et tradidi vobis. **S**c̄dm̄ mirabile hui^o
sacramēti est opatio sacerdotal. s. qz sacerdos
ex̄ns i terra. habet p̄tātē vt ap̄iat celos z faci-
at descēdere filiū s̄ginis marie i altari in ma-
nib^o suis. **M**agnū mirabile reputat^o i moyse

qui fecit descēdere māna de aere. vt hī Exo. xvj. Et d' helya q' fecit descēdere ignē d' spera ignis ad p'burēdū duos q'nq'genarios. vt habet. iij. Reg. j. Dat' mirabile ē hīc. qm' sacerdos nō de aere nec de spera ignis. nec de celo lune. nec de celo mercurij. nec de celo venis. nec de celo solis. nec de celo mart'. nec de celo iouis. nec de celo saturni. nec d' celo stellato siue firmamēto. nec de celo cristallino. sed de celo empirreo facit xpm descēdere Ecce opatio sacerdotal'. Scitis q' qm' virgo maria salutata p' angelū gabrielē p'sentēs dixit. Ecce ancilla dñi rē. Lu. j. in vltimo s'bo celū fuit apertū. 7 fili' dei descēdit i vtero suo. 7 angel' 7 s'go adorauerūt ipm i vtero. 7 sicut os s'ginis aperuit celū. ita os sacerdotis 7 eccellētius. Hō dispicebit s'gini marie si dico veritatē. qz virgo aperiēdo celū habuit dicere octo s'ba. Primū. Ecce. secundū. ancilla rē. quousq' dixit totū. tūc em' celū fuit apertū. 7 ipsa pcepit. Et sacerdos solū dicit qnq' s'ba. 7 qm' dicit vltimū verbū. s. meū. tūc celum aperit. 7 xps est i hostia. Itē s'go maria solū semel apuit celū rē. sed sacerdos quolibet die 7 in qualibet missa. Itē in vtero virginis descēdit paru'. nō ita magn' sicut formica 7 passibil' 7 mortal'. sed i hostia descēdit ita magn' vt est in celo. vt fuit in cruce. nec passibil' nec mortal'. sed gl'iosus 7 impassibilis. Gregorius. Quis fidelū dubiū habere possit in ipsa immolatōis hora ad sacerdotis voce celos apiri. 7 in illo Jhu xpi mysterio angeloz choros adesse. ima summis sociari 7 celestib' iungi. vnū idemq' et visibilib' atq' inuisibilib' fieri. Grego. in. iij. dyal. 7 d' conse. di. v. Quis Hora qualiter intelligitur. celos apiri. quē admodū de manifestatōe de materia secreta d'. Vibi aperuit cor suū. nō q' corrumpatur vel diuidat'. sed q' secretū manifestat'. Ita dixit Dalida de samsonē philisteis. Hūc aperuit mibi cor suū. Judic. xvj. Ita d' filio dei q' ē secret' in celo empirreo. qm' descēdit in hostia p'secrata. illa descēsiō d' aperitio celoz. Sic ē panis q' de celo descēdit. Si q's manducauerit et h' pane viuet in eternū. Joh. vj. Si dicatur. Xps de celo descēdit in hostia. 7 recedit de celo. Rñdeo q' nō dimittit celū. Ad h' nota duas similitudines. Prima d' domo habere centū foramina vel mille foramina in quolibet intrat radi' sol'. 7 tñ nō recedit d' celo. Ita xps radius dei p'ris descēdit in qualibet hostia. 7 tñ nō dimittit celū. Secda d' ro

ce mea. que est in qualibet aureyā. Jā videtis q't aures sūt h'. Nō credo q' qlibet habz duas rē. 7 i qualibet est vox mea. 7 tñ nō recedit a me. Si verbū corruptibile 7 transitorio potest tñ. quanto magis verbū eternū. d' quo Joh. j. In pncipio erat verbū rē. Jō Dō Dñs in templo scō suo. et sil'. dñs in celo sedes ei'. Sicut s'go gruida erat templū dei ita hostia p'secrata est gruida. Templū dei pōt dici vbi sunt angeli. vt dicit Grego. quia ret nō vadit solus. si nō haberem' oculos lippos. nec aures obturatas. viderem' 7 sentiremus eos cantantes. sicut aliq' sancti. vt beatus Thomas de aqno ordinis frat' 7 predicator. q' ordinauit officiū bodiērnū qui cantat Panis angelic' fit panis hoim. dat panis celestis figuris terminū. Qres mirabil'. māducat dñm seru' paup' 7 humilis Moraliter p'z qliter mūdus debet esse sacerdos q' habz ibi iudicēz circūdatur angelis. 7 man' 7 digiti implētur angelis. Si est bon' dicūt angeli O bñdicte. maiorem grām habes q' nos rē. Si sit malus. luxuriosus. p'cubinari'. iuso'. rē. dicūt angeli xpo. Dñe vultis vt occidam' istū pditorē. Rñdet xps. Holo mortē peccatoris. sed vt p'uertatur et viuat. Ezech. xvij. Questio est hīc. quā forte factis vos iā i cordib' vestris. Si sacerdos sit male vite. luxuriosus rē. An talis habet illā p'ratē consecrā d' rē. qz de bono sacerdote bñ credimus. Rñ deo. q' tā bon' q' malus sacerdos dicēdo s'ba p'secrat vere. Ad hoc nota similitudinē de duob' canalibus. aureo 7 ligno. p' que aqua ab eodem fonte venit in ortū ad rigandū caules. Que tales erunt meliores. nūquid tantū valēt vne q' alie ex quo aqua est eadē. q' bonitas cauliū nō est s' tute canaliū. sed s' tute fontis. Ita in pposito. Fons vnde p'cedit aqua totius mundi et sapientie est xps. Fons sapientie verbū dei in excelsis. Eccli. j. Canalia p' que transit aqua cōsecratōis sunt sacerdotes. Hostie sunt herbe vel caules de terra tritici. nō de alia materia. Canale aureū ē sacerdos bonus 7 deuotus. ligneū ē sacerdos male vite. p'cubinari'. symoniacus. ribald' rē. tñ quilibet vere p'secrat nō s' tute sacerdotis. sed xpi. Xps aut' in fine faciet vt dñs orti. Qui postq' vsus est canalibus. canale aureum ponit in thesauro in capsula celi. Qui mibi ministrat me sequatur. et vbi sum ego illic 7 minister meus erit Johis xij. Canale ligni putridi ponit in ignē ad p'burēdū in infer

no. Jō apls. Probet autē scipm hō. z sic d pa
ne illo edat: z d calice bibat. Qui em̄ mandu
catz bibit idigne. iudiciū. s. dānatōis. sibi mā
ducatz bibit. nō dūdicās corp⁹ dñi. j. Lōz.
xj. vbi dicit glo. ambro. Ita puniet ac si xpm
pprijs manib⁹ intēdissz. Ecce h opatio sacer
dotal. z vñ scitis h frater. Ego accepi a dño
qđzē. Terciu secretū mirabile hui⁹ sacri ē
habitatio sacralis. Q mirabile ē q tot⁹ xps i
tā pua qntitate habitet. Dices tu. qliter est h
possibile. Itē quō ē possibile q qñ frāgil ho
stia nō frangit tot⁹ xpus. imo tot⁹ integer ma
net: z in qualibet p̄ricula fractōis. Sic defi
cit ois regula phie. verūtñ p solatōe vza oñ
dā vobis similitudinē ad oculū de imagine vza
q̄tūcūqz sitis magn⁹ q̄ tota recipit i speculo z
si eēt centū millez vltra specula corā vobis. i
oib⁹ eēt imago vza. z si frāgatis speculū. tamē
nō frangit imago. imo in vnaquaqz p̄ricula
ei⁹ manet integra. Et nūqd de p̄ poterit tñ
de imagine sua q̄ ē xpus. Xps ē imago inuisi
bil⁹ dei. ij. Lōz. iij. et Lōl. j. Hostia ē speculū.
Diceret aliq̄s. Nō ē sile de imagine i speculo.
q̄ nō ē corp⁹. z de xpo i hostia q̄ hz vey. cor
pus. Dico q̄ imo. qz subtil⁹ ē corp⁹ gliosuz q̄
imago q̄ modico pāno impedit ne intret spe
culū. corp⁹ autē gliosum a nullo pōt impedi
subtil⁹ ē luce. vocerē. etiā imagine. Jō dicitis
sbis statim totū corp⁹ ē in hostia tāq̄ imago
in speculo. Jō d hostia p̄secrata pōt dici. Lā
dor ē lucis eterne. z speculū sine macula dei
maiestatis z imago bonitatis illi⁹. Sap. vij.
Nota. Lādor ē lucis eterne. q̄tū ad diuinita
tē: q̄ est ibi. Pro quo sciendū q̄ vi s̄boz soluz
est ibi. s. sub specie panis corp⁹ xpi. sed ex reali
p̄comitātia est etiā ibi aia. qz corpus xpi ē ibi
corpus viuū. qđ nō ē sine aia nec sine sangui
ne. Si in triduo apli p̄secrassent. solū fuisset
ibi corp⁹ xpi mortuū. q̄le tunc erat. Sed mō
est viuū cū aia. sanguine simul z diuinitate. Uī
verboz solū ē ibi corp⁹. sed p̄comitatiue ē ibi
aia cū excellētis. z diuinitas cū oñib⁹ p̄fectōn
bus. Sicut aliq̄s dñs inuitat aliquem ma
gnū dñm vel p̄latū ad prandiū. z ille secū du
ceret scutiferos. s̄tute s̄bi inuitātis solū ē ibi
dñs ille vel p̄lat⁹. sed ex p̄comitātia vel associ
atōe sunt etiā ibi scutiferi. Ita sacerdos cōse
crādo vi s̄boz nō p̄secrat nisi corp⁹ xpi p̄cise.
sed p̄sequunt ip̄m aia. sanguis z diuinitas Jō.
cogita qđ tu māducas qñ cōicas. qz de oñi
bus reb⁹ corp⁹alib⁹ ibi ē melior. s. corp⁹ xpi. de
creaturis spūalib⁹ excellentior ē ibi. s. aia xpi. su

per oia autē q̄ de⁹ fecit vel faciet vel pōt facere
est diuinitas q̄ etiā ē ibi. Ideo dicit auctas.
Lādor ē lucis eterne. s. q̄tū ad diuinitatem.
Jō hostia ē rotūda. qđ significat eternitatez
dei. Et speculū sine macula. q̄tū ad aiaz. Jō
hostia debet eē purissimaz alba. z imago bo
nitatis dei. q̄tū ad corp⁹. p qđ p̄pleuit suam
bonitatē in ope redemptōis. Moralitē ha
bem⁹ hic doctrinā. qz si digne volum⁹ cōicare
habeam⁹ tria. s. candorē lucis eterne p̄ veraz
credentiā sine errore z falsa opinione. Scđo
speculū sine macula p̄ castitatem. Tercio qz
habeam⁹ imaginē bonitatis illi⁹ p̄ firmā ami
ciciā. qz sicut xpus noluit recipere vindictā de
inimicis suis. nec vos de vris amore sui. Jō
xps. Beati pacifici: qm̄ filij dei vocabuntur.
Mat. v. Nota. pacifici s̄m et̄imologiam. i.
pacē faciētes. z maledict⁹ est q̄ pacē impedit.
De q̄b⁹ pōt dici. Dānatū guerrifici: qm̄ filij
diaboli vocabunt. Quartū secretū mira
le ē p̄ceptio sensual. qz sensus corp⁹ales vidēt
decipi circa eucharistiā. qz aliud sentit q̄ cre
dat. qz ocul⁹ nō videt xpm sed albedinem nec
audit xps. nec odorat. Quare h. Xps bñ pos
set facere qz sicut imago videtur i speculo qz
ipse videt i hostia. sicut a multis sanct⁹ fuit
ibi visus. Sed h nō vult duplici rōe. P̄ma
necitatis. Scđa vtilitatis. Necitatis. qz op
tet cōicare. qz sicut totū n̄m malū venit no
bis ex esu fructus. ita vult de⁹ qz totū bonuz
veniat nobis ex esu fructus. De quo d̄ vir
gini Marie. Benedictus fruct⁹ ventris tui
Jesus xps. Et abominabile eēt carnem hu
manā visibiliter comedere. z sanguinē bibe
re. Sed sicut medic⁹ cooperit pillolā oblata
vel hostia. ne p̄sonis delicatis sit fastidiosa.
Ita xps medic⁹ noster cui⁹ caro ē pillola no
stre salutis. qz aliter nō possem⁹ saluari nisi p
cōmunionē coopit ne videat. neqz sapor car
nis sentiat zē. Ecce necitas. De hoc ait p̄phe
ta Isa. Te adorabunt. s. in hostia p̄secrata. te
qz deprecabunt. Tm̄ in te ē deus. z nō est deus
absqz te. Vere tu es de⁹ absconditus. de⁹ Isra
hel saluator. Isa. xlv. Nota. tm̄ in te est deus
Ista dictio exclusiua tm̄. excludit alia sacra
menta in quib⁹ nō est deus nisi figuratiue. so
lū in isto sacramento realiter z p̄sonaliter. De
h̄ vide. s. Tho. iij. pte. q. lxxv. arti. j. Nō dicit si
militudinariē sed vere. Caro mea vere est ci
bus. z sanguis me⁹ vere est potus. p̄struit sic
Libi ille vere ē caro mea. z pot⁹ ille vere ē san
guis meus. Joh. vj. Scđa rō est vtilitatis. s.

nostri meriti. Articulus de hoc sacramento est valde magni meriti propter difficultatem sensuum qui indicat oppositum de hoc quod credimus. Si enim creditis quod hostia sit alba. nec grates habetis. quia ad oculum videtur. Sed meritum est credere quod ibi sit Christus quem non videtis. Breve. Fides non habet meritum ubi humana ratio prebet experimentum. Sed meritum est credere. quia ipse dixit quod realiter. Ipse enim non potest metiri nec decipere. Iohannes facit sibi magnam honorem credendo simpliciter dicendo. Domine licet intellectus meus non capiat hoc mysterium. tamen credo ex quo vos dicitis. Ipse dicit. Beati qui non viderunt et crediderunt. Iohannes. xxi. Multi sancti Christum viderunt in hoc sacramento. Qui tamen secretum mirabile est receptio visualis. quia permittit et vult a nobis non solum adorari: sed recipi: secundum usum et consuetudinem ecclesie. Sacerdotes quolibet die celebrando bene parati sunt. Personae deuote quolibet mense ex bono consilio. Alii autem semel in anno. scilicet in pascha ex precepto. aliter nunquam recipiuntur in celo. Dicunt angeli. Tres mirabiles: manducant dominum seruus pauper et humilis. O magnam mirabile est hoc. et quare facit. quale utilitatem habet. Dico quod hoc institutum duplici ratione. Prima propter honorem suum. secundum propter profectum nostrum. Honor est regi victorioso recipi fideliter intra castra que bellando acquisiuit. Et pro oppositum de decus quam non permittunt ipsum intrare. De quibus dicit Iohannes. In propria venit: et sui eum non receperunt. Iohannes. i. Sed bene permiserunt intrare iumenta pullos. capones etc. Secunda ratio est propter nostrum profectum. Si rex vel papa faciunt gratias magnas ubi bene recipiuntur. quanto magis Christus rex et papa simul. ex cuius digna receptione inestimabiliter proficiunt christiani. David. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors et miserator dominus: escam dedit timentibus se. psalmus. cx.

Sermo secundus.

De facite in meam

Hoc memoratorem. Verbum istud habetur textualiter. I. ad Corinthios. xi. cap. et recitatur in epistola presentium octauarum. Inter omnia sacramenta ecclesie sacramentum eucharistie expressius et proprius representat nobis et ostendit amorem et caritatem Christi Iesu ad nos. ac passionem et mortem quas Christus pro nobis sustinuit. Iohannes de hoc modo volo predicare. Materia erit deuota. sed prius saluetur virgo Maria. Sacrum sacrificium altaris habet duas conditiones vel proprietates. Prima quod est veritas plena. secunda

quod est figura vera. De prima. quia Christus plene et realiter verus deus et verus homo in anima et corpore glorioso est in hostia consecrata quemadmodum dicitur in celis. licet oculis corporalibus non videatur a nobis. tamen ibi est vera propter iuxta prophetias. Vere tu es deus absconditus deus israel saluator. Isa. xlv. Et loquebatur de Christo. Iusto respectu fit festum hoc besternum. Secunda conditio seu proprietates quod est figura vera. scilicet passionis Christi quam nobis propriissime representatur in hoc sacrificio. Quia sicut Christus fuit eleuatus et crucifixus inter duos latrones. ita hostia consecrata eleuatur duabus manibus dexterarum sinistra. que significant latrones. Et sicut tunc corpus Christi erat album ex sanguinis effusione. ita eleuatur hostia alba. Ideo quam videtur debet cogitare christianus. Tali modo fuit redemptor meus in cruce eleuatus. Et sicut Christus obtulit sanguinem suum patri in precium pro omnibus sibi credentibus et obedientibus. Ita sacerdos offert calicem. Ecce quam glorie habet figuram veram. Ideo dicit collecta huius festi. Deus qui nobis sub sacramento mirabili passionis tue memoriam reliquisti etc. Ideo de hoc sacramento dicit thema. Hoc facite in meam commemorationem. Inuenio quod sacra passio Christi ex ordinatione diuina ut memoriam a nobis representatur quamque sensibus nostris. scilicet visui. auditui. odoratiui. tactui. gustui. Passio Christi ad omnes partes intellectus representatur. quia dicit philosophus. quod nihil est in intellectu quam prius fuit in sensu. Quicquid est in corde naturaliter habet intrare per aliquam partem sensus. Ideo in qualibet porta posuit signum sue passionis dicens. Hoc facite in meam commemorationem. Primo passio Christi representatur visui. quia vult dominus quod in terra christiano non solum in ecclesiis seu locis religiosis. sed etiam extra priuas cruces eleuetur. Ratio. ut quando transis priuam et vides crucem. habeas memoriam de Christi passione dicendo. O domine amore meo voluisti in cruce pati. Non intelligatis quod cruces sint in ecclesia seu in via ut adoretis istud lignum vel lapidem. aurum vel argentum. ut dicunt stulti iudei. sed ut adoremus Christum crucifixum quem representat ad memoriam. Et de hoc do vobis talem similitudinem. Si pater vel frater alicuius fuit in furca suspensus. deinde sepultus. quando transibit iuxta illam furcam et videbit eam frater vel filius suspensus totus alteratus et turbatur in semetipso. cogitando in hac furca pater meus vel frater fuit suspensus. Ita de nobis quam videmus crucem. statim debemus cogitare. In tali cruce fuit suspensus.

redemptor me⁹ p⁹z frater me⁹. z debem⁹ adora-
 rare dicēdo. Adoram⁹ te x^pe. Hoc fuit iam p
 Isa. pphetatū q̄ fuit añ x^pm p q̄ngētos ānos
 di. Om̄s habitatores orbis q̄ morami in tra
 Lū eleuatū fuerit signū i mōtib⁹ videbitis. et
 clangorē tube audiet. Isa. xviij. Nota. Lūz
 eleuatū fuerit signū. nō dicit qd̄ signū. Idō
 cū dicit signū absolute. p̄ excellentiā intelli-
 gitur d̄ signo crucis. sic q̄n d̄ p̄hs absolute. intel-
 ligit Aristoteles. q̄n d̄ apls. intelligit Paul⁹
 p̄ excellentiā. Idē in pposito de signo crucis.
 Nota clāgorē tube qz q̄n christian⁹ videt cru-
 cē. statim in corde suo d̄z sonare illa tuba Je-
 su nazarene fili dei vivi miserere mihi pctōi
 zc. Ecce signū ad oculos ad videndū et me-
 morandū x^pi passiōē. Nota q̄ ante Jhu
 christi passiōē p̄ millez q̄ngētos annos iam
 iudei adorabant crucē. vt b̄z. Aueri. xxj. No-
 ta hystoriā de serpentib⁹. eo q̄ iudei murmu-
 rarūt d̄ deū. moysen z garō. Et de⁹ misit sp̄en-
 teszē. Orauit aut̄ moyses deū p̄ p̄lo. Et lo-
 cut⁹ ē d̄ns ad eū. Fac sp̄entē eneūz pone eū
 p̄ signo. q̄ p̄cussus aspererit eū viuet. Et dic-
 ter⁹ q̄ moyses fecit sp̄entē eneū. z posuit eū
 p̄ signo. quē p̄cussi aspicientes sanabant. Hu-
 meri. xxj. Ecce signū p̄mū. Ergo. Hoc facite
 scz eleuādo crucē. in meā p̄memoratōz. Se-
 cūdo x^pi passio rep̄ntatur auditui vt p̄ aures
 intret memoria passiōis ad cor. Nihil em̄ t̄m
 mouet cor creature ad deuotōem z pctōz
 p̄tritōem q̄stū memoria passiōis x^pi. nec ali-
 qd̄ est qd̄ t̄m inflamet cor ad e⁹ amorē z dile-
 ctionē. Nota ad similitudinē de illis duob⁹ ma-
 gnis amicis om̄ino sibi. z accidit q̄ vn⁹ eo-
 rū fecit furtū. p̄ q̄ capt⁹ z sentētiat⁹ fuit ad su-
 spendendū. Qd̄ sciens amic⁹ ei⁹ ex amore ni-
 mio nō potuit sustinere q̄ amic⁹ su⁹ suspende-
 ret. p̄pter qd̄ venit ad captōez. z induit sibi ve-
 stes amici capti. z suas restituit amico capto
 Dicens vade. qz ego amore tui suspendar vt
 tu euadas. Et ita factus est. fur euasit. et ille
 amic⁹ fuit suspensus. Nōdo dicat q̄stū tene-
 batur illū amicū diligere. P̄fecto intantū
 q̄ quicunqz recordabat vel loq̄batur de illo:
 statim flebat ex amore. Ita p̄prie ē de d̄no ie-
 su x^po. Ipse em̄ z gen⁹ humanū sūt duo ami-
 ci valde dilecti. int̄m q̄ amor christi ad gen⁹
 humanū excedit oēm amorē. Vñ apls. Pro-
 pter nimia caritatē suaz qua dilexit nos. ad
 Eph. ij. Propter nimia notat excessum dile-
 ctōis. Humanū aut̄ gen⁹ ex furto. s. Ade erat
 sententiātū ad suspendiū inferni. Sed qd̄ se-

cit fili⁹ dei. P̄fecto Jhs x^ps vt ille fidelis
 amic⁹ venit ad captōem hui⁹ mūdi. s. i incar-
 natōe. z induit⁹ est vestē latronis. s. humanita-
 tem. Qui cū in forma dei eēt. nō rapinā arbi-
 trat⁹ est eē se equalē deo. sed semetipsuz exina-
 niuit formā serui accipiens. in similitudinē ho-
 minū factus. z habitu inuentus vt b̄z. ad
 Phil. ij. Et vestē suā restituit amico. Vestis
 christi est dei filiatō p̄ eternā generatōz. Hac
 vestē filiatōis vestiuit amicū suū p̄ palēm re-
 generatōem. s. in baptismo. Dedit eis pote-
 statē filios dei fieri: his q̄ credūt in noie ei⁹.
 Qui nō ex sanguinib⁹. neqz ex voluntate car-
 nis. neqz ex voluntate viri. sed ex deo nati sūt.
 Et verbū caro factū est zc. Joh. j. Et fili⁹ dei
 p̄ amico fuit suspensus nec fuit cognit⁹. Si
 em̄ cognouissent nunqz d̄m glie crucifixi-
 sent. j. ad Corin. h. ij. z humanū genus euasit
 Ecce qualē rōez habemus diligendi christū.
 Possem⁹ habere maiorē. Certe nō. Ideo q̄n
 audim⁹ loqui de eoz de eius passiōe. statim
 cor nostz debet moueri et inflamari ad eius
 deuotōem z dilectōem. ad ei⁹ seruitiū et pctō-
 rum vitatōem quib⁹ offenditur. De h̄ p̄pheta
 David. Dixit d̄ns ex basan p̄uertā: p̄uertam
 in p̄fundū maris. Ut intinguat pes tu⁹ i san-
 guine: lingua canū tuoz ex inimicis ab ipso
 ps. lxxij. Nota secreta. basan fm̄ interpretatōz
 hebraicā idē est qd̄ p̄fusio. Ille est i basan qui
 est in p̄fusione. qz nullū ordinē tenet nec ozo-
 nis. nec p̄fessionis zc. sed sicut bestia amblac
 de pctō in pctm̄. De tali dicit d̄ns. Et basan
 p̄uertaz. Licet em̄ sit in peccat⁹ antiq̄. ego
 p̄uertam. D̄ne et quō. R̄ndet. Conuertā in p̄-
 fundū maris contritōis. Quia p̄ritio nō est
 nisi amarus dolor peccatoz. Verbi gratia.
 Quando religiosus q̄vixit ad libitū. non ser-
 uando regulā zc. Et deus facit sibi grām q̄
 p̄teritur dicēdo. O miser. z qd̄ erit d̄ me zc.
 tunc p̄uersus est ex basan in p̄fundū maris.
 Idem de sacerdote et de laicis. homib⁹ z
 mulierib⁹. Et qualiter seu quō fiet ista p̄uer-
 sio in p̄fundū maris dicit p̄z filio. Ut intin-
 guat pes tu⁹ i sanguine. Inferior ps̄ corp̄is
 est pes. supior aut̄ caput. sic etiā in x^po sunt
 due p̄tes due substātie. Et supior pars est di-
 uinitas tanqz caput. Et inferior ps̄ ē huma-
 nitas tanqz pes. sed iste dne substātie solum
 faciūtynā p̄sonā. Dicit ḡ. Ex basan p̄uertā
 p̄uertā in p̄fundū maris. Et quō. Ut intin-
 guat pes ei⁹. i. co: p̄ ei⁹ tinctū fuit i sanguine
 in capite p̄ sp̄inaz coronatōem. i. toto corp̄e

p flagellatōem. in brachijs et manib; p claua-
tionē. Idē de pedib;. Et lingua canū tuorū.
Xps ē pastor. ei⁹ oues sūt xpiani. Ego suz pa-
stor bon⁹. et cognosco oues meas. Joh. x. Pa-
stor autē habēs oues indiget canib;. als lupi
zē. Isti canes sunt pdicatores. q̄ latrāt s̄ lu-
pos inferni. Jō pdicatores sepe debēt loq̄ de
xpi passione. Jō dicit. Lingua canū tuorū. i.
pdicatorū. de xpi passione predicātū. Sic ei
puertit pctōr. Quis em̄ eēt ita infidel⁹ et obsti-
nat⁹ q̄ qñ audit: xps tā crudeliter passus ē. p
me q̄ nō caueat a pctis ne christum offendat
Et sic ex inimicis. i. demonib; liberaf pctōr.
nō a pdicatorib; nisi instrumētali. s; ab ip-
so. s. liberamur. faciēdo pacē. remittendo in-
iurias. ab ipso. s. christo qz exemplo ei⁹. q̄ pep-
citz orauit p crucifixoib; Nota h̄ quō est
duplex remissio. s. necessaria. alia voluntaria
Necessaria est remittere odiū cordis. et desiderii
um videte. Voluntaria ne petat iusticiā quā
iuste pōt pseq̄. Pz me⁹ celestis tradet vos tor-
torib;. qz si nō dimiserit; homib; pctā eorum
nec p̄v̄dimittet vobis pctā v̄a Matth. vi.
Tercio xpi passio repñtat odoratū. s. i. thur-
rificatōe. Quare credit; q̄ def incensū i eccl'a
in magnis festiuitatib;. nisi ad memoriā pas-
sionis christi. Jō qñ vos sentit; illū odorē su-
auē incēsi. debetis cogitare q̄le odorē et q̄liter
odorifex sacrificiū dedit aia christi in passioe
quā cū tāta paciētia sustinuit. deo pzi et sāctis
angel' in celo. et sanctis p̄tib; i lyngo. Quin-
q; similitudines inuenio inter corp⁹ xpi et thuri-
bulū. Prima. qz thuribulū est infer⁹ clau-
sum. sup̄ apertū. Ita christ⁹ clausus fuit q̄stū
ad ista terrenaz mūdā. qz nihil voluit. nec
portabat pecunias. in tm̄ q̄ dicit Mar. xj. qz cir-
cūspectis om̄ib; cū iam hora vesp̄tina eēt ex-
iit in bethaniā cū. xij. Ubi dicit glose. qz re-
spiciebat si forte postq; predicauit inuitaret
ab aliq̄ ad prandiū. als tpe messū apli colli-
gebant spicas zē. Idē in sero si nō inuitabat
ab aliq̄ ad dormiendū: ibat ad desertū dormi-
re. sed supra terrā. quia tm̄ desiderii erat ce-
leste. Secūda est. qz qñ thuribulū exit d̄ ope-
ratorio est presulgidū. sed tandē ignis vapo-
ratōe obscuratur. Ita christus qñ exiit de
operatorio vteri virginalis. Argentarius q̄
operat⁹ fuit cū fuit spūssanctus. Speciosus
erat p̄e filiis hoim. David. Tanq; sponsus
pcedēs de thalamo suo Sed igne passionis
fuit deturpat⁹ qñ fuit plagat⁹ scopis videbat
kp̄osus depilata barba. ita qz qñ ego Da-

riavidit eū. non cognouit eū. iuxta pphetiam
Isa. Vidim⁹ eū et nō erat aspectus et desidera-
uim⁹ eū despectū et nouissimū viroz. viz do-
loz et scientem infirmitatem. Et quasi absco-
dit⁹ vult⁹ ei⁹ et despectus zē. Isa. liij Tercia
est. qz thuribulū est pforatū. Ita corp⁹ xpi fu-
it totū pforatū in capite p coronam spineam
in manib; et pedib; p clauos. in latere p lance-
am. in toto corpore p flagella. Quarta est
qz thuribulū est prunis igneis plenū Ita cor-
pus christi prunis illius ignis. de quo ipse di-
xit. Ignē veni mittere in terrā. et qd volo ni-
si vt ardeat. Lu. xij. Qui prunis sunt caritas.
amor. deuotio. virtus. et hmōi. Quinta.
qz thus sup̄apositū tandē evaporat fumū al-
bum suauissimū. Ita corpus xpi qñ de co eti-
uit illa aia sanctissima et purissima que dedit
odorē suauissimū obedientie deo patri. An-
gelis et eoz reparatōe. sanctis patrib; ex eoz
liberatōe. humano generi et redemptio-
ne. mortuis ex multoz resurrectōe Ecce qua-
re in ecclesijs dat incensum. vt etiā p nares me-
moriam passiois xpi intret ad eoz. De hoc au-
toritas ad lram Apoē. viij. Ali⁹ angelus ve-
nit et stetit añ altare habēs thuribulū aureū
in manu sua. et data sunt illi incēsa multa. et
ascendit fum⁹ incensoz de orationib; sācto-
rū de manu angeli coram dño. Nota. ali⁹ an-
gelus. Christ⁹ non fuit angelus sed creator et
dñs angeloz. Sed angelus idē ē quod mis-
sus. Et qz xps inq̄stum homo missus fuit a
deo pze. Ideo dicitur angelus. Sicut em̄ frater
minor q̄ tenet vitam et regulā beati Francisci
dicitur ali⁹ franciscus. et frater pdicatorū ali⁹ Do-
minicus. Ita xps missus a patre dicitur ali⁹ ange-
lus. et venit. s. in hoc mūdo. et stetit ante altare
vbi obrulit sacrificiū p nostra redemptōe.
Fuit crux in mōte caluarie sita vbi stetit. qz
nō mouebatur nisi vt crucifixores dicebant.
qñ dicebatur sibi. deponē vestimēta. dicebat
libenter. et sic de alijs. habens thuribulū. s.
eius corp⁹ sanctum. aureū ex valore. in manu
sua. id est potestate. quia i manu sua erat mo-
ri vel nō. Nemo tollit: dicebat christus: aiaz
meam a me. sed ego ponam eā a meipso. Po-
testatem habeo ponēdi eam. et potestātē ha-
beo iterum sumēdi eam. Joh. x. Et data
sunt illi incēsa multa. que sunt oratōes san-
ctorum. quia omnes desiderabant suam pas-
sionem. Angeli vt ruina eorum repararetur.
Sancti patres vt liberarētur. Et ascendit
fumus incensoz zē. Hoc dicit ap̄tus clarius

Sermō. II.

Christus dilexit nos. et tradidit semetipsum pro nobis oblatorem et hostiam deo in odorem suauitatis. ad Eph. v. Quarto christi passio reprehendatur tactui per penitentialem afflictionem. Sensus tactus dat cognitionem inter calidum et frigidum. inter molle et durum. inter lenem et asperum. que nec visu siue auditu. nec odoratu cognoscuntur. sed tactu. Tunc enim sensu tactus sentimus christi passionem quam facimus penitentiam. tunc enim sentimus duriciam asperitatem passionis christi. Quia homo dolet contumeliam et lacrimas per peccata. tunc sentit passionem christi quam fuit in agonia. id est anxietate. factus est sudor eius sicut gutte sanguinis decurrerent in terram. Secundo quando homo post contritionem vadit ad confessionem. ubi coram confessore tanquam coram iudice vos accusatis dicendo. Pro ego feci hoc et hoc. Tunc tangitis christum quando coram iudice accusabatur dicendo. Iste incarnator fecit hoc et hoc. Sentitis quomodo est durum coram iudice accusari. Tercio quando confessor secundum qualitatem peccatorum dat vobis penitentiam et vos acceptatis. tunc tangitis christum qui acceptauit suam ut cruci figeretur. Non appellauit. imo dicit Iohannes qui baiulans sibi crucem. Quarto quando cum discipulis vos castigatis. tunc tangitis christum qui fuit grauiter verberatus. et totus sanguinolentus ducebatur ad crucifigendum. Quinto cum ieiunatis tangitis christum qui sua passione ieiunauit. et hora preadum mensa sibi fuit parata. Mensa fuit canna arundinis. mappa folia arundinis. esca spongia. potus acetum cum felle. Sexto quando perseueratis in bona vita et penitentia. nec aliqua causa desistitis. tunc tangitis christum qui noluit de cruce descendere. cum sibi diceret. Si rex israel est descendat nunc de cruce. Alios saluos fecit. seipsum non potest saluum facere. nec ex pena nec derisionibus dimisit ordinem suum. imo peruenit. et dixit centum et quadraginta et sex. Ecce quomodo sensu tactus sentit passio christi tangendo dicit Bar. Quorum tangebant eum salui fiebant. Bar. vi. Sed aliquid tangit christum aliter. scilicet cum ense lingue ipsum inuadendo et scindendo. iurando et renegando. blasphemando. Isti peiores sunt iudeis qui non frogerunt os. Talis tactus non est penitentialem sed criminalis. Ausent rectores ut huiusmodi corrigant. Aliter. ecce quid dicit de rectoribus. Dominatores populi mei inique agunt. et nomen meum iugiter blasphematur tota die. Isa. liij. Non miremini si habetis tribulationes. Quinto christi passio representat gustui in comunione. Ad hoc enim ordina-

uit hoc sanctum sacramentum. ubi deuote communiantes sentiunt dulcedinem saporis palato anime. Christus in sua passione sentit duos saporis. scilicet saporis dulcem. et alium saporis amarum diuersis respectibus. Et quis posset cogitare amaritudinem passionis christi. Dicunt doctores. et specialiter sanctus Thomas in tertia parte. Nullus dolor martyrum potest ei comparari. nec Laurentii. nec Vincentii etc. Ideo dicebat ipse. Vos omnes qui transitis per viam: attendite et videte si est dolor similis sicut dolor meus. Threnoz. i. Iste dolor erat in sensualitate in parte infima. Sed in parte superiori. scilicet in mente habebat tantam dulcedinem glorie quantum habet modo in celo. Sic in comunione homo debet sentire istos saporis. Primo amaritudinem passionis. Cogita quod illa hostia consecrata sit discus argenteus. ubi est ikeagnus filius illius benedicti ouis virginis. coctus in veru crucis inter duos ignes. scilicet amoris et doloris. Sic sentitur amaritudo passionis christi gustu anime. Quotiescumque manducabitis panem hunc et calicem biberis. mortem domini annuntiabitis donec veniat etc. ad Corinth. xij. Sapor autem dulcedinis sentit in comunione cogitando fructus et gratias quas habemus ex comunione. Plus enim proficimus in gratia per comunione quam per alia opera. quia ex bonis operibus licet merita multiplicentur. tamen non ex quolibet bono opere augmentatur gratia. sicut nec puer augmentatur ex quolibet bolo pants. Sed quando homo comunicat digne. semper augmentatur gratia. Ideo dicebat David. Gustate et videte quoniam suavis est dominus. scilicet digne comunicantibus. beatus vir qui sperat in eo. ps. xxxij. Ecce quare dicebat thema. Hoc facite in meam commemorationem.

Sermo tercius.

Memoriam fecit mirabilia suorum. escam dedit timetibus se. ps. cx. In istis verbis describit prophetia mirabilia huius sacramenti. Figuram naturam. culturam. Memoriam fecit. escam dedit timetibus se. Pro primo sciendum. quod inter omnia mirabilia nostre fidei sunt illa que de hoc sacramento predicantur et creduntur. quod scilicet in hostia consecrata sit christus deus et homo realiter. et sumendo hostiam consecratam christum sumimus. Ut ergo ad credendum omnia que sunt in hoc sacramento veraciter facilius nos induceret quantumcumque sunt mirabilia facta. mirabilia inducit bis similia.

ut rebus mirabilibus fide preberent facta mirabilia. Iohannes dicit. *Deoziā fec.* Mirabilia autē quae videtur in hoc sacramento difficilia ad credendum potest reduci ad sex quae inueniuntur precessisse ordinatio; huiusmodi sacri in rebus natura et in scriptura. Et ordinatio ista sacramentum deus fecit memoriā mirabiliū suorum. Primum mirabile est de panis transsubstantatione. Ponit enim fides catholica. In hoc sacramento uertitur suba panis et vini in corpus et sanguinem christi. est ergo mirabile quomodo hoc possit fieri. Sed quia hoc diuina virtute possit fieri ostendit deus per aliud mirabile quod precessit in natura et in scriptura. In natura quidem. quod videmus quod granum seminatū in terra attrahit terram. et uertitur in herbam. deinde in spicam. ultimo in granum. Idem facit vitis. quod trahit humorem. et uertitur in uinam. deinde in uinum. Multo magis ergo potest hoc facere uirtus dei in christi corpore et sanguine panem et uinum uertendo. Item adhuc certum est quod uirtus celestis vapores eleuatos a terra conuertit in aliam materiam. aliquando in pluiam. aliquando in pruinam. aliquando in nixem. etiam aliquando in ranas. Unde recitat Albertus quod aliquando cum pluuia cecidit nimiculus. Ergo si hac uersione potest facere virtus celestis corpora. multo fortius christus illa mirabilia. Sed illa non mirantur homines. quia frequentia sunt. et tamen sunt mirabilia. Sed hoc miratur quia noua. Quia ergo christus conuersione panis et vini in suum corpus et sanguinem instituit suorum mirabiliū quae erant in natura. memoriā fecit in scriptura. Item adhuc aliud mirabile legitur. quod *Exo. viij. scribitur.* quod manu Moysi erga in colubis. et coluber in erga. alteratur uicibus uersa sit. Si ergo in manu sacerdotis ueteris legis hoc mirabilis uersio facta fuit. quare hoc conuersio fieri non possit in manibus sacerdotis noue legis. Adhuc ibidem legitur quod moyses omnia flumina egypti conuertit in sanguinem. Unde dicitur in psalmo. *ciij.* Conuertit aquas eorum in sanguinem terrae. Multo fortius potest hoc facere christus et sacerdos noue legis. Sed dices forte quod ille sacerdos non faciebat virtute uerbo sic modo. Ad quod respondeo quod imo. Nam legitur *Flume. xx.* quod deficiente aqua dominus dixit moysi et aaron. *Loquimini ad petram et dabit aqua* et ad uerba eorum conuertit petram in stagna aquarum terrae. Facile autem uidetur panem in corpore et uinum in sanguine conuertere virtute christi quae petram in aquam. Unde Iohannes huiusmodi solo uerbo conuertit christus aquam in uinum. Qui ergo mirabile fecit in illo uiniuo. si hoc fecit in hoc sacramento. Ergo in institutione huius sacri et eius perfectione deus fecit memoriā suorum mirabiliū. quae siilia precesserunt in operibus nature et uerbis scripturae. Iohannes dicit in psalmo. *lxxvi.* Quis deus magnus sic deus noster. tuus es deus qui facis mirabilia. Item in psalmo. *clxxv.* Qui

facit mirabilia magna solus. Secundum mirabile est de christi sumptione quod sumitur non consumitur. Si enim esset mors olympus deberet esse consumptus. christus toties tot manducatur et nunquam consumitur. Et hoc est mirabile. sed diuina virtute possibile est. Et nihilominus in natura et scriptura precessit aliquid. Ubi sciendum quod filius dei uocatur in scriptura sciat sapientia patris. *Ecclesi. xxiij.* Ego sapientia effudi flumina. Uocat etiam fons sapientie. *Eccli. i.* Fons sapientie uerbum dei in excelsis. Uocatur lumen. ut dicitur in psalmo. *Exortum est in tenebris lumen rectis corde.* Uocat etiam scientia et sapientia. quae sunt uere res quae date non decrescunt. Unde totam meam scientiam possem alteri dare ea tota in me remanente. Ita etiam uidemus de mari quod semper flumina egrediuntur a mari. quia mare est fons omnium fluminum. et tamen non consumitur. Ita est in proposito. Filius dei sapientia et ars patris. lumen de lumine. deus de deo. fons totius sanctitatis et mare infinite bonitatis existens in hoc sacramento ueraciter quotiescunque sumptus nunquam minuit. Huic mirabili siue quiddam mirabile legitur in scriptura. *ij. Reg. xviij.* quod Helys et mulier uidua comedebat de farina ydrie et oleo quod erat in lechito. et tamen ydria farine non defecit. et lechitum olei non est minuitur. iuxta uerbum domini. Per farinam ydrie corpus christi in pane. per lechitum olei sacramentum sanguinis in perfectione intelligitur. quae sicut tunc sumpta non consumebantur. ita nec nunc corpus et sanguis christi in hoc sacramento. Hoc idem fuit factum per christum quia de quinque panibus et duobus piscibus satiauit quatuordecim milia hominum. *Matth. xiiij.* Et illa sumpta non fuerant consumpta. immo collegerunt duodecim cophinos qui supuerunt. Sicut ergo in illo uiniuo christus fecit. ita facit nunc in hoc sacramento. Ideo *Job. v.* Ad deum ponam eloquium meum. quod facit magna et inscrutabilia et mirabilia absque numero. Tercium mirabile est. quod christus dicitur esse in celo. et nihilominus in hoc sacramento. Dicit enim esse in uino altari et in alio. et generaliter in omnibus in quibus hostia consecratur. Quomodo corpus christi potest esse in tot locis. Respondetur quod est mirabile. tamen possibile diuina uirtute. Et hoc rei precessit exemplum in natura et in scriptura. In natura quidem. quod videmus quod idem uerbum manet in mente in ore dicentis. et in aere et mente cuiuslibet audientis in diuersis locis. Ita filius dei qui dicitur uerbum patris potest esse in pluribus locis et hostiis consecratis. Idem de sono et de odore qui in diuersis locis idem sunt. Huic rei simile mirabile legitur in scriptura sacra.

Sermo. III.

Apoç. vi. q. Iohes vidit fluvium aq. vine. pcedē
te de sede deiz agni. z. ex vtraq. pte flumis li-
gnū vite afferēs fructū duodecim p mēses sin-
gulos reddēs fructū suū zc. Ergo Iohes vi-
dit vna rē lignū vī in duobz locis. qz ab vtra-
q. pte flumis. als nō eēt idē lignū. vt ait Hiero.
sup illo ps. Erit tanq. lignū qd plantatū
ē. nō dixisset lignū afferēs. s. ligna. Iste flui-
us ē largitas donoz bonoz grē z glorie. In
vna ripa huius fluij ē paradysus q irrigat ripa
glie. Lignū vite ē xps q ē vtraq. pte. qz in pte
dextera in paradiso. z i hostia psecrata p sacm
in h mūdo. Pōt g fieri q corp^o xpi sit in pluri-
bus locis. vt i celo z i terra z in sacrificijs di-
uersis. z in altaribz pluribz. Ad idē est illud. j.
Re. xxvij. q. mulier suscitauit samuelē. z ap-
paruit in h mūdo. z tñ realiter erat in lyombo
Diuerso igit mō eēdi fuit samuel bicet ibi.
Consilr xps est in celo localit. i hostia sacra-
mētaliter mō eēdi diuerso. Itē legim^o. ij. ad
Corinth. xij. q. Paul^o fuit i h mūdo. z tñ fuit
rapt^o vsq. ad terciū celū. siue in corpe siue ex-
tra. Si g ipse fuit simul i celo z i terra. qre g
christ^o nō posset eē i celo et i sacramēto. Idez
legit etiā de. b. Ambrosio. licet nō sit in cano-
ne sacre scpture. q sil fuit mediolani vbi cele-
brabat. z turonis vbi beatū Martinū sepeli-
ebat. Iō psalmista bñ dicit ps. lxxxv. Quo-
niā magn^o es z faciēs mirabilia: tu es de^o sol^o
Quartū mirabile ē quō totū corp^o christi
pōt in tā parua hostia pneri. nō solū in tan-
ta. sed in qualibet ei^o pte mima ab alijs diui-
sa. Sed licet h sit mirabile. tñ ē deo possibile
Et hui^o inuenim^o sile in natura. qz videm^o q
sol^o q ē maior tota terra recipit z videtur i pa-
uo speculo. z i qlibet ei^o pte si diuidat. Itēz p
artē videm^o rē maiorē trāsire p miorē. Vñ vi-
di humano artificio gabiaz siue caueā ligne-
am cū vna auicula existētē intra ventrē am-
phore. qd videt impossibile. Vidi etiā ouum
grossi collo amphore. qd p humanū artifi-
um fuit introductū in ventrē amphore. ergo
ista si pōt facere virt^o creata. multo magi xps
Sicut g diuinitas fuit i vtero vginis. ita to-
tū corp^o xpi est i sacramēto. Hui^o habet figu-
ra Apoç. j. vbi Iohes vidit in medio. vij. can-
delabroz aureoz silem filio homis: habentē
in dextera sua. vij. stellas. Septē candelabra
sunt. vij. sacramēta ecclie. in quoz medio est
christ^o fil^o hois i eucharistie sacramēto. Sic
g i illa visione christ^o q ē magn^o apparebat i pa-
uo candelabro. quod tñ erat min^o dei filio Ita

christ^o in h sacramēto magn^o ē i parua hostia.
Qua aut christ^o maior ē illo candelabro i q erat
patet. qz ipse habebat i dextera sua. vij. stellas.
quaz quelibet erat maior omibz. vij. candelab-
ris. g tñ vidit Iohes rem maiorē i minori
magnū hois filiu in puo medio candelabro.
quē et nūc videm^o fide magnū in puo eucha-
ristie sacramēto. Quid ē aut q in dextera ha-
bebat. vij. stellas. Dicendū q p illas significa-
batur. vij. articuli fidei d diuinitate. Plā. cūq
sunt articuli fidei. septē et pte sinistra huma-
nitatis. z septē et pte dextera diuinitatis. Iō
ps. dicit. A dño factū ē istud: z ē mirabile in
ocul^o nr̄is. ps. cxvij. Quintū mirabile est q
hostia in h sacramēto fragil. diuidit. z denti-
bus terit. z tñ nō ledit corp^o xpi nec fragit sed
manet integz illesū. Sed licet h sit mirabi-
le. tñ ē deo possibile. Exēplū qpe sile ē in na-
tura. Nā imagine i speculo extē si frāgat spe-
culū nō frāgit imago. z i q ptes speculū frā-
git. i tot remanet et resultat imago. Ita i ho-
stia pōt fieri de corpe xpi pte diuina. Hui^o
figurā habem^o Exo. ij. Vidit em^o Moyses
visionē magnā q rubi ardebat z non pbure-
bat. videbat ignis i rubo ardere ac si deberet
rubū pminueret incinerare. z tñ ab igne nō
ledebat nec minuebat. sic corp^o xpi in ore co-
medētis a dente nō ledit. sed sic rubi in igne.
ita corp^o xpi illesū z integz remanet i ore co-
medētis. Ideo ps. dicit. Cātare dño cāticiū
nouū: qz mirabilia fecit. ps. cxvij. Sextūz
mirabile ē quō qlibet sumēs z cōicās totum
corp^o xpi sumit. z sumēs pte mima sumit to-
tū sicut sumēs totā hostiā. Rō ē. qz sicut totū
pbū loquētis ē i vna aure. z in qlibet tā ma-
gna qz pua eqliter. Ita idē sacramētū pneret
totū xpm. et cōicans sumit ipm totū eqliter.
Hui^o figurā habem^o Exo. xvi. de manna vbi
dicit q pl^o colligēs i mane nō pl^o habebat qz q
min^o collegerat. sed putrescebat. Ita i hoc sa-
cramēto qlibet sumit corp^o christi eqliter. z si
qs crederet i maiori qtitate pl^o inuenire. fie-
ret putredo infidelitatis in aia illi^o. Iō Eccl^o
xj. Mirabilia opa altissimi sol^o. z gliosa z ab-
sconsa et inuisa opa illius. i. sic nō videtur ad
sensum. licet visa sint in scptura et natura fm
intellectū. Ergo christ^o instituēdo hoc sacra-
mentum fecit memoriā mirabiliū suoz. qz
precesserant similia in natura z in scriptura.
Unde dicit ps. Mirabilis in altis dñs. Te-
stionia tua credibilia facta sunt nimis. Deo
gracias.

Sermo quartus.

Ego sum panis

viu⁹ q^d de celo descēdi. Jo. vi. Quā
aliq^s sūme diligit et dilexit aliquē
si ptingit ipm recedere ab eo p̄suevit sibi reli
quere aliq^d donū i signū amoris. Et cā ē. vt
habeat ei⁹ memoriā. Xps qⁱ fuit et verus de⁹ et
ver⁹ hō. p̄r dñs nr. summe diligit et dilexit
aplos p̄ q̄s mī filiū diligit. et ipse p̄fecte oñ
dit. qz p̄ eis p nobis mori voluit. qd ē signū
magne dilectōis. Auētas. Maiorē hac dile
ctōem nemo habet vt aiā suā ponat q̄s pro
amicis suis. Joh. xv. Et ideo qm̄ debuit ab
eis recedere p̄ mortē in die cene. cōgregauit
eos. et suū recessum nūciauit. et eis donū ma
ximū et preciosū dimisit in signū dilectōis.
Et h̄c haberēt memoriā eius. Istud autē do
nū fuit corp⁹ suū. et sanguis su⁹ p̄ciosus quem
accepit de virgine Maria. Et illud donū excel
lentissimū est. qz est ver⁹ de⁹ et ver⁹ homo. et est
memoriale passionis et mortis xpi. Nā altare
significat crucē. Rō est qz sicut in altari conse
crat sacramentaliter corpus et sanguis xpi. ita
in cruce realiter immolabat. Calix significat
sepulch⁹ xpi. qz sicut in calice p̄tinet corp⁹ et sa
guis xpi. ita i sepulchro corp⁹ christi realit⁹ p̄ti
nebatur. Per patenā intelligit lapis. q̄ posi
tus fuit ad ostiū monumētī ad cooperiēdū.
Sic patena ad cooperiēdū calicē. Per cor
porale in q̄ ponit corp⁹ xpi. intelligunt linthe
amina in q̄b⁹ inuolutū fuit corp⁹ christi. Et
tōvere ē memoriale. Vñ christ⁹ dixit. Nec q̄
tiēscūqz feceritis i mei memoriā faciet. Istū
autē bonū nobis dimissum debet eē nob⁹ val
de car⁹. qz valde preciosum ē. Et vt ipsū ma
gis car⁹ habeamus. christ⁹ de seipso dicit ver
ba p̄posita. Ego sum panis viu⁹ q^d de celo rē.
In q̄b⁹ verbis tria tangunt.

Primū est sua p̄ditio et p̄prietas. cum dicit
quia ego sum.

Secūm est sua magna virtus et potestas.
quia viuus.

Terciū est sua origo et dignitas. qz de celo
descēdi. Joh. vi.

Primū ē sua p̄ditio et p̄prietas. qz ego sum
panis. Vbi sciēdū qz si verbū illud simpl^r in
telligat nō est ver⁹. qz hostia p̄secrata nō ē pa
nis corp⁹alis. licet fuerit. qz forma panis recessit.
licet accidētia panis. s. color. sapor et odor
remaneāt. De q̄ vide. b. Tho. iij. pte. q. lxxv.
arti. v. et vi. Sed ver⁹ est intelligēdo spūalit⁹.

qz hostia p̄secrata est panis et cibo spūalis aie
In h̄ autē q̄ appellat panis. recte ei⁹ p̄ditio spū
alis importatur. Nā corp⁹ christi assimilatur
pani. q̄stum ad compositōem et q̄stum ad ef
fectū. Quattuor ad compositōem panis req̄
rūtur. Quia sicut scitis panis componit⁹ ex
farina et aqua. et ex illis formatur in vase qui
dam panis. qui sic formatus in forno ponit⁹
et ibi p̄tute ignis decoquitur. et sic efficitur ci
bus corp⁹alis. Sic spūaliter christ⁹ fuit p̄po
situs ex aqua et farina. i. ex anima et carne. et
format⁹ fuit in vase. i. in vtero virginis Ma
rie. et demū positus fuit forno crucis. et ibide
coctus fuit p̄ mortē virtute ignis. i. virtute
amoris spūsancti quem ad genus humanū
habuit. q̄ significat p̄ ignem. qz sicut ignis h̄z
calefacere corpa. ita amor spūsancti calefa
cit et incendit corda. In cui⁹ signū spūsanct⁹
descendit in discipulos i forma ignis. Se
cūdo corpus xpi assimilatur pani quantum ad
effectum. Nam panis habet satiare corpus.
Unde nullus cibo est qui tm̄ satiat hominē.
et qui tantū appetat ab homine famelcente si
cut panis. Ita corpus christi habet satiare
spūaliter aiās. Et h̄ vobis sic declaro. Nam
res d̄z satiata qm̄ sic est plena qz nō plus tene
re pōt. Anima autē nostra tante capacitatis ē
in desiderio qz nulla creatura pōt eā satiare et
implere nisi sol⁹ deus. Et hoc satis apparet.
Nam si homo haberet decē libras: desidera
ret h̄c centū. et tandē totum mundū. sic pa
tet de Alexandro rege. Sed de⁹ solus est ille
q̄ potest desiderū nostrū implere. quia i se cō
tinet omnes p̄fectiones existentes et possibi
les. Et h̄ est quod dicit Aug⁹. Animā dei ca
pacez sol⁹ de⁹ adimplere potest. Et ps. dicit.
Animā esurientem satiauit bonis. Sed in
hoc sacramento p̄tinetur verus deus. qz i ho
stia p̄secrata p̄tinetur ver⁹ deus q̄ creauit ce
lum et terram. et ideo illud sacramentū meri
to pōt aiā satiare. Vñ David dicit in ps.
cxlvij. Et adipe frumenti satiat te. Secū
dū in h̄ sacramento est suauit⁹ et p̄tās. quia vi
uus. Vbi sciēdū qz iste panis spūalis d̄z vi
uus. qz dat vitam digne sumentib⁹. et conser
uat ipsos in vita. Et nō solum dat vitam spū
alem que est in presenti p̄ gratiam. sed etiam
dat vitam eternā que erit in futuro p̄ gliam.
Vñ dicit in euāgelio. Qui manducat hunc
panem viuēt in eternum. Joh. vi. Et in hoc
ostendit bui⁹ sacramenti magna virtus et po
testas. Nam maius quod potest esse in hoc

mūdo ē vita. S; triplex ē vita. s. corp'al. spūal' z etna. Prima ē bona. scda melior. scia optia. In h' g' q' iste panis dat vitā p'cipue spūalē z eternā: ei' magna s'c' o'ndit. S; ē aduertēdū q' iste cibo nō dat vitā nec p'uat nisi sit bona dispositio ex pte recipiēt'. Ad quā dispositōz habendā tria req'runt in recipiente.

Primum q' recipiat eum magna puritate et innocentia.

Scdm q' recipiat eū cum magna caritate z benivolentia.

Terciu q' recipiat eum cum magna firmitate et patientia.

Un sciēdū q' nō ē p'ueniēs q' res p'ciosa et nobil' i loco imūdo ponat. Itē autē cibo spūalis ē res p'ciosa. qz ē ver' de' z ē res mūdissima qz ē speculū sine macula dei maiestatis. Itē vas et cor i q' d'z recipi d'z ē mūdissimū. qz i mali uolā aiā nō intrabit sapia. Sap. j. In cui' signū a'qz x'p's i cena corp' suū daret discipulis: lauit pedes eoz vt sacerdos a' p'secratōz lauat sibi digitos. ad ostendēdū q' illi q' h' s'c'm p'ficere vel recipere volūt debēt esse mundi ab oī pctō. nō solū mortali: sed etiā veniali q' tū ē possibile. qz licz pctā venialia nō sint nec efficiāt pctā mortalia. tū hō cauere d'z sibi q' tū p't. qz sūt vicē ad mortalia. qz p'sensus ad venialia cito trāsīt ad mortalia. Et ponit exemplū. qz sūt q'dā a'ialia q' h'nt venas latas. z talia si venenātur siue intoxicant' cito moriunt' qz venenū p' venas latas cito trāsīt ad cor. sed alia sūt q' h'nt venas strictas. z ista nō sic cito moriunt' et veneno. Applica ad p'positum zc. De ista autē puritate habem' figurā i Joseph q' mortuo x'p'o accepit ei' corp' z inuoluit i pāno mūdo. z posuit i monumēto nouo. et vnit mirra z aloes. Joseph interpretat' saluator. z significat quēlibet religiosū q' ordinē intrauit vt saluet aiā suā. Iste g' si vult recipere vel p'ficere corp' x'p'i. d'z ipm ponere i monumēto nouo. s. corde puro. z inuoluere pāntis mūdici. i. cogitatōibz sc'is. z vngere eū mirra et aloes. i. recipe eū corde dolo: et amaritudine. qd significatur p' mirrā. q' ē amara. z aloes. i. euz cordis deuotōe. et se indignū reputare ad tale sacramentū sumendū. qz vere null' dignus est. Unde vere potest dicere illud qd dixit ceteris. Dñe nō sum dign' vt intres sub tectū meū. Mat. viij. Hec mirz. Quia legit' de Iobanne baptista q' erat in vtero sanctificatus z in heremo diu p'uersatus. et a x'p'o vocatus et x'p's venit ad eū. et ab eo baptizatus est. et

tamen dicit euangelista. q' Iohannes nō aui debet tangere sanctū dei verticē. sed clamabat cum tremore. sanctifica me saluator. Si ergo Iohānes nō repntabat se dignū tange re verticē x'p'i. cū esset talis z tantus. q' to magis nos q' sum' in compatōe ipsi' magni peccatores: nos indignos reputare debem'. nō tū ad tangēdū verticē. sed ad recipiendū euz integrē. Beat' etiā Marcus amputauit sibi pollicē ne pmoueretur ad sacerdotiū. qz se indignū reputabat. Si g' aliq's sentit aliquam immūdiā peccati in se. debet auferre. et sic accedere poterit. Auēras Aufer rubiginē de argento z egredietur vas purissimū. Prouer. xxv. Per argentū intelligitur aiā mūda z clara. p' rubiginē intelligitur pctm. Aufer g' rubiginē de aiā. et sic egredietur vas purissimū id ē aptū ad corpus x'p'i recipiendū. Scdo req'ritur q' recipiat eū cū magna caritate et benivolentia. i. cū magna dilectōe dei et p'ximi. als nō p'fert vitā nec p'fortat. Et hoc sic ostendo. Nam quantūcūqz panis materialis sumeretur. nihilomin' vitāz nō daret nec p'seruaret. nisi in corpe esset calor natural' digerens. Ita est in p'posito. nisi caritas in corde sit que intelligitur p' ignem et calozē q' habet calefacere animā. Un summe cauere debet ne cum ira vel odio vel alio peccato mortali corp' x'p'i sumat. quia grauissime peccat. z magnā penam incurrit. quia mortem corporalem nō nunqz incurrit. sicut multotiens legitur. Et vt Gregorius dicit. hoc accideret Quia angeli qui assistūt huic sacramēto indigne recipientem interficerent: nisi diuina misericōdia p'hiberet. Incurrit etiā mortē spūalem. id est separatiōem anime a deo. quia grauissime peccat. Unde dicit Gregorius z etiā Augustin' sup illo verbo. Quicūqz manducauerit panem vel biberit calicem dñi indigne: reus erit corporis z sanguinis dñi. p' ma ad Corinth. ij. Sic peccat ille qui indigne sumit sicut iudei qui ipsum interfecerūt. Un scribitur de iudeis. q' si dominū glie cognouissent nunqz ipsum crucifixissent. p' ma ad Cor. ij. Peccator aut peccans mortalit' z spūaliter. tali peccato occidit filiū dei scienter quantū est de se. quia causam iterat ppter quam mortu' est. Propter eū pctm mortale incurrit q's etiā mortem eternā nisi peniteat. Legit' q' mortu' est Oza. qz tetigit archāz dei que portabatur. timēs ne caderet z etiā bethsamite mortui sunt. qz viderunt archam. Et

assignat iudei casus que oza mortuus est. qui tetigit archam. quia illa nocte iacuerat cum uxore. si ergo oza mortuus est qui fecit relictam. et tetigit archam materialiter et ligneam dei. et volens adiuuare ne caderet. quanto magis moriuntur illi qui faciendum re illicitam non solum tangunt. sed etiam in se recipiunt non archam ligneam sed corpus christi. non ut adiuuaretur Oza. sed ut deturperet. Et si bethsames mortui sunt qui viderunt archam. quanto magis qui recipiunt indignum corpus christi. Tercio recipi debet cum magna stabilitate et firmitate et patientia. Ubi est sciendum quod non est ueniens quod nobilissimum in vase fragili et instabili ponatur pro periculo. Iste cibus est homini ergo. Sed debet poni in corde stabili et firmo pro patientiam. Augetur. Erit quasi vas auri solidum ornatum omni lapide precioso. *Eccl. i.* Sic enim debet esse corpus recipiens quod debet esse vas auri solidum. Auz enim est metallum stabile et firmum. quod quocumque percussit non frangitur. sed continue dilatat. Sic debet esse corpus hominis recipiens. quod non frangat pro impatientia. Quia autem auz sit bonum dupliciter probatur. Primo pro ignem. secundum lapidem. Auz enim in fornace non corrumpitur. sed solidatur et firmatur. Sic anima recipiens est digna recipere quoniam pro igne tribulationis non consumitur. nec pro lapide iniuriarum vituperum destruitur. et quoniam corpus sic est factum et dispositum. tunc vas est solidum. Sicut enim videtis ante quod vas ponatur ad mensam regis multis pressionibus premitur. Sic anima viri iusti ponatur ad mensam regis eterni. oportet quod multis fatigationibus et pressuris exponatur. De hoc habetis exemplum omnium sanctorum. qui ad illam mensam non iuerunt nisi pro multis tribulationibus. Unde in actibus apostolorum dicitur. Per multas tribulationes oportet nos intrare regnum celorum. *Actuum. xiiij.* Debet etiam esse vas ornatum omni lapide precioso. id est omnibus virtutibus et discurrere sicut placet. Tercium est sua conditio et dignitas. quod de celo descendit. Ubi est sciendum. quod quanto res sit a meliori subtiliori magistro. tanto videtur excellentior et nobilior. Sed istud sacramentum fit a solo deo proprie. quia virtute verborum que profert sacerdos conficit hoc sacramentum. Unde proprie sacerdos non facit hoc. sed deus qui hanc virtutem dedit illi verbis. quod quotiescunque sacerdos profert illa verba super materiam debitam. intentione recta. quod tale sacramentum proficere. Unde sicut medicus non sanat. sed virtus herbe. Ita etiam. Et in hoc ostenditur istud sacramenti magna dignitas et excellentia. et hoc notatur cum dicitur. qui de celo descendit. Unde non fit virtute alicuius. sed virtute dei. qui est in celo. Si

autem volumus bene videre virtutem excellentiam istius sacramenti. videmus mirabilia que in christo continentur. Primum est transsubstantiatio panis in carnem. et vini in sanguinem. Hoc autem non est impossibile deo. Ratio est quia maius est ex nihilo aliquid facere quam naturam in aliam transsubstantiare. Primum facit deus. ergo et hoc mirum videtur si deus hoc potest quod natura videtur hoc posse. Nam natura in homine existens convertit panem in carnem. et vinum in sanguinem. Naturaliter etiam de terra fit ferrum. et de cinere vitis. Simile legitur de anglia in qua est mare. in quo si proicias lignum cuiuscumque figure convertit in lapidem. Si ergo natura tantum potest. multo magis deus. Sed tamen verum est quod ista exempla deficiunt. quia natura convertit unam creaturam in aliam in multo tempore. et pro multis transmutationibus. Deus autem convertit creaturam in creaturam in instanti. Secundum mirabile quod in hoc sacramento continetur est. quod quantumcumque panis transsubstantietur in corpus christi non crescit. Et certe hoc non est inconueniens. quia videmus quoniam aliquid reuelat secretum suum isti non augmentatur propter hoc secretum suum in eo. Tercium mirabile est. quod non decrevit nec minuit cum miliesies sumatur. Exemplum de candela a qua sumitur ignis et tamen non minuitur. Quartum mirabile est. quod sumitur ab immundo et non maculatur. Quintum mirabile est. cum sit cibus vite. quod dat mortem indignis sumentibus. Exemplum de infirmo. cui si vinum et carnes dentur dant mortem. et tamen vinum et carnes sunt cibus vite. Unde dicit Gregorius. Sicut corporalis cibus cum ventre inuenerit diuersis humoribus occupatum amplius et magis nocet. et nullum prestat auxilium. Ita cibus spiritualis si aliquem replet malignitate repletum. non sui natura. sed summentis vicio nullum prestat effectum bonum immo magis nocet. Sextum mirabile est quod simul et semel est in diuersis hostiis. Exemplum de sono campanarum voce hominis. Septimum mirabile est. quod hostia diuiditur et corpus non laceratur. sed manet in qualibet parte integrum. Exemplum in speculo. in quo imago extis ad diuisionem speculi non diuiditur. sed in quolibet parte re seruetur. Octauum mirabile est cum sit ita magnus. quomodo posset in tam parua hostia contineri. Exemplum de monte cum sit ita magnus. in parua pupilla oculi presentatur. Nonum mirabile est quod ibi sunt accidentia sine subiecto. Ita exhortor vos omnes. ut digne sumatis illud venerabile sacramentum. *re.*

Dñica p̄ma post trinitatē Sermo prim⁹.

Habent moysen et

Habent moysen et prophetas audiāt illos. Habet verbum istud textualit. Lu. xvj. Et officiat in euāgelio hodierno. Sermo erit d̄ sancto euāgelio. et habebim⁹ multas bonas doctrinas et speculatiōes intellectuales. et bonas instructiōes morales. S; p̄us p̄ntem⁹ v̄gini Marie locale qd̄ ip̄a valde diligit. s. Ave maria zc. Sanctū euāgelium hodiernū declarat nobis q̄tuor multū necessaria ad sciendū p̄ n̄ro auisamēto zc. scz

Mūdanalis conuersatio.

Diuinalis retributio.

Infernalis dispositio.

Scripturalis cōfirmatio.

Ista at̄ q̄tuor sūt valde necessaria ad sciendū. P̄mo mūdanalis conuersatio vt ip̄az sp̄nem⁹. Sc̄do diuinalis retributio vt ip̄am sperem⁹ vel desiderem⁹. Tertio infernalis dispositio vt ip̄az vitem⁹. Quarto scripturalis cōfirmatio vt p̄ ip̄az nos reformemus. De q̄ro aut̄ vbi x̄ps cōfirmat scripturas sc̄tas dicit̄ thema. H̄nt moysen et p̄phas. audiāt illos zc. Dico p̄mo qd̄ in sc̄to euāgelio declarat̄ nob̄ mūdanalis conuersatio. vt. s. ip̄az sp̄nem⁹. Que ē mūdana conuersatio. Dico qd̄ seip̄is nimis carnalit̄ curare i vanitatib⁹ vestitū. et delicias corp̄is q̄rare. et nō curare de necessitatib⁹ p̄ximī. Ecce quō oñd̄i i p̄ncipio euāgelij cū d̄r. Nō qd̄az erat diues zc. vsqz. Lanes v̄iebāt et ligebāt vlcera ei⁹. Vestiebāt ad carnē d̄ bysso. Bysso em̄ est tela multū delicata. Desup̄ aut̄ induebat̄ de purpura et de auro pulcherrimo zc. Comedebat̄ q̄tidie splēdide de mlt̄plici cibo. nūq̄ ieiunabat. de paup̄ib⁹ nō curabat. Erat medic⁹ qd̄a noie Lazar⁹ zc. Ecce cōuersatio mūdanal. s̄ quā d̄r scriptura. Nemo qd̄ suū ē q̄rat. s. tm̄. s; qd̄ alteri⁹. j. ad Cor. x. S; notāda s̄ h̄ duo secreta. de q̄b⁹ pauci se auisant. Qñ x̄ps loq̄t̄ de diuite nō noiat ip̄z s; d̄r. Nō qd̄a erat diues. qñ aut̄ loq̄t̄ de paup̄e noiat ip̄m di. Erat qd̄a medic⁹ noie lazari⁹. Quare h̄ certū ē qd̄ diues hēbat nomē. et x̄ps nō noiendo eū d̄r. Nō qd̄a. ac si nō sciret ei⁹ nomē. qd̄ tm̄ sciebat bñ. maxie qz vos videtis qd̄ diuites sūt famosi et valde noiatī. Si em̄ q̄rif. vbi morat̄ tal̄ diues. oēs sciunt eū zc. sec⁹ de paup̄ib⁹ hoib⁹. Diuites nō faciunt tantū bñ v̄l male qd̄ faciūt se cogscere et noiare. Jō d̄r loquēs de diuitib⁹ d̄r. Tabna

cula eoz̄ i p̄genie et p̄genie. vocauerūt noia sua i terris suis. s; nō in celis. ps. xlviij. Cū ḡ diues iste eēt famosus. qz x̄ps nō noiat eū sic paup̄erē. Pro r̄siōe sciendū. qd̄ q̄s diu p̄sona p̄ bonā vitā ē in gr̄a diuina. nomē ei⁹ ē sc̄ptū in celo i cathedra q̄ sibi correspondet f̄m p̄sentē iusticiā. vt dicūt sci doctores. Auētas x̄pi d̄i c̄ris illis q̄ erāt i gr̄a. Gaudete et exultate q̄a noia v̄ia sc̄ptas̄ in cel. Lu. x. Sc̄pta sunt i celis. i. in cathedris celestib⁹. Per oppositū p̄sona q̄ peccat et tenet malā vitā viuūt i pctis vel sup̄bie. p̄p̄e zc̄is. radif̄ nomē ei⁹ de celo nō ē libro p̄destinatiōis diuine. qz i illo null⁹ scribit̄ de nouo. nec radif̄. s; radif̄ de h̄ f̄m p̄sentē iusticiā. Jō qñ moyses orabat ad d̄nm pro pctō ppli de vitulo aureo dixit. Obsecro d̄ne. peccauit ppl̄us iste pctm̄ maxim. fecerūt qz sibi deos aureos. Aut dimitte eis h̄ac noia. aut si nō facis. dele me d̄ libro quē sc̄pisti. Et od. xxxij. Cui r̄ndit d̄ns. Qui peccauerit mihi. delebo eū de libro meo. Jbidē. Item d̄r de pctōrib⁹ loquēs dicebat. Deleant̄ d̄ libro viuētū. et cū iustis nō scribāt. ps. lxxvij. Et scribit̄ nomē eoz̄ i inferno. Q̄lis cōfusio et verecūdia ē eis. ac si papa h̄ret nomē alic⁹ simplic̄ sacerdot̄ i rotulo. vt pmoueat ip̄m ad ep̄atū. v̄l cardinaliatū. et p̄p̄ pctm̄ suū papa deleteret nomen suū. et scriberet̄ int̄ simplices scolares. Vel si rex h̄ret nomē alic⁹ v̄im sc̄ptū vt faciat eū baronē. comitē vel ducē. et p̄p̄ culpā v̄iaz rex deleteret nomē v̄im. et ip̄m scriberet̄ int̄ noia raptorū. Maior cōfusio et verecūdia ē incōpabilit̄ qñ delet nomē de libro dei. et scribit̄ i carcerib⁹ inferni. Auētas. Dicre. xvij. D̄ne oēs q̄ te derelinquūt. s. peccādo. cōfūdēt̄. recedētes a te i tra scribenī. s. in illa de q̄ Job. x. d̄r. Terrā miserie et tenebrarū zc. Qz ḡ iste diues de q̄ loq̄t̄ euāgelium erat pctōr et male vite. x̄ps nō inuenit nomē suū i libro p̄destinatiōis. Jō noluit x̄ps ip̄m ore suo noiare. Q̄ ista sit rō p̄z p̄ d̄r in p̄sona dei dicentē de diuitib⁹. Nō cōgregabo pueticula eoz̄ de sanguib⁹. i. pctis. f̄m illud Libera me de sanguib⁹ zc. nec memor ero nominū eoz̄ p̄ labia mea. Ecce quō d̄r clare. ps. xv. Esse diuitē d̄ bono iusto nō ē pctm̄. S; esse diuitē et male vite et impiū h̄ est pctm̄. Et de talib⁹ d̄r de⁹. Nō cōgregabo pueticula eoz̄ de sanguib⁹. Unū pueticulū ē diuitū sup̄boz̄ volētū h̄re regimē ciuitat̄ zc. nō int̄dentiū ad on⁹ qd̄ recipiūt. Aliud ē pueticulū auaroz̄ vsurarioz̄. vt habeāt oēs pecuni

as. Aliud luxuriosorum ducuntur uxores isto re-
spectu. ut etc. Aliud gulosorum conuivia faciunt.
isto respectu ut ex eis habeant amicos etc. Ali-
ud iracundorum et iuramenta sibi faciunt quod mu-
tuo se iunabunt dicendo. Qui tanget vos me tan-
get. De omnibus istis dicit. Non congregabo conuenticu-
la eorum etc. s. in celo cum angelis et sanctis. nec me-
mor ero nominum eorum pro labia mea. Sed quod no-
me pauperis lazari erat inscriptum in libro dei. *g*
quod cum patientia recipiebat pauperatem sperans di-
tari in celo. ideo nominavit ipsum et fuit completa prophetia
dicitur. Aias pauperum saluas faciet. Et
usuris et iniquitate redimet aias eorum. et hono-
rabile nomen eorum coram illo. Et loquitur de pauperi-
bus. ps. lxxij. Non aias pauperum saluas faciet. si
patienter sustinet pauperatem. Non debemus fura-
ri. nec deum indignari. sed spantes in paradiso
ditari. Et usuris. s. quos non soluunt redimet eos
quod nihil potest habere de diuitibus nisi cum usuris. Si
petunt ab eis mutuo. non obtinent nisi cum usura
si uolunt emere bladum vel pannum etc. cum usura
emunt. s. propter solutionis dilatationem. et uidentur
eis cum usura. Et iniquitate. s. quam faciunt eis. li-
berabit eos. quod non potest obtinere iusticiam. Ad-
uocati et procuratores et notarii quod diu sentiunt in
eis pecunias pertrahunt eos nimis. postea di-
cunt eis ueniat cum parte. quod malum ius habent. et
quod non dixit. an. Ioh. p. vna die tu stabis mil-
le milia annis ad portas paradisi. nec intrabis.
Dicit ergo quod ex usuris et iniquitate redimet aias
eorum. et honorabile nomen eorum coram illo. Qual
honor ac si rex vel papa noveret et peteret de
aliquo paupere. *Secundum secretum est tibi. cum dicitur.*
Canes ueniebant et lingebant ulcera eius. Qui
sunt quod isti canes significant. dicit Gregorius. i. ome-
lia super isto euangelio dicens allegorice. Quod ca-
nes sunt qui habent officium predicandi. Ratione. id est scitis quod
dominus non mittit oues suas ad neminem nisi cum ca-
nibus ut custodiant oues a lupis. Ita ille qui dicit
Ego sum pastor bonus etc. Ioh. x. non dimittit
oues suas sine custodibus. Custodes sunt plari.
Canes predicatorum. Primi canes optime la-
trantes fuerunt apostoli. deinde martyres. docto-
res. et confessores. hodie omnes illi qui predicant et la-
trant in lupos inferni. ne approximant ouibus christi
Et nunquid hoc est magis dignitas. Ecce quod dicit
Job in persona christi. Et ita exponit Gregorius. i. mo-
ralibus. Nunc deridet me iuniores tempore quod pres-
non dignabar ponere cum canibus gregis mei.
Job. xxx. Non. Nunc deridet me iuniores. s. iu-
dei. qui tunc deridebant christum dicendo. Uach qui
destruis templum dei. Alios saluos fecit etc. qui

runt pres. s. patriarchas et prophetas non dignabar
ponere cum canibus gregis mei. ita quod maior est di-
gnitas predicatorum quam prophetarum et patriarcharum. Isti
canes habent linguam medicinalem quam lingunt ulce-
ra peccatorum. Plaga et vulnus superbie que in capite con-
sistit lingunt a predicatorum quam comedat et laudat
humilitatem. Et quod christus saluator noster et be-
ata maria fuerunt humiles. et quantum eis placet hu-
miles persone. caste. deuote. et beniuole. etc. etc.
Et quod et qualiter superbia fuit initium totius mali.
clausitque ianuam paradisi. et sic de alijs peccatis. et
contrariis oppositis. Lingua canum medicinalis est
sed dentes sunt ueneni. quam in confessionibus petunt
pecunias. tunc mordet bursam. tunc mordet bo-
na etc. Ecce quod dicit quod canes lingebant ulcera
eius. quod sic curant ulcera peccatorum. Ioh. dicit. Lingua
canum tuorum et inimicus ab ipso. ps. lxxvij. Est haec
figura ecliptica. quod uerbum deficit. lingua ca-
num tuorum. i. predicatorum. et inimicus. i. peccatus. sup-
ple sanat vel liberat. ab ipso. s. deo. quod predicatorum
res solus sunt instrumentum. Gregorius. In uanu la-
borat exteri lingua predicatorum. nisi fuerit in-
teri gratia saluatoris. Dico secundo quod ostendit
diuina retributio. ut ipsam desiderem. ibi
cum dicitur. Factum est ut moreretur medicus. usque. Et se-
pultus est in inferno. Ecce retributio diuina.
Dicit magister sententiarum in. iij. et etiam omnes doctores.
quod doctrina est corpus. quod in corde tre sunt quatuor do-
mus. Inferior est locus damnatorum. secunda locus pne-
rorum in quo non est ignis nec demones. solu sunt
ibi tenebre. i. carceria diuine uisionis. Non est ibi
ignis materialis. sed ira dei dicitur ignis. fm illud.
Deutero. xxxij. Ignis succensus est in furore
meo. et ardebit usque ad inferni nouissima. Ta-
lem iram uocat Augustinus ignem. In isto di-
cuntur pueri esse non baptisati. quod nunquam uidebunt
deum. Tertia domus est locus purgationum. ubi
est ignis materialis. sed non sunt ibi demones.
Ille ignis diuina humilitate purgat et cruciat aias
Quarta domus et superior est sinus perfectorum.
in quo erant sancti pres. Et dicebat sinus abrae ex se-
curitate quam habebat de gloria. quod illud quod in si-
nu habet est in securitate vel in securo. Etiam
paradisus dicitur sinus abrae. Quas ecclesie dicitur
Exaudi exaudi. ut aias mea in sinu abrae pa-
triarche tui iubeas collocari. Dicit ergo. Fa-
ctum est ut moreretur medicus etc. Quod sic nunc
condigne penitentes non moriuntur. aie eorum statim
portantur in celum. Ita tunc ad sinus abrae. Di-
ues autem sepultus est in inferno. Ecce ad litteram
retributio diuina. Quas. Ego dominus scruta-
rans cor et probans renes. qui deo unicuique iuxta

Sermo. I.

viā suā z iuncta fructū adinventionū suarū.
 Niere. xvij. Nota duo secreta moralia. Pri-
 mū ibi. Factū ē vt moreret medicus. Si autē
 distis i ordinatiōe vborū xpī. qñ voluit loq̄ d
 mūdāna puerfatiōe. p̄us fuit locut⁹ d diuite
 q̄s de paupe. dicēs. Nō qdā erat diues. S; z
 qñ voluit loq̄ de alio mūdo et de misericōdia et
 retributiōe. p̄mo fuit locut⁹ de paupe dicēs.
 Factū est autē vt zc. Dico q̄ hoc fecit xps ad
 oñdendū p̄trariā p̄ditōez diuitū z pauperū.
 q̄stū ad vitā z q̄stū ad mortē. In h̄ mūdo di-
 uites sūt p̄mi in honorib; z dignitatib; offi-
 cūis in locis. qz sp̄ sedēt in p̄mo loco. in ecclis
 habēdis z in oib;. Paupes autē sp̄ sūt vltimi.
 Sed in alio mūdo p̄uertit totū. Quia pau-
 peres sūt p̄mi i honorib; zc. diuites sūt vlti-
 mi. Recte ē de diuitib; sic de falcone z d gal-
 lina. Falco em̄ q̄diu viuit valde honorat.
 portat a dño in manu q̄ nollet portare filiu; z
 suū. qz ducit eū etiā ad ecclesiā. seruit sibi di-
 ligēter. aliquoties etiā carnes crudas cū dē
 tibi mordēdo. ip̄m in estate cū aqua refrige-
 rādo. in hyeme autē dormit in camera dñi in
 loco eminentiori. Et si misera gallina modi-
 cū appropinet camere ad comedendū micās
 statim expellit. nec audet camerā intrare. S; z
 in morte p̄uertit simplicitē. qz gallina cū ma-
 gno honore portat corā dño int̄ duas scutel-
 las. Et si dñs dñs. Falco mortu⁹ est. dicit. p̄i-
 ciat in sterquilino. Ita recte diues est vt fal-
 co. viuit delicate zc. Et miser paup vt galli-
 na nō audet domui diuitis appropinquare.
 qz statim dñs. Quid vult iste homo. O latro
 debet eē foras. Ecce q̄re p̄mo noiauit pau-
 perē. qñ fuit locut⁹ de alia vitā. Et verificat
 illud qd̄ ip̄emet dñs dixit. Erūt nouissimi.
 scz paupes. q̄ in h̄ mūdo sunt nouissimi. pri-
 mi. s. in paradiso. Et diuites q̄ in h̄ mūdo sunt
 p̄mi erūt nouissimi. s. in inferno. Ideo quā-
 do paup morit⁹ et aia portat corā dño inter
 duas scutellas. s. gloriā aie quā habebit sta-
 tim. z corp̄is quā habet post iudiciū. v̄l due
 scutelle sunt imunitas de pena inferius. et
 abūdantia de gl̄ia supius. Secūduū secre-
 tū est ibi. cū dñs. Mortu⁹ est diues. et sepul-
 est in inferno. Certū est qz corp⁹ eius nō fuit
 sepultū in inferno s; aia. videt̄ q̄ hoc q̄ in
 inferno fuerit cimiteriū z sepultura. Dico qz
 sic. Sed auiseris vos ne ibi eligatis sepul-
 rā. Anima sepelit̄ in inferno. sic corp⁹ hono-
 rabile sepelit̄ in h̄ mūdo. In cui⁹ corp̄is se-
 pulchra sūt tres p̄ncipales ceremonie. Pri-

ma qz aliq̄s amicus vel scutifer vadit ad ec-
 clesiā vt sepultura apiat. z sacerdotes se p̄pa-
 rent. z fit cōmotio a clericis. exq̄ ibi ē respicē
 siue p̄sentia. Idē fit de sepultura aie. qñ ma-
 lus diues ē ad mortē. dyabol⁹ q̄ eū tēptauit
 cognoscēs naturalit̄ horā mortis. subito va-
 dit ad infernū ad rectorē. s. luciferū dicens.
 quō talis religiosus vel cleric⁹ vel laicus te-
 nuit malā vitā. z mō est i articulo mortis. Iō
 nūcios z discipulos mittat. z fit ibi magna
 cōmotio. quilibet vellet venire. Auētas. de
 quodaz malo diuite Nabuchodonosor. Et
 ita potestis intelligere de alijs. Infern⁹ sub-
 tus te p̄turbat⁹ est in occurfū aduēt⁹ tui. su-
 scitauit tibi gygātes. Secūda est q̄ seruat̄ i
 sepultura corp̄is. qz sic sacerdotes cantādo
 portat secū corp⁹. p̄cedēte signo crucis. z pa-
 rētes z amici cum fletib; sequunt̄. Ita fit de
 aia dānata q̄ portat a demonib; nō cantādo
 sed vociferando p̄fusibilit̄ ac si esset porcus
 mactādus. p̄cedente signo luciferi. s. circulo
 Auētas. In circuitu impij ambulāt. Iō dicit
 scriptura. Vir q̄ errauerit a via doctrine. scz
 penitētia. in cetu gygantiū cōmorabit̄. Pro-
 uerb. xxi. Tertia cōditio seu ceremonia q̄
 seruat̄ in sepultura corp̄is est. qz fm suū sta-
 tum z cōditionē dat sibi sepultura in ecclia
 iuxta cornu altaris. vel in choro siue i ecclē-
 sia zc. Ita fit de aia dānata in inferno. Iā
 sunt ibi sepulchra certa pro supbis non plena
 terre s; igne inextinguibili. Aliud pauparis
 plenū de metallis ignitis. Aliud luxurioso-
 rū plenū de picē calido zc. de alijs ad idem.
 de q̄b; David. Sepulchra corp̄. s. damnatorū
 dom⁹ eoz in eternū. ps. xlviij. De nullo alio
 sepulchro potest intelligi. Iō amore dei. In
 v̄to testamēto. s. in vita quam tenetis atten-
 datis ne illuc eligatis sepulturā. In p̄ncipio
 em̄ q̄ eligit̄ malā vitā. eligit̄ ibi sepulturā. et
 p̄firmat p̄ mortē. Dico tertio qz sc̄m euā-
 geliū declarat infernalē dispositōz vt vitem⁹
 ibi. Elevant̄ autē oculos zc. vsqz. nec inde huc
 trāsmeare. Nota. Elevant̄ autē oculos zc. qz
 aia habz oculos z etiā oia membra. sed sunt
 sp̄ialia. quē admoduz membra corp̄is sunt
 corp̄alia. S; fortiora sunt membra anime.
 Nota cū dicit. Pater abraā. dicit glosa. vi-
 det̄ qz esset de genere abraā. z videt̄ qz sic. qz
 etiam abraam vocat eum filiū dicens. Fili
 recordare zc. qz de bonis que hō facit in sta-
 tu peccati. de⁹ dat in hoc mūdo retributiōez
 Nota. inter nos z vos chaos magnū. id est

abyssus firmatus est. ut hi qui volunt hic transire ad vos non possunt. neque inde huc transire. Nota quod beati obiectali transierunt ad damnatos eorum penas videndo. sed non transierunt ad eos penam liter. etiam damnati transierunt obiectali ad beatos sed non possunt transire per penitentiam actualem. nec videndo gloriam obiectalem. Nota duo secreta. Primum ibi. Eleuas autem oculos cum es in tormentis. Ab isto textu sancti doctores extrahunt istam conclusionem. quod modo damnati vident salvatos et beatos. sed non gaudent de tali visione. imo augmentat eis penam. Verbi gratia. Sicut si famelicus videret mesam escis plenam et non posset accedere. pena sibi augmentaretur. Ad practicam cogita quoniam superbi damnati eleuat oculos et videt beatum Paulum qui fuit superbus et persecutor ecclesie dicentis. Miser. Ille fuit superbus plus quam ego. et tamen salvus est. quia conversus fecit penitentiam. ita ego potuissem salvus fieri. Idem damnato. quoniam videt Mattheum. de quo dicit Beda quod fuit raptor. Idem de luxuriosis. quoniam vident mariam magdalenam. et mariam egyptiacam et ceteris. Auctas. Videntes turbabuntur timore horribili. et mirabuntur in subitanea insperata salutis. gementes per angustiam spiritus etc. Sap. v. Et loquitur ad fratres de damnatis. Secundum secretum ibi. de gutta aque quam petebat. que fuit sibi denegata. Bille et quadragesima. xxviii. anni sunt quod petiit et quolibet die et hora petit eam et nunquam habuit nec habebit. et si ploraret sanguinem in eternum. non habebit. Ista gutta aqua signat refrigerium aliquid quod damnati non possunt habere. Ideo falsa est et erronea quedam glossa inristarum que dicit quod damnati habent refrigerium ex bonis que fiunt pro eis. dando similitudinem de aliquo que ponat onus magnum. quod licet non deponat onus. tamen quoniam datur sibi potus vel vna parca vini habet refrigerium. Non est ita de damnatis. quia nullum remedium habent penitentiam. Auctas. Mortuo homine impio nulla erit spes. Proverb. xj. nec exundi nec remedium alicui habendi. Immo quoniam pro eis fit aliquid bonum. quando ipsi sciunt augmentat in eis penam. quia eis non proficit. ut de captivo cui mittitur precium redemptionis et perdit in mari. quoniam ipse scit tristat etc. Idem de damnatis. Ideo oratio dicit ecclesia. Quia in inferno nulla est redemptio. miserere mei et salva me. Dico quarto quod sanctus euangelium declarat scripturalem confirmationem. cum dicit thema. Habet moysen et prophetas. scilicet scripturas legales et prophetas. hoc ostendit cum dicit. Rogo ergo te patris ut mittas etc. vsque in finem

videat quod ex charitate loqueretur. ne fratres sui damnarentur. Solutio. Non est verum. sed ne eius pena augmentaretur. quia quanto plures sunt damnati tanto magis pena actualis eis augmentatur. Sicut gloria actualis in beatis. Verbi gratia. Si ticioni que de se comburit addant alij titiones magis comburit. et si plures plus ardebit etc. Nota. Respondit. habet moysen et prophetas. audiunt illos. Nota et hoc maiorem esse auctoritatem sacre scripture. quam esset testimonium cuiuscumque resurgentis. Ideo apostolus. Licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis aliud preterquam quod euangelizauimus vobis anathema sit. ad Gal. i. Unde apostoli qui mortuos suscitabant eorum testimonio sacre scripture tanquam firmiori suam doctrinam confirmabant. Tradidi vobis in primis quod et accepi finem scripturas. dicebat apostolus. i. ad Cor. xv. Propter hoc in articulo resurrectionis dicit. Et resurrexit tertia die finem scripturas. Ideo sequitur. Si moysen et prophetas non audiunt neque si quis ex mortuis resurrexerit credent. Et nunquam christus resuscitauit Lazarum qui narrauerat multa de alio mundo. ut dicit Augustinus. et tamen non credebant sibi. Immo dicit textus. quod iudei cogitauerunt ipsum interficere. Et apostoli et sancti suscitauerunt multos qui etiam multa retulerunt et narrauerunt de alia vita. Ideo indubitate credendum est testimonio scripture vel scripturarum sacrarum et determinationibus vniuersalis ecclesie. Et est bonum videre bibliam. quia contra antichristum cum alijs sententijs non poterimus arguere nec respondere. Et modo pauci curant de biblia. Intantum quod iam verificat illud Hieronymi ad Paulinum et habet in prologo biblie capitulo sexto. Quicquid dixerint hoc legem dei putant. Nec scire dignantur quod prophete. quid apostoli senserunt. Sed ad sensum suum incongrua aptant testimonia. quasi grade sit et non viciosissimum dicendi genus deprauare sententias. et ad voluntatem suam sacram scripturam trahere repugnantem. Iohannes dicebat christus. Scrutamini scripturas in quibus putatis vos vitam eternam habere. Et ille sunt que testimonium perhibent de me. Ioh. v.

De eadem dominica. Sermo secundus.

Quod domo patris mei habeo quoniam fratres. Luce. xvi. Pro declaratione huius sibi sciendum quod tota vniuersitas creaturarum tam celestium quam terrestrium ordo domus dei. Ratio. quia sicut in

domo vel palatio regis sup^o sūt camere. inferi^o hō est stabulū p iumēt^o. Et i fundo tre inferi^o ē carcer p malefactorib^o. Ita etiā in domo dei. sup^o. s. in celo empirreo sūt camere. s. nouē ordines angeloz. Ibi morant^o amici xp̄i. Sup^o autē At xp̄s z hōgo maria. Dom^o hō inferior vbi morant^o bestie z seruitores et cliētes ē iste mūd^o. q̄ p bestijs faci^o fuerat. s. ex pctō ase de padis^o terrestri expulsi sum^o hērcules. Carcer hō p malefactorib^o in corde tre est. s. infern^o. carcer ppetualis. Ecce rō q̄ re d^o dom^o dei. qz ip̄e ordianit sua sapia. Auctoritas. Sapia edificauit sibi domū. s. ad ei^o honorē z maiestatē. excidit colūnas septem. Prover. iij. No. Excidit colūnas septē. s. septē grad^o creaturaz in q̄b^o fundat^o mūd^o q̄si dom^o. s. tra cū iumēt^o. aqua cū piscib^o. aer cū volucrib^o. ignis cū imp̄siōib^o. celū cū planetis. Sexta ē natura āgelica. q̄ angeli sūt sube pure spūales. Septia hō natura hūana. de ista domo dicebat baruth. O isrl^o q̄ magna ē dom^o dei zc. Baruth. iij. De ista domo dicebat xp̄s. In domo patris mei māsiōes mltē sūt. Jo. xiiij. No. māsiōes multe. s. tres pncipales. Celū z tra z infern^o. z in q̄libet istarū sūt multe māsiōes. In celo nouē ordines. scz angeli archangeli zc. In terra multe provincie. regna. et cōitates. z cinitates. et ville. In inferno autē est sinus patrum sanctorū. vbi null^o est mō. lymb^o pueroz. vbi nō est ignis nec demones. locus purgādoz. s. purgatoriu^o. vbi ē ignis s. nō demones. locus dānatorū. vbi sunt damnati. Patet q̄ tot^o mūd^o d^o dom^o dei. De ista domo dic^o thema. In domo patris mei zc. i. intra domū patris mei habeo q̄nqz fratres. Inuenio i hac domo q̄nqz fraternitates diuersis rōnib^o. scz

Fraternitas humanalis. Et ista venit p naturam.

Fraternitas spiritualis. Et ista venit p gratiam.

Fraternitas demonialis. Et ista venit per culpam.

Fraternitas angelicalis. Et ista venit per amicitiam.

Fraternitas diuinalis. Et ista venit p misericordiam.

Ecce q̄re dic^o thema. In domo patris mei zc.

Dico pmo q̄ bēm^o in h^o mūdo fraternitate hūanalē. q̄ venit p naturā. Qui em̄ ab eodē p̄e z ab eadē matre sūt geniti. fratres sūt Illo mō q̄t q̄t sum^o in h^o mūdo tam fideles q̄

infideles ab eodē p̄e. s. Adā. z ab eadē m̄re. s. Eua sum^o geniti. Item frēs possum^o dici. In h^o singularitatē oñdit de^o in hoib^o mag^o q̄ in angelis. qz de^o a pncipio oñs angelos creauit sūl. nec int^o se hñt p sanguinatē parēte lā nec fraternitatē naturalē. Nō est sic i hoib^o qz a pncipio solū creauit de^o masculū z feminā. Gen. i. Masculū et feminā creauit eos. bñdixitqz de^o illis. z ait. Crescite z mltipli camī z replete terrā. Dēs pcedim^o ab ista radice. Ecce fraternitas naturalis. S. diceret aliq̄s z forte iā dicis in corde v̄zo. qz ex masculino z femina pcedāt hoies. hoc nō est singularis excellētia hoim. qz etiā aialia bruta pcedūt a masculino z femina. qz ab initio soluz creauit de^o masculū z feminā d aialib^o. s. leonē z leonā. equū z equā. bouē z vaccā. ex q̄b^o oēs alij descēdūt. Dico qz verū est. sed h^o fuit singularē i hoib^o. qz ab vno supposito. s. adā pcedim^o oēs. qz de illo formauit euā. Gen. ij. nō sic fuit d aialib^o. Nō licz hoc sit certū. tñ auzori. De^o q̄ fecit mūdū z oia q̄ in eo sūt. fecit ex vno om̄e gen^o hoim. Act. xvij. Vozaliter. Et h^o qz oēs sum^o ex vno p̄e p̄z qz debe m^o h̄re maiorē vnitatē z pacē q̄ angeli vl^o bestie. tñ ptingit z ē oppositū. qz angeli hñt pacem cū tñ sunt tot. qz innumerabiles vt dic^o sanct^o Tho. in p̄ma p̄e. q. l. ar. iij. q̄ sic corpa celestia excedūt ista inferiora i quātitate incōparabilē. Ita angeli excedunt in quātitate discreta om̄e numez creaturaz inferiorū. z tñ nunqz hñt diuisionē nec guerrā. Auētas. Potestas z terror apud eū est qui facit p̄cordiā in sublimib^o suis. Nūqd est numer^o militū ei^o. Job. xxv. Bestie in deserto viuunt in pace. Leones inter se pacem habēt. Lupi et vulpes. z sic de alijs. z hoies nō pñt viuere i pace in vna villa. nec in vno vico. nec monasterio zc. cōtra naturā faciūt. qz frēs inter se naturaliter pacē habēt. Ido legi^o de Abraā et Loth q̄ int̄m abūdabāt qz terra nō poterat eos cape. ita qz iam facta erāt inter pastores eoz iurgia. z iam Loth ibat tot^o turbatus. tñc dixit sibi Abraam. Ne queso sit iurgiū inter te z me. z inter pastores meos z pastores tuos. frēs em̄ sum^o. Gen. xiiij. Dico scdo qz scda fraternitas est spūalis. q̄ venit p grām. Ista fraternitate solū xp̄iani sūt frēs. Iudei hō vel alij infideles nihil attinēt nob^o Dñs autē xp̄iani sūt frēs eiusdē patris imēdiate. s. ihu xp̄i. Nota qz om̄s sumus filij regis et eiusdē matris. s. vniuersalis ecclie. Deus

habuit duas uxores. Prima fuit synagoga. ex qua genuit iudeos. sed dedit sibi libellum repudij iuxta legem que dicitur. Si accepit homo uxorem et habuerit eam. et non inuenit gratiam ante oculos eius propter aliquam fedicitatem. scribet libellum repudij et dabit in manu illius. et dimittet eam de domo sua. Deuter. xxiiij. Porro fuit propheta que mandatum. ista lege usus fuit deus. in uetera macula infidelitatis et minus credentie in synagoga dedit sibi libellum repudij. De prophetia ad Iherosolimam. Nec dicit dominus deus tuus. Quis est liber repudij maris uere que dimisit eam. Aut quis est creditor meus cui uedi di uos. Ecce enim in iniquitatibus uestris uediti estis. et in sceleribus dimisi matrem uestram. quia ueni et non erat uir. sed que recipet me. uocauit predicando. sed et non erat que audiret. Isa. l. Deinde deus duxit aliam uxorem. scilicet sanctam ecclesiam. de cuius uero fonte baptismali generat filios et filias. Qui de alto mittit seminem per os sacerdotum. Semine est uerbum dei. scilicet forma baptismi. Et post baptismum potest dici. Fiat homo in mundo. Et sic homo concipit et etiam homo parit. Ecce qualiter nos christiani habemus istam fraternitatem spirituales. An baptismum sumus filij Ade. sed post baptismum sumus filij ihesu christi. Propter hoc dicit christus christianis. Pater uos fratres estis. et pater. scilicet generales nolite uocare uos super terram. Unus enim est pater uerus que in celis est. Mat. xxiiij. Non. Pater uos fratres estis. quia de adama estis filij ree. Iohannes uenit quidam pauper ad regem fracie dicens sibi que secum diuideret hereditatem. quia frater suus erat. de eodem patre et matre. scilicet adama et eua. Cui rex dedit unum denarium dicens que tot habet fratres et illo patre que si cuilibet daret tantum nihil sibi remaneret. Videte qualem charitatem dedit nobis deus pater uerus ut filij dei noiemur et simus. x. Ioh. iij. Moraliter habemus hoc doctrinam que debemus cauere a iurgijs guerris et diuisionibus. et sicut spiritualiter sumus geniti. tenemur etiam spiritualiter diligere omnes. Sunt multi que dicunt. non nocere ei. sed non dicere sibi uerbum. non possum sibi loqui. nec corde possum ipsum diligere. Nihil ualet hoc. Oportet si uultis salui fieri que odiu rancor et mala uoluntas cordis expellat quia non est nisi uenenum que aia occidit. Nota de quodam mercatore que uenit ad magistrum Vincentium di. Honeritis que fui defraudatus a sartore tanta pecunie quantitate fugit propter quod odiui eum intantum que si possem eum inuenire eum dentibus occiderem eum. Et ista que dragesima fuit confessus et nullus confessor uoluit me absolueret. Dicunt que debeo sibi peccare. Propter quod dicitis uos. Cui respondit magister Vincentius. Si non uultis sibi

parcere. parcatis uobis ipsi. Et ipse. Pat. hoc non intelligo. Respondit magister. Dicat odiu quod habetis in corde cui nocet. illi uel uobis. Non illi. quia comedit. bibit. et delectat. sed uobis. quia aia uestra occidit. Respondit ille. Hunc cognosco que sit stulticia habere odiu contra alium. Numquid esset bona uindicta contra inimicum bibere unam taceam portionem uenenatam ut interficeret te. Idem est de odio. Propter hoc dicebat beatus Iohannes. Hoc mandatum habemus a deo. ut que diligit deum. diligat et fratrem suum. i. Ioh. iij. Dico tertio que tertia fraternitas est demonialis. Et ista uenit pro culpa et peccato. et ista est mala. Ab initio postquam deus creauit angelos inter quos lucifer erat maior. ut dicit Gregorius. que fuit nobilior et maior. Quare respiciens inferius uidit omnes creaturas dei. et que ipse esset alius maior. habuit uanam gloriam. et eleuatis oculis cognouit super se maiorem. scilicet deum. et uoluit ei equipari. Et hoc reuelauit omnibus angelis. et multis tanquam adulteri et puri et infideles confesserunt sibi. Sed michael dixit gabriel et raphael et alij boni. Tunc expulsi fuerunt de celo impureo lucifer et sui dicente deo. Non habitabit in medio domus mee que facit superbia. Et ceciderunt de celo et facti sunt demones. Ecce quod est demon. angelus que ex peccato cecidit. Diabolus est propriu nomen luciferi. Hoc nomen satanas est nomen comune demonum. Lucifer a principio duxit uxorem claudestine. scilicet inobedientiam et que generauit et generabit mille milia milies de filijs. Quis posset numerare. que angeli sibi confesserunt et quotidie hoies inobedientes in mundo. De eadem uxore generat filios quoniam facit aliquem peccare et facere contra mandatum dei. talis est filius dyaboli. Verbi gratia. quoniam ponis in corde tuo ut induar sic ut talis. uel que habeas officiu uille etc. puocando te ad superbia. et tu consentis sibi contra mandatum dei que precepit tibi humilitatem. Idem de auaricia. Idem de luxuria. Idem de ira. et tu consentis contra obedientiam facis. filius es dyaboli. Talibus dicit christus. Uos ex parte dyabolo estis. et desideria patris uestri uultis facere. Ioh. viij. Iohannes sequuntur demones. Filij dyaboli habent fratres. Qui mollis est. id est negligens. et dissolutus in ope suo. frater est sua opa dissipatis. id est demonis. Proverb. xvij. Cuius conditio est que si facit aut dicit aliquid de genere bonorum semper illud reuertetur in malum. Nota de illo heremita cui demon apparebat in forma boni angeli. Surge ad laudandum deum. et aliquoties portabat sibi lumen. Aliquand dicebat sibi. Talis nauis submersa est

ora patib q̄ sunt in purgatorio. ⁊ filia. intā
tū q̄ ille firmis credebatur ip̄m angelū bonū.
q̄ nō nisi bona sibi dicebat. Semel aut̄ ostē
dit sibi visionē. q̄ videbat celū apertū supe/
ri⁹ ⁊ infernū inferi⁹ dicēs sibi. Nisi efficiaris
iude⁹ nō poteris celū intrare. imo ad infernū
oportet te descēdere. Prop̄ qd̄ ille fuit effe/
ctus iude⁹. ⁊ consequēter damnat⁹ fuit. Ecce
ql̄iter dissipauit bona q̄ p̄us fecerat. Idē de
istis q̄ recurrūt ad demones vt inueniāt qd̄
pdiderūt. Et si forte inueniūt tñ ex alia pte
perdūt animā. Itē p̄ sanitate recuperanda
recurrūt quidā ad demones. qd̄ faciēdo p/
dūt animā. Ecce quare dicit. qui mollis ⁊ c.
Moraliter. Dic̄ p̄tra diuinos ⁊ sortilegos.
⁊ caueatis ne recurratis ad eos. sed ad xp̄m
dominū. Prop̄ter h̄ dicebat p̄pheta. Unus/
q̄sq̄ in om̄i fratre suo nō habeat fiducia. q̄a
omnis frater supplantans supplantabit. Nie/
remie. ii. Dico quarto q̄ est alia fraterni/
tas. s. angelicalis. q̄ venit p̄ amicitia. Quē/
admodū d̄ de duob⁹ amicis simul stantib⁹
comedētib⁹ ambulātib⁹ ⁊ c. frēs sunt. Nunq̄
fuit tanta amicitia inter aliq̄s duos amicos
sicut est sanctorū angelorū ad nos. intantū q̄
q̄n̄ mulier debet parere. deus vocat vnū an/
gelū cui cōmittit illā creaturā. de quo ange/
lus regratiatur deo. Et statim descēdit ⁊ homi/
nē in suā custodiā recipit. De q̄ materia vid̄
sanctū Tho. i. pte. q. cxiij. arti. v. Auctas. ps.
xc. Angelis suis mādauit de te. vt custodiāt
te in oib⁹ vñs tuis. Unde dicit Hiero. Ma/
gna est dignitas aīaz vt vnaqueq̄ ab ortu
natiuitatis habeat angelū ad custodiā depu/
ratū. et nunq̄ dimittit creaturā vsq̄ morit̄.
De h̄ vide sanctū Tho. i. pte. q. cxiij. arti. vi.
vbi dicit q̄ angel⁹ custos nunq̄ totalit̄ dimit/
tit hoīez. s. ad aliqd̄ interdū eū dimittit. put/
sc̄z nō impedit q̄n̄ subdat alicui tribulationi
vel etiā q̄n̄ cadat in peccatū p̄m ordinē diui/
norū iudicioz. Idez dicit in solutiōe ad tertiū
argumentū eiusdē. vi. articuli. q̄ angelus et
si interdū derelinquat hominē loco. non tñ
derelinquit eum q̄ntum ad effectū custodie.
quia etiā cum est in celo cognoscit qd̄ circa
hominē agat. neq̄ indiget mora t̄pis ad mo/
tum localē. sed statim potest adesse. Modo
cogita q̄n̄ facis aliquod peccatū qd̄ dicit an/
gelus. O proditor ⁊ c. Ideo Bern̄. Noli pre/
sente angelo facere qd̄ me p̄ntē facere nō au/
deres. q̄ nec furtū. nec luxuriā ⁊ c. De isto
fratre dicit scriptura. Frater. s. homo q̄ ad/

suauit̄ a fratre. s. angelo. quasi ciuitas firma.
Prouer. xvij. Ciuitas em̄ fortis ⁊ firma ha/
bet septē cōditiones. Prima q̄ sit alta. Istā
cōditionē dat angel⁹ custos. q̄ eleuat men/
tem ad deū. ad desiderandū celestia. Reuer/
sus ē angel⁹ q̄ loq̄bat in me suscitauit me. q̄si
virū q̄ suscitatur a somno suo. Zach. iij. Se/
cūda q̄ sit murata. Hoc facit angel⁹ q̄n̄ indu/
cit ad obseruatiā decē p̄ceptoz. Dicant bre/
uiter p̄cepta. q̄ muri sunt aīe. turrez sūt v̄tu/
tes. Tertia q̄ habeat fortalicia. et h̄ p̄ ob/
seruatiā p̄silioz euāgelij. Quarta q̄ habe/
at fossatū. hoc idē dat angel⁹ q̄n̄ inducit ad
humilitatē vel ad cogitandū penas inferni.

Quinta q̄ habeat escas. Hanc p̄ditionem
etiā dat angel⁹ inducēdo custodiū ad audi/
endū missas. sermones. p̄fitendū ⁊ cōmuni/
candū ⁊ c. Sexta q̄ habeat arma ⁊ c. Ar/
ma sūt oīones. ieiunia. elemosyne. ⁊ opa pe/
nitētia. Septima q̄ habeat bellatores
q̄ sūt opa misericōdie. Et q̄ ista septē habem⁹ a
bono angelo inductiue. iō d̄ ciuitas firma.
Moralit̄ instruimur h̄. vt ql̄ibet suo angelo
faciat aliquā oīonē. Sic ql̄ibet v̄m recipit
aliquē sanctū v̄l sanctā in aduocatū. q̄ forte
et v̄is pctis modicū curat de vob. iō ange/
lo q̄ p̄tinue curat de vobis ē fīda oīo ql̄ibz
mane et sero genib⁹ stetit dicēdo. Angele q̄
me⁹ es custos pietate supna. De tibi cōmis/
sum salua. defende. ⁊ gubernā. Amē. Di/
co q̄ q̄nta fraternitas est diuinalis. q̄ venit p̄
misericordiā. Et ista est oīb⁹ alijs melior. q̄a
de⁹ creator oīm fact⁹ est frater noster in bñ/
dicta incarnatione. filis nobis fact⁹. Caro
em̄ ⁊ frater noster est. Ben̄. xxxvij. Ideo dicit
ap̄tus. Qui sanctificat. s. p̄ baptismū ⁊ peni/
tentiā ⁊ qui sanctificat ex vno omnes. Pro/
pter quā causaz nō p̄fundit frēs eos vocari
dicēs. Nūciabo nomē tuū fratrib⁹ meis. ad
Heb. ij. Jō sciens salomon spū p̄pheticē q̄ si/
li⁹ dei debebat incarnari et nasci de muliere
⁊ lactari. ac si tam ip̄m videret p̄sentialit̄ di/
cebat sibi. Quis mihi det te frēm meū sugē/
tē vbera m̄ris mee. vt inueniā te solum foris
⁊ deosculer te. ⁊ iā me nemo despiciat. Appre/
hendā te ⁊ ducā te i domū matris mee. ⁊ i cu/
biculū genitricis mee ⁊ c. Cantic. viij. Ideo
ap̄tus. Quos p̄sciuit. s. de⁹ p̄ et p̄destinauit
p̄formes fieri imaginis filij sui vt sit ip̄e pri/
mogenit⁹ i multis fratrib⁹. ad Ro. viij. Mo/
raliter faciam⁹ q̄ sicut sum⁹ frēs xp̄i i hac vi/
ta. sim⁹ etiā fratres sui. in gloria. Deo gr̄as.

In octava corporis xpi vel infra octava
nas Sermo.

Accipite et manducate

ate h est corp^o meū zc. Verbu istd
habet textualit. j. ad Cor. xj. z offi
clat in epla bodierna. Scitis hodie e octa
ua corporis xpi z sancta mat ecclia facit totuz
officiū vt in die. Jō d isto sancto sacramēto
altaris volo vobis declarare aliqs magnas
vtilitates. q̄s ex eo hēm^o ad puocandū cor
da v̄za ad deuotionē. Sed pmo salutē h̄go
maria. Sanctū sacrificiū altaris d̄z eucha
ristia grece. ab eu qd est bonū. et charis gr̄a.
quasi bona gr̄a. qz multas z innumerabiles
gratias z vtilitates habem^o ex ipso sacramē
to pl^o q̄s ab alijs sacramētis. Et amore vestri
mō dicā q̄nq̄ vtilitates p̄ncipales.

Est em̄ viaticum spūale.

Dedicamentū vniuersale.

Sacrificiū indulgentiale.

Sacramentū p̄ncipale.

Societas celestialis.

In his ostendit vtilitas. Ideo dicit thema.
Accipite et manducate. hoc est corp^o meū zc.

Dico pmo q̄ eucharistia v̄l hostia p̄secre
ta est viaticū spūale. Sic est q̄ nulla creatu
ra viuēs siue sit corpalis siue spūalis poterit
diu durare i esse siue viuere sine cibo. De cre
aturis corp^o palib^o rō est natural. qz calor p̄su
mit humidū radicale. vt dicūt phisici. Sic
em̄ aq̄ ad ignis calozē p̄sumit z deficit. Ita ē
de hūiditate corp^o palis in q̄ vita consistit. calozē
p̄sumit z deficit. nisi addat hūiditas come
dendoz bibēdo. z cōiter i meridie mag^o appe
tim^o cibū et potū. qz maior ē caloz interior et
exterior. Itē de angelis q̄ sūt creature z sube
pure spūales. dico q̄ etiā nō p̄nt viuere sine
cibo. Rō. qz null^o eoz habet vitā z duratōez
a se. Jō de mēsa dei q̄ est essentia diuina reci
piūt escas q̄ nō p̄nt dici nec cogitari. z de ill^o
viuūt. Auēras. Dixit angel^o raphael Thob.
xj. Fiat ḡratio. Si creature pure corpales
vt iumēta. z pure spūales. vt angeli. indigēt
cibis vt dictū ē. Quid dicem^o de hoie q̄ h̄z
vtrūq̄. Est em̄ corp^o palis. q̄stū ad corp^o. z spi
ritualis q̄stū ad aiaz. s̄l̄is angelis. Ergo in

diget duob^o cibis. s. cibo corp^o palis ad sustēta
tionē corp^o palis. z cibo spūali ad sustentationē
anime. Ideo statim postq̄ de^o creauit Adā
et Eua puidit eis de escis corp^o palib^o. dicens
eis. Ecce dedi vob omne herbā afferentem
semē sup terrā. z vniuersa ligna. s. fructifera.
q̄ h̄nt in semetip̄is sementē gener^o sui. vt sine
vob in escā. Gen. j. Ita q̄a p̄ncipio z bñ per
mille z q̄ngentos annos post. solū comede
bāt fruct^o gentes. z bibebāt aquā. z illa tunc
dabāt maiorē fortitudinē q̄ modo capones
galline z vinū zc. Dein post diluuiū. qd mul
tū deteriorauit arbores. plantas. et aquam.
ita q̄ pdiderūt magnā partē fructus. videns
de^o q̄ fruct^o et aqua nō eēt cib^o ad sustentā
dū naturā hūanā cōcessit licentiā comedē
di carnes z pisces dicēs. Om̄s pisces maris
manui v̄re traditi sunt. z omne qd mouet et
viuit erit vobis in cibū. Gen. ix. Et cōcessit
licentiā bibendi vinū. Et tunc Noe incepit
exercere terrā. z plātauit vineā. Deinde ve
nit sp̄s moysi in q̄ de^o de cūctis mōi popu
lis elegerat iudeos. de q̄ p̄plo debebat nasci
fili^o dei fm̄ humanitatē. z tūc de^o restringit
escas illi p̄plo. vt p̄z Leuit. xj. P̄cipiēs eis
ne comederēt aial qd nō ruminat nec diui
dit vngulā. Ideo nō comedūt porcū. qz licz
diuidat vngulā. nō tñ ruminat. Idem de le
pore. Itē de volucrib^o p̄cepit eis ne comede
rent aquilā. grifonē. falconē. zc. Itē de pisci
bus. q̄ nō comederēt piscē nisi h̄zēt p̄nulas
zc. Ideo nō comedunt anguillā marinā zc.
S̄z quare de^o p̄cepit h̄ iudeis zc. Respōsio
qz de illo p̄plo debebat nasci messias. p̄t qd
de^o fecit vt sit cōiter de filio regis. qz ei^o nu
trici dan^o certe esce de cōsilio medicoz. non
amore sui. s̄z filij regis. vt sit bñ cōplexionat^o.
Et p̄cipit nutrici vt abstineat a ceteris cibis
vel escis que sunt male cōplexionis. Ita fe
cit deus de gente iudaica d̄ qua nasciturus
erat fili^o regis. s. xps. voluit de^o vt abstinerēt a
cibis viscosis z male cōplexionis. S̄z ex q̄ si
li^o regis iā nō indiget nutrit. ip̄a pōt come
dere ad libitū q̄cqd vult z placet sibi. Ideo
nos mō nō abstinem^o ab illis escis. qz om̄is
creatura dei bona. z nihil reiiciendū qd cū
gr̄arū actiōe p̄cipit. Sanctificat em̄ p̄ v̄bū
dei z ōionem. j. ad Thimo. iij. Ecce qualif
de^o a p̄ncipio vsq̄ mō puidit nature hūane
de cibis corp^o palib^o fm̄ diuersa rpa. Hoc totū
dicit Dauid i quadā autoritate. Oculi oim̄
in te sperāt dñe. z tu das escā illoz. s. corp^o

7 deo in
m̄

Noch
capit
12

ralē. in tpe oportuno. ps. cxliiij. Tamē nō in
 uenietis q̄ ante aduētū xp̄i de⁹ dederit escā
 seu p̄uisionē sp̄ualē. Corpa em̄ erāt robusta.
 ⁊ aie erāt debiles intantū q̄ oēs cadebant in
 infernum quātūcūq; essent sancte. nō pote
 rāt se tenere q̄n caderēt illuc. De h̄ dō. Quis
 est hō qui uiuet ⁊ nō uidebit mortē. s. corpa/
 lem. eruet animā suā de manu inferi. quasi
 dicat. null⁹. ps. lxxxviij. Quātū iste defectus
 pcederet ppter defectū cibi sp̄ualis. patz dō
 dicente. Esuriētes. s. cibū sp̄ualē. ⁊ sitientes.
 aia eoz i ip̄is defecit. ps. cvj. **S**z uenit xp̄s
 fili⁹ dei q̄ ordinauit cibū sp̄ualē p̄ aiabz. s. hoc
 sanctū sacramētū eucharistie. Nō credat⁹ q̄
 ista esca sit corpalis. nec uadit in stomachū
 p̄ digestiōe. ut dicūt stulti iudei. q̄ h̄mōi cibū
 emittat p̄cessum. Sz est cibū sp̄ualis qui i
 stomacho aie i corpe hūano posita. s. memo
 ria recipit digestiōe igne deuotionis. ⁊ dat
 uitā anime. intantū q̄ q̄n aia exit a corpe nisi
 peccata impediāt secū aiaz ducit ad cetum.
 Ideo dicit sanct⁹ Tho. in. iij. pte. q̄ puer vni⁹
 diei etiā baptisat⁹ nō p̄t h̄re paradīsum nisi cō/
 municet. De hoc uide sanctū Tho. iij. pte. q̄.
 lxxij. ar. iij. quo q̄rit. Utrū sacramētū eucha
 ristie sit de necessitate salutis. Q̄ diceret⁹ uos
 ⁊ quō posset cōmunicare. Nō audire pul
 chra speculationē. quādo uos comedit⁹. so
 lum unū membrū. s. os comedit. et tñ ex illo
 cibo oia membra refocillant⁹ ⁊ fortificantur
 manus ad operandū. pedes ad ambulā
 dū. oculi ad vidēdū. aures ad audiēdū. ⁊ sic
 de alijs p̄tibz tam interioribz q̄ exterioribz.
 Ita tota uniuersalis ecclesia est unū corp⁹.
 Enius caput est xp̄s. oculi doctores. aures
 iudices ⁊ p̄fessores. os sacerdotes. man⁹ mi
 lites q̄ h̄nt defendere. uenter ciues ⁊ merca
 tores. tybie mechanici. pedes q̄ terrā tangūt
 sunt agricultores. Sicut em̄ in vno corpo
 re multa membra habem⁹. oia autē membra
 nō eundē actum habent. ita multi unū cor
 pus sum⁹ in xp̄o. ad Ro. xij. Et sic os come
 dit p̄ omnibz membris. ita sacerdos p̄ oibz
 xp̄ianis sp̄ualiter. Sz oportet ad minus q̄
 quilibet in anno cōmunicet sacramentaliter
 de adultis. v. vel. xij. annoz. ⁊ sup̄. Et quādo
 pueri baptisant⁹ efficiunt⁹ membra corporis
 ecclie. ideo p̄ cōmunicatis habent. **D**o
 raliter. Cogitate qd̄ p̄m̄ est nolle cōicare.
 Si pueri innocētes nō p̄nt saluari sine cō/
 munionē. qd̄ erit de magnis. Ideo multi dā
 nant⁹. q̄ nō cōicant in pasce. Qui in h̄ mū

do nō uult xp̄m recipere cōicando. nūq; a t̄pō
 recipiet in celo. Auēras. Amē. i. secure. amē
 id est. vere dico uobis. nisi manducaueritis
 carnē filij hominis ⁊ biberitis ei⁹ sanguinē nō
 hēbitis uitā in uobis ⁊c. Joh. vj. Nō habe
 bitis uitā. s. gratie in hoc mūdo. nec glie in
 alio. Dico secūdo. q̄ h̄ sacramētū sanctū
 est medicina uniuersalis. nō solū cibū est. sed
 medicina. Pro cui⁹ declaratiōe sciēdū q̄ om
 nes infirmitates corpis ⁊ anime ex cibo ue
 niunt. s. Ade ⁊ Eue. Infirmitates corpis sic
 sunt febres. dolores ⁊c. Infirmitates aie ut
 sunt p̄nitas ad malū ⁊ difficultas ad bonū.
 male cogitatiōes. mala desideria ⁊ peccata.
 oia ista uenerūt ex comestiōe cibi ueriti. quis
 als null⁹ fuisset infirm⁹. nec in corpe nec in
 aia. Iste cibū fuit porta oim maloz. Ideo d̄z
 Mala mali malo. mala contulit oia malo.
 Mala. i. eua. mali. i. ade. malo. i. pomo. con
 tulit omia mala. malo. i. mūdo. Q̄ dixit xp̄s.
 Si tantū scilicet facere dyabol⁹ q̄ de fructu
 durit omē malū. ego ostendā sapiam meā. ⁊
 ordinauit q̄ de fructu faceret medicinā vnō
 ueniret omē bonū. Et fecit se fructū i arbo
 re uite. s. virginis marie. cū d̄z. B̄ndict⁹ fru
 ctus vētris tui. Jō de h̄ cantat ecclia. Hoc
 opus n̄re salutis ordo ⁊c. Cōstruit sic. Ordo
 salutis n̄re posebat h̄ opus. ut ars. i. sapien
 tia xp̄i. artē. s. dyaboli multiformis p̄ditiōis
 falleret. ⁊ medelā. Ecce medicina. ferret in
 de. s. ex fructu. unde hostis leserat. Ideo ista
 b̄ndicta medicina dat sanitatē aiabz illorū q̄
 deuote cōmunicant. Primo dat sanitatē in
 intellectu cōtra errores ⁊ falsas opinionēs
 fidei. In uolūtate cōtra mala desideria. In
 memoria p̄ obliuiones b̄nficioz dei. vel cō
 tra desiderii uindictē. dat etiā sanitatē ori
 ad uitādū mēdacia. falsa iuramēta ⁊c. Da
 nibz ad uitandū furta usuras tact⁹ ⁊c. guttu
 ri p̄tra excessum cibi ⁊ potus. ⁊ generalit̄ oī
 bus mēbris. Itē curat infirmitates corpis
 Nam si infirmus cōmunicat deuote. ⁊ sani
 tas corpis nō sit nociua aie. hoc sacramētū
 dabit sibi sanitatem. als non debet appetere
 sanitatem. Altissimus creauit de terra medi
 cinam. et uir prudens non abhorrebit eam.
 Nonne a ligno indulcata est aq̄ amara. Ad
 agnitiōe hominū uir⁹ illorū. Et dedit ⁊c.
 Eccl. xxxviij. Nota. Altissim⁹ de terra. s. cor
 poris sui. quod est formatū in utero uirginā
 li de terra ab Adam descendere. ⁊ uir sapiēs
 nō abhorrebit eam. Alique medicine dant

ypa b̄
 medicina
 p̄nt
 n̄: uol
 ⁊ mēdā

curat
 infirmitatē

fastidiū z abominatōez vt pillole. Sed pru-
dens medic⁹ coopit ne videat color. nec sen-
tiaſ sapor. z sic infirm⁹ recipit. Ita fecit xp̄s.
Comedere em̄ carnes hoīs valde abomina-
bile est. Jō cooperuit in hostia ne videat zc.
Ita dic̄ altissim⁹ zc. De h̄ vide sc̄m Tho. iij.
pte. q. lxxv. ar. v. vbi d̄t q̄ sensu apparet. facta
p̄secratiōe oīa accidētia panis z vini rema-
nere. qd̄ q̄dez rōnabiliter fit. Et dat tibi tres
rōnes. q̄z p̄ma iā dicta ē. Quia nō est p̄sue-
tū hoīb⁹ s̄z horribile est carnē hoīs comede-
re z sanguinē bibere. p̄ponūſ nobis caro z s̄a
guis sub specieb⁹ illoz q̄ frequēt⁹ iysū hoīs
veniūt. s. panis z vini. Alias duas rōnes ad
idē sanct⁹ Tho. ibi s̄. ponit q̄s videre poter̄
Moralit̄ iā scitis q̄ q̄ debet recipe purgati-
onē p̄us facit dietā z p̄paratoriū cū syrōpo.
Ita q̄ d̄z cōicere p̄mo cōfiteat̄ z seruet dietā
sibi datā a medico aīe. deinde recipiat syrō-
pum dulcē. q̄ sunt deuote oīones. Dulce cēt
militi q̄ quicūq̄z vellet loq̄ posset regi vl̄ pa-
pe. De syrōpo autez recipiunt̄ tria coclearia
cū aqua calida mane z sero. Ita d̄z esse cert⁹
numer⁹ de p̄z nr̄. z Aue maria zc. Aqua ca-
lida sūt lachryme. si de⁹ dat lachrymas. Et
post recipit̄ purgatio. i. corp⁹ xp̄i. Quid hoc
efficaci⁹ sacramento. q̄ purgant̄ pctā. augent̄
f̄tutes et mens oīm sp̄ualiū abūdantia im-
pinguat̄. Dico tertio q̄ est sacrificiū indul-
gentiale. nō solū sacerdoti celebrāti. sed etiā
oīb⁹ missā deuote audientib⁹. Hoc declarat̄
sic. Inuenio q̄ christ⁹ in vita sua dixit duas
missas. vnā secreta. z aliā solēniter in pontifi-
calib⁹ cū ministris. Secrete celebrauit feria
q̄nta in cena d̄ni p̄ntib⁹ apl̄is. tūc em̄ ordina-
uit sacrificiū hoc z cōicauit se. De quo vide
sanctū Tho. iij. p. q. lxxxj. ar. j. z etiā cōmuni-
cauit apl̄os dī. Accipite z comedite. Hoc ē
corpus meū qd̄ p̄ vobis. s. celebrātib⁹. z pro
multis. s. missam audientib⁹. tradet̄ in remis-
sionē peccatoz. Math. xxvj. p̄z quō in missa
secreta dat̄ remissio peccatoz. Secūda mis-
sam celebrauit solēniter in pontificalib⁹ i die
vener̄ sancta. Altare fuit crux. Mitra fuit
corona spinaz. Anuli in manib⁹ fuerūt cla-
ui. Sandalia in pedib⁹ clauī. Casula rubea
de sanguie suo. Bacul⁹ lancea. Latro diaco-
nus a dextris. Subdiacon⁹ latro a sinistr̄.
Acoliti virgo maria z Jōhes euāgelista. Jō
q̄n̄ platus dicit missam solēniter torīdez cōi-
cat z sanctificat seipsum. Ecce qualiter dixit
missam solēnem. qz missam dicere nihil aliū

est q̄s corp⁹ xp̄i sacrificare. Et in missa solēni-
dant̄ indulgētie. z remittūt peccata deuote
audientibus. qz dicit Lucas. Disturba eoz
q̄ siml̄ aderāt ad spectaculū istud. z videbāt
q̄ fiebāt. p̄cutiētes pectora sua reuertebant̄.
Luc. xxiij. Jō dic̄ p̄pha dauid in p̄s. De⁹ de-
ozū d̄ns locut⁹ est. Audi p̄p̄e meus z loquar
israel. z testificabor tibi. deus de⁹ tuus. sed p̄
incarnationē est nr̄. ego sum. Non in sacrifi-
cijs tuis arguā te. s. de peccatis. Rō. Holo-
causta aut̄ tua in p̄spectu meo sūt sp̄. p̄s. xlii.
Moralit̄. Ergo ē missa audiēda deuote in q̄
libet die festiuo z dominico. Que deuote au-
ditur seruat̄ quattuor p̄ditionib⁹. P̄ria q̄
missa audiat̄ ieiuno stomacho. Rō. qz qui h̄z
loqui regi zc. Secūda q̄ sitis in p̄fessioē q̄ p̄
vobis sit. Jōo pulsant̄ campane zc. Tertia
q̄ audiat̄ missam cū silētio Quarta q̄ au-
diat̄ missa cōpleta. Dico quarto q̄ est sa-
cramentū p̄ncipale. Septem sunt sacramē-
ta ecclesie. P̄rimū est baptis̄mus. secundū ē
cōfirmatio. tertiuū penitētia. quartū eucharis-
tia. quicū ordines. sextū matrimoniū. septi-
mū extrema vinctio. znō sunt plura. De oīb⁹
autē sacramentū eucharistie est p̄ncipale. tri-
plici rōne. P̄rima. qz alia sacramēta conti-
nent xp̄m solū figuraliter. z in alijs sacramē-
tis cōtinet̄ quedā virt⁹ instrumētalis parti-
cipata a xp̄o. sed istud continet xp̄m realiter.
vt erat in vtero virginis. et vt est in celo. In
alijs autē figuraliter. Vere tu es de⁹ abscon-
ditus. deus israel saluator. Isa. xlv. De hoc
vide sanctū Tho. in. iij. pte. q. lxxv. ar. iij. quo
querit vtrū sacramentū eucharistie sit potis-
simū inter sacramēta. vbi respōdet q̄ simpli-
citer loquēdo sacramentū eucharistie sit po-
tissimū int̄ alia sacramēta. P̄rimā rōnem iā
tactam ibi ponit zc. Secūda. qz alia sacra-
mēta tribent̄ exteri⁹ p̄ auditū z tactū. sed h̄
interi⁹ recipitur p̄ gustum. Amen amen di-
co vobis nisi manducaueritis. Joh. vj. Ter-
tia. q̄ hoc sacramentum dat virtutem alijs.
Hoc declarat̄ in celo. in quo sunt septē pla-
nete. P̄rimo luna. secūdo mercurius. tertio
venus. quarto sol. quinto mars. sexto iupi-
ter. septimo saturnus. Et sicut sol consistit
in medio. quia in quarto loco. et dat virtu-
tem z claritatem alijs plenetis. ita sacramē-
tū eucharistie in quarto loco cōputat̄. a quo
alia sacramenta recipiūt claritatē z virtutē
z ipa nihil recipit ab alijs. Ideo d̄s. Tron⁹
eius sicut sol in cōspectu meo. Psal. lxxxviii.

Moraliter instrui mur h̄ q̄ sicut x̄ps cōicat
 p̄tē alijs sacramētis. ita z nos de bonis no/
 stris debem⁹ libere cōicare indigētib⁹ p̄ ele/
 mosynas. v̄l mutuādo sine vsura. Tales nū
 q̄s veniūt ad paupertatē. Dō. Junior fui et enī
 senni. z nō vidi iustū derelictū. nec semē ei⁹
 q̄rens panē. ps. xxxvj. Prop̄ h̄ dicebat x̄ps.
 Estote misericordes sic p̄t̄ v̄r̄ celest̄s misericors
 est. Lu. vi. Dico q̄nto q̄ ē societas celestia
 lis. Tres maḡs difficultates h̄z aia ascēdē/
 di z intrandi in celū. P̄ria est h̄. sc̄da in aere.
 tertia i ianua celi. S̄z s̄ ista eucharistia ē tu
 ta ac p̄tuosa societas aiaz. P̄ria ḡ difficul
 tas ē h̄ in exitu aie a corpe. vbi veniūt demo
 nes aiaz spectātes. quātūcunq̄ p̄sona fuerit
 sancta. Virgo maria p̄ singulari gl̄ia obti
 nuit ne ad eā venirēt demones. Et m̄lti cre
 dūt ascēdere q̄ capiunt a demonib⁹. p̄ hoc
 dat cōmunio infirmis. z d̄z viaticū. z tūc de
 mones sentiētes x̄pi p̄ntiā fugiūt. Sc̄da
 difficultas siue piculū ē in aere. vbi remāsit
 maḡ m̄ltitudo demonū. Sūt ibi vt athomi
 in radio solis q̄ custodiūt passū. z multi eua
 dūt p̄mū piculū q̄ capiūt in sc̄do. vt fuit re
 uelatū br̄o Anthonio. S̄z q̄n p̄sona cōica/
 uit demones fugiunt ex x̄pi p̄ntia. z transit.

Tertia difficultas ē apud sanctos ianito
 res celi. q̄z nisi cōicauerit in pascate. z estā in
 infirmitate si habuit oportunitatē q̄z als̄ excu
 sat. claudis̄ sibi ianua. Cū d̄t x̄ps n̄ recepisti
 me. nec ego recipiā te. Amē dico tibi nō in
 trabis ibi. Si at̄ cōicauit recipit̄ cū magno
 honore. De haūctas et p̄phia. Dō. Exurgat
 de⁹ z dissipent̄ inimici ei⁹. z fugiāt q̄ oderūt
 eū a facie ei⁹. q̄ntū ad p̄mū. Sicut deficiit su
 mus deficiant. sic fluit cera a facie ignis. sic
 pereant pctōres a facie ei⁹. q̄ ad sc̄dm. Et iu
 sti epulēnt̄ z exultent in p̄spectu dei. et delectē
 nt̄ i leticia. ps. lxxvj. quo ad tertiū. Ergo
 accipite z māducate hoc.

Dñica secūda post festū trinitatis.

Sermo primus.

Domine factus est
 vt impasti. Luce. xiiij. Sermo erit
 de sc̄o euāgelio h̄ dñice. z habebi
 mus m̄ltas bonas speculatiōes zc̄. In p̄nti
 sermone cogitavi tenere modū edificatoris
 siue mḡoz dom⁹. Qui p̄mo ponūt funda
 mentū firmū z forte. deinde sup̄edificāt edi
 ficiū siue cameras ad quiescendū. Ita intē
 do facere. fundamentū firmū z forte. z q̄d po

nam erit sanctū euāgelium firmū celo z terra.
 De q̄ x̄ps. Celū z t̄ra transibūt. s̄ba aut̄ mea
 nō trāsibūt. Luc. xxi. Quo posito edificabo
 cameras. s. aliq̄s p̄solatiōes. Dicat̄ historia
 euāgelij. De isto fundamēto ap̄ls̄ d̄t. Funda
 mentū aliud nemo p̄t̄ ponere p̄ter illud q̄d
 positū ē ih̄s x̄ps. Glo. i. fides ih̄u x̄pi. j. ad Co
 rinth. iij. Sup̄ h̄ fundamēto volo nūc edifi
 care q̄ttuor cameras q̄ sunt.

Largitas gloriosa.

Charitas gratiosa.

Equitas rigorosa.

Pietas copiosa.

Quib⁹ edificatis poterō dicere. Dñe factū est
 vt impasti. Prima camera ē largitas glo/
 riosa. Ista edificat̄ in isto angulo fundamēti
 cū d̄t. Dō q̄dam fecit cenā magnā z vocauit
 multos. Ista camera h̄z q̄ttuor angulos fm̄
 q̄d q̄ttuor sūt vidēda. P̄rio q̄s ē iste h̄o. sc̄do
 q̄ ē ista cena. tertio q̄re d̄t magna. q̄rto q̄ sūt
 vocati ad istā cenā. Quātū ad p̄mū. iste due
 dictōes. h̄o q̄dā. signāt duas x̄pi subas. Qui
 dā q̄ est dictio infinita illimitata siḡt x̄pi di
 uinitatē indeterminatā sine p̄ncipio z sine fi
 ne infinitā. De q̄ vide sanctū Tho. j. p. q. vij.
 art. j. Dō q̄ est dictio finita z determinatā siḡt
 x̄pi hūanitatē finitā z determinatā. Cū ḡ d̄t.
 h̄o quidā. i. h̄o de⁹. De isto hoīe Diere. xvij.
 fm̄ interp̄. lxx. Dō est z q̄s coḡscet. biblia no
 stra h̄z. P̄rauū est cor hoīs z inscrutabile q̄s
 coḡscet illud. Desc̄do. Ista cena quā h̄o
 x̄ps parauit ē gl̄ia celestis fm̄ q̄d sancti do
 ctōres exponūt. S̄z est h̄ q̄stio. q̄re d̄t cena z
 z nō prandiū. R̄ndeo. q̄z dat̄ in fine diei hui⁹
 vite. Cū dederit dilect̄s suis somnū. ecce he
 reditas dñi inq̄t. ps. cxxvj. De tertio dic̄t
 maḡ. q̄z x̄ps suis fuitozib⁹ dat̄ p̄adiū debile
 s̄z dat̄ bonā cenā. Oppositū facit̄ diabol⁹ q̄ ill̄
 q̄ sibi fuit in pctis dat̄ bonū p̄adiū in hoc
 mūdo q̄ntū de⁹ p̄mittit. s. diuitias z honores
 dignitates z officia z delicias. S̄z post dat̄
 eis malā cenā i inferno. vt p̄z de diuite epu
 lone. qui quotidie epulabat̄ splendide. s̄z in
 inferno habuit z habet malā cenam. q̄z gut
 tam aque quā petebat nō obtinuit. nec obti
 nebit vnq̄s. S̄z x̄ps in h̄ mūdo dat̄ suis ser
 uitorib⁹ debile prandiū vult q̄ abstineant a
 nimio cibo. potu. dormitione. risu. z a mult̄
 delectatiōib⁹. honorib⁹ diuitijs. z q̄ viuāt in
 penitētia dicens. Penitentiā agite. s̄z in alio
 mūdo dat̄ eis optimā cenā. vt p̄z de lazaro
 medico qui habuit malum prandiū hic. sed

de alio mūdo dicit euāgelium. Factū ē ut more
 ref. medic. et portabat ab angel. i sinu abrae
 Lu. xvj. Ubi comedit sp. i mēsa dei de eisdē
 escis. Brūs q. māducat panē in reg. dei. Lu.
 xiiij. De q. rto q. sūt vocati ad istā cenā. q. a
 dicit q. vocauit multos. s. nō noiat eos. Dico
 q. oēs natiōes mūdi vocate sūt. P. rto iudei
 p. xpm q. psonalr. descēdit idu. carne hūana
 et ibat de loco in locū inuitādo iudeos. Si
 dictū fuisset sibi. Dñe q. re venistis. Rñdisset.
 ad iuitādū iudeos et. et miseri iudei noluerūt
 venire. Deīn p. aplos inuitauit oēs natiōes
 David. In oēm trā exiit son. eoz. et i si. et.
 Et hodie inuitant ab illis q. p. dicāt. q. nū.
 cū dei sūt ad inuitādū gentes et hoies. Ecce
 q. re dicit. et vocauit mltos. tam p. se q. p. alios.
 Jō dicebat xps q. n. iuitabat. Venite ad me
 oēs q. laborati et onerati estis et ego reficiā vos
 Math. xj. Moralit. Xps oēs gētes inuitat
 di. Venite ad me oēs et. Nō cogitate si ca
 pite h. ecclie eēt vn. magn. dñs cū mēsa pa
 rata. et de oib. cibis ornata. et iuitare vos di.
 Venite ad me oēs. et ego reficiā vos. Ad aliā
 ptē eēt ali. hō cū ense euaginato di. Venite
 ad me oēs. et ego interficiā vos. Et ad aliā
 ptē ali. cū tacea veneno pleno di. Venite et
 ego inficiā vos. ad quē iretis. Hūqd ad pri
 mū. q. stult. esset q. ad alios iret. Jsta q. tuoz
 nos inuitāt. Qui tenet mēsa. parā ē xps di.
 Venite ad me et ego reficiā vos. Ali. ecōtra
 cū ense peccati ē dyabol. di. Venite ad me
 et. et ego occidā vos. De isto gladio Eccl. xxi
 Quasi rūphea bis acuta ois iniquitas. Tertio
 est caro cū potiōib. mortifer. et venenat. di.
 Venite ad me et ego inficiā vos. Inuitat eū
 ad luxuriā q. videt dulcis. s. infra ē venenū
 peccati. Quarto ē mūd. dicit. Venite et ego
 decipiā vos. recte ut piscator cū esca auari
 cie coopit hamū vsure et. et sūt multi stulti q.
 dimisso xpo vadūt ad dyabolū. Alij ad car
 nē. ut luxuriosi. Alij ad mūdum. ut auari. et
 pauci sūt q. vadūt ad xpm. Jō alijs dimissis
 vadam. ad xpm dulciter nos inuitāt. Du
 plici ei passu veniem. ad eū. s. credēdo et obe
 diēdo. Ecce p. ma camera edificata de largi
 tate gloriosa. q. escatis h. Secda camera ē
 de charitate gratiosa. et edificat sup. h. funda
 mēto. Misit seruū suū hora cene dicere in
 uitaris ut venirēt. q. iā parata sunt oia. Quat
 tuoz angulos h. h. camera. s. m. q. quattuoz
 sunt vidēda. P. rto q. s. est iste seru. Secūdo
 q. est hora cene. Tertio quō parata sunt oia.

Quarto quō nos debem. p. parare ad eūdū.
 De p. mo. Seru. q. mittit est m. gr. Vincēt.
 Dicit de reuelatōne facta sibi a xpo et. Uel
 seru. ē q. libet p. dicator tenēs vitā aplicā. De
 q. Math. xix. Ecce nos reliquim. oia et secu
 ti sum. te. q. istā vitā seruat seru. est xpi. inui
 tās gētes ad cenā glie. Et pōt dicere. In ve
 ritate misit me dñs ad vos ut loquerer i au
 rib. v. r. oia p. ba h. Hier. xxvj. Gregori. in
 omelia hodierna exponit dices. Hūcius iste
 ordo p. dicatoz est. Descēdo. Hora cene ē
 finis h. mūdi de p. pinquo. Lic. em. nesciant
 dies. hebdomada. mēsis. vel ann. determīa
 te. tū possum. dicere erit cito et multū breuē
 Nota ad h. rōem euidentē de hoie sene cen
 tū annoz vel pluriū. q. nec h. mēbrū q. nō
 sit infirmū. nec caput nec manus et. De tali.
 nunqd diceret. q. cito et breuē d. mori. imo
 lic. nō possit dicere cras. vel post cras. de
 termīate. Ita est de mūdo sene et decrepito.
 Jā est em. in vltia etate. Sic etates hois sūt
 septē. s. infantia. puericia. adolescētia. iuuen
 tus. virilitas. senectus. decrepitas. Ita eta
 tes mūdi sūt septē. Prima fuit infantia ab
 Adā vsq. ad Noe. Tūc em. nesciebāt loq. de
 deo. erant ignorātes sine libris. Secūda
 etas fuit puericia. s. a puritate Noe vsq. ad
 Abrahā. Tūc em. p. diluuiū purificatus fuit
 mūdus. Tertia etas fuit adolescētia ab
 Abrahā vsq. ad Moysen. q. tūc mūd. incepit
 crescere et cognitionē dei ex reuelatiōib. pa
 triarchaz. Quarta etas fuit iuuet. a moy
 se vsq. ad David. Tūc em. data fuit lex p. lo
 fm quā inceperūt viuere. Quinta etas fuit
 a david vsq. ad trāsmigrationē babilonis.
 s. virilitas. Tūc em. ipi fuerūt fortes et idola
 et. Sexta fuit senect. a trāsmigratiōe ba
 bylonis vsq. ad xpm. q. iā tūc nō hēbat pote
 statē regiā. Septia ē decrepit. a xpo vsq.
 ad finē mundi. intantū q. iā tota deflectit ad
 terrā. Hoc durauit iāz p. M. cccc. et. xxvij.
 annos et vltra. Itē est infirm. in oib. mēbris
 suis. Mēbra sūt stat. mūdi. Caput et p. nci
 pale mēbrū est stat. p. latoz. pape. cardinaliū
 patriarchaz. archiepiscopoz et. Totum est
 infirmū. q. iam vix inueniet. vnū bonū pla
 tum. vel sunt symoniaci. vel nō intrāt p. por
 tam. vel q. n. sūt intus plus curāt de reddi
 tibus q. de animab. Secūdu mēbrū est
 dominiū tempale. s. impatoz. regū. ducū.
 etiam totū est infirmū. Item aliud mēbrū
 est stat. religiosoz etiam infirmū est intantū

q̄ si hodie veniret beatus Dominicus vel Franciscus Bernardus Benedictus non inueniret religiones suas. Ubi est modo religiosus qui vivit secundum regulam quam vouit etc. Aliud membrum est status clericorum. Ubi inuenies clericum qui deuote officium suum surgendo ad matutinas persoluat et dicat missam ex deuotione etc. Aliud est status matrimonij etiam infirmum est. Si ego dicerem. surgat si est aliquis qui non cognouerit unquam nisi uxorem suam. fortassis pauciurgerent. De mulieribus credo quod se multas que non sunt cognite nisi a suis viris. sed auisetas. ne ego metiar etc. Aliud est continentium qui sunt oportunitate orandi et premissis faciendi. sed etiam hoc membrum est infirmum etc. Aliud est virginum. credo quod sanum sit si tamen fuerit bene custoditum. quod aliter antequam venerunt ad matrimonium pepererunt aliquoties. et nonnulli peccerunt filios suos ad latrinam. vel ad alia loca. Aliud est diuitum. infirmum est per usuram. Aliud est laboratorum. et hoc infirmum est quod non soluunt decimas. nec primitias. nesciunt preces. nec Ave maria. sed bene sciunt iuraciones. Ergo iste mundus senex et putridus est. et in omnibus membris suis infirmus. Lito et bene cito finiet. Iohannes apostolus. Nos sumus in quibus fines seculorum deueniunt. i. ad Cor. x. Ite Filioli mei nouissima hora est. i. Ioh. ij. De tertio. Iam parata sunt omnia necessaria ad redemptionem et glorificationem in ordinibus angelorum. Et quod pauit. Ihesus Christus qui dixit. Vado parare vobis locum. Et si abiero et proparauero vobis locum. itez venio. scilicet ad iudicium. et accipiam vos ad meipsum. ut vbi ego sum et vos sitis. Ioh. xiiij. De quarto restat quod ut paremus nos. Quod si rex esset. et inuitallet nos ad nuptias sui primogeniti. quilibet homo pararet se etc. Ita omnes sumus inuitali ad nuptias Christi. Iohannes dimissis vestibus pectorum induamur vestibus virtutum. dimittat vestis vana de superbia. et induite vestem humilitatis. Et tu auare depone vestem auaricie turpez. et recipe vestem misericordie et liberalitatis. luxuriosus deponit vestem lutosa luxurie recipiat vestem albam castitatis. Inuidus deponit vestem nigra dolorem. quod inuidia non est nisi tristitia et dolor de bono. primi recipiat vestem amicitie et caritatis. quod vestis de dolore non est bona in nuptiis. Bulosus dimittat vestem crapulosam et humidam. et recipiat vestem abstinentie seu tepantie. Iracundus dimittat vestem laceratam. et recipiat vestem pacis et bone voluntatis. Accidiosus dimittat vestem accidie et negligencie. et recipiat vestem diligentie. Ex quo Christus pauit nobis omnia paremus nos. Nam dicit dominus. Media nocte venit sponsus et qui patebant intrauerunt cum eo ad nuptias.

Matth. xxv. Tertia camera est de equitate rigorosa. que tangit ibi. Et ceperunt sibi omnes excusare. vsq. Fratres per familias dixit. Nemo viroz illoz qui vocati sunt gustabit cenam meam.

Iste tres excusationes signant tria peccata mortalia. scilicet superbia. auaricia. et luxuria. que impediunt gustum cene celestis glorie etc. Primus excusat se dicens. Villam emi. et necesse habeo etire et videre illam. Rogo te. habe me excusatum. Ecce emptio ville signat peccatum superbie. quia vult esse dominus et habere regimen populi. quod literatibus non minet superbia est. Quod ab initio deus fecit boiorem bestiarum dominum dei. Crescite et multiplicamini et replete terram. et subiicite eam. et dominamini piscibus maris et volatilibus celi. et vniuersis aiantibus que mouentur super terram. Gen. i. Sed non dedit sibi dominus hominum. quod per naturam omnes sumus equales. Iohannes. velle hominibus dominari superbia est. que impedit ne superbia veniat ad cenam paradisi. Hoc similitudinem quam ponit Seneca de muribus. quod si vna se vellet eleuare et alios dominari. vellet ab aliis sibi pedes osculari. de his homo rideret et trufferet. Ita est de illis qui se ingerunt ad dominium vel ad curam et regimen communitatis vel ad prelationem. superbia est et danatio. Multi sunt qui nesciunt regere seipos nec dominum suam. et volunt regere communitatem. ac si ille qui nescit regere barcham. vellet regere nauem. que piculum est Iohannes de scriptura. Interdum dominat homo homini in malum suum. Eccl. viij. Iohannes ille excusando se dixit. Villam emi etc. Quod attendite quod stultus fuit ille negociator. quod nondum viderat villam et iam soluit precium. Ex ista ambitione dominandi multi dominant. que deberent fugere et ipsi se ingerunt etc. Secundus excusando se dixit. Iuga bouem emi quoniam et copbare illa. Rogo te. habe me excusatum. Ita erat stultus ut primus emendo quod non vidit. Emptio bouis signat peccatum auaricie. Rō. quod sic bos arado mouet terram. sic et auari tractant frenam. Iohannes auari se loquuntur de terrenis. de nudinis. non solum infra hebdomadam. sed etiam in diebus festiuis quoniam de missa. Nota exemplum de diuite auaro. qui moriendo se dicebat tres solidos et dimidium etc. De istis dicit Dominus in persona Christi. Projicientes me nunc circumdederunt me. scilicet in iudicio. oculos suos statuerunt declinare in terram. ps. cvj. Quinque paria bouis signant quoniam sensus corporales. que paria sunt duo oculi. due aures. Et auari ista quoniam ponunt solum ad terrena. excusant se a putio. et ex hoc impediunt. Propter hoc dicebat Christus. Videte et caute ab omni auaricia. quia non in abundantia cuiusquam vita eius est ex his que possidet. Luce. xij.

Nota. Cauete ab oī auaricia. ḡ a rapia. ḡ ḡ dños. ab vsura collocata. ḡ diuites. a furtis se cretis etiā fructuū. a fraudibz emēdo z vendēdo. ḡ tāgīt mercatores. a retētiōe decie solariorz z bonoz vl' legatorz defūctorz. Ecce qre dī. Cauete ab oī auaricia. Tertius excusando se dixit. Uxorē duxi. iō nō possū venire. Duo pmi dixerūt excusādo se. Rogo te habe me excusatū. S; ille allegat impossibilitatē di. Uxorē duxi zc. Ducere vxorē nō ē peccatū si intētiō sit recta. S; hodie tota intentio frequēter vl' pncipalis intētiō ē ad luxuriā. Sic equus z mul' qbz nō ē intellectu'. Itē qz mō vxores ipediūt viros ne possint ire ad cōniuiū paradisi. Ab initio de' formauit Adā solū sine muliere. deīn dixit de'. Nō est bonū hoiez cē solū. faciā' ei adiutoriū sile sibi Gen. ij. S; si mō h̄ret creare vxorē diceret deus. Bonū est eē hoiez solū. nō faciā' ei destrucitoriū sile sibi. Antiq' paz expēdebāt i nuptijs z i vestimētis s; p̄suabāt dotē zc. Ideo erat adiutoriū viro. s; mō destrucitoriū. qz si ipa portat viro qngētos florenos. amici ei' dicūt. Vos hēatis tot vestes zc. Intm q' illud qd vxor portat z vir hz totū expēdit. Jō si vir ē aduocat' pcurat sibi p falsas aduocationes. notari' p falsas lras. pcurator p falsas pcuratōes. vt possint bñ viuere. Itē mulier trāfacto anno statim petit tunicas novas nec pmittit q̄scere virū. Et paup hō dī intra se. Quid faciā nō possū viuere cū isto diabolo. facit se furē. ingerit se ad officia cōitatis vt ptractet pecunias ciuitatis vel cōitatis. Jō pōt dicere. Uxorē duxi. iō nō possū venire. Ho. de illis duobz iuuenibz q' dixerūt magistro Uincētio. q' hac de cā nolebāt ducere vxores. Qui tenebāt captiuas siue cōcubinas. dicēdo q' meli' erat eis cē in vno pctō mortali de simplici fornicatiōe q̄s in mltis q' mltā pctā pcurrūt aliqñ in mrimonio. Qd patet. Prio de supbia. ppter vana ornāmēta vxoris. z etiā ipoz viroz p̄seqnt. Itē d' auaricia vt sufficerēt ad vanitates. Itē de luxuria. qz qñ nolūt eis puidere de vanitatibz zc. recipiūt amatores alienos z nolūt virtus suis reddere debitū dicēdo. Vos estis nimis luxuriosus. optet vos ire ad alias. Item de inuidia dicēdo. Huncq' fuisistis dign' q' ego essem vxor v̄ra. ossa p̄ris mei tristant. Itē de gula. qz multe volūt bibere d' mane. Itē de ira. qz aliqñtēs viri veniūt tristes de p̄silio vl' negocijs. z vxores q' deberēt eos p̄solari fa-

ciūt turbatōez zc. Idē de accidia. qz dicunt Ego portauit tantū. iō certe nō intrabo coq'nā. habeat ancillā vel captiuā. Ex ista rōne qñ xps fuit interrogat' a iudeis. Si licet homini dimittere vxorē suā q̄cūqz ex cā. Mat. xix. Rñdit q' nō. nisi ex fornicatiōe. qz tūc nō d; eā interficere. s; ad domū p̄ris remittere. nisi ipse etiā fregerit fidē. qz ex h̄ etiā ipa pōt virū dimittere. vel trāseat vnū p alio. Lerte dixerūt discipuli. si ita est causa hois cū vxore. non expedit nubere. Qui dixit illis. Non oēs capiūt s̄bū istud. s; qbz datū est. Ibidē. Sūt cunuchi q' castrauerūt seipos ppter regnū dei. Qui pōt cape capiat zc. Math. xix. Ecce qliter ista tria pctā impediūt multos zc. Jō dixit Jobes. Dñe qd est i mūdo aut est p̄cupiscētia carnis. Ecce pctm luxurie. aut p̄cupiscētia oculoz. ecce pctm auaricie. aut supbia vite. j. Job. ij. Quarta camera est de pietate copiosa. q' edificat in h̄ q' d; p̄ familias dixit suo suo. Exi cito zc. vsqz. i pleas dom' mea. Nota q̄ttuor p̄ditōes misera/biliū p̄sonaz noianf. s. paupes. debiles. ceci. z claudi. Et signāt q̄ttuor p̄ditōes gentiū q' leuiter p̄uertunt z saluant. de qbz dī thema. Dñe factū ē vt impasti. Quia de talibz i pleas dom' paradisi. Primi sūt paupes q' in h̄ mūdo nō h̄nt magnā substantiā. z cum p̄nētia trāseūt simplr. sperātes q' in alio mūdo erūt diuites. Tales qñ vocant. s. in vna p̄dicatiōe statim veniūt parāt se p̄ p̄tritionē. p̄fessionē z satisfactiōē. iniuriarū remissionē. Sec' d' diuitibz q' habēt h̄ magnas diuitias. delicias. z honores. tm̄ delectant in p̄adio h̄ vite q' obliuiscunt p̄randiū paradisi. Recte accidit eis vt falconi q' cū esurit statim ad p̄mā vocationē dñi venit. sed si hz stomachū plenū nō curat venire. Ita recte est de hoibz mūdi paupes statim veniūt. sed diuites dicūt. Anno veniēti vadam. vel in quadragesima sequētī zc. Ideo indignat' dñs mittit sibi lapidez mortis z p̄icit in sterquilinio inferni. Ecce qre dicit. Uoca paupes. Audite frēs mei. Hōne de' elegit paupes in h̄ mūdo. diuites i fide. z heredes regni qd de' sp̄promisit diligētibz se. Jacobi. ij. Itē. Uoca debiles. qz tales libēter veniunt ad deū. sani aut non curant de paradiso. sed de diuitijs. de luxuria zc. Sed quando venit infirmitas. vna febris dolor. cōuertunt ad deū z cōfitent zc. Idem de mulieribz que qñ sunt in p̄speritate nō curant deum. Sed venit vna perla in

oculo vel fractio tybie vel cancer zc. tunc non curat de vanitatibus sed de ecclesia. De h' dauid Multiplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerunt. s. venire ad euz. ps. xv. Item. Uoca cecos. s. ignorates et simplices sine malicia. qz tales vadunt ad paradisu. qz hodie qnro sunt doctiores. tato sunt magis psuptuosi. qz scia inflat. et alios reputat capras. Qn tales veniunt ad smones dicunt itra se. Et qd dicit iste frater. et cu spu traditiōis ponit obieccē et claudūt ianuā ne in eis intret radi⁹ claritatis diuine grē. Simples at q nō hnt oculos scie acqsite nec psuptiōis sed deuote accedūt tales leuiter veniunt ad satisfactōez. Jō legit qz xps curauit vnū cecū a natiuitate. q statiz fuit ouersus. Pharisei aut exprobrabat xpm dicēdo. Et vn est h' q possit cecū curare zc. Quibz dixit xps. Ego in iudiciū in hūc mū dū veni et q nō vidēt videāt. et q vidēt ceci fi ant. Pharisei aut intelligētes q h' diceret de ipis. dixerūt xpo. Nūquid et nos ceci sumus Dixit eis ihs. Si ceci cētis nō haberetis peccatū. nūc vō qz dicitis videm⁹. penā vīm manet. Joh. ix. Quarto vocat claudos. Dicat qd est claudicare. Recte incedūt illi qui qn et aliq iniuria recipiūt tantā indignatiōnē q nolūt ptētari nisi pus vindicauerint se nec alias iniurias remittūt. imo stat erecto collo. Tales nō ad paradisu ascēdūt. sed ad infernū descendūt. Pz me⁹ celestis tradet vos tortoribus si nō remiseritis vnusqz fratri suo de cordibz vris. Math. xviii. Claudus aut si ad modicū et parū spūs stet rect⁹ et indignat⁹ tñ statim hūiliat ad remittendū et pacificandū. qn dē sibi. ppter deū remittatis. De istis quattuor cōditionibz gentiū implet domus paradisi. Domine factū est vt imperasti. Deo gratias.

De eadem dñica. Sermo secundus.

Villam emi. et necesse habeo etire et videre illā. Lu. xiiij. In psenti smone ego intēdo declarare retributionē quā de⁹ facit in alio mūdo aiabz defunctorz de glia vel de pena. sm opa q i h' mūdo fecerūt. Credo q erit materia utilis. s. pus salutē vgo Maria. Pro declaratiōe h' vbi iuxta intellectū allegoricū sciendū q doctrina est in scā theologia cōis et vera. q de⁹ in h' mūdo nō dat retributionē de bonis q facim⁹. nec punitiōz d mal⁹ Qz aut boni nō remunerent in h' mūdo. ad

oculū patet. qz multi viuūt sancte. Et religio si. Et clerici. et qz laici sūt q faciūt multa bona opa. et sic moriunt q in h' mūdo nō habuerūt retributionē. Rō qre nō retribuunt i h' mūdo est. qz seruire deo in bonis opibz ē sanctitas. Ideo Leuitici. xx. Sanctificamini et estote sancti quia ego sanctus sum dñs deus vester. Custodite precepta mea et facite ea. ego dñs qui sanctifico vos. Bona autē hui⁹ mūdi sicut sunt diuitie. honores. dignitates. sanitas. psperitas. et hmoi. sūt vanitates. Hoc determinat sapiens Salomon dicens. Uidi cuncta que fiunt sub sole. et ecce vniuersa vanitas et afflictio spūs. Eccl. i. Cum ergo seruitiū dei sit sanctitas. et bona hui⁹ mūdi vanitas zc. nō competit nec ptinet ad deum p sctitate dare vanitatē. p auro dare lutū. Ista est rō quare deus nō remunerat hic. qz bona hui⁹ mūdi nō sufficiūt ad remunerandū bonos. Item in hoc mūdo nō puniunt mali. imo videtis magnos peccatores. vsurarios. homicidas. lutosos. qui nō dolent de peccatis. nec pfitent. nec cōmunicāt nec habēt fidē firmā in corde. et homo videt q habēt mlra bona. diuitias. honores. et sic moriunt q nullā habuerūt h' punitiōez. Rō est. qz omne pctm mortale factū ē deū est infinite grauitatis. Verbi grā. Magnū pctm esset pcutere pauperē rusticū sed maius eēt pcutere ciuem. maius militē. maius baronem. maius comitē vel ducē. Sed grauius esset pcutere regē vel papā. qz malū seu peccatū grauat sm dignitatē plone. Cum ergo de⁹ sit infinite dignitas et veritatis. qz rex et papa pater et creator omniū. Ideo iniuria q fit ē eū infinite ē grauitatis. Lū g i h' mūdo nulla sit pena infinite duratiōis. Ideo spectat post hāc vitā in alio mūdo punire malos rigorose. De hoc dicit ipemet iudex. Filius hominis ventur⁹ est. s. in iudicio ad dandū retributionē in glis patris sui cū angelis suis. Et tūc reddet vnicuiqz sm opa ei⁹. Math. xvi. Bonis dabit gloriā eternā. malis penā ppetuā. Opera ergo bona vel mala que facim⁹ in hoc mūdo sunt quasi precinz quibz emi⁹ nostra statio ppter qd quilibz potest dicere thema. Villam emi. scz meis operibus. et necesse habeo etire. s. de h' mūdo per mortē. et videre possessiue illam. Patet thema. Tres villas inuenio in alio mūdo sm sanctā scripturā in conditionibz multum diuersas.

Prima ē supius celestialis et glōsa.
 Scda inferi⁹ infernalis et tenebrosa.
 Tertia ē in medio purgatorial⁹ et dolorosa.
 Quelibet istarū emittit opib⁹ diuersimode.
 vñ emptor dicere pot. villā emi rē. Quātū
 ad p̄mā villā. q̄ est sup⁹ celestialis et glōsa.
 Ista ē in celo ita excellēs q̄ si p̄ possibile hō
 possit p̄ fenestrā mittere caput et respicere ei⁹
 pulchritudinē etiā corpālē tāta ē ei⁹ pulchri
 tudo q̄ etiā si nō videret deū nec sc̄tōs. nol
 let comedere nec bibere. De q̄ dicit ap̄tus q̄ eā
 vidit rapit. Ocul⁹ nō vidit. nec aur⁹ audiuit
 nec i cor hoīs ascēdit q̄ p̄panit de⁹ his q̄ dili
 gūt euz. nobis aut̄ reuelauit p̄ sp̄m suū. i. ad
 Cor. ij. Ho. Ocul⁹. s. phoz nō vidit. Phi
 aut̄ oia volūt videre oculo intellect⁹ p̄ demō
 strationē potissimā. S; isto mō nūq̄ potue
 runt videre nisi nouē celos q̄s ip̄i ponūt. qz
 eoz scia p̄ motū hēf. s; qz celū decimū. s. em
 pirreū est immobile. idō ad ip̄m nō ascēderūt.
 Nec auris. s. iudeoz audiuit. qz lex iudeoz
 quā audierūt a moyse solū loquit̄ d̄ isto mū
 do p̄mittēdo solū trena. S; xp̄s debuit loq̄
 de alio m̄doz p̄missiōes celestes facere. Nec
 in cor hoīs. s. agareni ascēdit. q̄nta et q̄lis sit
 gloria br̄oz. S; bñ machomet⁹ posuit i cor
 de agareni gloriā porcorū et asinorū. s. come
 dere et bibere et luxuriari S; nobis xp̄ianis
 reuelauit de⁹ incarnat⁹. De illa villa imo po
 ti⁹ cinitate. multa reuelauit de⁹ d̄. p̄ter qd̄
 dixit. Gloriosa dicta sūt de te cinitas dei. ps
 lxxvj. Nec emittit decē florenis. Jō si vultis
 esse boni mercatores. paretis vos ad emen
 dū. ex q̄ habet̄ p̄tam bono foro. Decē floreni
 sunt decē opa p̄nialia. qz oēs sum⁹ pctōres.
 vel si vis dicere qz decē floreni sunt decē pre
 cepta obfuaāda. dicas s̄m qualitātē audito
 rū. Iuxta illud. Si vis ad vitā ingredi s̄ua
 mādataz. Math. xix. Prīmū opus p̄nie est
 pctōz cognitio. qñ religiosus vel cleric⁹ re
 dit ad se et cogitat vitā malā quā tenuit et cō
 terēs dicit. O miser tot anni sunt qz ego porto
 habitū. et adhuc rē. Idē dicendū ē de cleric⁹
 et laicis. Talis cognitio est q̄si vn⁹ floren⁹ in
 bursa p̄scie. Jō d̄ postq̄ cognouit peccatū
 suū dixit. Ampli⁹ laua me ab iniquitate mea.
 ps. l. rē. Scdm op⁹ p̄nie est cordis cōtritio.
 sic puer q̄ cecidit i luto vidēs se imūdū plo
 rat. Cor p̄tritu et hūiliatū de⁹ nō despicias.
 Tertiu op⁹ p̄nie est p̄positū emēdandi. s. p̄po
 nere magis velle mori q̄ redire ad peccata.
 et p̄positū recedēdi et emēdādi a mala societa

te De isto die xp̄s. Uade. s. cū bono p̄posito.
 et iam ampli⁹ noli peccare. Job. viij. Quar
 tū opus p̄nie est oris p̄fessio. qz corruptio nō
 d̄z int⁹ remanere. s; debem⁹ eā cōprimere vt
 exeat qd̄ dolorosū est. sed ita mūdāz et curāz
 aia in p̄fessioe. Qui absēdit scelera sua non
 diriget. q̄ aut̄ p̄fitef et reliq̄rit ea. misericōdia cō
 sequet̄ rē. Prouer. xxvij. Quātū op⁹ p̄nie est
 corpālis afflictio. castigādo carnē. q̄ totiens
 se facit peccare cū virga p̄nie. Aug⁹. Carnē
 vestrā domate ieiunijs et abstinentijs esce et
 pot⁹ quātū valitudo p̄mittit. Sextū opus
 p̄nie est sp̄ualis ozo. qz ozo corpālis. s. calciā
 do se vel vestiēdo. modicū valet. etiā mulie
 res ornādo se orāt. s; sp̄ualis est optima. co
 gitādo qz xp̄m videt̄ iratū p̄ vos rē. Oportz
 semp orare et nō deficere. Lu. xvij. Nota ibi
 pulchra. semp. i. om̄i manet sero. Septimū
 opus p̄nie est debitoz restitutio. Respiciat̄
 domū taxā et bursam. si ē ibi aliqd̄ de malo
 acq̄sitis bonis et alienis. s. de furto. viura. ra
 pina. calūnia. de ecclia de mortuis. qz reglā
 est iuristarū et etiā theologoz. qz non dimittat̄
 pctm̄ nisi restituat̄ ablatū. xiiij. q. vj. Si res.
 Null⁹ se decipiat dicēdo. Ego dimittā illa
 i testamēto. O stulte. credis qz fili⁹ tu⁹ dili
 gat aiaz tuā pl⁹ q̄ tu. si tibi nō sufficit cor ad
 restituēdū. quō credis qz fili⁹ tuus restituat.
 q̄ nō recepit medietatē. forte nihil restituet.
 si ip̄o faciat restitutionē liberabit aiaz suā. s;
 nō tuā de inferno. qz i vita tua nō habuisti p̄
 positū restituēdi. Jō nō fuisti sine pctō mor
 tali. Octauū opus p̄nie est fame reformatio
 si aliquē diffamat̄ v̄l pctm̄ occultū publica
 stis. restituat̄ sibi famā apud illos apud q̄s
 diffamastis eū. Quia sicut fur q̄ furat̄ bona
 nō pot̄ saluari nisi restituat. sic nec q̄ furatur
 famā. imo maius furtum facit lingua q̄ ma
 nus. Meli⁹ est nomē bonū q̄ diuitie m̄kte.
 Prouer. xxiij. Ideo Aug⁹. Nō pigeat ex ipso
 ore p̄ferre medicamētū vñ facta sūt vulnera
 Nonū opus penitētie est iniuriarū remissio.
 Si habet̄ inimicos parcat̄ eis bono corde
 nō q̄ gratis vindictā. Nec est melius remediū
 ad obtinēdū remissionē pctōz apud deum
 q̄ remittere. Si dimiseritis hoib⁹ pctā eoz
 dimittet vob p̄z v̄ celestis delicta v̄ra. si aut̄
 nō dimiseritis. nec p̄z vester dimittet vob pec
 cata v̄ra. Math. vj. Decimū op⁹ p̄nie ē eu
 charistie cōmunio. Isto mō qñ venietis ad
 portā paradisi portantes istos decē florenos
 in bursa cōscie dicef a xp̄o. Intra in gaudiū

dñi tui. Propt̄ h̄ dicebat x̄ps. P̄niam agite.
 q̄ in his decēpsit. Qui h̄z ista decē p̄t dice
 re. Villā em̄. i. ciuitatē paradisi. Quantū ad
 sc̄dam villā q̄ est inferi⁹ infernalisz tenebro/
 sa. Ista in corde terre cōsistit. plena ē zc̄. igne
 ibi ei cruciat̄ dānat̄. In oībz h̄z p̄ditōes con
 trarias ciuitati. Si vult̄ scire om̄s ei⁹ p̄diti
 ones z dolores. Ecce q̄d dicit̄ de⁹. q̄ vt bon⁹ z
 fidelis mercator nolēs aliquē decipe vt faci
 unt multi mercatores q̄ celāt malas rei v̄di
 te p̄ditōes. dicit̄ clare p̄ditōes illi⁹ ville p̄ os
 Job q̄ dicit̄ illā esse tenebrosam. z opertam
 mortis caligie. terrā miserie z tenebrarū. vbi
 vmbra mortis z null⁹ ordo. s̄z sempitern⁹ hor
 roz inhabitat. Job. x. Septē malas p̄ditōes
 illi⁹ ville enumerat̄. Prima q̄ est terra tene
 brosa. Si dicat̄. Et nūq̄d est ignis ibi. Imo
 ḡ claritas. Dico q̄ ille ignis est flāma in qua
 tñ oēs se vidēt z cognoscūt. S̄z q̄ ille ignis
 nō est clar⁹. Jō zc̄. Secūda p̄ditio est q̄ ē
 terra operta mortis caligine. Hoc d̄z p̄ tāto
 q̄ nō vident̄ deū. licet mō videāt̄ beatos. sed
 tñ ad maiorē penā eoz. vt famelic⁹ videns
 mēsa z ornata. z nō potest inde comedere. do
 let z tristat̄ z in eodē augmentat̄ dolor. Idez
 de damnatis qñ vidēt̄ paulū q̄ fuit superbo.
 dicūt̄ Et q̄s ē ille zc̄. Idē de beato Matheo
 auaro. z de beata Magdalena q̄ fuit luxuri
 osa. Tertia cōditio est. q̄ d̄z terra miserie.
 q̄z omne bonū eis deficit. int̄m q̄ nec guttas
 aque possunt h̄re. Un̄ si omnia bona mūdi
 fierēt p̄ eis nō haberent aliq̄d remediū. imo
 augmentaret̄ eis dolor. Nota exemplū de ca
 ptiuo. cui mittit̄ p̄ciū redemptōis z perditur
 quō dolet̄. Quarta p̄ditio est q̄ est terra te
 nebrarū. quia peccata dicunt̄ tenebre. Apl⁹
 Abijciamus opa tenebrarū. Ad Roma. xij.
 Damnati aut̄ sp̄ sunt in penis z renegāt̄ ma
 ledicunt̄ deum. Fili⁹ insurgit̄ p̄tra patrē di
 cens. Q̄ p̄ditōz. q̄z p̄ te sum damnat⁹. z econ
 tra. vir p̄tra vxorē. zc̄. Quinta cōditio tā
 gitur cū d̄z. vbi vmbra mortis. Et h̄ quantū
 ad tormēta. Hā in h̄ mūdo graua tormēta
 occidūt̄ hoīem. z p̄sequēter cessant̄. s̄z i infer
 no licet grauissima sint tormēta. nō dāt̄ tamē
 eis mortē. q̄z immortales sunt. Jō non dicit̄
 mors s̄z vmbra mortis. Sexta p̄ditio ē q̄
 ibi null⁹ ordo est s̄z p̄fusio. Argumentū in op
 positum. Hā dicit̄ apl⁹. Que a deo sunt. ordi
 nata sunt. Ad Roma. xij. Cū ḡ infernus sit
 opus dei. quō d̄z. vbi null⁹ ordo. Rūdeo q̄ in
 inferno illud q̄d est a deo. ordinatū est. sic sūt

punitiones p̄ctōz. q̄ sunt a deo. s̄z in operib⁹
 damnatoz ibi null⁹ ordo est. Imo q̄to amo
 res fuerūt maiores hic. tāto magis inter eos
 est odiū. Fili⁹ nō est ordinat⁹ erga patrē ip̄m
 honorādo. s̄z vitupando. zc̄. Septima cō
 ditio tāgit̄ ibi cū d̄z. sempitern⁹ horror inhabi
 tat. i. eterna pena de horribili v̄siōe demo
 num. Nota hic miraculū de illo hoīe. cui
 apparuit demon in horribili figura. q̄ cecidit
 quasi mortu⁹. Cū aut̄ fuit ad se reuersus. in
 terrogat̄ q̄d vidisset. Rūdit̄ q̄ demonē in ta
 li figura q̄ cit⁹ vellet trāsire p̄ furnū calidū
 spacij vni⁹ leuce q̄s itez videre illā figurā De
 ista maledicta ciuitate dicit̄ Job. Ve ve. ciui
 tas illa magna babilon. ciuitas illa fortis. q̄
 niam vna hora venit iudiciū tuū. Et negoci
 atores terre flebūt z lugebūt sup̄ illā. Apoca
 lip̄. xvij. Nota. Ve q̄tū ad aīas q̄ sunt iā ibi
 z ve q̄tū ad corpa p̄ iudiciū. Ciuitas illa ba
 bylonis. i. p̄fusionis magna q̄z magne p̄sone
 in dignitatib⁹. diuitijs. z honorib⁹. vadunt il
 luc. q̄z ciuitas celestis paupib⁹ populat̄ z re
 plet̄. Itē itez magna. q̄z in die iudicij tot̄ erūt
 damnati q̄ cōpatue loq̄ndo pauci erunt be
 ati. Iuxta illud. Multi sunt vocati. paucive
 ro electi. Math. xxij. Ista mala vita emitur
 septē solidis. i. septē peccatis capitalib⁹. z ml
 ti emūt̄ illā. licet de eis dixerit̄ malas p̄ditio
 nes h̄z ville. Jō auis̄etis vos ne istud pecca
 tū portetis. zc̄. Prim⁹ solid⁹ q̄ emit̄ est sup
 bia. siue p̄teruia. q̄z nō vult̄ subijci. nec obedi
 re volūtati dei. vt discipul⁹ mḡro. ignorās sa
 pienti. Et h̄ sequit̄ p̄sumptio. vana gl̄a. Pro
 pter h̄ dicit̄ de⁹ p̄ os Thobie. Supbia nūq̄
 in tuo sensu aut̄ in tuo s̄bo dominari p̄mit
 tas. In ip̄a em̄ initiū sumpsit omnis p̄ditio.
 Thob. iij. Secūdus est auaricia. acq̄rē
 do bona terrena iniuste p̄ vsuras. p̄ rapinas
 furta zc̄. Jō x̄pus. Lauete ab omni auaricia
 Luc. xij. Tertius est luxuria. In duobus
 s̄bis dicā vob̄ q̄d est. Vir cū vxore sua fuan
 do modū nō est luxuria. nec faciunt luxuriā.
 q̄ sit peccatū mortale. Sed aliter quōcunq̄
 velis delectationē p̄ illas p̄tes. luxuria est et
 damnatio. Ideo dicit̄ scriptura. Abstineat̄
 vos a fornicatione. vt sciat vnusquisq̄ v̄m
 suum vas possidere in sanctificatione et ho
 nore. non in passione desiderij. sicut z gentes
 que ignorāt̄ deū. i. Thessa. iij. Quart⁹ est
 inuidia. s̄z dolere z tristari de bono alterius
 Mala moneta est. Deponentes igitur oēm
 maliciam z omnē dolū et simulationes. et

Inuidias. z oēs detractiōes sic mō geniti in/
fantes. i. Pe. ij. Quint' est gula. frāgere ie/
iunia ecclie. comedendo z bibendo excessiue
Jō dic' xps. Attēdite vob ne forte grauentur
corda v'ra in crapula z ebrietate. Luce. xxi.

Sext' ira. rancor. mala volūtas. desideri
um vindicte. Sol nō occidat sup iracūdiā
v'ram. Ad Eph. iij. Septima est accidia
que nulli nocet nisi vobis dimittendo bona
q' tenemini facere. vt orōem. missam. p'fessioz
in quadragesima. z cōmunionē in paschate.
Esta mala moneta acq'rit villa inferni Jō
dicit scriptura Ne acq'rat' p'ditionē i opibz
manuū vestraz. Qm' de' nō fecit mortē. nec
letat' in p'ditōe vinoz. Sap. j. Qui stat i his
peccatis. z non vult p'ueri nec facere p'niā
pōt dicere. villā. s. infernalē emi Quātū ad
tertiā villā. q' est in medio. purgatorial' z do
lorosa ē. s. nō est tenebrosa. qz ei' habitatores
hnt claritatē grē dei. nec gloriosa. qz non vi
dent deū. s. est dolorosa. qz ibi est ignis. s. flā/
ma pura. q' stute dei cruciat aias purgādoz
Nō sunt ibi demones. s. tātus est ibi dolor.
q' dicūt doctores sancti q' nulla pena huius
mūdi potest cōparari minime pene purgato
rii. Intantū q' si deus poneret vnam animā
de illis de purgatorio in furno calcis vel vi
tri igniti. reputaret hoc ad grām. qz nō h'et
tantā penā. Si dicat q' est rō q' tāta sit pena.
Rūdeo. qz ibi est violētaz nō volūtaria pen
tentia. Que fit in hoc mūdo est voluntaria.
z de modica p'niā in isto mūdo de' p'tentatur
S; qui nō facit h' volūtarie. faciet in purga
torio coacte Nota similitudinē de patre q'
corrigit duos filios. z vn' humiliter z volun
tarie venit ad patrem. quo facto. promittens
de cetero emendatōnē. pater statim dimittit
virgam p'tentus de humilitate filij. S; ali'
filius recalcitrat z p'tradicit patri. Jō forti
ter verberat. Ita q' in h' mundo humiliat' ad
p'niā. de' est p'tentus. Qui aut' nō vult h' face
re p'niā. fortiter post istam vitam punietur
in purgatorio. P'niā soluet clamādo z plā
gendo dicēs. Deu mihi quia incolat' meus
id est. habitatio. plonget' est. habitauī cū ha
bitantibz cedar. s. in tristitia vel tribulatōe
multum incola. id est. inhabitata fuit anima
mea. ps. cxix. Ista villa emitur non florentis.
nec solidis. sed tribz denarijs minutis. quia
solū peccatis venialibz emit'. Decedens em' i
peccato mortali descendit ad infernū z dam
natus est Nota tria genera pctōz venialium

De istis tribz differētis pctōz venialium dicit
apls. Si q's edificauerit sup fundamentū h'
scz fidei. qz nec iudei nec agareni intrant ibi.
ligna. fenū. stipulā. detrimentū patiet. ipe au
tem salu' erit. sic tñ q'si p' ignē. i. ad Corint. iij.
Nota. ligna fenū stipulā. hec tria significant
tria pctā venialia p'dicta. Lignū qd' difficult
us cōburit q's fenū significat peccata venia/
lia maiora. qz p' talibz multū stant i purgato
rio. Fenū qd' citi' cōburit significat pctā ve/
nialia mediocria Stipula. i. palca. significat
peccata venialia minima. de quibz statim pur
gantur z purificant' trāseundo p' purgatoriu
Respiciatis ergo bursam conscientie z videat
tis qualem monetā portetis vt possitis dice
re. Villam emi. scz paradisi. non inferni. nec
purgatorij. Auertis vos zc. Deo grās.

De eadē dñica Sermo. iij.

Fecit cenā magnā

z vocauit multos. Lu. xiiij. In isto
sermone iuxta materiā quā t'agit the
ma p'positum volo declarare modos q's de'
tenet vocando pctōres ad se z ad bonā vitam
z finaliter ad gl'iam. Credo q' erit bona ma
teria deo acceptabilis z gratiosa. z nobis vti
lis z proficua. S; p'us salutē virgo maria.
Fecit. s. xps cenam magnam. z loquit' d' gl'ia
celesti. z vocauit multos. Sumit h' multos
pro vniuersalitate. quia omēs vocati est' ex
parte dei. Ideo si nō vadamus illuc defect'
est ex parte nostra. Inueni in sacra scriptura
quattuor modos quos tenet xps vocando
peccatores ad se. scz

Per signum certum

Per verbum viuum

Per nuncium verum.

Per scriptum clarum

Omnes q' sunt i paradiso vel erunt sunt vo
cati aliquo istoz modoz. Ideo dicit thema.
Fecit cenā magnā zc. Dico p'mo q' deus
vocat multas p'sonas ad grām suam z bonā
vitā. z finaliter ad eternā gl'am p' signum cer
tum. A simili. sicut quādo pulsant' campāne
hora misse in signū vt gentes veniāt ad mis
sam. vel pulsatio tube apud magnos dños.
est signum certū vocandi milites et scutife
ros ad prandiū. vel pulsatio ad ianuam est si
gnum certū sue vocationis. Ita quādo de'
pulsat ad portam cordis tui vel illius. signū
est q' vocat te vt vadas ad eum. Q' dicet ali'

q̄s. Nunq̄ ego audiri ip̄m vocantē vel pul-
 santē immo videt̄ q̄ nō diligit me. Dicatis
 Nunq̄d vos sensit̄is q̄nq̄ i corde v̄ro cōpun-
 ctiones dicēdo. q̄re nō redis ad deū. tot āni
 sunt q̄ viuis i mala vita vel i mala volūta-
 te. nō fuisse p̄fessus. vidis in luxuria. auaricia
 D miser q̄d erit de te. Rūdebit̄ q̄ sic. Lerte
 isto mō de⁹ pulsat ad cor. dādo cōmonitiōes
 z cōpunctiōes z remorsum p̄scie. Lū sentitis
 istos ictus. q̄z isto mō null⁹ p̄t̄ tāgere cor ni-
 si de⁹. est signū q̄ vocami ab eo. Auētas. Ec-
 ce ego sto ad ostiū z pulso. si q̄s audierit vocē
 meā z aperuerit mibi ianuā. introibo ad illū
 z cenabo cū illo z ipe mecū. Apoc. iij. Hora.
 dī x̄ps. Ecce sto ad ostiū. s. cordis. z pulso. scz
 dādo cōpunctiōes. Q̄n dīc̄ p̄t̄or. D miser. si
 mō in tali statu morior. q̄d erit de aīa meā zc.
 tūc x̄ps pulsar. Si q̄s audierit vocē meā Et⁹
 vox audir̄ q̄n in illis p̄p̄ctionibz hō recipit
 bonū p̄positū p̄fitēdi. remittēdi. restituēdi. et
 volūtatē firmā de cetero cauēdi a peccat̄s Ja-
 nua sibi ap̄it i p̄fessione. tūc em̄ mūdatur ca-
 mera p̄scie. z introibo i illū. s. i cōiōne. q̄a i
 hostia p̄secrata est x̄ps ita se z realit̄ vt est i ce-
 lo. Et cenabo cū illo. s. p̄ gr̄am. z ipe mecū scz
 i fine p̄ gl̄am. De ista vocatōe dicebat Isa.
 Vocauit dñs de⁹ exercituū. in die illa. s. con-
 uersionis p̄t̄oris ad cōpunctiōē. ad fletū. z
 ad plāctū. Isa. xxi. Fecit cenam magnā. zc.
 Dico sc̄do q̄ vocat p̄ v̄bū viuū. ac si ego p̄
 bo viuo vocatē perz zc. Isto mō deus vocat
 nos i p̄dicatōe euāgelica. q̄z v̄bū p̄dicatōis
 bonā doctrinā p̄dicātis. v̄bū dei maḡ est q̄
 p̄dicatōis. Sicut son⁹ fistule pot̄ est sonan-
 tis q̄z fistule. que de se nescit facere sonū Sic
 p̄dicatō nō est nisi fistula q̄ a sp̄s̄etō mouet̄.
 Non etiā vos estis q̄ loq̄mini. sed sp̄s̄ pat̄is
 vestri q̄ loquit̄ in vobis. dixit x̄ps p̄dicatōri-
 bus Math. x. Patet clare q̄ verbū p̄dicato-
 rum est v̄bū viuū dei. Q̄n q̄ p̄dicatō: p̄dicat
 tūc de⁹ vos vocat p̄bo suo viuo. Seruū me-
 um vocauit z nō r̄ndit mibi. ore p̄prio d̄p̄reca-
 bar illum. Job. xix. Jō q̄n vos auditis vnā
 bonā p̄dicatōē i q̄ p̄dicatō: monet vos
 vt dimissis pct̄is redeatis ad bonā vitā. statī
 vos debetis dicere. D de⁹ vocat me volo cō-
 uerti z ire ad eū. S; multis accidit vt Sa-
 muelī puero innocētī hūilī z deuoto. Quem
 heli qui erat vt papa apud nos faciebat dor-
 mire corā archa dei Et de nocte de⁹ vocauit
 eū dicēs. Samuel. q̄ surgēs cucurrit ad be-
 li dicēs. Ecce ego. vocasti em̄ me. zc. Qui di-

xit. Nō vocauit te. Reuerte z dormi. s. Re. iij.
 Lū aut̄ itez sc̄doz tertio vocaret a deo. semp-
 ibat ad heli. Intellexit aut̄ heli q̄ dñs vo ca-
 ret puez zc. Hora historiā q̄stū facit ad p̄posi-
 tum. Ita accidit multis qui vocant a deo. z
 ip̄i vadūt ad heli. Heli em̄ interpretat̄. s. fortis.
 ascendēs. de⁹ me⁹. Q̄n iuuenes vocant a dō
 ip̄i vadūt ad heli dicēdo. Nō ego sū iuuenis
 z fortis. s; q̄n ero senex tūc faciā p̄niam Vos
 vadatis ad heli. s. ad fortē p̄fidēs de iuuetu-
 te. fortitudine. zc. cū t̄n nō sitis certi si hodie l-
 cras vos moriemini. Q̄n dī religioso iuueni
 D quare nō fuatis regulā z cerimonias zc
 Rūdet. Nō sum iuuenis. s; q̄n ero senex zc.
 q̄n nō poterit fuare. Idē de clericis z laicis
 z mulieribz. Pauci iuuenes sunt q̄ vadūt ad
 deū. q̄n vocant vadūt ad heli. s. est. ad fortēz.
 q̄z p̄fidūt de sua iuuetute. z fortitudine. z fre-
 quēter iuuenes ip̄rouise moriunt. z sic vadūt
 ad infernū. Q̄n sunt infirmi. dicūt sui. Nō dī-
 catis sibi q̄ p̄fiteat̄. q̄z posset terreri q̄ zc. sed
 q̄n medic⁹ dī. factū est. faciat̄ ip̄m p̄fiteri. q̄a
 mortu⁹ est. Nō fiet. ita dīc̄ diabol⁹. Q̄n venit
 p̄fessor. facit ip̄m dormire. Et dicūt sui p̄fel-
 sorī. p̄r mō dormit. t̄n redeatis i sero. z tūc
 diabol⁹ facit ip̄m sudare. z dī p̄fessorī. D pat̄
 redeatis cras de mane. q̄z mō sudat. Et i cra-
 stinum q̄n p̄fessor venit querēs de eius statu
 dicūt. p̄r i media nocte mortu⁹ est. Jō cōfi-
 teri statim debetis. z nō p̄fidatis de fortitudi-
 ne. Jō dauid. Fortitudinē meā ad te custo-
 diam zc. Alij vadūt ad heli. s. m̄ qd̄ interpretat̄
 ascendēs. appetētes assensum mundialem i
 honoribz. dignitatibz. diuitijs. zc. Q̄n vocāt
 a deo ip̄i vadūt ad heli. Verbi gr̄a. De⁹ voca-
 uit religiosū i statu religionis. s; ipe q̄d fac.
 vult ascendere. vadit ad studiū vt ascendat
 ad magisteriū. episcopatū. zc. Idem de cleri-
 co qui ponit se i domo magni dñi. zc. Idēz
 de illis qui p̄ vsurā volūt ascendere ad maḡs
 diuitias. omnes vadunt ad heli zc. Alij va-
 dunt ad heli s. m̄ tertiā interpretatiōē. scz de⁹
 meus. vt sunt illi q̄ stulte p̄fidunt de misericor-
 dia dei. q̄z sine p̄nā p̄fidere de dei misericor-
 dia stulticia est. dicēdo. Quare x̄ps fecit tan-
 tam p̄niam. nō p̄ se s; p̄ me. z cū ista p̄fidentia
 vana vadūt ad infernū. Licetū est p̄fidere de
 dō q̄stūcūq̄ homo sit peccatō. si homo vult
 penitēre. s; qui nō vult penitēre. s. nec restitū-
 ere. nec iniurias remittere. talis nō debet de
 dei misericordia p̄fidere. q̄z stulticia eēt Ecce
 quid dīc̄ scriptura. Ne dicas. Miseratio dei

gram. Ecc*i*. iij. Nota. Humilia te in oib*us*.
D*o*m*i*nica tertia. Sermo. ij.

D**I**C peccatores re
cipit z m*a*ducat c*u*m ill*is*. Lu. xv. Nota q*u*od eu*a*ngeliu*m* hodiernu*m* o*n*d*i*t nob*is* q*u*attuor de x*p*o. de q*u*o loquit*ur* thema dic*en*s Sic peccatores recipit. i. x*p*us i*n* sua cura. vt medicus infirmos

Primo q*u*od est m*a*g*is*ter celestiu*m*.
Sec*u*do q*u*od est medicus sp*u*alis
Tertio q*u*od est pastor hu*u*ane nature
Quarto q*u*od est d*o*mus totu*m* vniuersu*m*.

Pri*o* igit*ur* o*n*d*i*t nob*is* i*n* sc*o* eu*a*ngelio. q*u*od ih*u*s e*st* z*et* h*oc* o*n*d*i*t i*n* p*ri*ma clausula. c*u*m d*icit* Erat appropinq*u*antes ad ih*u*m. z*et* Publicani s*un*t publici peccatores. Peccatores s*un*t q*u*o venieb*at* ad deu*m*. s*ed* licet peccatores. secrete peccab*at*. S*ed* voleb*at* x*p*us se q*u*od p*ro*pter sua p*re*dicatores. z*et* h*oc* o*n*d*i*t c*u*m dicit vt audiret illu*m*. Et i*n* h*oc* dico. inu*en*it de eo q*u*od est m*a*g*is*ter celestis. Tres e*st* m*a*g*is*teri fuer*u*t. s*ed* x*p*us s*u*it m*a*g*is*ter celestis. Prim*u*s fuit terrenus. s*ed* moyses q*u*o d*icit* terrenus. q*u*o intellectus p*o*t capere q*u*o docuit. vt c*u*m d*icit* Deut. vi. Audi isrl*el* d*o*mus d*o*mus tuus vnus est diliges d*o*mu*m* deu*m* tuu*m* z*et* o*mn*is ei creata p*ro*cedit q*u*od est vnus. z*et* i*de*o d*icit* terrenus. q*u*o eterna p*ro*mittibat. z*et* nihil celeste. Un*de* Joh. iij. Qui de terra est de terra loq*u*it*ur* Sec*u*nd*u*s m*a*g*is*ter fuit celestis. q*u*o est d*o*co vt de doctore parisiensi vl*l* coloni. X*p*us i*n* celo eternus c*u*m p*ro*ter ex*is*. s*ed* venies i*n* hu*u*ic m*o*do i*n* dur*u*s humanitate i*nc*epit legere secreta magna videlicet q*u*o ille d*o*mus de q*u*o fuerat locus Moysi. esset trin*u*s i*n* p*ro*sonis s*u*e tres p*ro*sones. cum dicit Tres s*un*t q*u*o testimoni*u*m d*at* i*n* celo. p*ro*ter. verbu*m*. z*et* sp*u* sanctus. z*et* hi tres vnu*m* s*un*t. i. Joh. v. It*e*m moyses p*ro*mittit terrena. s*ed* i*n* doctina x*p*i n*o*n inuenietis q*u*o p*ro*mittit terrena. s*ed* t*em*p*or*e modo celestia. Et h*oc* c*u*m d*icit*. Beati paupes sp*u*. q*u*o i*n* ip*so*z est regnu*m* celoz. Math. v. Sic i*nc*ipit nouu*m* testamentu*m*. Qui fecerit voluntatem p*ro*tris mei q*u*o i*n* cel*o* est. i*pe* intrabit i*n* regnu*m* celoz. Mat. vij. It*e*m non ordinabat sacrificiu*m* terreste. vt facieb*at* sacerdotes antiq*u*o. s*ed* i*pe* semetip*ro*p*ri*o i*n* hostia p*ro*secrata. Facta e*st* p*ro*secrati*o*ne z*et* verbis p*ro*secrati*o*nis a sacerdote. placis. est ibi ver*u*m de*u*s z*et* h*oc*. Est e*st* i*n* sacro eucharistie totu*m* x*p*us Na*m* ibi est corp*u*s x*p*i. diuinitas x*p*i. z*et* a*u*ta x*p*i z*et* De q*u*o vide sc*o*m Tho. iij. p. q. lxxvi. ar. j. I*de*o de veteri sacro s*u*e sacrificio d*icit*. No*n* e*st* mibi voluntas i*n* vob*is*. d*icit* d*o*mus exercituu*m* z*et* mun*us* n*o*n suscipia de manu v*ost*ra. Malach. j. Ab ortu e*st* sol vsq*ue* ad occasum magnu*m* est nom*en* meum

i*n* g*en*tib*us*. z*et* i*n* o*mn*i loco sacrificat z*et* offert nom*in*e meo oblatio m*u*da. q*u*o magnu*m* est nom*en* meu*m* i*n* g*en*tib*us* d*icit* d*o*mus exercituu*m*. Et vos polluitis illu*m* i*n* eo q*u*o dicit. Mesa d*omi*n*u*s taminata est. z*et* q*u*o supponit p*ro*ceptibile est c*u*m igne q*u*o illu*m* deuorat. I*de*o d*icit* m*a*g*is*ter celestis. i*de*o dicit illi Hi*is* codemus. Rabbi scim*us* q*u*o a deo venisti m*a*g*is*ter. nemo e*st* m*u* z*et* Joh. iij. Tert*u*s fuit magister infernalis. Rex sup*er* omnes filios sup*er*bie. Et iste venit ad p*ro*filiandu*m* machometu*m*. q*u*o ostendit ei infinita mala. maxie de luxuria. ita q*u*o si n*o*n p*o*t habere mulierem q*u*o habeat v*ir*g*in*e. Et ecce magister infernal*is*. Nota historia de h*oc* Mat*th*e. xxij. de secta saduceoz. q*u*o ex vna p*ro*te erat iudei. z*et* t*em*p*or*e teneb*at* secta sarracenz. quauis adhuc n*o*n essent sarraceni. z*et* accesserit ad x*p*u*m*. faciendo q*u*o stione de muliere q*u*o habuerat septem viros. Quib*us* dicit r*es*pondeo. Errat*ur* nesciendo septuras. neq*ue* stute dei. In resurrectione e*st* n*o*n nubent neq*ue* nubent. I*de*o poterat dicere. Nemo ascendet i*n* celu*m* nisi q*u*o descendit de celo. Joh. iij. Nemo ascendit i*n* celu*m*. s*ed* p*ro*mittendo celestia. s*ed* terrena. I*de*o si terrena d*icit* i*n* vobis. z*et* n*o*n creditis z*et*. z*et* hoc p*ro* Moysen.

Sec*u*do o*n*d*i*t i*n* eu*a*ngelio q*u*o x*p*us est medicus sp*u*alis d*ado* medicina plagis z*et* vulneribus peccoz nostroz. q*u*o o*n*d*i*t c*u*m d*icit*. Scribe z*et* pharisei murmurab*at* dicentes. q*u*o h*oc* peccatores recipit z*et* m*a*ducat c*u*m illis. q*u*o rephendebant iniuste e*st*. Medic*us* e*st* c*u*m q*u*o d*icit* b*at*itare. c*u*m sanis vl*l* c*u*m egris. Nulli dubium q*u*o medic*us* infirmis necessari*us* est. Un*de* Augustin*us* Magn*u*s ad nos venit de celo medic*us*. quia i*n* m*u*do vbiq*ue* iacebat egrot*us*. De h*oc* d*icit*. Sic scz x*p*us peccatores recipit. Qu*o* iste medic*us* curat vulnera. q*u*o scz recipit i*n* sua cura aliqu*o*. Et de h*oc* habet f*o*mo i*n* die cinez. Cum ieiunas. unge caput tuu*m*. z*et* facie tuam laua z*et*. Tertio o*n*d*i*tur i*n* eu*a*ngelio q*u*o x*p*us est pastor humane nature. z*et* h*oc* o*n*d*i*t i*n* sollicitudine ouiaz c*u*m dicit. Erat q*u*o dam h*is* centuz oues. z*et* pdi*dit* vna z*et* dimisit nonagitanoue. Iste pastor est x*p*us q*u*o dicit. Ego sum pastor bon*us*. Joh. x. Tunc pdi*dit* vna ouis. q*u*o vnus homo p*ro*p*ter* peccat*u*m aliq*u*o pdi*dit*. vtputa q*u*o vides vna mulierem quaz cupiscis z*et*. Un*de* maxime s*un*t duo peccat*u*a que faciunt pdere ouem. Primu*m* est iurare enormiter. Sec*u*ndum e*st* lud*u*s t*em*p*or*alioz Per ista duo peccat*u*a pdunt q*u*o plures oues. veniunt ex istis mortalitates z*et* fames. Ideo dicebat Dauid. Erravi sicut ouis q*u*o perijt. z*et* i*de*o q*u*o ouis redit ad ouile. est magnu*m* gaudiu*m* i*n* celo.

Sermo. III.

Quarto oñdit in euāgelio q̄ x̄ps est domi-
nus vniuersal' cū d̄r. Que mulier. vsq; ibi. pe-
nitentiā agite. Ista mulier d̄na decē dragma-
rū est mīa x̄pi Et mīa x̄pi vocat mulier. quia
cōit mulieres h̄nt ḡoz piū z misericordiores
sunt viris. z iō x̄ps cōpat suā mīam mulieri.
Hora decē dragme sunt decē creature in q̄b̄
est imago diuīe bonitat̄. z sunt nouē ordies
anglōz. s. angeli. archangeli zc. z nāfa hūana
z sic in dragma est imago reḡ. sic in istis filr.
Nā de^o nō posuit imaginē suā in aq̄ nec i tra-
nec in aere. s. in creat̄a hūana. S; decia dra-
gma fuit pdica. s. nāfa hūana p̄t p̄m̄ p̄mi ho-
minis. Hora sic fuit sic si tu haberes captiuū
z captiuā. filr om̄s filij essent captiuī. Sic si
milit̄ q̄n adā z eua v̄diderūt se diabolo. ita z
om̄s eoz seq̄ces. Iō mulier. s. misericordia di
accēdit lucernā. s. x̄pm. Nā sic i candela sunt
tria. s. cera. filū. z lux. ita i x̄po sunt tria. s. cera
hūanitat̄. filū aīe sensitiue. z lux diuinitat̄
De ista cādela dic̄ David in ps̄. Quā tu illu-
minas lucernā meā d̄ne. de^o me^o illumina te-
nebras meas. Ista candela euerit domū in
mūdo p̄dicando. ieiunādo. ambulādo. zc. z i
uenit eā in die veneris sancta. iō dic̄ vicinis
suis. i. angelis. creatur̄. zc. Lō gratulamī mi
bi qz inueni ouē quā pdiderā zc.

Dñica tertia Sermo. iij.

Que mulier ha-

q̄ b̄es dragmas decē. Lu. xv. Ser-
mo n̄r erit d̄ sc̄to euāgelio. qd̄ cōti-
net maḡ secreta sacre scripture z mltas bonas
doctrinas notabiles. S; p̄mo salutes virgo
maria. sequit̄. Que mulier zc. In isto euāge-
lio oñdit x̄ps excellere in q̄tuor excellētis si-
ue modis

Primo oñdit vt mḡ celestialis.

Secūdo vt medicus spūalis

Tertio vt pastor virtualis.

Quarto vt d̄ns vniuersalis

De istis excellētis dic̄ thema. Que ml̄er ha-
bens zc. P̄rio oñdit sic mḡ celestial' vt su-
pra. Si em̄ moyses audiēdo v̄ba dei stetit q̄
draginta dieb̄. z totidē noctib̄. in q̄b̄ n̄ mā-
ducauit neq; bibit. q̄to maḡ stare d̄nt q̄ ip̄z
viderūt. z cū ip̄o comederūt z audierūt. quia
erat hō. z erat int̄ eos loquēs z p̄uersans. Ec-
ce quō oñdit mḡ celestis. Et fuit cōpleta p̄-
phetia Isa. l. Erigit mane. mane erigit mibi
aurē vt audiā cū q̄si mḡm. Videt̄ em̄ q̄ ibi
sic nugatio. z t̄m̄ nō est. s. ibi est secretus. erigit

mane. Et duplicat. cui^o rō est. qz nō suffic̄ au-
dire doctrinā x̄pi aure cor̄pali. s. etiā cordia-
li. s. ad credendū z ad obediendū. Hora ma-
ne d̄r in ortu sol̄. q̄n mittit radios suos p̄ vni-
uersam terrā. sic x̄ps q̄ d̄r sol iusticie. Vñ d̄r
gini marie. Ex te ort^o est sol iusticie zc. Item
de^o p̄mittens filiū suū d̄r. Oriet̄ vob̄. i. ad
vtilitatē v̄iam. sol iusticie. q̄ etiuit de vtero
ginis marie. z expādit radios doctrine euā-
gelice. Audiā cū q̄si mḡm Moralit̄ Da-
gna est p̄solatio xp̄ianoz q̄ habuerūt talē ma-
gistr̄ in fide. q̄ nō p̄t mētiri nec falli. iō crede
firmi. Dat. xxij. Scim^o qz verax es z v̄iam
dei i veritate doces. Alie gētes habuerāt do-
ctrinā a pctōrib̄. vt pharisei. z iudei a moyse
qz licet h̄ doctrina sit p̄a. t̄m̄ moyses peccauit
z p̄pter pctā suā nō intravit terrā p̄missionis
S; nō sic est d̄ x̄po q̄ pctm̄ nō fecit. Et sic p̄z
stulticia p̄suptua eoz q̄ secū disputāt. Quō
est possibile q̄ x̄ps sit i hostia p̄secrata. Deus
em̄ pōt totū mundū cōphendere i grano are-
ne. iō n̄b̄l d̄nt dubitare. Nūqd̄ reputaretur
faru^o q̄ ad lumē candele vellet p̄bare novos
floreos ab aliq̄ sibi datos. qz p̄ rot fornellos
transierūt. ponant̄ in bursa qz tal' est stulticia
qz. xij. articuli fidei sunt de auro purificato.
q̄ scz trāsierūt p̄ rot fornellos. s. x̄pi z ap̄lo:uz
corā phariseis disputādo. z tu ad lumē cādē
le tui intellect^o vis examiare. ponas in bursa
p̄scie tue. Inde h̄ Hieronym^o dat p̄siliū oib̄
xp̄ianis. vt q̄libet sciat credo in deū. dicēdo
illud bis i die. videlicet i sero z in mane. sic q̄
facit homagiū regidādo fidē genib̄ flexis. s;
tu posses dicere. D̄ne nescio Credo in deuz
Culpa tua est. tu b̄n̄ scis cantilenas. ideo ad-
discatis z dicat̄. vt d̄r David q̄ fuit an̄ x̄pm̄
p̄ mille annos. z sciebat in sūma istos articu-
los. z dicebat. Credidi stutē f. dei xp̄iane spi-
ritu p̄phie. p̄pter qd̄ locut^o sum David. Et se-
quit̄. Ego aut̄ humiliat^o sum nimis. Nā sic
cādela abscōsa nisi posset respirare statim ex-
tingueret̄. Ita est de nob̄ Fides em̄ ē vt can-
dela accēsa in corde. Vñ d̄r. Quā tu illumi-
nas lucernā meā d̄ne. ne videlicet sim i tene-
bris erroris aut false opionis. Credo q̄ qui-
libet vest̄ h̄z istā cādela i corde. s. nisi respi-
ret dicēdo Credo in deū. mane z sero. extin-
guat̄. Iō mō sunt multi xp̄iani i mūdo noie q̄
nō sunt de facto infideles. z t̄m̄ nō audēt p̄fite-
ri nomē x̄pi. Si p̄fessus fueris i ore tuo d̄nz
ih̄m x̄pm̄. z in corde tuo credideris. salu^o eris
Sequitur Corde creditur ad iusticiam. ore

affessio fit ad salutē. Ro. x. Scđo t'pus
ōndit in euāgelio vt medic' spūal' q' dat curā
z sanitatē plagis nr̄is z morbis pctōz nr̄oz
qđ ōndit ibi. Murmurabāt pharisei zc.

Nota. scriba nō d' ab arte scribēdi. s; a notā
cia sc̄pturē. z idē erat qđ doctor. Et murmu
rabāt s; ipm xp̄m. ipm totalit' p'denando. O
mag' esset cecitas p'denare bonū medicū. q' i
trat hospitale ad visitādū infirmos. Jō rñ/
dit eis xp̄s. Nō est op' sanis medic'. Math
ix. Ecce quō ōndit medic' ad sanādū plagas
z infirmitates ipoz

Moralit'. Videamus
quō dat medicinas plag' pctōz. Dico q' ad
similitudinē medici corp'alis. q' qñ recipit infir
mū facit sanū. Hoc hēt in fmōe i die cinerū.
Et tñ de h' scđo. Dico tertio q' xp̄s ōndit
vt pastor' s'itual'. q' vult fuare oues suas. Qđ
ōndit eū d'. Quis et vob h; centū. zc. Ecce
quō t'ps ōndit se esse pastorē s'itualē. z cōcor
dā p'phā quam dicebat Ezech. xxiij. Ecce
ego ipse req'rā oues meas. z visitabo eas sic
pastor gregē suū i die qñ fuerit i medio ouū
luaz dissipatarū. sic visitabo eas. z liberabo
eas de oib; loc' in q'bz disperse fuerāt i die nu
bis z caliginis. Et educā eas de p'lis z con
gregabo eas de terris. z inducā eas in terrā
suā. z pascā eā in mōtib; israel zc.

Moralit'
ter exemplū z doctrinā hñt h' dñi t'pales z ec
clesiastici. q'stā curam dñt h'c de ouib; corri
gendo ne pereāt

Nota q' sunt q'rtuor pctā
notoria q' sunt i destructiōz ouū. Primū est
sustērare diuios z diuias. qđ est s; reuerētiāz
dei. vt habet p'mo libro Regū de saule. q' ex p'
cepto dei om̄s diuios extirpauit nisi vnam
mulierē phitonīcā. Nota h'istoriam. z sic ipse
fuit vic' in p'lio z fili' ei'. Et postea nullus d'
suo genere regnavit. d'. i. Paral'. x. Mortu'
est saul. zc. Si sciatis aliquam p'nūciētis zc.
Ecce lex dei nō solū medicinal'. sed moralis
Diuin' ei nō solū nocet sibi. s; toti cōitati. q'z
diu sustinet in vna ciuitate ira dei est in illa.
Secundū est blasphemā diuinalis. qz cuz
honore dēm' assumere nomen dei nr̄i. ita q'
null' d; assuescere falsum iuramētū. Vñ ml'
ti nostr; nō solū iurāt false. s; enormit'. sine pe
corp'. siue p' sanguinē. Itē renegāt. s; renega
re dñm suū nō est op' nobiliū

Tales t'pe anti
xp̄i sine magna violētia. zc. Itē blasphemāt
s; deū z s; beatā v'ginē. z s; om̄s sc̄tōs z sc̄tās.
z eis h' adhuc nō sufficit. s; qñ sciūt aliquē iu
rantē instigāt eū vt fori' iuret. z tunc ridēt et
multū delectant

Nota illud qđ habet Le
uitici. xxiij. s; de' moysi. Educ blasphemuz
extra castra. z ponāt om̄s q' audierit man' su
as sup' caput ei'. z lapidet eū vniuersus p'ls
Dico vob q' om̄s debet' clamare s; eū sic cō
tra lupū. z tā null' est q' curat. s; om̄es mō ad
eū p'fugiūt tāq; ad deū. Tertiu' est negligētia
in festiuitatib; obf'uādīs. qz scz mō nō fuāt.
imo ap'unt opatoria. Om̄e t'ps voluit in se
ptem dieb; z de' q' est dñs t'pīs dedit nob' sex
dies ad opandū. z vnū solū sibi retinuit. Vñ
habem' tale a deo p'ceptū. Memēto vt diez
diē sabbati sanctifices. Exo. xx. Sabbatū q'
si req'es. q' fuit i die resurrectiōis. in memoriā
ei' xp̄iani dñt q'escere ab oi' ope fuili. Quar
tū est sustinere ludū satilloz. q' est sons blas
phemie. Jō extirpet. qz est destructio toti' cō
munitat' Nota h'istoriā q' habet in tribus ca
pitulis. iij. Reg. xix. d' rege sennacherib. qz p'
ei' blasphemā occidit eū de'. s; q're h' dñm q'
talia agit digni sūt morte. Ro. i. glosa Augu
stini. Cōsentientes z faciētes pari pena puniē
di sunt

Quarto ōndit t'ps vt dñs vniuer
salis. eū dicit hema. Ecce mu. zc. Nota vt i
pcedēti fmōe q're mia diuina cōparat' mulie
ri. Nota quō xp̄s euertit domū in p'dicatiōe.
qz null' curabat de celo. s; de terra tñ. Xps
em̄ euertit vt despiciat terra. Itē fm̄ leges i
periales solut' z soluta poterāt stare sim. ul. s;
xp̄s euertit p' m'imonū. Itē leges impiales
sustinebat' vsuras z fraudes. s; xp̄s euertit z p'
cepit q' ex mutuo nihil recipiat. Accēdit lu
cernā. i. p' incarnatiōz. z euertit domū. i. p' p're
dicatiōē. z q'rit diligētē in terra p' mortem.
aut i inferno. z venit in domū in ascensione z
vocaui vicinos. i. ordines angl'oz. archan
geloz. pncipatū. dñationū. sicutū. thronoz
potestatū. cherubin. atq; seraphin. z dixit ist;
vicinis. Congratulamini mihi. quia inueni
dra g'mā quā pdiderā. zc.

Dñica q'rtā. Sermo p'm' De euāgelio.

Mote misericor
des sic p'r vester misericors ē. Luce
vi. Hoc p'ns euāgelii hodiernum
est p'dicatiōis s; bñ z doctrina xp̄i in q' ostēdit
singularit' sex s; tutes nob' necessarias

- Prima est misericordia p'timalis
- Secūda amicitia fraternalis
- Tertia patientia virtualis.
- Quarta p'fidentia sup'nalis
- Quinta sapientia diuinalis
- Sexta p'uidencia naturalis.

In istis sex virtutibus et doctrinis stat totum euangelium hodiernum. De prima autem loquitur beatus dicens Estote misericordes sicut pater vester misericors est. qui dicit. recipiatis exemplum et doctrinam a patre vestro celesti. Quia boni filii dicitur esse similes bonis patribus in bonis operibus. Idem dicit Christus iudeis. Si filii abrahe estis. opera abrahe facite. Iohannes viij. Dico primo quod dominus Iesus Christus in sancto euangelio hodierno ostendit unam virtutem que dicitur misericordia proximi. de qua dicitur thema in principio euangelij. Estote misericordes sicut pater vester misericors est. **V**ia dei erga nos est ita magna et copiosa. quod quicquid fecit. quicquid habuit. quicquid est in celo et in terra et in elementis. omnia dat nobis liberaliter. etiam seipsum. Primo dat nobis terram ad habitandum. quia in aqua non possemus vivere. vel in aere ut volucres. Dicitur. Terram autem dedit filiis hominum. Et non dedit illam vacuum sed plenam arboribus et plantis. animalibus. fontibus. torrentibus. montibus. etc. Et totum dedit nobis. quia per se nihil eorum indiget. Secundo dedit nobis aquam ad nauigandum. piscandum. mundandum. etc. Tertio dedit nobis aerem ad respirandum. quia alio non possemus vivere. Item dedit nobis volucres ad seruitium nostrum. Item dedit nobis in refrigerium solis et pluias. Quarto dedit nobis ignem ad calefaciendum et ad preparandum cibaria. Solem ad illuminandum. calefaciendum et fructificandum. Idem de luna et planetis omenes influunt. Quinto dabit nobis celum empyreum. Dicit enim in iudicio vniuersali bonis Venite benedicti patris mei possidete patrum vobis regnum a constitutione mundi. Matth. xxv. Item dabit nobis angelos in custodia. Item dabit nobis semetipsum. Primo dedit animam suam in redemptionem animarum nostrarum. Dat nobis corpus in hostia consecrata ad comendandum. Item dabit nobis diuinitatem in obiectum beatificationis. Nonne videtur vobis si est magna misericordia eius erga nos. Nunquid diceret multum misericors dominus rex et papa. qui omnia sua daret. ita facit deus. Iohannes apostolus Deus qui prestat. id est dat vobis omnia abunde ad fruendum. id est utendum. bene agere. diuites fieri in bonis operibus. ad Thimotheum. vi. Cum ergo deceat filios bonum patrem imitari. propter hoc dicit Christus nobis qui in baptismo facti sumus filii dei. Estote misericordes sicut pater vester misericors est. Si non damus totum. ad minus faciamus partem indigentibus de bonis tam spiritualibus quam temporalibus. Verbi gratia. Si habetis magnam sciendam. detis partem ignorantibus. sibi ostendendo qualiter se debent regere. Idem de deuotione ad indeuotum. et de consilio

ad dubitantem. et sic de alijs. Idem de bonis temporalibus. si habetis panem. vinum. domum. pecunias. vestes. diuidatis cum pauperibus christi. et tunc eritis similes patri vestro. Iohannes dicit scriptura. Estote benigni inuicem. misericordes. donantes inuicem sicut et deus in christo donauit vobis. Estote imitatores dei. sicut filij dei charissimi. et ambulate in dilectione sicut et ipse dilexit vos. ad Epistolam ad Ephesios. iij. et v.

Nota habet de usurarijs qui nolunt dare nec mutare nisi ad usuram. Non sunt filij dei. quia non assimulant patri. etc. Secundo ostendit in euangelio hodierno secunda virtus que est amicitia fraternalis que in hoc consistit ne vnus loquat male de alio ipsius diffamando. vel peccatum eius occultum publicando cum dicitur. Nolite iudicare et non iudicabimini. Nolite condemnare et non condemnabimini. Ista verba non dicuntur iudicibus nec dominis. quia ipsi dicitur et tenent iudicare et condemnare iudice. Sed loquitur generaliter ne ad inuicem faciamus iudicia temeraria. scilicet facta vel dicta aliorum in sinistra parte interpretando. Verbi gratia. si audis aliquid quod possit tam in bonum quam in malum interpretari. si interpretandum est in bonum Item si videtis mulierem loquentem cum clerico. potest interpretari in bonum et malum idem in bonum est interpretandum. etc. Absit. in glo. Sed sunt quedam ita mala de se quod non possunt in bonum interpretari. ut homicidium. furtum. falsum iuramentum. Ista possumus iudicare et condemnare quia de peccatis notorijs possumus iudicare et condemnare. Unde dicit Christus. A fructibus eorum cognoscetis eos. Mat. vij. sed cauetis a iudicijs secretis et incertis. quia regalia dei patris de his iudicare et condemnare. Nota in vitaspatz de fratre iudicate fornicantem secrete. Cui angelus dicit volens ipsum corrigere. Quis peccat plus. qui facit contra castitatem. vel contra caritatem. Respondit quod ille qui facit contra caritatem. et bene. Iohannes dicit ille. Plus peccat tu quam ille. Nota etiam de sancto patre despiciente et iudicante comedente in die ieiunij. Iohannes apostolus Nolite autem tempore iudicare quoad usque veniat dominus qui illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium. etc. Tertia est patientia virtualis vniuersalis ad alterum si sunt nobis iniurie quod remittamur et simus amici. Hoc notat cum dicitur. Dimittite et dimittet vobis. Datur dabitur vobis. Ira odium et impatientia hominum huius mundi stat in duobus locis. scilicet in corde et in ore. In corde empernit odium. ira. rancor. et desiderium vindicte. De hoc dicit Christus. Dimittite scilicet odium cordis. et dimittet vobis. scilicet debitum pene peccatorum. Ratio quia deus non potest vinci nec superari a creatura in bonitate. Si ergo inimicus

iniuriā tibi intulit et tu etiā peccādo iniuriā deo intulisti et maiori iniuria incōpabilit^r deum offendisti. Si igitur habes tantā bonitatem quā peccis inimico tuo. nisi deus peccet tibi videtur vic^o. quod absit. Iō quā tu remittis. et ipse remittit tibi. Et iste est melior mod^o obtinendi remissionē peccatorū remittere inimicis quā alijs. Iō xps in petitiōe. Dimittite nob^{is} debita n^{ra}. Et affligit rōnem. sic et nos dimittim^o debitorib^{us} n^{ris}. In alijs petitiōib^{us} nō assignat rō s^{ed} solā in ista. Et nō dicit. sic oram^{us} vel ieiunamus vel elemosynā dam^{us} vel hospitalia edificam^{us} s^{ed} sic et nos dimittim^o debitorib^{us} n^{ris}. Si quā rā. si ego remitto inimicis et sum in aliq^{uo} alio peccō mortali obtinēdo remissionē peccatorū a deo. Dico quod illa remissio quā vos facitis t^{ibi} placet deo quod impetrabit vob^{is} p^{ro}stritiōz de peccis et de^o nō p^{ro}mittit vos mori i peccō ex^{cept}pter honorē dei remittitis. nō p^{ro}pter p^{ro}ces d^{omi}noz. Als diceret t^{ibi}pus. p^{ro} me^o celestis tradet vos tor^{tor}ib^{us}. Si nō remisertis vnusq^{ue} fratri suo de cordib^{us} v^{ost}ris. Mat. xvij. Secūdo odiū ira et impatiētia p^{ro}sistit i ore. Iō dicit. Date. s. s^{er}u^oz salutatiōis. et dabit^{ur} vobis s^{er}u^oz salutatiōis.

Hora s^{ed} illos quod dicunt p^{ro}fessorib^{us}. Nolo sibi malū. t^{ibi} nō loq^uer ei. Hoc nihil valet. quia os ē signū cordis. Date igitur signū in ore quod dimisitit odiū cordis. Iō multi moriunt sine s^{er}u^oz. quia nō p^{ro}nt p^{ro}fiteri nec facere testamētū. quia auferit s^{er}u^oz p^{ro}ximo. nec t^{ibi}pus loquit eis in porta paradisi. nisi illud. Amen dico vobis. nescio vos. In s^{er}u^oz maxime deficiūt mulieres. Ideo t^{ibi}pus. Si salutaueritis frēs v^{ost}ros t^{ibi}pus. quod ampl^{ius} facitis. Nōne et ethnici s^{er}u^oz faciūt. Estote igitur p^{ro}fecti sicut pater v^{ost}er celestis p^{ro}fectus est. Mat. v.

Quarta virtus est p^{ro}fidētia sup^{er}nal^{is}. Debe^{re} mus em̄ in s^{er}u^oz mūdo p^{ro}fidere de deo. et nobis nihil deficiet. Hoc notat cū dicit. Mensuraz bonā et p^{ro}fertā et coagitatā et sup^{er}fluentē dabit^{ur} in sinū v^{ost}rum. Eadē quippe mēsurā quā mēsi fueritis. s. in hoc mūdo seru^oz deo. remetietur vobis. s. in alio mūdo. Hora cū dicit Eadē mēsurā. nō dicit equali mēsurā. s^{ed} quod glia sit equalis bone vite. s^{ed} dicit eadē. quia inter vitā bonā. misericordiā et opa meritoriaz gliam eternā. nō p^{ro}t inueniri eqlitas. Nam opa nostra bona quācūq^{ue} sint magna etiā merita nihil sunt respectu v^{ost}ri hore glie. Sicut igitur nō potest esse eqlitas int^{er} florenos et denarios. sic nec inter glām dei et opera nostra. Existimo quod nō sunt p^{ro}digne passiones b^{er}o t^{ibi}pus ad futurā glām. que reuelabit in nob

ad Ro. viij. In^{ter} opa n^{ra} et gliam dei non est eqlitas q^untitatis. s^{ed} p^{ro}portionabilitatis. quia quod p^{ro}facit de bono. p^{ro} h^{ab}et de glia. Ecce quare dicit Eadē quippe mēsurā. etc. Hora quod p^{ro} bonis opib^{us} de^o dat quattuor retributiōes. duas in hac vita. et duas in alia vita. et om̄s ponūtur ibi. Mensurā bonā et p^{ro}fertā etc. Prima retributio est bonoz t^{ibi}pus in s^{er}u^oz mūdo cū dicitur Mensurā bonā etc. De^o em̄ p^{ro}uidet suis fuitozib^{us} de oib^{us} necessarijs. Nō dicat religios^{us} vnde habebō vestes. etc. nec cleric^{us} dicat. oportet me v^{ost}dere missas et sac^{ra}. s^{ed} fuites diligēt deo quod p^{ro}uidebit. Et quod mō rā male fuim^{us} domix est quod inuenim^{us} aquā in puteis. Idem d^{omi}nicus laicis quod dicūt. faciā vsuram vt possim viuere Idē de mulierib^{us} quod volūt h^{ab}ere speciales vt p^{ro}uideant etc. Si b^{er}o seruiretis deo quilib^{et} in suo statu de^o p^{ro}videret vobis. Au^{er}tas. Time te d^{omi}nicus om̄s sancti ei^{us}. quia nō est inopia timētib^{us} eū. Diuites eguerūt et esurierūt. inq^uerentes autē d^{omi}nicus nō minuet om̄i bono p^{ro}s. xxxij Time^{re} de^o quia nulla causa fit s^{ed} eius honorē.

Secūda retributio est etiā in hoc mūdo s^{ed} bonoz spūaliū cū dicit. mēsurā p^{ro}fertā dabit^{ur} in sinū vest^{est}z. Confertā. i. plenā. a p^{ro}fero p^{ro}fers. et hec est abundantia bonoz spūaliū in aīa. Nā quod b^{er}o fuit deo nō solū remunerat^{ur} hic in bonis t^{ibi}pus. s^{ed} in spūalib^{us}. dat de^o in anima grām suā p^{ro}solationes multas et illuminationes p^{ro}utres et reuelationes etc. Requie dabit tibi d^{omi}nicus de^o sp^{iritu}. et implebit splendorib^{us} animā tuā. Isa. lviij. Tertia retributio significat euz dicit. mēsurā coagitatā. s. cōpressam.

Ista retributio dat a deo in alio mundo statim quā aīa recedit a corpe. tūc em̄ videt diuinam essentiā. trinitatem p^{ro}sonaz. et hūanitatē. s^{ed} ginē mariā. et āglos et sanctos. De ista dicit scriptura. Justozū anime in manu dei sunt. et nō tāget illos tormentū malicie. Uisū sunt ocul^{is} insipientiū mori. illi autē sunt i pace Sap. iij. Quarta retributio rāgit cum dicit mēsurā sup^{er}fluentes. etc. i. sup^{er}fluentem.

Ista retributio erit in generali iudicio quādo glia aīe redundabit in corpus. sic mō esse substāntiale aīe cōicat corpi. et siml^{iter} faciūt vnā entitatē. que dicitur humanitas. Ita tūc aīa comunicabit corpi gliam suam. quia nō erunt diuerse glie aīe et corpi. s^{ed} vna. Sicut lucerna accensa cōmunicat lumē laterne. ita aīa cōmunicat gliam corpi. Oportet em̄ corruptibile s^{er}u^oz induere incorruptionem. p^{ro}ma Co. xv

Quinta est sapiētia diuinalis quod ostendit

ta virtus
id est a sup^{er}lis

deu^oz lip

Quinta
Papia

(ibi. *Hūq̄d p̄t cec̄ cecū ducere.* *Hōne em̄ ambo in foueā cadūt.* *Hō est discipul̄ sup̄ magi strū.* *p̄fect̄ aut̄ oīs erit si sit sic̄ m̄gr̄ ei.* *Sapia diuina p̄sistit in h̄ q̄ in secretis fidei z sacre sc̄pture eligend̄ est m̄gr̄ vidēs p̄ approbatas sciam. z ducēs z oñdens viā p̄ sanctam vitā.* *In secretis aut̄ fidei q̄libet viator est cec̄. q̄a null̄ sciuit vnq̄ aliq̄d nisi q̄tū xp̄s voluit reuelari. q̄ ab instāti sueceptōis vidit om̄ia secreta dei.* *Hic p̄ error̄ iudeoz q̄ recipiūt ductorem cecū. s. moysen. q̄ nunq̄ in h̄ mūdo vidit deū nisi in raptu.* *Imo dixit sibi de⁹ q̄n petijt p̄ gr̄a q̄ posset eū videre.* *Non videbit me hō z viuet.* *Ero. xxxij.* *Itē p̄ error̄ agare noz. q̄ sequunt̄ cecū machometū.* *Hūq̄d p̄t cec̄ cecū ducere.* *Rō. qz discipul̄ nō ē maior m̄gr̄o. qz si m̄gr̄ cadit. etiā z discipul̄ q̄ eū sequit̄.* *Sol⁹ ḡ xp̄s est m̄gr̄ cui dz̄ credi. et ductor q̄ nūq̄ errauit i via paradisi.* *Ip̄m ḡ debēt om̄s gētes eligere i m̄gr̄m z ductorē.* *Deum nemo vidit vnq̄. vnigenit̄ fil̄ q̄ est i sinu patris ip̄e enarravit. sup̄le secreta fidei.* *Joh. j.* *Que p̄tinent̄ in credo in deū in q̄ sunt. xij. articuli. dicat̄.* *Moralit̄.* *Hūq̄d p̄t cecus cecū ducere.* *Sūt aliq̄ q̄n dñt̄ p̄fiteri scient̄ eligūt p̄fessorē cecū. sic̄ sunt ysurarij. p̄cubinarij. vindicatiui. latrōes. z filēs. dicēdo. si ego p̄fiterer tali q̄ est multū intelligēs non absolueret me. z scient̄ vadūt ad bestia ignorātem nō cognoscentē pctā. z p̄denāt se z venientes ad se. qz nesciūt qd eis debēt iniūgere. ex q̄ zc̄* *Jō ambo in foueā cadūt.* *Lū tñ xp̄s auisando vos dicat̄.* *Sinite illos. s. p̄fessores ignorantes. ceci sunt z duces cecoz. zc̄.* *Dat. xv* *Nota exēplū de illo hoie in oī genere capitaneo armoz q̄ infirm⁹ ex verecūdia vocauit scutifez vt vocaret sibi bonū p̄fessorē sic̄ fecit. q̄ refutato vocauit aliū zc̄.* *Ecce q̄re dz̄.* *Hūq̄d p̄t cec̄ cecū ducere zc̄. s. q̄n sit electiue s̄z q̄n vos creditis q̄ p̄fessor est bon⁹ z sufficiens. z est p̄sumendū q̄ est sufficiens. qz est i veritate m̄gr̄ vel lector vel por. z est oppositum ip̄e sol⁹ dānat̄. z vos estis excusati.* *Sextus p̄tus est puidētia hūana. s. qualit̄ hō se dz̄ gubernare in h̄ mūdo p̄ pctā. maxime cū dicat̄.* *Quid aut̄ vides festucā in oculo fratris tui. trabē aut̄ q̄ in oculo tuo est nō vides. vsq̄ i finem.* *Trabs magna ē pctm̄ mortale magnū vt homicidiū. furtū. sacrilegiū. adulterium. z hm̄oi.* *Dicat̄ de quolibet istoz qd est.* *Itē symonia. ysurā. falsa iuramēta. blasphemie. Festuca aut̄ est pctm̄ veniale. vt pl̄ comedere ex*

bonitate panis vel bibere. nō tñ inebriari. qz tūc esset mor̄. *Ole. nimis ridere vel dormire.* *Et sunt multi q̄ volūt corrigere ista pctā venialia alioz. z nolūt corrigere sua pctā mortalia.* *Jō dz̄ xp̄s. Quid aut̄ vides festu. in zc̄.* *Hoc maxie dz̄ mal̄ iudicibz. dñis. p̄latis. et rectoribz p̄loz siue cōitatibz. magnis pctōribz volētibz corrigere venialia alioz z non mortalia suoz.* *Nota de pirata cui alexāder dedit sniam mort̄. Qui dixit. Ego q̄ tā modico nauigio vitā p̄q̄ro. latro vocor.* *Tu qui cū magna classe mūdū vastas diceris ipator.* *Ita est de multis iudicibz q̄ p̄demnāt puos latrones q̄ pua receperūt. Et ip̄i q̄ pl̄ furant̄ vel p̄ ysurā. rapinā. calūniā. symoniā. dicunt̄ iudices z dñi.* *Jō tali dño dixit xp̄s. Hypocrita en̄ce p̄mū trabē de oculo tuo zc̄. Dz̄ oz do natural̄ puidētie est p̄mo puidere sibi z cōsequēter alijs. Attēde tibi z doctrine. insta in illis. Hoc em̄ faciēs z teip̄m saluū faciēs z eos q̄ te audiūt. j. ad Thimo. iij. Dz̄ cogitare iudex q̄n p̄denāt aliquē intra se dicēs. Miser ego p̄demno istū in tali specie. ego feci peiora. qz si fuisset scitū ego fuisset cōbustus tot anni sunt.* *Jō p̄fitebor p̄mo et post dabo sniam p̄ illū. als grauit̄ peccaret iudex p̄denando aliū in pctō.* *Jō apl̄s p̄latis dominis z iudicibz. Attēdite vobis z vniuerso gregi in quo vos sp̄ssanct⁹ posuit ep̄os regere ecclesiā dei quā acq̄sivit sanguie suo.* *Ego scio qm̄ intrabūt post discessionē meam lupi rapaces in vos nō p̄centes gregi.* *Et ex vobis ipsis erurgēt viri loquētes puer̄sa. vt adducant discipulos post se. propterea vigilate zc̄.* *Actū. xx. c.*

De eadem dñica Sermo. ij.

Alter uester miser
Pricors est. *Luc. vi.* *Thema dat mihi motiū declarādi vob grad⁹ diuine mie q̄s de⁹ oñdit nob.* *Materia erit vtilis zc̄.* *Salutez ḡgo maria zc̄.* *Logitani quō possem vob declarare grad⁹ diuine misericordie erga pctōres.* *Et iueni q̄ david posuit sex grad⁹ diuine mie in duobz s̄sibz psalterij dicēs Miserator z misericors dñs patēs z multū misericors.* *Suavis dñs vniuersis. z miserationes ei⁹ sup̄ om̄ia opa ei⁹. ps. cxliij.* *Ecce q̄re dicit̄ tbema. P̄r uester misericors est zc̄.* *Sunt ḡ sex gradus mie dei.*

Primus est retardatio eterne dānationis ibi. miserator.

Secūdus est ex pte p̄tinuet p̄aliū donatio
nis. ibi. z misericors.

Tertius est supportatio criminalis grauari
onis. ibi. patiens.

Quart^o est remissio culpe ex pte p̄e p̄tritiōis
hic. multū misericors.

Quint^o est relaxatio pene ex pte deuote ora
tionis. hic. suauis

Sext^o est donatio gr̄e ex pte humil^{is} petitōis
hic cū dic. miseratōes ei^o. zc.

Prim^o grad^o tangit ibi. miserator dñs. i. mi
sericordie dator. qz nō statim infert dānatōz
petōri. magna misericordia est ista. Nā postq̄
iudex fecit p̄cessum p̄ aliquē z dedit sniam cō
tra eū. statim fit executio sine mia. Nō sic fac
de^o. s; misericordie expectat. p̄gressus petōz
nrōz etiā fact^o est. z oia petā nrā sunt iā scri
pta in libro scie dei. statim qñ homo facit pec
catū siue corde male cogitādo. siue ore siue
ope male opando. op^o trāsit. z remanet pctm̄
scriptū in libro dei. Quētas dicebat David.
Imp̄fectū meū viderunt oculi tui. z in libro
tuo om̄s. supple. defect^o mei. scribentur. dies
formabunt. z nemo in eis p̄s. cxxxviii. Item
snia est iam data. Nā q̄ peccauerit ip̄a mori
etur. i. morte eterna. Ezech. xviii. Sed ecce
diuina mia. qz cū p̄cessus sit fact^o z snia data
p̄ petōrem. tñ nō statim fit executio. imo expe
ctat diē vnū. mēsem vnū. annos tres. z q̄ttu
or z decē. xx. zc. ad p̄niam. qz si vis p̄uertī. to
tū renocabit. Ecce q̄nta est ei^o mia p̄ q̄t ānos
expectauit te religiosum. q̄t anni sunt q̄ tu i
cepisti peccare. Idē de clericis zc. O si cogi
taueris. quō est magna mia ista. Vultis eam
cognoscere. Dicūt sancti doctores q̄ a p̄nci
pio mūdi de^o creauit innumerabiles angelos
sanctos z bonos oēs. z maior eoz lucifer vo
luit deo eq̄ri. z reuelauit h̄ alijs. z multi de q̄
libet ordine tāq̄s adulatores p̄senserunt sibi.
Ecce pctm̄ eoz. Michael aut nō p̄sensit sibi
imo cōtradixit. z gabriel raphael z alijs boni.
Quot annis credit^o q̄ de^o expectauit anglos
peccātes. Reuera. nō p̄ annū nec p̄ mensem
nec p̄ hebdomadā nec p̄ diē nec p̄ horaz. nec
momētū. s; statim sbito eiecit eos d̄ celoz dāna
uit eternalit̄. intm̄ q̄ nec incarnatio filij dei.
nec ei^o passio aliqd̄. p̄sunt eis. qz irreuocabilit̄
sunt dānati in eternū. Nō cogita hic quāta
est misericordia dei. qz tā nobiles creaturas
z sp̄iales nō expectauit ad p̄niam. Et modo
expectat te supbū. vanū. z pomposum p̄ mul
tos annos ad p̄niam. Idē dicendū est d̄ aua

ro. vsurario. z luxurioso zc. Ecce q̄re d̄r mise
rator dñs. i. misericordie dator. z s̄cordat hie
remias dicēs. Misericordie dñi qz nō sum^o
p̄sumpti. qz nō defecerūt miserationes eius.
Thren. iij. Secūd^o grad^o tangit ibi. Et mi
sericors dñs. Differentia ḡst int̄ miseratoz z
misericordē. qz miserator d̄r eo qz nō statim i
fert dānationē s; spectat ad p̄niam. Et d̄r mi
sericors qz pctōib; nō aufert. puisionē z vi
tam. qz oib; tā iustis q̄ pctōib; p̄uidet. qz eq̄
liter oib; mittit claritatē sol. pluuiam. rorem
Ita dat bladū in cāpo pctōris vt in cāpo iu
sti. nō aufert pctōib; vinū. pecunias. nec do
mū. cū statim post pctm̄ oia deberent p̄dere.
Cogitate q̄nta est ista dei mia. qz si miles vl
scutifer q̄ recipit puisionē z multa bona a re
ge. si facit aliquā p̄ditionē vel inobediētiam
p̄ regē. statim aufert sibi q̄rationē z puisionē
z abijcit eū a domo sua. Nō sic facit de^o nob
inobediētib;. certū est q̄ om̄s sum^o in domo
sua. i. in h̄ mūdo. camere z palatia sunt sup^o i
celo. vbi est de^o cū amicis suis zc. Et cuz tot
petā z gratia faciam^o s; deū. tñ tu vides q̄ nō
statim exp̄llit nos de domo sua. nō aufert. p̄
uisionē. panem. vinū. bona. pecunias. Imo
dat z p̄seruat data. Jō d̄r scriptura. J̄pi supbe
egerūt z indurauerūt ceruices suas z nō au
dierūt mādāta tua. z i iudicijs tuis peccau
erunt z ceruicē suā indurauerūt. i. misericordis
aut tuis plurimis nō fecisti eos i p̄sumptōz
nec dereliq̄sti eos qm̄ de^o miserationuz tu es
Et paulo añ. J̄pi s̄o z p̄res nr̄i supbe egerūt
z indurauerūt ceruices suas z nō audierunt
mādāta tua. z noluerūt audire z nō sūt recoz
dati mirabiliū eoz q̄ feceras eis. zc. Tu aut
de^o p̄picius clemēs z misericors. Heemie. ix.
Nota. ip̄i supbe egerūt zc. Nūqd̄ esset magna
supbia discipuli si insurgeret s; mgr̄m z face
ret oppositū oium illoz q̄ sibi dicunt a mgr̄o.
Tales sum^o nos. Dñs z mgr̄ J̄hs x̄ps osten
dit nobis z p̄cipit q̄ sim^o h̄uiles. z nos sum^o
supbi. p̄p̄osi. zc. P̄cipit q̄ sim^o misericordes
dādo liberalit̄ amore sui. vel mutuando sine
vsura. z nos sum^o fures zc. P̄cipit q̄ simus
casti. qz null^o velle q̄ in tunica sua caderz lu
tum zc. Quare ḡ vis i p̄sona tua lutū luxurie
zc. Et nos facim^o oppositū zc. q̄t luxurie. cor
ruptiōes sūt in mūdo cognate cū cognatis.
zc. Idē de alijs pctis. Ecce q̄re d̄r. J̄pi super
be zc. Tert^o grad^o diuine mie tangit ibi.
patiens dñs. qz supportat criminū grauariōz.
Quātū credit^o vos q̄ sit p̄odus vni^o peccati

mortalis vni⁹ libere v^l vncie zc. Dico q^d si esset possibile q^d vna mortanea ligaret ad collu vni us aie beate i celo no sentirz podus sicut nec vos sentiretis pod⁹ alicui⁹ margarite. Sed si aia vna in celo haberet vnu pctm mortale tantu est podus q^d celu no posset ea sustinere. imo statim caderet in infernu. Pl⁹ ponderat q^d pctm mortale q^d mortanea. Jo dicebat Dauid postq^d peccauit. Iniquitates mee suggresse sunt caput meum. z sic on⁹ graue grauate sut sup me. ps. xxxvij. Quo^d g^o pot fieri q^d vni⁹ peccator q^d bz tot pctm mortali agnissima magna z turpia pot ea portare. si celu no pt vnu peccatu mortale sustinere. Dico q^d nec celuz nec terra nec pctoz possz sustinere pod⁹ vni⁹ pcti mortali. nisi q^d tata est dei mia z eius infinita paciētia q^d ipe manu sua portat z sustinet omnia pctm nra mortalia vel venialia. Jo plan- gendo dicit. Pctm vestra facta sunt mihi molesta. Laboravi sustinēs. Isa. i. Ecce quanta e dei paciētia. Esset magna paciētia regis vel pape q^d portaret puez in brachijs suis q^d darz sibi alapas. nec ppter h^o dimitteret ipm cedere. Maior est dei patia q^d portat nos omnes i manu sua z q^d tidie dam⁹ sibi alapas peccado z no dimittit nos cadere. S; in die iudicij de⁹ retrahet manu suā. z tuc omis pctozes subito cadēt in infernu in corpe z aia pondere pctoz. Jo dic⁹ ppha. Couertim⁹ ad dnm deum vestz. q^d benign⁹ z misericors e. paties z multe misericordie. Jobel. ij. Quilibet scit q^d lem vitā tenet z in q^d bz pctis viuit zc. Quartus grad⁹ tangit ibi. mltu misericors domin⁹ q^d penitēti dimittit culpas i instati. Cū eniz homo petit veniā cū dolore de pctis. z pposito no redeūdi. statim petit z remittit culpas. z recipit in grā sua. z aia remanet purior sole Sic em in ipa exorta luce sol. tenebre expellunt. Derelinquat impi⁹ viā suā z vir iniqu⁹ cogitacōes suas. z reuertat ad dnm. et miserere ei. z ad deū nostrz. qm multus est ad ignoscendū. Isa. lv. Si aliqs in pntia regis occidisset reginā z filios regis. z peccasset cum filiabz regis. Deinde veniret ad petēdū veniam regis. vtz esset rex in mūdo q^d pceret taliz remitteret. Credo q^d no nisi xps. Flā si aliqs interfecisset omis aplos. z peccasset cū oibus mulieribz z crucifixisset xpm. si post cū dolore cordis veniret ad xpm z peteret veniā. statim pceret sibi z recipet eū in grā sua. Si iudas q^d vēdidit xpm petuisset veniā sic despe- rauit. statim peccasset sibi bono corde. Patet

sua mag⁹ mia In q^d cūq^d die ingemuerit pctoz nulli⁹ iniusticie ei⁹ recordabor. Ezech. xviij. sm. lxx. Quint⁹ gradus tangit ibi. Suavis domin⁹ vniuersis. q^d no solu dimittit penitenti culpas. imo rogati relaxat penas. Dicunt scilicet doctores theologi q^d q^dlibet pctoz mortali tenet hō facere septē annos pniā in h^o mūdo. Ro. q^d i q^dlibet pctoz mortali hō facit 7 septēz dona spūs sancti. alia restat pena i purgatorio Verbi grā. Si tu recurristi ad diuios zc. licet de h^o sis confessus z absolut⁹. tū optz te septē annos facere pniā i h^o mūdo p q^dlibet vice q^d recurristi. Itē q^dlibet iuramēto falso enormi vel blasphemia. Itē q^d no audit missaz cōpletam in die dñica. mortali peccat Itē q^d frangit festa. Itē q^d no honorat parentes zc. Pro q^dlibet vice tenet septē annos d penitētia. Est forte h^o aliqs q^d tenet mille annis d penitētia z plus. z tādū no viuet bene. nec mūdos forte tantū durabit S; ecce misericordia dei quāta est. q^d si in orōne quā facitis quolibet mane z sero cogitando quō d; fieri scz q^d videtis xpm in cathedra iratū contra vos zc debetis dicere. Pr⁹ nr. Itē de Aue Maria. ad virginē mariā. Si deuote vos oratis dicit de⁹. de illis mille annis pnie ego dimitto tibi decē vel centū vel totū. Hoc oñdit manifeste Math. xviij. de seruo debitore decē milia talentoz. cui dicit. Serue neq^d omne debitum dimisi tibi. qm rogasti me. Ergo videte qm suavis est dñs. beatus vir q^d sperat in eo. ps. xxxij. Pr⁹ v⁹ misericors e. Sext⁹ gradus tangit ibi. z miseratōes ei⁹ sup oia opa ei⁹. q^d petenti pferit grās. no solu aut penitēti remittit culpas. z rogati relaxat penas. imo z petenti pferit nisi aie sint nociue. Quia sicut vos filio febricitati vestro fruct⁹ petenti non daretis sibi. licet cū lachrymis peteret. q^d noceret sibi. sed daretis sibi meliora z vtiliora. s. zuc- caroz rosaz v^l alia bona. Ita de⁹ filijs suis dat eis q^d est magis vtile z pficiuuz. Multi petunt pecunias. z no datur eis. quia scit deus q^d essent eis damnose. Itē de infirmo q^d petit sanitatē. zc. s; si grā quā petit sit eis bona z pficiua. statim de⁹ pcedit. Ecce q^dta dei mia. Declaret ista mia p similitudinē talē. Si aliqs suis criminibus esset sententiatus ad furcā. z ille petens veniā a rege. rex sibi parceret. magnā misericordiaz ei faceret. sed si ille homo ultra hoc peteret aliquam gratiā a rege. equum v^l castz v^l alia. z daret sibi. maiorem grām sibi oñderet. q^d multi reges de hoc indignaretur

Sic etiā de^o q^o misericorditer p^octōri. ad furcā inferni sentētiato q^o humili^o p^octō sibi indulgeri. deinde p^ocedit sibi grās ei vtilēs et p^oficuas. nec indignat^o ei p^octō. nec impropat p^octā. De^o dat oīb^o affluent. et nō impropat. s. p^octā p^oterita. Jac. i. Hora. nō impropat. Jac scitis de beata magdalena q^olis fuit. et x^op^os sibi oīa remisit. Et q^o magdalena p^octō p^o g^oia q^o esset locia s^oginis m^oris sue p^ocessit sibi. nec i^o p^operavit p^octā dicēdo. Et nūq^od feci tibi satis zc. Ita q^o esset apostola. et p^ocessit sibi. Itē q^o p^osset viuere i^o p^otemplatōe sine cibo et potu in deserto. et p^ocessit sibi. xxxiij. annos. Itē q^o ab angelis eleuaret. et p^ocessit sibi. Itē d^o Paulo ap^olo cui remisit oīa p^octāz post p^octō vt oī d^oeret sibi celum et gl^oiam eius. et fecit et nō impropavit. Ita facit de peccatorib^o. Jō Isaias. Miserationū d^oni recordabor. laudē do mini sup oīb^o q^o reddidit nob^o d^ons. et sup multitudinē bonoz domui isrl^o q^o largitus est eis s^om indulgentiā suam. et s^om multitudinē misericordiaz suaz. Isa. lxiij. Ergo pater v^o misericors est.

De eadem d^onica Sermo. iij.

Estote misericordes. Lu. vi. In isto s^omone intēdo declarare quō dē^om^o misericordiaz h^ore d^o aiab^o n^oris. S^o p^omo salutē s^ogo Maria. Pro declaratiōe h^o s^obi et introductione materie p^odicāde Sciendū q^o post deū plus obligat homo anie sue q^o alicui creature. Et ecce quō sancti doctores declarātes modū charitatis et dilectiōis. in p^omo loco ponunt deū quē sup oīa creata tenet homo diligere. scdo aiām. tertio p^orimū. quarto corp^o p^oriū. q^onto bona sp^oalia. Primo q^o ponūt deum. q^o amor dei i^o corde d^oz esse vt oleū i^o lampade. q^od eminet et supnatat sup oēm aliūz li^oquorē. In scdo loco ponūt aiām quā p^o deū debem^o diligere sup oīa alia. q^o licet debeat^o diligere p^orem et matrē filios et amicos. nō t^o tantū q^o amore eoz faciatis aliq^od s^o animam vestraz. Corp^o aut^o et bona potestis ponere p^o eis. sed aiām nō. caueatis ibi. In tertio loco ponūt amor p^orimoz. et q^oto sunt p^orimiores. tāto magis debetis eos diligere. s. fili^o patres et ecōuerso. vroz v^oz. et ecōuerso. frater fratres et econuerso. et sic de alijs. In q^orto loco ponūt corp^o p^oriū. Quilibet d^oz diligere corpus p^oriū. s^o magis p^orimū. Quinto diligēda sunt bona sp^oalia. vt diu^osie. dignitates. honores.

beneficia. et officia. zc. Tū bodie videmus q^o plus diligunt bona sp^oalia q^o corp^o p^oriū. et q^o p^orimus plus q^o anima et de^o. Ecce qualis ordo charitatis est inordinatus. De predicta ordinatiōe charitatis Auctas. Introduxit me rex in cellā vinariā. et ordinauit i^o me charitatē. Can. ij. Cellā vinariā vocat statū deuotiōis q^o de^o de mala vita vocat aliquē ad bonā vitā et ad deuotionē. talis potest dicere Introduxit me rex in cellā vinariā. et inebriatur in amore dei. et ordinauit in me charitatem. in p^odictis q^ong^o gradib^o vt dicūt ibi glo se et postille. Si q^o et ordinatiōe diuina debemus h^ore misericordiā erga p^orimū. m^oro magis erga animam. Ideo dicit thema. Estote misericordes. non solū p^orimis s^o animab^o vestris. Nullus potest vere misericors esse p^orio nisi p^orio sit misericors anime sue. Benefacit anime sue vir misericors. Qui aut^o crudel^o est etiam p^opinquos abijcit. Proverb. xi. Hora. propinquos. i. q^ong^o sensus corpales abijcit. scz q^ostū ad actū. q^o nō curat bene viuere. nec b^on^o audire. s^o ea q^o d^oz videre et audire. et sic de alijs. Patet thema. Misericordia quā debemus h^ore nos erga anias n^oras p^oot declarari p^o septē opa mic. q^o erga corp^oa debem^o habere que ponunt a x^opo.

Primū est cibare esurientē
 Secundū potare sitientē
 Tertiu colligere pegrinum
 Quartū vestire nudū.
 Quintū visitare infirmum
 Sextū redimere captiuū
 Septimū sepelire mortuū
 Istud op^o ponit Thob. iij. Ista septem opa misericordie sunt exercenda sp^oualiter circa animā nostrā. Primū op^o misericordie est q^o debem^o aiām nostrā cibare scz cibo scripturarum. De quo x^op^os. Nō in solo pane viuic homo. s^o in oī s^obo q^od p^ocedit d^o ore dei. Mathei. iij. Hora. de ore dei. non dicit de ore s^ogilij vel terentij. zc. sed dei. Iste cibus datur anime legendo verba dei. Liber apertus est mensa. ibi comedit aiā legēdo et p^otemplando. Si dicat aliquis. ego nescio legere. Ideo zc Solutio. ideo detis sibi cibum audiendo. s. missam deuote. Cuius principium est confessio. in qua debetis esse. sicut si aliq^os domi nus inuitauit vos nunq^od venietis vos i^o me d^oio prandij. nequaq^o. s^o in p^oncipio venietis in ablutiōe manū et b^ondictiōe mense. Sic x^op^os inuitat nos i^o q^olibet festo ad pradiū missę.

Et sic sacerdos cōicat sacramentalit. ita et vos cōicare debet spūalit. Jō iā debet esse i pncipio et audire cū silētio. et audita missa aia est satiata. intm q p totā hebdomadā sibi valet Jte audiēdo smongis aia cibaf. Predicator est coqñ et seruitor. mīstrās vob q parauit in coqñna spūscī. Jte qlibet mane et sero cibare aiam debet deuote orando genib flexis. pmo signādo vos. deinde dicat. Credo i deū Pñ nñ. et Ave maria. Hā sic bis vel ter datis cibū corpi fetido et corruptibili. ita bis in die mane et sero det cibū aie. Ecce qre dī Estote misericordes. Pz q pctm̄ est illoz q nō cibāt aiam suā. Secūdū op^o mie erga corp^o est potare sitientē. Istō op^o dem^o erga aiam exercere. Pot^o aie sunt lacrimae cōpunctōis penitētiālis. et deuotiōis spūalis. et affectiōis celestialis. David. Potū dabis nob in lachrymis in mēsurā. ps. lxxix. In pñdio festiuali bibit hō vinū triplex. pmo in pncipio bibit hō vinū albū. scdo rubeū. tertio claz. Ita lacrimae sunt triplici dñā. Primo sunt lacrimae q veniūt ex cōpunctiōe pñiali. Jte in pncipio tāqz vinū albū. Verbi grā. qñ religiosus intra se cōpunct^o dīc. O miser qd erit de me. zc. et plorat. tūc aia potat albo vino. Idem d clericō et laico Ecce qre dīc. potū dabis nob zc. Nota qre dīc in mēsurā. qz qsto pctā sunt maiora et gūiora. tāto pl^o et lacrimae dñt mag^o abundare. Secūdo lachryme sunt deuotiōis et cōpassiōis passionis xpī. Iste sunt vt vinū rubeū. Iste lachryme nō veniūt qz diu hō est in pctō. s; postqz homo habuit p̄tritionem d pctis veniūt iste lacrimae deuotiōis. In mēsurā. qz qsto hō pl^o elōgat a negocijs mūdi. et p̄templat xpī passionē. tāto magis abundant lacrimae deuotiōis spūalis. Tertio lacrimae sunt affectiōis celestialis tanqz claretū q inebriat aiam ex desiderio paradisi et essendi cū dō In mēsurā qsto pl^o despiciunt honores. diuitie. officia. et dignitates mūdi hui^o. tāto pl^o abundāt lacrimae affectiōis celestis. Ergo estote zc. Tertiu^o op^o mie est colligere peregrinū. qz non potest secū portare domū. Ita erga animā nostrā exercere debem^o. que est peregrina duplr. Primo negatiue qñ nō fac opa meritoria. Secūdo affirmatiue discurrendo ad secularia negocia. Jō est mag^o miam ipam colligere. opando meritorie et recolligere eam. ne ita se distrahatur in negocijs mūdanis et tpalib; q nō curat de aia de q debem^o curare. Jō dīc scriptura Miserere aime tue

placēs deo. et p̄tine et p̄grega cor tuū i sanctitate ei^o. et tristitiā lōge expelle a te. Ecclī. xxx. Quartū op^o mie est vestire nudū. Jdē circa aiam nram faciendū. Vestes aie sunt p̄tutes. Camisia aie est p̄t castitatis q carnē tāgit vt camisia. Scda tunica est hūilitas. qz castitas sine hūilitate nō placet deo. Virgo autē maria nō placuisset deo ex sola virginitate Jō dīc ipa. Quis respexit hūilitatē ancille sue. zc. Quid valet p̄sona casta et p̄sup̄tuosa q despicit et indignat de p̄sona luxuriosa dicens. Nō sum ego talis. Nō sic p̄go maria desperit mariā magdalenā. Hoc nihil valet. Tertia tunica siue pelliciū est cōpassiō xpī. Mantel lum aut est charitas. i. Pe. iiii. Caritas operit multitudinem pctōz. Jō apls. Induite vos sic electi dei sc̄ti et dilecti viscera mie. benignitatē. hūilitatē. modestiā. paciā. sup̄portantes inuicē. zc. ad Col. iij. Nichaberis rñsionē ad vnā qdēm quā aliq faciūt. vtz i alio seculo erim^o nudū vl indutū. Dico q d bonis null^o erit nud^o. qz nihil turpi^o qz videre aiam nudā. Et sic si mō veniret aliq persona nuda om̄s indignaret^o eā. Sic sc̄ti indignatur^o aiam nudā clamātes. ad infernū. ad infernū in q inferno om̄s aie sūt nude. Jō Jōhēs dicit. Beat^o q vigilat. i. est diligens. et custodit vestimēta sua ne nud^o ambulet et videat turpitudinē ei^o. Apoc. xvj. Quintū est visita re infirmū et solari eū. qd multum placet dō Jdē de aia q infirmat qlibet die. qz null^o est ita sanct^o et p̄fect^o qñ peccet Septies i die cadit iust^o. Prouer. xxij. ad min^o venialit^o peccando. et aliqz excessib; vite vl sup̄fluitatib; Jō visitāda ē tali mō. In sero postqz hō fecit orōnem. d; hō examinare qliter expedit diem. Si est religiosus vl cleric^o d; cogitare qliter dixit officii. missam. si defecit in aliq. si errauit in aliq. s. comedendo. bibendo. loquendo. Istō mō visitat infirm^o. Istō mō ille sanctus Job visitauit spm̄ suū. Jō dicebat. Vitam et miam tribuisti mihi. et visitatio tua custodit spm̄ meū Job. x. Et sic qlibet tenet visitare aiam suā. Ita rectores tenentur visitare nō solū aiam ppriā. s; villā eis cōmissam. si sit in ea aliqd d̄ deū vel d̄ primū vel d̄ bonū publicum. Alias in malo p̄cto repiunt rectores nisi corrigāt peccata notoria. Secus de occultis. Visitans spm̄ tuam non peccabis Et scies qz qm̄ multiplex erit semē tuū. et p̄genies tua quasi herba terre. Ingrediet^o in abundantia. s. p̄tutū. sepulcrū tuū. zc. Job. v.

Contra deū sunt blasphemie. 3° prim^o Insores
 3° bonū publicū meretrices etc. Sextū op^o
 mic est redimere captiuos. Mag^o mia z ma/
 xima qñ sunt in piculo abnegandi. Ita circa
 aiā q multas debet est obligata in h mūdo
 z h p suis culpis z pctis pteritis. Scdm do/
 ctrinā sanctorū doctorū p qlibet pctō mortali
 obligat in h mōdo i septē annis de pnia. Ratō
 qz in qlibet pctō mortali fac iniuriā septē do/
 nis spūscī. Et si in pñti q̄s pfecte nō satisse/
 cerit. necessario in purgatorio si in grā dece/
 dat soluere habebit. Opa pñalia sunt q̄ re/
 stant. vt ieiunia. orōnes. z h mōi. z sic redimif
 tpūs. Est qui multa redimat modico p̄cio. z
 est restituēs ea in septuplū. Ecclī. xx. Nota
 Est q̄ multa. etc. nō dī. q̄ sunt. qz pauci sunt q̄
 faciūt pñiam. om̄s dant se solatijs. Sed i q̄/
 libet loco vel collegio est aliq̄s q̄ facit pñiam
 ppter quē de^o sustinet alios. qz alias forte stati
 destruerent. Nota Modico p̄cio. qz nō sunt
 p̄digne passiones hui^o tpis ad futurā glīam
 que reuelabit in nobis etc. ad Ro. viij. Nota
 restituēs ea in septuplū. Cōclusio est hic the/
 ologie q̄ nullū opus penitētiaie satisfacit ni
 si fiat in gratia. Oportet em̄ q̄ op^o sit merito/
 rium ad h q̄ sit satisfactoriū. Ita q̄ opa pe/
 nitentiaia facta in grā sunt simul meritoria
 z satisfactoria. Jō dīc. restituēs in septuplū.
 ppter septē dona spūscī que p pñiam sibi re/
 stituunt. z ppter septē pctā mortalia que sibi
 remittunt. ḡ estote misericordes. etc. Se/
 ptimū op^o mic est sepelire mortuos. Ex isto
 ope Tobias multū placuit deo. Istō opus
 exercendū est circa animā nostram. Nobilis/
 sima sepulcra animarū sunt vulnera xpī. tam
 manū q̄ pedum q̄ etiā lateris. Sepelitur
 in eis aiā meditatōe z cōtemplatōe cogitan/
 do illa sanctissima vulnera que aperuerūt pa/
 radisum. De isto sepulcro allegorice dīc Isa/
 ias. Excidisti tibi hic sepulcrū. excidisti in ex/
 cello memoriale. diligēter in petra taberna/
 culum tuū. Isa. xxij. Nota. Excidisti tibi se/
 pulcrum. s. ope intellect^o p̄templando. Me/
 moriale. qz sepulcrū dīc monumentū. i. monē/
 mentē. In petra de qua apostol^o. Petra autē
 erat xp̄s. i. Cor. x. Ergo estote misericordes
 Deo grās.

De eadem dñica Sermo .iij.

Creatura libera/
 bis a fuitate corruptōis in liberta/
 tem glie v^l libertate glie filiorū dei

Verbus istud habet textualit^{er} ad Ro. viij. et
 in eplā curretis dñice thema dat mihi motū
 uum de libero arbitrio p̄dicandi. Materia
 erit bona etc. Salutē v̄go maria. Pro dēla/
 ratioē h^o vbi z materie p̄dicāde introductōe
 Sciendū q̄ inter oēs creaturas corporales
 a deo in h mūdo creatas singulare p̄uilegiū ē
 hoīs h̄e libez scz arbitriū. Quedā ei creatu/
 re sunt q̄ nullū h̄nt arbitriū. nec libez nec co/
 actum. vt ille creature q̄ nullā h̄nt cognitōz
 Quedā autē h̄nt arbitriū s̄z nō libez. s̄z q̄si co/
 actū z necessitatū. vt animalia irrationabilia
 Sol^o autē homo habz libez arbitriū. Prim^o
 grad^o creaturarū corporalium est q̄ nullā cogni/
 tionē h̄nt. imo sine p̄prio iudicio mouent. iu/
 tra q̄litates eis a deo datas ab initio. Verbi
 grā. de lapide q̄ nō habet cognitionē. sed na/
 turalit^{er} descēdit. z de igne q̄ naturalit^{er} ascēdit
 sursum. Itē idē de arborib^o pducētib^o fruct^o
 fm suas qualitates sine aliq̄ arbitrio. s̄z faci/
 unt sua opera sicut sagitta missa a sagittario
 Secundus grad^o est creaturarū corporalium.
 que h̄nt arbitriū s̄z nō libez s̄z coactū vel ne/
 cessitatū. sic sunt creature q̄ h̄nt cognitionē
 z iudiciū. s̄z nō est libez. qz nō habent rōnem
 Verbi grā. de pullo qñ videt miluū. statim ar/
 bitrat^o z iudicat q̄ est p̄trari^o ei. z fugit. Item
 de oue z de agno respectu lupi. Noī autē de^o
 dedit arbitriū z iudiciū. Qz si iudicat aliqd
 esse sibi bonū s̄z esset in damnū p̄xiimi nō fac.
 Verbi gratia. si aliq̄s homo desiderat aliqd
 bonū delectabile. puta vnū magnū solatiū
 Ecce arbitriū. z nō vult recipere illud solatiū
 quia esset 3° deum. tūc arbitriū est liberum et
 nō coactū. Jō hoī soli imputat ad meritū s̄i
 facit bona. vel demeritū si facit mala ex liber/
 tate arbitrij. Auctas. De^o ab initio cōstituit
 hoīem. z reliquit illū in manu p̄silij sui. glosa
 in libertate arbitrij. Adiecit mādata z p̄ce/
 pta sua. Si volueris mādata p̄seruare. p̄ser/
 uabunt te. Apposuit tibi aquā z ignē. ad qd
 volueris porrige manū tuā. An hoīem vita
 z mors. bonū z malū. qd placuerit ei dabit il/
 li. Ecclī. xv. Nota. Adiecit mādata z p̄cepta.
 Differentia est inter mandata z p̄cepta stricte
 loquendo. qz mādata sunt p̄cepta affirmati/
 ua. q̄ inducūt ad v̄tutes. z obligant semper s̄z
 nō p̄ sp. qz in casu nō sunt p̄uāda. qz i magna
 necessitate p̄nt festa frangi. Itē in casu nō te/
 net hō honorare parētes si abnegāt fidem etc
 P̄cepta autē sunt mandata negatiua. que
 pbibent vicia. et sunt affirmatiuis sortiora.

Sermo. III.

qz nullo casu pnt frangi. qz i nullo casu adorā di sunt di extranei. nullo casu est piurādū. z sic de alijs negatiuis q obligāt sp z p sp. Pr3 g̃ clusio q sup om̃s creaturas corpales solus hō hz libez arbitriū. Nota q̃tuor: g̃dus ligatiōis liberi arbitrii.

Primus est p gehennam.

Secūdus est p culpam

Tertius per gratiam.

Quartus p gloriam.

Primū est ligatū durabilis. Scdm̃ est infirmū debilitat. Tertū est sanatū facit. Quartum est eleuatū sublimis. Et de q̃rto loq̃tur thema dicens In libertate glorie filiorum dei

Dico pmo q̃ pmo grad⁹ liberi arbitrii est ligati durabilis. z iste grad⁹ liberi arbitrii est in dānatis q̃ hnt libez arbitriū. s3 ligatū totalit̃. Nō credat̃ q̃ libez arbitriū sit act⁹ vl̃ hitus seu q̃litas accidētal̃ acq̃sita. immo est essentiale ipsi aīe. z nullo mō depdit̃. s3 i dānatis ligatū totalit̃. intm̃ q̃ ab itra nō pnt velle aliqd̃ bonū nec ad extra facere. sp̃ cupiunt z desiderāt mala. si volunt aliqd̃ bonū. tamen h̃ velle est malū. p̃t malū sine. sic p3 de illo diuite penite. q̃ d̃s mitteret aliquē ex mortuis fr̃ibz suis vt facerēt p̃niam ne dānarent. Dico em̃ q̃ istō desiderii erat malū. p̃t malū sine. q̃a sciebat q̃ ex eoz dānatōe sibi augmētaretur pena. sic q̃ñ r̃ioni ardētī addūf ligna. magis cōburit̃. qz g̃ ip̃e merebat̃ pati cū alijs cū q̃bz peccauit. desiderabat q̃ illuc n̄ veniret. z iusticia dei ip̃ediret. Ecce mal⁹ finis. De h̃ vid̃ sc̃m̃ Tho. in. iij. di. l. Pr3 g̃ q̃ dānati hnt libez arbitriū. s3 ligatū totalit̃. Sūteī sic captiuis vl̃ miles capt⁹ ligat⁹ z cathenat⁹ q̃ libez arbitriū hz s3 ligatum. qz n̄ p̃t facere qd̃ vult. Idē de dānat̃. De h̃ Auctas. Ligat⁹ māibz z pedibz ei⁹ mittite eū i tene. ext̃er. Dat. xxiij. Nota. in tenebras exteriores. In h̃ mundo pctōres sūt i tenebris interioribz. qz pctā sunt in aīa int̃. s3 i inferno erūt i tenebris exterioribz. qz licet sit ibi ignis. paz̃ clarescit. ad istar ignis sulphur̃. Nota. ligat⁹ pedibz. s. affectōnis. qz ea q̃ facim⁹. oīa facim⁹ affectōe z amore. qz si hō timet infirmitatē vl̃ vitat̃ piculaz̃ mortē. totū fac̃ amore z affectōe ad corp⁹ p̃p̃rium. S3 i dānatis amor z affectio ligati sūt. Itē ligat⁹ manibz. s. opatōz. qz dānati nulluz bonū opari pnt. De h̃ d̃t̃ Diere. Ecce ego p̃ dico libertatē ait d̃ns ad gladiū z ad famē z ad pestē. z dabo vos i cōmorōz cūctis regnis terre. Diere. xxxiij. Nota h̃ q̃tuor q̃l̃it̃ li

bez arbitriū dānatoz ē ligatū totalit̃. z nō p̃t i bonū aliqd̃ exire. Primo d̃t̃ ad gladiū. Iste gladi⁹ est snia xpi i dānat̃ dicens. Discedite a me maledicti i ignē eter. q̃ pat⁹ est dyabolo et angel⁹ ei⁹. Dat. xxv. De isto gladio d̃t̃ Job. De ore ip̃i p̃cedebat gladi⁹ et vtraq̃ p̃te acutus. vt i ip̃o pcutiat gētes. Apoc. xix. Scdo ad famē. qz tāta fames caritia z paup̃tas ē in inferno q̃ n̄ pnt guttā aq̃ obtinere. vt p3 d̃ diuite epulone. Tertio ad pestē. s. penaz̃. la/boz z miseriaz z oīz maloz abūdantia. Quarto. z dabo vos i cōmorōz cūctis regnis terre qz nō solū demones ad inuicē hnt guerrā. s3 etiā dānati. qz p̃t̃ filii z ecuerso. vir̃ i vxo rem. zc. Secūd⁹ g̃dus liberi arbitrii est liberi arbitrii ligati p culpā. qd̃ est infirmū debilit̃. Iste grad⁹ est in pctōibz q̃ pnt de pctis penitere z nolūt. Jō hnt libez arbitriū infirmū debilit̃. Sic em̃ infirm⁹ debilit̃ mouet̃ ad illa q̃ sunt sibi vtilia. n̄ diligēt̃ mouetur ad ea q̃ sunt sibi h̃ria z nociua. vt febriçitans ad vinū z fruct⁹ z silia. Sic etiā est d̃ pctōre q̃ hz libertatē exēdi z dimittēdi pctā. z n̄ curat. nō p̃fitef̃ nec cōicat. nec audit̃ fm̃ d̃es. nec orat. Jō apl̃us. Cū fui essetis peccati. liberi fuistis iusticie. ad Ro. vi. Jō valde cauedum est a pctō mortali. Qū sentit̃ q̃ p̃sona q̃ p̃sueuit dulciter z delectabiliter orare. orat cum tedio. Idē de missa auditeda. Idē de sermone z p̃fessione z cōmunionē malum signū est. s3 q̃n̄ p̃dicta sūt delectabiliter z cū seruore spiritus z diligēt̃. bonū signū est. De hac materia diē scriptura. Liberati a pctō serui aut̃ facti deo habetis fructum v̄m. ad Rom. vi Sicut em̃ fructus comedunt̃ delectabiliter Ita q̃ est in gr̃a delectabiliter opat̃ ea q̃ dei sūt Prop̃t̃ h̃ dauid postq̃ peccauit dixit. Misere mei d̃ne. qm̃ infirmus sum. sana me domine. qm̃ turbata sūt ossa mea. ps. vi. Nō loquebat̃ de infirmitate corp̃is. qz nō legit̃ tūc fuisse infirmus. sed loquebatur de infirmitate anime. Nota cū dicit. ossa mea. sic ossa sustinent corpus. ita frutes acq̃sita aīam sustinent. Nā peccādo turbant̃ nō solū virtutes imo etiā z potētē anime. memoria. intellect⁹ z voluntas. z sentimenta oīa conturbantur p̃p̃t̃m. quia nō delectant̃ in his que dei sūt

Tertio gradus liberi arbitrii est illi⁹ qui ē sanatus veraciter Iste gradus liberi arbitrii est in illis qui sunt in statu gratie. viuunt iuste z sancte fm̃ suū statum z p̃ditionē. Tales aut̃ hnt liberum arbitrium sanatū veraciter

Auctas xpi. Amē amē dico vob qz si filius
vos liberauerit. & liberi erit. Jo. viij. Nota
Si fili^o vos liberauerit. qre xps appropauit
sibi liberatōz pctōz. qre nō dicit. si p^r vel spi-
ritu sanct^o vos liberauerit. cū vna & p^ras
sit triū psonaz. qz a pncipio mōi vsqz ad finē
null^o hō fuit liberat^o nisi & tute xpi z cruc^e ei^o.
Si dicat quō adā z aliū añ incarnationē xpi
existētes fuerūt liberati a pctō. Dico qz adā z
multi sancti patriarche z pphē fuerūt libera-
ti a pctō ex credētia xpi vcturi. z p^rs simplex
implicite h^o credēs etiā liberabat a pctis Ec-
ce qre dicit. si fili^o vos liberauerit. Hoc fuit fi-
guratiū Aūeri. xij. i. serpēte eneo. Nota bi-
storiā. Figurabat clare p serpentē eneu. qz si
aliqz esset venenat^o a & pntib^o inferni p sup-
biā vl^o auariciā. z sic de alijs qz & tute passiōis
xpi liberaret si esset credēs z obediēs. qz al^o
nō. Quart^o grad^o liberi arbitrij est illi^o qui
est eleuat^o sublimit. Iste g^o est in beat^o i pa-
radiso. qz sic dānati nō pdūt libez arbitrij
multo min^o sancti. s; hnt ipm eleuatū subli-
miter a miserijs. nec pnt peccare. De qz vide
scm Tho. pma pte. q. lxxij. ar. viij. Diceret
aliqz. Libez arbitriū est posse peccare vl^o nō
s; h nō pnt sancti. qz sunt impeccabiles. quō
hnt g^o libez arbitriū. Rñdeo z do vob silu-
dinē de duob^o nautis hntib^o duas naues qz
vadūt p mare. Una est barcha qz potest capi
z captuari ab agarenis. z vna galiota ita le-
uis qz nullo mō pōt capi nec captuari. Nō
licet barcha z galiota habeāt libez arbitrij
ex pte gubernatoz z nautaz. tñ galiota ē ma-
gis alta z firma qz barcha. Ita in pposito qz
liber nostz nauigat ad celū cū barcha etiam
discoopra z pforata p sentimē. i. punctiones
tēptationū cū piculo captiuādi. Patron^o est
spūs siue aīa qz est motor corpis z est in corpe
sicut nauta i nauī. Sācti aut nauigāt cū ga-
liota i peccabilitatis z sine piculo. Ipi g^o p^rie
sunt liberi. ita qz libertas arbitrij nō p^rsistit in
h^o qz est posse facere bonū z malū. s; p^rsistit i h^o
qz hō potest eligere h^o z illud bonū fuato ordi-
ne finis. Velle em malū nō est libertas. nec
p^rs libertatis. De hoc vide scm Tho. pma p-
te. q. lxxij. ar. viij. Alias nec de^o nec angeli bea-
ti haberēt libez arbitriū. qz nō pnt peccare.
qz posse peccare est liberi arbitrij. Iō apl^o us
Ipa creatura. s. humana liberabit a seruitu-
te corruptionis. huius scz possibilitatis pec-
candi. in libertatem glorie filioz. qd ē tbema
Deo grās.

De eadem Sermo .v.

Hinc uiri misericordie
die qz pietates nō defuerūt. Verbu^o
istud hēf textualit^r i libro Ecclⁱ. c. xliij
Et officiat in epla hodierna. Hoc & bñ loq^r
de psonis scis z pfectis i vita dicēs qz p^rone
pfecte nō solū abūdant in opib^o mic. s; etiā i
opib^o pietat^{is}. Sūt viri zc. Est h^o vna bre-
uis q^ostio. Que ē differētia int^r opa mic z opa
pietatis. qz nisi ess; differētia videret nuga-
tio cū scz dicit. Sūt viri mic z pietatis. Dico
qz licz vulgarit^r mia z pietas p codē sumunt.
tñ stricte loq^rndo differūt. qz mia ē vna & qz
puocat cor ad faciendū bonū p^rimo d^r his qz
tangūt corp^o. s; pietas est & tute que prouocat
creaturam ad faciendū bonū p^rimo de his qz
p^rinet ad aīam. Verbi grā. Dare cibū vl^o po-
tum. vestire nudū. z hmōi. ista sunt opa mic.
S; dare sciam ignorāti instruēdo. vl^o corri-
gere errantē. vl^o solādo tristē. dubitātem cō-
siliando. Ista sunt opa pietat^{is} qz sūt meliora.
qz opa mic. qz sic aīa valz pl^o qz corp^o. Caro nō
pdest qz qz Joh. vi. Quāto em aīa est melior
corpe. tāto bona qz sūt erga aīam sunt melio-
ra. z illa dicūtur opa pietat^{is}. Et h^o sequit^r qz p^r
dicatores pl^o dāt vob qz accipiāt. qz dāt vo-
bis opa pietat^{is}. z vos dāt^r opa misericordie.
Iō dicebat apl^o. Si nos vob spūalia semī-
nam^o. magnū est si nos carnalia v^ra metam^o
q. d. non. pma Cor. ix. Iō scribēs ad thimo-
theū em exhortando ad opa pietatis dicebat
Exerce teipm ad pietatē. Nā corpalis exerci-
tatio. qz scz fit p opa mic. ad modicū utilis est
Pietas aut ad oīa valet z vtil^r est. pma Thi-
mo. iij. Pz g^o differētia int^r opa mic z pietat^{is}
Iō dicit tbema. sūt viri mic. qz pietates nō de-
fuerūt. Pz tbema. Quesiui amore v^ri opera
mic z pietat^{is}. in qz numero pnt cōphēdi. z i-
ueni qz vtraqz pnt cōphēdi quadrupliciter
Quattuor em sunt opa misericordie qz respī-
ciūt corp^o. totidē sūt pietatis circa aīam
Opa misericordie corpalia sunt.
Primum dare libere
Secundū p^rstare pure
Tertiū reddere plene
Quartū seruire humilime.
Opera aut pietatis anime sunt
Primum orare copiose
Secundū loqui pfectuose
Tertium parcere ex corde
Quartum supportare gratiose

De his q̄ hñt ista. s. opa s̄c̄ th̄a. Sūt vīri mi-
sericor. zc. Primū op̄ mie qd̄ r̄spicit corp̄
est dare liberalit̄ petēti elemosynā. Sūt ml̄
ti q̄ diu faciūt expectare paup̄em. deinde di-
cūt sibi vadaſ. z paup̄ pp̄t̄ necessitatē itezpe-
rit. z dicūt sibi. vadaſ i mala hora. z ex tedio
dāt sibi aliqd̄. illō nō est elemosyna. qz n̄ dāt
liberalit̄ nec bono corde. imo iā paup̄ emit il-
lud ex p̄cūdia z petitiōibz. Sc̄ñ. Nil carius
emit q̄ qd̄ p̄cibz obtinet. Idē est qñ vir z vx-
or sūt i mēsa. z paup̄ q̄rit ad portā. z null̄ rñ/
det sibi aliqd̄ dādo vl̄ remittēdo eū dulciter
magn̄ defect̄ ē xp̄ianoz. qz ad min̄ deberēt
dicere vadaſ. Multi ei finalit̄ petitiōibus
paup̄is attediati dant sibi frustū panis ac si
cani daret. Hora d̄ illo q̄ cū vno pane vo-
luit p̄ncere paup̄em. s̄ paup̄ sciuit ludere ad
pilā. z sciuit ip̄m recipe dicēs amore d̄i sit. sed
illa elemosyna nihil valz dāt. qz nō dedit li-
bere nec bono corde Auēras. Qui p̄c. i. mo-
dicū semiat. p̄c. z metet. z q̄ semiat i bñdictō-
nibz. de bñdictōibz metet. Unusq̄sqz prout
destinavit i corde suo. n̄ ex triticia aut ex ne-
cessitate. Nilare ei datorē diligit de. ij. Loz-
it. Et seq̄t. Potēs est at̄ d̄s oēm grām abūda-
re facere i vob̄ vt in oibz sp̄ oēm sufficiētiam
hñtes abūdet. Hora. q̄ p̄c. semiat. debes co-
gitare q̄ man̄ paup̄is sit terra fructifera. zc.
Hora. Unusq̄sqz put destinauit i corde suo
Ho. h̄ modū bonū faciēdi elemosynā Debes
cogitare. mō est dñica. z volo ire ad ecclīā ad
petendū elemosynā a d̄o. Jō volo amore sui
dare tot denarios. z portent̄ iā i manu ad vi-
tandū tediū aperiēdi bursam z vanā glīaz zc
Secundū op̄ est p̄stare pure. Mutuare
in casu maior̄ mia ē q̄ dare. Verbi gr̄a. Si
paup̄ venit ad diuitē petēs auxiliū ab eo. et
diues dat sibi. xij. vl̄. xvij. denarios. mīaz fa-
cit sibi. s̄ maior̄ mia fit sibi ab alio diuite. q̄
nihil dat sibi s̄ mutuat ei. x. florenos. cū q̄b̄
poterit seminare. colligere. z puidere domui
sue z filijs. zc. Jocū dus. suple. p̄t esse. hō qui
misereſ z cōmodat. disponit f̄moneſ suos i
iudicio. qñ xp̄s dicet. Quid fecisti p̄ me. Ec-
ce ego qd̄ feci p̄ te. oñs vulnera. Rñdere po-
terit. Dñe amore v̄i mutuavi paupi. z sequi-
tur. qz in eternū nō commonebit. Et dico q̄
ista mutuatio d̄z fieri pure. s. sine vsura. Vl̄
ei mutuāt s̄z nō pure. p̄stant aut. x. florenos p̄
xij. zc. Alij dicūt. Ego nolo facere vsuram.
s̄z ponūt pecunias i posse iudeoz putātes q̄
iudei p̄nt facere vsuras. S̄z dico q̄ nec iudei

p̄nt facere vsurā. qz qñ moyses dixit eis. Nō
feneraber̄ fratri tuo. zc. Hoc dixit ad vitan-
dū maip̄ctm̄. nō q̄ eis p̄cederet licētā faciē-
di vsurā. T̄les faciūt pctm̄ pilati q̄ dixit se n̄
occidere xp̄m. imo lauit man̄ Et iudei Hos
hēm̄ zc. Et pilat̄. Crucifigite eū vos. nō ex-
cusat̄ pilat̄. Idē d̄ ill̄ q̄ dicūt. Nō facere ego
vsurā. s̄z vos iudei facit̄. Cū ip̄is ibitis ad i-
fernū. Itē idē dicendū est d̄ illis q̄ faciūt ope-
rari captiuos vl̄ suos i die festo. Digni sunt
morte. nō solū q̄ faciūt ea. s̄z q̄ p̄sentit̄ faciēti-
bus. ad Ro. j. Si dicat̄. ḡ de q̄ viuā ego. zc.
Dico q̄ si vis mutuare pure sine vsura. deus
dabit tibi vsurā oīa bona m̄ultiplicādo z con-
seruādo. dādo tibi grām i h̄ mō. z glīam in
alio. Jō auiser̄ vos. nolite recipe vsuraz nisi
a d̄o Tertiū op̄ mie est reddere plene. s. re-
stituēdo plene. nō solū illa q̄ recepit. s̄z etiam
dānū qd̄ intulit. Si recepist̄ bona. pecuni-
as. fruct̄. oportz reddere. Si dānificast̄ ali-
quē. ad idē. Reddite oibz debita. Remi q̄c̄q̄
debeat̄ nisi vt iuicē diligat̄. ad Ro. xij. Bñ-
dict̄ q̄ p̄t dicere cū sitate. Bñdict̄ de. quia
paz habeo. tñ nihil ē ibi d̄ vsura. furto. rapia
zc. Maḡ durabūt bona ista q̄ nō h̄z nisi. xx.
vel. xxx. florenos. s̄z d̄ bono iusto. q̄ illi q̄ h̄z
mille vl̄ duo milia d̄ vsura. furt̄. zc. Verbi gr̄a
tia. Si vult̄ p̄seruare poma putrida. separe
necesse ē. als zc. Quartū op̄ est fūire hūi-
liter. Magna mia est fūire. z h̄z magnā hūi-
litate. Jō xp̄s dedit exēplū fūiēdi. Voluit ei
seruire z lauare pedes discipul̄. Filī homis
nō venit ministrari s̄z ministrare. Sed dico q̄
istud seruitiū d̄z fieri dulciter. maxie infirmis
qui grauant̄ infirmitate. z magnū merituz ē
Hora hic miraculū qd̄ legit̄ i historia san-
cti Jacobi de q̄nqz vel sex socijs euntibus ad
sanctū Jacobū. z in via vn̄ fuit infirmus zc
Jō apl̄s. Vos in libertatē vocati est̄ fr̄es.
tñ ne libertatē detis in occasione carnis. sed
p̄ charitatē sp̄is fūite inuicem. Gal. v. Ista
sunt quattuor opa mie que respiciūt corpus
Dare liberalit̄. p̄stare pure. zc. Quintum
opus est orare copiose. Et est p̄mū op̄ p̄cta-
tis orare p̄ omnibz generaliter. Si oratis so-
lum p̄ vobis vt deus det vobis sanitatem si
estis infirm̄. vel abundantia si estis pauper
vel remissionē peccatoz. bona orō est. Sed
esset melior si fieret p̄ omnibz infirmis l̄ pau-
peribz vel peccatoibz. z pl̄ obtineretis oran-
do. p̄ omnibz q̄ solū p̄ vobis. Ideo christus
apostolis petentibus. doce nos orare. dixit.

Sic orabit. Pater noster etc. et non dixit mihi. sed in plurali. Pater noster. ad ostendendum quod pro omnibus est orandum. pro illis qui sunt in gratia ut in ea perseverent qui sunt in peccato ut revertantur. pro amicis et inimicis ut veniant ad penitentiam. pro infidelibus ut illuminentur. pro defunctis ut liberentur a purgatorio. Ista est pietas que valet pro quibusvis. quia respicit animam et utilitatem. quia non solum anime valet. sed corpori vite et bonis et maiore caritate. quia non solum pro uno sed pro omnibus generaliter. Iohannes dicit scriptura. Obsecro pro omnium fieri obsecrationes. orationes. postulationes. gratiarum actiones pro omnibus hominibus. ad Thimotheum. ii.

Secundum opus est loqui profectuose. Et est secundum opus pietatis. Maiorem elemosinam facit lingua quam manus. Instruendo ignorantem. qui nescit se signare. nec orare. nec pro fratre noster. nec ave maria. nec confiteri. Magis pietas est tale instruere. Ite corrigere errantem. consolari triste. et humile. Iohannes dicit scriptura. Dis sermo malus ex ore vestro non procedat. sed si quis bonus est ad edificandum ut det gratiam audientibus. ad Ephesios. iiii. Magnam elemosinam facit qui dat ad comedendum centum pauperibus. sed maiorem elemosinam facit predicator qui dat ad comedendum quingentis vel mille hominibus de cibo quem paravit in coquina spiritus sancti. Septimum opus est peccare ex corde. Et est tertium opus pietatis remittere ex corde offensas et iniurias. Non tamen est pietas offendere. sed etiam ipso offenso. Quia venenum iracundie mortiferum ex visceribus sue anime euomit. Iohannes Iohannes. Non scimus quoniam translatus sumus de morte ad vitam. quoniam diligimus fratres. Qui pro non diligit. manet in morte. Dis qui odit fratrem suum homicida est. scilicet sui ipsius. Et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam eternam. I. Iohannes. ii. Octavum opus est supportare gratiose. Scire supportare tediosos est pietas maior quam misericordia. Verbi gratia. Erunt vir et uxor. et vir erit bonus et gratus et moderatus. et mulier erit una rabiosa et contumeliosa. Iohannes dicit vir supportare eam. et converso. si vir est vagus et ribaldus. et mulier proba et honesta. ipsa supportare debet eum. pro filium debet supportare. et converso. socius socium supportare debet. et quilibet gratiose defectus aliorum. Ratio. quia nunquam aliquid fuit in hoc mundo nisi tempus et homo maria sine defectu. Si tu vis uxorem sine defectu. non inuenies. si mulier vult virum. non inueniet. Iohannes oportet supportare virum uxorem. socius socium. alias nunquam haberet pacem. Nota exemplum de vitis patrum. de illo sancto heremita qui pro nihilo irascebatur. et semel intra se dixit. O miser quicquid boni facio pro deo ex ista impatiencia. Cogitavit ire ad desertum ne haberet occasionem irascendi. et sic

fecit. Et cum semel comederet panem et aquam pro uocat est ira. quia fregit situlam. et ad se reuersus dixit. O miser. oportet supportare. Magna virtus est. Iohannes apostolus. Cum omni humilitate et mansuetudine. cum patientia supportantes inuicem in caritate ad Ephesios. iiii. Quod scilicet sunt opera misericordie et que pietatis. de quibus dicit thema. Sunt viri misericordie. etc.

Dñica quinta post trinitatis
Sermo primus

Exi a me domine quia

homo peccator sum ego. Lu. v. Materiam quam nunc volo predicare erit subtilis et intricata. quia thema ita requirit. scilicet de modis quibus deus habitat in creaturis. etc. Sed primo salutem ergo maria. etc. Verbum thematis habet difficultatem magnam volenti ipsum stricte recipere. Fuit enim verbum beati petri ad christum viso miraculo de captura piscium. Qui dixit christo Exi a me domine etc. O beate petre medico dicitis ut recedat ab infirmo. cum deberetis sibi potius dicere. Mane mecum domine medice etc. maxime cum christus dicat. Non est opus valentibus medicus. sed male habentibus. Matthei. ix. Cum medicus ergo curas animas peccatorum est necessarius. quod petrus dixit submissum. Exi a me. etc. De quo verbo petrus tamen laudat. Ratio est ista. quia beatus petrus dixit hoc verbum pro magna reuerentia quam portabat christo et exhibebat. Sic diceret infirmus pauper et rusticus medico nobilissimo reuerentialiter. Exi a me quia ego sum pauper. etc. Iusto modo loquebatur beatus petrus considerans christi maiestatem et suam paupertatem et modicitatem. Sicut centurio qui dedit repulsam christo ex reuerentia inextimabili dicens. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum. etc. Matthei. iiii. Patet thema. Nota quod inuenimus in sacra scriptura triplicem bonum et optabilem exitum dei ab homine.

Primus exitus est per gratiam habitualementem

Secundus per diligentiam virtualementem

Tertius per utilitatem primalementem

Dico primo quod est exitus dei in creaturam per gratiam habitualementem. Doctrina est conditio quod deus stat in quolibet creatura per potentiam. essentiam. et presentiam. siue sit bona creatura siue sit mala. De ista materia vide sanctum Thome. prima parte. q. viii. artic. iiii. Per potentiam distare sic rex dicit esse in toto suo regno. et in qualibet eius parte. quia ubique extendit sua potentiam. Sic potentia dei extendit ubique ad omnem locum. ad infernum. ad purgatorium. et ad

celū rē. ad generandū. corrūpendū. puniē/
dū. p̄miandū rē. Auētas. Dñe de⁹ rex omī/
potēs. in ditiōe tua cūcta sūt posita. et nō est
q̄ possit tue resistere voluntati. si decreueris
saluare isrl. Tu fecisti celū z trā et q̄cqd celi
ambitu p̄tinet. dñs oīm es. nec ē qui resistat
maiestati tue. Lūera nostiz scis. qz nō p sup/
bia z p̄tumeliaz aliq̄ glie cupiditate fecerim
hoc. Hester. xij. **Secūdo de⁹ ē vbiqz p p̄ntiā.**

20) Rex licz p potentiā sit i toto suo regno. non
tū vbiqz p p̄ntiā. qz nō oīa videt. nec ei sē oīa
p̄ntiā. imo oportet eū inuestigare p cōmissa/
rias l̄ras. p̄cessus. z hmōi. Sed de⁹ sicut est
vbiqz p potentiā. ita ē vbiqz p p̄ntiā. qz oīa sē
p̄ntiā sue scietz oīa scit. Oīa nudaz apta sunt
oculis ei⁹. ad Heb. iij. **Tertio de⁹ ē vbiqz p**

30) **essentiā.** Quia celū z terra z q̄libet creatura
existēs ē plena sua deitate. quēadmodū vide
mus q̄ i meridie aer est plen⁹ claritate solis.
Ita q̄libet creatura ē plena diuina essentia.
Nūquid nō celū z terrā ego impleo. ait dñs
Diere. xiiij. Sic em̄ aīa hoīs implet totum
hoīem z quālibet eius ptē. ita dñs aīa essentia
implet totū mūdū z quālibet eius ptēz. Sicut
aīa oīdit in capite suas potētiās. virtu
tes. z p̄fectiōes. ita de⁹. q̄ licz ita bñ sit in tra
scut in celo. tū in celo oīdit suā essentiā bea
tis facie ad faciē. Si q̄ aliq̄s ē peccator. pec
catū nō tollit qn sit dei creatura. z ideo in eo
est de⁹ p potentiā. essentiā z p̄ntiā. s; nō est in
eo p gratiā habitualē. Est q̄ de⁹ in creatura
p̄mo modo essendi. s. p potentiā. essentiā z p̄
sentiā. s; nō p gratiā habitualē. p̄pter h̄ dixit
moyses iudeis pctōribz. Nolite ascendere.
Nō em̄ est de⁹ vobiscū. ne corrūatis corā ini
micis v̄ris. Numeri. xiiij. Nō intelligebat q̄
nō esset cū eis de⁹ p potentiā. essentiā z p̄ntiā
sed intelligebat q̄ nō erat cū eis p gratiā ha
bitualē. Ideo p salomonē dixit. Lōge ē de⁹
ab impijs. Prouerb. xv. Potest q̄ dicere pec

13) **cator orationē thematis.** Exi a me dñe. s. per
effectū gr̄e habitualis. De isto exitu dicit dñs
in ps. lxxij. Exurgat de⁹. Deus noster deus
saluos faciēdi. z dñi dñi exitus mortis. Ho.
deus n̄r. s. p incarnationē. Ben. xxxvij. La
ro em̄ z frater n̄r est. Ideo dñs. de⁹ saluos fa
ciēdi. qz añ incarnationē nullū hoīem saluū
fecit. solū autē saluos fecit angelos. Hoīes
quātūcūqz sanctos mittebat ad infernū. s. ad
lymbū patrū. Iohes em̄ de q̄ tps dixit. Inē
natos mulierū rē. ad lymbū descendit. Sed
exquo est deus n̄r p incarnationē saluat ho

mines. **Secūdo dñs dñi dñi.** Rō. qz duplici
iure xps est dñs noster. s. creatiōe z redēptōe
Creatiōe. qz sicut aliq̄s de suo p̄prio facit do
mū vel faciēs domū dñs dñs. Ita de⁹ de suo
p̄prio. s. potētia sua creauit oīa. Ideo dñs est.
Ecce p̄mū dñi. **Secūdo est redēptor.** qz sic
ille q̄ emit captiuos dñs dñs eoz. Ita christ⁹
emit nos p̄cioso sanguie suo. Ideo ecce scdm
dñi. **Tertio exit⁹ mortis.** i. peccati mortalis.
qz. s. de⁹ exit ab hoīe p effectū gr̄e habitualis. h̄
est opa meritorie. cū p deū iustificat a mor
te culpe pctōz z resuscitat. aīa em̄ eēt mortu⁹
z nō faciēs fructū meritorij. qz sine me. id ē
grā dei. nihil potestis facere. s. meritorie Jo.
xv. Dubiū si diceret ab aliquo. Ergo exq̄
sū i peccato mortali dimittā opa bona. qz nō
sunt mihi meritoria. Rñdeo q̄ nō. imo tunc
sunt magis necessaria. Rō. qz p̄sona talis est
in infinitis p̄culis corpis aīe z bonoz. qz mi
rū est quō dyabol⁹ nō statim destruit totum
rē. Ideo bona nō sunt dimittēda. sed multipli
cāda. qz valēt ad oīa alia p̄ter ad gl̄iā. Qd sic
intelligit. qn aīa venit ad portā paradisi vt re
cipiat salariū. xps dat sibi p̄mū d̄ fact⁹ i grā
soluz rē. Si aīa vellet dicere. Dñe z de tali
ope qd ego feci in pctō nihil dabis mihi.
Rñdet xps. Nō recipio in cōputū. qz iam sa
tis feci tibi. p illis in alio mūdo. in q̄ dedi tibi
vitā. z custodiui te a dyabolo. dedi tibi cōtri
tionē rē. Verbi grā. de paulo. de matheo.
dauid. z magdalena. q̄ fuerunt pctōres. q̄ tū
in pctō multa bona fecerūt. z de⁹ nō tradidit
obliuioni. Sed si paul⁹ vel mathe⁹ de illis
petinissent p̄mū rñdisset xps. Nō darē tibi
aliqd. qz iā satis feci tibi. De isto exitu auētas
Ibi. s. in tali exitu. abscondita est fortitudo ei⁹
scz grā. An faciē ei⁹ ibit mors. s. peccati mor
talis. p; p̄mū. q̄re dic̄ thema. z p̄t dicere pec
cator. Exi a me dñe p opationē gr̄e habitua
lis. h̄ est nō operoz iā p gratiā. sed etiā me. h̄
est. fac me opari p gratiā habitualē. **Dico.** *Ordg exi*
secūdo q̄ op⁹ dei est in creatura p diligentia
stualē. Dicat quō mō sunt multe p̄sone in h̄
mūdo q̄ hñt grāz habitualē. s; de illa opant
ita diligent⁹ vt possunt. p̄tēti em̄ sunt seruare
p̄cepta di. z ecclie solū. Verbi grā. Si dice
ret eis. q̄re nō ieiunatis bis vel ter i septima
na. Rñdent. Ad h̄ nō tencor. Sufficit mihi
fuare ieiunia ecclie. Idē de missa audienda
quolibet die. dicerēt. nō obligor nisi i dñica.
Idē de opibz p̄nialibz dicūt. sufficit mihi sel
in anno. Patet q̄ illa grā habitualis nō exit
rr

in tot bonis opib; spūalib; sic posset. Tales hñt gratiā habitualē ex q̄ fruāt p̄cepta eccle/ sic z dei. s; nihil addūt. De istis dic̄ x̄ps. Si q̄s diligit me f̄monē meū seruabit. z p̄ me diliget eū. Et ad eū veniem⁹ z māstionē ap̄d eū faciem⁹. Job. xiiij. Jō petit thema. Exi a me dñe. s. tu dñe q̄ es in me p̄ gratiā habitua/ liter. Exi a me. s. p̄ diligentia effectualē. quia pctōr sum ad min⁹ venialis. qz nō sum ita di/ ligēs in opib; spūalib; vt oporteret. De hoc auctas. Dñs de⁹ sup eos videbit. s. p̄pter vir/ tutē opey celestiu q̄ sunt desup. z eribit vt ful/ gur iaculū. i. verbū ei⁹. Fulgur facit tria. il/ lumiat. inflammat. et timorē inducit. Ita grā dei habitualis exiēs p̄ opa spūalia inflammat affectionē. s. ad faciendū opa spūalia cū fer/ uore spūs. Illumiat intellectū ad cognoscē/ dū. Terret incutiēdo terrorē penay inferni. Jō dic̄ scriptura. Qd̄cūq; pōt facere man⁹. i. virt⁹ tua. instāter opare. qz nec opus nec rō nec scia nec sapia erūt apud inferos q̄ tu p̄pe/ ras. Eccl̄s. ix. Nota i dicta auctoritate q̄/ tuoz opa q̄ multū placēt deo. s; ex quo aia ē in inferno nihil sibi p̄sunt. Primū est op⁹. s. p̄struere capellas. ecclesias pōtes. hospitia z hmōi. S; si tu p̄cepisti in testamēto tuo ista fieri vadis ad infernū. Ista opa nō poterūt te iuuare. etiā si fiāt. Secūdū est rō. i. restitu/ tio. respicere domū taxā seu bursam z i hac vita restituas. al̄s nihil valebit liberando te ab inferno. Tertiū. sciētia. z h̄ in elemosynis dādīs. respicit q̄ denī in locis p̄ijs z necessa/ rijs. Quartū. sapiētia. s. sapida sciētia. q̄ cōsi/ stit dicēdo vel faciēdo dicere missas z orati/ ones. Qui in istis nō sentit saporē negligēs est. Hec valēt multe misse ad liberandū vnā animā de inferno. Jō dic̄. Qd̄cūq; pōt ma/ nus tua zc. Jō ille q̄ h; grāz habitualē petit in themate. Exi a me zc. ac si diceret. Dñe tu in me es p̄ gratiā habitualē. iō exi a me p̄ effe/ ctū diligentē in opib; spūalib;. Dico tertio q̄ ē exit⁹ dei in creatura p̄ utilitatē primālē. Sūt em̄ aliq̄ in q̄b; de⁹ h̄itat p̄mo z secūdo mō sup̄ dictis. s; nō curāt de saluatiōe pri/ mi seu de alia utilitate. de q̄b; dic̄ Hierony/ m⁹ ad Paulinū in p̄logo bibliē. c. iij. Sc̄tā q̄ppe rusticitas solū sibi p̄dest. qz nō curāt de alijs. cū tū de⁹ ordinauit vt q̄libet curet de p̄tio vt de se. Eccl̄i. xvij. Deus mādauit vni/ cuiq; de p̄tio suo. Jō talis petit in themate dic̄. Exi a me dñe. s. p̄ utilitatē primālē. vt p̄ximis meis possim p̄ficere. Auctas In rpe

exitus tui distribue hereditatē tuam. Eccl̄i xxxij. s; dividere cū p̄ximis indigētib;. nec timeas depauperari p̄ elemosynas. imo ma/ gis abundabis. Predicatio em̄ est maḡ ele/ mosyna qm̄ sit p̄ deo. z nunq̄s p̄dicatori defi/ ciet materia. Ita etiā est de diuicijs. qz deus dat abundanē illis q̄ libēter dat elemosynas. qz de⁹ nō pōt vinci a creatura p̄ misericordiā Dicat de opib; miscōie erga paupes z talib; dicet x̄ps in iudicio generali. Venite bene/ dicti patris mei zc.

Dominica quinta sermo secūdus. z est fm̄ sensum allegoricū de aiab;.

Concluserūt pisciū

C multitudinē copiosā. Luc. v. Ad lit/ terā. s; ego iuxta intellectū allegori/ cū vel spūalē volēs nūc declarare h̄ s̄bū de aiab; purgatoriū pono tres cōclusiōes. P̄ria q̄ purgatoriū ē sic carcer in q̄ claudūt hoies debiti obligati. cū d̄. Concluserūt. Secda q̄ ad purgatoriū nō vadunt nisi xp̄iani baptisati. cū d̄. pisciū. Tertia q̄ q̄ vadūt ad purgato/ riū nō stabūt soli. s; sūt bñ sociari. cū d̄. mul/ titudinē copiosaz. P̄rima q̄ conclusio ē q̄ pur/ gatoriū ē sic carcer i q̄ claudunt hoies debi/ tis obligati. sic in carcere ciuitat; claudunt aliq̄tēs aliq̄ ex debitis. quousq; satisfecerint vel aliq̄ p̄ eis. Ita ē de purgatorio. qd̄ ē in cor/ de t̄re. de igne z de flama pura. q̄ sup natura/ liter vtute diuina affligit aias q̄ p̄ debitis sol/ uēdis ibi claudunt. q̄ stabūt ibi q̄usq; solue/ rint ip̄e vel amici eoz. Jō dic̄. Concluserunt. supple angeli mistri z executores diuie iusti/ cie. De ista cōclusiōe dic̄ Hieremias in p̄so/ na aie existētis in purgatorio. Concluserunt vias meas lapidib; quadris z semitas meas sub/ uertit. Thren. iij. Nota. lapidib; q̄dris. Qū ortus vel vinea claudit lapidib; rotūdis pa/ rics diruit statim. s; si clausura fiat ex lapidi/ bus q̄dris nō ita diruit. qz fortis clausura ē. Et signat penā purgatoriū fortē z durā. de q̄ nō possunt exire nisi cōpleāt p̄niam. vl̄ satis fiat ab amicis p̄ eis. Nota. semitas meas subuertit. s; p̄tritionē bonū p̄positū. p̄fessio/ nē. restitutionē. remissionem. ieiunia. elemo/ synas. Iste sūt semite stricte p̄ q̄s vadim⁹ in h̄ mūdo. s; in alio mūdo in purgatorio. Nō pōt aia ire p̄ semitas istas. qz nō potest face/ re p̄niaz meritoriā. De isto carcere purgato/ riū dās p̄siliū cuilib; nost; x̄ps dic̄. Esto cō/ sentiens aduersario tuo cū dñs es cū eo i v̄sq;

Aen l'any 1585

ne forte tradat te aduersari^o tu^o iudici. et iudex tradat te mistro^o i carcerē mittat. Amē dico tibi nō eries inde donec reddas nouissimū qdrantē. Mat. v. Ho. nouissimū quadrantē. i. obolū signat minimā culpā soluedā. Ho. Esto sensilēs aduersario tuo. Aduersari^o ē sermo diuin^o. q. s. aduersari^o sensu licitati nre. nō tñ rōni. qz iudicat q pceptū dei est bonū z zgruū. s. sensualitas ad malū inclinā ad supbiā. auariciā. luxuriā zc. Ideo apl^{us}. Cōdelector legi dei fm interiorē hominē. Uideo aut aliā legē in membris meis repugnātē legi mētis mee. Ro. vij. Ho. cito dū es i via. Rō. qz i alto mūdo nō ē remediū. Ne aduersari^o. s. sbū dei te accuset. Quia sic abbas vel por corrigit fratrem delinquētem. Ita xps i iudicio. Et dicet. Quis es tu. Respōdet. dñe. Ego sū xpian^o cleric^o vl' religio sus. Et xps. Ecce legē quā dedi tibi zc. z fm illā iudicaberis. Auētas. Qui spernit me et nō accipit sba mea hz q iudicet eū. Sermo quē locut^o sū ille iudicabit eū in nouissimo die. Joh. xij. Ho. Qui spernit mōzē. Despicit rex qñ sue ordinatiōes vel pconizatōes nō seruant. Ita de xpo. Jō dic. q spernit me zc. Ecce aduersari^o sermo dei. Et iudex. scz xps tradet te mistro. Est qstio. Quis est iste mister q portat aiaz ad purgatoriū. aliq dixerūt q ille mister est dyabol^o q fecit eā peccare. s. non est verū. Ratio quā assignat sanct^o Tho. est. qz aia vadēs ad purgatoriū in grā dei egredit^o de cāpo z cū victoria. nō est g rōnabile q dyabol^o q est vic^o recipiat aiaz victricē. Jō ab angelo bono portat^o ad purgatoriū. Dicat^o practica. Et dicet sibi angelus. Amē dico tibi. nō eries inde donec reddas nouissimū qdrantē. Scda conclusio est q ad purgatoriū nō vadunt nisi xpiani baptisati. Hō vadūt ibi iudei nec agareni z infideles. hoc oñdit cū dz. pisciū. Pisces nascunt^o z cōuersant^o in aq. Ita xpiani renascunt^o in aqua baptisat^o. z ouersant^o in aq lachrymaz perpniaz. Jō dauid vocauit xpianos pisces dicēs. Pisces maris q pambulāt semitas maris. ps. viij. Ho. pisces maris. Ab amaritudine passiōis xpi aq baptisat^o hz sicutē z efficaciam lauādi aias. Jō apl^s. Quicūqz baptisati sum^o i xpo ihu. in morte ip^o baptisati sumus. ad Ro. vi. Nota. q pambulāt semitas maris. qstū ad cōuersationē p amaritudinē pnie z lachrymaz. Notāde sunt h due qstiones. Pnia quā multi faciūt est ista. Frat^o q

dicitis in conclusioe q soli xpiani ad purgatoriū vadūt z infideles ad infernū. H nō videt^o verū. Rō. qz multi infideles sunt q reciperēt baptismū si scirēt tñ valere. s. nunqz audiuerūt. Nūquid excusant. Rñsum ē p qstionē quā facit sanct^o Tho. scda scde. q. x. vbi qrit^o vtrū infidelitas sit pena vel culpa. q dicit q in illis q dubitāt^o vellēt scire sicutatē. z si viderēt miracula crederēt. In talibz dic^o sanct^o Tho. mas. q infidelitas pot^o ē pena qz culpa. Si dicat^o g qre dānant. Dico q ex pctō origina li qd non remittit nisi p fidē ppriā vel ecclie. Itē ex pctis actualibz q faciūt. Ideo apl^{us} Sine fide impossibile ē placere deo. ad Heb. xj. Scda rñsio est. q tanta ē cōnaturalitas fi dei catholice ad intellectū nostruz. q nisi ex peccatis ponat^o obstaculū. hō credat statim. Auētas. Si qz voluerit volūtate dei facere. suple moraliter viuēdo cognoscet de doctrina mea an ex deo sit. Joh. vij. Verbi grā. Quā aliqz qntūcūqz sit rudis videt magnū palatiū. statim cogitat q magn^o dñs illd fecit. Ita de palatio bul^o mūdi zc. Itē dicit q de dño suo loquat^o hō cū reuerētia. Itē q qlibet dñs vult aliqz seruitiū de suis seruitoribz. z sic de alijs pceptis zc. Et qz infideles nō faciūt dei volūtatez. Jō imputat^o eis. Sic ebri^o q occidit patrē suū. nesciēs qd facit. tñ sibi imputat^o. z dz puniri. qz nō est sine culpa. qz nō debuit inebriari. Ita est de infidelibz q inebriant malicijs z vicijs. sic ille q claudit sibi oculos cū manu z cadit i puteū. nūquid dānabit. imo q sic. qz nō debuit sibi claudere oculos. Ita ē de infidelibz q manu malicie d xpm claudūt sibi oculos. Jō nō excusant. Patz rñsio ad pmā qstionē. Et cōcordat pphetia. Hōne sba mea bona sunt cū eo q gradit^o recte. Michee. ij. Idē de malis xpianis diu in pctis viuētibz. q pdunt fidem z sic dānant. Autoritas. Bonā cōscientiā q dā repellētes circa fidē naufragauerūt. prima ad Thimo. j. Ergo solū pisces saluant. Secūda questio est. Si saluant oēs xpiani. Dico q nō. s. illi q pambulāt semitas maris. scz faciētes pniā de pctis post baptismum factis. S. est hic argumentū in oppositum qd facit^o vos cōiter dicēdo. Qui crediderit z baptizat^o fuerit. salu^o erit. Marci. vl'. Si dñs larg^o cur dispēsator auar^o. Vos fratres nimis viā restringit^o. dicēdo q oportet nos facere pniā. pteri de pctis. pfiteri zc. Dicē dum q Qui crediderit z baptizatus fuerit.

Nota de
litareQuere
p
p
p

habēs fidē formatā. salu⁹ erit. S; si tal' po-
stea in petm lapsus fuerit. eger pnia q̄ ē scda
rabula post naufragiū. Pro declaratōe
hui⁹ nota pabolā de rege q̄ pauit magnū cō-
uiuū. z fecit pconizari. q̄ qlibet sibi fidelis
q̄ h̄et man⁹ mūdās comederet i uuiuio. Di-
cat de ortulano q̄ mane lauit man⁹. z postea
maculauit. Et fuerat fugat⁹ a cōuiuio. ppter
imūdiā manuū. Sic ē hic. nisi man⁹ imū-
das lauerit a uuiuio fugabit. Oportet ergo
ambulare semitas maris p opa pñialia. q̄a
mōvos nō estis baptisati. i. mūdi. s; fuisi⁹ ho-
ra p̄me. s; nōdū erat hora p̄adij. Jō Isaias
Lauami z mōi estote zc. Isa. j. Tertia cō-
clusio q̄ illi i purgatorio sūt bñ associati. cū
dī. mltitudinē copiosa. Si n̄ cōparent^r ad
illos q̄ sunt i inferno dī q̄ ē multitudo defe-
ctuosa q̄ p̄vna q̄ vadit ad purgatoriū vadit
mille ad infernū. Duri z p̄sumptuosi diffici-
le corrigunt. Taliū infini⁹ ē numer⁹. Eccl̄s
j. Si aut cōparent^r ad illas de paradiso dicet^r
tūc multitudo copiosa. q̄ pauci sunt q̄ sine
purgatorio vadūt ad paradisu. Apl̄i q̄sierūt a
xp̄o dicētes. Dñe si pauci sūt q̄ saluant^r. Lu.
xiij. Xps aut suspirās noluit dicere q̄ pauci
s; dixit. Cōtendite intrare p angustā portā.
quia dico vobis multi q̄rent intrare z nō po-
terūt zc. Ho. cōtendite. p̄mo cū carne ad malū
inclināte zc. q̄ hodie ē talis p̄ditio mundi q̄
q̄ vult ire ad paradisu multa h̄z impedimē-
ta. s; q̄ vult ire ad infernū. oēs faciūt sibi lo-
cū. nec impedit^r ab aliquo zc.

De eadem dñica Sermo. iij.

Docebat de nauicula turbas. Habet^r s̄bū istd̄ textu
aliter Luc. v. z officiat in euāgelio
hodierno Sermo n̄r erit d̄ euāgelio zc. Sa-
lutez s̄go Maria. In p̄nti s̄mone intēdo te-
nere modū edificatoris domoz. q̄ p̄mo po-
nit fundamētū firmū z forte. deinde supedi-
ficat cameras ad habitādū. ista intēdo face-
re. P̄mo ponā fundamētū fort⁹ celo z terra
scz s̄ba sancti euāgelij. de q̄bo xps. Celū z ter-
ra trāsibūt s̄ba aut mea nō trāsibūt. Lu. xxi.
Deinde edificabo cameras. i. doctrinas mo-
rales. Nota h̄ historiā euāgelij. Cū sel xps
esset iuxta stagnū vl mare tyberiadis seu ge-
nezareth. mag⁹ mltitudo ppl̄i venit ad euz vt
audirent s̄bū dei. s̄m q̄ p̄betauerat Isaias
dicēs. Fluēt ad eū oēs gētes. z ibūt ppl̄i ml-
ti. Isa. ij. Xps aut vidēs tantā multitudinē

de q̄ diē text⁹. Cū turbe irruerēt i eū. q̄ oēs
volebāt eū tāgere. q̄ s̄tus de illo exibat z sa-
nabat oēs. Lu. vi. Dixit p̄mo q̄ mitterēt bar-
chā in mari. Erant aut ibi dñe naues stātes
sec⁹ stagnū. Piscatores aut p̄cedebāt z la-
uabāt retia. Et ascēdēs i vnā nauē q̄ erat sy-
monis rogauit eū a terra ducere pusillū. et
de barcha p̄dicauit ppl̄o q̄ erat i littore. P̄re-
dicabat eis de articulis fidei. de gaudijs pa-
disi. z de p̄ceptis seruādis. p̄ctis vitādis. de
tribulatiōibz sustinēdis. de iniurijs remittē-
dis. d̄ penis inferni. Fecit eis pulchrū s̄mō-
nē. Et de s̄loquit̄ thēma. Docebat de nauic-
cula turbas. P̄ s̄mōnē data bñdiciōe ppl̄o
volēs solnere petz q̄ accōmodauit sibi bar-
chā dixit. Duc i altū. z laxate retia v̄za i cap-
turā. R̄nt ei petr⁹. P̄receptor p totā noctē la-
borātes nihil cepim⁹. q̄si dicat. d̄ nocte nihil
cepim⁹ quō de die capiem⁹ zc. Et xps. fac vt
dico. Et petr⁹. In s̄bo tuo laxabo rethe. Et
cū h̄ fecisset z eluserūt pisciū mltitudinē co-
piosā. zc. Notate h̄ l̄raliter. Petr⁹ cū socijs
suis laborauerāt p totā noctē z nihil ceperūt
z p modico s̄uitio q̄ fecerūt xp̄o mutuādo
sibi barchā. dñs retribuit sibi magnū sala-
riū. hic h̄m⁹ exēplū q̄ null⁹ p̄fidat q̄ ex suo
labore acq̄rat bona spalia. s; p modico s̄ui-
tio q̄ fac⁹ xp̄o deo. s. fuādo dñicā mag⁹ p̄si-
ciūt bona tua. cāpus. vinea. gret. oliueta. s̄
ex tuo labore tot⁹ anni. Multi laborāt q̄ ni-
hil colligūt. q̄ male fuāt festa. Ecce funda-
mētū positū. De q̄ apl̄s. Fundamētū aliō ne-
mo p̄t ponere p̄ter id q̄ positū ē. glo. Fides
ihu xpi. j. Cor. iij. Nō edificāde sūt camere
tres. s. tres s̄tutes necessarie. s̄m q̄ xps d̄ na-
uicula docebat tres lectiōes int̄ alias nobis
necessarias ad saluatōez. P̄ria de obediētia
generalī. scda de p̄nia sac̄rali. tertia de p̄sue-
rātia finali. Istas lectiōes docebat xps non
solum s̄bo. vt mlti p̄dicatores. s; etiā facto.
Lepit ihs facere z docere. Ho. facere p̄mo.
deinde docere. Jō thēma. Docebat d̄ nauic-
cula turbas. P̄ria s̄ s̄i⁹ seu lectio quā xps
oñdit ē de obediētia generalī. s. q̄ ois tā reli-
giosus q̄ cleric⁹ tā hō q̄ mltier obediāt decē
p̄ceptis. Hoc xps oñdit p̄mo facto. q̄ voluit
humiliari p obediētiā p̄ris vsq̄ ad mortē.
Qui cū in forma dei esset zc. ad Phil. ij. Ec-
ce qliter oñdit facto lectionē obediētie i retā
dura z aspera. Itē oñdit s̄bo dicēs. si vis ad-
vitā ingredi serua mandata dei. Math. xix.
Nota si tu. scz dñs vl vasallus si tu diues vl

Sermo. III.

paup. si tu regularis vis ad vitam. f. eternam ingre-
di. sua mandata. Noli vivere secundum tuam volunta-
tem. sed secundum dei cōtatē. nō secundum tuam inclinatio-
nem. sed secundum dei ordinatio-
nem. nō secundum tuum sensum. sed secundum dei
mandatum. sicut volēs obtinere salariū o-
mnis qd faciat voluntatē dñi sui. Dñs sum⁹ fui dñi ihu
xpi et captiuus. Si ergo volum⁹ salariū glie. facti
am⁹ ei⁹ voluntatē. nec debem⁹ p vlla re facere
secundum mādata. Ista ē obediētia generalis ad
oia mādata dei. et h̄ acq̄rit hō regnū celeste
rō. nā clausura dñi mot⁹ h̄. qd vno motu
claudit. alio apit. Adō videam⁹ ianua paradisi
si qd motu clausa fuit. motu iobediētie ade. qz
de dextra dei fecit motū vsqz ad sinistra. p̄prie
volūtatis nō obediēdo deo. q̄ si porta paradisi
d̄ nob apiri. p motū dñi h̄ apiri. s. de sini-
stra p̄prie volūtatis ad dextrā diuine volūtatis
facere em debem⁹ dei volūtātē magis q̄ p̄p̄riā
Verbi gr̄a. dicēdo. ego sū inclinatus ad sup-
bia. s. vos dñe vult⁹ et p̄cipit⁹ hūilitatē. Idō
dñe volo hūiliari. Idē d̄ alijs pctis. Nō cre-
datis qd gl̄ia paradisi obtineat genere. dignita-
te. dñio. scia pulchritudine. fortitudine. imo
si dicat aia xpo i iudicio p̄iculari. Dñe ego
sū de magno genere. vlt̄ fui magn⁹ dñs i alio
mūdo. idē etiā fac me dñm i isto. Dicet xps. ve-
rū ē qd ego te feci magnū dñm s. male vsus
fui faciendo iniusticias et c̄. Idō xps dicit.
Si vis ad vitam ingredi sua mādata. Ista ē
obediētia generalis. Scdo docuit xps d-
pnia sacramentali. pmo ope. qz tota vita xpi
fuit pnia. sp̄ ieiunabat. qz nisi sel̄ in die come-
debat. nec legit̄ comedisse carnes vnqz nisi d̄
agno pascale. Scdo docuit xps d-
pniam agite appropinquit ei et c̄. Dat. iij. Itē. Nisi
pniaz egerit⁹ oēs sil̄ pibit⁹. Lu. xij. Sacra-
mentalis pnia consistit i q̄tuor. pmo i cordis p̄ritōe
scdo i p̄positi emēdatōe. tertio i oris p̄fessioe
q̄rto in opis satisfactioe. Si p̄didim⁹ regnū
dei p̄ inobediētiā. isto mō possum⁹ ip̄m recu-
perare p̄ pniaz sacramentalē. Facite fruct⁹ di-
gnos pnie. Lu. iij. vt dic̄ glo. qd fruct⁹ digni
pnie sunt. qñ pnia corrūdet pctis. sic medici
faciūt medicinas secundum infirmitates. verbi gr̄a
Si peccasti corde p̄ mala desideria. peccasti
cor quicqz digitis. q̄a ex q̄ncqz sensib⁹ q̄si quicqz
instrumētis corde peccam⁹. Idē si peccasti
ore mētiēdo. diffamādo. se laudādo. vlt̄ al̄s d̄
deū loquēdo. digna pnia ē orare. peccare os
p̄fiteri ore. q̄si se diffamādo. idē de alijs pctib⁹
corpis. Ecce q̄re dic̄. Facite fruct⁹ et c̄. Ter-
tio docuit nos xps de p̄seuerātia finali ope.

p̄mo qz sp̄ p̄seuerauit etiā in cruce. licet detra-
heret sibi et c̄. Etiā docuit nos p̄seuerātiā s̄-
bo. d. Qui p̄seuerauerit i finē h̄ salu⁹ erit et c̄.
Dat. x. Hodicū valeret obediētia generalis
et pnia sacralis nisi eēt p̄seuerātia finalis. M̄-
ti incipiūt bñ et feruēt. sed accidit eis vt aq̄
calide q̄ paulatim frigescit quātū cūqz eēt cali-
da si ab igne amoueat. Idō xps. Nemo mit-
tens manū ad aratrum et respiciēs retro apt⁹ est
regno dei et c̄. Lu. ix. Aratrum ē pnia q̄ arat trā
corpis vt faciat fructū meritorū et stutū cui
apponit man⁹ qñ hō incipit. Idō nō d̄ q̄s re-
spicere retro. s. dimittēdo qd incepit. s. aug-
mētare nō solū opa s. etiā feruorē spūs. s. m̄-
ti decipiunt. qz p̄seuerātia impedit. cogitādo
sil̄ totā eoz vitam futurā. et sic venite eis rediūt.
Idō nō d̄ sic recipi. s. p̄ p̄tes q̄libet die cogi-
tare. videam⁹ hodie q̄lit̄ me habui. et dicere.
Videam⁹ qd i multis defeci. s. cras volo incipe-
re ad seruiēdū deo. et etiā cras i sero iueniet⁹ vos
defecisse. Et sic antiq̄t⁹ sc̄ti p̄ces p̄seuerabāt
q̄si faciēdo cōputū qd nō debebāt vinere nisi
vna die. dic̄ dō de se. Et meditat⁹ sū nocte
corde meo exercitabar et scopebā sp̄m meū
Et dixi. nūc cepi. ps. lxxvj. Idō qdā sc̄ti p̄-
volēs aliq̄s inducere ad pniā. dicit. qd fuit qd
dā hō h̄ns capū plenū spinis ad quē mitte-
bat filiū vt purgaret capū. qd vidēs capū taz
magnū q̄si despat⁹ comedebat. et posuit se ad
dormiēdū. Ita d̄ vita n̄ra q̄ ē vt cap⁹ magn⁹
plen⁹ spinis et c̄. Ecce q̄re dicit. Nemo mit-
tens manū et c̄. De gr̄as.

De eadem dñica Sermo. iij.

Et totā nocte la-

Pborātes nihil cepim⁹. Habet verbū
istud originalit̄ Lu. v. et recitatie in
euāgelio currēt⁹ dñice. verbū p̄positū dat mi-
hi occasionē et motiū p̄dicādī et declarādī
mala et defectus q̄s h̄z p̄sona q̄ existit in pctō
mortalī. vt ab eis recedat⁹ et ad bonā vitam re-
deat⁹. S. vt gr̄a dei sit nobiscū sine q̄ nihil
faciem⁹. salutet⁹. Da. Ad l̄ram h̄ est s̄bū
piscatorū qd laborauerūt p̄ totā noctē. et nihil ce-
perūt. Idō dixerūt. Per totā noctē laborātes
s. piscādo. nihil cepi⁹. S. ego volo p̄tracta-
re s̄bū secundum intellectū allegoricū et spūalē. ita
qd thema sit s̄bū pctōz in pctis decedētū. qd
qñ sūt i alio mūdo recognoscētēs se. dicunt
Per totā noc. labo. et c̄. Pro cui⁹ declara-
tioe sciēdū qd q̄s diu p̄sona ē in pctis i mala vi-
ta. nō coḡscit suos defect⁹ nec mala nec picu-

rr 3

suos defect⁹ nec mala nec picula et qui by et

Qua die
i in pcte

la i q̄b̄ e. q̄z corrigere se. s̄z lete cōcedēdo. bibē
do. saltādo. ridēdo trāsit. Recte t̄li accidit vt
hōicid̄is z latrōib̄ q̄ letāf z app̄ciāt se de ma
lo qd̄ faciūt. de q̄b̄ d̄ic̄ sc̄p̄ta. Letāf cū male
fecerit z exultāt in reb̄ pessimis. Prover. ij.
S̄z q̄n̄ sūt capti z cat̄henati z ad furcā sentē
tiati. tūc cognoscūt mala et pctā q̄ fecerūt et
petūt p̄fessorē. remittūt iniurias. satisfaciūt
zē. q̄n̄ h̄nt penā cognoscūt culpā. Jō Greḡ.
Oculos q̄s culpa claudit. pena ap̄it. Ita re
cte ē de pctōrib̄. q̄z diu viuūt in h̄ m̄do dele
ctant̄ de solatio in solatiū. sed q̄n̄ moriunt̄ et
vidēt infernū eis patū. vidēt q̄ pdiderūt oīa
bona. diuitias. honores. dignitates. z vidēt
q̄ nō hēbunt gl̄iā s̄z penā eternā. Tūc dicūt
Per totā noctē. s̄. h̄ vite laborātes nihil cepi
m̄. Jō h̄ v̄b̄ est planct̄ pctōz qui in morte
paup̄es se iueniūt. p̄z thema. Si volum̄ p̄
dicta s̄ba h̄n̄ cogitare i d̄ictis v̄bis oñdunt̄
nob̄ de vita pctōz tres p̄dictiōes male. Vi
ta em̄ pctōz habet tria incōmoda.

Vita aut̄ pctōz est p̄mo crudeliter tene
broza. ibi. p̄ totā noctē.

Sec̄do penalit̄ dolorosa. ibi. laborātes.

Tertio finalit̄ infructuosa. ibi. nihil cepi
mus. Dico p̄mo q̄ vita pctōz est crudelit̄
tenebroza. cū d̄z. p̄ totā noctē. Sine lumine
charitatis. z gr̄e sunt pctōres. h̄ declarāf sic.
Quiq̄ defectus accidūt p̄sonis i nocte tene
broza ambulātib̄. P̄mo q̄ nō coḡscūt se ad
inuicē. imo dicūt. q̄s estis vos. Sec̄do q̄ leu
ter impingūt q̄n̄ nō h̄nt charitatē. Tertio q̄z
si sit lutosa leuēt maculant̄. Quarto q̄z leuēt
vn̄ p̄dit aliū. q̄z nō vidēt. Quinto tūc hō va
dit dubitādo z palpādo. Istos q̄nq̄ defe
ctus iueniet̄ i p̄sona q̄ p̄sistit z viuūt in pctis
mortalib̄. q̄z p̄mo p̄dit cognitionē p̄sonaz p̄
supbiā. Erūt duo magni socij. z vn̄ ascēdit
in honore z dignitate. altero remanēte i pau
ptate. q̄ q̄n̄ venit ad aliū nō coḡscit eū. Frat̄
german̄ frat̄re germanū. amic̄ amicū. filī
patrē nō coḡscit p̄t̄ supbiā. imo abnegabit
eū. q̄z in tenebris ambulāt. Pctm̄ est nō ho
norare parētes nec eis subuenire. Ecce p̄ria
cōditio pctōz. de his sc̄ptura d̄ic̄. Qui dixit
patri suo z m̄ri sue nescio vos. z fratrib̄ suis
ignoro illos. Deut̄. xxxij. Sopho. j. Ambu
labūt vt ceci. q̄z d̄ño peccauerūt. Sec̄da cō
ditio est. q̄z pctōz ipingit. mat̄ie p̄ auariciā i
lapide frigidoz duro sine cōpassione p̄rimi.
Jō de auaro d̄z. Cor eī indurabit̄ q̄si lapis
z stringet̄ q̄si malleatoris incus. Job. xij. D

quot ipingunt̄ h̄. Q̄n̄ d̄z eis a p̄fessore facitis
vsurā. R̄ndēt. nō p̄z. Et p̄fessor. Qualit̄ mu
tuatis. P̄r. t. florenos p. xij. Et cōfessor. Et
nūquid̄ h̄ est vsura. Hō p̄z. q̄z de mea pecu
nia cū q̄ possē lucrari accipio lucrū zē. Ecce
nox obscura z tenebroza. Jō faciā vobis lu
mē. Dicat̄ vos vsurarie. estis vos d̄ns pecu
nie v̄l panis. vini zē. Tertū ē q̄ nō. q̄z thesau
rarī regis nō ē d̄ns pecunie regis s̄z disp̄sa
tor. z si male disp̄sat pecuniā regis. suspen
dit̄ a rege. Idē de diuitib̄ nō sūt d̄ni pecu
nie. q̄z d̄ni ē tra z plenitudo eī zē. Vos d̄ni
solū est̄ thesaurarij z disp̄satores. z de oib̄
tenemini dare cōputū deo. de pecunijs. pa
ne. vino. oleo. lana. frumētōzē. q̄lic̄ acq̄siuist̄
z exp̄didist̄. Disp̄sator regis p̄t̄ sibi retine
re necessitatē s̄z nō ad vanitatē. s̄z dare debz
alijs p̄uisionē. ita debet̄ vos facere. s̄z multi
miseri frangūt sibi collū p̄ vsuras. furta. ra
pinas. retētiōes de soluēdis decimis. oblati
onib̄zē. Jō d̄ic̄ sc̄ptura. In via ruine nō eas
z nō offendes i lapides. nec credas te vie la
boriose. s̄. auaricie. ne pones aie tue sc̄adalū.
Eccl̄. xxxij. Tertia p̄ditio q̄ leuēt maculā
tur. sic pctōres leuēt maculāf p̄ lutū luxurie
nō vidēt viā nec coḡscūt pctm̄. imo dicūt. et
qd̄ pctm̄ est. ego nō habeo vxorē. nec ip̄a vi
rū zē. Dico q̄ ē r̄nsioz excusatio friuola. H̄
qd̄ si cū filia regis fornicatōz cōmitteres. regi
placeret. Si aut̄ rex tradit eā tibi i vxorē. ha
beas solacia cū illa. Et si de istis ē tā magnū
pctm̄. qd̄ dicem̄ d̄ maritat̄. p̄ sanguineis cō
matrib̄. tales ad p̄fundū inferni descēdūt.
De talib̄ d̄ic̄ d̄d̄. Ipi obligati s̄t. respiciēdo
m̄lieres. z ceciderūt. ps. xix. Grego. Hō licz in
tueri qd̄ nō licet p̄cupisci. Et ceciderūt i lu
tū luxurie. Quarta p̄ditio ē. q̄z nocte leni
ter vn̄ ledit aliū. ita etiā i pctōrib̄ accidit ex
pctō ire leuēt offendūt se mutuo. q̄z in nocte
tenebroza hō nō videt aliū. Q̄ dices tu. imo
videbo eū p̄bo q̄n̄. nā si corā te vidisses ima
ginē xp̄i v̄l r̄ginis. nō p̄cussisses eā nisi esses
infidelis. Dō p̄pria imago dei ē hō. Ad ima
ginē q̄ppe dei fact̄ est hō. Gen. it. Jō si vidis
ses hāc imaginē nō p̄cussisses eā p̄t̄ honore
dei. Quinta p̄ditio ē. q̄z i nocte hō vadit hic
inde palpādo z dubitādo. ita q̄ est i pctō. q̄a
pua bona opa facit. z cuz tedio facit ea q̄ dei
sūt. Ecce defect̄ q̄ sunt i vita pctōris ad in
star illī q̄ vadit de nocte. Jō David. Posui
sti tenebras. s̄. pctōz z culpaz i vita tua. z fa
cta est nox. s̄. tenebroza z obscura. in ip̄a pctō.

7 vita
habz
incōmoda

mu
82

p̄mo

3^a

9^h

5^h

trāsibūt oēs bestie silue. s. pctōres. q̄vt bestie regunt sensualitate. ps. ciiij. Dico scdo q̄ vita pctōz ē penalit̄ dolorosa. ibi. laborātes. h̄ declaraf̄ sic. Q̄libet pctm̄ mortale. qz est p̄ rōem z intellectū. affert peccāti penā z dolorē etiā i h̄ m̄do s̄z Aug. i li. p̄fessionū. Sic si aliq̄s sit i domo tua p̄ tuā volūtate. illd̄ affert tibi dolorē. Ita qm̄ sit pctm̄ mortale qz sit p̄ iudiciū rōnis z intellectū. q̄ ē dñs dom⁹ p̄scie Jō tristat. Hā lz ad extra rideāt z delectent̄ pctōres. tñ ad intra tristant̄ ex remorsu p̄scie q̄ remorsus ē dolor z pena. qz ancilla. s. caro p̄ volūtate suā facit illd̄. Hōne eēt tibi pena qz ancilla tua faceret aliqd̄ i domo tua p̄ tuā volūtate. Ecce qlit̄ vita pctōz ē penalit̄ dolorosa. Jō Aug. Jussisti dñe z ita ē vt oīs anim⁹ inordinat⁹ pena sit sibi. Per oppositū frutes afferūt delectatōz etiā s̄z phm. qz tūc fit i domo p̄scie s̄z volūtate dñi. s. itellec⁹. et etiā s̄z volūtate dñi. s. rōis. Magna delectatio ē dño z dñe dom⁹ qm̄ filij. fui. ancille. vel filie nō faciūt aliqd̄ nisi iuxta volūtate eorū. Ita d̄ nob̄ qz filij sūt sensus. filie potētie aie vl̄ cogitatōes. fū corp⁹. ancilla ē caro. Magna delectatio ē hoī qm̄ oēs isti obediūt dño s. intellectui. z dñe. s. rōni. Jō dixit phs. Signū aut̄ generati habit⁹ ē delectabilis opari Verbi gr̄a. si p̄ honore dei placz tibi ieiuniū signū ē qz frus abstinētie ē intra te. Si ozo. signū ē qz i te est virt⁹ deuotiōis. Si sepatio muliez. signū ē qz virt⁹ castitat⁹ ē intra te. Si ciliciū vl̄ alia corpis afflictio. signū ē qz in te est virt⁹ p̄nie. z c̄ns̄ Eris hortus irrigu⁹ z q̄si fons aqz cui⁹ nō deficiēt aq̄ z edificabunt i te deserta seculoz. Isa. lviij. Fons gr̄e dei q̄ est in qlibet p̄sona bona z fructuosa rigat iens⁹ z oēs potētiās. Oppositū est de pctōibz. qz si ridēt ad extra. tñ ad intra aia tristat. p̄scia remordet. S̄z mō nō cognoscūt s̄z cognoscēt. qm̄ erūt i inferno z cruciabunt. tūc em̄ eleuatis oculis videbūt gl̄iā bonoz. nō ad delectationē s̄z ad augmētatōz pene. vt de famelico vidēte mēsa paratā escis plenā et nō pōt h̄re cruciat mag⁹. Vidētes. gl̄iā. s. bonoz. turba bunt timore horribili. z mirabunt i subitane insperate salutē. gemētes p̄ angustia spirit⁹ zc̄. Sap. v. Ecce laborātes. Jō sc̄ta scriptura dat remediū dī. Ne credas te vie laboriose. Eccl. xxxij. Blosa. pctōz. qz peccata cū magno labore fiūt. sic furta. Opa aut̄ misericordie fiūt delectabilis. Idē de luxuria. aduersariū cū magno labore. timore. et piculo fit.

Las aut̄ d̄ delectabilis viuit z c̄ns̄. Jō d̄t. Ne credas te vie laboriose. ne pones aie tue sc̄a dalū. Eccl. xxxij. Jō apls. In laboribz plurimis. ij. Cor. xij. Dico qz tertia mala p̄ditio quā h̄z vita pctōz ē qz est finalit̄ infructuosa. Jō d̄z. nihil cepim⁹. qz pctōres in alia vita nihil reportāt p̄m̄ aut mercedis ex opibz q̄ fecerūt. qz q̄diu p̄sona est i pctō mortali etiā si faceret oia bona opa m̄di. ieiunia. maḡs ozo nes. largas elemosynas zc̄. nihil sibi p̄ficiūt p̄ alio mūdo. Licet em̄ de⁹ p̄ qlibet bono ope det solutionē. tñ pctōres soluit in h̄ m̄do de his q̄ faciūt. dat eis diuitias. honores. dignitates. officia. z bñficia. pacē. sanitatē. filios. longā vitā. amorē dñoz. z qd̄ est mai⁹. bona opa et genere. qz illis bonis opibz extrahunt de pctō nōnunq̄s pctōres. Jō bona opa nō sūt dimittēda qm̄ sentis te esse i pctō mortali. qz tūc sunt mag⁹ necessaria. vt illis mediātibz creas pctm̄. S̄z p̄ his opibz nihil dabit tibi i alio mūdo. Rō. vos scit⁹ qz ram⁹ arbor⁹ nullā frutē h̄z nisi a radice z nō facit fructū nisi q̄diu ē in arbore. Si p̄o scindat̄ ab arbore nō facit fructū. qz remota causa remouet effectus. Ita i p̄posito radix siue trunc⁹ arboris vbi ē tota virt⁹. est x̄ps saluator n̄r. Hos aut̄ sum⁹ rami siue palmites. z q̄diu manem⁹ in radice p̄verā credentiā z p̄mptā obediētiā z p̄ gratiā faciam⁹ fructū meritoz. qz tūc qd̄ qd̄ facim⁹ est meritoriu⁹. Si autē ram⁹ aliq̄s abscindat̄ securi dyaboli q̄ est tēptatio p̄ cōsensum pcti mortalis a trūco. i. x̄po. factū est iā non potest facere fructū meriti. sed de⁹ est a deo pius pctōri ita qz si facit aliq̄ bona opa. satisfacit sibi h̄. Ecce q̄re dico qz pctōz vita est finalit̄ infructuosa. Auētas clara. Sicut palmes nō pōt facere fructū a semetipso nisi māserit in vite. sic nec vos nisi in me manseritis. Ego sū vitis z vos palmites. Qui manet i me z ego i eo h̄ fert fructū multū. qz sine me nihil potest facere. s. meritorie. Joh. xv. Qualis dolor est pctōri qm̄ moriet̄ z nihil iuenit ibi. Sic mercator diues q̄ oia posuit i nauī z perijt. solū remanet p̄sona sua. qm̄ est vltra mare et nihil h̄z. qlis dolor et desperatio. Ita de pctōre q̄ in hoc mūdo est diues. z oēs nauigam⁹ ad aliū mundū qm̄ aia est in portu i ripa. z nihil iuenit de bonis. qlis desperatio ē sibi quādo dicit sibi a x̄po. Et vbi sunt bona que dedi tibi. Rñdet. Totū est p̄ditū. z qz ibi non possunt aliquid lucrari remittunt̄ ad hospitale miseroz ad infernum

Sed qñ rami sūt arbori xp̄o dīcti p̄ fidē et obediētiā ita q̄ mallet citi⁹ mori q̄ sentire tūc p̄gregāt magnū thesaurū. qñ ē ibi inuenit magnū thesaurū de q̄ uiuet eternalit̄. Jō xp̄s dīc. Opami nō cibū q̄ pit. vt sūt opa mūdana s̄ q̄ remanet in vitā eternā. quē fili⁹ hoīs dabit vob. Joh. vi. Ho. piscatores q̄uis ī re thī suo ceperint cōchas z mlt̄a talia z imūda. tñ qz nō receperit finalē fructū. dicūt dolētes. nihil cepim⁹ sic d̄ pctōrib. Jō dīc scriptura. Vacua ē spes illoz. s. pctōz. z laborēf eoz sine fructu. z iutilia opa illoz. Sap. iij. De eadē dñica Sermo. v. De epl̄a.

Benedictiones be

reditate possideat. Habet s̄bū istō textualit̄ p̄ma cañ. Pet. c. iij. Et recitatur in epl̄a currētis dñice. Hoc s̄bū est vna breuis z deuota ozo b̄ri apli. quā facit p nob̄ desiderās n̄raz saluatōez di. Rogo deū vt b̄ndictōez. s. celestē hereditate possideat. Hoc s̄bū b̄ndictionē indiget declaratione.

Pro q̄ sciendū q̄ gl̄ia celestis d̄ b̄ndictio Rō. qñ de⁹ facit aliqd. nō credat̄ vos q̄ illō faciat laborādo manib. nec ambulādo pedibus. nec se mouēdo quēadmodū vos. s̄ sua opatio ē sua locutio. suū dicere ē suū facere. Verbi gr̄a. qñ fecit lumē nō laborauit. s̄ solum dixit. fiat lux z facta fuit. qz suū dicere ē suū facere. Idē de celo. de stellis zc. Nō facit vt m̄gr̄ opis q̄ qñ facit archā ponit fūdāmētū zc. S̄ dixit. fiat firmamētū. z factū fuit. Jō dō. Ip̄e dixit z facta sūt ip̄e mādauit et creata sunt. Ho. similitudinē d̄ magnis dñis q̄ mādando opant. Si volūt cape crimiosuz nō oportet regē se mouere. nec ip̄m cape. nec suspēdere crimiosū. sed mādare q̄ capiat zc. Idē de ope misericōdie. nō optet regē apire bur sam zc. sed p̄cipere thesaurio. Quāto ḡ maḡ de⁹ cui oīa q̄ sūt z subsunt obediūt. Jō dicit scriptura. Om̄e qd̄ voluerit faciet. z p̄mo illi⁹ potestatis plen⁹ est. Eccl̄s. viij. Om̄ipotens p̄mo tuus dñe nō optet ip̄m nisi loq̄. Et ista declaratiōe qñ de⁹ extrahit aiām de h̄ mūdo z collocat eā in paradiso z imponit sibi dyadema. quō creditis faciat. nō laborādo. sed p̄cipiēdo dīc Michaei. Talis religiosus clericus vel laic⁹ seruiuit mihi diligēter z sancte. ideo collocet zc. Et factū est. Etia in iudicio generali qñ dabit gloriā bonis. ip̄a donatio gl̄ie seu opatio dei i dādo gloriā d̄ b̄ndictio id est bona dictio sine bona locutio qñ dicet

Venite b̄ndicti p̄ris mei possidete paratūm vobis regnū a p̄stitutiōe mūdi. Math. xxv. Ecce q̄liter gl̄ia celestis d̄ b̄ndictio. De ista dīc thema. patet thema. Nō videam⁹ q̄ sūt p̄sone que istā b̄ndictionē hereditate p̄sequētur. Amore vestri ego q̄sui z inueni in psalmo. Dñi est terra. in duobz versibz vbi dicit David. Innocens manibz z mūdo corde. q̄ nō accepit in vano aiāz suā. nec iurauit ī dolo p̄mo suo. Hic accipiet b̄ndictionā a domino. et misericordiā a deo salutarī suo. vbi ponunt̄ q̄tuor p̄ditōes p̄sonaz q̄ b̄ndictio nē hereditate possidebūt.

- Primo pueri oīno innocētes.
- Secūdo pctōres s̄e penitētes.
- Tertio p̄sone bone b̄n obediētes.
- Quarto tribulati z patiētes.

Quilibet istoz habebit b̄ndictionē gl̄ie celestis. qz de eis dīc thema. B̄ndictōz possideatis hereditate. Dico p̄mo q̄ habebūt b̄ndictionē gl̄ie. s. pueri innocētes q̄ nunq̄ peccauerūt. Innocētes sūt ī corde. qz nūq̄ peccauerūt nec habuerūt malas cogitatiōes. In ore qz nūq̄ dixerūt malū verbū. nec mētiēdo nec iurādo. Innocētes ī oculis. auribz. nari bz. in gutture. manibz z pedibz. z ī toto corpe qz nūq̄ peccauerūt. Isti sūt totalit̄ innocētes qñ moriunt̄ statī h̄nt b̄ndictionē celestis gl̄ie. Jō david. Gratia z gl̄iaz dabit dñs. Nō priuabit bonis eos q̄ ambulāt ī innocētia. S̄ diceret aliq̄s. Frater quō vocatis vos illos p̄eros totalit̄ innocētes. et nunqd̄ p̄sona q̄ parētibz suis dat tribulatiōes z infert malū et tristitias z picula z tedia. q̄a non p̄mittet eos dormire. sed plorat zc. Nōne nocēs est z peccat. Rñsio. Dico q̄ sūt totalit̄ innocētes. nec de p̄dictis h̄nt culpā nec pctm̄. qz dolor part⁹ puenit mulieribz ex peccato eue. qz ex fructu arboris peccauit z fecit p̄ deū. Ideo de⁹ fecit p̄ eā z oēs filios suos. vt ī fructu v̄tris punirent. cū labore portaret. z cū dolore pareret. z cū tedio nutrirēt. Jōo p̄z error dīctū q̄ creatura nouit̄ baptisata. si morit̄ transit purgatoriū ex dolore matris. Hoc ē erroneum. qz iudeus baptisat⁹ si morit̄ añq̄ peccaret sine purgatorio euolat. De istis dīc Job. Saluabit̄ innocēs saluabit̄ aut̄ mūdi cia manuū suaz. Job. xij. Nota. mundicia manuū suaz. Diceret h̄ aliq̄s. Si pueri innocētes saluant̄. ḡ etiā illi q̄ moriunt̄ añ baptisatū saluant̄. eadē rōne. qz nunq̄ peccauerūt nec corde cogitādo. nec ore. nec manibus zc.

Misc q̄stioi tacite iā r̄ndit Job cū dīc. Saluabit̄ aut̄ mūdicia manuū suaz. Ecce bap/ tism̄ q̄ mūdāt ab imūdicia sua quā recepit ab illa generatōe. No. imago q̄ cadit in luto nō ponere f̄i altari nisi p̄us lauares. Sic est de hoie in q̄ est imago dei q̄stū ad aīaz quā fa cit de? vt ponat̄ i tēplo padisi. S3 veniēs in hūc mūdū cadit i luto i illa vili z bruta gene ratiōe carnali. Qui si alit̄ veniret nō h̄ret ori ginale. Jō ibi recipit illā maculā. Jō nō pōt intrare padisū q̄susq̄ ē mūdātā aq̄ bap̄tismi. Jō dīc x̄ps. Amē amē dico tibi. nisi q̄s rena tus fuerit ex aq̄ z sp̄scō nō pōt introire i re gnū dei. Job. iij. Nota h̄ q̄n aīa nō bap̄tisi venit ad padisū vl̄ ad portā padisi. q̄d d̄r sibi a x̄po. Ecce q̄re dīc Job. Saluabit̄ inocēs. saluabit̄ aut̄ mūdicia manuū suaz. Si c̄ba bem? duas man? ita habem? duas subas. aīam z corp? Jō dīc. saluabit̄ mūdicia. i. p mūdiciā manuū suaz. tā corp̄is q̄ aīe. quia pctm̄ originale nō solū tāgit aīaz. s3 etiā cor/ pus totū ē infectū. tā sensus corp̄is q̄ potē/ tie aīe. S3 p bap̄tismū mūdant̄. Jō x̄ps p̄s x̄tū. Innocētes z recti adheserūt mibi. i. in gl̄ia. qz sustinui te. i. passionē quā tu p̄z ordi/ nasti. cui? v̄tute saluan̄. De q̄libet istorū d̄r. Dic accipiet b̄ndictionē a d̄no. Nota q̄n isti p̄uri sunt in extremis. demones veniūt ex/ plorātes si possent aīaz recipe. S3 x̄ps de ce lo dat eis b̄ndictionē z demōes fugiūt. No. z misericordiā a deo salutari suo. qz tūc pue ri misericordiē liberant̄ a tribu miseris quas h̄nt. P̄ia est ignorātia a q̄ liberant̄ tūc. quia statim ap̄t̄ eis liber z sciūt oīa z cognoscūt se z parētes. Sc̄da ē modicitas vl̄ puitas. s3 statim aīa sepata a corpe habet tantā magni tudinē vt gygas. Tercia est impotētia qz ne/ sciūt ire nec se mouere. s3 statim q̄n sūt in ce lo h̄nt tantā potentiā. qz nec gygas nec leo h̄nt tantā potentiā. Ecce misericordiā quaz accipiet. In istis q̄ cōplect̄ ozo Petri dicētis B̄ndictionē hereditate possideatis. Dico secūdo qz obtinebūt b̄ndictionez z c̄. pctōres p̄penitētes. Hoc tāgit nos. qz licz fuerim? inocētes z mūdātī p bap̄tismū. m̄ ex tūc ami sim? millesies illam inocētā ex peccatis q̄ fecim? s̄ deū. s̄ v̄ginē z sanctos. s̄ aīaz z pri/ mos. Jō iā nō possum? p viā inocētie padi sum intrare. ppter h̄ de? ordinavit viā p̄nie. i. dolere z cōteri de pctis cū p̄posito nō redeū/ di. p̄fiteri z satisfacere. Isto mō possum? h̄re b̄ndictionē gl̄ie. Hoc tangit dauid cū dicit

Mūdo corde. i. p̄ p̄niaz. h̄ accipiet b̄ndictio nē a d̄no. S3 est h̄ argumētū. Diceret aliq̄s Frater quō ex mūdicia cordis intelligit̄ pe/ nitētia. qz p̄nia nō solū mūdāt cor s3 oēs vi/ res aīe. i. intellectū ab errore fidei z falsis opi/ nionibz. z malis suspitiōibz de p̄rimis. z vo/ luntatē a malis desiderijs z odijs z rancoz/ bus. z memoriā nō recordādo de receptis i/ iurijs. Itē v̄a p̄nia mūdāt os a mēdacijs. dif/ famatōibz z blasphemijs. Oculos a malis aspectibz. aures nares. guttur. man?. pedes. z totū corp? a luturijs. Cū q̄ p̄nia v̄a mūdēt aīam a potētis z corp? cū sentimētis. quare q̄ recipitis penitētā solū p mūdicia cordis. Dico qz verū est qz v̄a p̄nia totū purificat. vt dicitū est. s3 mūdicia cordis d̄r p̄nia duplici rōne. Prima est qz cor est vt fons a q̄ mlti rtui pcedūt. i. potētiaz z sensuū. Et si aq̄ fontis sit mūda z pura etiā aq̄ riuoz erit mūda z pura. Si immūda ad idē. Et qz oīa opera bona vel mala pcedūt a corde. De corde ex/ eunt cogitaciōes male. homicidia. adulteria fornicaciōes. furta. falsa testimonia. blasphe mie. Mat. xv. Ecce q̄liter aq̄ immūda p/ cedit a fonte cordis. qz cor dicit. Qui inter fecit p̄zem tuū z c̄. Jō occidas eū. z sic d̄ alijs Jō si cor sit mūdu etiā oīa sentimēta corp̄is erūt mūda. Jō Prouer. iij. Qui custodia ser/ ua cor tuū. qz ex ip̄o vita pcedit. Ita si sit im mūdu pcedit mors ab eo. Ecce p̄ma rō q̄re dīc. Et mōdo corde. qz mūdicia cordis ē mū dicia totū corp̄is. Secūda rō q̄re mūdi/ cia cordis d̄r p̄nia est. qz licz multa sunt opa p̄nie. m̄ radix z initiū p̄nie est cordis p̄tritiō ab ista ei pcedūt fruct? oīm alioz opey. Jō dicebat x̄ps. Beati mūdo corde qm̄ ip̄i deū videbūt. Mat. v. De q̄libet tali d̄r. Dic acci/ piet b̄ndictionez a d̄no. qz q̄n talis morif. et aīa venit ad iudiciū z accusat̄ a demonibus Dic x̄ps aīe. Audis inq̄stū te accusant. Dic aīa. Verū ē. qz illa feci nec possum negare. s3 vsus sui medicinis v̄zis q̄s vos ordinastis s̄ pctā. Si habui malas cogitaciōes habui etiā p̄tritiōz. Si peccaui ore. orauī. z p̄fessus fui. Si oculis peccaui. flemi. z c̄ijs. Feci iudi/ ciū z iusticiā. nō tradas me calūnantibz me p̄s. cxviii. X̄ps est p̄ctus. z dat sibi b̄ndictō nē z misericordiā q̄n collocat̄ i gl̄ia. Dico tertio qz obtinebūt b̄ndictōz gl̄ie p̄sone bone z obe diētes q̄ h̄nt dicere vl̄ facere. respiciūt d̄i vo luntatē z ordinē. Religios? obedēs n̄ faceret s̄ regulā nec p̄stitutiōes. nec cleric? nec laic?

¶ Tra dei madata. ordinat suā vitā fm dei voluntatē et nō fm eoz sensualitatē. fm dei ordinationē et nō fm ppriā inclinationē. De qlibet tali dic. Qui nō accepit i vano aiam suā. h accipiet bñdictionē a dño. Ho. q accipe aiaz suā i vanū pōt intelligi duplr. essentialiter et effectualiter. In vanū dicitur accipe animā suā ille q nō facit illa ad q ordinat. Qz si rex dat alicui militi equū et arma et nanqz seruit sibi. in vanū dicitur accepisse. Ita dedit nob aiaz rōnalē cū memoria vñ memoremur de bñficijs a deo nob datis. qz nō fecit nos asinū. nō equū zc. s; ad imaginē et similitudinē suā. Itē redemit nos zc. Cū intellectu vt eū cogscam⁹ et ei grās agam⁹. Cū voluntate vt eū desiderem⁹ zc. Si autē de istis nō fuis sibi. i vanū recepisti aiaz tuā. Itē dedit tibi corpus. qre. vt viuas ex eo. Sic em̄ p̄ dat patrimoniu filio tpe nuptiaz vt ex eo viuat. Ita d terra corpis debem⁹ facere fruct⁹ ppriaz de q bus viuam⁹. si autē nō facis. in vanū recepisti vel accepisti. et possum⁹ dicere talib. Vanū est. vob añ lucē surgere. s. ad opa tpalia. q nō curatis de opib; spūalib;. Surgite. s. aliqua hora ad op⁹ spūale. postqz sederitis. q māducatis panē doloris. ps. cxxvj. Ho. q māducat panē doloris. p̄ q mittit filiū ad cāpū vt laboret q nō curat d labore. s; comedit et bibit et dormit. In sero qñ venit ad domū h; malā cenā et sberat zc. Ita de⁹ p̄ n̄ misit nos i cāpo hui⁹ mūdi ad laborādū in opib; meritorijs. Qui autē nō curat de labore s; comedit et bibit et delectat. in morte puniet. Hā in sero mortis videbit⁹ quō māducast⁹ panē doloris. qñ demōes cruciabūt vos zc. Scdo dicit aliq; accepisse aiaz in vanū effectualiter. Vita em̄ p̄ns ē effect⁹ aie. et ita sumit Jo. xij. cū dicit. Qui amat aiam suā. i. vitā corpale. tm̄ q p xpō n̄ vult eā expōere et exercere i arduis etiā pdet eā. Et q odit aiaz suā in h mūdo. in vitā eternā custodit eā. Qui ḡ viuit ociosus i vanū accepit vitā istā. Sic ille q vadit ad feriā vbi stat. xv. dieb; et nihil facit nec lucrat aliqd dicit i vanū iuisse ad feriā. Ita de nob q venim⁹ i feriā h⁹ mūdi ad lucrādū. Jō si nō hēm⁹ merita. in vanū accipim⁹ istā vitā. Jō laborare debem⁹ in bonis opib;. Propter h dicebat ap̄tus. Hortamur vos ne inuacuū grām dei recipiat⁹. Ait em̄. Tpe accepto. s. i h mūdo exaudiui te. qz in alio nō audit. Et in die salutis adiuui te. Ecce nūc tpus acceptabile. ecce nūc dies salutis. ij. ad Cor. vj.

Obediētes autē nō accipiūt in vanū aiaz suā siue vitā suā. Jō de qlibet obediēte dicit. Non accepit i vano aiaz suā. h accipiet zc. Dico q̄to q obtinet bñdictionē glie tribulati et patientes. qñ in infirmitatib;. plagis. vulnerib;. dolorib;. paupertatib;. et p̄secutiōib; nō murmurāt p̄ deū. imo patienter sustinet. sperātes q i alio mdo erūt siue infirmitate. plaga. dolore zc. De qlibet tali dic. nec iuravit i dolo p̄rio suo Proxim⁹ iste ē xp̄s p excellētiā. qz s; inq̄stū de⁹ sit creator. tm̄ inq̄stū hō est. prim⁹. vt ip̄emet declarauit Lu. x. Quis tibi videt primus fuisse zc. Huic primo facim⁹ iuramentū i baptismo. qñ dicit a sacerdote. Quid petis. et dicit a patrinis. fidē xpi. Et sacerdos. Et fides xpi qd dabit tibi. Rñdet. vitā durable. Ergo abrenūcia sathane. dicit abrenūcio hoc ē q̄si iuramentū. et ita vocat⁹ a David dicēte in p̄sona xp̄iani. Iuravi et statui custodire iudicia iusticie tue. ps. cxvij. Iudicia iusticie dei sunt vt in h mūdo habeam⁹ labores. miseras. tribulatiōes zc. vt p patientiā mereamur h̄c gloriā. Ideo ad Heb. x. Patientia vob necessaria ē. vt voluntatē dei facientes reportetis repromissionē zc. Qui non iuravit in dolo p̄rio suo. hic accipiet bñdictionē a dño zc.

De eadem dñica. Sermo. vj.

Omnēs unanimes oratione estote. Verbum istud habet p̄ma canonica Petri. c. iij. et recitatur in eplā curretis dñice. Pro breui hui⁹ verbi declaratione et materie introductione sciendum. q inter oia opa que possum⁹ in h mūdo facere. necessaria est deuota orō ad deū. Rō. quia certū est q oia bona tā temporalia q̄s corpalia q̄s etiā spūalia habem⁹ a deo. De bonis tpalib; patet. Un̄ est q terra dat triticū ex semie. terra autē pōt corrūpe semē sed nō p̄t ip̄m fructificare zc. Q diceret aliq;. hoc ē a natura. a p̄stellatiōib;. Uerū est instrumentaliter. s; est a deo p̄ncipaliter. Ip̄e em̄ ē actor p̄ncipalis. Idem de vino in vineis. quia null⁹ potest aquā in vinū p̄uere nisi de⁹. Hā cōuersio aque in vinū fuit de p̄mis xpi miraculis. Jo. ij. Idem de pecunijs. rapis zc. Omnia ista hēm⁹ a deo. Q dices tu. ego habeo i his laborare. qz als nihil haberē. Solutio. Uerū ē. qz instrumentū es. s; de⁹ h; tibi dare quia multi laborant q nihil lucrant. nō credas ex tuis laborib; p̄dicta acq̄rere. Idē dicit

bonis corporalibus dicendum est. quod etiam a deo habemur. puta sanitatem. pulchritudinem. fortitudinem. membrorum rectitudinem. et huiusmodi. Idem de bonis spiritualibus dicendum est. quod a deo habemur. contritionem. scilicet de peccatis. bonum propositum confiteri. et facere penitentiam ne in inferno damnemur. Idem de remissione iniuriarum. de restitutione ablatorum. De his dare cor ista faciendum. Idem de scriptura. Omne datum optimum. scilicet bonorum temporalium et corporaliu. et omne donum perfectum. Glo. bonorum spiritualium. de sursum est descendens a patre luminum. id est angelorum. Jac. i. Si quis vis rigare ortum tuum de alto fonte. oportet ponere canale per quod aqua veniat ad ortum. Ita etiam si vultis quod aqua gratiarum dei veniat ad vestrum caput. ortum. vineam. domum. corpus et animam. de fonte alto spiritus sapientie fontem dei in excelsis. Eccl. i. ponat canale. scilicet orationem deuotam mediantem ista veniunt ad vos bona temporalia. corporalia. spiritualia. Sed quod in alia bona opera que in hoc modo prout a nobis fieri est oratio deuota nobis necessaria. Auertat. dauid. Benedictus deus qui non amouit orationem meam et misericordiam suam a me. ps. lxxv. Glo. Aug. Nunquam ergo a te mouerat oratio tua et nunquam amouebit a te misericordia diuina. Quia ergo oratio est nobis ita necessaria. dicit thema. Omnes unanimiter in oratione estote. Amore vestri ego quasi ui quod orationes dicitur habere orationem. et que sunt. et inueni quod duota oratio dicitur habere sex orationes. Oratio dicitur fieri

Primo pacifice concordando.

Secundo attente cogitando.

Tertio humiliter supplicando.

Quarto confidenter sperando.

Quinto ordinate petendo.

Sexto perseveranter continuando.

Qui istos sex modos seruabit in oratione sua. abun- dabit in omnibus bonis. Dico primo quod oratio dicitur fieri pacifice concordando. Cum vis orare respicias si in corde habes venenum odij et male uoluntatis. si sic. non exaudieris. Oportet enim concordare cum omnibus pacifice. et tunc oratio ascendit recte ad deum. Nota hoc de collegijs seu comitatibus diuinitatis. quod modicum calorem habent. sed quando sunt unite et pacifice. oratio eorum multum placet deo. Idem congregamur in solenitatibus uel processionibus. ut ab inuicem inflamemur. et oratio ascendat ad deum. Idem Dominus. Diriga orationem meam sicut incensum in conspectu tuo eleuatio manuum mearum sacrificium uespertinum. ps. cxi. Nota. sacrificium uespertinum. De precepto in veteri lege offerri sibi duo sacrificia. scilicet duos agnos. unum de mane. alium de sero. sed differenter. quia sacrificium de mane associabitur cum multis alijs. sacrificium uero de sero sine aliorum

societate offerebatur. Sacrificium matutinum figurabat sacrificium in deorum quod erat diuersarum rerum sacrificium aut uespertinum figurabat christum qui solus fuit sacrificatus in cruce eleuatis manibus parcens omnibus. Idem dicebat Dominus. Diriga orationem meam ad te. Patet ergo quod oratio dicitur fieri pacifice concordando. Benedictus qui potest dicere cum ueritate. Nullum odium habeo in corde meo quod aliquem. sed omnes diligo. ergo Omnes unanimiter estote etc. Dico secundo quod secunda oratio est. quod debet fieri attente cogitando. ita quod cor cogitet quod profert ab ore. ne solum os loquatur dicendo uerba orationis. et cor cogitet de negocijs temporalibus. de coquina uel lupanari. Si dicat. Ego non intelligo latinum. Idem cogitetis in deum uel in petitionem quam facitis. Ideo Aug. Psalmis et hymnis cum oratis deum hoc uerlet in corde quod profert in ore. Alia oratio uocalis sine attentione cogitationis est parui ualoris. Idem Jacobus. Tristat aliquis uestrum. oret equo animo et psallet. Jac. v. Nota. equo animo. scilicet ut cor concordet cum lingua. et habebit consolationem. Ecce quomodo orationes sunt medicinalia. Sed quando cor non cogitat ea que dicuntur. ore fit incensum deo. id est omnis uacuis. et sanctis. Idem deus reputat se delusum et sancti. Modicum ualet talis oratio. Idem apostolus. Si orationem lingua mea. supple mentem. mens mea sine fructu est. subdit. quod ergo. Orabo spiritu. orabo et mente. psallam spiritu. psallam et mente. prima ad Cor. xiiij. Licet omnes debeant attente cogitare ea que dicuntur. maxime tamen religiosi. qui quilibet die habent psoluere horas canonicas attendat hi ne uane soluatur. Idem debet cauere ne dicantur in plateis ortis et fenestris. Idem dixit christus sacerdotibus veteris legis. qui soluerebant deo uacue. Populus hic labijs meis honorat. cor autem eorum longe est a me. Sine causa. id est sine utilitate. sine fructu meriti colunt me. Mat. xxv.

Tertio oratio dicitur fieri humiliter supplicando Quia oratio non est nisi quedam supplicatio que prestat deo. quando infirmus orat petens sanitatem supplicat deo. pauper orat petens provisionem. Idem quando tribulatur petit requiem. peccator peccatorum remissionem. Modico nullus est quantumcumque rudis qui quando presentat pape uel regi supplicationem quando humiliat capite discoopto et genibus flexis sibi presentet. nec optet quod doceat hoc facere. quia ratio naturalis dicitur sciendum. quanto magis ergo pape ihesu et regi christo humilius debemus supplicationem presentare Sic aliqui minus deceter agunt. qui quando induunt se dicunt orationes cingentes se. et nodos apertantes. et mulieres quando se pingunt. Cogitate ergo

quoniam oratis cum quo loquimini. quoniam dicitis. *Pater noster* vel *Aue maria*. et humiliare vos. quia quanto humilius orabitur. tanto plus oratio ascendit. Sic ille qui saltando vult ascendere. quanto plus se deprimat. tanto plus ascendit et saltat. Ita est de oratione. *Augustinus*. Oratio humiliatis se. nubes penetrabit. et donec appropinquet non solabitur. et non discedet donec altissimus respiciat. *Ecclesiasticus*. xxxv. Humilius et mansuetus spiritus tibi placuit deprecatio. *Judith*. ix. *Jo* david. Resperxit inquit in orationem humilius. et non spreuit preces eorum. *psalmus*. cxi. Quoniam autem fit sine humilitate deus claudit sibi oculos.

Quarto si oratio debet esse acceptabilis debet fieri confidenter sperando. Vult deus quod in omnibus necessitatibus nostris recurramus ad deum et confidamus deo aliter indignatur. quemadmodum indignatur pater filios de eo non confidentes. vel procurator vel iudex. quoniam homo non confidit de eis. Ita de deo patre nostro procuratore et iudice qui vult quod confidamus de eo dei. Quocumque orantes petitis. credite quia accipietis. et veniet vobis. *Matthaeus*. xxi. Nota. quocumque. scilicet licita. orantes. quia aliter non accipietis. sic puer febricitans si petit vinum. non datur sibi. sed pius pater datur sibi meliora. scilicet zuccam et rosam. etc. Et sicut filius nullam sollicitudinem habet de aliqua re. Quod si dicat. vos puero. Quid comedes hodie. dicit nescio. pater meus et mater mea curant. Idem de vestibus. solaribus. et alijs necessitatibus. Sufficit filio quod sit humilis et obediens patri. Ita vult deus de nobis quod in omnibus necessitatibus confidamus de eo. et faciamus quod tenemur facere quia non deficiet nobis. Verbi gratia. Si dicat laboratori. Vos seminastis etc. Habetis bladum. Estis certi quod habetis. Vos debetis dicere. Ego feci quod in me est. de residuis confido in deo. Idem de vino in vinea et de oleo. Nihil solliciti sitis. sed in omni oratione et obsecratione cum gratiarum actione. petitiones vestre innotescant apud deum. ad *Philippum*. iiij. Nota. Nihil solliciti sitis. non dicit quod dimittam labores. sed sollicitudines. Quoniam sollicitudinem vestram perficietis in eum. quoniam ipsi est cura de vobis prima. *Petrus*. v. Sed nos magis confidimus de vno in deo quam deo. Probatur. quia si iudeus tenet vobis. scilicet florenos annuales. de redditibus. de quibus habetis bonum instrumentum. vos confiditis etc. Sed non confiditis de deo. qui promissit etiam cum instrumento publico vobis dare necessaria omnia. si facitis quod debetis facere ut bonus filius. Notarij fuit beatus *Matthaeus*. Nolite solliciti esse dicentes. quid manducabimus. aut quid bibemus. aut quo operiemur. Nec enim omnia

gentes. supple infideles inquirunt. Scit enim pater vester quod his omnibus indigetis. *Matthaeus*. vi.

Quinto oratio debet fieri ordinate petendo. In nostris petitionibus debemus servare tres ordines. Primo quod petamus primo illa quae sunt nobis magis necessaria. utilis. et principaliora. *Jo* primo debemus petere gloriam eternam. Secundo bonam vitam quae est via ad gloriam. Tertio bona temporalia. Ideo Christus dicit. Primum querite regnum dei et iustitiam eius. et haec omnia adicientur vobis. *Matthaeus*. vi. Secundo quod illa quae sunt de se bona. quae non possunt habere malum exitum. petamus audacter. Illa autem quae sunt dubia. et possunt habere malum exitum et finem. petantur cum conditione. Verbi gratia. Humilitas indubitanter est bonus. Ideo audacter superbus potest petere humilitatem. avarus liberalitatem. luxuriosus castitatem. peccator peccatorum remissionem etc. Alia sunt dubia. de quibus nescit homo si habebunt bonum exitum vel malum. Ideo conditionaliter sunt petenda ut infirmus sanitatem. que potest esse aie vel bona vel mala. Idem de divitijs. officijs et dignitatibus. et quia multi petunt sine ordine et sine conditione. Ideo non accipiunt. Petitis et non accipietis. eo quod male petitis. *Jo* iiiij. Tertio debet esse ordo in persona petente. ut purificet se. quia si quis promissit dare alteri optimum vinum album. requirit quod cum vase mundo recipiat. aliter non daret. *Jo* *Isaia*. j. Lavamini. scilicet per contritionem. confessionem. et satisfactionem. mundi estote. Quae autem a deo sunt. ordinata sunt. ad *Roma*. xiiij. Sexto oratio debet fieri perseveranter continuando. Multi incipiunt. et quae statim non obtinent quod petunt. orationes dimittunt nihil valet. *Gregorius*. Virtus boni operis perseverantia est. Patet in naturalibus. quia arbor paulatim augmentatur. nec videtur ei augmentum quando actu fit etiam si semper aspiciatur. Idem in artificialibus. quia domus paulatim fit. Primum ponit fundamentum. Deinde fiunt parietes etc. Idem etiam in spiritualibus. paulatim homo augmentatur coram deo in gratia virtutibus. et meritis. *Jo* necessaria est perseverantia. quia quod diu vivimus. est nobis necessaria aqua gratiae dei de fonte excelso. Nota hic miraculum de illo nobili milite normannico. qui quod diu fuit in peregrinatione. quilibet die de mane et sero oravit quousque venit ad castrum suum. In die ei quod debuit castrum intrare dimisit orationem. et illa die castrum suum fuit combustum. Ideo Christus. *Opportet* spiritus orare et non deficere. *Luca*. xvij. Semp. i. omni die. mane et sero. Ergo sine intermissione orate. mane et sero. *ad Thimotheum*. v.

Sermo. I.

Dominica sexta post Trinitatis.

Sermo primus

Veniens offeres

Vmun^o tuū. **Dat. v.** Sermo erit de scō euāgelio isti^o dñice. z habe bim^o multas bonas moralitates zc. Salute tur virgo Maria. Et resume thema i scō euāgelio bodierno. qđ totū est doctrina. Et s̄bū xp̄i docet nos tria que debem^o habere valde necessaria ad nostram saluationē.

Primū est intētio celestialis.

Secōm est dilectio vniuersalis.

Terciū est deuotio spūalis.

Et nūq̄ sine his trib^o potuit aliq̄s intrare paradisū. Et de terciā z vltima loquit̄ thema.

Veniens. s. ad deū. offeres mun^o tuū. Dico.

pmo qđ xp̄s docet nos h̄re intētiōz celestem. s. qđ in omnib^o opib^o nostris siue loquēdo siue operādo intētio sit celestis. s. ad deū qđ nō fiāt rōne hypocrif. vane glie. seu bonoz t̄paliuz acq̄sitiōis. Rō. nā in omnib^o opib^o p̄ncipalitas stat moralit^o i intētiōe agētis. tā i bonis opib^o q̄s i malis.

Intm̄ qđ intētio bonis agentis dat actui spēm. naturāz nomē. Verbi grā. in bonis opib^o. vt si iudex volēs facere iusticiā i ali qua questiōe. z ppter hoc dat elemosynā pauperiz notarior sagioni. vt sint sibi fauorabiles i dicta iusticia faciēda. Tal^o acc^o elyne magis dicēd^o est acc^o iusticie q̄s misericōdie. Idē de malis operib^o seu peccat^o.

Verbi grā. de aliquo qđ vult cōmittere luxuriā cū aliq̄. sed illa nō vult p̄sentire nisi p̄ pecunijs. rōne cui^o ille p̄mittit furtū vt possit dare mulieri illud furtū poti^o debet dici luxuria q̄s furtū. Itē p̄ oppositū. si aliq̄s peccat cū aliq̄ muliere vt p̄q̄stea i nocte possit eā dep̄dari. Tal^o luxuria dicitur poti^o furtū q̄s luxuria. De h̄ vide. s. Tho. i q̄li. iij. ar. xix. Patet regula qđ i oib^o opib^o p̄ncipalitas stat moralit^o i intētiōe agētis. Hoc sciēs t̄p̄s voluit ordinare n̄raz intētiōz. Hoc ostēdit in p̄ma pte euāgelij di. Nisi abūdauerit iusticia v̄za pl^o q̄s scribarz z phariseoz non intrabitis in regnū celoz. Scribe z pharisei oīa opa sua faciūt vt videant^o ab homibus

Dat. xxiij. Dical^o qđ est phariseus z scriba. Scriba dicebat. s. a noticia sc̄pturaruz. Isti pharisei z scribe faciebāt multa bona opa et magnas elynas. ieiunia. oīones. sed nō habebāt intētiōem celestem. forma deficiebat eis. Dical^o quō qñ volebāt facere elemosynas. p̄co cū tuba ibat añ eos di. Si qđ vult elynaz

veniat ad domū talis zc. z totalit^o fundabant se in ista vana glia. Auētas. Cū facis elynam noli añ te tuba canere sicut hypocrite faciūt i synagogis z in vicis vt honorificētur ab homib^o. Ecce intētio. Amē dico vobis: receperūt mercedē suā. **Dat. vj.** Ideo dicit xp̄s. Nisi iusticia v̄za abūdet pl^o i intētiōe qđ sit celestis. nō intrabitis i regnū celoz. Si dicat ab aliquo simplici. quō in elemosyna faciēda habet intētio celestis. Rūdeo qđ q̄ttuor modis pōt h̄ri. s. Cogitādo creatōem. gubernationē. redemptionē z glificationē. Prim^o modus sit. qñ vides paupem. cogita qđ deus ita bñ creauit illū sicut te. Illū paupem vt p̄ patientiā acq̄rat paradisum. z te diuitē. vt p̄ misericordiā salueris. Secō cogitādo gubernationē. quō de^o gubernat totū mundū qđ est p̄z oim. Ideo amore tanti p̄zis dabo isti elemosynā. Tercio cogitādo redemptionē. quō xp̄s aperuit bursam siue cōphnū sui corpis dās nobis in elemosynā totū suū sanguinē. p̄ caput. man^o. pedes z lat^o zc. Ideo amore sui dā elynā. Quarto cogitādo glificationē qñ pauper pulsar ad ianuā tuam petens elemosynā tu debes cogitare. sic aīa mea veniet ad portā paradisi pulsans. **Dat. xxv.** Dñe dñe aperi nobis. z petēs elemosynā. Ut tūc deus mihi faciat elēosynā. nūc faciā elemosynaz huic paupi. Aliq̄ istoz modoz i elemosynis fiendis intētio d̄z ad deū ordinari. z tūc erit celestis. Vñ dic xp̄s. Nisi abūdauerit iusticia zc. Itē illi scribe z pharisei abūdabāt i oīonib^o orātes cū magna reuerētiāz genib^o flexis. op^o erat bonū. sed intētio erat mala. qđ vt viderēt ab hoib^o Dical^o mod^o quē fuabāt i suis orōnib^o. Ibant em̄ ad loca vbi gētes p̄gregabāt z ibi orabant. suspirādo. p̄cutiēdo pecc^o vt viderent z dicerēt gētes. O q̄s deuoti sunt isti. Auētas Cū oratis nō erit^o sicut hypocrite. qđ amant i synagogis z in angul^o plateaz stātes orare vt videant^o ab homib^o. Amē dico vobis receperūt mercedē suam. **Dat. vj.** Jō in nostris orōnib^o ordinem^o intētiōem ad deū. Si dicat quō ordinatur. Rūdeo. dādo modū cleric^o z religiof^o quē in. vñ. horis canonic^o q̄s tenētur dicere obfuare debēt. Al^o de^o recipi et sibi t̄p̄s in p̄missum. Hora debēt ordinare suā intētiōem ad deū. cogitādo in q̄libet hora canonica q̄re fuit instituta In matutinis qz tali hora fuit cap^o. z sic de alijs horis. sic ordinatur intētio ad deū. Secō i laicis ordinatur intētio isto mō añq̄ orōem suam incipiāt

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

88

Dominica sexta post trinitatis

debet se signare. **O**stende eis. et p^o cogitatio q^o
 videt xpm i cathedra. et incipiat p^o n^o. Idē
 de Ave maria. **U**n dicit xps. Nisi abundave
 rit iusticia v^oa. s. oratio. p^o q^o scribar^o et p^o bari
 seoz. nō intrabit i regnū celoz. **I**te scribe et
 p^o bari sei abundabāt i ieiunijs. sed nō recta in
 tentōne. **C**ū ieiunatis nolite fieri sicut hypo
 crite tristes. extermināt em facies suas vt ap
 pareant hoib^o ieiunātes. **A**mē dico vob^o rece
 perūt mercedē suā. **S**i q^orat q^o i ieiunijs est
 intētio ordināda et alijs abstinētijs. **N**ā omnis
 afflictio cor^opal^o includit i ieiunio. q^o affligen
 do se bō ieiunat a delectatōib^o. **I**ntētio ordi
 nat sic. cogitatio p^opter peccā multaz magna q^o
 feci d^o deū dādo corpi et carni delectatōes. ca
 stigabo ieiunijs et alijs afflictōib^o carnē meā.
 ne i inferno castiget^o zc. vt possim dicere xpo
 in die iudicij. **F**eci iudiciū et iusticiā: non tra
 das me calūniantib^o me. ps. cxviii. **P**er ergo
 quō intētio celest^o zc. **J**ō dicit. Nisi abundave
 rit iusticia zc. **D**e h^o dabo vobis similitudinē pul
 crā naturalē. **D**icūt naturales phi q^o aq^ola h^o
 visū acutissimū et forte. ita q^o i meridie sine te
 dio respicit rotā sol^o. et mascul^o zelotip^o de se
 mellavolens pbare pullos an sint filij sui. ex
 trahit pullos de nido. et si nō respiciūt solē in
 terfacit eos et p^oicit. **S**i autē respiciūt solem re
 ponit ipsos intra nidū et pascit tanq^o p^orios fi
 lios. **I**stā p^oditōez h^o xps. **I**psē em in omib^o
 opib^o q^o fecit in h^o mūdo respexit solē. s. oīa fa
 ciens ad gl^oiam p^oris. **E**go gl^oaz meā nō q^oro.
 sed gl^oifico p^orem meū q^o in cel^o. **J**oh. viii. **I**n
 h^o cognoscit pullos suos. s. xpianos. q^on^o exeūt
 de nido b^o m^odi. s. p^o mortē q^o b^o dicit xps **V**ide
 am^o q^od fecisti vt debeas h^ore paradisu. **Q**ui r^on
 det. **D**edi elynas. oravi. ieiunavi. et sic d^o alijs
Ad quē xps. **N**ō videam^o si respexit retro.
 scz illa faciēs aliq^o sinistra aut mūdana intēti
 one. et si ita ē p^oicit eū i inferno. **S**i nō respi
 cit recte. s. q^o omnia fecit bona et sancta intēti
 one. reponit ipm in nido paradisi. **J**ō dicit ipē
 xps q^osi tangēdo q^od ē p^odictū. **S**i ocul^o tu^o fu
 erit simplex: totū cor^op^o tuū lucidū erit. **S**i
 autē ocul^o tu^o fuerit nequā: totū cor^op^o tuū tene
 brosum erit. **S**i g^o lumē q^od in te est tenebre
 sunt. ipse tenebre quante erūt. **S**alvator no
 ster **J**hs xps dicit notāter simplex et non tri
 plex. **N**ota ocul^o. dicit glosa. i. intētio. totum
 cor^op^o tuū lucidū erit. glo. i. tota p^ogeries ope
 rū tuoz lucida erit. **M**at. vi **D**ico scdo q^o
 oñdit nobis dilectōem vniuersalē. s. q^o homo
 amet deū sup oīa. et p^oximū nō solū ore. sed cor

de et ope. **H**oc oñdit cū dicit. **A**udistis q^o d^o
 ctū est antiq^os. nō occides **Q**ui autē occiderit
 re^oerit iudicio. **E**go autē dico vobis. q^o omnis
 q^o irascit^o fratri suo: re^oerit iudicio. **Q**ui autē
 dixerit fratri suo racha: re^oerit consilio. **Q**ui
 autē dixerit fatue. re^oerit gebenne ignis. **N**ota
 racha nihil significat. sed ē interieccio bebrai
 ca. et sonat derisionē. sicut nos dicim^o deridē
 do aliquē vach. **I**n isto textu christ^o ostendit
 nobis dilectōem vniuersalē in ope nō dam
 nificādo p^oximū in p^osona nec in bonis. **D**e h^o
 dicit scriptura. **F**ilioli mei nō diligam^o verbo
 neq^o lingua. supple tm. sed ope et veritate. **J**oh.
 iij. **S**ecdo debem^o eū diligere in corde. **I**deo
 dicit. ne irascamur cū p^oximo. q^o q^odiu homo
 portat irā. odiū. rancorē in corde p^oximū ē i
 pctō. **A**uctas. **O**mnis q^o oderit fratrē suū ho
 micida est. s. sup^ostus. p^oma **J**oh. iij. et nisi re
 mittat de corde damnabit. **A**uctas. **N**ē me^o
 celestis tradet vos tortorib^o. nisi remiseritis
 vnusq^osq^o de corde suo fratrib^o suis. **M**at. h.
 xvij. **T**ercio est etiam diligend^o ore. nō iu
 dicando nec diffamando p^oximū. nec ipsum
 vituperādo: dicēdo stulte. vel despiciēdo: di
 cendo racha. **D**icat^o p^o illos q^o in p^otilijs despi
 ciūt voces alioz. dicēdo verē. **I**te dicat^o p^otra
 mulieres dicentes p^ofessori. **E**go parca. s. nō
 loquar cū ea. **N**ā dixit mibi q^o cēm rixosa mu
 lier. oportet loqui et remittere. **E**xemplū ba
 bem^o in virgine **D**aria q^o maximā iniusticiā
 recepit ab inimicis xpi d^o morte filij sui. tamē
 loq^obatur eis dicēdo. amici. **Q**uare g^o vos nō
 remittitis. videt^o q^o nisi remiseritis q^o nō vul
 tis lucrari coronā paradisi. et quanto iniuria ē
 maior q^o remittit. tanto meritū est maius. **J**ō
 remittatis **V**ir^o arboris est in fundamento
 scz radicib^o. et si arbor sit viva in frōdib^o appa
 ret et in fructib^o. **S**ic vos si habet^o fundamē
 tū seu radicē dilectōis. ostendite in frōdib^o. s.
 bonis locutōib^o. et in fructib^o. i. opib^o vtilib^o.

Dico tercio q^o oñdit nobis deuotiōem spū
 alē. s. vt in nostro spū sim^o deuoti erga deum.
Hoc oñdit cū d^o. **S**i offers mun^o tuū ad al
 tare. et ibi recordat^o fueris q^o frater tu^o b^oz ali
 q^od aduersus te. relinque ibi munus tuū a^o
 altare. et vade p^o recōciliari fratri tuo. et tūc
 veniens offers mun^o tuū. **E**st hic q^ostio. cur
 in p^odictis b^ois dicit christ^o clare. q^o si aliq^os of
 fendit deū et p^oximū. q^o p^o recōciliet^o p^oximo
 q^o deo. hoc ē valde mirabile. **N**am si aliq^os of
 fendit regē et rusticū. et a sapiēte q^o rret. cui p^o
 mo deberet recōciliari. diceretur sibi q^o regi.

Xpus dicit oppositū. Uade p̄us reconciliari fratri tuo. Rūdeo ad q̄dem q̄ h̄ est rōnabile. Nā in q̄libet materia dispositō p̄cedit formā p̄ncipalē. vt p̄t̄z i ligno p̄burendo. oportet q̄ p̄us siccat̄ z calefiat ante q̄ ignis introducat formā. Idē de aia q̄ē forma subalis homis. si habet informare corp̄ v̄l debeat. oportet q̄ p̄mo mēbra vniant̄. nō p̄pter maiorē dignitatē mēbroz corp̄is. sed p̄pter necitatē dispositionis p̄uie. Ita in aia forma p̄ncipal̄ ipsi est deuotio sp̄ualis. dispositio p̄cedēs istā formā. est reconciliatio seu p̄cordia mēbroz. i. p̄rimoz. Ideo oportet si forma deuotiōis debet in aia introduci. q̄ p̄cedat dispositio recōciliatōis. Hoc sciens xp̄us dixit. Uade p̄us zc. Nō p̄us hoc fit: vt de⁹ velit dare maiorem honore hoi q̄s sibi. Sed denotando q̄ nemo p̄t̄ pacificari seu cū deo reconciliari. nisi prius fuerit recōciliat⁹ p̄rimo. Et si oportunitatē nō habet q̄ sit intētio bona z p̄positū firmū faciendi cū optunitas fuerit. al̄s nō poter̄ intrare paradysum donec remisieris. Dicat̄ exemplū de illo fratre valen̄. q̄ mortu⁹ habuit redire. q̄ redijt petens veniā z recōciliādo se cū viuo. vt posset intrare paradysum. Patet q̄ rediit. Uade p̄us zc. Et p̄cordat̄ auētas xp̄i dicētis. Reddite q̄ sunt cesaris cesari. z q̄ sunt dei deo. Matth. xxij. vbi p̄mo ponit cesarem q̄ deū. Nō ex maiori dignitate. sed q̄ p̄mo p̄rimo fienda est reconciliatio. Sicut dico h̄ d̄ vna p̄sona. ita dico de vna villa seu cōitate. z p̄us debet disponi p̄ bonā ordinatōem p̄tra p̄ctā notoria. Dicantur illa que currūt. z postea deus inhabitabit p̄ grām.

Domínica sexta. Sermo secundus.

Pater tuus habet aliqd̄ aduersum te. Habet verbum istud textualit̄ Mat. v. z recitatur in euāgelio currētis dñice. In p̄nti sermone cogitavi vobis dare cognitōem d̄ aliq̄bus magnis p̄ctis q̄ sūt d̄ deū vt corrigātur. Sed p̄mo salutē s̄go maria. Pro breui declaratōe hui⁹ s̄bi z introductōe materie sciēdū. q̄ dñs Jhs xp̄s saluator z redēptor n̄r p̄ multas z diuersas excellētias quas h̄z. diuersis nomib⁹ noiat̄ in sacra septura. Si em̄ volum⁹ ipsum p̄siderare p̄m suam eternam d̄lūnitatē in q̄ cū p̄re z sp̄s sancto oēs creaturas creauit ex nihilo. sic d̄ de⁹ creator. z ita noiat̄ a p̄lo xp̄iano. Creator oim̄ rex de⁹ q̄ medelimo terre formasti. Si aut̄ p̄sideret̄ p̄m suā in

finitā maiestātē z dominationē cui om̄es creature mūdi subijciūtur. q̄ sicut om̄es de regno subijciūtur regi. ita om̄es creature mundi subijciunt xp̄o. z p̄m hoc noiat̄ rex z imperator. Dñe rex om̄ipotēs in ditōe tua cuncta sunt posita. z nō est q̄ possit resistere volūtatī tue. Hester. xij. Si s̄o p̄m suā p̄uidētā q̄ p̄uidet bestijs terre. piscib⁹ maris. auib⁹ celi. et angelis. sic nominat̄ pater. q̄ sicut p̄familias p̄uidet zc. ita xp̄s. z sic noiat̄ ab Isaiā. Tu em̄ p̄z n̄r. z Abrahā nesciuit nos. z israel ignorauit nos. Isa. lxij. Si aut̄ p̄sideret̄ p̄m aliam excellentiā z p̄prietatē. s. suam infinitāz charitatē z amorē. q̄ voluit suspēdi in cruce. ne sibi credentes z obedientes suspēderent̄ i furca inferni. p̄m hoc d̄z redemptor. Tu dñe p̄z noster z redemptor n̄r a seculo nomen tuum. Isa. lxij. Si aut̄ p̄sideret̄ p̄m suā copiosam largitatē. q̄ nō solū sibi credēs. z obedientes iustificat. eis p̄ctā remittēdo. imo etiaz z sanctificat. hic grām. z i futuro gl̄iam largiēdo. p̄m h̄ d̄z ab Isaiā saluator. Vere tu es de⁹ abscondit⁹: de⁹ isrl̄ saluator. Isa. xlv. Nota abscondit⁹. q̄ vt aia in corp̄e absconditur. Ita deitas in humanitate xp̄i erat abscondita. Si s̄o p̄m suam p̄fundissimā humilitatē p̄sideret̄. q̄ voluit induere saccuz nostre carnis ad adiuuandū nos z seruiendum nobis. p̄m hoc nominatur frater n̄r. Caro em̄ z frater n̄r est. Gen. xxxvij. Et sic vocat̄ in thēmate a b̄to Mattheo. dirigēs s̄bū p̄ p̄lo xp̄iano. et p̄muni. vel alicui p̄sonē in p̄riculari di. Frater tu⁹. s. Jhs xp̄s habet aliqd̄ aduersum te. s. indignatōem ex p̄ctis q̄ p̄tra eū fecisti. Patz thēma. Iuxta intellectū quē volo p̄tractare mō licet multaz grauiā sint p̄ctā in p̄lo xp̄iano. ex quib⁹ xp̄s frater n̄r indignat̄. tñ in p̄nti solū loqr̄ de trib⁹ peccatis. s.

Primū est sp̄ualis in deuotio.

Secūdo intellectualis presumptio.

Tercū carnalis corruptio.

Ecce tria p̄ctā p̄pter q̄ dicit thēma. Frater tu⁹ h̄z aliqd̄ aduersum te. Dico p̄mo q̄ primū p̄ctm̄ de q̄ nūc intēdo loqr̄ ē sp̄ual̄ in deuotio. Antiqū aut̄ p̄l̄s xp̄ian⁹ habebat magnā deuotionē ad deū. sc̄do ad eccliam. tercio ad p̄ximū ex seruoze charitatis. Antiqū em̄ erant ita deuoti erga deū. q̄ qñ surgebāt de mane. postq̄ erāt induti. ante q̄ ponerēt se in negocijs orabāt cū magna deuotōnez reuerentia. Vir in vno angulo. z vxor in alio. z filij i alijs Idē in sero. Et mō qualic̄ orāt. vestiēdo vos

z cingēdo nodādo. nesciūt em̄ flectere genua
 sed si hñt loq̄ regis p̄lato cū magna reuerē-
 tia loquūt. z cū deo nihil reuerētie impēdūt.
 Itē q̄libet die i auroza audiebāt ynā missam
 deuotē cū silētio. z de^o erat cū eis i oibz ne-
 gocijs. Dō nec i dñica volūt audire missam
 nec timēt p̄cepta penalia ecclie. v̄l veniunt
 tarde. nō ieiuni. z qñ sunt i missa. nō faciūt ni-
 si loq̄ de rebz inutilibz zc. v̄l respiciūt mlieres
 Itē p̄fitebant̄ et cōicabāt oī die dñica. bini z
 bini p̄cessionalit̄ veniebāt ad cōicādū. z po-
 stea dabāt sibi pacē. Dō aut̄ nec seli anno. n̄
 p̄fiteñt i q̄dragesima. nōnulli nec p̄fiteñt i pa-
 scate cū tñ sint p̄cepta penalia. Jā v̄x est il-
 lud Dauid. Dñm esca abominata ē aia coz:
 z appropinquērūt vsqz ad portas mortis. ps. c/
 vi. Antiq̄ xp̄iani erāt deuoti. nō solū ad re-
 gē christū. sed ad reginā eccliam. de q̄ christ^o
 generat filios. qz si aliqd̄ eēt necariū ecclie:
 erat pia p̄tētio inf̄ clericos z laicos. qz q̄libet
 volebat illud facere. Dō aut̄ totū oppositū ē
 iā nō ē deuotio i mūdo. Antiq̄ si ecclia p̄ce-
 pit aliqd̄ ore p̄latoz q̄ ipsa loquūt excōmuni-
 cādo: oēs timebāt zc. Dō autē iā nō timent
 snias excōicatiois. immo dicūt. ego nō come-
 do min^o. vel ita bñ sapit mibi prandiū qñ suz
 excōicāz sicut añ. Itē antiq̄ qñ intrabāt ec-
 clesiā: cū timore intrabāt. Dō autē tripudi-
 ant i ecclia. z ibi tractant̄ matrimonia z alia
 negocia. Dicebat Dauid qñ intrabat domū
 dei. Ego aut̄ in multitudine misericordie tue in-
 troibo in domū tuā: adorabo ad templū san-
 ctū tuū in timore tuo. ps. v. Tercio erga
 primū. Antiq̄ si in aliqua villa vel ciuitate
 aliq̄ actōne sinistra miles vel ciuis mercator
 veniebat: amici om̄s de illo statu subuenie-
 bant ei. z sublenabant eū. q̄libet dabat tñ v̄l
 tñ. Ecce deuotio. Dō aut̄ si vn^o alteri pos-
 set eruere oculū faceret. nō est deuotio. Itē
 aliq̄s homo erat capt^o vel captiuus. dicebat
 aliq̄s vxori. Ubi ē vir vester. diu est q̄ nō vi-
 di eū. Et vxor. Dñe capt^o est vel captiuus ex
 debitis. liberabat eū soluēs p̄ eo secrete Dō
 xp̄iani renegāt nomē dei i barbaria zc. Itē
 qñ videbant aliquē iuuenē vel puellā pauper-
 culā: statim vocabant parētes dicētes quare
 nō datis sibi viz. Rñdebāt Dñe multi vellēt
 eā. qz bona iuuenis ē. sed nō hz dotē. Secre-
 te dabant sibi zc. Dō aut̄ si diues videt viu-
 am vel puellā paupem. statim nitit̄ eam sedu-
 cere cū vna mala ruffiana zc. Itē de mercato-
 ribz mēdoz vendēdo cauebāt a mēdacijs de-

ceptionibus. Mōdo si illō quod valet tres
 florenos potest habere pro duodecim dena-
 rijs. nullam sibi formāt conscientiam. Itē
 vicinus remittebat emptorez vicino dicens
 Ego rē illā vēdidi hodie. z ille hz ita bonas
 res vt ego. ad illū accedē. Sed mō nō est nisi
 inuidia z malicia inf̄ eos de eodē officio. Itē
 antiquit^o nō tenebat curia iudicial^{is} nisi semel
 in mēse. z porte curie erant plene tel^{is} araneaz
 Sed mō est tanta malicia qz nō sufficiūt cu-
 rie. nec audiētia regis. nec aduocati. nec p̄cu-
 ratores zc. Aialia bruta sciūt viuere i nemoribz
 in pace sine d̄dictōibz. z boies nō. Finaliter
 iam p̄pletū ē verbū xp̄i dicētis Dñm abū
 dabit iniqtas: refrigescet c̄baritas multoz.
 tūc veniet p̄sumptio. Mat. xxiij. Ecce p̄-
 mū pctm̄ de q̄ frater n̄r xp̄s indignat̄ z con-
 querit̄ di. Habeo aduersuz te pauca s. nume-
 ro. sed magna sunt grauitate. qz c̄baritatem
 tuā p̄mā. i. antiq̄nā. s. feruorē z deuotōz spūs
 quas habebas in p̄ncipio xp̄ianitat^{is} reliq̄sti.
 Quid ḡ sit fiendū. Demor esto vñ excideris
 sez de quo gradu deuotōis. z age p̄niam. z p̄-
 ma opa fac. Apoē. ij. Nota. p̄ma opa fac. s. er-
 ga deū. eccliam z primū. als minas de^o dicēs
 Sinaut̄ venio tibi z mouebo tibi cādelabz
 tuū. i. statū in quo stas de loco tuo. nisi peni-
 tentiā egeris. Ibidem. Scdm̄ peccatū qd̄ ē
 in mūdo s̄ quod christus frater noster indi-
 gnatur est intellectualis p̄sumptō. Homines
 sunt p̄sumētes de p̄prio intellectu circa fides
 dicēdo. quō vn^o de^o est tres p̄sone. de incarna-
 tione verbi. de sacramēto altaris. Itē s̄ diu-
 nas ordinatōes. Deua em̄ ordinauit qz spūs
 liter spūalia tractentur: dicēs Gratis acce-
 pistis. gratis date. Mat. x. sed p̄sumptio in-
 tellectus totū corrumpit. qz iam sacramenta
 vendūt. totū reducit ad symoniā. Si vultis
 cōicare d̄. tñ debetis offerre. nō d̄ tñ dabi-
 ris. qz nimis eēt discooptum. Idē si vult^{is} cō-
 fiteri. Nota hic de illo paupe boie q̄ nō inue-
 nit p̄fessorē q̄ usqz portauit florenū in manu
 Itē si dant̄ extremā vnctionē perunt lintbea-
 mina. z vñ s̄. Idē de sepulchris d̄: quā crucez
 vultis. maiorē. tñ habetis dare zc. Ecce p̄-
 sumptio intellect^{us} quō corrumpit illa q̄ deus
 gratis p̄cepit dare zc. Itē de missis sci amari-
 toris que de se sunt bone. qz nō sunt alie mis-
 se nisi q̄ p̄ eccliam sunt ordinate. tñ p̄sumptō
 intellect^{us} destruit z corrūpit totū z dānat sa-
 cerdotē. z q̄ eas facit celebrare p̄ sex defect^o
 z errores q̄ fiūt ibi ex p̄sumptiōe intellectus.

Primo qz dicunt qz ille missa debet celebrari sine intervallo i ill. xxx. dieb. ex q sequit q sacerdos etia male pat celebrat. vbi inuenies tu sacerdotē sp patūzē. z sic sibi occasionē p̄stare videt vt indisposit⁹ exns celebret. Scōs de fecer⁹. qz opret dimittere missam p eccliam iā ordinatā qlibet die. Ita poterit euenire q in die natiuitat⁹ v̄l resurrectōis sacerdos habeat celebrare requiē. Terci⁹ qz sacerdos eo q. xxx. dieb. p̄tinuis hz celebrare petit pl⁹zē.

Quart⁹ error siue defect⁹ qz dicunt qz sacerdos in ill. xxx. dieb. nō dz exire eccliam ex q sequit multa mala. z qz nō ē spūal tenebit ibi ludūzē. Quint⁹ qz cū dz missa d trinitate dicit sacerdos. faciat qz sicut ego dico ore: vos repñteris i facto. z offerat tres cādelas cū tribus denarijs in qlibet. Itē de. viij. gaudis s̄ ginis marie. Idē d. viij. donis spūsc̄i. Idē d. xij. aplis. Sext⁹ error siue defect⁹. qz dicunt qz ille missa extrahūt vnā aiām d purgatorio. scz illā quā hōvult h̄ ē falsū. licet em̄. xxx. missa sc̄i amatoris extraheret aiām m̄ris sancti amatoris de purgatorio. nō sequit p̄pter h̄ q extraherent aiām m̄ris tue v̄l p̄ris tui q forte fuit vsurari⁹ v̄l homicida. qz iste sacerdos nō est ita sanct⁹ sicut sanct⁹ amator. nec qualitas peccati est eadem cū peccatis m̄ris sancti amatoris

Nota h̄ d illo rustico qz credēs qz medicina q curauit eū d malo tibi. curaret etia d oib⁹ mal. z fecit se medicū zē. Medicina sua erat cepa rubeazē. Nō dz fieri pactū i missis. s̄ eligatis vnū bonū sacerdotē. cui si paz dat⁹ nō dz dicere. paz datis mibi. si multū. nō dz dicere nimis datis. qz valet plus. Sed si parū datis: paz habebitis. si multū pl⁹. Si q̄rat a me de bona rōne quantū debetis dare sacerdoti. Dico qz ex quo sacerdos dat vobis totū officiū vn⁹ diei qz detis sibi p̄uisionē diei p̄petentē. Ita ista mala p̄sumptio intellect⁹ vadit cessabit. ne dicatur cum Juda. Quid vultis mibi daret ego vob eū tradā. Scōa p̄sumptio intellect⁹ est circa iudiciū hoim qñ p̄p̄riū intellectū. iudicant illud qd nesciunt vel id qd pōt in bonū interpretari z ipsi interpretant in malū. De q multū indignat xp̄us frater n̄r. Nota de illo sc̄to heremita qz iudicauit comedentē de mane i die ieiunij. quē angel⁹ voluit pcutere cū ense. Itē de illo sc̄to hoie qz iudicauit aliū sc̄m hoim. qz intrauit lupanarē. Ideo auisitis vos ne iudicet⁹ facta vel dicta alioz qz p̄nt bono anio fieri. Jō apls. Nolite ante tps iudicare qd ad usqz veni

at dñs. qz et illuminabit abscondita tenebrarū. z manifestabit consilia cordiū. j. Loz. iij.

Tercio p̄sumptio intellect⁹ est muliez. nū quid eēt magna p̄sumptio mea. si ego qui ne scio depingere: vellet corrigere et emendare imaginē ab optimo pictore depictā. Talē p̄sumptio illaz muliez qz pingūt se. Deus optimus mgr̄ z pictor depinxit eas ad imaginē z ad similitudinē suā. Et ipse dicūt. Istud vngē tū valet ad sup̄cilia p̄ponēda. Dicit alia. ego sum pallida. ego faciā me rubeam. Idē de capill. de manicis. d caudis. retro aut̄ incedūt sicut vulpes. Ideo Apoca. xvij. Ue ve ciuitas illa magna babilon ciuitas illa fortis. qm̄ vna hora venit iudiciū ei⁹. inqt Jōhes Ecce q̄re dicit thema. Frater tu⁹ hz aliqd aduersū te. Habeo aduersū te pauca. qz habes illic tenentes doctrinā balaam. qui docuit balach mittere scandalū corā filijs isrl. P̄niam age. si qz min⁹ veniam tibi cito z pugnabo cū illis in gladio oris mei. Apoca. ij. Mittit scandalū vendēdo sacramenta. missas sancti Amatoris. et faciendo iudicia temeraria. gladius oris dei erit snia iudicial. Discedite a me maledicti zē. Dat. xxv. Terciu p̄ctm̄ est vniuersal corruptio. Nota tres corruptiōes que corrumpūt totū mūdū. Prima em̄ ē blasphemiaz d̄ deū. Blasphemia ē magnū peccatū. Nota hystoriā. iij Regū. xix. de sennacherib rege qz venit s̄ hierl̄m. De isto peccatō p̄q̄rit de⁹ di. Dñatores ppli meizē. Isa. liij. Scōa corruptio est d lusorib⁹ tarilloz. qz vltra blasphemā qz ibi fit est z ibi rapina. qz nihil pōt ibi lucrari corrupit ille qz incipit p̄mo. Scōo illi qz p̄sentit. Tercio illi qz respiciūt. Quarto qz ponūt tarillos. Quinto qz p̄cedūt pecunias. Sexto qz p̄cedūt domū. Septimo dñi z rectorēs h̄ sustinētes. Tercia corruptio ē d luxuria. qz intantū inualuit qz planct⁹ David implet. Corrupti sunt z abominabiles facti sunt i iniquitatib⁹ suis. nō est qz faciat bonū nō est vsqz ad vnū. s. de adultis. ps. liij. Dicatur s̄ meretrices de hospitij. z de secretis qz sunt i laqueū et nō in remediū. De isto peccatō p̄queritur de⁹ di. Habeo aduersum te zē. Nota cū dicit pauca. cū tot sunt corruptiōes. qz p̄mittis mulierē Jezabel. qz se dicit p̄phetā. docere z seducere suos meos fornicari. vt h̄z Apoca. ij. Nota. Jezabel. i. simus. Ecce fetorē de luxuria. Deo gr̄as

De eadem dominica sexta.

Sermo. iij. De epistola.

Ultra non serua

Ultra non serua
mus pctō. ad Ro. vij. Materia nri
fimonis erit quō poterim⁹ exire fui
tutē pcti. Sed pmo salutē virgo Maria. z
resumatur tbema. De ista materia pnū volo
declarare vobis tres conclusiones.

Prima conclusio est ista q̄ stat⁹ pcti mortalē
captiuitas z seruitus veraciter.

Secda conclusio q̄ ista captiuitas seu fuit⁹
est multū piculosa generaliter

Tercia conclusio est q̄ d̄ ista captiuitate seu
fuitate debem⁹ nos redimere celerit. Jō dic
t̄bēa. Ultra non fuiam⁹ pctō. Dico pmo q̄
stat⁹ zc. ita q̄ q̄s diu hō stat⁹ i pctō mortali non
credat⁹ q̄ sit liber s̄z captiu⁹ z fu⁹ veracit. An
pctm̄ ē liber. qz nec p oēs demōes iferni pos
set cogi ad peccādū. sed postq̄ cecidit i pctō
mortali fact⁹ ē captiu⁹ z ligat⁹. itā nō h̄z p̄stinā
libertatē. Jō apl's talibz captiuis dic. Respi
scāt. i. se soluat. vt liberent⁹ a diaboli laqueis.
a q̄ captiu⁹ tenent⁹ ad ipsi⁹ volūtate ij. ad Tbi
mo. ij. Patz q̄ stat⁹ pcti mortalē captiuitas
faciter. Sed ē h̄ argumētū i oppositū. Dice
ret aliq̄s. Nunqd̄ hō exis in pctō mortali h̄z
libez arbitriū. certū ē q̄ sic. qz cēntiale est aie
q̄ quō ē captiu⁹. Rñsio ē ista. zc sc̄i Tbone q̄
dic̄it. q̄ si volum⁹ loq̄ de libero arbitrio q̄stū
ad electōem volūtatis. vel clar⁹ q̄stū ad desi
deria volūtatis. pctōz h̄z libez arbitriū. S̄z
si volum⁹ loq̄ q̄stū ad executōes. ligat⁹ ē z ca
ptiuus. Verbi gr̄a. Pctōz pōt ex libero arbi
trio eligere siue desiderare q̄ sit ita deuot⁹ vt
tal. vel q̄ ozet. vel q̄ p̄siteat. z sic de alijs. S̄z
q̄stū ad executōem p̄dictoz ligat⁹ ē z infirm⁹.
Nec posset talia delectabilē exercere. De oī
bus istis auētas. Cor hoīs disponit viā suā
Ecce desideria bona. sed dñi ē dirigere gres
sus ei⁹. q̄stū ad executōem. Prouer. xvj. Itē
alia auētas Diere. x. Scio dñe qz nō est hoīs
via ei⁹. i. executio. nec viri ē vt ambulet z diri
gat gressus suos. Sed sic hō capt⁹ i carcere z
ligat⁹ p̄t desiderare di. O si eēm liber audirē
missam. f̄mones. ozōes zc. Desiderare pōt. ca
t̄bene ipsū retinēt ne talia desideria veniāt ad
executōz. Ita ē de ill⁹ q̄ sunt i pctō mortali. de
siderāt sed exēq̄ nō p̄nt zc. Si q̄rat quō hō ca
dit in ista fuitate seu captiuitate. Solutio.
Hoc oñdit. b. Petr⁹ di. A quo em̄ q̄s supat⁹ ē
hui⁹ z seru⁹ est. ij. Pe. ij. Sicut qñ duo mili
tes in campo clauso intrāt duellū. oportet q̄
aliq̄s p̄nceps vl dñs teneat capū secuz ne ab

aliq̄ pte fiat violētia. z amici duellantū expe
ctāt. z qñ vn⁹ ē vict⁹ di. Ego me reddo. amici
illi⁹ tristes fugiūt. z amici victoris letant⁹ i cā
ticis z tubis. z vict⁹ efficit captiuus victoris
Jō dicit apl's. A quo em̄ q̄s supat⁹ est zc. i. in
duello. hui⁹ seru⁹ est. Idē de nobis debet⁹ co
gitare. q̄ iste mund⁹ sit vn⁹ camp⁹ paratus ad
duellandū de q̄ nō possum⁹ nisi p mortē exire
Ideo Job. vij. Militia est vita homis super
terrā. z sic dies mercēnarij dies ei⁹ Mercēna
rius si bñ opat⁹ meretur mercedē. al's nō Idē
de nobis si bñ z ardentē militam⁹ meremur
coronā. Non em̄ coronabit nisi qui legitime
certauerit. ij. ad Thimo. ij. Aliter puniemur i
inferno. Rex q̄ tenet campū secuz est de ba
bitans in curia eternitatis. Null⁹ diabol⁹ p̄t
facere vim cuiq̄q̄ nrm. Dum sit istud duel
lū parētes nri. s. p̄iarcbē p̄phete. apli. marty
res zc. z amici nostri. s. angeli. archāgeli. stau
aspicientes q̄libet eoz respicit p suā fenestrā
.i. sciam. Tres p̄sone diuine q̄ p eandē fene
strā. i. vnā scientiā vident. Ex alia pte stat⁹ de
mones expēctantes duellū. z diabol⁹ debel
lando pmo pcutit cū gladio qñ tentat d̄ aua
ricia di. Si faceres h̄z c. posses lucrari tm̄ zc
sed hō resistit sibi dicēdo. Modicū lucratur
q̄ pdit aiam zc. Secdo pcutit cū ense vanitat
is di. Nūquid portasti tu tm̄ viro tuo dotis
sicut illa illi z illa fuit iā bis induta a viro suo
zc. resistit dicēdo. Ego suz bñ induta. ego no
lo esse nec debeo cēvana et curiosa. Hā beatif
sima s̄go Maria simplr ibat induta zc. Itē
qñ tētat de vexillis. cortinis. scutiferis zc. resi
stitur dicendo. Totū hoc est vanitas. Itē p
cutit cū diga subito. s. qñ tentat de luxuria.
dicendo. si posses loqui cū tali muliere zc. re
sistitur dicendo O miser p tam breui solatio
tantā penam oporteret me semp pati i infer
noz. Isto mō resistit diabolo p humilitatez
p̄ supbiā. p liberalitatē p̄ auariciā. p castitatē
p luxuriā. Tūc diabol⁹ ē vict⁹ Et p parentes
z amicos nros fit magna leticia in celo. Au
toritas. Gaudiū est angel⁹ dei sup vno pctō
re pniam agente. Lu. xv. Tūc demones vi
cti tristes recedūt. Hoc petebat Dauid dicēf
Fac mecū signū. s. victorie. in bonū. vt vide
ant q̄ oderunt me z p̄fundant. qm̄ tu dñe ad
iuuisti me z solat⁹ es me. Tūc diabol⁹ vict⁹ ē
captiuus illius. qz tm̄ timet euz q̄ de cetero
nō venit ad eū tentādo Sed si homo forte vi
citur a diabolo qñ tentat sibi p̄sentiendo hō
est victus. z statim parētes z amici nri faciūg

a glio z
pcti mōz
capti.

et aliq̄s

homo cadit
vna fuitate

Sermo. III.

magnū planctū tristitie. **Auctas.** Ecce vidētes clamabūt for. angeli pac. amare flebunt **Isa. cccij.** Angeli pac. nō loquūt d mal' angelis. qz illi dicunt angeli guerre. **Nota.** amare flebūt. Et nūqd in paradiso pōt eē flet' v' tristitia. Dicūt h' glose z doctores. q' i celo nō ē tristitia. dolor vel flet'. sed q' illa detestatio d' fletus. **Q' si a nobis posset videri qn aia victi tenet ligatā a demonibz. sed caro ipedit ne h' videat. tūc demones faciunt magnū festū. Auctoritas.** Si p'stas aie tue p'cupiscētiā ei' faciet te i gaudiū inimic' tuis. **Eccl. xvij.** P'z p'ma p'clusio q' stat' p'cti ē captiuitas seu fuitus veracit'. **Auctas.** Peccauim' i' conspectu tuo z idcirco tradidisti nos i man' inimicor' n'ror'. **Iust' es dñe.** z nūc nō eis sufficit q' durissima nos opp'mūt fuitute **Hester. xiiij.** **Ecce h' p'clusio formalit' i ista aucte.** Dico sc'do q' ista captiuitas ē multū piculosa generalit' tā diuitibz q's paup'ibz. tā hoibz q's mulieribz. iuuenibz senibz. cleric'z religiof'. **Hoc p't de clarari p' quandā similitudinē datā a sc'to Barlaā dicēte.** q' erat q'dā hō ambulāf p' altissimā montaneā p'viā strictissimā. z impēgit z cecidit. z tñ de' fecit sibi grām q' arripuit vnum ramū z ibi tenuit se. Et respiciēs altū nō poterat ascēder' p' se sine adiutorio. **Respiciēs dōz sū erat p'fūditas vsqz ad abyssū.** Dū sic staret venit vna rata alba rodens arborē siue radicē rami. nec poterat illā repellere. deinde post illam venit alia rata nigra. **Ilo dicēte.** **Q' miserzē.** Cogitate in q'nta miseria z piculo erat ille paup' hō. **In tali piculo ē q'libet cr'is in p'ctō mortali.** Persona em̄ existens in grā dei ambulat p' montaneā altissimā z p'viā strictā z p'nic. qz arta ē via q' d'icit ad vitā **Mat. vij.** Qui tenet bonā vitam restringit se a nimio cibo. potuzē. **Un' scribit.** Delectaber' super dño. z sustollā te sup' altitudinē terre **Isa. lviij.** Et tal' delectatio ē signū q' ē in grā dei. qn delectabilic' facit opa dei seu opa p'nia. o'ioes z p'tēplatoēs. Et p'nt dicere tales cum ap'lo. **Ara p'uersatio in cel' ē.** **Pbil. iij.** Si dicatur quō pōt fieri. **Lātat eccl'ia.** Qm̄ in hac p'grinatōe solo corpe p'stitut'. cogitatōne et auiditate in illa eterna patria p'uersat' ē. **Ecce quō ambulat alte z p' strictam viam. s. p'nic** **Sed impingit hō aliq'ntēs. qn. s. p'sona deuota recreari vult cū aliq' creatura i q' ponit suū amorē quē ad deū d'z h'zē.** Quot deuoti. religios'z cleric'z heremite ambulāt i altūzē. s'z impingūt in aliq' familiaritate. **Incipiunt a**

Credo in deū. z post modicū veniūt ad carnis tentationēzē. Idē dicat de multis mulieribz. monialibz. viduisz maritalis. q' bona in tentōez sancta recipiūt aliquā bonā familiaritatez alicui' deuoti religiosi seu clerici. q' aliquoties malo sine terminat'. **Jō cū nulla creatura recipe debetis nimā familiaritatē. nec loz. nec in p'ssione p'cise. nec visitare debet' frequēter. als poterim' dicere.** **Q' fortis. s. de tiot' impēgit in forte. z ambo pariter cōcidē fūt.** **Diere. xlvj.** **Jō dicit ap'ls. j. Cor. x.** Qui seeristiat stare videat ne cadat. **T'ratio vos non ap'prehēdat nisi hūanazē.** **Ideo Hiero. dicit.** **Mulierē quā bene p'uersantē noueris mente dilige nō corpali frequētatōne.** **Postq's hō p'sona cecidit ap'prehēdit ramū flexibilez. scz vite corpalis. qz p'dita p' p'ctm' vita spūali. non restat nisi vita corpali.** **Jō cantat eccl'ia** **Media vita i morte zē.** **Nota.** media vita Vita p'pleta ē spūalis z corpali. sed vita spūali p'dita solū remanet corpali vita. debil' z flexibilis **Que ē vita n'ra: vapor ad modicū parēs.** **Ja cō. iij.** Et due mures alba. s. dies. z nigra. scz noz. p'tinue rodūt vitam v'zā. licet debil' sit **Deorsum respicitur infernus.** **Videf' g' nobis parū piculū in quo p'ctōz p'sistit.** **Sed si illud cogitarem: nollem' comedere nec bibere. sed clamarem: adiuua adiuua. quousqz essem' extra p'ctm'. P'z g' p'clusio q' tal' captiuitas peccati est multū piculosa generaliter.** **Istam p'clusionē intelligēs David post peccatū dixit.** **Circūdederūt me dolores mortis. z picula inferni inuenerūt me.** **Nota.** circūderūt. nō dicit cooperuerūt. **Rō qz nullo mō nec ab aū p' bona opa facta. nec retro p' bona opa fienda. nec a dextris p' amicos. nec a sinistris p' inimicos a dict' piculis liberari p't sed bñ p' sursum a deo. qd' fit qn hō p'fiterur p'ctm' suū deo q' ei mittit cordā de sursum. trahens eū p' absolutōem.** **P'z p'clusio secūda.** **Dico tercio q' tal' p'cti captiuitas seu fuitus debet a nobis vitari apte. z de ista captiuitate debem' nos redimere celerit'. Amore v'zī quesui modū exēdi talē captiuitatē peccati in biblia. Et inueni p' figurā filioz isracl exēdū de captiuitate egypti. q' fecerūt qn' qz q' fuerūt figura quō nos debem' exire d' captiuitate p'cti qn'qz faciēdo.** **Jō dicit ap'ls ad Ro. xv.** **Quecūqz sc'pta sunt ad n'ram doctrinā scripta sunt.** **Primo i exitu filioz isrl' d' egypto: dixit dñs moy'si.** **Ista nocte p'ls exhibit. sed recipiatis agnūz coq'tur in veruz co'**

Dominica sexta post trinitatis

medat cū succo d lactueis a grestibz rē. Se
cūdo p̄cepit quēlibet exire d̄ domo sua: dices
foris foris. Tercio venerūt ad mare rubz
vt trāsiret et dixerūt O dñe et quō trāsibim⁹
sine nauibz. Et dixit. Ego diuidā mare z trā
sibitis. Quarto venerūt ad deftū aspey et
siccū. Quinto puidit eis de mānā rē. Si
uolūm⁹ exire fuitutē peccati. isto mō op̄. et
nos facere. Primū qd̄ fiendū ē coquāt ag
nus. Ecce p̄ritio p̄ quā agn⁹. i. spūs coquit
in igne doloris z p̄ritōis. z comedit cū succo
amaro lachrymaz. De h̄ auctas. Sacrifici
um deo spūs p̄tribulat⁹ cor p̄ritū. Scdo
ab egypto. extra domū. Ecce recessus a ma
la societate. Vulti in f̄monibz recipiūt bo
nū p̄positū. sed qñ habēt i domo malā societa
tē. p̄dita deuotōe peccāt p̄pter occasionē. Jō
foris recedere debet a mala societate. Jō di
cit tps. Si man⁹ tua vlt pes tu⁹ scādalizat te
abscide eū z p̄ice abs te. Mat. xvij. Jō for
exire debetis. Et tūc poteritis dicere. In exi
tu isrl̄ d̄ egypto: dom⁹ Jacob de p̄plo barba
ro. Facta ē iudea sanctificatio ei⁹. Tercio
transierūt mare rubz. Ecce p̄fessio q̄ p̄t dici
mare amaz. qz q̄si hō diffamat se rē. Dī rubz
qz virtutē bz a sanguine passionis xpi. Istud
mare ap̄t p̄ctōi cū f̄ga. s. cruce. q̄ fit a p̄fesso
re in absolutōe. Quarto oportet venire ad
defcū. s. p̄nie castigādo filiū. s. corp⁹. seu filiā. i.
carnē. ne a demōnibz in inferno castiget. Di
citur siccū p̄ ieiuniarē. z solitarium p̄ orōem.
Ideo David in p̄sona penitētis diē. In ter
ra deserta inuia z in aquosa. Quinto dat
māna. s. cōmuniō corpis xpi postq̄ hō fecit q̄t
tuor̄ predicta. Ideo dicit Moyses. Iste ē pa
nis quē dedit vobis dñs ad vescēdum. Exo.
xvi. Dī panis manna. qz figurabat sac̄m al
taris. Ideo dicit xps. Hō Moyses dedit vo
bis panē de celo. sed pater me⁹ dat vobis pa
nē de celo vez. Panis em̄ ver⁹ est qui de celo
descendit z dat mūdo vitā Joh. vi. Ecce quō
poteris exire fuitutē peccati. Ideo diē apls.
Cum serui essetis peccati: liberi. i. sepati a iu
sticia fuistis iusticie. vsqz. finē f̄ovitā eternaz
Patet tertia conclusio.

Dominica sexta sermo. iij.

De pistola. de virtutis exercitio.

De inouitate ui

Quoniam ambulem⁹. ad Ro. vi. c. Materia
quā nūc volo p̄dicare erit quō z i q̄
bus v̄tutibz debem⁹ nos exercitare. Si deo

placet erit materia p̄ reformatōe vite z p̄ sola
tōe aniaz. Saluetur prius f̄go Maria rē.
Pro declaratōe hui⁹ f̄bi z materie introdu
ctōe sciendū. qz aia n̄ra inter alias excellētas
quas bz p̄ q̄s corp⁹: est q̄ aia pōt renouari. et
corp⁹ nō potest renouari. Rō est ista. Hā anti
quitas corpis venit ex necessitate z cursu na
turali. qz tps z etates portant suā senectutez
Ideo nulla potētia creature corp⁹ posset re
nouari nisi a sola dei potētia. qz non legitur
vnq̄s fuisse factū. Senect⁹ autē z antiq̄tas aie
nō euenit ex necessitate seu cursu naturali. q̄
re aia bois centū annoz ē ita iuuenis. H̄ ē ita
recens vt aia pueri vni⁹ diei. Hā solū corpalia
z carnalia corruptibilia senescūt z antiquāf.
vt dom⁹. arbor. hō. equ⁹. z filia. Qd̄ antiquat⁹
z senescit p̄e interitū ē. Heb. viij. Sed res
spūales nō antiquātur nec corrūpūtur. Hāz
Michael est ita iuuenis. hoc ē ita fortis mō
sicut in die creatōis sue. Idē de alijs angel.
Idē de rebz corpilibz in corruptibilibz. vt d̄
sole. lunaz stellis q̄ nō senescūt z antiquantur
Patet q̄ senectus pueniēs ex necessitate z
cursu naturali. solum est i rebz corpilibz
corruptibilibz q̄ non pnt renouari nisi a deo
immediate. Quia tal̄ antiq̄tas venit p̄ neces
sitate naturalē. Sed aia antiq̄tur. nō p̄ necē
tate sed p̄ volūtate criminalē. s. ex volūtate et
mala inclinātōe ad p̄ctā. Et sicut senectus z
antiq̄tas corpis aufert ei⁹ v̄tutē. z facit ip̄sum
canū. z rugat et restringit pellē. z facit ip̄sum
ire curuū. ingrossat visū. aufert sapore z appe
ritū comedēdi. Ita senect⁹ aie facit aiam ca
nā p̄ p̄sumptōez intellect⁹. rugat p̄ p̄ctm̄. z sic
de alijs. Auctas. Filij. s. p̄ baptisimū. de spon
sa sua geniti. alieni. supple effecti. iueterati sūt
scz p̄ volūtate criminalē. sed aia pōt renouari
z nō corp⁹. vt dictū est ex volūtate bois medi
ante dei grā. Auctas de corpe et de aia. Licz
is q̄ foris ē n̄ hō corrupat. tñ is q̄ in⁹ est re
nouatur de die in diē ij. Coz. iij. Si q̄ aliq̄s
n̄m ē antiqu⁹ in p̄ctis. nō d̄z desp̄are. qz v̄tu
tibz possum⁹ in aia renouari. Jō dicit thēa.
Hos in nouitate vite ambulem⁹. ptz thema.
Vō videam⁹ p̄ q̄s v̄tutes q̄b̄ modis possum⁹
renouari in anima et in vita.

Prima est vera humilitas.

Secda pia largitas.

Tercia pura castitas.

Ergo inouitate vite rē. Dico p̄mo qz hō
pōt renouari p̄ verā hūilitatē Sciendū qz om
ne p̄ctm̄ mortale deliberate factū includit su

Sermo. III.

perbiā. Rō. qz p supbiā hō nō vult hūilit' sub
ijci diuinis mādati nec ecclie ordinatōibz.
Quare tu recipis vindictā. Nunquid ex super
bia. qz nō vis hūiliari pcepto dei dicēt'. Ad
bi vindictā et ego retribuā dicit dñs ad Ro.
xij. Idē de furto. cū de pcepto. Nō furaberis
Exo. xx. Idē de vsura cū dicit de'. Nō fenera
beris fratri tuo ad vsurā. Deute. xxij. Itē idē
ptz de hō qd ē nolle ieiunare ieiunia ecclie. Pz
qz omne pctm mortale deliberatū venit per
supbiā. Quare hodie sunt tot mali religiosi
mūdo. qz nolūt humiliari ad fruandū regulā.
pstitūtōes cerimonias. Nolūt subijci regu
le. Idē de mal' clericis. Idē de mal' laicis. ptz
qz ois in ordinatio vite et pctm venit p sup
biā. Auētas. Initiū ois peccati ē supbia. q
tenuerit illā adimplebit maledictis et subuer
tet eū in finem. Ecclie. x. Si qz ois in ordi
natio male vite abūdantia pctōz venit ex sup
bia. si qz vis renouari in aia p oppositū hūilia
te subijciendo te mādati dei: dicēdo. Decete
ro volo viuere iuxta mādata dei et ordinati
onē ecclie dicendo. ego sum religiosus. de ce
tero iuxta regulā volo viuere. Idem de cleri
cis et secularibz. Et qn psona pponit sic viuere.
ex tali cordis hūilitate replet bñdictōibz.
Auētas David in ps. cij. bñdicite. pmo. Qui
replet in bonis desiderū tuū. renouabit vt
aqla iuuet' tua. Sup hō su tangūt glose pdi
tionē aqla dicētes. Quā aqla ex senectute indu
ratur rostrz incuruat intm qz nō pōt sume
re cibū. et tūc ipsa fit macilēta et crescunt sibi
plume. Sed naturali instinctu ipsa pquiric
vnū lapidēz ibi ferit de rostro. et finaliter co
meditz renouat. ita vt dicit David Renoua
bit vt aqla iuuet' tua. Aqla antiq' ē ania pecca
trix. Rostrz ē intellect' acut' reuersus ad se
metipm p p' sideratōz p'ie excellētie. qn cogi
tat se eē d' genere regio. vl' ditiorē alijs seu for
tiorē vel aptiorē. Idem de mulieribz qn cogi
tant se pulciores vel meli' indutas. et sic d'
alijs tā in bonis nature qz gr'e. tal' p' sideratio
generat supbiā in hoie. Sicut p' sideratio ex
cellētie alteri' generat hūilitatē in corde co
gitantis. Verbi gr'a. Qn hō cogitat excellē
tias alteri'. qz est deuot' vel magn' cleric' vel
in magna dignitatez. talis p' sideratio ē cau
sa hūilitatis p' siderati. q tunc dicit. O miser.
nō sum talisz. Contra istam p' sideratōez p
p'ie excellētie dicebat apl's. O in hūilitate
mētis superiores sibi iuicē arbitrātes. nō que
sua sunt. supple excellētie. singulī q'retes. sed ea

q' alioz. ad Pbil. ij. Si consideras bona tua
et mala. primi: superbia inflaris. Ecce super
biā pharisei. d' q' Lu xvij. Sias ago tibi dñe
qz nō sum sicut ceteri hoim. Qn hō aia vt aqla
habet rostrz dux et retortū. nō potest cape
escas spūales. et sic macerat. qz nō inuenit si
bi delectationē nec saporem in aliq' cibo spū
ali. Aug. Impi'. i. supbi. nō sentit dulcedinez
dei. qz de febre iniquitat' palatū amisit. De istis
supbis dicit David. Esuriētes et sitiētes: aia
eoz in ipsis defecit ps. cvj. Sed abūdat in
plumis vt aqla. i. vanitatibz ornamentoz.
caudaz. et mulieres i capite abūdant. Ideo
Ecclie. j. Vanitas vanitatu et oia vanitas di
xit ecclesiastes. Rō quare ista fiūt est. qz aia ne
scit esse sine aliqua delectatōe spūali. qz pdita
recurrat et p' qrit delectatōes et solatōes ter
rales et mūdanas vanas. Remediū qz habem'.
qz vt aqla ad renouandū debem' pcutere ro
strū in lapide illo de quo apl's. Petra autem
erat xps. j. Coz. t. Percutitur em cogitando
vita quā xps voluit tenere in hō mūdo. Ver
bi gr'a. Si venit tentatio vt faciatis vanitatē
in vestimētis. Cogitate quō xpus iuit induit'
q. xxx annis portauit eādē tunicā. quā vgo
Maria sibi fecit cū esset puer. percutiat' hic
rostrz dicēdo. O miser. rex meus triginta an
nis portauit eandē tunicā seu vestes. et ego
facio q'ridie istū excessum. Idē qn mulier te
rat' de bonis ornamentis. Cogitet' virgine
Maria regina celi qz nūqz ornauit se nec de
pinxit. Dicat' quō lauabat faciē suā cū lachry
misz. Qn beata anna mater sua faciebat sibi
pulcra vestimenta. nolebat portare nisi in
tra domūz. Idē qn homo tentat' de multis
scutiferis. de equis. de vetillis aureis et silibz
Cogitate quō ibat Jhs sine equis. eūdo pe
dibz humiliterz. Per tales em cogitatōnes
frangit' rostrz supbie. et sic aia incipit h'zē appe
titū. Jā sapiunt sibi s'ba dei. s. locutōes. p' di
cationes. miserz. Ecce q're dicit David. Re
nouabit vt aquila iuuet' tua. Ergo nos in
nouitate vite ambulemus. Dico scdo. qz
possum' renouari p piā largitatem. s. i dādis
el'ynis de bonis a deo datis Audite declara
tionē bonā. Sicut pctm supbie est initiū
ois mali et peccati. iuxta illud. Initiū ois
pcti est supbia. Ita etiā cupiditas seu auari
cia est initiū ois peccati. j. ad Thimo. vj. Ra
dix omniū maloz est cupiditas. Dubiuz est
hic quomodo possunt duo prima principia
pctōz assignari. Rñsio qz bene. diuersimode

Dominica sexta post trinitatis

Nam in quolibet peccato mortali sunt duo secundum Augustinum. scilicet auersio a bono incommutabili. Auaricia vero seu cupiditas est initium omnis peccati. respectu conuersionis ad bonum commutabile. Verbi gratia. Unum sunt in mundo tot mala in dominis. iudicibus. aduocatis seu procuratoribus. qui non habent oculum ad iusticiam. sed expectant quod magis eis dabitur ex cupiditate auaricia. Unum in ecclesia tot symonie. quod uidentur omnia ex auaricia seu cupiditate. Unum in mundo tot uisures tot furta et deceptiones et fraudes emendo et uendendo. Unum tot guerre et mortes ex cupiditate. quod tu vis habere. et illud uolo ego. Idem dicit Seneca. O si ista duo pro uia meum et tuum possent auferri totum esset par. Unde tot negligentie circa defunctos. qui non implent testamenta. Nonne ex cupiditate. Quare retinetur mercedes laborum pauperum. nonne ex cupiditate. Unum est quod amicus interficit amicum in uia nonne ex auaricia. Per quod radix omnium malorum est cupiditas. et habet quod ad conuersionem ad commutabile bonum. Qui ergo renouari cupit. expellat a se istam cupiditatem seu auariciam. et habeat copiosam largitatem et misericordiam. et tunc tenebit pro filium scripture dicentis. Nolite conformari huic seculo. sed reformamini in nouitate sensus uostri. ut probetis que sit uoluntas dei bona beneplacens et perfecta. Romanus. xij. Nota cum dicitur bona beneplacens et perfecta. in his tribus uocabulis ponit tria opera misericordie. primum cum dicitur uoluntas dei bona que sunt ad opera corporalia misericordie. beneplacens que sunt ad opera misericordie spiritualia. Et perfecta que sunt ad remissionem iniuriarum. De ista materia datur exemplum in natura de serpente. de quo dicitur philosophus naturalis quod vadit retorta torquendo se. sed quando est antiquus indurat intumescit quod uult potest cedere. Tunc ipsa ex naturali instinctu uel industria ieiunat. et per aliquod ieiunium vadit ad artum foramen. et ibi deponit pellem ueterem. et sic renouatur. Persona auara est serpens uadens tortuose propter fallacias et falsitates et falsa iuramenta que facit ex cupiditate. Dicat quando pauper uenit ad mutuandum et florenos. Placet mihi dicit usurarius. sed dicit notario. et ita iurabitur quod mutuauit uobis centum florenos etc. Et si recipit pignus seruit sibi de pignore. uel de capis recipit fructus. vadit retortus. et in professione excusat se dicendo quod recepit quod dixit. Ecce duricia. Iohannes de anaro dicit Job. Cor eius indurabit quasi lapis. et stringet quasi malleatoris incus. Job. xliij. Nota. Indurabit quasi lapis. quando pauper petit elemosinam ab eo. non solum non dat sibi. sed lapidat eum. dicendo. uade fodias. et sisia saba. Secundo stringit quasi malleatoris incus. que licet semper faber percutiat. tamen non

emollit. sic nec auarus licet percutiatur et ammonetur christi passione. dicere pauperi quod non potest sibi soluere usuram. O domine amore passionis christi agite mecum misericorditer. Illo non obstante infelix usurarius persequitur eum crudeliter. Ecce quomodo est durus et antiquus. Iohannes si uis saluari fac ut serpens. Primo ieiuna. scilicet abstinendo ab illicitis tractibus. post hoc quod hoc non sufficit. sed oportet transire partem foramen. uade partem foramen restitutionis usque ad ultimum obolum. sic enim deponit pellem dura auaricie. Si dicatur. si ego restituam. uxor mea et filii mei quid facerent. Si uxor sit bona et uult saluari dicit uero. Domine restituatis. quod ego laborabo. Dicatur de ista uxor de qua dicit Vincentius de lombardia. cui uir uoluit facere uenam tunicam quingentorum florenorum in quadam festo. Querendit. Domine ego sum bene induta. sed amore dei restituatis etc. Ad quam uir. Si omnia habere restituere. opteret me medicare. quod omnia que habeo sunt de uisuris. Et ipsa dicit. Domine. ego faciam uobis partem de dote mea que non est de uisuris. Dabo uobis quingentas milia florenos. et quingentas milia pro me restantia ad victum nostrum ordinis. his uiuere poterim. Ista erat bona uxor. Sed modo oportet ut uiri faciant uisuras ut satisfaciant uanitatibus uxoribus. Iohannes exemplo serpens qui cum labore deponit pellem renouamini. Hoc dicit scriptura. Expoliate uos ueterem hominem cum actibus suis. et induetes nouum hominem qui renouatur in agnitione dei secundum imaginem eius que creauit eum ad Colossios. ij. Dico tertio quod debemus renouari per puram castitatem propter rationes predictas. quod scilicet carnalitas est aliquid in initium omnium malorum. que sunt ad delectationem carnis inclinando ad concupiscentias. Sicut superbia que sunt ad auersionem. et auaricia que sunt ad conuersionem. Ita luxuria que sunt ad delectationem est initium peccatorum. Iohannes apostolus. Caro delectatorem enim legi dei secundum interiore hominem. Uideas autem aliam legem in membris meis repugnante legi mentis mee et captiuante me in legem peccati que est in membris meis. Romanus. vij. Et loquitur apostolus in persona cuiuslibet nostrum. Ergo de carne procedunt peccata que sunt ad delectationem. Si ergo uolumus renouari recipiamus castitatem puram. Hoc nobis ostendit terra. que in hyeme est tota lutosa. aqua et sine fructu. sed in uere renouatur. siccatur. et tunc facit fructum. Ita debet facere quilibet nostrum. Si aliquis primo erat lutosus per luxuriam. ericeat per castitatem. Sicut si aliquis peccauerat ad superbia per gulam. sicetur per abstinentiam et infructuosus facit fructum merito et bonorum operum. Probdolo multorum uita modo est infructuosa et aqua. Et sic tunc diluuij

Sermo. v.

quā Hōe emisit columbā. qz nō inuenit vbi re-
quiesceret pes ei⁹. reuersa ē ad archā. Ita est
mō de spūctō. qz tota terra ē lutosa p luxuri-
am. nō redescit in talib⁹ lutosis. Jō nos exic-
care debem⁹ p castitatē. Jō orauit dauid dī.
Emitte spm tuū z creabunt. s. sctutes infuse.
Hō dicit formabunt. Hā aliq sunt sctutes q
ereūt de potentia materie. s. p multiplicatōez
actuū. z dicunt sctutes vsuales. Alie sunt que
solū danf ex infusione. z iste creant in ania. vt
sctutes theologicales. vij. dona spūsancti. et
etiā morales sctutes infuse. Et dicunt infuse
qz creant. et istas petebat Dauid dī. Emitte
spm tuū et creabunt. z renouabis faciē terre.
scz carnis. Ecce quare dicit thema. Nos in no-
uitate vite ambulemus. Deo grās.

Dominica sexta sermo. v

De mō ambulandi ad paradysum.

De inouitate vi-

Quidā ambulem⁹. Habet sctū istud tex-
tualiter ad Rom. vij. c. z in epla cur-
rentis dñice officiaf. De pñti intendo decla-
rare in h sermone oēs modos quos de ordi-
nauit ad eundū ad paradysum. qz thema dat
mibi motiuū. Credo qz erit materia bona z
utilis p pctōz correctōe. et animaz nraz cō-
solatōe. Sed salutes virgo Maria. In h ver-
bo loquit apls psonis q diu vixerūt in pctō
mortali et mala vita vt renouentur vt arbor-
res que in hyeme vident mortue sine folijs.
florib⁹ z fructib⁹. sed in vere renouantur. emit-
tunt flores z folia. z finaliter faciunt fructus.
Ita debet esse de nobis. Persona q viuit in
peccatis ē i hyeme frigiditat. sine amore dei
et ptimi. sine fructu opis meritoz z virtutū
Ideo renouent emittēdo flores redolētes la-
chrymaz. punctionū. gemituū z suspirioz
in peccatis. Null⁹ ramus flōrū tantū redolet
apud deū. Tales possunt dicere verbū sapi-
entis. Flores apparuerūt in terra nostra zc.
Lant. ij. Deinde vt arbor debet facere folia
viridia. Ecce verba p fessionis accusantia quā
dī. Pater ego feci sic z sic. z hoc et hoc. et con-
fiteatur omnia peccata. Ista sunt folia recen-
tia que refrigerant aīam. Apoca. vi. Folia li-
gni. s. bonis. ad sanitatē gentiuz. Deinde de-
bet facere fructus. s. opa penitētia. orōnes
elemosynas. ieiunia. vigiliās. audire missas.
smones. et bmoī. De istis fructib⁹ dicit xps
Facite fruct⁹ dignos pnie. Lu. iij. Als mo-
dicū valeret arbor que facit flores z folia z nō

fructus. Ecce qualiter debem⁹ renouari ad
instar arboris in estate florib⁹ et fructib⁹ de-
uotionis z amoris dei. Tūc de talib⁹ verifi-
cat verbū illud Mar. V. Video boies velut ar-
bores ambulātes. Mar. viij. Ambulare di-
cunt arbores quā faciūt flores. Ecce pma die-
ta. Secda quā faciūt folia. Tercia quā faciunt
fruct⁹. Jō dicit apls in themate Nos. supple-
pctōres. qz null⁹ pōt a pctis excusari. i nouita-
te vite ambulem⁹. patet thema. Quisui amo-
re vesti in sacra scriptura modos eūdi ad pa-
disū postqz hō est renat⁹ in nouitate vite. Et
inueni qnqz modos ambulandi p bonam vi-
tam ad celū. Ambulant em

Quidā equitando honorabiliter.

Quidā vadūt pedes ambulādo humilit.

Quidā nauigando delectabiliter

Quidam natando periculose.

Quidā volando virtuose.

Hō inueni plures modos eūdi ad paradysū. p
quolibet istoz dicit thema Nos in nouitate
viterē. Dico pmo qz quidā ad gliaz vadūt
eqtādo honorabiliter vt psones sctines homi-
nes vt mulieres. q nunqz ceciderūt i luto lu-
turie p aliquā immundiciā voluntariā. qā si
somniaudo et s voluntatē nō et hoc p dīf-
sctinitas. Itē si mulier violat ipsa contradi-
cente quantū potest. nō et hoc perdit virgini-
tas. nec amittit coronam virginitatis nisi vo-
luntarie consentiat. Ideo custodiatur volū-
tas ne consentiat. Tales em psones virgines
vadūt ad celū equitādo honorabiliter. Cor-
pus est equus. spūs ē miles. Eqz eoz. s. hoim-
caro et nō spūs. Isa. xxxij. Recte sicut equus
regitur a milite freno et calcaribus. ita perso-
ne virgines gubernāt equū corpis freno tē-
perantie. Qui aut vult pseruare virginitatez
vel castitatē debet gubernare corp⁹ freno tē-
perantie. qz quātūcūqz equ⁹ sit mal⁹ et rebellis
si sibi aufert auena. sit simplex et bon⁹. Idez
de corpe nostro. si abstinemus a nimio cibo
et potu et delicijs: efficitur simplex. Alit em
psona gulosa erit semp luxuriosa. Jō sunt in
mūdo tot mali clerici z religiosi. qz equitant
malū equū. z sine freno tēperantie. Ideo ca-
dunt in luto luxurie z corruptōis. Jō dice-
bat beatus Jacob⁹ de se z de illis q freno tēpe-
rantie regūt equū corpis. z ait. Eqz frena in
ora mittim⁹ ad cōsentiedū nobis. z omne cor-
pus illoz circūferim⁹. Jac. iij. Itē etiā sunt
necessaria calcaria in pede dextroz sinistro q
sunt amor paradisi z timor inferni. Isti duob⁹

calcaribus gubernat corpus. s. amore saluationis et timore damnationis. Si autem equus corporis sit piger in bonis faciendis. percutiat calcari dextro per tale considerat. Labora modo. quia ex isto modo labore acquires requiem perpetuam. Vel cum sinistro dicendo. Labora modo ribalde. quia nisi modo labores. in inferno continue laborabis sine requie. Nisi modo ieiunet. in inferno ieiunabis sine fructu. Idem est cilicio. disciplinis. et alijs afflictionibus corporis. De istis calcariibus auertas. Qui timet dominum. Ecce est pede sinistro. diligite illum. Ecce de dextro. Eccli. ij. Et illuminabit cor dauid. s. ad bene operandum. Tales vadunt ad paradysum equitudo honorabiliter. vitando omnes occasiones et oportunitates illius peccati. Tales vadunt equitudo cum christo et regine maria et beatis apostolis Paulorum et Iohanne. De istis dicit christus Iohanni euangeliste. habes pauca nomina in sardis que non inquinauerunt vestimenta sua. et ambulat mecum in albis. quoniam digni sunt. Apoc. iij. Hora. habes pauca nomina. i. personas dignas nomine in sardis. que secundum interpretationem hebraicam interpretatur principatus pulcritudo

Tres sunt gradus castitatis. s.

Castitas coniugalis.

Castitas vidualis.

Castitas virginalis.

Tercius gradus tenet principatum. Castitas coniugalis est quando vir et uxor seruunt fidelitatem sibi et modum. Secundus gradus est melior vidualis illorum que ex infirmitate vel alio perdidit virginatatem. sed de cetero custodierunt se. Canit se ab oportunitatibus. non vagant in aperto. quia dicitur quod femina et gallina cito perdunt vagando. Ut Dyna filia Jacob. que cum egressa fuisset ut videret mulieres illius regionis. quam cum vidisset sibi filium eorum eui principem terre illius. adamauit eam et rapuit. et dormiuit cum illa. ut opprimeret virginem. Et glutinata est anima eius. ut habet Gen. xxxij. Tercius gradus est optimus. s. castitas virginalis. Venerabilis Beda. Bona est castitas coniugalis. Melior continentia vidualis sed optima virginalis. Ecce quare dicit. Habes pauca nomina in sardis. i. in principatus pulcritudine. quia solum pueros et puellas innocentes quibus etas auferre possit. quia statim quando sunt quoddecim vel citra annorum perquirunt lupanaria. Solum ergo pueri parvuli vadunt equitudo honorabiliter ad paradysum et possunt dicere. Nos in nouitate vite ambulemus. Dominus Iesus non habuit exercitum equitum. Secundum modum est aliquorum que vadunt pedes humiliter. sicut sunt illi qui nesciunt gubernare equum

corporis freno trahentis et calcariibus amoris et timoris. et perdidit virginatatem. illos oportet ire pedes. Isti sunt trinentes emendati. Si dicat. Nunquid possunt redire ad equos. Dico quod non. Milites vel scutiferi si cadunt de equo. possunt iterum ascendere. et rex vel dominus possit eis dare alium equum. sed qui perdidit virginatatem. non potest iterum recuperare. imo dico fortiter quod deus non possit. Ego non audeo hoc dicere nisi habere doctorem autenticum hoc dicentem. s. Hieronymum. Audent loqui. quia cum omnia possit deus. non potest tamen de corrupta facere incorruptam. Quia dicunt doctores. quod includeret contradictionem. Quid est esse virgineus. non. s. gustasse. Si ergo gustasti non posses non gustasse. sed si facis penitentiam saluaberis. sed non coronaberis. nec habebis coronam virginatatis. De hoc vide. s. Tho. prima parte. q. xxv. arti. iij. Omnes vadunt pedes. quia mala premunt hic. Ideo cum labore suspirando et gemendo. sudando ascendunt pedes ad montem. Sudores anime sunt lacrimae contritionis dicendo. Miserere saluator. Secundus de illis que vadunt equitudo. quia letet et cantando ambulat. Sed habemus tres consolationes que deus datur peditantibus. sicut fit in his qui vadunt pedes peregrinando. s. de vmbra Secunda de tabernis. Tercium de bona societate. loquitur de bono fratre. et sic transeunt viam. Ita de nobis. Debemus habere consolationem ad vmbra arboris crucis christi vite eius laboriose. et ibi quietatis memorando quod legitur de christo. quod aliquotiens fatigatus ex itinere super fontem sedens queuit ut habet Ioh. iij. Ipse qui portat et sustinet totum mundum voluit sustinere et ostendere illos labores ut nobis daret exemplum. Item cogitando labores passionis in cruce quam dixit sitio. et non dederunt sibi aquam nec bonum vinum sed acetum. De ista consolatione dicit scriptura. Sub vmbra illius que desiderabam sedi et fructus eius dulcis gutturi meo. Can. ij. Secundum remedium confortiuum siue consolatio est. quod sunt taberne dyno miliari in aliud. Ita etiam christus parauit nobis tabernam. s. ecclesiam. ut comedamus et bibamus comendo. In illa hostia consecrata est cibus et potus corporis et sanguis domini. Iohannes in huius figuram dicit angelus. Velle itineranti pedibus. surge comede. gratias enim tibi restat via. Qui cum surrexisset comedit et bibit. et ambulauit in fortitudine cibi illius usque ad montem dei. Heb. iij. Regum. xix. Figura fuit. Angelus sacerdos est. qui debet tenere vitam angelicam. castam et honestam. qui dat nobis cibum et potum in comione. et sic anima confortatur ut possit ire usque ad montem dei.

Sermo. V.

Tercium confortatiuum est de bona societate. vnde
portat alium loquendo. Ita in via paradisi habere debe-
mus societatem cum bonis. audire bona verba. ser-
mones. missas. et sic lere transibimus viam. Fa-
ctum est mihi verbum tuum in gaudium et in letitiam cordis
mei. Hier. xv. Vnde dicit apostolus. Obsecro vos
ego vincit in domino ut digne ambuletis vocatone
quod vocati estis. cum omni humilitate mansuetudine.
cum patientia supportantes inuicem in charitate. ad
Eph. iij. Tercio vadit quodam nauigando de-
lectabiliter. In nauis enim bona cantando solati-
ose homo vadit. Isto modo persone religiose in ma-
gnam firmam nauis religionis approbata in ma-
re magnam humiliter facilius transiunt usque ad por-
tum paradisi si fuerint religionem. aliter ad infernum de-
scendunt. Religio enim est magna nauis trium
coopturarum. quia religio essentialiter in tribus vocibus
consistit. Prima cooptura est paupertatis apostolice.
cui obligamur per votum solenne. Solum de-
bemus tenere necessaria strictius cum licentia. Se-
cunda est castitas angelicalis. Sicut enim in secunda
cooptura nauis stant merces et preciosa. ita etiam
castitatis votum est thesaurus preciosus. Ter-
cia est obedientia generalis. Per terciam cooptu-
ram discurrunt marinarii iuxta imperium patro-
ni. et statim obediunt dicentes. factum est domino. Ita
etiam religiosi mouentur in obedientiam ad man-
datum prelati. Iohannes de religione dicit. Facta est quasi na-
uis institutoris de lege portans panem suum. Pro-
uer. vi. Iohannes persone religiose delectabiliter per-
transire. Secundo de vobis. quia cum magnis labori-
bus transitis. religiosus autem cantando missas. non
optet eum curare quod comedit seu bibit. et sic
nauis facit suam viam. Sunt ibi merces cerimo-
niarum. Ita est totum scriptum quod habet facere religio-
sus. sed quando aliquis apostatatur dimittendo habitum
nihil aliud est quam de nauis pericere se in mari. Et
potest dicere si euadat. Profundum abyssi pene-
trauit in fluctibus maris ambulauit. Eccl. xx-
iij. Quarto vadit quodam nauigando periculose. sic
sunt homines mundani actuosius negotiis munda-
nis implicati. qui in negotiis inuoluti ut natan-
tes capite super eleuato cum magna vi transiunt
vndas temporalitatum periculose. Iohannes David orabat
dicit. Saluum me fac quoniam intrauerunt aque usque ad
auiam meam ps. lxxviii. Vbi ponit tria pericula
Primum ibi. quoniam intrauerunt aque usque ad animam
meam. quia quando aqua auaricie intrant usque ad auiam.
submersus est. puta quando ex auaricia facit usura.
rapinam. furtum. vel retinetis rem alienam inuen-
tam. solidam rem. factum est. vos estis perditus. Secundo
est ibi. Infixus sum in limbo profundum. scilicet periti luxurie

Quod submerguntur hic tot sunt occasiones et
Tercium est ibi. Veni in altitudinem maris. scilicet di-
gnitatis. officij. prelatiis vel dominij. et non cu-
rant de iusticia. nec de correctione peccatorum pu-
blicorum. Iohannes sequitur. repestas dimeris me. Re-
medium quod habet natus est quod teneat caput eleuatum
extra aquas. ita de nobis est. id est attendat quod in aquis ne-
gociorum nostrorum caput. scilicet intentio sit eleuata in al-
titudine ad deum quod in nullo negotio faciatis aliquid sine
deum. Iohannes xps. Leuate capita vestra. Luc. xxi. De
isto modo ambulandi dicit apostolus. Videte itaque fra-
tres quomodo caute ambuletis. non quasi insipientes. sed
qui sapientes. redimetes tempus quoniam dies mali sunt.
Eph. v. Stulte natat qui mittit caput sub aquis
sapienter qui eleuat caput. Quomodo vadit quodam
volando vtriusque. Illi sunt contemplatiui eleuati
quod duabus alis. scilicet orationis et contemplationis vel lectationis et
auditionis sublimiter volant in celum non tan-
gentes terram. De istis dicit Isaias propheta. Qui
sperant in domino mutabunt fortitudinem. assu-
munt pennas sicut aquile. currunt et non laborabunt.
ambulabunt et non deficient Isaias. xl. Nota. muta-
bunt fortitudinem. quia licet sint debiles corpore
sunt tamen fortes in anima. assumunt penas. id est orationis et le-
ctationis. Sed dices forte. Non omnes sciunt legere.
Nota hunc modum quomodo omnes sciunt legere. Nota. quod
erat quodam mulier que nesciebat legere. solum sciebat
per se et aue maria et credo in deum. Et quando ibat
ad ecclesiam se portabat secum unum librum. et legen-
do in illo plorabat acriter. Qui autem cognosce-
bant eam. sciens quod nesciebat legere mirabantur.
Quidam deuotus quasi inquit ab ea quod legeret in dicto
libro. et quod ostenderet sibi librum petiuit. Respondit illa
vos nesciretis legere in libro meo sicut nec ego
in vestris. Tandem diu rogata ostendit sibi librum in
quo erant solum quattuor carte. Prima erat tota al-
ba. Quod dixit ille. hunc non sunt lere. ego nescire hic
legere. Dicit quomodo mulier dixit quod in illa carta
ipsa legebat puritatem christi et virginis Marie
et propter hoc ploro quod ego sum ita impura et tur-
pis et peccatis meis. Secunda carta erat tota ru-
bea in qua dixit se legere christi passionem do-
lorosam in die veneris sancta pacra. in qua totum
corpore erat sanguineum et flagellatibus. et caput
et corona. et sic de alijs. Tercia carta erat nigra
in qua legebat tenebras inferni et eius penas
et dolores. Quarta carta erat deaurata. in qua
legebat gloriam paradisi resplendentem. Ecce
qualiter spiritu sanctus docuit illam mulierem le-
gere. Ita potestis vos omnes legere pari modo
Ite contemplando illa que auditur in sermonibus. Ta-
les vadunt volando. De quibus dicit Isaias.

Qui sūt isti q̄vt nubes volāt. 7 q̄si colūbe ad fenestras suas. Isa. lx. Cōtemplatiui aut̄ vt nubes eleuant̄ a terra. 7 emittūt pluuiā lacrimaz ad fructificādū q̄i colūbe simplices. non nocēt alicui cū vngul p̄ rapinā. furtū. v̄l als. nec cū rostro diffamādo nec mētiēdo. Ecce q̄re dicit thema. Hos i nouitate vite ambulem?

Dñica septima post Trinitatis.

Sermo. j. de euangelio.

Misereor super turbam. qz ecce iam triduo sustinet me.

Bar. viij. Ar̄ fmo fm q̄ req̄rit dñi ca erit d̄ sc̄to euāgelio zc. Salutes fgo Variar̄. et resumal̄ thema. Euangelū hodiernū declarat nobis de x̄po ih̄u tres excellentias 7 dignitates. 7 sunt iste

Prima est clementia paterna.

Secunda potentia diuina.

Tercia est prouidentia virtualis.

Prima ostendit̄ i principio euāgelij. sc̄da i medio. tertia i fine. Et i his tribus erit n̄r fmo. Dico p̄mo q̄ ostendit̄ de x̄po i euāgelio clementia paterna. qz sicut p̄ erga filios mouet̄ clementia paterna ad prouidēdū filiis d̄ om̄ibz necessariis etiā si nō petūt. ita x̄ps. Ista clementia ostendit̄ x̄ps p̄ n̄r. de q̄ clementia loquit̄ thema dicens.

Misereor super turbam. zc. Et vt meli' ista clementia intelligat̄ dicit̄ p̄ncipiū euāgelij hodierni. Cū turba multa eēt cū ih̄u nec haberent qd̄ māducaret̄. uocat̄ discipul' ait ill'. Misereor super turbam. vsqz. de lōge uenēt. Dic̄ sup̄ h̄ ille deuot' doctor Beda. q̄ gētes seq̄bāt̄ ut̄ ipsū q̄ttuor rōibz. Aliq̄ ex charitate 7 deuotione quā habebāt ad x̄pm. 7 ad v̄ba dei incarnati. D̄ q̄lē p̄solatōz dabāt̄ auribz audientū.

Quidā seq̄bant̄ ex necitate vt infirmi. ceci vt reciperēt̄ visū. surdi auditū. muti loq̄lā. 7 sic d̄ alij. Quidā seq̄bant̄ ex curiositate solū 7 vanitate vt miraculū viderēt̄ dicēdo. videāsi facit̄ aliq̄d̄ miraculū. Quidā ex malignitate si possent̄ eū rephēdere in aliq̄ v̄bo. vt possēt̄ eū accusare dicēdo. Iste ih̄s fili' illi' fabri lignarij Joseph nunq̄ studuit. nō pōt̄ eē q̄n̄ erret. D̄ illi fatui nesciebāt̄ q̄ i studio trinitatis studerat̄. Isti q̄ttuor rōibz gētes seq̄bantur̄ cū

intm̄ q̄ dicit̄ euāgelij. q̄ q̄ttuor milia hoies fuerūt̄ cū eo i deserto extra puulos 7 mulieres vt p̄z Mat. xiiij. Paruul' vt dicit̄ glo. vigin' ti annoz. 7 infra. vt p̄z Fume. j. c. Alia vice inuenit̄ se cū q̄nqz milibz homibz exceptis puulis 7 mulieribz. Jō dicit̄. Cū turba multa eēt

cū ih̄u zc. qz ibi erāt̄ q̄ttuor milia hoies. 7 forte totidē mulieres. 7 tot etiā puuli. Ita q̄ forte erant. xij. vel. xiiij. milia. et p̄ma die q̄ uenerunt ad ih̄m comedebant̄ medietatē illorū. que portauerāt̄. in secūda die aliam medietatem. tertia die nihil habebāt̄ ad comedendū sed habebant̄ magnā deuotōem ad x̄pm. Et ipse ih̄s p̄ pater postq̄ in predicatōe dederat̄ eis cibū sp̄ialē. voluit etiā post predicatōne dare eis cibū corpale. Et vocatis aplis tanq̄ p̄siliarijs dixit̄ eis. Misereor super turbam zc. Apli vt rudes r̄nderūt. Cū illos poterit̄ q̄s hic saturare panibz i solitudinez nos qui nō habemus denariū. nec q̄ngenti denarij argentei sufficerēt. q̄si dicerēt. nō est remediū nisi vt pereāt. D̄ grossi deberetis dicere talia x̄porē. Dic̄ dico q̄ ostendit̄ i christo clementia paterna. qz nō reperio q̄ ille gētes aliq̄d̄ peterēt a christo ad comedendū. in ipe habebat̄ de eis p̄ passionē et paternale clementiam. Nam p̄ q̄ h̄z filios nō spectat̄ q̄ filij petant̄ necaria. sed ipse prouidet̄. Sic fecit̄ x̄pus. cū v̄sccera paterna mota sunt ex p̄ passionē.

Et sicut p̄pleta illa p̄phetia David in ps. cii. Benedic̄ aia mea dño. Quo miseret̄ p̄ filiorū. miser' est̄ dñs timētibz se. qm̄ ipse cognouit̄ figmentū n̄r̄m. Nota figmentū n̄r̄m. s. naturale 7 morale. Figmentū naturale est corpus. Figulus seu magister fuit deus. Figmentū corpus n̄r̄m de archilla formatū. Figmentū morale est p̄sidentia filiorū ad p̄rem. qz licet nō petant: quasi dicēdo. ego sum bonus puer nō peto aliq̄d̄. ideo dicit̄ figmentū. qz fingūt̄ se nō querere. tñ in corde illud petunt et desiderant. talis fictio bona est. Nota hic secretū cū dicit̄. Misereor super turbam. D̄ dñe quare habetis p̄ passionē. R̄ndet. qz ecce iaz triduo sustinet̄ me. Ista ratio iam triduo sustinet̄ me: est sufficiens mouere v̄sccera sue misericordie ad dandū nobis necessaria. qz alit̄ si nō fuisset sufficiens nō eam x̄ps assignasset. Ideo dico q̄ qlibet cuiuscūqz sit stat' poterit̄ habere abundantia 7 p̄uisionē d̄ om̄ibz sibi necessariis si triduo sustinet̄ christū. Hoc pōt̄ p̄bari in qlibet statu. qui sunt. s.

Prim' stat' est dñoz t̄paliū.

Secundus prelatoz.

Tercius religiosoz.

Quartus clericozum.

Quintus coniugatoz.

Sextus viduarum.

Septimus virginum.

*mencia
libr*

Sermó. I.

Primus stat^{us} mudi e dñoz t^{em}p^{or}alium. q̄ si tri-
duo sustinet xpm. nō oportet dubitare qn̄ ha-
beat iⁿ mudo abundantiā. et in alio gl̄az. Tres
dies sunt tres virtutes quas debent h̄re

Primus dies est iusticia generalis.

Secundus est modestia psonalis.

Tercius est reuerentia diuinalis.

Quantū ad p̄mū. Prima virt^{us} iusticia gene-
ralis ē. qz paup̄i sicut diuiti debent ministrare
iusticiā. Itē nec pecunijs. nec amore. fauore.
seu odio corrūpe iusticiā. nō attendere cōpa-
trēz. Quantū ad sc̄dm. Modestia psonal^{is}
est qz dñi t^{em}pales honeste sint sociati. vt viuāt
s̄m reddit^{us} q̄s h̄nt. nō facere pōpas et supflui-
tates. nō mag^{is} expēdere q̄ reddit^{us} p̄nt porta-
re. nō ditare aliq̄oz depaupare alios. s̄z retri-
buere vnicuiqz s̄m suū laborē. nō facere extor-
siones in p̄lorē. Quantū ad terciū Quia
s̄m q̄ sunt deo magis siles in dominio maio-
rē debent deo reuerentiā exhibere. et non de-
bent aliq̄d recipere de ecclesia. nec occupare de-
cimas seu p̄mitias. nec aliq̄d recipere de bonis
ecclesie. nec intrmittere se de ecclesiastica in-
risditōe. honorare prelatos. nō loqui in mis-
sa. Si istud triduum habeant dñi et rectores
populor^{um} dicit xps de eis. Misereor sup tur-
bam. s. dñorum. qz ecce iā triduo sustinet me

Secundum triduum e p̄lator^{um}. et deberēt h̄re tria. s.

Presidentiam spūalem.

Providentiam pastoralem.

Sanctimoniam personalem.

De p̄mo vt. s. videat p̄lat^{us} si intrauit p̄ portam
nō p̄ cib^{us} dñoz nobiliū. nō p̄ potētiā armor^{um}
nec p̄ munerav^l p̄ symoniā v^l al^{is} iuste nisi p̄
purā electōz v^l p̄uisionē pape. ipso penit^{us} nō
pcurate. qz al^{is} nō intrat p̄ portā s̄z saltat p̄ pa-
rietes. iuxta illd. Qui nō intrat p̄ ostiū in ouile
ouiu s̄z ascēdit aliū de. ille fur ēz latro Joh. x

De sc̄do debēt h̄re p̄sidentia pastorale. q̄a
noiant pastores et nō dñi. Jō antiq̄ nō dice-
bant dñi. sed p̄s v^l pastores et nō dñi. Ideo
portant baculū vt pascāt oues doctrina san-
ctar^{um} exēplo vite. De terciō debēt prelat^{us}
h̄re sc̄rimoniā psonalē. vicz qz prelat^{us} sit lau-
dabil^{is} vite. p̄uersatiōis honeste. Et tūc dicit
xps. Misereor sup turbam. s. prelator^{um}.

Tercium triduum e religiosor^{um} i q̄ h̄nt sustine-
re deū. et tria debent h̄re que sunt. s.

Pauptas apostolicalis.

Castitas angelicalis.

Obedientia vniuersalis.

Itē p̄mo. qz nō debent h̄re iocalia nec aliq̄d

vt p̄riū possidere Itē sc̄do debēt h̄re oculos
castos i aspiciēdo. aures i audiēdo. man^{us} in-
tāgendoz. totū corp^{us} dz cē castū ip̄uersando

Itē terciō debent h̄re obedientiā vniuer-
salē. vt sint obedientes nō solū ad p̄cepta et
vota. sed ad cerimonias in cibo. vestitu. ieiū-
nijs. et alijs cerimonijs. Et si religiosus fue-
rit sic obediens. de^{us} infallibilit^{er} p̄uidebit illi
religioso de cappa. scapulari zc. Et xps dicit.
Misereor sup turbam. s. religiosor^{um}.

Quartum triduum est clericor^{um}. s.

Diligenter officiare.

Deuote celebrare.

Honeste cōuersare

De p̄mo. s. distincte et attente dicere officiaz
diuinū. De sc̄do. nō p̄ pecunijs nec vana
gl̄ia celebrare. De terciō honesta p̄uersatō
est ne sit scubinaris nec iocularis nec lusor
nec bibulus zc. Et dicit xps. Misereor sup
turbam. s. clericorum.

Quintum triduum est coniugatorū. s.

Amor cordialis.

Fides coniugalis.

Sedulitas doctrinalis.

De p̄mo qz amor nuptial^{is} duret sp̄. non despi-
ciat v^l alter^{us}. s̄z vnus suporet aliū i defectu
suo De sc̄do qz nec marit^{us} nec vxor corpus
suū tradat alteri. immo cit^{us} mori eligere dz.

De terciō qz si h̄nt filios vel filias instruat
eos i bonis opib^{us} doctrinis. nō solū p̄ tene-
tur p̄uidere filijs i cibo potu. sed in doctrina
ne iurent ne mentiant^{ur}. ne furent. sibi iniuriē
tur. et si sibi iniuriant^{ur} qz petant veniā. Itē di-
catur illam p̄suetudinē de puellis remanē-
tib^{us} in domo in festis. nec vadunt ad missam
sed h̄nt vadūt ad vanitates ad tripudiarē. Et
si ista fuerint in statu coniugator^{um}: dicit christ^{us}.
Misereor sup turbam. s. coniugator^{um}.

Sextum triduum est viduar^{um}. s.

Deuotio spūalis.

Afflictio corporalis.

Miseratio fraternalis.

De p̄mo vidua dz facere p̄putū cū xpo. audi-
re missas. s̄m ones. orare. qz qñ sunt in mat̄ri-
monio. nō possunt illa facere ita libere zc.

Quantū ad sc̄dm. s. ieiunādo. portādo ci-
liciū. qz libera est. et p̄t affligere corp^{us} sine p̄iu-
dicio alicui^{us}. Secus de illis de m̄rimonio.

Quantū ad terciū e libera. et p̄t facere elemo-
synas. nec p̄t dicere. n̄ placet viro Et si ista fa-
ciāt: dicit xps. Misereor sup turbā. s. viduar^{um}

Septimum triduum est virginum. s.

Dominica septima post trinitatis

Verecundia in facie

Silentium in voce.

Obediencia ad parētes in ope.

Istis tribus indiget homo, qui habeat verecundiam in facie, non respiciat hinc inde, nec per fenestras non habeat oculos sicut accipit ad rapinam, sed colubinos, de quibus dicit spiritus sanctus in Genesi: *Marie. Oculi tui colubaz. Lan. iij. Secundo quoniam loquatur nisi per necessitate. Malu signum est mulieris: maxime virginem esse loquacem. Tercio obedientia parētal' eis inesse debet. Et debet virgo obedire parētib. Nam si aliquis vult eam in uxorem recipere, non faciat secreta, sed dicat, si vultis me habere in uxorem, dicat patri meo etc. et fiat publice etc. Et dicit Christus. Misereor super turbam, scilicet virginum etc. Patet secretum et prima excellentia Christi. Dico secundo quod ostendit in evangelio de Christo potentia diuinalem quam ostendit quod erat verus deus per miraculum quod fecit. Postquam enim dixit apostolis. Misereor super turbam, quod ecce iam triduo sustinet me. Apostoli responderunt. Vnum possumus habere panem ut comedamus etc. Dixit Christus. Inquirat, vos quod panes possidetis habere. Credatis quod aliquis clamavit si habebat aliquis panem etc. Totum hoc fecit Christus ut magis appareret miraculum propter panis defectum, et inter omnes solum inuenierunt, vii panes et pisciculos paucos in quantitate etiam in qualitate. Et dicit *Mat. vi. quod Christus precepit ut discubere facerent omnes secundum stubernia et discubuerunt secundum partes in centenos et quadragenos. Erat inter eos ordo sessionum, ut apostoli serviendo possent transire. Sedebat enim centum in longum et quadraginta per transversum, ita quod ceteris quadraginta sunt quatuor milia boies ad unam partem. Mulieres cum pueris ad aliam. Voluit Christus ut ita essent ordinati, ut honeste comederent. Nam quae a deo sunt ordinata sunt. Itaque qui resistit precepto dei ordinato resistit, ad Roman. xij.**

Moraliter habemus exemplum quantum placet deo servare ordinem, tenere regulam certam quilibet secundum suum statum. Religiosus qui teneat ordinem et regulam sui ordinis, nec oportet amplius addere. Clericus etiam bene ordinatus est in quod surgit quilibet horam surgere ad matutinas, dicere missam etc. Dicat illis qui nullum ordinem servant, modo surgunt ad matutinum, modo non, nec dicunt missas nisi per pecuniam. Illud non est ordo sed confusio. Idem dicit de secularibus, qui certo tempore, scilicet mane sero genibus flexis faciunt suam orationem nec dimitterent. Istud est ordo. Dicat illis qui aliqui orant, aliqui non, nullum ordinem servant. Ecce qualiter Christus voluit ut essent ordinati ante quibus eis daret ad comedendum. *Jo. ap. Dia ho-*

neste et secundum ordinem fiant in vobis. *1. Cor. xij.*

Postquam enim fuerunt ordinati dixerunt discipuli siue apostoli Christo. Domine iam sunt ordinati boies seorsum, et mulieres cum pueris seorsum. *Ad. dixit Christus. Date mihi panes et pisces, et elevatis oculis in celum benedixit. Sic dedit nobis Christus exemplum ut antequam comedamus benedicamus cibum. Rom. quod spiritus inferni in radice venenavit omnem cibum. Jo. ostendit Christus ut sumamus tyriacam benedictionis, scilicet promittere debemus aliquam orationem ante cibum. Jo. apostolus. Libos creavit deus ad percipiendum cum gratia actione fidelibus etc. prima ad Thimo. iij. Item. Omnis creatura dei bona est et nihil reijciendum quod cum gratia actione percipit. Sanctificatem per spiritum dei orationem. *1. ad Thym. iij. Deinde vocatis apostolis ut distribuerent de illis septem panibus et duobus piscibus satiavit totam illam multitudinem. Si diceret aliquis. Quomodo est possibile quod de septem panibus satiaret tantam multitudinem. Dicatur quomodo illi panes et pisces fuerunt tripliciter multiplicati. Primo in manibus Christi dividit. Secundo in manibus et sicut apostolorum fuerunt. Tercio in ore comedentium. Et sic dicit quod comederunt et saturati sunt. Ecce hic potentia diuinalem. Nam sicut creatio est a sola dei potentia, sic etiam subita multiplicatio. Sic hic est una questio. Evangelium facit mentionem de cibo sed non de potu. Jam scitis quod pradium sine potu modicum valet, immo comedere non bibere afflictio est, maxime illi qui stant ad solem in campis nec legunt quod habuerunt vinum nec aquam. Ex tribus possumus habere rationem.**

Primo per practicum vsualem.

Secundo per auctoritatem scripturalem.

Tercio per figuram allegoricalem

Pro primo. Nam deus precepit Moysi ut percuteret petram ut biberet populus sitibundus, et Moyses percussit cum sica et exibat vinum aqua, et bibit populus, et aqua secuta est eos in desertum Numeri. *lx. Si ergo de rupe exiit aqua vinum, ita possumus cogitare quod de illo pane et pisce exibat liquor miraculose, et rigabat guttura, et sic erat sciendum propter necessitatem et utilitatem, quod aliter conuiuium non fuisset perfectum.* Pro secundo. Dicit enim scriptura. Date magnificentiam deo nostro: dei perfecta sunt opera. *Deut. xxxij. Ergo ut conuiuium fuisset perfectum dicendum quod Christus percussit de dicto liquore.*

De tercio, scilicet per figuram allegoricalem. Nam ille cibus fuit figura corporis Christi in conione. De quo dicunt aliqui simplices. *Quisti presbyteri decipiunt nos dantes nobis in conione corpus Christi et non dant nobis sanguinem, tamen ipsi totum sumunt. Dicat:*

Sermo. II.

q̄ ista q̄stio venit ex ignorantia. Nam in hostia
 p̄secrata ē t̄m̄ de sanguine sic in calice. Nam ibi
 est corp⁹ xp̄i uinū. corp⁹ uinū nō est sine san-
 guine. iō ibi ē sanguis. Jō q̄ sumit corp⁹. su-
 mit ⁊ sanguinē. Ita q̄ hostia p̄secrata ē cibo
 ⁊ pot⁹. alit̄ esset piculū. q̄ dicit̄ xp̄s. Amē amē
 dico vob̄ nisi māducaueritis carnē filij hoīs
 ⁊ biberit̄ ei⁹ sanguinē. nō hēbit̄ vitā in vob̄.
 Qui māducat meā carnē ⁊ bibit meū sāgu-
 nē h̄z vitā eternāz. Joh. vi.

Dico tertio q̄
 ondit̄ p̄uidētia v̄tualis. Jā scitis q̄ cōiter in
 p̄ncipio mēse seruat̄ silētiū. ⁊ q̄libet curat de
 comestioe. S; postq̄z iā biberūt bis vel ter.
 tūc loquit̄ vnus ad aliū p̄ trāuersum mēse.
 Sic fuit de illis. q̄ fuerūt satiati inceperūt
 loqui ad inuicē. Dicebat vn⁹. Ego fui i ma-
 gnis cōuiujs. s; nūq̄z gustauī tā sapidū cibū
 Nec ego dicebat alter. Q̄le p̄radiū habui-
 mus. Rō. q̄ dicūt doctores q̄ opa q̄ de⁹ fac-
 sunt meliora ⁊ p̄fectiora q̄ illa q̄ fiūt p̄ natu-
 rā v̄l p̄ artē. vt p̄z de vino architriclini. Idē
 de cecis illuminatis. Sic igit̄ p̄z q̄ illi panes
 ⁊ pisces fuerūt optimi. Jō q̄libet volebat re-
 seruare. Dicebat vir. Istud reseruabo p̄ v̄ro-
 re mea. ⁊ p̄ oppositū. Et ml̄ier dicebat. Istū
 reseruabo p̄ filijs meis. vna i sinu alia i sac-
 co zc. Et xp̄s p̄cepit apl̄is vt colligerēt. Par-
 cat̄is mibi sancte p̄z. q̄ si ego fuissez ibi. ego
 impleuissem sinū meū. Moralit̄. hic sunt
 duo secreta. l̄rale ⁊ morale. L̄rale est q̄ illud
 q̄d sup̄est in mēsa. s. fractū debem⁹ dare pau-
 perib⁹ xp̄i. iuxta xp̄i p̄silium. Q̄d sup̄est date
 elemosynā. ⁊ ecce oia mūda sūt vob̄. Lu. xi.
 Nota. oia. s. locutioes ⁊ aliq̄ sup̄fluitates fa-
 cte in mēsa mūda sunt vel fiūt p̄ elemosynā.
 Secretū morale. q̄ nos nō suim⁹ digni vt
 essem⁹ i illo cōuiuio. faciam⁹ ḡnos vt rapa-
 ces q̄ post p̄randiū dñoz p̄q̄rūt fragmēta i
 sportis. q̄ dicūt q̄ collegerunt septē sportas.
 Septē sporte nobis diuise sunt septē opera
 penitētia. de q̄b⁹ satiari debem⁹ in h̄ mōdo
 Prima sporta ē stricio cordialis. frustra
 sunt dolores cuiuslibet peccati zc. Secda
 p̄fessio oris quātūcūq̄ sint verecūda opera
 frangēda sunt ⁊ aperiēda i p̄fessioe. Tertia
 ē afflictio corp̄is. vt ieiunia. ciliciū. Quar-
 ta ē orō spūs. Nō solū ore. s; ⁊ spū orandū ē.
 Quinta est restitutio de iniusto. Sexta
 est remissio iniuriarū. q̄ castra tua fortia nō
 valēt tibi p̄salute aie. Septia ē cōmunio
 zc. Et post istud p̄randiū veniem⁹ ad pran-
 diū paradisi in mensa xp̄i. vbi erit resectio sine

defectu. Jō xp̄s. Vos estis q̄ p̄māstis me/
 cū in tēptationib⁹ meis. Et ego dispono vo-
 bis sic disposuit mibi pater meus regnū. vt
 edatis ⁊ bibatis sup̄ mēfaz meā in regno meo
 Lu. xxi. Vel si vis potes dicere q̄ iste septē
 sporte sunt septēz dona spūs sancti. de quib⁹
 Isa. xj. Spūs dñi. spūs sapie ⁊ intellectus.
 spūs p̄silij ⁊ fortitudinis. spūs scie ⁊ pietatis
 spūs timoris dñi. spūs sapie. Ecce hic vnus
 panis ad cognoscendū deū ⁊ potētiā ⁊ sapiē-
 tiā ⁊ clemētiā zc. spūs intellect⁹. Ecce alius
 panis ad intelligendū secreta diuine septu-
 re. spūs p̄silij ad intelligendū bona ⁊ extirpā-
 dū mala. spūs fortitudinis panis ad corro-
 borandū cōtra dyabolicas tēptatioes. spūs
 sciētie ad discernēdū bonū a malo. spūs pie-
 tatis ad subueniendū paupib⁹ ⁊ p̄sonis mi-
 serabilib⁹. spūs timoris dñi. vt q̄libet sciat se
 p̄seruare a peccato ⁊ dyabolicis temptatio-
 nib⁹. Ecce hic septē panes vel septē sporte et
 septē dona spūs sancti.

De eadē dñica septima Sermo. ij.

De effectu gratie dei.

Gratia dei vita eter-
 na. ad Ro. vi. ca. originalit̄. recitatie
 h̄o in epla currēt̄ dñice scribit̄. Verbū istū
 dat mibi motiū p̄dicandi de necessitate ha-
 bendi gr̄az dei. ⁊ de vtilitate quā facit in p̄so-
 nis. Materia est subtilis ⁊ intricata. habe-
 bim⁹ speculatioes theologicales ⁊ materias
 morales. Salutes h̄go maria. deinde resu-
 maſ thema. Questio subtilis ē in theologia
 de gr̄a dei. ⁊ est ista. Si aliq̄ p̄sona hūana in
 hoc mūdo ex bonis opib⁹ q̄ facit seruiendo
 deo ⁊ p̄rio. si ex illis opib⁹ p̄t p̄sequi gl̄iā etnā.
 Huic q̄stioni r̄ndet̄ p̄ distinctionē sic. Quia
 talia bona opa p̄nt duplicit̄ p̄siderari fm q̄
 procedūt a p̄ncipio creato vel a p̄ncipio cre-
 atore. si h̄o considerent̄ fm q̄ p̄cedūt a p̄nci-
 pio creato. s. ab homie vel a libero arbitrio
 q̄n h̄o ex intellectu iudicat talia bona opa fi-
 enda ⁊ libero arbitrio eligit illa ⁊ placēt sibi
 ⁊ opat̄ ea. tūc dicūt q̄ inq̄stum a tali p̄ncipio
 p̄cedūt nō sufficiūt aliqua bona opa ad ha-
 bendū gloriā eternā. Rō. q̄ tanta est digni-
 tas ⁊ excellētia gl̄ie q̄ posse creature nō suffi-
 cit ad p̄ducendū illā nec ad dandū illā. sicut
 equus nō p̄t generare hoīem. nec h̄o angelū
 nec angel⁹ celū. q̄ est vltra suā spēm ⁊ v̄tutē
 Ita nec homo p̄ suū libez arbitriū opando
 bona opa p̄t p̄sequi vitā eternā p̄siderādo

Domínica septima post trinitatis

illa opa. vt dictū est. s. in q̄stū pcedūt ex libe/
ro arbitrio. 7 quo ad eoz subaz. tamē homo
p libez arbitriū opando producit alios ma/
gnos effectus sibi pporcionatos. sic claritatē
intellectū ad intelligendū 7 sciendū. licz psona
q̄ viuit in pctis intellectū hz obscurū 7 tene/
brosū p mala desideria 7 infirmitatē memo/
rie. qz q̄ dat se lucturie 7 pctis. memoriā habz
debilē. 7 debilē volūtātē ad bonas inclinati/
ones 7 bñ opandū. Jō hō sine grā pōt face/
re opa ad cōsequēdū sanitatē in corpe. qz ita
sūt opa pporcionata libero arbitrio. De h vi
de sc̄m Tho. p̄ma sc̄de. q. cir. ar. j. et. ij. Jtē p̄t
et bonis opibz leticiā h̄e i aia. qz sic sanitas
corpis letificat. ita sanitas aie. vt est grā. leti/
ficat aiaz. Jtē pōt psequi bonā samā 7 mlta
alia bona. q̄ sunt effectū pporcionati taliū bo/
norū operū. s. nō ad vitā eternā habendā. qz
nō est pporcionata talibz opibz. Juxta intel/
lectū hūc loquit scriptura. Hō sunt 7digne
passiōes huius t̄pis ad futurā gl̄iā q̄ reuelabit
in nobis. ad Ro. viij. Si s̄o volum⁹ loqui d̄
illis opibz in q̄stū opa bona 7 fructuosa proce/
dūt a p̄ncipio creatore. s. deo q̄ scz illuminat
supnaturaliter volūtātē 7 memoriā ad bo/
na opa opanda. sic sufficiūt ad vitā eternā
habendā. qz p̄ncipiū est deus p gratiā ope/
rans in hoie. De hoc vide sanctū Tho. p̄ma
sc̄de. q. cxiiij. ar. ij. Hoc declarat p exemplū
de fonte ab alto descēdente. Si q̄rat an illa
aqua possit ascēdere. oportet p distinctionē
rūdere. qz si volum⁹ loqui de aqua inquātū
est elementū pōderosum p se nō pōt ascēde/
re quātū descēdit. Si s̄o loq̄mur de aqua
inquātū pcedit de alto loco. dico qz pōt ascē/
dere qz naturalit̄ aqua ascēdit quātū descē/
dit. Ita si de opibz que sūt in h̄ mūdo volu/
mus loq̄ respectu p̄ncipiū creati. s. homis. p
quē sūt. nō p̄nt talē effectū pducere. vt. s. glo/
ria habeat. qz nō sufficit virt⁹ nature. Si s̄o
loq̄mur inquātū pcedūt ab alto. s. a p̄ncipio
creatore. sic sufficiūt ad vitā eternā habēdā.
Et intra istū intellectū dicebat xp̄us. Aqua
scz grā. qz refrigerat 7 purificat a pctis. quaz
ego dabo ei. s. homi. fiet in eo fons aq̄ salien/
tis in vitā eternā. Job. iij. Patet q̄stio. Jō
dicat thēma. S̄ia dei. i. p gratiā dei. vita eter/
na. suple habet. De h etiaz vide sc̄m Tho.
j. pte. q. xij. ar. ij. Ex grā dei mlti effect⁹ 7 vi/
lirates sequunt̄ in homie. s. solū loq̄r mō de
tribz p̄ncipalibz. Quia gratia dei.

Primo facit hoīem exire de pctō mortali.

Secdo grā dei pfuat hoīem i vita spūali.
Tertio grā dei facit venire i gl̄iā celestia/
lē. De tertio loquit̄ thēma. S̄ia dei zc. Di/
co p̄mo qz grā dei facit hoīem exire de pecca/
to mortali. Volo dicere qz null⁹ p̄t exire pec/
catū mortale nisi p grā dei qz licz q̄libet p/
sona p suū libez arbitriū possit cadere i pec/
catū mortale p suā naturalē potētā. tñ d̄ pec/
cato nō pōt exire nisi p grā dei. Rō. Natu/
raliter q̄libet res redit ad suū p̄ncipiū natu/
rale vñ formata ē. Sic de lapide quē tenerē
in manu. si eū dimitterē. naturalit̄ descēde/
ret. s. nō pōt p suā naturalē potētā ascēdere.
Jdē de aialibz formatis de t̄ra. ad terrā re/
uertunt̄ naturalit̄. Lūcta subiacēt vanitatē
7 oia p̄gunt ad vnū locū. De t̄ra facta sūt. et
in terrā reuertunt̄. Ec̄s. ij. Nō videam⁹
hō de q̄ est fact⁹ q̄stū ad corp⁹. de terra vt d̄
Gen. ij. Formauit de⁹ hoīem de limo terre.
Jō ad terrā habet reuerti. Gen. ij. Reuerta/
ris in terrā de q̄ sumpt⁹ es. qz puluis es 7 in
puluerē reuertēris. Quātū s̄o ad aiaz i qua
stat grā dei vl̄ pctm. nō possum⁹ dicere qz sit
creata de aliquo elemēto. nec de materia ce/
li. s. de nihilo. Ergo naturalit̄ ad nihilū re/
dit. s. ad deficiendū. errandū. seu peccādū p
se nec indiget m̄grō. Sed postq̄ errauit seu
peccauit p se redire nō pōt. qz nō est de natu/
ra sua seu 7ditione. Sed si fuisset creata de
grā p se rediret ad grā. si de materia celi. p
se rediret ad celū. sed qz creata est de nihilo.
p se redit ad nihilū. Auētas Perditio tua ex
te israel. tantūmodo ex me auxiliū tuū Osee
xij. Israel. i. hō videns deū. i. i. homo. ra. id
est vidēs. el. i. deū. Jste est xp̄ian⁹ qz p fidē vi/
det deū. qz iude⁹ cecus est. qz nec oculo dex/
tro anime videt xp̄i diuinitatez. nec sinistro
christi humanitatē. Est hic q̄stio ad sacrificā/
dū aliq̄s in hoc dubitatēs. Quid est p̄mū in
aia. remissio pctōz an grā dei. Si dicatis qz
grā pcedat remissionē pctōz. q̄ siml̄ stat grā
cū peccatis. si dicat qz remissio pctōz p̄ce/
dat aduentū grē. q̄ sine grā iam est remissio
peccatorū. 7 sic grā nō erit causa remissionis
peccatorū. Rūdet p distinctionēz. Nā cē pri⁹
vel posteri⁹ pōt capi duplicit̄. vel fm ordinē
t̄pis vel duratiōis. vel fm ordinē causalita/
tis 7 dispositiōis. Primo simul sunt 7 in co/
dem instāti gratie infusio. et pctōz remissio.
sed fm ordinē causalitatis infusio gratie p̄ce/
dit remissionē pctōz. fm s̄o ordinē dispositi/
ōnis remissio pctōz p̄cedit infusionez grē

Est hic
quæstio
quid est
p̄mū in
aia de
remissio
pctōz

mirabilis
restat

ex volum
de illis

De exemplū ad oculū. Si tu mittas i camere
rā tenebrosa cereū accēsum. qd erit pus illu
minatio camere vl' cerei accēsi imissio. Si
loqmur de ordine duratiōis 7 7pis. sū sunt
illuminatio camere 7 tenebrarū expulsio. fm
ordine duratiōis. s; fm ordinē causalitatis
illuminatio pcedit tenebrarū expulsionem. qz
lux est cā q fugant tenebre. Pz gqre dr. Per
ditio tua zc. De h vide scēm Tho. pma scde
q. cxiij. vbi agit de impū iustificatiōe. in q dr
q i instāti sit impū iustificatio. in qua qrtuoz
cōcurrūt. s. mor^o liberi arbitriū in deū. mor^o
liberi arbitriū in pctm. infusio grē. 7 culpe re
missio. Ibi etiā oñdit qliter inter ista etiā est
ordo nature. q̄uis simul fiāt in eodē instāti.

Dicas pulchra similitudo ad intelligēdū istā
materiā. Si h est magn^o pute^o 7 pfund^o q̄li
bet vīm pōt se in illo p̄icere. sed inde nō pōt
exire sine adiutorio ali^o cū corda vl' scala zc.
in abyssum 7 puteū peccati q̄libet p suū libe
rū arbitriū pōt se p̄icere. s; ad exēdū in dō
oportet q dē submittat scalā grē sue quam
mittit qn psona q iacet i abyssō pcti clamat.
dñe adiuua me. 7 diē. miser qd erit de me zc.
ego sum zc. Tūc dē mittit scalā sue grē hñs
xij. grad^o. Prim^o ē pctōz cognitio. Secū^o
cordis cōtritio. Tertius ppositū non redire.
Quart^o recedere a mala societate. Quintus
oris p̄fessio. Sext^o corpis afflictio. Septi
m^o spūalis ozo. Octau^o elemosynaz largi
tio. Non^o ablatoz restitutio. Decim^o iniuri
arū remissio. Undecim^o fame reparatio. Duo
decimus eucharistie cōmunio. Ecce scala. q
vult exire de puteo pfūdo pctōz ea vtaf. Et
ista rōne apls q ceciderat in puteū infideli
tatis de q̄ etinuit p grām dei dicebat. Perse
cut^o sū ecclīa dei. Q in q puteo iacebat. grā
aut dei sū id qd sū. i. Coz. xv. Dico scdo. q
p grāz dei p̄seruat se hō in vita spūali. qz licz
p grāz dei hō etierit pctm 7 redierit ad bonā
vitā. tñ nō posset hō se in bona vita p̄seruare
nisi p gratiā dei. Et est rō. qz tāta est fragili
tas. 7 tot sunt carnis inclinatioēs. mūdi oc
casioēs. dyaboli tēptatioēs. q mirū est q ali
quis posset tenere bonā vitā. intm q dauid i
gratia dei 7 bona vita existēs dicebat. Quis
p̄surgat mibi aduers^o malignātes. s. carnis.
Id est malas ignitas inclinatioēs. aut q̄s sta
bit mecū aduersus opantes iniqtatē. s. occa
siones mūdi. 7 tēptatioēs dyaboli. Hñs quia
dñs adiuuit me paulomin^o. i. post modicuz
habitasset i inferno aia mea. in ps. xcij. Pe

riculū illi^o q tenet bonā vitā pōt p̄bari p sili
tudine anphore vitree in alta colūna posite
posito tali casu q sit anphora plena prunis
ignitis. scdo vt magno impetu vēti impellat
tertio q ab oibz in eaz lapides p̄iciant. talis
anphora eēt in magno piculo. imo eēt mirū
si nō caderet 7 p̄tereret p̄siderata sua fragili
tate. 7 p̄siderata cōmotiōe ei^o p ventū et lapī
des. Ita in pposito cogitate. q psona q est in
grā dei 7 bona vita ē vt anphora i alta colū
na posita. s; est de vitro. imo vitro debilior.
Qd sic pbat Aug^o. qz anphora vl' cantar^o si
reponet i armario vel aliquo tuto loco p̄ser
uabit. l. vel centū vl' mille annis. Custodia
m^o nos. nō possum^o diu p̄seruari. Hoc patz
de regibz 7 p̄lat^o q optime custodiūt se. 7 hñt
suos medicos. tñ ita cito moriunt sic ceteri.
Sum^o sic aq̄ defluēs. ij. Reg. xiiij. Qēs mo
rimur 7 q̄si aqua delabimur in terrā. q nō re
uertit. p̄pter cōtinuū fluxū ad mortē. Scdo
sunt i hoie inclinatioēs ip^o carnis. Ecce pru
ne ignite. Hñ fm doctores inclinatioēs di
cant fomes. ignicul^o. p̄cupiscibilitas. pctm
originale. q ante baptisū sūt culpa 7 pena.
sed baptisū lauat culpā vel pctm. s; relinq̄
penam. qz adhuc post baptisū remanet fo
mes. ignicul^o. p̄cupiscibilitas. que idē sunt.
7 talis ignicul^o in nullo hoie in hac vita fuit
vnq̄ extinctus nisi in xpō 7 v̄gine maria. nō
in Johāne baptista seu euāgelista. nec i alijs
zc. Ista pruna flamat qn homo temptat de
luxuria. 7 in signū hui^o gena rubescit. Et sic
ad statū follis accendit. sic aspectu mulieris
homo inflamat nōnunq̄. Dix est quō pso
na nō statim corrumpit p pctm. Ergo neces
sariū est q gratia dei psonā p̄seruet Jō dicit
sapiens Ecclī. ij. Liberasti me a p̄ssura flame
que circū dedit me. 7 in medio ignis nō sum
estuat^o. Tertio. vēti impellētes sunt tēptati
ones dyaboli 7 magne 7 fortes q diruūt tur
res 7 castra. qles erāt Adā 7 Eua in statu i
nocētie. 7 tamē vēto tēptationis dyaboli di
rute sunt. Qualis turris fuit samson. 7 mo
dica tēptatiōe diruta est. Quales turres fu
erūt dauid 7 salomon 7 tñ vento temptatō
nis dirute sunt. O vos miseri qd faciet vitz
fragile ad tantū impetū venti temptatiōnū
De quo dicit scriptura. Ecce dñs transiens 7
grandis spūs. sumit hic p vēto. 7 fortis sub
uertens montes 7 p̄terēs petras ante domi
nū. iij. Reguz. xix. Item p̄iciunt lapides.
Verbi grā. Religiosus qui vult viuere fm

regulā et institutiōes quāsvouit ē vt anphora ī
colūna posita. statim alij q̄ nihil fuāt. sic va/
dūt ad infernū volūt q̄ oēs vadant cū eis et
p̄iciūt lapides. s. derisiōes. **D** dicit vn̄. Ta/
lis hypocrita singlar̄ h̄ facit vt hēat missas
sancti amatoris. **D** q̄ pulchrū et lapidetur
S de religioso q̄ ē cor̄ ribald̄. ruffian̄ nul/
lus dic̄ sibi aliqd̄ nec curant de eo. imo vos
cōmēdat̄ tales dicēdo. cognoscit̄ talē frēm.
D gratissim̄ hō est. iuitauit me ad cellā suā
ornatā et. dedit mibi vinū albū et. **I**dez de
clerico q̄ vult stare sup colūnā bone vite. et
surgit de nocte ad matutinas. dic̄ missā suā
et officiū deuote. vitat locutiōes mulier̄. et oc/
casiōes pctōp̄ talis deridet. **I**de de laicis dī/
cendū ē. **S**i aliq̄ miles vel ciues vl̄ alī nō
vult iurare nisi p̄ aduerbia. nō curat de vani/
tatis alioz. vadit ad ecclia et. statim p̄ alios
deridet. etiā si nō habet vxorē non inueniet
vel volentē eū recipere. **I**de de aliq̄ muliere si
vult dimittere vanitates. statim alie deridet
eam. etiā sorores carnales. **D** dñā benigna
vult deuorare sanctos et. **I**mo aliq̄ viri de/
ridēt vxores q̄ vidēt eas orātes. cū tñ debe/
rēt gaudere. q̄ mulieres melius custodiunt
deuotiōe q̄ timore. **E**t p̄ oppositū. aliq̄ vxo/
res deridet viros deuotos. **I**ō dicit apl̄s.
Dēs q̄ pie volūt viuere in t̄po ih̄u p̄secutiōz
patient̄. sc̄da ad **T**himo. iij. **S**ed nimis est
debilis q̄ p̄pter talia dimittit bonā vitam vl̄
nō audet eā incipere. **I**sti male pugnabūt t̄pe
antit̄pi. **I**ō apl̄s q̄n fuit ī gr̄a. cui dicebant
ml̄te iniurie. **U**n̄ dicebat. **V**ere nō ē apl̄s.
q̄ nō fuit cū t̄po in societate. **A**lius dicebat.
Vere mal̄ hō est et. **D**ixit. **S**ia dei ī me va/
cua nō fuit. sed abundantī illis oibz labora/
ui. **L**oz. xv. **D**ico tertio. q̄ gr̄a dei facit
hoīem venire ad gl̄iaz eternā. **E**t q̄ p̄ gratiā
dei hō exiuit pctm̄ mortale. et se ī bona vita
cōseruauit. **N**ō videam̄ q̄n aia exit corp̄ p̄
quā potentiā pōt venire ad gl̄iam paradisi
et ad vitā eternā. **A**d h̄ dicat̄ similitudo q̄ habet
Luce. xvij. **S**i quis de p̄p̄ijs pecunijs emit
vnū captiuū q̄ seruit diligēter dño suo. p̄ser/
uat bona dñi et lucrat. **C**ū dñs facit testamē
tū et dimittit hereditatē filio suo dimittit ca/
ptiuū liberū. **S**i captiū vellet dicere dño.
D dñe. et nūquid ego seruiui vobis bñ. **I**ō
dimittat̄ etiā mibi ptē hereditat̄ cū filio ve/
stro. **R**ndet dñs. **S**i mibi fuituisti. bñ fecisti
q̄ debuisti et. **Q**ua gr̄one tu petis ptē here/
ditatis. **S**i talis dñs dimittit p̄ez captiuo

dicte hereditatis. hoc erit ex magna liberali/
tate et gr̄a ip̄i dñi. q̄ de iure n̄ tenet sibi. **I**ta
est de nobis. **D**ēs sumus captiuū et serui del/
sanguīe xp̄i p̄ciosissimo empti. **E**t si bene ser/
uim̄ deo facim̄ qd̄ tenemur. al̄s ipse scit bñ
punire q̄n aia exit de corp̄e. **E**t aia licz sit san/
cta et bona. venit ad iudiciū dei. **A**d quā di/
cit dē p̄. **Q**uid vis. **D**ñe q̄ detis mibi p̄ez
hereditatis filij v̄ri ih̄u xp̄i. q̄ ego seruiui vo/
bis diligēter. feci hec. et etiā si martyriū susti/
nuisse. dicit dē. fecisti qd̄ debuisti. q̄ serū
et captiū mē. al̄s si nō bñ seruuisisses. dam/
nassem te. **T**ūc aia. **D**ñe hoc nō peto rigore
iusticie. q̄ nō mercoz. s̄z p̄ gratiā vestrā et libe/
ralitatē. et q̄ hereditas filij v̄ri omibz sufficit
Heredes quidē dei. coheredes autē xp̄i. ad
Ro. viij. **T**ūc dicit dē. **H**oc ē aliud. et intro/
ducit eā in hereditatē et. **D**e hoc **L**uce. xvij.
Hūquid gr̄az h̄z seruo illi. q̄ fecit q̄ ei impa/
uerat. puto q̄ nō. sic et vos. cū oia bñ fecerit̄.
dicite q̄ serui inutiles sum̄. q̄ qd̄ debuim̄
facere fecim̄. **U**ide ibi pulchrā pabolā. ser/
ui inutiles sum̄. ideo hūliemur. cogitantes
q̄ captiuū sum̄ empti a xp̄o. et gloriā suā ha/
bebimus p̄ gr̄az. et nulla alia rōne.

Dominica octava. Sermo. j.

Attendite a falsis
phetis. **I**stud s̄bū habet origina/
liter **M**at̄. vij. et recitatur ī euan/
gelio p̄ntis dñice. **P**oster sermo erit de p̄nti/
dñica. s. de sancto euāgelio. in q̄ tangunt̄ bo/
ne doctrine speculatiue ad illuminatiōē in/
tellect̄. et morales ad instructionē vite. **S**z
q̄ nll̄a doctrina h̄z efficaciam nisi mediāte di/
uina gr̄a. **I**ō salutē s̄. **M**aria. **E**t resumat̄
thema in sancto euāgelio huī dñice p̄ntis.
qd̄ est totū s̄bū et doctrina xp̄i. **E**t hic nobis
ōndit tres s̄tutes necessarias ad gubernati/
onē n̄re vite.

Prima est prudentia ad vitandū picula
humana.

Secūda est diligētia ad cumulandum
bona spiritalia.

Tertia est obedientia ad lucrandū p̄e/
mia celestia.

In his tribz s̄tutibz stat totū euāgelium. **E**t s̄
p̄mo p̄posui thema. **A**ttēdite a falsis phetis.

Dico p̄mo q̄ xp̄s docet et p̄cipit nob̄ h̄z
prudētiā et discretionē. **R**ō. q̄ in h̄ mūdo si/
ue vita tot sunt picula aie et corp̄is. de quibz
dicit apl̄s. ij. **L**oz. ij. **P**ericulis latronum

pisculis fluminū rē. Ido necessariū est auisā/
 mentū de prudētia. Hoc oñdit cū dicit. Attē
 dite a falsis pphetis q̄ veniūt ad vos i vesti/
 mētis ouiu. intrinsec⁹ aūt se lupi rapaces. Si
 aliq̄s dixisset. Dñe quō cognoscem⁹ eos. Re/
 spōdit. A fructib⁹ eoz coḡscet⁹ eos. Nūquid
 colligūt de spinis vvas. aut de tribul⁹ ficus
 Ecce quō tps auisabat ap̄los et discipulos
 suos di. Attēdite rē. Bñ scit⁹ q̄ de mala ar/
 bore nō colligit bon⁹ fruct⁹. Hoc innuit cū
 dicit. Nūquid colligūt de spinis rē. Ista verba
 declarabo p̄ duos intellect⁹. P̄rio fit p̄ intel/
 lectū l̄ralē. Secdo p̄ intellectū moralē. In/
 tellect⁹ l̄ralis ē iste. qz apli erant simplices et
 nūq̄ studuerūt. imo p̄ maiori pte fuerūt pis/
 catores. z ne p̄ doctores legis subtiles deci/
 pent veniētes i simplicitate ad similitudinē de
 uoraz psonaz. ad eos dixit. Attēdite rē. qz
 lupi sūt rapaces. z coḡscetis eos i fructib⁹. qz
 de spinis. i. de malis psonis n̄ colligunt vve
 id est boni fruct⁹ rē. Est h̄ q̄stio. Qui sūt fru/
 ctus in q̄b⁹ cognoscit⁹ de aliq̄ si sūt bon⁹ vl̄ fal/
 sus ppha. qz diceret aliq̄s. fruct⁹ q̄ oñdūt p̄/
 sonā bonā sūt ozones. ieiunia. despect⁹ mōi.
 paupras hūilis gest⁹ rē. Dico q̄ ista nō sunt
 fruct⁹ s̄z folia vel vestis ouina. qz lupi. i. mali
 aliq̄n istis vestib⁹ induunt. q̄a multi fuerūt.
 sunt z erūt i breui tpe antixpi. q̄ cū talib⁹ ve/
 stib⁹ decipiēt et decipiūt gentes. Ieiunādo.
 orādo cū modestia incedēdo. magnā patiē/
 tiā oñdendo ad extra quā nō habēt in corde.
 Quales debēt eē vestes n̄re. ap̄lus dicit. In/
 duite vos sic electi dei sancti z dilecti visce/
 ra misericordie. benignitatē. hūilitatē. modestiā.
 patientiā. ad Col. iij. Dico q̄ fruct⁹ in quib⁹
 homines cognoscunt ne decipiant sunt opa
 p̄ncipalia q̄ de⁹ vult. Sicut vltimū z finale
 qd̄ expectat de arbore nō sūt flores nec folia
 sed fruct⁹. Ita de⁹ de boie vltimū qd̄ q̄rit est
 glia z bonor dei z saluatio aiaz. Si ḡ tu vi/
 des vnū religiosum p̄dicantē in honore dei
 z gloriā. ad p̄uersionē aiaz. z dimittat pecca/
 ta. z hō videt q̄ gētes p̄uertunt. Talis ē bo/
 nus ppha z nūci⁹ dei. Tale opus nō d̄z vestis
 s̄z fruct⁹. Auctoritas. Liberati a pctō. Ecce
 saluatio aiaz. serui aūt facti deo. s̄ p̄pter glo/
 riā z honore dei z fidei p̄firmationē habetis
 fructū v̄m i sanctificationē. ad Ro. vi. Per/
 oppositū. q̄n aliq̄s religiosus cleric⁹ seu here/
 mita q̄ quātūcūq̄ ad extra sit bñ indut⁹ ve/
 ste ouina. ieiunādo. orādo. vigilando rē. si in
 suis plamētis publice p̄dicando vl̄ occulte

cōsiliando dicit seu affirmat aliq̄d s̄ fidē ca/
 tholicā et ei⁹ articulos. seu s̄ determinationē
 ecclie. talis falsus ppha ē. Illū vitaz fuge. clā/
 mado moriat⁹ rē. Idē si i suis p̄dicatiōib⁹ vel
 secretis locutionib⁹ inducit seu latat gentes
 ad peccata. dicēdo. Vere bñ potestis s̄ face/
 re qz nō ita magnū pctm rē. Lup⁹ est. caue.
 De talib⁹ dicit xps. A fructib⁹ eoz coḡscetis
 eos. Et subtili⁹. Nūquid colligūt de spinis
 vvas. Falsi pphē dicunt spine q̄n s̄ fidē ca/
 tholicā z ecclie determinationē p̄ sophisti/
 cas rōnes incipiūt docere s̄ fidē xpianā. di/
 cendo. Et quō potestis credere s̄ vel h̄. Di/
 cas de articulis. put videbit⁹. Item dicunt
 tur tribuli qui hnt spinas trānsuersas z tra/
 hunt ad se. Dico q̄ tales falsi pphē trabūt ad
 se z retinēt multos. dicēdo. Quid oportet fa/
 cere p̄niaz. qz de⁹ ē misericors. vel qd̄ oportet
 parcere inimic⁹ rē. Tribuli sunt nec p̄nt col/
 ligi boni fruct⁹. Caue rē. Dō p̄z qd̄ ē vestis
 ouina. z qd̄ fruct⁹. De istis olim mgr̄ Vincē/
 ti⁹ inuenit experientia in multis locis. Qui in
 vallib⁹ hereticor̄ voluit scire q̄s modos te/
 nerēt mgr̄ illi hereticor̄ ad decipiēdū qz añ
 erāt boni xpiani. z sciuit et p̄cepit q̄ illi mgr̄
 veniebāt in veste ouina. qz nolebāt comede/
 re nisi panē z aquā rē. Postea hō dū illi ma/
 gistri heretici fuerūt reputati facti. q̄rebāt he/
 retici. si gētes illi⁹ patrie p̄fitebant⁹. Rñdebat⁹
 q̄ sic. Itē q̄rebat. Et cui. Respōdebat q̄ cle/
 ricis z religiosis. Et illi dicebāt. Quare pl⁹
 illis q̄ alijs. z psuadebāt q̄ nō oporteret sa/
 cerdotib⁹ p̄fiteri. qz xps z apli nō restrinxerūt
 solū ad illos. Imo dicit Jacobus. Cōfitemi/
 ni alterutrū pctā v̄ra z orate. p̄ inuicē vt sal/
 uemini. Jacobi. v. Nūquid essz meli⁹ p̄fiteri
 bono seculari q̄ malo clerico. qz ligat⁹ nō p̄t
 soluere rē. Ecce hereticor̄ fruct⁹. D̄ p̄ditor.
 nūc dicit z affirmat s̄ fidē catholicā et ecclie
 sic determinationē. Nam xps ore p̄prio dixit
 clericis solū esse p̄fiteandū. quia solū ip̄is cō/
 misit potestātē absoluēdi dicēs. Quoz remi/
 seritis peccata. remittunt⁹ eis. z quoz retinū/
 eritis. retēta sūt rē. Joh. xx. z Lu. xvij. Dixit
 leprosis. pctōres figurātib⁹. Itē oñdite vos
 sacerdotib⁹. qz licz sint mali. solū ip̄i habent
 clauēs. Itē dicebāt. q̄ nō debebāt ire ad ec/
 clesiā vbi sunt idola. s̄. imagines. nec ibi po/
 ti⁹ orandū esse q̄z i alio loco cū vbiq̄ sit de⁹
 Imo melius esset orare in campis rē. Item
 dicebāt q̄ nō deberēt ire ad missam rē. Ita
 erit tpe antixpi. q̄n venient nūci⁹ sui. Et p̄mē

erūt demones in veste ouīū. vt pz de illo qui in forma heremite venit ad magistrū Vincentiū q̄ dicebat sabbatū colēdū z nō dñicā zc. Quare xps dicit. a fructibz eoz zc. Propt̄ h̄ Jobes euāgelista q̄ intelligebat verba xpi Charissimi nolite credere omī spūi. s; pbate spūs si et deo sint. Qm̄ multi pseudopphete exierūt in mundū. In h̄ cognoscit̄ spūs dei. Dis spūs q̄ p̄fiteat̄ ihm xpm̄ in carne venisse et deo est. z oīs spūs q̄ soluit ihm. ex deo nō est. z h̄ est anticrps. de q̄ audistis. qz iā venit z nūc iam in mūdo ē. j. Joh. iij. zc. Nota soluit ihm zc. Qm̄ vult gentes elōgare a fide vl̄ a bona vita. Itē alia autoritas. Si q̄s venit ad vos z hāc doctrinā nō affert. nolite eū recipe in domo nec aue ei dixeritis. Qui em̄ dicit illi aue cōicat operibus eius malignis. Ecce p̄dixi vobis vt in die dñi nfi ihu xpi n̄ cōfundamini. ij. Joh. ca. vnico. Dico secūdo q̄ xps docet nos h̄c debere diligentia. vt sim̄ diligētes i bonis opibz. sic homies q̄ volūt ditari. laborāt de die z nocte p̄ terrā p̄ mare. Ita debem̄ nos laborare in opibus spūalibz. de quibz p̄petuo habemus viuere. Hoc ostendit xps cū dicit. Dis arbor bona fruct̄ bonos facit. Mala aut̄ arbor. malos fruct̄ facit. Nō p̄t arbor mala fruct̄ bonos facere. in sensu cōposito. nec arbor bona fructus malos facere. Dis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet z in ignē mittet. Nō vide te. q̄libet p̄sona xp̄iana ē arbor plātata i viridario xp̄i. s. xp̄ianitas. in q̄ plantat̄ z rigat̄ qm̄ baptisat̄. z vult de q̄ faciam̄ fruct̄. s. vt acq̄ram̄ merita spūalia. Et sicut arbor bona iā certo tpe facit flores folia et fruct̄. Ita vult deus q̄ homies faciant fructū q̄libet in suo tpe. Primo q̄ pueri faciāt fructū deus vult qm̄ sunt q̄tuor vel q̄nos annoz q̄ orēt de mane z sero. De h̄ debēt curare matres. p̄ncipaliter cū quibz tūc maxime morant̄. Qm̄ pueri de mane petūt panē. q̄ dicat mater. Nō fili flectas genua. scias q̄ in celo ē vna regia zc. Et faciat sibi dicere. Aue maria. ponēdo p̄ba in ore. z post detis ei panē. Idez in sero dicēdo. O fili. de nocte volāt demones. z sic puer timore orabit. Infor̄meū insuper q̄ si gnet̄ se. Et sic pueri addiscūt Pater n̄r. Aue maria. z Credo i deū. Itē infor̄mādi sūt pueri q̄ p̄fiteant̄. Itē qm̄ erūt. xij. annoz q̄ coīcent. Bonū est viro cum portauerit iugū ab adolescētia sua. Thren. iij. Sed p̄chdolor nūc vos parētes oñdit̄ eis fruct̄ inferni. vt

q̄ portēt gladiū zc. Itē q̄ iurēt. Idē de mulieribz q̄ oñdunt filiabz vt pingāt z orment se Itē ml̄ieres infor̄māt filias quō est tripudāndū. Nō optet oñdere vanitates. qz q̄libet p̄ se addiscit sat̄. Jō scriptura dic̄. Sēsus em̄ z cogitatio hūani cordis in malū p̄na sūt ab adolescētia sua. Sc̄n. viij. Sc̄do de iuuenibus. xx. vel. xxx. annoz vult de maiores fructus. qz illi iā sunt pleni pctis. Jō vult de q̄ tales sel̄ vl̄ bis ieiunēt in q̄libet hebdomada q̄libet die de mane z de sero orēt. q̄ portēt ciliciū. vel disciplinis vapulet̄ se zc. In talibz em̄ tales fruct̄ vult de duplici rōne. P̄no p̄pter pctā p̄terita. vt remittant̄. Sc̄do p̄ futura vt caueant̄. qz talis ē virt̄ p̄nie. q̄ mūdāt a p̄teritis z cauet a futuris z p̄seruat. q̄a quātūcūqz eqū sit mal̄ si abstrahit̄ sibi cibo domat̄. ita de corpe hoīs. Jō xps ait. P̄niaz agite appropinq̄bit em̄ regnū celoz. Math. iij. Tercio de senibz vult de aliū fructū. q̄a iā illi nō p̄nt ieiunare. nec ciliciū portare nec disciplinā zc. S; fruct̄ eoz est orare. elemosinas dare. remittere iniurias. satisfacere de vsuris. audire missas. smones zc. De h̄ figura xpi Lu. xij. Arbor ē fici hēbat q̄daz in vinea sua plantatā. z venit querēs fructū i illa z nō inuenit. Dixit aut̄ ad cultorē vinee. Ecce anni tres sūt exq̄ venio q̄rēs fructū in illa z nō inuenio. Succide ḡ illā. vt q̄d etiā terrā occupat. Uinea xp̄i est ecclia. Isa. v. Uinea dñi exercitū dom̄ isrl̄ est. i. hoīs vidēt̄ deū Arbor fici in vinea plantata est q̄libet p̄sona xp̄iana. P̄im̄ ann̄ in q̄ dñs vult fruct̄ est puericia. z vult fruct̄ pueroz q̄s dixi. s; nō inuenit mō nisi folia. qz iā oñdit̄ eis vt vadāt cū manicis zc. Sc̄ds ann̄ in q̄ dñs vult fruct̄ meritoz est iuuet̄us. z mō nō inuenit nisi vanitates. corruptiōes. et peccata. Tertius ann̄ est senecī. et nō inuenit fruct̄ nisi suspitiōes. malicias. z diffamatiōes zc. Jō dicit xps. Succide eā. Ut q̄d etiā terrā occupat. S; custos. s. angel̄ bonus orat ihm xpm̄ vt spectet. z ip̄e fodiet in circuitu. s. cordis. dādo cōpunctiōes. vt dimittat pctā. vt p̄fiteat̄ zc. Ponit stercus qm̄ reducit pctā ad memoriā. rigat. qz pcurat lachrymas p̄ contritiōē. Si facit fructū n̄ excidit eā. Ecce q̄re dicit. Dis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet z in ignē mittet. Jō Math. iij. Jam securis ad radicē arbor̄ posita est. Dico tertio q̄ oñdit̄ zc. Rō. qz sicut nos pctōres p̄ inobediētiā pdidim̄ paradysum terrestrē. Ita

Sermo. II.

pro obedientia nos oēs acquirim⁹ paradysum cele-
ste. Hoc ostendit cū dicit. Nō oīs q̄ dicit mibi dñe
dñe rē. vsq; regnū celoz. Dic ē magnū secre-
tū in h̄ q̄ dicit dñe dñe. et nō ter. vel solū sel.
S; q; esset plixing nō dicam hodie s; cras.
S; in h̄ q̄ dicit. Qui facit volūtate p̄ris mei
q̄ in celis ē. ip̄e intrabit i regnū celozū. Dico
q; maria gr̄a est q; de⁹ dicit nob̄ captiuis suis.
Qui facit volūtate p̄ris rē. Cū tñ ex debito
sine aliq; pmissiōe teneamur sibi seruire. Ac
si dñs diceret captiuo suo. seruias mibi bñ. et
ego dabo tibi hereditatē. Nūquid suffecisset
dicere. faciā te liberū. S; ex magna gr̄a dñs
pmitit hereditatez. Ita de⁹ nobis captiuis
suis. Ideo. j. Joh. v. Hec est charitas dei vt
mādata ei⁹ custodiam⁹ et mādata ei⁹ gr̄a
nō sunt. Idē q̄libet d; dicere i suo statu. et re-
ligiosus et cleric⁹ rē. Dñe qd vult; de me q̄ sū
religiosus. ego faciā rē. et sic de alijs. Amē.

De eadem dominica. Sermo. ij.

Tendite a falsis

Apphetis. Math. vij. De ista mate-
ria p̄dicauī heri intellectū l̄ralem
Hodo autē p̄dicabo materiā moralē. et tot⁹
sermo erit moralis. Salutes virgo Maria
rē. Pro introductiōe et totali p̄secutiōe hui⁹
p̄bi recipio fundamentū a quadā antoūitate
Hieremie p̄phe. in q̄ ostendunt tres differentie
falsoz p̄phaz. Ecce ego ad p̄phetas dicit dñs
noster ih̄s xp̄s saluator mundi. Qui furant
verba mea vnusq; a primo suo. Ecce ego
ad p̄phetas dicit dñs. q̄ assumūt linguas su-
as. et aiūt. dicit dñs. Ecce ego dicit ad p̄phe-
tas somniantes mendaciū q̄ narrauerūt ea et
seduxerūt populū meū in mendacio suo. et
in miraculis suis. cū ego nō misisset eos nec
mādassem eis. Hier. xxiij. Pro intellectu
hui⁹ auctatis sciendū q; fm glo. et doctores
postillātes quādo sancti et veri prophete. vt
Isaias et Hieremias et alij habebāt a dō ali-
quā reuelationez de aliquib; magnis factis
futuris p̄speritatis v̄ aduersitatis ponebāt
illam in scriptis. vt suo tpe eā reuelaret p̄lo
Et aliqui falsi p̄phete obseruātes furabant
eis illas scripturas. et ipsi vt reputarent pro-
phete publicabāt anteq; veri p̄phete. Et cō-
tra istos dicit de⁹. Ecce ego ad p̄phetas q̄
furant verba mea. Secūda differentia fal-
soz p̄phetaz fuit qui nō furabant vt p̄mi-
sed q̄quid somniabāt vel illudebant a de-
monib; dicebāt esse reuelatiōes diuinas. Et

ip̄i decepti decipiebant populū. Et de istis
dicit de⁹. Ecce ego ad p̄phas dicit dñs som-
niantes rē. Tertia differentia falsoz p̄phe-
tarū est q̄ nō furabant nec somniabāt. sed ex
sua supbia fm suas imaginatiōes loquebā-
tur ad volūtate suā et decipiebāt populū
Et istis dicit de⁹. Ecce ego ad p̄phetas. qui
assumūt linguas suas. et aiūt. dicit domin⁹.
Et istis trib; differentijs falsoz p̄phetaz no-
taui ego tres differentias falsoz p̄phetarū.
qui hodie decipiūt totū mūdū. Primus p̄-
pheta est q̄ ingenio v̄ intellectu ē p̄sumptu-
osus. Secūdus est q̄ primo est iniuriosus.
Tert⁹ ē dyabol⁹ tot⁹ mēdosus. Isti tres ho-
die totū mūdū decipiūt. Dico primo rē.
Iste p̄pha malus multos dānat et cadit i p̄-
ma differentia illoz q̄ furabant verba dei et sibi
appropriabāt. Ita faciūt p̄sumptuosi qui
verba dei submitcūt et subiiciūt suis rōnib;.
argumētis et intellectui. nō curātes qd dicit
de⁹. vel si est p̄tra deū et determinationē ec-
clesie. de quib; dicit Hieronym⁹ ad Pauli-
nū. c. vj. Rescire dignant qd p̄phete. qd apo-
stoli senserunt. S; ad sensum suū incōgrua
ap̄rāt testimonia. q̄si gr̄ade sit et nō viciōsissi-
mū dicēdi gen⁹ deprauare sentēcias et ad vo-
lūtate suā sacra septurā trahere repugnātes
Iste falsus p̄pheta multos dānat. Un̄ est h̄
in mūdo qd multi credūt q; vsura nō sit pec-
catū. Et licz nō dicāt ore p̄pter timorē. quia
ecclesia dēnat vsurā. tñ volūt vsur; interesse
et intellect⁹ taliū facit istā rōez. Quare si vna
p̄sona vel cōmunitas tenet pecunias meas
et cū illis lucrat nō recipiā ego aliqd rē. Hec
cogitat si est p̄tra deū v̄ ecclie determinatiōz
Nā talis rō p̄tinet errores. Prim⁹ qñ dicūt
pecunias esse suas. falsum dicūt. quia domi-
nus nō tenet cōputū reddere alteri. sed quilibet
habet reddere cōputū deo. qui est domi-
nus oim. Dñi est terra rē. Qualē iniuriā fa-
ceret regi si thesaurari⁹ v̄ dispēsator diceret
De pecunijs regis vt de meis pecunijs ego fa-
ciā rē. Dēs diuites sūt thesaurarij v̄ dispē-
satores dei. Q; sic rex p̄stituit suos dispensa-
tores. Ita de⁹ in q̄libet villa vel ciuitate su-
os dispēsatores. s. diuites vt dispēsent. Pri-
mo in suis necessitatib; et dom⁹ sue. et nō i va-
nitatib;. Secūdo in domesticis. dās quita-
tionem. s. paupib; amicis regis xp̄i. Regula
quā dñs dedit suis dispēsatorib; est ista. Nō
feneraberis fratri tuo ad vsurā pecuniā. nec
fruges nec quālibet aliam rem. Deute. xxij.

Dominica octaua post trinitatis

Nō facias q̄ d̄i volūtatē. Si dicat. ergo nihil lucrabor zc. Imo recipiet vsurā a deo q̄ multiplicabit oīa bona v̄ra zc. Qui dicit. Centuplū accipietis. s. in hac vita. Et vitāz eternā possidebit. Math. xix. S; p̄fidit; d̄ vno iudeo si obligat vobis cū instrumento. z nō p̄fiditis de deo q̄ p̄mittit etiā cū instrumēto centuplū zc. Sc̄da rō quā faciunt. qz clerici q̄ dicūt h̄ vitandū faciūt idem zc. z creditis qz clerici et plari nō dānent. imo zc. Jō submitte intellectū tuū verbis diuinis z determinatiōib; ecclie. Itē. Un̄ in mūdo tanta corruptio de luxuria nisi qz p̄supruosi dicūt simplicē fornicatōez nō esse pctm̄ qd̄ p̄naciter asserere ē heresis. qz s̄ sanctā scripturā. imo dicūt. Qui fit iniuria. nō mulieri. nec mihi zc. Caue ḡ ab isto falso p̄pheta. Prop̄ h̄ de ista materia dicebat ap̄tus. Nolite errare. neqz fornicari. neqz idōlis seruiētes. neqz adulteri. neqz molles. regnū dei possidebūt. j. Cor. vi. Itē sancta m̄r ecclia in p̄silio vniuersali fecit decretalē in q̄ strictissime p̄cepit medic; qz nulli dēt p̄siliū faciēdi illud opus. etiā si deberet mori. Alia sūt remedia vt balneari. trahere sanguinē. Jō submitte intellectū tuū determinatiōi ecclie. Jō ap̄tus. Destruētes oēm altitudinē extollentē se aduersus sciāz dei z in captiuitatē redigētes omnē intellectū in obsequiū xp̄i. ij. ad Cor. x. Dico p̄nter qz secūd̄ p̄pha ē q̄ p̄rio ē iniuriosus z iste cadit in sc̄da differētia de soporatorib; Rō. sicut ille qui accipit somniū p̄ reuelatōe decipit. qz recipit similitudinē p̄nitate. Ita xp̄i anus q̄ oñdit p̄rio amorē z dilectionē. et nō est ita. decipit eū. oñdens similitudinē amoris p̄nitate. De q̄b; dauid. Qui loquūt p̄tē cū p̄rio suo. mala autē i cordib; eoz zc. ps. xxvij. Dicat de homib; ostēdētib; mulierib; amorē lupinū zc. Et p̄ oppositū de mulieribus oñdēdo amorē lupinū viris. vt habeāt ab eis zc. Itē de falsis hereticis q̄ decipiunt gentes diuinādo mala q̄ habuerūt zc. Ideo Hier. ix. Unusq̄sq; a primo suo se custodiat. z in omni fratre suo nō habeat fiduciam. qz oīs frater supplantans supplantabit. z oīs amicus fraudulēter incedet. z vir fratrem suū deridebit. z veritatē nō loquent. Tertius p̄pha est dyabol; mēdosus. Iste cadit in tertia differētia p̄phaz falsoz. q̄ p̄ supbiā mentiunt. De q̄ dicit xp̄s. Ille in veritate nō stetit. qz nō est veritas in eo. Cū loquit mendaciū. ex p̄p̄ijs loquit. qz mēdax est. et p̄t̄ ei; zc. Joh.

vij. Iste multos decipit. Primo somniādo apparēdo alicui q̄ facit orare p̄ aliquo defūcto dicēs. Regratioz vobis qz p̄cib; v̄ris mō vado ad paradisū. hoc facit vt ille dimittat facere illa bona opa. Sc̄do apparet i forma alicui; religiosi vel clerici q̄ fuit pessime vite dicēdo. qz est salu; i paradiso. qz magna est dei misericōdia. Rō vt viuus dicat. O si ille est salu; q̄ fuit maxim; peccator. ita silr potero saluari. z nō curabit de p̄nia. Tertio p̄ oppositū apparebit. dicēs se esse talē sancte vite. qz ē dānatus. vt inducat gentes ad desperationē. Itē apparebit alicui i forma v̄ginis Marie vel xp̄i vel alicui; sancti vt decipiat illū p̄ supbiā. p̄ vanā gloriā vt damnet. cū in debet rēt cogitare. Et q̄s sum ego qz t̄ps vel virgo Maria apparet mihi q̄ sū pctōz. Jō ap̄tus J̄pe sathanas trāstfiguratur se in angelū lucis ij. Cor. xi. Dicat h̄ miraculū qd̄ habet in vitā patrū de illo sc̄to heremita a demone decepto. q̄ recepit circūcisionē. z iudens voluit mori zc. Di; debuisset recordari illius dicti ap̄ti. Ecce ego Paul; dico vobis. qm̄ si circūcidami t̄ps nihil proderit vob. ad Gal. v. Patz ḡ moralit. q̄re dicit t̄ps. Attēdite a falsis p̄phetis. z cetera. Deo gr̄as.

De eadem dñica octaua. Sermo. iij.

Un omis qui dicit mibi dñe dñe intrabit in regnū celoz. Math. vij. Istud verbum cōstinet septem secreta ex quibus extripatur septem errores falsarū personaz p̄tra fidem catholicam.

Primū secretū est sancte trinitatis.

Secūdū est incarnatiōis filij dei.

Tertiū est de instructiōe intellectuali.

Quartū est de redēptiōe humanali.

Quintū est de saluatiōe humanali.

Sextū est de p̄uersione cordiali.

Septimū est de p̄uersione mūdiāli.

Primū secretū est sancte trinitatis. qd̄ tangit zc. Nā vera fides trinitatis est credere vnūz deū in essentia. et trinū in p̄sonis. s. patrē perfectū dñm. et filiū perfectū dñm. et sp̄m̄ sanctum p̄fectū dñm. Que tres p̄sone non sunt tres dñi. nec tres dñi. s; vn; dñs z vnus deus Tamē hoc nomē de; ter aliqñ ponit. vt patz in ps. lxxvj. vbi d̄r. Benedicat nos de; deus noster zc. Dic igit. Pater est dñs. filius ē domin;. spiritus sanct; est dñs. Et lic; h̄ sit clarū in nouo testamēto. tñ etiā inuenit i veteri

Sermo. III.

testamēto. Hume. vj. Locut⁹ ē dñs ad moy
sen di. Loqre aaron et filijs ei⁹. Sic bñdi
cet⁹ filijs isrl. et dicet⁹ eis. Bñdicat tibi dñs
z custodiat te. Dñdat dñs faciē suā tibi z mi
sereat tui. Cōuertat dñs vultū suū ad te z
det tibi pacē zc. **N**ic in dicta anēte ter ponit
dñs. vbi innuit trinitas psonaz diuinaz. et
sic mō dat bñdictio p̄lo i noie trinitatis. ita
tūc in noie dñi. in h q dicit. Inuocabūt no
mē meū sup filios isrl. nō dicit noīa mea. qā
nō est nisi vn⁹ dñs. sic nō est nisi vn⁹ de⁹. licz
p̄ sit de⁹. fili⁹ de⁹. z spū sanct⁹ sit de⁹. Jō qui
vult intrare nō ei sufficit dicere. Dñe dñe bis
scz p̄z filio. sz optet addere tertiū dñe p spū
sancto. **E**cce qre d̄z. **N**ō oīs q̄ zc. **N**ic extir
pat error macedonioz a mḡo sic dicit⁹. q̄ di
xerūt q̄ p̄ erat de⁹ creator. z fili⁹ de⁹ creator
sz dicebāt sp̄m̄ctm̄ esse creaturā eoz fūtozē
Isti tm̄ dicebāt bis dñe. s. p̄zē z filio. Jō ta
les nunq̄ intrabūt paradīsum nisi addant ter
tiū dñe p spūctō. Jō d̄ istū errorē in credo
maiori d̄z. z in sp̄m̄ctm̄. supple credo. Et licz
p̄ sit dñs. z fili⁹ et spū sanct⁹. tm̄ nō sunt nisi
vn⁹ dñs. Jō qñ de⁹ reuelauit gl̄iā paradīsi isa
ie. Isaias audiuit angelos laudātes dñm̄ et
dicētes. Sanct⁹ p̄zē. sanct⁹ p̄ filio. sanct⁹ p̄
spū sancto. dñs de⁹ exercituū. Plena est oīs
terra gl̄ia ei⁹. **N**ō dic̄ dñi d̄j. Isa. vj. **S**e
cūdū secretū qd̄ ista s̄ba nō oīs includūt est
bñdicte incarnatiōis filij dei. cui⁹ veritas in
h̄ s̄stitit vt credam⁹ i ip̄o tres subas. licz non
sit nisi vna psona. **N**ō credat⁹ q̄ x̄ps inq̄stuz
de⁹ sit vna psona. z inq̄stū hō sit alia. qz dei
tas et hūanitas x̄pi nō faciūt nisi vnā psonā.
z sunt i ea tres sube. **P**rima suba est corp⁹
s̄c̄ nobis de genere dauid ex pte m̄ris. z ad
eū ptinebat regnū dauid de iure. z qz qlibet
rex est dñs. Jō ecce in x̄po p̄mum dñe ex pte
corp̄is. **A**uctas. **E**cce dies veniūt dic̄ dñs. z
suscitabo dauid germē iustū. z regnabit rex
z sapiēs erit zc. **M**iere. xxiij. **S**ecda suba q̄
est in x̄po est aīa rōnalis. qz nō solum recepit
corp⁹. sz z aīaz rōnalē. z fm̄ aīaz d̄z dici dñs.
Rō naturalis. **N**ā dic̄ phus. q̄ hoies intelle
ctu z sapia vigētes. naturalit̄ sūt alioz dñi z
rectozes. **E**ū ḡ aīa x̄pi viguerit intellectu et
sapia. **I**deo zc. **T**ertia suba est diuinitas
eternalis. et q̄ ē dñs etern⁹ vn̄uersoz. **A**uctas
Tu fecisti celū z trāz q̄cqd̄ celi ābitu ptinet
dñs oīm tu es. **H**ester. xij. **E**x tirpat h̄ error
dicētū q̄ x̄ps h̄z corp⁹ z aīam. q̄ dicūt dñe p
corpe. z dñe p aīa. sz negāt diuinitatē in x̄po.

Jō dic̄ thēa. **N**ō oīs q̄ di. mi. zc. sz optet ad
dere tertiū dñe p diuinitate. **T**ertiū secretū
est de instructiōe intellectuali. cui⁹ veritas s̄si
stit i tribz gradibz. **N**ā de⁹ i hois creatiōe in
struxit ei⁹ intellectū. qz naturalit̄ i ei⁹ intelle
ctu s̄t imp̄ssa seu siḡta. x. p̄cepta dei vt natura
lit̄ sciat qd̄ sit fiendū. qd̄ credēdū zc. **J**ō d̄
in ps. iij. vbi d̄z. **M**ulti dicūt q̄s oñdit nob
bona. s. opanda. credēda. z sp̄ada. **R**ndet ip̄e
met. **S**ignatū ē sup nos lumē vult⁹ tui dñe
Nō. signatū ē. qz sic sigillū imp̄ssum in cera
dimittit signū sue im̄gis. Ita de⁹ i aīa dimi
sit signū scē trinitat̄. s. intellectū. memoriā. z
volūtātē. z h̄ dic̄ ps. cū ait. sup nos. nō dic̄ in
fra nos. **S**ensualitas ē infra nos. sz aīa ē sup
nos. **D**e h̄ vide zc. **S**ecdo tpe moyli dedit
legē sc̄ptā. qz nō oēs sciebāt legē i libro rōis
Jō dedit i sc̄ptis. vt legeret̄ oculis et audiret̄
auribz. **D**ecē p̄cepta moralia audiuit oīs po
pul⁹ ab ore dei z dedit illa sc̄pta in tabul⁹ lapī
deis tāq̄ p̄petua. sz alia p̄cepta cerimōialia
tribilia. secreta de⁹ reuelauit moyli. et sc̄psit i
papiro seu p̄gameno qz modicū durauerūt
s. vsq̄ ad x̄pm̄ solū. **E**x ista datōne sc̄be legis
d̄z etiā sc̄dm̄ dñe. **A**uctas. **E**go dñs. **C**usto
dite leges meas atq̄ iudicia. q̄ faciens hō vt
uet i eis. **E**go dñs. **L**euic. xvij. **T**ertio de
dit legē gr̄c. **S**ic ē dicta. qz maior gr̄a quas
de⁹ p̄t facere creature ē cā eleuādo cū angel⁹
ad gl̄iā. **J**udeis p̄misit trena z nihil celeste.
sz lex euāgelica nihil p̄mittit terrenū. sz bona
celestia p̄mittit. **E**x ista datōne tertie legis d̄z
tertiū dñe. **J**ō d̄ q̄ fuit in sc̄da lege z cā fua
uit. petēs tertiā legē dicebat. **L**egē pone mi.
dñe zc. **S**i volum⁹ intrare celū. optet crede
re q̄ x̄ps vt p̄nceps z dñs dedit nō solū p̄mā
z secūdā legē. s. nature z sc̄pture. sed etiā gr̄c.
Propt̄ qd̄ dic̄ thē. **N**ō oīs q̄ di. mi. do. do. zc
Nic extirpat error iudeoz dicētū. q̄ de⁹ de
buit dare legē. s. nature z sc̄pture. z n̄ gr̄c. **J**ō
z eos dic̄ thē. **N**ō oīs q̄ zc. **Q**uartū secretū
est de redēptiōe hūanali q̄ in tribz opibz s̄si
stit. z p̄ qlibet x̄po d̄z. dñe dñe. **P**rimū op⁹
remissio pctōz. q̄ fit qñ hō in cōfessiōe absol
uit a cōfessore. **I**sta absolutio h̄z vtutē a x̄pi
passiōe z sanguis effusiōe. **A**uctas. **S**anguis
em̄ x̄pi emūdauit sc̄ciam nostrā ab opibus
mortuis ad seruiēdū deo viuēti. ad **H**eb. ix.
Qñ pctōz absoluit a cōfessore d̄z cogitare q̄
d̄ qlibet vulnere x̄pi effundit sanguis sup eū
s̄tute cui⁹ sibi pctā remittunt. **E**t q̄s pōt pec
cata remittere nisi solus deus. **M**arc. sc̄bo

Secūdu op^o est saluatio aīaz. qz aīabus purificatis z mūdatis a peccat^o daf a xpo celestis gl'ia. Lu. ix. Fili^o hoīs nō venit aīas p^o dere. s; saluare. Quis p^ot dare regnū nisi dñs sit ei^o. Ecce scdm dñe. Tertiū opus pfectū nre redēptōis ē resurrectio corpoz. Ibi em redēptio hūana complet. qz mō solū aīe hnt gl'iaz. s; p^o iudiciū corz cū aīa hēbit. Dicat rō qre pmo daf gl'ia aīab. qz aīa p^o opatur meritoria cogitādo. deliberādo ordinādo z corz^o adhuc nihil fac. s; in executiōe qñ op^o meritoriū sit. corz^o et aīa faciūt op^o. z qz aīa p^o opata ē bz pmo gl'ia. z p^o i iudicio corz^o Jō dicit xps. His aut fieri incipiētib; lenate capita v^oia. qm appropinqbit redēptō. Lu. xij. si dicat. Nunqd ista redēptio fuit facta in xpi passiōe. Solutō. imo qstū ad remissionē pctōz z aīaz saluatiōne. s; nō qstū ad corporū glificationē. Jō dicit apl's. Dñs nos manifestari optet añ tribunal xpi. vt recipiat vn^o qsq; p^ona corz p^o gestit. siue bonum siue malū. ij. Cor. v. Idē de pctis pmo aīa peccat cogitādo. ordinādo. deliberādo. quō recipiet vidictā d^o inimico vl^o quō poterit dītari etiā cū vsura. Idē d^o luxuria. s; post i executiōe opis corz^o concurrat. Jō vult de^o. qz aīa p^o hēat penā z postea corz^o. sic patet de aīa Jude. Cayphe. Pylati. z alioz qz corpa nō hnt adhuc penā. Nō credat^o qz qñ resurgem^o corz^o hēat gl'ia aliā ab aīa. imo gl'ia aīe redū dabit z cōicabit corz^o gl'ia. sic lumē candelē redūdat in laternā. z facit ipam clarā suo lumine. Idē de pena corporū dānatoz. qz pena aīe redū dabit i corz^o zc. Ex his trib; opibus xpi nō solū bis d^o dñe. s; ter. Jō dicit thema. Non oīs q^o zc. qz optet dicere tertiū dñe.

Quintū secretū qd includit ē saluatio humanalis. ad quā reqrun^o tria ppter q^o oportet ter dicere dñe. Primū qd reqrit est vera fides z firma. In nullo articuloz fidei dubitare debem^o. fundamentū edificij dz esse fortissimū. Nā si de domo cadat tegula vl^o aliq camera leu^o pōt repari. s; qñ cadit fūdamētū. totū edificij diruit. Sic fundamētū omniū vtutū z opez n^ooz ē fides. Si creatura cadit p pctm supbie. diruit camera hūilitatis. si p auariciā. diruit camera pietatis. si p luxuriā. camera clara diruit castitas. Tales camere repari pnt. S; si fūdamētū fidei cadat. totū edificij diruit. Jō apl's pma Cor. iij. Fundamētū aliud nemo p^ot ponere pter id qd positū ē. z qz null^o pōt ponere nisi dñs

qz ad dñm p^oinet disponere domūz. Ex ista fidei fundamēto xps dz dñs p^omū. Scdm opus qd reqrit ē baptis^o post credentiā. qz al^o nihil valeret fides i corde. z in baptis^o hō recipit xpm in dñm. et facit hō homagiū abrenūciās sathane p^o hoc xpo dz scdo dñs. Tertiū qd reqrit ē obediētia ad sua pcepta. Nā null^o rex esset p^otētus de suis vassallis si dicerēt sibi. Vos credim^o vos esse regē nostz z faciam^o homagiū. s; nihil p^ocipiatis nob. qz nihil facerem^o p vobis. Reqrit g obediētia ad ei^o pcepta. Ideo Jac. ij. Quid pdest frēs mei si fidē dicat qd se hēe. opa aut nō hēat. nūqd poterit fides saluare eū. Dicertirpa^o error dicentiū z vtinā nō sit adhuc i mūdo de illis hereticis dicētib;. q^o crediderit z baptisat^o fuerit salu^o erit. Mar. vlt. qui dicit. Nō dicit xps aliqd de opib;. S; ignorātia ducit ad isernū. qz imo xps loq^o d^o operib; qñ dicit. q^o baptisat^o fuerit zc. Nāz h^o xps nō loquit^o de fide mortua. qz nullū saluat. sed de vera fide. ergo loquit^o de opib;. qz fides viua nō est sine opib;. Nec em multa bona bz annexa al^o nō est viua. Auctoritas. Sicut em corpus sine spū mortuū est. ita fides sine opib; mortua est. Jac. ij. Cōtra istos dicit thema. Nō oīs q^o dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celoz. P^opter h^o dicebat xps aliqbus qui videbant^o fuisse baptisati. et nolebāt obedire. Quid vocatis me dñe dñe. bis. z nō facitis que dico. Lu. vi. Sertū secretū ē de cōuersione cordiali. q^o tria requirit. s. cordis contritiōne. oris p^oessionē. z opis satisfactiōnem. Primū est p^otritiō. qz sicut fuisti delectatus peccādo. sic doleas z tristeris p^oterēdo. Et si tant^o sit dolo^o quāta fuit delectatio remittit^o pctm a culpa z pena. si hō p^otritiō sit minor. remittit^o peccatū qstū ad culpā. sed restat de pena. si hō p^otritiō excedit delectatiōne. non solū remittit^o culpa z pena peccati. sed acquirit^o meritū. sic in brā Magdalena i qua cōtritiō fuit maior qz peccatū. Jō dicit scriptura. Recogitabo tibi omēs annos meos Isa. xxxvij. Secūdu qd requirit est confessio. oportunitate habita. quia si aliq^o cōmisisset oīa peccata mūdi. z moreret subito. sola p^otritiō saluat illū. si habet p^opositū p^ofitendi. z p^oessionē fecisset si potuisset. s; nos q^o habemus copiā cōfessoz cōfiteri debem^o. quia sicut ille qui tenet in vulnere ferrum sagitte non curatur. Nec sibi valent medicine seu vnguenta. sic nec peccatori tenenti peccatū

De v^o v^o d^o n^o h^o

De fide et op^oib;

De cōtritiōe

De cōfessione

Sermo. III.

absconditū p̄sunt sibi medicine ecclesiastice oportet q̄ p̄fiteri peccatū. Auctas. Qui abscondit scelera sua vel peccatū sua nō diriget. Proverb. xxviii. Petra deo abscondi nō p̄nt. q̄ loq̄t salomon de p̄fessione ad homines. Dic habere argumētū h̄iudeos de p̄fessione. Tertiu q̄d requirit ē satisfactio siue restitutio. Istō tertiu dñe requirit. Extirpat h̄ error dicentiu. Quid optet me satisfacere deo p̄ peccatū faciēdo p̄niam zc. Nūqd x̄ps p̄ me ē mortu⁹ zc. Verū est q̄ passio x̄pi liberauit te de inferno. z apuit tibi ianuā paradisi. s̄z optet q̄ tu uas illuc p̄ bona opa. Sic de captiuo pro q̄ iā est solutū p̄ciū. tū adhuc optet eū ire z exire captiuitatē ambulādo. Idē de restitutōe ad primū. Multi nō possunt dicere istō tertiu dñe. Dicat h̄ miraculū q̄d accidit lombardie de illo magno tyrāno ad quem uenit ille sanct⁹ hō q̄ fuerat rapt⁹ ad infernū. z uiderat palatiū q̄d ibi fabricabat. Qui uocauit mḡros z doctores querens ab eis si snia dānatiōis data cōtra aliquē adhuc uiuentē poterat reuocari. Ad quē rñderūt magistri z doctores q̄ bñ. Quia impossibile ē deū dicere alicui diffinitiuē suā dānatiōē. qz esset causa dānatiōis z desperatiōis. s̄z cōminatiue. Fundamētū habuerūt ab illa auctoritate Ezechiel. xxviii. Si dixerō impio. Et tyrānus. Nō uideam⁹ qd̄ de deo facere. Fuit sibi rñsum q̄ tria. s̄z p̄teri. cōfiteri. z satisfacere deo z primo zc. Dicebat iste tyrānus. dñe dñe bis. s̄z nō poterat dicere tertiu dñe. s̄z satisfaciēdo. Satisfactio fit deo. qz si hō peccauit habēdo delectatiōes in cibo supfluo. satisfaciat in abstinentia z ieiunio. Si p̄ os male loquēdo. satisfaciat orando zc. Septimū secretū est de uersatione mūdānali vel primāli. quō est cōuersandū in h̄ mūdo. Ad h̄ requirunt tria. Primo q̄ recedat de mala societate. Secūdo q̄ iūgat se deo. Tertio q̄ p̄seueret i bona uita. P̄rio q̄libet d̄z recedere de mala societate. q̄libet scit suas malas inclinatiōes z familiaritates z ea q̄ sunt nociua uitāda sūt z expellēda. et ad h̄ req̄rit dñatio. Ecce p̄mū dñe. Secūdo iūgat se d̄o audiēdo missas. s̄z mones. p̄fiteōdo sepe z cōiucādo. In q̄libet cōmunionē dat singularis gr̄a digne cōmunicātib. Tertio req̄rit p̄ seueratiā usq̄ in finē. Ecce uersatio p̄tuosa q̄ in his tribus cōsistit. Jō x̄ps. Qui p̄seuerauerit usq̄ in finē. h̄ salu⁹ erit. Math. x. Jō dicit thema. Nō oīs qui dicit mibi dñe dñe,

Ideo x̄ps. Nec est uolūtas eius q̄ misit me patris ut omne qd̄ dedit mibi pater. s̄z p̄ bonā uitā. nō pdā ex eo. s̄z incōstantiā. Joh. vi. Di-^{nota} cūit aliqui. Et qualis dñs est x̄ps. qz si hō seruiat sibi centū annis p̄ vno defectu quē hō facit totū est pditū z hō damnat. Ecce q̄lis dñs. Hoc dicebat semel quidāz hō sanct⁹ q̄ faciebat miracula. curabat gentes de infirmitatib. Et finalit̄ p̄pter h̄ q̄ semel nimis curiose respexit quādā mulierē pulchrā valde p̄pter qd̄ pdidit gratiā faciēdi miracula. Tandē uenit ad aliū sanctū. dicēs ei. quō pdiderit gratiā. nesciēs q̄re. Rñdit ille sanct⁹. Nō perdis gr̄a sine peccato. Ideo uideatis si cū manib⁹ uel ore uel oculis fecistis aliq̄d peccatū. Rñdit. non. nisi qz respexit unā mulierē zc. Rñdit ali⁹. p̄pter hoc peccatū amisistis gr̄az Et ip̄e indignat⁹ dixit. Uere nō seruiā ampl⁹ tali dño. Certe soldan⁹ babilonie nō fecisset hoc. Dicat quō se parabat ire spaciātū z i quodā prato uidit equū ambulante pulcherrimū. sup quē ascendit. z subito fecit saltū unū zc. Ho. parabolā ad h̄ de mercatore eunti ad feriā q̄ emit p̄ciosissima iocalia z fecit unū fardellū qd̄ tradidit uni portatori p̄mittēs unū florenū zc. Ita in p̄posito quādo de p̄uertit aliquē de uita mala ad bonā. de peccatis ad uirtutes. tūc cōmittit sibi fardellū cū p̄ciosis iocalib⁹. s̄z opib⁹ meritorib⁹. Ita q̄ fardellū bone uite non est tuū. p̄pter h̄ errāt illi q̄ dicūt. p̄ vno defectu zc. sed est dei ut mercatoris z cōmisit ipsum tibi. Si ergo tu portas fardellū p̄ tot annos. z una die deponis eum z furat⁹ a te quādo peccas. quid mereris q̄a pdidisti fardellū dei quē habuisti portare usq̄ ad portam sui palaciū. Porta est mors. Nec est porta dñi. quia ip̄e etiā intrauit per eam. Auctoritas. Nonne sic oportuit pati x̄pm. Luce. vlti. Cogitate q̄ sancta uita uel status penitētie ē fardellū a deo nobis cōmissum. Ideo nō amittere debem⁹ illud sed operari cōtinue meritorie. Jō apostolus. Dū tempus habem⁹ opemur bonū. ad Gal. vltimo.

De eadem dominica Sermo. iiii.

Qui facit uolūta

Quē patris mei q̄ in celis est. intrabit in regnū celozū. Uerbū istō habet originalit̄ Math. vii. z recitatine in euangelio currētis dñice. Hoc s̄bū est s̄bū z doctrina saluatoris dñi n̄ri iesu ch̄risti dicēns.

Dominica octava post trinitatis

Qui facit voluntatē zc. Est hic q̄stio subtilis
 Quare x̄ps dicit q̄ ille intrabit regnū celoz
 q̄ facit voluntatē patris. z nō dicit voluntatē suam
 vel spūssancti. Pro cui⁹ r̄nsiōe sciendū q̄ sic
 tres p̄sone diuine nō h̄nt nisi vnā essentia. di-
 uinitatē. z eternitatē. sic etiā nō h̄nt nisi vnā
 voluntatē. sciam. z potestātē. Una em̄ volū-
 tas est patris filij z spūssancti. q̄cqd̄ em̄ vult
 pater. vult etiā z filij z spūssanctus. q̄a eadē
 voluntas ē. Dō stat qd̄ d̄r q̄ sol liq̄ facit ni-
 uem. z non d̄r q̄ radi⁹ nec calor. cū tamē oīa
 cōcurrāt. Itē si q̄rat qd̄ facit fructificare. d̄r
 sol. z nō radi⁹ nec calor. z nō est nisi vnus sol
 Ita est etiā in diuinis. ibi p̄r est p̄ncipiū nō
 de p̄ncipio. ideo d̄r. Qui fecerit voluntatē pa-
 tris mei zc. Et fm̄ hoc dicebat apl̄s. Ex ip̄o
 scz patre. z p̄ ip̄m. s. filij. z in ip̄o. s. spūssancto
 sunt oīa. ad Ro. xj. Patet ḡr̄nsiō ad q̄stionē.
 qz nominādo voluntatē patris. noīat etiā vo-
 luntatē suā z spūssancti. Jō dicit. Qui facit
 voluntatē zc. Ut ḡnos possim⁹ intrare in re-
 gnū celoz postq̄z exiim⁹ d̄ miseria hui⁹ mū-
 di. videam⁹ q̄ est voluntas dei. qd̄ vult de⁹ a
 nobis. Voluntatē dei declarat nobis apl̄us
 in quadā auctoritate dicens. Probetis q̄ sit
 voluntas dei bona b̄n̄placēs z p̄fecta. ad Ro.
 xij. In hac auctoritate oīd̄it q̄ tria vult de⁹
 de nobis. fm̄ q̄ ter dei voluntas noīat. Vult
 scz p̄mo p̄uersionē p̄nialē. Ecce voluntas di-
 bona. Secūdo duratōez p̄tualē. Jta ē b̄n̄-
 placēs. Tertio saluarōnē celestiale. z ista est
 voluntas dei p̄fecta. Qui h̄z ista tria intrabit
 in regnū celoz. Jō dicit thema. Qui facit vo-
 luntatē zc. Dico p̄mo q̄ vult de⁹ cōuersio-
 nē p̄nialē. qz quātūcūq̄ hō sine sit religiosus
 siue cleric⁹ siue laic⁹ sit pctōr z male vite non
 vult de⁹ suā damnationē. s̄z vult suā p̄uersi-
 onē p̄nialē. s. q̄ vertat dorsum mūdo z cre-
 aturis. z vertat faciē deo. Hoc fit p̄ p̄niaz. p̄
 p̄tritionē de pctis. p̄positū nō redeūdi. cōfi-
 tendi. seruādī p̄niam. orādī. audire missas et
 f̄mones. Jta est voluntas dei bona. Rō. qz
 sapiēs argētari⁹ postq̄z facit cupā auri vl̄ ar-
 genti. siue imaginē vel coronā. vel aliq̄d̄ io-
 cale cū magno labore z expēsa. z aliq̄ casu ca-
 dit in puteo sicco z p̄fundo. argētari⁹ nō di-
 mittit eā. imo descēdit. qz p̄ciosa res est. Idē
 si cadit in puluere mūdabit eā. Idē si cadit i
 luto vel inter lapidē maculat vel frangit. in
 incude adaptat. Idē si cadit in aqua vel in
 igne. vel si ex antiq̄tate deturpat. nō ex h̄ di-
 mittit eam. s̄z polit z mūdāt. z tūc pulchritu

do reuertit. Ita facit de⁹. P̄ciosū iocale fe-
 cit deus auri purissimi. de homie z muliere
 A p̄ncipio fecit de⁹ vasa de ere z cupro. quia
 formauit creaturas corpales corruptibiles
 de argēto q̄n creauit creaturas corpales in-
 corruptibiles. s̄z d̄ auro q̄n fecit hōiem. P̄
 valet hō q̄s aliqua creatura corpalis. Ita hō
 nō fuit fact⁹ a deo vt alie creature zc. Facia-
 mus hōiem zc. Gen. i. Et nō dixit. Fiat hō. si-
 cut de alijs creaturis. Ecce vas auri. si casu
 aliquo cadit zc. Cadit aut̄ hō in puteo p̄fun-
 do. q̄n de gr̄a dei z bona vita cadit in puteo
 p̄fundo sup̄bie. sicco sine deuotiōis hūilita-
 te. Sup̄b̄ em̄ credit ascēdere z descēdit cuz
 lucifero. s̄z argētari⁹ met̄ descendit ne p̄dat
 q̄n dat homi cōpūctiōes cordis. z cogitat in-
 tra se dicens. De quo sup̄bis. de fortitudine
 cras eā p̄des. Idē de pulchritudine. de di-
 gnitate. officio. d̄ bonis opibz. z tūc extrahit
 hō de puteo q̄n humiliat. tūc vas auri redit
 i mēsa gr̄e dei de q̄ cecidit. Jō Jobel. ij. Cō-
 uertemi ad me dicit d̄ns. Secūdo cadit in
 puluere auaricie q̄n facit vsurā. furta zc. Dō
 Hō sic impj. s. vt iusti. nō sic. s̄z tanq̄s puluis
 quē p̄icit vent⁹ a facie terre. s̄z de⁹ tanq̄s bo-
 nus argētari⁹ ip̄m eleuat et mūdāt. q̄n dat
 sibi cor ad faciēdā restitutionē. Tertio ca-
 dit i luto vel stercore luxurie. q̄n dimissa vto-
 re. vel ecōuerso peccat. Idē de illis q̄ nō sūt
 in m̄rimonio. s̄z bon⁹ argētari⁹ lauat q̄n lu-
 xuriosus plozat sua peccata. Lauant̄ ei pec-
 cata aq̄ lachrymaz. z sanguine disciplinaz.
 Dic. s. luxuriosus ē q̄ venit. sup̄le ad deū. p̄
 aquā z sāguinē. j. Joh. v. Quarto cadit su-
 per lapides duros ex pctō inuidie. tūc p̄niti-
 ctio dura q̄ est charitas frāgīl. s̄z de⁹ bon⁹ ar-
 gētari⁹ repat p̄iūctionē. q̄n sibi dat cor dul-
 ce z beniuolū ad diligēdū oēs. Jō apl̄s. sup̄
 oīa charitatē habete. qd̄ ē vinculū p̄fectiōis
 ad Col. iij. Ecce solidat̄ z p̄iūctio. Quar-
 to cadit in aq̄ currētī ex pctō gula. Aqua exit
 a fonte z currit ad mare. sic pctm̄ gula ē fons
 luxurie. qz gulosus statim currit ad luxuriā.
 Sexto cadit in igne p̄ pctm̄ ire. qd̄ nō est
 nisi ignis. Dicit iracund⁹. p̄ corp⁹ x̄pi zc. ego
 vindicabo zc. s̄z iste ignis extinguit aqua re-
 missionis z paciētie. remittēdo vt de⁹ vobis
 remittet pctā. Septimo sit rubiginosū ex
 pctō accidie. qz sicut dom⁹ que nō inhabita-
 tur p̄ se destruit. ita p̄sona que pdit t̄pus. sed
 deus bon⁹ argētari⁹ repat. Ecce q̄re deus
 vult p̄uersionē p̄nialē. Auctoritas. Hanc qd̄

Sermo. v.

voluntatis mee est mors ipsi dicit dñs. et non
 ut puerat a vñs suis et viuat. Ezechie. xvij
 Hora. ut puerat. Sic tenet dñs est in pctō fa
 ciem ad pctā. q̄ puerat vertēdo dorsum ad
 pctā et faciē ad deū. **E**sta ē voluntas dei bōa
 Apl̄s. Hoc bonū est et acceptū corā saluato
 re nro dō. q̄ oēs hoīes vult saluos fieri. et ad co
 gnitiōē vītatis puenire. ad Thi. ij. Hora.
 q̄ vult oīs hoīes saluos fieri. S; diceret.
 q̄re nō fit. Rñsio. q̄ tu nō vis exire et recedere
 de pctis. **E** licet de⁹ velit oīs saluos fieri.
 tñ nō cogit libez arbitriū. Jō infideles et ma
 li xpiani indurati i pctis nolunt saluari. et ad
 cognitiōē veritat̄ venire. Hoc tāgit infide
 les. q̄ si debēt saluari pmo hñt venire ad co
 gnitiōē veritat̄. **E**cce q̄re dicit thema. Qui fa
 cit voluntatē zc. **S**ecundo dico. q̄ vult
 de⁹ a nobis duratiōē vītualē. cū dicit. voluntas
 dei bñplacēs. Postq̄ hō est puerus ad deū
 d; durare et p̄seuerare vītualit̄. **A**nq̄ homo
 eligat bonū modū viuēdi d; bene cogitare.
 respicere et videre qual̄ mod⁹ bñ viuēdi erit
 sibi melior et vtilior. vt possit saluare aiā su
 am. Si adhuc nō sufficit intellect⁹ proprius
 petere d; cōsiliū a psonis discretis et sapiētibz
Et postq̄ elegerit statū mori in illo statu ele
 cto d; et durare. S; pleriq̄ pueri de incon
 stantia et status mutatiōe temptant. vt patet
 pmo d̄ religiosis. Dicūt carthusiēses. Quid
 facio. ego mō solū p̄ficio mib̄ipsi. Nunquid
 esset meli⁹ p̄dicare zc. **E**cce tēptatio diaboli
 ca. Debēt dicere. **V**ez est. bonū est predicare
 sed ego elegi istū modū. iō in ista religiōe vo
 lo mori. **I**tē dicūt religiosi medicātes. q̄ or
 do nō dat mibi vestitū. s; solū victū et debilit̄
 ideo oportet me h̄re familiaritates zc. Nun
 quid esset mibi meli⁹ vt essem carthusiensis
 et sic cor nō quiescit. Jō nūq̄ tales habēt de
 uotiōē. **I**tē dicūt clerici. Tu habes tenere
 mulierē vt seruiat tibi zc. occasio est peccādi
 Jō si esses religiosus nō oporteret zc. **I**tē tē
 ptat laicos de ciuitatibus vt vadāt extra vt
 possent bñ viuere. Illos q̄ sunt extra vt veni
 ant ad ciuitatē zc. et sic diabol⁹ tēptat int̄m q̄
 pauci sunt q̄ possunt viuere q̄eti et pacifici.
 Jō reformare se d; homo et durare vītuali
 ter. q̄ ita vult de⁹. **A**uctas Legit Joh. vlt.
 q̄ beatus Petrus interrogauit xpm de iohē euā
 gelista dicēs. Dñe. h̄ aut qd. Rñdit xps Sic
 cū volo manere donec veniā. Joh. vlt. **F**i
 gurabat h̄ qd dicit. s. curatio vītualis. q̄ Jo
 bannes interpretat gra vel in q̄ est gra. **V**ult

deus q̄ illi q̄ sunt in gra durēt et p̄seuerēt.
Sic cū volo manere dñe. et p̄ q̄ntū sp̄is. per
 annū vel p̄ annos Rñdet. donec veniā. s; in
 morte. **E**cce duratio vītualis. Hora h̄ exē
 plū de beato bñdicto. Ad quē venit q̄da; ca
 nonic⁹ regularis. audita ei⁹ fama et sue religi
 onis. petēs vt ipm recipet in suo ordine. q̄a
 ordo su⁹ erat nimis lax⁹ zc. Rñdit beatus bñdi
 ctus dicēs. Religio beati augustini ē ita bo
 na vt mea. iō nō mutet̄ vos. Canonici s; o
 indignat⁹ cogitās forte q̄ beatus bñdict⁹ non
 h̄ret p̄ gra q̄ ipse vellet suā religiōē intrare.
Rñdens dicit. q̄re ḡ in tuis libris tu laudas
 p̄feciōē vite. si nō vis me recipe. **E**t bñdi
 ctus. Ego laudo p̄feciōē vite. s; nō laudo
 mutatiōē stat⁹. Jō apl̄s. Unusq̄q; mane
 at in vocatiōe in q̄ vocat⁹ est. Ita vult de⁹ Jō
 dicit dauid postq̄ fuit puerus ad deū. Dñe
 in voluntate tua p̄stitisti decori meo. s; statui
 vel vite sp̄uali vītutē vel fortitudinē. ps. xxix.
Ista est voluntas dei bñplacēs. David. Bene
 placitū est dño sup timētes eū. et in eis q̄ spe
 rant sup mīa ei⁹. ps. cclvi. Hora. sup timētes
 eū. s. q̄ timēt mutare statū. q̄ sic arbor q̄ trans
 plantat morit̄. vel est saltē timor de ei⁹ morte.
Ita de p̄sona que mutat statū. Dico ter
 tio q̄ vult de⁹ a nob saluationē celestiale. **E**c
 ce ordinē. **P**rimo vult p̄uersionē **S**ecūdo
 duratiōē. **T**ertio saluationē. q̄ ad istū finē
 creauit nos. **E**uiuslibet agētis intētiō est du
 cere op⁹ suū ad finē p̄r que opat̄. Ita xps de
 se dicit. **V**enit fili⁹ hoīs saluare qd̄ perierat.
Math. xvij. **P**erijt hō in h̄ mūdo q̄ posuit
 nos de⁹. s; de⁹ in carnē venit. oñdens nobis
 viā paradisi dicēs. **H**ec est via. ambulate in ea
 et non declinetis neq; ad dextrā neq; ad sini
 strā. Isa. xxx. **O** dicūt gētes. Si ego irem p̄
 istā viā nō essem diues. Jō faciūt vsuras. fur
 ta. rapinas. et sic de alijs pctis. **E**cce q̄liter pe
 reūt s; dei voluntatē. q̄ nō vult cogere libez ar
 bitriū. Jō xps. Sic nō est voluntas añ p̄rem
 vestz q̄ in cel̄ est. vt pereat vn⁹ de pusillis istis
Math. xvij. **V**ult ḡ de⁹ saluatōz celestiale. et
 ista est voluntas dei p̄fecta q̄ ducit ad paradisu
Qui cepit in vob op⁹ bonū. p̄ficiet vsq; addi
 em t̄p̄i ihu. s. in morte qñ recipiet aiā d̄ cor
 pore. ad Phil. i.

De eadem dñica octaua Sermo. v.

Tres debito
 res sum⁹. **V**erbū istud habet ori
 ginalit̄ ad Ro. c. vij. et recitatur in

epistola currētis dñice. Pro declaratōe h^o sⁱ bi oportet declarare de q̄ sumus debitores z q̄nq̄. Pro cui⁹ declaratōe recordor de q̄dam doctrina phi i libro posterior. q̄ demonstra tio potissima est q̄n p̄ diffinitōz essentialē rei pbant z cognoscunt p̄pria ei⁹. Ergo ad sciēdū p̄ditōes z p̄prietates hoīs z ad q̄d tenet. vi deam⁹ diffinitōz hoīs. De q̄ inueni duas dif finitōes. Prima porphiriū. s̄ defectuosa. scda est theologie. Prima. Nō est aīal rōnale mor tale. Et ista h̄z tres defect⁹. P̄rio deficit sibi vniuersalitas. q̄z diffinitio d̄z cōpetere oīb⁹ suis suppositis. s̄ ista nō puenit xp̄o nec ȳgini marie. z fm opiones mḡroꝝ doctoꝝ etiā nō puenit brō Johi euāgeliste. q̄z dicunt aliqui doctores eū esse in celo cū corpe z anima. zc. Secūd⁹ defect⁹ est. q̄z ista diffinitio nullā fa cit mentionē nisi de cā materializ formali. s̄ de causa effectiua ipsi⁹ hoīs nihil d̄t. q̄ est de⁹ q̄z phi nō intellexerūt creationē. imo dixerunt q̄ ex nihilo nihil fit. Tertio defect⁹ est. q̄z non facit mētionē de causa finali ipsi⁹ hoīs. sc̄z de beatitudine. Hec m̄z q̄z cognitio phoꝝ non t̄m ascēdit. licet eoꝝ cognitio ascēderet vsq̄z ad nonū celū. q̄z vocarūt p̄mū mobile. t̄m ad celū q̄d est loc⁹ beatitudis non p̄tulerunt. t̄m phi credebāt se demonstrare. S̄z diffinitio bona z sine defectu est theologoꝝ dicentium Nō est creatura rōnalis. ad beatitudinē or dinata. In h^o q̄ d̄c. hō est creatura. facit men tionē de causa effectiua. q̄z hō est effectus dei q̄z creatura est effect⁹ creatoris. z puenit cum scriptura. Scitote q̄m dñs ip̄e est de⁹. ip̄e se cit nos z nō ip̄i nos ps. xcix. In h^o q̄ d̄t rōnal oñdit cām formalē. z differt ab angelo. q̄z an gel⁹ nō rōnal s̄z intellectual. Rōnal est quia p̄ discursum accipit cognitōz de reb⁹. s̄ p̄ nota puenit ad cognoscēdū ignota. s̄z angel⁹ sine discursu sil̄ intelligit. P̄t̄z h^o q̄ d̄c̄ p̄p̄biri us. q̄m d̄icit. Sum⁹ rōnales nos vt d̄ij. sed mortale additū nob̄ sepat nos ab ill⁹. Causa material⁹ etiā pōt addi in diffinitōe. Causa fi nalis t̄āgil cū d̄t. ad beatitudinem ordinata. Ex ista diffinitōe ego facio fundamentū. q̄a hō est creatura dei. iō obligat suo creatori in aliq̄. Itē q̄z est rōnal. z p̄ p̄sequēs p̄ximo soci alis. iō in aliquo tenet p̄ximo. Itē q̄z ad bea titudinē ordinat tenet sibi met in aliq̄. s̄ vt se p̄ paret ad illā. Ergo fr̄es debitores sum⁹. sc̄z deo. p̄ximo. z nob̄ismetipsis.

Primo debem⁹ deo honorē p̄ncipalem
Secdo dē m⁹ p̄rio dilectionē fraternalem

Tertio dē m⁹ nob̄metipsis rigorē p̄ncipalem
Dico p̄mo q̄ dē m⁹ deo zc. D̄c̄ p̄ba q̄ ho nor est exhibitio reuerētie i testimoniū v̄tutis p̄mo ethicoꝝ. Verbi gr̄a. q̄n hō videt hono rabilē p̄sonā. cogitat q̄ est v̄tuosa z excellēs i aliq̄. iō fit sibi reuerētia. Ista reuerētia exhibet alicui p̄sone p̄t̄ aliquā q̄ttuoꝝ causaz. s̄ vel p̄ p̄ter potentiā. vt p̄pter sciam. vel p̄t̄ vtilitatē vel p̄pter sanctitatē. P̄t̄ p̄t̄ potentiā hono rant nō solū impatores. reges. zc. s̄ etiā offi ciales. i testimoniū v̄tutis potentie. P̄t̄ p̄t̄ p̄cepit apl̄s fuitoꝝ vt dñs suos honoret zc. d̄c̄s. Quicumq̄ sunt sub iugo f̄ui. dñs suos oī honore dignos arbitrent. ne nomen dñi z doctrina blasphemēt. j. Thi. vj. Nota. oī honore. nō p̄perdulie nec latrie. q̄ soli deo p̄p̄t̄. s̄z oī honore. s̄ cordis nō despiciēdo. z oris reuerēcialit̄ loq̄ndo. z opis humilit̄ obe diendo. Secdo aliq̄ honora⁹ p̄t̄ sciam. li cet paup̄ sit si h̄z sciam acq̄sita vel infusa; di gnus est honore. Iō p̄cepit de⁹ honore se nes. Rationē assignat Job. xij. q̄z in antiq̄s ē sa piētia. s̄ vt cōmuni⁹. z i multo tpe prudentia Iō p̄cepit d̄s. Coram cano capite surge. et honora p̄sonā senis. Leuit. xix. Tertio p̄t̄ vtilitatē. q̄n aliq̄ p̄sona est alicui vtil̄ z b̄nifica talis p̄sona honora⁹ ab alia. Ista rōne fit ho nor medicis. q̄z sunt vtilēs z necessarij Eccl̄. xxxviij. Honora medicū p̄t̄ necessitatem. i. vtilitatē. Ista eadē rōe p̄cepit de⁹ vt filij ho noret parētes. p̄t̄ vtilitatē quā ab eis habu erūt z etiā spectat. Honora p̄zem tuū z m̄ez tuā. q̄d mandatū est p̄mū in p̄missione vt be ne sit tibi. z sis longeu⁹ sup terrā. ad Ephe. vj Quarto p̄t̄ p̄pter sanctitatē. q̄z licet p̄sona n̄ sit potēs nec sciēs nec vtilis. t̄m p̄t̄ p̄pter sanctita tem honora⁹. Ista rōne de⁹ p̄cepit honore p̄rimos. q̄z q̄libet d̄z p̄sumere de p̄ximo. q̄ ē bon⁹ z sanct⁹. iō vult q̄ honoremus nos. Ho nore inuicē p̄ueniētes. ad Ro. xij. Nota. p̄ue nientes. q̄z q̄libet d̄z p̄uenire. Iō. j. Petri. ij. Om̄s honorate. z apl̄s d̄c̄ modū. s̄ inuicē p̄ ueniētes. ad Ro. xij. Nota. p̄ueniētes. q̄z q̄li bet d̄z p̄uenire honora⁹ aliū. q̄z ille q̄ icipit honore aliū lucrat meritū. Ista q̄ttuoꝝ rō nib⁹ honora⁹ p̄sone. nec sunt alie cause. et si sint reducunt ad istas q̄ttuoꝝ causas. His eti am q̄ttuoꝝ rōnib⁹ debet deo honore p̄ncipalis P̄t̄ p̄pter potentiā. q̄z si et potētia reges et impatores honora⁹. ml̄to mag⁹ de⁹. Quid sunt reges z impatores nisi officiales dei. ro tam potentiaz b̄nt a deo. Et q̄d est papa vel

quod sunt plati nisi vleari pape xpi. Non est po-
restas nisi a deo. quod aut a deo sunt. ordinata sunt
Itaque quod resistit potestati. dei ordinatiōi resi-
stit. ad Ro. xiiij. Si ergo ex potētia aliq̄s hono-
raf. multo magis deo d̄z honorari. quod est fons
toti potētie a quod om̄is ptas est dirinata. Iste
honor p̄ncipal̄ fit deo i orōe hūili in quod hō de-
bet flectere duo genua. Dñis t̄palibz. s. regibz
z c. solū vnū genu est flectēdū. s. sinistrz. qz so-
lum hñt dñium sup corp̄. Jō Barth. r. Ho-
lite timere eos quod occidūt corp̄. aiā aut nō
p̄nt occidere. s3 poti⁹ timete eū quod p̄t aiā et
corp̄ pdere i gehennā. Prelatis d̄z hō flecte-
re genu dextrz. qz hñt potētia z p̄lationē sup
aiā. S3 deo quod h3 dominiū sup corp̄ z ani-
mā duo genua dñt flecti. Jō qñ adorāt corp̄
pus xpi vel oratis flectit̄ duo genua. In me-
metipso iuravi egrediet̄ de ore meo iusticie
bum. z nō reuertet̄. qz mihi curuabit̄ om̄e ge-
nu. Isa. xlv. s. dextrz z sinistrz. ad Ro. xiiij. Vi-
uo ego dicē dñs. qz mihi flectet̄ oē genu. et oīs
lingua p̄fitebit̄ dō. Nota. p̄fitebit̄ oīs lingua
s3 quō cū nō habeas nisi vnā linguā. intelli-
git̄ h. Dico quod imo habem⁹ duas linguas. cor-
poris sc3 z aie. Lingua corporis hō loq̄t̄ deo i
orōe. Lingua aie loquit̄ deo i p̄tēplatiōe. quā
p̄tēplā corde quod d̄z ore. Lingua aie est similit̄
lingue angeloz. quod p̄tēplando loquit̄. De ista
duplici lingua d̄t apls. Linguis hoim loq̄r
z angeloz. i. Co. xiiij. Honor p̄ncipal̄ fit deo
duobz genibz z duabz linguis. qz als si lingua
corporis loquit̄ deo. z lingua aie coquinario
z c. nihil vel paz valet orō. P̄t3 etiā h̄ defect⁹
illoz quod qñ pulsāt cāpana p corp̄e xpi vel aue-
maria. nō curāt. nec flectūt genua. nec orant
qz oēs debēt flectere genua z orae duabus
linguis z c. ex ista auērate. Viuo ego dicē dñs
mihi curuabit̄ om̄e genu z c. Secūdo de-
bem⁹ deo honorē p̄ncipalē p̄pter sciam. quia
si aliq̄s p̄pter sciam est honorādus. vt p̄bauī
multo magis deo quod est fons scie infinite. Haz
scia n̄ra respectu scie dei stulticia est. Scien-
tia h̄ mūdi stulticia est apud deū. vt d̄t apls.
Etiā noctua credit h̄re bonos oculos. S3
nos reputam⁹ eā cecā. Ita quod se existimat ali-
quod scire. nōdū cognouit quō oporteat eū sci-
re. i. Coz. viij. Jō dicit apls de ph̄is quod cre-
debant se scire. Dicētes se esse sapiētes. stulti
facti sunt. ad Ro. i. Jō Socrates optimus
phoz interrogat⁹ de scia sua. Rñdit. Unum
scio quod nihil scio. S3 deo quod est claritas et nalet
scia infinita est oia scies z p̄spiciēs. qz oia nu-

da z apta sunt oculis ei⁹. ad Heb. liij. Quia
corda z cogitatōes z p̄ba etiā secreta z plata
z oia p̄ntia z futura oia scit z nuda z apta sūt
oculis ei⁹. Si ergo p̄pter sciam debet honor alicui
hoi. multo magis deo. ex quod oia sunt nuda. No-
ta quod in corp̄is xpi adoratiōe hō denudare d̄z
caput suū. etiā religiosus z cleric⁹ qñ i choro
dic antiphonā vl̄ rñsoriū. z silia. d̄z caput su-
um denudare qñtūcūqz vigeat frig⁹. Du-
lieres maritate seu vidue sp̄ in orōe caput de-
bent h̄re velatū. sec⁹ de p̄ginibz. Ista est do-
ctrina pauli. p̄ma ad Coz. ij. Dis vir orans
aut p̄phetans velato capite. deturpat caput
suū. s. xpm. Dis aut mulier orās vel p̄phetās
nō velato capite. deturpat caput suū p̄t3 h̄
culpa z negligētia z irreuerētia illoz quod i orōe
seu corp̄is xpi adoratiōe nō denudāt caput su-
um. s3 si hñt loq̄ pape vl̄ regi seu mḡro sciunt
discoopire caput. z c. Tertio honoraf ali-
quis p̄pter utilitatē. qz ex quod recipit beneficia
ab aliq̄ nisi sit ingrat⁹ honorat bñfactorē a quod
habuit vel spectat h̄re utilitatē vel p̄ficuum
Ista rōne iuriste honorant̄. Nō videamus
quā utilitatē habem⁹ a deo. Declaret̄ h̄ p re-
gulam phi dicētis. Rex naturalis recipien-
tium pegrinas formas. i. extraneas. quedam
recipiūt p̄manēt̄. quā solū in p̄ntia agentis
Verbi gratia de aq̄ que de natura sua est frī-
gida. quod recipit calozē quod est sibi forma extranea
tñ retinet illud p̄ magnū tps. Idē de cādela
cui lumē est forma pegrina. tñ recipit p̄manē-
ter. s3 aer nescit retinere formā pegrinam ni-
si in p̄ntia agētis. qz q̄dū corp̄ luminosum
est sibi p̄ns illuminat̄. quod si abest statim pdit
lumē. Idē de speculo quod nescit retinere ima-
ginem nisi i p̄ntia agētis. Nō quod nos ha-
bemus recipim⁹ a deo. z p̄fectōnes z bona quod
recipim⁹ sunt nobis vt forme pegrine. Ideo
apls. Quid habes quod nō accepisti. si autēz
accepisti quod gloriaris quod si nō accepisti. p̄ma ad
Coz. iiij. Nec recipim⁹ p̄manēt̄. s3 solum in
p̄ntia agētis qz sine eo nihil possum⁹ retinere
iō sicut dedit. sic p̄tinne influīt p̄seruādo. ali-
ter si p̄ instans amoueret a nobis suā p̄ntiaz.
totū ambularet̄. p̄tinuū ḡ influtum eius re-
tinem⁹ bona quod ab eo recepim⁹. Si ergo p̄pter uti-
litatē habitā vel habendā aliq̄s d̄z honorari
Multo magis ex ista rōe debem⁹ deū hono-
rare p̄ncipalit̄. Honor quē sibi debemus ex
ista rōe in h̄ p̄sistit quod in orōe nō solum flecta-
mus genua. s3 p̄sternam⁹ nos ad terram. Et
istū modū seruat ecclia in die veneris sancta

Biblioteca Valenciana
Dominica octava p^r trinitatis

maxime ubi innuit q^d nos sum^{us} de terra. et q^d
nihil habem^{us} a nobismetipsis. s^{ed} q^d ab ipso ha-
bem^{us} oia. Ergo. Venite adorem^{us} et peccidam^{us}
an^{te} deum. q^{ui} ipse facit nos. q^{ui} ipse est d^{omi}n^{us} de^{us} n^{ost}r^{us}.
ps. xciiij. Quarto honorari aliq^{ui}s n^{on} potest
nec scia nec utilitate. s^{ed} sanctitate. ut dixi.
Propter h^{oc} dem^{us} deum honorare p^{ri}ncipal^{iter}. q^{ui} est
sanctitas a q^{ui} ois sanctitas dependet. Isai. xl.
D^{omi}n^{us} g^{er}es. s^{ed} in p^{ro}spectu dei. q^{ui}si stilla situle re-
putate sit. Sic situla descendit in puteum ad
hauriendu^m aqua^m. et ascendit itulado. sic x^{rist}us de-
scendit in puteu^m vteri v^{er}ginal^{is}. et iⁿ situla b^{er}uani-
tatis hausit aqua^m scititatis. et o^{mn}eo stillat gurte
q^{ui} pet^{rus} et paul^{us} dicunt scit^{us}. et alij scit^{us}. Qu^{ia} vna
gutta isti^{us} situle x^{rist}i stillavit in petro. et alia in
paulo. et sic de alijs. Si g^o vni boi q^{ui} iⁿ o^{mn}ib^{us} ni-
si vna sanctitas. gutta dem^{us} honore. m^{ul}to pl^{us}
deo re. in q^{ui} est ois bonitas et sanctitas. Ideo
Mat. xij. Quidam doctor dixit x^{rist}o. Magi-
ster bone q^{ui}d boni facia^m ut habea^m vita^m et nam
x^{rist}us rephendens eu^m r^{es}pondit. Qu^{id} me dicis bo-
nu^m. Nemo bon^{us} nisi sol^{us} de^{us}. S^{ed} dices. Nonne
x^{rist}us erat de^{us}. q^{ui}re g^o rephendit eu^m Dicendu^m q^{ui} ille
doctor credebatur x^{rist}um solu^m hoiem bonu^m et san-
ctum. s^{ed} n^{on} credebatur ip^{sum} esse de^{um}. Io^h x^{rist}us in-
nuens q^{ui} null^{us} ali^{us} a deo est p^{er}fecte bon^{us} nec fact^{us}
dixit. Nemo bon^{us}. simpl^{iter}. nisi sol^{us} de^{us}. omnes
alij sunt boni et scit^{us} p^{ar}ticipative. De h^{oc} vide b.
Tho^{mas} 1. p^{ar}te. q. vi. Sic g^o ille q^{ui} est albu^s f^{er}m^{is} detes
n^{on} d^{icit} albu^s simpl^{iter}. ita nec nos vna p^{ar}tute sum^{us}
dicendi boni simpl^{iter}. nec vna gutta sanctitas
scit^{us} essentialit^{er}. Verbi g^{ra} si habet^{ur} p^{ar}tute casti-
tatis v^{el} h^uilitatis est^{us} albu^s f^{er}m^{is} detes. it^{em} est^{us}
bon^{us} f^{er}m^{is} illa p^{ar}tute. s^{ed} n^{on} simpl^{iter}. q^{ui} si ex p^{ar}te
est^{us} casta. et alia est^{us} sup^{er}ba. It^{em} si ex vna
p^{ar}te est^{us} h^uilis. et alia p^{ar}te est^{us} luxuriosus. Ec-
ce q^{ui}re x^{rist}us dicit. H^{oc} bon^{us} sup^{er}ple. simpl^{iter} et cen-
tialit^{er}. nisi sol^{us} de^{us}. Honor que^m x^{rist}o debemus
et h^{oc} q^{ui} debem^{us} sibi inclinare a cingulo v^{el} q^{ui} su-
perius. q^{ui}si dicendo. Vos d^{omi}n^{us}ne inclinast^{is} v^{os} p^{ro}
nobis. id ^{est} ut v^{os} assimilemur inclinam^{us}. Io^h
ad Eph. v. x^{rist}us dicit. Imitatores dei estote si-
cut filij carissimi. Si g^o aliq^{ui}s d^{icit} honorari ex-
potentia vel scia vel utilitate seu sanctitate. p^{ri}-
cipue et sup^{er} omⁿib^{us} d^{icit} honorari de^o. Ergo. In
oib^{us} honorificet^{ur} de^o p^{ro} ihm x^{rist}um d^{omi}n^{us} n^{ost}r^{us}
cui est gl^{ori}a et imperiu^m in secula seculor^{um} amen
p^{ri}ma Pet. iij. Ergo fr^{at}res debitores sumus.
Dico scdo q^{ui} dem^{us} p^{ri}mo dilectionem fra-
ternale. q^{ui} sum^{us} r^{ati}onales. et habem^{us} q^{ui} vivere. s^{ed}
ad inuicem. id ^{est} dem^{us} nos inuicem diligere. Dile-
ctio ei debit^{us} est. Et sicut ille q^{ui} d^{icit} alteri pecu-

nias vel alia bona. q^{ui} n^{on} vult soluere d^{omi}nas.
Id ^{est} q^{ui} n^{on} vult soluere p^{ri}mo debit^{us} dilectio-
nis cordial^{is}. d^{omi}nas. S^{ed} hodie istud debit^{us}
male soluit. Quot p^{er} dolor sunt odia. desi-
deria vindicte in m^{un}do. Io^h ap^{osto}lus. Fr^{at}res ne
mini q^{ui}q^{ue} debeat^{ur} nisi ut inuicem diligatis. ad
Ro. xij. Nota. nemi q^{ui}q^{ue} debeat^{ur}. s^{ed} corpale
Duplex est debit^{us}. s^{ed} corpale et cordiale. Et
differunt. q^{ui} soluto debito corpali v^{el} pecunia-
li ho^{mo} est liber a debito. S^{ed} de debito cordia-
li q^{ui} d^{icit} solui q^{ui}to pl^{us} soluit. pl^{us} tenet ho^{mo} solue-
re. q^{ui} q^{ui}to pl^{us} soluit. ille q^{ui} soluit efficit sanctior
Et q^{ui}to p^{er}sona est sanctior. tato pl^{us} tenet p^{ri}-
mu^m diligere. Istud debit^{us} dilectio^{nis} iⁿ hac vi-
ta et etia^m in alia soluit. q^{ui} sancti diligunt se mu-
tuo. Un^{de} d^{icit} Aug^{ustinus}. q^{ui} p^{re}ceptu^m de dilectione iⁿ
hac vita inchoat et in alia implet. Istud p^{re}-
ceptum d^{icit} solui ex corde et ore et ope. Corde
soluit isto mo^{do}. q^{ui} si p^{ri}mo sic male vite dem^{us}
desiderare sua p^{er}uersione et orare ut exteat pec-
cata re. It^{em} q^{ui} est iⁿ bona vita debem^{us} ip^{sum}
diligere. x^{rist}o orare ut in ea p^{er}seruet. re. a ma-
malis et p^{er}iculis. Ore soluit saluado ad inui-
cem. q^{ui} dilectio cordis ore o^{mn}idit. q^{ui} etia^m si ho^{mo}
diligat p^{ri}mu^m corde. s^{ed} n^{on} vult loq^{ui} sibi. tal^{is} di-
lectio defectu^m h^{ab}et. In isto defectu sunt mulie-
res que nolunt loq^{ui} dicendo. Ipa dixit mibi i-
urias. re. Ope soluit seru^{ando} et subueniedo
ad inuicem. Io^h d^{icit} 1. Io^h in. Filioli mei n^{on} dil-
gam^{us} v^{os} neq^{ue} lingua. sup^{er}ple. it^{em}. s^{ed} ope et ve-
ritate. Nota. n^{on} dil- gam^{us} v^{os} Verbum p^{ri}ncipie
est p^{re}ceptus mentis. id ^{est} significat dilectionem
cordis. q^{ui} n^{on} solu^m corde vel lingua est soluenda
s^{ed} etia^m ope. Dico tertio q^{ui} debemus nobis
metipsis rigore p^{er}nialem q^{ui} ad beatitudinem
sum^{us} ordinati. Dinc est q^{ui} necessarium est ut
parem^{us} nos p^{er} p^{er}nialem. n^{on} dem^{us} viuere f^{er}m^{is} car-
nis inclinatione vel sensualitate. Io^h ap^{osto}lus.
postq^{ui} dixit. Fr^{at}res debitores sum^{us}. n^{on} carni
ut f^{er}m^{is} carne viuam^{us}. Si em^{us} f^{er}m^{is} carnem vi-
peritis. moriem^{us}. si aut^{em} sp^{irit}u facta carnis mor-
tificaueritis. viuetis. Nota q^{ui} p^{er}nia est du-
plex. s^{ed} eligenda et infligenda. P^{ri}ma est voluta-
ria. q^{ui} si ho^{mo} eligit sibi certas or^{at}iones. ciliciuz.
vel h^umoi. et si discrete illa p^{er}nuat. multu^m pla-
cet deo talis p^{er}nia. Alia p^{er}nia est infligta. ut iⁿ
firmitas et paup^{er}as. aduersitas. et silia. Boa
p^{er}nia est. si sumat cu^m salsa patientie. q^{ui}si dicendo
do. D^{omi}n^{us} ego recipio istam p^{er}nialem q^{ui} peccata
mea h^{ab}ent meruerit. re. Io^h vos vt p^{ro}fessor de-
distis mibi istam p^{er}nialem. et ego recipio libent^{er}
et patienter. Ideo Luce. xxi. In patientia

Sermō. VI.

vestra possidebitis aias vestras
De eadē dñica Sermo. vi.

Testimonium red/

Testimonium reddidit spūi nro qd sum filij dei. ad Ro. viij. c. Thema dat mihi motiuu. vt pdicē de filiatōe quā habem⁹ a ihu xpo p gti am. s. quō sum⁹ filij dei. z in q cognoscit ista filiatio. Sz pmo salutē hō ma. Resumatur thema. Questio ē multum bona i theologia An aliq̄s d se vl' de alio possit cognoscere certitudinalit' q sit filij dei p grām. Rñsio stat i pclusionib⁹ duab⁹. Pria q p causam sciētia liter nō pōt sciri. Scda q p effect⁹ picturaliter pōt sciri. Ecce due q̄stiones. vna affirmatiua. alia negatiua De pma q̄stione q dicit q p causaz sciētialit' nō pōt sciri. Rō est. quia causa z pncipiū filiatōis ihu xpi est voluntas diuina. z cū ista nō possit sciri nisi speciali reuelatōe. igil. sz bñ picturalit' fm q dicit scda pclusio. qñ hō in creatura videt effect⁹ q non venerūt nisi p diuinā grām. tūc hō de se vl' d alio potest picturare q est filij dei p gratiaz. Declaret h sicut de arbore. Si fieret q̄stio. Ista arbor viuūt vel nō. oportet rñdere p distinctionē. s. q p causam nō pōt sciri. qz causa z pncipiū arboris vite est radix. q est ignota. zc. Sz pōt sciri p effect⁹. qñ arbor floret et pducit folia z fruct⁹ scitur q viuūt. Ita in pposito. Cogitate q om̄s sum⁹ arbores plātate i viridario. Jo Marc. viij. Video hoīes vclut arbores ambulātes. Ambulare dicuntur qñ arbores emittūt ramos. folia. fructus. zc. Ita vult de⁹ q nos ambulemus. Radix vite spūalis hoīs est grā spūscī q videri nō pōt nisi ipse reuelet. Quis em̄ scit hoīm que sunt hoīs nisi spūs hoīs q in ipō est. ita z q dei sūt nemo cognouit nisi spūs dei. i. Cor. ij. Ergo p causam nō scit sz p effect⁹. qñ scz bona opa sunt ita bona z clara. pōt hō cognoscere d se vel de alio q est filij dei p grām. Hoc dicit thema. Testimoniū reddit spūi nro. s. opatio exterior. q sum⁹ filij dei. Multa sunt sig z multi effect⁹ in q pōt hō cognoscere de se vl' d alio q sit filius dei. Sz mō solū dicā tria principalia signa

Primū est p imitationē pncipalem

Secūdū est p correctionē doctrinalē.

Tertiū est p pmissionē specialem.

De qlibet dicitur thema. Testimoniū reddit spūi nro. Dico pmo signū filiatōis attēdit penes assimilationē. vel penes assimilari pa-

tri. s. in membris pncipalib⁹ seu in opib⁹ pncipalib⁹. Cōiter filij in his duob⁹ assimilant patri. Pmo scz in mēbris pncipalib⁹. s. i facie. licet in aliquib⁹ mēbris min⁹ pncipalib⁹ aliquoties ptingat oppositū. Et hoc ē ex culpa matris. qz fili⁹ assimilabit illi imaginē de q ipa cogitat qñ pcepit filiū. z est ratio natural' Dicit phs q omne receptibile recipit ad modum rei recipiētis. sicut aqua in vase que recipit fm formā ipsi⁹ vasis. Idem de imaginē i speculo que recipit fm formā ipsius speculi dispositionē. Unde aliquoties faciē fac d' dissimilē. s. longā vel rotā zc. z non erit ita. quia imago recipit in speculo fm speculi dispositionē. Inde est q mulier siue qdlibet femineum gen⁹ recipit in generatiōe fm mētis imaginationē. qz fet⁹ assimilabit rei tūc imagiate Hoc patet p auctoritatē sacre scripture Gen. xxx. Dicat historia de patriarcha Jacob qui morabat cum Laban pastore auunculo suo Dicat historia de virgis positis in canalibus zc. qd fecit p reuelationē angeli. Patet g hic clare in bestijs q fm imaginationē semelle pceptiūt. De hoīb⁹ etiā querit sanct⁹ Tho. i pma pte theologie. Si adā nō peccasset z fuisset sem⁹ in paradiso. si mulieres pcepissent filios z filias z cui assimilarent. Rñdet. q scdm desideria z imaginationē mulierū zc. De hoc poteris lat⁹ eū videre. Dicat hic exemplū de illo pulcro homie z pulcra muliere. zc. z ipa mulier pepit filiū ethyopi silem. De q vir cōcepit suspicionē ne cū aliquo captiuo peccasset. Sz et alia pte videbat mulierē ita deuotam. Best meli⁹ signū qd vir pōt hēre de bonitate vxoris q sit deuota. iō ex pscia nō audebat eā iudicare adulteriū cōmississe. Sed ex alia pte qñ videbat filiū talē. suspicabatur. si naliter accessit ad quendā doctorē in om̄i facultate aptū. querēs si erat possibile q homo pulcher z mulier pulcra possent naturalit' generare filiū nigz. zc. Rñdit q sic. zc. z ait in q loco cōcepit dicatis mihi. z si ibi erat aliqua pictura. z fuit inuentū q in camera in q ipsa concepit erat imago ethyopis depicta. i quā ipa respiciebat quādo cōcepit. Patet igil regula. q omne receptibile zc. Sz vt cōmuni⁹ filij vel filie patri assimilant in facie z inclinationib⁹ seu opib⁹ pncipalib⁹. z filij aliq̄tens cognoscunt p patrē. vt patet de Thobia. viij ca. vbi dicit q Thobias iunior fuit i domo raguelis consanguinei sui. et quia assimilabatur patri suo petijt ab eis si cognoscebāt tho-

blam. Rñdebāt q̄ sic. q̄ p̄ erat h^o. Et rñdit
 raguel. Bñdictio sit tibi fili mi. q̄z boni z op
 timi viri es fili^o. **Thob. viij.** Itē fili^o assimilaf
 p̄zi in opibz seu inclinatioibz. q̄z fili^o naturalit̄
 opaf z habet inclinatioes p̄zis. **Jō dicit xp̄us**
iudeis glorianibz de abrae filiatione. Si fili^o
 abrae estis. opa abrae facite. **Joh. viij.** **Do-**
do videam^o p̄ ista duo signa quō possum^o sci
re z cognoscere filiationē dei p̄ grām i nobis
Hoc possum^o videre p̄ faciē suā quā nob̄ oñ
dit. z p̄ opationē p̄ncipalē. Facies quā nobis
 oñdit sp̄ de^o seu mōstrat ē amor z dilectio. nō
 oñdit nob̄ dorsum. s. rigore iusticie. sed faciez
 amoris z dilectionis. Quare de^o creauit mū
 dum. nō p̄ se. q̄z nō indigebat. s. p̄ nob̄. vt sic
 mereamur. z i celo q̄scam^o. **H̄ sola dilectione**
fecit. Itē. q̄re voluit incarnari. nūq̄d cogeba
 tur ab aliq̄. nō. s. sola dilectōe. **Adam voluit**
deo assimilari p̄ cibū s. nō potuit. S. deus
 voluit incarnari vt esset nob̄ filis. **Item q̄re**
voluit nasci de v̄gine z v̄go esse. p̄fecto p̄pter
 amorē z dilectionē. vt daret nobis exempluz
 castitatis. **Itē q̄re in cruce portauit on^o oim**
pectōz nostrōz. sola dilectōe z amore. ne aliq̄s
 sibi credens z obediēs suspendat̄ in furca in
 ferni. **Item q̄re voluit descēdere ad inferos.**
 vt inde sanctos patres extraheret. **Item q̄re**
voluit resurgere. dans nob̄ spem resurre
 ctionis i iudicio. **Itē q̄re voluit ascēdere.** vt
 p̄pararet nobis locū. **Item q̄re ordinauit sa**
cramentū altar̄. vt p̄tinue esset nobiscuz. **Et**
alia sacra in remissionē pctōz. **Totuz h̄ fecit**
amore z dilectione. nobis faciē suā ostendē
 do. **Quā ḡ aliqua creatura habet amorē et di**
lectionem z charitatē ad primū est filis xp̄o i
faciē. **Auctas.** **In h̄ cognoscēt om̄s quia di**
scipuli. imo z filij mei estis si dilectionem ha
 bueritis ad inuicē. **Joh. xij.** **Jō dicit alia au**
ctoritas. z est apli. Ergo estote imitatores di
 sicut filij charissimi. z ambulate i dilectione.
 ad **Eph. v.** **Hōne est homo de magno gene**
re. **Magnū est esse filiū regis.** s. maximū est
 filiū esse dei. **Uidete fr̄es qualē charitatē de**
dit nob̄ de^o p̄z. vt filij dei noiemur z simus. p̄
 ma **Joh. iij.** **S. h̄ multi deficiūt.** q̄z ex q̄ p̄ce
 perūt odiū. rancorē. z malā voluntatē. **Aliū**
nolunt p̄cere. **Jō auisētis vos z emendetis.**
 q̄z als nō estis filij dei **Secūdo in ope fili**
us patri assimilaf. **Op^o dei p̄ncipale est.** de q̄
David dic̄ nobis. **Suanis dñs vniuersis.** z
 miseratioes ei^o sup oia opa eius. **Ergo p̄nci**
pale op^o dei est op^o misericōdie. **Quā ḡ aliquis est**

misericos z p̄ ad opa mie seruēter exercē
 da circa pauperes. viduas. z pupillos. capti
 uos. hospitalia. zc. cognoscit q̄ est filius dei.
 Estote ḡ misericordes sic p̄z v̄z misericors ē.
Lu. vi. **Secūdo op^o qd̄ oñdit aliquem**
esse filiū dei. est correctio doctrinal̄ q̄n de^o cū
 v̄ga paterne correctiois p̄cutit aliq̄. **Vir**
ga est dolor v̄l paup̄tas. infirmitas. v̄l p̄ditō
amicoz siue bonoz. **Quā de^o ista v̄ga p̄cutit**
aliq̄ signū est euidēs q̄ tal̄ est fili^o dei si pa
triēter recipit. **Ad h̄ dicat̄ exemplū de pueris i**
platea ludētibz z faciētibz truffas. z veit vn^o
 hō z dimissis alijs pueris corrigit vel p̄cutit
 vnū vel duos de illis. statim vos dicetis. **Q**
ille d̄z esse fili^o illi^o. **Eccc quō castigat eū** **Jdē**
de nobis. q̄rēt sum^o. sum^o pueri z facim^o truf
 fas. q̄z null^o est ita sapiēs q̄ in aliquo nō erret
 vel in v̄bo. zc. **Ideo apls.** **Nolite pueri effici**
sensibz. s. malicia puuli estote. **sensibz aut̄ p̄fe**
cti. **Co. xij.** **S. qd̄ facit de^o.** dat mihi v̄l ti
 bi tribulationes cū virga castigando v̄l cor
 ripiendo. z non alios. signū est q̄ sumus filij
 dei z non alijs. imo possunt dicere alijs. **Uere**
illi filij dei sunt quos corrigit. **Tū credit̄ ab**
insipientibz. q̄ illa correctio sit ira dei cū sit di
 lectio. s. q̄n de^o dimittit p̄sonā q̄ non h̄z ad
 uersitates. zc. malū signum ē. **Dicat̄ h̄ mira**
culū qd̄ legit̄ in vita beati Ambrosij eunti p̄
viam in italia. **Cū esset archiep̄us mediola**
nensis. z hospitatus fuisset in domo cuiusdā
diuitis. z post prandiū dñi scutiferi comede
rent. **beatus Ambrosi^o loquebat̄ cū dño illo.**
 vt daret sibi aliquā bonā doctrinā. z dixit si
 bi. quō viuitis. zc. **Et ille subridens respōdit**
Dñe noueritis q̄ ego sum beator̄ homo mū
di. **nunq̄ sui infirm^o.** zc. **Dicat̄ quō beat^o am**
brosius recessit. z statim dñs euz oibz descen
dit in pfunduz. zc. **Ideo dicebat apls.** **Quis**
em̄ fili^o quē non corrigit p̄. **Qd̄ si extra disci**
plinam estis. cui^o p̄ticipes facti sunt om̄es. ḡ
 adulterini z non filij estis. **ad Hebre. xij.** **Per**
sona sancta nunq̄ est sine aliqua passione in
suo corpe. **Qd̄ a multis reputaf q̄ sit malum**
z ira dei. **Non sic reputabaf ab illo sancto q̄**
quolibet anno grauit̄ infirmabaf. quā infir
 mitatē ip̄e cum magna patientia recipiebat
 dicendo. **Dñe mō bñ cognosco.** q̄ sum filius
 vester. q̄z corrigitis me. zc. **Et euz semel trāsi**
ret annus q̄ non fuit infirmus. **plorabat. zc.**
quousq̄ infirmabaf. **Et nos murmuram^o**
de infirmitatibus. **Ideo dicit scriptura.** **Di**
sciplinaz dñi fili mi ne abijcias. nec deficias

Sermo. I.

cū ab eo corripit. Quē ei diligit deus. corripit. et quasi pater in filio complacet sibi. Prover. iij. Nota. ne abijcias. s. repugnādo. S. dicendo. et murmurādo. qz pena ppter peccatū daf. Jō dicit Aug^o. De pena tuā peccatū tuū accusa. qz si pateris i capite. signū ē qz p caput peccasti. Idē si in oculis. auribz. manibz. seu pedibz. Jō dicit thema. Testimo. red. zc. Tertiū op^o qd oñ dicit esse filiū dei est pmissio spēalis. sic qñ hō intrat domū alicui^o honorabil^{is} psonē. et videt ibi mltos pueros. et videt aliqz comedentes de pane dñi. et de ei^o vino bibētes. et alios nō statim dicit. illi dñt cē filij. Itē qñ videt eos indutos de eodē pāno. et alios nō. Itē qñ videt eos eūtes ad scolas cū pedagogo. et alios nō. statim dicit. illi sunt filij dñi. licet ipm nō cognoscat. qz pmissio et indumēta dclarāt qz sunt ei^o filij. Ad quā pmissionē p obligatur duplici rōe. naturali scz et theologicali. Rātō natural^{is} est ista. qz sic filij hñt esse a parētibz p generatōz. ita vult etiā dō qz a parētibz habeant pmissionē. Rō theological^{is} est. si qz suoz et matie domesticoz curā nō hz. fidē negavit. et est infideli deterior. i. Thi. v. Glo. fidē negavit. qz facit d legē nature. quā infidelis fuit. Ad idē. Xps dat nobis pmissionē d cibo. vestitu. et pedagogo. De vestitu. nō dico de serico nec de auro. qz etiā de his filij diaboli vt infideles et peccōres induunt. qz talia sunt signa. qz sunt filij diaboli. s. de illis vestibz de quibus ap^ls dicit. Induite vos sicut electi dei sancti et dilecti viscera mie. benignitatē. humilitatē. modestiā. patiā. zc. ad Col. iij. Phs in et hīcis vocat stutes habit^o. qz stutes sunt indumenta aie. De istis vestibz dicit beatus Jofes Beat^o qz vigilat. s. diligēter. et custodit vestimēta sua ne nud^o ambulet et videāt turpitudinē ei^o. Apo^l. xvj. Quia nil turpi^o corā deo et sanctis qz aia nuda. sic esset mō vobis abominabile si veniret aliqua meretrix nuda. pl^o scī abominant aiam nudā. Jō dicit. Beat^o qz vigi.

Secūdo cibo spūalis est. nō capones nec pdices. zc. qz etiā filij diaboli comedūt d istz. s. cibo ille est quē ipemet xps recepit et apli. qz est sacra cōmuniō corpis et sanguis xpi. quaz filij xpi recipiūt i mēsa xpi. i. altari. De isto nō comedūt nisi filij. Hā dicit xps. Nō est bonum sumere panē filioz et dare canibz. Math. xv Dicit sanct^o Tho. in quadā ptemplatōe. Panis angeloz s. panis filioz nō mittēdus canibz Tertiū puidet nobis de doctrina in scola. Pedagog^o est p^odicator qz p^odicat doctrinā

nam xpi. nō virgilij vel terentij zc. s. doctrinā de qz dicit scriptura qz p m^og^oz p^osiliū data sunt a pastore vno. His ampl^o filij mi ne req^oras. Ecc^l. vlti. Nota. p m^og^oz p^osiliū. s. p^oph^orum. qz tū ad vet^o testamētū. et ap^loz qz tū ad nouū. a pastore vno. s. xpo. Jō in nocte passionis dixerūt apli xpo. Dñe ecce duo gladij hic. Lu. xxiij. Allegorice dicit Beda. qz duo gladij sunt vet^o et nouū testamētū. Rñdit xpus sufficit. s. ad studendū. p^odicandū. disputandū. et sciendū p^octā. Qñ qz aliqz induit^o est bonis moribz. et comedit i mēsa dñi cōicando. et audit libent^o vba dei. s. mones. missas. zc. signū est qz est fil^o dei. Jō dicit thema. Testimonium reddit spūi zc. Deo grās.

Dñica nona Sermo p^omus.

Facite vobis ami

cos de māmona iniqtatis. Lu. xvi. Evangelij hodiernū declarat nob^{is} tria multū necessaria nobis.

Primum iusticia diuinalis.

Secūdū p^ovidentia humanalis

Tertiū clementia fraternalis

De tertio dicit thema. Facite vobis amicos zc

Dico p^omo zc. qz in hōsistit. nā qlibet habz

reddere rōnem de se et de omnibz qz habuit a

deo. Et hōndit in hō qd dicit p^oma ps euāge

lij. Nō quidā erat diues. qz habebat villicum

et hic diffamat^o zc. vsqz. Nō poteris villicare

Verba sunt et doctrina xpi. in quibz ostendi

tur iusticia diuinal. qm de^o ab omnibz nobis

queret cōputū Et sunt hō q^otuor declaranda

Primū qz est iste dñs. Secūdo qz est iste di

spensator. Tertiū quō dispēsat bona. Quar

to qñ vocat ad rōem reddendā De primo

dñs iste est xps. vt dicunt omnes glose. quia

de se loquebat. S. qz dicit diues. Nunqd

dicit scriptura. qz semp fuit paup. Exulta sa

tis filia syon. iubila filia hierl^m. Ecce rex tu^o

venit tibi iustus et saluator. ipse paup. Zach.

ix. Quare vocat diues. Rñsio. qz totū veruz

est quia xps diuersis respectibus diues fuit

et paup. Si em volum^o respicere eius modū

viuendi. semp fuit paup. quia nō habuit do

mū. cellā. seu camerā. s. si in sero inuitabatur

p aliquē ad aliquā domū. recipiebat hospiti

um amore dei. velibat ad mōtes dormiendū.

Nunqz portauit pecunias. Si postqz p^odica

uerat inuitabat ad prandiū p aliquē. recipie

bat amore dei. Triginta annis portauit ean

dem tunicā. Ecce quō fuit paup quantiū ad

Dominica nona p^r trinitatis

eius modū viuēdi. dans nobis exemplū q^d
 nō faciam⁹ q^d volum⁹. s. vsuras. furta. decepti
 ones. symonias p^r diuitijs hūdis. S; si volu
 mus loq^r nō de ei⁹ mō viuēdi. s; de eius dñio
 dñs est oim rex. David. Dñi est terra z pleni
 tudo ei⁹. orbis terraz z vniuersi qⁱ habitāt in
 eo zc. **S**ecūdo dispēsator: cui x^ps cōmisit
 bona potest dupliciter intelligi. q^r vel intelli
 git de bonis terrenalib⁹. vel de bonis spūali
 bus. vel de bonis psonalib⁹. De p^rmis bo
 nis dispēsatores sunt diuites. s. impatores. re
 ges. comites. zc. nō credāt se dños bonorum
 spūaliū vel terrenalium. s; dispēsatores. Quia d^o
 omnib⁹ qⁱ receperūt hnt reddere computum
 x^po. qualit^r vel quō habuerūt. z quō expēde
 runt. Sic nos existimet homo vt ministros
 x^pi z dispensatores. p^rma **C**oz. iij. **O** si dñi
 z diuites cogitarent istam veritatē quō non
 sunt dñi. s; dispensatores dñi. nō reciperent
 a vasallis p^r vim. zc. Et diuites cauerent ab
 vsuris. q^r est p^rtra voluntatem dei seu domi
 ni. Non diceret vsurarius. q^re de bonis me
 is zc. **N**ic decipit q^r nō sunt sua. Itē dñi vi
 tarent tot vanitates z excessus cum deberēt
 dicere. **I**sta bona nō sunt mea. solū sū dispē
 sator. Dispensatores aut pnt recipe necessi
 tatem. Ideo auisa. Dispensatores bonorum
 spūalium sunt p^rlati. s. papa. cardinales. zc. vs
 q³ ad vicarios q^r null⁹ est dñs bñficioz ut
 ipsa possit vendere. s; dispēsator. nec sacram
 toz ad vendendū. s; dispēsator: ad ministran
 dum. De bonis corpaliibus quilibet nostrū
 est dispēsator. Nō valet excusatio si aliq^s di
 ceret. **E**go nō sum dñs spūalis nec p^rlat⁹. ergo
 non sum dispēsator. **D**ico q^r imo. Nam cui
 libet nostr⁹ cōmisit deus dispensationē triū
 magnaz ciuitatū. q^rz qⁱlibet est maior: troya.
 z quattuor villaz. z q³ castroz. Ciuitatū
 p^rma est memoria. maior: toto mūdo. habz in
 se tot habitatores quot habes recordatiōes
 de omnib⁹ habes deo reddere computum.
Alia est intelligentia. que maior est celo z ter
 ra. q^rz immēsa est. z hz tot habitatores. q^rz itel
 ligentias. **T**ertia est voluntas. qⁱ est capax i
 finiti boni. s. di. quot habes desideria. tot ha
 bes habitatores. z quot affectōnes. z o³ oib⁹
 habes reddere cōputū deo. **Q**uattuor vil
 le sunt potentie sensitiue interiores. s. sensus
 cōmunis. virtus estimatiua. fantasia z remi
 niscentia. **Q**uinq³ castra sunt quinq³ sen
 sus corpales. **D**ia ista te oportet ministrare.
Ideo ap^lo. **M**inistri x^pi sunt. ij. **C**o. xi. **S**z

paupes licet nō sunt dñi nec p^rlati. tñ de omī
 bus istis oportet reddere cōputū. **T**ertio.
 videndū est quō bona dissipantur a villico.
 Bona terrena dissipant in vanitatib⁹. pom
 pis. z supfluitatib⁹. zc. q^r tot sunt vanitates.
 q^r p^r expēdit in eis q³ in necessitatib⁹. quia si
 dñi z diuites vellent esse p^rteri de necessitate
 multa bona possent facere. Quot sunt super
 fluitates indumētōz. ornāmētōz zc. Et pau
 peres z captiui moriunt fame. zc. Bona spi
 ritualia dissipant a p^rlati dādo magna bñfi
 cia z pingua parētib⁹ z amicis suis imeritis
 vel seruitib⁹ indignis. dissipant p^r symoniaz
 zc. p^r cib⁹ armatis. zc. Bona vero psonalia. vt
 memoria. qⁱ debet expēdi memorādo x^pi opa
 creatiōis. redēptionis. dissipant memorādo
 iniurias ad vindicandū. z pctā ad delectan
 dum. **I**ntelligentia in vanis cogitatiōib⁹. vo
 luntas in vanis desiderijs. **I**dē de q³q³ sen
 sib⁹. in p^rtrarijs vsib⁹ applicādo. **S**ic dissipā
 tur bona corpalia. **I**ō x^ps sciēs ista querit.
Quis putas est fidelis dispēsator z prudens
 quē pstituet dñs sup familiā suā. vt det illi in
 tpe tritici mēsurā. **L**uc. xij. **N**oc dixit x^ps be
 ato **P**etro dispēsatore in nouo testamēto di
 cens. **P**etre **Q**uis putas est fidelis. s. post te.
Iō ap^ls. i. **C**oz. iij. **N**ic iam q^ris int^r dispen
 satores. vt fidelis q^s inueniat. q. d. nullus i
 uenit fidelis. **Q**uarto vocat vt reddat rati
 onem. s. in morte. **A**ncij citantes sunt infir
 mitates. dolor capitis. febris. senectus zc. qⁿ
 ista veniunt poteris dicere. ego sum citat⁹ zc
Auctas. **S**apientia misit ancillas suas vt
 vocarēt ad arcem z ad menia ciuitatis. **P**ro
 uerb. ix. q^r mulieres sūt debiles zc. z q^rz infir
 mitates debilitāt dicunt ancille. **I**ō qⁿ ci. a
 mini. siue sitis dispensatores bonoz spūalium
 siue spūaliū siue corpaliū. paret^r vos. **N**e ac
 cidat vob⁹ vt illi hōi diuiti z male vite. i oib⁹
 vicioso z pctōri. qⁱ erat solū h bonū hñs q^r ora
 bat quotidie q^d de⁹ daret sibi mortē snā p^rco
 gnoscere vt posset vitā emendare **L**ui semel
 oranti apparuit angel⁹ ei⁹ bon⁹. dicēs ipsuz a
 deo eē exauditū. q^r añ mortē mitterz sibi tres
 nuncios. zc. **A**libi poter^r h exemplū videre.
Iō sitis pati siue iuuenes siue antiā qⁿ deus
 vocat vos. **I**ta faciebat **J**ob. xij. **V**ocabis
 me. s. p istos nūcios. z ego rñdebo tibi. **R**ñde
 tur deo. qⁿ hō emēdat vitā suā. **O**pi manū
 tuaz porriges dextrā. qⁿ sibi dicet. **E**uge f
 ue bone z fidel. q^r i pauca fuisti fidel⁹ zc. **D**a
 sbei. xv. **S**z hoc fit p^r remissionem pctōzuz.

Sermo. I.

*Deo
m. l. y
p. mol*

Jō dicit s; pce pctis melis. Dico scdo q on
dit prudētia hūanal. Nā qm iste dispēsator: d
 quo legit euāgelii sciuit q hēbat reddere ra
 tionē. z amoueri a villicatōe. hūit prudētiā
 in se. cū dicit. Aut aut villic? intra se. Quid faciā
 qz dñs me auferi a me villicatōz. Fodere n̄
 valeo. medicare erubescō. vsqz. qz prudenter
 feciss; . Ita dēm? nos facere bone gētes. Iste
 excusabat se a duob; . s. de fossiōe p impotētiā
 qz fodere nō valeo. Scdo de medicatōe ex
 verecūdiā. qz medicare erubescō. S; reme
 diū qd̄ habuit vt viueret dedit oleū z triticū
 dñi sui. Fodere est rūpere terrā vt fructificz
 Ecce pnia in q̄ rumpit terra corpis. Forma
 uit de hōiem de limo terre. Gen. ij. Ista ter
 ra cauat disciplinis. cilicis. z istis talib; . S;
 multi dicūt mōp̄fessorib; . fodere non valeo.
 Dicat hic p̄ mulier; vanitates z fatuitates. z
 p̄ hoies q̄ in fuitio dñoz t̄paliū portāt inui
 riā zc. z p̄ xpo z aīa nihil pnt̄ facere. In obsi
 dione inimicōz ieiunāt. s; paia nō pnt̄ ieiu
 nare. Jō fodere nō valeo. Mala excusatio ē
 Recipe deberis audacias. qz vecordes nihil
 boni faciūt. Deberet vob̄ dare audaciā illud
 qd̄ scī fecerūt. Quid fec̄ katherina delicata
 z filia regis. Insup̄ z salariū qd̄ expectamus
 est regnū dei. Et si miles p̄ rege ponit se i tan
 tis piculis p̄ modico stipēdio. q̄to mag; vob̄
 Jō xps. Agite p̄niam appropinq̄bit ei regnū
 celoz. s. tāq̄ p̄mū. Mat. iij. Scdo excusa
 bat se de medicatōe p̄p̄ verecūdiā. Medi
 care em̄ sile ē huic qd̄ est orare. qz sic medicā
 tes vadūt hostiatim petēdo p̄ ciuitatē padisi
 Persona em̄ deuota cū desiderio cordis dz
 pulsare. Prio ad palatiū regis dicēs. Dñe mi
 sericordiā peto z elemosynā. vt remittat; mi
 hi pctā. z det; mihi grām vram. Idē ad pala
 cium regine accedere dz. Cōsequēter inq̄re
 re dz loca. z vicōs sc̄toz patriarchaz. p̄phaz
 ap̄loz. zc. Pt; q̄ medicare idē est qd̄ orare
 Auētās Qui erat gl̄iosus rex dauid dicebat
 se medicū. Ego aut̄ medicus sum z paup̄ zc. in
 ps. xxxix. Expectās. Et erat ditissim;. quia i
 morte dimisit salomoni filio suo centū milia
 talēta auri. z .v. milia argēti. tñ dicit se paupe
 rem. p̄p̄ orōnem. S; q̄t sunt mō q̄ dicūt. mē
 dicare erubescō. Multi nō audēt orare. nec
 elemosynā frequētare p̄p̄ verecūdiā ne ab
 alijs derideant. s; secūdiā facit erubescere.
 zc. Si q̄ fodere nō vales. z mendicare erube
 scis. habes aliō remediū. vt ille villic? q̄ de
 bonis dñi des oleū z triticū i elemosynā. Nā

oleū significat elemosynas spūales. Triticū
 significat elemosynā factā de bonis terrenis
 Qui de scia quā h; dat doctrinā ignorantī.
 p̄siliū dubitatī correctionē errātī. p̄solationē
 desolato. remissionē inimico. sup̄portationē
 tedioso. vt vir vxori. z ecōuerso. amic? amico
 zc. tal' dat de oleo dñi sui. Jō si nō potest; fo
 dere. nec medicare. ad min' det; oleū dñi v̄ri

Scdo triticū significat opa mie corpalia.
 Qui dat panē esuriētī. potū sitiētī. hospitium
 pegrinātī. indumentū nudo. q̄ infirmos z in
 carceratos visitat. mortuos sepelit. talis dat
 triticū dñi sui. Nota h. Villic? ille de oleo di
 misit q̄nquaginta mēsuras. de tritico viginti.
 Quare mai' donū fecit de oleo q̄ tritico. ad
 innuendū q̄ maior est elemosyna d̄ bonis spī
 ritualib; q̄ terrenis. Maiorē elemosynā fac̄
 ille q̄ dat doctrinā ignorantī. q̄ ille q̄ dat pa
 nem esuriētī. z sic d̄ alijs. Et sequit. Et lauda
 uit dñs villicū iniq̄tat; . Dico tertio q̄ ostē
 dit clemētia fraternal' circa p̄imos cū dicit
 thema. Facite vob̄ amicos de māmōna ini
 q̄tatis. sicut ille dispēsator. Istō indiget d̄cla
 ratiōe. qz aliq̄ ex isto s̄bo male intellectu reci
 piūt occasionē peccādi. dicētes q̄ d̄ diuitijs
 acq̄sit; iniuste nō oportet facere restitutōz. S;
 lucrari amicos p̄ elemosynā. s. religiosos z pau
 peres. zc. Nota tres intellectu' b' s̄bi thematis
 fm q̄ diuitie tripl'r pnt̄ dici māmōna iūq̄ta
 tis. s.

Effectiue
 Causatiue
 Desertiue

Primo d̄: māmōna iniq̄tat; effectiue. qñ scz
 veniūt de iniq̄tate p̄ vsurā vl' furtū zc. De ta
 li māmōna iniq̄tatis lucrandi sunt amici illi
 scz a quib; recepisti vsurā vel furtū. q̄ sunt in
 imici tui. z eis restitue z erūt amici tui. Idē
 de dño q̄ recipit aliqd̄ iniuste a vasallis. licet
 ipi dicāt q̄ sint gratiose petitiōes. tñ icludūt
 p̄lum in carcerib; . dicēdo. nūq̄ exhibitis. zc.
 Idē facit q̄ recipit mutuo. z p' negat debi
 tum z minat. lucrent' amici reddēdo qd̄ suuz
 est. Idē faciat q̄ retinuit totū seu partem de
 mercede fuoz zc. Jō dicit. Facite vob̄ ami
 cos de māmōna zc. vsqz. recipiāt vos i etna
 tabernacula. s. angeloz. Scdo d̄: māmō
 na iniq̄tatis causatiue. licet sit de bono iusto
 de redditib; vel laborib; . tamē est cā iniq̄tat;
 z pcti. s̄bi grā. Si paupi sit iūria hēbit pati
 entīā. q̄ si vidicatz se z capet n̄ b̄zet vñ posset
 libari. Si diuiti. dicz fortassis. ego i ista vin
 dicta possū expēdere dccē milia florenoz zc.

Dominica nona p^o trinitatis

Si hō paup videat mulierē pulcrā z tēptef
tū qz nō hz pecunias. desistit zc. s3 dines dicit
qd mibi nocebit si centū exponam florenos.
vt meā habeā volūtate. zc. Ecce quō est cau
sa pecti māmona. Un̄ tot supfluitates z vani
tates. ex abundātiā pfecto. De tali māmona
lucrādi sunt amici. s. paupēs. vidue. pupilli.
zc. qz nō solū fleuboromisandi sunt q̄ habent
sanguinē corruptū. s3 etiā illi q̄ nimis abun
dant in sanguie. Ita nō solum debēt lucrari
amicos illi q̄ hnt pecunias de vsura zc. s3 eti
am illi q̄ abundāt. licet sit de bono iusto. Jō
dic. Facite vobis amicos de mammona zc.

Tertio intellectu dicit māmona iniquitatis de
fertive. Isto modo ois pecunia dicit iniquitatis.
qz deserit dñm suū in transitu piculoso. Si
scutifer q̄ associat dñm suū in delictis. quini
is zc. s3 in piculoso trāsitu deserit dñm suū
Nūqd diceretis vos q̄ est scutifer iniquitatis.
Idē de diuitijs q̄ associāt vos i delictis. zc.
s3 in transitu piculoso mortis deserit domi
nū suū. De his lucrādi sunt amici. s. mortui.
Heredes z manumissores mortui deberent
dicere. O pessime diuitie dimisistis dñm ve
strum. Certe vos ibitis cū eo. dantes eas in
missis. elemosynis. zc. sic sequunt dñm suū.
z mortui efficiunt tūc amici vñ. Qz sicut nō
libēter retineretis scutifer iniquitatis q̄ domi
nū suū deseruit in trāsitu piculoso. qz idē fa
ceret vobis. ita de pecunijs est fiendū. Ecce
q̄re dicit thema. Facite vobis amicos d mā
mona iniquitatis.

De eadē dñica Sermo. ij.
De animabus.

Redde rationem
villicationis tue Lu. xvi. Sermo

erit de iudicio particulari corāz xp̄o
de quilibet aīa siue bona siue mala ab hac vita
recedere. S3 pmo salutē vgo ma. zc. Istud
verbū est xp̄i dicētis cuilibet aīe venienti ad
iudiciū. Redde rōem villicatōis tue. zc. Ac si
dicat. tu petis paradysū. qz statim anima petit
paradisum. vel merito gr̄e. vñ desiderio cor
dis si sit mala. Ad quā tps. Redde rationē
villicatōis tue. Pro declaratōe h^o vbi ma
teria nri fmonis erit i tribz questionibz.

Prima de illa rōe reddēda i iudicio parti
culari. de quibz rebz reddēda sit ista rō

Secūda in illo iudicio q̄s loquat p pectō
re q̄ rōem est redditur.

Tertia in illo iudicio q̄ forma teneat in ta

li cōputo faciēdo. tūc apparebit q̄re dicit xp̄s
Redderōnem zc.

Primo q̄ videam^o illā rōem seu cōputū de
rebz quibz sit faciēdū ad auisandū nos. qz sicut
dispensator q̄ hz reddere cōputū dño suo. au
sat se. zc. ita nos zc. Rūdeo z dico q̄ i illo iu
dicio habebim^o dare rōem. Pmo de oibz co
gitatiōibz. Vide q̄t cogitatōes bonas vñ ma
las habes. rōem seu distinctōz d oibz optet te
reddere i iudicio rōem. Secūdo d oibz deside
rijs q̄ vnq̄s habuisti i tua volūtate. Itē d oi
bus vbi q̄ vnq̄s dixisti. vide q̄t sunt zc. Itē
de quilibet vbo qd̄ audiui. de quilibz volo pa
nis quē comedisti. d̄ quilibz aspectu quē feci
sti. quilibz passu quē fecisti. d̄ oibz opibz tuis q̄
fecisti manuū. siue bonis siue mal. z d oibus
optet te reddere rōz. Si dicat. Quō scitis h
Et dei reuelatōe i biblia. Auctas. Lūcta q̄ si
unt adducet de^o i iudiciūz p omi errato. siue
bonū siue malū. Eccl̄s. xij. Ista auctoritas
fuit p̄ph̄ia salomonis. z satis dat rñonē q̄stio
ni p̄me. s3 magis stricte in nouo testamento.
Nō credat^o q̄ solū d̄ grauibz pectis z enormi
bus. s3 etiā de minimis de quibz hō nō facit cō
sciētia. nec p̄fitet. imo nec tenet p̄fiteri. d̄z hō
reddere rōem. non solū d̄ homicidijs. furtis.
vsuris. blasphemijs. q̄ sūt enormia pectā. s3 eti
am d̄ vbi ociosis. Dico vobis. qm̄ de oibz v
bo ocioso qd̄ locuti fuerint hoies. reddēt ra
tionē de eo i die iudiciū. zc. vbi est xp̄i Mat.
xij. Verbū d̄ ociosum qm̄ nulli p̄ficie nec nul
li nocet. qz si facit bonū alicui. iā nō est ocio
sum. si malū facit iā est p̄nciosū. Ergo nō so
lū d̄ mēdacijs. diffamatiōibz. seu blasphemijs
q̄ sunt vba mala. s3 d̄ ociositate z de his q̄ di
cunt cā risus. optet reddere cōputū. Item d̄
opibz etiā bonis o3 reddere rōez. qz i iudicio
examiant. qz aliq̄ etiā faciēdo opa bona dam
nant. qz nō faciūt recta intētiōe. dilectōe. deu
tione. diligētia. Auctas. Lū accēpo tps. ego
iusticias. i. bona opa z iusta. iudicabo. Hora.
Lū accēpo tps. mō de^o mutuat nobis tps. il
li. x. ānos. illi. xxx. z alteri. l. vt possim^o merito
rie opari. z vt imur tpe ad libitū i bonis z mal
S3 dñs i morte accipit tps. ac si diceret d̄s
male expēdisti tps. iō zc. Lū accēpo tps. ego
iusticias iudicabo. i. p̄dēnabo. sicut d̄. Jo. v.
Et q̄ male egerūt ibūt i resurrectionē iudiciū
id est. p̄dēnatiōis. Verbi gr̄a. Religiosus qui
fuit tria vota z cerimonias sui ordinis. bōa
opa facit z iusta. Ista opa iudicabunt i iudi
cio. qz si nō fiāt recta intētiōe. humilitate. et

Sermo. II.

diligētia dēnabit in iudicio. Idē de clerico faciēte opa iusta. s; nisi intentio sit recta. 2 do nus mod⁹ dēnabit. Idē de laico qñ vadit ad missam. fmonē. 2 alia bona opa facit. si in tentio nō sit recta. puta vadit ad eccliam ad videndū mlieres. dēnabit p̄t malū moduz quē tenuit. Idē d; illis q̄ veniūt ad missam tarde. Idē de ill' q̄ loquunt in missa. examia bunt. P; ḡ q̄re d; Ego cū accepo tps. 2c. q̄ d; nō solū vult q̄ hō fac opa bona. s; eī vult q̄ bono mō 2 debito fiāt. sic vos nō esset; p̄t tus de scutifero. q̄ licet faceret q̄ sibi p̄ceptis s; malo mō. q; qñ petit; panes. dat p̄iciendo vos 2c. Jō d; sc̄ptura. Maledict⁹ q̄ fac opul dñi negligēter. Biblia nra b; fraudulentē. Dicit. cl. viij. Maledict⁹. s. iā in h̄ mōdo p cul pā. 2 i alio p penā erit maledict⁹. Nota. frau dulent. q; sic ille q̄ de decē solidis dñi recipit vnū solidū. defraudat dñm. Ita i opib; bo nis in q̄b; d; esse intētio recta. mod⁹. discre tio. diligētia. 2c. Si aliqd horuz deficiat de fraudat de. De oib; istis o; reddere rōem. 2 nihil hēm in scriptis. Cogitate h̄. si rex peter; pputū a dispēsatore sub pena mortis. q̄ redde ret sibi bonū cōputū de dispēsatione quā. xx. vl. xxx. annis dispēsavit. 2 nihil h̄et i sc̄ptis tal' dispēsator desperaret. ita de nob; S; ecce remediū 2 p̄solationē quā dabo vob;. De' fec' m̄grōs rōnales siue cōputātes. ne habeat au dire cōputū nostr;. Isti sunt clerici p̄fessores 2 q̄t sunt p̄fessores. tot sūt m̄grī rōnem 2 cō putū recipiētes. Si ḡ vult; euadere iudiciū xp̄i. reddatis rōem vl' cōputū m̄grīs istis ra tionalib;. sūmarie q; nō debet; dicere in cō fessione individua. s. peccavi cū tali vel i tali loco. nisi circūstantia mutaret pctm̄. Itē eti am nō sufficit p̄fiteri p̄ genera. s. peccavi i pec cato supbie. auaricie. 2 luxurie. 2c. s; in sp̄e de betis dicere pctm̄. q; supbia est gen⁹ 2 habet mltas sp̄es. Idē de pctō auaricie. luxurie. 2c oportet p̄fiteri pctā specificē. i genere nō suffi cit. S; videat; ne accidat vob; sic illi italico q̄ a. xv. annis citra nō fuit p̄fessus. 2 in pasca vt cōicaret voluit p̄fiteri. 2 rogabat vnū fra trem q̄ ibat ad p̄dicandū q̄ audiret q; n̄ h̄et nisi tria puissima pctā. s. auariciā. luxuriā 2c. 2 nō credo in deū. Nota dicat q̄ p̄fessioes ge nerales i scriptis licet sint bone ad memoran dum pctā. nō tñ ad p̄fitendū. q; nō tangunt punctū pcti nisi generalit'. peccavi i luxuria p̄ visum. tactū. 2c. sed prudēs p̄fessor d; dice re. q̄ tacti sunt videam⁹ 2c. Si ḡ ad iudiciū

xp̄i vultis secure venire. cōfiteamī. reddatis cōputū m̄grīs rōnabilib;. q; p̄fiteri non est nisi redditiō rōis. Et qñ p̄fessor videt i pctōre cō tritionē 2 bonū p̄positū. d; ipm̄ absoluere. ali as nō. Et licet p̄ absolutioes nō det character dat tñ qdā ornat⁹. vt dicūt doctores. intm̄ q; qñ xp̄s dic̄ aie i iudicio. Redde rōem 2c. Rñ/ det aia. Dñe iā reddidi m̄grō v̄rō rōnali qui recepit cōputū. Ecce instrm̄ in frōte vbi ap/ paret ornat⁹ q̄ dat in sacro p̄fessionis. 2 tpus est p̄tētus ac si rex peteret rōem a suo dispen satore. 2 rñderet dispēsator. Jā reddidi rōem m̄grō v̄rō rōnali. Ecce h̄ habeo quitantiaz. tūc rex esset p̄tēt⁹. ita tpus de aia Sed vt meli⁹ intelligat; istā materiā sciendū q; a n̄q; de' faceret m̄grōs rōnales añ incarnationez ipsemet audiebat rōnem cuiuslib;. 2 erat ita rigidus q; neminem absoluebat nec recipie bat ad gl'am. s; postq; fact⁹ est hō dedit hoib; potestātē diuinā. fecit hoies m̄grōs rōnales quos fecit post resurrectionē. licet añ promi sisset facere dicens. Amen dico vob;. q̄cunq; ligaueritis sup terrā. erūt ligata 2 in cel'. Et quecūq; solueritis sup terrā. erūt soluta et in celis. Math. xvij. Licet añ beato Petro so lo vicario suo cōmisisset hanc potestatem. vt patet Math. xvi. Qd̄cūq; ligaueris sup terrā erit ligatū 2 in celis. 2 qd̄cūq; solueris super terrā erit solutū 2 in celis. tñ ad vitandū er rorem ne diceret q; sol' papa h; p̄tatem ligā/ di. 2c. post resurrectionē dedit eandē p̄tatem oib; sacerdotib;. Cōfessor em̄ in p̄fessione li gat 2 soluit. Soluit em̄ qñ absoluūt pctōrē ligatū vinculis peccatorū. Ligant quando peccatori iniungūt p̄niam. Et auisent se cō/ fessores 2 videant ne dent p̄niam pctōri con tra eius voluntatē 2 non placentē. Restitue re aliena bona oportet peccatorē. quia non est in potestate p̄fessoris dispensare cum pos sidente aliena bona q; illa retineat. Itē pec catorē oportet parcere inimicis si iustifica riuelit. S; alie p̄nie sunt arbitrarie. 2 sūt q̄si cathene auri que ligant peccatorē in celo; 2 in terra. Tamen post resurrectionē dedit eis executionem dicēs. Quoz remiseritis pctā remittunt eis. 2 quoz retinueritis. retēta sūt. Joh. xx. Añ xp̄i incarnationem transierūt vl tra quinq; milia anni. 2 nullus intrauit pa radisum. q; de' q̄ solus audiebat rōem. nemi nem p̄mittebat intrare. Nec etiā mō pōt ali quis intrare nisi reddat rōnem magistris ra tionalib;. Pat; nūc rñsio ad p̄mā q̄stionem.

et intelligat

Secundo videndum est. in illo iudicio quod lo-
 quat p^o peccatore. quod si sit aliquis rusticus et ignarus ne-
 sciens loqui. licet habeat bonum ius. ipsum perderet
 ex defectu loquendi. nisi posset loqui per advocatum p^o
 curatorem multiloquum. Dico quod in illo iudicio
 quod rusticus rudis huius loqui pro se. et non per curato-
 res. Quod scit huius frat. Rursus ex dei revelatione in
 sacra scriptura. Omnis stabim^o ante tribunal. i. ca-
 thedra iudicialis christi. et sequetur. Unusquisque nostrum
 pro se rationem reddet deo. ad Romanos. xiiij. Statim quoniam
 anima erit de corpore. spiritus ostendit se anime. et diabolus ac-
 cusans stat ad unam partem. et angelus ad aliam. et reus in
 medio. scilicet anima que habet ruderem loqui. Quod cum dux esset
 rusticus si sibi diceretur. vadat ad audientiam regis.
 et ibi excusetis vos. maxime si pars adversa
 sit eloquens. talis intra sedem. O miser quid dicam
 quoniam videbo regiam maiestatem. stabo totus stupefa-
 ctus. Ita erit in illo iudicio. Dabit huius exem-
 plum de illo iuvene dissoluto et male vite. Cui
 videbatur in somnis quod erat ad iudicium ductus
 etc. Quoniam spiritus sibi dixit. redde rationem. subito exci-
 tatus et territus fuit. et effectus totus canis etc. mutavit
 vitam. et de cetero vitit sancte. Quoniam dicebat si-
 bi. que facis tantam penam. Rursum. Si vidisset
 que ego vidi. scilicet vel fortassis maiorem face-
 retis. etc. Cogitate ergo de isto iudicio ad quod qui-
 bet huius venire et rationem reddere. Non credatis. quod
 fiat serbo vocali iste computus. quod nunquam esset factum
 scilicet scia que est liber ubi omnia bona et mala scribuntur.
 in quod nullus potest legere nisi solus deus. et tu in tua.
 et ego in mea. Tunc aperiet non solum deo que iam sciebat
 omnia. sed angelus et sanctis omnibus. dato etiam quod homo ne-
 sciat loqui. scia ostendit totum bonum vel malum in
 iudicio particulari vel generali. De huius vide scilicet
 Thoma. iij. scrip. dist. xliij. quod omnia opera videbuntur
 ab omnibus in extremo iudicio. Auctas Quoniam
 dunt opus legis. scilicet secundum quod vel secundum legem fecerunt
 scriptum in cordibus suis. testimonium reddere il-
 lis scia ipsorum. ad Romanos. ij. Aliquod loquuntur ibi non
 solum pro se. sed pro alijs. sicut sunt domini temporales.
 Qui primo reddunt rationem siue computum persona-
 lem. Secundo officiale. De persona quod ad vitam
 et bona que fecit. Posito quod de sua vita reddat bo-
 num computum. dicet sibi spiritus. Reddidisti com-
 putum de persona tua. modo redde rationem de offi-
 cio tuo et regimine. tu enim fecisti tale iniustitiam
 etc. Item nomen meum blasphemabas et non corri-
 gebas. Item sustinebas peccata notoria. cuius oc-
 casione vide que sunt damnati. Item ut cum pecu-
 nijs coitatis faceres negocia tua. procurabas
 tibi propria bona. Item posuisti in regimine ci-
 vilitatis tale amicum tuum insufficientem etc. For-

tius est illud computum que personale. quod licet bona
 vitam tenuerit in se. sed in officio non bene se habuit. con-
 demnabit. In die scriptura. Iudicium durissimum
 his que presunt fiet. Exiguo enim procedit misericordia.
 Potentes autem potent torquentia patientes. Sapi-
 entie. vij. Violenter et tracti deberent venire
 ad officium etc. clamando. appello. appello etc. Sed
 modo quilibet vult se igerere. Idem de prelatibus ecclesia-
 sticis. quod licet intraverit prelatum per portam. et tenuerit
 vitam sanctissimam in persona sua. si tamen fuerit ne-
 gligens de commissis sibi animabus. et huius demerit in
 extremo iudicio dei. Nam dicet sibi a christo. In
 persona tua tenuisti bona vitam. sed in officio fuisti
 negligens. sustinueris tale clericum concubinarium.
 Item non correxisti usurarios. Si ruderem Domine
 timebam insultum etc. Rursum spiritus. Ideo
 quod magis timuisti eos quam me. ibis cum eis ad in-
 fernum. Non videtur quod piculum est recipe prela-
 tiones. Dicat huius exemplum de illo que diu labo-
 ravit ut fieret episcopus. et parietes sui quasi omnem sub-
 stantiam expederunt pro eo. et finaliter in die secre-
 tionis fiebat ei multe questiones. Post huius que-
 rebatur ab eo. Vis episcopari Rursum. Et quid
 oportet dicere. si tamen laboravi pro huius. Sed quoniam fu-
 it sibi dictum. Vis reddere rationem christo in die iu-
 dicii pro animabus tibi committendis. Respondebat
 Nolo. Et cum diceret nolo. fuit sibi dictum. di-
 catis volo. Rursum. Omnino nolo. Et cessit pre-
 lature. dicens. Credebam quod esse episcopus nihil ali-
 ud esset nisi comedere gallinas. In die prelatibus
 dicit apostolus. Obedite prepositis vestris. et
 subiacete eis. Ipsi enim pungeant quasi rationem
 pro animabus vestris reddituri. ut cum gaudio huius
 faciant. et non gementes. ad Hebreros ultimo
 patet rursus ad secundam questionem Tertio
 videamus formam et practicam que ibi tenebitur.
 Istam practicam iudex met dixit in quadam
 parabola dicens. Homo quidam peregre pro-
 ficiscens vocavit servos etc. Dicat parabola
 Hora vni dedit quoniam partes de pecunijs
 suis. alij duas. alteri unam. Qui quinque acce-
 pit lucratus est alia quinque negociando. Idem
 qui duas accepit. sed qui unam. abscondit. etc.
 timens dominum. Iste homo est christus. Et
 peregre profectus est in die ascensionis ultra
 mare huius mundi. qui mare dicitur propter
 vndas et pericula. Et iuit ad visitandum san-
 ctuaria in terra sancta. De qua David. Por-
 tio mea domus in terra viventium. Hos christi
 ani sumus eius famuli et seruitores. Et vni
 committit quoniam partes bonorum. scilicet corpus.
 animam. divitias. eloquentiam. et scientiam.

Sermo. III.

Omnia bona nobis commissa consistunt in his duobus. Alteri committit solū duo. scilicet corpus et animam. Alteri committit unū. scilicet animam ut captiuus et infirmus. quia licet habeat corpus essentialiter. tamen non habent liberum ad operandum. scilicet animam habent liberam. quia non potest captiuari. Seneca. Errat qui fuitutes putat in totum homines descendere. corpora obnoxia sunt fuituti. pars melior. scilicet anima libera est. Si vos habetis captiuos vel captiuas. corpora sunt captiuata. non anime. imo velitis nolitis possunt baptizari. Per baptismum enim anima fit libera. scilicet non corpus. Post multum tempus. scilicet in morte venit dominus. ostendens se personaliter aliquibus de specialiter gratia. alij presentia sibi presentant. Et qui quatuor talenta accepit dicit Domine quatuor talenta tradidisti mihi. ecce alia quatuor supluerat. De corpore lucratur sum penam. et ieiunando quadragesimam et alia ieiunia ecclesie. Item in qualibet hebdomada semel aut bis. iste est fructus corporis. De anima lucratur sum deuotionem. iste est fructus anime. De diuitiis elemosinas. quia iste est fructus diuitiarum. vel mutuare sine usuris. David Iocundus homo qui miseret et comodat. disponit frones suos in iudicio. quia in eternum non commouebit. De eloquentia lucratur sum orationes doctrinas. vel predicationes. De scientia fructus contemplationis operum vestrorum. scilicet creationis. redemptionis. et. Tunc dicit ei Christus. Euge fuge bone et fidelis. quia in pauca fuisti fidelis. super multa te constituam. intra in gaudium domini tui. et. Math. xxv. Ecce practica que in illo iudicio seruabit. Venit qui duo accepit dicens. Domine duo talenta tradidisti mihi. et. et de corpore penitentiam. et de anima deuotionem. sicut dicit sibi. Euge serue bone. quia supra pauca fuisti. et. Venit qui unum accepit et excusauit se. et. scilicet non valet excusatio. quia licet sint captiuus vel infirmus. si anima possunt lucrari per amorem ad deum. scilicet abscondit sub terra per negligentiam. Ideo auiso. quia multi sunt vocati. pauci vero electi. et. quia in paradiso non intrant. nec auari nec superbi. nec inuidiosi. nec luxuriosi. et sic de alijs. Sed qui seruant mandata ecclesie. scilicet humiles. misericordes. casti. charitativi. abstinentes. patientes et diligentes.

De eadem dominica Sermo. iij.

Go uobis dico

E facite uobis amicos. et. Habetis scilicet istud originaliter Luc. xvi. et recitatur in euangelio curretis dominice. Verbum est consilium et doctrina saluatoris nostri Iesu Christi dicens.

Ego dico et. Ad melius intelligendum consilium et doctrinam Christi oportet declarare uobis unam questionem quam facit beatus Thomas in secunda secunde. de religiosis dicens. Que est melior. uita solitaria uel socialis inter gentes. Huic questioni respondet per duas conclusiones. Prima quod personis in scia et bona scia. in bona uita et uiuosa uita perfectior solitaria est melior. Notate dico perfectior in scia. quia solitario necessaria est perfectio sciencie ne indigeat magistro. quia aliter leuiter caderet in errores uel falsam opinionem diaboli illusionem. Item est sibi necessarium quod sit perfectior in sanctitate uite. aliter leuiter caderet in aliquo peccato uel carnis inclinatione uel dyaboli temptatione uel mundi occasione. et quod corrigere eum etiam est solus de peccatis et defectibus suis. perfectio nullus. Iohannes requirit ut sit perfectus in scia ne indigeat instructione. et perfectus in uita ne indigeat correctione. Et qui aliter recipit uitam solitariam ponit se in maris periculo. et est quasi temptare deum. Iohannes dicit philosophus. Homo est animal sociale per naturam. et qui solitarii uiuit aut est deus. id est diuinalis. aut bestia. Per primam conclusionem. scilicet quod uita solitaria est melior si recipiat ut dicitur recipi. quia includit perfectionem sciencie bone sciencie. Secunda conclusio quod personis imperfectis simplicibus et comibus uita socialis est melior. quia si cadit in errorem uel falsam opinionem instruunt per alios. uel in predicatione. uel particulari locutione. Idem si cadunt in peccatis corriguntur ab alijs. Hoc dicit beatus Thomas. et ego inueni autoritatem in biblia. Melius est duos esse simul quam unum. habent ei emolumentum societatis sue. si unus ceciderit. ab alio fulcietur. Uel soli. quia cum ceciderit non habet subleuantem se. Et si dormierint duo. fouebunt mutuo. Unus quomodo calefiet. Et si quispiam preualuerit in unum. duo resistunt ei. Funiculus triplex difficile rupit. Ecclesiasticus. iij. Nota. Melius est duos esse simul et. Et ponit tres rationes.

Prima est correctio

Secunda est deuotio.

Tertia est defensio.

Pro prima dicit. si unus ceciderit. scilicet in peccato. ab alio fulcietur. Uel soli. quia cum ceciderit non habet subleuantem se. Solus habet conditionem oculi. qui uidet alia et non uidet se. Item quilibet defectus aliorum cognoscit. et non suos. Ideo est necessaria societas bonarum personarum ad correctionem Iohannes dicit. uel soli. quoniam si ceciderit non habet subleuantem se. ibidem eodem. ca. sed quando sunt duo. si unus cadit. fulcietur ab altero per bona uerba et per bonum exemplum. sed uel soli. nisi sit perfectus. quia cum ceciderit. non et.

Pro scda rōe scz deuotōe dic. Si dormie
runt duo zc. vsqz calefiet. Verba sūt figurati
ua. Lect^o d^r deuotio in q̄ dormiūt socij boni
z vn^o calefac aliū. qz qn̄ vos videtis q socius
vester orat. ieiunat. zc. dicitis vos. z qre ego
nō faciā ita. zc. z sic accēdit in deuotōe De
tertia scz defensione dic. Si quispiā pualue
rit ptra vnū zc. vsqz. ci. Demon magis tem
prat solitariū q̄ illū q̄ est in societate. Sicut
ille q̄ obuiat inimico solo in via inuadit euz.
sec^o si est associat^o inimic^o. qz nō audet eū in
dere. ita est de demone. q̄ diu eua fuit in soci
erate ade non fuit tēptata. s; qn̄ fuit solitaria.
Itē xps q̄ diu fuit in societate ap^oz z disci
puloz suoz nō fuit tēptat^o a diabolo. sed qn̄
fuit solūmodo in deserto. tūc zc. Personē so
litarie hnt terribiles temptatiōes. Ut patet
de beato Ambrosio. de beato Benedicto. et
multis alijs. Ista est rō quare hō timet ince
dere sol^o de nocte zc. s; qn̄ h; bonā societatez
nō timet. Ideo dicit. Si quispiā pualuerit
ptra vnū. duo resistunt ei. z maxie tres. cum
d^r. Funicul^o triplex zc. qz nō sufficit habere
vnū bonū amicū. s; duos vel tres. Dic^o Se
neca in libro de remedijs fortuitoz. q̄ qdam
pdito amico flebat dicens. Amicum pdidi.
Et seneca solādo eū dicebat. Habes aliūz
Et ille. Unic^o mibi erat. Et seneca. Et quid
tu in tāta tēpestare ad vnā anchoram stabas
Hauis est vita pns que magnis tēpestatib;
fluctuat. Iō n̄ sufficit vna anchora. nec duo.
sed tres vel plures requirunt amici. Iō d^r.
Funicul^o triplex difficile rūpit. ppter h̄ dicit
xps in themate. Ego vob dico. facite vobis
amicos. non dicit amicū in singulari. Do
do videndū est q̄ sunt fiēdi amici. Et inueio
q̄ qlibet debz sibi facere z pcurare tres ami
cos. s. Proximū s̄tuosum. Angelū gliosum.
Ihm xpm totū piū. Isto mō nauis vite nre
erit firma nec timebit fortitudinem. z sic tene
bimus p̄siliū xpi dicētis. Ego vobis dico. fa
cite. zc. Dico pmo q̄ quilibet d; facere vt
habeat amicū primū s̄tuosum. s. de bona cō
scientia z vita pbata z s̄tuosa. Rō est qz cer
tum est q̄ psona viciosa peccatrix z de mala
pscia non diligit veracit̄ seipsam. Imo ini
micat sibi ipsi z odit se. Verbi grā. Si vos
videtis stare vel sedere aliquā psonā in altū i
saxo. z videtis q̄ p̄icit se z p̄erit et moritur
nō dicitis q̄ talis diligit se. imo odit se. Tal
est p̄ditio psonē supbiose. q̄ cū posset stare z
sedere i firmissimo saxo hūilitatis p̄icit se in

ventū supbie z moris. Iō Job in psona sup
bi d^r diabolo. Eleuasti me z q̄si sup vētū po
nēs elisisti me valid^o. scio qz morti trades me
Job. xxx. Secūdo. si videtis q̄ aliq̄s sepelit
se in fouea sic viuū. dicitis vos q̄ ille diligit
se. nō. imo dicitis q̄ odit se. Sic fac auar^o. q̄
sepelit se terrenis. De^o sec^o eū rectū vt videat
celū z desideret celū z celestia. z auar^o n̄ curat
viu^o et̄is coopit se terra. zc. Iō p̄ auaros di
cit sc̄ptura. Egredimī sup terrā. crescite z m̄
tiplicamī sup eā. Ben. viij. Nota. egredimī. s.
vos auari. sup terrā. de fouea auaricie. Ere
scite. s. in meritis. z multiplicamini. s. i bonis
opib;. sup terrā. nō intra vel infra terrā. Ter
tio. si videtis aliquā psonā se in ignē p̄ciētē.
nō dicitis q̄ diligit se. imo dicitis. odit se. Sic
luxuriosus p̄icit se in igne luxurie. Luxuria
aut nō est nisi ignis q̄ accēdit i psona. Peior
igne bti anthoni. qz cōburit corp^o z animaz
Ignis ē. s. luxuria. vsqz ad s̄sumatōez deuo
rans. z oia eradicās germia. Job. xxxi. Iō in
luxurioso qn̄ vult facere illū actū. statī flāme
ill^o ignis luxurie apparent i facie. Quarto. si
q̄s i optimis cibis appoit venenū z comedit
tal^o nō diligit se. imo odit se. Sic silr faciunt
gulosi. q̄ i cibis q̄s d̄s ordiauit ad sustinēduz
corp^o. apponūt venenū int̄pantie. qd̄ occidūt
corp^o z aiām. qz gulosi pdūt pulcritudinem
corp̄alē. fortitudinē. visū. sanitatē. z vitā. Itē
in aiā pdūt itellectū. frāgūt ieiunia eccie. iaz
ebri; veniūt ad missaz. Iō d^r sc̄ptura. In m̄
tis escis erit infirmitas. Prop̄t crapulā m̄ri
obierūt. Qui abstines ē adijciet vitā. Eccli.
xxxvij. Quito. si videtis aliquē gladio se p̄cuti
entē iuxta cor. n̄ dicitis q̄ diligit se. Sic ira
cund^o gladio odij. rācor;. z ense iuidie occidit
se. Qui n̄ diligit manet i morte. Dis qui odit
frēm suū. homicida. s. sibi ipsi^o ē. Iō. iij. Ptz ḡ
clare q̄ nulla psona viciosa z peccatrix dili
git se. imo odit se. Auētas dō. Qui diligit in
iquitatē odit aiām suā. inq̄t i. ps. x. Qui aut
faciūt pctm̄ z iniquitatē. hostes sunt aiame sue.
Iob. xij. Fiat ḡ rō. Si psona viciosa n̄ di
ligit se. quō poterit diligere primū suū. maxie
qz d^r sc̄ptura. Qui sibi nequā ē. cui ali; bon^o
erit. Eccli. xiiij. qz d^r pha. Amicabilia q̄ sunt
ad altez veniūt ex amicabilib; q̄ sūt ad seipm̄
Si ḡ peccator nō diligit se. quō diligit se. Si
ergo vis h̄re bonā amiciciā. oportet q̄ amic^o
sit psona virtuosa. al^o mel^o esset non habere
amiciciā. Iō respice bñ cū q̄ habeas amicici
am z cōicationez. qz cōicatio amicicie causat

Sermo. III.

morū similitudinē. Exemplū de pomis. qz vno corrupto. corrupunt oīa alia. z oīa alia nō poterūt sanare corruptū. Ita est i vna societate vna mala psona corrupta. corrupit oēs alias z oīs nō poterūt sanare corruptā. Qui cū sapiētibz gradit. sapiēs erit. Amic⁹ stultoz silis efficiet. Prover. xij. Jō pmū amicū quē debem⁹ nob facere est prim⁹ fruosus. de q dicit scriptura. Amic⁹ fidelis pteccio fortis. Qui inuenit illū. inuenit thesaurū. Eccl. vj. Nota. amicus fidelis. zc. Duo mala habem⁹ in h mūdo scz abūdantiā tribulationū. Scdo defectus solationū. S; bon⁹ z fidel⁹ amic⁹ pmo est pteccio fortis i tribulationes z aduersitates. z scdo solat. iō dr. Qui inuenit illū. inuenit thesaurū. Dico scdo q qlibet dz facere sibi amicū angelū glīosum. Magnū qd est q possum⁹ hēre amicū anglm glīosum. Df angel⁹ amic⁹ eo q h; pdiciones fidelis amici z boni. Amicus fidelis firm⁹ est in dilectione. nō statim p nihilo recedit ab amico. Jō dicit scriptura. Amic⁹ si pmāserit fix⁹. erit tibi quasi coeqlis z in domesticis tuis fiducialit aget. Eccl. vj. Nota. Amic⁹ si pmāserit fix⁹. qz est amic⁹ spalis z cōmesalis. De qbz Eccl. vj. Tales nō pmanēt in tpe tribulationis. vt pz i beato petro q añq̄ esset pfectus cū esset in mēsa cum xp̄o dicebat. Dñe patus sum zc. S; i aduersitate negauit eū. Ita est de multis Jō dr. amic⁹ si pmāserit zc. Istā pdicionē h; angel⁹ q non deserit amicū suū a pncipio vite vsq; ad finē. Nota quō qñ mulier dz parere. deus vocat angelū dicēs sibi. Ecce vides illā mulierem. mō dz parere. cōmitto tibi plem. Angel⁹ reputat h ad magnā grām. z regratiat deoz descendit. z citi⁹ creatura venit in man⁹ angeli. (que sunt custodia z diligētia) q̄ in man⁹ obstetricis. Vos nō cogitatis hāc maximā angeli amicitiaz. Si rex vellet cōmittere oues suas alicui militi vel comiti statim indignarent. nec facerēt. n̄ angli qz minor maior est papa vel impatore. libent⁹ veniūt z recipiūt i custodia oues dei. Jō Hiero. sup illo verbo Dico vobis q angeli dei in celis sp vidēt faciem patris mei. Math. xvij. dic. Magna est dignitas aīaz vt vnaqueq; ab ortu natiuitatis sue habeat angelū sibi delegatū. Jtē non deserit p totā vitā. qz tot sunt demones q n̄ pmitterēt hoīem facere aliqd bonū nec pdicare. imo qñ dormim⁹ suffocarēt nos. nisi qd bon⁹ angel⁹ custodit nos. Hos dormimus. z spē vigilat. Ecce qualis amic⁹. Null⁹ rex vel

papa ita bñ custodit a suis cubicularijs. Jō de eo dicē dauid. Ecce non dormitabit neq; dor. zc. Et si aliqn̄ ascēdit in celū. non tñ ex h dimittit custodiā. imo si videt diabolū inuadentē amicū suū sibi cōmissum. statim occurrit ad adiunandū. Jtē qñ facit aliqd peccatū. licet dicat. O iste ribald⁹. nō tñ deserit te. qz statim diabol⁹ te duceret ad infernum. S; tñ est amor angeli q nō dimittet te nec pmittit q diabol⁹ faciat i te. Jō dauid. Angelis suis mādauit de te. zc. In omnibz vīs tuis. s. p terrā. mare. de die z de nocte. dormiendo z vigilādo Jtē nec i finē deserit. Qñ psona laborat i extremis veniūt demones. z si psona sit ipenitēs. demones deridēt bonū angelū dicēdo. Et qd vis tu h. qz iste n̄ est. qd fecit h. Et angelus. Adhuc p̄t de⁹ sibi dare pdicionē. Et demones. Qual⁹ pdicio hoīs q tenuit talē vitā. zc. Et angel⁹ eleuat⁹ oculis in celū dr. Dñe habeatis me excusatus. et aīa sic impenitēs recipit a demonibz. z angelus ascēdit in celū. Si hō sit aīa psonē penitētis tūc angel⁹ bon⁹ deridet demones dicēs. Carnes qd vult h. O dicūt. adhuc poss; peccare Et angel⁹. Nō peccabit. Nā de⁹ q pseruauit eū vsq; mō. etiā pseruabit eū zc. Vos nō auditis istas disputatōes. qz ex pctis habemus aures obstructas. Finalit⁹ angel⁹ recipit animā. z demones fugiūt. z angel⁹ portat animā secū in celū. Factū est vt moreret medicus. z portaret ab angel⁹ in sinū abrae. Lu. xvj. Nōne videtis q vob; si angel⁹ est bon⁹ amic⁹ permanens a pncipio vite vsq; ad finē. De h auctoritas. Ecce ego mitto angelū q pcedat te. s. i natiuitate. z custodiat te in via. Ecce scdm. Et introducat te i locū quē pavi. Ecce tertiu⁹ Ero. xxiij. Angel⁹ debet fieri amic⁹ ex pte nostra p orōem. Nā debem⁹ dicere sibi quolibz die mane z sero vnā breuē orōem. s.

Angele q me⁹ es custos pietate supna.

De tibi cōmissum serua defende gubna

Dico tertio q qlibet dz facere sibi amicū Jhm xp̄m totū piū. Bon⁹ amic⁹ est hō fruosus. Melior est angel⁹ glīosus. S; optim⁹ Jhs xp̄s piūssimus z pietate plen⁹. Tū rōne sue bonitatis. Tū rōne durabilitatis. Tū rōne utilitatis. Jō dicē scriptura de eo. Amicus fidelis. s. xp̄s. medicamentū vite z immortalitatis. z q metuūt dñm inueniūt illū. zc. Eccl. vj. Nota. Medicamentū vite. qz nec prim⁹ fruosus. nec angelus glīosus possunt dare medicinā. remissionē pctōrum. nisi deus.

Dominica nona p^o trinitatis

Quis potest petā dimittere nisi solus deus. Mar. ij. Ista medicinā dat xps in h^o mundo In alio mūdo dat medicinā immortalitat^{is} in glā eterna. Iste amicus lucrat p timore cū seqt Qui mecuat dñm inuenient illū. Qui timet deū eque habebit amicitia bonā. s. dei. Eccl. vi. Dupliciter pōt timeri de^o. Primo fuit scz inchoando pñiam timore pene. Nā pñia incipit a timore pene. z pcedit in amore grē z glē. Exemplū d acu z filo in suete. Nā ac^o penetrat pūgendo. z filū pūgit z colligit subsequēdo. In pñia est ac^o penetrās cor. filum pūgēs cū dō est ppositū bñ viuēdi. z sic xps fit amicus n^o. Qui diligit cordis mūdiciā. s. ex pñia pōt pñiam labioz. s. in pñia habebit amicum regē. Prouer. xij. Ecce qre dicit. q^o ti. zē Scdo d^o timeri filialit^{er} seruando sua pcepta. Et talib^{us} dōt ipse. Vos amici mei estis si fecerit^{is} q^o ego pceptis vob. dicit dñs Joh. xv Et sic tenebim^{us} filiū xpi. Ego vobis dico. Facite vo. ami. zē.

Dñica nona post trinitatis

Sermo. iij

Qui se existimat stare

Qui se existimat stare videat ne cadat. j. Co. x. In pñia volo predicare vnā materiā magnā auisamenti vite n^ore fm q^o thēa dat mibi mortuū. s. q^o modis z q^o pñie cadūt in peccat^{is} Jō volēs vos auisare vt caueatis. decreui de ista materia nūc p^odicare. Salutes v^ogo Maria. Resumat thēma. Scriptura sancta que est os q^o loquit nob de^o declarat nob altitudines z excellentias q^o h^o pñie deuota seruiēs deo dicēs. Ecce intelligit seru^o me^o. z exaltabit z eleuabit z sublimis erit valde. Jsaie. liij. Ponunt in dicta auērate q^ottuor altitudines seu excellentie serui dei S^z vt meli^o intelligatis sciendū. q^o in h^o mūdo pñie habēt altitudinē z excellentiā aliqua istaz q^ottuor. ratioe scz vel p sciam. vel p nobilitatē generis. vel p diuitias. vel p potentia. Istis q^ottuor modis etiā habet altitudinē z excellentiā pñie deuota que fuit deo. Primo pñie habent altitudinē p sciam. q^o qñ pñie est subtilis. Isto modo pñie deuota que fuit deo habz excellentiaz. q^o licet nesciat legere. tñ ex bona vita quam tenet h^o magnā sciam. q^o habet a deo magnā claritatez intellect^o. q^o sine mg^o scit quid credendū z q^o sperandū. Talib^{us} dicit. Vnctionē quā accepistis ab eo maneat i vobis. z nō necesse habetis vt aliq^o doceat vos

S^z sic vnctio docet vos de oib^{us}. j. cañ. Joh. ij. Per h^o q^o dicit vnctionē. denotat claritatē intellect^o. Quia sicut marinarij. i. nante qui i fundo maris volūt clare videre emittunt de ore globū de oleo. z tñc vidēt clare. ita deuote pñie recipiūt vnctionē claritat^{is} a dō. si q^o pñie est alta p sciam. z fuit dei. zē. Ecce qre dōt. Ecce intelliget fu^o me^o. Secūdo sunt pñie alte z excellentes p nobilitatē. zē. q^o sūt filij regis. zē. Et h^o maiorē altitudinē habz q^o libet pñie deuota. q^o in oī gradu parentele xps pñie deuote iungit dēpto vno. Est frater p grām. z p sanguinē. nepos. z m^o. s. nō p^o q^o d^o p^o nulli cōcauit vt sit pater xpi. De ista parentela auētas. Quicūq^{ue} fecerit volūtatēz patris mei qui in celis est. ipse meus frater. soror z mater est. nō dicit pater. Math. xij. Jō dicit. Ecce seru^o me^o exaltabit. s. p nobilitatem diuinale Tertio eleuabit p diuitias. Jō dōt diuiti. in altis habitat. s. diuitie h^o mundi nihil valēt respectu diuitiaz seruo^oz dei. q^o diuitie mūdi solū durāt hic. z depdi possunt z molestāt. s. diuitie seruo^oz dei. vt virtutes z merita. z hic z in alia vita sp^o durāt et ppetue sunt. Glorie z diuitie i domo ei^o. scz i pñia z iusticia ei^o manet in seculū seculi. Jō dicit. Ecce seru^o me^o eleuabit. s. p diuitias spūales.

Quarto exaltabit p potentia. vt reges. p^olati. z dñi tpales. Ista ratione pñie deuota exaltat intm. q^o quasi est omnipotens ratioe sue volūtatēz deliberate. q^o nihil vult nisi q^o deus vult. Et isto modo loquebat apostolus dicens. Omnia possum in eo q^o me cōfortat. ad phil. iij. Jō dicit. Ecce seru^o me^o sublimis erit valde Fiat ergo ratō. si persona que stat in bona vita est ita alta z excellens. vt probatum est. valde d^o se auisare ne cadat p pctm. quia q^oto grad^o est altior. t^oto casus est piculosior. Propter h^o dicit thēma Qui se existimat stare videat ne cadat. Patet thēma. Ut vos auisem inuenio in sacra scriptura q^o q^ottuor sunt occasiones quibus persone deuote cadunt in peccatis.

Prima est p diabolicā temptationem

Secūda p familiarē affectionem.

Tertia p delitiosam puerfationem.

Quarta p negligentialem opationem

Et nō sunt plures modi cadēdi. Et q^o d^o istis vult se auisare z custodire. sp^o stabit alte. s. in g^o tia di. Ergo q^o se existimat stare. videat ne cadat Dico pmo. zē. s. p diabolicā tēptatiōz. q^o licet tēptatio diabolica non possit cogere

Sermo. III.

liber arbitriū ad peccandū. tñ illa tētatio hz
tantā impetuositate q̄ nisi hō auiser se: venit
cū ipetu z p̄icit ad terrā. Et isto mō. s. impe/
tuoso diruit vnū magnū muz. s. dauid. Dica
tur hystoria d̄ Dauid. q̄ de palacio suo vidit
vxoꝝe vrie lauante se. z statim tētatio demo
nis venit ad eū di. O quō ē pulcra. mittas p
ea z veniet. qz vir su⁹ nō ē i ciuitatezē. Dicatur
quō peccauit. ij. Re. xj. O qlis turris erat dō q̄
puer exiis z custodiens gregē p̄is interfecit
leonē. ita erat fortis z tñ nō restitit tētatoī. Rō
qz venit impetuose. Jō dixit ipse. Impulsus
euerfus sum vt caderē: z dñs suscepit me. Et
dat remediū ne d̄ cetero hō cadat di. Forti
tudo mea z laus mea dñs: z fact⁹ ē mibi i salu
tē. ps. cxvij. Sicut ille q̄ stat sol⁹ z nō se tenet
ad columnā: leui impulsu cadet. s. q̄ se tenet
fortit⁹ ad colūnā fortissimā. s. dñi. duob⁹ bra
chijs amplexando. s. vigilia z oꝝoe. tal̄ etiā ad
magnū impulsū nō cadet. ido qz dñs fortitu
do ei⁹. Ecce q̄re dicit. dñs fortitudo mea. q̄
dicat. ego ex me nō sū fortis. sed dñe teneas vl
sustētes me. Istud psiliū nō solū ē dauid. sed
xp̄i ihu q̄ in nocte passiois dixit apl̄is. Uigi
latez orate vt nō intretis in tētatoz. Mat. xx
vj. Sed qz nō tenuerūt psiliū ei⁹. iō impulsu
tentatōe ceciderūt fugiēdozē. P̄tz q̄re aliq̄
cadūt diabolica tētatoe. Jō remediū ē vigila
do in oꝝoe appodiare se. Jō dicit thema. q̄ se
existimatē. Dico scdo q̄ scdo mod⁹ quō p
sona deuota cadit ē familiar̄ affectō. Et iste
multos z multas p̄sternit. qñ em̄ religiosus
vel cleric⁹ seu heremita ē deuot⁹ z bone vite.
stat alte in gr̄a. z qñ diabol⁹ nō pōt ipm diru
ere impingēdo. ponit sibi i via scādalu. vt ibi
impingēdo cadat. Scādalu ē familiaritas
alicui⁹ mulieris etiā deuote z benigne. bone
intētois. sed paulatim cadūt. Et sic grau⁹ ca
dit ille q̄ impigit qñ currit q̄ ille q̄ vadit spa
ciose. sic ḡuoz z piculosior ē casus p̄sonē deu
te currētis ad padisuz p̄ magna opa q̄ illius
q̄ leuit̄ ambulat. Ideo auiso vos. O q̄t sc̄tē p
sone fuerūt in mūdo que cū maximo feruore
spūs inceperūt vitā sanctā. currētes vt came
li. sed impingēdo ceciderūt. O q̄t mulieres de
uote. q̄ qñ vidēt aliquē religiosuz deuotū vel
clericū. cupiūt h̄re suā familiaritatē. etiā bo
na intentōe dicēdo. O quō ē iste ḡtiosus hō
ego faciā amiciciā cū eo. Dicat h̄c hystoria
q̄ p̄tigit in italia de filia illē comitis deuotis
sima. q̄ clā dimisit p̄zem. z in habitu dissimu
lato iuit romāzē. Tūc fuit verificata p̄phetia

illa Hieremie. Fortis impigit i fortē z ambo
pariter p̄ciderūt. Hiere. xlvi. Quia fortis erat
illa puellaz fortis ille sanct⁹ sacerdos. Ideo
mulieres vos auisetis q̄ vos cū nullo q̄tūcun
q̄ deuoto recipiatis familiaritatē. nec intro
mittat⁹ vos de coq̄na. Dicatis sibi. P̄z orate
p̄ me. z orabo p̄ vobis. ego nō sū coq̄nariatē.
Ideo dicit sc̄ptura. In via ruine nō easz nō
offendes in lapides. nec credas te vie labori
ose. ne ponas aie tue scādalu. Eccl̄. xxxij. Via
ruine. s. cadēdi ē familiaritas. Ibi offendit i
lapidib⁹ pctōz. Via ē laboriosa p̄pter corpis
et aie p̄ditōem. ergo Qui se existimat starezē.

Tercio mod⁹ cadēdi ē p̄ deliciosam p̄uersa
tionē. qñ. s. tenent bonā vitam. sed de delicijs
mūdi volūt q̄tū p̄nt recipe sine pctō. Isti ca
dent nō impulsu nec offendēdo. sed ex lubrici
tate vie. Quia sicut ille q̄ vadit p̄ viā lutosaz li
cet nō impellat nec inueniat scādalu. cadet
ex lubricitate. qd̄ non fieret si p̄ viā sicā ince
deret. Ita qñ p̄sona vult ire p̄ viā deliciaruz.
bñ comedere. z sepe rigare guttur: dicēdo. ve
re istud nō ē pctm̄. et q̄ hō non frāgit ieiunia
eccl̄ie. Itē comedere carnes. portare camisiā
talis diu stare non pōt fm̄ Bern̄. Lubricau
erūt vestigia n̄ra in itinere plateaz n̄raz. ap
propinquit finis n̄r. Threnoz. iij. Hora
dñas int̄ plateas z vicos. Platee sunt late. z
signāt p̄sonas q̄ late vadūt in delicijszē. Per
vicos strictos signant̄ p̄sone q̄ restringūt se
a delicijszē. et vadūt sine piculo de luto. S. z
de illis q̄ vadūt p̄ plateas deliciaruz: dicentib⁹
Hoc bñ pōt fieri. qz nō ē pctm̄. dicit. appro
pinquit finis n̄r. s. bone vite. De istis Dauid
concordās cū Hieremia dicit. Ipsi obligati
sunt. i. inuoluti. z ceciderūt. ps. xix. Remediū
qd̄ habem⁹ h̄ ad h̄ dat apl̄s di. Carnis curaz
ne feceritis in desiderijs. Ro. xij. Licet bñ i
necessarijs. qz qñ p̄sona deuota infirmat̄ que
als nō p̄suevit comedere carnes. nec dormi
re in lecto. sed p̄suevit portare ciliciū i infirmi
tate non dz ista fuare. Quia sic asin⁹ onerat⁹
cadēs in terrā nō p̄t p̄mode eleuari nisi onus
deponat̄ q̄ eleuato itez reponit sibi on⁹ Sic
p̄sona de p̄nia ē vt asin⁹ sup̄ se portans onus
p̄nie. q̄ si cadat p̄ infirmitatē dz deponere on⁹
qz als nō possz curari. satis p̄nia ē h̄re patiaz
in infirmitate. Post curationē resumat⁹ on⁹
Ecce q̄re dicit. Carnis curā ne feceritis in de
siderijs. Nemo em̄ vnq̄z carnē suam odio ha
buit. sed nutrit z fouet eā necarijs. ad Eph. v.

Quarto mod⁹ est p̄ negligentialem opatōem

Deuotio em̄ spūalis ⁊ oꝛones ⁊ oīa pñialia sunt fortitudines sustinētes psonā i altitudi ne gr̄e dei. qz si dimittant ex redio vel negli gencia incipit psona refrigerare ⁊ ad casū dī sponit. Verbi gr̄a. d̄ religioso vl' clericodeuo to qñ dicit. ⁊ qd̄ optet me surgere ad matuti nas ita mane. vl' orare genibz flexis. et sic de alijs. ⁊ paulatim dimittit. tal' i breui cadet. qz deuotio q̄ ē fortitudo deficit. ⁊ licet nō sit im pulsus a demone. nec inueniat scādalu in lu bꝛicitate vie. cadit tñ ex negligētia. Abieꝛt re trosū. s. dimittēdo bonā vitā ⁊ pñiam. ⁊ ceci derūt in terrā. Job. xviij. Sup̄ h̄ habem⁹ cō filiū a xpo dicēte allegorice. Accinge lūbos tuos: ⁊ tolle baculū meū i manu tua ⁊ vade. iij. Re. iij. Hora. Accinge lūbos tuos. qz si cut ille q̄ vadit sine cinctura plice tangūt ter rā. Ita negligētes vadūt ad terrā. Jō dic̄. ac cingerē. ⁊ tolle baculū meū i manu tua. s. ba culū crucis. Quia sicut ille q̄ surgit d̄ infirmi tate ⁊ ē debil'. sustētat baculo ne cadat. ita pso ne deuote si aliq̄riēs attedient' vel sint negli gētes ⁊ debiles. sumāt ⁊ videāt baculū. s. xpi crucē ⁊ passiōz. nō solū ocul' s; manibz opan do. *Mat' p̄fortamē qd̄ possum⁹ h̄re i bonis opibz ē memoria passiōis xpi.* Verbi gr̄a Si habet' tediū d̄ ieiunio. cogitate ieiuniū xpi ⁊ prandiū qd̄ habuit i cruce. si de despectōe ha bet' tediū. cogitate qd̄ dicebat xpo. Uach q̄ destruiszē. Si pulices vos inq̄erāt cogitate pūctōnes xpi i capite. i manibz ⁊ pedibz. si de paup̄tate tediū habet'. cogitate xpm nudū i cruce. Ecce q̄re dicit Accinge lūbos tuos ⁊ Ergo q̄ se existimat stare videat ne cadat

De eadē domica nona post trinitatis.

Sermo quintus

Tentatio uos nō

apprehēdat nisi humana. i. Coz. x. Quia h̄ s̄bū hz difficultatē i theo logia: cogitavi in isto smone uobis sp̄m de clarare p̄ solatōzē. Salutes s̄go maria zē. Et resumatur thema. Doctrina est cōis i s̄a eta theologia. qz si Adā nō peccasset: oēs fuī sem⁹ in paradiso terrestri. ⁊ sine labore. tribula tōe seu difficultate introissem⁹ gl̄iam paradisi. Quia sine labore ⁊ difficultate fecissem⁹ bo nū. Sed ex q̄ adā peccauit. ⁊ in p̄re nos facti sum⁹ oēs exules i h̄ mūdo. Et cū magnis dif ficultatibz. laboribz. picul' habem⁹ lucrari pa disum celestē. Recte videt' mibi fore silē cui dā pabole de qdā nobili viro habēte ples si

lios. qbz dicebat. Sitis boni. ecce ista here ditas erit v̄za. Semel aut' isti filij fecerūt qd̄ dā malū magnū. ppter qd̄ p̄z expulit eos dō mo sua. Et ipsi inierūt p̄ mūdū. ⁊ passi sūt ml ta mala. ibāt medicādozē. Tandē qdā bon⁹ hō ex p̄passione in p̄posuit se int' filios ⁊ p̄em zē. Et p̄z p̄cepit eis cū talis dītōe qz nullo mō possent h̄re hereditatē ei⁹ p̄zi⁹ p̄missam nisi p̄ us lucrarent eā in armis bellādo. ⁊ si eēt vi ctōres daret eis hereditatē. aliter nō. Ita re cte accidit nobis ex ingratitudine quā fece rūt hoies. s. adāz eua. De p̄z q̄ parauerat glo riā zē. exulauit hoies in hūc mūdū. in q̄ ml tas tribulatōes passi sunt. Sed venit xps ⁊ posuit se int' deū p̄em ⁊ homies. Un⁹ media tor dei et hoim homo xps ihs. q̄ dedit redem ptionē semetipm p̄ om̄ibz. s. Thim. ij. Et si nali' recōciliauit nos deo p̄zi. sed tali dītōe vt nō habeam⁹ gl̄iam vt p̄zi habuissem⁹. sed cū laboribz ⁊ picul' exercitādo nos i armis. et si etiā sum⁹ valentes ⁊ victores: habebim⁹ he reditatē. aliq̄ non. Et ista s̄itate coactus fuit Paul⁹ dicere. Per multas tribulatōes optet nos intrare in regnū celoz. Act. xiiij. Ex ista rōne Job illuminat' sp̄s sancto. assilauit vitā v̄zam militie: di. Militia est vita homis sup terrā. ⁊ sicut dies mercenarij dies eius. Job viij. Rō. qz si miles vel mercenari⁹ dñ laborāt merent' stipendiū. ali' non. sed punctōz. Idē de nobis. Horate hic in biblia n̄ra habetur. Militia ē vita hois. Translatio antiq̄ et ap probata bz. Tentatio ē vita hois. Un̄ mix ē d̄ tanta diuersitate in translatōibz. q̄ tñ a sp̄sā cto fuerūt facte. illuminādo trāslatores. Jō ap̄ls. j. Coz. xij inter gr̄as sp̄sū sc̄i ponit int' pretatōz. q̄re ḡ trāslator posuit ibi. Militia ē vita hois. cū habet'. tētatio ē vita hois. Rñ deo qz sp̄sū sc̄i h̄ fecit ad significandū p̄ ista duo s̄ba qd̄ p̄ vnū nō poterat dici. Vita em̄ n̄ra d̄ militia respectu stipendiū. ⁊ d̄ tētatio respectu n̄ri posse. Jam scitis qz milites ⁊ ho mines armorz sponte militant p̄ stipēdiū zē. ita nos p̄ gloria obrinenda. Jō d̄. Militia ē vita hois Sed d̄ tētatio p̄rie versuchun ge. seu p̄batio. hoc ostendit posse nostrz. qz in n̄ra militia habem⁹ tñ posse qz nō possemus vinci nec capi coacte. qz null' p̄t capere vel co gere libez arbitriū ad peccādū. Milites tñ multotiēs vincunt ⁊ captiuant'. sed nos nō. Ideo d̄ tētatio. i. versuchunge. qz diabolus nō p̄t cogere libez arbitriū sed vadit i circui tu ad tentandum si posset capere zē. De isto

*nos hanc
sunt tñ
p̄z s̄ij
s̄ij*

Sermo. v.

posse dicit apls. Fidel aut de q̄ nō patietur vos tētari sup̄ id qd̄ potest. s̄z faciet etiā cū tē tatione puētū vt possit sustinere. j. Corin. v. Prop̄ h̄ dicit thema. Tētatio vos non app̄ bendat zc. Adhuc restat difficultas. Que est ista tētatio hūana. Pro h̄ difficultatē solutōe nota q̄ tres tētatiōes in sūma inuenio. q̄s habem⁹ in h̄ mūdo. A p̄maz sc̄da ē valde cauendū. qz cadere in ill' includit pctm̄ mortale. d̄ tertia non possum⁹ nos caute.

Prima est tētatio diuinalis

Sc̄da est tētatio diabolicalis

Tercia est tētatio humanalis

Jō dic̄ thēa. Tētatio vos nō zc. s. diuinal' nec diabolical' s̄z nisi hūanal' Dico p̄mo q̄ p̄ma tētatio ē diuinal'. q̄ndē tētāt aliquē. nō tñ cre dat' q̄ tētatio diuina sit inclinādo ad pctm̄. qz de⁹ nō ē cā pcti nec inclināt ad pctm̄. De h̄ vide. s. Tho. j. ij. q. lxxix. ar. j. imo dic̄ scriptura. Nemo cū tētāt dicat qm̄ a deo tētāt. De em̄ intētator maloz ē. Ipse aut̄ neminē tētāt sup̄ ple ad peccandū. Jac. j. Querit̄ q̄. Que ē tētatio diuina. Ad qd̄ dico q̄ diuina tētatio ē ad pbatoz creature nō dei. qz de⁹ oia nouit. s̄z ipsi⁹ creature. De h̄ vide. s. Tho. j. pte. q. cxiij. ar. ij. Et si in tētatione tētāt teneat fortit' det gl̄iam deo. si defecerit: conel' ad h̄ p̄peniteat' z q̄ ceteris sit in exēplū. Ista tētatio fit a deo dupl'r. Primo p̄ p̄spitatē. sc̄do p̄ aduersitatē. Dico p̄mo q̄ aliquit̄s de⁹ tētāt de honorē. sanitate. z sic de alijs. nō inclinādo ad pctm̄. s̄z vt tu sciasz cognoscas te. z alijs sit exēplū. q̄ dicat de⁹. Videam⁹ qd̄ faciāt iste. Ad intelli gēdū h̄ dicat q̄ dñi qm̄ nouit recipiūt vnū fuitozē pbant eū. dimittēdo florenos sciētē in aliq̄ loco vel aliq̄d sile. nō q̄ dñs velit fuū recipe florenos. sed vt pbet eū zc. z si absēdit florenū fur est. z expellit ipm̄ de domo sua. si reuelat reputat bon⁹ et fidel'. Idē de dñā p̄o bante ancillā in pecunijs vl' iocalibz seu elcis vl' vino si sit fidel' zc. Isto mō de⁹ tētāt nos q̄t latrones et fures sunt in domo dei. de⁹ tētāt eos. et ipsi non se auisunt. Verbi grā. qm̄ est magna fama de aliq̄ diuino sortilego seu incātatore q̄ fecit magnas curatiōes. q̄s sanitates de⁹ opaf. tētāt vos vt expiatur qd̄ facietis qm̄ d̄ vobis. vultis sanari d̄ tali infirmitate vel inuenire rē pditā. vadatis ad talē zc. Et mō qd̄ facitis. trāsitis ad diuinos. sorz rilegos s̄z deivolutatē zc. Idē de fulguribz zc. D̄ vobis. faciat̄ sic. dicatis talia noia. qz p̄ batū est q̄ nō erit malū t̄p̄ zc. tētatio est. q̄

q̄t sunt latrones furando deo honorē diuī nū et diabolo offerūt eū. Dicat etiā s̄ mulie res q̄ tot faciūt truffas. Contra istas tales ec ce text⁹ sacre sc̄pture. Si surrexerit in medio tui p̄betes. aut q̄ somniū vidisse se dicat. et p̄ dixerit signū atqz portētū. z euenerit qd̄ lo cut⁹ est. z dixerit tibi. eam⁹ et seq̄mur deos ali enos q̄s ignoras et fuia m⁹ eis. nō audies ver ba p̄phe illius aut somniatoris. qz tētāt vos dñs de⁹ v̄z. vt palā fiat vt z diligatis eū an nō in toto corde et in tota aia v̄za. Deut. xij. Di mittatis ḡ talia z recurratis ad nomen Jhs Dicat de h̄ tēte ei⁹ z mō dicendi sup̄ infirmi tatē vel plagā. Sc̄do tētāt de⁹ p̄ aduersi tatē. Qm̄ p̄sona vult facere aliq̄d bonū opus de⁹ p̄curat aliquā aduersitatē vt pbet qd̄ faci et. sp̄ intelligendo vt dixi. qz de⁹ nihil ignorat Pro intellectu h̄ dicat. q̄ sel' qd̄ā miles h̄s inimicos recepit nouiter vnū scutiferz in suo fuitio. quē volens pbare tractauit cū duobz amicis scutifero ignotis q̄ in via inuaderēt militē et scutiferz. Cūqz illi duo inualissēt mi litē vt erat ordinatū. clamantes interficiatur tūc scutifer deserēs dñm suū fugit. p̄pter qd̄ dñs expulit eū d̄ domo zc. Isto mō de⁹ tētāt nos qm̄ aliq̄s religiosus. cleric⁹ vel sc̄laris re cedit a mala vita quā tenebat. z incipit bonā vitā suādo suā religionē. faciendo p̄niam zc. Tal' se tūc sociat cū milite. s. cū t̄p̄o. Sed di cit de⁹. videam⁹. pbet iste. parat vnū duos vl' tres aduersarios vt pbet. q̄ sūt dolor. infirmi tas. Statim qm̄ incipit fuire q̄s deo veniūt dolozes i capite vl' stomachozc. Nō debem⁹ fugere. qz tētatio est ad pbandū. Idē de in firmitatibz. Itē de linguis gentiū dicentuz. Ille est hypocrita vt habeat missas sci ama toris. Hanc in p̄posito. qz tētatiōes sunt. Nō dicatis. O miser an̄ erā quiesc⁹ ab istis. non possem sustinere zc. Itē idē de tētatiōe de fi de catholica. Nō dicatis. O miser. ego nō cō sueni h̄e ista zc. Resistite fortit'. qz tētatiōes sunt. Ecce quō tētāt de⁹ p̄ aduersitatez. Ad h̄ dicat exemplū de Abraā Sc̄n. cxiij. Tenta uit de⁹ abraā zc. Dicat hystoria breuit' quō il la tētatio fuit abrae in laudē deiz augmen tū meriti. Itē fuit in exemplū obediētie no bis p̄ locū a maiori. Si abraā in re tam ma gna et difficili fuit deo obediens. q̄nto maḡ nos q̄b nō p̄cipit interficere filios zc s̄z p̄ce pta p̄naturalia zc. Ideo dixit de⁹ abrae. Qu tu fecisti hanc rē. z nō pepcisti filio tuo vnige nito p̄pter me. b̄ndicā tibi z multiplicabo semē

tuū. Et i semine tuo. s. xpo bñdicent oēs gen-
tes terre Ben. xxiij. Ecce quō de⁹ tēter nos p
spitatez aduersitate. Ideo nec ppter pspitate
babēdā nec ppter aduersitatez fugiendā facia-
mus s̄ deū sed suem⁹ ei⁹ pcepta. Fili accedēs
ad fuitutez dei sta i iusticia. i. pnia. et timore
id ē deuotōe. z ppara aiaz tuā ad tētatōz. Ec-
cli. ij. Dico scdo q tēratio ē diabolica. Ita
fit ex malicia sicut diuina ex misericōdia est qñ di-
aboli cogitāt gliam quā pdiderūt. z vidēt q
nos respectu eoz sum⁹ formice. et q acq̄rere
debem⁹ illā gliam. dicunt maliciosi. impedia-
mus eos et tentem⁹. Ecce malicia. Ideo di-
xit brūs Petrus cuidā q fecerat qddā magnuz
petm̄. Cur tentauit sathanas cor tuū Actū
v. Et inueni q diabol⁹ tenet tres modos tē-
tandi. s. piscatoris aucipit⁹ z truffatoris. Pi-
scator volēs cape pisces. pmo pūcit escā sine
hamo: nō q capiat pisces sine hamo. sed pro-
bat si pisces comedāt. Sed h̄ iō facit. vt p⁹
cū hamo possit capere eos int̄ficere. Ita facit
diabol⁹. pmo pūcit escas: cogitatōes z ptici-
patōes alic⁹ mulieris. vt p⁹ cū hamo peti ca-
piat te. Auētas. Nescit hō finē suū. sed sic pi-
sces capiunt hamo. sic capiunt hoies in tpe
malo. Eccl̄s. ix. tpe malo. i. tētatōis. Et sicut
pisces nō statim sentiūt hamū. sed qñ trahū-
tur ad litē. ita tu mō nō sentis hamū peti. sed
qñ traheris ad littus. s. finē viterē. Scdo
diabol⁹ tentādo tenet modum aucipitis. au-
ceps ponit granū vt capiat volucrē. q cū ca-
pit granū: capif. Ita diabol⁹ capif volucres
religiosos. clericos zc cū grano honoris z p-
latōis seu dignitatis qñ audiunt. talis ep̄s ē
mortuus. diabol⁹ statim tentat dicēs. O si tu
posses h̄re illū ep̄atū. hoc posses facere cū re-
gerē. Idē de secularib⁹ de aliq̄ officio dando
a rege. dicit tēratio. O si tu modo posses h̄re.
q rex pmissit alteri. Ego diffamabo eū q nō
est fidelis regitē. Ideo Eccl̄s. ix. Sic aues
pprehēdunt laq̄o: sic capiunt hoies cū eis ex-
tēplo supuenerit. Itēz diabol⁹ tercio mō-
tentādo tenet modū truffatoris. Dicat de fer-
rarijs pūcientib⁹ ferraturā ignitā in vico. vt
decipiāt simplices vt rideant. Itē de argen-
tarijs pūciēdo florenos zc. Ita recte facit de
mon qñ d̄r vobis. talis psona vel cōitas indi-
get. c. vel. B. florenos ad mutuandū. Itē si
vultis vos mutuare. rñ debif vobis loco et
noie cēsus. dabūtqz p centū mutuatīs qñqz.
mō diabol⁹ pūcit ferz calidū vl florenū vt cō-
burat aiam v̄zaz p auariciā. qz ex mutuo reci-

pere aliqd vsura ēz dānatio. nisi sit vera em-
ptio z veditio z p̄ciū iustū. als vsura ē. Dicat
h̄ exemplū bti Antonij. q inuenit pomū au-
ri i defro et diaboli tēratōe pparatūz. Pro-
pter hec dicim⁹ in vltima petitiōne de p̄ n̄.
Et ne nos inducas in tentatōz. i. ne pmittas
nos induci in tentatōem. Sed libera nos a
malo. Ergo tēratio vos nō apprehēdat. Ter-
cia tēratio est humana. q de se solū vadit ad
veniale petm̄. Tentatio humana d̄r q est so-
lū infra limites sensualitatis sine assensu rō-
nis. Verbi grā. Tu vides inimicū tuū. subī-
to sanguis tu⁹ mouet ad vindictā. Ita ē ten-
tatio humana. qz naturalit̄ mouet ad vindi-
ctā. qz etiā formica q̄stū potest si iniuriat vin-
dicat se. sed auiseris vos ne rōsentiat. qz t̄nc
iā non ē veniale sed mortale. Itē qñ tu vi-
des pulcrā mulierē. subito sanguis mouetur
zc. tentatio est humana. Sed si dicas. vide-
am⁹ si potero peccare cū eazē. mortale ē. Idē
de motu auaricie qñ est infra limites sensua-
littatis veniale est. Idē de ieiunijs ecclie qñ
hō videt de mane vinū z hō tentat bibere de
mane: tentatio ē humana. et q̄ solū ē infra li-
mites sensualitatis. qz intellect⁹ nō sentit: ve-
niale ē. Et qz tal̄ tentatio nō venit a dei mi-
scōdia. nec a diaboli malicia. sed a concupiscē-
tia. Auētas Jaco. i. Unusqz s̄o tentatur a
sua p̄cupiscentia abstractus. s. a bona cogita-
tione. z illectus. s. ad malū. Deinde p̄cupiscē-
tia cū p̄cepit parit petm̄. suple veniale. Pec-
catum vero cum consummatum fuerit. sup-
ple p̄ consensum rationis generat mortem.
id ē petm̄ mortale. Flora illect⁹. i. inclinatus
seu attract⁹. qz qñ hō videt p̄ntiā obiecti. s. oc-
casionē peccādi: hō postposita bona cogita-
tōe i q se d̄z occupare. cogitat circa petm̄ in-
tra se dicēdo. O tu posses h̄ sic vl sic facere zc
Ecce qre dicit. Tēratio vos nō apphēdat ni-
si hūana. qz ex ista nō pdif grā

Dominica nona. Sermo. vij.

Quoniam defeceritis

Qrecipiāt vos i etna tabernaclo Lu-
ce. xvi. Pro declaratōe ibemat̄
sciendū est. q fm reuelatōem factā b̄to Pau-
lo qñ fuit rapt⁹ zc. ij. Coz. xij. quā reuelatiōez
reuelauit b̄to Dionisio suo discipulo. z ipse
dionis⁹ nobis reuelauit in libro d̄ celesti hie-
rarchia q i celo sunt nouē ordines angelozū
z qlibet ordo est maior toto mundo. et est ibi
tanta pulcritudo. tantazc. qz si possibile esset

Sermo. VI.

solū hīc caput intra celū z videre solū materialia: nunq̄ vellet eē alibi. nec comedere nec bibere. qd si videret spūalia. Un̄ Isa. lx. Tūc videbz affluēs. z mirabīz dilatabīz cor tuū.

Prim⁹ ordo est angelorum

Sec⁹ archangeloz

Tercius principatum

Quartus potestatum

Quintus virtutum

Sextus est dominationū

Septimus thronozum

Octauus cherubinoz.

Nonus seraphinoz

In pmo pncipal angel⁹ z pmo ē Raphael. de q̄ Thob. iij. z est ibi magna excellētia Sc⁹s ordo ē altiorz pulcrior zc. z hui⁹ ē pmo Gabri el. de q̄ canit ecclesia. Que gabriel archangeli dictis credidisti. Terc⁹ est pncipatuū altiorz pulcrior pcedentibz. z isti⁹ prim⁹ est Michael Dan. x. Ecce Michael vn⁹ de pncipibz pmo. Quart⁹ est potestatuū altior et p̄inq̄oz. Et sic ascendēdo vsqz ad ordinē seraphinoz. z quāto p̄inq̄ozes sunt deo tāto excellētiorez sunt Sed noticiā eoz in indiuiduo hoz ordinū non habem⁹. qz noticiā eoz noluit de⁹ in sacra sc̄ptura reuelare ppter tantā dignitatem. altitudinē z p̄inq̄tatē ad deū. Iste ē ordo paradisi. z in sacra sc̄ptura aliq̄ vocatur domus Sicut em̄ in palacio magno sunt multe domus. vna pulcrior alia. sic est i castro celi Un̄ In domo p̄is mei mānsiones multe sūt. Jo. iij. Item alibi platee vocant. qz sicut platee habēt magnū spaciū. sic ille mansiones sunt maxime. qz mīma stella q̄ est i firmamento est maior tota terra septēplici⁹ vt dicūt astrologi. Multo ḡ maiores sunt platee paradisi. Un̄. Platee ciuitatis. s. paradisi auz mūdū tanq̄ vitru plucidū Apoc. xij. Item aliq̄ vocant tabernacula nobiliū existentū in armis. q̄ sunt pulcratē. sic etiā ad h̄positū loquit̄ thema. Cū defeceritis i viarē. defeceritis de hac viarē. p̄t̄z thema. Nō aut̄ existimo q̄ multi ibi sunt recepti. sed fm̄ d̄ntiaz quā ponit Aug. i libro de cura mortuoz agēda. Ibi dicit q̄ sunt aliq̄ pueri z mali. aliq̄ boni nō p̄fecti. ali qui boni z p̄fecti. Et d̄ istis vltimis loquitur thema. Cū defeceritis. Primi ḡ sunt mali z pueri q̄ ducūt malaz vitā. s. viuūt fm̄ carnis inclinacōes existentes supbi. auari. inuidi zc. moriunt̄ impenitētes. tales cū maximo impetu ad infernū descendūt sicut fulgur de celo cadit. Un̄ Apoc. xviij. Sustulit vn⁹ ange

lus fort⁹ lapidē q̄si molarē magnū. z misit i mare di. Hoc impetu mittet̄ babylō ciuitas illa magna. z vltra nō inueniet. Interpretatur aut̄ babylō p̄fusio hebraice. z significat pctō res nullū ordinē suātes. z religiosos nec regulā nec cerimonias suantes. sed malū exemplū p̄bētes. Hora de qlibet statu nō tenent̄ tibi ordinē suū. Babylon. i. p̄fusio. qz p̄fusio ē p̄ria ordini. isti mittunt̄ i mari inferni zc. De istis Job. xij. Ducūt in bonis dies suos. z i p̄ucto ad inferna descendūt. Hora. in bonis Diuites in excessibz cibi. pot⁹ z vestitū. z sic de alijs. Un̄ mortu⁹ est diues z sepult⁹ est i inferno Luce. xvi. Et notandū q̄ sicut i pomo sunt domicilia vbi sunt grana. sic in q̄ttuor p̄tibz terre sunt quattuor camere

Prima est infernus pueroz

Sec⁹da est lymbus pueroz

Tercia est loc⁹ purgandoz

Quarta est lymbus patrum

Et ille d̄r sin⁹ abrae in q̄ modo nullus intrat

Nota de lymbo pueroz quō est loc⁹ p̄ pueris cū originali decedētibz. z i inferno sepeliūt̄ tur illi pueri. Sed d̄r i simbolo. descendit ad inferna. qz sicut in celo sunt nouē ordines angeloz vt dictū ē. sic i inferno sunt nouē carceres. Nā in pncipio mūdī qñ de⁹ creauit celū z terrā. in celo siml̄ creauit nouē ordines angeloz. De h̄ vide. s. Thob. p̄ma pte. q. lxij. ar. iij. et. iij. Hora de superiori ordine erat lucifer De hoc vide. s. Thob. p̄ma pte. q. lxij. ar. vij. qui videns oēs creaturas inferiores se supbiuit volens equipari deo. Nō dicit z dixit deus. Nō habitabit in medio dom⁹ mee qui facit superbiā. Qui loquit̄ iniquatē. vt d̄r in ps. c. Tūc factū est preliū magnū in celo. z ceciderūt sic fulgur. Unde. Videbā sathanam tanq̄ fulgur de celo cadentē Lu. x. Et qui erat altior ante casum in celo: factus est inferior post ipsum in inferno. Exemplū de lancea in cuius cactumine eēt vna grossa plūbata. z p̄sequenter alie octo in eadē descendēdo semp grossior in descensu eēt prior. sic in casu angelozum Hora. qz quanto gradus altior tanto casus grauior. Et fm̄ q̄ descenderūt z reliquerunt nouē ordines angelozū in celo: ita p̄stituerūt nouē carceres i inferno De quibz loquit̄ Job. Ducūt in bonis dies suos z in puncto ad inferna descendūt. s. ad carceres inferni fm̄ eorum demerita. Unde Quō cecidisti lucifer qui mane oriebaris. Corruisti in terrā q̄ vulnerabas gentes. Qui dicebas in corde tuo

In celū ascendā. supra astra dei exaltabo so-
liū meū. sedebo i mōte testamēti in lateribus
aqlonis. Ascendā sup altitudinē nubiu. silis
ero altissimo. Verūtāmē ad infernū detrahe-
ris in pfundū laci. Qui te viderit ad te incli-
nabunt atq; pspicient. Isa. xliij. Nota. Qui
te viderint. s. p pctm. ad te inclinabunt. s. 7 ad
tuos Ultis scire q̄ sunt in pmo carcere q̄
est deputat^o p his q̄ fuerūt de ordine angelo-
rū. homines voluptuosi viuentes fm deside-
ria carnis sine penitētia Lu. xliij. Nisi pniā
egeritis oēs simul pibitis. In secdo carce-
re descendunt in deuoti. puta religiosi rē. De
quib; dicit. Popul^o bic labijs me honorat: cor
q̄nt eoz lōge est a me rē. Isa. xxix. 7 Matt. xv.

In tercio carcere semp descendēdo. q̄ est
deputat^o p his qui fuerunt de ordine princi-
patuū. sunt incompatiētes 7 immisericores

In quarto i quo sunt qui fuerūt de ordi-
ne potestatuū: sunt impatiētes. In quinto i
quo sunt qui fuerūt de ordine virtutuū. sūt di-
scordes. inuidi. qui nūq; habēt pacem. nec in-
p̄sciētia. nec cum p̄mo. 7 illi qui nolūt par-
cere rē. sed vindictam querūt.

In sexto in
quo sunt qui fuerūt de ordine dñantiuz. sunt
tyrāni magnates. qui obtinēt dñatōes tyrā-
nice sine iure. 7 post nō faciunt iusticiam. sed
consumūt pauperz bona 7 deuorāt pauperes

In septimo i quo sunt qui fuerūt de ordi-
ne thronoz descendūt prelati et presidētes q̄
vsurpant bñficia ecclesiastica possidentes ea
per symoniā sine pura canonica electōe vel p
uisione et prouidētia pape. quia nō intrant p
ostium Job. x. vendūt sacramēta. nō curant
de animabus: sed tm̄ de denarijs. In octa-
uo carcere i quo sūt qui fuerūt de ordine ebe-
rubinorum: descendūt dubitantes i fide. vo-
lentes arguēdo probare articulos. vnde ca-
dūt in varios errores et falsas opiniones. et
tales sunt fatui. velut qui vellet cum igne cā
dele pbare florenos an sint de puro auro q̄s
debet reponere i bursa tanq; probatos Sic
de articulis fidei probatis in tot fornell' do-
ctorū rē. Ideo tenere eos debem^o i bursa p̄sci-
entis tanq; veros. In ultimo carcere i in-
ferno vbi sunt qui fuerūt de supremo ordine.
scz seraphinorum. descendūt blasphemī. taxil-
latores rē. quos lucifer terret. Remedium. si
quis quēq; predictoz carcey incurrisset de-
meritorie: potest p tria opera euadere. s. p cor-
dis p̄tritiōem. oris p̄fessionē. 7 opis satisfacti-
onē. Ecce vera penitētia que ducit ad celuz.

Penitētiā agite rē. Dat. iij. s. vt cum defece-
ritis rē. Secda p̄ditio mortuoz est. q̄ mor-
tuorum quidā boni sunt et nō p̄fecti. q̄ mul-
ta peccata fecerūt 7 penituerūt. tamē nō cōdi-
gne fecerūt vt Maria magdalena que con-
digne et plene satisfecit. tamen est regula the-
ologie. q̄ cōtritiō quantūcūq; parua sit suffi-
cit ad deletionem culpe. 7 tales suscipiūt pe-
nitentiā a cōfessore quam debet dare parua
vt possint facere. aliter eēt periculū. qz si da-
ret grandis penitētia: forte nō facerent eam.
Et isti nō sunt mali peruerse sed boni medio-
criter. 7 tales vadūt nō ad infernū sed ad pur-
gatorium. vbi euz fuerūt purgati vadūt ad
paradisum. 7 de hoc sunt securi. Et quis por-
tat animā. Dicūt aliqui q̄ diabolus. nō ē ve-
rum. sed angelus. Et dat exempluz sanctus
Thomas in quarto sniartum de duob; bellā
tib; . Finito bello victor ducit victum 7 nō
ecōuerso. h. p̄. ij. A quo quis superatus est
hui^o 7 seruus est. Vodo iste mūdus nō est nī
si vn^o campus i quo militamus p̄tra diabolū
mundāz carnē. Vñ militā est vita hominis
sup terram Job. viij. Ideo quādo bellū est sē-
nitū 7 homo habet victoriā penitēdo. qñ ani-
ma erit a corpore: tūc diabolus victus fugit.
7 angelus bonus capit eam. et p̄sentat eam
cbr̄ito qui eū interrogat licet sciat. Dñs in-
terrogat iustum et impiū. inquit p̄s. tūc xp̄s
mittet eam ad purgatorium pro p̄digna pe-
nitētia. Iustus dñs 7 iusticias dilexit: equitas
tem rē. Et portat ab angelo nō a diabolo. q̄
victus est diabolus. 7 angelus bonus custo-
dit eam. 7 p̄solatur dicēdo ei q̄ habeat paciē-
tiam. et q̄ suffragio amicoz liberabit rē. Vñ
angelis suis mādauit de te: vt custodiant te
rē. In manib; portabūt te p̄s. xc. 7 sic conso-
lādo portat eam dicēdo. O sancta aia babe-
as pat̄tiam. et ego veniam et portabo te ad
paradisum. Et ibi hoc est i purgatorio. puri-
ficat sicut aurū et argentū. Auētas. In igne p̄-
batur aurū et argentū. hoies s̄o receptibiles
i camino bumiliatōis. Eccl. ij. In igne. s. pur-
gatorij. aurū. s. charitatiui. quia aurum ē pre-
ciosius metallū. sic inter virtutes est maior
charitas. p̄ma ad Corint̄b. xliij. et argentū. s.
fideles in nullo articulo dubitātes. Et sicut
aurifaber nō intromittit ferrum nec plum-
bum i sua fornace. sic in purgatorio nō intra-
bit ferrum dure obstinatōis. nec plumbum
hominū impenitentiū. sed aurum charitatis.
7 argentuz fidelitatis. Nota receptibiles

Sermo. I.

actiue et passiue. s. apti nati ad recipiendū glo-
riā actiue vel purgatiōem passiue. qz impeni-
tētes nō sunt apti nati recipe. nec purgatiōez
nec gloriā. z completa penitētia euolāt ad
gloriā p grāz quā fecit eis deus. Un̄. Gratia
dei vita eterna. Roma. vi. Ibi est grā abla-
tini casus. id est p gratiam gratū facientē. qz
ex illa gratia quam dedit z facit deus eis in
purgatorio grati efficiunt. et psequens va-
dunt ad glīam. Un̄ Prouer. xj. Mulier gra-
tiosa. i. anima grata facta. inueniet gloriā.
Item receptibiles. i. apti nati recipere suffra-
gia ecclesie. parentū vel amīcoz. Sic qdā
natoz nō sunt capaces. Exemplū de mēbro
absciso. quia licet hō comedat vl' bibat. illud
mēbz non recipit qmodū. sic tota xpianitas
nō est nisi vnū corpus. z habet plura mem-
bra corpis. quodlibet habet suū officium di-
stinctū. vt caput nō facit nisi comedere z bi-
bere. regit tñ alia mēbra. Sic i xpianitate ca-
put sunt dñi spales q debēt regere. oculi sunt
plati ecclesie. Sicut i vno corpe multa sūt mē-
bra. oia aut mēbra nō eundē actū habent. ita
multi vnū corp' sum' i xpo. ad Ro. xij Illi qui
sunt in inferno sunt mēbra xpi. sed qz abscisa
sunt. nō recipiūt qmodū ab illis mēbris pū-
ctis. Exemplū de illo qui tybiā habet fractā
et abscisam. si comedat vel bibat nihil pdest
tybie. sic de damnatis abscisis. Un̄ mortuo
hoīe impio nulla erit vltra spes. Prouer. xj.
Impio qui nō habet pietatem de se peniteu-
dorē. Cōtra illos q dicūt q bona eis p sunt
minuēdo eozum penā. hoc nō potest esse ver-
qz tñ diminiui posset q nullam penam habe-
rent. z sic saluaretur. quod est falsum. Un̄ ec-
clesia cātat. In inferno nulla est redemptio.
Quid g oram' p damnatis nesciētes. Ecce
qd dicit xps. Si ibi fuerit fili' pacis. requie-
scet sup eum pat vestra. si aut ad vos reuer-
teretur Lu. x. Ideo q vultis dicere missas. no-
lite eas vēdere p precio. qz essetis vt Judas q
xxx. denarijs vēdidit christū dicēs. Quid vul-
tis mihi dare et ego vobis eum tradaz. Et q
facitis legere debetis eligere bonū sacerdo-
tem. qz vt dicit Grego. Lum is qui displicet
ad intercedēdū mittit. irati anim' ad deterio-
ra puocatur. Sancta ergo et salubris est co-
gitatio p defūctis exorare vt a peccatis sol-
uātur. ij. Machabeoz xij. De illo aut qui re-
cipit elemosynā. z si bonus vel malus est. ne-
sciatur. homo debet presumere q sit bon' zē
Tercio aliqui nō deficiunt ex hac vita. vt

boni et pfecti. z isti sunt qui licet multa pctā
p miserūt. tamē habuerūt tantā pccitōez q ē
sufficiēs ad remissionē pene z culpe. z fecerūt
penitētiā: nō solum illam cōfessoris. sed eti-
am nocte surgebāt. orabāt. vigilabant. audi-
uerūt missam. sermones zē. Ita q bona que
fecerūt sunt maiora q mala. Tales em̄ sta-
tim euolant cū societate magna angelozum.
Dic practice q quādo corpus morit. angel' ē
psens. z tūc i momēto ascēdit celum. et chri-
sto et virgini Marie annūciat gaudium qd
habent de tali qui bñ vixit. Christus tamen
z virgo beatissima bñ sciūt. sed christus tamē
vult interrogare. Et tūc angelus. Dñe ecce
aia talis est i puncto mortis. bene vixit. fecit
penitētiā zē. Qualis laus laudari ante de-
um per os angeli. Auctoritas Si fuerit pro-
co angel' loquēs. vnus de milibus. vt annū-
ciet hominis equitatē. miserebitur eius z dicet
Libera eum: ne descēdat i corruptōem. Job
xxij. Et mittit de' angelū suū. nō vnum. sed
multos vt fugēt demones pntes. Tūc aia
erit tota lucida pulcherrima. sed verecunda si-
ue morigerata sicut spōsa que esset simplicis
status. immo si esset spōsa regis pulcherrima z
bñ ornata. tamē ppter aspectū ducum et prin-
cipū est verecūda et composita. Sic de aia
quādo relinquit turpē habitū corpis. et in-
duit habitū glorie. et portatur ab angelis.
Un̄ Luce. xvj. Factū est vt moreret mendi-
cus. et portaretur ab angelis in sinū Abrae.
Nota nō ab angelo. sed ab angelis. Et quan-
do intrat paradysum et trāsit primo p primū
ordinem. s. angelozum. et si vixerit in peniten-
tia gaudēt angeli et cōgratulātur ei. quia i eo-
rum ordine cum eis debet stare. Unde dico
vobis. Gaudius est angelis dei sup vno pec-
catore penitentiaz agente. Luce. xv. Et si cū
penitentia habuit magnam deuotiōem ascē-
dit ad secundū ordinem angelozum et ogra-
tulātur ei. quia debet ibi manere cū eis. Et
si fuerit liberaliter misericors erga pauperes
ascendit ad terciū ordinē. s. principatum. et
sic de alijs ordinibus.

Dominica decima post Trinitatis.

Sermo primus

Rat quod die do-
e cēs in templo. Verbū h̄ habet textu-
aliter Lu. xix. et officialiter in euāge-
lio bodierno. Sermo pñs erit de scō euan-
gelio hui' dominice. Luz adiutorio diuino

Dominica decima post trinitatis

habebim⁹ multas bonas doctrinas ad correptionē peccatorū. ⁊ informatōem fructū ⁊ solationē animarū. Sed qz nulla doctrina hz virtutē in saluationē sine grā dei. Ideo pmo salutes virgo maria zc. In isto sermone cogitauit tenere modū edificatorū. q̄ pmo ponūt fundamentū firmū ⁊ forte. deinde edificāt cameras ad habitādū. Ita volo facere. Primo ponam fundamentū forte firmū celo ⁊ terra. qd̄ ē verbū euangeliū. De quo ap̄ls. Celi ⁊ terra transibūt. verba autē mea nō transibūt. Luce xxi. Posito isto fundamento: edificabo cameras spūaliū doctrinarū p animarū habitatiōe

Nota hystoriā euangeliū. Dicit b̄tus Lucas q̄ recitat euangeliū hodiernū. q̄ cū xps appropinquaret hierlm̄ vbi tūc fiebant festa magna ⁊ tripudia. vidēs Jhs ciuitatē fleuit sup illam. Rō. qz cogitabat ⁊ considerabat ei⁹ futurā destructōem ⁊ mala q̄ xps sciebat ei⁹ ventura. ideo fleuit di. Quia si cognouisses. s. tribulationes v̄turas tibi. ⁊ tu supple feres sicut ego. Et nō letaris. ⁊ p̄putauit. vñ mala ventura ciuitati hierlm̄ di. Venient dies in te. i. p̄ te. qz sicut tūc abūdabant ⁊ comedebāt zc. ita venturū erat xps q̄ p̄ fame matres comederent filios. ⁊ obstetrices lectū cū quo nascuntur filij ⁊ pueri. ⁊ biberēt vrinā. Itē fuit maxima mortalitas inter eos tpe Tyti ⁊ Vespasiani. q̄ obsederūt ciuitatē intm̄ q̄ Joseph⁹ dicit. q̄ non poterant sepelire corpa. sed piecerūt de muro in fossatū. ⁊ intm̄ repleuerūt fossatū q̄ ascēdebat ad equalitatē muri. Ecce q̄ re dicit xpus. Veniēt dies in te. i. p̄ te **S**ecūdo circūdabūt te inimici tui vallo. hoc fuit in obfidione p̄pletū qm̄ Tyti ⁊ Vespasian⁹ fecerūt extra in circuitu hierlm̄ fossatū ⁊ mur. ne aliquis iudeus posset fugere ⁊ euadere. Tercio circūdabant te. supple inimici tui. tot gentes erant q̄ circūbant ⁊ circūdabāt ciuitatem. Quarto. ⁊ coangustabūt te vñdiqz bellando balistis. bombardis zc. Quinto. ⁊ ad terram p̄sternēt te. s. mur. templū. ⁊ domos ⁊ turres Sexto. et filios tuos q̄ in te sunt supple p̄sternēt occidendo duplici ratōne. Prima ex morte xpi. Secūda. qz iudei ex avaricia biberunt aurū vt ipm̄ p̄seruarēt. qd̄ scientes romani occidebāt eos vt haberēt aurū. Pauperes iudei q̄ nō habebant aurū vendebant. triginta p̄ vno denario. sicut ipsi vendiderunt xpm̄ ihm̄ p. xxx. denarijs. Septimo. qz nō relinquent in te lapidē sup lapidē. Et nōne p̄ dixit p̄sternēt te. Rūdeo q̄ sic. Quare ḡ dicit

nō relinquēt zc. **S**olutio. qz plus vult dicere. quia nō solum diruerūt domos zc. sed etiam fundamenta duplici ratōne. Prima. qz iudei in fundamentis absconderāt aurū. iō romanizc. Secūda. vt nunc ciuitas reedificaretur. Quia dicit Grego. q̄ ista ciuitas hierusalem que mō est non est in illo loco vbi erat alia. qz tunc sepulchz xpi erat extra. ⁊ modo ē in medio ciuitatis. Ecce septē mala ventura hierlm̄ p̄pter que xps fleuit. Et assignauit rationē dicēs. eo. i. p̄pter hoc. qz nō cognouisti tps visitationis tue. s. illius quando de pater misit filium suum incarnatū ad predicandū ⁊ redimendū gen⁹ humanū. Et sic flendo intrauit hierlm̄ et templū in quo inuenit mercatores ementes ⁊ vendentes. Dicit Iohannes euāgelista q̄ fecit flagellū de funiculis. ⁊ incepit pcutere illos et eijcere de templo dicēs. foras traditor. qz dicit sacra scriptura q̄ dom⁹ dei est dom⁹ orōnis. vos autē fecistis illam speluncā latronū. Quare illi nō ecōuerso p̄cusserunt eū zc. **S**olutio. Quia dicit hieronym⁹. q̄ de facie xpi. p̄cedebant quidā radij splendoris. ideo isti territi fugiebāt. Post h̄ p̄dicauit in templo. Hoc dicit thema. Erat quotidie in templo docēs. predicādo qd̄ debebant credere et facere. Predicabat d̄ gaudij paradisi vt illa appeterēt. de penis inferni vt illas timerēt. d̄ bonis mūdi vt illa despicerēt. Ecce fundamentū positū. De q̄ ap̄ls. **F**undamentū aliud nemo pōt ponere p̄ter id quod positū est qd̄ est xpus ihs. glosa. i. fides Jhu christi. i. ad Cor. iij. **M**odo sup **S**ecūdo fundamentū volo edificare tres cameras pro animarū nostrarū habitatione. Prima erit in principio. Secūda in medio. Tercia in fine. Prima dicit humana compassio. Secūda diuina cognitio. Tercia paterna correctio. De tercia loquitur thema. Erat quotidierc. **P**rima ergo dicit humana compassio que ostendit de christo. qz naturale est homi habere compassionē de primo quantūcūqz tu sis diues. qm̄ tu vides pauperē: habes de eo compassionē. qz naturale ē. als degenerares. Itē si tu homo es satiat⁹ compateris esurienti. si es iudic⁹. nudo zc. nisi sis diabolice cōditionis. Si tu es san⁹: habes compatiētiam quando vides primū infirmū. Si tu habes p̄speritatē p̄pateris primo infirmo tribulato. qz ista cōpassio naturalit⁹ venit. De ista cōpassione dicit Job de se. Ab infantia mea creuit mecū miseratō ⁊ d̄ v̄to m̄ris mee egressa

Sermón. I.

est mecum. Job. xxxi. Ecce quod naturaliter venit passio. et quod Christus de virgine maria assumpsit humanitatem veram. etiam assumpsit humanam passionem quam ostendit in principio euangelij hodierni cum dicitur. Cum appropinquaret Iherosolymam videns civitatem fleuit super illam. Moraliter habemus quatuor doctrinas. et sic camera erit quadrangularis.

Prima est de iusticia fienda

Secunda est de elemosyna exhibenda

Tercia est de penitentia agenda.

Quarta de confidentia in Christum habenda

Prima tangit dominos proloquos et iudices. secunda tangit divites. tertia peccatores. quarta tangit penitentes

Prima ergo doctrina tangit dominos et iudices quales debent facere iusticiam. Nam si iudex condemnat aliquem dicitur fieri cum fletu et passione. Christus ut iudex et dominus vivorum et mortuorum Act. x. dederat iustitiam suam quod illa grandia mala veniret civitati hierosolymam. tamen ex alia parte ei compatiendo flebat. Unde si tunc apostoli interrogassent eum dicendo. Domine et quare fletus sic. Respondisset. Et malum et tribulationibus civitatis vestris. Domine quod condemnastis eam nisi vos. Vos enim vultis quod ita fiat. et iuste. Respondisset Christus. Vester est fletus tamen fletus ex passione. ad ostendendum iudicibus. assessoribus dominis quod quam habebunt aliquem condemnare. compatiantur ei fletus ex passione. Talis est benedictio quam dicit. Domine. leges vestre et ordinationes cogunt me ut faciam iusticiam. sed domine ex alia parte compatior imagini vestre. O miser fite suspendit quod fecit unum homicidium vel perditionem domino. Et ego dominus vel iudex vel assessor vel procurator seu accusator tot homicidia feci secrete quod si fuisset scitum sicut de isto fuisset iam combustus vel occisus. Tot perditiones feci domino nostro Iesu Christo cui promisi fidem in baptismo. quod non obstante. tamen magis feci voluntate diaboli. Item si suspendit vel condemnat latro. bonum iudex et compatiat dicendo. Et ego miser qui ex rapina vel usuravelex furto secreto vel ex retentione salarii servorum vel decimarum vel de mortuis. male emendo vel vendendo tanta furatus sum. fortassis magis merui mortem. O domine magnus latro condemnat minorem. O domine parcat mihi. Idem si condemnat ex adulterio vel ex defloratione vel raptu sine incestu. Ecce quare Christus fleuit dando doctrinam iudicibus. Ista doctrinam ostendebat Christus iudeis. ut legitur Ioh. viii. de qua dicitur muliere inuencula in adulterio inuenta. qua diabolus qui facit peccare ducit peccatum ad lucem quam ducta fuit per iudices ad Christum. qui secundum dei legem meruit mortem. Qui dixerunt Christo quod esset fiendus. Videns Christus quod non habebat compassionem

sed cum tumultu res agebat contra eam dicit. Quis sine peccato est vestrum pro in ipsa lapidem mittat Ioh. viii. Et inclinavit se Iesus scribens in terram. Dicunt doctores quod in illa scriptura omnes videbant sua gravissima peccata. in qua ostendit iudicibus quod quam condemnant alios recordentur de peccatis suis et compatiantur sententiarum. Ista doctrinam servavit magnus rex. s. Job. qui fuit rex. ut patet. xix. ubi dicitur. Spoliavit me gloria mea. et abstulit coronam de capite meo. Flebam quondam super eo qui afflicto erat. et compatiebatur anima mea pauperi. Job. xxx. Secunda doctrina est de elemosyna exhibenda. Ista tangit divites. quod elemosyna etiam cum passione exhibenda est. Nam Christus veniens hierosolymam exhibuit elemosynas doctrinarum et operum misericordiam spirituum alium quam corporali. curando infirmos. nam maior misericordia fit ceco sibi dandum visum quam unum florenum. et sic de alijs. primum fuit motus passione. Quia videns civitatem fleuit. dicitur dante doctrinam divitibus quod primo debent facere elemosynam pauperi de corde compatiendo quam de bursa compatiendo sue paupertati et necessitati. Ecce secunda ratio quare Christus fleuit cogitando quod pauperes erant hierosolymam de bona vita. de sanctitate. de devotione. quod pauperes de sanitate. visu. serbo. auditu. Nam valet denarius datus isto modo quam florenus aliter datus de bursa non de corde. Nota modum faciendi quem ostendebat magister Vincentius filijs suis etc. Iohannes dicit scriptura. Estote patientes. Ecce quomodo incipit a corde fraternitatis amatores. misericordes. modesti. humiles. s. Pet. iiij. Tercia doctrina est de penitentia agenda. Ista tangit peccatores qui cum fletibus debent profiteri peccata sua. Hoc ostendit. quod cum nunquam legimus Christum risisse. tamen legitur Christum multoties flevisse. Iohannes veniens hierosolymam et ad templum fleuit ut ostenderet tibi peccatum quod venis ad ecclesiam ad profitendum quod prolores dicendo. O miser qui mala feci. ego feci hoc et hoc etc. Sunt multi miseri utriusque sexus qui ridendo veniunt ad professionem dicendo. Doceatis me quod feci ego oblitus sum. non recordor de aliquo peccato. Sed si confessor esset auisatus talia diceret. Quid dicitis mihi de vicina via. Talis diceret omnia peccata illius. non solum mortalia sed etiam venialia. et de suis non recordatur. Hoc non debet dici confessio nec penitentia sed truffa. quia plorando debent dici peccata. Ratio. non est aliquis puer qui si cecidit in luto quando videt se turpatum quin ploret. et plorando venit ad matrem. et tu miser qui cecidisti in luto luxurie et corruptionis

Dominica decima post trinitatis

Jo debes plorare plorando venire ad mrem
scz eccliam ad pfitedu. Jo xps. Bti q nuc fle
tis. s. pfitedo pctā. qz ridebit in glia. Verūtn
vovobis q nunc rideris. qz flebitis Luce. vi.

Quarta doctrina ē d pfidentia in xpm ba
bēda Et ista tāgit penitētes q iā sūt extra pec
cata. qbz oñdit xps q debēt pfidere d eo qñ
fleuit. Qñ iudex ē dur⁹ z auster⁹ nō habet pfid
dentia d eo. s. qñ ē benign⁹. dulc⁹ z spatens.
vt pz filijs. pfidendū ē d eo z nō desperandū.
Jo apls. Nō habem⁹ pontificē q non possit
ppati infirmitatibz nr̄is. tentatū aut p oia p
filitudine absqz pctō. Adeamus ḡ cū fiducia
ad thronū gr̄e ei⁹ vt misericōiam psequimur z gra
tiā inueniam⁹ i auxilio optuno Heb. iij. No
ta. Adeam⁹. qz multū distas a deo. Quot pec
cata mortalia habes. tñ p qttuor passus po
tes ad xpm accedere. Primo p p̄tritiōez. Se
cūdo ppositi emendarōe. Tercio confessione
Quarto pnie acceptatōe. Jo dicit. Adeam⁹
scz istis qttuor passibz cū fiducia zc. Ecce pri
ma camera qdrāgulari edificata. q̄scat⁹ i ea.

Secda camera d: diuinal cognitio. Pro
prie p̄riū ē deo z nulli alteri cognoscere illa q
sunt totalit futura. Notant dico totalit. quia
aliqua sunt futura nō totalit. sed p̄ticularit.
qz licet sint futura. tñ in suis causis iāz sunt
p̄sentia. Ideo astrolog⁹ cognoscit q hyems
erit pluuiosa. qz cognoscit in causis. Itē me
dic⁹ cognoscit mortē infirmi p̄p̄inquā qz eaz
cognoscit p causas. Sed illa q sunt futura z
nullam habent cām naturalē p̄ntem nisi so
lū volūtate diuinā. nō sciunt nisi a deo. et cui
ipse voluerit reuelare Ideo Isa. Annūciate
q ventura sunt in futurū. z sciem⁹ qz dij estis
vos. Isa. xij. Nō certū ē q ille. vij. tribulati
ones q̄s xps dixit venturas ciuitati hierlm
nō habebant aliquā cām naturalē nec in ce
lo nec i elemēt. sed erāt totalit future. in q oñ
dij diuina cognitio i xpo q p̄dictas tribulati
ones futuras cognoscēdo z reuelādo z mani
festādo dicit. Veniēt dies in te zc. Dyssi
ce oia ista. vij. mala in fine hois impenitētis
sunt ventura. Primū veniēt dies in te. i. s. te.
scz in senectute. qñ hō ē iuuenis oia sunt p̄ eo
sed qñ est senex. sunt s̄ eum. Oculi i senectute
sunt s̄ eū. qz nō videt. aures qz nō audit. den
tes. gust⁹. caput z brachia tremunt. stomach⁹
dolet. dies est s̄ eū. qz non pōt laborare. nor.
qz non pōt dormire. Sed dicerēs. Est ne h
aliqd remediū. Solutio. Nō nisi illud qd di
cit scriptura. Memēto creatoris tui in diebz

iuuentutis tue. Et declarat. Anq̄s veniat di
es afflictōis. s. senect⁹. z appropinquēt anni d
qbz dicas. nō mihi placēt Eccl̄s. xij. Potestis
hic notare magnā stulticiā q est in iuuenibz
mūdi dicentibz. Vadat ille senex ad eccliam
qz qñ ero senex faciā p̄niam. O magna stulti
cia. Tūc vis agere p̄niam qñ nō poteris. Ta
libz accidit vt illi hoi q habebat duo anialia.
vnū bonū z forte. aliud debile z exhaustum. z
volebat qz debile portaret magna onera z for
te incederet sine onerē. Zumentū bonū et
forte ē corp⁹ iuuenis. Debile z exhaustū corp⁹
senis. qd nō pōt portare onera. z vos dicitis
qz sibi imponetis onus. Dicit religiosus. qñ
ero senex fuabo regulā. Idē de clerico. laico
z muliere. Scdm malū tangit cū dicit. cir
cūdabūt te inimici tui vallo. Hi sūt dolores
mortis. Dolores inimici q circūdāt morien
tē. Qñ homo ē san⁹. si patit in vno mēbro va
let in alijs. s. i morte tant⁹ est dolor q in nul
lo valet. Verbi gr̄a. Magn⁹ dolor ē si absin
dat digit⁹. Rō. qz aia q extēdit radices suas
p oīs ptes habet dimittere illā p̄tēz restri
gere se. Nō cogitate in morte qñ aia se era
dicat de omnibz ossibz. neruis z pulpis. sicut
si p aliquā potentia arbor nucis euelleret ra
dicē. qualis dolor tūc debet esse i moriente
Ideo dicit phus. Dim terribiliū terribilissī
mū est mors. Ecce qre dicit. circūdabūt te
inimici tui zc. Ideo dauid in p̄sona morien
tis dicit. Circūdederūt me dolores mort⁹ zc
ps. xvij. Tercū malū tangit ibi. circūda
būt te. Ecce occursus z obsessio demonū in
morte impenitentis. Qñ est in extremis vl
tra dolores: veniūt ibi demones in circuitu
z q̄lic euadet misera aia. Nota similitudinē
de matha in qua eēt perdir absconditaz in
circuitu eēt centū z mille canes. in aere aut
rotidē falcones. z hoies cū bacul p̄cutiētes
in mathaybi est misera p̄dir. non pōt rema
nere. qd faciet. qz si exit statim capiet. ita est d
anima. Cogita qz corp⁹ sit matha. aia vt per
dir i eadē abscondita. Canes i circuitu sūt de
mones q sunt in terra. Falcones sunt demo
nes q sunt in aere vt at homi in radio solis.
Hoies pūgentes cū bacul sūt dolores pun
gētes vt aia creat. nec pōt ibi remanere. Ecce
misera aia in q̄li p̄ssura est in morte. Vos nō
videtis. sed multi sancti h̄ viderūt. Jo de im
penitēte dicit scriptura Infern⁹ sub⁹ p̄turba
tus est. scz in morte tua. in occursum aduen
tus tui. suscitauit tibi gygantes. Isai. xliij.

Sermo. I.

Quartū malū oñdit̄ ibi. z coangustabūt te vndiq̄. Ecce discretio et diffinitio iudicij. Boni angeli nō pmittūt q̄ demōes ducāt se cū aiaz q̄sq̄ i iudicio sit data snia a x̄po iudice q̄stūcūq̄ sit mala. Jōvenūt demōes aiaz accusātes: dicēdo oia pctā q̄ fecit etiā secreta Et x̄ps inq̄t anie. Audis q̄stū aduersū te v̄cūt testimonia. Et illa obmutuit. Et x̄ps ad angelū bonū inq̄t. Quid dic̄ d̄ ea. Et angel⁹ inq̄t. Iste fuit ita male pditōis q̄ noluit face repniāz. noluit vti medicinis v̄z is̄ pctā. nolēbat p̄fiteri nec cōicare sel̄i anno. frangebāt festa. noluit dimittere iniurias. nec restituere ablata. Deinde dicit x̄pus p̄iarchis. Et vos vultis eū h̄re in societate. R̄ndēt. Nō domie. Nos sum⁹ misicordes. z iste crudel. Et vos p̄he. Nō dñe. nos sum⁹ deuoti. et iste in deuo tus. Et vos apli. Qui respōdēt̄ dicūt absit. nos sum⁹ charitatiui. z iste sine charitate. Et vos martyres. Nō dñe. nos sum⁹ patiētes. et iste impatiēs z vindicatiu⁹. Et vos p̄fessores. Nō dñe. nos fecim⁹ p̄niāz. z iste fuit ipenitēs. Et vos v̄gines. Nō dñe. Iste fuit luxuriosus z corrupt⁹. Ecce q̄lis angustatio aie et demōnū accusatōe. z scōz z angeloz refutatōe. Et p̄t dicere bñ misera aia. Angustie mihi sūt v̄ndiq̄. Dan. xiiij. Quintū malū tāgit̄ ibi. et ad terrā p̄sternēt te. Ecce detrusio in infernū. qz data snia a x̄po aia captiua recipit̄ a diabolo. Aia autē z angel⁹ habēt oia mēbra vt corp⁹. s̄z sūt spūalia. z p̄sternūt eā ad terrā de q̄ Job. x Terrā miseriez tenebrāz. vbi v̄mbra mortis z null⁹ ordo s̄z sempitern⁹ horroz inhabitat̄ zc.

Sextū malū tāgit̄ ibi. z filios tuos q̄ in te sūt. Ecce destructio generatōis. Si querat. Qd malū ē filioz ex pctis parētū zc. Dico q̄ pctā p̄ria parētū nō nocēt filijs. nisi fiat filij in ill̄ p̄cipātes Sic de pctō vsure. ex q̄ nō solū p̄z damnat̄ sed m̄. q̄ relicti pecunijs bonis ornari voluit ex ill̄. et etiā filij recipiētes hereditatē de vsura. z etiā recipiētes dotē: dāna bunt̄. s̄l̄r notarij et testes vsure cooperantes. Nō vocabit̄ in etnū semē pessimoz. P̄pate filios ei⁹ occisioni i iniq̄tate patz coz. Nō cō surgēt nec hereditabūt terrā. nec implebūt faciē orbis ciuitatū. Et p̄surgā sup eos dicit dñs exercitū. et pdā babylonis nomē. z reliq̄as et germē et p̄geniē dicit dñs. Et ponam eā in possessionē ericij. et in paludes aq̄rū. et scopabo eā in scopa terēs dicit dñs exercitū. Isa. xiiij. Septimū malū ibi tangit̄. et nō relinquet̄ in te lapidē sup lapidē. Ecce dis

sipatio diuitiaz. qz d̄ bonis vsurarioz nihil remanet. Ecce qd dicit dauid. Vidi impiū superaltatus et eleuātū sic cedros libani. Et trāsiui et ecce nō erat. q̄siui eū z non ē inuēt⁹ loc⁹ ei⁹. ps. xxxvj. Nota. Vidi impiū. s̄. vsurariū. Impi⁹ diceret̄ q̄ se cū vxore et filijs p̄iceret in ignē Ita facit̄ impi⁹. s̄. vsurari⁹ in ignēz inferni se p̄iciens. Rō oim̄ istoz maloz i v̄ndiq̄ ibi. eo. i. p̄pter h̄. qz nō cognouer̄ tps visitōis tue. Visitat̄ de⁹ dupl̄r. Inuisibilē in corde p̄ p̄uctōes. z visibilē p̄ publicas p̄dicatōes. z p̄ fraternas correctōes. Jdo Job. x visitatio tua custodiuit sp̄m̄ meū. Ecce scda camera. Tercia camera d̄z paterna corre

ctio. Qñ p̄z diligit filios non parit̄ q̄ sagiōes ipsos corrigāt a defectibz. sed ipse cū v̄ga corrigit. et ideo precipit̄ in scriptura di. P̄res noli te ad iracundiā. suple dei. puocare filios vestros. sed educate illos in disciplina z correptione dñi. ad Eph. vi. Ita fecit x̄ps qñ itrauit templū. Et inuenit in templo vendētes oues et boues et colūbas. et numularios sedentes. Et cū fecisset q̄si flagellū de funicul̄ oim̄s eiecit de tēplo. oues q̄z z boues et numularioz effudit es. et mensas subuertit. Et his q̄ colūbas vendebant dixit. Auferte ista hinc. et nolite facere domū patris mei domuz negociatōis zc. Corripit eos dñs. Et iste modus correctōis oñdit̄ Job. ii. Moraliter. nō legit̄ in tota biblia q̄ x̄ps p̄cussit aliquēz nisi h̄ in isto p̄ucto. Multa pctā erat in ciuitate hierl̄m. sed nō legit̄ q̄ manibus corripit eos. s̄z ore rephēdendo nisi h̄. In q̄ potest̄ notare q̄stūz displicet deo qñ in ecclia sūt aliq̄ q̄ non debent fieri. sicut faciūt nonnulli q̄ volunt in ecclijs cohzare in vigilijs et nuptijs ad malū finē veniet tale matrimoniū. Non sic dauid faciebat. sed magno timore intra bat domū dñi: dicēs. Ego autē in multitudine misericordie tue introibo in domū tuam adorabo ad tēplū sc̄m̄ tuū i timore tuo. ps. v Et vos intrastis tripudiādo zc. Itē non debetis vt qdā faciūt comedere et bibere z inebriari in ecclijs in p̄fraternitatibz. Jdo apls Nunq̄d domos nō habetis ad manducandū et bibendū. aut eccliam dei p̄tēnitis. z cōfundit̄ eos q̄ nō h̄nt. j. ad Cor. xj. Jdeo aui famini ne forte irascat̄ zel⁹ dei ad corrigendū Itē aliqui vadunt in circuitu ecclie duz d̄z officiū. ad respiciendū mulieres. Itē d̄ ecclia faciūt lupanar. Itē ab aliq̄bo fiunt in ecclia matrimonia. clam de vna. qñ nō

tercia camera

pnt loq̄ cū muliere i domo. timore viri v' ami
cor. veniūt ad eccliam zc. Itē fiūt aliqñ ab
aliq̄b i ecclia mercatōes. qz qñ est i missa: lo
q̄mi de ferijs z forozc. cū tñ sub silētio debeat
tis eē i ecclia. Ecce xps qre cū manib' voluit
corrigere pctā q̄ fiebāt i domo dei oñdens q̄
ista pctā sūt gūissimaz destructiua xpianita
tis. Jō dō. Dñe dilexi decorē dom' tue. z lo
cū habitatōis glie tue. ps. xxv. Et Aug'. In
oratorio. scēclia. ab orādo. s. dicta. nēo aliqd
agat. nisi ad qd factū ē. vnde z nomē accepit.
Jō dicit xps. dom' mea dom' ozois vocabit
postq̄ at correxit eos manib'. voluit eos cor
rigere s'bo. qz erat q̄tidie docens in templo.

De eadē dñica. s. decima post Trinitatis.

Sermo secundus

Divisiones mini
strationū sūt. idē autē dñs. Verbū
istud h̄ originalit. j. Loz. xij. z reci
tative in epla curreti dñice. Pro declaratōe
h̄ s'bi z introductōe materie p̄dicade. sciēdū
ē q̄ regula ēz doctrina i sc̄ta theologia. q̄ oia
q̄ fiūt in h̄ mūdo a deo mediātib' sc̄dis cau
sis. p̄t de' facere p̄ seipm̄ imediate. Opaf̄ em̄
de' aliqñ mediātib' causis vt faber mediant
bus instris z lignari' mediate ataz serra Ita
de' mediātib' creaturis opaf̄. sed p̄ se sine cre
aturis posset eadē facere. Nō sic de fabro fer
rario z lignario. qz sine instris nō pnt̄ opari.
Nō est sic de deo. Verbi gr̄a. Dicūt phi z eti
am theologi. q̄ de' mouet celos z solē ab oriē
te in occidentē. z ecōuerso. z etiā stellas p̄ an
gelos q̄s phi vocāt intelligētias. Omnia ista
posset de' facere p̄ se sine angel'. Itē de' illumi
nat istū mundū mediate sole. q̄ illuminat. cale
facit z facit fructificare. ita de' posset p̄ se sine
sole. Datimū em̄ ē suū posse. Itē de' dat no
bis tonitrua pluuias z fulgura mediātib' nu
bib'. z de' h̄mōi p̄ se facere possetz. Itē facit
navigare maria mediātib' nauib'. z sine his
posset de' p̄ se. Itē dat nobis panē z vinū me
diantē labore hoim. dat fruct' mediātib' ar
borib'. p̄ se posset. Itē multiplicat creaturas
būanas p̄ generatōes. h̄ posset de' alit. Itēz
dat sanitatē infirmis medicis mediantib' et
purgatōib'. sine h̄ posset de' p̄ se. Itē dat sciē
tiaz mediantib' libris. mgris. doctorib'. sine
h̄ posset de' dare p̄ se. Ptz ḡ regula generalis
Quicqd̄ de' facit mediantib' sc̄dis caus'. pōt
et p̄ se. Ratio. qz nulla creatura nec causa ha
bet ptātem nec s'itutē in celo nec in terra ni

si q̄tū de' s'ibi dat. Si habem' bonū t'pus. sa
nitatē. p̄spitatem et abundantia. nec grates
nec gr̄as soli vel lune stellis v' creaturis dica
catis. sed deo. Ideo apl's. Qm̄ ex ipso z p̄ ip
sum z in ipso sunt oia. ipsi bonoz z glia i sc̄la
scloz amē. ad Ro. xj. Nō licet de' p̄t facere si
ne ministris. tñ in gubernatione mūdi vult
tenere modū regis. q̄ in suo palacio z regno
habet multos ministros. et sicut non est nisi
vnus rex in palacio. ita nō est nisi vn' deus i
hoc mūdo. q̄ licet posset oia p̄ se. vult tñ h̄re
ministros. Ideo dicit thema. Divisiones. i.
distinctiones ministratōnū sūt. idē autē dñs
id est deus. Notauī septē grad' seu dñas mi
nistroz in domo xpi ad instar regis

Primi sunt portarij ostioz

Secōdi dispensatores bonoz

Tercij coquinarij ciboz

Quarti seruitores ferculoz

Quinti fistulatores instrōz musicoz

Sexti elemosynarij fragmentoz

Septimū cubicularij lectoz

Modo q̄libet n̄m videat qd̄ officiū isto: uz
bz. qz si aliqd̄ istoz nō habetis. nō estis dome
stici xpi. z in fine poterim' dicere zcludendo.
Divisiones ministratōnū sunt. idē autē dñs
Primo ḡ in domo regis p̄m' grad' mini
stroz est portarioz. Ita i domo xpi. s. i h̄ mū
do h̄ma dñtia ministroz est portarioz Qui
sunt isti. Videndo officiū portarioz videbi
mus q̄ sunt portarij i domo xpi. Officiū por
tarioz est portare s'gā z indignos eijcere ne
intrent palaciū. z dignos admittere z custo
dire. In hoc cognoscitis q̄ sunt portarij i do
mo xpi. Portarij sunt dñi t'pales. impator. re
ges. duces. comites zc. quocunqz dicant offi
ciū habent portarioz. qz portant virgā i ma
nu. s. potestatē a deo. qz dicit sc̄ptura. q̄ non
est ptās nisi a deo. Rom. viij. Ideo nō debēt
admittere in ciuitate villa seu cōitate nisi qd̄
bonū est. z debent expellere ab eadē qd̄ malū
est. signanter peccata notoria q̄ sunt i destru
ctiōne z munitatis. Sec' de secretis que nō
cadunt in iudicio hoim.

Primū pctm̄ ē de inuocatōe diabólica qd̄
exercet a diuinis zc. qñ est notoriū

Secōdū blasphemijs generalibus. talia
pctā nō sunt secreta cōiter. ideo p̄uideat.

Tercij est fractio festiuitatū. qñ fit noto
rie. secus si fiat secreta.

Quartū est ludus taxilloz. rapina est ac si
duo vel tres latrones.

Sermo. II.

Quintū de lupanaria specialia. Questio sic
inc' doctores. si lupanaria sint sustinēda zc.

Secū est de societatis criminalibz. s. cuz
infidelibz. Jō sepe nē. z. pvideatis vos porta
rij q̄ haberis pot' statē. al's dānati estis. Be
li' esset vob esse porcoz custodes si negligē
tes estis q̄ rectores. iudices. vel gubernato
res. Si timeris dimittat' officiū. Ecce p̄mū
officiū i domo xp̄i. De istis diē septa. Janito
res hō p portas singulas obseruabāt. ita vt
nec p̄ucto quidez descēderēt a ministerio. ij.
Paral. xxxv. Secūdi sūt dispēsatores bo
noz. Isti sūt p̄sidētes eccl'astici. q̄z papa ē
maior. deinde cardinales. patriarche. archi
ep̄i. ep̄i. et aiaz curati. q̄ clauēs eccl'ie hūtes
debēt ei' domesticis dispēsare. s. sacramēta.
Ideo dixit xp̄s dispēsatori p̄mo. Tibi dabo
clauēs regni celozū. Mat. xvi. Hoc simpl'r
dē de absolutiōe. Antiquus iudei p̄fitebant'.
Auctas. Uir siue mulier cū fecerint ex oibz
peccatis q̄ hoibz solēt accidere z p negligētiā
trāsgressi fuerint mādatū dñi atqz deliquē
rint p̄fitebunt' pctm̄ suū. Hume. v. Itē q̄ ab
scōdit scelera sua nō diriget. qui aut' p̄fessus
fuerit z reliquerit ea. misericōdiā p̄sequet'. Pro
uerb. xxviii. Hora. Qui abscondit scelera. s. sa
cerdori. qz pctā nō pnt abscondi deo. S3 nō
obrinebant absolutiōē. Sacerdos orabat
p eis. sed nō absoluebat eos. q̄lis dolor. ac si
vobis mō facta cōfessione diceret p̄fessor. nō
possum vos absolvere. qualis tristitia. S3
mō de' cōmisit clauēs p̄latis z clericis vt pnt
absolvere de peccat'. Sed vñ h. qz remitte
re pctā p̄p̄iū ē deo. Quis pōt pctā dimittere
nisi sol' deus. Mat. ij. Dico qz hoc posse no
luit de' cōcedere antiq̄' hoibz. qz nodū rece
perat hūanitatē. sed ex q̄ factus est hō voluit
honorare hoies dando eis potestātē diuinā
Sicut si rex duceret in vxorē filiam rustici.
et altaret z honoraret omēs parētes vxoris.
Ita fecit xp̄s. Ideo mō sacerdotes in cōfessi
onibz nō solū orāt p pctōribz. s3 dant eis ab
solutiōē p peccat' post baptismū factis. q̄a
baptism' nō h3 virtutē nisi semel. qz ē sacra
mentū nō iterabile. s3 p̄fessio totiēs quotiēs
zc. Ecce q̄ rediē. Tibi dabo clauēs. De istis
dispēsatoribz diē ap̄tus. Sic nos existimet
hō vt mistros xp̄i. et dispēsatores mysterioz
id est sacramētoz dei. j. ad Cor. iij. S3 heu
p̄chdolor cū sequit'. iam querit inc' dispēsato
res. vt fidelis q̄s inueniat. Quia mō ad hoc
deuenim' qz oportet emere oīa sacramenta.

cū tñ dixerit xp̄s dispēsatoribz. Gratis acce
pistis. gratis date. Nō nec baptismū. nec
p̄fessionē. nec extremā vnctionē. nec sepultra
rā hē poteris nisi emas aliquo mō. vel colo
rato vel discoopto. Idē de sacramētis ordi
nū oportet soluere sigillū zc. Ideo dicit xp̄s.
Quis putas est fidelis seru' z prudēs. quē cō
stituet dñs sup familiā suā. Lu. xij. Tertij
coquinarij ciboz. Ecce aiaz sūt vba dei. fm
qz dixit xp̄s. Nō in solo pane vinit hō. sed in
omni v. qd p̄ce. de ore dei. Mat. iij. Deut.
vii. Os dei ē biblia. qz sicut in ore sunt due
mādibule. superior z inferior. ita z in biblia.
Mādibula supior cōtinens oēs sensus est
nouū testamētū. Inferior vetus testamētū
qd solum de terrenis loquit'. Secūdo quia
mādibula supior est immobilis. ita nouū testa
mentū imobile est. vetus aut' mobile mādi
bula inferior. q̄tū ad cerimōialia et iudicialia.
qz de istis nihil seruat'. Verba ḡ biblie sūt
esce animaz. Et q̄s p̄parat istas escas. So
lutio. p̄dicatores p̄dicantes verba dei. Ecce
officiū meū nō est modicū. sed p̄cipuū in do
mo xp̄i. Et sicut coquinar' qn̄ ali' dormiūt
ip̄e p̄parat. ita p̄dicatoz qn̄ vos de nocte dor
mitis z quiescitis in lecto. coquinar' in co
quina spū sancti p̄parat escas igne charita
tis z deuotiōis in olla memoriē. Et sic coq
nari' p̄ma gustat de sale. ita p̄dicatoz p̄mo
d3 gustare escas. Verbi grā. si vult p̄dicare
z mōstrare alijs humilitatē. qz ip̄e nō sit sup
bus. s3 gustet qd est hūilitas. si misericōdiā
z liberalitatē. qz ip̄e nō sit auar'. si castitatē
qz ip̄e non sit luxuriosus. zc. De hō officio
appreciabat se ap̄tus di. Fiduciā talē habe
mus p xp̄m ad deū. q̄ idoneos nos fecit mi
nistros noui testamēti. ij. ad Cor. iij. Nouū
z vetus testamētū differūt sicut figura et fi
guratū. Vet' testamētū fuit figura z nouū
figuratū. Quarti sūt scutiferi seruientes
coram rege. aliq̄ p̄p̄nant. aliqui seruiūt dan
do aquā. aliq̄ mappam zc. q̄ timore regis non
loquunt' nec spuunt nisi a longe. habent fa
ciem z man' mūdās zc. Seruitores in mē
sa xp̄i. sūt p̄bri nō curati. z mistri altaris. q̄i
mense dñi assistētes. Ideo ad instar seruoꝝ
regis cum magno timore z sanctitate debēt
esse. Dixit deus sacerdotibz antiq̄s. Sacer
dotes q̄ accedūt ad dñm sanctificent' ne per
curiat eos. Ero. xix. Et tñ illo altari nō offe
rebāt nisi aialia. Et modo offer' ille agnus
fil' ist' ouis virginis marie q̄ verbis. p̄latis

sacerdotis venit ibi. Et rex nō venit sol^o. Jō sunt ibi in altari angeli sancti. xpm associantes cantantes. Panis angelic^o sic panis hoim zc. Lū quāto g timore d^z esse sacerdos corā iudice z angelis sanctis. Nō cogitate qd dicit angeli qm sacerdos ē bon^o sanct^o z cast^o. Dicūt. O bñdicte zc. Si forte sacerdos sit mal^o z cubinari^o mēdar^o luso^o zc. Dicūt angeli xpo. O dñe vult^o q interficiam^o istū ribaldū pditorē zc. Et xps. Nō adhuc. Nolo em mortē pctōris. s^z vt zuer. z viuat. Ezech. xvij. Ho. grauit^o peccāt mulieres cū sacerdotib^o luxuriādo. qz mat^o pctm cēt pñcere i lutum sepulcrū xpi qz sepulcra sanctoz. Ita mlter pl^o peccat luxuriādo cū sacerdote sept^o cro xpi. qz cū alijs homib^o. Jō sacerdotes vt boni scutiferi debēt hñe faciē. i. sciaz mūdā. z man^o mūdā. s. a ludo. a mēdacio. et totum corp^o a luxuria. Jō de scriptura de eis. Dñi. s. sacerdotes pbent^o hmū z sic mīstrent. nulluz crimē hñtes. Qui ei bñ mīstrauerint gradū bonū sibi acquirēt. z multā fiduciā in fide. q est in xpo ihu. i. ad Tbimo. iij. Nota. pbent. scz si dolēt de pctis. si pponūt non redire zc.

Quinti sunt fistulatores musicoz. s. ministri. Ita etiaz magnus rex xps hz mīstros in palatio suo. q faciūt sibi sonum gratissimū. Illi sunt penitentes. Tenor est pectus pectoris. i. gemit^o et suspiria sup. qñ dicit. dñe misericōdia. et xps z angeli de fenestris celi auscultant. Auētas. Que habitas in ortis. s. ecclesijs. q debēt fructificare in bonis opibus amici auscultāt te fac me audire vocē tuam. Lanti. viij. Itē sonet vox tua in aurib^o meis vox enim tua dulcis est z facies tua decora. Lanti. ij. Et loquit^o h xps psonē penitētī. vt philocapt^o philocapte sue. Jā videtis q plorat ex tristitiōe pctoz qualē faciē facit. Illaz dicit xps pulchrā esse corā eo. Ideo penitenti dicit. Ostēde mihi faciē tuā zc. Istis dicit xps. Qui mihi mīstrat. me sequat^o. z vbi ego sum illic z mīster me^o erit. Joh. xij. Sexti sunt elemosynarij fragmētoz. q dant paupib^o qd supēst de mensa regis. Isti sunt diuites misericordes. Dom^o em diuit^o est vt cophinus in q reponunt^o frusta panis qz panis integer est in celo in mēsa dñi. Et sicut elemosynarius regis esset infidelis retinēdo sibi ea que debet paupib^o mīstrare. potest tñ sibi retinere necessitatē. Ita diuites infideles sunt retinēdo sibi ea q debent paupib^o dispensare tñ necessitatē possunt sibi retinere. z nō sup-

fluitare. Ideo dicit^o vel mutuet^o pauperib^o sine vsura. Si dicat aliq. Ego nō facio vsurā. s^z iude^o cui pecuniā mutuauī. z lucrū inde cū eo pctipo. Solutio. Ista est excusatio pylati zc. Jō cū pylao z iudeis ibitis in infernū. de numero istoz ministroz erat Martha. Lu. x. Martha autē satagebat circa frequēs misterij zc. Septimi sunt cubicularij lectorz. quoz officij ē tenere camerā mundā a puluere. a luto. a lapidib^o z alijs z parare lectū. tales loquunt^o cū rege zc. Tales sunt psonē ptemplatiue. q totalit^o intendūt ad pparandū cubiculū pscie deo. vt sit sine luto luxurie. sine puluere auaricie. omnia despiciētes q sunt sine lapidib^o duris iracundie. iniurias remittētes. ornāt lectū deuotionib^o. oionib^o. z pteplationib^o. Camera maior fuit sgo maria. q dicit. In habitatiōe sancta corā ipso mīstrauī. z sic in syon. i. pteplatiōe firmata sum. Eccl. xxij. Qui incipit aliquid istoz officioz firmiter d^z perseuerare. al^o accidit vt pile. q toriens trāsit de manu ad manū. qd cadit in luto vel puteo aliquo. ita de illis q nō firmāt se. S^z mō cadit in luto luxurie z tandē in puteo inferni. Jō qui libet nrm d^z psliderare qd officij hz. z nō debz esse incōstans. s^z ptiuādo d^z in eodē pseuerare. Qui pseuerauerit vsqz in finē h saluus erit. Math. x. Deo grās.

De eadem dominica. Sermo. iij.

Idens iesus ciuitatē fleuit sup illam. Habet verbuz istud textualiter Luce. xix. z recitatine in euāgelio currētis dñice. Pro declaratione hui^o s^obi z introductione materie pdicande sciendum. q inter multas z magnas differētiās. que sunt inter psonas sapiētes z stultas est vna differentia. quam ponit sacra scriptura di. Eoz sapientū vbi tristitia. z cor stulto^o vbi leticia. Eccl. vij. Letant^o z gaudent stulti de diuitijs. bonozib^o. dignitatib^o. z plationib^o. Ista in corde sapiētis dant tristitiā. qz sapiēs cogitat i se. O miser de tantis habeo reddere rōnem deo. Ut ergo melius intelligat illud dicit^o parabola d duob^o sentētiatis ad furcā. de quib^o cū fieret executio z ducerent^o ad furcā. vnus ipozū flens petebat veniam ab omnib^o dicēs. Orētis p me. Alter autē dum duceret^o ad furcā ridens dicebat. O qz bene est mihi. quō sum associatus. vado equitādo zc. Quis istozū reputat

Sermo. III.

baſſapies. ⁊ q̄s ſtult⁹ ⁊c. Idē eſt d̄ nob. D̄s quorūq̄ ſum⁹ in h̄ mūdo ſum⁹ pctōres ⁊ crimi- noſi. niſi innocētes. in t̄m q̄ d̄c̄ D̄s. D̄s de celo p̄ſpexit ſup filios hoim. vt videat ſi ē in- telligēs aut req̄rēs deū. D̄s declinauerūt. ſ. a ſeruoze deuotiōis. ſil̄ inutiles facti ſt. nō eſt q̄ faciat bonū. ſ. purū. q̄ zizaniā inuolui- m⁹. Hō ē vſq̄ ad vnū. ſ. de adult⁹. ps. xij. P̄z igit q̄ ſum⁹ crimioſi ⁊ pctōres. Et nouerit⁹ q̄ p̄ceſſus ſit ⁊ nos. Stati em̄ poſtq̄ hō pec- cauit. vſ̄ corde cogitādo. vſ̄ ore loquēdo. ſeu malicioſe opando. ſcribit̄ pctm̄ in libro dei. Auctas d̄c̄. q̄ poſtq̄ peccauit dixit. Impfe- ctū meū viderūt oculi tui. et i libro tuo om̄s ſc̄z defect⁹ ſcribenſ. ps. cxxviii. Et ſententia mortis ⁊ nos ē iam data. Auctoritas. Sta- tutū eſt hoib⁹ ſemel mori. ⁊ poſt h̄ iudiciū ⁊ a d̄no omni carni. ad Heb. ix. Et iā ſit execu- tio. eq̄tando vadim⁹ ad mortē. equ⁹ eſt t̄pus ſm̄ motū ſolis. Quattuor rote ip̄m trahen- tes ſunt eſtas. autū⁹. hyems. ⁊ ver. Dicatur quō temp⁹ feſtinanter currit. ⁊ nos nō auifa- mus nos. Illi ḡ q̄ in h̄ mūdo triſtant et do- lēt de peccatis ſuis. ⁊ petūt veniā ab inimic⁹ ſatiffaciūt. ſapientes reputant. Sed illi q̄ va- dunt ad mortē. cantādo. ridēdo. ⁊ truſſando reputant ſtulti. Ecce q̄re d̄c̄. Cor ſapientū ⁊c. Cum ḡ d̄ns ihs x̄ps nō ſit ſolū ſapies. ſed etiā eſt ſapientia eterna. non legiſ ip̄m in hoc mūdo vnq̄ riſiſſe. legiſ ip̄m multotiens fleuiſſe. Ideo de quadā vice d̄c̄ thema. Vi- dens ihs ciuitatē fleuit ſup illaz. P̄z thema. Inuenio q̄ t̄ps fleuit quiquies in h̄ mūdo. ⁊ quēlibet fletum fecit p̄ magno ſecreto ſpe- culatiuo ⁊ morali.

Primo fleuit in natiuitate.

Secūdo in circūciſione.

Tertio in Lazari reſuſcitatiōe.

Quarto in ciuitatis aſpectiōe.

Quinto in morte ⁊ paſſione.

Et de q̄rto fletu loq̄t̄ thema. Vidēs ihs ci- uitatē fleuit ſup illā. Primo fleuit t̄ps in mūdo i die natiuitatis ſue. q̄ ſic ceteri pueri q̄n̄ nāſcunt̄ plorāt. Et ſi interrogarent. et ſci- rent r̄ndere. dicerēt. q̄ plorāt q̄ intrant iſtū mūdū. qui ē loc⁹ miſeriaz ⁊ dolor. Ita etiā t̄ps voluit flere. Un̄ ſapies in p̄ſona t̄pi d̄c̄. Ego natus primā vocē ſimilē omnib⁹ emiſi plorās. Sap. viij. Nota. ſimilē omnib⁹. Fle- tus t̄pi fuit ſilis alijs. ⁊ etiā diſſilis. Silis i hoc. q̄ ſicut pueri q̄n̄ nāſcunt̄ flendo dicunt a. a. Et puella dicūt. e. e. Un̄ verſus. D̄s di-

cunt e. vel a. quorūq̄ nāſcunt̄ ab Eua. In h̄ x̄ps fuit alijs ſilis. S̄z fuit diſſilis i h̄. q̄ alijs pueri nō plorāt p̄ electiua rōez. S̄z t̄ps qui tūc erat ita ſapies ſic nūc ē in celo. quicqd̄ fa- ciebat torū faciebat p̄ electiua rōez intelle- ctus. Et iō q̄ tūc intrabat i mūdū q̄ eſt loc⁹ ⁊ habitatio beſtiar. ac ſi ſili⁹ regis cui cōpe- tit ſtare i thalamis ⁊ cameris regalib⁹. pone- ret in ſtabulo cuz beſtijs. talis deberet flere. Sic iſte mūdo p̄ beſtijs fuit fact⁹ a p̄ncipio. padifus terreſtris p̄ hoib⁹ t̄m. qd̄ d̄c̄ Dama- ſcen⁹ ⁊ etiā ſanct⁹ Tho. in ſc̄da p̄te. q̄ in pa- diſo terreſtri nūq̄ intrauit vſ̄ intrabit aliqd̄ aial irrōnale. nec ſerpēs. ⁊ aialia adducta ſc̄ a deo corā adā mirabilis. Iō vt exules ex p̄- ditiōe p̄is n̄ri ade p̄didim⁹ caſtrū altiffimū inerpugnabile. qd̄ deus ſibi cōmiſit. ⁊ eodez die ip̄m tradidit inimico. Et q̄ omnes ſu- mus filij p̄ditōis. deus aut̄ nolēs nos occi- dere. exulauit nos in hūc mūdū locū beſtia- rū. Ideo t̄ps exiens de thalamo regali vteri- ginalis. electiue fleuit. Un̄ ſi ſgo Maria ip̄m interrogafſet. q̄re fleret. potuiſſet r̄ndiſ- ſe. Mater mea q̄ intro in hūc locū beſtiar. De hoc fletu cātat eccl̄ia. Uagit infans in- arta cōditus p̄ſepia. mēbra pānis inuoluta. ſgo mater alligat. manus pedes atq̄ crura ſtricta cingit fascia. Iō p̄pter p̄ntis exilij ha- bitationē dicim⁹ ſgini marie. Ad te clama- mus exules filij eue. Ad te ſuſpiram⁹ gemē- tes ⁊ flētes in hac lachrymar vally. Do- raliſ iſtruimur h̄ cū quāto deſiderio debe- m⁹ expectare ⁊ deſiderare padifū celeſtē. O quātū in nob̄ erit gaudiū. q̄n̄ erim⁹ cū parē- tib⁹ ⁊ amicis n̄ris. P̄riarche ſunt amici n̄ri ſi ſum⁹ miſericordes. Prop̄ete ſi ſum⁹ deuo- ti. Apli ſi ſum⁹ charitatiui. Martyres ſi ſu- mus paciētes. Cōfeſſores ſi ſum⁹ penitētes. Virgines ſi ſum⁹ caſti. Bon⁹ ⁊ deuot⁹ t̄pia- nus in tantū d̄z ſe hic exulē reputare. q̄ ſi de⁹ diceret ſibi. Ab hinc vſq̄ ad annū venies ad padifū. R̄nderet. O d̄ne adhuc habeo ſtare x̄ij. menſes ⁊c. Iſtud ē meli⁹ ſignū qd̄ hō pōc̄ h̄c de ſe vel de alio. q̄ habeat tale deſideriū. q̄i dicēdo cū d̄o. Quēadmodū deſiderat cer- uis ad fontes aquarū. ita deſiderat aia mea ad te de⁹. Sc̄do fleuit in circūciſiōe. Iaz ſcitis qd̄ eſt circūciſio. ſc̄ptura ſacra nō d̄c̄ expreſſe q̄ t̄ps fleuerit. S̄z ſequit̄ ex neceſſa- ria cōſequentia ad auctoritates. Nam certū ē q̄ t̄ps recepit corp⁹ humanū ſi ē nob̄ paſſibile miſerijs et dolorib⁹ ſubditum. licz aia ab in-

yy z

stanti deceptiois fuerit bta. Nō dē scriptura. q: pueri cōcauerūt carnī z sanguīni. z ipse. s. xps silr picipauit eisdē. sub dif. Un debuit p oia fratribz assimilari. ad Heb. j. Existo tex tu secure possum? dicere q: xps fleuit i circū cisione. sic z ceteri pueri flebāt. Illi ppter cir cūcisiōis dolorē. xps sō p electiuā rōnem. s. ppter hūanā corruptōez. cui? radix cōsistit in illis ptribz generationis. Nā dē sanct? Tho. pma scde. q. lxxj. art. iij. in corpe ar. z i solu tione ad tertiū. q: si de? formaret diuinit? ali? que alit? q: p coitū. ille nō h̄et pctm origina le. q: illud solū venit ex illo actu generatōis Jō aplus. Cōdelecto: legi dei fm interiorē hoīem. Uideo autē aliā legē in mēbris meis repugnātē legi mēt? mee. z captiuantē me in lege peccati. ad Ro. vii. Ho. captiuū ducen tē. q: lz pctōz habeat liberū arbitriū q̄tū ad electōez. tñ est cathenis pctōz ligat? vt capt? q̄tū ad executōz. Jō sciēs xpm q: tota corru ptio humani gener? venit ex illo actu fleuit. Moralit? instrumur h̄ q̄tū est cauendū ne ex illis ptribz verecūdis offendam? deū. ne ex delicis bestiaz. asinoz. porcōz. amittas de lectatiōes angeloꝝ. Jō qlibet i suo statu ser uet castitatē. Uir cū vxore fuātes modū nō peccāt. s: totū est castitas. Religiosi et clerici z nō coniugati nō curēt de illa materia. Jō dē scriptura. Nec ē volūtas dei sanctificatio v̄za vt abstineat? vos a fornicatiōe. z sciat vnus/ q: vas suū possidere i sanctificatiōe. nō in passiōe desiderij. sic et gētes q: ignorāt deū. j. ad Thef. iij. Ponit h̄ minas pctm luxuria vt arguat? z notet? q: mag? cauendū est de ma ioribz. Itē nota h̄ d: s̄ illos q: dicūt. Nō pec catū ē simplex fornicatō. liber cū libera. p̄sen tiētibz p̄tibz coniugij. cui fit iniuria. q̄si dicerēt nulli. Tertio fleuit xps i Lazari resuscita tiōe. de q: dē text?. infremuit spū. et turbauit semetipz. z lachrimat? ē ihs. Joh. xi. Ho. tur bauit. i. dissimulauit se flere. vt faciūt hoīes honorati. q: dissimulant fletū suū. Sed xps electiue turbauit se z fleuit. Quare sup h̄ de betis scire. q: aīa q̄dū ē corpi vnita essentia liter recipit ditiōes corpis. s. variabilitatē. q: sic corpe est mutabile ad bonū z ad malū. sanitatē z infirmitatē. caliditatē z frigiditatē ita etiā aīa est vertibilis z mutabilis. Et quā tū cū q: psona sit deuota z sancta. nisi se custo diat p̄det deuotōez z sanctitatē. Et licz pso na sit in deuota peccatrix z frigida in amore dei. nō ex h̄ desp̄are debz de saluatiōe. q: mu

tarl pōt ad deuotionē et sanctitatē. de culpa ad grāz. z ecōuerso. Sed ex q: aīa est a corpe sepata. imutabilis etn̄s z inuertibilis. in illo statu in q: sepata a corpe. siue i grā siue i culpa firmat imobilitē. Sic p: xps ad vnā q̄stioz quā vos facitis. Quare p pctō momētaneo vel vni? diei. vl vni? hore zc. pena erit etna. Nūquid sufficeret q: quātū habuit de deli cis. tantū etiā duraret pena. Pro r̄siōe sciē dū est. q: ille q: morit in pctō mortali. ita ob stinat aīa in illo pctō q: nō pōt ipm dimitte re. intantū q: sp̄ erit cū illa culpa. Jō sp̄ erit cū pena. Per oppositū q: decedit in grā. non pōt eā p̄dere. Jō habet gl̄iā eternā. De istis auctas clara. Si ceciderit lignū ad austrū aut ad aquilonē. in quocūq: loco ceciderit ibi erit. Eccl̄s. xi. Nō d: arbor. Uideo hoīes ve lut arbores ambulantes. Barci. viij. Et in morte scindunt. Jā em̄ securis. s. mortis ad radicē arboris posita ē. Math. iij. Si autē arbor cadit ad meridiē q: est ps calida z hu mida. z significat amorē deiz d̄tritiōz pctōz talis in grā decedit ibi erit sp̄. q: nunq: p̄det gratiā. Si cadit ad aquilonē q: est ps frigi da p̄ in deuotionē. accidit. z negligentia. z si gnificat culpā z peccata. ibi erit semp. Et q: Lazar? mortu? fuit i grā. et erat cū sanct? pa tribz in lympo qn̄ xps p̄cibz soroz Marie z Barthe debuit ipsuz a morte suscitare fle uir. sciēs q: Lazar? reducebat ad statū i quo poterat cōmittere z facere ml̄ta pctā. sicut et fecit venialiter z mortaliter peccādo. qn̄ tpe passiōis xpi cū alijs p̄didit fidē. s: de post re cupauit fidē z fuit sanct? z amicus xpi. Ecce qre fleuit xps. Moralit? instrumur q̄tū est cauendū a peccatis. q: xps volēs reduce re Lazarū amicū suū de statu in q: erat i pec cabilis. ad statū in q: poterat peccare fleuit. Patz h̄ quātū deo displicēt peccata. Jō flen dū est p peccatis. z gaudendū est de illis qui sunt impeccabiles. sicut de filijs q: moriunt paruuli. Magis esset gaudendū de morte taliū q: in die nuptiaz filioꝝ magnoꝝ. Dica tur s̄ mulieres p talibz flentes. Ideo aplus. Nolun? vos ignorare de dormiētibz. vt nō cōtristemini sicut ceteri q: spem nō habent. j. ad Thef. iij. Quartus fletus christi fuit ille de quo loquit? thema. Videns ihs ciui tatem fleuit zc. Nota hic breuiter historiam euangelij. christus videns ciuitatē hierusa le fleuit ppter quibz mala ciuitati hierusalez futura. que fuerūt ista. scz

Sermo. III.

Primo fames.

Secundo pestilentia.

Tertio gladius.

Quarto captiuitas.

Quinto destructio.

Primum malum venturum erat fames. s. in ob-
sidione Titi et Vespasiani. inter quos matres pro
fame comedebant filios. et obstetrices lecturam
perurientes. et ex siti bibebant urinam propriam. Se-
cundum malum fuit pestilentia et mortalitas. ita quod
per vicus cadebant mortui. nec erat qui sepeliret
eos. sed proiecerant in fossatum civitatis. Ter-
tium malum erat gladius quod audierant romani quod
iudei ex auaricia comederant aurum. propter hoc
interficiebant eos. et inueniebant aurum in visce-
ribus iudeorum. Quartum malum erat captiui-
tas per uniuersum mundum. Triginta iudei daban-
tur per unum denario. et fuit iudicium dei. quia ipsi
iudei vendiderunt christum per xxx. denarios. Qui-
timum malum erat finalis destructio. quia in civitate
non remansit lapis super lapidem. quia ista civitas non
est illa quam olim fuit. nec in illo loco sita in quam illa
erat. ut declarat Gregorius. Et affligit christus rationem
illoz maloz dicens. Ego quod non cognoueris tem-
pus visitationis tue. s. christi. Moraliter ista
quatuor mala sunt hodie in mundo spiritualiter.

Primo fames spiritualis. Libus spiritualis est oratio
et seruitus dei. Non in solo pane vivit homo. sed in omni
seruitute quod per deum dei. Mat. iij. Qui tibi est
in modo magna carissima et fames. Ista fames non
sentit a multis. Item pauci predicant seruitus dei. sed
Quidam. Virgilij. et poetarum damnatorum etc.

Secundum est pestilentia multorum infidelium. quia
quilibet vult vivere secundum sensualitatem. ita quod totus
mundus est corruptus in tantum quod forte pauci sunt
qui possunt dicere. vere ego nunquam cognoui nisi verum
re meam. De mulieribus autem credo quod sunt multe
honeste. urinam dicam verum. quod non cognoverunt nisi
viros suos. solummodo ceter loquendo pueri inno-
centes sunt mundi. Item dicit Remigius super illo seruitute
Sinite pueros venire ad me. Mat. xix.
Tanta enim est labes illius peccati. s. carnalis con-
cupiscentie. quod occupavit fere totum humanum ge-
nus. ita quod maior pars saluandorum credit esse inno-
centium pueros. Tertium malum est gladius spiritua-
lis. s. odium. rancor. et mala voluntas inuidorum.
Ita quod totus mundus isto gladio est diuisus. Deo.
Gladius eorum. s. inuidorum. intret corda ipsorum. ut
habeant officia. regimen. dignitates. prelatos.
Iz non interficiat corpora interficiunt tamen animas. quod
est peius inter quod dicit Salomon de ista mate-
ria. Rursus preterplacet sum omnes labores hominum

et industrias animaduerti patere inuidie per-
tini. Eccl. iij. Quartum malum est captiui-
tas. Quot sunt hodie captivi peccatorum. licet peccata
non auferant liberum arbitrium. quantum ad electiones.
auferunt tamen quantum ad bonas operationes. Per to-
tum annum sunt captivi. et si forte in quadragesima
liberentur. statim post pascha redeunt ad captiui-
tatem. Talibus dicit apostolus. Resipiscant a dyaboli la-
queis. a quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem. Item.
ad Thimo. iij. O si quis esset captivus in barba-
ria. quomodo laboraret pro liberatione. quanto magis
ergo laborandum est pro liberatione huius peioris capti-
uitatis peccatorum. Quintum malum est destructio.
quod non remanet lapis super lapidem. Lapides sunt
christiani. Antiquitas. Tanquam lapides viuui superedi-
ficant in domos spirituales. i. per. ij. Lapides sunt
damenit et inferiores sunt laboratores. Deinde
mercatores. ciues. milites. clerici. religiosi.
Lapides superiores sunt domini temporales et prelati in edi-
ficio ecclesie. Sed hodie totum edificium est destru-
ctum. male viuunt omnes. tam prelati ecclesie quam alij.
Hoc specialiter flebat christus. quia videbat destru-
ctionem veteram civitatis christiane. Quinto fle-
uit christus in passione et in morte. Antiquitas. In die-
bus carnis sue preces supplicationesque ad eum qui
possit eum saluum facere a morte cum clamore va-
lido et lachrymis offerens. exauditus est pro sua re-
uerentia. ad Heb. v. Ho. In diebus carnis
sue. s. passionis. quam solum fuit secundum carnem. Ratione electi-
ua que flevit fuit propter nos. Non enim flevit timore
mortis. ut alij flent. s. qui moriuntur. quia in
articulo mortis sumus in maximo periculo. Hoc
declarat ille doctor Beda super Thobiam ca-
vi. quoniam Thobias voluit lauare pedes suos in
flumine. piscis magnus voluit ipsum deuorare. sed
Thobias deuorauit ipsum et cepit. Beda ex-
ponit sic. Thobias significat christum. qui in flu-
mine mortis impetuoso voluit lauare pedes
suos. s. christianos. pro sua morte et passione. Aqua
baptismi et penitentia habet virtutem et efficaciam ablu-
endi et mundandi animas ex christi passione. Et venit
piscis immanissimus. s. dyabolus in cruce volens
christum deuorare et capere. non credens quod esset deus.
Hoc historia querit christus ipsum cepit et ligauit
Christus ergo flevit in morte. non timore mortis nec
dyaboli. sed pro nobis. Hoc quod in morte cuiuslibet
bet ceter loquendo. veniunt demones multi ad
deuorandum animas. Virgo enim maria obtinuit
pro gratia. ne demones venirent in morte sua.
Magnus periculum est tunc. et tunc multi capiuntur
et deuorantur a demonibus quia nullus potest euadere
nisi fuerit persona deuota sancta et bone vite.

Dominica .x. post trinitatis

Ideo parem⁹ nos p bonā vitā. qz solū bona vita defendit aīaz i articulo mortis. Si aut psona fuit bone vite. bñ cōfessaz p trita. z remisit z satisfecit. de⁹ mittit sibi angelū adiutorē z defensorē. Et qñ aīa erit de corpore cum illo splēdore grē. dyaboli fugiūt z angel⁹ bonus recipit aīaz et ducit ad gloriā. Ecce ego mittā angelū meū q̄ pcedat te. s. in vita. et custodiat in morte. z introducat in locū quē pparavi. Exo. xxij. Ecce q̄revltimo flevit xps ppter morientū instructionē. Jō David in psalmo demonibz dic. Inhabitabūt. s. in camera morientis z abscondent. ipi calcaneū. i. finem meū observabūt.

Sermo quartus speculativ⁹ de quatuor virtutibz cardinalibus.

Virtus de illo exibat z sanabat om̄s. Habet verbū istud textualit^r Lu. vi. et officiat in evangelio hodierno. Salutes ego Maria.

Istud v̄bū volo vob declarare dupliciter. Prio q̄si p introductionē declarabit scientialit^r z speculativ⁹ p illuminationē intellectus

Secdo moralit^r z p̄tice p instructionē vite nre. Prio pmo sciēdū q̄ si subtilit^r z acute volum⁹ cogitare opa dei facta a pncipio mūdi vsqz nūc inuenim⁹ q̄ oēs creaturas siue angelicales siue rōnales. vt boīes. siue corporales creavit cū aliq̄ infirmitate. oēs sunt defectuose. nō tñ ex defectu creatoris. s. ex p̄ditiōne creaturaz. S. de⁹ de se extrahit virtutē ad sanandū eas aliquo mō. Prio de creaturis angelicis. q̄ erāt innumerabiles. erāt em̄ plures q̄ folia arborū v̄ capilli capitis tamē creavit eas infirmas graui infirmitate. s. peccabilitatē. qz poterāt peccare. sic patuit p effectū. qz illa infirmitate venerūt ad mortē eternā vt lucifer z aliq̄ q̄ fuerunt plures q̄ boīes sūt i mōdo. Q̄ grauis infirmitas q̄ portat patientē ad mortē eternā. S. aliq̄ vt Michael. Gabriel. Raphael. steterūt fortes. Et ill⁹ de se dedit v̄tutē. s. pfirmādo eos i grā z glia z mō sūt impeccabiles z curati ab illa infirmitate. Ecce virt⁹ dei quō sanauit eos. Auertitas. Per sapiētiā sanati sūt q̄cūqz placuerūt tibi dñe a pncipio. Sap. ix. Non intelligit^r de hoībz. qz nō erāt a pncipio s. de angel⁹ q̄ placuerūt deo nō peccādo. Et virt⁹ d illo exibat z sanabat eos. Secdo de creaturis rōnalibz. s. hoībz. q̄ nō dicūt p̄rie intellectuales. Rō. qz p discursū oz nos venire i cogni-

tionē v̄tutis. s. rōcinādo. syllogizādo. disputādo. z p effect⁹ cognoscim⁹ causas. z ecōuerso. Angeli s̄o subito et sine discursu vident effectū z cām. finē z pncipiū. p̄clusionē z premissas. Dico etiā q̄ creature rōnales fuerūt creature infirme. sic angeli. s. peccabiles. S. em̄ deus i grā creavit adāz euā. z in optimo statu. tñ peccauerūt. z ex illa infirmitate venit mors aīe z corporis p̄nter. Aīa em̄ creat i vtero mris peccabilis. Nō est hō iust⁹ in terra q̄ facit bonū z nō peccet. Eccl. vii. Sed virt⁹ dei sanat aīas. qñ exeūt corpa innocētes vel penitētes. de⁹ sanat ponēs eis emplastrz glie z curant^r intantū q̄ nō p̄nt peccare. Credit^r q̄ illi de paradiso p̄nt peccare. pfecto nō. Sūt em̄ ipeccabiles sic de⁹ z angeli beati. De angeloz b̄roz ipeccabilitate vide sanctū Tho. p̄ma pte. q. lxxij. arti. vii. et. ij. sc̄p. dis. vii. q. j. arti. j. Ista sanitatē petebat Hieremias. dicēs Sana me dñe z sanabor saluū me fac z salu⁹ ero. qm̄ laus mea tu es. Diere. xvij. Nō legit tūc infirm⁹ fuisse corpaliter. s. loq̄t de sanitate aīe. qd̄ p̄z cū d̄t. Saluū me fac zc. q̄ virt⁹ de illo exibat z sanabat oēs. Tertio d̄ creaturis corporalibz. Nā celū. sol. z luna. z stelle. z aer. z aqua. z trā. z oīa elemēta creata fuerūt cū infirmitate. nō aut peccabilitatē. qz nō habēt rōnez. iō nō p̄nt peccare. Nā si leo vel lūpus interficiūt hoīem. nō peccāt. s. in infirmitate corruptibilitatē. Nō ex cōpositiōe cōtrarioz. q̄tū ad corpa celestia z elemēta. qz nō sunt cōposita ex cōtrarijs. tñ p̄nt annihilari z corrumpi. z de facto elemēta corrumpunt. et corpa celestia fuerūt immutata. qz anteq̄ hoīes peccarēt sol septemplex erat clarior. Luna s̄o tūc erat ita clara sicut sol nunc est. Sed ex p̄ctō Ade sol pdidit septē ptes claritatis. z luna z stelle et celum z elemēta septē ptes v̄tutis. Elemēta s̄o i iudicio purgabūt z stabunt pura. Corpa qz hoīm licz sint corruptibilia. tñ in iudicio resurgēt gloriosa cū aiabz. z erunt tūc incorruptibilia. impassibilia. clara. et agilia. Ista est doctrina certa in sancta theologia. Auētas. Erit lux lune sic lux solis. z lux solis erit septemplex sicut lux septē dierū in die in qua alligauerit dñs vuln⁹ ppli sui z pcussurā plage ei⁹ sanauerit. Isa. xxx. Hora. erit septemplex sicut lux septē dierū. s. p̄me hebdomade mūdi anteq̄ homo peccaret. in die. s. iudicij in q̄ sanabit vuln⁹ mortalitatis z corruptibilitatē z peccabilitatē. Patet q̄ oēs creature create sue

Sermo. III.

fuit infirme. sed virtus de illo exibat et sanabat
omnes. Pater thema. Non declarandum est thema
moraliter. Quia enim dicitur. virtus de illo exibat.
non solum una. sed multe virtutes exibat de christo. sin-
gulariter quattuor. de quibus nunc volo predicare
quae sunt morales. et inter alias principales que
dicuntur cardinales. quia sic portat ostium voluit
in cardine. ita alie virtutes et vita hominis voluit
in his quattuor quae a christo exierunt. Auctas. Labo-
res huius. scilicet christi magnas habent virtutes. Sobrie-
tatem enim. id est temperantiam. et sapientiam. id est prudentiam
docet. et iusticiam et virtutem. scilicet fortitudinis. quibus
vtiliter nihil est in vita hominum. Sap. viij. Qua-
tuor sunt virtutes cardinales. scilicet

Temperantia corporalis.

Prudentia intellectualis.

Iusticia universalis.

Fortitudo spiritualis.

Ex his virtutibus Dominus vocabat christum dominum vir-
tutum dicens. Dominus virtutum. non dicitur dominus virtutis. de
illo exibat virtus et sanabat omnes. Dico primo
quia a christo exit virtus corporalis temperantie exemplari-
ter ipsam servando. et doctrinaliter ipsam predicando.
Virtus enim temperantie est. quae in cibo et in potu
sunt ita temperati et ordinati quod corpus nostrum non gra-
uet infirmitate. nec aia ebrietate. nec vita pec-
candi punitate ex excessivo cibo et potu. Sed
recipere debemus necessitatem per sustentationem vite
humane. et non deum nimis onerare stomachum.
Ista temperantiam habent bestie. Si habetis asinum
vel equum. si comedit et bibit satis. factum est. non
biberet amplius etiam si pater vel rex innitaret. sed
vos non sic est. O miseri quid dicitur christo. quia be-
stie sine ratione viventes servant temperantiam. et ho-
mines non. Statim postquam homo comedit et bi-
bit ad sufficientiam deponi ad os cathena tem-
perantie. sed hodie homines minus sunt temperati quam be-
stie. In signum huius temperantie deus non fecit animal
tam magnam corpore ut homo quod haberet tam
parvum os. Et ista ratione dicebat christus. Attende-
te vobis ne grauentur corda vestra in crapula et
ebrietate. Luc. xxi. Ecce ista virtus quod exiit a
christo exemplo. quia parum comedebat. videbat spem
sa. nec legitur unquam comedisse carnes. nisi de
agno pascale. semper ieiunabat. Etiam de christo
exibat virtus temperantie doctrinaliter. quia docebat
christus dicitur. Attendite est. Ne forte grauentur. Quilibet
patronus siue nauta scit iam quantum po-
test portare navis sua. nec recipit amplius.
quia submergeretur. et si forte plus ex cupiditate
recepit. oportebit perire vel submergi. Na-
vis est stomachus. Jam quilibet scit quantum sibi

necesse est de cibo et potu. Et si ultra receptum
periclitetur est. Nonne melius fuisset quod fuisset datum
pauperibus. quam quod submergitur ex gravi infirmitate
et moriatur. si inebriatur minus valet facere quam
bestia. quae per malam viam scit portare onus suum. et
homo ebrius per bonam viam nescit portare seipsum.
Iohannes dicit christus. Attendite vobis ne grauentur est. Et
quia multi non attendunt. ideo sunt tot infirmitates
oculorum lachrymantium. non in propter christi passiones
facierum rubearum de gutta. podagre. dolores
dentium. colica. yliaca. sciatica. ultra infirmi-
tatem anime. quia persona gulosa communiter est vel
erit luxuriosa. Ratio. quia ille presertim vicine sunt
est. Si ergo vultis quod filii et filie vestre vivat ca-
ste sint abstinentes. Unde est hodie quod sunt tot
mali religiosi et clerici. nisi quod non habent tem-
perantiam. Magnam miraculum esset sine tempe-
rantia caste vivere. In multis escis erit infir-
mitas raris corporis quam aia. et auiditas appropin-
quabit usque ad coleram. Propter crapulam mul-
ti obierunt. qui autem abstinentes est adhaerent vitam
Eccle. xxxvij. Dicunt philosophi quod plures interfici-
cit gula quam gladius. In signum huius temperantie
tatum plures moriuntur de illis quod non ieiunaverunt
per quadragesimam quam de aliis. Secunda
virtus est prudentia intellectualis. que est una
virtus que. scilicet in periculis huius mundi auisat per-
sonam ne cadat in peccatis. sicut enim tempe-
rantia est necessaria in escis. ita prudentia in
periculis. Jam videtis inclinationes sine tem-
perationes carnis malas ad peccata non indi-
gemus magistris ad malum sicut ad bonum.

Item quot sunt occasiones mundi. quia to-
tus mundus est occasio peccandi siue in do-
mo siue extra. siue in platea. siue in vico. Item
quot sunt temptationes dyaboli nec est peior
pugna. non videre inimicum et quod ipse videat te
ergo necessaria est virtus prudentie ut in istis
periculis auisemur. quia sicut ovis defendi-
tur in deserto per pastores ne a lupis deuoretur.
Ita de nobis quod sumus oves christi pastoris dicitur
est. Ego sum pastor bonus. quod ponit est. Ioh. x.
Et sumus in deserto huius mundi. ne ergo deuore-
mur a lupis infernalibus necessaria est nobis
virtus prudentie. ne dyabolus aliqua bo-
na similitudine decipiat nos. De ista simi-
litudine dicebat christus. Ecce ego mitto
vos sicut oves in medio luporum. Estote
ergo prudentes sicut serpentes. et simplices
sicut est. Math. x. In persona discipulorum dicitur
hoc verbum christianis. Nota. Estote prudentes
sicut serpentes. Quaedam species serpentis est quae

Dominica. x. post trinitatis

Dicit aspis. et sunt isti serpentes talis conditionis. quod valent multum perniciosa que non possunt capi nisi in cantent. Sunt etiam certa verba que quando audit non possunt fugere. Iohannes quando ipsa videt venatorem seu incantatorem si potest fugere fugit. aliter ponit unam aurem super lapidem unum et cauda claudit aliam ne audiat vocem incantantis. Hoc dicunt naturales et auctoritas biblie dicit in psalms. Si ve utique et furore illis. id est prudentia christianis. scilicet deus esse. secundum similitudinem serpentis. sic aspidis surde et obturatis aures suas. Que non exaudiet vocem incantantium. et venefici incantant sapienter. psalms. lxxij. Dicit christus quod ita faciamus nos que sumus in medio luporum infernalium. Ad pernicitiam quando demon incantator vel aliam mala persona vult nos inclinare ad peccatum tuum ut aspis ponas aurem unam super lapidem de quo apertus. id est ad loquendum. Petra autem erat christus. et cum cauda. id est morte claudas aliam. Caput vite hominis est nativitas. cauda vero mors. Ponit enim auris super lapidem christum cogitando eius vitam. et claudit aliam cauda cogitando mortem propriam. Verbi gratia. Vos sentitis incantatorem dyabolum. quia omnia mala cogitatio est a dyabolo. Quando enim tu cogitas. et nunc quid tu es ita bonus. potes et sic talis que iam fuit carceratus vel infamatus et. Iohannes ingeras te omnino et. Ecce incantatio dyaboli. ut recipias regimem et facias iniusticias et furta et. ut tandem suspendaris in furca inferni. Talis cogitatio ut homo ascendat et. a dyabolo est. ponas aurem super lapidem christum. Cogita quod christus qui est dominus omnium in hoc mundo. noluit habere dominiu nec regimem. imo alijs voluit fuisse. Filius hominis non venit ministrari. sed ministrare. Mat. xx. Sed dic in corde tuo. ego que nescio regere personam et domum meam. volo regere alios et. Et cum cauda. id est cogitatio mortem in qua oportet reddere rationem deo de regimine et. Si ita cogitas audacter non curabis de regimine. imo fugies. Idem de mulieribus quando dicit cogitatio. Et nunc quid tu portasti ita magnam dotem ut talis. et illa iam bis fuit induta de novo et. Item illis est dominica. quia in domo nihil sit nisi ut ipsa vult ita posses tu facere. Incantator vult vos capere. Iohannes ut serpens ponas aurem super lapidem cogita ornatu christi et virginis Marie. Christus enim triginta annis portavit unam tunicam. et vos in quolibet festo vel anno vultis indui de novo. Et si vir dicit. Non habeo et. nonnulli dicunt. Quomodo facis mihi. ut habeat. et oportebit facere usuram. furta. rapinas. Item virgo maria de genere David quando beata Anna faciebat sibi vestes preciosas volebat portare nisi tamen itra deo

meum amore matris. Item cogita in morte quando perites paradisu dicēs. Domine ego sum creatura christi ana vera et. Dicit christus. Non es creatura mea. Ego feci te brunam et fuscā. et tu fecisti te albā artificialit. Idem dicit indumentis. Nam dicit. Mater mea ibat simpliciter. tu volebas esse dominica. et mater mea humilis et obediens erat. tu vero elata et superba. Si ista cogitatis incantator non decipit vos. Item de avaricia quando dicit cogitatio. Si tu vis vivere de tuis possessionibus vel redditibus. aut laboribus. nihil congregabis. de quo ergo maritabis filias tuas et hereditabis filios. Iohannes si velles mutuare. x. florenos pro. xij. vel emere ad vantagium pro minori precio. vel vendere propter dilationem vel anticipationem solutionis posses habere bona predictis. Ista sunt verba incantatoris. Iohannes super lapidem christi cogita qui non voluit habere nec unum denarium. nec domum. nec cellam. Et vos vultis congregare et. Bonam hereditatem dimittit filiis que eos dimittit bene nutritos. non faciat usuram pro filiis. aliter cum eis ibitis ad infernum. Item cogita mortem dicendo. quando moriar hodie vel cras quod ducam mecum. nudus vadam coram christo. Sic non decipiet vos incantator. Idem de peccato luxurie. Quod incantant peccato luxurie. quando dicit. talis diligit vos et mittit vobis hoc. et vellet secrete loqui vobiscum et. vel quando cogitatio dicit. Quod quis delectatio esset cum tali et. sed ponam aurem super lapidem christum castissimum. Item cogita quod in morte fit de luxuriosis. quando anima luxuriosa egreditur de corpore. statim a dyabolo ducit ad infernum. nec potest mori. Item de peccato ire. quando dicit cogitatio quod vindicet te de inimico tuo. et. ponas aurem super lapidem christum. quia noluit se vindicare. nec permisit ut pater vindicaret. Immo dixit. Pater dimitte illis. quia nesciunt quod faciunt. Luc. xxiij. Item cogita. in morte quod fit de vindicativis. qui nolunt parcere inimicis. nec loqui et. Tales vadunt ad infernum. Pater meus celestis tradet vos tortoribus si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris. Mat. xvij. Ecce dicit. Ego mitto vos in medio luporum et. Virtus de illo exibat et. Tertia virtus est iusticia universalis. que est quando homo universaliter et generaliter reddit alteri quod suum est. Iusticia est virtus unicuique quod suum est tribuens. Ratio quare ista virtus est necessaria. quia homo est animal sociale per naturam. Si omnes solitarie viverent non tenerent ad ordinandum se cum alijs. sed solum in se ut heremite. Sed quia habemus cum

alijs simul puenire optet. non solū ordinare nos s; etiā cū alijs. reddēdo vnicuiq; qd suū est. z ista ē iusticia. Prio deo debem⁹ dare qd suū ē. s. credentiā i corde z obediētiā i ope credere firmit̄ articulos fidei. z ad h̄ necessariū est scire Credo. et dicere qlibet die mane z sero. S; h̄ nō sufficit. Jō requirit̄ obediētia in ope fuādo mādata. qz null⁹ rex esset p̄tentus de credentiā subditorū sine obediētia.

Secūdo ad dños tpales h̄e dēm⁹ fidelit̄e z subiectionē. z loq; de eis dēm⁹ cū honore zc. Tertio p̄latiū reuerētiā tenemur reddere z honore z deuotiōz. soluere decias p̄micias zc. Quarto reddere dēm⁹ p̄entib; reuerētiā. i corde nō despiciēdo. in ore reuerētiā loquēdo in ope eis subueniēdo si indigēt. Quinto reddere dēm⁹ filijs disciplinā z instructiōez. z nō sufficit eis dare cibū z vestitū. s; etiā dare debet; eis instructiōez vt orēt deū. qz nō mētiānt̄ nec furent̄ nec iurent zc. Sexto diuites debēt reddere paupib; elemosynā z misericordiaz. paup̄es diuitib; i orōib; recōpēsant̄. sani infirmis fr̄atitū. Amicis amicitia. inimicis paciētiā. Mortuis reddere dēm⁹ qd tenemur. vt eoz cōpleam⁹ vltimas intētiōes et volūtates. Ista ē iusticia vltis. Ista s; erit a xp̄o exēplariter z doctrinalit̄. Reddite oib; debita zc. ad Roma. xij.

Quarta s; ē fortitudo spūalis. Ecce optima ordinatio s; tutū. T̄pantia ordinat hominē in p̄sp̄er. Prudētia i piculis. Iusticia i p̄ximis. Fortitudo aut̄ i aduers. Nō intelligit̄ de fortitudine corpali. de q; hō nō d; se app̄ciare. qz bestie h̄nt maiorē fortitudinē. S; de ista fortitudine de q; d; dō. in ps. lviij. Fortitudinē meā ad te custodiā. qz de⁹ susceptor me⁹ es. zc. Dicat̄ de fortitudine dō corpali. de qua. i. Reg. xvij. Quia puer existēs interfecit leonē z vrsū. Nam z leonē z vrsū interfeci ego fuus tu⁹. Tamē de ista fortitudine nō appreciabat̄. sed de spūali. qz resistebat tēptationib;. q; non p̄mittebat se vincere. Dicatur quō inuenit saul p̄secutorē suū dormientē z dixit sibi abyssai. Interfice inimicū tuū zc. et noluit extēdere man⁹ in xpm dñi. Jō dicit. Fortitudinē meā ad te custodiā. qz de⁹ susceptor meus es zc. Talis fortitudo ē virt⁹ scire sustinere tribulationes. aduersitates. scire sustinere penitētiā. bonā vitā. Fortitudo est incipere bonā vitā z cōtinuare z perficere. Ecce quare dicebat̄ thema. Virtus de illo exibat z sanabat omnes.

Dominica vndecima post trinitatis.

Sermo p̄mus.

Omnis qui se exaltat humiliabit. et qui se humiliat exaltabit. Luc. xvij. Sermo noster erit de sc̄to euāgelio h̄ dñice. Si placet deo habebim⁹ mltas bonas doctrinas intellectuales z morales. s; qz nulla doctrina h̄ s; tutez nec efficaciam in aīaz p̄solationē. nec pctōz correctionē sine gr̄a dei. Jō salutes s; ego maria zc. In sancto euāgelio hodierno xps docet nos habere tria multū necessaria ad saluationem.

Primo docet nos vitare supbiam z presumptionem.

Secūdo obfuarē deuotā orōnem.

Tertio sperare iustā retributionē.

De secūdo loq; thema. Omnis qui se exaltat humiliabit. Ho. Qui se exaltat. q; si aliq; a deo exaltat in h̄ mōdo. nō humiliabit. imo et exaltabit i alio mōdo. S; qñ hō exaltat semetipm p̄ ypocrisim fictiōes seu p̄latiōes zc. de⁹ humiliat talē in h̄ mōdo z magis i alio. qz d; scriptura. Gaudit̄ ypocrisite ad istar p̄cti. Job xx. Dico p̄mo qz xps docet vitare supbiā z p̄sumptiōez. ne ex bonis tpalib; vlt̄ naturalibus vlt̄ p̄sonalib; vlt̄ spūalib; p̄sumptuose nos extollam⁹. Hoc oñdit xps de quodā hoīe. q; hēbat multa bona tpalia naturalia zc. z faciebat mlt̄a opa de genere honorū. s; in corde supbiebat despiciēdo oēs alios. de q; dicit qz nō fuit iustificat⁹ s; p̄denat⁹ p̄pter suā supbiā z p̄sumptionē. de q; d; euāgelii. Pharise⁹ autē stans dicebat. De⁹ gr̄as ago tibi. qz nō sum sicut ceteri hoīm. raptores. iniusti. adulteri. velut etiā h̄ publican⁹. Ieiuno bis in sabbato. decimas do oīm q; possideo. Ecce supbia z p̄sumptio. cū d; hō sicut ceteri hominū. raptores. vt dñi tpales. nec aliena rapio p̄ furta. vt vasalli z paupes. nec p̄ vsuras. vt vsurarij vocādo vsuras cēsus falso noīe. nec p̄ fraudes. vt mercatores falsi. s; dñe ego sicut misericors. decimas do oīm q; possideo. Nō solū de pane. vino. oleo. s; de menta. salua z de caulib;. D fatue. Ecce supbia z p̄sumptio.

Secūdo dicit. Nō sicut ceteri hoīm. iniusti. Aliq; sūt iniusti dando falsā snīaz. vlt̄ innocētes p̄demnādo nō respiciēdo sententiam vel iusticiam. sed salariū. Item aliq; sūt iniusti false pcurando in causis et litigijs dilatando. Item aliq; sūt iniusti mercedez et

Primo
nos
supbia

Dominica .xj. post trinitatis

salaria retinēdo vel debita negādo. et d' istis iniusticijs se iactāter excusabat iste. Item q' non erat homicida vel diffamator. **D** stulte quō oñdis tuā supbiā et p'sumptōez. **T**er-
tio. q' nō sum sic ceteri hoim adulteri. Nota qd est adulteriū. **J**ō vt viuā caste ieiuno bis in sabbaro. i. in hebdomada. **N**ō ego sū talis vt h'ribaldus publican'. **D** de isto stulto at-
tende. q' p'dēnar' descēdit in domū suā. **J**ō si nolum' p'dēnari. de nullo bono habeam' supbā p'sumptōez. **D**e h' daf talis declaratō
ponat casus q' aliq's paup' hō mutuo reci-
piat a diuite mille florenos tali p'ditiōe. q' q'libet anno teneat dare diuiti centū florenos censuales sub pena mort'. q' q'ncūq' volue-
rit diues sorte p'ncipalez teneat reddere sibi etiā sub pena mort'. **S**i talis paup' hō vellet se iactare et supbire dicēdo. **D** quō sū diues
zē. nūquid h' eēt stulticia imo. q' cū tāto one-
re h'z illas pecunias q' nō ē gaudendū s'z po-
ti' flendū et timēdū. Ita ē de nobis. **N**ā oīa bona q' hēm' siue tpalia. siue naturalia zē. nō
sūt nob' data. p'rie s'z sūt a xpō diuite mutua-
ta. q' sibi habem' de oībz dare vsurā bonaz sub pena mort' etne. **P**rio d' bonis terrenis. si hēris cāpos. vineas. et possessiōes alias. oīa ista sūt vob' a diuite xpō nō data s'z mutua-
ta. q' de oībz vsq' ad vltimū obulū habetis sibi reddere cōputū quō habuist'. p'seruast'. q'li-
ter expēdist'. **E**rgo vos nō est' dñs. sed xp's. **D**avid. **D**ñi est' terra et plenitudo ei'. orbis ter-
raz et vniuersi q' h'itant in eo. **V**os aut' diui-
tes solū estis dispensatores. **S**ic nos existi-
met hō vt ministros xp'i et dispēsatores. i. ad
Loz. iij. **E**t loquit' ap'lus in p'sona diuitū et
sub pena mortis. diuites tenent ad vsuras. s.
opa misericōdie et pietat'. nō solū semel i anno s'z
q'libet die. nec p'tentat' xp's de sorte p'ncipali.
Nō dic' quō es diues q' pecunias bēs cuz
ita sis onerat' zē. **P**ater stulticia diuitū. quia
oīa mutuo receperūt. **A**uctas. **N**ō qdā pe-
gre pficiscēs zē. **M**atth. xxv. **E**t loquit' xp's
de se. **D**icat' historia. dicit' xp's illi q' nihil fuit
lucrat'. **S**erue male et piger oportuit te pe-
cuniā meam cōmittere nūmularijs. **E**t ego
veniens recepissē vtiq' qd meū est cū vsur'
Loquit' h' xp's silitudinariē. **M**atth. xxv. et
Luc. xij. **N**olite igif' vos appreciari de diui-
t'is et possessiōibz. et h'mōi. sed semp' timere di-
cendo. **D** miser et quātū debeo zē. **J**ō Jac.
v. **A**gite nūc diuites plorate vllulātes i mi-
serijs vestris q' aduenient vobis. **N**ec em' est

supbiendū de bonis p'sonalibz seu essentia-
libz. vt de ingenio. de subtilitate intellectus
nec auisamētis mūdānis. nec d' sapiētia. nec
de eloquētia. nec de pulchritudine. fortitudi-
ne. sanitate. et h'mōi. q' totū est nobis h' a deo
mutuatū. et de oībz bonā h'zē vult vsurā. **S**z
vtinā subtilitas intellect' non sit aliquibz cā
dānatiōis. intellectu male vtētibz. **D**icat' bre-
uiter historia illi' ceci quē xp's sanauit **J**oh.
ix. **C**ui dixit xp's. tu credis i filiū dei. **R**ndit
ille. **Q**uis est dñe vt credā in eū. **R**ndit ihs.
Qui loq't tecū ipse est. **A**t ille ait. **C**redo dñe.
Et p'cidens adorauit eū. **E**t dixit ei ihs. **I**n
iudiciū ego in hūc mūdū veni vt q' nō vidēt
videāt. et q' vidēt ceci fiāt. **E**t dicebāt phari-
sei. **N**ūquid et nos ceci sumus. **D**ixit eis ihs
Si ceci essetis nō haberet' pctm'. **N**ūc s'z di-
citis. q' videm'. peccatū v'rm manet. s. infi-
delitat'. **H**oc dicebat xp's. q' ille cec' rudis
et ignorās. viso miraculo illumiat' adorauit
xp'm. **S**z pharisei p'sumptuosi et subtiles fa-
ciēdo ratōnes suas. ceciderūt in fatuitates.
Pauci sūt subtiles intellectu q' sint s'z fideles
q' suo intellectu volūt cōprehēdere ea q' fidi
sunt. **D**icat' quō ē stulticia lumie intellect'
velle cōprehēdere articulos fidei. **E**xemplo
illi' q' lumie candele volebat pbare ducatos
aureos et florenos florētie zē. **U**surā quaz
de' vult de intellectu. est simplex credentia.
De volūtate amorē. **D**e memoria. suoz ope-
rū recordatiōz. **D**e eloq'ntia p'rimi subuētio-
nem. **S**ed cōiter eloquētes male moriunt'.
sine lingua sine cōfessiōe. **D**e corpe vult de'
vsurā p'nie. ieiunioz zē. **E**cce vsuras q's de'
vult de bonis p'sonalibz sub pena mortis.
Dico vob' q' nisi p'niā egeritis oēs sil' p'ibi-
tis. **L**u. xij. **I**tez de bonis spūalibz vult de'
vsuram. s. de fide. spe. charitate. de prudētia.
iusticia. fortitudie. et tempantia zē. **U**ult de'
p'riuationē et multiplicationē bonoz ope-
rū et meritoz. **O**mni aut' cui multū datū est.
multū quere' ab eo. **E**t cui cōmodauerunt
multū pl' petēt ab eo. **L**uc. xij. **N**ota datū. i.
accōmodatū. vt declarat' cū d'z. et cui cōmo-
dauerūt multū. **D**ico scdo q' xp's docet nos
obfuare deuotā o'zonem. q' o'zo est mediū p'
qd o'z nos h'zē oīe bonū. **A**d h' pbandū de
tur silitudo de alto fonte. a q' si vultis in v'zo
orto venire aquā o'z ponere canale zē. **F**ōs
oim bonoz est in celo. **O**mne datū optimū et
oīe donū p'fectū. defursū est descēdēs a p'ze
luminū. i. angelozū. **J**acobi. j. **D**e isto fonte

Sermo. I.

Eccl. i. Sōs sapie s̄bū deī excels. Et q̄libet n̄m indiget aq̄ gr̄e de isto fonte i orō aie et corpis. Jō necessariū ē canale oōnis c̄ pes est i ore. z caput i celo. p̄ r̄eplatoēz v̄l cogitatioē. Ecce rō oōnis. Jstā oōēz oñdit x̄ps nob p̄ v̄nū boiem. de q̄ d̄t euāgelii. Publicanus aut̄ alōge stās nolebat oculos i celū leuare. s̄z p̄cutiebat pecc̄ suū di. De^o p̄pici^o. vsq̄ i domū suā. No. alōge stās. qz cogitās sua magna pecc̄ā nō putabat se dignū intrare tēplū d̄ni. nec audebat respicere celū. cogitās q̄ ē camera dei quē tantū offendit. S̄z dicebat i tra se. suffic̄ mibi ista gr̄a q̄ mibi de^o r̄mittat pecc̄ā mea. Jō dicebat. De^o esto p̄picius mibi pecc̄ōri. qz nesciebat p̄z n̄r. nec Ave maria. et sequit̄. Descēdit h̄ iustificat^o i domū suā. Et quāta ē virt^o deuore oōnis. h̄ modicū ē speculādū. Jste publican^o quē x̄ps laudat suauit̄ tria i orōne sua. s̄. timorē reuerētiālē. verecūdiā intellectuālē. r̄tritoēz cōcordiālē. Pri^o mū p̄z cū d̄t. alōge stās. qz timore reuerētiē n̄ audebat intrare tēplū d̄ni nō se r̄putās dignū zc. No. h̄ illos q̄ nimis accedūt ad altare etiā se appodiātes. Jtē d̄ plamētis cū mulieribz in ecclia. vbi tractant̄ m̄rimonia clādestina. Dicat̄ miraculū qd̄ h̄ēt in biblia h̄. Regū. vj. De Dza q̄ ex tactu arche subito fuit mortu^o. s̄z tāgeret archā bona intentiōe z cū timore reuerētiālē. Iudei assignāt rōēz ei^o mortis. qz illa nocte dormierat cū vxore sua. Licet vir cū vxore sua possit dormire sine pecc̄ō. imo etiā meritoze. nō tñ decet p̄ tāle actū cōicare v̄l ad cōmunionē eucharistie accedere. Hiero. de cōse. di. ij. Dis añ sacra cōionē a p̄pria vxore abstinere d̄z tribz. q̄tuor q̄nqz. aut sex. aut septē diebz. Non est p̄ceptū s̄z p̄siliū. vt p̄z. xxxij. q. iij. Vir cū vxore. vbi d̄t Greg^o. Si vti^o vxore. solum ex libidine. oīno abstinere d̄z. Et nūq̄d maioris dignitatis ē altare z ecclia x̄pi vbi p̄fici^o corp^o x̄pi q̄s archa moyli. Jō auisēt̄ vos z i orōne v̄ia sitis longe ab altari. qz illa hūilitate oō v̄ia magi a deo exaudiet̄. Jō d̄ d̄ dicit de se. Ego aut̄ i m̄ltitudine miscōie tue introibo in domū tuā. adorabo ad tēplū sc̄m̄ tuū i timore tuo p̄s. v. Jō p̄cepit de^o. Quisq̄s externoz. s̄. nō sacerdotuz accesserit ad altare. s̄. occidet̄. Rume. i. Jō in orōne req̄rit̄ timorē reuerētiālē. Sc̄do req̄rit̄ verecūdiā intellectuālē. Hoc oñdit cū d̄t. Nolebat nec oculos ad celū leuare. Jta debem^o nos facere. Declaret̄ p̄silitudinē de filio q̄ vidēte patre fecit ali

quā insolētiā. p̄ qd̄ ex verecūdiā nō audeat respicere p̄ez i facie. Dicat̄ tu x̄piane fecisti vnq̄s isolētiāz z ribaldarias corā p̄ze tuo ihu x̄po. z m̄re s̄gine maria. vidētibz oīa tā bona q̄s mala q̄ tu facis. Oīa nuda z apra sūt ocul^o ei^o. ad quē nob̄ s̄mo est. sc̄z in orōne. ad Heb. iij. Jō ex verecūdiā inclina caput tuū i orōne. qz talis hūilitas multū placet x̄po. Jō Esdras i sua orōne dicebat. De^o me^o cōfundor. z erubescō leuare faciē meā ad te. Ratio qm̄ iniq̄tates n̄re multiplicatē sūt sup̄ caput n̄m. z delicta n̄ra creuerūt vsq̄ ad celū. p̄ria Eldre. ix. Tertio req̄rit̄ r̄tricio cordiālē cū d̄t. qz p̄cutiebat pecc̄ suū dicēs. De^o p̄pici^o esto mibi pecc̄ōri. Est hic q̄stio. Tertū est qz p̄ q̄nqz sensus corpis. z p̄ oīa mēbra ei^o peccamus. q̄re nō p̄cutim^o oculos nec aures. Imo p̄cutere eēt ridiculū. nec x̄ps d̄t qz publicanus p̄cuteret aures nec oculos zc. sed pecc̄ suū. z de h̄ laudat a x̄po. Ad h̄ dicat̄ de mala arbore. de q̄ nō sufficit sc̄idere ramos. s̄z req̄rit̄ eradiciō. Nō radit̄ oīm maloz z peccatoz ē cor. sensus aut̄ et mēbra corpis ramē sunt. qz illic vadit oculus z lingua zc. Juxta illud. vbi ē thesaur^o tu^o ibi ē cor tuū. Mat̄. vj. Jō x̄ps Mat̄. xv. De corde exeūt cogitatioēs male. homicidia. adulteria. fornicatioēs. furta. falsa testimonia. blasphemie zc. Jō ad radicē ponit̄ secur^o p̄cutiēdo pectus. p̄cutit̄ etiā aliq̄tēs os. qz ex abūbantia cordis os loquit̄. Mat̄. xij. Jō bon^o mod^o est illoz qui post corpis x̄pi eleuatoēz p̄cutiunt pecc̄ z os q̄si sc̄cates. Dñe ego offēdi vos corde z ore q̄p me fuistis in cruce eleuat^o. Ecce tres bone p̄ditioēs oōnis. recipiat̄ z teneat̄ eas. Dico tertio qz oñdit x̄ps nob̄ spare iustā retributoēz. qz ip̄e ē iust^o iudex. h̄ oñdit cū d̄t. Dis q̄ se exaltat. zc. Nō est thema. Nota. Dis q̄ se exaltat. s̄. vane. nō exaltat a deo. vel papa. vel rege zc. S̄z ip̄e se ingerit ad dignitatē p̄latiōis. seu officia sustinēda et regimen cōltatis. Cū tñ coact^o deberet ad dicta officia suscipiēda accedere. dicēdo. Misere nescio regere nec me nec mea. quō potero regere tot z tātos. S̄z si pap̄ v̄l rex v̄l cōitas exaltat te recipias zc. etiā cū timore. q̄si dicēdo deo. Dñe vos iuuabit̄ me. S̄z qñ tu ingerit̄ te z rogas p̄ amico tuo insufficiēti z laboras p̄ eo quē tu scis qz n̄ sufficit ad regēdū domū suā zc. deus hūiliabit̄ te. Patet rō q̄re hodie tot regna cōmunitates ville z castra destructa sunt z subuersa. qz q̄libet vult regimē zc.

Dominica. xi. post trinitatis

Et quoniam bona civitatis veniunt in posse taliu. ve
 de istis etc. Et sic destruunt civitates. Dicat
 petra de ista exaltatione et humilitate. De questi
 one seu disputatione vel pretione que fuit inter
 apostolos Math. xvij. dicentes xpo. Quis pu
 tas maior est in regno celorum. Mar. ix. ca. dicit
 que disputabant quis eorum maior esset. Luc. xij. dz.
 Facta est pretio inter eos quis eorum videret
 esse maior. Concordat sic. Cum autem xps circa
 tempus passionis sue veniret hierlm. discipuli
 sui sequebantur eum retro. et inter se pretendere in
 ceperunt quis eorum esset maior in regno celorum. Et
 sic inceperunt disputare. s. assignando rationes.
 Nonne ego ero maior dixit beatus Petrus primo in
 regno celorum. quia xps iam me fecit vicarium suum
 et platum vtrum di. Tu vocaberis cephias. An
 dreas dixit. Petre et quis fuit primo discipulus
 xpi. nunquid ego. et duxi te ad xpm. Ecce con
 tentio. quia non concordabant disputatione. quia assi
 gnabant rationes. Johannes rudit. Vos estis
 carnales. et habuistis uxores et filios. ego qui
 sum virgo ero maior. Jacobus et frater rudit
 di. Johannes nunquid ego sum maior te. Et nun
 quid mater nostra petijt dextram per me etc. Jacobus
 Symon et Thadeus filij marie cleopbe que se
 cundo fuit genita post virginem mariam dixerunt
 que ipsi erant xpo propinquiores. io etc. Matheus
 rudit. O vos quod dimisistis per xpo. vnum rebe
 vile et naviculam etc. sed ego qui tantum dimisi ero
 maior. Et philippus dixit. Et nunquid ego sum
 primo que xps ore suo vocavit Joh. i. Veni et
 sequere me. io etc. Bartholomeus de quo dicitur que est de
 genere regali dicit. Vos filij piscatorum estis.
 sed ego sum nobilis. io debeo esse maior. Tho
 mas dixit. Ego qui sum abyssus scie ero ma
 ior. vos estis ignozantes. quod scitis vos. Nonne
 sapientes debent precedere et primi esse. Judas di
 xit. Nonne ego sum maior. Vidcamus de quo co
 fidit plenus xps quem fecit procuratorem. nonne me.
 Non potestis comedere nisi per manum meas. io
 ego ero maior. Et sic ibant pretendendo et dis
 putando. De quo debebat dicere xps. O stulti
 etc. Dicit Marcus que venerunt ad dominum. et xps
 sedit in scamno. et vocavit eos dicens. De quo
 tractabatis in via. Ipsi autem ex verecundia non
 audebant dicere. s. licet ipse sciret. Io dicit Ma
 theus que accesserunt ad eum di. De ista materia
 tractabam. Quis putas maior est in regno ce
 lorum. O dixit xps. bona materia est ista et subri
 lis. et quid determinastis. et ipsi verecundabant.
 Tunc dixit xps. Petre per tua maioriem allega
 sti quia platus es etc. Est ne ista ratio bona. Au

quid plati sunt in maiori periculo quam alij. et melius
 plati damnantur quia male se habent. Tu Andrea
 allegasti que fuisti primo etc. Et nunquid audisti
 me dicentem in quodam sermone. que erunt primi no
 vissimi. et novissimi primi. Mat. xxij. Tu Jo
 hannes allegasti virginem. Et nunquid ad adam et
 eua virginem expulsi fuerunt de paradiso terrestri
 Tu Jacobus allegasti primogenituram. Et nun
 quid Laym primogenitus ade fuit reprobatus et
 condemnatus. Item idem de Esau primogenito ysa
 ac. Et vos Jacobus Symon et Thadeus alle
 gatis que estis filij secunde geniture etc. Et ne
 scitis que caro et sanguis regnum dei non posside
 bunt. ita dicit alijs. Et tunc apostoli dixerunt xpo. Ergo
 domine determinetis questionem nobis. Dicit Ma
 theus que xps respexit unum puerum et vocavit
 eum. qui erat sex vel septem annorum. et dicit que fuit bea
 tus Marcialis. quem statuit in medio aposto
 lorum. et puer erat totus timidus. Jam videtis
 quoniam vnum puer vocat a magistro domino quantum timet
 et humiliat se. Et dicit xps. quicumque humilia
 verit se sicut parvulus iste. hic maior est in re
 gno celorum. Math. xvij. Modo speculando.
 Nota magnam christi misericordiam. quia maioriem
 et preminentiam regni celorum constituit in his quod
 quilibet potest habere si vult. s. humilitatem quam quilibet
 potest habere etiam magni domini plati. quia quanto maius
 onus portant. tanto debent esse humiliores.
 sicut arbor quanto plus pomis oneratur. tanto
 plus et profundius inclinatur. Insup iumentum
 quanto maius onus portat. tanto magis ad ter
 ram inclinatur. Sic sani et infirmi. divites et
 pauperes. quanto humiliores sunt tanto plus
 ascendunt in regno. Si autem xps constituisset
 maioriem regni celorum in dominio tempo
 rali quod fecissent subiecti. si in platione. quid
 de simplicibus. si in virginitate scientia. divi
 tibus. peregrinationibus. quid esset de alijs. sed
 constituit in humilitate. Io dicit scriptura. j. Pe. v.
 Humiliamini igitur sub potenti manu dei. qui
 totum mundum comprehendit. Et quoniam aliquis vult
 se exaltare deus humiliat ipsum. Et quoniam aliquis
 se humiliat deus manu sua recipiet eum exal
 tat ipsum. Ergo ois qui se exaltat humiliabit.
 et qui se humiliat exaltabit.

Sermo de mortuis secundus de eodem
 euangelio dominice. xj.

Quoniam sicut ceteri
 homines. Lu. xvij. Sermo noster de
 conditionibus et proprietatibus animarum
 in purgatorio existentium. Credo que erit ma

Sermo. II.

teria utilis ad auisandū. qz nisi sit stultus quādo scit penas dē corrigere z emēdare vitam suā z parere. Salutes sgo ma. Pro declaratiōe breui h' s'bi s'm intellectū quē volo pertractare. z itroductōe materie p'dicāde sciendū. q' experientia docet ad oculū q' i h' mundo s'm qd sunt diuersa regna. puincie. ciuitates z cōmunitates. ita sunt diuerse p'ditiōes hominū z pprietates. Nā aliā p'ditiōe h'nt anglici. aliā gallici. aliā hispani. z aliā cathalani. zc. qz s'm diuersitates terraz z regnoz. gētes recipiūt pprietates z p'ditiōes. Nō solum hoies. s; etiā iumēta. fructus. z aq. z aer. Hoc aut licet sit certū z clar. adhuc tñ habem' testimoniu de sacra scriptura. Hōtes breuiter historia de Jacob recedente de terra chanaan eūti in mesopotamiā. ad terrā valde distantē ad domū Laban. q' habebat duas filias virgines. Et Jacob philocapt' de scdo genita. petijt eā habere in vxore. Qui rōdit. Nō est i loco nro p'suetudinis vt minorē gū traham' ad nuptias. Gen. xxix. Fiat g' rō p' locū a minori. si in h' mūdo est tāta diuersitas gentiū zc. s'm diuersitates terraz vt dictū est. Bñ g' diuersitas debet esse inter gentes ist' mundi z alterius. Jō quelibet anima a corpe sepata potest dicere. Nō sum sicut ceteri hoim. s. h' mūdi in p'ditionib'. Mutant em' p'ditiones z proprietates. Patet thema. Inuenio q' anime purgatorij h'nt q'ttuor p'ditiōes a nob valde diuersas q's diu sum' in h' mūdo

Prima est stabilitas in gratia

Secūda securitas de gloria

Tertia acerbitas de pena

Quarta paupertas nimia

Istas p'trarias p'ditiōes h; aīa in purgatorio a nobis diuersas. Ideo quelibet pōt dicere thema. Non sum sicut ceteri hominum

Dico pmo zc. s. stabilitas in grā quam nō possunt pdere. Nō credatis q' in purgatorio sit aliquis hō vel aliqua intellectual' creatura nec intrat ibi nisi sit in grā dei. Nō intrant ibi demones. sed solum aīe penitentij qui in hoc mūdo nō cōpleuerūt p'niā condignaz sed in morte fuerūt p'fessi. z parū p'riti. remiserunt iniurias inimicis. z restituerūt zc. Tales in purgatorio complent residuū. Hec est doctrina cōmunis doctorū. Unde Auētas dauid q' de hoc fecit vnū psalmū. Misericordiam z iudiciū cātabo tibi dñe. Nota. Misericordiā. qz magna est dei mis. qz nō solū hic sed etiā in alio mūdo dat pctōib' locū p'nie

Nota. iudiciū. qz illa punitio in purgatorio strictissime fit. vt patebit in tertia pte In eodem ps. dicit Dauid in p'sona dei. Non habitabit in medio dom' mee q' facit supbiam. ps. c. Nota cū dicit in medio dom'. Domus dei est tot' mūdo. nos sum' in pauimēto. camere sunt in celo. Tota vniuersitas creaturaz est dom' dei. Baruth. iij. O israel q' magna est dom' dei. zc. Magn' z ingēs z nō habens p'summationē. excelsus z immēsus Nota. loc' possessionis. De em' sua potētia possidet omēs creaturas. s; p' grā non possidet nisi creaturas de paradiso z de purgatorio. et aliquas de isto mūdo. Mediu' dom' dei est purgatoriu. Initiū em' habēdi grā dei est iste mūdo. qz nisi in hac vita hō incipiat habere grā dei. nunq' habebit eā in alio mūdo. Finis aut est gl'ia eterna. in qua sunt in grā p'firmati. Mediu' s'ō est purgatoriu qd aīe transeunt. qz pauce sunt q' sine purgatorio transeūt. qz solū aīe p'uroz innocentū. cōmuniter loquēdo. Ecce q're dicit. Non habitabit in medio dom' mee qui facit supbiam.

Diceret aliquis. Utz ne aliqua alia pctā mortalia purgant in purgatorio. s. auaricie. luxurie. zc. Rñsio. dico q' sic. s; qz omē pctm mortale includit supbiā. qz ipa est initiū omnis peccati. Ideo de ea specialiter fit mētio. Verbi grā. quare q's est auar'. patet q' qz homo nō vult se humiliare regule dei dicentis Nō furtū facies. vl. nō feneraberis fratri tuo ad vsurā zc. vel. estote misericordes. Idem d' peccato luxurie. qz luxuriosus nō vult humiliari. ordinationi diuine obediendo. vt caste viuat. Itē gulosus nō vult humiliari regule tempantie. nec iracūsus remittere iniurias. z sic d' alijs. Patz g' q' omē pctm mortale includit supbiam. Auētas. Initiū omnis peccati supbia. q' tenuerit illā adimplebit maledictis. Eccl. x. Dic g' de'. Nō habitabit i medio dom' mee. s. purgatorij. q' facit supbiam. sed si penituit habitare pōt. Pz g' q' aīe i purgatorio habēt grā stabilitē seu immutabiliter. z licet habeāt libez arbitrium magis q's nos. tñ nō possunt peccare. qz diminuit de libero arbitrio. De h' vide sanctū Tho. p'ma pte. q. lxxij. ar. viij. in solutiōe ad tertiū argumētū. Sic si sint duo hoies z vn' pōt captiuari ab agarenis. z alius nō. magis liber est ille q' nō potest captiuari. Ita nos possumus captiuari ex pctis. sed nō illi de purgatorio nec illi de paradiso. Ideo habent magis liberuz

Dominica. xj. p^o trinitatis

arbitriū q̄ nos. Rō quare nō p̄t peccare est q̄n due p̄sone simul associant̄ itādo. comedēdo. bibēdo. ambulādo. dormiēdo. vna recipit̄ conditiones alteri^o. etiā si sint creature irrationales. vt parz ī vino. q̄ cōmixtus aque fit simplex. Idē de aia que de se est fortissima. ē creatura spūalis. s; associat̄ corpi ī vnitate es sentie. Ideo anima recipit̄ conditiones corpis scz mutabilitatē z variabilitatē. z mō fit calida deuotiōe. mō frigida distra ctiōe. z econuerso. mō sana p̄ grām. mō infirma p̄ culpam z ecōuerso. Auētas. Cogitatioēs mortaliuz timide. i. timorose. z incerte puidētie nostre. Corpus em̄ qd̄ corrupit̄ aggrauat animā. i. trahit̄ eā ad suā p̄ditionem. Sapie. ix. Nota Cogitatioēs mortaliū timide. sicut parz d̄ cogitatioē qua quis cogitat se esse in gratia dei. z b̄mōi. quia corpus qd̄ corrumpitur zc. Ista est rō quare in h̄ mundo possumus p̄dere gratiam dei. sed post diē iudicij tūc corpus erit incorruptibile tūc corpus recipit̄ cōditiones aie. z modo aia recipit̄ cōditiones corpis. Propter hoc apl̄s vocat corp^o gloriolum spūale. quia habet p̄ditiones spiritus. Seminat̄ corpus animale. s. i sepultura. surgit corpus spūale. s. in iudicio. i. ad Coz. xv. quia tūc habebit̄ p̄ditiones spūs. sed anime a corpib; corruptibilib; separe ī purgatorio existentes iam dimiserūt p̄ditiones corporis. Ideo sunt immutabiles. Ecce stabilitas gr̄tie dei. Ideo quilibet talis pōt dicere. Non sum zc. scz de hoc mundo. q̄ possunt peccare vel p̄ carnis inclinationes. vel p̄ mūdi occasiones. vel p̄ diaboli rēptationes Dico secundo. s. securitatē de glā. qz certi sunt z securi q̄ aliqui ibūt ad glām paradisi. s; nos miserī quātūcūq; boni iusti z sancti q̄ diu sum^o in h̄ mūdo sumus dubij z incerti an illā gloriā habebim^o. licet de ea habeamus spem. nō tamē habem^o certitudinē infallibilem vt aie de purgatorio. Propter h̄ apl̄us qui erat de maiorib; sanctis dei de se dicebat. Nihil mihi scius sum. s. de aliquo quin fuerim cōfessus z fecerim p̄niam. s; in h̄ iustificat^o non sum. i. ad Co. iij. Ideo nolite iadicare de aliquo q̄ damnabit̄ q̄tūcūq; malo. vel q̄ saluabit̄ quātūcūq; bono. Idē dixit apl̄s xp̄us Reminē p̄ viā saluaueritis. i. saluū dixeritis viatorē. Lu. x. Nō d̄z nauis salua q̄ diu est in pelago quousq; ad portū puenit. Ideo dicit salomon. Sūt iusti atq; sapiētes. z opa eorū ī manu dei. z tū nescit hō vix. amore an odio

dign^o sit. s; omnia in futurū reseruant̄ incerta Eccl̄s. ix. Tū aie de purgatorio habēt aliam conditionē. qz habēt certitudinē infallibiles de gloria habēda aliquo tēpe. de qua nos sumus incerti. Ratio. qz gloria nō potest haberi ex bonis opib; inquantū pcedunt solū a libero arbitrio. sed inquantū pcedunt a dō p̄ gratiam. Hā bona opa nostra habēt duo p̄ncipia. s. deū. secūdo libez arbitriū. Deus em̄ īflammat cor. illuminat intellectum. corroboraat memoriā. p̄fortat voluntatem ad bñ operandum. Libez aut̄ arbitriū opat̄ fm naturam. Idē inquantū opus bonū pcedit a solo libero arbitrio sine gratia dei. nō est meritorium vite eterne. Sed inquantū pcedit a deo p̄ gratiā mediante libero arbitrio. tūc est meritorium. De h̄ vide sanctū Tho. prima sc̄c. q. c. xij. ar. ij. Unde auētas apl̄i. Non sunt condigne passionē hui^o tempis. s. inquantū pcedunt a solo libero arbitrio. ad futuram glām que reuelabit̄ in nobis. ad Rom. viij. Nota similitudinē de rege mittēte pcuratorem suū ad aliquā ciuitatē gubernāda. Ad quā veniens p̄sentat̄ l̄ram reginīs. que littera habuit duo p̄ncipia. s. regē p̄cipiētem secūdo notariū scribentē. Nō videam^o ad qd̄ p̄ncipium recurrēt nō ad notariū. q̄a nō obediret̄ l̄re. s; ad regē zc. Ita de aia quando post mortē vadit ad portā ciuitatis paradisi di. Aperite z dimittatis me intrare. oñdens l̄raz. id est. bona q̄ fecit in vita. q̄ si facta sunt a solo libero arbitrio. nō obediret̄ sibi. nec p̄mittit̄ intrare. qz nulla est p̄portio bonoz illorū. vt sic ad glām. S; si aia ostēdit̄ illa bona q̄ opata est per grām dei mediante libero arbitrio tūc habebit̄ introitū z rationem. Auētas. Gratia dei. ablatiui casus. i. p̄ gratiā dei. vita eterna. s. habet̄ ad Roma. vi. Quia gratia dī est archa glie. Quia ḡ anime purgatorij immutabiliter hūt grām dei. ideo securitatē habent de gloria habenda. Mulier gratiosa inuenit glām. Prouerb. ij. Ideo quelib; aia de purgatorio potest dicere. Nō sum sic cere ri hoim Dico tertio. zc. s. acerbitem d̄ pena. Tāta est acerbitas pene purgatorij q̄ cōclusio est omniū doctoz. q̄ si omnes pene corporales que vnq; fuerūt in hoc mūdo essent p̄gregate in vno hoie. nō equarent̄ mīme pene purgatorij quā habet vna aia in purgatorio existens. licet magna fuerit pena Laurētij. vincentij. z bartolomei. z aliorum martyrum. tamē minima pena purgatorij ē ma

Sermo. II.

lor oim penaz h' mudi. Rō. qz pena purgato-
rii est aie violēta z coacta. Jō grauior q̄cūqz
pena volūtaria quā hō facit i h' mūdo. z min'
satisfactoria. Et bis penis q̄ hō volūtarie fa-
cit h. vt ieiunia. orōes. cilicia. zc. remittit cer-
tū tps de purgatorio. z tāta poterit esse p̄tri-
tio q̄ tota pena purgatorii dimittet. Et nisi
hic sustineas penas p̄niales p̄ peccat'. i alio
mundo sustinebis incōparabiliter maiores
Ratio. qz ille sunt violēte Dicit similitudo d'
duobz filijs patrē offendentibz. quoz vn' vo-
luntarie penitens lacrimabiliter se humiliat
corā patre. statim pater mouet ad parcēdum
sibi. ali' p̄o nō curat. Imo cū cōp̄bendit a pa-
tre murmurat. nec recognoscit culpā. Tunc
pater indignat'. nō cū p̄ga s̄z cū baculo pec-
tit z castigat fortit' z dure. Idē in p̄posito Lo-
gita q̄ de' est pater n̄r. z p̄go maria mat'. nos
aut' sum' filij. imo z captiui xp̄i sanguine em-
pti. i. ad Ro. vj. Nō estis v̄ri. Empti em̄ estis
p̄cio magno zc. z in domo p̄ris. s. xp̄ianitate
facimus multa minus b̄n. quia tot mala. q̄t
peccata. zc. Pater aut' recipit virgam dicēs.
Venite z corrigā vos. h' fuit q̄n dixit. Peni-
tentiā agite. Math. iij. Alii. Nisi penitentiā
habuerit' omnes similiter peribitis. Lu. xij
Qui ḡ in h' mūdo vult humiliari ad p̄niam
z ad petendū remissionē. illi pius pater itatiz
parcit z miserec' illius. Jō leuit' hic obtinet
remissio. S̄z tu inobediēs z rebellis non so-
lum nō vis facere p̄niam. sed nec p̄mittis vt
ali' faciāt p̄niam. Imo detrahis Ideo non
cū p̄ga s̄z cū baculo vel gladio castigaberis.
Ad istud p̄positum allegat sanctus Thomas
illā auctoritatē. O vos om̄s zc. Threnoz. i.
que ad l̄raz intelligit' de xp̄o. allegorice d' ani-
mabz purgatorii. quia tātus est dolor earum
q̄ vna hora videt' mille anni. Nota d' illo ho-
mine infirmo. q̄ elegit poti' esse p̄ tres dies i
purgatorio q̄ per tres annos infirmari. Ex
ista ratōne dicebat ap̄lus. Videte itaqz fr̄es
quō caute ambuletis. nō quasi insipientes. s̄z
quasi sapientes. redimētes tps. s. purgatorii
p̄ elemosynas. ieiunia. orōes. z h̄mōi. quoniā
dies mali sunt. s. in purgatorio. ad Ep̄hef. v.

Dico quarto. zc. s. paup̄tas nimia. s. meri-
torijs opibus qz nō possunt meritoze opari
Licet em̄ maximā penā patiant' z plura suf-
fragia p̄ eis fiant. t̄n nō est eis meritorium. s.
ad glām augmentandā. Rō. quia deus diui-
sit temp'. quia est tempus lucrādi. z tempus
recipiēdi z quiescēdi. Tempus lucrādi

seu merēdi est q̄d diu viuimus in hoc mun-
do. Tempus aut' recipiēdi z quiescēdi est p'
mortē in alio mūdo Sic de d̄no patet qui d'
die facit opari seruos z captiuos z de nocte
quiescere. Ideo dicit sapiens. Quodcūqz pōt
facere manus tua instanter opare. qz nec op'
nec ratio nec scientia erūt apud inferos q̄ tu
p̄peras. Eccl̄s. ix. Ideo dicit xp̄s. De optz ope-
rari opa eius q̄ misit me donec dies est. Ve-
niet nox q̄n nemo potest opari. Job. ix. Jō
declarabo vnū versum psalterij. Qm̄ nō est
in morte q̄ memor sit tui. in inferno autez zc
Circa istuz versum errāt aliqui dicendo q̄ i
morte homo non recordatur de deo cum d̄z
Quoniam nō est in morte q̄ memor sit tui zc
Sed iste intellectus nō est bon'. qz imo dicit
scriptura. In requie mortui requiescere fac
memoriā eius. z psolare illū in exitu spūs sui
Eccl̄s. xxxvij. Sed intelligit' sic. Qm̄ nō est
in morte. i. post mortē. qz anima separata cor-
pus d̄z mortuū. z non ante. Nō est q̄ memor
sit tui. s. meritoze. quia licet mortui tam bea-
ti q̄ damnati recordent' de deo. s̄z diuersimo
de. nō tamē meritoze recordant'. Nota cū d̄z
In inferno quis p̄fitebit' tibi. Quia in infer-
no fit p̄fessio. non tamē deo. s̄z dyabolo cura-
to illius parrochie. Auētas. Vidētes. s. dam-
nati gloriā beatorz. turbabunt' timore horri-
bili. gementes p̄ angustia spūs dicētes intra
se p̄niam agentes. s. inutilem et coactam. et p̄
angustia spūs gementes. Hi sunt quos ali-
quando habuimus in derisum z in similitū
dinem improperij. Hos insensati virā istorū
estimabam' infantiā. z finē illorū sine honore
Ecce quō cōputati sunt inter filios dei. z inf-
sanctos fors illorū est Ergo errauimus a via
veritatis. z iusticie lumen non luxit nob. zc.
Sap. v. Ecce quō in inferno fit p̄fessio. non
deo. sed dyabolo. Qm̄ sup̄bz videt' b̄m̄ paulū
qui fuit sup̄bus dicit. O miser si fecissem pe-
nitentiā zc. Idem de auaro q̄ videt' beatus
matheū. Et de luxurioso q̄ videt' beataz
magdalenā. Sed illa p̄fessio nihil valet. quia nō
obtinēt absolutionē. Ideo qz aie de purga-
torio nō possunt meritoze opari. Jō de isto
mundo debent habere adiutorium p̄ orōes.
elemosynas. peregrinationes. missas. z quā-
do opus est factum z offertur deo. statim aia
p̄ qua illud opus est factū vel fit. sentit refri-
gerium. Jō vt paupes habēt a nob' medica-
re suffragia. Sancta ḡ z salubris est cogita-
tio p̄ defunctis exorare vt a peccatis soluant

Dominica. xi. p^o trinitatis

sur. ij. Mach. xij. Nam. sancta qz placet deo
Salubris. qz ē vtil aīe p q̄ fit. z vtil illi q̄ fac.
qz qm̄ illa aīa exīt de purgatorio z itrat para
disum fac duo. P^o regradat deo. Secun
do orat p illis q̄ miserit sibi suffragia. Per op
positū qm̄ hō non vult eis sat̄ facere fm̄ qd̄ te
nef. vt religiosus vl cleric^o q̄ recipit missas. l
heredes z manumissores s̄ tales aīe petunt
iusticiā. Hū qd̄ de^o nō fac vindictā electoz
suoz. s. aīaz de purgatorio clamātū ad se die
ac nocte. z patiam hēbit i ill. Dico vob q̄ ci
to faciet vindictā. Lu. xvij. Jō multi habēt
maledictōz. qz detinent bona mortuoz. Jō
hnt aduersitates. Pz q̄re dī aīa d purgato
rio. Hō sum sic ceteri hoīm

De eadem dñica Sermo. iij.

Domines ascende
rūt in templū. Lu. xvij. Nō volo
declarare s̄būpositū fm̄ itellectuz
anagogicū. Anagogia dī ab ana qd̄ ē sursum.
z goge ductio. q̄si sursum ductio. z h̄ fit qm̄ fa
cta b^o mūdi exponūt p ea vel circa ea q̄ cer
nūt glām celestē. Jō anagogice declarando
thema Sciendū q̄t sunt p̄sone q̄ sic ascēdūt
in celū ad glām paradisi. z habebim^o specula
tiōes de scīa z info:matiōes de p̄scīa. Sed p
mo salutē s̄go maria. Pro anagogica decla
ratione z breui materie introductōe sciendū
q̄ doctrina est generalis z ab oībz doctoribz
ecclīez cordata. q̄ a p̄ncipio mūdi ex q̄ Adā
peccauit vsqz ad aduētū z mortē xp̄i z ascēsi
onē null^o quātūcūqz sancl^o z dei amic^o ascen
dit in celū z trāsuerūt pl^o q̄ qnqz milia anni
fm̄ cōputū sc̄oz doctoroz. z multi moriebant
cū magis desiderio ascēdendi in celum. S̄
nōdum scala erat erecta. nec porta paradisi
erat apta. Jō oīs descēderūt ad infernū. s. i.
ad limbū. Ecce q̄nt^o dolo. Adā de suo pctō
fecit nōgentos. z. xxx. annos de p̄nia. qz tātū
vixit. v. rptz. Beñ. v. Fuit sancl^o z amic^o dei. z
de sibi pepcit. tñ qm̄ fuit mortu^o z aīa voluit
ascēdere nō potuit. Idē de noe q̄ vixit nōgē
tis qn̄quaginta annis iu p̄nia. Idē itelligat̄
de abraā isaac z iacob. z d̄ oībz patriarchis z
pp̄heris. Imo dico vob pl^o de beato Joban
ne baptista. de q̄ dixit xp̄s Matth. xj. Inter
natos muliez nō surrexit maior Jobāneba
p̄tista. zc. Tñ in infernū. h̄ est in limbū descē
dit. Idē de sanctis innocētibz p̄ xp̄o occisis.
Regula est general^o q̄ aīa xp̄i passionē nullus
ascēdit in celū Hoc aut̄ lz clapsit apud sc̄os

doctores. adhuc tñ dabo vob auctatē dauid
sciens dictā reglām a spūsctō dixit. Quis ē
hō q̄ viuet. s. in sanctitate. z nō videbit mortē
eruet aīam suaz de manu inferi. q. d. nullus.
Job. xij. Ducūt in bonis dies suos. z i pun
cto. s. mortis ad inferna descēdūt. Ista au
ctoritas pōt exponi d̄ bonis p̄sonis aīa aduē
tum xp̄i. z de mal^o post ei^o aduētū. S̄ post
q̄ xp̄s venit z sustinuit mortē z passionē. sur
rexit z ascēdit in celū. erexit scalā soluēdo p̄ci
um z aperuit ianuā paradisi. Propt̄ h̄ dic̄ the
ma. Hoies ascēderūt in templū. s. ad illō de
quo dauid. in tēplo ei^o oēs dicēt glām. Nō
ptz intellect^o themat^o anagogic^o. Et fm̄ istū
intellectū volo nūc p̄dicare. Nō videndū ē
q̄ hoies ascēdūt in celū. qz nō oīs ascēdūt
De ista materia q̄siuit Dauid a suis doctori
bus z m̄gr̄is dicēs. Quis ascēdet in montes
dñi. aut q̄s stabit i loco sc̄o eius. in ps. cxij.
Dñi ē terra. Licz d̄ sciret q̄ aīa xp̄i aduētū
oīs aīe descēdebant ad infernū. sc̄iuit tñ dī
uina reuelatōe. q̄ aliq̄ tpe aīe ascēderēt in ce
lum. s̄ nō oēs. Jō q̄siuit q̄s ascēdet. S̄ nul
lus sc̄iuit r̄ndere sibi s̄ spūsctūs sibi r̄ndit dī.
Dauid vis scire q̄s ascēdet in celū. Innocēs
manibz z mūdo corde. qui nō accepit i vano
aiam suā. nec iurauit i dolo pctō. Sic accip̄t
et b̄ndictōz a dño. Quattuor p̄ditōes p̄sona
rum ponunt in dicta auctate. Ex ista r̄nsiōe
ego extraho materiā q̄ p̄ quattuor virtutes
nos possum^o ad celū ascēdere. s. p̄ baptismalē
innocentiā. p̄ dignā p̄niā. p̄ firmā obediē
tiam. p̄ martyriū palmā. Ista q̄ttuor virtutes
tangit spūs sanctus r̄ndendo Dauid. Inno
cēs manibz. zc. Dico p̄mo. zc. Innocēs
d̄ q̄ nunq̄ peccauit. nec mortaliter nec veni
aliter. nec corde cogitādo. nec ore loquendo
nec ope male opando. Tales sunt pueri no
uiter baptizati. qz de adultis nūq̄ fuit aliq̄s
puer innocēs nisi xp̄s z s̄go Maria. Solū
pueri nouiter baptizati dicūt pure innocēs
quia p̄ baptismū sunt purificati de pctō ori
ginali. Tales si aīq̄ peccēt moriantur recte
sine aliqua pena ascēdūt in celū. Ideo d̄.
Innocēs manibz. i. opibz. qz in sacra sc̄tu
ra man^o accipit p̄ ope. S̄ diceret aliq̄s. idē
posset dici de illis pueris q̄ moriūt in vtero
m̄ris vel aīa baptismū. qz nunq̄ peccauerūt
nec corde. nec ope. nec ore. ideo sūt innocēs
Dico q̄ sunt innocēs quātū ad h̄ qz nun
q̄ peccauerūt. tñ nō sunt pure innocēs p̄
p̄ maculā originalē quā h̄nt. de q̄ nō possūt

purificari nisi p baptismū. Vultis intelligere
qd est macula v' pctm originale. Nota ac si
rectores h' civitat' mō fecissent vnā pulcrā
imaginē vt ponat i eccia sup altare. S3 eun
do dū portat cadit in luto. zc. Laz est q' illa
imago nūq' ponit sup altare bona rōe q' usq'
fuerit mūdāta. Idē d' aia q' est ppria imago di
Bēn. ix. Ad imaginez q'ppe dei fact' est hō. ad
hūc finē vt ponat i tēplo paradisi. s3 cecidit i lu
to. In illa carnali generatōe q' aia creatur
infundit in vtero m'ris cadit i luto. Jō q' usq'
q' sit mūdāta p lauacrū baptismi xps ordina
uit q' nō intrabit paradisum. s3 possint vsq' ad
portā venirez pulsare. vt d' Lu. xiiij. Eū itra
uerit p'familias z clausit ostiū incipiet for
ris stare z pulsare ad ostiū di. Dñe dñe aperi
nob. Et rñdēs dicet vob. Nescio vos. vñ ta
li aie rñdebit a xpo. Et nūqd vides te imun
dā. Dicet aia. Illō nō est culpa meazc. Rñdēs
xps. Jō nō dabo tibi penā sensitivā. nec dā
natiōz cū ill' in inferno. q's sibi oñdit. s3 remic
tit eā ad limbū pueroz. Dicat vbi ē. Dic san
ctus Tho. sup. ij. sniaz q' illi pueri hñt mag's
delicias. disputāt ad inuicē. zc. Et sic tibi nō
displicet. qz nō es rex v' pap'. qz tibi nō debe
tur. v' qz nō habes alas. qz tibi nō debet. Ita
nec illi pueri tristāt de illa glā q' eis nō debet
S3 pueri baptizati pure innocētes. statim i
trāt glām. Et recordat scptura di. Saluabit
innocēs. saluabit aūt mūdicia manūū suarū
Job. xxij. Nota. mūdicia baptismali saluabi
tur. Dicā vob vnā pulcrā speculatōz de h' q'
d' xps Mat. xix. Sinite puulos venire ad
me. z nolite phibere eos. Taliū em̄ est regnū
celoz. Predicā auctate xps ponit tres clau
suras tria impedimēta q' h3 aia q' d3 celū ascē
dere Primū in morte. qz tūc demones vo
lūt raperz deuozare aiaz. q' dicit xps. Sini
te puulos veire ad me. Scdm impedimētū
est i aere. Hā doctria est cōis in theologia q'
demones nō oēs sunt i inferno. s3 sūt ibi aliq'
ad cruciādū aiaz dānatoz. Aliq' nobiscū sūt
ad tēptandū nos. S3 magn' cumul' reman
sit i aere. ibi ē difficultas. Cōtra h' impedimē
tum d' xps demonib'. Nolite phibere eos.

Tertiū impedimētū ē in ingressu ad por
tā paradisi. vbi sūt portarij q' dāt repulsa3 mlt's.
vt p3 d' qnq' vginib' indeuotis. q' b' fuit rñsū
Amē dico vob. nescio vos. Mat. xxv. Sed
de puer' d' xps. Taliū est regnū celoz. Ecce
p'māditio ascēdentū in celū. Dico scdo.
q' possum' ascēdere p' dignā pñiam. qz iam

nos nō possum' ascēdere p' purā innocētiā
Nec p3 inaduerētia illoz q' qñ absoluunt a
culpa z pena dicūt restituo te statui innocen
tie in q' eras qñ fuisti baptizat'. qz iplicat p'ra
dictionē. qd intelligendū est. qz iplicat dicere
q' p'teritū nō fuerit p'teritū. Jō xps ordinauit
altā p'rutē. s. dignā pñiaz. qz l3 d' baptismō re
maneat i nob' caract'. qz indelibil'. tñ ex pctis
q' fecim' p'didim' puritatē innocētie. p' qd
optet p' dignā pñiam ascēdere. q' i decē g'dib'
p'sistit. Prim' p'ctoz cognitio. qz als hō nū
q' faceret pñiam. Qui nō cognoscit infirmi
tatē nō curat d' medico. Jō dō postq' pecca
uit z cognouit pctm suū dixit Ampli' laua me
dñe ab iniquitate mea zc. subdit cām. Qm̄ ini
quitate meā ego cog'sco. z pctm meū p' me ē sp.

Scdo g'd' est cordis p'ritio. qz mlti letāt
cū malefecerit. z exultāt i reb' pess'. Prouerb.
ij. Jō est dolendū z flendū d' pctis. Sic pu
er q' cecidit i luto. vidēs se deturpatū plorat.
Ita d3 facere qlibet pctoz. z tūc poterit dice
re. Recogitabo tibi oēs ānos meos i amari
tudine aie mee. Tert' g'dus ē abstinēdi p'
positū. Jō d' xps. Uade z iā ampli' nolī pec
care. Jo. viij. Quart' grad' est male socie
tatis vitatio. Jō poeta. Que nocitura tenes
q'uis sint cara relinq' Quint' g'dus est oris
p'fessio. qz d' glādula nō p't p'fecte curari. q' usq'
qz radit ē extra. Ita d' pctis. Qui abscondit
scelera sua nō diriget. Prouer. xxvij. Se
xtus est corporis afflictio. sic ei caro fuit tibi oc
casio peccādi. sic debes eā castigare ne a sagi
onib' inferni castiget. Aug'. Carnē v'iam do
mate ieiunijs zc. Septim' spūal' orō. s. q' li
bet mane z sero deuote orare. Lu. xvij. optz
sp. i. oī die orare. z nō deficere Octau' g'd'
est elemosynaz largitio. vt d's tibi faciat ele
mosynā de grā sua. qz ipe d't. Bti misericordes
qm̄ ipi miam p'seant. Mat. v. Nonus g'
dus est debitoz restitutio. Si habes aliqd i
domo taxa v' bursa de male acq'sitis restitu
as. qz nō dimittit pctm nisi ablatū restituat.
regula est tā theologoz q' iuristaz. Deci
mus g'dus est iniuriay remissio. Ne d's reci
piat vindictam de pctis tuis nō tu recipias
vindictā de inimico tuo. licz posses. Si di
miserit hoib' pctā eoz. dimittet z vobis p'f
me' celestis delicta v'ia Mat. vj. qz de' nō p't
vinci a creatura i pietate. P'tz g' rñsio ad que
stionē. Quis ascēdet in montē dñi zc. Rñde
tur. mūd' corde. s. mūdāta aia ab immūdicijs
post baptismū acq'sitis. q' mūdicia acq'rit per

pniam. Id dicit xps. Beati mudo cord. qm
 ipi deu videbunt. Matth. v. Tertiu pnci/
 pale. Dico tertiozc. firma obediencia. Dulci
 sunt q exq redierit ad bona vita non sut firmi
 ad obediendu pceptis dei. sz redeunt ad pctā.
 Id est necessaria firma obediencia. s. vt p nlla
 re h^o mudi facias pcepta dei. qz modicu lu/
 cra q pdit aiam. Quid em pdest hoi si vni/
 uersum mudu lucref. aie ho sue detrimentu
 patiat. Matth. xvi. Pl^o valz aia vna q aliq
 creatura corpal. Ista firma obedienciaz ondit
 tps sel rmdendo cuida doctori i qda fnone
 xpi iflamato d vita etna. ppe qd qfuit a xpo
 dicēs. Mg^r bone. qd facia vt habeaz vitam
 eterna. Mat. xix. Rndit sibi xps. Si vis ad
 vita ingredi fua madata dei In ista rnsione
 poter^t notare q vita etna no obtinet domi/
 nio tpali. nec platiōe seu dignitate. nec scien/
 tia seu potentia. qz nisi dñi tpalet z plati sint
 obediētes pcept^t dei dānāt. Et si ad portam
 paradisi vellēt allegare dicēdo. O dñe i mudo
 fecisti me papā. regē. zcñs. Rnderet illis q se
 ingesserit. Ego non te feci zc. sz tu ingessisti te
 Deinde exq fuisti int^o. vixisti vt por^o lutri/
 ose. Nec valz tibi allegare sciam. nec diuitias
 nec fortitudinē. nec potentia. nec pulcritudi/
 nē. sz optet allegare obediencia. dicēdo. Dñe
 ego fui obediēs pcept^t vris. Tūc xps manu
 sua recipit obediēte di. Euge fue bone z fide/
 lis. zc. Hora. Euge interieccio gaudētis est
 Soluz obediētibz z pcepta dei fuātibz sit
 istud festū. Pz itez rnsio ad istd qfutu. Quis
 ascēdet. zc. Rndet. q no accepit i vano aiam
 suā. In vanū accipit aiam suā ille q non obe/
 dit diuis pceptis. qz no venit ad finē ordina/
 tum. Id dicit apls. hortamur vos frēs. Ne in
 vanū gram dei. i. aiam vlt^ops recipiat. ij. ad
 Ro. vi. Dico q^rto. zc. p sufferētia martyrij
 vt martyres q mltas z gues tribulatiōes su/
 stinuerūt vsq ad mortē. Et sut decē tribula/
 tiōes z tēptatiōes z pugne. z vsq ad. x. nō sut
 martyres. P^ria est dēmonēs dicētes. Qua/
 re sust^ones tot aduersitates p illo d q nesci qd
 est. zc. Scda d inclinatiōes carnis q natura/
 liter refutat mortē. cū etiā xps cepit pauere z
 redere. nō tñ fm rōem sz fm sensualitatē Ter/
 tia est d occasiōes mdi. pmittētes mltā si vel/
 lent xpm abnegare. Quarta d malū psilium
 amicoz dicētiū. Vos credit^t pl^o scire q oēs.
 zc. Quita d psuasiōes filioz z vxoz z pentuz
 retrahētiū a bonoz. zc. Sexta d pditiōz bo/
 noz tpaliū q eis auferabāt a tyrānis et dñis.

Septia d ppria fama. qz eis iponebāt mltā
 falsa crimia. sz ipi nō curabāt. Octaua d libe/
 raliatē. qz incarcerabāt z ligabāt vincul. ca/
 thenis. zc. Nonā d dolores qz sberabāt. z sic
 de alijs tormēt. zc. Decia d mortē. Vēbant
 ei tantā fortitudinē. qz p xpo sustinebāt mor/
 tē. z tūc erāt martyres Id Jac. i. Beat^o vir q
 suffert tēptatiōez. qm cū pbat^o fuerit. accipiet
 coronaz vite. Ecce q^rtuor stutes ordinauit
 ds q^o hō possz ascēdere i celū. s. innocentiaz.
 pniam. obediētia. z sufferētia. Et qlibz istaz
 stutū hz decez lras. P^ria st^o est innocētia. q
 x. lras hz. i q^o inuūt decez sba. q sut i forma
 baptisimi necessaria ad purā innocētia hñdā.
 Scda st^o est pnia. q etiā hz. x. lras. q signt. x.
 opa pniaia pdicta. Tertia st^o ē obediētia. q
 etiā hz. x. lras. significātes q firma obediētia
 psistit in. x. pcept^t dei. Quarta st^o est sufferē/
 tia martyrial. z etiā hz. x. lras. decē opa p^redi/
 cta significātes marty^r. Rō qre de^o i nūcro
 denario voluit ponere illa q reqrūt ad nram
 salutē est. qz decē digitos hēm^o i manibz. que
 sut pres qz nrag^o videmus vt recordemur.
 Auctas. Qui i manu oim hoim sigt. i. signū
 dat. vt nouerit singuli opa sua. Job. xxxvij.
 vt qlibz cogscat q ill q dñt saluari p inocēti/
 am sut necessaria decē sba d forma baptisimi
 Illis q dñt saluari p pniam sut necessaria. x.
 opa pniaia Illis q p obediētia est necessaria
 obfuaatio decē madataz. Ill q p sufferētia
 decē opa marty^r. Pz qre d^r. Beat^o vir qui
 suffert. zc. vsq. diligētibz se. Istud tāgit dō i
 q^rta rnsiōe. cū dicit. nec iurauit i dolo p^rio
 suo. Iste p^rim^o est xps. cui iuram^o fidelitatē i
 baptisimo. p q fuāda martyres sut occisi añ/
 qz vellēt frāgere fidelitatē xpo. Id nō iuraue/
 rūt i dolo p^rimo suo. s. xpo. Id qlibz martyr
 p^r dicere illud. ps. cxvij. Iuravi z statui cu/
 kodire iudicia iusticie tue

De eadem dñica. Sermo. iij.

A Ben dico uobis
 a descēdit h. Luce. xvij. Sermo nē
 erit de dscēsu malaz psonaz i infer/
 nū. vt auiser^t vos. Et habebit^t speculatiōes i
 tellectuales z instructiōes morales. Salute/
 tur sgo maria. Pro h^o sbi breui declaratiōe
 fm intellectū quē volo ptractare. z introdu/
 ctione materie sciendū. q fm sanctā scriptu/
 ram ego inuenio talē dñam int bonā vitam
 spūalē z deuotā z carnalē. sicut int ascēdere
 in celū z descēdere ad infernū. Nā vita spūal

Sermo. III.

z deuota est tāq̄ scala stutū z bonoz operū
 cui⁹ caput ē in celo. aliud ī terra. Hoc fuit fi
 guratū Gen. xxviii. Vidit iacob scalā stātem
 sup terrā. z cacumē ei⁹ tangēs celū. z angelos
 ascendētes z descendētes p̄ eā. z dñm innixuz
 scale. Ista scala est vita bona deuota z spūal
 quā bō tenet in h̄ mūdo. cū dī. scalā stātem
 sup terrā. qz ī h̄ mōdo optet nos bonā vitā in
 cipere. Null⁹ decipiat in h̄ mōdo. Jō dixit de⁹
 ore dauid. *Conuertet p̄pls me⁹. s. in mūdo. z
 dies pleni inuenient ī eis.* Nota. p̄pls me⁹. s.
 p̄ p̄destinationē. me⁹ p̄ electionē. me⁹ p̄ iustifi
 cationē. me⁹ p̄ redēptionē. Itē cacumē ei⁹ tā
 gens celū. Ecce finis bone vite z spūalis. q̄a
 sic ei⁹ initiū est in h̄ mūdo. ita ei⁹ finis z termi
 nus est ī celo. Jō dī scriptura. *Liberati a pec
 cato. fui aut facti deo habetis fructū vestz in
 sanctificationē. sine h̄o vitā eternā. ad Ro. vi*
Jō dīc. dñm innixū scale. Scitis quō sic ille
 q̄ in capite brauij tenet signū z animat currē
 tes ad bñ currēdū. Ita xps ī capite h̄ scale
 bone vite tenet coronā glie z animando nos
 dī. *Venite ad me om̄s q̄ laborat. s. in bona
 vita. z onerati estis. s. p̄nia. z ego reficiā vos.*
Matth. xi. Itē vidit anglos ascendentes z de
 scendētes. qz p̄ scalā bone vite aliq̄ ascendunt
 vt religiosi clerici z laici. q̄ incipiūt bñ viue
 re. z cū magno ardore z seruore illā p̄tinuant
 Descendunt aut q̄ postq̄ inceperūt bonā vitā
 paulatim dimittunt. Sic de religiosis q̄ qñ
 sunt nonicij sunt boni z deuoti. zc. s. exq̄ sūt
 p̄fessi efficiunt tepidi. Idē de clericis z laicis.
 Et qz tal' differētia est int' vitā spūalem z car
 nalē. sicut int' ascendere z descendere. dicebat
 dauid. *Ascendunt vsq̄ ad celos. s. boni. et de
 scendūt vsq̄ ad abyssos. s. mali. aia eoz ī mal
 sez culpe z pene tabescebat. De pctōre z ma
 lo igif dicit thema. Amē dico vob descendit
 hic sez pctōr. Nō videam⁹ p̄ quos grad⁹ pec
 cator descendit ad infernū. Et inueni q̄ p̄ se
 ptem gradus. s.*

Primus est male cogitare.

Secūdus stulte z male loq̄.

Tertius negligēter opari

Quartus carnaliter p̄uersari

Quintus primo iniuriari

Sext⁹ in rebz diuinis attediari

Septim⁹ in fide catholica dubitare

Per istos septē gradus pctōr descendit ī infer
 num. Jō dīc thema. *Amē dico vob descendit
 hic.* Prim⁹ grad⁹ p̄ quē pctōr descendit ad
 infernum est male cogitare. qñ p̄sona retinet

malas cogitationes q̄ a diabolo mittuntur.
 dicendo. *Quale op⁹ esset facere h̄ vel illud
 cum tali morose delectādo. tūc cadit. t̄les ei
 cogitatioēs statim sunt expellēde.* Scitis q̄
 liter bona mulier debet expellere z vitare le
 nonem alicui⁹ ex pte ad eam venientē. qz nō
 debet eius vba audire. *Qz si vult eius vba
 audire z dicere. Qz quō fieret si esset scitum
 zc. factū est. ip̄a est pdita. S; statim debz eū
 expellere z p̄ scalā p̄ncere dicēdo. vadatis zc.*
 Ita debet facere anima vel p̄sona q̄ honeste
 z caste vult cū deo viuere. qñ venit ad eā dia
 bolus vel leno vl' temptatio loquētes ad sen
 sualitatē. s. si vis tu posses habere talem dele
 ctationē z p̄solationē cū tali zc. si tu dicis *Qz
 z quō fieret si sciret essem diffamatus. pdit⁹
 est. sed debes recipe baculū. s. crucis z te sig
 re. z resignando p̄cutis diabolu z ipsum a te
 expellis. sic homo p̄seruat se in vita spūali
 als aut peccat z pditur.* Auctas. *Initiū sup
 bie homis apostatare a deo qui fecit illum.
 qm̄ ab eo recessit cor eius. Eccl. x. Nota. In
 itium supbie. qz om̄e pctm̄ mortale includit
 supbiā. declaret p̄ singula peccata. Jō dicit
 apostatare a deo. Apostatare est ferā p̄fessio
 ne habitū dimittere. z sic ribald⁹ p̄ mundū in
 cedere. Ita de aia q̄ intrat ordinē angeloz
 qñ recipit baptismū z tenet bonā vitā z san
 ctam. P̄ opt h̄ Aug⁹. fecit vnū libz intitula
 rum de religione xp̄iana. Et licet p̄sona de
 uota sit in h̄ mūdo corporaliter. habitat tamen
 in celo mētaliter. Qm̄ in hac p̄grinatioē so
 lo corpe p̄stitutus. cogitatione. zc. Item ad
 Phil. in. *Hostra p̄uersatio in celis est. Sed
 qñ dat se mal' cogitatioibz z carnalibz. aposta
 tat. dimittēdo habitū stutū. Ecce q̄re dicit.
 Initiū supbie hois ē apostatare a dō. Et de
 clarat q̄liter Qm̄ ab eo q̄ fecit illū recessit cor
 ei⁹. s. p̄ malas cogitatioēs. Remediū est expel
 lere z dīdicere malis cogitatioibz. Scitis quō
 si ego haberē manū apertā corā vob ponere
 possitis in eā p̄unas ignitas. S; ī me est q̄
 cōburant vel nō. Si eas diu vellem tenere ī
 manu mirādo z disputādo de eaz pulcritu
 dine. interim cōburerēt manū meā. Sed si
 statim vertā manū z p̄nciam nō mezburent
 Ita in p̄posito. imaginatio sensualis apta est
 dyabolo. nō tñ p̄scia mentalis nisi solo deo.
 Jō diabol⁹ potest imaginationi sensuali mit
 tere z ponere malas cogitatioēs. vl' dormien
 do in somnis vel vigilādo. Et qñ tu cogitas
 Qz quō fieret zc. Interim anima comburif.**

Dominica. xi. p^o trinitatis

peccādo. Jō custodiāt cor a mal' cogitatiōi-
bus. 7 si veniūt statī expellāt. Hoc remediū
dat scriptura di. Di custodia sua cor tuū. q̄a
ex ip̄o vitapeedit. Ita si bñ custodiatur. al' s
mors. 7c. Prouer. iij. Scōs ḡd' ē stulte 7
male loq̄. Istō seq̄t ad p̄mū. qz os loq̄t scdm
cordis dispositōz. Rō. qz os nihil aliud est q̄
cordis fumarū. 7 fm ignē interior' affectiōis
erit extra fum' s̄boz. s̄bi gr̄a. Supb' semp
vult loq̄ d' honorib'. pōpis. 7 ornamentis. 7c.
Signū est qz ignis supbie ē interi' in coq̄na
Jdē de auaro i q̄ est ignis bonoz t̄paliū. Jō
sp loq̄t d' ferijs 7 for'. 7c. Si luxuriosus ē. sp
loq̄t de mulierib' disputās d' eaz pulcritudi-
ne. Si inuid'. sp loq̄t male de ill' q̄b' inuidet
Si dicat sibi. Tal' est bon' bō 7c. Rūdet. nō
cognoscit' eū vt ego. Jp̄e ē tal' 7 talis. 7c. Si
gulosus. sp loq̄t de cibis. vinis. d' coq̄nis. 7c.
Si iraciū'. d' pl̄ijs 7 vindict'. Si accidiōs'
de rege. lectis. 7c. Ecce quōp' male cogitare
seq̄t male loq̄ 7 stulte. Auētas d' h' clara. d' in
deis male loq̄ntib' s̄ deū 7 ap̄los. Ad q̄s xp̄s
d̄t. Progeies viperaz quō potertis bona loq̄
cū sit' mali. Ex abūdātia em̄ cordis os loq̄t.
Bon' bō d' bono thesauro cordis p̄fert bōa.
mal' aut' d' malo thesauro cordis sui p̄fert ma-
la. 7c. Dat. xij. Remediū s̄ stultā 7 mala
locutōz est illō qd' ap̄ls d̄t. Sermo v̄z semp
in gr̄a sale sit condit'. vt sciat' quō oporteat
vos vniciq̄ r̄ndere. ad Col. iij. Nota quō
cib' sale aspgit' p̄rio diuertēdo ad sal i disco
anq̄s ponat' i ore. Lib' em̄ nō veit ad os nisi
miscat'. Ita fiēdū est d' v̄bis. Cogitet' qz sit
cor desursum i q̄ sunt oēs esce. Jō anq̄s v̄bz
veniat ad os ad loq̄ndū diuerse ad salarium
discretiōis dicēdo. Hoc s̄bū qd' ego volo lo-
qui erit vtile v̄l scādālosum. Ecce q̄re dicit.
Sermo v̄z sp in gr̄a sale sit condit'. Qñ v̄bū ē
ita examiatū. mltū placz dō. 7 boib' ē gr̄osuz
al' s aut' ē inuile 7 iuriosum. Jō d̄t the. Amē
dico vob. descēdit h'. Tert' ḡd' est negligē-
ter opari. 7 iste ḡd' seq̄t ad duos p̄mos ḡdus
Rō. qz diligētia nihil aliō ē q̄ ignis spūsc̄ti
interi' p̄sistēs. De q̄ xp̄s Lu. xij. Ignem veni
mittere i terrā. s. ardēt' diligētie 7 deuotiōis.
Et q̄dīa iste ignis p̄sistit i corpe. oīa mēbra
corpis feruēt ad opandū diligēt'. S3 qñ iste
ignis extinguit. r̄manet p̄sona frigida 7 p̄ge-
lata ad negligēt' opandū bona opa. Jā non
surgit ita mane ad matutias. nec orat' nec ce-
lebrat' nec opa spūalia sibi placēt. Auētas de
h'. Dicit cristallū suū. s. de' p̄missiue. 7 dya-

bol' opatiue. Cristallū at' nihil aliō ē q̄ aqua
p̄gelata nimia frigiditate. Hora. sic buccellas
qz p̄sona p̄gelata nō statī dimittit opa oīa. s3
paulatim ad buccellas. An' faciē ei' q̄s susti-
nebit. Hora mirac' m̄ d' vit' patz d' qdā deuo-
to heremita. cui āgel' q̄libet die portabat pa-
nē. 7c. s3 postq̄ ip̄e fuit negligens i dei p̄uicio.
etiā āgel' negligēt' fuit sibi. Ita est rō q̄re
hodie i monasterijs 7 collegijs viuunt cū la-
bore. nec bñt vñ viuāt. qz male faciūt officia
dei 7 negligēt'. Antiq̄ abūdabāt 7 edificabāt
7 nos vix sufficim' ad vitā. Remediū s̄ negli-
gent' opari est illō qd' dat scriptura sacra dices
Sit timor dñi vobiscū 7 cū diligētia cūcta
facite. ij. Paral. xix. Timere at' optet illā ma-
ledictiōz. Hā. Maledict' q̄ fac' op' dei negli-
gent' v̄l fraudulēt'. Hierc. xlvij. Quare'
grad' est carnalit' p̄uersari. 7 seq̄t ad alia p̄di-
cta. Rō est. qz bō in h' mōdo nō p̄t viuere sine
aliq̄b' p̄solatiōib'. al' s efficit' fantasti'. 7 q̄ nō
est diligēs in opib' spūalib' nō h3 p̄solatiōes
spūales angloz. Jō dat sc̄p̄solatiōib' bestiaz
sc3 gule. luxurie. Et ille delectatōes. delecta-
tiones sūt porcoz 7 asinoz. De talib' d̄t scri-
ptura. Dixerūt impij cogitātes ap̄d se. non re-
cte. Exiguū 7 cū tedio est tps vite n̄re. 7 non
est refrigeriū in fine hois. 7 nō est q̄ agnit' sit
reuersus ab inferis. Quia ex nihilo nati su-
mus. 7 p' h' erim' tāq̄ nō fuerim'. 7c. Infra.
Coronem' nos rosis anq̄s marcescāt. nulluz
pratū sit qd' nō p̄trāseat luxuria n̄ra. Hēo no-
strū etors sit luxurie n̄re. vbiq̄ relinquamus
signa leticie n̄re. qm̄ h' est ps n̄ra. 7 hec ē sor-
n̄ra. Sap. ij. S3 p̄sone spūales q̄ diligēt' er
fuiūt deo sentiūt p̄solatiōes angloz. n̄ curāt
de delectatōib' bestiaz. imo si de' daret eis li-
centiā. vt licite vterent' illis delectatōib' be-
stiaz. nō curarēt. imo dicerēt. O dñe nō det'
mibi delectatiōes quas vos noluit'. s3 detis
mibi p̄solationes angloz. 7c. Jō dauid. Re-
nuis p̄solari aīa mea. s. in p̄solationib'. memor
fui dei 7 delectat' sum 7 exercitat'. ps. lxxvj.
ḡpatet. Rō q̄re hodie p̄sone hui' mūdi dant
se delitijs carnalib'. qz nō sentiūt aliqd' de de-
litis spūalib'. Quint' gradus p̄sequēs ad
p̄dictos est p̄rimo iniuriari. Rō. Jsta est d' a
inter bona spūalia 7 bona t̄palia. qz bona t̄-
poralia stricta sunt. nec mult' sufficiūt. Bōa
s̄o spūalia latissima sūt 7 mag' 7 oib' sufficiūt
verbi gr̄a. si vna ml̄ier sit philocapta d' xp̄o
7 etiā alia. nō displicet sibi. imo magis cā di-
ligit. S3 si de viro vni' alia sit philocapta.

si sciat vxor. statim est ibi diuisio et iniuria. quia vnus homo non sufficit nisi vni vxori. Ideo si multi homines sint philocapti de bona religione. nullus est zelosus de alio. sed illi magis se diligunt. nulli faciunt iniuriam. quia homo omnibus sufficit. sed si de alia muliere sint philocapti. veniunt aliquando ad gladios. Ideo de vno castro. villa seu regno. non sufficit nisi vni domino seu regi. Sed castrum seu regnum paradisi omnibus sufficit. et quilibet potest eam petere sine alterius iniuria. Ista est ratio que hodie in mundo inter homines carnales non est par. quia quilibet vult officia. regimine. iura. etc. Et inde sequuntur inuicem diffamaciones. et contumeliosas destructiones. De hoc dicit Jaco. Vnde bella et lites in vobis nonne ex concupiscentiis vestris. que militat in membris vestris. Concupiscitis et non habetis. Occiditis et zelatis. et non poteritis adipisci. Jaco. iij. Remedium est illud quod dicit Iohannes. Nolite diligere mundum. neque ea que in mundo sunt. prima Iohannes. ij.

Secundus gradus est in rebus spiritualibus attendi. Et quia cum creatura siue homo iam tunc descendit. finaliter venit ad hoc quod iam abhorret et abominatur bona diuina. Ratio est. sic homo diu febricitans omnia comestibilia abhorret nec sapit sibi. ita diu antiqum et in peccatis inuolutum abhorret ea que dei sunt. Quod si dicit. vadam ad missam. Rndet. Quid mihi de vestra missa. cito velle praderere. Si dicat sibi. vadam confiteri. Vestratio professio nihil aliud est nisi quod clerici volunt scire vestra peccata. Ideo de ieiuniis. Jeinnet imagines que non habent stomachos. et caput durum et lapideum etc. Secundo quia ex negligentia dimittunt. quia aliud est dimittere bona dei per negligentiam. et aliud quam dimittunt per contemptum et vilipensionem. Nota de illo iuvene valerie. que desperit ieiunium ab episcopo in iunctum. et quada pestilentia. que subito expirauit. Iohannes dicit scriptura. Impius cum in profundum venerit peccatorum preemnit. sed sequitur eum ignominia. scilicet in morte. et opprobrium. scilicet in iudicio. Proverbio. xvij. Nota. sequitur ignominia. quia tales coiter non possunt confiteri. et intestati decedunt et impenitentes. Nota de illo homine alazarra subito mortuo. Ista. xxxij. Ne que spernis. nonne et sperneris. scilicet quia non habebis occasionem confitendi. testandi. nec dolendi. seu penitendi de peccatis. Septimum est de fide catholica dubitare. Postquam persona nullum saporum sentit in his que dei sunt. imo abhorret dubitat in fide dicendo. Quid scit homo de alio mundo. Ratio habet est. quia sancta fides catholica est altissima et spiritualis. et que cecidit in profundum peccatorum habet ad eam dispositionem contrariam. quia est infirmus et carnalis. Iohannes dicit. Et quid scit homo

si est vix de inferno. de purgatorio. etc. Forte clerici hoc inuenerunt. Quot iam sunt in mundo de talibus. quia mala conscientia et reprobata non potest diu stare cum bona conscientia et societate. Auctas Bonas conscientiam quidam a se repellentes circa fidem naufragauerunt. prima ad Tibi. primo. Hauris fidei que fideles ducit ad portum vite eterne. naufragat per mala vitam in talibus. Iohannes dicit vobis remedium et mirabile solum ut sciatis credo. in que continentur articuli fidei. addiscatis credo si nescitis. Dicat semel. Si vos dicitis credo quolibet die mane et sero. sequuntur duas conditiones. Prima que tempore antipit eritis fortes et firmi in fide catholica. Secunda que tanta est virtus fidei deuote professse que portabit vos ad bonum sine quantum in se est. nisi obicem ponatis. Pro primo dicatur similitudo de candela in laterna. que extinguit si non possit candela respirare per foramen. Fides catholica est in corde ut candela in laterna. Dauid. Quia tu illuminas lucernas mea domine etc. Iohannes David deuote professus fidei dicendo. Credo didi. scilicet in corde. propter quod locutus sum. scilicet fidem professendo. Et quod. Ego autem humiliatus sum nimis. id est valde. Pro secundo. que virtute. scilicet fidei homo veniat ad bonum finem et ad possessionem. Auctoritas. Si confessus fueris ore tuo dominum Iesum christum. et in corde tuo credideris. saluus eris. ad Romanos. x.

De eadem diuina. Sermo. v.

Quis propicius esto mihi peccatori. Lu. xvij. Prima pars erit historialis. et secunda moralis.

Quantum ad primum notandum quod christus in euangelio ostendit nobis modum quomodo debemus nos gubernare. Unde sciendum quod dum christus predicaret in terra israel erant quidam iudei que credebant se esse bonos sanctos et iustos. et spernebant ceteros. Et ideo volens christus eis ostendere quod non erant boni dixit eis parabolam istam etc. quasi diceret. non confidatis in vestris operibus. nec dicatis. Ego sum bonus iustus. ego ieiuno et facio elemosynas. et plura alia bona. Vnde dixit christus. non confidatis in istis. et tunc dixit eis. sic narrat in euangelio. Duo homines ascenderunt in templum ut orarent. etc. Publicanus vocat publicum peccatorem. Phariseus dicitur phariseus quod est diuisio. quia illi erant diuisi et in habitum in vita ut heremite. et portabant mandata dei in fronte. et spinas in ictibus. Et multa alia faciebant. Ideo dicebantur pharisei.

id est. diuisi. ita q^d d^ot enāgeliū q^d isti duo ascē
derūt in tēplū vt orarēt. Pharise^o autē q^d erat i
habitu scitatis z tū ab intra erat mal^o posuit
se an altare stās pedes. z nō gemb^o flexis z ca
pite coopto. nec faciebat aliq^d signū deuorō
nis. s^z stās apud se z bñdicēs ap^d se z nō apud
deū. incepit facere orōem suā dicēs. O de^o. q^d
si p^otēndo alios. grās ago tibi. Primo q^d
ego nō sum pctōr. ego suz deuor^o. nō facio ma
lum. nō sum sic ceteri hoīum. raptores. adul
teri. iniusti. Hec etiā sum sic h^o publican^o q^d est
h^o. O dñe d^os de oīb^o istis gratias ago tibi

Sec^odo. de^o facio bonā iusticiam i meīpo.
q^d ieiuno bis i sabbato. i. i hebdomada. z de
cimas do oīm q^d possideo. Nota. oīm vnuer
salit. q^d de oīb^o meis do amore dei. Jō de^o grā
as ago tibi. zc. Ecce orōem quā faciebat iste
pharise^o iactādo se d^o sua vita. S^z videam^o
orōem quā faciebat publican^o. Hā ipse nōdū
etās in tēplo cogitauit intra se q^d nō erat di
gn^o se ponere an altare. i. ppe. Et dixit Vach
ego sum magn^o pctōr. cōmisi tāta pctā. z quō
ponerē me an altare. nō placz d^o. s^z posuit se
lōge i sine ecclie. z pstrauit se super terrā. nec
erat ausus oculos ad celū lenare. Vach di
cebat ipse. infern^o est mibi pat^o. z flebat Et sic
incepit facere orōem suā di. De^o ppicius esto
mibi pctōri. Thema. z pcutiebat pect^o suum
Tūc d^ot xps. Quis istoz duoz fuit exaudie^o
an deū. vel pharise^o vl^o publican^o. Rñdit xps
Amē dico vob. descēdit h^o iustificat^o zc. No
ta. iustificat^o. i. sanct^o z iust^o. Et miser pharise
us q^d tū iactabat se de bonis opib^o. reuersus
est cū suis pctis. Jō sequit id q^d pcludit xps
q^d oīs q^d se exaltat hūiliabit. Et sic p^o p^omum

Quātū ad scōm. In h^o euāgelio repio q^dtu
or^o p^oclusiōes. P^oria est p^osumptio diabolicalis
in p^oncipio euāgelij. Sec^oda est opatio s^otualis
Tertia ē petitio rōnal. cū d^ot. De^o ppicius zc
Quarta ē exaltatio celestias. cū di. Oīs q^d se
exal. zc. Quātū ad p^omū notādū. q^d orō istius
pharisei nō fuit exaudita eo q^d hēbat tres ma
gnos defect^o. P^orim^o q^d stabat sine honore et
reuerētia. Sec^ods. q^d iactabat se i dei p^osentia.
Tert^o q^d hēbat frēm suū in p^otemptū. zc. Jō
orō ei^o nō fuit exaudita. P^orio iste pharise^o mi
ser hēbat magnā p^osumptionez. q^d stabat sine
honore z reuerētia. Hā bone gētes sciatis q^d
nos hēm^o doctrinā ab ap^o q^d q^dlibet orans p^o
honore dei d^oz flectere genua. Jō d^ot. Omne
genu flectat. celestiu. terrestriu. z infernozum
ad p^obil. ij. Nota. oīmē vlr. q^d angli z sancti h^o

idē faciūt i cel^o. ita z nos dēm^o facere in terris
Q^d si oīes angeli h^o faciūt. multo mag^o nos
miseri. Jte z infernoz. q^d etiā diaboli z oīs
dānati faciūt sibi reuerētiā. tū nō a more s^z ti
more. Ergo si tot^o mūg^o fac^o deo i celo reuerē
tiam. z i inferno. q^dnto mag^o nos q^d magis de
bem^o sibi reuerētiā referre. Hoc etiā habem^o
Mat^o. ij. de trib^o regib^o q^d cū adorauerūt in
stabulo. de q^d b^o d^o. q^d p^ocidētes adorauerūt cū
Iste autē pharise^o faciebat sine reuerētia. ideo
sua orō nō fuit exaudita. Nota moralit^o ha
bem^o h^o doctrinā q^d nō dēm^o facere sicut iste
miser pharise^o. s^z q^d nō introim^o ad eccliam cū
honore z reuerētia dēm^o adorare deū. Anc.
D^o humiliat^o se nubes penetrat. Eccl^o. xxxv
q^d alit^o de^o nō exaudiet orōem n^oram. Sec^ods
defect^o q^d iactabat se in p^ontia dei. cum dixit.
Grās tibi ago. q^d nō sū. zc. Deu q^dlis defect^o.
z q^d oportebat se tantū iactare i p^ontia di. O
respiat^o q^d sūt q^d hūt istū defectū. q^d volunt
aliq^d boni facere op^oz q^d tot^o mund^o sciat. sic
faciūt galline q^d ouare dūt. zc. Jō dicit xps
Amē dico vob rece. mer. suā. Mat^o. vj. q^d
volūt h^ore honore suū corā mūdo. iō nullum
meritū hūt corā deo. Ergo si vult^o h^ore meri
tū corā deo. faciat^o secreta bona opa v^ora. Q^d
lic^o mūdo nō videat. tū de^o bñ videt a q^d debe
tis recipe mercedē. Auctoritas. Tu autē cuz
orauer^o intra in cubiculū tuuz. z clauso ostio
ora p^orem tuū. z seq^o. z p^o tu^o q^d videt i abscon
dito reddet tibi. Mat^o. vj. Iste autē pharise
us iactabat se i publico corā oīb^o hoīb^o. ideo
sua orō nō fuit exaudita. Ecce secūdo defect^o.

Tert^o defect^o. q^d hēbat frēm suū i p^otemptū
cū dixit. Nō sum sicut ceteri hoīm. velut eti
am h^o publican^o. Ecce p^otemptū. q^d iustifica
bat seipm. z p^odēnabat alios. Vach q^d sunt in
mūdo in h^o defectu. q^d nesciūt loq^o de alio nisi
malū. z sp^o iudicat malū. vt si videāt aliquem
loquentē cū aliq^o. cito male iudicant. vel si sit
vn^o faciēs bona opa vt p^onam. ieiunia. z ele
mosynā. zc. oīs iudicabūt malū. z aliq^o lau
dabūt malos z p^odēnabūt bonos. Cōtrari
um docet ap^o s^o di. Nolite an tps iudicare q^d
adusq^o veniat dñs q^d z illuminabit abscondita
tenebray. z māifestabit p^osilia cordiū. j. Eoz.
iij. Ecce p^oma p^oclusio cū d^ot. Duo hoīes ascē
derūt zc. Sic habet^o bonā doctrinā moralit^o
q^d in die dñica debet^o ire ad eccliaz zc. Se
cūda p^oclusio est opatio s^otualis. cū dicit. Ie
iuno bis in sabbato. Ipse autē iactabat se
de suis bonis opib^o. Nota. Jaz dicat^o amici

mei q̄re de nos posuit i mūdo isto. credit q̄ solū ad stādū lere. bñ comedere z bibere zc. n̄ pfecto. s̄z faciēdū bōa opa. zc. Videte q̄ nihil portabim⁹ i morte nobiscū nisi bōa opa. Jō ap̄l's. Dū tps bēm⁹ ope. bo. ad om. ad Gal. vi

Tercia conclusio ē petitio rōnal' cū d̄r. De p̄pic' esto mi. pec. zc. Quarta conclusio ē exaltatio celestia. cū d̄r. qz oīs q̄ se exaltat hūilia bit. zc. Et notādū q̄ ē regl'a general' in sacra scriptura. q̄ q̄ mag' hūiliat se i h̄ mōdo. mag' exaltabit i alio. Act. Nūiliamī sub potēti manu di. vt vos exaltet i tpe visitatōis. j. Pet. v. Hora i f̄mōe tertiē dñice p̄ trinitatē. q̄ incipit sic. Nūiliamī s̄b potēti māu. i q̄ hēm⁹ de x̄po q̄ hūiliavit se i h̄ mōdo. z fact⁹ ē obediēs vsq̄ ad mortē. z p̄t̄ h̄ d̄s exaltavit illū. z donavit illi nomē qd̄ ē su. om. no. ad Phil. ij. Jō hūiliamī. zc. Itē d̄ b̄tā ygie. Qz r̄spicit hūilitatem ancille sue. Ecce ei ex h̄. zc. Et p̄t̄ istā regl'az generalē d̄s exaltavit istū publicanū q̄ se hūiliavit int̄m q̄ n̄ audebat leuare oculos. s̄z percutiebat pect⁹. iō descendit iustificat⁹. Q̄ c̄ta exaltatio. Jō hūiliamī. vt possit i celo exaltari. Qd̄ nob̄ pcedat. zc.

Dñica. xij. Sermo pmus

Admirabatur dicētes. qz oia bñ fec̄. Dabet̄ s̄bū istō originalit' Bar. vij. Et recitat in euāgelio hodierno. In isto f̄mōe vt de⁹ det̄ r̄gūte z efficacīā s̄bis sc̄tis. vt dicāt i honore z gl'am dei p̄ncipalit'. z p̄seq̄nt̄ ad instructiōz nr̄am salutē s̄go gl'osa. Admirabatur dicētes loco z caplo q̄b̄ s̄. Pro declaratiōe h̄ s̄b̄ypo s̄ti z itroductiōe materie sc̄iat'. q̄ ille magn⁹ z excelsus rex d̄d̄ i spū p̄phie vidēdo opa mag' q̄ debebat facere dñs d̄r in. ps. cxxvij. Lōfitebor tibi. qm̄ terribilit' magnificat⁹ es. mirabilia opa tua. zc. In q̄b̄ s̄bis dat̄ itelligere. q̄ ihs x̄ps veniēs i hūc mōm̄ debebat facere mirabilia opa maioria q̄ fecerūt alij p̄phe Bñ legim⁹ de p̄phis. s̄. de moysē z ioseph z samuele z helizeo atqz isaia. q̄ facerēt multa miracula s̄z quō dico q̄ p̄ orōes dñm deū de p̄cādo z n̄ posse p̄p̄rio. q̄re p̄p̄rie loquēdo ip̄i nō faciebāt miracula. s̄z de⁹. Nā d̄s h̄z illā bonitatē. q̄ p̄ orōes sc̄tāz p̄sonaz q̄ deuote f̄uūt ei. z eius volūtate f̄uant fac̄ miracula. Un̄ dixit cec⁹. vt habet̄ Joh. ix. Scim⁹ qz p̄ctōres de⁹ n̄ exaudit. s̄z si q̄s dei cultor est. z ei⁹ volūtate facit hūc exaudit. Hora ḡ q̄ de⁹ exaudit iustos z n̄ p̄ctōres. z iō qz p̄phe z patriarche erāt sancti z

seruiebāt d̄o. z ei⁹ volūtate faciebāt. qm̄ ip̄i rogabant deuz. ip̄e exaudiebat eos. q̄re dico q̄ null⁹ sanct⁹ vnq̄ fecit miracula p̄ suā ptātem s̄z sol⁹ deus. cui p̄p̄riū est facere miracula p̄ propria potestate z auctate. s̄z dñs nr̄ Jhs x̄ps sicut d̄ om̄ps faciebat p̄p̄rie miracula. nō p̄ orationē. qz ip̄e erat vn⁹ de⁹ cū p̄ie z spū sc̄o. Quā em̄ dicebat sibi. vn⁹ ē surd⁹. cui dicebat efferta. z subito aures illi ap̄iebant. Idē de alijs i firmitatibz. solo em̄ s̄bo curabat infirmitates Ecce ḡ d̄iam inē x̄p̄z z alios p̄phas sanctos qz illi faciebāt miracula p̄ suas orōnes. dñs autē nr̄ ihs x̄ps p̄ suū impiū. Jō dauid in ps. cxiij. Ip̄e dixit z facta sūt. ip̄e māda. et creata sūt Scias q̄ in toto psalterio nō reperit id qd̄ p̄dictū est nisi i duobz locz. s̄. ps. cxxij. z in ps. p̄dicto. S̄z q̄ est rō. Dico q̄ ad denotandū duo opa mirabilia dei. vnū factuz in creatiōe. aliud in reformatiōe. Primū ḡ sc̄m̄ est in creatiōe. cū d̄r. Fiat firmamētū. z factū est. Verbo dñi celi firmati sūt. z spū oris eius oīs s̄t̄ eoz. Postea sciēs dauid q̄ i reformatiōe mūdi idē debebat p̄ suū impiū facere mirabilia opa. Jō itē d̄r. Laudate dñm de cel. laudate eū in excelsis. Laudate eū om̄s. zc. qm̄ ip̄e dixit z facta sūt. ip̄e mādauit z creata sūt. Laudate eū sol z luna. zc. ps. cxliij. Sol. i. potestas eccl'astica. Et luna. i. potestas secularis. z sic sol ab aliq̄ alio nō habet claritatem s̄z luna habet claritatē a sole. ita z potestas secularis habet auctoritatē ab eccl'ia. Ecce qz dicit sol z luna. Sequit'. Laudate eū celi celozum. i. vrutes sacramētoz eccl'ie. sequit' Et aque q̄ sup celos sūt laudēt nomē dñi. Ecce quō fecit. Ip̄e dixit z facta sūt. ip̄e mādauit z creata sūt. Ecce quō dauid erat miratus de miracul' x̄pi. Et ista rōe iudei vidēt̄ miracula x̄pi. f̄m̄ thema p̄positū admirabant dicētes Jā sum i materia de qua volo p̄dicare. q̄ dñs nr̄ Jhs x̄pus bñ fec̄ oia. declarabo nūc p̄ tres modos opez x̄pi. Primū op⁹ ē creatio mūdiālis. Secundū opus est gubernatio generalis. Tertiū opus est redemptio humanalis. Et de istis tribz possum⁹ dicere thema p̄positum. Admirabantur zc. Primo videamus quō sūt b̄s̄ficia. Et declarabo istud p̄ illud dictū. Qualis vnusquisqz est talia d̄t z opaf. Si hō est bon⁹. z s̄ba z facta erūt bona. Per p̄trariū si homo est malus. s̄ba z sc̄a erunt mala. Item christus dicit. Et abundantia cordis os loquitur. Luce. vi. Bonus hō de bono thesauro cordis sui p̄fert bona.

Namq̄ 24
om̄a bñ f
clarabo p
modos op̄

Quia v
quō sūt b

Dat. xij. Itē Job. xx. Gaudiū hypocrite ad imitar pūcti. Si sit aliq̄s religiosus vl' ali' q̄ fingit se esse bonū. z nō est. p modicū tps poterit decipe gētes. s3 hypocrit' vl' malicia sua cito discoogiet. s3 si psona vadit bona intēti one. sp̄ crescit z mltiplicat ei' fama. ḡ bon' hō de bona v̄itate fac bona opa. a fortiori de' cū sit summū bonū nō potit facere nisi bōa opa
Si ḡ homo q̄ est bon' acēntalīe fac bōa opa multo meli' igit' ille q̄ est bon' essentialīe z im mēse. z h3 infinitā bonitatē. fac opa bona. Et iō possum' dicere. Dia bñ fec. Un' sciat' q̄ in illis dieb' sex q̄b' creauit mūdū. qlibet die fecit bonū. P̄rio die vidit de' q̄ esset bonuz. et sic de alijs dieb'. Et cludit. Vidit d̄s cuncta q̄ fecerat z erāt valde bona. Et h' notant doctores magnū secretū sup istā epilogatōz .i. p̄gregatōz v̄boz. Erāt valde bona. Et declarāt sic. sic in vna cythara sūt plēs corde. et qlibet corda p se sepata fac bonū sonū. p̄cordia autē sonit' sonātū cordaz est valde bon'. sic z de' in cythara. i. i mūdo isto mltā miracula fecit. z talit' ordinavit q̄ non p̄t esse melior ordinatio. Et tñ lz qlibet res d̄ se esset valde bona. tñ p̄sonātia oim erat valde bona. si sol nō h̄ret tantā claritatē. n̄ p̄sonaret cū alijs rebus. **Jō d̄ Sap. xi. Dia i mēsurā z numero z p̄dere disposuisti. Sol ei fact' est in mēsurā sibi debita q̄uis sit multū magn' Dicunt em̄ phi. q̄ mīma stellaz ē maior tota t̄ra. Ecce quō celū est magnū. Jā illd̄ mēsuravit d̄s sua sapia. Itē terra magna est. s3 z illā mēsuravit sua sapia. Idē de aqua z alijs omnib'. Itē disposuit de' oia in numero. Itē de' numeravit om̄s stellas celi. Jā scit de' q̄t dies z q̄t noctes esse in mūdo debēt. Itē iaz scit deus z ab eterno sciuit q̄t grana arene debebāt esse in mari. Itē q̄t frōdes in arborib'. finaliter oia numeravit. Itē q̄t reges z q̄t ip̄atores debebāt esse i mūdo. z q̄t debebant ire ad paradysum. z q̄t viri z mulieres debebāt eē in mūdo. z q̄t debebāt ire ad paradysuz. z q̄t ad infernū. Hūc venit q̄stio. Vos dicit' q̄ deus numeravit q̄t hoies z mulieres irēt ad celuz. z tam sunt noīa eoz in celo scripta. iuxta illd̄ Gaudete z exultate qz noīa v̄ra scripta sunt i celis. Lu. x. Nō oportet igit' facere bonū. q̄a scia dei nō potest deficere. Pone z adduc h' materiā p̄destinatiōis. quā inuenies in p̄mo ne de p̄destinatiōe ad plenū. Tñ breuit' dicē dum est. q̄ sic de' scit z ab etno sciuit q̄t homines deberēt saluari. ita etiā scit z sciuit q̄**

bus medijs. z p̄ q̄ media. Nō ḡ dēm' omittē re opa bona. s3 diligent ea iplere. vt certā nō strā faciam' vocatōz. z vt salutē p̄seq̄ valeā'. De h' vide sc̄m Tho. p. pte. q. xxiij. de p̄destinatiōe dei. z etiā p̄mo sc̄pto de eadē materia **Secdo videam' de opib' gubernatōis generalis quō d̄s gubnat oia. Si vn' senescall' gubernat bñ senescalliā suā cū discretiōe z iusticia. d̄t hō. Itē senescall' est sapiēs. qm̄ patriā suā bñ gubernat. Ita est de deo. Nā possum' facili' videre quō gubernat elemēta sic vnum tripudiū Jam scitis q̄ in choreis vn' tenet manū alteri'. z ille q̄ vadit p̄mus. tenet seu portat vnā manū solutā. ita ē de elemētis Nā q̄libet elementū duas habz qualitates P̄mo ignis est calidus z siccus. Itē aer est calid' z humidus. aqua frigida z humida Itē inquantū frigida se tenet cū terra. z c. z si nos vellem' facere tripudiū rotūdū. Terra i quantū sicca tenebit se cū igne. in q̄tuz ignis etiā est siccus. Ecce ḡ quō de' gubernat oia cū magna sapia. Itē hodie vigebat bonū tēpus z cras nō. Itē hodie mare erit impetuosum p̄pter venti fortunaz. z forsitan cras erit suauē z tranquillū. Itē arbores in estate producunt flores z fruct'. in hyeme nō. et sic de alijs. de' gubernat oia cum sua sapia. Jō danid inq̄t in p̄s Quā magna sunt opa tua dñe. omnia in sapiētia fecisti. Posset aliq̄s facere vnum argumentū. Frater vos dicitis q̄ deus est gubernator generalis q̄ om̄ia sua sapia gubernat. videt' q̄ nō. qz qlibet bon' gubernator cuitat mala de patria sua. z tñ nos videm' q̄ de' p̄mittit multa mala. ḡ videtur q̄ nō sit bonus gubernator. Rñdeo z dico. q̄ de' mala q̄ sustinet z p̄mittit in mūdo non cuitat. quia non p̄gruit sue sapie illas vitare. als destrueret res liberas. Nam ip̄e dedit libez arbitriū creatur' humanis. z nō puenit sue sapie phibere libez arbitriū. s3 bene dat p̄silia bona. Et dionisi' d̄t. Nō est diuine sapiētie creaturas destruere. s3 p̄seruare. Ecce auētas. De' ab initio p̄stituit hoīem. z reliq̄t eū in manib' p̄sili'. glo. iterli. i p̄tate liberi arbitriū. z adiecit illi p̄cepta z mādāta. seq̄t. Quō placuerit ei. dabit illi. Ec̄ci. xv. D̄ra ē int' p̄cepta z mādāta. qm̄ p̄cepta sūt fortiora q̄ mādāta. qz mādāta sūt affirmatiua. veluti dicere. Sabbata sc̄rifices. Itē hōra p̄ez t. Ero. xx. s3 p̄cepta sūt negatiua. sic. Nō adorab' deos alienos. Itē. Nō assumes no. di tui in vanum. Itē. Nō furuz facies. ista sunt p̄cepta**

et nullo modo licet facere ea. Dicunt doctores quod
 mandata obligant spiritus, sed non in omni casu seu non ad
 spiritus. Honora patrem tuum, quoniam si per se facit infidelis
 delens, tunc filium non tenet ipsum honorare, non ergo ob-
 ligant mandata in omni casu. Sed precepta nullo
 modo est faciendum. Nota tamen quod doctores distin-
 guunt precepta, et dicunt quod quedam sunt affirmatiua
 quedam negatiua. Negatiua obligant spiritus, et ad sem-
 per, vix quod prima precepta habent speciale nomen, quod
 dicunt mandata, id est per hoc nomen preceptum ponitur tamen
 per negatiuis secundum regulam topicam. Et idem dicitur. Ad-
 iecit illi precepta et mandata, sequitur in auctoritate,
 Apposuit tibi de aqua et igne, ad quod volueris
 porrigere manum tuam, aqua, id est gratiam, igne, id est peccatum.
 Ad quam volueris porrigere manum tuam, sequitur
 An hominem vita et mors, quod placuerit ei dabitur
 illi. Nota, quod placuerit, etc. Si quis vult salua-
 tionem habebit, si damnationem idem. Tamen sunt plures
 medaces circa hoc, quoniam omnes homines volunt, ut di-
 cunt ire ad paradysum, et tamen nullo modo se preparant
 quod cum debent sequi iter paradisi, scilicet humilitatem, liberali-
 tatem, castitatem, patientiam, charitatem, abstinenciam,
 et diligentiam, ista enim producant hominem ad salutem,
 tamen sequuntur iter quod producit ad infernum, scilicet super-
 biam, auariciam, luxuriam. Et si aliquis querit
 Vultis vos ire ad paradysum, diceret, tam-
 biam quod vos tamen falsus dicunt, quod iter inferni tenent
 et non paradisi. Item si dicat usurario vel raptor
 Quo vultis vos ire, dicunt quod ad paradysum,
 et falsum dicunt, quoniam sequuntur iter inferni, scilicet
 usuram et rapinam, que ducunt hominem ad infernum.
 Item tam omnes christiani mali quam iudei siue sa-
 raceni omnes dicunt quod volunt ire ad paradysum
 sed falsum dicunt, quod iter inferni sequuntur, et sic
 de alijs. Ecce quare dicit scriptura, Ante homi-
 nem vita et mors, bonum et malum. Nam dominus vel-
 let quod omnes saluarentur, et ideo si nos sequamur
 iter paradisi, saluabimur, quod hoc iter bonum et ac-
 ceptum est coram saluatore nostro deo, qui vult om-
 nes homines saluos fieri et ad agnitionem veritatis
 venire, unde est enim mediator dei et hominum, homo
 christus ihesus, qui dedit semetipsum pro omnibus, i. Thimo. ii.
 Hunc mouet questio, Quia si iam scit deus quod
 eris damnatus, quare ergo creauit te. Dico quod creauit
 te ut saluus esses et eris si teneas bonam vitam
 et continuas bonam vitam usque in finem, saluaberis.
 Unde debetis scire quod fuit in nobis deus modus
 que fuit qui in domo sua habet aliquem malum ho-
 minem et perditorem. Et ideo ponamus quod aliquis rex
 det alicui militi in domo sua existenti malo et
 perditore villas et castra, qui miles quanto rex sibi
 plura dat, tanto ipse miles perseuerat magis in per-

ditioe, quod facit ipse rex de illo, nonne destruet
 eum, profecto ita deus facit, quoniam quis sumus mali, facit no-
 bis multa bona, ut malicia nostra auferat, fecit
 nos ad imaginem suam et lauit nos in baptismo
 ut essemus boni et mundi etc. finaliter si in malis per-
 seuerauerimus, destruet nos. De ista tamen mali-
 cia vide ad longum in sermone de predestinatione.
 Et hoc sufficit de secunda parte. Tertio videamus
 opera redemptionis humane nature, et hoc duobus mo-
 dis declarabo. Prima pars erit specularia, re-
 spiciendo diuinitatem eternalem. Secunda erit
 specularia sicut et moralis. Quo ad primam partem di-
 cunt philosophi et multi alij, Quare ihesus cum posset fa-
 cere remissionem generale se incarnauit, et vo-
 luit sustinere labores et passionem, matrem cum di-
 cat philosophus quod frustra sit per plura quod potest fieri per
 pauciora. Ratione quod istud argumentum venit per
 ignorantiam vel per inaduertentiam. Pro quo sciendum
 quod differentia est inter deum et hominem. Virtu-
 tes que nos habemus non sunt essentia nostra, simi-
 liter nec bonitas iusticia in iudice iusto, immo
 sunt accidentia, et sunt qualitates aduenticie, quod quod
 modo est iustus, forte erit postea iniustus, et iniustus
 prouertit quoniam et sit iustus. Item misericordia magis deus
 est, matrem in diuitibus quam in de bonis temporalibus quam
 spiritualibus dat indigentibus. Magna enim virtus est
 sed est qualitas aduenticia in hominibus, quod vna per-
 sona misericors potest effici crudelis, tamen in deo to-
 tum est contrarium, iusticia enim in deo est sua essen-
 tia, sua diuinitas, misericordia dei est sua essen-
 tia, et non qualitas aduenticia. Unde dico, sic deus non
 potest dimittere suam essentiam, ita nec potest dimitte-
 re suam misericordiam, nec iusticiam. Ita dicit apostolus, Deus fi-
 delis permanet et seipsum negare non potest, i. Thimo. ii.
 Iudex in mundo isto quoniam facit tantam iustici-
 am quod nihil erit de misericordia, sed in deo sicut est et occur-
 rit iusticia et misericordia. Pro quo David in psalmo c.
 Misericordiam et iusticiam cantabo tibi domine. Au-
 scultate et attendite si deus dixisset hominibus
 Remitto vobis omnia peccata vestra, et sumus amici, de-
 inceptus custodiat vobis, hoc esset maxima misericordia, tamen
 vbi esset iusticia. Et si dixisset, Peccastis contra me,
 ego volo quod omnes sint damnati, magnus rigor ius-
 ticie hoc esset, tamen vbi esset misericordia. Unde prouenit fu-
 it quod in redemptione nostra fuaret misericordi-
 am et iusticiam. Rigor iusticie magna fuit dare
 sanguinem suum preciosum pro omnibus. Misericordia fuit,
 quod ipse qui non tenebat nec erat obligatus voluit
 soluere peccatum pro omnibus, quare ratio quare di-
 cunt infideles Frustra sit per plura quod, etc. nul-
 lus est efficacie siue valoris, sed prouenit ex
 magna ignorantia, quoniam bene omnia fecit

z possum^o dicere s^o b^ou^o themat^o. Admirabant dicētes. Bñ oia fec. Et h^o est qd dictū fuit ex pte dei p^o siderādo suā diuinitatē. Tñ si p^o side rem^o ex pte n^ora. dico q^o mala z pctā i q^o nos eram^o ipse voluit facere redēptionē. Prio p^o pctm^o ade z eue. Ipi fuerūt relegati de paradiso terrestri in mundū istū s^o fili^o dei voluit descendere z incarnare se i ventre v^ogis gloriose vt p^o suū descēsum nos ascēderem^o. Et ecce quō fuit z ueniēs op^o istud p^o n^ora redēptōe. Itē malū istū mūdi incepit in muliere spōsata. z iō voluit de^o q^o bonū veniret p^o mulierez v^oginē despōsatā v^oginē. s. mariā. Itē adam et hoīes si remāsissent in paradiso terrestri. nullū malū neq^o dolorē habuissent. S^o post aliqd tps fuissent suscepti z trāslati in celū. Vñ de^o dixisset sc^o michaeli. fac ascēdere illos i celū z p^opter h^o voluit dei fili^o sustinere dolorē et passiones in isto mūdo. vt credētes z obediētes sibi nullū dolorē sustinerēt in paradiso. Itē p^o pctm^o venit ignorātia in aīa. qm^o fm qd dīc p^ohs. Aīa est tāq^o tabula rasa in q^o zc. in qua i p^oncipio sue creatiōis nihil erat depictū. p^o h^o voluit x^ops p^odicare in mūdo isto z dare legem euāgelicā. vt nos habeam^o sciam. Item Adā qm^o peccauit fuit ligat^o p^o luciferz z seductus. z p^o h^o dei fili^o voluit ligare luciferz. Itē q^o p^opter pctm^o hoīes flagellabant in inferno. Itē voluit dei fili^o flagellari. vt sibi credentes z obediētes a talib^o flagellis liberarent. Itē q^o p^o pctm^o erat dānat^o ad corruptōz. p^o tra rietatē q^ottuoz elemētoz voluit fili^o dei iudicari corā q^ottuoz iudicib^o. vt sibi credentes et obediētes liberarent a corruptōe z mortalitate. Itē fili^o dei voluit coronari vt sibi credētes z obediētes reciperēt eterne gl^oe coronā. Itē p^o lignū. h^o est fructū ligni hoīes fuerūt cōdemnati ad patibuluz infernū. Ideo x^ops dei fili^o dixit patri. Pater volo in patibulo crucis leuari. vt credētes z obediētes de furca inferni liberent finalit omēs. Sic sua sapiētia de^o ordinauit q^o nihil fuit supflūū. q^ore bñ omnia fecit. Ideo d^o. ij. Mach. ij. Bene faciat vobis deus. Quare nos cogitātes ista mag^o opera possumus dicere thema. Admirabantur omnes. zc.

Dñica .xij. Sermo p^omus

Recepit eis ne cui

p^o dicerēt. Marc. vij. Sermo erit de sc^o euāgelio p^ontis dñice. q^o p^ori net multa secreta sacre scripture speculatiua z mo

ralia. z bēn^o multas bonas doctrias speculatiuas z morales. Salutel^o v^ogo ma. Sanctum euāgelium hodiernū declarat nobis tria opa v^otuosa z miraculosa de x^opo

Primū est humana^o incarnatio

Secūdum diuinalis miseratio

Tertiū virtualis humiliatio

Primū allegorice seu figuraliē. Scdm tropologice seu moralit. Tertiū historice seu literalit. De tertio z finali loq^ot^o thema. Precepit eis ne cui dicerēt. Et h^o fec^o d^o v^otuali hūilitate. Dico p^omo q^o euāgelium hodiernū ostēdit nob^o de x^opo p^omū op^o v^otuosum. qd ē hūana^o incarnatio i vtero v^ogis p^o n^ora saluatōne. Hoc oñdit in p^oncipio euāgelij qm^o d^o. Et iēs ihs de finib^o tyri venit p^o sydonē ad mare galilee. q^o est int^o medios fines decapoleos. z ad ducūt ei surdū z mutū z dēp^ocabant eū vt imponat illi manus. Dicit aliq^os. Et quō oñdit h^o hūana incarnatio. Dico q^o bñ. s^o subtiliter. In incarnatōe aut^o filij dei fuerūt sex mysteria. s. termin^o a q^o. via p^o quā venit. termin^o ad quē. mod^o ei^o viuēdi. necessitas n^ora. final^o vtilitas. Ista sex p^oicta siue mysteria subtilit^o oñdunt in p^oncipio euāgelij. Primo termin^o a q^o oñdit cū d^o. Et iēs de finib^o tyri. i. plasmationia. fm interpretatiōne hebraicā. vel creatiōis. Nota p^omū elementū q^osi fundamētū creatiōis est terra. David. In initio tu dñe terram fundasti. ps. c. Scdm ascēdendo ē aq^o. Tertiū aer. Quartū ignis. deinde celū qd a p^ohis d^o. q^onta essentia. Et sunt decē celi. Primū est lune. scdm ascēdendo ē mercurij. tertium veneris. quartū solis. q^ontū mart^o. sextuz iouis. septimū saturni. octauū celū stellarū. i. firmamentū. in q^o sunt site omēs stelle cōel. nonum p^omū mobile fm p^ohos qd a theologis d^o cristallinū. De h^o celo d^o. Aquē q^o sup celos sunt. decimū celū d^o empyreū. in q^o sunt angeli z beati. vbi sūt nouē ordines. angelozum. archangeloz. zc. Sup oēs aut^o ē cathedra dī. De istis finib^o exiit x^ops veniēs ad hūanā incarnationē i vterz v^ogis. nō de celo lūe nec mercurij. zc. De finib^o tyri. s. creatiōis. de finibus angloz. De h^o p^ophetarūt dauid z salomon filius ei^o. David dīc. A sūmo celo egressio ei^o. zc. ps. xvij. Dīcat^o iudeos qui h^o exponunt de sole zc. Itē salomon dixit. Procul z de vltimis finib^o p^ociū ei^o. s. n^ore redemptiōis. Pro verb. vlt. Scdo videam^o viā p^o quā venit q^o dīc euāgelium. q^o venit p^o sydonē. i. tacentem vel fm interpretatiōne hebraicā taciturnitatē

Sermo. I.

Ecce ego maria q̄ fuit tacēs. Berni. Virgo regia ip̄a est via p̄ quā saluator venit ad nos Taciturna fuit. q̄ licet libent̄ audiret verba bona et sc̄ta. raro t̄n loq̄bat̄. Jō habebat paruum os. vt pt̄z i veronica quā depinxit beatus Lucas. Jō Lu. ij. Maria aut̄ p̄suabat oīa oīa h̄ p̄ferēs in corde suo. Bonū signū est i muliere taciturnitas. et malū signū est loquacitas. Terti⁹ termin⁹ ad quē venit oñd̄if cū d̄r. ad mare galilee. i. rota volubilis fm̄ in terptationē hebraicaz. Ecce via p̄ns amara. q̄ fm̄ Boetiū mult̄ amaritudib⁹ ē respersa. q̄ rotat̄ et voluit p̄ quatuor anni t̄pa fm̄ cursū sol. De q̄ p̄t̄ intelligi illō Ezech. x. Ecce apparuit rota vna. s. p̄ns vita. X̄ps nō venit ad regnādū in h̄ mūdo. imo dixit corā Pylato. Regnū meū nō est d̄ h̄ mūdo. nec venit ad ministrari. s. ministrare. Mat. xx. Ad illū t̄minuz ad quē. s. p̄ntē vitā. venit x̄ps ad sustinēdum amaritudines. Auētas. Et sūt v̄ba t̄pi hoīs ad deū p̄rem. Dñe si sic viuūt. s. in h̄ m̄do fm̄ tuā ordinatōz. et i talib⁹. s. iudeis viciōs. vita sp̄s mei. corripies me. s. i passione. Isaie. liij. Prop̄ scel̄ p̄pli mei percussit eū. et. et viuificabit me. s. in resurrectōe gl̄iosa. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Nota x̄ps sustinuit tres amaritudines i hac vita. Pr̄ia fuit amara. Secunda fuit amarior. Tertia fuit amarissima. Pr̄ia fuit abstinentiaz. ieiunioz. vigiliāz. et laboz. q̄ cū nō cēt nisi. xxx. annoz extimabat. l. ānoz. vt pt̄z Jō. viij. Sc̄da fuit amarior. s. p̄secutio dura iudeoz. q̄ oīa dictaz facta x̄pi calūniabant. et i malū interpretabant et sua miracula demonib⁹ attribuebāt. Ista amaritudo tāgebat cor ei⁹ et eoz dānatōne. Tertia fuit amarissima. s. ei⁹ captio. ligatio. flagellatio. mors. et passio. et. Quarto vidēdum est de suo mō viuēdi cū d̄r. In̄t̄ medios fines decapoleos. a deca. q̄d est decē. et pol̄ ciuitas. s. puincia decē ciuitatū. et s̄ḡt̄ p̄cepta decalogi. q̄ sunt q̄si decē ciuitates fideles in pacis abūdantia et securitate p̄sistētes. Euge f̄ue bone et fidel̄. q̄ i modico fuisti fidel̄. eris p̄tatem h̄ns sup̄ decē ciuitates. Lu. xix. In̄t̄ istos medios vixit x̄ps. q̄ i medio p̄sistit v̄tus Nolite putare. qm̄ veni soluere legē aut p̄phetas. nō veni soluere. s. adimplere. Mat. v. Diceret aliq̄s. et est argumētū iudeozū Ex quo x̄ps fuauit legē. q̄re nos nō fuam⁹. S̄z istud argumētū p̄cedit ex ignorantia. imo dico q̄ et q̄ x̄ps fuauit legē. nos nō dēm⁹ fuare Quia sic voluit suspēdi i ligno cruc̄. ne aliq̄s

sibi credēs et obediēs suspēdat̄ in furca inferni. Ita voluit fuare legē moysi et eā p̄plere. et eidē finē dare. ne nos eā fuarem⁹. Jō apl̄us Finitis ei legē x̄pus ē. ad iusticiā oīm̄i credent̄ ad Ro. x. Quinto vidēda est necessitas q̄ erat ex p̄te n̄ra. q̄ oñd̄if euz d̄r. Et adducūt ei surdū et mutū. Nā fm̄ Bedā. Nō audiēdo v̄ba antiq̄ sp̄ētis surd⁹ est et cec⁹ et mut⁹ ad laudandū deū. Surditas at̄ p̄nat boiem a fide q̄ nō p̄t̄ h̄i nisi p̄ auditū. Fides ē ex auditu ad Ro. x. Et q̄ mut⁹ nō potat creatorē suū laudare. iō de surdis et mut̄ d̄r dauid. Auref h̄nt et nō audiēt. neq̄ em̄ est sp̄s. s. laudis. in ore ip̄oz. ps. cxxiiij. Sexto final̄ vtilitas cū d̄r. Et deprecabant̄ eū vt iponat illi manus sc̄z opatio salutar̄. q̄si ei q̄nc̄z digiti sūt. euāgelica p̄dicatio. v̄tuosa p̄uersatio. dolorosa passio. gl̄iosa resurrectio. et miraculosa ascēsiō. Dauid. Fiat man⁹ tua vt saluet me. ps. cxxvij. Dico sc̄do q̄ euāgelium hodiernū oñd̄it de x̄po aliud op⁹ v̄tuosum. q̄d est diuinal̄ miseratio. q̄ mol⁹ fuit ad curādū surdū et mutū. cū d̄r. Et apprehēdens eū de turba seorsum. vsq̄. loq̄bat̄ recte. Septē cerimonias fuauit x̄ps curādo illū infirmū. q̄ sunt necessarie in curatōe cuiuslib⁹ infirmi et peccato mortali. Pr̄ia ibi. Et apprehēdens eum. Ecce cordis p̄trictio. p̄ quā hō liberat̄ a dyaboli captione. et apprehēdit̄ a x̄po et ligat̄ cathena ḡtie. Ista captio ē b̄ndicta. Apl̄s Sed̄: si quomō cōprehēda in q̄ et cōphensus sum a x̄po ih̄u. ad Phil. iij. Sc̄da ibi. d̄ turba seorsum. Ecce p̄ue societatis dimissio q̄ innuit̄ in hoc q̄ x̄ps nō voluit eū curare inter gētes. sed extra. Poeta. Que nocitura tenes quāuis sint cara relinque. Tertio misit digitos suos in auriculas eius. Ecce de obediendo p̄ceptis p̄positio. Ratio. quia sicut sunt digiti decem in manib⁹. sic sunt decem p̄cepta ad meritorie operandū. ad que omnia opera meritoria possunt reduci. Omnia que locutus ē dominus faciem⁹. et erimus obediētes. Exodi. xxiiij. Quarta ibi. expuēs tetigit linguaz eius. Ecce oris p̄fessio necessaria. q̄ sicut expuens purificat stomachū. ita p̄fessio purificat animā ab omnib⁹ macul̄ culpe. Si cōfiteamur peccā n̄ra fidelis et iustus est de⁹ vt remittat nobis peccata nostra et emūdet nos ab oīm̄i iniquitate. j. Job. i. Sed quare x̄ps p̄mo expuit et post tetigit linguam eius. Respondeo q̄ hoc fecit ac si diceret christ⁹. Si ego fui confessus et tu etiam debes confiteri

Dominican .xij p^o trinitatis

Nota h^o q^o x^ops bis fuit confessus in vita ista. nō de peccatis suis. q^o nullū peccatū habuit vnq^o s^o dicitur p^oli peccata ac si essent peccata sua p^opria. in. ps. Saluū me fac de^o. vbi dauid loquebat in p^ona x^opi di. De^o tu scis insipientiā meā. z delicta mea a te nō sunt abscondita Nota q^o peccata p^opria populi dic^o sua. A te nō sūt abscondita. Glosa dat hāc similitudinē. ac si man^o vel pes fecerit alicui offensam. et caput siue os peteret veniā. q^o nō fecerunt offensas. Sed h^o dicit p^opter p^ouinctionē mēbroz z capitis. Ita etiā z nos sum^o mēbra. z x^opus caput ad Roma. xij. Mēbra fecerūt offensas z peccata. z x^ops peccata mēbroz dicit esse sua. Secūdo fuit confessus in morte in lecto crucis q^o dicit. Vely. bely. i. de^o me^o. zc. sequit. Lōge a salute mea verba delictoz. q^o s^o p^omo ipse fuit confessus. ideo z tu cōfiteri peccata tua. Quinta ibi. suspiciēs in celū. Ecce attēta orō quā p^o confessionē hō dz recipe. iuxta illud Fili peccasti ne ad iūctas itez. sed de p^ostinis de p^ocare vt tibi dimittant. Eccl. xij. Sexta ibi. in genuit. Ecce penitētiā o^oneris susceptio Sicut animal ex onere ingemiscit. ita corp^o ex onere p^onie. Ideo dicit dauid in p^ona penitētis. Afflictus sum z humiliatus sum nimis. rugiebā a gemitu cordis mei ps. xxxvij. Septima ibi. Effeta q^o est ad aperire. Ecce iniuriarum remissio. p^o cordis ap^otionē. Et debitorum restitutio. p^o sinistre ap^otionē. Elemosynarum largitio. p^o dextre ap^otionē. Etiā os est ap^oriendum ad eucharistie cōionem. z sic curat homo a spūali infirmitate. Et ideo sequitur Et statim aperte sunt aures eius. z solum est vinculū lingue eius. z loquebatur recte.

Dico tertio q^o ostendit sanctū euāgelium de x^opo virtualē humiliationē eū dic. Precepit eis ne cui dicerēt. vsq^o. z mutos loq^o. Questio est hic. q^o dic^o terris. Precepit eis ne cui dicerent. z post dicit. Quāto aut^o eis mag^o p^ocipiebat. tanto magis plus p^odicabāt. Est q^ostio. Si illi peccabant vel non. Et videt q^o peccabant. quia faciebāt p^otra mandata x^opi Huic questionī r^ondet sanct^o Tho. q^o nō peccabant. q^o nō faciebant p^otra mandatum x^opi q^o em^o x^ops p^ocepit eis. ne cui dicerēt. hoc dixit tali gestu z mō q^o innuebat q^o nolebat vanā gl^oiam. z ex alia p^ote inflāmabat corda illorum vt miracula publicaret ad dei laudē z honorem. In h^o o^ondit p^ofecta hūilitas que h^oz duo p^omo sugere vanā gl^oiam. z honorem dei q^o rere de bonis opib^o. Math. vi. Attendite ne

injusticiam vestrā faciatis coram hominibus vt videamini. alioq^o mercedē nō habebitis apud patrē vest^o q^o in celis est. Nota q^o vana gloria siue gl^oia mūdi potest esse in boīs op^orib^o tripl^or. p^omo velut d^ona. Secundo velut socia. Tertio velut ancilla. p^omo modo est peccatū mortale. Sec^odo modo est veniale. Tertio est meritū. p^omo modo velut domina est vana gl^oia. q^o q^oqd p^ona facit. h^o facit p^opter vanā gl^oiam mūdi. vt videat. laudē. reputē. zc. tūc opa illa sunt vt pulchra poma. s^o intus est vermis inanis gl^oie. z tūc est peccatum mortale p^opter h^o dic. Attēdite. zc. Secūdo est velut socia. q^o hō incipit opus bonuz sancta z bona intētionē. vt p^omonem v^o aliō. sed post venit vana gl^oia cogitādo. p^o modo dicit q^o tu es bon^o vel ap^o zc. tūc est vt socia q^o associata est op^o bono. tūc nō est peccatum mortale. s^o veniale. Nota de beato Bern. qui in tpe suo erat de maiorib^o mūdi p^odicatorib^o. z cū semel p^odicaret sancta z bona intētionē p^o honore dei z saluationē aiā. z declarando illa magna secreta scripture p^ouerteret multos. venit ad eū vana gl^oia. Cogitauit dimittere p^omonē sed nō fecit. sed r^ondit vane gl^oie dicens. Hec p^ote incepti. nec p^ote desistā. Tertio velut ancilla. z tūc nō solū non est peccatum mortale nec veniale. s^o meritoria. q^o est p^ofectionis ap^olice quādo p^olatas ep^ous vel p^odicator appetit bonam famā. vt sua p^odicatio faciat fructū. q^o si reputat ribaldus. eius doctrina nullū fructū faciet. Sed sicut miles qui habet militare querit bona arma z instrumenta. Ista instrumenta p^odicatiōis sūt bona fama. sancta vita. bona p^oscia. Ideo Gregor^o Sancti p^odicatores laudari appetūt vt reuerentius audiant. Reuereri desiderāt vt maiorem fructū faciāt. Tal^o vana gl^oia est ancilla. q^o cui^o vita despici^o restat vt eius p^odicatio p^otemnat. Iō x^opus Math. v. Sic luceat lux vestra corā hoīb^o vt videāt opa vestra bona. z glorificēt p^otem vest^o q^o in celis est. S^o sicut cādela extinguit modico vēto. ita p^one parue spūalitat^o modico vento inanis gl^oie S^o sicut magnus ignis non extinguitur vento. imo magis accendit. ita persona multū spūalis. Ideo dic^o x^ops. Sic luceat lux vestra. zc. Secundum quod habet vera hūilitas et perfecta est q^o bona opa fiant in laudem dei. Ideo x^opus instigabat illos inuisibiliter. vt publicarent miraculū in laudē dei z honore Deo grās.

Dñica. xiiij. Sermo primus

De fac et uiues

Habet hū istud originalit̄ Lu. x. et recitatū ē statim ī euāgelio hodierno. Sermo n̄ erit de sc̄to euāgelio hodierno. Si placet deo habebim⁹ multas bonas doctrinas p̄ n̄ra instructōne. defectuū correctōez aiaz psolatōe. Salutez ygo Mariaz. In sc̄to euāgelio hodierno x̄ps oñdit nobis tria multū necessaria ad saluatōem n̄ram. scz

Primū cognitio de veritate diuinali

Sc̄dm dilectio de caritate integrali

Terciu opatio de pietate fraterna

Sine his trib⁹ null⁹ pōt saluari. et de quibet istoz dicit thema Hoc fac et uiues eternalit̄ ī paradiso. Dico p̄mo q̄ x̄ps oñdit q̄ habeam⁹ hac vita cognitōem de veritate diuinali. vt cognoscām⁹ deuz sine errore et falsa opinione. qz als homo qū vadit ī alio mūdo nō cognoscit a deo. Amen dico vobis nescio vos. s. noticia approbatōis. Mat. xxv. Et dicēt. O dñe ego sum religiosus. ego cleric⁹ vel laic⁹ de tali ciuitate. Amē dico vobis nescio vos. Et p̄cor dat apl⁹s di. Ois q̄ ignorat ignorabit. i. Coz. xiiij. qz q̄ ista cognitio de veritate est ita necessaria nobis ad sciendū ī h̄ mūdo. ideo x̄ps eaz nobis ostendit ī p̄ncipio euangelij di. Beati oculi q̄ vidēt q̄ vos videris. Matthe⁹ addit. et beate aures q̄ audiūt q̄ vos auditis. Matt. xiiij. Dico vobis q̄ multi p̄phe et reges. Matthe⁹ addit. et iusti. voluerūt videre q̄ vos videris. et audire q̄ vos auditis. et nō audierūt. imo cū illo desiderio decesserūt. Nō credat⁹ q̄ loqueret solū de visione corporali. qz iudei etiā videbant p̄ntiā x̄pi corporalē. tū non erant p̄bati seu beati. Sed apli et discipuli x̄pi erāt beati q̄ extra videbāt p̄ntiam x̄pi corporalē. et int⁹ oculis aie videbant x̄pi diuinitatē. et ista visio faciebat eos beatos. Itē de auditu. qz etiā iudei audiebant verba eius corporaliter. sed nō obedientialiter vt apli. Dico em̄ vobis q̄ multi p̄phete vt Moyses. Isaias. Hieremias. et multi reges vt Dauidz. Quia ex q̄ de us p̄z pmisit filium suū incarnandū. beati patres ita ardentē desiderabant eū videre et audire q̄ moriebātur desiderio di. O q̄le tempus erit illud qū deus incarnat⁹ ibit p̄ terrā et p̄dicabit illa secreta celestia. Dicebat thobias de se. Beatus ero si fuerint reliquie seminis mei ad videndū claritatem hierusalē. Thob. xiiij. Alij fm q̄ tangit Ambrosi⁹ dice-

bant qū veniet. qū nascet. qū apparebit. putas ne videbo. putas ne durabo. putas ne hic me inueniat illa natiuitas. O si oculi mei videbūt qd̄ credo in scripturis dei. Sed apli videbāt eum. stabant cū eo comedebant et bibebāt cū eo. et ambulabant cū eo. Ideo dicebat eis. Beati oculi q̄ vident que vos videris et. q̄ viderant eum nō solū oculis corpis. sed aie scz credendo. obediēdo. et audiebāt eū nō solum auribus corporalibus sed anime. Si bñ attendistis. t̄ps ponit duos modos cognitōis de veritate diuinali. Primo. s. videndo. secūdo scz audiēdo. quia aliter nō potest haberi. Itē ad cognoscendū deū summe sunt necessarij visus et auditus. Ex visu em̄ sine audiētia naturali ratione possum⁹ scire illa q̄ p̄tinēt ad vnitatem dei. Hoc etiā p̄bi ostenderūt clare dicentes. q̄ est vnus deus. vn⁹ p̄nceps. vna prima causa. vn⁹ prim⁹ motor. Hoc etiā quilibet intellectu vigens pōt videre et scire qz sicut ille q̄ intrat palaciū et optime ordinatū et gubernatū q̄stūcūqz sit rudis statim cognoscit sine hoc q̄ dicat sibi q̄ magn⁹ dñs et potens est q̄ illud palaciū fecit. ordinauit. gubernat et regit. Ita de palacio hui⁹ mūdi eius ordinatōe et gubernatōe potes cogitare et videre q̄ magn⁹ dñs et potēs est q̄ ipm fecit. q̄a nihil sit a seipso. et ille est deus. Isto mō antiqui q̄ nondū habebāt libros. magistros. nec p̄dicatores cognoscebāt deū vidēdo mundū et. Itā deductōem facit apl⁹s di. Inuisibilia dei a creatura mūdi p̄ ea q̄ facta sunt intellecta spiciunt. sempiterna q̄z ei⁹ virtus et diuinitas ita vt sint inexcusabiles. ad Roma. j. Inuisibilia dei sunt attributa diuina. s. eternitas. omnipotentia. sapientia. excellentia. et h̄mōi. q̄ p̄tinēt ad vnitatē essentie. Itē ex visu scitur et cognoscit q̄ quilibet dñs sapiēs et potēs bonus et iust⁹ dat retributōem suis seruitoribus. bonos remunerādo et malos puniendo. Hoc igit intellectu naturali possum⁹ cognoscere q̄ p̄sona q̄ viuit et seruat dei precepta. a deo habebit remuneratōem. q̄ autē male viuit a deo habebit punitōez. Isti duo articuli. s. q̄ de⁹ est oim creator. Sc̄do q̄ est bonoz et maloz retributor fuerūt semp necessaria ad credēdū expresse vt dicūt sc̄ti doctores qz ad oculū p̄nt videri rōnabiles. Auctoritas. Sine fide impossibile est quēqz placere deo. Credere em̄ optet accedentē ad deū. qz est. et q̄ inq̄rentibus se remunerator sit Heb. xi. Sc̄do ex auditu cognoscūt secreta myste

AA

ria fidei catholice qz ad ea non sufficit visus
corpalis nec intellectual. Ideo phi nescierunt
ea. qz nec oculi nec argumētū nec rōibz pnt co
gnosci nec pphēdi. Dō ex q̄ xp̄s nobis eas
reuelavit: facim⁹ rōnes z argumēta de trini
tate. de incarnatōe. de morte z passiōe. de sa
cramēto altar. S; nisi de⁹ reuelasset. modi
cū valerēt argumētaz rōes. qz h̄ mysteria nō
erūt visu nec argumētis habent. s; ex sola audi
entia. Verbi gr̄a. Quilibet xp̄ian⁹ tenet istaz
vitas i corde suo qz xp̄s de⁹ ē tres p̄sone. p̄ et
fil⁹ z sp̄s sanctus. Ista vitas nō p̄ oculos. nec p̄
odoratū. nec p̄ nares. nec p̄ tactū intravit sed
p̄ aures. qz audiuit sp̄dicare illud. Tres sunt
q̄ testimoniū dant i celo. p̄. verbū z sp̄s san
ctus. z hi tres vnū sunt. j. Joh. v. Dic sili. tūdi
nē devno sole. Itē idē dicēdū est de incarna
tione filij dei. quā q̄libet xp̄ian⁹ credit firmit.
Et qz in illa humanitate passus ē. mortu⁹ z se
pult⁹. z resurrexit tertia die. z ascēdit in celū.
fide tenemus. Hā iste veritates p̄ audiētiā il
lius v̄bi. Qui cū in forma dei eēt: nō rapinā
arbitratus ē esse se equalē deo. sed exinanivit
semetipm formā sui accipiēs zc. humiliavit
semetipm fact⁹ patri obediēs vsqz ad mortē.
mortē autē crucis. p̄pter qd̄ z de⁹ exaltavit illū
z dedit illi nomē qd̄ ē sup̄ omne nomē. vt in
noie ihu om̄e genua flectat zc. ad phil. ij. itra
uerūt in corde. Itē de altar̄is sacramēto nō
sufficit visus. qz nō videt a nobis ibi. nec suffi
cit gust⁹ siue tactus. sed p̄ auditū illi⁹ v̄bi xp̄i.
Laro mea vere ē cib⁹. et sanguis me⁹ vere ē
potus Joh. vj. illa veritas intravit i cor n̄m
Laro illa xp̄i nō ē mortua sed v̄na. ḡibi ē san
guis z anima z diuinitas. Idē etiam pōt di
ci de alijs articulis z secretis fidei. Jō apl⁹
Fides ē ex auditu. audit⁹ autē p̄ verbū dei. ad
Ro. x. Moralit̄ habem⁹ hic doctrinaz. si ad
n̄fam saluatōem tam necessaria est cognitio
dei p̄ visum z auditū. qd̄ pctm̄ est illoz q̄ non
solū nō audiūt v̄bū dei. immo nō p̄mittūt qz
aliq̄ aliū audiant. Hora s̄ illos q̄ vadunt tu
multuose i circuitu ecclie respiciendo mulie
res z turbādo f̄monē. O damnati filij pecca
ti. z dānati p̄tes q̄ congregauerūt p̄ talibz. Qui
sent p̄tes ne damnent p̄ filijs Notate quō
fecit dñs carthusie q̄ solū dimisit centū flore
nos filijs qm̄ renūciavit seculo zc. Dicat quō
q̄ mala sūt in ecclia sunt maxima pctā. qz qd̄
alibi posset fieri fr̄uose. vt visus m̄imonij ibi
eēt maximū pctm̄. quāto magis illa q̄ de se
sunt pctā i om̄i loco. vt q̄ viderit mulierez ad

scupiscendū zc. i ecclia ē magis pctm̄ immo
sacrilegiū. Ideo dicit scriptura. In terra san
ctoꝝ. s. ecclia ad facta opa dedicata. iniqua
gessit. z nō videbit gl̄iam dñi. Isa. lxxvi. Ideo
precepit de⁹ antiq̄tus dñi. Sabbata mea cu
stodite: z sanctuariū meū metuite Levit. xix
Propter hoc i introitu ecclesie ponit aq̄ bñ
dicta. nec a peccatis comp̄benda hōz illi in
trāt ad respiciendā mulieres. ad ridendum
et eas pturbandū. Nō sic David quādo in
trabat templū dñi dicebat. Ego autē in mul
titudine misericōdie tue introibo in domū tuā.
adorabo ad templū sc̄m̄ tuū: in timore tuo
ps. v. Dico sc̄do qz i sancto euāgelio hodi
erno de ista dñica ostendit dilectio de cari
tate integrali. Nō sufficit cognitio de verita
te diuina q̄ in intellectu p̄sistit. sed adhuc ne
cessaria est dilectio de caritate integrali. q̄ p̄
sistit in voluntate. s. diligere deū sup̄ oia. z proxi
mū sicut seipm̄. Ista est dilectio caritat̄ in
tegre. Hoc autē oñdit cū dicit Ecce qd̄a legis
perit⁹ surrexit. vsqz. Hoc fac z viues. qd̄ ē the
ma. Cū autē xp̄s diceret apl̄is z discipul̄. Be
ati oculiz. qd̄a doctor volēs tētare Jhm̄ vt
haberet vanā gloriā. cogitās pfundere xp̄m.
credens qz fuisset faber lignarius z nunq̄s di
dicisset. p̄posuit sibi subtilē questionē dicens
Quid faciendo vitā eternā possidebo. quasi
veller dicit Vos dicit⁹ qz visus z audit⁹ sūt
necessarij ad saluatōem. z nūquid requiritur
aliud. Rñdit xp̄s. In lege qd̄ sc̄ptū ē quō le
gis. Et ille. Diliges dñm deū tuū ex toto cor
de tuo z ex tota aia tua z ex om̄ibz viribz tuis.
et ex om̄i mēte tua. Dixitqz illi ih̄s Recte rñ
disti. Hoc fac z viues. Quattuor modos po
nit in dilectōe dei. s. diligere dñm deū ex to
to corde. Itē ex toto corde. Itē ex tota aia
Itē ex om̄ibz viribz. Itē ex tota mēte. qd̄ idē
ē quod summe z sup̄ om̄ia diligere debes de
um. ac si diceret. tu potes diligere patrem et
matrē sororē et fratrē: s; mag⁹ deū. Tu potes
diligere vxorē z filios: sed pl⁹ deū. Ideo xp̄s.
Qui amat p̄tem z matrē pl⁹ q̄ me. nō ē me di
gnus. Et q̄ amat filiā vel filiū sup̄ me: nō est
me dignus Mat. x. Amor dei d; ē sicut ole
um sup̄ aquā in lāpade cordis. Amor creatu
raz debet eē vt aqua frigida sub oleo amoris
dei. Dō si aliq̄s interrogaret si diligat deū su
per oia. Rñderet qz sic. Sed ad pbā. si dicit⁹
ver⁹ vel fals⁹. qz dicit Grego. qz signū dilecti
onis exhibitio est opis. Verbi gr̄a. Si vos
vel fili⁹ habet⁹ aliquā infirmitatem z velletis

Sermo. I.

curari. et de vob. vadat ad talē bonū hoīem q̄
ē ad min⁹ sortileg⁹ v'l iurator. Et de p̄cepit
vobis q̄ p nulla re mūdi accedat ad illū. qd
faciet. Si vadat ad eū. p̄t̄ q̄ p̄ diligit filiiū
q̄ deū. Idē si p̄didit aliqd. sic p̄bat dilectio
dei. Si vos r̄ndēteris. Ego diligo filiiū meū
s; mag⁹ diligo deū. q̄ p filio meo nō facerē p̄
p̄ceptū ei⁹. Idē d̄ re p̄dita. Idē d̄ p̄patre seu
amico capto. caueat q̄ p nullo iuret. falsum
nec etiā p̄patre. imo nec p̄ p̄sona p̄pria. Itē
de p̄cepit q̄ festa colant̄ sanctificent dicēs
Memēto vt diē sabbati. i. q̄et̄ sc̄tifices Exo.
xx. Ecclesia declarat q̄ festū sc̄tificare ē i quoli
bet festo audire missam. p̄monēt officia diui
na. Hora p̄viduas q̄ post mortē viri sunt ido
mo p̄ annū q̄ nō vadūt ad ecclesiam. Vidua
bū debz abstinere ne vadat ad epulas nec ad
nuptias. sed ire ad ecclesiam d; al̄s videt̄ q̄ si vi
dicta. q̄ si dicat q̄ vos de interemist̄ vix meū
nō intrabo domū v̄iam. Dicat etiā p̄ illā cō
suetudinē d̄ puell' nō eūtibz ad ecclesiam. et vul
tis q̄ sint iudex. q̄ nisi amor et deuotio refre
net mulierē. al̄s r̄c. Quid em̄ ipse faciūt i do
mo mō cū sc̄lavis et ancill. mō habēt optuni
tatē r̄c. Jō sunt multe i mōdo q̄ anq̄s veniant
ad nuptias pepererūt bis vel ter r̄c. Recorde
mī d̄ verbo apli dicent̄. P̄ces nolite ad ira
cūdiā. s. dei. p̄uocare filios v̄ros. sed educate
illos i disciplinā et correctiōe d̄ni. ad Eph. vj.
Disciplina sigt̄ missā. q̄ rep̄ntat xpi passionē
in q̄ xps fuit disciplinat⁹. Correctio sigt̄ pre
dicatōem. p̄ quā pctā corrigūt. De dilectiōe
aut̄ primi dicit Iohes. Carissimi nō diliga
mus v̄bo neq; lingua. s. t̄m. sed op̄z v̄itate. i.
Joh. iij. Quia sic q̄libet vult bonū p̄ se et vi
tat malū. Ita etiā r̄c. Hora aliqd̄ decepti
ones q̄ sūt p̄cludēdo p̄ illud apli. Dū tps ha
bem⁹ opemur bonū ad oēs. maxime aut̄ ad
domesticos fidei. ad Gal. vj Dico terciō q̄
oñdit̄ i sc̄to euāgelio opatio d̄ pietate frat̄na.
li. Vñ sciendū q̄ postq̄ xps dixit illi doctoz
Recte r̄ndisti. Ille supbiuit. q̄ talē d̄ditō va
ne gl̄iantii q̄n laudant̄. et volēs se oñdere. vo
luit replicare et dixit xpo. Quis est me⁹ proxi
mus. Notate h̄ quō erat opinio iudeoz. et
etiā forte nūc sunt illi⁹ opinionis q̄ prim⁹ iu
dei ē sol⁹ iude⁹ et nō aliq̄. sed xps p̄bauit sibi op
positū. et fecit sibi p̄cedere ore p̄prio q̄ infidel
et nō iude⁹ erat prim⁹ iudei. et nō solū iude⁹ q̄n
ille doctoz dixit. Quis est me⁹ prim⁹. Suspi
ciens ihs in celū et dixit. Quidā hō descende
bat r̄c. Hora pabolā. Defcū est illud i quo

xps fecit q̄dragesimā. qd̄ hebraice d̄z abdom
q̄si sanguinolentū. q̄ in eo latrones multos
hoies occidebāt. Quis hoz triū videt̄ proxi
mus fuisse illi. R̄ndit doctoz ille. qui fecit mi
scōiam in illum. Ecce quō vicit eū ex ore p̄
prio. Hora q̄ illi sunt primi ad quos p̄t̄ ex
tendi b̄ficiū misericōdie et pietatis. Beati sunt
primi n̄ri. q̄ b̄ficiū n̄m extendit ad eos. q̄
q̄n facim⁹ p̄niam ipsi gaudēt vltra gaudiū es
sentiale Gaudium est angelis dei in celo sup
vno peccatore p̄niam agente. Lu. xv. Et b̄fi
ficiū eoz extēdit ad nos. ipsi orāt p̄ nob. Illi
etiā d̄ purgatorio sunt primi n̄ri. q̄ b̄ficiū
n̄m qd̄ facim⁹ p̄ eis extēdit ad eos. sed non
extēdit ad illos de inferno. Istā regulā de
dit xps. Sic ois ad quē p̄t̄ extendi b̄ficiū
misericōdie et pietatis actiue v'l passiue d̄z n̄r
primus. Ecce q̄lit xps vicit eū. Sic dico ego q̄
ostēdit opatio d̄ pietate frat̄nali. Qñ xps vo
luit r̄ndere doctoz q̄renti. Quis ē me⁹ proxi
mus. Xps suspexit in celū ad denotādū secre
ta q̄ tagunt̄ in r̄sione xpi q̄ dixit Nō qdā de
scēdebat ab hierlm i hiericborē. Iste hō ē il
le qd̄ hac vita. s. corpali ad mortē transit. et in
cidit int̄ latrones. Quia in morte cuiuslibet
hois veniūt latrones. i. demones iferni. Vir
go aut̄ Maria obtinuit p̄ grā singulari ne ve
nirent in morte sua. Quā veniāt demones
in morte Auētas. Sūt sp̄s q̄ ad vindictā
creati sunt et i furore suo p̄firmauerūt tormēta
sua. et in tpe p̄summatōis effundēt s̄tutē. Ec
cli. xxxix. Itē alia auētas d̄. Inhabitabunt
scz demones i camera abscondita. q̄ inuisibi
les sunt existentibz in camera. ipsi calcaneū
meū. i. sinē obfuabūt. Et spoliauerūt eū. q̄ p
mortē dimittunt oia bona tēpalia. Semini
uo relicto. q̄ in morte p̄dit hō vitā corpalez.
et solū restat vita anie i purgatorio torquēde.
Quid ḡ ē a nobis fiēdū. p̄fecto debem⁹ caue
re ne sim⁹ crudeles vt sacerdos et leuita iudei.
sed sim⁹ vt samaritan⁹ misericordes q̄ in illū fe
cit opa pietatis. Primo cū vino lauitet̄ vul
nera. Ecce ozo quā nos misericōdit̄ debem⁹ fa
cere pro aiabz purgatorij. Ozo em̄ vt vinū ca
lesfacit in dei amore. et facit plorare oculos.
Secdo samaritan⁹ infudit oleū. Ecce elemo
syne q̄ sunt opus misericōdie p̄ oleum significate
Tercio posuit eū sup iumentū. Ecce afflictō
corpali. Iumentū ē corp⁹. Ideo q̄n vos ieiu
nat̄ vel portatis ciliciū vel pegrinatōem faci
tis aia patris v'l matris portat̄ in iumēto eoz
poris vestri. Quartodedit duos denarios. s.

AA:

auri stabulario. Ecce sacrificiū missæ q̄ sūt multe dualitates. Prima dualitas ē panis ⁊ vini. Sc̄da deiz hoīs in xp̄o. Tercia q̄ missa est sacrificiūz sac̄m. Quarta q̄ missa ē oblatio ⁊ oꝛo. Quinta q̄ missa offert p̄ uiuis et defunctis. Sed auisat hic de missis sci amatoꝝ. Deo gratias.

De eadē dñica. Sermo secundus

Ego cum rediero

reddā tibi Luc. x. Ab isto themate ego recipio motiū p̄dicādi de retributiōe quā de⁹ facit bonis p̄sonis ex bonis q̄ fecerūt. et mal' ex mal' opibz. Materia erit bona ⁊ vitil. q̄ qñ hō scit retributiōem ei ei⁹ inclināf ad faciendū bona. Et qñ scit punitiōem refrenāf a mal'. Salutes ego Maria. Hoc verbū est dñi n̄ri Jhu xp̄i cuiuslibet p̄sone humane dicētis. Ego cū rediero reddā tibi. Pro declaratiōe hui⁹ verbiz materie p̄dicande sciendū q̄ in sacra septura tā in veteri testamēto q̄ in nouo legunt duo aduentus xp̄i generales ad istū mundū. Prim⁹ ē de misericōdia copiosa. Sc̄ds est de iusticia rigorosa. Prim⁹ fuit qñ venit in hūc mundū nat⁹ d' maria ḡgine ver⁹ de⁹ ⁊ ver⁹ homo. ⁊ ostēdit se gentibz cū magna humilitate. ⁊ venit ad dandū redemptionēz gr̄az. ad vitandū peccata ⁊ operandū meritorie. q̄ licet anteq̄ xp̄s veniret aliq̄ p̄sone sed pauce vitassent pctāz fecissent bona opa. vt iudei in terra p̄missionis. quia tūc solū ibi cognoscebat de⁹. Dō. Not⁹ i iudea deus: in isrl' magnū nomē eius. ps. lxxv. Ideo venit ad dandū redemptionē generalē om̄ibz. q̄ nō solū illi q̄ ignorabant deū ibāt ad infernū: sed etiā boni. Ideo ad oēs liberā dū ⁊ puidēdū p̄ sc̄ta sac̄ra ne dānarent venit xp̄s. Nā cū essem⁹ puuli sub elemētis mundi hui⁹ eram⁹ fūiētes. At vbi venit plenitudo tēporis: misit de⁹ filiū suū factū ex muliere factū sub lege: vt eos q̄ sub lege erant redimeret. Gal. iij. Ideo dicit ipsemet. Ego veni vt vitā habeant ⁊ abūdanti⁹ habeāt Joh. x. Nota abūdanti⁹. s. q̄ in veteri testamēto Sc̄ds aduent⁹ erit de iusticia rigorosa. ⁊ iste erit in fine mūdi. qñ fm̄ rigorem iusticie dabit vni cuiq̄ qd̄ meret. q̄ bonis dabit gl̄iaz eternā ⁊ malis penā eternā. Et de h' aduētū dicit ipse in themate. Ego cū rediero reddā tibi. q̄ si dicat. Iaz nō dabo tibi retributiōem fm̄ bona q̄ facis. nec punitiōem de malis. sed cum rediero in secundo aduētū reddā tibi. Amo

revestri quesui quot retributiones facit deus de bonis et de malis que facimus. Et inueni q̄ tres

Prima datur in hac vita tp̄ali

Sc̄da in morte corp̄ali

Tercia in iudicio generali

Et de terciō loq̄tur thema p̄ncipalit'. Dico p̄mo q̄ de⁹ in hac vita iam dat retributiōem de bonis ⁊ malis q̄ facim⁹. Quia illis q̄ tenēt bonā vitā de⁹ dat retributiōem. q̄ exp̄imenta liter videt q̄ bona vitāz sancta secū portat delectatiōes et dulcedines cordis. quietēz leticiā mentis. Ecce q̄liter de⁹ dat bonis iam in hac vita retributiōem aliquā. sed nō plenā nec p̄fectā. q̄ illā dabit in gl̄ia. Per oppositū. mala vitā iam secū portat in hac vita punitiōem aliquā. q̄ licet maliz pctōres ad extra rideāt ⁊ letent ⁊ tripudiēt. tñ ad intra amari sunt ⁊ tristes in aia. q̄ vermis p̄sciētie semper remurmurat ⁊ remordet. Sicut em̄ sanitas corp̄is secū portat leticiāz p̄solatiōem. ita sanitas aie. Nā aut̄ q̄tuor q̄litates corp̄is. s. caliditas ⁊ frigiditas. humiditas ⁊ siccitas sūt in debita p̄uenientiaz p̄portōe: homo est sanus ⁊ letus. Per oppositū qñ in qualitatibz p̄plexionibz est inordinatio. tūc sequunt̄ infirmitates. dolores. febres. et homo ē tristis. nec delectatur in aliquo p̄pter corp̄is infirmitatē. Ita de anima est in qua sunt quatuor q̄litates ⁊ p̄plexiones. s. quatuor virtutes morales. s. prudentia q̄ ordinat aiam ne diaboli tentatiōibus. corp̄is inclinatiōibus. mūdi occasiōibus p̄sentiat. ⁊ aia peccet p̄tra deū. Aliā virtus est iusticia q̄ ordinat circa p̄ximū: ne ipsum quis mō ledat sed reddere facit vni cuiq̄ quod suū est. Ista ē iusticia. Bern. Iusticia est virt⁹ cuiq̄ qd̄ suū ē tribuens. Itē terciā ē p̄pantia que ordinat in diuitijs. bonoribz ⁊ p̄speritatibz ne homo faciat excessum. Itē q̄rtā virt⁹ est fortitudo hominē p̄ficiens. ne in aduersitatibus desistat a bonis opibus quādo iste qualitates siue virtutes sunt bñ ordinate et p̄portionate anima est sanā ⁊ leta. Itē p̄sequēter qñ intellect⁹ est clar⁹ p̄ fidem. ⁊ voluntas ardens p̄ deuotiōem. memoria recoz datur de beneficijs acceptis. ⁊ sensualitas ē subiecta rōni recte ⁊ volūtati. tūc aia est sanā ⁊ leta. Nihil dulci⁹ q̄ respicere in mandatis dei. s. ea fuando Eccl. xxiij. Per oppositū infirmitas anime importat tristitiā. qñ p̄dicte virtutes ⁊ p̄plexiones anie sunt inordinate tūc em̄ nō custodit se a diaboli tentatiōibus

Sermo. II.

immo presentit sibi. nec a carnis inclinatioibz imo seqt eas. nec a mundi occasioibz. imo placet. Qñ intellectus nō est clarus i fide. s; dubitat in fide. Voluntas ē inordinata p malas voluntates. odiaz rācores. Memoria nō recordat de diuinis bñficijs sed de iniurijs. Sensualitas ē negligēs in executōe bonoz opey. licz vos rideat; extra aia tristat; dolet intraz plorat. Aug^o. Iussisti dñez ita ēvt ois inordinatus anim^o pena sit sibi. Sed illi q tenent bonam vitāz sanctāz sunt ordinati in aia. tantā habent leticiāz cordis dulcedinē. q nō possz lingua explicari. Patet g q bonavita z mala iam in h mūdo secū portāt aliquā retributionē. Si vult; h clar^o videre: declaref p singula peccata mortaliaz p virtutes oppositas Verbi grā. Ham pctm supbie dat amaritudinē. z humilitas dulcedinē. Igit secū portāt retributōem. Quid ē supbia nisi desiderium z cupiditas honoris. Videtur supbo q oēs despiciant eū. Primo vxor. scdo filijz alij q: nō videt sibi q faciant ei tantā reuerentiā quantā debēt. Ecce dolor. Idē qñ intrat. vlt p plateā qñ transit si nō oēs surgūt. Ecce dolor. videtur sibi q despiciant eū. Sed humiles licet fiant eis honores magni: nō curant neqz inflant. imo dicit humil^o. Nō nobis dñe nō nobis: sed noi tuo da gliam. vivit quiete. Ptz g qd dicit. Itē dicit supbo. Tal iā ē vicarius vel baliv^o iurat^o z ego nō. Humil^o autē regratiatur deo q nō habet illud on^o regiminis. Ideo dicit supbis xps. Discite a me qā mit^o sum z humil^o corde. Mat. xj. Itē avar^o d oñibz habet dolorē. qñ em avar^o est in mensa z videt vxorēz filios z familiā bñ comedentes dicit. O miser ego sum iā destruct^o. Idē devino. Et intm̄ dolet q nō habet delectationē cibi nec pot^o. Itē qñ videt saccuz farine diminutū dicit. O miser pdit^o sum ego. Qñ dormit somniat latrones. si sentit mures credit q sint latrones. Si est bonū tps tristat qz nō est caristia. Ecce quō secū ducit punitiōē. Persona aut liberal^o letat z gaudet qñ videt vxorē z filios z familiā bñ comedentes di. Comedamus qz de^o pvidebit nobis nos fuabim^o pcepta sua. Et ita comedūt z cenāt ordinatez cū leticia. p̄fidentes de deo dicēdo. Domine ego laborabo in officio meo benez legaliter. de residuo vos pvidebit; nob. Ido Dō in ps. Exurgat deus. dicit. Iusti. i. liberales. epulentur z etultēt in p̄spectu dei. z delectentur i leticia. Itē pctm luxurie magnā

penam secū ducit. qm̄ philo capt^o de aliq do micella. vidua. moniali vel maritata. vadit d die et de nocte cū armis. z cū magnis picul nō potest comedere nec dormire. sed facit sic stultus. Et si p̄seqtur intentū suū statim dicit. nō sum p̄ctus. sed cū alia haberē maiorē delectationem. vel servabo aliū modū vt magis delectetur. qz dicit phs. qz p̄cupiscentia carnalis infinita est z nō habet terminū. sed quāto pl^o v̄satur tāto pl^o crescit. Et vult; cognoscere istū dolorē. qz est de luxurioso sicut de febricitante sitibūdo. cui datur pot^o cum plumaz. sic etiam de febre luxurie. quia habi rat in ossibz z nervis z venis. Persona aut casta si sit in matrimonio contētatur de societate sua. siue sit iuuenis siue antiqua. alba vlt bruna. Dicit vir. Sufficit mihi mulier mea. Et vxor casta est contēta de viro suo. Alij aut q nō sunt de matrimonio ita parum loquuntur de illa materia. nec curant ac si nihil eēt. z vivunt letiz quieti. Ideo David i ps. lxxvj. Uoce mea. Renuit p̄solari anima mea. si bonis carnalibus. ergoz. In quibz aut delectatur ostēdit di. Memor fui deit delectatus sum zc. Idē de pctō inuidie. qd est invidia nisi dolor z tristitia de bono alterius. qā qñ videt q ali^o plus honoratur vel ditatur vlt est in officio regine. in amore p̄ncipis. tristatur summe et frangit p̄ cor. Persona aut caritativa habet tantā cordis dulcedinēz q qñ videt aliū in honore zc. letatur di. Dñe p̄seruetis eū in bonis. sed dñe recordemi de me. qz ego sum creatura vestra sicut ille. Et ex ista caritate dñs sibi pvidebit abūdanter Ideo dicit apls. Fructus spūs est caritas. gaudiū par. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. māfuetudo. fides. modestia. p̄tinētia castitas zc. Gal. v. Gula etiam secū trahit dolorē corpis. qz gulosi p̄muniter sunt poratores. z habēt oculos rubeos z tremūt. Qñ aut vinū est bene lymphatū mēbra ipm refutant et remanet in stomacho et digeritur. Sunt etiaz guttosi. podagrici zc. Item gulosus sp̄ famescit ante comestionē. z etiam dū comedit. qz videt sibi q nihil sufficiat ei. Post comestionē etiam famescit. qz habet saccū. i. vētrē magne capacitatis. Persona nō tempata et abstinēs comedit illud quo indiget z sapit sibi z nō vltra. Somnus sanitatis in homie parco. dormiet vsqz mane. z anima illi^o cū ipso delectabit Eccl. xxxj. Ira etiā secū portat dolorem quādo iracūdi^o tristatur de aliqua

Iniuria. et cum desiderio vindicte. spiritus est cum dolore cordis. cogitans circa vindictas dicendo. tu facies sic et cetera. Postquam receperit vindictam timet amicos illi et cetera. Si capit suspensum. si fugit: perdit bona sua. Persona autem pacifica dicit. Vos mihi iniuriam fecistis: ore. ego possem me vindicare de vobis sed non volo. quia deus non vult quod in domino sua aliquid recipiat vindictam. Ideo ego parco vobis ut deus parcat mihi peccata mea. Ideo dicit Christus. In patientia vestra possidebitis animas vestras. Lu. xxi. Item de peccato accidit. Accidiosus autem in omnibus attendit. in nullo inuenit saporem. sicut ferus rubiginosus quoniam non est in usu. ita accidiosus. Dicitur mulieres dicentes. Ego portavi tamen. Non propter virginem Mariam ego nolo facere coenam. habeat ancillas. Solutio. Ervos misera quod facietur si eritis ociosa: etiam erit luxuriosa. Non nascitur ad laborem. et avis ad volatum Job. v. Patet regula quod bona vita et mala iam in hac vita portant secum aliqualem retributionem. De haecitas. Nonne si bene egeris recipies. sin autem male: statim in foribus peccati tui aderit. Gen. iiii. Nota. in foribus. id est sentimetur et in potentibus aie. vbi. s. sunt dolores. Dico secundo quod deus dat aliam retributionem in morte corporali quoniam anima recedit a corpore. et ista retributio est maior quam prima. Dicitur. b. Aug. in libro de cura pro mortuis habenda. quod anima recedit a corpore in aliquo istorum trium graduum. quod vel est totaliter perfecta bona. vel totaliter imperfecta et impenitens. vel medio modo habens inter bonam et malam. De primo. quoniam persona tenuit bonam vitam et diligenter vitauit peccata. vel si peccauit fecit indignam penitentiam. et bona hora rediit ad deum proterendo de peccatis. proponendo citius mori quam ad peccata redire. Fecit magnas orationes et corporis afflictiones. in tamen quod si in statera diuine iusticie eterna preponerentur malorum peccata que fecit et in alia bona. bona incapabiliter excederent supererescerent. Quoniam tales moriuntur: statim euolant sine purgatorio ad paradysum. quia iam in hoc mundo transierunt et sustinuerunt purgatorium. Nonne videtis vobis purgatorium esse ieiunare in pane et aqua. portare cilicium. dormire in terra. et sic de alijs. Ideo statim euolunt. Quarta Lu. dederit dilectis suis. scilicet personis sanctis. somnum. scilicet mortis. ecce hereditas domini. filij merces fructus veteris. Sicut sagitte in manu potentis: ita filij excussorum. Beatus vir qui impleuit desiderium suum ex ipsis ps. cxxvi. et cetera. Nota filij merces. id est merces filij. quia pro alio dicitur solariu dicitur filio. et alio fuor captiuo. quia filio datur sua hereditate. Ita Christus pro nobis filijs su-

is dat gloriam paradisi. que est sua hereditas. quia illa est merces filij. Si dicatur. Et quis dat tantum solariu. Rndet. fructus veteris. scilicet virginis marie. que est Christus ihesus. quia pro sua passione et morte et cetera. Alij per oppositum sunt ita de mala vita et reprobata. quod sciunt se viuere in peccatis mortalibus nec penitent immo continue agunt peccata. et semper vellet viuere ut semper possent peccare. ut dicit Grego. Non penitent nisi forte ex verecundia. nec comunicant in pasce ut tenentur. Nolunt parcere inimicis. nec restituere. sed dicunt. ponam in testamento et cetera. Tales quoniam moriuntur vbi vadunt. Accidit eis ut falconi habenti lapidem ligatum ad pedes. que licet vellet in altum volare ex inclinatione naturali. trahitur tamen pondere lapidis et cetera. Ita de anima que naturaliter vellet in altum volare. sed onus peccatorum quod sibi tu imposuisti: trahit eam subito ad infernum. De quibus dicit scriptura. Ducunt in bonis dies suos. et in puncto ad inferna descendunt Job. xxi. Ecce retributio huiusmodi gradus que est secundus. Tercius gradus consistit in medio. scilicet de personis non perfectis in vita. nec omnino reprobatis. sed penitent de peccatis. non tamen tamen quantum Maria magdalena. sed si vera penitentia est non est sine gratia penitentem semel in anno et comunicant. seruant penitentiam a peccatore iniunctam. sed nihil addunt. seruunt precepta dei et ieiunia ecclesie. quando tales moriuntur non vadunt ad infernum. nec subito euolant ad paradysum. quia nullum malum impunitum. sed vadunt purgari ad purgatorium. et ibi habent retributionem grauissimarum penarum omnes penas huius mundi excedentium. et ibi habent complere tempus eis a deo determinatum: nisi ab amicis iuuentur. quia instantum possent iuari suffragijs. quod c. anni minueretur in x. vel in tres annos et cetera. Nota hic sunt heredes et testamentarios nolentes testamentum complere. et mulieres nolentes ire ad cimiteria vel ecclesias. in quibus filij vel viri sunt sepulti. Ibi enim efficacius cum lacrimis orarent pro eis quam alibi. Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis soluantur. in Machab. xii. Ista est ratio ut dicit Aug. que re in monumentis sunt imagines et ponuntur vexilla. ut illa videntes parentes et amici moueantur ad orandum pro illis. Laueant tamen intentione vanitatis ponantur. quia tunc esset peccatum. Ideo monumentum dicitur quasi monumentum. Ecce qualiter secunda retributio fit in morte corporali. Dico tertio quod deus dat aliam retributionem in iudicio generali. et ista erit maior alijs. Ratio. quia fiet in anima et corpore

Sermo. III.

Dodo autē solū aīe habent glīam in paradiso vel penā i inferno. et corpa nihil sentiūt. Anīme beatorū Petri et pauli et aliorū sanctorū sūt i celo in glīa paradisi. corpa autē adhuc sūt in terra. et nihil sentiūt de illa glīa. Idē aīa Iude et Sathometi et aliorū damnatorū sūt in penis inferni. corpora autē eorū sūt in terris icinerata. et nihil sentiūt de illa pena adhuc. Sed quare prius aīe habent glīam vel penā q̄ corpa. Ratio ē. q̄ in bonis opibz que facimus seu malis anīme prius operant. et habent suum meritū vel demeritū prius. Verbi grā si homo vult facere aliqd bonū op̄ meritozum. prius aīa operat. cogitando. deliberando et ordinādo. et prius lucrāt suum meritum. In executione autem operis corpa iungitur et iuuat aīam faciēdo op̄ quod aīa ordināuit. vt orationes vel elemosinas. peregrinationes zc. Ideo aīa prius habz suam retributōem. Spūs. i. aīa. quidem promptus est. caro autem infirma. Matth. xxvj. Idem de malis operibus. q̄ndo aliqs vult facere aliquod malū. homicidiū vel furtum. luxuriam vel adulterium. aīa prius tractat. cogitando. deliberando et ordinādo. Ideo p̄ prius aīa habet suum peccatum. deinde in executione corpus concurrit zc. Ideo in die iudicij corpa recipiēt retributōem glorie vel pene s̄m opera que fecerunt. quādo quelibet aīa virtute dei assumet suū propriū corpus. Ideo apostolus. Omnes manifestari oportet ante tribunal christi Ratio. vt referat vnusquisq̄ p̄tia corporis prout gessit siue bonū siue malum. ij. Corin. v. De ista vltima retributōe loquit̄ thema. Ego cū rediero reddam tibi

De eadem dominica
Sermo tercius

Conclusit scriptu

Cora oīa sub peccato. ad Gal. iij. Istō verbum in sancta theologia ē multū difficile et subtile ad intelligendū. Ideo nō id volo vobis declarare. et habebim̄ speculatioēs intellectuales et instructōes morales. Sed prius salutē ego ma. zc. Pro huius verbi declaratiōe sciendū q̄ i sūma oīa bona opa spūalia et psonalia q̄ habem̄ a deo in h̄ mundo sūt tria principalia

Primo corp̄ materiale
Secūdo aīa rōnalis
Tercio vita temporalis

Licet autē habeam̄ alia bona vt diuitias. honores. officia et h̄mōi. tū sūt bona accidentalia. et nō psonalia nec eēntialia. sed corp̄ aīa et vita sūt bona psonalia et eēntialia. Corp̄ ē prius q̄ forma a deo i vtero m̄ris. et vitē tam magnū vt auellana. et iā habet oīa mēbra et lineamēta. Rō. q̄ prius fabricat̄ dom̄ q̄ inhabitat. Ita corp̄ humanū ē vt dom̄ terrestris. et aīa seu spūs ē habitator. De ista domo ap̄s Scim̄ em̄ qm̄ si terrestris dom̄ nra huius habitatiōis dissoluat. q̄ edificatōz et deo habemus domū nō manufactā sed eternā i celis. ij. Cor. v. Deinde creat̄ aīa. nō de materia p̄ existētē sed d̄ nihilo. q̄ h̄ est creare et creādo infundit et infundēdo creatur. ad habitādū in domo corporis. Secūdo ex corpore et aīa sūt iunctis seq̄tur vita temporalis. et hō viuūt p̄ annū vel q̄nq̄ vel. x. vel. xx. vel p̄les annos. s̄m q̄ deus dat tps. Ecce oīa bona psonalia. De istis auētas. Formauit de hōiem delimo terre. q̄tū ad corp̄. et inspirauit in faciē ei⁹ spiraculū vite. q̄tū ad aīam. et fact⁹ est hō in aīam viuētē. Gen. ij. Flora. Formauit de. nō dicit creauit. q̄ corp̄ de p̄iacenti materia fuit formatū. et inspirauit in faciē ei⁹ zc. q̄ licet tota aīa sit in toto corpore. et tota in qualibet pte s̄m Augustinū. tū opa anīme p̄ apparēt i capite. in q̄nq̄ sensibz q̄ in alijs partibz corporis. Nō dico s̄m sc̄pturā q̄ oīa ista bona psonalia veniūt ad malā p̄clusionē ex pctō. propter h̄ dicit̄ thema. Conclusit sc̄ptura. i. p̄cludendo dixit. oīa. s. bona psonalia. p̄cludēs esse mala p̄clusionē sub peccato. i. p̄pter peccatū. Patet thema. Dico p̄mo q̄ p̄mū bonum q̄ habemus est corp̄ materiale cum suis mēbris et officijs. et istud venit ad malam p̄clusionē. s. mortis. Nec vnq̄ intrant alī quis in hunc mundū qui ab ista p̄clusiōe fuerit exemptus. s. de morte corporali. nō Christus nec virgo Maria mater sua. de quibus magis videret. Recte iste mundus est vt carcer mortis. Sicut isti p̄lati et dñi tenent iam vnum carcerem. de quo dicitur q̄ si alī qui ibi intrant nō exeūt nisi p̄ mortē. Ita est de hoc mundo. quotquot intrant nō exeunt nisi per mortem. Et sicut ille qui intrat carcerem dū capitur p̄orat dicens. Misere zc. Ita qm̄ intrant in hūc mundū. oēs intrant p̄orando. Et si sciremus loqui et essem̄ interrogati. Responderemus. Plozamus. quia intrant carcerem zc. Ideo Eccl. xlvj. Noli metuere iudicijz mortis. memento que ante te

fuerūt z q̄ sup̄uētura sūt tibi. Hoc iudiciū a dño om̄i carni. Nota. Noli metuere iudiciū mortis. Dicit ph̄s i politicis q̄ dñs ē int̄ timorē z dolorē. qz timor nō hz obiectū p̄ns. sed ē futurū z tingēs. z p̄t euenire vl̄ nō. Isto mō marinarij timēt piculū maris. qz p̄nt submergi vl̄ nō. Et homicida captus timet furcā i q̄ pōt suspedi vl̄ nō. Sz dolor hz obiectū p̄ns. qz dolor ē d̄ malo p̄sentiz in euitabili. sicut ille qui ducit ad furcā vt suspēdat. ille nō d̄ timere sz dolere. qz iā hz obiectuz p̄ns in euitabile. mō certūz clarū ē q̄ iudiciū mortis ē ita in euitabile q̄ nō p̄t mutari. z snia ē iā data. Et h̄ iudiciū a dño oi carni. Et iā fit executio. qz cur redovadim⁹ ad mortē. tps ducit nos. Nō em̄ habem⁹ rōem timēdi sed dolēdi. Sic decapitand⁹. qz iā tenet caput ad gladiū. non timet sed dolet. Idē d̄ nobis. Prop̄ h̄ dicit. Noli metuere iudiciū mortis. sed supple dole. qz iam malū mortis p̄ns ē. Jō apls. Statutū ē oibz hoibz sel̄ mori. Heb. ix. Sz ḡ mala zclusio corporis material. Dicūt logici q̄ zclusio sp̄ inferi ex aliq̄ antecedēte siue ex p̄missis. Nō videntur vñ vl̄ quō ista zclusio mors corporalis sequit̄. Dico q̄ enthimematice seq̄t. s. ex vno antecedēte. qz adam peccavit. ḡ hō mori. bona zsequētia ē. Auctas. Per vñū hoīem pctm̄ in hūc mūdū intravit. z p̄ pctm̄ mors. et ita in oēs hoies mors p̄trāsit. Ro. v. Dic aliq̄s posset arguere dupl̄r. P̄rio p̄ h̄ q̄ dicit. Per vñū hoīem pctm̄ zc. Cōtra diceret aliq̄s Immo ex duobz hoibz pctm̄ i hūc mūdū itrauit. qz p̄ adā et eua. qz p̄mo peccavit eua. ḡ nō ex vno antecedēte sz ex duobz seq̄t mors. Rñsio. Dico q̄ qñ apls dicit. Per vñū hoīem zc. apls loquit̄ pp̄rie subtilit̄. qz licet duo peccauerunt adā z eua. tñ mors nō venit i nobis nisi p̄ peccatum ade. Dicit. s. Tho. i p̄ma sedē. qz si sola eua peccasset nō adā. sola eua portasset penā suāz nō adā. neqz nos. Et si adā peccasset sol⁹ et nō eua. adāz oēs nos fuisset⁹ puniti sicut nūc sum⁹. Rō. qz p̄ est p̄ncipiū actiū generatōis filioz. Et sicut hūanitas venit ex patris actōe instrumētali. ita etiā pctm̄. qz soli hoī p̄cepit de⁹ ne comederet d̄ lignozc. dicēs. Et om̄i ligno paradisi comede. d̄ ligno aut̄ scie boni et mali ne comedas. In q̄cunqz em̄ die comederis ex eo. morte morieris. Gen. ij. Sz argumentū ē cū d̄. ita in oēs hoies mors p̄transit. Cōtra. qz dicit sc̄ptura. fili⁹ nō portabit iniquitatē patris. sed aīa q̄ peccaverit ip̄a moriet̄. Ezech. xvij. Quare ḡ nos ex pctō ade pa-

tris n̄ri sum⁹ puniti z morimur. cū nō zsensimus pctō. qz nōdū eram⁹ nati. Itē qz filij nō puniatur ex pctō patris. nec in corpe nec in aīa p̄t. qz nō occidūtur filij p̄ parētibz. Deutro. xiiij. Non occidētur patres p̄ filijs. nec filij p̄ patribz. sed vnus q̄sqz p̄ pctō suo morietur. Unde ē ḡ qz filij ade moriant̄ ex pctō patris. z i aīa p̄ pctm̄ originale. et in corpe p̄ mortē corporalē. Pro rñsione hui⁹ sciendū. qz tā homo q̄ om̄e animal zpositū ex q̄ttuoz q̄litatibz ztra r̄ijs naturalit̄ est corruptibile et mortale. ac si h̄et homo in ventre q̄ttuoz serpētes ad inuicem bellantes et retorquētes se. talis hō non posset diu viuere. Ita d̄ nobis. q̄libet nostrū hz intra se q̄ttuoz q̄litates zrias. s. calorē. frigiditatē. humiditatē et siccitatez. q̄si serpentes bellātes. Hoc maxime sentit̄ in pueris puis. Ergo naturalit̄ hō ē corruptibil̄ et mortalis. Nō certū est qz Adā et eua etiā erant zpositi ex his q̄ttuoz q̄litatibz zrijs. Sed ex singulari p̄uilegio qd̄ doctores vocant iusticiā originalē. in Adā et eua ille quattuoz qualitates erant in tanta equiparātia. p̄portionez zcordantia. qz adā et eua poterāt non mori. Hoc idē p̄uilegiū habuissent etiā et filij ipsi non peccasset. Sed p̄pter pctm̄ de⁹ abstulit illō p̄uilegiū. q̄si veller̄ dicere. Non volo statim occidere. sed aufero vobis iusticiā originalē. et dimitto vos p̄ncipijs nature. Et nos nōdū eram⁹ nec habuim⁹ possessiōz ill⁹ iusticie original̄. nihilomin⁹ nobis abstulit. Si. s. anteq̄ adā peccasset genuisset filios. illi nō fuisset mortui. immo habuissent p̄uilegium patris. Nota ad h̄ similitudinē de rege. q̄ fecit d̄ rustico militē. q̄ fact⁹ miles facit regi p̄ditionē. et p̄ rex nō vult ip̄m occidere. sed ip̄e abstulit sibi et posteris suis p̄uilegiū militare. q̄ p̄ generat filios. q̄ nō sunt milites sz rustici. D̄ diceret̄ vos. filij sunt puniti nō nisi p̄ uel pena dāni. qz nisi p̄ peccasset habuisset p̄uilegiū militare. sed nō sūt puniti pena positiua vel sensus. sed si añ p̄ditōz eos genuisset tūc nō fuissent puniti illi filij. Ita de vobis. Adā et eua. ipsi ex p̄ditione et p̄ncipijs nature rustici erāt. sed de⁹ dedit eis p̄uilegiū militare. s. illi⁹ original̄ iusticie. Sed Adam peccavit z fecit p̄ditōz zc. p̄ h̄ de⁹ abstulit eis p̄uilegiū zc. Qui p̄ genuerūt filios. sed filijs nullaz penā positiuā intulit. qz rectez pp̄rie loq̄ndo. mors nō ē nobis punitio sz natural̄ p̄ditio. sed indirecte ē punitio z pena p̄uatiua siue damni. qz si Adā nō peccasset. nos etiam

Sermo. III.

habuiffem illis privilegium. Sed quomodo mors corporali venit ex vno antecedente. Sed quia ad peccatum venit mors. De ista questione auertitas in psalmo lxxvii. Uia fecit semite ire sue. et non peccit a morte aiaz eorum. et iumenta eorum in morte conclusit. quia conclusit oia. scilicet corpora sub peccato. Nota. Uia fecit semite. Dicitur enim in via et semita. Uia enim est lata. multi vadunt per illam. Semita autem stricta. et pauci transiunt. Sic rigor diuine iusticie antequam erat via semita. quia mors fuit in peccato. Ade et Eue. sed post facta est via lata. quia omnes apprehendit nec aliquid a morte eximit. Ecce quare dicitur. Uia fecit semite ire sue. et non peccit a morte aiaz eorum. quod est ad peccatum originale. in qua creatura percipit et nascitur. et nisi per baptismum purificetur nunquam intrabit paradysum. Ratio. quia si nobiliter miles vel baro proditor genuerit filios. scilicet dicent filij proditorum nec vult rex eos in suo palacio. Et ista ratione deus non vult filios Ade in suo palacio celi. Si dicat. Quid gerit de nobis. quia nos sumus filij Ade. Dico quod non est verum. licet fuerim filij Ade ante baptismum. tamen in baptismo facti sumus filij dei. Dedit eis patrem filios dei fieri. Jo. i. Ro. viii. Spiritus sanctus testimonium reddit spiritui nostro quod filij dei sumus. Joh. Videte qualem caritatem dedit nobis deus ut filij dei nosemur et sumus. Jo. iiii. Iudei et agareni adhuc sunt filij Ade. Idcirco. Propter hoc quoniam aia pueri non baptizati perit in gressum paradisi. dicit Christus. Holo filios proditoris. Si vellet dicere. Ego domine non demerui quia nunquam peccavi. Et Christus. Ideo non dabo tibi penam. sed nolo te in regno meo. quia nolo filios proditoris. Amem amem dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei etc. Joh. iij. Et iumenta eorum. scilicet corpora. in morte conclusit. Iohannes dicit thema. Conclusit scriptura etc. Logici de conclusionibus extrahunt correlarium. Correlarium ergo quod ad istam conclusionem sequitur est istud. Quia etiam ad istam conclusionem mortis habemus venire quod non curemus de deliciis corporis nec desideremus mundana quia cito dimittenda sunt ideo despicienda. Sicut ille qui ducit ad furcam oia despicit licet sit diues. quoniam cogitat se statim moriturum. Idem debemus facere. Secundum bonum personale quod in hoc mundo habemus est aia rationalis que principium formale que dat esse corpori. et habet malam conclusionem. scilicet infernum. Si volumus loqui de tepe antiquam ante filij dei aduentum. per tres quod ultra quinque milia annos omnes aie tam bonorum quam malorum. iustorum et iniustorum concluderentur in inferno. Deus. Quis est homo qui viuere non videbit mortem. eruet aiam suam de manu inferi. quasi dicat. nullus

licet in diuersis inferni locis concluderentur. Deus autem propter Christi aduentum multi ab inferno sunt liberati. Sicut illi de perfecta vita cito euolant. Mediocres vero concluduntur in inferno purgandorum. Sed impenitentes concluduntur in inferno damnatorum. Sed quare. Ista mala conclusio videtur sequitur et ex quibus promissis. Dico quod ex duabus promissis sequitur per formam syllogisticam. prima. scilicet ex peccato mortali. secunda et impenitentia finali. Ex his duabus promissis sequitur ista conclusio. Ergo in inferno damnaberis. Quia sic arguendo. Homo peccauit mortaliter. ergo damnabitur non valet talis consequentia. quia potest de peccato penitere et penitentiam facere. et tunc non damnabitur. Sed valet sic arguendo. Iste homo peccauit mortaliter. et erit impenitens finaliter tunc sequitur conclusio. ergo damnabitur eternaliter. Et potest dicere anima damnata. Conclusit dominus vias meas lapidibus quadratis semitas meas subuertit. Threnorum. Nota cum dicitur. Conclusit dominus vias meas lapidibus quadratis. Non dicit rotundis. quia paries de lapidibus rotundis sine bitumine vel calce. statim diruitur. Ita omnes anime penitentiae transeunt. sed paries de lapidibus quadratis politis firmus est et stabilis. et signat penam inferni de lapidibus quadratis. id est insolubilibus. quia nunquam finitur illa pena. Ideo dicit. Conclusit etc. Nota vias meas. quatuor sunt viae generales quibus homo potest exire de peccatis et de mala vita. scilicet.

- ¶ Indicia baptismalis
- ¶ Obedientia generalis
- ¶ Penitentia sacramentalis
- ¶ Patientia martyrialis

Omnes istae viae sunt clausae anime damnate. quia nullo modo potest de penis exire. Ideo dicit Conclusit dominus etc. secundo dicit. semitas meas subuertit. et non dicit conclusit sed subuertit. Semite autem que sunt stricte viae signant penitentias quas in hoc mundo facimus pro peccatis. Prima semita est contritio que stringit cor. et oculi distillant lacrimas et dolore peccatorum. Hec semita non est conclusa illis de inferno sed circumducta. quia etiam ipsi habent dolorem de peccatis et plorant. Ibi erit fletus et stridor dentium. Mat. xxij. sed non est contritio. quia non pro peccatis. sed propter penam quam sustinet circumducta est. Secunda est confessio. Semita est multum stricta sic dicere vni homini sua peccata horribilia. quasi diffamando se. durum est. et sic semita stricta est. sed oportet

p istā trāsire. s3 dānati p̄fitef̄ pctā sua illi ma/ lo plato. s3 nihil valet illa p̄fessio. qz semita est subuersa. Qñ sup̄b̄y videt. b. paulū p̄fitef̄ pctā sua z pcutit se di. O miserz qd̄ valuit mihi su gbia. si fuisse hūiliat̄ vt ille etiā fuisse saluat̄. Idē dicit anar̄ qñ videt. s. mattheū p̄uersuz. p̄fitef̄ pctā sua. Idē d̄ luxurioso qñ vidz mag dalenā. Itē disciplinez afflictōes corpis sūt semite. z h̄ sūt i inferno. sed nihil valet. qz sub uerse sūt. Itē ieiunia etiā sunt semite dānati Ieiunāt sed inutilit̄. Nota d̄ diuite epulone **M.** z cccxxviii. āni sūt q̄ petiuit z q̄tidie pe tit guttā aq̄ quā nōdū obtinuit nec vnq̄ ob tinebit. Idē d̄ alijs aspiratibz. sed nihil eis va lēt. qz subuertit dñs semitas. Itz ḡ quō illa mala p̄clusio infernal̄ seq̄t̄ ex duabz p̄missis.

Ex ista p̄clusiōe infer̄ correlariū morale. q̄ nulla pctā mortalia q̄stūcunqz ḡuia p̄nt nos ducere ad infernū sine ipenitētia finali. ḡ fa ciam̄ p̄niam iuxta p̄siliū xp̄i. P̄niaz agite ap propinq̄bit em̄ re. ce. **Mat. iiii.** Ecce q̄re dic the. Cōclusit scriptura. i. p̄cludēdo dicit om̄ia sub pctō. i. p̄pter pctm̄. i. inferno. Terciū bo nū p̄sonale qd̄ in h̄ m̄do habem̄ ē vita t̄p̄alis **Magnū bonū ē.** qz p̄ ipsā possum̄ opari me ritorie v̄l demeritorie ex libero arbitrio. S3 etiā venit ad malā p̄clusionē. s. ad iudiciū di/ uinale. in q̄oz nos p̄sonalit̄ p̄parere. z d̄ oibz q̄ fecim̄ i hac vita rōem z strictissimū p̄putū reddere. s. d̄ oibz cogitatōibz q̄s vnq̄ habui mus. d̄ om̄ibz locutōibz. opatiōibz. aspectibz. passibz q̄s fecisti. d̄ om̄ibz bolis panis q̄s co medisti. d̄ taceis vini qd̄ bibisti. De h̄ i p̄s d̄ in p̄sona xp̄i. Cū accepo t̄ps ego iusticias iu dicabo. Nota. Cū accepero t̄ps. X̄ps nobis mutuauit t̄ps vite t̄p̄alis. nō tamē dat. qz suū ē. sed mutat tibi decem annos. illi. xx. mihi xxx. et illi. l. Et p̄pterea vide quō illd̄ exponis qz idō mutuauit vt lucez faciam̄ t̄reo. z chri stus expectat. z qñ videt qz t̄ps male expendi tur p̄ te v̄l p̄ illū. aufert tibi t̄ps p̄ mortē corpa lē. z si male et ociose expēdisti: dicet. **Nō red de mihi rōem d̄ tot annis t̄pis q̄s tibi mutu auit.** Bern̄. Om̄e t̄ps tibi impensū a te exiget̄ q̄liter sit expēsūm. O stricta p̄clusio. Nota de isto iuvene dissoluto cui videbatur q̄ erat in iudicio dei. z dicebatur sibi. Redde rōem zc. **Can̄ effect̄ est.** Ecce q̄re dicit. Cū accepero t̄ps: ego iusticias. nō solū iniusticias iudica/ bo. Cōcordat bt̄us Job. di. Iurauit p̄viuē tē in secula secl̄oz. qz ampl̄ t̄ps nō erit Apo/ cal. x. Dicit iusticias iudicabo. O dñe z nun

quid sufficeret iudicare iniusticias. sed qz eti am iusticias iudicabis. Nota iusticias iudi cabit. z h̄ rōnabilit̄. Nā aliq̄ sunt bona opa d̄ genere. sed qz nō sūt in grā. vel qz sūt p̄p̄va nā gl̄iam. vel p̄pter hypocrisim. vel qz facien tes bona opa habēt in faciēdo aliquam sini strā intētōz. Itō ista opa iudicabit dñs. Alī intellect̄ est. ego iusticias iudicabo. qñ bona opa sūt negligent̄. qz nō sūt cū illo seruore sp̄s z diligentia debita. iudicant̄ a domino Verbi grā. Religiosus q̄ f̄uat ord̄inē suū. re gulā et p̄stitutiones iusticias facit. Sed nisi f̄uet eū cū illo ardore z deuotōe. rigore z obe dientia debita. h̄ iudicabit dñs. Itē d̄ cle ricis officiū suū dicentibz q̄ iusticiā faciūt. s3 si dicūt matutinas negligent̄. istam negli gentiā iudicabit dñs. Idē de secularibz eun tibz ad missam in diebz dominicis z festiuis put tenent̄. q̄ op̄ iustū faciūt. Sed si veniūt tarde. vel recedūt nimis cito. vel loquunt̄ d̄ ferijs zc. dū d̄z officiū. v̄l respiciunt mulieres vel biberunt ante. ista iudicabit dñs. Idem de mulieribz in ecclesia loquentibz. quid fa/ cit domus zc. et cattus vester. vel disputatis de vestibz et ornamentis. ista iudicabit dē. Item de confessione quā deberetis facere in p̄ncipio quadragesime vt haberetis partē in bonis ecclesie. z vos differtis v̄l qz ad vltimū diem. Idē de p̄munionē in pascale. et aliq̄ male pati p̄municāt. ista iudicabit dñs. Qua/ liter quilibet v̄m pararet domū suāz si rex vel papa haberet intrare. Ecce q̄re dic̄. ego iusticias iudicabo. nō solū iniusticias. **Nō videam̄ v̄n seq̄tur ista p̄clusio.** nō enthime/ maticē vt p̄ma. nec syllogistice vt sc̄da. sed p̄ inductionē. sicut dicēdo. ille currit z ille z sic de singul̄. ḡ om̄is homo currit. Bona ḡ est p̄clusio inductiue. Ita dicet ch̄rist̄ i iudicio Tu peccasti p̄tra decē p̄cepta mea. z i septē peccatis capitalibz. p̄ quinqz sensus corpis. z opibz misericōe. z in hoc z in hoc. **Nō ḡ red/ de rōem villicatōis tue.** Cūtra q̄ sūt. supple ab hoibz. adducet dē in iudiciū p̄ om̄i erra to. siue bonū siue malū sit **Ec̄s v̄l.** Ideo di cit thema. Cōclusit scriptura. i. p̄cludēdo di/ xit. Om̄ia. supple operavite temporalis. sub peccato. i. p̄ peccatuz in iudicio diuino. De p̄clusionē ista dicit dē pater filio. Fac p̄clu sionem. qm̄ terra plena est iudicio sanguinū et ciuitas plena iniquitate. **Ezech. vii.** Du/ as rōes assignat dē p̄z cū dicit. Fac cōclusio nem zc. quoniam terra id est mundus. plena

Sermo. I.

ē iudicio sanguinū. In scriptura sanguis i plu-
rali signat peccata. Un̄ dō petēs veniā de peccatis di-
cebat. Libera me de sanguinibz. i. peccatis. Nun-
dus plen̄ ē iudicio sanguinū. i. peccatorū. qz ho-
die peccata reputantur. Verbi gr̄a. de illo
magno peccato eūdi ad diuinos sortilegos rē. Et
quā rēphēdunt dicūt. Et debeo sic pmittere qz
filiū meū moriat rē. recurro ad illos qz pnt me
iuuare. Ecce quō iudicat h̄ peccatū si dū s̄ ex-
pressū pceptū. Idē iurādo false vt iuuēt ami-
cū captū rē. Et quā a p̄fessoribz rēphēdunt di-
cūt O dñe. p̄mūdāmnū rē. Prochdoloꝝ di-
cūt s̄ dei pceptū. Idē d̄ vidicta. Quare nō
debeo me vindicare. naturale ē. qz etiā formi-
cavindicat se. Brutis nō ē peccatū. qz nō habēt
rōem refrenatē. qz sicut ille qz equat sine freno
excusat si nō pōt equū retinere. nō tñ excusat
ille qz equitat cū freno. Idē de peccato luxuried-
cūt. Deo dedit mihi talē p̄plexionē. ita qz de
peccato suo accusant deū qz nullo mō ē cā pecca-
ti. et sic de alijs peccatis. qz oia colorant aliq̄ co-
lore dicētes bonū malū. malū bonū. Itē idē
dicūt de yfura qz est mala. rē dicūt qz est de inf-
esse. Dicat s̄ hoc. Itē qz simplex fornicatō nō
est peccatū. Ecce iudiciū sanguinū. De his qz
dicūt bonū malū. rē malū bonū. ponētes lu-
cē tenebras rē tenebras lucē. ponētes amarū
in dulce dulce in amarū. Isa. v. Secūda
ratio tangit ibi. Et ciuitas plena iniquitate
Liuitas. i. ecclia plena symonia. rē sic de alijs
Ideo dicit. Fac p̄clusionē. Ista ē causa qre
iudiciū erit cito. Ex ista p̄clusionē sequit̄ vnū
bonū correlariū. s. qz si volum̄ bñ euadere de
iudicio diuino. qz hic faciam iudiciū de no-
bis metipsis. Dñs ihs xps dedit vnū mirabi-
le p̄uilegiū xpianis. Tale qz si aliq̄s rex daret
sile suis vasall̄ reputaret stultus. qz quēlibet
v̄m fecit iudicē in sua causa. ita qz si quilibz
facit iudiciū de se. xps nō iudicabit eū i suo
iudicio. Ecce clausula huius p̄uilegij. Si nos
metip̄os rē iudicarem̄ nō vtiqz iudicaremur
a dño. j. ad Cor. xj. Paul̄ fuit notarius hu-
ius. Si ergo vultis v̄ri p̄uilegio isto. faciatis
iudiciū de peccatis vestris. qz tu bñ scis in q̄
peccasti. Si corde. fac iudiciū p̄ p̄tritionem
Si ore. p̄ orōem. Si oculis p̄ lacrimatōem.
Si auribus. audiendo missam et predicati-
onem. Et sic de alijs. Quādo anima veniet
ad iudiciū et accusat a demonibz di. Domie
fac iusticiā rē. Dicit xps anime. Audis q̄stuz
a duersum te testificant̄ vel dicūt testimonia
rē. Dicit ania. Dñe verum est qz ego feci ista.

nec possum negare rē. Sed dñe requiro vos
vt fueris mihi p̄uilegiū quod deditis natu-
re humane. qz feci iudiciū rē iusticiā de corde
ore rē. Ideo nō tradas me calumniatibz me.
et christus est contentus. Augustin̄. Cessat
em̄ diuina vindicta si precedat humana iu-
sticia. Tunc xps data repulsa demonibz di-
cit aie. Veni intra in gaudiū dñi tui. Patet
stulticia illorū qz nolunt v̄ri isto p̄uilegio. ma-
mo sperant iudiciū dei. Stultus est homi-
cida si rex diceret sibi. Fac iudicium de te. rē
ego nō suspendam te. et ipse nollet sperans qz
rex faciat. patet quare dicit thema. Conclu-
sit scriptura omnia sub peccato

Dñica. viij. post Trinitatis

Sermo primus

Quoniam decem munda-
ti sunt Lu. xvij. Pro intellectu
huius verbi dicat hystoria breui-
ter huius euangelij. rē quō vn̄ d̄ mundati rediit
ad christū sibi suppliciter regratiādo. Qui dē-
xit christ̄ verbū p̄positū. Nōne decem munda-
ti sunt. Patet thema l̄raliter. Nō volēs ap-
plicare h̄ thema secretis diuinis subtiliter rē
intricate. inuenio i sacra scriptura qz deus or-
dinavit tria p̄ q̄ hoies mūdant̄ a peccat̄ rē di-
gnificant̄ ad vitam eternā. rē quodlibet p̄sistit
i numero denario. et sunt ista tria. Pura in-
nocentia. Firma obediētia. Digna p̄nia. Ec-
d̄ quolibet pōt dicere. Nōne decem mūdati
sunt. s. actibz vel opibz mūdati. Immo qz vel
p̄ innocentia vel obediētia vel p̄niam. Di-
co p̄mo qz ad purificatōem aiaz rē dignificati-
onē ad vitam eternā deo ordinavit innocen-
tiam baptismalē qn̄ creatura siue parua siue
magna baptizat̄ si habet cū originali pecca-
to peccata actualia. ibi purificat̄ ab omnibz pec-
catis. nō solū originali. sed a mortalibz et ve-
nialibz. etiā si h̄et oia peccata qz fuerūt et pnt̄ fie-
ri nisi sicte accederet. De hoc vide bñm Tho-
mā. iij. pte. q. lxx. ar. j. et ij. a pena rē culpa. Et
i quarta dist. iij. Ita qz si moreret statim eno-
laret. vt ania virginis. licet nō i tāta gl̄ia. Si-
militer puer qz solū habuit peccatū v̄l crimen
originale. qd̄ nō est factū a creatura sed rece-
ptū. Sicut d̄ ymagine qz portat̄ ad templū rē
cadit i luto rē. Sic aia hois est ymago dei.
Ad ymaginē dei qz p̄ fact̄ est homo Gen. iij.
Sed cadit i generatōe carnali i luto. qz qn̄
creatur i vtero. tunc illam maculam recipit.
Ideo nō potest intrare templū dei v̄l parare

Domenica xiiij. post trinitatis

Quisum. nisi per aquam in aqua baptismi. Amē amē
 dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu
 sancto: non potest introire regnum dei Joh. iij. Nota re
 natus. i. iterato natus dicitur ex aqua et spiritu
 sancto. q. s. g. p. ce
 pit et s. g. p. parit filios dei. Dedit eis patres fi
 lios dei fieri. Joh. i. Ideo si creatura mori
 tur ante baptismum dicatur quod dicitur in porta paradisi
 zc. Non intrabit in eam aliquid inquamatum aut ab
 ominatum faciendum. Apoca. xxi. sed in bap
 tismo mundatur. nec est aliqua alia aqua illius ma
 cule. delectiva. q. nec tota aqua maris suffice
 ret ad mundandum de vno veniali. De isto au
 ctoritas. Effundam super vos aquam mundam. et
 mundabimini ab omnibus inquamatis vestris Eze
 chiel. xxxvi. Nota. ab omnibus inquamatis. t. a
 originali et veniali seu mortali. Vita est pura
 innocentia. Et forma baptismi consistit in nume
 ro denario. s. in decem dictionibus sive verbis que pri
 net decem dictiones que sunt. Nota hic forma p
 decem dictiones. Ego te baptizo in nomine patris et fi
 lij et spiritus sancti. et ideo dicitur. Nonne decem. s. dictione
 nibus mundati sunt. Quis enim clericus et laicus qui in
 periculo baptizant. ne aliquid mutent. addant
 seu minuant. q. si sic nihil facerent. De hoc vi
 de b. Thomam. iij. p. q. lx. arti. viij. Nota hic
 de magistro in theologia a vetula baptizato. Ho
 ta error dicens. q. pueri ex dolore matris
 habeant penam. Item dicitur quod hec dicitio inno
 centia in signum predictorum huius decem litterarum Dico
 scilicet. firma obedientia. Pueris sufficit pu
 ra innocentia. sed de magnis etiam habet discre
 tionem et vsus liberi arbitrij vult de firma obe
 dientia q. homo seruiat sibi d. intellectu memo
 riarum voluntate. et ore p. orationem. et toto corde fa
 ciendo ei voluntatem. Quilibet dominus requirit ali
 quod fuerit a suis subditis. aliter non daret eis p
 uisionem. Non dominus deus rex regum et dominus d. n. anti
 um dat nobis bladum in campis. vinum in vi
 neis. oleum. lanam. aquam in fontibus. et promittit
 salarii glorie. Ideo dignum est vt fuerim sibi. et
 faciam ei voluntatem dicente christo. Qui fa
 cit voluntatem patris mei qui in celis est: ipse in
 trabit in regnum celorum. Mat. viij. Ista obedi
 entia etiam consistit in numero denario. scilicet
 in obseruatione decem preceptorum. Primum pre
 ceptum respicit cor q. simus deo fideles. ne cum ei
 inimicis habeamus colloquium. scilicet cum diabo
 lis et diuinis zc. Debet dicere bonus christianus
 Domine nihil volo nec sanitatem nec proles nec
 perditum nisi a vobis Secundum respicit
 os. vt cum honore et reuerentia loquamur de
 deo. quemadmodum de rege vel milite. Non non

debemus iurare nec renegare zc. vt faciunt mul
 ti miseri. Ideo veniunt tempestates fames. ste
 rilitates et cetera homini. Tertium respicit
 opus et dirigit nos in ope. vt scilicet de septem die
 bus hebdomade recipiamus sex p. nobis. et de
 bemus sibi septimum. s. dominicam. in qua non debe
 mus facere aliquid opus suile. sed audire missam
 completam. Vult enim deus vt christianus requiescat
 illa die. ad representandum quietem resurrectionis
 christi in qua quiescit a laboribus. vt patet d. co
 se. dist. iij. Omne diem dominicam ob reueren
 tiam resurrectionis domini nostri Iesu christi de vespe
 raris ad vesperam precipimus obseruari zc. Ecce
 ista tria precepta ordinat nos erga deum. Alia
 septem ordinat nos erga proximum. primi primi
 sunt parentes quos tenemur honorare cor
 de ore et ope. Et ad hoc ordinat quartum pre
 ceptum. Honora patrem tuum zc. Quintum ordi
 nat erga inimicos. ne recipiamus vindictam
 occidendo aliquem nisi iudicialiter Sextum
 ordinat nos vt sciamus custodire corpora no
 stra a luto luxurie. Vir cum vxore non facit lu
 xuriam seruatis fuis. sed aliter quomocumque fiat
 luxuria est peccatum. Ideo sicut vultis habere
 vestes mundas a luto. ita etiam corpora a luru
 rie luto zc. Septimum ordinat nos in ordi
 ne ad primum. in huius quilibet contentem de parte
 sua. Quilibet p. familias vult q. sui sint con
 tenti de parte p. cum eis assignata. Ita etiam
 vult deus q. quilibet contentem de parte sua. q. de
 diuinit. tibi dedit partem. illi multum zc. Octa
 uum preceptum est q. nullus diffamet alium. sed q.
 custodiat famam alterius Nonnulli q. non debe
 mus appetere vxorem. fillam. ancillam alterius.
 q. deus non vult solum corpus mundum. sed etiam
 animam. Non sicut tactu rei immunde maculat
 corpus. ita concupiscentia corrumpit animam. Decim
 um preceptum est q. non debemus concupiscere bona
 alterius. Omne malum mundi venit ex cupiditate.
 Quare contentum reges. milites. clerici nisi ex cu
 piditate. vnus dicit meum erit. alius dicit oppositum
 Ecce decem precepta. Nullus peccat mortaliter nisi
 faciat contra preceptum dei. Aug. dicit in libro con
 tra Faustum. Peccatum est dictum vel factum aut con
 cupitum contra legem eternam. Et sic peccatum
 mortale est contra preceptum dei. Et solis veniali
 bus nullus damnatur. Ideo nihil faciatis contra
 preceptum dei. etiam si lucrari possit totum mundum
 quia parum lucratur q. perdit animam. teste christo q. ait
 Quid prodest homini si mundum vniversum lucratur
 aie suo sine detrimentum pariat. Mat. xvi.
 Ista est firma obedientia. Et huius nomen obediens

Sermo. I.

tta h3 decē lras sic inocētia. qz sic forma bap-
 tismi in q̄ dat inocētia consistit i decē dictionib3
 Ita obediētia in decē pceptis. Ergo si vis ad
 vitā ingredi sua mādata. **Matth. xix.** Ho. q̄
 i lege moysi erāt tria genera pceptozū. Que-
 dā erāt cerimonialia q̄ ordinabāt creaturā
 erga deū. vt facere talia sacrificia. de obfua-
 tia sabbati. z circūcisiois z hmōi. Quedam
 erāt iudicialia q̄ ordiabāt hoiez erga primū
 vt q̄ furabat ouē redderet q̄tuor. q̄ bouem
 q̄nq3. q̄ amputabat pugnū q̄ pderet pugnū.
 oculū p oculo. z hmōi. Alia erāt moralia. scz
 ista decē. De oib3 istis pceptis mō nō seruant
 nisi moralia. Alia autē casta sūt z vana. Hoc
 significauit de⁹ qn̄ dedit legē. qz ore suo audiē-
 te p̄lo toto dedit decē pcepta moralia di. vt
 tuba. **Ho hēbis deos alienos zc̄s.** **Exo. xx.**
 Alia autē pcepta cerimonialia z iudicialia p-
 dicauit moyses p̄lo. Itē decē pcepta mora-
 lia sc̄psit de⁹ digito suo in lapide. Alia sc̄psit
 moyses i papiro vel pgameno ad signādū q̄
 alia nō sp̄ erāt duratura. **Jō dixit doctori q̄-**
renti. Quid faciendo vitā eternā possidebo
Matth. xix. Rndit x̄ps. Si vis ad vitā igre-
 di sua mādata. Et ille. Que. Tūc x̄ps dixit
 sibi. pcepta moralia. z non cerimonialia nec
 iudicialia dicēs. **Ho homicidiū facies.** **Ho**
adulterabis. **Ho facies furtū.** **Ho falsū testi-**
moniū dicēs. **Honora p̄ez tuū z matrē tuā**
Diliges primū tuū sic teipm **Matth. xix.** **Jō**
solū decē pcepta moralia suant mō. Dico
 tertio zc̄. s. digna p̄nia. z nō sūt plures modi
 mūdandi. Bñ fuit necessariū vt de⁹ ordina-
 ret istā. qz nos iā ex peccatis pdidim⁹ istā in-
 nocentiā z dimisim⁹ obediētiā frangēdo de-
 cē pcepta. Ideo p̄ inocētiā et obediētiā nō
 possem⁹ saluari **Jō ordinauit dignā p̄niā z di.**
P̄niāz agite. appropinq̄bit em̄ regnū celoz.
Matth. iij. Dico etiā q̄ p̄niā consistit i nume-
 ro denario. s. in decē opib3 p̄nie. Primū est
 pctoz cognitio. qz als non curat de p̄niā hō
Si vos nō cognoscit⁹ morbū seu plagā. nō
 curabitis de medicina. Sic ḡ in pctoz co-
 gnitiōe incipit om̄e bonū qn̄ de⁹ facit homi
 illā gratiā q̄ hō cognoscit defect⁹ suos tunc
 qn̄q3 recurrit ad p̄niāz vt **Dō dicēs.** **Ampli⁹**
laua me dñe ab iniquitate mea. et a pctō meo
 munda me. **Subdit.** **Qm̄ iniquitatē meā ego**
cognosco. **Secūdū ē cordis p̄ritio.** Istō
 secūdū etiā est necessariū. **Multi cognoscūt**
pctā sua s3 nō cum p̄ritiōe. s3 cū delectatiōe
 illa cogitāt dicēdo. **Lerte ego feci talē vindi-**

ctā vel luxuriā zc̄. cū tñ cū dolore deberēt di-
 cere. **O miser qd̄ erit d̄ me.** qz vsurpauit mibi
 regalia dei. vel q̄a cecidi i luto luxurie zc̄s.
Sic faciebat Ezechias rex di. **Recogitabo**
tibi oēs annos meos i amaritudine aiē mee.
Isa. xxxviii. Tertū est emēdandi ppositū
 scz q̄ hō pponat firmiter q̄ velit emēdare vi-
 tā suā i melius di. **Dñe nimis peccaui.** **Ego**
fui supb3. s3 de cetero volo hūiliari zc̄. z debz
 pponere se velle cit⁹ mori q̄ ad pctā redire.
Hoc pcepit x̄ps dicēs. **Uade. s. de cognitiōe**
pctoz ad p̄ritiōe. de p̄ritiōe ad emēdandi
 ppositū. **Et iā ampli⁹ noli peccare.** **Joh. viii.**

Quartū opus p̄nie ē oris p̄fessio. qz dem⁹
 p̄ncere extra aiāz pctoz imūdias. **Si di-**
cas. **O magna verecūdia ē z dolor.** **Solutō**
verū ē s3 alit nō pōt curari. **Sic nec d̄ glan-**
dula vel infirmitate nisi extra eūciatur radit
putredinis. **Prop̄t̄ est pceptū dei vt i qua-**
dragesima qlibet p̄fiteat. etiā pueri debēt cō-
 fiteri dū hñt vsū rōnis. **Qui abscondit scle-**
ra sua non diriget. **Qui autē p̄fessus fuerit et**
reliq̄rit ea misericordiā cōsequet. **Proverb.**
xxviii. **Quintū est corp̄alis afflictio.** q̄a oīa
 mala z peccata facim⁹ inclinatiōe carnis. qz
 aiā de se sp̄ vellet stare in sanetitate. **Jō casti-**
gare debem⁹ carnē. qz si hētis filios malos.
 meli⁹ est q̄ vos castiget⁹ eos q̄ sagiones z li-
 ctos i furca. **fili⁹ vester ē corp⁹ z ideo illud**
castigare cilic̄s. **disciplinis zc̄.** et sic euade-
 mus penas inferni. **Aug⁹.** **Carnē v̄iam do-**
mate ieiunij z abstinētia esce z pot⁹ quātuz
valitudo pmittit. **Sextū opus ē sp̄ualis**
oīo. qlibet dz tenere certā oīonez qlibet ma-
 ne z sero genib3 flexis. z dz se signare p̄mo sig-
 crucis. qz si vultis intrare camerā pape vel
 regis optet q̄ p̄us apiat ianua. **Cruz x̄pi cla-**
uis ē paradisi. z cogitare debet⁹ q̄ videat⁹ x̄pm
Jō p̄ntate sibi supplicationē. **P̄z n̄r.** **Credo.**
Jdē s̄gini marie. **Jō x̄ps.** **Oportet sp̄ orare.**
 mane z sero. **Luc. xviii.** **Septimū est ele-**
mosynaz largitio. **Nā sic tu vadis ad ecclīā.**
 vt petas a deo elemosynā. si es infirm⁹ petis
 sanitatē. si tristis petis p̄solatōez. si paup̄ pe-
 tis p̄uisionē. **Sic fm̄ facultatē tuā pones**
 dare tres vel q̄tuor denarios. vel pl⁹ vl̄ mi-
 nus. z illos pone in manu tua. sic em̄ eos se-
 crete poteris dare paupi z vitabis vanā glo-
 riā. **Jō x̄ps.** **Dō sup̄est date elemosynā.** z ec-
 ce oīa mūda sūt vob. **Lu. xj.** **Octauū ē de-**
bitoꝝ restitutio. **Quilibet respiciat domum**
taxiā z bursam. si est ibi aliqd̄ de vsura. rap̄

na. furto &c. restituas. qz alio non saluaberis. Sic poma corrupta. nā alia corrupūt Itē denari⁹ vel floren⁹ iniuste acq̄situs corrupit oia bona. qz vt vos vel filij v̄ri ad paupertē venietis. Reddite oib⁹ debita. cui tributū tributū. cui vectigal vectigal. & nihil debeatis. ad Ro. xiiij. Nonū ē iniuriarū remissio. Si aliq̄s displicuit vob⁹. remittat⁹. faciēdo sic cōputū. Dñe multas iniurias feci vob⁹ Idō ne vos recipiat⁹ vindictā d̄ me s; remittat⁹ mihi Idō nolo recipere vindictā de inimic⁹ meis zc̄ Jō xps. Si dimiserit⁹ hoib⁹ pctā eoz. dimittet z vob⁹ p̄ v̄ celest⁹ delicta v̄ra zc̄. Math. vi. Decimū est eucharistie cōio. In h̄ cōplect digna p̄nia. Omnia p̄dicta opa p̄nialia eēt nihil sine cōione. Jō est p̄ceptū q̄ om̄s cōicent i pascate. z q̄ tūc nō recipit xpm. nūq̄ recipit a xpo i paradiso. qz stute illi⁹ o3 nos illic ascēdere qz etq̄ hō recipit xpm nūq̄ recipit ab eo nisi expellat⁹ p̄ pctm̄. Jō dicit ip̄emet Amē amē dico vob⁹ nisi mādu. car. si. ho. z biberitis ei⁹ san. nō hēbit⁹ vitā i vob⁹. Qui māducat car. meā z bi. meū san. h3 vitā etnā zc̄. Joh. vi. Ista est digna p̄nia. z sic h̄ s̄bū inoertia vel obediētia h3 decēctas. ita h̄ nomen p̄nia. qz sic forma baptismi in q̄ dat⁹ baptisato innocētia p̄sistit in decē dicitōib⁹. z obediētia in decē p̄ceptis. ita p̄nia in decē opib⁹ p̄nie p̄missis. Jō dicit thema. Nōne. i. imo. certe. decē. s. opib⁹ penitētie mūdati sunt.

De eadem dñica. Sermo secundus.

Ite ostendite uos

sacerdotib⁹. Habet⁹ s̄bū istud textu aliter Lu. xvij. et officiat⁹ in euāgelio hodierno. Sermo erit de scō euāgelio. deo volēte hēbim⁹ bonas instructiōes speculatiuas z morales. Salutes s̄go maria. Sactū euāgelij h̄ dñice recitat vnū magnū z pulchrū miraculū q̄liter ihs xpus stute s̄bi sui semel curauit decem viros leprosoz dī. Itē ostēdit vob⁹ sacerdotib⁹. Qui ei⁹ exequētes mādatū curati fuerūt. Istud i sūma p̄tinet i euāgelio hodierno. Amore ist⁹ s̄bi questiui i sacra seprura tam in veteri q̄ in nouo testamēto q̄s modos tenuit de⁹ ad curādū leprā Et inueni q̄ curauit q̄ntupliciter.

Primo p̄ablutionē corpalem.

Secūdo p̄ tactū manualē.

Tertio p̄ ostensionē visualem.

Quarto p̄ absconsionē sinualē.

Quinto p̄ seprationē p̄sonalē.

Istos q̄nq̄ modos suauit de⁹ i lepre curatiōne. Nō sine magnis secretis. ad oñdendū z figurandū q̄nq̄ modos q̄b⁹ aie curant a lep̄ pctōz mortaliū. De tertio mō dicit thema. Itē oñdite vob⁹ zc̄. Dico p̄mo zc̄. s. p̄ablutionē corpalem. Iste mod⁹ inuenit. iij. Reg. v. Ho. breuiter historiā de illo nobili viro leproso q̄ venit ad p̄phaz Helizeū zc̄. Qui r̄ndit p̄phadi. Uade z lauare septies i iordane z recipiet sanitatē caro tua atq̄ mūdaber⁹. z seq̄t. Descēdit z lauit septies. z mūdatus est. iij. Reg. v. Ecce vn⁹ mod⁹ curādū leprā. Vō intrem⁹ secreta q̄ h̄ tāgunt. Certū ē q̄ nulla aq̄ materialis h3 talē stutē curādū leprā. sed figura bat lauacrū baptismi p̄ qd aie mūdant. z curant hoies a pctōz lepra. nō solū originalis s; actualiū vt iudei z infideles q̄ nō sic accēdūt ad baptismū. Ecce q̄re dicit. Uade z lauare septi. zc̄. S; ē h̄ q̄stio. Quare p̄cepit vt lauaret se i iordane cū tñ eēt alie aq̄ ita bone. Solutio. sanct⁹ p̄pha sciuit spū p̄pheticō q̄ fili⁹ dei fm̄ hūanitatē assūptā debuit baptisari i iordane z ibi baptismū instituire z vim regeneratiuā aq̄s cōferre ad lauandū pctā. Auēctas. Effundā sup vob⁹ aquā mūdā z mūdabim⁹ ab oib⁹ inq̄namēt⁹ v̄ris. Ezech. xxxvi. S; ē hic itē q̄. quā forte iā facit aliq̄s vim. q̄re p̄pha dixit. Uade lauare septi. zc̄. q̄re dixit. septies. cū baptism⁹ nō habeat efficaciam nisi sel tñ. sic sel tñ xps fuit pass⁹. Notate q̄ nūq̄ baptism⁹ dat⁹ ab vno solo. imo se semp duo baptisantes. s. sacerdos vel etiā laicus in necessitate z h̄ instrumentalit. Et xps de⁹ et hō p̄ncipalit. qz qñ sacerdos baptisat corp⁹ aq̄ materialī siml xps baptisat animā nqua spūali. s. grā spū sancti. Jō dixit de⁹ p̄ Jobāni baptiste. Sup quē vider⁹ spū sanctū descendētē z manētē sup eum. h̄ est q̄ baptisat in spū scō Joh. i. De isto fonte spū scī p̄cedūt septē flumia q̄ in baptismo oia fundunt sup aiaz. s. spū sapie z intellect⁹. spū cōsilij z fortitudis. spū scie z pietat⁹. spū timoris dñi. Isa. lxx. Septē eīm dona spū scī habitua liter dant aie in baptismo. De h̄ lauacro p̄phetauit Zacharias dī. In die illa erit fons patens domui dō et habitātib⁹ hierlm̄ i ablutionē pctōris z mēstruate. Zach. xiiij. Nota. in die illa. s. xpi in q̄ sol iusticie mūdū illumīnabit. erit fons patens domui dō. i. xpi. Dauid in seprura i multis locis sumit p̄ xpo q̄ fuit de genere dō fm̄ hūanitatē. z habitātib⁹ hierlm̄. s. iudeis in ablutionē peccatoz

Sermo. II.

se; actualiū pctōz. z mēstruate. **D**ēstruū i/
firmitas ē q̄ venit naturalit̄. z siḡt pctm̄ ori/
ginale. qd̄ nafalit̄ venit. qz p̄ viciatā originē
nafe. **A**uisent̄ h̄ illi q̄ h̄nt baptisare. tā sacer/
dotes q̄ laici d̄ forma. auisent̄ patrini d̄ fili/
olis. vt curā habeāt d̄ eis. **Q**z sic p̄z carnalis
tenet. puidere d̄ cibo corpali. ita patrini d̄ ci/
bo spūali. vt sciāt se siḡre. z sciāt **C**redo. **P**r̄
n̄r. **A**ue maria. qz p̄fiteant̄ z cōicent ad min̄
i pascate. qz vadāt ad missā z f̄monē z quātū
p̄nt tenent̄ patrini corrigere eos de pctis. et
reducere ad bonā vitā z ad deū. qz s̄ coz̄ filij
spūales. z de eis h̄nt reddere rōem deo. **J**ō si
ex v̄za negligētia dānant̄ eū eis etiā ibit̄. etiā
si aliud pctm̄ nō h̄ret. **I**stā obligatōez reci/
pit̄ i baptisimo. **J**ō **D**s. Quāta mādauit pa/
tribz. s. spūalibz. nota ea facere filijs suis. vt
coḡscat generatio altera. s. p̄uersoz q̄ s̄ alte/
rius generatiōis. ps. lxxvii. **E**t p̄cordat **I**sa.
di. **P**r̄ filijs notā faciet vitatē tuā. **I**sa. xxx/
viii. **D**ico qz secūd̄ mod̄ ē p̄ tactū manua/
lē. **X**ps em̄ leproso cū manu tangēdo cura/
uit. **H**oc inuenit̄ **M**ath. viii. postq̄ aut̄ xps
p̄dicauerat i qdā mōte. cū descēdisz de mōte
qdā leprosus veit ad eū di. **D**ñe si vis pōt me
mūdare. q. d. nō dubito de p̄tate tua. qz po/
tēs es. s. solū stat i tua volūtate. **J**ō dñe si vis
potes me mūdare. diē tetr̄. **E**t extēdēs ihs
manū suā tetigit eū di. **U**olo. **M**ūdare. **E**t
cōfestim mūdara ē lep̄ ei. **F**igurabat in hoc
xps scdm̄ modū quē ordianit ad curādū de
pctis enozmibz zc. q̄ post baptisimū cōmitti/
m̄ q̄ p̄ baptisimū nō p̄nt lauari. sed p̄ tactuz.
Ecce p̄tricio cordial. **H**ic insinuat qz q̄ntū/
cūqz pctā sint ḡua z horribilia. tanta ē v̄re/
p̄triciois q̄ si vera sit nō est sine grā qz purifi/
cat aiaz ab oibz culpīs mortalibz. **I**deo **D**s
Loz p̄tritiū z hūiliatū de? nō despicias. **S**i
dicat. **U**n̄ h̄ qz p̄tricio significet p̄ tactū ma/
nus. **R**ūdeo qz nisi de? tactu sue man? miseri/
cordie tāgeret coz pctōris nūqz h̄ret p̄tritiōz
Istā man? misericōdie dei h̄z q̄nqz digitos. scz
q̄nqz motiua p̄triciois. **P**rimū motiū ē
cogitatio amissiois grē del. qz q̄n pctōz cogi/
tat qz ex suis pctis pdidit grāz dei z est in ira
dei. tūc h̄z motiū z rōem p̄terēdi. **S**ic mi/
les q̄ p̄us erat in grā regis. sed qz d̄liq̄t pdit
grām z incurrit irā regis. **I**ta qz rex nō vult
eū videre. mouet ad p̄tritiōez offense ex cogi/
tatiōe amissiois grē regis. **C**ogitate q̄lis do/
lor. maxie si n̄ h̄ret v̄n viueret aliūde. **I**ta de
pctōre zc. nec aliūde pōt h̄re vitā etnā. **S**e

cūdū motiū ad p̄tritiōez ē cogitatio amissi/
onis lucri q̄n cogitat pctōz qz pdidit quicqd̄
lucrat? fuerat vnqz p̄ opa meritoria tunc h̄z
motiū z rōem p̄terēdi. **Q**̄lis dolor. **A**c si
mercator i manu pderet quicqd̄ lucrat? fue/
rat vnqz toto tpe vite sue quō doleret. **P**lus
pdit pctōz. s. q̄n redit ad grāz p̄ verā p̄niam
recupat ista q̄ fecit in grā. qz opa bona morti/
ficata p̄ p̄niaz verā reuiuiscūt. **C**ogitate q̄/
lis dolor d̄z esse religioso vl' clerico zc. q̄ p̄p̄
vnū pctm̄ pdit quicqd̄ lucratus fuit in. l. vel
lx. annis zc. **T**ertii qz pdit hereditatē pa/
disi q̄ ad eū p̄tinebat. q̄lis dolor esset p̄moge/
nito regis si ex culpa sua pderet hereditatē zc.
Idē de pctōre. **Q**uartū qz pdidit amici/
ciā sc̄toz angeloz z oim̄ btōz. **J**ā videt̄ quā
tū doletis q̄n pditis aliquē amicū cordialē.
quāto magis dolere debet̄ q̄n rātos pditis
igit̄. **Q**uitū motiū ad p̄tritiōez est cogita/
re qz es dānat? sentēcialit̄ ad furcā inferni.
Anima q̄ peccauerit ip̄a moriet̄. **E**zech. xviii
Sentētia ē data s. executio nō fit statim. **S**z
cogitate quō dolet capt? q̄n scit qz p̄nia ē data
vt suspēdat̄. etiā si executio non fiat illa die.
Istis quicqz digitis man? misericōdie dei tangit
coz pctōris. **J**ō p̄pha in p̄sona pctōris cōterē/
tis diē. **A**bū amar? i indignatōne spūs mei.
Man? em̄ dñi erat mecū p̄fortās me. **E**ze.
iij. **Q**z cōtricio nō solū purificat a peccat̄. s.
p̄fortat p̄ spem. **H**ic habet̄ doctrinā vt bo/
na vel mala penalia q̄ habet̄ in h̄ mūdo nō
attribuatis causis sc̄dis. qz man? dei fac̄ oia
Jō sancti patres antiquit? oia attribuebāt
deo. **V**erbi grā. **D**e patriarcha **J**acob cum
esset puer zc. **D**ixit p̄r. **Q**uō tam cito inueni/
re potuisti fili mi. **R**ūdit non aliā rōnem assi/
gnādo di. **Q**uia volūtas dei fuit vt cito mi/
hi occurreret qd̄ volebā. **S**en. xxxiiij. **I**dē ab
Esau interrogat? d̄ filijs. **Q**uid sibi volunt
isti. et si ad te p̄tinēt. **R**ūdit **J**acob. **P**aruuli
sūt q̄s donauit mibi dñs. **E**t iā mala pena/
lia sūt deo attribuēda. qz p̄clusio est omniū
theologoz. qz oia mala pene facit de?. **I**deo
Job postq̄ pdidit septē filios z filias p̄ dya/
bolū. vt diē textus. z quingenta iuga boum.
z tot asinos ab inimicis de caldea receptis.
Itez septē milia oues p̄ ignē de celo zc. totū
attribuebat deo di. **D**ñs dedit dñs abstulit
sicut dño placuit ita factū ē. **J**ob. j. cū tamē
text? dicat qz dyabol? z inimici caldei fecerūt
Jea debet̄ vos facere. nō attribuere aliquid
soli vel lune, vl' nature. qz nō ē nisi captiua. **B**B

Dominica. xiiij. post trinitatis

ancilla. sic si rex daret vob' aliq'd officiu' vl' castru'. z notari' faceret instrum. z vos regratia mini calamo vl' notario. Nonne eet stulticia. De oib' q' creatori e' regratiandi no' soli nec lune nec planetis. sol. luna. creatae sunt irrationales. Io' creatori e' regratiandu' ta' de bonis q's etia' de mal'. Agi' iniaz i' pmo de potetia di' dic'. Sufficit xpiano dicere oim' opationu' z actionu' q' fiunt in h' mdo cam ee' dei volutate'. Si q'rat q're eclipsat sol vl' luna. Rñdeo q' ita placet do. Et sic pt hō mndere ad oem q'sti onē mōdi. Terti' mod' e' p' onsiōnē visualē. De h' loq'f' thema. Ite ondi. zc. Dicat h' breuiter historia euāgelij. Dū xps iret pdicādo trāsies p' mediā samariā z galileā d' ciuitate i' ciuitatē. de villa i' villā. ondendo gētib' f'ita tē fidei. in porta cuiusdā castri occurrerūt ei p' leprosi viri. q' extra morabāt nec audebant appropinq're. qz e' morbo contagio' s'z steterūt a lōge. cogitate q' fletis genib' stabāt. z alta voce dicebāt. Jhu p'ceptor. nō dixerūt dñe vel creator s'z p'ceptor. q'si dicerēt. sicut p'cipiēdo creasti mōm. ita p'cipiēdo potes nos curare. Xps s'z respiciēs eos. Dixit the. ppositū. Ite ondi. zc. qz sic curabimī. z ipi recesserūt z purificati fuerūt. Ecce purificatio lepre p' onsiōnē visualē. Si q'rat q're sic se curati. rñdeo q' ad ostēdendū tertiū modū curādī a lepra pctōz. s. p'fessionē. q' est rāte f'rutis q' nisi cor sit actualit' obstinatū nolens dimittere pctā nec remittere iniurias. qz i' talib' p'fessio non h'z effectū. purificat aiaz ab oib' culpīs mortali' b'. ppter h' d' t. Qñdite vos. nō d' t. Qñdite caput vel faciē aut man'. s'z ondite vos. s. oēs plagas. Recte p'fessio nō est nisi onsiō plagarū lepre. dicēdo. Pz' ex q' fui p'fessus. peccaui in h' zc. de alijs p'z' interrogate me. Pz' ego sum p'sona supba. auara. retinui salariū fuoz. de cimas vl' de mortuis zc. Qñ dat absolutōez p'fessor aiaz purificat ab oib' plagis z maculis De h' auctas clara. Si cōfiteamur pctā nra fidelis z iust' e' de' vt remittat nob' pctā nra. z mūdet nos ab oi' iniq'tate. in cano. i. Job. i. Ho. fidelis cōplēs qd' p'misit. s. purificatiōez pctōz p' p'fessionē. Volo vos auisare d' vno qd' est q' oia pctā integre debet' p'fiteri sacerdoti. qz multi dānant qz faciūt p' hoc verbū Ite ondite vos. Aliq' ex ignorātia. aliqui ex verecūdia nō ondūt oia pctā etiā necessario p'fiteda sacerdoti. Sacerdotes aliqui nō audēt interrogare. qz fuit inuentū q' vxor dicebat viro dicēdo. Cōfessor petiit a me talia zc

Cōfessores nō audēt aliqui' interrogare vxores nisi superficialit'. dicētes. Seruasti fidē viro. z nihil aliud. cū tñ debeāt petere a p'fiterib' et diligēter cū apparet eis insufficiētia cōfessionis. Laueat tñ p'fessor ne sit incaut' interrogādo. z ne ondat modū peccādi p'fiterib'. Ite aliq'ties pctā sūt gūia z p' naturā q' celū z tra possent submergi. Ite dicat p'fessor. Dicat' filia. Negasti debitū viro. qz si mulier negat debitum viro. peccat mortaliter. z damnat'. De h' etiā d'z virū interrogare. Dicat' historia q' accidit i' valētia de muliere negāte viro debitū. q' qlibet die inueniebat excusatōez. p' qd' vir vocauit ancillā siue captiuā. z de cetero abhorruit vxorē. vir dānavit se cū ancilla. z magis vxorē q' oim' erat causa istoz. De h' dicebat ap'plus i' suis sermonib'. Uxori vir debitū reddat. s'z z vxor. Mulier autez sui corpis ptatē nō h'z s'z vir. s'z z vir ptatem sui corpis nō h'z sed ml'ier. Nolite frandari inuicē. nisi forte ex p'sensu ad t'pus vt vacetis orationi. z iterū reuertimini in idipsū. ne tēptet vos sathanas ppter incōtinentiā vestrā. i. ad Corinth. viij. Dicat' etiā p' illos q' ex verecūdia nō audēt ondere pctā p'fessorī. Quart' mod' fuit p' absconsiōnē sinualē. De h' habetur Exo. liij. de moyse. q' cū sel' esset corā deo habuit manū leprosa' dixit. Q' dñe qlis e' manus mea. Dixit sibi de'. Abscōde eā in sinu z sic curata fuit. Quare sic dñs curauit lepra'. Solutio. ad ondendū qrtū modū curādī pctōz. s. p' afflictionē p'nalē. Si bētis aiam leprosa' ex peccatis p' corpis afflictōez poteritis eā curare. Et h' signat man' hñs qnq'z d' g'itos q' b' opamur. q' signāt qnq'z opa penitētia. Primū est ieiuniū qd' comprehendit oim' afflictionē corpales. vt ciliciū. disciplinā zc. Scdm est ozo spūalis. q' sicut os loquit'. sic cor siue spūs cogitat. oculi lachrymanf. z sic aiaz purificat'. Tertiū e' elemosyna fraternalis. s'z de bono iusto. s'z de alijs restitutio fieri d'z. Io' dic' xps. Qd' superest. s. facta restitutiōe. date el'ynaz. Et ecce oia mūda sūt vob'. Lu. xij. Quartū est remissio iniuriarū. Si vis etiā remittere damnū vl' debitū amore dei. bñ facis. s'z nō tener'. S'z remittere odiū z rancorē cordis. z ppositū habes nō nocēdi inimico. etiā si posses. s'z sine pctō corā indice potes ducere tuā causam et exigere debitū zc. Si vis remittere totū vt de' tibi remittat e' magis meriti. Si dimiseritis boib' pctā eoz zc. Mat. vi. Quintū

Sermo. II.

est cōio sacralis rē. Ptz quō man^o ligē affli-
ctionē pñiale. Sed qre p abscoñionē curata
fuit. Solutio. ad oñdēdū q opa pñialia non
debēt fieri publice. ad vitādū vanā glīā. Et
si sint aliq bona q nō pñt abscoñdi. ordiet intē-
tio ad deū. Dicat illos q laudāt se d bonis
opibz dicēdo. Veri ieiunauī vl̄ disciplinauī
rē. Itē de illis q clamāt paupī vt videāf da-
re elemosynas. Per hūc em̄ modū aia nō so-
lū n̄ curaf. imo fit magis lepra. Ergo attēdite
ne iusticiā vīaz faciāf corā hoibz vt videamī
ab eis. alioqn mercedē nō hēbitz rē. Math.
vj. Nota. ne iusticiā vīaz faciāf corā hoibz.
Aliq iusticia d3 fieri corā hoibz. r aliq nō. de
pctis notorijs iusticia d3 fieri corā hoibz. de
pctis secretis iusticia secreta. r dimittat diuio
iudicio. qz ipse p dēnabit tales. Sed qñ pctā
sūt notoria r rectores sustinēt nec faciūt iusti-
ciā. ira dei ē sup eos r sup cōitatē. Verbi grā
si aliq secretē iuocat demones. cōitates vel
rectores nō hnt piculū. S3 qñ est notoriū.
qz oēs recurrūt r pcessionalit vadūt gentes
ad eū p liberatiōe ab infirmitatibz rē. tūc ira
dei ē sup cōitatē r rectores. Idē de iurātibz
r blasphemātibz secreta. Sed qñ publice et
notorie de^o blasphemaf. r sustinēt. tūc male
regit ciuitas. Idē de opantibz secreta i diebz
festiuis. S3 qñ publice r notorie. corrigēdi
sūt publice. Idē de ludo alee secreta vl̄ pu-
blico dicendū ē. Si aliq fecit aliquā inho-
nestatē secreta nō d3 fieri de ista publica iusti-
cia. s3 qñ publice r notorie hitant meretrices
p vicos. vel p hospitia rē. nisi faciāf iusticiā
publice. hēbitz sup vos irā dei. Itē si aliqua
mulier i corde suo sit pōposa r vana secreta.
de^o p dēnabit eā. s3 qñ ē publice sic vana r pō-
posa i ornamētis i caudis. pōt puniri. si leges
de ornamētis frāgat. Sec^o ē si pctā sint noto-
ria. Ecce quō intelligit. Attēdite ne iusticiā
vestrā faciāf corā hoibz. qd verū est si pctā
sūt occulta rē. al̄s piculū iminet his qui nō
corrigūt. Un̄ d̄t sc̄ptura. Digni sunt morte.
nō solū q faciūt sed q p̄sentiūt faciētibus. ad
Ro. j. xvij. q. iij. Oēs pari pena puniēdi sunt
agētes r p̄sentiētes. Glo. Aug. Cōsentiūt q
pñt r debēt corrigere r non faciūt. xxij. q. iij.
Qui pōt. Resistere posse pueris r nō facere
est eis p̄sentire. Quit^o mod^o ē p separationē
p̄sonalē. Hoc habet Hume. xij. Moyses ha-
bebat vnā sororē pphetissam vocatā mariā. r
qz se^o murmurauit p̄ fratrē suū moysen. subī-
to fuit effecta leprosa. Pro q moyses orauit

dñm. Dñe obsecro sana eā. Rñdit dñs. Se-
pare se septē diebz extra castra et postea reuo-
cabit. Hūc. xij. Iste ē vltim^o mod^o curandi a
lep̄ pctōz. s. p sepatōez. r h̄ fit p ingressū reli-
gionis. Separe se d3 religiosus vl̄ religiosa
ab amicis r pentibz. Dicat p̄ mulieres q in suis
ptibz vocāt moniales vt fūiat eis. r etiā i in-
firmitatibz. r q dimittāt fūitiū dei r seruiāt
eis. qd indecēs ē r malū. Itē nō debēt mo-
niales vocare ad se i festiuitatibz seu diuinis
Si vultz eis remittere aliquā el̄ynam. bñ q
dē. s3 nō trahant religiose extra monasteria.
qz h̄ est piculosū. Per h̄ em̄ r deuotōez amī-
tūt r dei fūitiū omittūt. Dicat quō ingress^o
religiōis h3 eādē virtutē vt baptism^o purificā
di ab oibz pctis. Baptiset iude^o q h̄ret omīa
pctā. r ali^o maxim^o pctōz intret religionē eq-
lis grā dat vtriqz. h̄ fuit reuelatū cuidā sc̄to.
vt p3 p miraculū añ dictū p̄firmatū i decre-
tis p Pelagiū papā. Dicat miraculū de illo
sc̄to q equalē grāz vidit descēdere sup vnū no-
uiter baptisatū r sup intrantē religionē ap-
probatā. Istud nō ē ex p̄uilegio pape sed ex
p̄uilegio xpi. vt exp̄sse dīc. s. Tho. in. iij. Inia-
rū. r sc̄da sc̄de. Vide ibi rōnes. Ho. cū d̄t se-
pare se septē diebz. Per septē dies septē intel-
ligunt in qbz stat p̄fectio religiōis. sc3

Obedientia generalis.

Paupertas apostolicalis.

Castitas angelicalis.

Deuotio in officio.

In ore silentiū.

Penitentia corporalī.

Et patientia virtualis.

Sine istis nō p̄t religiosus saluari. vñ d̄t s̄c-
ctus Tho. in q̄libet. Si scirē monasteriū i
q negligit cura aiaz n̄ auderē p̄sulere alicui
q i tali mōasterio eligeret mōachātū. Itē ac-
tēdendū ē sollicitē ne i ingressu religiōis fiat
symonia. al̄s aia n̄ purificaret. imo pl^o macu-
laret. et tūc sic sepat^o poterit dicere. Asp̄ges
me dñe yso. rē. vel alit̄ ista sepatio ē recedere
a mala societate q est occasio peccandi iuxta
illud. Quenocitura tenes q̄suis sint cara re-
linque.

De eadem dñica. Sermo tertius.

Quī chasti sūt car-
q nē suā crucifixerūt. Habet verbum
istud ad Gal. v. Pro hui^o s̄bi decla-
rōe r materie p̄dicande introductiōe scien-
dū q creature dicunt esse xpi triplicē. sc3

B. B. 3

Per creationē vniuersalē.
Per redemptionē humanā.
Per subiectionē specialē.

Quātū ad p̄mū oēs create sūt xp̄i. q̄ p̄ ip̄m oia create sūt z facta. Nā sic castrū qd̄ p̄rijs exp̄f̄ edificat z nō in alieno sūdo d̄r̄ eē illi q̄ edificauit. Et tot̄ mūd̄ xp̄i ē. q̄ d̄ns ih̄s xp̄s de suis p̄rijs. s. potētia īfinita z sapia sine alieno adiutorio ī p̄rio sūdo edificauerat castrū v̄l domū totū mōdi cū oibz creatur̄. iō oia sūt sua. Cuī ē celū tra z alie create visibiles z īvisibiles. Rūdeo q̄ oēs sūt xp̄i. Et isto mō loquit̄ ap̄ls di. Locut̄ ē nob̄. s. de p̄. in filio. quē p̄stituit heredē vniuersoz. p̄ quē fec̄ de z sc̄la. ad Heb. j. ḡ oēs create sūt xp̄i p̄ creationē v̄lem. Quātū ad sc̄dm mēbz. s. sc̄iat̄ q̄ p̄ redēptiōz hūanā oēs create rōnales cuius stat̄ siue p̄ditionis sint. tā fideles q̄ infideles. oēs sūt xp̄i. nō solū p̄ creatōz. s̄ et p̄ hūanā redēptiōz. Qui em̄ p̄rijs pecunijs emit captiuos illi s̄. Ita xp̄s d̄. p̄pa moneta burse sue. s. et̄ corp̄is sanguie emit nos. z p̄ oibz soluit p̄ciū ī mēsa cābz. s. in cruce. Jō oēs sum̄ sui. s̄ iudei z agareni et oēs infideles alij vt falsi captiui fugiāt mō z latitēt p̄ nemora z cauer nas īfidelitat̄. v̄n ap̄ls dr̄. Siue viuim̄. s. p̄ fidē z gr̄az. d̄no viuim̄. siue morimur. s. p̄ īfidelitatē v̄l p̄ctā. d̄no morimur. Siue ei viuim̄ siue morimur d̄ni sumus In h̄ em̄ xp̄s mortū ē z resurrexit. vt z viuoz z mortuoz d̄nēf. ad Ro. xiiij. Tertio mō dicūt aliq̄ ip̄i xp̄i p̄ subiectionē sp̄calē. J̄sto mō solū xp̄iani boni sūt sui p̄ verā credētiā z deuotā obediētiā ad eī p̄cepta. Qui h̄z ista duo ille d̄r̄ eē xp̄i. z h̄ iā denotat̄ ī noīe xp̄iani. Quare aliq̄ dicūt aragonēses. q̄ h̄nt subiectionē sp̄calē p̄ credētiā ad regē aragonie z obediētiā. Quare aliq̄ dicūt castellani l̄ gallici p̄ subiectionē sp̄cialē ad suū regē. Ita xp̄iani q̄ h̄nt verā fidē ī corde z deuotā obediētiā ī ope sūt xp̄i. p̄ sp̄calē subiectionē. z ex h̄ noīati sūt xp̄iani. Act. xj. Paul̄ z barnabas ī antiochia annū totū cōuersati sūt ī ecclia. z do cuerūt turbā multā. ita vt cognomiarent̄ p̄mū antiochie discipli xp̄iani. Ecce an̄ dicebāt̄ discipli. Et d̄ xp̄ianis loq̄t̄ the. Qui xp̄i sūt zc̄. s. p̄ subiectionē sp̄cialē p̄ verā credētiā fidei z deuotā obediētiā ī ope carnē suā crucifixerūt. Nō vidēdū est quō nos xp̄iani dēm̄ crucifigere carnem nr̄az ad instar xp̄i. Declara p̄ q̄nc̄ vulnera siue plagas p̄ncipales q̄s xp̄s recepit. ī cruce multas alias plagas recepit ī capite. p̄ coroz

nā spinaz. z ī toto corp̄e liuores q̄s possz numerare zc̄. S̄z plage p̄ncipales fuerūt q̄nc̄ due ī manibz. z due ī pedibz. z vna ī latere. De q̄bz p̄phetauerat D̄s. p̄s. xij. ī p̄sona xp̄i di. Foderūt man̄ meas z pedes meos. s. li gone clauoz. X̄ps ḡ fuit crucifix̄ corp̄aliter z recepit q̄nc̄ vulnera realit̄. Sic nos xp̄iani dēm̄ crucifigi ad instar xp̄i moralit̄. z recipere istas q̄nc̄ plagas virtualiter. z tūc de nobis dicet̄ thema. Qui xp̄i sūt zc̄.

Pr̄io ī manu dextra. p̄ misericordiā largiēdo.

Sec̄do ī sinistra. p̄ iusticiā restitūdo.

Tertio ī dextro pede. p̄ t̄pantiā abstinēdo

Quarto ī sinistro ped̄. p̄ patiaz sustinēdo.

Quinto p̄ patiaz cōtinuādo ī latere.

Quilibz xp̄ian̄ q̄ has q̄nc̄ plagas assūpsit. p̄ v̄o ad instar xp̄i crucifix̄ ē. de q̄bz verificat̄ the. Qui xp̄i sūt zc̄. Ecce tota mat̄ia p̄dicāda ī p̄nti sūma. Dico p̄mo q̄ si ad instar xp̄i volum̄ crucifigi dēm̄ p̄mo clauari z crucifigi ī manu dexta clauo misericordie. hoc declarat̄ sic. Facultates siue diuitie h̄ mōdi dicūt man̄ Rō. q̄z māibz facim̄ opa p̄ncipalit̄. Ita illi q̄ h̄nt maḡs diuitias p̄nt̄ facere m̄lta z magna opa. s. maḡs domos. castra. vestes zc̄. Jā d̄r̄ vulgarit̄ d̄ diuitie. m̄lta p̄nt̄ facere. Ecce rō q̄ redicūt̄ diuitie d̄ni mā̄. Jō dicebat salomō Pecunie obediūt oia. Ec̄s. x. No. obediūt oia. s. corp̄alia z t̄palia. Et sic hēm̄ duas man̄. dexterā z sinistra. ita sūt due p̄ditiones facultatū seu diuitiaz. aliq̄ d̄ bono iusto. z iste dicūt̄ dexta mā̄. aliq̄ d̄ malo q̄ dicūt̄ sinistra De bono iusto sūt diuitie q̄ acq̄rūt̄ iuste. vt de possessiōibz l̄ d̄ laboribz ī officio suo. v̄l d̄ redditibz iustis. v̄l de mercatiōibz v̄l v̄ditōibz planis. v̄l de vasall̄ sine rapina zc̄is. Talis pecūia d̄r̄ man̄ dexta. De malo z iusto ē pecunia q̄ acq̄rit̄ iniuste v̄l p̄ vsurā siue p̄ rapinā v̄l p̄ calūniā v̄l p̄ retētiōz decimaz z p̄miciāz salarioz v̄l testamētoz siue inuētoz siue p̄ symoniā. J̄sta est man̄ sinistra. De istis manibz dicebat salomō. Leua eī. s. mōdi sub capite meo. s. despiciēdo. z dexta illī āplexabit̄ me. Cañ. ij. In dexta ḡ est fiendū vuln̄ clauo misericordie. s. clynas largiēdo. q̄z solū de illa. h̄ est. de bonis iustis p̄ dextrā significat̄ est fienda elemosyna. Et sic de manu xp̄i perforata exiuit sāguis. ita de manu diuit̄ dexta clauo misericordie perforata d̄z exire elemosina ad paupes. Q̄z de iniustis bonis nō d̄z fieri elemosyna s̄ restitutio. Jō xp̄s. Te at̄ faciet̄ elemosynam. nesciat sinistra tua qd̄ faciat

Sermo. I.

dextra tua. **Mat. vi.** Propter hoc dico vobis huiusmodi. Qui habet pecuniam de bonis iustis et de iniustis bonis, de facere medium in taxa, et ad dexteram ponere illam de bono iustorum ad sinistram illam de iniusto. Et quando habueritis facere elynas dabitur de dextra, et si lucramini aliquid iuste, ponetur ibi. Si quod absit habetis aliquid forte de iniustis bonis, de ponere illud in sinistra parte, ut quiescens videretur recordemini de restitutione dicendo. **Omiser ita habeo restituere.** Idem dico de bursa, quod de aliquo dabit vobis cor ad faciendum restitutionem. **Ecce quare Christus dicit te facere elynas et ecce prima plaga. Qui Christi sunt carne et cetera. Dico secundo quod ad instar Christi dicitur pforari in sinistra secundum quod declaravi. Sinistra est pecunia iniusta vel alia res iniuste habita que deponitur et clauari clauo iusticie restituendo debita, quod sic dare elynas est opus misericordie, ita etiam restituere debita est opus iusticie. Ideo vos auari pforate manum vestram si iniusticiam vendidistis, reddat illos, .ij. vel .iij. floros, quos recepistis ab illa vidua seu paupe. Idem vos mercatores si emendo vel vendendo defraudastis aliquem. Idem domini temporales si aliquid recepistis a vasallis per rapinam, vel si retinuitis mercedem et salarii fuorum ancillarum, et sic de alijs. Si vultis saluari oportet restituere totum vel petere veniam. Ideo dicit scriptura. **Reddite omnibus debita, et nemi quicquam debeatis, ad Romanos. xiiij. Benedictus est qui cum veritate potest dicere. Et modicum habeo, tamen totum est meum, nulli teneor. Sed auiso vos habet, quod non solum est fida restitutio de his quod habetis recepistis etiam de damno quod intulit, sibi gratia. Si aliquis falsus notarius amore seu timore precio vel rancore fecit cartam falsam donationis in viuos, vel falsum testem, et homicidium, et damnificauit prim in .c. vel .lxx. floros, talis tenetur ad totum. Et si dixeris. **Alibi recepi. Solutio. Non est vis. Idem de falsis testibus. Idem si ipignoraastis vineam arborum vel agrum, soluat is totum lucrum quod inde habuistis. Idem si combussistis domum triticum, et homicidium, quilibet tenetur in solidum, nisi alij consentientes velint satisfacere etiam. Proch dolor quod sunt qui alios damnificant, vel per suum loquuntur vel per suum operari vel per consilium et cetera, et tamen nullam faciunt restitutionem.******

Tertio crucifigendi sunt pedes. Super his sciendum quod pedes quibus gradimur alternati sunt, prosperitas et aduersitas mundana. Sic enim ambulamus in hoc mundo, modo per prosperitatem sanitatem et abundantiam, modo per aduersitatem, scilicet infirmitatem et indigentiam. Nec aliquis potest vno pede ambulare. Non dextro prosperitatis, quod supbiret, nec sinistro aduersitatis, quod desperaret bono. Quid ergo fa-

cit deus, modo dat leticiam, modo tristitiam. **Fortis fulstis in nuptijs cum leticia per totum diem, et quando in sero redieritis ad domum inuenietis filium vestrum vulneratum in capite, quod cecidit, modo habetis tristitiam. Item modo habetis infirmitatem, modo sanitatem, modo bonum nuntium, modo malum. Si speressemus cum prosperitate, non cognosceremus deum. Si speres in aduersitate non possemus sustinere. Ideo de salomone. **Risus dolore miscbitur, et extrema gaudij luctus occupat. Prover. xiiij. In dextro ergo pede prosperitas assu- mi de vulnere clauo transantie ab illicitis et superfluis abstinendo. Si habetis diuitias, sanitatem, pulchritudinem et hominem, non debetis male vti. Ex his se multi miseri qui si habent pulchritudinem corporalem, eam expendant in luxurijs, fortitudinem in homicidijs, diuitias in vanitatibus. Ideo clauo transantie pforare debetis pedem dextrum. Si habetis pulchritudinem corporis, etiam faciat, quod aia sit pulchra. Si fortitudinem expendant in pnia disciplinis et cetera. Si diuitias, recipiant necessitatem et cetera. Alia detis amore dei pauperibus, et in pias causas, quod non se expendant in vanitatibus, debetis computare et dicere. **Videre volo quantum habeo ego de redditibus quilibet anno, .c. vel .lxx. floros. Et si habuerim mille in anno ego expendam quingentos in meis necessitatibus, de alijs quingentis emam cesualia et domum per alio modo. Emam autem dando elynas pauperibus, vel mutuando sine usura pro deo. Cogitate quod habetis mori. Omiseri quod dicitis Christo quod nudi venietis coram eo. Cogitate qualem confessionem et capitulationem faciet vobis dicendo. **Omiser quomodo venis sic, cum habuisses tot redditus et tot bona, quod dices, domine totum expendi in vanitatibus. Rudebit Christus. Ideo vadas ad hospitale misericordium. Ideo clauo transantie pforare se debet homo. Ideo dicit scriptura. **Obsecro vos tamquam aduenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs quod militat aduersus animas. .i. Pe. ij. Ho. quomodo peregrini et qualem vadunt per viam, induci simpliciter, scilicet sint milites ciues. Non induuntur de auro. Item solum portant pecunias ad viam necessarias, et quando sunt in hospitio non curant de magnis delicamentis, vel delectationibus. Item quomodo sumus in hoc mundo peregrini sumus. Ubi sunt illi qui erant modo sunt. .lxx. anni, iam transierunt et compleuerunt suam peregrinationem. Idem de illis qui erant modo sunt, .c. anni, vel .cc. Iste mundus non est nisi via, vno intrat per portam natiuitatis, alio exit per portam mortis, moritur pauper et vanus. Idem de rege, cardinalibus, episcopis, et sic de alijs. Non habent hic manentem ciuitatem, sed futuram inquirunt, ad Hebr. xiiij. Propter hoc rogat nos beatus Petrus quod viuamus ut peregrini abstinendo**********

BB4

Quarto i pede sinistro. s. aduersitatē debe-
 m^o cluari z pforari clauo paciētie. Sic em
 rpania ē necessaria i pspers. ita paciētia i ad-
 uersis. eqnimitē mala tolerādo z sustinendo.
 Paciētia autē ē salsa q̄ oēm cibū quātūcūqz
 amaz facit sapidū. Ista salsa Job dulcora-
 uit cibū amare psecutionis. q̄ clauo paciētie
 cluari nō murmurauit dē deū nec i aliq̄ pec-
 cavit. s. dixit. Aud^o egressus sū de uero ma-
 tris mee. z nudus reuertar illuc. Dñs dedit
 dñs abstulit. sic dño placuit ita factū ē. Sit
 nomē dñi bñdictū. Job. j. Sic dēm^o facere
 in nris aduersitatibz miserijs vel infirmita-
 tibz. in pditiōe filioz vel bonoz. sp̄ dicere de
 bem^o. Bñdict^o de^o. qz sp̄ facit p̄ meliori. licz
 nos nesciam^o. Ho de illo hoīe deuoto qui i
 suis aduersitatibz sp̄ dicebat. Totū ē p̄ meli-
 ori z fit. z mulier impatiēs indignabaf. Eū
 autē sel^o uellet surgere ad matutinas ex deuo-
 tiōe. z inimici obfuaissent eū ad portā ut euz
 occiderēt. cecidit p̄ scalā. z fregit sibi tybiam
 Eū autē ml̄ier rephēderet eū q̄ surrexerat.
 Rñdit. Totū p̄ meliori factū ē. Hanc autē
 sciuit d̄ inimic^o suis zc. Q̄ dixit ip̄e meli^o est.
 qz de fractura tybie curabor. z nō si fuissē iu-
 gular^o. Jō cū paciētia suscipiēde sūt infirmi-
 tates. Jō d̄ scriptura. Fratres paciētes estote
 vsqz ad aduētū dñi. Ecce agricola expectat
 p̄ciosū fructū tre. paciēter ferēs donec acci-
 piat rpaneū z serotinū. Paciētes igit estotez
 vos z p̄firmate corda v̄ra. qm̄ aduēt^o dñi ap-
 propinq̄bit z nō tardabit. Jac. v. Quarto i
 latere dēm^o vulnerari vulnere p̄nie. P̄nia
 d̄ lancea. qz sic lācea hz duo. s. ferrū acutū z
 hastā longā. Ita p̄nia hz ferrū acutū p̄triti-
 onis. qd̄ vulnerat cor timore penaz inferni.
 scdo ē ibi hasta lōga spei. qz lōga sp̄m dēm^o
 h̄z d̄ dei miscdia. si hō vult a pctis abstinere
 z p̄niaz facere. Qui timet^o dñm. ecce ferrum
 acutū. sp̄ate i illū. ecce hastā. z i oblectationē
 veniet vob miscdia. Eccl̄. ij. de pe. dif. j. Hō
 p̄t digne agere p̄niaz nisi q̄ spauerit veniam.
 Judas pditor ferro p̄tritiōis vulnerat^o fuit
 h̄ns p̄tritiōz. Dicit text^o. Vidēs iudas q̄ dā-
 nat^o eēt p̄nia duct^o zc. Math. xxvij. s. nō fuit
 ibi hasta spei. qz despauit dicēdo. O miser tā-
 tū malū feci nō debeo viuere. z suspēdit se. O
 miser si venisset ad x̄ginē ut oraret filiū suuz
 ut p̄ceret sibi. adhuc habuisset remissionē zc
 Jō dic̄. Qui timet^o dñm zc. Hac lancea d̄z
 ap̄iri lat^o vsqz ad cor. p̄ amarā p̄tritiōz. ut exe-
 at inde sanguis feruēt^o orōis. v̄l p̄ disciplias

z aq̄s lachrymaz. sic d̄ latere t̄pi pforato exi-
 nit sanguis et aq̄. Un^o militū lancea lat^o ei^o
 apuit. z p̄tinuo exiuit sanguis et aq̄. Jo. xix.
 Sic est q̄ venit p̄ aquā z sanguinē. Hō in aq̄
 solū s. in aqua z sanguie. j. Joh. v. Predicto
 mō crucifix^o erat q̄ dicebat. X̄po p̄fixus sum
 cruci. Gal. ij. Jte. Ego em̄ stigmata dñi ihu
 x̄pi in corpe meo porto. ad Gal. vi. Hō legit^o
 q̄ ap̄lus fuerit crucifixus realiter. sed deca-
 pitatus. sed erat cluari in manu dextra cla-
 uo miscdie. in sinistra clauo iusticie.

Dñica. xv. Sermo p̄mue.

Merite p̄mū re

gnū dei z iusticiā ei^o. Habet verbū
 istud textualit^o Math. vj. z recita-
 tū est statim i euāgelio hodierno. H̄ p̄sens
 fmo erit de scdo euāgelio h̄ dñice. z habebī
 mus si placet deo mltas bonas doctrinas z
 speculationes p̄replatiuas ad informationē
 aīaz z instructiōes morales. ad reformatiōz
 vite nostre. Salutes x̄go maria zc. Dñs ih̄s
 x̄ps saluator n̄r volēs z pficiēs saluatōez om-
 niū aīaz n̄raz nisi p̄ culpā nostrā impediā.
 in sancto euāgelio oñdit tria multū vtilia ad
 habendā dictā saluatōez. Primū em̄ est ad-
 herētia diuinal^o. Scdm̄ ē p̄fidētia sup̄nalis.
 Tertiū est diligētia p̄tualis v̄l sp̄ualis. In
 his tribz stat euāgelii. z de tertio. s. diligētia
 sp̄uali d̄t thema. Querite p̄mū. i. p̄ncipalit^o.
 Dico p̄mo q̄ x̄ps in euāgelio oñdit amo-
 rosam inherentiā diuinale in h̄. s. q̄ nos de-
 bem^o in corde n̄ro h̄re maiorē p̄iūctionē ad
 bona creata siue creaturas q̄ ad deū. s. sup̄
 omnia toto corde z tota mente adherendū est
 deo. Rō est. Sic em̄ ille q̄ vult h̄re aquā pu-
 rā z clarā recurrit ad fontē. qz p̄ q̄ aq̄ trāsit
 alueos iā nō est ita clara z pura. Ita si volu-
 mus pura bona z delicias. ad deū tāqz fon-
 tē oīm bonoz ē recurrendū. Quia honores
 diuitie. seu delicie h̄ mūdi nō sūt nisi lacus
 fetētes laboribz piculis z miserijs. Jō d̄
 Mibi autē adherere deo bonū ē. Appropiat
 hō deo amādo corde. p̄replādo intellectu. lo-
 q̄ndo de eo ore. Ista adherētia diuinā ostē-
 dit x̄ps in p̄ncipio euāgelij cū dic̄. Nemo p̄t
 duobz dñis fūire. Aut em̄ vnum odio hēbit
 z alterū diliget. Aut vnū sustinebit et alterū
 p̄remnet. Hō potestis deo seruire z māmone
 quasi velle dicere cōcludendo. ergo elonge-
 tis vos a māmone z adheretis x̄po. Recte
 x̄ps h̄ tenet modū logicale arguēdo i forma

Sermo. I.

Magistrica. s. in sermo ponēs vlem negatiuā et
 particularē affirmatiuā. et cludit particularem
 negatiuā. vltis negatiua est ista. Hecō p̄t duobz
 dñis fuisse. Declaret. Diceret aliqs. Hōne p̄t
 hō fuisse pape et ep̄. regi et p̄mogenito. imo.
 qz fuidō vni fuit alteri. Glo. declarat itelle
 ctū xp̄i dicēt. Hemo p̄t ser. duo. dñis. s. int se
 p̄riatibz et p̄ria p̄cipiētibz. Ita qz duobz dñis
 p̄rijs nēo p̄t bñ fuisse. et qz pap̄ et ep̄us. rex et p̄
 mogenit⁹ nō sūt p̄rii. sō zc. Declarat xp̄s dās
 rōem. Aut em̄ vnū odio hēbit zc. Quereret
 mō aliqs. quō poterit q̄s scire qz fuit aliqs
 deo. qz sol⁹ dēscit corda. Dico qz vnū signū
 exit extra. s. s̄bū p̄ os vt fumus p̄ fumerariū.
 Cor vbi ē ignis emittit fumū ad os. qz ex abū
 dātia cordis os loq̄t. Mat. xij. Et i h̄ cogno
 scit q̄ fuit dō. Un̄ et Petro dictū fuit. Tu ex
 illis es. Hā et loq̄la tua manifestū te facit zc.
 Mat. xxvj. Dicit p̄ illos h̄ q̄ loquūt p̄ deū
 iurādo. blasphemādo. Meli⁹ eēt illis qz eēt
 muti. Quibz diceēt i iudicio. De ore tuo te iu
 dico fuisse nequaz. Ecce vltis negatiua. Hemo
 p̄t duobz dñis fuisse. et quō intelligit patuit.
 S; mior. s. particulari affirmatiua nō exprimit
 i textu s; inuis. s. qz de⁹ et dyabol⁹ sint dñi p̄rii
 Ex de⁹ et dyabol⁹ sint dñi indiget p̄batiōe. s;
 qz sint p̄rii cito p̄babit. Xps ē dñs n̄ duplici
 rōne. s. creatiōis et redēptiōis. Creatiōis. qz
 ip̄e cū p̄re et sp̄sco oia creauit. ḡ ē dñs. Nam
 si aliqs i sua possessiōe d̄ suo p̄rio edificat do
 mū. nōne diceēt dñs dom⁹. imo. Ita xp̄s de
 suo p̄rio creauit domū h̄ mūdi. ḡ dñs ē. p̄t
 h̄ dicebat mardoche⁹ orās. Dñe de⁹ op̄s in
 ditiōe tua cūcta sunt posita. et nō est q̄ possit
 tue resistere volūtati. Tu fecisti celū et terrā
 et quicquid celi ābitu p̄tinet. dñs vniuersoz tu
 es. Nester. xij. Secō iure redēptiōis. Hāz
 si aliqs de suis p̄rijs pecunijs emit captiuū
 seu captiuos dñs est eoz. Ita de⁹ q̄ licz crea
 uit oia dyabol⁹ sibi instatiue occupauit mul
 ta. Intm̄ qz dicebat p̄nceps h̄ mūdi. Venit
 p̄nceps mūdi hui⁹. i. dyabol⁹. et in me nō h̄z
 quicquid inq̄t xp̄s. Joh. xij. Xps suo sanguie
 emit nos. nō tñ dedit p̄ciū tyrāno. s. dyabolo
 qz nullū hēbat ius s; deo p̄ri. Ergo dñs ē n̄
 iure redēptiōis. Idō dō in ps. Exurgat de⁹
 zc. dic. Iter facite ei q̄ ascēdit sup occasuz. i.
 passiōē. Hā occasus solis signat xp̄i passiōz
 qz sic sol occidit cū certitudine qz in crastinū
 oriet. Ita xp̄s passus fuit cū certitudine re
 surrectiōis. Ho. Iter facite. s. in v̄zo corde et
 vitaz veniet ad vos ille q̄ fuit passus. qz dñs

nomē illi. Dyabol⁹ d̄ dñs nō vere s; tyrāni
 ce. et hō peccādo dat se illi. sic si captiu⁹ fuge
 ret et daret se alteri. ille diceret dñs ei⁹. nō tñ
 s; maliciose. Idō oēs sum⁹ empti xp̄i san
 guine. q̄ i mēsa crucis apuit cophinū thesaurū
 in q̄ cruce passus ē in capite spinis. i. manibz
 et pedibz clavis. in latere lancea. et qñ hō pec
 cat mortalit̄ fugit dominiū xp̄i. et subiicit se
 dyabolo. licz nō dicat ore dñm suū tñ oñdit.
 p̄pter h̄ dyabol⁹ d̄ dñs tyrānic⁹. Idō dicebat
 auctas apli. Hescit qm̄ cui exhibetis vos ser
 uos ad obediēdū. Fui estis ei⁹ cui obedistis.
 siue peccati ad mortē siue obediētiōis ad iusti
 ciam. ad Ro. vi. Ecce quō intelligit qz xp̄s.
 dyabol⁹ sūt dñi. s. diuersimode s; sūt opposi
 ti. qz q̄cqd placet dō displicet dyabolo. Ver
 bi gr̄a. De⁹ p̄cipit bñilitatē. et dyabol⁹ p̄tinue
 laborat inducere gentes ad supbiā zc. De b̄
 viō. s. Tho. i. p. q. lxiij. ar. ij. Xps vult qz sim⁹
 liberi. nō nimis nos occupātes d̄ bonis tpa
 libz. et dyabol⁹ inducit ad auariciā zc. Item
 xp̄s vult vt sim⁹ casti vt hēam⁹ illā gl̄iā padī
 si zc. vbi nō intrāt porci nec inq̄nati. s; dya
 bol⁹ vt cadam⁹ cū eo i eternā dānatōez puo
 cat nos ad luxuriā. Xps vult vt hēam⁹ pacē
 et bonā dilectōz ad inuicē et charitatē. et dya
 bol⁹ incitat ad inuidiā et maliciā cū felle ama
 ritudis v̄l occasiōe officioz. dignitatū. bñsi
 cioz. et hm̄i. Xps vult et p̄cipit t̄pantiā. vt d̄
 cibis q̄s ip̄e creauit p̄ nob̄ recipiam⁹ ad suffi
 ciētiā et nō ampl⁹. Sic nec bestie exq̄ bibere
 etiā si rex v̄l pap̄ iuitaret eas nō pl⁹ bibūt. et
 dyabol⁹ tēptat d̄ gula zc. Xps p̄cipit vt vna
 m⁹ i pace p̄cedo inimicē. qz oēs sum⁹ mēbra
 vni⁹ corpis et si qñqz dextra p̄cutit sinistrā. v̄l
 ecōuerso nō recipiūt vindictā s; iunāt se mu
 tuo. Ita oēs nos mēbra corpis ecclie sum⁹.
 cui⁹ caput ē xp̄s. s; dyabol⁹ puocat ad irā et i
 patiētiā et vindictā. Ita breuit̄ q̄cqd placz dō
 displicet dyabolo. et tractat oppositū d̄ eo vt
 fiat. Immo statim creat⁹ posuit diuisionē in
 celo. Dicit quō respexit. et sub se vidit omēs
 creaturas. et solū sup se deū. cui voluit equa
 ri. et mlti angeli vt adulatores p̄senserūt sibi
 S; michael. gabriel. raphael. et alij boni di
 xerūt. ego nō p̄sentio. Ecce ibi diuisio p̄pter
 qd̄ dixit de⁹. Hō habitabit i medio dom⁹ mee
 q̄ facit supbiā. Tūc michael cū alijs expulit
 eū cū sibi p̄sentiētibz d̄ celo. Auctas. Factū
 est plūm magnū in celo. Michael et angeli
 eius p̄reliabant cum dracone. id est lucifero.
 qui tot angelos deuorauit. hoc est seduxit.

Dominica quindecima post trinitatis

et hoies deuorat. Apoē. xij. Patēt igitur trieta
tes xpi et dyaboli. Jo xps. Qui nō ē mecum
me ē. Et q̄ nō colligit mecum. disspgit Luc. xj.
Et loq̄t ad lram de lucifero. Pz minor quō
de⁹ et dyabol⁹ se dñi oppositi. Ad se q̄t clu/
sio. q̄ nō poterit deo fuire et mānone. Ho. mā/
mona sigt duo. In lingua em syriaca. māmo
na sigt diuitias tpales. Scdo sigt illū dya/
bolū q̄ tēptat de auaricia. q̄ ēt dō māmona. et
fm h̄ conclusio declarabit duplr q̄n dō. Nō po/
testis deo fuire et mānone. i. diuitijs. Dicit h̄
Hierō. q̄ hō p̄t bñ fuire deo et dñari diuitijs.
sz impossibile ē fuire deo et diuitijs. Ho. dñia est
int dñari diuitijs et fuire eis. sic inter dñm et
fuū. qz dñs q̄scit et fu⁹ fuit sibi. et nō ecouer/
so. sz laborat fu⁹. Itē q̄n tu laboras negociā
do p̄ mare. et rā tē. et pecunia q̄scit i domo i/
cista. tūc tu es fuus et ipa dña. et nō potes deo
fuire et mānone. Sz dñari pecunijs ē ea ser/
uitio bono applicare. qz sic dñs nō pmittit q̄/
escere seruū suū. sz dic̄ fac h̄. fac illud. Ita q̄n
hō facit fuire diuitias sbueniēdo viduis or/
phanis puellis captiuis et paup̄ibz sine vsu/
ra. tūc diuitie sūt acille et fuūt dño. et sic eē
dñm diuitiaz bonū ē. qz sil' p̄t hō fuire deo et
dñari diuitijs. Jo dō Hierō. Qui ei diuitia
rū fu⁹ ē. diuitias custodit vt seru⁹. q̄ aut fu/
tūris excussit iugum distribuit eas vt dñs.

Scdo māmona sigt illū demonē q̄ tēptat
de auaricia. Et q̄n dō q̄ nō possum⁹ fuire deo
et mānone. Est h̄ speculatio illis. Hos inue/
niem⁹ i sacra sc̄ptura septē demōes q̄ tēptāt
de septē peris mortalibz. et h̄ solū noiat xpus
māmona. Prim⁹ ē leuiathan q̄ tēptat de sup/
bia. de q̄ Job. xij. Ip̄e ē rex sup oēs filios su/
pbie. Scdus ē asmode⁹ q̄ tēptat de luxuria.
de q̄ Thob. iij. Demoniu noie asmode⁹ occi/
derat eos mor vt ingressi fuissent ad eā. s. ad
decupiscētiā. Tert⁹ q̄ tēptat de iuidia dō be/
elzebub. de q̄ Luc. xj. In beelzebub p̄ncipe
demonioz eijcit demonia. Hoc dixerit inui/
di. Quart⁹ q̄ tēptat de gula dō beelzebub. dō
dō. Inijctati sūt beelzebub et comederit sacri/
ficia mortuoz ps. cv. Quint⁹ q̄ tēptat de ira et
facit indurare corda dō baalberith. de q̄ Ju/
dicū. s. de fano baalberith p̄ducit sibi viros
Sext⁹ q̄ tēptat de accidia dō astaroth. de q̄. j.
Reg. vij. Auferte deos alienos de medio vzi
baalim et astaroth et ppate corda vza dño. et
fuire illi soli. Septim⁹ q̄ tēptat de auaricia
dō māmona. et dō isto loq̄t xps hodie. Qua/
re xps i cōclusiōe sui syllogismi nō dixit. Nō

potest deo fuire et dyabolo. sic dixit. Nō po/
test deo fuire et mānone. Rūdeo. sz possz cō/
cludi dō q̄libz dyabolo tñ xps restrixit ad mā/
mona. Rō qz q̄ vult eradicare et expelle ma/
lā arborē de suo viridario ad radicē. et nō ad
ramos icipiet. Idē i p̄posito. Un̄ veniūt tot
mala. q̄re nō sit iusticia. q̄re fuūt tot q̄stioes li/
tigia. nisi ex auaricia. Prop̄t qd̄ apl's. Radix
oim maloz ē cupiditas quā q̄daz appetētes
errauerūt a fide. j. ad Th. vj. Auar⁹ ei vit hz
fidē. qz hz cor iuolutū. iō p̄dit fidem dicēdo.
Quid scit hō de alia vita. F̄res et sacerdotes
iueniūt ista. vt denf eis pecunie. Jo xps vt
bon⁹ ortulā volēs malā arborē eradicare dō
Nō po. deo fuire et mā. Et h̄ de p̄mo. et p̄z adhe/
rētia diuial. Dico scdo q̄ dēm⁹ h̄e p̄fiden/
tiā supnalē. s. vt i nr̄is necessitarijs cibi pot⁹
vestit⁹ et alijs p̄fidam⁹ de deo. qz si viuim⁹ vt
deceat. ip̄e p̄uidebit nob̄ de oibz nob̄ necessa/
rijs. Et h̄ p̄bat xps q̄nqz rōibz di. Ne solliciti
sitis aie v̄re qd̄ māduces. aut corpi v̄ro qd̄ in/
duamī. Nōne aia pl⁹ est q̄s esca. et corp⁹ pl⁹ q̄s
vestimentū. Ecce p̄ma rō. Declaret ista rō p̄
regulā phie et iuristaz. Reglā ē phie cōmēta
to: is sup. viij. phicoz q̄ om̄e agēs nafale q̄s/
tū dat de forma subali tñ dat de accidētibz.
s. caliditatē siccitatē claritatē tē. Itē dicūt
iuriste. Cui p̄cedit p̄ncipale et accessoriū cre/
dit eē p̄cessū. Extra de reg. iij. Accessoriū na/
turā seq̄t p̄ncipalē. vt si rex facit gubna/
torē. si diceret gubnator regi. q̄ dēs mibi po/
testatē citādi hoies et capiēdi tē. Nō oꝝ h̄ pe/
tere. qz ex q̄ cōcedit p̄ncipale tē. Ita de⁹ dat
formā p̄ncipalē. s. aiaz et corp⁹ qd̄ cū aia facit
vnā eēntiā. s. hūanitatē. q̄ ḡ dat p̄ncipale. bñ
dabit accessoriū. s. necessaria. Jo dō. Ne sol/
liciti sitis tē. Scda rō. Respiciate volatilia
celi q̄ nō serūt neqz metūt. neqz p̄gregāt i hoz/
rea. et p̄r v̄r celestis pascit ea. Nōne vos ma/
gis pluris estis illis. Ecce scda rō talis est.
De⁹ p̄uidet auibz tē. q̄ p̄uidebit p̄ locū a ma/
iori etiā homibz. cū homo inter oēs creatu/
ras corpales sit dignissima creaturarū. Un̄
bon⁹ xpian⁹ dicere debet. O dñe qui p̄uide/
tis animalibz terre. auibz aeris. et piscibz
maris. p̄uideatis mibi q̄ sum ad imaginē et
silitudinē vestrā. Et merito cōpat nos auibz
Nā ip̄e d̄ mane dicūt officiū suū matutinas
fm suū breuiariū. philomena i media nocte
frūdines i auroza. et sic laudāt deū. Dan. iij.
Bñdicite oēs volucres celi dño. et p̄ volans
iueniūt iā granū p̄paratū a dō. et sic saturāf.

Tu ergo facias sic. lauda deum de mane vitando
 tumultum ne aliquis te perturbet signando te. et per
 vola. scilicet laborando in tuo officio quia si signat volat
 avis. Job. v. Non nascitur ad laborem et avis ad
 volatum. sic deus providebit tibi. Idem dicit Hieronymus.
 Labor exercendus est. sollicitudo tollenda. Ter
 tia ratio quod autem vestimentis potest adiacere ad sta
 turam suam cubitum unum. Et dicitur vestimentis quod solli
 citi est. Ista ratio est subtilis. Declaretur per similitudi
 nem magisterorum domorum quod secundum altitudinem edificij fa
 ciunt fundamentum. in paucis modicum. in magnis et
 altis edificijs magnam et profundam faciunt funda
 mentum. Ita quodlibet corpus humanum est edificium quod
 vna turris. cuius fundamentum est corpus potest vestitus.
 Cum deus sit magister qui edificat istam turrim. scilicet corpus
 sine dubio ipse providebit de bono fundamen
 to. Labora tu et fac quod in te est. et ipse faciet ad
 huc plus. Quarta ratio. Considerate lilia agri
 quod crescunt. non laborant neque nent. Dico vobis
 quoniam salomon in omni gloria sua non cooperatus est sic unum
 vestimentum. usque modice fidei. Ista ratio clara est.
 quia quod vestit herbas vestiet nos si in eo confidimus
 sicut ut liliam habeamus sex folia. scilicet sex opera misericordie
 que sunt in vita. quia sepelire post mortem sit. scilicet cibare
 famelicum. potare sitiens. vestire nudum. collige
 re peregrinum. visitare infirmum. redimere ca
 ptivum. Et habet deum duo genera quasi deaurata ut
 liliam inter folia. Ista scilicet amare deum super omnia et pri
 mum sic seipsum. Quinta ratio est. Nolite ergo sollici
 ti esse dicentes. quid manducabimus aut quid bibemus
 aut quid opiemur. Hec enim omnia gerentes. id est gentiles.
 inquirunt. Scit enim pater quia his omnibus indigent. No
 tate hanc pulchram doctrinam. Nam christus vult ut confi
 damus deo ut filij dei patris. quia si dicat puero quicquid
 vellet annorum unum habebis aliam tunicam postquam ista
 erit corrupta. Respondet. Pater meus curat deus. ipse
 providebit. Et si dicat puero. Et tu quid facies.
 Respondet puer. Faciam precepta et mandata sua.
 Idem si querat deus quod comedit. Respondet puer. Pater
 meus et mater mea curant. Tale confidentiam vult christus
 quod nos habeamus de eo. et quod non habeamus sollicitudi
 nem sicut vult quod fuemus. et precepta. sicut modo magister confi
 dimus de vno iudeo. Probatur. nam si habet instrum
 entum talis iudeus quodlibet anno dabit vobis. c. floros. cum
 magis confidentia et securitate estis habendi et panem et
 vinum et alia necessaria. Et de christo qui promisit no
 bis omnia necessaria. etiam cum instrum. Notari fuit
 matheus. si suam suam mandata. non confidit. imo
 quoniam dicit avarus ne faciat usuram. Dicunt. deum te
 nere os clausum ad veterum. de quibus vivemus. Et nunquam
 quod confidit de christo patre vero. Idem dicit clericus facie
 re sibi symoniam. recipiunt per sepulchra symoniace

pecuniam. Benedictus qui confidit in christo patre nostro promissi
 mo. In ipsum promittam omnem sollicitudinem nostram
 I. Pe. v. Deum sollicitudinem vestram promittentes in
 eum. quoniam ipsi cura est de nobis. Propter sollicitu
 do. dicendo. Domine ego seminabo capum et cetera. sicut si
 habeo triticum. domine habet in vobis. Ego fruabo manna
 data vestra. et vos dabit mihi et cetera. Idem dicit vineam
 et de omnibus negociis. Idem apostolus. Nihil solliciti
 sitis. sicut in omni oratione et obsecratione cum gratia actione
 petitiones vestre innotescant apud deum. Phil. iij.
 Dico tertio quod christus in hoc evangelio ostendit nobis
 tertium necessarium quod est diligentia actualis. Hoc
 dicit beatus. Querite primum regnum dei et iustitiam eius.
 et hanc omnia. et gratia adiacent vobis. Hoc. et iustitiam
 eius. Et dabo declaratos habet per auctoritatem apostoli dicit.
 Non est regnum dei esca et potestas. sicut iustitia et pax
 et gaudium in spiritu sancto. ad Romanos. xij. Regnum dei
 in tribus consistit. scilicet in iustitia. ne. scilicet aliquis faciat ini
 uriam alteri ut habeat punitionem. Immo si defrau
 dasti aliquem vel iniuriam intulisti ei satisfacias.
 Verbi gratia. si damnificasti aliquem in manu. et
 sic de aliis membris principalibus ne possit acquirere
 punitionem. ecce iniustitia est perpetrata. sicut tu
 debes eidem satisfacere. et in hoc iustitia consistit
 Idem si aliquis tenet tibi in certa quantitate. et non
 potest solvere. et per te detinet captus. melius esset
 ut fuisset tibi in aliquid vel ut lucraret aliquid. quia
 non est iniustitia ut videtur sicut crudelitas. Sec
 cundo regnum dei in pace consistit. quod innuit apostolus
 cum addit. et pax. Et pax illa dicitur habet incipit quod pax
 dicitur esse in corde et ostendit in ore. Sic errant aliquid profes
 sores quoniam aliquis iniuriatur confitetur. dicentes quod illi
 qui sunt passi iniuriam debent remittere totum. et cetera. Non
 est verum. verum odium cordis dicitur remittere of
 fensus. sicut si vult potest persequi civiliter vel crimina
 liter suam causam iuridice. sicut requirit quod habeat pro
 positum non nocendi inimico. etiam si ipsum inueniret
 dormiendo. sine ordine iuris. Item dicit ostendit pax
 in ore salutando. loquendo et cetera. Si dicat inci
 piat loqui et cetera. Dicat quod qui incipit loqui potest videtur
 lucrari coronam quam ille qui resalutat. quia iudeo et
 agareno salutanti loquitur homo resalutando. Ter
 tio regnum celorum in gaudio consistit. quod notat
 apostolus cum dicit et gaudium. De hoc vide scilicet Tho.
 i. q. xj. arti. j. quo queritur. utrum ad beatitudinem
 requirit delectatio. Et hoc gaudium est gaudium de
 habitatione vite beate et paradisi. siue de visione
 beatae divine essentie. Hec in merito. quia ibi est sa
 nitas sine morte. gaudium sine tristitia. iuven
 tus sine senectute et cetera. sequitur. Et hec omnia. scilicet bo
 na temporalia adiacent vobis. Ergo. querite
 primum regnum dei et iustitiam eius.

Sermo secundus de aiabo in purgatorio.

Hodie est et cras i
clibanū mittit. Math. vi. Hō iur
ta intellectū quē volo p̄dicare et p̄
tractare d̄ aiabo purgatorij o3 declarare tres
breues p̄positōes. P̄ria p̄positio ē talis. P̄ns
vita tota ē sic vna dies vsualis vl' artificialis
Sc̄da de nulla p̄sona p̄prie d̄ esse nec viue
re. nisi sit i statu gr̄e diuinalis. Tertia q̄ loc⁹
purgatorij ē sic camin⁹ vl' furn⁹ in q̄ fit panis
materialis. P̄ria p̄positio declarat sic. Vos
debetis scire q̄ fm q̄ sancta m̄ ecclia diui
dit diē q̄ diuidit i sex horas. s. p̄me. tertie. set
te. none. vesperoz. et cōpletorij. Sic etiā vita
hoīs diuidit in sex p̄tes. Hora p̄ma hoīs ē a
natiuitate vsq; ad decē vl' xij. annos. Rō. qz
sic claritas diei incipit hora p̄ma. ita tūc. h̄ ē
p̄. vel. xij. anno hō incipit intelligere et cogno
scere aliq̄. nō t̄m h3 magnā claritatē scie. quia
nec hora p̄me sol dat magnā claritatē m̄do.
Hora tertia a. xij. vsq; ad. xx. vel. xxv. annos
Rō. qz sic hora tertia sol ē altior clarior et ca
lidior q̄ hora p̄me. ita tunc hō h3 altitudinē
corpale et maiorē claritatē intellectus nisi sit
stult⁹. et etiā caliditatē cōplexiōis. Hora sex
ta hoīs est a. xxv. anno vsq; ad. xl. annū. Rō.
qz sic sol in illa hora est i altiori gradu. ita hō
tūc est i sua p̄fectiōe. Hora. ix. a. xl. anno vsq;
ad. lv. annū. Rō. qz sic sol in illa hora incipit
declinare. ita calor naturalis tūc incipit de
clinare. et etiam fortitudo. Hora vespaz ho
minis ē a. lv. anno vsq; ad. lxx. annū. Rō. q̄
illa hora iā sol inclinā ad occasū. sic et hō ad
mortē. Hora cōpletorij hoīs ē a. lxx. vl' lxxx.
vsq; ad finez. Et ex ista rōne vita hoīs dicit
vna dies h̄ns istas sex p̄tes p̄dictas. Ant̄as
Hodie si vocē ei⁹ audieris. nolite obdurare
corda v̄ra p̄s. xciiij. Hodie. s. i tota vita p̄nti
qz in alia vita nō sūt p̄dicatores. s3 hodie. s. in
hac vita. Et ita expōit apl's ad Heb. iij. Au
dit aut̄ vox dei legēdo l' p̄dicatiōes audiēdo
P̄s q̄ p̄ma p̄positio. s. q̄ tota p̄ns vita ē vt vn⁹
dies vsualis. Sc̄da p̄positio d̄ q̄ de nulla
p̄sona p̄prie d̄ esse nisi sit i gr̄a diuina. qz q̄ nō
viuit i gr̄a nō d̄ viuere. Rō. qz p̄hus dicit q̄
forma ē q̄ dat esse rei. sic in hoie ē materia. s3
corp⁹. et forma. s. aia q̄ dat esse corpi. Idē de
esse sp̄uali. qz h3 aia sit forma substācialis cor
poris et essentialis. t̄m ip̄a aia h3 esse p̄ altā for
mā. s. p̄ gr̄a3 diuinā. et q̄ diu est i gr̄a viuit. q̄n
aut̄ aia p̄dit gr̄a3 dei nō h3 esse gr̄e. Jō p̄pha

Patres n̄ri peccauerūt et nō sunt. Thren. v.
qz h3 habeāt esse naturale p̄ p̄ctm. t̄m nō h̄nt
esse sp̄uale. S3 ille d̄ esse sp̄ualit̄ q̄ est in gr̄a
deuotiōe et dilectiōe dei. Jō t̄ps. Qui h3 mā
data mea et fuit ea. ille est q̄ diligit me. Joh.
xiiij. P̄s sc̄da p̄positio q̄ nulla p̄sona h3 esse.
et. Tertia p̄positio d̄ q̄ loc⁹ purgatorij ē
sic furn⁹ in q̄ fit panis et. Quia sicut i furno
mittit panis nō ad cōburendū. s3 ad coquē
dū. et inde extrahit et p̄sentat p̄lato pape vel
etiā regi et ponit i mēsa sua. Ita purgatorij
est vt cliban⁹. in q̄ mittunt aie. nō vt fiat car
bones. vt ille de inferno. s3 vt mūdēt et puri
ficēt. deū extrahūt inde ab angel. et p̄ntant
pape ihu et regi xp̄o et ponūt in mēsa gl̄ie ei⁹.
Jō de purgatorio dicit p̄pha. Quasi cliban⁹
succensus a coquēte. Osee. viij. s. post mortē.
Jō loquēs thēma de hoie d̄. Hodie. s. i hac
vita corpali. est. s. in gr̄a dei. et cras. s. p̄ mortē
in clibanū mittit. qz nulla aia intrat purga
torij nisi sit i gr̄a dei. Hō loquit thēma d̄ aia
bus p̄fecti. qz ille statim euolat ad paradysum.
nec aiabo xp̄ianoz impenitētibz. nec de infi
delibz qz ille non sunt. s. in esse sp̄uali gratie.
Idō statim descendūt ad infernū. s3 loquit so
lū de illis q̄ vadūt ad purgatorij. De quibet
tali d̄. Hodie est et cras in clibanū mittitur
Patet thēma. Hō volēs vob̄ declarare sta
tum purgatorij sciendū est q̄ purgatorij est
in corde terre. Nam sicut in corde pomi sūt
dom⁹. ita etiā i corde terre sūt q̄tuor dom⁹.
In inferiori est ignis p̄petu⁹. et est plena de
monibz et ibi sunt aie xp̄ianoz impenitētiū
Alia dom⁹ est sup̄ illā. s. lymbz puulorū. in q̄
nō est ignis nec demones. et ibi vadūt pueri
nō baptisati. Tertia dom⁹ est purgatorij
in q̄ est ignis vt flama clara. s3 nō sunt ibi de
mones. Quarta dom⁹ est sin⁹ patrū sancto
rū. et illa mō vacat. Hodo ego habeo loq̄ d̄
purgatorio qd̄ d̄ cliban⁹. in q̄ coquit panis
aiay. Qualiter h̄ sit declarat apl's cui deus
oñdit clare cuz adhuc viueret dicens. Si q̄s
sup̄edificat sup̄ fundamentū h̄ aurū argētū
lapides p̄ciosos. ligna. fenū. stipulaz. vniū
cuiusq; opus manifestū erit. Dies ei dñi de
clarabit. qz in igne reuelabit. et vniūcuiusq;
op⁹ quale sit ignis p̄babit. Si cui⁹ op⁹ mā
serit qd̄ sup̄edificauit. mercedē accipiet. Si
cui⁹ opus arserit. detrimentū patiet. ip̄e aut̄
salu⁹ erit. sic t̄m q̄ i ignem. i. ad Corinth. iij.
Nota. Si q̄s sup̄edificat sup̄ fundamentū
h̄. s. fidei sine errore dubio et falsa opinione.

Sermo. II.

aurum. s. caritatis. et argentum credulitatis. et lapides preciosos. s. virtutum et meritorum. lignum fenugreci. et stipulam. s. peccatorum venialium. detrimendum patiens. s. in purgatorio. ipse tamen saluus erit. sic tamen quasi per ignem. In dicta auctoritate apostolus inuit quod in purgatorio sunt tres partes. et in una fit ignis de lignis. in alia de feno. et in alia de paleis. Et ignis de lignis plus durat quam de herba siue feno. et de feno plus quam de palea. Ita in purgatorio aliquid stat diu. aliquid non tamen. aliquid modicum. Primum panis lignis. Secundum feno. Tertium paleis. De his tribus conditionibus habebimus modo loqui.

Primo ligna sunt imperfectioes penales.

Secundo fenum sunt commissioes veniales.

Tertio palee sunt omissiones ceremoniales.

Et de quolibet dicitur thema. Hodie est et cras et.

Dico primo quod ligna sunt persone que vadunt ex hoc mundo cum imperfectioe penali. quia licet fecerint penitentiam de peccatis. quia aliter irent ad infernum. sed non tamen quantum requirunt penitentiam quia doctrina est canonica. et per quolibet peccatum mortali homo tenet septem annis penitere in hoc mundo. aliter restat completum in purgatorio. Si autem dicat. Et nunquam penitentia sunt arbitrarie. Dico quod in penitentia sunt duo. scilicet qualitas quod sit talis vel talis. et hoc est arbitrarium. Secundum quantum tempus est. et hoc non est arbitrarium secundum canones. quia iam quantitas temporis est taxata et limitata. scilicet septem annorum. Verbi gratia. Si quis furatus fuit peccauit mortaliter. et sufficit ad damnationem. sed non est de maioribus. pro isto oportet facere septem annos de penitentia. et licet confessor non dicat iam limitata est in iure. Sed qualitas est in arbitrio confessoris. scilicet quod ieiunet semel in hebdomada vel in mense. Si vero peccatum mortale sit maius. ut homicidium vel parricidium et cetera. qualitas penitentia erit maior. sed quantum tempus erit septem annorum. Ratio quia in quolibet peccato mortali homo facit iniuriam septem dona spiritus sancti. propter hoc sancti patres scientes dei voluntatem in iure ordinarunt septem annos de penitentia. Nota tamen secundum Theodorem. quod rationabiliter confessores iniungunt quantum minor penitentiam. De hoc vide doctorem in. iij. et sic videntur esse arbitrarie utroque modo. De dictis auctoritas allegorice. Et sunt verba dei patris ad filium. Si emeris seruum hebreum. sex annis seruiet tibi. in septimo egredietur liber. id est gratis. Exo. xxi. Nota. Si emeris seruum hebreum et cetera. Nota enim in confessione. vnde emptor est confessor. qui tractat cum christo qui pretio sui sanguinis emit nos. Sex annis fuit tibi. et in septimo. scilicet completo egredietur liber. Non fiat talis de ductio. Quotienscumque recurristi ad diuinos

fortilegos siue iuratores. numeram per qualibet vice penitere debes septem annis. eo quod preceptum dei iuristi. et mortaliter peccasti. Item quotiens iurasti in uanum. vel false. renegando siue blasphemando. licet confessus fueris. computa septem annos de penitentia per quolibet. Item quotiens fregisti festa de quolibet ope fuisti. Item non audiendo missam. numeram per quolibet vice septem annos. Item quotiens dispexisti parietem corde l'ope numeram per quolibet vice septem annos. Item quotiens cunquam sensisti in aliquo opere mortale. numeram Item quotiens fecisti luxuriam. numeram per quolibet vice septem annos. Item per quolibet furto Item per quolibet diffamatioe. numeram septem annos de penitentia. Forte est aliquis qui ex suis peccatis obligatur in. c. mille annis de penitentia. O diceres tu. Si confessor non dedit. et cetera. Uerum est iam est taxata. Si dicat. Ego non viuam tamen. Uerum est. Iam conplebitur in purgatorio. O dices. si purgatorium non durabit tantum. Solutio. Propter hoc deus congregabit penam. c. vel. B. annorum totam in una die. O quis poterit sustinere. sed ecce remedia. quia si ultra penitentiam confessoris vis addere diminuit tempus in purgatorio. Propter hoc dicit discretus confessor in confessione. Passio dominici ihesu christi et cetera. et quicquid boni feceris et cetera. Idem si vultis orare ieiunare. vel portare cilicium et cetera. Ista opera possunt fieri ita deuote quod remitteret vobis mensis vel annus. vel plus. et tanta poterit esse contritio. quod totum dimitteret. dicente christo. Serue neque omnem debitum dimisi tibi quam rogasti me. Math. xviii. Item audiendo missas. sermones. dando elemosinas. lucrando indulgentias. Sic paulatim homo deo obligatur. Ecce que dicit apostolus. Si quis superedificat super fundamentum hoc lignum. scilicet imperfectioes penales. Velit quod congregare et facere opera penalia. et sic euadent de illo igne et pena purgatorii. que est ita dura et aspera. Magna fuit pena beati laurentii in craticula. et etiam beati bartholomei sed nihil fuerit respectu pene purgatorii. Intantum quod momentum videtur mille anni. et clamant anime dicentes. Veni mihi quia incolatus meus prolongatus est et cetera. Iam velis iuuare animas parentum et amicorum. quia continue petunt di. Domine pone in corde heredis mei filium vel manumissoris ut compleant testamenta. Modo notate hoc quod peccatum est illorum qui non complent testamenta et occupant bona eorum qui eis commiserunt animam. et ipsi non curant. Iam quia anime non sentiunt adiutorium querunt deo di. Iusticia fiat contra illos traditores in mundo. scilicet filios. heredes. manumissores. et cetera. Et creditis quod deus sit sur-

LE

Dominica. xv. p^o trinitatis

Dus q^o nō audiat. z cec^o q^o nō videat. scz istas crudelitates. Jō d^r x^ps. Nūq^ud d^s nō faciet vindictā electoz suoz clamātū ad se die ac nocte. z patiam hēbit in illis. Dico vob^{is} q^o cito faciet vindictā. Lu. xvij. qz si videres patrem i igne quē posses innare z nō curares. q^o crudelitas esset. maior ē ista Jō d^r sc^rptura ij. Nach. xij. Sācta g^r z salubris ē cogitāō p^o defunctis exorare vt a peccatis soluantur.

Dico scdo q^o fenū seu herba dicunt^r p^o sone q^o transeūt cū pctis venialib^{us}. Hora h^o d^r am inter pctm veniale z mortale. Pctm mortale est qdlibet op^o qd fit p^oceptū dei. Venialia pctā sūt excessus vite q^o tñ nō sunt p^oceptum dei. Verbi g^ra. Si vos comedis nimis excessiue. vl^o qz frāgitis ieiunū ecclie seu voti. mortalit^r peccat^r. si cū tali pctō deceditis ad infernū ibitis. S^z si comeditis modicū p^o ex bonitate panis. vel bibitis p^o. nō tñ inebriam^r. qz tūc esset mortale. qz sic scidere manū vel pedē primo est pctm mortale. mai^o est scindere caput aie. s. intellectum. inebriādo se z efficiē peior q^o bestia. q^o onerata scit trāsire p^o viā artā. z ebri^o nescit incedere p^o viā laram. Sec^o si ex bonitate vini bibit bis vel ter. veniale forte erit. Hora de fratre p^odicatore bibente de sero vnam taceā vini sine aqua. vt posset dormire z surgere ad matutinas. z p^o mortē apparuit pctes adiutoriū. Idē de mulierib^{us} q^o ornant. alique peccāt mortalit^r. aliq^o solū venialit^r. Venialit^r peccāt ille q^o solum vt placeāt viris z ne despiciant^r ab eis ornāt se aliquantulū. S^z ille peccāt mortalit^r non nunq^u q^o ornāt se excessiue ondētes māmillas hoib^{us}. zc. Jā videt^r q^o vultis eas vēdere. Itē si mulier in vestitu facit excessum. s^z nō p^oceptū dei. qz de suis redditib^{us} vel parimonio. vel de suo officio. veniale est. S^z qñ de vsura. rapina. vel de furto. vl^o de falsis aduocatiōib^{us} viri mulier vult h^ore vestes tales. ad infernū vadūt. qz faciūt etiā damnari viros. qz vt p^ouideant vanitati vxoris h^ont facere vsurā. rapinam. zc. qz sunt alique q^o nō p^omittunt viuere iustos pacifice. nisi eaz vanitati satisfaciant. Itē multū ridere veniale est sed qñ ridet de blasphemijs vel truffis d^o d^o z de sanctis. tūc est mortale. Itē in locutiōe. tanta difficultas esset sienda ad apericendum bursam solutioni. q^o sp^o disputat. Idem deberet esse de verbo. q^ore loquar. Hora dicit Ambrosius in libro de paradiso. Pctm est transgressio diuine legis z celestius inobedientia

mandator. Alij aut^r excessus vite sunt commissiōes veniales. Jō d^r ap^os. Si q^os superedificat sup^o fundamētū s^o fenū. detrimentū patiet. zc. Ecce scda p^o purgatorij in q^o comburū fenū Dico tertio q^o palce sunt p^osone q^o transeūt omissione cerimoniaz. qz sic palea cito cōburū. sic tales modicū stāt in purgatorio. qz p^o mēsem vel hebdomadā. p^o diem vel horā. vel trāsēūt subito vt sagitta ex omissionib^{us} cerimoniaz. q^o sunt qñ hō fac^r aliq^o bona opa. s^z nō ita deuote vt fieri debēt Verbi g^ra. Quilibet nostz tenet^r p^ofiteri in q^odragesima. z vos venit^r ad p^oessionē imp^omeditari et dicitis p^offoz. Interroget^r me. qz nō recordor de aliq^o pctō. S^z si p^offoz esset astut^o vt peteret de vicino zc. vos diceret^r de illo. nō solū venialia pctā. s^z etiā mortalia. s^z de vris nō recordam^r. Jō qñ hō d^r ire ad p^oessionē. p^omo d^r p^omeditari quō peccauit corde cogitando. ore loquēdo. oculis aspiciēdo. aurib^{us} audiendo zc. z vos venit^r ad p^oessionem sicut ad plateā. Aliqui p^ofitent^r negligenter. qz in p^oncipio quadragesime esset cōfiteūdo. et ipi expectant vltimā diē. S^z ex quo p^ofitetur nō est mortale. s^z si non p^ofitent^r cēt mortale. Itē cōmunicare dēm^o in pasca. qd q^o non facit peccat mortalit^r. s^z q^o nō bñ se preparant aliqñ venialit^r peccāt. Itē pb^o si non dicunt officiū mortale est. si aut^r dicūt s^z nō cum illis cerimonijs vt tenētur. vel non bñ se signādo vel non profunde se inclinādo. venialit^r peccare possunt. Itē si non tenetis p^onam iniunctam a p^offoz mortalt^r peccatis. Propter hoc confessores debēt dare penitētiā tales z talit^r vt recordētur. si aut^r seruant p^onam s^z negligēt^r z in deuote. non nunq^u venialit^r delinquant. z sic de alijs negligentijs. Hora miraculum de beato Augustino cui apparuit demon cum esset in studio qui portabat quendam magnū librū in q^o scribebat pctā z negligentias hoim p^o a. b. c. z interrogatus si esset ibi aliquid de eo. Rndit q^o sic. Et Augustinus. O p^oditoz de pctis añ baptismū factis ego non curo. quia illa remissa sunt. post baptismū nō habeo p^osciam de aliquo. Et adit^r ratus demon ondit sibi librū in q^o legit Augustinus. tali die talis anni Augustin^o dimisit cōpletoriū. zc. O dixit demon. decepisti me. qz expectabam q^o ex ista negligētia transires purgatoriū. Jō auissetis vos z sitis diligēt^r qz als ille totū scribit. Ideo dicit x^ps. Cum accepo tempus. s. p^o mortem. ego iusticias iu/

Sermo. III.

dicabo. i. opa iusta. ps. lxxiij. s. negligēt scā
 Jō faciat ea cū diligētia z seruoze spūs. Ec
 ce qre dē apls. Si q̄s supēdificat sup funda
 metū s̄ stipulā. q̄ s̄igt tertiā p̄tē purgatorij in
 q̄ cōburent omīssiones ceremoniales. Ecce
 qre dē thēa. Hodie est z cras ī clibanū mitti
 tur. Deo grās.

De eadem dñica. Sermo. iij.

Non potestis deo

Non potestis deo seruire z mānone. Dat. vi. origina
 liter z ī euāgelio currētis dñice reci
 tatiue scribit̄ s̄bū istud. Pro ipetrāda zē s̄
 salutē s̄go maria zē. Istud s̄bū est dñi z sal
 uatoris nr̄i ih̄u xp̄i dicētibz oibz nobis. Non
 potestis deo seruire. zē. Nota q̄ māmona ī
 sc̄ptura sc̄tā s̄igt diuitias tpales. Vult ḡ di
 cere dñs. Nō est possibile q̄ simul seruiat̄ deo
 z diuitijs tpalibz. Pro declaratiōe hui⁹ verbi
 sciēdū. q̄ dñs ē int̄ seruire tpalibz diuitijs z do
 minari. Nā sic hō d̄r dñs q̄ h̄z suos z vnum
 mittit ad vineā. aliū ad campū. zē. fac̄ eos la
 borare z seruire vt lucent. Sic ille est dñs di
 uitiaz q̄ nō pmittit diuitias q̄scere in taxa
 s̄z facit laborare z seruire eas. z p̄tē mittit ī bar
 bariā p̄ redimēdis captiuis. Itē ad p̄struen
 dū hospitalia. ecclias. subuenit paupibus zē
 Ille est dñs diuitiaz q̄ in opibz m̄ie facit eas
 laborare z z seruire. z h̄ est bonū z sc̄m. z p̄cor
 dat cū ordinatiōe diuina. q̄ q̄n de⁹ ab iitio cre
 auit hōiem z mulierē dedit eis dominiū sup
 oēm creaturā di. Dñamini piscibz mar̄s z vo
 lucribz celi. z vniuersis animātibz q̄ versant̄
 sup terrā. Gen. i. Aux em̄ z argentū res sunt
 tpales. ḡ bonū est dñari eis. z isto mō sc̄i pa
 triarche lucrati sunt paradysum p̄ opa miscōie
 de pecunijs. zē. Sed seruire diuitijs est p̄tra
 naturā. scripturā. z p̄tra deū. z bonā rōnem.
 q̄ dñs d̄z q̄scere. z seru⁹ laborare et seruire.
 Opositū facit q̄ seruit pecunijs. q̄ ipse labo
 rat de die z de nocte. p̄ terrā. mare. z cū picul⁹
 z pecunie quiescunt in taxa. siue in domo vt
 dñi. Hoc dico q̄ est p̄tra naturā. scripturam
 zē. q̄ hō quē de⁹ fecit dñm z ip̄e facit se suū.
 z hoc est malū z p̄ctm̄. Prop̄ h̄ d̄r xp̄s. Non
 potestis deo serui. zē. Licet simul possit̄ seruire
 deo z dñari diuitijs. nō tñ sil̄ potestis seruire
 deo z diuitijs. Patet thema. Ego q̄siui ī scri
 ptura z inueni q̄ diuitie habēt quattuor cō
 ditiones malas p̄pter quas homo nō potest
 seruire deo zē.

Primo diuitie huius mundi sunt macu

le turpiter

Secundo sunt deceptiue fallacie

Tertio sunt ociose inaniter

Quarto sunt piculose finaliter

Jō cauendū est ne seruiam⁹ eis. Ideo d̄r xp̄s
 Non potestis zē. Dico p̄mo q̄ diuitie tpales
 hui⁹ mūdi sunt maculatiue turpiter. q̄ a
 capite vsqz ad pedes int⁹ z extra maculat̄ ho
 minē q̄ eis seruit. Primo maculat̄ ī intellectu
 quo deberet cogitare de suo creatore. d̄ aia.
 de alio mūdo. s̄z q̄ seruit pecunijs si orat statī
 cogitat de negocijs. de mercatōibz. de ferijs
 zē. Itē maculat̄ in volūate q̄ debz inflāma
 ri z desiderare q̄n erit ī gl̄ia zē. exire carcerez
 hui⁹ mūdi. sed diuitie auferūt desiderū padī
 si. Dicūt em̄ nōnulli q̄nqz diuites Dñe liben
 ter facerem pactū vobiscū q̄ non curet̄ d̄ me
 z ego nō curabo de vobis. V verbū infidele
 Item maculat̄ in memoria quia deberet co
 gitare quantū de⁹ fecit p̄ nobis. Voluit em̄
 nasci z pati in ligno crucis. z mori. ne aliquis
 sibi credens z obediens zē. damnaret̄. Sed
 diuitie faciunt memorari de mercationibus
 castris. zē. Maculant os p̄ mēdacia. falsa iu
 ramenta. Item maculat̄ aures. quia pl⁹ pla
 cet diuiti serulenti diuitijs audire de merca
 tionibus q̄s verba dei. sermones. zē. In ma
 nibz z pedibz z in toto corpe. q̄ plus labo
 rat in pecunijs p̄gregandis q̄ in penitencia
 zē. Ecce quō maculat̄ totū hōiem. z h̄ p̄ueit
 ex p̄p̄nitate rez immūday p̄ q̄s maculant̄
 res etiā munde. q̄ si tela lini albi apporimef
 tincture maculat̄. De h̄ vide sanctū Tho. p̄
 ma sc̄de. in materia de macula peccati Ideo
 dicit scriptura. Qui tetigerit picē inq̄nabit̄
 ab ea. Eccl. xij. In cui⁹ signū manifestū Au
 gustin⁹ querit in libro de trinitate de multis
 que ad oculū vident̄. de q̄bz nō pōt rō suffici
 ens assignari. vt de auro tam mūdo z argen
 to tā claro z albo. q̄ faciunt lineas nigras. et
 maculant man⁹ cōputantiū zē. De h̄ rō suffi
 ciens nō pōt assignari. vt d̄r Aug⁹. nisi q̄ de
 us dat signū q̄ sunt sicut macule animaruz
 Ideo dicit scriptura. Argentū eoz foris p̄ij
 cietur. z aux in sterq̄liniū erit. Ezechiel. vij
 Nota sterquiliniū cōgestum in domo corrū
 pit z facit domū fetidā. sed in cāpo sicco dis
 persum facit ipsum fructificare. Ita de mo
 neta ī taxa congesta. s̄z si in terra sicca disper
 gatur ipsam faciet fructificare in vitam eter
 nam. Ecce quare dicit argentum zē. Ex ista
 ratione multum deberet cauere religiosi cle

EL 2

Dominica. xv. p^o trinitatis

rici. ne macularēt in manib^{us} p^{ro}gregādo pecu-
nias. q^{ui} h^{ab}ent tractare corp^{us} xp̄i. Jō apls. Dia-
scz q̄ sunt spalia z mūdāna arbitror vt sterco-
ra. vt xp̄m lucrificā. ad Phil. iij. Dico sc̄do
q^{ue} diuitie zc. tres magnas deceptiōes faciūt
Prima. nā mag^{is} deceptio est recipe apparētia
peristētia. Sic vbi g^{ra}ta esset deceptio recipe
somnia p^{er} veritate. vt si famelic^{us} somniaret q^{ue}
comedisset splēdide z reciperet p^{er} veritate. dece-
ptus esset cū nihil h^{ab}eret i stomacho de illis in
somnia visis. zc. Isto mō diuitie h^{ab} mūdi de-
cipiūt. q^{ui} illi q̄ credūt se esse diuites somniāt
vt si rustic^{us} somniaret q^{ue} esset rex. z mulier q^{ue}
esset regina. sz q^{uā} excitat inuenit se sup pale-
as. zc. Idē de clerico paup^e somniat q^{ue} ē pa-
pa. sz q^{uā} excitat inuenit se solū. ita q^{ue} somnia
nō sunt nisi apparētia. z q^{ue} ea recipit peristētia
decipt. Ita de diuite dicente. ego habeo tot
m. florenos. reddit^{us}. possessiōes. zc. sz quādo
in morte excitat inuenit se vacuū sic q^{ue} excita-
tur a somno. q^{ui} vita p^{er} nō est nisi somniū. et
q^{uā} hō excitat p^{er} moriē. inuenit se deceptum.
Nō paup^e somniat q^{ue} sit vel est pap^a. totū est
somnia. P^{er} quō pecunie z honores sunt de-
ceptiue. q^{ue} apparētia faciūt recipe peristētia
Auctas. Dormierūt somnū suū z nihil inue-
nerūt oēs viri diuitiaz i manib^{us} suis. ps. lxxv
Qui sunt i alio mūdo cognoscūt q^{ue} ista vita
nō est nisi somniū. Sc̄do mod^o decipiēdi
est recipe imaginē p^{er} re. Sic si alicui homi-
ni habētī vxorē dilectam depingere^t imago
vxoris z reciperet imaginē p^{er} vxore mortua vl'
absente. Idē de imagine filij zc. bñ esset dece-
ptus. Talē deceptiōē faciūt diuitie h^{ab} mū-
di. Nā v^{er}e diuitie sunt i celo. diuitie h^{ab} huius
mūdi solū sunt imagines zc. De istis diabo-
lus decipit gētes quēadmodū tigris decipi-
tur. Dicūt naturales q^{ue} tigris est serpens ve-
locissimi cursus z currit pl^{us} q^{uam} velox equus. z
filij sui sunt boni p^{er} tyriaca. z ab ea d^{icitur} tyriaca.
Et d^{icitur} q^{ue} vult h^{ab}ere filios facit istā cautela. ha-
bet tria magna specula rotūda et obfūatis
pus filijs ei^{us} q^{uā} tigr^{is} est absens recipit filios
z fugit in aliq^{uod} bono equo. z q^{uā} tigris venit z
nō inuenit filios. naturalit^{er} sentit p^{er} quā via
vadit hō z insequit eū. Tūc hō sciēs eam ve-
nientē p^{ro}icit vnū de speculis z ipa videns in
speculo suā imaginē credit ibi filios esse dās
ei vbera. z postq^{ue} cognoscit se deceptū. iteruz
insequit fugientē. z ille iteruz p^{ro}icit secundū. et
ita de tertio. z tandē est ille in tuto. Isto mō
diabol^{us} decipit nos ipediēs ne possim^{us} attrin-

gere ad filios n^{ost}ros. Nā certū est q^{ue} filij q̄ mo-
riunt^{ur} in statu innocētie recte enolat^{ur} ad para-
disū. z nos dēm^{us} currere vt pueniam^{us} ad pa-
radisū. sz diabol^{us} decipit nos cū trib^{us} spe-
culis. Primū speculū est diuitiaz q̄ non sunt
nisi imagines diuitiaz. q^{ue} v^{er}e diuitie sūt in ce-
lo. sz iste diuitie h^{ab} mūdi sūt instabiles z tote
volubiles vt tigris. Secūdū est honoz. pla-
tionū. officioz h^{ab}ere regimē. q̄ nō sunt nisi ima-
gines. q^{ue} veri honores z v^{er}a officia in paradi-
so sūt. z tu recipis imaginē p^{er} re. Tertiu^{us} est
delectationū h^{ab} mūdi q̄ etiā sunt imagines
q^{ue} v^{er}e delectatiōes sūt i celo. z ista specula re-
tinēt nos ne ad paradisū pueniam^{us}. Ecce quō
diuitie sunt deceptiue. Tert^o mod^o decipi-
endi est recipe vmb^{ra} p^{er} veritate. Recitat^{ur} pabo-
la de q^{uod}da cane portāte fructū carnis in ore. q̄
dū natādo trāsiret flumē vidit vmb^{ra} carnis
quā volēs recipe aperuit os. z pdidit veram
portionē carnis. Idē de dignit^{ate} q^{ue} nō mul-
tum diligit. q^{ue} nō sunt nisi vmb^{ra}. q^{ue} q^{uā} mo-
ritur diues nihil de eis secū portat. Nō nō
cognoscitis q^{ue} sunt sic vmb^{ra}. sz illi d^{icitur} inferno
cognoscūt. q̄ h^{ab}ent tantā indigētiaz q^{ue} guttam
aq^{ue} nō p^{oss}unt h^{ab}ere. vt patz de diuite epulone. zc.
Vñ dicūt damnati. Quid nob^{is} p^{ro}fit supbia
aut diuitiaz iactātia q̄ p^{ro}tulit nobis. trāsire-
rūt oia illa tanq^{ue} vmb^{ra}. Sap. v. Jō si habe-
tis pecunias sūt d^{omi}ni nō sūt. q^{ui} iā videt^{ur} quō
sūt deceptiue zc. Dico tertio. q^{ue} diuitie sūt
ociose inanit. q^{ue} nullū fructū faciūt. Vere di-
uitie faciūt duos fruct^{us}. s. satiāt z faciūt nul-
lo indigere. iō in paradiso vbi sunt v^{er}e diuitie.
ita beati sunt satiati q^{ue} nihil ampli^{us} appetunt
vidēt em^{end} beatissimā trinitatē. v^{er}ginē. zc. Jō
dauid. Satiabor cū apparuerit gl^{ori}a tua. q̄ tū
erat rex gl^{ori}iosus z ditissimus. q̄ in morte sua
dimisit filio suo salomoni p^{ro}maximas diuiti-
as. q̄ tū dicebat. Satiabor cū apparuerit zc.
q^{ue} diuitie h^{ab} mūdi nō satiāt cor. imo faciunt
pl^{us} appetere. Rō. q^{ue} fames diuitiaz est in cor-
de vbi nō intrat pecunia. sed replēt vl' satiāt
bursam vel taxā vbi intrant. Sicut de esu-
riente vidēte mēsam ornatā cibis. z non pōt
comedere. nō solū nō satiāt. imo esuries auge-
tur z appetit^{ur}. Idē dicendū est de avaro. sz si
posset comedere vel bibere aux^{us} satiaret. sed
q^{ue} nō pōt. satiāt bursa z nō cor. Dicit cleric^{us}.
D si h^{ab}erem beneficiū cōpetens essem p^{ro}ter^{us}. sz
q^{uā} h^{ab}z statim vult maiora. zc. Idem de laicis
dicentib^{us}. D si ego h^{ab}erem tot reddit^{us}. zc. tales
possessionem. essem p^{ro}ter^{us}. Jō dicit scriptura.

Sermō. III.

Auarus non implebitur pecunia. et qui amat diuitias fructum. scilicet satiari non capiet ex eis. Eccles. v. Secundo diuitie homini non auferunt indigentiam. imo augmentant. Nam si habetis campum indigetis bestijs ad arandum. et arator stabulo etc. Ecce quod indigentie. Item si habetis barcham vel nauem. dicat quibus indiget. Item si habetis vineam. equum et filia indiget multis. Item Apo. iij. dicitis quod diues sum et locupletatus et nulli egeo. et nescis quia tu es miser et miserabilis et pauper. Item Prover. xij. Est quasi diues cum nihil habeat. et est quasi pauper cum in multis diuitijs sit. Dico quarto quod sunt piculose finaliter. scilicet anime et corpori. Anime multum piculose sunt quod per multorum diuitum donationem. Quod est religiosi. quod clerici. quod laici ex eis danant. et propter eas. quod religiosi quod votum paupertatis. propter diuitias agunt. quod clerici per symoniam beneficia. propter auariciam sequuntur. Item quod per usuras ditantur. Item faciunt se negociatores. habentes possessiones etc. cum tamen deberent habere cor libere ad cogitandum ea que dicunt et legunt. ea que legimus deum cogitare. Contra quos dicit apostolus. Nemo militans deo implicat se negocijs secularibus. ut ei placeat cui se probauit. ij. ad Thim. ij. Et per hoc dolor nonnulli clerici et religiosi propter auariciam damnantur. Item de vobis laicis quod mendacia. quod falsa iuramenta sunt diuitijs. Dicat illis qui faciunt alios iurare. cum miraculo quod recitat Augustinus de illo homine bone vite qui fuit condemnatus in dei iudicio quod fecit iurare vnum pro debito in curia. Cui dicit deus quod melius esset perdere bona quam animam illius etc. Quod multum dicit attendere officiales ne faciunt iurare falsa iuramenta. quod non solum damnantur per iuras. sed etiam qui iniuste faciunt alium iurare. non inuoluntur animas cum rebus temporalibus. Propter ista picula dicit christus. Amen dico vobis. quod diues difficile intrabit in regnum celorum. Facilius est ei camelum per foramen aculei transire quam diuitem in regnum celorum. Mat. xix. Item sunt piculose corpori vel carni. Nonne quibus audiuitis quod duo amici vel socii pro moneta contenderunt. Item socius interficit socium. Item dominum ut per de quodam archiepiscopo de tanta rapina diuite interfecto a suo scutifero pro sua moneta. etc. Item dicit scriptura. Est infirmitas pessima quam vidi sub sole. diuitie consumate in malum domini sui. Eccles. v. Item si habetis diuitias de bono iusto. laborat et fruatur in opibus misericordie. Si de iniustis bonis. fruatur. restituendo cui sunt etc. Non faciat iniusticias vel usuram. rapinam. etc. ut filius dimittat magnas diuitias. Det eis bonum nutrimentum. quod de alijs deus prouidebit eis. Nam ipse parauit dorem pro filiis maritandis.

etc. Recordemini de sermo christi. Non potest deo frui et ma. Deo gratias.

De eadem dominica. Sermo. iij.

Habentes spiritum uiuimus. Habet serbum istud originaliter ad Gal. vi. et recitatur in epistola curretis dominice. In isto sermone ego intendo declarare quod modi sunt bone vite et spiritualis ad fruendum deo in hoc mundo ad habendum gloriam eternam in alio. Sed primo salutem sergo maria hoc serbum indiget declaracione. Et breuiter veniendo ad materiam predicandam sciendum. quod omnis vita et operatio hominis tota est et venit per subam spiritalem ita quod nec vita hominis nec operatio potest durare sine suba spirituali. Verbi gratia. Vita corporis et etiam operatio eius non potest esse sine suba spirituali. scilicet anima rationali. quod separata a corpore anima iam videtur quod est corpus nisi truncus putridus nullum habens sentimentum. quod in oculis non remanet visus nec in auribus auditus. etc. Primum quod vita et operatio corporis tota est ab anima rationali. quod quod dicitur anima est in corpore. corpus habet visum in oculis. auditum in auribus. et sic de alijs sentimentis. Sed tota vita et operatio corporis est a suba spirituali. scilicet ab ipsa anima. De hoc licet sit verum. tamen auctas christi dei. personis carnalibus quod appreciabantur se de corporis pulcritudine. fortitudine. et gratiositate. Spiritus est qui viuificat. Caro non potest quod quod. Item. vi. quasi dicat. vnum habetis pulcritudinem. fortitudinem. gratiositatem. nisi ab anima. caro autem non potest quod quod. Primum quod etc. Non videamus de vita et operacione ipsius anime. hoc est subtilius. Nam anima licet det vitam corpori. tamen ipsa de se non habet vitam nec operacionem nisi ab alia suba spirituali maiori. scilicet a spiritu sancto. Quoad anima habet spiritum sanctum secum habet vitam et sentimentum quod spiritus sanctus dat sibi visum contemplacionis. auditum clarum predicacionis. olfactum deuotionis. virtutum et sanctitatum personarum sanctarum. in ore serbum confessionis et orationis. gressus sanctitatis. et sentimentum bone conscientie et durationis in bona vita. Si autem anima ex defectu suo vel dyaboli temptacione vel mundi occasione. vel carnis inclinacione perdit substantiam spiritalem. scilicet spiritum sanctum. Ita iacet mortua in corpore. ut corpus mortuum in sepulcro. Patet quod quod tota vita et operatio anime est a substantia spirituali. scilicet a spiritu sancto. Auctas dauid psalmi. Auferes spiritum eorum et deficiet et in puluerem suum reuertentur. Nota. auferes. quod scilicet peccauerunt tibi. ideo auferes ab eis spiritum sanctum. Sicut in mundo extrahitur bonus liquor

De vase inepto. Deū orat dī. Emitte spm̄ tuū
z creabūf. z r̄nouab faciez tre. qz aia mortua
fit viua. inimica fit amica. aliena familiaris.
steril̄ fecūda. Pz ḡ doctrīa qz ois vita z opa
tio tā corpis qz aie ē a sba spūali Jō bñd̄t the.
Frēs spū viuim^o Pz the. z ego sum i matia
p̄dicāda. Nō videamus q̄t sūt vite spūales
ad f̄uendū dō i b̄ mūdo. z ad bñdum vitam
eternā in alio. z inueni q̄ sunt tres

Prima est vita actiua. z ista ē laboriosa.

Secūda est vita p̄tēplatiua. z ista ē deliciosa

Tertia ē vita p̄latiua. z ista ē piculosa.

Et q̄libet istoz est a suba spūali a spūctō. ḡ
frēs spū viuim^o Dico p̄mo qz p̄ma vita spi
ritual̄ est actiua. z ista ē laboriosa. sic q̄n crea
tura se dat laboribz corp̄alibz v̄l spūalibz ad
vtilitatē p̄rimi. Et d̄t laboriosapp̄ ḡuitatem
corp̄is opa faciēt. Jō apl̄s q̄ laborabat mul
tū legēdo. studēdo. ambulādo. p̄dicādo p̄ vti
litate p̄rimi dicebat. Viuere i carne. h̄ mibi
fruct^o opis ē. s. r̄oc meriti. Infra. Et h̄ p̄fidēs
scio. qz manebō z p̄manebō oibz vob ad p̄se
ctū v̄m z ad gaudiū fidei. ad Phil. i. Ista est
vita actiua q̄ q̄s occupat in opibz m̄ie ad vti
litate p̄rimi. q̄ corpe exercēt. Verbi gr̄a. P̄ri
mū op^o m̄ie dare panē esuriētibz. Istud est p̄
mū op^o vite actiue. Et op^o m̄ie nō solū fac̄ q̄
dat panē. s. etiā q̄ p̄pat cibū. farinā. v̄l bladū
zē. omnia ista sunt opera co:poralia vite acti
ue. Etiā q̄ dat aie esuriētī cibū spūalē. s. igno
rati oñdere p̄ n̄r. Ave maris. Credo. z mo
dū signādi se. z sic d̄ alijs. T̄les p̄plet p̄muz
op^o vite actiue. Ist̄ dicet x̄ps i die iudicij se
dens i cathedra iudiciali. Venite bñdic. pa.
mei. zē. Esuriui eī z dedit̄ mibi māducare.
Dat. xxv. Et r̄ndebūt iusti dī. Dñe q̄n vidi
mus te esuriētē z pauim^o te. nūq̄ te vidim^o
mūdo. Et x̄ps r̄ndēs d̄t ill. Amē dico vobis
q̄cqd̄ fecist̄ vni ex m̄imis meis. mibi fecistis
Jō venitez dabo vob panē gl̄ie Secūdū
op^o vite actiue ē dare potū s̄tibūdo. Et n̄ so
lum ille q̄ dat vinū v̄l aquaz z q̄ accommodat
vas cātaz v̄l aliō. s. etiā ille q̄ ministrat facit se
cundū op^o vite actiue Ist̄ ille q̄ ex suis moni
tionibz z p̄bis iducit p̄ctōrē ad lacrimas p̄pū
ctionis. q̄ sūt pot^o aie. Talibz d̄t x̄ps. Venite
bñ. zē. z dabo vob potū i fonte vite et̄ne. Si
tini eī z dedi. mi. potū zē. Dat. xxv. Ter
tiū op^o est recipe pegrinū i domo v̄za dādo si
bi lectū pellicū zē. Ist̄ de illo q̄ recolligit spi
ritū v̄l aiam vagabūdā totā i negocijs mūdi
occupatā. q̄ recolligit q̄n inducit̄ talē p̄sonā

vt vadat ad missam i domo dei. z ad p̄stent
dū. cōicanduz. Ist̄ op^o ē mai^o. Talibz dicet
x̄ps. Venite bñdic. zē. s. i domo mea pulcerra
Dñe. z q̄re. Et x̄ps r̄ndet. Vos pes erā z colle
gistis me. Quartū op^o est vestire nudum.
Nō solū ille q̄ dat tunicā v̄l pannū. s. ille qui
p̄suit v̄l lanat amore dei sine pecunia cōplet
op^o h̄. Idē q̄ vestit aiaz nudā. z h̄ fit q̄n hō do
cet p̄tutes p̄rim. Nā vestes anie sūt virtutes.
P̄hs vocat p̄tutes h̄r. Ist̄ dicet x̄ps Veni
te. zē. z induā vos vestibz gl̄ie q̄ sūt clariores
sole. qz nud^o erā z cooperuist̄ me. zē. Qui
tū op^o est visitare infirmū. Non solū q̄ visitat
s. q̄ mittit sibi cibaria v̄l alia. z q̄ fuit sibi pa
tient. v̄l q̄ ip̄m puocat ad patiam. Ist̄ etiā q̄
visitat aiam infirmā q̄ licz teneat bonā vitaz
tēptat̄ t̄m d̄ supbia. auaricia. l̄ luxuria Et vos
dicist̄ sibi. vult̄ vos t̄m lucz z tāta z tot opa
bona mortificare spūalit. Un̄ si vult̄ vos vi
uere caste. caueat̄ d̄ occasiōe. locutiōibz. z co
gitatiōibz. z viuet̄ caste. Idē si tēptat̄ de iui
dia. oret p̄ illo cui iudet. Ista ē purgatio iui
die. Idē de ira vt recipiat vindictā. Cui di
cere debet̄ qz x̄ps z m̄ sua remiserūt zē. Ta
libz dicet x̄ps. Venite. zē. Sextū op^o est re
dimere captiū. qd̄ iplet nō solū ille q̄ trāsit i
barbariā. s. ille q̄ iuuat dādo pecunias zē. et
etiā ille q̄ iuuat captū q̄ nō p̄t soluere. vt sunt
multi q̄ iuuat v̄l pecunia v̄l lingua. puta si ē
iurista v̄l notari^o. oēs t̄les p̄plet op^o ist̄ Idē
de ill̄ q̄ redimūt aiam de captiuitate diaboli
cathenis p̄ctōz ligatā. q̄ redimūt p̄dicatōibz.
bonis monitōibz. Nā aie q̄ p̄fitef̄ z dimittūt
p̄ctā. redimūt. Hac de cā venit x̄ps i barba
riam h̄ mūdi ad redimēdū aiaz. Jō d̄t redē
ptoz. qz p̄cio sui sanguis eas redemit. Talibz
dicet a x̄po. Venite zē. Septimū z vltim^o
op^o vite actiue ē sepelire mortuos. Istud op^o
cōplet nō solū q̄ faciūt foueā z etiā q̄ portant
fun^o z q̄ associāt z cooperiunt. s. etiā clerici q̄
amore dei sine pecunia faciunt sepulturā. qz
als. Amē dico vobis receperūt mercedē suā
Idē de sepultura aie. Aia est mortua mūdo.
q̄n nō curat de mūdo. nec d̄ negocijs ei^o. nec
de familiaritatibz. nō visitat nec visitat. talis
sepeliēda est in sepultura x̄pi. s. i vulnere late
ris. qz p̄ tali morte tal̄ sepultura acq̄rit. Tali
bus dicet x̄ps. Venite z dabo vob sepulturā
in celo. Ecce opa vite actiue. p̄p̄ qd̄ x̄ps dicit̄
in iudicio. Venite bñdic. zē. Dic̄ h̄ glosa pe
tri rauēnas v̄l petri damiani. qz x̄ps q̄n erit i
cathedra iudicij. solū faciet mētionē d̄ opibz

Sermo. III.

me actiue. **N**ō dicet tūc petro. tu p honorez
glā z amore mei fuisti suspēsus ī crucerē. **J**ō
nec dicet paulo. tu fuisti decapitat⁹. nec bar/
tholomeo. es excoziat⁹. nec laurētio. tu fuisti
posit⁹ in craticula zc. **J**ō volo tibi dare glāz
sz solū faciet mētionē de opib⁹ mie di. **V**eitē
bñdic. zc. **I**n q̄ oñdit q̄tū sibi placēt opa mi
sericordie. **E**cce qd est vita actiua laboriosa.
dico q̄ ista ē spūal. **S**i dicat. z quō ē spūalis
cū ei⁹ opa sint corpalia. qz dare cibū esuriēti.
op⁹ est corpale. zc. **D**ico q̄ q̄uis vita actiua
corpore exerceat. tñ spūal dicit p̄ncipiū. mediū.
z finē. qz p̄ncipiū vite actiue spūale debz esse
Quare tu das cibū paup̄i. nonne amore dei.
Si dicas q̄ sic. z sic ē in re. tūc p̄ncipiū illi⁹
datiōis ē spūale. **S**z si das. illa intentōne vt
habeas familiaritatē cū illa muliere. z tandē
tuā cū eadē explere valeas libidinē. nihil va/
let illa datiō. qz malū hz p̄ncipiū. **I**tē tūc ha/
bet mediū spūale. qñ op⁹ bonū. bonū habens
p̄ncipiū p̄tinuat spūaliter z bñ. s. p̄pter dei ho/
nozem. al̄s nihil valet op⁹. s. dū bonū habens
p̄ncipiū. malū hz mediū. **B**onū em̄ et inte/
gra causa est. **I**tē vita actiua etiā dicit spūal p̄/
pter finē. q̄ finis dicit esse vt habeat glā spūal.
dicēdo. **A**ndini q̄ ex istis opib⁹ vos dabitis
glāam vestrā. iō volo ea facere. vt mihi detis
zc. p̄pter h̄ p̄dicta vita actiua dicit spūalis. **D**e
h̄ figura **E**zech. i. **Q**ui vidit quatuor rotas q̄s
p̄cedebat spūs dei. **D**icit text⁹. **Q**uocūqz ibat
spūs. illuc eūte spū z rote pariter eleuabātur
sequētes eū. **S**pūs em̄ vite erat in rotis. **O**pe/
rationes vite actiue sunt rote p̄pter tempōis
volubilitatē. s. h̄yemis z veris. estatis z autum/
ni. in q̄b⁹ rotat z voluit tota vita n̄ra **I**n his
em̄ sūt om̄ia opa mie. qz in alio mūdo nō est
mutatio t̄pis. nec sunt ibi rote scz opationes
vite. s. actiue. nō oportet ibi dare cibū esurien/
ti. qz null⁹ esurit. z sic de alijs opib⁹ mie sz tñ
in hac vita sunt rote opationū mie. **R**otas
istas vocat volubiles. **E**zech. xvi. **E**t dicun/
tur spūales. qz q̄cūqz ibat spūs. **E**cce p̄ncipi/
um. s. intentio spūalis p̄pter deum z nō p̄pter aliū
illuc eūte spū z rote parit eleuabant sequētes
eū. **E**cce mediū. **S**pūs em̄ vite erat ī rotis.
Ecce finis. **J**ō dicit thema. **S**pū viuimus

Scda est vitā contemplatiua. z ista est deli/
ciosa. z sicut vita actiua p̄sistit ī opib⁹ corpis.
ita vitā contemplatiua p̄sistit in opib⁹ aie. **J**ō
delectabilis sūt p̄pter ale agilitatē. **I**tez vita
p̄templatiua sequit vitā actiuā. licet p̄templati/
ua sit melior. **A** sicut p̄ dicitur corpe bois z aia bo/
minis. p̄us corpe format in vtero. z p̄sequen/
ter formato corpe de⁹ creat aia. **B**onū ē cor/
pus. sz melior est aia. **I**ta dicitur duab⁹ vitis. actiua
vita est p̄ma z bona ē. sz melior est vita p̄tem/
platiua q̄ fit p̄ aiam. sic aia est melior corpe
De h̄ dicit apl̄s. **N**ō p̄us qd spūale ē. sz qd aia/
le. deinde qd spūale est. s. ad **C**or. xv. q̄a vitā
actiua dicit esse p̄or. **N**ā debes fuisse in hospita/
li aliquo infirmis. z qñ ibi eris p̄batus in pa/
tientia. diligētia. z humilitate. z spiritualita/
te. tūc poteris recipe vitā p̄templatiuā. al̄s
nōnunq̄ magnū periculū est. **I**te q̄ro plus
humiliat homo in vita actiua. rāto efficitur
p̄fectior in vita p̄templatiua. **J**ō dicit. **N**ō p̄us
qd spūale. s. vita p̄templatiua. sz qd animale
id est. vita actiua. **H**orate h̄ vnā pulcrā h̄
istoriā ad p̄positū q̄ scribit **S**en. xxxix. de isto
sc̄to patriarcha **J**acob. q̄ p̄q̄rebāt sibi vxorē.
qz nondū erat p̄suetudo seruare virginitatez
Nā illa beata vxor **M**aria incepit. zc. quere/
bat eā de bona generatione. z veit ad domū
laban p̄ sanguinei sui q̄ habebat duas filias.
maior vocabat **L**ya. q̄ erat lippa ocul. et tur/
pis. minor vocabat **R**achel. q̄ erat pulcior.
quā videns **J**acob dixit. **O** si possem habe/
re istā ī vxorez. qz sicut erat pulcior corpe. sic
etiā aia. qz erat multū deuota. **J**acob in illi⁹
domo habitante. bñdictio dei fuit in domo
illa. qz q̄diu aliqua bona p̄sona ī aliqua bo/
na domo morat. tandiu bñdictio dei est ibi
Ideo dixit **L**aban ad **J**acob. **E**xperimēto
didici q̄ bñdixit mihi de p̄pter te **J**ō vis ma/
nere mecū. **R**ndit **J**acob. **P**lacet mihi vt p̄/
uiam tibi p̄ rachel filia tua minore septē an/
nis. vt des mihi in vxorē. **R**espōdit **L**aban.
Mel⁹ est vt tibi cā dem q̄ viro alteri. **M**a/
ne apud me. **S**eruiuit igit **J**acob p̄ **R**achel
septē annis. z videbant ipi pauci dies p̄ amo/
ris magnitudine. **H**ora de magnis nuptijs
factis. z tota die nuptiaz rachel erat vt noua
sponsa. sz in sero laban posuit **L**yam in lecto si/
ne lumine. z abscondit rachel ī alia camera.
Quo p̄p̄erto **J**acob ī mane reputauit se val/
de deceptum. neqz mir. **Q**ui dixit laban. qd
est qd facere voluisti. **N**on neq̄ rachel seruiuit
tibi. quare **L**yam supposuisti mihi. **R**ndit **L**a/
ban. **N**ō est in loco n̄ro p̄suetudinis. vt iunio/
res añ tradamus ad nuptias. ideo ista est ve/
stra vxor. **S**ed si vis seruire alijs septem an/
nis. dabo tibi **R**achel. et placuit **J**acob. **S**i
dicatur. z quomodo potuit habere duas so/
rores in vxores. **R**espōdeo. qz nondum erat

LL iij

Dominica .xv. p^o trinitatis

data lex moysi prohibita illi. qz i lege nature solū filiaphibebat pzi. z mī filio. Ben. ij. Propter h̄ dimitter hō p̄rem z m̄rem z adherabit vxori sue. zc. z Dat. xix. Hora quō iacob cōplet alijs septē annis duxit rachel in vxorē. z amorē seq̄ntis p̄tulit p̄ori. Vidēs aut̄ dñs qz despiceret lya. aperuit vuluā ei. sorore sterili pmanēte. Dic̄ h̄ Grego. z alijs docto. qz iste due sorores signat istas duas vitas. Lya lippa ocul' signat vitā actiuā. in q̄ est multa lippitudo scz displicētia. tristitia. ipatiētia. tediū fruendo infirmis. z sic d̄ alijs. nec p̄t vite actiue i tendēs orare libere. S; ista lippitudo leuiter mūdat tergēdo oculos i p̄fessioe. Jō d̄ qz lippa erat lya. i. vita actia. in ē secūda qz generat mltos filios. i. meritoz ex opibus vite actiue Rachel decora signat vitā p̄tēplatiuā pulcrā sine lippitudo. qz sine tediō p̄tēplatiua p̄sona p̄tēplaf opa creatiōis dicēdo. Q̄le ē posse dei. qz qm̄ m̄gri fabricāt domū v̄l archā in digēt fundamēto z materialibz. z sic de alijs z de sine his edificauit domū h̄ mundi z celos zc. Jō rachel iterp̄raf visum p̄ncipiū. scz opa creatiōis p̄tēplando. Itē p̄tēplatiua p̄sona p̄tēplaf opa gubernatōis z p̄uisiōis. q̄le de p̄uidet oibz creatur' zc. Itē p̄tēplaf sinez mūdi. diē iudicij. opa redēptōis. paradisum. i. fernū. purgatorij. Itē p̄tēplaf orādo. legēdo. audiēdo p̄mones. missas. Ecce rachel. i. vita p̄tēplatiua. ista est melior. Hora qz melioritas meriti stat i maiortate caritat' di. Jō seraphin q̄ interpretat i caritate ardētes sunt superiores i paradiso s; non h̄nt p̄les. i. tot merita accidētalia sic vita actiua. Q̄d at̄ vita p̄tēplatiua sit melior actiua p; auctate xpi Maria magdalena elegit vitā p̄tēplatiuā. z brā martha vitā actiuā. q̄re qm̄ xps veiebat ad domū suā licz esset nobil' dñā p̄cingebat z pauit. zc. Magdalena sedēs ad pedes xpi p̄tēplando audiebat v̄ba xpi. Et martha dixit xpo Dñe nō est tibi cure qz soroz mea reliqt me solam ministrare. dic̄ ḡ illi vt me adiuuet. Et r̄ndit illi ihs. Martha martha sollicita es z turbas erga plurima. Ecce lippitudinē. Maria optimā p̄tē elegit q̄ nō au. ab ea. Lu. x. Ecce sentētia xpi quō vita p̄tēplatiua ē melior. S; p̄mo optet facere m̄rimoniū cū lya. i. vita xpiana. P̄mo exercitare se i opibz m̄ie. q̄ sūt septez. significare p̄ septē annos seruitutis Jacob.

Tercia vita ē p̄latiua. z ista est periculosa. Ista ē vita p̄latoz. z ista ē alijs p̄dict' melior Rō. qz icludit vitā actiuā z p̄tēplatiuā Quid

vult dicere vita p̄lati. nisi qz p̄lat' sit p̄fectus i vita actiua z p̄tēplatiua. al's n̄ ess; bon' p̄lat' Ita vita p̄latiua ē melior. sic bonū est corpus melior aia. s; m̄lto meli' corp' z aia sit p̄iuncta Jō d̄ scriptura. Formauit de hoīem d̄ limo t̄re. ecce corp' bonū. Et inspirauit i faciē ei' sp̄raculū vite. Ecce aia melior. Et fact' est hō in aiam viuētē. Ecce p̄iunctio corpis z aie. Ben. ij. Sic vita p̄latiua p̄p̄hendit vitā actiuam z p̄tēplatiuā. Dic̄ Gregori' in pastorali Sit rector actōe p̄cipu'. p̄ cūctis p̄tēplatiōe suspēsus. iterioz cura exterioroz occupatōz n̄ relinq̄ns. Hora cū d̄. Sit rector actōe p̄cipu'. zc. Nō optet ep̄m dare cibū paupi. sic qz ip̄emet p̄pet seu mistret. s; p̄cipuū vite actiue est p̄dicare. qz p̄dicator p̄plet oia opa m̄ie. inducēdo alios vt dent panē esuriētī. potū siti enti. zc. Sic d̄ rege dicēte thesaurario. qz faciat elemosynā tali paupi. v̄l tali vidue sine captiuo. Quis fac̄ illā elemosynā. nonne recipit. imo. sic p̄dicator p̄ncipalit' cōplet opa m̄ie vite actiue. qm̄ d̄ z iducit gētes ad opa m̄ie corpalia z sp̄ualia. qm̄ p̄dicat dat cibū aīabz esuriētibz. z qm̄ puocat ad p̄triciōem dat potū. z vestit qm̄ ex p̄dicatōe sua supbus deposita supbia induit veste hūilitatis. auarus liberalitatis. luxuriosus castitat'. zc. Recolligit pegrinos sicut ego vos. mō visitat i firmos. i. tēptatos. z visitat mortuos pctō v̄l mūdo. Ecce q̄re d̄. Sit rector actōe p̄cipu' Nō optz qz ip̄emet sit coq̄nari' s; qz p̄dicz In signū h̄ qm̄ ep̄s p̄secrat ponit liber euāgeliorū in dorso ei'. z vn' tenet libz p̄tinue sup eū dū p̄secrat. z d̄ sibi. Uade z p̄dica. qz ad hoc sp̄ealit' es elect'. z mō. q̄s p̄lat' p̄dicat. patz qz valde pauci sūt. Itē. Sit rector p̄ cūctis p̄tēplatiōe suspēsus. z h̄ in sacrificio misse. De q̄ d̄ san. Tho. qz est p̄cipua p̄tēplatiō. Jō ep̄i d̄nt q̄tidie v̄l saltē frequentē celebrare. Omnis nāq; p̄otifer ab hoībz assumpt'. p̄ hoībz p̄stituit in his q̄ sunt ad deū. vt offerat dona. scz orōnem z sacrificia p̄ peccatis. ad Hebre. v. De q̄bus David. Et sacrificent sacrificium laudis. Ecce missa. Et annūcient opa eius i exultatiōe. ps. cvj. Talis p̄lat' p̄t dicere. Voluntarie sacrificabo tibi. Ecce missa. z p̄fitebor nomini tuo dñe. Ecce p̄dicatio. Ista est vita p̄latiua. Sed dico qz est piculosa. Tria magna picula h; q̄ possunt intelligi p̄ similitudinem amphore vitree ex̄ntis sup columnam in platea. p̄ quā omnes hoīes p̄icerent lapides Secundo qz omnes aues celi cōtra

Sermo. V.

sa pugnaret. Tertio q̄ maria tēpestas super
eā d̄ celo descēderet. In q̄ piculo est; tal' am-
phora. Dico q̄ n̄ poss; stare. Tal' est vita pla-
toꝝ. Quilib; plac' est alt' sup colūnā dignita-
tis p̄stitur'. S̄ q̄ sp̄iciūt lapides. maxie si sine
boni. qz als null' d̄t sibi aliqd vl' pauci. S; si
plac' vult ire būilit z simplr sine m̄ctis scu-
tiferis. statim omēs dicūt. O d̄ isto hypocrita.
quō vadit zc. Ita etiā fuit d̄ illo p̄mo prelato
ihu xpo. q̄ rep̄hēdebat de discipul' z d̄ doctri-
na nona quā p̄dicabat. vt; Jo. xvij. Jō pōt
dicere plac'. Posuit me dñs sic signum ad sa-
gittā. Thren. iij. Secdo oēs aues celi impu-
gnātes volitāt d̄ platū. s. demōes ad rēptan-
dū. qz si vos hētis vnū demonē d̄ vos. plac'
h; mille d̄ se. qz sic in bello illi q̄ volūt h̄re vi-
ctoriā inuadūt marie verillōz q̄ ad terrā p̄-
strato. oēs sunt p̄diti z fugiūt. Sic plati por-
tāt verillū. iō d̄ eos marie demones instāt zc
Tertio. qz maria inq̄sitiō z districtio iudicij
venit sup eos. Quā plac' morit' statim veit ad
iudiciū. sup quē descēdit tēpestas q̄stionū q̄li-
ter itrauit. quō vivit. q̄t ex ei' negligētia sunt
d̄nati. q̄re sustinebat pctā notoria. lz d̄ se eēt
sanct'. si tñ i suo officio fuit negligēs. ex pctis
alioꝝ d̄nabit. qz nō adhibuit diligētiā i cor-
rigendo. Jō d̄t scriptura. Iudiciū durissimuz
his q̄ p̄sunt fiet. Sap. vi. Ecce quō vita pla-
tina ē piculosa. Jō d̄t Aug'. Preposit' q̄sto i
loco supiori tāto i piculo maiori p̄lat'. Bōa
est vita actiua. melioꝝ p̄tēplatiua. s; optia vi-
ta p̄latiua. z q̄libet est sp̄ual'. Jō d̄t the. Spū
viuim'. vl' i vita actiua. vl' ecclā p̄tēplatiua. vl'
etiā p̄latiua zc.

Sermo q̄nt' de eadē dñica

Mysteriū tuū im-

Mysteriū tuū im-
ple. ij. ad Thi. iij. Istō s̄bū d̄t cuili-
bet xp̄iano. Mysteriū qd̄ dēm' deo
implere dēm' si volum' h̄re salariū paradisi. Et vt
sim' volūtariū sciendū q̄ int' oia officia ḡdus
sen dignitates h' m̄di mai' z excellēt' est fui-
tiū dei. Un̄ nec p̄latio ecclēastica. nec dñiuz
epale sunt aliqd i cōparatōe fuitū dei. Si di-
cat. Papa vl' rex est fuitor dei. Rñsio. q̄ pap̄
vel rex maiore excellētiā seu dignitatē r̄cipit
qz est seruitor dei q̄ qz est papa vl' rex. Ratio
Nā q̄libet creaturā p̄stituta int' maiore vl' su-
periore z minore vl' inferiore maiore dignita-
tem seu excellētiā recipit ex subiectōe supior;
q̄ ex dñio qd̄ h; respectu inferior'. Declaret
p̄mo in elemēt'. Nā em̄ est media int' aerem z

terrā. a terra recipit imūdiciā. lutū. zc. ab ae-
re cui subijcit recipit purificatōz z claritatez
igif. Scōpbat in metall' Argētū em̄ est me-
diū int' aurū z plūbū. qz respectu auri h; subie-
ctionē. qz valz min'. respectu plūbi dñatiōz.
qz valet pl'. Maiore excellētiā z valorem ex
subiectōe recipit ab atro. iō deauratur. q̄ ex
dñio seu valore respectu plūbi. igif. idē p̄z in
hōib;. P̄tio in plat'. q̄ si h̄nt mgr̄m bonum z
sp̄ualē p̄fectū z p̄tuosum z vasallos viciosos.
a mgr̄o recipiūt bonas doctrias. a vasall' au-
tem tristitias. displicētiās. appellatōes z silia
Hōra Quid est dicere eē papam. Solutio.
N̄re curā oim̄ gētū. i q̄b; ē m̄lta sollicitudo.
Et qd̄ est dicere eē fuitū dei. N̄re leticias. p̄o-
latiōes. z p̄tēplatiōes sp̄uales. Itē qd̄ est dice-
re eē impatorē Solutio. Esse dñm bonoz z
maloz. cū piculo. s; eē fuitū dei est h̄re leticias
zc. vt s̄. Jō dico q̄ mai' officiū h' m̄di est esse
fuitū dei. vt p̄z ex dicta rōe q̄ dat sciam. P̄hs
Tūc vnūq̄d; scire arbitramur dum causas
ei' cognoscim'. z qm̄ ill' est cā. p̄mo posteri.
Auctas q̄ p̄firmat credētiā. i. ad Corint. iij.
Sic nos existimet hō vt mistros xp̄i z dispē-
satores mysterioꝝ dei. Et nōne petr' erat p̄p̄
z om̄s alij apli erant ep̄i. z legati xp̄i a latere.
Imo. q̄re ḡ non dixit. Sic nos existimet hō
vt ep̄os zc. qz p̄p̄ appreciabat se de seruitō xp̄i
Itē alia auctas. M̄stri xp̄i sunt z ego. ij. ad
Co. ij. Itē alia. ij. ad Co. iij. Si ministratio
d̄nationis in gl̄ia est. multo mag' abundat
mysteriū iusticie. i. iuste fuitū d̄o Ut possim'
acquirere salariū paradisi. d̄t thema p̄positū.
Mysteriū tuū imple. Diceret aliq̄s. Frater be-
ne videt eē magnū eē fuitorē dei. S; videā-
m' quō possim' implere fuitū dei. Ego amo-
re v̄ri q̄siui z inueni. viij. s̄tutes i q̄dā aucta-
te b̄ri petr' dicētis. Vos at curā oem̄ subijci-
entes ministrare i fide v̄ia s̄tute. i s̄tute autem
sciam. in scia aut̄ abstinentiā. i abstinentia patiē-
tiam. i patia p̄ieratē. i pietate at̄ fraternitatis
amorē. i amore at̄ frat̄nitat' caritatē. z subdit
Sic em̄ abūdānter ministrabit vob̄ introitus
in eternū regnū dñi z saluatoris n̄ri Ihu xp̄i
ij. Pe. j. ca. Si istas s̄tutes habem' in nostro
fuitio. abūdānter ministrabit nob̄ introitus
zc. Jō d̄t the. Mysteriū tuū imple Dico p̄i-
mo q̄ i seruitio dei debem' ministrare fidē. hic
ponit fundamentū Nā fides sc̄tā xp̄iana est
fundamētū toti' boni. Jō q̄ vult edificare. p̄-
mo carat ponere bonū fundamentū. vt edifi-
ciū nō tremat. als destruit. Ita fundamētū

Dominica .xv. p^o trinitatis

xpiani firmū est fides. De isto fundamēto dicit scriptura. Fundamētū aliud nemo potest ponere propter id quod positū est. quod est xpus ihesus. Glosa. i. fides Ihu xpi. s. ad Ro. iij. Iohannes auisus vos. sic illi qui sunt obsessi ab inimicis. qui sepe visitant fundamenta ne fiat cautioes in fundamēto quia ibi est piculū. nā si diruatur fenestra seu vna turris. nō est tā magnū piculū. q̄ si fundamētum diruit. q̄ totū edificium cadit. Ita modo quā magis instat finis mūdi diabolus fodit fundamentū. s. fidē dicēdo. Quō tu potes credere huiusmodi. Ecce cū pala rēptatōis fodit fundamentū. Iohannes do vob optimū consiliū vt sepe visitetis istud fundamentū. ad min^o bis in die de mane et sero. dicēdo Credo in deū et cetera. flexis genibus. cū p̄statōe. sic miles faciēs homagium regi dās sibi fidē. Si nescitis addiscatis et sic recognoscit fundamentū fidei an diabolus foderit cū pala rēptatōis. alio si oia bona mūdi feceritis nisi habeatis fundamentū fidei. scilicet nihil valeret. ad Heb. xj. Sine fide impossibile est placere. et cetera. g. misterium tuū imple. scilicet fidei.

Dico secundo quod scilicet huiusmodi ministrando dicitur huiusmodi. cū dicitur. Ministrare in fide via virtutis. i. opa virtuosas. quia huiusmodi virtus sumit per quilibet actu virtuoso. Ista sunt ministranda. quia licet haberetis fidē verā. nō sufficeret ad saluatōem. Imo oportet simul cū fide ha hēre opa virtuosas. Rō quia nullus rex eēt cōtentus de fide suorum vasalloꝝ sine obediētia. Nā si diceret regi. Nos reputamus et credimus vos vester regē esse. tū nihil p̄cipiat nobis. quia nihil facerem. esset huiusmodi bonū. Ita de xpiano qui crederet xpm vester regē et dñm. s. nihil vult fuare de suis p̄ceptis. Ipse p̄cipit humilitatem et nos sumus supbi. et sic de alijs septē peccatis. Iohannes licet haberetis tantā fidē quāntā habuit beatus petrus vel paulus. nisi haberetis vitā virtuosas nō saluaret. Iohannes dicit. ministrare in fide via virtutis. s. bonā vitā et bona opa. Iohannes dicit scriptura. Quid perderit frater meus. si fidē quis dicat se hēre. opa autem nō habeat. nunquid fides poterit saluare eum. Si autem frater et soror nudis sint. et indigeant victu quotidiano. dicat autem aliquis ex vobis illis. Ite in pace. calefacimi et saturami. nō dederitis autem eis quae necessaria sunt corpori. quod perderit. Sic et fides si nō habeat opa mortua ē. Jac. ij. Nā bona opa et virtutes dñt correspondere credulitati. Verbi gratia. Vos creditis quod tres persone pater et filius et spū sanctus sunt vnus deus. Huic credulitati correspondet quāntā aia corporis vestri et vita. ista tria correspondat opando bona opa. Sic ostendit extra credulitas quae est intra. Item credi-

tis quod xpus humiliavit se tū ad recipiendū nostrā humanitatem cum miseris et cetera. g. ostendat opera virtuosas sicut alti et eleuati in dignitate. diuino officio. scia. humilietis vos et cetera. Item creditis quod xpus elegit virginē in matrem. et tū de alia potuisset nasci. et cetera. nec sciuit experimētali quod eēt illa carnalis delectatio. ostendat opera virtuosas. et amore sui caste viuat. quilibet in suo statu et cetera. Item creditis quod vixit pauper in mōdo quod dicitur. Mar. xj. Circūspectis omnibus et cetera. dicitur glo. et cetera. Si aliquis ipsū inuitasset. alii ap̄li fricabāt spicas. vel ibant bethaniā et cetera. Idē de nocte ibat ad dormiendum in desertū. si nō hēret aliū locū. Ista credulitas ostendit opera virtuosas nō habendo auariciā. nō faciēdo vsuras. furta. nec recipiēdo bona aliena. Item creditis quod xpus fuit passus iniurias. derisōes et tandē mortē. et nō vult recipere vindictā. nec permissit p̄rem recipere. Ista credulitas opera virtuosas ostendit virtute patie remittēdo iniurias inimicis et cetera. Item creditis quod fuit mortuus et tertia die resurrexit. Ita si eēt mortuus peccatō mortali. tertia die scilicet p̄tritōis. p̄fessōis. et satisfactōis potest suscitari. Idē creditis quod xpus in die ascēsiōis ascēdit in celū. Nec credētia ostendit opera virtuosas. quā nos in dñicis et festiuis ascēdimus p̄tēplādo. orando audiēdo missas. p̄pletā cū silētio. nō cogitando nec loquēdo aliā re tpali. s. cogitādo vt habeatis ascēdere per bonā vitā. et cetera. Item creditis quod xpus est in hostia p̄secrata. Nec credētia ostendit deuote cōicando in pascale iuxta p̄ceptū et infra anū s̄m bonū consiliū. Ecce quae dicitur. Ministrare in fide via virtutis. et cetera. Ecce quod dicitur xpus. Quid vocatis me dñe dñe. et nō facitis quae dico. Luc. xj. quia nō ois qui dicit mihi dñe dñe intrabit in reg. ce. s. qui facit. volū. pa. mei qui in celis est. ipse intra. in re. ce. Mar. xij. P̄ necessitas bonorum opum. Iohannes dicit thema. Misterium tuū imple. Tertio dicit. ministrare in virtute via sciam. quae sumit hic per discretōe. et nō put scia est vna de septē liberalibus artibus. s. per discretōe. s. quae opa virtutis fiant discrete et cū debitis circūstātijs. Prouer. ix. Scia scōꝝ prudentia. Quae alio si aliquis indiscrete facit bona opa. s. de genere bonorum punietur ex eis. Quicquid boni cum discretōe feceris. virtus est. Virtus enim indiscreta per vicio reputat. Dicat hic miraculū quod legitur in vita beati dñici patris nostri. cui de nocte oranti apparuit dyabolus tripudians et cantās corā eo. dicēs magis et min^o. Et adiurat a beato dñico super huiusmodi. Rūdit. quod quicquid ipsi frater lucratur. faciendo plus quā possunt. et destruendo se. amittunt et damnant. vel minus faciēdo.

Sermo. v.

tenēt. amittūt. s; dicit diabolus q̄ fatiscēdo de-
struit eos. Propter qd̄ beatus dñic⁹ amonuit
frēs. de h̄ ad Ephe. v. Nemo vnq̄ odio hūit
carnē suā. s; nutrit et s; uet eā sic xp̄s eccliam
S; sic miles diligit equū cū q̄ h̄z militare et
victoriā obtinere. Ita nos cū corpe. Jō cō-
seruādū est. s; nō dēm⁹ dare sibi tm̄ d̄ anona.
vt recalcitret. Jō discrete est gubernandum
Ista ē scia. q̄libet scit suū asinū q̄tū pōt por-
tare. et d̄ nauī q̄tū portare p̄rē. Ita de asino
corpis seu nauī. Et sic marinarū i piculo p̄-
ficiūt on⁹. ita d; facere p̄sona discreta i infir-
mitatib; deponēdo on⁹ p̄nie. qd̄ p̄ dualescē-
tiam ē reassumendū. S; mlti nō faciūt. p̄p̄
qd̄ d̄ scriptura. Propt̄ea ducit⁹ est captiuus
p̄ls me⁹. q; nō hūit sciam. Isa. v. Quarto
d̄. mistrate i scia abstinētia; . Personē q̄ hūit
magnā sciam acq̄sita dñt abstinere a trib; . s;
q; nō extollāt se nimis. et q; nō decipiāt p̄rim
et q; nō dimittāt deū. q; vt d̄ apl's. i. ad Cor.
vii. Scia inflat dicēdo. oēs sunt bestie nisi
ego. Et isto pctō ceciderūt q̄plures d̄ ordine
cherubin. q̄ interpretant plenitudo scie. et effe-
cti sunt diaboli. Qui de angel' fec̄ diabolos.
qd̄ faciet de hoib; p̄sumptuos. et. Jō apl's. i.
ad Co. viii. Si q̄s existimat aliqd̄ scire. non
dñ cognouit quō opteat cū scire. Hoc sciebat
Socrates p̄hs magn⁹ mgr̄ platonis. q̄ inter-
rogat⁹ qd̄ sciebat. Rñdit. Hoc tm̄ scio q; ne-
scio. Itē tales sciētes non dñt decipere nec de-
fraudare p̄rim. Nolite inq̄t apl's fraudari in-
uicem. i. ad Co. viii. Tertio caueāt illes ne
obliuiscant deū. q; hodie siue int̄ religiosos.
siue int̄ clericos. siue int̄ laicos. q̄to maiores
hūit sciam. tāto hūit peiores sciam. cū tm̄ plus
deberēt deū timere. q; hūit maiorē noticiam
Jō apl's. Charissimi obsecro vos tanq̄ ad-
uenas et pegrinos abstinere vos a carnalib;
desideriis. q̄ militāt aduersus aiām. ouer-
sionē v̄iam int̄ gētes bñtes bonā. i. Petri. ii.
Quinto mistrate in abstinētia patientia;
Rō. q; abstinētia vt ieiunū et alie dāt colerā
vel melancholiā s; elib; pot⁹ dāt leticiā. Dul-
ti sunt cū q̄b; nō pōt h̄d pacifice loq̄ quando
sunt ieiuni. Jō necessaria est patia ne meritū
abstinētie p̄dat. Dicat⁹ impatiētes. q̄b; esset
melius ne abstinerēt. q; vnica ipatiētia p̄dūt
totū thesaurū meritoꝝ. Sicut q̄ ponet⁹ ignē
in camera vbi h̄et om̄ia bona; gregata. ita
de igne ire seu impatiētie. et. Jō apl's ad He-
breos. x. Patia vobis necessaria est vt volun-
tatem dei faciētes reportetis repp̄missionē

Sexto mistrate in patia pietatē. s. ad pri-
mum. Si habet⁹ bona t̄palia vel spiritualia
subuentatis indigētib;. si habetis panē detis
esurienti. vinū sitiēti. vestes nudo. et nunq̄m
deficiet vobis. Multi decipiunt di. Si ego
dare deficeret mihi. et. Dico tibi q; nunq̄m
p̄sona misericors deficiet i bonis. Imo deus
multiplicabit triticū in horreo. farinā in sac-
co. panē in cophino. vinū in cellario. pecuni-
as in bursa. et. Itē de bonis sp̄ialib; obe-
tis puidere aie de cibo sp̄iali. Post q̄ labora-
stis sex dieb;. in dñica q̄scat. audiēdo missā
f̄mones et. s; bodie ecclia nō est nisi forum.
Cōtra h̄ recipit aqua bñdicta in introitu ec-
clesie. et sit signū crucis i frōte. vt intellectus
nō cogitet nisi de deo. et in ore. vt nō loq̄t nisi
de deo. et iura cor. vt non cogitet mala. De
ista pietate d̄t apl's. Exerce teipm̄ ad pietatē
Hā corpalis exercitatio. vt ieiunia et alia ad-
modicū vtil' est. Pietas aut̄ ad om̄ia vtil' est
p̄missionē bñs vite que nūc est et future. p̄ma
ad Thimo. iiij. Septio mistrate i pietate
fraternitatis amore; . ne sc; sint int̄ vos odia
rancoros. malicie. et. S; sic frēs eiusdē p̄ris
et m̄ris diligūt se. ita nos xp̄iani immediate
sumus filij eiusdē p̄ris. s. xp̄i. et m̄ris. s. ecclie
semine verbi dei in vtero fontis baptismi ge-
niti. Ideo debem⁹ nos diligere ad inuicem et
iniurias remittere. Ideo xp̄s. Omnes frēs
estis. Et patrē nolite vocare vob sup̄ terras.
Unus em̄ est pater vester q̄ in cel' est. Mat.
xxij. Octauo mistrate in fraternitatis
amore charitatē. Maior aut̄ horum est cha-
ritas. p̄ma ad Corinth. xiiij. Charitas sumit
hic p̄ amore dei. sc; vt quicquid facimus. fa-
ciamus amore dei. Si diligimus parentes
et amicos. super omnes deum diligam⁹. Di-
catur hic miraculum de illo heremita q̄ cu-
piebat scire fines hominū. scilicet quomodo
anime ibant in alio mundo. et venit lupus si-
bi quasi innuens vt eū sequeretur. et secutus
est lupum vsq; ad introitū cuiusdam ciuita-
tis. Qui recedente lupo intravit ciuitatem.
et vidit gētes tristes p̄ quodā sancto homine
vt dicebatur in extremis laborate. Qui iuit
illuc. et in circuitu illius infirmi erant multe
sancte p̄sone legentes. et. Et post pauca di-
ctus heremita vidit vnum magnū demonē
cum magna multitudine demonū camera;
intranē. Cui dicebāt demones. Recipe il-
lam aiām. q; n̄ra est. Rñdit. Nō audeo ad eū
appropinquare. quia ibi sunt multe persons

Dominica .xvi p^o trinitatis

in circuitu ei⁹. Ad quē dixit de⁹. Diabole re-
cipe aīam ei⁹. qz nūq̄ q̄cui in aīa sua. qz nibli
fecit amore mei. S3 p vna glā vt laudaret z
honoret. z subito a diabolo fuit suffocatus. z
multū planct⁹ zc. Qd vidēs heremita dixit i
tra se. Nō cognosco finē hoīm. Nō est totuz
aux qd lucet. ppter h custodia me. zc. Et duz
recederet a dicta domo z trāsiret p plateā. in-
uenit ibi vnū pauperē iacentē. q laborabat i
extremis. Qui deridebat z iudicabat a trāse-
untibz. An⁹ dicebat ebr⁹ zc. Heremita vi-
dit celū aptū sup morientē. z michaelē cū ml-
tis descendente ad eū z inuitante aīam. qz cū
nollet statim exire. de⁹ misit dauid vt pulsaret
cytharā z psalteriū. vt aīa exiret. Et sic factū
est. Quo mortuo curat⁹ noluit ei tradere ec-
clesiasticā sepulturā zc. Q dixit heremita. mō
cognosco finē hoīm. Horate h de illo q san-
ctus reputabat. s3 qz nō habebat caritatē. iō
perijt. De⁹ soluit eū in h mundo de honore z
magna sepulsa p bonis facis de genere. pau-
per aut ex pctis p purgatorio hūit vt sic de-
spectiue moreret. vt aīa h̄ret glām. Jō atten-
dat. ne in opibz bonis sit vermis vane glorie
Prop⁹ h̄t apl⁹us. Sup oia caritatē habete
qd est vinculū pfectōis. ad Col. iij. Ecce qre
dic. misterīū tuū imple. qz abūdanē mīstrabi-
tur vob itroī⁹ in eternū regnū zc.

Dñica. xvi. Sermo p^omus

Deus inuitavit ple-
bē suā. Habet s̄bū istō originaliter
Lu. vii. z officiat in euāgelio hodi-
erno. Sermo n̄r erit de sc̄to euāgelio qd p̄ri-
net vnū magnū miraculū. qd xps fec̄d susci-
tatione illi⁹ iuuenis. zc. Et vt de⁹ det s̄rutē z
efficaciā suis sanct⁹ s̄bis. z dicat ad dei laudē
z honore z audiant. Salutel virgo Maria
In p̄senti s̄mone volo tenere modū iurista-
rum q p̄mo ponūt casum. z post aprādo mo-
uent q̄stiones. Ita faciā. Casus legis xpi est
miraculū sancti euāgelij hodierni. Nota hi-
storiā. Nō sup isto casu legis euangelice
mouēde sunt questiones sp̄iales. P̄ia q̄-
stio. Quare xps voluit istū mortuū suscitare
publice z notorie. Rō hui⁹ q̄stionis est. q̄a le-
gitur Mat⁹. ix. q qn xps suscitauit puellam
filiā p̄ncipis. noluit q aliq̄s esset p̄ns paucis
exceptis. s. patre z matre. petro iacobo z Jo-
banne. z secrete ip̄am suscitauit. qre zc. Ratō
qz puellā inuenit secrete mortuā in camera.
ideo secrete ip̄am suscitauit. S3 istū inuenē

inuenit publice z notorie mortuū. Jō publi-
ce z notorie suscitauit eū. in q̄ inuuit q̄ pctō-
ri secrete q̄ h3 filiā. i. aīam mortuā secrete i ca-
mera corpis. sufficit tali secrete p̄nia si vult a
xpo suscitari a morte culpe ad vitā gr̄e. S3
pctōri publico z notorio si vult a xpo suscita-
ri. notoria p̄nia est sibi necessaria et publica.
Verbi gr̄a de q̄libet statu. Primo de reli-
gioso. q̄ a pte extra videt bon⁹ z deuol⁹. s3 for-
te secrete est p̄prietari⁹. vt nihil fuit de reglā.
tal⁹ h3 filiā. i. aīam mortuā secrete in camera
corpis. tali sufficit vt secrete p̄terat z doleat
de pctō. z pponat nō redire. z vt confiteat. zc.
Idem de clerico. Itē sunt aliq̄ supbi intus in
corde. s3 nihil oñdunt extra. tales h̄nt filiam
mortuā in camera. q̄bus sufficit secrete p̄nia
Idē de alijs pctis. Ex ista rōe xps suscitauit
secrete puellam mortuā. De hoc Hieremias
Thren. iij. Sedebit solitari⁹ z tacebit. q̄a le-
uauit se sup se. Nota. sedebit. s. cessando a pec-
catis. solitari⁹. i. secrete. qz leuauit se sup se. s3
secrete p̄cando. z nō sup alios. ad extra publi-
cando. Jō xps loquēs secretis pctōribz dic.
Attēdite ne iusticiam vestrā. i. p̄niam. faciat
corā hoībz. vt videamī ab eis. Mat⁹. vi.
S3 istū inuenē inuenit xpus mortuū publi-
ce z notorie extra ciuitatē. Jō publice z no-
torie ip̄m suscitauit. In quo inuuit q̄ pctōri
publico z notorio nō sufficit secrete p̄nia. sed
publica est sibi necessaria z notoria. vt edifi-
cet quos scandalizauit. Verbi gr̄a de super-
bis q̄ nō solū secrete. s3 extra faciūt vanitatē
in ornatu. tam homines q̄ mulieres. Nō op⁹
est follo suspendere cymbalū collo. z omnes
scandalizant de vanitate illoz. Talibz non
sufficit secrete p̄teri z p̄fiteri. s3 oportet extra
humiliari. vt omnes q̄ fuerant scandalizati
edificent z laudent deū. Itē de notorio vsu-
rario. q̄ mutuat. x. p. xij. p mensem. vel em̄p
parata pecunia minus. vel vedit plus ppter
dilationē solutiōis. Talibz nō sufficit secrete
p̄fiteri. Idem de notorio raptore vt latrone
vel damnificatore. vel malo aduocato seu iu-
dice. zc. Idem de notorio p̄cubinario ecclesi-
astico vel laico. nō sufficit promittere p̄fesso-
ri secrete q̄ non redibit ad peccatum. s3 oportet
recedere vt omnes sciant p̄niam. Itē de
notorio inuido. q̄ palam aliū diffamauit. ta-
lem oportet notorie reuocare. etiā si sit veruz
qd dixit. s3 erat secretū. Idē de notorio ira-
cundo. q̄ notorie alteri inimicat. hūc o3 face-
re notorie pacē. zc. De h̄ auctoritas Eccl. xx.

Sermo. I.

Quā bonū ē correpto manifestare pñiam. sic em effugies voluntariū pctm̄ Ergo tps. Sic luceat lux v̄ia corā hoīb̄ v̄t vi. opazc. Mat. v

Secda qō. Quare tps tetigit loculū. 7 illi q̄ portabāt steterūt. q̄ sine h̄ ipm̄ potuisset suscitare. Rñsio. Quattuor portitores portāt p̄cōrē i loculo corp̄is ad sepulcr̄ damnatōis. De q̄ tps Lu. xvi. Mortu⁹ ēz diuesz sepult⁹ ē in inferno. Quos oz stare si pctōr̄ vult de morte culpe ad vitā gr̄e suscitari. Duo portitores a pte ante sūt lōga consuetudoz mala societas

Secdo duo portitores a pte posteriori sunt falsa spes de longa vita. 7 vana p̄fidētia de misericōdia. Isti q̄ttuor infinitos mortuos. i. pctōres portāt ad sepulcr̄ inferni. Prim⁹ portitor d̄z p̄suetudo. vbi gr̄a. qm̄ p̄fessor vel aliq̄s ali⁹ rēphēdit aliqnē q̄ iurat. statim rñdet. q̄a p̄suetudo ē. Dicitur qm̄ leges hoīm siue dñō rñ abrogant p̄sua p̄suetudinē. sed nō lex dei dicent̄. Nō assumes nomē dñi dei tui in uanū. Nec em̄ habebit infontē. i. impunitū euz q̄ assūperit nomē dñi dei sui frustra Ero. xx. Sed potest p̄ aduerbiū affirmare. Idē dicūt mercatores. barbitōsores. sutoresz. qm̄ i dieb̄ dñic̄z festiuis frangūt festa faciēdo feriasz forzē. p̄suetudo ē. Nec p̄suetudo non valet s̄ legē dei dicētis. Memēto vt diē sabbati scifices Ero. xx. Idē qm̄ rēphēdūt q̄re recurrūt ad diuinos: dicūt. Est p̄suetudo. Est excusatio s̄ legē dei dicent̄. Nō habebis deos alienos corā me Ero. xx. Idē qm̄ rēphēdūt d̄vindicta quā null⁹ d̄z recipē: dicūt. p̄suetudo ē. Sed nō valet illa p̄suetudo s̄ legē dei dicētis. Vbi vindictā 7 ego retribuā dicit dñs Rom. xij. Et Deut. xxxij. Vea ē vltio 7 ego retribuā. Itē. Nō occides Ero. xx. Idē d̄ diuitib̄ q̄ mutuāt ad vsurā. q̄ qm̄ rēphēdūt dicūt. p̄suetudo ē. 7 ecclia pmittit. Nō est vez q̄ ecclia approbet v̄l pmittat vsuram. nec valet p̄suetudo s̄ legē dei dicētis. Nō fenerabis fratri tuo ad vsurā nec frugesz. Deut. xxij. Idē d̄ furti fructuū. p̄suetudo nō valz s̄ legē dei. Non furaberis Ero. xx. Secds portitor ē mala societas. Q̄t damnant qui irent ad paradisu nisi p̄pter malā societatem impedirētur. q̄t viri sunt q̄ despectis vxorib̄ societate cū inhonestis querūt p̄sonis. Item q̄t viri q̄ saluarent q̄ damnatur ex mala societate vxoris q̄ h̄z malā linguā. Idē d̄ mlierib̄ q̄ despectis viris peccāt cū alijsz. Idē recede a mala societate. Poeta. Que nocitura tenes q̄uis sint cara relinque Terci⁹ portitor est

mala spes de longa vita. sed vbi ē carta. Vñ quādo iuuenis inducitur ad pñiaz. rñdet. quādo ero senex tūc faciā pñiam. Ecce falsa spes de vita. Itē san⁹ dicit qm̄ ero infirm⁹. Ali⁹ dicit cras. ali⁹ anno seq̄nti. ali⁹ in seq̄nti q̄dragesima. 7 interim venit mors Ideo diē sc̄ptura Nō tardes p̄uerti ad dñm̄z ne differas d̄ die in diē. subito em̄ veniet ira illi⁹ 7 in tpe vindicte dispdet te Eccl. v. Quart⁹ portitor est vana p̄fidentia de misericōdia dei dicendo. parceret mihi de⁹ sicut pepercit latroni et Marie magdalene. Dic qm̄ de⁹ est summe misericōris penitentib̄. sed ē summe rigorosus impenitētib̄. Penitētib̄ de⁹ reuocat illam sniam. Aia que peccauerit ipsa moriet Eccl. xvij. Sz si tot⁹ mūd⁹ etiā virgo Maria supplicarent sibi p̄vno impenitente nō remitteret. Ideo dicit sc̄ptura. Depiciatu peccatoz noli esse sine metu. neq̄z adicias pctm̄ sup pctm̄. et ne dicas. Misericōdia dñi magna est. multitudinis pctōz meoz miserebit. Misericōdia em̄ et ira ab illo cito primāt. 7 in pctōres sp̄icit ira illi⁹ Eccl. v. Ecce quare tps tetigitz. ad inuendū q̄ qm̄ vult suscitare pctōrē tāgit ipm̄ p̄ tribulacōes. 7 tūc isti q̄ttuor portitores stāt et dimittūt eū. Ideo Job. xix. Misere mihi mei miserem̄ mei saltē vos amici mei. q̄ manus dñi tetigit me Tercia qō sup h̄ qō dicit tps. Adolesces tibi dico surge. Queritur cū q̄ tps tūc loq̄batur. q̄ nō videtur q̄ loq̄retur corp̄i mortuo. q̄ nullū sentimentū habebat. immo videre stulticia loqui mortuo corp̄i. Rñdeo q̄ tūc christ⁹ loquebatur aie i inferno existēti. Cogitate qm̄ ad tpi clamores aia exiit subito de inferno. nec demones ipsam potuerūt retinere. ex q̄ vocabat a deo. et statim venit ad corp⁹. Habem⁹ h̄ instructōez de generali resurrectōe in diē iudicij qm̄ ad clamores illi⁹ vocis. Surgite mortui venite ad iudiciū. oēs aie mortuoz tā de inferno q̄s de purgatorio q̄s etiā de paradiso q̄libet redibit ad suū corp⁹ a deo preparatū. 7 q̄libet cognoscer suū corp⁹. sicut mane q̄libet cognoscer suam vestē. De h̄ tps. Nolite mirari h̄. q̄a oēs q̄ in monumētis sunt audiet vocem filij dei 7 q̄ audierint viuēt Job. v. Non mirabatur Job q̄ dicebat. Scio q̄ redēptor m̄⁹ viuit. 7 in nouissimo die de terra surrectur⁹ sumz rursam circūdabor pelle meaz in carne mea videbo deū Job. xix. Quarta qō sup th̄a cū dicit. De⁹ visitauit plebē suā. Queritur q̄ visitatio ē ista. Rñdeo q̄ i sacra sc̄pta inueniūt

Dominica sedecima post trinitatis

tres visitaciones dei erga pplm siue plebe suam

Primavisitatio e de misericordia copiosa

Secda est visitatio de gra abundantanti

Tercia est de iusticia rigorosa

Primavisitatio est de misericordia copiosa. Hec fuit qñ voluit incarnari nasci. et ire p mundū pdicando. Hec visitatio fuit ad instar boni medici. q postq̄ studuit i studio venit praticare z infirmos visitare ordinando medicinas s̄tutū z sacramētoz s̄ infirmitates pctōrū. Ideo Aug. Magn⁹ de celo ad nos venit medic⁹. qz magn⁹ p totū mūdū iacebat egrotus. De ista visitatōe p̄pheta Lu. i. Visitauit nos oriēs ex altozē. De ista dicit thema in p̄pria forma. De⁹ visitauit plebē suā. Secda visitatio est de gra abundantanti. Et h̄ e p̄ns q̄tidie

quādo descendit in hostia p̄secrata. z tñ nō recedit de celo. sicut nec radi⁹ solis q̄ visitat z intrat plura foramina seu plures fenestras. z tamen nō recedit de celo. sic xp̄s vt amic⁹ n̄r visitat nos in h̄ sacramēto. De ista visitatōe Dō

Memēto mei dñe in bñplacito ppli tui. visita nos in salutari tuo. i. in sacramēto altaris qd̄ est n̄ra salus. sicut ergo xp̄s venit de tam longinquo p nobis ad eccliam. sic nos amore sui debem⁹ venire ad missā in die festo. Iuxta illud Dō. Popul⁹ ei⁹ z oves pascue ei⁹ intro. por. ei⁹ i p̄sel. zē. De ista pōt dici. de⁹ visitauit plebē zē. Tercia visitatio erit i die iudicij

p̄ iusticiā rigorosam ad instar reg⁹ seu dñi rigorosi. q̄ venit visitare suos vasallos bonos z malos cū gladio i manu ad puniēdū malos q̄ faciūt s̄ suas leges. z ad p̄miandū bonos. De ista visitatōe p̄pha Isa. Ecce dñs egredietur de loco suo vt visitet iniquitatē habitatoris terre s̄ eū. z reuelabit terra sanguinē suam. z nō opiet vltra interfectos suos. In die illa visitabit dñs in gladio suo duro z grandi et forti. Isa. xxvj. z. xxvij. Nota sex clausulas in dicta aucte. Prima clausula tangit cū dicit.

Egrediet dñs de loco suo. s. d̄ celo empirreo in h̄ q̄ dicit. egrediet dñs. ostēdit suā p̄ratem et rigorē. In p̄mo aduētū nō venit vt dñs. s. vt fu⁹ z mister. in sc̄do aduētū. s. i sac̄do altaris venit vt soci⁹. sed in terciō. s. ad iudiciū. venit vt dñs rigorosus int̄m q̄ tot⁹ mūd⁹ timebit tremēdo. Dic similitudinē de arboze plena aui

cul cantātibz q̄ quādo vidēt falconē venientē timentzē. Jō ecclia in p̄sona cuiuslibet xp̄iani orādo dicit. Libera me dñe d̄ morte et. zē. De isto aduētū Lu. xxi. Tūc videbūt filium hois venientē in nubibz celi cū p̄ratē magna

Secda clausula tangit cū dicit. Visitet iniquitates habitatoris terre s̄ eū. Ecce q̄ reuelet. Et nota q̄ magn⁹ rex nō venit sol⁹ ad visitādū p̄miā dūz puniēdū sic nec xp̄s veniet sol⁹. imo veniet cū oibz sc̄is z angel. Nō illa die nulla creatura rōnal nec intellectual remanebit i celo. Isa. iij. Stat ad iudicādū dñs stat ad iudicādōs p̄los. Dñs ad iudiciū veniet cū senioribz ppli sui z p̄ncipibz ei⁹. Seniores dicūt sc̄i ad denotādū meritū z sapiam q̄bz acq̄siuerūt paradisū. qz i antiq̄s ē sapia. Et qz ipsi sciuerūt media habēdū paradisū. iō dicūt senes. P̄ncipes dicūt angeli. Dic p̄ctice quō veniet p̄mo p̄mittet angelos. z ipse cū m̄re veniet. post sequūt sc̄i Tercia clausula tangit cū dicit. In die illa visitabit dñs i gladio suo. Gladi⁹ ē verbū xp̄i. De q̄ Joh. apoca. Ex ore ei⁹ gladi⁹ acut⁹ et vtrazq̄ pte eribat. z Heb. iij. Vni⁹ ē ei fmo deiz efficit z penetrabilior om̄i gladio accipiti. z p̄tingens vsq̄ ad diuisionē aie ac sp̄s

Quarta clausula tangit cū dicit. duro q̄stū ad

malos. q̄bz dicit. Discedite a me maledicti zē

Mat. xxv. Quinta clausula tangitur ibi. et

grandi. q̄stū ad bonos q̄s faciet ascēdere di.

Venite benedic. zē Sexta tangitur ibi. z for

ti. et h̄ q̄stū ad duratōem glie bonoz. z pene

damnatōz q̄ eternalit̄ durabūt. De ista pos

sum⁹ dicere. De⁹ visitabit zē.

De eadem dominica

Sermo secundus

Misericordia mo

tus ē sup eā Lu. vij. Pro breui de

claratōe b̄ p̄bz introductōe scien

dū. q̄ int̄ oēs s̄tutesz opa meritoria ē vna s̄

tus singlar. p̄ quā hō efficit filis deo. Et ista

virt⁹ est misericordia. Licet em̄ ex q̄libet s̄tute hō

efficiat deo filis. p̄ p̄ri tamē virtute misericordie.

Rō. vna p̄sona d̄z filis alteri quādo i facie as

silitur illi. nō tamē d̄z filis illi si fm̄ man⁹ ei⁹ as

siletur. vt fm̄ pedes. sed in facie q̄ est ps altior

et nobilior homis. Nō videam⁹ de operibz

dei erga nos. Quod est alti⁹ et nobilius. Di

co q̄ misericordia. Nullū op⁹ dei in h̄ mūdo ē no

bis manifest⁹. Quāta fuit dei misericordia q̄ d̄

misit palaciū celi. z voluit i hoc mūdo venire

Quanta misericordia velle indui sacco h̄ianita

tis passibilis. corruptibilis z mortalis. totuz

venit ex misericordia erga nos. voluit capiz pati

ne sibi credētesz obediētes patient̄ in furca

inferni. J̄re q̄libet die dat nobis suū corpus

in hostia p̄secratāz sanguinē. Quāta ē eius

Sermo. II.

misericordia cum quolibet die offendat a nobis tamen sustinet nos sperans nostram correctionem. Ecce facies dei. scilicet eius misericordia. quae alijs operibus suis aliter ostendit nobis. Misericordia enim eius super omnia opera eius. et aliorum alijs operibus eius. Et est similitudo creature ad deum. prout dicitur summi fons misericordiam quasi fons faciem. Justicia dicitur dorsum. quae in iudicio ostendit. Iohannes christus dicit. Estote misericordes sicut pater vester misericors est. Luc. vi. ubi ponitur similitudo. Et ideo sicut thema ad litteram intelligitur de christo. de quo quoniam vidit illam viduam dicit. quod misericordia mater est eius. Ita de bove misericors ad pauperes predicari. Misericordia mater est eius. Patet thema. De ista virtute misericordie volo modo predicare. et ostendam in qua stat ut simus siles christo hic per gratiam et in futuro per gloriam. Dicunt doctores theologi. quod misericordia corporaliter consistit in. vii. operibus. et etiam misericordia spiritualiter in. vii. et sic cent. lxxij. Sed nunc volo comprehendere in quattuor ne sum nimis plenus

Primum dare libere

Secundum mutuare pure

Tertium restituere plene

Quartum fuire prompte

In his quattuor stat tota misericordia. Primum opus misericordie corporaliter et spiritualiter est dare libere. scilicet de bonis temporalibus seu spiritualibus. quae de tibi commisit ut des libere indigenti. quod ideo tibi dedit deus ut des et ceteros libere. Ratio. nam omnes creature sunt omnium dunt. quod quilibet creatura dat libere et ceteris quod deus sibi dedit. Patet primo in sole cui commisit deus claritatem. virtutem calefactivam et fructificativam. omnia ista libere ceteris. prout quod sibi deus commisit predicta. Idem de luna et stellis. Nam de illa modica claritate quam habet etiam nobis parte ceteris. Item de elemento ignis quod fuit nobis ad calefactivum. et illuminandum. ceteris. Item idem de candelis quae multum dat lumem non minuit. Item idem patet de aere qui dat se nobis ut respirem. aliter moreremur. ceteris. Item de calore cordis. Item dat nobis nubes pluviarum. Item dat nobis aquam ad lavandum. aqua dat nobis pisces. Item terra plantas. fructus dat et herbas et animalia. patet ergo quod omnes creature dat nobis libere. quod deus dedit eis. Non audi auare. si creature irrationales sunt ita liberales nonne tu quod habes intellectum. rationem. et expectas retributionem et resurrectionem deberes libere dare. Unde de his quae deus tibi dedit. si habes vicinum pauperem. viduam vel pupillum da eis libere. et deus remunerabit tibi omnia bona tua. et nunc non eris pauper. Idem de bonis spiritualibus. si habes magnam scientiam da doctrinam ignorantibus. Si habes aliquem in domo qui nesciat se signare. nec patet nisi. instrue eum. Si habes magnam di-

cretorum. consilium da illi quod nescit quod facit. Da correctorem deficienti in aliquo. sed bonorum dulci modo ne indignetur. Item da consolatum. tristis. et orationem mortuo. nam habet magnam misericordiam est. Idem de alijs operibus ponit per mortuis. Ecce quod est dare libere. Auctoritas. Optet suscipere infirmos ac memisse sibi domini ihesu. quoniam ipse dixit. Beati est magis dare quam accipere Act. xx. Ratio quare beati est dare quam accipere. quod recipere obligat hominem. dare vero ponit hominem ad retributionem sperandam. Si deus vobis magis bona temporalia vel spiritualia dat obligat vos de omnibus tenemini sibi dare et putum. quoniam administras. quare flere deberet homo cui deus dat magnam prosperitatem. Sed dare reportat retributionem. quod si das amore dei non solum ille cui das. sed etiam deus obligat tibi voluntarie ad retribuendum. Iohannes apostolus. Unusquisque put destinavit in corde suo. non ex tristitia aut necessitate. Nilare enim dato re diligit deus. Potest etiam deus omnem gratiam ab unum dare facere in vobis. ut in omnibus se omnem sufficientiam habentes abundetis in omni opere bonum. sic scriptum est. Dispexit dedit pauperibus etc. ij. Cor. it. Ecce primum opus misericordie. aliter quam homo non vult dare libere deus auferit quod quod homo habet per ignem vel aquam. siue per iram domini vel alio modo. Item ecclesiastici debent dare libere de gratijs ecclesiasticis eis gratis collatis. sed si habent magnam scientiam ut predicent. aliter deus auferit ab eis scientiam in tantum quod quoniam habent predicare indigent in mense ad studendum. Iohannes dare debetis libere. et non debetis predicare per pecunias. nec vanam gloriam. sed per honorem dei et salutem animarum. Idem de sacris ecclesie. scilicet professione. Dicat illis quod libere audiunt diuites. sed pauperibus dicunt habeo facere aliud. Idem de alijs sacris. Secundum opus misericordie est mutuare pure. aliquis homo non vult dare sed mutuare. quod etiam est opus misericordie. et aliquis est maior misericordia mutuare quam dare. Declaret. quod plerumque facit ille qui mutuatur. et florenos pauperi laboratori cum quibus faciet sua negocia ut vivat ipse et vxor et filij. quam ille qui sibi dat. xvij denarios etc. quod ille solum dat. pro uno die vitam etiam miserabilem. et qui mutuatur ut dictum est. dat sibi vitam per annum. Sed optet qui mutuet primo pure sed sine usura. et mutuans non debet involvere reverentem usure. dicendo. Ego mutuabo. et florenos. sed quoniam veiet notari dicitur qui mutuavit xvij. et ita scribet in instrumto. Istud non est misericordia sed crudelitas. De isto mutuo auertas. Jocundus homo qui miseretur et modat. disponit fructus suos in iudicio. quod in et. non cor. ps. cxj. Nota. disponit fructus suos in iudicio. In quibus sibi dicit a christo. Videam quod fecisti pro me. Ecce ego te

DD 2

Dominica sedecima post trinitatis

ci. p. te. **D** in q̄to erit piculo q̄ nō potit onde-
re aliqd̄ opus. Sed ille q̄ mutauit paupibz
amore xp̄i r̄idebit. Ecce dñe ego mutauit r̄e
et xp̄s ē p̄tē. **I**ō dicit. in etnū nō p̄mouebit
Sz istud op̄mie corrupit̄ me vsure mutua
do. r. p. xij. p̄ securitate accipiēdo p̄ign̄. s. cā-
pūz fruct̄ v̄l bestias q̄ fuit̄ sibi. H̄ em̄ vsura
est. Itē em̄do. p̄ solutōnis anticipatōz m̄-
nus v̄l p̄ v̄dēdo p̄ solutōis dilationē. vsu-
ra est et damnatō. **S**ed di. q̄s. **N**ō de pecu-
nijs aut bonis meis potō recipe lucz aliqd̄.
Dicendū q̄ nō. qz dñs pecunie nō vult. **N**ō
estis vos dñs sed disp̄sator. ideo caueat̄ ne
p̄volūtate dñi mistret̄ suas pecunias. **S**i di-
catis. **N**unqd̄ habebō aliquā p̄moditatez r̄e
Dico imo. qz centuplū accipiet̄ in h̄ mūdo.
z vitā eternā possidebitis in alio. **S**i amore
dei mutuat̄. z nūqd̄ erit̄ paup. **D**ō. **J**uni-
or sui etem̄ senui. z nō vidi iustum derelictū.
nec semē ei⁹ querēs panē. **T**ota die miserēz
p̄modat. z semē ei⁹ in b̄ndictōe erit **T**erciū
op̄ est restituere plene. s. restituere illud qd̄ re-
tinetis. z timetis q̄ non sit v̄m. z licet sit op̄
iusticie. r̄i fundat̄ i misericōdia **P**rimo. **S**i te-
netis aliqd̄ d̄ mortuis: restituat̄. **D**icat̄ s̄ te-
stamentarios seu heredes occupātes bona de
functor̄. illud qd̄ h̄z. xij. q. ij. **Q**ui oblatōes
defūctor̄ aut negāt eccl̄ijs aut difficultē red-
dūt. tanq̄ egentiū necatores excōdicent̄. **I**tez
xij. q. ij. **q**ui abstulerit. **E**st maḡ crudelitas: ac
si p̄zem videres in igne z posses cū iuuare et
nō iuuares. q̄nta crudelitas. **E**t maior ē cru-
delitas erga aias in purgatorio ex̄ntes. cū il-
le ignis sit maioris actiuitatis. z ibi p̄burun-
tur aie p̄ris seu m̄ris. z tu non vis iuuare reti-
nēdo bona. ideo auiset̄ vos **S**ecōdo restitua-
tis si debet̄ aliqd̄ eccl̄ie. vt si retinuistis deci-
mas seu p̄mitias seu alia bona eccl̄ie restitua-
tis. xvi. q. j. **D**ecime ex debito req̄rūt. et qui-
cas dare noluerint res alienas inuadūt. in q̄t
Aug. **T**ercio restituat̄ si retinuist̄ salariuz
fuoz. ancillaz v̄l laborātū in cāpis. vineis
seu alijs loc̄ v̄ris. al̄s ira dei ē p̄tinue sup̄ do-
mū v̄raz. **P**ropt̄ h̄ dicebat **T**obias filio suo
Quicūqz tibi aliqd̄ opat̄ fuerit: statim merce-
dē ei restituas. z merces mercenarij tui apd̄
te oino nō remaneat **T**ob. iij. **L**enitici. xix.
Op̄ mercenarij tui non maneat apud te vsqz
mane **E**cc̄i. xxxiij. **Q**ui effudit sanguinē. z q̄
fraudē facit mercenario: fr̄es sūt. **P**er opposi-
tū si fuiuistis alicui i domo. cāpo seu vinea.
z fecistis debilit̄ dietā. in solutione debetis

dicere. **N**on debetis mibi dare t̄m. qz dormi-
ni. **I**tē si recepistis aliqd̄ mutuo: restituatis.
etiā si non sit instr̄m p̄fectū d̄ illa obligatōe.
v̄l creditor fuerit oblit⁹. **I**tē si habet̄ aliqd̄ d̄
vsura v̄l furto: reddere debet̄. **N**ec diē scriptu-
ra. **R**eddite oibz debita. **C**ui tributū tribu-
tū. cui vectigal vectigal. cui timorē. s. plato. ti-
morē. s. reuerentialē. cauere a snia excōdicatio-
nis. cui honorē: vt filij. parētibz. honorē. q̄s si
offendistis petatis veniā. **H**emi q̄c̄s debet̄
nisi vt inuicē diligatis **R**om. xij. **N**ota. **H**e-
mini q̄c̄s r̄e. **P**tz h̄ stulticia illoz q̄i vita sua
nolūt viuere sine debito. **S**ūt multi q̄ debēt
v̄l d̄ vsuris v̄l al̄s. **E**t q̄n a p̄fessore d̄ q̄ satisf-
faciant: dicūt. **E**go in testamēto meo oia or-
dinabo. **V**ultis cognoscere ista stulticiā. **F**i-
des xp̄iana h̄z clar⁹ q̄ q̄ morit̄ in pctō morta-
li damnat̄. q̄n ḡ d̄. **E**go dimittā i testamēto.
z vos in vita nō vultis satisfacere. in toto
seu p̄volūtate habet̄ nō restituēdi. ḡ i pctō
mortali decedit̄. igit̄ ad infernū ibit̄. **S**i be-
res satisfacit liberat aiam suā de inferno. sed
non tuā. q̄re ḡ in vita tua nō satisfacit. **B**rego.
Ad magnā iusticiā dei om̄ipotētis p̄tinet vt
in alia vita non careat supplicio q̄ in hac vita
noluit carere pctō. **S**ecōda stulticia qz cre-
dūt q̄ heredes p̄ mortē eoz satisfaciāt. t̄n vi-
dem⁹ q̄ nihil fit. **I**deo b̄ndict⁹ est ille q̄ in vi-
ta sua satisfacit. z dicit filio. **N**ō optz te aliqd̄
satisfacere. **E**cce q̄re dicit. nemi r̄e. **B**ndict⁹
ille q̄ p̄t dicere. **P**az habeo. sed totū est meū
r̄e. **I**tē nō solū furta sunt restituēda z reddē-
da. sed debitū: etiā cordis z opis. **D**ebitū cor-
dis ē diligere. **C**arissimi. si de⁹ dilexit nos. et
nos debem⁹ alterut̄z diligere. j. **J**oh. iij. **S**i
istud debitū abstulisti alicui ex odioz. red-
de ei. **D**ebitū oris ē salutare z loq̄. **A**d loq̄n-
dū req̄rit̄ imaginatioz os formāz p̄ba. z req̄-
ritur visus. s. illi⁹ cui h̄ loq̄z audit⁹. ḡ req̄ri-
tur etiā vnio corpis z aie in vna essentia. q̄ lo-
cutio discreta nō p̄t fieri nisi p̄ p̄sonā viuam.
Hoc legit̄ in hystoria beati **P**etri d̄ illo s̄mo-
ne mago q̄ dixit se hoicm suscitasse qz mouit
caput. **E**t dixit. b. **P**etr⁹. **S**i vere surrexit lo-
quatur. al̄s sciat̄is fantasma diabolicū esse. z
nō potuit loq̄. **P**tz ḡ q̄ locutio discreta est si-
gnū certe resurrectōis. **I**deo xp̄s voluit q̄ il-
le iuuenis loq̄rerur discretē. in signū r̄e. **Q**ui
erat mortuus r̄e. **M**odo declarel̄ moraliter. **I**nuenio
q̄ in multis sit oppositū. vt laic⁹. in-
uenies s̄mone seq̄nti. **I**tē q̄litercūqz aliquid
abstulisti facto v̄l p̄sensu oz reddere r̄e. **I**tem

de notarijs qñ recipiūt testamta. dic infirm^o
 Uolo dimitte tali eccle. vñ siczē. z nō curetis
 dic notari^o. qz cūci nimis hñt. optet illud dā
 nū satisfacere si vult saluari. al'szē. Idē d fal
 sis instris. Idē de ill' q false testificant z ali^o p
 dit. optet restituere reuocādo. Idē si pvestz
 male loq abstulistis famāzē. optet restituere
 reuocādo. etiā si sit vez sz secretū. Istō nō so
 lū ē iusticia sed mia. Epiloga. qz mortui ha
 bebūt suū. z ecclia. z sic de alijs. Mat. xvij.
 Redde qd debes) Quarto fuisse pmppte est.
 op^m mic. Sani pñt fuisse infirmis z iuuare in
 necitatibz. exēplo xpī. q voluit hūiliari ad fui
 endū nobis. iō dicit. Fili^o hois nō venit mini
 strari. i. vt sibi fuaia. sed ministrare Matth. xx.
 Quale fuitiū fecit i nocte passiōis qz lauit pe
 des aploz. Itē i vita fuidō vgnini mariez iō
 seph. Ita dēm^o nos facere ad inuicē ex carita
 te. Vos i libratē vocati est' frēs. tm̄ ne liberta
 tē i occasione detis carnis. sz p caritatē spūs
 fuisse inuicē Gal. v. Vult' scire qd meritū est
 dicat h miraculū qd legit i vita. s. iacobi d so
 cius pegrinia cūtibz ad. s. iacobū. z nolētes re
 manere cū socio infirmo. tādē remāsit vn^o. Et
 socio mortuo i die. b. iacobi dū al' vellet ire
 ad scīm iacobū appuit sibi mileszē. et duxit
 eū ad scīm iacobū di. qz diceret socijs q nullā
 indulgentiā fuerāt lucrati. sed q totā indul
 gētiā ipse q fuitiū socio fuerat lucratus. Ex
 isto miraclo pz qstū placet deo fuisse infirmis.
 qñ dulcē sit fuitiū. q nos i lib. zē. Deo grās

Sermo terci^o notabil' mul
 tum de eadem dominica

Qui erat mortu^o
 q us cepit iōq Verbū istud hz textu
 alit' Lu. vij. Recitative autzē. Ut
 de^o detur tē z efficacā suis sbis q nū volo
 denotōi vze pdicare: salute' sgo ma. Istō sb
 bū loqitur d hoie qdā mortuo que xpūs susci
 tanit. d q dicit the. Qui erat mor. zē. Pro in
 tellectu lrāli hui^o sbi añqz veniā ad intellectū
 moralē sciendū. q signū certū resurrectōis
 alic^o mortui est loq discrete. qz nec spūs mali
 gn^o ingressus in corpe mortui possz discrete
 loq. Iō signū certū z euidēs q aliqs resusci
 tat^o ē. est qñ loqitur discrete. qd nō pñt fieri nisi
 aia sit rōnal' z sit corpi vnita. Rō. qz tot req
 rūtur ad loqndū discrete. reqrūtur em̄. xij. s.
 vj. mēbra corpalia. z sex potētie anie. Mēbra
 corpalia q reqrūtur sunt illa de qb dicit lo
 gie. Instra qb yox format sunt ista. labia de

tes. lingua. palatū. guttur z pulmo. Sex po
 tentie aie sūt intellect^o q ordinat verba. volū
 tas q mouet mēbra ad loqndū vt dñs mouet
 suos ad opandū. Mēbra pcurrēs z memo
 rās de qb ē loquēdū. Imaginatio formans
 vba. z reqrūtur visus. s. illi^o cui hō loqitur z au
 dit^o. q reqrūtur etiā vnio corpi z aie in vna es
 sentia. qz locutio discreta non pñt fieri nisi p
 psonam vnā. Hoc legitur in hystoria beati
 Petri de illo symone mago q dixit se hoiem
 suscitasse qz mouit caput. Et dixit brūs Pe
 trus. Si vē surrexit loqitur. al's sciatis fantas
 ma diabolicū eē. z nō potuit loq. Pz q lo
 cutio discreta est signū certe resurrectionis
 Ideo xpūs voluit q ille iuuenis loqret discre
 te. in signū zē. Qui erat mortu^o zē. Mō decla
 rādo moralit' inuenio q psona dī mortua ex
 pctō mortali. Dī mortale. qz occidit animā.
 Pctm̄ em̄ cū psumatū fuerit generat mortē
 Jaco. i. Et signū certū resurrectōis in q d se
 vel de alio poteritis cognoscere si de morte
 surrexit qz ad vitā grē est locutio discreta
 Et reqrūtur quattuor locutiones. s.

Loqui sibi ipsi dolozose.

Loqui sacerdoti verecunde

Loqui primo veraciter

Loqui deo reuerenter

Ista qtuor plamēta sūt necessariaz pñt hō d
 tali dicere. Qui erat mor. zē. Dico pmo zē.
 scz p pccitōz. qz pccitio nō ē nisi qdā locutio
 rephēsiua supsi^o d bis q malefacit hō di. O
 miser qd feci. Verbi grā. Si aliq psona fuit
 multū vanaz pomposa zē. qñ de^o p pccitōem
 tangit cor: loqitur intra se di. O miser qd fe
 cisti. qd tibi p fuit tanta vanitas. totū transi
 nit. z ego suz penis inferni obligat^o. O miser
 qd erit de me. Idē de auaro q obliuiscitur
 thesauros paradisi. p ist' corruptibilibz zē. Idē
 de luxurioso q vixit vt porc^o in luto luxurie. q
 dicit. O miser z vbi sunt ille delectatōes que
 mihi tm̄ pstat. Pz q pccitio ē plamentū
 aie rephēdentis se amare. Iō cogscere pñt qñ
 bet vzm si habetis pccitōem vl' nō. De isto p
 lamēto ille sanct^o hō Job. x. Cedet aiaz meā
 vite meē. s. in pctis. Remediū q subditur. di
 mittā aduersū me eloquiū meū. z qñ. loqr i
 amaritudine aie mee. Et loqitur Job in pso
 na pccētis. Vultis q intelligere clari^o dicat
 pabola d qdā mercatore p diuitemicū filius
 habēre. cui filio dare volebat vxorē. z non in
 ueniebat. Quia licet eēt diues nihil sciebat
 facere. in oibz erat inexpl^o. Quia pñt tm̄ dili
 DD 3

claque
 nōq

gebat eū q̄ noluit iret̄ vt alij mercatores vltra mare zc. Prop̄ qd̄ p̄z̄ misit filiū ad q̄ndā feminā cū maḡ q̄st̄itate monet̄ vt emeret bona et fieret fama q̄ sciret aliqd̄ facere. Dicit̄ q̄uo emit lapides vitreos p̄ lapidibz̄ p̄ciosis. q̄s emit p̄. xxx. milibz̄ flor̄. z̄ nō valebant. xxx. denarios. Idē d̄ scutell̄. emit d̄ auricalco credēs q̄ eēt̄ d̄ auro. et oculos cācroz̄ credēs q̄ eēt̄ perle. et reputauit se b̄tm̄ credēs multū lucrari. Qui dū rediret de via: obuiauit cui dā amico suo. q̄ interrogat̄ vñ veniret. dicit̄ q̄ d̄ tali femina de q̄ emerat p̄ciosa iocalia. et ostēdit illa amico. Qui statim cognoscēs illa dicit̄ sibi. Ista nihil valēt. Vos estis pdit̄ z̄ p̄fusus. sp̄ erit fama q̄ estis bestiar̄. Tūc ille cognoscēs deceptōz̄ suā indiseretōem cepit flere amarissime q̄i despando. sed ille amicus p̄solabat̄ eū dicēdo. Nō cures. q̄ p̄z̄ est diues. zc. et sub ista spe ille cōsolabat̄. Ecce hic ostēdit̄ p̄p̄ie qd̄ ē p̄tricio. Iste stult̄ mercator ē hō vl̄ ml̄ier. q̄ q̄n̄ facit p̄ctm̄ credit se inuenisse margaritas z̄ auz̄. z̄ nō est nisi lutum. Auar̄ credit se inuenisse auz̄. z̄ totū est lutū vanitas zc. Luriosus q̄n̄ videt ml̄ieres albas vl̄ formosas credit se inuenisse margaritas. z̄ nō sūt nisi sterq̄liniū. S; q̄n̄ amicus. s. angel̄ bon̄ vl̄ p̄dicatoz̄ dat nob̄ itelligere qd̄ emistis. s. lutū z̄ simū zc. tūc mercator. i. sp̄s. redit ad se. z̄ inueniēs se deceptū incipit flere di. O miser qd̄ emisti. z̄ desparet. nisi q̄ p̄z̄. s. de d̄ diues. z̄ sub ista spe trāsit. Diues ē i oēs q̄ inuocāt illū Rom̄. x. Judas habuit displicētā. sed nō spauit in diuitijs p̄zis. P; q̄ q̄uo p̄tricio ē increpatio suūps̄. Idē d̄. Filij hominū vsq̄ q̄ ḡui corde. vt qd̄ di. va. z̄ q̄. mē. p̄s̄ t̄ij. Hora. filios hoim̄ vocat nos. q̄ nos moralit̄ loq̄ndo sum̄ bestiez̄ filij hoim̄. z̄ n̄ hoies q̄ hō ē aial̄ rōnale. Hoies z̄ rōv̄tētes fuerūt aliq̄ p̄zes q̄i baptisimo nos genuerūt. q̄ an̄ q̄s fecissēt aliqd̄ q̄rebāt a rōe si erat bonū z̄ nō d̄ deū. sed nos p̄ch̄dolor vt bestie fm̄ sensualitatē z̄ desiderij gubernam̄ fr̄q̄nt̄ nos. Idē d̄. Filij hoim̄ q̄i bestie. s. cūtes zc. q̄ si hō bestial̄ h; optunitatē faciēdi p̄ctm̄. s. vindictaz̄. luxuriā. vel aliud. nō respicit si ē fm̄ deū vel d̄ Idē salomō. Dixi in corde meo de filijs hoim̄ vt p̄baret eos de. z̄ oñderet silēs esse bestijs Ecc̄s. iij. Et declarat d̄ tres bestialitates d̄. vsq̄ q̄ ḡui corde. Ecce auaricia. q̄ diuitie nō sunt lapides p̄ciosi. sed lapides aiam onerantes. z̄ faciūt descēdere eā i infernū. Mortū ē diues. z̄ sepult̄ ē i inferno Sc̄da rāḡit̄ ibi. qd̄

diligitis vanitatē. s. i ornāmētis. z̄ q̄ritis mēdaciū. s. in luxuria. q̄ vñ ostēdit extra. s. delectatōem. z̄ aliud tenet int̄. s. corruptōz̄ z̄ fetorē. Est em̄ q̄si pulcr̄ monumētū extra pictū. z̄ intra plenū immūdicia z̄ fetore zc. Ita pulcr̄ hō vel pulcra mulier f̄it vt monumētū. q̄ intra nihil ē nisi corruptio. tripa d̄ porco zc. Ecce p̄mū plamētū. Idē q̄libet visitet sua peccata. malā vitā. t̄ps̄ pditū. z̄ rep̄hēdat se amare. z̄ de eo dicet. Qui erat mor. zc. Sc̄dm̄ ē loq̄ p̄sb̄o vl̄ sacerdoti p̄cūde. Ecce h̄ p̄fessio q̄ ē necessaria p̄ p̄tricioem. Rō q̄n̄ aliq̄ p̄sona h; aliq̄nā plagā mortālē in suo corpe. non sufficit illā respicere z̄ videre. sed d; ostēdere eā medico. Itē i p̄tricioe respiciunt̄ z̄ vidētur plage pctōz̄. sed nō sufficit. sed o; oñdere me dico. s. p̄fessori di. P; gētes putāt me sanū zc Sed p̄z̄ ecce plagas meas. ego sū van̄. auarus zc. Idē x̄ps̄ Luc. xvij. dicit. x. vir̄ leprosis Ite ostēdit̄ vos sacerdotibz̄. Nō poterim̄ h̄ r̄ndere duabz̄ q̄n̄ibz̄ q̄s vos cōiter facitis. O dñe mi q̄re dicitis q̄ hō p̄fiteat̄ sacerdotibz̄. nūqd̄ val; t̄m̄ p̄fiteri vni p̄bo viro vl̄ mulieri deuote. maxime q̄ Jaco. v. d̄. Cōfitemi alteruz̄ pct̄a v̄za. z̄ orate p̄ inuicē vt saluem̄ In ista aucte fūdāt suū argumētū. Quare ḡ nos t̄m̄ restringitis. vos solū vultis scire pct̄a n̄ra. R̄ndeo. duplex est p̄fessio. P̄ma p̄ impetratōem o;ois. Sc̄da p̄ impetratōem absolutōis. P̄ma p̄fessio pōt fieri cuilibz̄ p̄sona deuoto hōi vel etiā mulieri. pōt hō dicere sua pct̄a. ego sū van̄ vl̄ auar̄. Idē rogo vos oretis p̄ me. vt de d̄ det mihi hūilitatē vel liberalitatē seu castitatē zc. Ista p̄fessionē facit sacerdos laicis. z̄ nō debet dicere absoluat̄ me. sed oret̄ p̄ me. nec debet petere penitentiā p̄ pct̄is zc. Et d̄ ista loq̄. b. Jacobo cū d̄. Cōfitemi zc. p̄z̄ q̄ se q̄. z̄ orate p̄ inuicē vt saluem̄. Ibidē zc. Sc̄da p̄fessio ē sacramental̄. in q̄ dat̄ absolutio z̄ remissio pctōz̄. Ista nō pōt fieri nisi sacerdotibz̄. Rō. ecce rex tenet vñ gubernatōrē. sed ē mal̄ hō. ribald̄ z̄ sceleratissim̄ zc. Et vos p̄misistis furtū vel homicidiū et timetis aduentū regis. Ad quem recurritis ad petendū remissionē de crimie v̄zo. ad aliquē sc̄m̄ hoim̄ vel ad gubernatōrē. Null̄ sanct̄ hō pōt vobis remittere pct̄a q̄ nō h; p̄tātē reḡ. Q̄ diceret̄ vos. Gubernator ē mal̄ hō. q̄ tūcūq; ē mal̄ p̄tātē h; regiā remittēdit̄. Ita p̄fessores seu clerici gubernatores sūt regis x̄pi. Et x̄ps̄ dedit eis p̄tātē absolue d̄ z̄ nō alijs. Quoz̄ remiseritis pct̄a remittē

Sermo. III.

tunt eis Jo. tr. Hoc solū fuit dictū clericis. Si g vultis remissionem peccatorū. optet ire ad clericos. Si orōem vultis potestis ire ad alios. Et si revellet dicere. Quare iusti ad gubernatōrē. nūquid ipm malū hoīem esse sciunt? Rūdeo. Dñe ideo. qz vos eū sustinetis. Idē d clericis Et qñ aia altē bñ p fessive nit ad iudiciū corā xpō. z demon accusat et requirit damnet. qz fecit h pētā zc. et h. Et xp̄s licet sciat. tñ interrogat iustū et ipiū Quid dicitis aia ad h. Dñe vey ē. qz illa feci nec possum negare. Sed dñe habui remissionē a vestro gubernatore seu locū tenēte. z oñdit cartā quā portat i fronte. qz licet in p fessione nō def charact indelibil. dat tamē qdā ornatu.

Scda qō. dicūt aliq maxime waldenses. Absolueret remittere pētā ē solvere ligatū. qz q̄t pētā habet hō. tot catenis ligat ania. Si g pētōr sit ligat pētis forte p̄ q̄s ille q̄ cōfitef. quō poterit ligat solvere ligatū. Iste rōnes sunt hereticorū ad decipiēdū simplices. Rūdeo qvex ē q̄ absolutio est solvere a peccatis. Jō sol' sacerdotib' dixit xp̄s Quicūqz soluerit sup terram. erūt soluta et in celis zc. Dat. xvij. Et si sacerdos eēt ligat' in pte p quā hz solvere. si lingua q̄ esset mut'. pcedo vobis q̄ nō posset aliū solvere. qz nō possz pferre formā absolutōis. sed adhuc si man' et pedes et totū corp' ligatū sit pētis. si p̄t pferre p̄ba absolutōis soluit. qz illa solutio nō fit p̄tute sacerdotis. sed p̄tute xp̄i cui ipse est in istm. Et habet clare ex ista auēte qñ xp̄s dixit decē leprosis. Ite oñdite vos sacerdotib' Iste sacerdotes erāt ribaldi. symoniaci. inuidizē. Contra q̄s xp̄s p̄dicabat. Potuissēt dixisse leprosi. Dñe q̄re mittitis nos ad malos hoīes et pētōres. q̄re nō mittitis ad m̄rem vestrā vel ad Jōhē baptistā. ad ap̄los. Solutio. qz non erant sacerdotes. In h xp̄s ostendit q̄ solū sacerdotib' est fienda p fessio sacramental'. Tñ q̄libet q̄stū p̄t debet eligere bonū p fessorē scientē discernere int' leprā z leprā. et q̄ sciat solvere et ligare. de pe. di. j. quē penitet. et di. vj. c. j. si q̄s. De isto plamento dicit scriptura Job. vij. Quapropt'. amore absolutionis habende. et ego nō parca ori meo Loquar. s. ore in tribulatione spūs mei. confabulabor cū amaritudine anime mee. Et h dō ad dīam veteris testamenti. in q̄ nō confitebant pētā ore. Si dicat. illud tps erat bonū. Solutio q̄ nō omniqz. qz nūqz habuerūt remissionē pētōz vt intrarent paradīsum.

Ideo dicit. Loqr. s. dicendo ore pētā mortalia specialiter. venialia in genere. In tribulatione spūs mei. et hoc q̄stū ad positū non redēdi ad pētā. de q̄ debet interrogare p fessor. et est maxima tribulatio habendi tale ppositū. cū ois homo sit inclinat' ad oppositū. Confabulabor. s. d pnia cū p fessore qñ dicit p fessor. Ego video q̄ estis tot' van' et supb'. Ideo hūiliabit' vos in orōe. Idem de alijs Aufer se p fessor. ne det pniā vltra voluntatē pētōris. Rō. qz si dimitteret pniā p fessoris culpā incurreret. Laboratorib' def' ieiunū de quo non poterūt se excusare. s. vt audiant missam. sint ieiunū in dieb' festinis. Cōtra invidiam detur medicina orandi p illa psonā. Ecce quare dicit. Confabulabor cū amaritudine anime mee. qz penitentia amaritudo est sensualitatis. Tercū plamentū est loqui. primo veraciter. Hodo addiscat' quomō est summe cauendū ab omni mendacio si attēditis ad ea que dicā. Cui libet mēbro corpis deus dedit suū officiū. oculis officium videndi. aurib' audiendizē. Sic redat officia diuersa diuersis i regno suo. Ita de' dedit mēbris diuersis officia. Hō si officiū oculi impediret p albuginez. eēt magn' defect' oculi qui pderet suū officiū. Idem de aurib' zc. Hodo officiū oris est significare cordis intentōem. P̄ba. j. p̄armeniarum Voces sunt note. i. signa eaz q̄ sunt in ania passionū. Quādo g homo mētit. mentiri eēt est vñū dicere in ore. et aliud hēre in corde. lingua p̄dit suū officiū. s. significādi ea q̄ sunt i corde. Ideo sicut null' vellet hēre maculā i oculo. ita nec debet velle mendaciū i ore. Pz g q̄ homo debet loq̄ veraciter. licet nō omne verū nec secreta cordis sunt dicenda. qz eēt stulticia. Hō tñ debem' dicere mēdaciū p q̄ cūqz causa p̄ illos qui dicūt bonū eēt mendaciū qd nulli nocet. Ideo Prouer. vij. Veritatem meditabit' guttur meū. z labia mea detestabunt' impiū. Buttur eēt sigt cogitat' cordis. Et labia detestabunt' impiū. hoc tangit mercatores q̄ aliq̄tiens emēdor vendēdo dicunt multa mendacia. etiā cū iuramentis in fraudem p̄tmi. Hoc etiā tangit tractatores m̄rimonior. q̄ etiā dicūt multa mēdacia qñ homo interrogat. Quid de tali puellazē. dicunt q̄ scit oia. et aliquādo nihil scit facere. z erit vna magna p fusiōz. et nō habēt p̄scientiā mentiri Itē tractatores pacis dicūt multa mēdacia quod p nulla causa est dicendū.

Sicut q̄ fuit p̄m̄b' q̄ p̄m̄b' sicut q̄ dicit' ad m̄fery nō est. dda z remittit' dōmū suā. neqz quēst' eē hōy eij #

Dicas miraculm qd legit Ero. j. quo Pharaon
cepit destruere pplm iudeoz & cepit obster
cibz. Cūq; rephederet a rege timetes rñde
rūt. Nō sūt hebrece sic egyptie mulieres. ipe em
obstericadi hñt sciaz & añq; veniam ad eas
pariūt. & dixerūt medaciū. & sic euasit pls isrl
Bñ g fecit de obstetricib; & q; timuerūt deuz
edificauit ill' domos. Dicit h Greg. dans eis
mlt' vt remunerarēt. q; et medacio pdiderūt
regñū celoz. iō p toto mdo nō ē dicēdū men
daciū. Jō apl's. Deponētes oē medaciū loq;
mīstiatē vnusq; cū p'rio suo. qm sum' inui
cē mēbra Eph. iij. Quartū plamētū ex quo
hō fuit locut' libijpi dolorose cū p'fessorē vere
cūde. cū p'rio vacit. seqt' q; dz loq; cū deo reue
rent. & h sit in orōne. Rō. q; orō ē vt canale p
qd aq; grāz veniūt d' fonte celi. Dicať qūo de
alto fōte si vult; h'zēvl' recipe aquā ad ortū ve
strū oz ponere canale. Idē fōs totū boni cor
pal' & spūal'. t'pal' & et'nal' ē alte collocat'. s. i ce
lo. Fōs sapiētib; dei in excels' Eccl. j. Oritus
nī in q; venim' ē iste mūd'. Si g volum' q; aq;
grāz. s. pacis et sanitatis. diuinitē p'p'itatisz
bñdictōis veniat ad nos. d' illo fonte oz q; po
nam' canale ozōis. cui' pes ē in ore & sūmitas
in celo. Cogitādo cui hō loq; tur. & sic canale
ē rectū. Ideo xps. Optet sp; orare & nō desi
cere Lu. xvij. Hora sp. i. omi hora ordinata.
Clerici in. vij. horis canōicis. laici i'o i mane
& sero. & sic veniat aq; grāz De h figura Hūe. x.
Qu' filij isrl' fuerūt i' deserto moriebāt siti. & moy
sesz aarō q; habebāt curam & regimē illi' ppli
orauerūt di. Dñe de' audi clamorē ppli hui'. &
api eis thesauz tuū aq; vine vt cesset murmu
ratio eoz. Quib; rñdit deus di. Loq; mini
ad petrā corā eis. et illa dabit aq; s. Et ita fa
ctū ē. Ista petra cui ē loq;ndū ē xpus q; totuz
mūdū sustinet. j. Coz. x. Petra aut' erat xps.
Si g indigeris aq; s. grāz. sanitatis. pacis. re
missionis pctōz. loq; mini ad petrā orando
vt dici deuote. q; sine dubio dabit vobis ne
cessitatē nō vanitatē. Ecce g q; tuoz plamēta
necaria illi q; viuit in grā dei p' pctm. d' quo
pōt dici. Qui erat mortu' cepit loq;

De eadem dominica
Sermo quartus

Porte ciuitatis ec

Pce defūct' efferebat Lu. vij. origina
lit. & recitatie in euāgelio currētis
dñice scribit' s' bñ istō. Volēs ipetrare grām &
bñdictōem sup nos in h pñti f'mone remedi

um habeo. s. recurrere ad yginē mariā. Sa
luteť grā. Pro intellectu spūali h' s' bñ f'm q;
mō volo illud ptractare sciendū q; ē doctna
cōis doctoz in sacra theologia. q; a pncipio
mōi ex quo Adā peccauit: celū fuit ita clausū
q; null' q; tūcūq; sanct' & aenit' dei potuit in
trare vsq; ad xpi ascensionē. q; tūc xps aperu
it ianuā celi. vñ quādo aie sctōz antiq; rū cri
bant de corpib; respiciebāt si possent celum
ascēderez intrare. sed non poterant. q; ianuā
erat clausa. Eryf. Erāt pzi' obstacula qdā et
impedimēta salutis. q; obsistētib; aie defun
ctoz introire nō poterāt celos. Nullā em ani
mā ex q; adā peccauit & clausi facti sūt celi ar
bitroz ascēdisse in celū. Sed venit xps & me
rito sue passionis et f'ute resurrectōis & ope
ascensionis apuit ianuā Jō mō iā pñt intrare
q; volūt. De ista matia auētas plena secretis.
Nec d' dñs de'. porta atrij interior' q; respi
cit ad oriētē erit clausa sex dieb; i quib; op' fit
die aut' sabbati apiet' Ezech. xlvi. Nota. pla
tea interior' ē glia paradisi q; d' platea p'p' ei' ma
gnā latitudinē. q; tot' mūd' i ei' respectu nō ē
nisi pūct'. Porta hui' est introit' q; respicit ad
orientē In oriēte em pmo apparet claritas so
lis. Ita qñ aia intrat p portā paradisi. statiz vi
det claritatē solis. s. xpi. De q; d' ygini marie.
Et te em or' est sol iusticie xps deus noster
Nec porta clausa erit sex dieb; in q; opaf.
Dic sumunt dies p etatib; mūdi. q; sunt. vij
Prima fuit ab Adam vsq; ad Noe. Secda a
noe vsq; ad Abrahā. Tercia ab Abrahā vs
q; ad Moysen. Quarta a Moysen vsq; ad Da
uid. Quinta a dauid vsq; ad trāsmigratōem
Sexta a trāsmigratōe vsq; ad xpm. In q; b;
sit op'. q; illi sancti q; tūc erāt laborabāt i ser
uitio dei pl' q; nos. tñ in fine diei. s. vite nō ha
bebāt salariū glie. sed p dēte ibāt ad carcerēz
infernū. ac si vos in sero qñ fu' v'z deberet qe
scere mitteretis eū in carcerē. Nec die sabba
ti. i. q; etis apiet'. Ista dies fuit in septima eta
te qñ xps ascēdit. Ideo mō porta est apta. q; a
p'digne penitētes statim intrāt quādo mori
unt. Hoc d' thema. Porte ciuitatis zc. Con
struit' sic. defunct' efferebat porte. datiu' ca
sus est. ciuitatis. p; thema. Occasione hui'
thematis ego quesui q; sūt porte intrādi pa
radisum siue celū. et p gratiā dei inueni' Hee
mie. iij. p figurā ciuitatis hierusalē. que habe
bat sex portas. q; vocabant' bis nomib;. Por
ta fontis. Porta sterquilinij. Porta vallis.
Porta vetus. Porta piscium. Porta greg. s.

Sermo. III.

que significat sex portas celi q̄s xp̄s apuit ad
 intradū gl̄iaz̄. Pr̄ia porta ciuitatis hierl̄m
 dicebat̄ porta font̄s. h̄ac edificauit sellū p̄nceps
 Rō. q̄z illo tpe ciuitas hierl̄m erat ita nobil̄ q̄
 ad vnā portā ciuitatis erat fōs magn̄. vt q̄ ve
 niebāt ab extra ibi lauarēt a pulueribz sic in
 trarēt ciuitatē mūdari. p̄ter h̄ ista porta dice
 bat̄ porta font̄s. Nec figurabat̄ p̄mā portā ce
 li quā xp̄s apuit q̄ d̄z innocētia baptismal̄. q̄z
 tā nobil̄ ē illa ciuitas celestis. q̄ nulla aia cuz
 aliq̄ macula etiā veniali p̄t ibi ūrare. iō q̄n xp̄s
 oñdit illā Johi euāgeliste. dicit iohes. Q̄dñe
 z q̄s intrabit h̄. R̄ndit xp̄s. Nō intrabit̄ ea ali
 q̄d coind̄natū Apoc. xxi. Jō pauit de portaz
 font̄s. s. baptismal̄ innocētie. Si hētis facies
 vl̄ man̄ imūdas: lauēt̄ ibi. Aliq̄ hūt facie im
 mūdā. sed hūt man̄ mūdā vt pueri q̄ ope n̄
 peccauerūt. sed originali pctō maculati sūt. q̄d
 nō ē pctm̄ factū ab eis sed receptū. sic d̄ ima
 gine cadēte i lutoz̄. sic pueri hūt facie lutosā
 ex illa carnali generatōez̄. Jō si tales debēt
 intrare paradisi ciuitatē p̄ istā portā baptis
 mi. ōz q̄ lauēt̄ i porta font̄s a sacerdote vl̄ laico in
 piculo. Auisent̄ d̄ forma. Si morit̄ i h̄ statu:
 recte vt aia h̄ginis euolat ad paradisu sine pur
 gatorio. z intrāt p̄ portā font̄s. Alij aut̄ habēt
 nō solū facie lutosā ex originali pctō. s. man̄
 ex pctis actualibz̄. q̄ non p̄nt purificari nisi
 p̄ baptismū. vt sūt iudeiz̄ aliq̄ infideles. vn̄ q̄n
 tales non fiete accedūt ad baptismū. tāta ē
 r̄tus baptismū. q̄ ita purificat q̄ si morerēt̄ añ
 q̄s peccēt. statim euolat̄ intrāt p̄ portā font̄s. De
 isto fonte Zach. xiiij. In die illa erit fōs patēs
 domui iacob z habitātibz hierl̄m i ablutiōez
 pctōz. De ista porta dicebat̄ Job anagogice
 Petra fūdebat̄ mibi riuos olei q̄n p̄cedebaz
 ad portā ciuitatis. z i platea pabant̄ mibi ca
 thedrā Job. xxxix. Nota secreta Baptismus
 h̄z fieri p̄ aquā naturalē dulcē vl̄ salā d̄ mari
 Nō ei p̄t dari p̄ aquā artificialē vt rosacēā zc
 Lū aq̄ naturali lauat̄ corp̄ baptisati. sed pe
 tra. i. xp̄s. Petra aut̄ erat xp̄s. i. Coz. x. sil̄ fu
 dit. viij. riuos olei. s. viij. dona sc̄i sp̄s. q̄ ponūt̄
 Isa. xij. Sp̄s sapiēz̄ itellec̄. sp̄s p̄silijz̄ for
 titudis. sp̄s sciez̄ pietatis. z replebit̄ eū sp̄s
 timoris dñi. Vñ sp̄s sc̄i dixit iohi bap. de
 xp̄o vt ip̄emet̄ dic̄. Qui misit me baptisare i
 aq̄ ille mibi dixit. Sup̄ quē videris sp̄m̄ sc̄m̄
 descēdēt̄ manentē sup̄ eū. h̄ ē q̄ baptisat̄ in
 sp̄s sc̄oz̄. Jo. i. Ecce q̄re dicit. petra fūdebat̄
 mibi riuos olei. q̄n p̄cedebā ad portā ciuita
 tis. Sc̄do dicit. z i platea. s. in ciuitate paradisi

pabant̄ mibi cathedrā. s. derelictā a malo an
 gelo. q̄z q̄n aia alic̄ nonit̄ baptisati intrat̄ parad
 isū. statim collocat̄ in vna illaz̄ cathedraz̄. z d̄ sa
 li p̄t intelligi the. porte ciuitatis zc. Sc̄da
 porta d̄z sterq̄linij. q̄z iā nō possum̄ intrare p̄
 portā font̄s. q̄z p̄ baptismū facti sum̄ imū
 dir̄. Si diceret aliq̄s. Ego volo itez̄ bap
 tisariz̄. Dico q̄ baptismū nō h̄z virtutē nisi sel̄
 q̄z solū xp̄s sel̄ fuit passus. imo peccaret̄ q̄s ḡ
 uic̄ si itez̄ baptisaretur. Baptism̄ em̄ est sa
 cr̄m̄ irreiterabile. q̄z imp̄mit̄ characterē q̄ est
 indelibil̄. Et ideo nisi eēt̄ alia porta nos pos
 sem̄ despare. Ideo ē sc̄da porta figurata per
 portā hierl̄m q̄ d̄z sterq̄linij. quam edificauit
 Belchias. Ratio ē q̄re sic noiatur. Ciuitas
 hierl̄m tūc erat sita in altitudine. s. in q̄dā pe
 de mōtis. sed iā non ē illa. q̄z dñs extra portā
 passus ē. z sepulcz̄ extra erat. et mō est in me
 dio ciuitatis. z ille pl̄s iudaic̄ erat immūd̄.
 z q̄n pluebat̄: oēs immūdicie d̄ illa altitudine
 deducebant̄ p̄ aquā ad illā portā. Ideo dice
 bat̄ porta sterq̄linij. Et siḡt sc̄dam portā ce
 li q̄ d̄z p̄nia sacralis. q̄ recte ē sic illa porta
 ciuitatis hierl̄m. q̄z oēs immūdicie p̄gregāt̄
 in p̄scia. Jam vider̄ in domo vbi stam̄ z co
 medim̄ q̄t spurcicie p̄gregant̄ sed pl̄s i do
 mo p̄scie. sed q̄n venit illa pluuia b̄ndictiōis
 sc̄z lacrimaz̄ p̄ pctis. q̄n. s. cerebz̄ restringit̄
 vt spongia. z h̄ vadit ad p̄fessorē p̄ portam
 oris vadūt̄ immūdicie pctōz. sic ciuitas con
 scie purgat̄. q̄z sic pluuia impetuosa ducit se
 cū oēs immūdicias. ita p̄fessio dolorosa fa
 cta cū gemitibz̄ suspirijs purificat̄ totā cō
 sciam in q̄ p̄gregant̄ tot̄ immūdicie. Cogita
 te si eēt̄ aliq̄ dom̄ vbi h̄o comederet̄. et d̄
 toto anno nō mūdaret̄. q̄t in illa eēt̄ p̄gre
 gate immūdicie. Dō cogitate q̄d d̄z esse de
 p̄scia. q̄ solū sel̄ in anno a nob̄ mūdāt̄. Q̄t
 immūdicie q̄tidie p̄gregantur comedēdo. bi
 bendo. loquēdo. negociando zc. Sūt multī
 miseri q̄ nec sel̄ in anno mūdāt̄ domū p̄scie
 q̄z non p̄sitent̄. z tales damnatōz̄ merēt̄ z nō
 debēt̄ h̄re eccl̄iasticā sepulturā. sed sicut aia
 ē cū demonibz̄ i inferno. ita corp̄ debet eē cū
 brutis in campo. extra de pe. z re. ois. Jō d̄
 cit̄ scriptura. Si p̄sitemur pctā n̄ra. fidelis z
 iust̄ est dē vt remittat̄ nobis peccata nostra
 et emūdet̄ nos ab omni iniquitate. i. Joh. i.
 De ista porta David in psalmo. Confitemi
 ni dño. Nec porta dñi. iusti intrabunt in eā
 ps. cxvij. Nota cum dicit. Confitemi dño.
 Diceret aliq̄s. non dicit̄ confitemi sacerdoti

Biblioteca Valenciana

Dominga sedecima post trinitatis

Dico q̄ p̄fessio q̄ sit sacerdoti sit deo. in c̄lo/ co stat sacerdos int̄m q̄ s̄p̄fessor p̄ iudicē int̄ rogare d̄ p̄ctis. si alr̄ nō p̄t enadere. p̄t iura/ re q̄ nihil scit. q̄ deo sit p̄fessio. z nō scit p̄ctā vt hō. Itē h̄ porta d̄ni. Sic extirpat error ali q̄z p̄suptuosoz dicētū. q̄ x̄ps nō ordinavit p̄fessionē. sed. b. Jacoby q̄n dixit. Cōfitemi alterut̄z p̄ctā v̄ra. et orate p̄ iuicē vt saluemī Jac. v. R̄n̄sio dicere q̄ x̄ps nō ordinavit p̄fessionē ē error. q̄ nō Petr̄ nec alij apli possent ordinare v̄nū sac̄m. sed x̄ps ore p̄prio ordina vit. Sed apli fuerūt baccalarij z x̄pi repeti/ tores. Jō x̄ps dixit eis. Nolite vocari nec vo cemini m̄gr̄i. q̄ m̄gr̄ v̄z v̄n̄ ē x̄ps. Mat. xxiij. Jō q̄n apli loquūt̄ d̄ aliq̄ sac̄o. nō loquūt̄ur tanq̄z ordinatores. s̄z vt repetitores. Itē iusti intrabūt in eā. i. p̄ eā. q̄tūcūq̄z sint p̄ctōres. in p̄fessione iustificāt̄ur. z q̄n tal̄ sic mūdāt̄ mo rit̄ p̄t dici. Porte ciuitat̄ defūct̄ efferebatur.

Tercia porta d̄: vall. i. Josaphat. Expedi vobis vt sit alia porta. q̄z pauci sūt q̄ faciūt cō dignā p̄niam. ita q̄ si i statera diuine iusticie in vna pte ponerēt̄ oia p̄ctā. z in alia om̄ia bona zc. Pauci sūt religiosi clerici v̄l laici de q̄bz nō pl̄ p̄oderarēt̄ mala z p̄ctā q̄z bona. Jō tales non p̄nt intrare p̄ p̄mā portā nec sc̄dāz Ideo apuit de t̄rciā portā figuratā p̄ por tāvall quā edificauit amynz habitatores za noe. Dicatur q̄re illa porta hierl̄m dicebat̄ portavall q̄z antiq̄ t̄pe gētiliū erat iuxta il lā portāvall pfunda. in q̄ incēdebat̄ ignis. et ibi offerebant filios idol̄ p̄ ignē. Jō ab Isaiā et Hieremiā d̄: vall̄ thophet. i. tribulatōis. z a x̄po vocatur gehēna. Hec porta figurabat t̄rciā portam paradisi. s. afflictōem purgatoria lē. q̄z sicut illa vall̄ erat bassa. ita purgato/ riū ē bassum. q̄z circa centz terre. z d̄: vall̄ tri stictēz tribulatōis. q̄z p̄clusio est oim̄ theolo goz. q̄ minima pena purgatorij est maior q̄ cūq̄z pena hui⁹ mūdi. z q̄n moritur q̄z digne non satisfecit. et in gr̄a decedit. in purgato/ rio satisfacit̄ purgatur. Et illi decedēt̄ dicēt̄ x̄ps. Vadat ad portāvall. s. ad purgatoriu⁹ Dicat̄ mod⁹ quō aia portat̄ ab angelo bono dicēte. Vides q̄t maculas habes. Dicat̄ quō p̄icit aiam in purgatorio. vel ponit di. Tu stabis t̄m nisi iuueris ab amicis zc. Ideo bo nū est facere p̄niam in h̄ mūdo ne hō habe/ at transire p̄ istā portāz dolorosam. De ista porta auctas allegorice. Transētes p̄mā et sc̄dam custodiā venerūt ad portā ferreā que ducit ad ciuitatē. q̄ vltro. i. sp̄ote apta est eis

Act. xij. Primaz sc̄da custodia sūt due custo die angeloz bonoz q̄s habem⁹. Prima ē in h̄ mūdo. q̄n creatura nascit̄ de mittit ange/ lū ad custodiā ne a diabolo submergat̄. z cu stodit sp̄. Vñ d̄d. Angel̄ suis de mādauit de te. vt custodiāt te in oibz v̄is tu. ps. xc. Se cūda custodia ē in sine. q̄n hō exit hūc mun dū. in ingressu et in exitu de dat custodiā. Sūt em̄ in exitu demōes obfūātes aiam. et nisi de mitteret angelos zc. p̄t h̄ dicit. Trāse untes p̄māz sc̄dam custodiā venerūt ad por tā ferreā. i. purgatoriu⁹. q̄z sic ferz ē durius li/ gno. ita pena purgatorij ē durior ferro. et pe na purgatorij penā ist̄ mūdi excedit. S̄z cō solatio eis ē. q̄ pacta purgatōe ad ciuitatem paradisi intrāt. Vñ subdit̄ i dicta auctē. que vltro apta ē eis. Ideo q̄n morit̄ q̄ nō fecit d̄i/ gnā p̄niam. p̄t dici. porte ciuitat̄ zc. Quar ta d̄: portavet⁹. Hāc edificauit Joiada. Rō q̄z dicit m̄gr̄ hystoriar̄. q̄ erat antiq̄z alijs int̄m q̄ ibi ostēdebant̄ edificia de t̄pe Mel/ chisedech. q̄ obtulit panē z vinū. Figurabat vet⁹ porta p̄tritionē cordialem. Nam p̄tritio cordial̄ ab initio mūdi v̄sq̄ modo fuit bona et virtuosa. q̄z tanta pōt esse p̄tritio d̄ p̄ctis q̄ sine h̄ q̄ transeat sc̄dam v̄l t̄rciā portā intra bit paradisu⁹ p̄ portā veterē. s. p̄tritōis. Dicat̄ h̄ miraculū de pulcra meretrice veniente ad p̄monē. credatis q̄ nō ex deuotōe. sed q̄z ibi erant hoies. iō vt videret̄ zc. ornavit se vt ho mines p̄ p̄monē peccarent cū ea. sed de cogi tauerat aliud. et a casu frater p̄dicabat̄ q̄ va nitatē et ornamentū muliez. et p̄ immūdiā luxurie et quō puniūt̄ur. et illa q̄ p̄ri⁹ cachina batur incepit flere. et tant⁹ fuit ignis p̄tritio/ nis. q̄ subito et sine p̄fessione fuit mortuazc. Ista intravit p̄ portā veterē. s. p̄tritōis. Jō bonū est puocare se ad dolorem p̄ctōrū. Per istā portā intravit Maria magdalena q̄n ve nit ad pedes x̄pi zc. Per istā intrāt p̄les Ma gnū est affligere corp⁹ ieiunijs et disciplis zc. Sed sup̄ oia ē afflictio cordis p̄ p̄tritōz. De ista porta auctas. Cōuertit me ad portā do mus et ecce aque egrediebant̄ sub limen do mus ad orientē Ezech. xlviij. Hora peccā do hō auertitur a deo z p̄uertit̄ ad creaturas zc. Sed in p̄tritōe p̄uertitur ad deū. et ver tit dorsum ad peccata. Ideo dicit. Conuer tit me ad portā domus. i. ciuitatis. s. contriti onis. Subter limē dom⁹. Limē ē memoria p̄ctōz. a q̄ p̄cedūt̄ aque lacrimaz ex p̄tritōe quando religiosus. clericus vel laicus dicit.

Sermo. III.

O miser quod erit d' merz. et plorat et. recogno/
 scendo vitam malam quam tenuit. Itē dicit ad orien-
 tē. i. pñtia dei. significat q' i' tritōe hō d'z h'z
 respectū ad deū. quē hō offēdit. nō ad piculū
 seu honorē v' famā sed ad orientē. qñ q's mo-
 rit' bñ' trit'. d' eo p't dicit the. Porte ciuitatis
 zc. Quia porta d'z porta pisciū. Hāc edifi-
 cauerūt filij asnaa. D'z autē porta pisciū. Rō qz
 p' illā intrabāt piscatores portātes pisces. de
 portu iopen. q' nūc d'z iassa. Hec porta figu-
 rabat qntā portā padisi. s. obediētiā supnalēz
 ad dei mādata. Figurā est p' pisces. qz sic pi-
 sces deliciosez leuit' vadūt. ita obediētes deli-
 ciosez totalit' debēt se immergere. et cū delecta-
 tiōez leticia fruare mādata deiz ecclie. in die
 dñica audire missā p'letā cū silētiōz. Itē i q'
 dragesima p'fiteri. i. pasca cōicare. nō veire cū
 tristitia s'z cū leticia sic ad p'uiuiū. Idē d' alijs
 Jō xps. Si vis ad vitam īgre. fua mā. Dat.
 xij. P'z q' obediētiā ē porta ad intrādū padisū.
 De ista porta auētas Beat' vir q' implet
 desideriu suū et ipsis. nō p'fūdet cū loq' iūmi-
 cis suis i porta ps. cxxvj. Nota ex ipsis. s. dei
 mādat' delectabilēz nō cū fastidio seruando
 Itē. nō p'fūdet. s. p' damnatōz etnā. cū loquet'
 inimic' suis. s. diabol'. i. porta. s. mort'. dicenti-
 bus. nūqd tu eris damnat'. nūqd tu fecisti h'
 et h'z. Sexta porta gregis. Hanc edifica-
 uit Elias sacerdos magn' et frēs ei'. D'z por-
 ta greg'. Rō qz erat iuxta templū. p' quā in-
 trabant greges p' sacrificio fiēdo. Figura-
 bat sextā portā celi q' d'z patiētia martyrialis
 Martyres em recte dicunt' oues. qz sic ouis
 quādo ducit' ad locū mort'. nō clamat. nec se
 defendit. sic martyres nihil dicebant i q'libet
 ictu nisi ihs. et licet sentirēt dolores. tñ patiē-
 sustinebāt. Jō d' eis cātat ecclia. Cedunt' gla-
 dijs more bidentiu. nō murmur resonat. nō
 qrimonia. sed corde tacito mens bene p'cia
 fuit patiētiā. Ecce grex. De isto dicit Dō
 ps. xliij. et recitat' ab ap'lo Rom. viij. in p'sona
 martyriū. p'pter te mortificamur tota die. esti-
 mati sum' sicut oues occisionis. O q't boies
 q't mulieres. o q't pueri. o q't puellae intraue-
 rūt illā portā. De ista porta dicit Joh. Beati
 q' lauant stolas suas i sanguine agni ut sit po-
 testas eoz in ligno vite. et p' portas intrent
 in ciuitatē hierlm Apoca. xij. Nota. i. sāgni-
 ne agni. nō dicit i sanguine p'prio. qz h'ute san-
 guis xpi quē habebāt in memoria qñ mar-
 tyrizabant'. purificabant'. Jō dicit. Beati q'
 lauant stolas suas. i. opayite. in sanguine xpi

Nota cū dicit. Et p' portas intrēt i ciuitatē.
 In alijs dicit. p' portā. i. singulari. h' d' dicit i
 plurali p' portas. q'z h'. Rūdeo q' ad ostēden-
 dū q' martyriū nō solū ē ex vna h'ute. Alij
 credunt q' solū sit marty' q' morit' p' fide xpi
 Hō ē ita. imo mori p' quā h'ute resistēdo pec-
 catis marty' efficit'. verbi grā. Jobes bap-
 tista non fuit mortu' ex questione fidei expli-
 cite. sed ex correctōe p'rimi. tamē marty' est.
 Prepotēs marty' heremiqz cultor. canit ec-
 clesia. Itē si mulier resistēs ribaldis zc. et oc-
 ciditur p' eos. marty' ē cū beata katherina.
 Ecce q'stum deberetis vos custodire. imo
 dico forti. sed bono mō tamē intelligat' me
 Si esset aliq's vir male nutrit'. et velle d' cor-
 pore v'oris aliqd qd cēt d' deū. et v'or nolens
 p'sentire interficit' marty' efficit'. Itē si ali-
 q's dans bonū p'siliūz p' republica occiditur
 marty' efficitur. Patet q' p' omni h'ute ma-
 rutenēda efficit' marty' q's. Ecce q're dicit. et
 p' portas intrent in ciuitatē. Ideo xps quā-
 do fuit locut' de martyrib' dixit. Beati q' p'
 secutionē patiunt' p'pter iusticiā. nō dicit' p'pter
 fidē. qm' ipsoz ē regnū celoꝝ. Dat. v. Patet
 thema. Porte ciuitatis zc.

Sermo qnt' de epla notabilis

Ilecto genua ad
 p'zem dñi nri ihu xpi. ad Eph. iij.
 Pro declaratione hui' s'bz intro-
 ductione materie deuote quā volo predica-
 re sciendū q' xps dans regulāz doctrināz
 suis sanctis ap'lis et discipulis. et in persona
 quō est orandū. ostendit q' in nostris ora-
 tionib' dirigam' verba ad deū p'ez. Hō cre-
 datis tamē q' h' fiat. quia pater sit maior filio
 zc. in potentia. vel sapientia. vel volūtate. v'
 q' maior sit spūs sancto. Quia sicut ē vna dei-
 tas et vna essentia in trib' p'sonis. et etiam est
 vna potentia. vna sapientia et vna voluntas
 Et omnis oratio que fit patri fit etiam filio et
 spūs sancto. qz cum non sit nisi vn' deus ado-
 rando p'zem adorā fil' et spūs sanctus. et ita d' i
 articulo fidei. Credo in spūs sanctuz domi-
 nū et viuificantē. qui ex patre filioqz p'cedit.
 Qui cū patre et filio simul adorā et cōglorifi-
 cat'. Ideo sine faciatis orationē patri sive fi-
 lio: dicendo. Adoramus te christe. vel spūs
 sancto dicendo. Veni sancte spiritus zc. Si-
 mul fit patri et filio et spiritui sancto. Quia
 adoratio. reuerentia vel honor que v' qui sit
 vni. fit etiam alijs personis. quia non est nisi

Domica sedecima post trinitatis

vna maiestas siue deitas. Jōi oīoibz vīs po-
terit dirigere p̄i filio v̄l sp̄i sc̄to f̄m v̄iaz de-
uotionē. Sed di. Que ē gr̄o q̄ xp̄s ostendit
dirigere v̄ba p̄i. Rūdeo q̄ int̄ alias p̄ditōes
oīoī nec̄arias vna ē p̄fidētia in orāte obrinē/
di q̄d iuste petit. nō dubitare si faciat vel non
faciat zc. Qui em̄ hesitat silis ē fluctui maris
q̄ a v̄eto mouet z circūfertur. Nō ḡ estimet hō
ille q̄ accipiat aliqd̄ a dño Jaco. i. Jō orātī ē
necessaria p̄fidētia de diuina bonitate. Non
p̄fidatis de opibz v̄is bonis. q̄ illud nō de-
bet dici p̄fidētia sed p̄sumptio. Sed diceret
Dñe licet sim pctōr. tñ p̄fido d̄ v̄ia bonitate
zc. Dico vobis. oīa q̄cūqz orātes petit̄ credi-
te qz accipietis z eueniet̄ vob̄ Marci. xj. Nō
quō pōt h̄i maior p̄fidentia q̄ de p̄re. qz vul-
gariter d̄r. Qui p̄rez habet iudicē: obrinebit
cām. Ideo ordinauit xp̄s vt dirigam̄ verba
oīoīs ad patrē. qz istud nomē pater ē nomē
p̄fidentie. Prop̄t̄ xp̄s in orōe quā ostendit
ap̄lis dicit. Sic orabit̄s p̄i n̄r Matth. vj.
Quare nō ostēdit eis modū orādī di. De n̄r
vel creator n̄r aut rex n̄r seu impator n̄r. Rō.
qz ista noīa sunt timoris z terroris. Sed p̄z
dat p̄fidentia. Ecce rō q̄re xp̄s on̄dit dirige-
re v̄ba p̄i i oīoī. licet etiā intelligat̄ filī z sp̄s
sc̄us. Et iuxta istā doctrinā orabat̄ Paul̄ di.
Flecto genua zc. p̄z thēa. Et sū i materia p̄-
dicāda sup̄ isto v̄bo. Flecto genua Et nūqd̄
ē alī mod̄ orādī. Dico q̄ sic. Dico ei modos
bonos z deuotos orādī inuenio i sacra sc̄pta.

Primus est eleuando oculos ad celum ex
confidentia

Secund̄o dep̄rimendo caput ad terraz ex
verecundia

Tercius extendendo manus in altum ex
indigentia

Quart̄o crufando vlnas ex p̄scia

Quint̄o r̄idendo pect̄ ex p̄ritōe

Sext̄o inclinādo corp̄ ex deuotōe

Septim̄o flectēdo genua ex subiectōe

Octaūo p̄strādo se totū ex defectōe

Quilibet istoz modoz h̄z bonā rōem. De se-
ptimo loq̄tur thēma. qz istū modū maxie fua-
bat ap̄ls Prim̄o mod̄ orādī ē eleuare ocu-
los ad celū q̄si suspirādo. siue q̄s or̄e vocalit̄
siue mētalit̄. Rō huī orōis ē p̄pter p̄fidentia.
qz de celo habem̄ oīa bona. qz iste mūd̄ nō
est nisi fornat̄ miseriaz z tribulationū. a quo
nō habem̄ nisi malū. vt illi tres pueri de q̄-
bus habet̄ in Daniele. iij. ca. z a celo habue-
rūt bona. Itaz nos. Ex ista p̄fidentia eleua-

mus oculos. q̄si dicētes. Tu dñe scis quō su-
mus in miserijs zc. Dñe ante te ē om̄e deside-
riū meū. z gemit̄ mē a te nō ē absconditus. p̄s
xxxvij. Et iste mod̄ est ita natural̄ q̄ etiā be-
stie fuāt istū modū i necessitate posite. Legit̄
em̄ Joel. i. de fame magnaz siccitate. q̄a nec
inueniebāt herba nec aqua. p̄pter quā anima-
lia p̄gregata vlulando leuauerūt oculos ad
celū. licet nesciebāt qd̄ faciebāt. Bestie agri
quasi area sitiens imbrem suspexerunt ad te.
qm̄ ericcari sunt fontes aquaz. z ignis deuo-
rauit speciosa deserti Joel. i. Item p̄s. cxiij
dicit. David. Qui dat iumentis escā ipsoz.
et pullis coruoz inuocantibz eū. i. rogantibz
eū. Prima penna et p̄ma pluma quā habent
pulli coruoz est quasi alba. z corū z eloripus
de corua suspicatur q̄ nō sint filij sui. et nō
dat eis pastū. nec p̄mittit q̄ mater det. quasi
dicat. Nunqd̄ filijs alienis p̄uidebo ego. sed
qm̄ penne et plume mutant̄ z efficiunt̄ nigre-
tūc nutrit pullos illos. Sed tūc querit̄. de q̄
viuūt interim. Dicit glo. q̄ de m̄mittit rores
de celo qm̄ ipsi innocāt sibilando. Quāto ḡ
magis nos q̄ sum̄ rōnales z cognoscim̄ cre-
atorē n̄r in n̄ris necessitatibus. tribulatōni-
bus z piculis debem̄ ad eū recurrere. q̄si di-
cerem̄. Dñe derelict̄ sum ab amic̄ z ab om̄i
hūano suffragio. Auētas d̄ hoc. ij. Paral. x.
Eū ignorem̄ quid agere debeamus. hoc so-
lum habem̄ residui vt oculos n̄ros diriga-
mus ad te. Jō orando oculos n̄ros ad deū
leuemus. Istū modū tenuit David q̄ d̄ se di-
cit. Ad te leuauī oculos meos: q̄ habitas in
celis. Ecce sicut oculi fuoz in manibz dñoz
suoz. Sicut oculi ancille in manibz dñe sue
ita oculi nostri ad dñm deum nostz. donec
miseretur nostri. p̄s. cxxij. Auisent̄ bic muli-
eres si volūt tenere bonū modum orandi. ne
ostendāt aliā faciē. s. depictā. sed illam quam
a deo receperūt zc. Dicatur ḡ istud viciū mu-
liez iuco vtentiū zc. Lauent̄ eā vt virgo Ma-
ria cū aqua distillata. s. lacrimaz. ad quā sp̄s
sanct̄ dicit Quā pulcra es amica mea q̄ pul-
cra es. oculi tui columbar̄z Lañ. iij. Jō ho-
die in mūdo sunt tot mulieres tribulate z va-
rijs infirmitatibz grauate. q̄ qm̄ orant nō ex-
audinn̄ istis vanitatibz impediētibz orōis
cruditōem. Hiero. De nō libenter aspiciūt
vult̄ quos ipse nō fecit. Jō auisetis vos vt i
vestris necessitatibz poteritis secure recurre-
re ad deū. Sicut illa sancta mulier ḡ quam
fuerat data snia zc. que flens suspexit i celum

Sermo. V.

Erat em̄ cor ei⁹ fiducia hñs i dño. Dan. xiiij.
 Scdus mod⁹ oradi est p oppositū depri/
 mēdo caput ad terrā. Iste pcedit ex verecū/
 dia. Quilibet vñm scit z credit q de⁹ videt z
 scit oīa pctā hoim. quātūcūq; secreta fuerit
 facta. q z si boib⁹ pñt latere. nō tñ deo. Quñ ḡ
 hō orat z recordat pctā sua depmit caput. q.
 d. O miser z quō respiciā zc. Istū modū oñ/
 dūt nob pueri. qz si p̄ m̄ vl m̄gr redarguit
 eos de aliq̄ min⁹ bñ facto. qñ cogitāt tūc in/
 tra se di. O p̄ vel m̄ vidit q ego feci h̄ zc. ex
 verecūdia inclināt caput. nō audēt eleuare
 caput. z est bonū signū in pueris. Ita de no/
 bis qñ venim⁹ coram p̄re z m̄grō n̄ro deo z
 matre ḡgine Maria i oīone cogitādo q sint
 oīa p nos malefacta. depmam⁹ caput suspi/
 rādo z plorando. Et iste mod⁹ oradi optim⁹
 est. Istū modū tenuit ille sanct⁹ hō Esdras
 di. Deus me⁹ pfundoz z erubesco leuare fa/
 ciē meā ad te. qñ iniquitates n̄re multiplicatae
 sunt sup caput nostrū z delicta n̄ra creuerūt
 vsq; ad celū. j. Esdre. ix. Nota differentiam
 inter iniquitates z delicta. licz vulgariter pro/
 eodē sumant. tñ pprie loquēdo z stricte disse/
 rūt. qz iniquitates pprie loquēdo sunt defect⁹
 facti de directo ḡ primū. Sed delicta sunt
 peccata facta directe ḡ deū. Verbi grā. Si
 vos vaditis in ortū vineā vel campū recipi/
 endo fruct⁹ zc. ḡ volūtate dñi sui. istud ē ini/
 quitas. i. nō equitas. S; qñ vaditis ad diuī
 nos zc. p sanitate. vel p filijs. vel ad inueniē/
 dū pdituz. hoc d̄: delictū. qd̄ ascēdit vsq; ad
 celū. qz tangit deū de directo. Itē si loq̄ndo
 cū aliq̄ hoie dicitis mēdaciū. vel diffamādo
 aliquē. h̄ est iniquitas. S; iurare blasphema/
 re ē delictū. Item si seruitis vel laboratis in
 possessiōe alicui⁹ dñi. z defraudat̄ eū in fui/
 tio. h̄ d̄: iniquitas. S; qñ non facitis seruitiū
 deo debitū. sic est in dñica audire missaz zc.
 est delictū zc. Tert⁹ modus est extēden/
 do man⁹ in altū. sicut sit cōiter in eleuatiōe
 corpis xp̄i. Iste mod⁹ puenit ex indigentia.
 Attēdat̄is quāta sit indigentia humana. plus
 oīb⁹ aīalib⁹ indigētes sum⁹. tam in corpali b⁹
 q̄ spūalib⁹. Primo in corpali b⁹ cogitate qñ/
 tū tardat creatura. hoc ē hō. anteq̄ possit ire
 z cū instrumētis oñdit̄ sibi mod⁹ ambulādi.
 z vn⁹ capreolus vl pullus pdicis adhuc ha/
 bens testā de ouo in capite currit. Itēz ani/
 malia iam nascunt̄ cū veste sua vt agn⁹. ca/
 nis. vulpes zc̄ijs. p hyeme z estate. S; nos
 nec cū lana nec cū pelle. imo si volum⁹ nos

induere. oportet dep̄dare ouē et recipere lanā
 z parare. p̄mo lauādo. filādo. texēdo. q̄ssare i
 molēdino. colorare. suere. suspēdere zc. quot
 labores. Idē d̄ cibis. Aīalia nō semināt. nec
 colligūt. nec faciūt puisionē. Nos ḡo si vo/
 lum⁹ viuere oportet h̄c cāpos vineas. besti/
 as. arare. seminare. metere. portare ad horreū
 tritulare. pinsere zc. Itē aīalia nō faciūt do/
 mos. iā inueniūt domicilia sua. s; nos optet
 emere fundū. z ponere fundamēta. h̄c lapi/
 des. calcē. portas. fenestras zc. Itē aīalia hā/
 bēt arma sua. cattus vngulas z leo. bos cor/
 nua z ceruus. etiā lepus tybias ad fugiēdū.
 arma sunt defensiva. cyrogrill⁹ iā h̄z sua ca/
 stra speluncā zc. S; nos optet pquirere fer/
 rū post liquefacere. deinde malleare. deinde
 cultellos fabricare zc. Patet ḡ indigentia hū/
 ana in corpali b⁹. Itēz in spūalib⁹ in aīa. dicit
 phus q intellect⁹ hois est a pncipio tanq̄ ta/
 bula rasa in q̄ nihil est depictū. sed sicut p̄ga/
 menū albū. Animalia in p̄ma die habēt ro/
 tam scientiā z industriā. statim qñ est natus
 capreolus. cattul⁹ agnellus. iam scit vbi in/
 ueniet vbera. z q̄s oñdit̄ sibi q̄ ibi sit suū nū/
 trimentū. Et puer. etiā si h̄z vbera ad duos
 digitos distātia mouet̄ fame nisi a matre po/
 nan̄t in ore ei⁹. Item pullo apponat̄ lapis p/
 ctosus z panis. sciet eligere z comedere d̄ pa/
 ne z nō de perla. Jam habēt suā sciētia. sed si
 puero detur candela ardens. tanget digito
 si pruna mittet in ore. Ecce defectus. Item
 agn⁹ vel capreolus infra centū oues coḡscet
 matrē suā in balatu. s; nō sic homo puer zc.
 Item dicit̄ Ambrosi⁹ in exameron. q̄ pdices
 furant̄ sibi oua ad inuicē. s; qñ pulli sūt nati
 i voce cognoscūt matrē suā zc. et pueri vni⁹
 anni nō cognoscūt parētes. Item agn⁹ vel
 capreol⁹ si vident lupū statim fugiūt. iā sciūt
 q̄ est ei⁹ inimic⁹. Idē pullus qñ videt miluū
 Sed si lupus venit ad puez. respicit eū nec
 timebit eū. Itē aīalia sciūt suas medicinas
 licz nō studuerūt in monte pessulano. vt p̄z
 de mustela vtra venenū serpētis. z de ceruo
 z nos nisi studeam⁹ medicinā nescimus qd̄
 est bonū seu malū Patet ḡ n̄ra magna indi/
 gentia tam in corpe q̄ in aīa. Idō d̄ in ps.
 lxxviij. Lito. anticipent nos misericōdie tue. q̄a
 paupes facti sum⁹ nimis. s. pl⁹ q̄ bestie. Ex
 ista rōne qz indigem⁹ bonis spūalib⁹ extēdi/
 mus dexterā. z qz indigem⁹ bonis corpali/
 bus extendim⁹ sinistra. quasi dicendo deo.
 Q mi dñe detis mibi. Leuemus corda n̄ra

EE

Dominica sedecima post trinitatis

eū manibꝫ ad dñm ī celo. Threnoz. iij. Istū
 modū ostēdunt nobis paupes. Nā si in hac
 villa mō ab aliquo diuite fieret ordinatio et
 publicares qꝫ daret duos florenos de fene-
 stra sua omni veniēti. Qꝫ quot venirēt exten-
 dendo manꝫ dicēdo. dñe det mibi. Ita xpꝫ
 diues. qꝫ dñi est terra. M. cccc. et. xxviiij. an-
 ni sunt quasi qꝫ fecit vnā ordinationē dicēs.
 Petite et accipietis. ois qꝫ petit accipit. Luc.
 ij. Jdo orādo extēdimꝫ manus quasi dica-
 mus. O dñe sum paup detis mibi. Auferē
 hic homines qꝫ iuxta illud apli. Volo viros
 orare in omni loco leuātes puras manꝫ sine
 ira. s. appetitu vindicte. et disceptatiōe. j. Thi.
 ij. id est placitādo et tendēdo seu accusando.
 Ro. puras manꝫ. s. a luto vsure. Abacuc. ij.
 Ne qꝫ multiplicat nō sua. Usqꝫquo aggra-
 uat extra se densum lutū zē. A simo luxurie.
 ad Phil. iij. Dia arbitroz vt stercoza vt xpꝫm
 lucrificiā. A sanguie. Isa. j. Lum extende-
 ritis manꝫ vestras auertam oculos meos a
 vobis. et cū multiplicaueritis oꝫones vꝫas.
 nō exaudiā. Vanꝫ em̄ vestre sanguie plene
 sunt. Multi extendūt manꝫ in oꝫone in va-
 num. Ratio. quia nō habent manꝫ mūdas.
 Quia sicut vos nō daretis elemosynā pau-
 peri imundissimas manꝫ habēti. sic nec deꝫ.
 Quartꝫ modus est erufando vnas. et p-
 cedit et cōsciētia. qñ homo cogitat di. O mi-
 ser de meis peccatis iam faciꝫ est pcessus in
 curia iusticie dei. et sententia data. Anima qꝫ
 peccauerit ipa moriet. Ezech. xviij. Jdo re-
 currit homo ad crucē. qñ diceret. Verū est
 qꝫ multa peccata feci. sed dñe filiꝫ vester fuit
 suspēsus in cruce. ne aliqꝫs sibi credēs et obe-
 diens suspendat in furca inferni. Iste modꝫ
 ostendit nobis a sententiatis ad mortem de
 aliquo crimine qñ eis dat sententia a iudice
 vel pncipe. sentētiatꝫ facit tunc istū gestum
 erufando vnas. nō est pntentus extēdere ma-
 nus di. O dñe parcaris mibi. qꝫ pmitto vo-
 bis qꝫ de cetero ero correctꝫ. Bonꝫ modus ē
 quasi diceret. Mibi absit gloriari. nisi i cru-
 ce dñi nostri ihu xpꝫi. in quo est salus vita et
 resurrectio nostra zē. ad Gal. vlti. Quin-
 tus modus est tundēdo pectus iuctis digi-
 tis. Iste modus pcedit et pꝫritiōe. Rō. quia
 a corde pcedunt oia bona vel mala que fa-
 cimus. qꝫ si aliqꝫs faciat aliquod bonū. nō tñ
 ex corde. sed vi. nō hz meritū. Jdez de malo
 vt si aliqꝫs ponit gladiū i manu mea. dicens.
 p corpus zē. vos pcutiet. istū. et violēter ma-

num meā mouerit pcutiēdo primū. sibi im-
 putabit. Auēras. De corde exeunt cogitatio-
 nes male. homicidia. adulteria. fornicatio-
 nes. furta falsa testimonia. blasphemie. Nec
 sunt qꝫ coinquināt hominē. Math. xv. Jdo
 pcutit cor qñ radi. qꝫ si in vestro viridario
 habetis arborē malā infructiferā. eradicabi-
 tis eam et non sinitis crescere. qꝫ iterū posset
 pullulare. Ista mala arbor est peccatū. cuiꝫ
 radi est cor. rami sunt sensus. Jdo pcutit cor
 tanqꝫ radi. nō oculꝫ. nec auris. qꝫ rami sunt
 sed cor. q. d. Jā em̄ securis ad radicem arbo-
 ris posita est Math. iij. De isto bono modo
 dicā vobis miraculū qd a xpꝫo recitat Luce
 xvij. de quodā homie male vite et peccatore
 publico. qui semel voluit orare. et ascēdit ad
 templū. et cōsiderans peccata sua. nō aude-
 bat templo appropināre. nec audebat ex ve-
 recūdia peccatorū oculos ad celū eleuare. sꝫ
 pcutiebat pectus suū di. Deus ppicius est o-
 mibi peccatori. Dicat. nesciens aliā oꝫonem.
 De isto dicꝫ xpꝫs. Amē dico vob. qꝫ descendit
 hic iustificatꝫ in domū suam zē. Luce. xvij.

Sextus modꝫ est inclinādo corpꝫ ex de-
 uotione vsqꝫ ad genua. Rō. qꝫ vera deuotio
 non est nisi delicamentū aie. qꝫ sicut superbo
 stat erectus. et psona humilis et deuota incli-
 nat et teneritate aie. Ideo in psona deuota
 loquēs xpꝫs sanctis angelis dic. Fulcite me
 floribꝫ. stipate me malis. qā amore languco.
 Canticoz. ij. Anima em̄ deuota est vt mu-
 lier generosa qꝫ bincinde sustentat. sic anima
 et oñdens suū delicamentū inclināt zē. Istū
 modū seruant deuoti clerici religiosi. qā qñ
 dicunt Gloria patri. et vltimū versum psal-
 morū semp inclināt se. et qñ transeūt corā al-
 tari. Sed iam nō curant istas inclinātiōes
 aliqui. sed bene inclināt mulieribꝫ et domia-
 bus. sed deo quasi nihil. Iste modus est ita
 deuotus qꝫ plus seruat in missa qꝫ aliꝫ modꝫ.
 Quinquies em̄ inclināt sacerdos in missa.
 Primo. dicta pessione accedēs ad altare
 qñ dic. Aufer a nobis dñe cūctas zē. Se-
 cūdo. post ablutionē digitoꝫ qñ dr. In spū
 hūilitatis et animo cōtrito suscipiamur dñe
 a te zē. Tertio. postqꝫ dixit. Sanctus. in-
 cipit canonē di. Te igitꝫ clemētissime pat zē.
 Quarto post corpꝫis elevationē. qñ dicit.
 Supplices te rogamus omipotēs deus zē.
 Quinto postqꝫ sacerdos dicit. Ite missa ē.
 vel Benedicamꝫ dño. vel Requiescāt in pa-
 ce. qñ dicit. Placeat tibi sancta trinitas zē.

Sermo. VI.

Patet ergo quod iste modus est valde deuotus quia ita seruatur in ecclesia. et etiam ecclesia orat pro eis in quadam collecta dei. Inclinares se domine maiestati tue propitius intende. Septimus modus orandi est flectendo genua. et iste venit ex subiectione. Iste modum tenebat apostolus. Iohannes dicit in themate. Flecto genua etc. Ratio. quia sic Christus cum patre et filio et spiritu sancto est creator animarum et formator corporum. Ita etiam est dominus. Et sic creauit. ita preseruat in esse et occidit. datus bonis gloriam et malis penam. Ergo quia est dominus corporis et anime sibi flectenda sunt duo genua. dextrum in signum quod est dominus anime. et sinistrum quia est dominus corporis. Si autem fiat reuerentia regi vel alicui domino temporalis. sibi est flectendum genu sinistrum solum. quia solum est dominus corporis. et non habet dominium in anima. Prelato vero spirituali dextrum genu flectendum est. quia habet dominium super animam absoluendo. dispensando etc. Confessori duo genua. quia tenet locum dei. Idem quoniam petitis benedictionem ab aliquo sacerdote. Uiuo ego dicit dominus. quoniam mihi flectetur omne genu. ad Romanos. xiiij. Iohannes dicit. flecto genua. Non dicit genu. Ideo patet hic quod peccatum est illorum qui in eleuatione corporis Christi non flectunt duo genua. quasi non credant Christum dominum anime et corporis. nec amouent caputium Item quoniam in sero pulsatur Aue maria. nonnulli parua vel nulla exhibent reuerentiam. Item quoniam dicitur. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de celis. et incarnatus est de spiritu sancto. ex maria uirgine. et homo factus est crucifixus etc. debet duo genua flectere. Dicitur miraculum quod accidit rome in ecclesia dum eleuaret corpus Christi. Quidam iuuenis forte ita ligatus erat quod non potuit flectere genua. subito venit dyabolus in forma uisibilis dans sibi alapa et dicens. O proditor christiane pro quo tantum fecit Christus. Si Christus fecisset centesimam partem pro nobis quod fecit pro uobis. nocte et die seruissimam sibi genibus flexis. et subito interfecit eum. Cogitate quid de illa anima. Octauus modus prostrando se totum usque ad terram. et iste modus procedit ex defectu. Iste modus seruatur ecclesia solum in hebdomada sancta quoniam leguntur passionis. et dicitur. Emisit spiritum. prostratus nos. Ratio. quia in nocte passionis in oratione se prostrauit. Iste modus signat nostram defectuonem inueniens quod ad terram oportet nos redire. et quasi homo iam se reputans moriturum prostratur. Iste modus mouet cor ad preparandum se. Sicut sententiatum quoniam ducit ad fur-

cam parcat. et petit ut sibi parcat. Remittit et confitetur. Ita debemus nos facere. quia iam uadimus ad mortem. Ideo non solum semel in anno. sed sepe presiteri et conicere debemus parcere inimicis et restituere. Iohannes dauid de isto modo dicit. Venite adoramus et proicimus ante deum. ploramus coram domino quod fecit nos. quia ipse est dominus deus noster etc. psalmus. xciiij. Si dicatur ab aliquo. de istis modis que seruabo. Ratione quod per spiritum sanctum mouet vos seruatis illum modum deuote continuando.

De eadem dominica Sermo sextus.

Defecro uos ne deficiat in tribulationibus. ad Ephe. iij. Sermo noster erit quod debemus sustinere tribulationes et aduersitates. Hanc dicit Gregorius. quod magna imperfectio est uelle habere bona et prosperitates. et nescire uel nolle sustinere mala et aduersitates. Sicut enim habemus duo brachia ad amplexandum prosperitates. ita ad sustinendum aduersitates. Sed pro salute uirgo Maria. Secundum quod experientia usualis declarat de quolibet die uita presens est plena laboribus. aduersitatibus. et tribulationibus. in tantum quod uiam consolationem plures sequuntur tribulationes. talis est conditio huius mundi. Et potest declarari per regulam philosophie dei. Omne medium precipit naturam extremorum. Declarat in quattuor elementis. de quibus duo sunt in medio. scilicet aer. aqua. Aer recipit ab igne caliditatem. ab aqua humiditatem. Ideo est calidus et humidus. patet quod medium participat naturam extremorum. Item aqua participat cum aere superius in humiditate. cum terra inferius in frigiditate. Ideo aqua est humida et frigida. Idem patet in animalibus. nam si equus sit inter magnam niuem et magnam ignem ex uno latere precipitabit cum niue in frigiditate. ex alio cum igne in caliditate. Idem patet in hominibus de uillis que sunt in finibus regnorum. quia participat cum utroque ideomate. Ideo loquitur mixto modo. Patet regula philosophie. Modo uideamus presens uita ubi consistit. Dico quod est in medio inter paradysum quod est superius. et infernum quod est inferius in centro terre. et sunt contraria in omnibus. Quia conditio paradysi est gaudere. letari. et de nullo tristari etc. Leticia sempiterna super capita eorum. Baudium et leticiam obtinebunt. et fugiet dolor et gemitus Isa. xxxv. Conditio uero damnatorum in inferno est dolere. tristari laborare in penis coti-

Dominica se decima post trinitatis

nuis. et de nullo consolari. imo quicquid sit pro eis vertit eis in luctum et tristitiam. quoniam sciunt quod nihil potest eis. Si fiat oratio pro matre vel pro te. et si est in inferno et tu nescis tristatur. quod nihil sibi potest. Item propter inuidiam de amicis quod saluant dolent. Item si damnant. quod eorum pena augmentat. Sicut quando igni addunt ligna. ignis augmentat. Unde dicitur plangendo dicunt. Desecit gaudium cordis nostri. Misus est in luctum choros nostri. Cecidit corona capitis nostri. Venobis quod peccauimus. Propterea mestum factum est in dolore cor nostrum. Threnorum. v. Non audite rationem etiam nos sumus in medio. Non super est paradus. vbi est summum gaudium. et inferus infernus. vbi est summa tribulatio et tristitia. Et quod ex regula nos precipiamus naturam extremorum. habemus hanc aliam gaudia comedendo. bibendo. delectando etc. et habemus etiam tribulationes. aduersitates. et quod infernus est nobis iniquus propter abundantiam tribulationes. Gaudia enim huius mundi sunt gutta que distillant de fauo spiritus sancti. que distillant in te vna gutta. in alio alia etc. Iohannes Beocius que licet fuisse philosophus fecit libros theologie di. Dis dulcedo felicitatis humane multas amaritudinibus est resperfa. id est involuta. Et ita abundantiam tribulationes. Unde apostolus exhortans nos dicit. Obsecro vos etc. imo patienter sustineatis non dimittendo amorem dei nec perdere deuotionem debetis. nec bonam vitam. Patet thema. Inuenio in sacra scriptura tres rationes. maxime que nos non debemus deficere. sed patienter sustinere tribulationes et aduersitates. quod pro tribulationes huius mundi.

Non depuratur a magnis defectibus.

Non preseruat a multis offensionibus.

Non augmentat multum in gratiis et meritis. Et his tribus non debemus deficere in tribulationibus. sed patienter sustinere. Iohannes apostolus in themate. Obsecro vos ne deficiatis in tribulationibus.

Dico primo quod homo pro tribulationes et aduersitates huius mundi purificatur a magnis defectibus. quod de peccatis preteritis de quibus nullus potest se excusare tribulationibus. infirmitatibus. et aduersitatibus si patienter recipiant non murmurando contra deum. nec indignando. sed dicendo. domine ex quo vobis placet facias de creatura vestra sic vobis placuerit. purificatur. Dico quod tunc homo depuratur et purificatur anima de peccatis et defectibus. Romo. quia peccator confitetur confessori omnia peccata sua nullum abscondendo. et in fine dat sibi penitentiam si peccator humiliter recipit et seruat illam penitentiam anima depuratur. et deus sibi remittit peccata. Nec est si des nostra certissima. Fiat ergo ratio. Si penitentia data

a simplici confessore et peccatore purificat animam si illa fuerit humiliter. quanto ergo magis purificatur ex penitentia data a papa ihesu. ut sunt tribulationes. aduersitates. quod omne malum penitentia deo Creditis vos quod christus delectetur quando estis in lecto infirmus. vel quando aliam aduersitatem habetis. profecto ut sic sibi non placet. sed sic placet confessori quando peccator fuerit penitentia pro eum iniuncta. non quod illa pena placeat confessori. sed in quantum ex illa remittunt sibi peccata. Ita placet christo propter peccatorum et penarum remissionem. quando nos patienter sustinemus penitentia pro eum nobis iniuncta. id est tribulationes. Nam vobis dedit febres. illi dolorem capitis. alteri dolorem stomachi. torridos etc. colicam passionem. perditiones filiorum vel bonorum temporalium. lapides. siccitates. mortalitates. et sic de aliis. Quia ista sunt penitentia a papa ihesu iniuncta etc. Si ergo seruando penitentia simplicis confessoris homo depuratur. quanto magis ex penitentia papae ihesu. imo penitentia consolatio dicam pro quod vadit fodere. lauare. secare ligna. et ad silia. totum hoc est penitentia. Postquam enim adam peccauit deus in forma alicuius honeste persone venit ad adam. ut audiret eius confessionem et eue. et absconderunt se quemadmodum aliquid absconderunt sua peccata. Sed tandem audiuit. quibus auditis ad eum iniuncta penitentia dei. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Maldicta terra in opere tuo. In laboribus comedes ex ea cunctis diebus vite tue. Spinas et tribulos germinabit tibi. Genes. iij. Eue autem iniuncta penitentia dei. Multiplicabo erunas tuas. in dolore paries filios tuos. Et sub viri potestate eris. et ipse dominabit tui. ibidem. Et quo pro quod omnes tribulationes huius mundi penitentia sunt date a papa ihesu. Auertas. Benedictum est nomen tuum deus pater nostrorum. que cum iratus fueris misericordiam facies et in tempore tribulationis peccata dimittis his qui inuocant te. Thob. iij. Nota secreta. Primum cum dicitur patrum nostrorum. Patres nostri sunt patriarche prophete apostoli martyres etc. que nos in fide genuerunt. et illi spiritus habuerunt tribulationes. in tantum quod dicitur vno de maioribus eorum. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. Act. xij. Item dicitur. Multe tribulationes iustorum. et de omnibus his liberabit eos dominus. ps. cxliij. Mirum est quod curabant infirmos etc. et seipos curare non poterant. Paulus suscitabat mortuos. et non poterat sanare se a dolore lateris. Quoniam ergo dicitur deus patrum nostrorum. reducit nos ad memoriam exempla tribulationum sanctorum. Secundum secretum tangit cum dicitur. Cum iratus fueris. id est secundum iudicium bonum. quando venit siccitas. mortalitas. grando

Sermo. VI.

tremor. et hmoi. d. de. e. irat. et dic. misericordia facies. et recte ita est. q. sic medic. qn apit vel penetrat vuln. vel scindit meb. u. putriduz. videt esse irat. p. infirmu. das ei dolor. cu. tn. faciat misericordia. q. p. sanitate corpis. Ita de tribulatiob. h. m. videt nob. q. de. sit irat. cu. tn. faciat misericordia. vt sanet a plag. pctoz. Jo. dic. Cu. irat. fuer. misericordia facies. Et cordat Abacuc. iij. Cu. irat. fuer. misericordie recordaberis. Et declarat cuz sequit. Et pct. hoim. i. tribulati. dimittit. S. qbus rndet. his q. inuoc. te. No. credat. q. oib. q. habent tribulati. remittant. pct. q. illi impatient. recipiut. vel murmurado. p. deu. dicetes. ego ieiuno vel vado ad missa. et silia. et ecce deus dat mihi aduersitates et no. tali. zc. Talis no. solu. no. purificat. imo mag. deturpat. Sed qn. patient. recipiut. di. Dne. mala. q. patimur pct. nra. meruerunt. et q. ego facieb. pauc. pnias. vel null. vos dne. dedistis mihi istas. talis purificat. Jo. dic. his q. inuoc. i. int. vocat. te. P. g. rone. et auctate. q. ex tribulati. onib. purificamur zc. De ista materia audiat. pulchr. s. b. Gregorij. cu. trib. silicudi. nib. Qd. fornar. auro. qd. lima. ferro. qd. flagellu. gno. h. facit tribulatio. viro iusto. De pmo. qn. argenti. liquefacit. aux. et bullit. videt. h. e. dolor. auru. tn. purificat. It. qn. h. h. febre. tuc. est. i. fornace. et videt. bullire. s. si h. patientia. auru. i. aia. purificat. a mixtura. falsi. metalli. pctoz. Descdo. qn. ferru. lima. tur. clamat. ac. si. patiat. tn. purificat. a rubigine. et remanet. lucidu. Ita. in. dolorib. homo. clamat. Id. e. mulier. cu. parit. de. mlra. O. maledicta. eua. et de. cetero. no. acceda. ad. viru. zc. lima. doloris. tenet. vos. Id. e. de. dolore. denti. tuc. ferru. lima. q. oes. sum. rubiginati. peccat. Jo. qn. lima. h. in. dolorib. no. d. dicere. mala. s. ba. q. pctm. est. s. clamare. pot. h. q. dolor. mitiga. De. tertio. qd. flagellum. grano. qn. laborator. flagellat. blad. videt. ei. inimic. tn. h. facit. vt. granu. purificet. a. paleis. Id. e. de. nobis. Cogitate. q. iste. mudus. sit. arca. nos. s. blada. Flagella. s. tribulati. te. pestates. lapidu. fulgur. mortalitatu. siccitatu. et. similiu. Ideo. sunt. pcessiones. zc. et. videt. q. deus. sit. iratus. sed. h. facit. ad. purificandu. nos. a. paleis. vanitatu. zc. Igif. dulciter. et. patienter. sunt. tribulati. suscipiende. q. sicut. seruado. pnias. cofessoris. patienter. purificat. cofessus. s. no. si. seruat. ea. cu. ira. et. impatieter. dicendo. maledictus. cofessor. q. tal. peniten.

tiā mihi dedit. q. sic homo no. purificat. sic. ho. purificat. a. pctis. si. aduersitates. sustinerit. patient. et. g. tater. Si. tn. dicat. Talis. penitencia. dat. mihi. magnu. rediu. tn. ex. quo. cofessor. in. luxit. mihi. seruabo. ea. ppter. remissionem. pctoz. meoz. tuc. est. bona. Ita. d. xpianis. q. in. tribulatiob. patientes. sunt. et. grati. zc. Jo. dic. apls. Obsecro. vos. zc. Dico. secudo. zc. Prima. ro. dic. q. ho. purificat. a. peccat. pteritis. et. ista. dic. q. homo. pseruat. a. peccatis. futuris. s. ne. fiant. Et. ecce. quod. Quot. sunt. q. ex. tribulati. one. temporal. retinent. ne. peccent. Erit. em. aliqs. q. cundo. ad. lupanar. vulnerat. in. capite. a. regula. zc. et. pctm. no. fiet. It. de. multis. in. lecto. iacētib. Quot. mulieres. essent. vane. et. pompose. et. de. dat. eis. plag. aliqua. vl. infirmitate. et. viuēt. bene. et. honeste. Verbi. gra. de. Magdalena. et. Martha. sororib. simul. nutritis. et. pulcherrimis. q. post. morte. parē. tū. remaserūt. equaliter. dne. Que. fuit. causa. q. magdalena. fuit. ita. peccatrix. q. pdidit. nomē. martha. s. fuit. semp. virgo. Gratia. dei. et. tribulatio. Nam. dic. Ambrosij. q. Martha. fuit. illa. mulier. que. xij. annis. habuit. fluxum. sanguis. in. tm. q. fuit. facta. macilēta. sine. colore. ferebat. Qn. magdalena. cecidit. in. peccatu. martha. cecidit. in. infirmitate. q. al. s. fuis. set. vt. magdalena. qn. magdalena. fuit. curata. in. aia. et. etiā. martha. in. corpe. Patet. ergo. q. tribulati. oēs. pseruant. a. peccatis. futuris. Quot. mulieres. sunt. caste. ex. tribulati. oē. vel. quia. habēt. perlā. in. oculo. vel. est. gipposa. vl. curua. tuc. null. curat. de. ea. O. bndicta. infirmitas. q. facit. seruare. castitate. Et. quot. homines. infirmi. orant. deu. vt. sanent. Sed. q. deus. scit. q. essent. ribaldi. no. exaudiant. Jo. Daud. de. se. et. de. peccatore. dic. Tribulatio. et. angustia. inuenerūt. me. q. si. pquirat. hoim. ideo. madata. tua. meditatio. mea. est. s. ad. seruandu. Patet. g. recte. q. sicut. frenu. vel. chamus. refrenat. et. retinet. equu. q. si. ille. q. equitat. no. teneret. frenu. in. manu. no. posset. equu. regere. Ideo. tribulati. oēs. frenu. sunt. Equi. enim. sunt. corpa. nostra. seu. inordinati. mor. et. temptati. oēs. sed. tribulatio. refrenat. ea. tuc. em. homo. recurrit. ad. orati. oēs. et. ad. psonas. deuotas. Exemplu. de. beata. Petronella. filia. beati. Petri. febricitate. Jo. dicit. septura. Allegorice. Nolite. timere. vt. em. pbaret. vos. venit. de. s. tribulatio. vt. terror. illi. esset. i. vobis. et. no. peccaretis. Eto. xx. ergo. no. debet. deficere. in. tribulati. oib. s. patient. sustinere.

Dominica sedecima post trinitatis

Dico tertio q̄ hō p̄ tribulatiōes augmen-
 taf in meritis et gratijs. Nota similitudinē de
 illis q̄ faciūt caldaria. q̄ de vno frusto ferri
 faciūt vnū caldariū magnū. s. p̄cutiendo cū
 martello. et hoc verū est si sit ignitū. q̄ si frigi-
 dū citi⁹ frāgeret. malleatōes sūt tribulatiōes
 Si amore dei deuotiōe et patiētia igniti pa-
 tiēter sustinuerūt tribulatiōes augmētabūt
 eos in sanctitate et meritis. P̄t̄ in Job q̄ fuit
 malleat⁹. Item vna die pdidit septem milia
 oues ab igne celi. q̄ngenta paria bouū. et q̄n-
 gentos asinos. tria milia camelos. septē fili-
 os. tres filias. Q̄t̄ ibi fuere flagellatiōes et
 aduersitates. Itē vroz eiecit eum de domo.
 Itē eodē die fuit p̄cussus in corpe. et in ster-
 qlinio posit⁹. S; erat ferrū ignitū in deu-
 tiōe. dic̄ t̄t̄ q̄ in oib; his nō peccauit Job.
 neq; stultū q̄ d̄ deū locut⁹. s; dicebat. Au-
 dus egressus sū de utero m̄ris mee. et nud⁹
 fuerat illuc. Dñs dedit. dñs abstu. rē. Job
 j. et fuit augmētat⁹ in tāta sanctitate q̄ multū
 notabili⁹ fuit i maiori sanctitate q̄ añ. S;
 si fuisset ferrum frigidū p̄ impatiētiā dicēdo.
 maledic̄ q̄ me fecit. nō solū pdidisset bona.
 s; aīaz. Jō apl̄s de se et de alijs dicebat. Glo-
 riamur i tribulatiōib;. scientes q̄ tribulatio
 patiaz opaf. ad Ro. v. Ho. gloriamur. nō so-
 lū supportamus patiēter. s; gloriamur. Q̄ in
 tribulatiōib; sit gloriandū pōt declarari per
 pabolā de duob; paupib; obligat⁹ dño i ma-
 gna quātitate sub pena mortis. Certa die vo-
 cati nihil soluerūt. q̄ nihil hēbant. Quibus
 dñs p̄ cōpatiēs secreta et sigillatim massas
 auri inuolutas pānis rudib; piccit i captiui-
 tatē. vni fregit caput. q̄ irat⁹ volēs se vindica-
 re remisit massā. Alteri fregit brachiū. Sed
 postq̄ fuit dies recoguit et inuenit massaz. et
 gloriabat̄ di. Deo gr̄as. nō curo de fractiōe
 brachiū. et q̄ habeo vñ solua dño rē. Iste eua-
 sit. et ali⁹ fuit suspēsus. Ita q̄libet n̄m obli-
 gat̄ deo p̄ q̄libet pctō mortali magno v̄l par-
 uo. vij. annis de p̄niā. q̄ peccat̄ septē dona
 spūsancti. Jā est t̄pus tatarū in iure. Sed
 q̄litas p̄niē est arbitraria. De h̄m sup̄ in q̄-
 dā f̄mone lat⁹ inuenies. Vñ p̄ q̄libet pctō
 mortali cōpura. vij. annos de p̄niā. forte est
 h̄ aliq̄s q̄ obligat̄ deo in decē milib; ānoz d̄
 p̄niā. Et remediū est lucrari indulgētiās. fa-
 cere p̄niāz. q̄t dies lucrant̄ tot rescant̄. et si i
 hoc mūdo nō cōplet̄ p̄niā in purgatorio cō-
 plebit̄. Sed q̄ in h̄ mūdo nō vult incipere nec
 penitere. nec satisfacere. in inferno patiet̄. sed

nō valebit aliqd̄ sibi. Ideo pius dñs mitte
 massaz auri vel globū. s. tribulatiōez cooptā
 sed int⁹ est thesaur⁹. Jō attēdat̄ q̄ nō p̄ci-
 atis foras p̄ ipatiētiā murmurādo vel blas-
 phemādo. s; debetis dicere deo gr̄as. dicen-
 do. mō possū soluere debitū. q̄ dñe ego val-
 de modicū solui. S; mō cito possū soluere.
 Jō Jacob. Dñe gaudiū. s. in corpe et i aīa
 existiate fr̄es mei cū in tēptatiōes varias in-
 cideritis. sciētes q̄ p̄batio fidei v̄re patiētiā
 opaf. patiētia aut opus p̄fectū h; Jac. j.
 De eadem dñica Sermo septimus.

Latitudo. longi-
 tudo. sublimitas et pfundum. ad
 Ephe. iij. Jā videtis q̄ istud s̄bū
 idiget maḡ declaratiōe. Et vt intelligat̄ quō
 siḡt res altas et vtilēs ad n̄ram salutē sciēdū
 q̄ apl̄us int̄ alias oziōnes deuotas q̄s facie-
 bat xp̄ianis ista erat p̄cipua dicēs q̄ de⁹ da-
 ret xp̄ianis latitudinē. Hoc p; in eplā cū di-
 cit hui⁹ rei gr̄a flecto genua mea ad p̄ez dñi
 n̄ri ihu xp̄i. vt possit̄ cōprehēdere cū oib; s̄a-
 ctis q̄ sit latitudo sublimitas et pfundus. Et
 q̄ talis apl̄us et tant⁹ de q̄ credit̄ q̄ sit de ma-
 iorib; sanctis padisi petebat istas q̄tuor dimē-
 siōes quātitatiuas. potestis scire q̄ significāt
 res vtilēs. Hā latitudo est beniuolētia vel
 dilectio generalis. Longitudo est p̄seuerātia
 vel duratio t̄p̄alis. Sublimitas est sapia v̄l
 int̄ctio sup̄nalis. Profundū est p̄niā vel hu-
 miliatio s̄rualis. Ecce latitudo rē. De istis
 q̄tuor volo mō loq̄. audite. Dico p̄mo q̄
 apl̄us orat̄ petēs q̄ nos xp̄iani hēam⁹ latitu-
 dinē cordis. s. beniuolētiā et dilectionē gene-
 ralē. Tam generalis d; esse ista dilectio q̄ i
 corde xp̄iani debēt recipi oēs gētes p̄ dilecti-
 onē. et nō debem⁹ dicere. Ego diligo oēs. s;
 nō talē q̄ interfecit patrē meū rē. vel furat⁹ ē
 mihi s;. v̄l diffamanit̄ me. tales nō habēt cor-
 latū. s; angustū. Vult⁹ q̄ dicā vob; vnū mi-
 rabile. Lat⁹ d; esse cor xp̄iani q̄ celū vel ter-
 ra i beniuolētia. Diceret. quō possibile esse
 Dico q̄ ē possibile. qd̄ declaro sic. Celū em-
 pirreū s; sit imensurabile. tñ nō pōt retinere
 nec recipere nisi bonas p̄sonas et sanctas. non
 em̄ recipit infideles nec malos xp̄ianos. s; la-
 t⁹ d; ē cor xp̄iani. q̄ ibi nō solū bone p̄sone
 s; etiā male. et non solū xp̄iani. s; infideles. vt
 iudei et agareni debēt recipi i dilectiōe. Xp̄i-
 ani boni debēt diligi vt p̄seruēt̄ i fide catho-
 lica vt saluent̄. Mali aut vt ad verā p̄niā

Sermo. VII.

redicant. Judei s̄o amādo z desiderādo diligi debēt. vt illumient ad veritatē fidei. Idē de alijs infidelibz. P̄t̄z ḡ q̄ cor xp̄iani debet esse latius celo. Itē cor xp̄iani d̄z etiā esse latius q̄ tra. qz cor xp̄iani d̄z p̄tinere p̄ dilectiōez generālē z viuos z mortuos de paradiso d̄ purgatorio z d̄ inferno. De paradiso laudādo deū de eoz saluatōe. de purgatorio orādo p̄ eoz liberatiōe. de inferno nō rogādo p̄ eis. qz esset p̄ deū nec desiderādo p̄ eis paradisu. s̄ diligēdo i eis imaginē dei ad quā facti sūt. nō diligēdo eoz maliciā. s̄ q̄si cōpatiēdo imaginē dei vt sic q̄ ita cruciet̄. Sicut eēt cōpatiēdū imaginē xp̄i si p̄iceret̄ i igne. Ecce q̄d ē latitudo. z xp̄iā q̄ h̄z istā latitudinē p̄t̄ dicere cū d̄d. Ambulabā in latitudine. qz mādata tua exq̄siui. p̄s. cxviiij. Ho. Ambulabā. Aliq̄ h̄nt cor ita angustū z captiuū q̄ nō diligūt nisi se ex quo ip̄i h̄nt sufficiētā nō curāt d̄ alijs. etiā si h̄nt affines zc. Alij modicus pl̄. qz diligūt se z vxorē z filios z alios amicos. z exq̄ eozū dom̄ h̄z p̄uisionē de pane. vino. z de alijs q̄ voluerit moriā fame. nō curāt. Alij diligūt se z oēs de vicinatu v̄l villa. s̄ nō extraneos. Alij diligūt solū amicos s̄ nō inimicos. tales h̄nt cor angustū z nō p̄nt dicere. Ambulabā in latitudine. s̄ i restrictiōe. Itē. qz mādata tua exq̄siui. Preceptū dei ē h̄re istā latitudinē cordis. Dicit em̄. Audisti qz dictū ē antiq̄s. Diliges primū tuū. z odio h̄bis inimicū tuū. Ego aut̄ dico vob. diligite inimicos v̄ros. b̄nfacite his q̄ oderūt vos. Et sequit̄. Si em̄ diligitis eos q̄ vos diligūt quā mercedē h̄bit̄. nā z publicani h̄ faciūt. Math. v. Etiā bestie diligūt b̄nfactores suos. Ecce q̄re dic̄. Ambulabā zc. Et dic̄. Dis p̄sumationis. i. p̄fectiōis vidi finē. latū mādatū tuū nimis. qz nō h̄z finē. p̄s. cxviiij. Ho. Dis p̄sumationis. Dis itat̄ seu cōditio h̄ mūdi finē h̄bit̄. Verbi gr̄a. dominiū temporale vt esse regē zc. finē h̄z p̄ mortē. Itē platiōes vt esse papā zc. finē h̄t. Religio clerical̄ finē h̄z p̄ mortē. Matrimoniu etiā finē h̄z p̄ mortem. Inim̄ q̄ moriā hodie vir vel vxor z in crastinū resuscitaret̄ posset ducere aliā vxorē vel ip̄a aliū vir. Itē reuerētēz aliū honores finē h̄nt p̄ mortē. Sed mādatū de dilectiōe primū nō h̄z finē. imo in morte augmētā. qz beati plus diligūt se z nos pl̄ q̄ nos. Qui h̄nt istā latitudinē cordis p̄nt dicere. Eduxit me in latitudinē. qz p̄us habebam cor angustū. saluū me fecit qm̄ voluit me. p̄s. xvij. Di-

co secūdo. q̄ lōgitudō ē p̄seuerātia vel duratō t̄p̄alis. s̄. q̄ in bona vita deuotiōe p̄nia p̄seueretis hodie. cras zc. plus z pl̄. Null̄ dicat. ego seruiā deo p̄ annū v̄l p̄ duos annos s̄ vsq̄ ad mortē fuisse deo i bona vita d̄m̄. Rō theologialis. qz fuitiū d̄z esse fm̄ salariū qd̄ hō petit. Si vos petitis magnū salariū. magnū seruitiū tenem̄ facere. Nec em̄ rō dictat z eq̄tas. Nō videam̄ qd̄ salariū p̄misit xp̄s suis fuitozibz. Dico q̄ gl̄iā paradisi q̄ nō dat̄ ad annū vel duos annos. s̄ q̄diu de⁹ erit de⁹. i. sine fine. Itē exq̄ ip̄e dat̄ salariū qd̄ durat q̄diu ip̄e. et ip̄e semp̄ erit de⁹. vos tenem̄ ei exhibere seruitiū q̄diu fueritis in mūdo. Null̄ dicat. ex quo fuiti xp̄o. x. annis vel. xx. mō volo q̄escere. qz nō haberes salariū. s̄ p̄tinua de die in diē. de anno ad annū. De ista longitudine dic̄ d̄d. Domū tuā. s̄. p̄sonā deuotā q̄ est domus dei. decet sanctitudo d̄ne. in lōgitudine diez. p̄s. xcx. Aliē nō h̄ret hō salariū. Nā si aliq̄s in maḡ sanctitate fuiti deo. c. annis. z p̄ horā ante mortē dimisit fuitiū dei peccādo mortaliter. qz aliter non dimittit̄ damna. qz non p̄tinuauit. Aliq̄ ex ignorātia faciūt h̄ q̄stionē di. Mirabile ē h̄ q̄ ego seruire deo p̄. c. annos. z p̄ horā dimittēre seruitiū ex aliquo peccato mortali q̄ p̄t̄ h̄ p̄dā totū fuitiū qd̄ feci. Nāz reputaret̄ rex crudelis si militē q̄ ei fuitiuit. x. annis p̄ynam displicentiā p̄uaret̄ salario totū sui fuitiū. nisi esset crimē lese maiestati zc. Lū ḡ de⁹ sit summe bon̄ z miser. corz ḡ nō videt̄ q̄ p̄pter vnū peccm̄ q̄s d̄z d̄nari. Rūdeo. Ista similitudo de seruitio regis nō est ad p̄positū. qz fuitiū qd̄ facit miles regi. z opus z labor z seruitiū totū est militis. z rex nihil facit in illo seruitio. Itē p̄ vnā displicentiā miles non d̄z p̄dere salariū. al̄s crudelis esset rex. Sed in fuitio qd̄ hō facit deo ieiunādo z seruādo bonā vitā zc. labor. opus zc. h̄ totū ē dei. qz hō de se nihil posset. z maiorē gr̄az facit de⁹ homi in h̄ q̄ hō deo. Dicat̄ h̄ p̄bola de mercatore q̄ cōmisit capsulam p̄ciosissimā vni. vt portaret vsq̄ ad portam dom̄. qui attediāt̄ quādo fuit iuxta domū in quēdam torrentē p̄iecit fardellum. Quo facto iuit ad petendū salariū. Nūquid talis merebat̄ salariū. patz q̄ nō. imo meruit magis furcā. Sed diceret quis. videt̄ q̄ meruit talis. qz portauit capsulam zc. Solutio. nō portauit vsq̄ ad portam. sed p̄iecit. et fures tulerunt illud. idō zc. Idem est in p̄posito. Seruitiū dei nihil

Dominica sedecima post trinitatis

aliud est q̄s portare fardellū. Verbi gr̄a. q̄n
religiosus intrat ordinē recipit on⁹ fardelli a
mercatoze t̄po portādi vsq̄ ad portā paradisi
q̄ est mors. Si anteq̄ sit ad portā p̄icit far/
dellū p̄ vitā malā. nō solū nō meret̄ salariū s̄
penā. Idē de clerico z laico. Ecce quō deci/
piūt illi q̄ dicūt videt̄ crudelitas q̄ totū fui/
tiū. c. annoz zc. p̄dat. qz piccisti fardellū tibi
p̄missū a x̄po mercatoze. z iō dixit t̄ps. Esto
fidelis. s. custodiēdo fardellū vsq̄ ad mortē.
z dabo tibi coronā vite. Apoc. ij. Q̄stū la/
boraret aliq̄s si sciret q̄ ex suo labore posset
acq̄rere coronā regis arrogonie vel papat⁹
zc. z m̄lires coronā regine. cū t̄n nō sūt ali/
cui⁹ reputatiōis respectu corone gl̄ie. Ecce
qd̄ vult dicere lōgitudo. Jō dō in p̄sona x̄pi
Lōgitudie diez replebo eū. z on̄dā illi salu/
tare meū. ps. tc. Dico tertio q̄ sublimitas ē
sapia v̄l intētio sup̄nal. s. q̄ i oibz opibz n̄ris
habeam⁹ intētiōez sublimē ad deū. Verbi
gr̄a. Si ieiunat⁹ vt bonā habeat⁹ intētiōez s̄
si facit vt dicat⁹ q̄s deuotus zc. intētiōē h̄z
bassam z puerfam. Idē de orōne z de alijs
opibz p̄nie dicēdū est. S̄z si h̄z intētiōez altā
dicēdo. ego ieiuno z facio talē p̄niāz vt i iudi/
cio diuio recipiat̄ mihi in cōputū de pecca/
tis meis zc. Itē de elemosynā vt q̄n aia mea
ad portā paradisi veniet. el̄yna det̄ sibi. Itē q̄re
dic̄ missa zc. Itē q̄re ponit⁹ filiū vel filiā i re/
ligione zc. Hā sic in floreno magis respicit̄
pōdus q̄s color vel son⁹. Ita anteq̄ possitis
intrare bursā paradisi respicit̄ pond⁹ intētiōis
Hā q̄ facta sūt p̄t̄ vanā gl̄iā nihil ponderāt.
qz v̄tus est. Itē nec p̄ diuitijs seu honoribz.
qz vanitates sūt. Eccl̄s. j. Vanitas vanitatu
z oia vanitas. S̄z pond⁹ ē q̄n sūt bona opa
p̄ honore dei z saluatione aiaz. Auētas. In
sublimitate eternū gl̄ie pōd⁹ opat̄ i nob. nō
p̄templātibz nob q̄ vident̄. s̄z que nō vident̄.
Que em̄ vident̄ temporalia sūt. que autez non
vident̄ eterna sunt. ij. ad Corinth. iij. Ergo
teneamus p̄siliū apostoli dicētis. Siue mā
ducatis siue bibitis siue aliud qd̄ facitis. oia in
gloriā dei facite. j. ad Cor. x. Dicat̄ exēplū d̄
vitis patrū. de illo sancto boie. q̄ q̄n volebat
facere aliq̄d op⁹ stabat modicū cogitādo in/
tra se. De h̄ interrogat⁹ q̄re sic staret. R̄ndit.
qz scio q̄ bona opa nihil valēt de se nisi bona
intētiōe fiant. Jō anteq̄ facio opus bonū
ordino intētiōē meā. Sicut balistarī⁹ an
teq̄ mittat sagittā aduertit signū. Cogitare
ideo debes q̄re vis ire ad eccl̄iā. z si iō vadis

vt videas mulierē zc. meli⁹ est nō ire. Si in
tētio sicut laudes deū z impleas p̄ceptū de
missa audiēda. tūc vade. qz intētio bona est
Item cogita z cōsidera quare das elemosy/
nam. et si iō das vt dicaris misericors. meli⁹
esset nō dare zc. Idē de orōne. Idē de missa
Hā si p̄ncipalit̄ dicat̄ p̄pter pecunias. meli⁹
esset nō dicere. Patet igit̄ q̄ p̄pter prauitatē z
non aduertentiā intētiōis multa bona opa
p̄dunt. Querit sanct⁹ Tho. in q̄libeto. Si
religiosus vel sacerdos q̄ p̄dicat p̄ vana glo/
ria zc. z post penitet. si ex illa penitētia lucrat
coronā z meritū vel aureolā q̄ habuisset si s̄
cta intētiōe p̄dicasset. Dicit q̄ nō. qz nunq̄
illa fuit lucrat⁹. qz fuerūt opa mortua. que p̄
sequētē penitētiā nō viuificant. licz p̄c̄m su/
bi remittat̄ ex illa p̄nia. Jō attēdat̄ q̄ semp
in opibz v̄ris dirigatis intētiōē ad deū. De
ista sublimitate intētiōis dicebat deus Job
Si habes brachiū sic de⁹ et sili voce tonas.
circūda tibi decorem et in sublime erigere z
esto gloriosus. Job. xl. Nota h̄ q̄ req̄runt̄
in p̄dicatore euāgelico. Primo si p̄qz. si ha/
bes brachiū sicut deus. s. ad faciendū bona
opa. Secūdo. z simili voce tonas. i. p̄dicas.
z hoc q̄stū ad doctrinā p̄dicandā nō poeta/
rū zc. sed euāgelij. Tertio circūda tibi deco/
rē. q̄stū ad honestatē vite z bone fame. Quar/
to in sublime erigere q̄stum ad intētiōē. s.
p̄ honore dei z saluatione aiaz. nō p̄ vana glo/
ria zc. qd̄ sequit̄. Esto gloriosus. q̄a sic p̄di/
cando gloriā p̄dicator meret̄ et glorificabit̄.

Dico quarto q̄ pfundū est humiliatio vel
subiectio virtualis. de q̄ Judith. viij. Nulli
em⁹ illi aias n̄ras. z in spū cōtrito z hūiliato
ferniētes illi. Nota quattuor cōsiderāda
ex quibz causat̄ pfunda hūiliatio penitentie
Et ista quattuor sunt.

Primo p̄ditio celestis glorie.

Secūdo acq̄sitiō infernalis pene.

Tertio dolor diuine essentie.

Quarto afflictio carnis p̄rie.

Ideo dō. Dixit d̄ns ex basan quertā. quertā
tam in pfunduz maris. ps. lxxvij. Basan fm
hebraicā interpretatiōē idē est qd̄ confusio. z
signat vitā hois vel m̄lires inordinatā. qui
viuūt vt bestie fm sensualitatē. q̄n volūt co/
medere. bibere. facere luxuriā. vel vindictā.
nesciētes se in suis opibz z affectibz guberna
re fm rectā rōnem z diuinā legē. qui nesciūt
se refrenare. tales non habent certam horā
orandi. sed aliquoties orant. aliquoties nō.

Sermo. VIII.

Itē sacerdotes nōnulli inordinate viuūt. n̄ seruātes ordinē in celebrādo. vel dicēdo bo ras. aliqñ dicūt matutinas d̄ mane. aliqñ de sero. aliqñtēs p̄mā post prādiū. P̄fusio ē et in ordinatio. Itē mulieres qñ depingūt se dicunt Aue maria zc. Dicat quō p̄nia d̄z dici deuote genibz flexis. cogitādo q̄ videt̄ xpm̄ tratū zc. S̄z aliqñ qñ induūt se zc. inordinate eā dicūt. sed ex basan d̄t dñs p̄uertā peccato rē ad bonā vitā. p̄uertā in p̄fundū maris. i. p̄nie z amaritudis. Et h̄ fit qñ peccator penitens d̄t. O miser q̄t pctā feci zc. z p̄t dicere. P̄ofūdū abyssi penetraui. Eccl̄. xxiiij. Abyssi. i. penitētie hūilis. qz p̄nia supboz nihil valet. Si vos ieiunat̄. dyaboli nūq̄ comedūt. Si vigilat̄. dyaboli nūq̄ dormiūt. Si vos disciplinat̄. p̄ dyaboli disciplinat̄. q̄nis s̄ eoz volūtatē. qz pena eoz incōparabilis maior est q̄ disciplina vel p̄nia penitentiū h̄ in ista vita. Un̄ dyaboli in nullo superant nisi hūilitate. qz ipi nō p̄nt hūiliari. Idō nihil valet eoz p̄nia. Idō quāto penitēs facit maiorē p̄niā. tanto plus d̄z hūiliare se. Un̄ David in ps̄. xxxiiij. Humiliabā in ieiunio animaz meā zc. Patet igit̄ q̄re dicit apl̄s. Latitudo longitudo zc. Deo gratias.

De eadem dñica. Sermo octauus.

Accessit et tetigit
 s̄ loculum. Luce. viij. Pro declaratione thematis z sermonis introductione notandū. q̄ theologialis p̄clusio est. q̄ postq̄ peccator cōmisit pctm̄ suū. licz actus z operatio peccati trāseat. remanet tñ macula quedā aīe et immūdicia. turpior z fetidior omibz corp̄alibz immūdicis h̄mūdi Verbi gr̄a. qñ vir luxuriosus cōmisit imundiciā suā delectatione z cōplacētia cū muliere luxuriosa. qd̄ remanet de rota cōplacētia. nūqd̄ totū trāsit z nihil remanet nisi macula. q̄ est fetidior omibz immūdicis h̄mūdi. z nūq̄ recedit vsq̄ ad disciplinentiā sufficientē z cōdignā de pctō p̄petrato. Hāc cōclusionē p̄bat doctor sanct̄ i p̄ma. ij. q. lxxxvi. in p̄mo z secūdo arcubz. In p̄mo ostēdit qd̄ sit macula peccati dicens. q̄ sicut in corp̄alibz macula d̄t qñ aliqđ corpus nitiduz perdit suum nitore ex cōtactu alteri⁹ corp̄oris. ita oportet dici in sp̄ialibz. Habet autē anima duplicem nitorem. vnū ex refulgētia luminis naturalis rationis. p̄ quod dirigitur in actibz suis. Alium ex refulgētia lu-

minis diuini. scz sapientie et gratie. per que perficiet̄ ad bene z decēter operandū. Est autē quidā tactus anime quādo inheret ali quibus rebus p̄ amorē em. qui autem peccat inheret aliquibus rebus p̄ amorē cōtra lumen rationis z diuine legis. z ex hoc p̄uenit macula peccati. Quāto remanet ista macula post peccatū. probat in secūdo articulo dicens. q̄ dū cessat actus peccati p̄ qđ homo discedit a lumine rationis z diuine legis. nō statim redit homo ad illud lumen in q̄ p̄us fuerat. sed requirit̄ aliquis motus voluntatis cōtrari⁹ p̄mo motui. sicut aliquis distās ab aliquo p̄ aliquem motū nō statim cessante motu fit p̄pinquus. sed oportet q̄ appropiuet rediens p̄ motū cōtrariū. Et si ita obijcitur. Hoc modo se habet macula ad peccatū sicut vmbra in camera ad clausionē fenestre. sed cessante clausione fenestre nō remanet vmbra i camera. ergo cessante actu peccati nō manet macula in anima. Respondet doctor sanctus q̄ nō est oīno simile. quia aer semp̄ est in equali habitudine ad recipiendū lumen. ideo statim transit vmbra. S̄z remoto actu peccati. nō remanet anima in eadem habitudine ad deum. z ideo nō est s̄ilis ratio. Et sic p̄z q̄ p̄ peccatū remanet peccati macula z confirmat̄ p̄ illud quod habet̄ Josue xxij. An parum vobis est q̄ peccastis in beel p̄begor. z vsq̄ in p̄sentē diē macula hui⁹ sceleris in vobis p̄manet. Si autē querat̄ vbi sit hec macula. qz nō videt̄ nec apparet i quo sit. R̄sio q̄ est in loculo cōscientie. quia sic mortuus statim ponit̄ in feretro in loculo. qz horrendū esset videre hominē mortuum. etiā cū quis peccauit mortaliter mortu⁹ est peccatū em̄ cū cōsummatū fuerit generat mortē inqt̄ Jaco. i. z reddit pctōrē in aīa turpiorē z fetidiorē cūctis cadaueribz mortuorū. z similit̄ dyabolo i macula peccati. z s̄ilēz horrore causat de dyabolo z peccatore dānato. qz s̄ilē est videre demonē in figura demonis z peccatorē saltē obstinatū z damnatum cū macula peccati. Ideo h̄ macula abscondit̄ in loculo cōscientie. nec inde recedit quousq̄ de⁹ accedit ad peccatorē per gratiā p̄uenientem. z tangit loculū cōscientie per contritionē z displicentiā condignā et sufficientem. Et de tali accessu z tactu dicit̄ thema. Accessit z tetigit loculum. Notandū est q̄ triplex inuenitur in sacra scriptura tactus christi.

Dominica sedecima post trinitatis

Primus oino corporalis. in quo tangens et tactus est corpus.

Secundus oino spiritualis. in quo tangens et tactus est oino spiritus.

Tertius partim spiritualis et partim corporalis. in quo tangens est spiritus et tactus est corpus.

Primus est oino corporalis. Unde sciendum est quod iste fuit in miraculo christi quando tangendo sanabat omnes infirmitates. ut patet in multis locis scripturarum et euangeliorum. et principaliter in principio euangelio. *Matth. 8. 16.* *Luc. 9. 1.* *Matth. 23. 2.* Unde de isto tactu dicit *Luc. 9. 1.* *Disturbat querebat eum tangere. quia vir de illo credebatur et sanabat omnes.* *Matth. 23. 2.* Duplex enim erat virtus in christo. Una divina per quam erat omnipotens. sic patet et spiritus sanctus. et hac virtute principaliter faciebat miracula. et sanabat omnes infirmitates. Unde *psalm. 107. 20.* *Qui sanat omnes infirmitates tuas.* Et ideo in omnibus infirmitatibus nostris debemus ad eum principaliter recurrere. quia est summus medicus ut dicitur *sanitate si sit utilis pro salute anime nostre.* Alia est virtus in christo humana et ministerialis et erat meritoria. quia pene labores et merita christi describunt nobis. His enim nobis meruit sicut caput membrum. et habere excellentissima in christo. et excellentiora in beata virgine quam in ceteris sanctis alijs a christo. et excellens in ceteris sanctis. Et ideo ad ipsos recurrere debemus in infirmitatibus nostris et primo in spiritualibus quam in corporalibus. quia spirituales infirmitates maiores sunt. Venerunt enim primario infirmitates corporales propter spirituales. Et frequenter si aliquid patimur corporaliter peccata nostra meruerunt. et ideo debemus nos primo deprecari deum ut sanet has infirmitates spirituales ad tactum absolutum sacerdotis. et facere debemus quod in nobis est. Et tunc cessante causa cessabit effectus. *Matth. 23. 2.* *Quoties tangebatur eum salui fiebat.* Si dicas. non possis corporaliter tangere christum. *Rursus. quia non possis eum tangere in propria persona. potes tamen tangere eius sacramenta in quibus reliquit virtutem sanandi omnes infirmitates. non solum spirituales sed etiam corporales. et ideo si es infirmus veni ad confessionem. si ponderosus vade ad confirmationem. et hoc tamen semel et confirmaberis. non tamen spiritualiter sed et corporaliter.* Ecce quomodo tempus tangebatur omnes et quomodo tangit nos tactu corporali. Secundus tactus est oino spiritualis. quia deus qui tangit est suba spiritualis. et conscientia nostra que tangitur est spiritualis. que debet scire quod tunc conscientia nostra tangitur a deo quando immittit nobis remorsum conscientie. et cognitionem peccatorum. cum peccator redit ad se et cogitat suum statum superbum et poposum quem ducit. et quomodo

per superbiam rebellis fuit. et inobediens deo et superioribus. et cogitat ulterius lites et iniurias et diffamaciones et blasphemaciones nomini domini et sanctorum. quas ore misero protulit. et ulterius procedens cogitat furta. vias. et fraudes. comestiones. ebrietates. et luxurias in quibus vixit et finaliter tempus dolenter considerat quod per accidit suam perdidit. et bene in mari cogitat quod nihil boni fecit. et cogitat exinde et consequenter quod si in tali statu decedat damnatus erit in anima. et consequenter post diem iudicii in corpore et anima. Nec omnia bene cogitans et reuoluens intra se exclamat dicens. *O miser quid facis. et quid cogitas que non auisas te ut te emendes. alius tu perditus es. O quis stimulus. O quis punctura spinarum.* Antea punctura non ita conturbauit eum sicut ista. Quod patet per experientiam in lachrymis. Nunquam punctura calcari fecit ita cito currere equum. sicut aliquando ista punctura peccatorum facit cito relinquere peccatum. De quo autem habemus exemplum *Act. 17.* de beato Paulo qui plusquam ceteri iudei erat feruens in persecutone christianorum. Sed subito circumfulsit eum lux de celo. et cecidit in terram. et statim continue habuit cognitionem magnitudinis sui peccati. Et taliter fuit tactus. scilicet stimulo remorsus conscientie. qui stetit tribus diebus et tribus noctibus non manducans neque bibens. sed incessanter plorans. gemens et orans deum ut sibi parceret et indulgeret sibi peccata. licet iam peccasset. Et quod significabat illa lux corporalis que circumfulsit eum. profecto significabat lumen spirituale inspirationis diuine. que taliter remordit eum et percutit ut statim curreret a profundo inferni usque ad tertium celum. in quo fuit raptus. et de statu peccati ad statum gratie. et de esse multum longe et distante a deo. ad esse multum prope ad deum. Ecce mirabilis punctura. et valde pungens aculeus de quo ibidem dicitur. *Durum est tibi stimulus recalcitrare.* Et nota bene durum. Nam ut ait doctor sanctus. habet instinctum quicquid non pergit ad finem suum. Non ex defectu sui. sed ex obstinatione peccatoris. qui rebellis est et inobediens. qui propter quam cumque inspirationem quam immittit ei deus non vult dimittere peccata sua. et aliquoties aliqui pluries pungunt. qui tamen instinctum dei et spiritus sancti non sequuntur. quod est magnum signum reprobationis. Et tales grauius peccant quam alij qui non habent tales inspirationes vel non tot. et ideo grauius puniuntur. quia si peccant que faciunt aliquod bonum. cum remorsu conscientie errantis. a fortiori illi peccant faciendum aliquod malum cum remorsu conscientie non errantis.

Sermo. VIII.

De istis dicit. Dura cerulee et incircumcisi cordibus et auribus vos spiritus sancto restitistis. Act. viij. Ecce quare dicitur durum. Verum hoc instinctus quoniam pertingit ad finem suum. scilicet iustificationis. ut in illis qui emendantur et obediunt inspirationi diuine et tactui diuino. De quo tactu scribitur. i. Re. x. Abiit cum deo per exercitum. quoniam deus tetigit corda. Deo interpretatur manu fortis. per quam intelligo hunc stimulum qui est ita fortis. quod pueri facit peccatorem. quod est difficile quod celum et terram creare. ut dicit beatus Augustinus. De quo vide scriptum Thoma prima. ij. q. cxij. de iustificatione impiorum. Et hoc stimulo punguntur et procedunt peccatores quoniam pueruntur. et ideo de quolibet tali puerfor et ceteris potest dici thema scilicet Accessit et tetigit loculum. Tertius tactus est quoniam deus qui substantia spiritualis est. tangit nos per afflictionem corporalem. Videmus enim deus quod pueri nolumus nec per inspirationes. nec per permissiones. nec per minas. nec per exempla. finaliter ad modum boni patris post multas minas flagellat regis aduersitatum. guerrarum famis. et mortalitatis. que omnia mala pueniunt a deo principaliter. quare ut habet in Amos. Non est malum in ciuitate. scilicet mundi. et corporale et pene. quod non fecerit dominus. Si enim haberis guerram. et aduersarium. depredant equos vestros. hoc malum facit dominus principaliter. sed instrumentaliter aduersarium vestrum illud faciunt. Et si inferas. Ergo non peccant. quare executor diuine iusticie iudicis non peccat. quare est executor iusticie. Rursus quod peccat. et non est sile de tali executeore iusticie. quia talis non peccat quare est ei iniunctum a iudice. Deus autem non intulit istis ut faceret. sed dedit iniam quod illi patenter. et est sile. Si iudex dedisset iniam contra aliquem latronem qui esset adhuc in nemore. et aliquid causa venandi. vel consimili post iniam latam transiret per nemus et reperiret latronem in habitu mercatoris. qui cogitantes quod habeat pecunias occideret eum. nihil sciens de inia iudicis. nullo modo illi eum interficietes homicide sunt. certe sic sic a sili est in proposito. Idem dicendum est consimiliter. si perdis aliquid. Manu domini tetigit me. Job. xix. Nota enim quod manus habet quatuor digitos. Primus vocatur pollex. qui virtute est super omnes alios digitos. per quem intelligo potentiam diuinam. De quo Job. t. Non est qui de manu tua possit eruere. Nota quod legis de quadam ciuitate obsessa que in necessitate quadam extrema constituta misit ad quendam ducem ut eis subueniret. Tunc ille dux remisit nuncios dicens. Est ne inquit ciuitas vestra superius coopta ut ira dei super eam descendere nequeat. quod si ita est. veniam et

defendam vos. si non. tunc petam vestram iram dei ego defendere non audeo. Secundus digitus est index. per quem intelligo discretionem dei in punitione nostra. quare nunquam punit nos ultra condignum quod dicitur nos extrahere a murmure dei.

Tertius digitus est medius. per quem intelligo benignitatem diuinam. quare per hanc aduersitatem reconciliamur deo. si patienter tolleremus. De quo psalmista. Fiat manus tua ut saluet me. quoniam niam mandata tua elegi Occupaui salutare tuum domine. et lex tua meditatio mea est. Erravi sicut ovis que perit. quere seruum tuum. quare mandata tua non sum oblitus. ps. cxvij. Quartus digitus est medicus. quare per hanc aduersitatem habemus medicinam non solum curatiuam peccati sed et preseruatiuam. Job. v. In reprobatione domini ne reprobes. quare ipse vulnerat et medetur. percutit et manus eius sanabunt. In sex tribulationibus liberabit te. et in septima non tanget te malum.

Quintus digitus est auricularis. per quem intelligo exauditionem orationum. Unde psalmista. Oculi omnium in te sperant domine. et tu das escam illorum in tempore oportuno. Aperis tu manus tuas. et implebis omne animal benedictione. Psalmo. cxxij. Et de talibus personis nostris potest dici thema. videlicet. Accessit et tetigit loculum etc. Deo gratias.

Domnica. xvij. Sermo primus.

Omnis qui se exaltat humiliabitur. et qui se humiliat exaltabitur. Verbum istud habet textualiter Luca. xij. et recitatur in euangelio hodierno. Sermo noster in presenti erit de sancto euangelio hodierno huius domnice. Et habebimus multas bonas doctrinas intellectuales et instructiones multas morales. Sed prius salutetur beatissima virgo Maria etc. Et resumatur thema. Omnis qui se exaltat humiliabitur etc. In sancto euangelio hodierno huius domnice habemus quatuor doctrinas a christo ad informationem et ordinationem totius vite nostre. Vita enim nostra debet esse ordinata quadrupliciter. Primo erga se. Secundo erga pauperes. Tertio erga inimicos. Quarto erga amicos. Ista quatuor ostendit christus.

Primo quod sumus ordinati quo ad nosmet ipsos per virtutem temperantie.

Secundo quo ad primos nostros per virtutem misericordie.

Tertio quo ad inimicos nostros per virtutem beniuolentie.

Dominica decimasextima post trinitatis

Quarto quo ad amicos nros p stutē mo destie. s. in bonis z ordinat. moribz z vrbis. et sic de oibz alijs. nō supbiēdo i puerfatōe. Et de isto loquit. positū thema. Dis q se exaltat hūiliabit. z q se hūiliat exaltabit. Dico pri mo q sim^o ordinati q ad nos metipos. p stutē t pantie. Tūc em hō est ordinat^o i vita sua. qn in cibo z potu scit tenere t pantiā. qn recipit solū necessitatē ad sustinendū corpus. vitans supfluitates z excessus. in h stat virtus t pantie. Nō audite istā stutē. quō tps ostē dit eā. s. secrete i pncipio euāgelij. Eū intras set ihs zc. vsq. obfubāt eū. Ista sba indi gent declaratōe. Sciēdū q tps in hac vita hui^o mōi fuauit magnā paupratē ad ondē dū q hō non dz se nimis dare istis mūdānis rebz. qz hodie vl cras sūt relinquēde. et intm voluit eē paup. q nō habuit domuz camerā neqz cellā. Iō qn iuitabat ad prādiū cū disci pulis recipiebat p sustēratōe nate necessita tē. sine q nāsa hūana nō posset viuere. Reci piebat t palia. s. bñ soluebāt i ozonibz z cōibz instructōibz. Iō dic apłus i psona sua z ali orū apłoz. Si nos vob spūalia semiam^o. nō magnū est si nos carnalia vāa metam^o. Iō z dñs ordinauit his q euāgelij annūciāt. et de euāgelio viuere. i. ad Cor. it. Et istū mō dū tps fuauit. Iō iudei inimici xpi z marie pharisei. q erāt maiores z doctores ipi legis q inuidebāt tpo de honore miraculis z seq la sua. ppter qd tenuerūt p siliū. vt in aliquo possent eum confundere z rephendere vt diffama rēt eū. Iō dixit vn^o magn^o pnceps phari seoz. Jam scitis quō ipse recipit puiniū. Iō inuitabo eū et dabo sibi multas escas. et de multis vinis zc. et dissoluet se in vrbis. et sic cognoscit qd est. qz cōiter qn hō bibit bis vel ter. homo discōponit se. loquēdo indiscrete. p transuersum zc. ante prādiū sō hō est tot^o cōpositus. z loquit homo discrete et crede bant q tps discōponeret se. Ecce quale con siliū z qua rōne inuitabat eū ille pnceps pha riseoz. Sed ecce qd pphetauerat salomon. Nō est sapiētia. nō est prudētia. nō est cōsiliū p dñm. Proverb. xij. Tripliciter bellabāt iu dei ptra xpm vt cōfunderēt eū. Primo p sapiētia. Illi doctores superbi z inflati ve niebant ad sermones suos dicendo. Iste hō qui nunqz habuit magistrū nec fuit i studio. vult pdicare. impossibile est quin dicat mul tos errores z stulticias. z obseruabāt eū. Iō Salomon dixit. Nō est sapientia cōtra do/

minū. quia ipse est fons sapientie. Secū do p disputatiōes. qz faciebant sibi questio nes d theologia subtiles. quas ipi nesciebāt determiare dicēdo. Videamus iste faber li gnari^o qd dicet ad istā zc. Ideo salomon di xit. Nō est prudētia. s. disputandi ptra dñm.

Tertio iudei bellabāt ptra tpm inuitādo Eū em pms illis duobz modis nō poterāt cōtra eum. tenuerūt cōsiliū vt inuitarent eū zc. Sed dicit salomon. Non est cōsiliū ptra dominū. Nōdo intelligitis pncipiū euan gelij. Postqz tps pdicauerat in die sabbati. ille pnceps phariseoz accessit ad eū z inuita uit eum dicēs. Magister exq dedistis nobis bonū prādiū spūale. placeat vobis mecū re cipere prandij corpale. Et tps acceptauit. Dicat quō cum magno honore fuit ductus ad domū vbi erāt mēse parate. Et tps bñdi xit dicens. Oculi omnū in te zc. Nota cum dicit. Māducare panē. Questio. Nō dabat ille pnceps nisi panē in cōiuiuo. Respōdeo. q in scriptura panis recipit p omni puisio ne z esca. Unde legit. iij. Regū. vj. de militibz q venerūt ad regē israel. De quibz dixit pphe ta regi. Pone panē et aquā corā eis. vt come dant z bibāt. z vadāt ad dñm suū. Et sequit Appositaqz est eis ciboz magna preparatio z comederūt z biberūt. Ita etiā hic ille prin ceps pparauit multas escas triplici ratione Primo ppter festū. qz die sabbati. Secūdo qz ipse erat magn^o pnceps. Tertio qz ipse in uita uerat multos phariseos z doctores. vt i aliquo possent eum cōfunderē. Item alia expositio. Cum intrasset ihs in domū cuius dam pncipis phariseoz sabbato māducare panem. Non dicit euāgelij q ille inuitas set eū ad manducandū panē. Sed cum in trasset ihs zc. quia talem modū tenebat tps. q plus manducabat de pane qz de alijs. Di catur practica quō ponebant coram eo di uersi fructus. z dabant diuersa vina zc. z ipi obseruabant eum si comederet de omibz zc. sed ipse comedebat cōposite et sobrie. Item forte pponebāt diuersa verba z truffas z ri sus. s. ipse fons stutū fuit adeo cōpositus z tam temperat^o q nō poterant ipm in alq cōfunderē vl rephēdere. Dic dico ego q do cet nos exemplo virtutē temperatē. Sicut iam sbo pdicauerat eam dicens. Attendite vobis ne grauent corda vestra in crapula et ebrietate. Luc. xij. Nota. Attēdite vob qstū ad corpa q destruunt nisi teneat hō t pantiā.

Sermo. I.

Quot hoies sūt q̄ hñt morbu caducū ex sup
fluitate cibiz pot̄. q̄ sicut qñ olla bulit ascē
dit hūiditas. ita de stomacho ascendit gutta
et cadit illa gutta sup corzē. Quot hoies ex
vino habēt ocl̄os lipos. os rubicūdū zc. z p
dūt vīllūz debilitant̄ in mēbris. Hā vinū ē
ita amicabile nature q̄ oīa mēbra q̄rūt illud.
z pdest homīz et mēbris tēperate sumptū et
limphatū. Quot hoies pdūt bonū colorē fa
cici ex vino. z vident̄ q̄i semimortui. habēt an
helitū fetidū. pdūt dentes. habēt dolorem ex
humiditate vini. patiunt̄ i stomacho qd̄ ē ex
supfluitate. supfluitas cibi nō p̄t decoq̄. ideo
sūt multi leprosi. Sed q̄ tenet tēperantiā hz
bonū caput. intellectū clar. bonos ocl̄os bo
nū colorē. bona mēbra. longevitē ē. z poterit
diu finire deo. Ecce q̄redicit Attēdite vobis
scz ne grauent̄ corda v̄ra. s. p̄ intēperatiāz. De
om̄ibz istis auēras. Noli eē auid̄ in om̄i epu
latōe. z nō te effundas sup oēm escam. Eccli
xxxvij. Nota auid̄. Hā p̄ma digestio dz eē in
ore. Scda in stomacho. Sūt em̄ aliq̄ bestie
q̄ rumināt. z si esca nō sit bñ in ore masticata
nō pōt coq̄ i stomacho. Itē non effundas te
sup oēm escā. Ratio. q̄ nō oēs sunt ym̄ dige
stionis. sicut nō oēs sunt ym̄ decoctōis i olla
zc. In multis em̄ escis erit infirmitas. q̄ gra
uant stomachū. Propter crapulā multi obie
rūt. Dicūt medici q̄ plures interficit gula q̄
giadi. licet multi moriant̄ i plijs. Sed q̄ ab
stinēs est adhiērit vitā Eccli. xxxvij. Dicat̄ de
magno Alexandro. qñ vidit bragmānos an
tiq̄ssimos. interrogabat qualē vitā fuarent z
quā medicinā vt tñ viuerent. Rūderūt q̄ tē
perantiā. solū semel in die comedebant. et de
vno cibo solū. Ecce q̄redicit. Attēdite vob̄.
Quantū ad corda dicit. ne grauent̄ corda ve
stra. i. aie. Hoc maxime intelligūt clerici. reli
giosīz p̄sonē deuote. qñ multū comedunt v̄l
nimis cenāt. non pñt ita surgere z dormitāt
in matutinis seu ozoibz suis. Ecce quō gra
uat. i. dep̄mitur aia. Unde sciendū q̄ de or
dinavit hoīem mediū int̄ angelos z bestias.
Angeli sunt spūales. homo s̄ vtrūq̄. bestie
sunt substātie pene corpales. Nō nō vtrāq̄
naturā in se hz. Et si homo viuit spūalit̄ fm
aiam est silis angel. sed si homo viuit fm sen
sualitatēz fm corpus: bestiis similis fact̄ est.
fm illud ps. Homo cū in honore eēt nō in
tellerit: compar̄ est iumentis insipientibz. et
silis fact̄ est ill. Dico em̄ q̄ hō ex peccato sup
bie. auaricie. luxurie. ire. accidie: efficit̄ simil̄

iumentis. sed ex pctō gule efficit̄ minus q̄ be
stia. q̄ bestia trāsibit cū onere p̄viā strictam
lucosam. petrosa mzc. z homo ebri⁹ non p̄t se
portare p̄viā latā planā. immo cespitabit z
corruet zc. Itē asin⁹ vel equ⁹ ex quo biberunt
aquā etiam turbidā. si post p̄ papā vel regē in
uitarent non biberēt. z tu si inuitat te aliquis
bibis zc. Ideo min⁹ q̄ bestia ē gulosus. Ecce
xps̄ exmploz s̄bo ostēdit nobis s̄tutē t̄pan
tie Dico scdoz c. Ex q̄ visum est quō nos h̄re
debem⁹ erga nos ipsos: videndū est quō erga
paupes nos h̄re debem⁹ p̄ virtutē miscdie. s.
subueniendo eis de bonis t̄palibz spūalibz
Hoc ostēdit ibi. Et ecce hō qdā hydroptic⁹.
vsq̄ dimisit Pro hui⁹ intellectu sciendū ē
q̄ doctoresz pharisei erant in qdā errore et
falsa opinione dicēdo. q̄ die sabbati nullum
erat op⁹ sciendū. medicinā infirmis non dare
ita q̄ nō deberet eis dari purgatio nec syro
pus. nec fieri vulneris aptura vel silia. dicen
tes q̄ festū frangebat. sed h̄ est error. q̄ festū
solū frangit̄ ex opibz corpālibz et fuilibz vt fo
dere. secare ligna. suere. nerez silia. apire ope
ratoria. ambulare p̄viā zc. Hā his opibus
frangit̄ festū. De⁹ dedit nobis sex diesz reti
nuit sibi vñū. ideo nolite tangere partē suam
Non faciatis mercimonia vel tract⁹ in die
bus festiuis. Propter fractionē festi veniūt
siccitates. fames. mortalitates. tempestates.
zc. et homo vult lucrari et pdit magis. Vult
em̄ de⁹ q̄ sicut ip̄e q̄cuit in die resurrectōis
gl̄iosus. itaz nos quiescamus. de consc. dist.
iij. in principio. Omnē diem dominicū ob re
uerentiā resurrectōis dñi de vespera vsq̄ ad
vesperam precipim⁹ celebrandū. Et xp̄ian⁹ q̄
non fuaat festa. videtur q̄ nō credat xp̄i resur
rectōez. Possum⁹ em̄ facere opera necessaria
p̄ infirmis s̄ illoz errorem. Videntes ḡ iu
dei emuli xp̄i q̄ nec in iuuio poterant eū re
prehēdere in aliquo: ordinauerūt vt hydropi
cus qdā poneret̄ corā xp̄o. q̄ nō audebat pe
tere sanitatē. q̄ inculpasset eū d̄ sabbati fra
ctōe. sed respiciebat xp̄m. quasi diceret. Dñe
ante te om̄e desiderii meū zc. licet ore nō au
deam dicere p̄pter istos pditores q̄ interfice
rent me. Nota miscdiam xp̄i. Cū ille hydro
pic⁹ nō auderet appropinquare ad xp̄m. neq̄
petere elemosynaz sanitatis p̄pter inimicos
xp̄i circūstantes. xps̄ benigne surrexit de mē
sa portans el̄ynam sanitatis qua indigebat.
Licet in mensa manēs solo nutu potuissz ip
sum sanare. tamē voluit surgere z ire ad ip̄m

Dominica decimaseptima post trinitatis

et tãgere. dñs nobis exemplũ misericordie. Et pharisei intra se dicebãt. nũc põt accusari qz fregit festũ. O stulti. Dico em̄ qz hic xps ostēdit virtutē misericordie. et quō erga paupes debemus nos habere dandoz mittendo elemosynã. Dicat s̄ illos qz habēt aurē surdas coram paupibz. vosmet vel p̄ alios mittatis elynam et sic filij nutriendi ad opa misericordie. Ideo dicit Quō potueris ita esto misericors. si multuz tibi fuerit abudãter tribue. si aut̄ exiguũ tibi fuerit: etiam exiguũ libenter impartiri stude Thob. iij. Dico tercio qz ostēdit quō debem⁹ nos h̄re ad inimicos p̄ virtutē beniuolētie cū dicit. Et rñdēs Jhs dixit ad legisperitos. vsqz rñdere illi. Et quo curauit hydropicum dedit ei elynam corpalez. et eis dedit elemosynam instructōis spūalis. Mat. v. Audistis qz dictũ est antiq̄s. Diliges amicũ tuũ et odio habebis inimicũ tuũ. Ego autē dico vobis. Diligite inimicos v̄ros. bñfacite his qui oderunt vos etc. Ecce beniuolentia quã eis ostēdit. dans nobis exēplũ quō ad inimicos n̄ros nos h̄re debem⁹ exemplo suo. Dico q̄rto. qz ostēdit quō cū amicis sit p̄uersandũ p̄ virtutē modestie nō supbiendo etc. hoc ostēdit cū dicebat ad inuitatos etc. In hystoria euãgelij mystice loq̄tur xps d̄ nuptijs q̄s dē pater fecit d̄ filio. sponsa ē natura hūana. q̄a sicut vir et yxor nō sunt duo Mat. xix. Ita diuinitas xp̄i et humanitas faciũt vnã p̄sonam. De his nuptijs habetur Mat. xxij. Simile ē regnũ celoz homi regi q̄ fecit nuptias filio suo etc. Inuitati sunt om̄es xp̄iani p̄ aposto/ los. martyres. p̄fessores. Ideo lauet⁹ manus sed attēdat⁹ ne velit⁹ tenere primũ locũ. Pri matũ vult q̄ se ingerit quãdo vacat aliq̄d bñficiũ vel officiũ. dicēdo. vere ego ero papa. et de ep̄atu etc. De qualibz cura aiaz iã vos vultis eē in p̄mo loco supius. quãdo venit dñs et videbit vos qz nō estis digni. nec scitis regere domũ v̄ram dicet. Ribalde porē luxuriosus et qd facis tu hic gulosus. pomposus etc. S̄z simplici religioso vel clerico qz fugiunt et vadunt simplr dicet. O fili mi et quid facis tu hic: ascende et sic superi⁹ collocabit eũ. Om̄is em̄ qz se exaltat humiliabitur etc. Idem i do minio seculari vel regimine p̄munitatũ. volũt nōnulli h̄re p̄matũ: dicēdo. ego ero iuratus. baliũ etc. qz ois qz se exaltat i regimie se ingerēdo: humiliabit i iudicio descendendo etc. sed qz fugiũt humiliando se: exaltant. Auctozitas. Dñs mortificat et viuificat: deducit

ad inferos et reducit. Dñs pauperē facit et ditat: humiliat et sublimat. i. Reg. ij. Item alia. Ne gloriosus appareas coram rege. et in locũ magistrorū ne steteris. Meli⁹ est em̄ vt dicat tibi. ascende huc. q̄ vt humiliatis coram p̄ncipe Prouer. xxv.

De eadē dñica. s. xvij. post Trinitatis.

Sermo secundus

De recumbe in

V nouissimo loco Lu. xiiij. Volo nũc p̄dicare d̄ p̄ditōibz aiaz etc. qz stult⁹ q̄ scit qd est de eis in alio mũdo. si nō emendat vitã suã. Salutes ego Maria etc. Scdm̄ qz clare inuenit i scriptura diuina et declaratur manifesta experientia. vita ista nō ē nisi via in q̄ p̄tinue ambulam⁹ ad aliã vitã. intm̄ qz statim qm̄ puer nascitur. in illo puncto incipit viam ambulãdi. licet stet in lecto iuxta m̄res. Nos oēs p̄tinue ambulam⁹ siue comedam⁹. bibam⁹. dormiam⁹ etc. Hoc potestis videre p̄ similitudinē de nauicunte p̄ flumiũ. in q̄ illi qz sunt int⁹ siue comedant siue bibãt semp̄ p̄grediunt etc. Ita p̄ns vita coopturaz. s. religiosoz. clericoz et laicorū vadit p̄ flumiũ t̄pis subitũ p̄ q̄ sagitta vel avis. qz ad motuz solis mouet. Quantũ creditis qz sol ambulauerit ex q̄ incepti p̄dicare etc. tãdiũ ambulamus ad mortē comedēdo. stãdo et sedēdo. Ideo dicit scriptura. Oēs morimur et q̄si aq̄ delabimur in terrã qz nō reuertet. ij. Reg. xiiij. Clare q̄ potestis videre qz p̄ns vita est via. Et vbi ducit nos. Dico qz nō vadim⁹ ad vnũ locum. Quatuor em̄ sunt loca in alio mũdo. et om̄s vadim⁹ ad aliquem illoz

Prim⁹ loc⁹ ē damnatorū intolerabilis

Sec⁹s pueroz irreuocabilis

Terc⁹ tribulatoz remediabilis

Quart⁹ beatoz inestimabilis

De vltimo dicit tbema. Uader recube i nouissimo etc. Dico p̄mo etc. Iste loc⁹ est infernus. qz est in corde terre. sicut sunt domũcule in corde pomi. scitis qz vadunt ad istum locum. religiosi. clerici et laici qz tenēt malam vitam. et viuũt in peccatis et nolunt corrigere se. sciunt de certoz cognoscũt pctm̄ in q̄ viuũt. nolũt se corrigere fm̄ regulã. qz licet totũ habeant in scriptis. magis sequunt⁹ p̄rios sensus q̄ diuinã admonitōem. magis suã sensualitatē q̄ diuinã voluntatē. magis suã inclinationē q̄ diuinã ordinatōem. Tales quando moriunt⁹ ad istũ locũ vadũt p̄ damnatorũ

Sermo .II.

vbi sūt tormēta intolerabilia. Jō dicit sc̄ptura p̄cipiēs p̄dicatori. vt denūciat p̄dicet d̄ istis tormētis di. Testet̄ ipsis nez ipsi veniāt i hūc locū tormētōz Lu. xvj. Nota cū dicit locum tormētōz i plurali z nō i singulari. q̄ fm q̄ sunt diuersa pctā: ita sunt diuersa tormenta eis correspondētia. Aliq̄ em̄ peccant z maxime p̄ supbiā ornādo sez parando vane supbiendo. vt possint ascendere in dominio. regiminez. Huic pctō correspondet vnū tormentū. s. q̄ p̄culcant a diabol. qz tm̄ q̄stū in hoc mūdo voluerūt cē sup̄ alios. tm̄ i inferno sūt sub pedibz demonū. sicut vne i torculari calcant. z qlibet diabol⁹ ponderat pl⁹ q̄s turris. z tūc voluissent fuisse humiles. Ideo dicebat x̄ps. Discite a me qz mit̄ sum z humil̄ corde. Mat. xj. Alij peccant maxime p̄ auariciā in vsuris. furtis. rapinis. retinēdo bona defūctoz. salarium seruoz. decimas z p̄mitias zc. Huic pctō correspondet tormentū d̄ caldarij plen̄is auroz argēto liq̄ actis. z ibi cruciant. nec p̄nt mori. Ideo x̄ps auisando nos dixit Attendite vobis z caute ab omni auariciā. qz nō in abūdantia cuiusq̄ vita ei⁹ est ex his q̄ possidet Lu. xij. Alij viuunt in luxuria vt porci. nō sunt p̄tēti de vronibz zc. Religiosi et clerici in honestiz aliq̄ q̄ nō sunt de matrimo- nio faciēdo. corruptōnes z vilissimā peccata zc. Correspondet huic pctō vnū tormentū. q̄ ad similitudinē cyzogrilli ponū i veru nec p̄nt mori. Ideo dicit sc̄ptura. Abstineatis vos a fornicatione: vt sciat vnusq̄s vas suū possi- dere in sanctificatōe z honore. nō in passio- ne desiderij. sicut z gentes que ignorant deū j. ad Thez. iij. Ideo refrenare debem⁹ coz p̄ freno pnie Alij viuunt in peccato inuidie. maxime. s. p̄ regimine. vel inuidēt fame alteri usvl̄ honori seu diuitijs. Inuidia em̄ nō est nisi venenū int̄reficiens animā. d̄ isto p̄deūt diffamatōes. male loquele Ideo tormentuz correspondēs huic peccato est q̄ mordentur a serpentibz z viperis. z inflantur eozū corpa veneno. nec p̄nt mori. Ideo dicit scriptura. Deponētes igitur omnē maliciā z omnē do- lum z simulatōes z inuidias. z om̄es detracti- ones. sicut modo geniti infantes rationabi- les. sine dolo. lac z cupiscite charitatis. s. vt in eo crescatis zc. j. Petri. ij. Alij viuūt gulose nō seruāt ieiunia ecclesie. nesciūt i ieiunio au- dire missam. Tormentū correspondēs ē esu- rirez sitire qui nō obtinebunt guttam aq̄. sed plumbū liquefactū zc. Ideo x̄ps dicit. Attē-

dite vobis ne grauentur corda v̄z zc Lu. xxi

Alij viuūt in pctō ire cū desiderio vindicte nolūt parcere si in aliquo fuerūt iniuriati. fa- ctū est irremissibile. vel si parcut nolunt loq̄ nec salutare. signū est q̄ ad huc retinet̄ odiuz Tormentū istoz est furca magna ferrea in q̄ suspendūtur. z ignis inferus. z repēdunt vi- ces. ex quo p̄ ignē ire peccastis q̄ p̄ ignem pu- niamini. z qz in gutture nō loquendo pecca- uerūt. ideo in gutture cū ignito ferro punien- tur. Jō x̄ps dicit. Si dimiseritis boibz pec- cata eoz: dimittet z vobis p̄ vester celest̄ de- licta v̄z Mat. vj. Alij viuūt i pctō accidie p̄mittūt pdere tps quod de⁹ dedit nobis ad p̄niam. nō ad congregādū pecunias. nec fa- cere magnas domos nisi ad necessitatem. q̄a p̄ncipaliter laborare in p̄nia debem⁹. sed sūt multi q̄ nō curant p̄fiteri in q̄dragesima. nec p̄municāt in pascale. nec sciūt audire missaz in d̄nica nisi loquendo zc. Tormentuz est q̄ semp verberantur a demonibz. nec p̄mittunt eos q̄escere. Ideo x̄ps Dico vobis q̄ nisi pe- nitentiā habueritis: oēs simul pibitis Luc. xij. Patet q̄redicit. Testetur ill. supple p̄di- cator. ne et ipsi veniant in hūc locū tormētō- rū. In isto loco iuit iudas Act. j. P̄uarica- tus est Judas vt abiret in locū suū. Nota p̄- uaricatus. i. fregit. Fregit em̄ legē nate. scri- pture et gr̄e. Legez nature. qz natura dicitur. qz si homo recipit dona et gr̄as ab aliq̄. q̄ hō sibi fuiat et retribuatur. Judas em̄ accepit gr̄- tias a christo. qz pepcit sibi mortē p̄ris z luxu- riā m̄ris quā duxerat i vxore. vt d̄ de eodem. Remisit sibi homicidiū filij regis. dederat si- bi potestātē faciendi miracula zc. fecit euz di- scipulū suū. ap̄lm z p̄curatorē. et pdidit eum

Sec̄do fregit legem sc̄pture. que tota ordi- natur erga messyā vt honoret zc. Istā fregit vendēdo messyā p̄cio vni⁹ asini. xxx. denario- rum Tercio fregit legē gratie que dicit. q̄ de peccatis faciat homo p̄niam. sed ipse de- sperauit. Ideo dicit. P̄uaricat⁹ ē iudas zc. Bonū erat ei si nat⁹ nō fuisset hō ille Mat. xxvj. Dico sc̄do zc. Iste loc⁹ est altior loco damnatoz. ibi vadūt aie pueroz sine baptis- mo decedentiū. ibi nō est ignis nec demōes nec tormēta. sed sunt ibi tenebre. s. carentia claritatis gr̄e et glorie. ibi em̄ vadūt filij x̄pi- anoz et alioz infideliū q̄ nō habēt nisi origi- nale pctm̄. qz paruuli infideliū q̄ actualit̄ nō peccauerūt: nō habent nisi peccatū origina- le vt filij christianoz ante baptisimū Et qz nō

ffz

Dominica decimaseptima post trinitatis

sunt mundi: de nō vult eos recipere in paradiso. Et qz nō peccauerūt pctō psonali nō dat eis penā inferni. sed mittit eos ad illū locū peccato originali debitū irrevocabiliter. Vult intelligere rōem. z scietis qd est peccatū originale. Jā scietis quādo in aliqua villa sūt ali qui leprosi. eijctunt de villa z sepantur. nō ex pctō aliq ipsoz. qz forte erāt bone vite. sed ex illa infirmitate. nec datur eis aliqua pena seu molestia. immo fiūt eis elemosyne. sed qz sint separati. Et ita ordinavit de^o Hume. v. Locutus est dñs ad Moysen: dicens. Precipe filiis israel ut eijctant de castris omnē leprosu Idem in proposito. peccatū originale nō est factū a creatura. immo displicet sibi. sicut leproso illa infirmitas. sed venit ex corruptōne s. illius carnalis generatōis. quia si aliter deus crearet hominē sicut formavit Adam v^l eū sine illa carnali generatione. nō haberet peccatum originale. Sed illa vili generatōe anima efficitur leprosa. Ideo deus nō vult eā habere i paradiso. sicut nec vos leprosos vultis habere in villa in societate vestra. ideo separantur in illo loco qui dicitur lymb^o puerorum. qz originale peccatum est tā fortis lepra qz nō potest curari nisi balneo baptismi qd xps ordinavit. Ideo anima ante baptismū est ita turpis. qz nō posses sustinere eius aspectū. Sed post est ita pulchra qz si posses eam videre nolletis comedere nec bibere zc. Ideo dicit Job. xiiij. Quis potest facere mundū de immūdo zceptū semine. nōne tu qz solus es. Auferent hic mulieres qm sunt grauide. quia si debet esse masculus in quadragesima die habet animā. Si femina duplicantur dies. qz est frigidioris complexionis. ne tripudiet nec equitent. Itē viri auferentur ne male tractēt vxores suas. Dicat qm anie talium sine baptismo decedentiū vadūt ad portam paradisi petētes ibi recipi. dicētes se nō peccasset. Dicit eis xpus. Respicias te quomodo es leprosus zc. z remittit eū ad socios suos. Et si omnia bona mūdi fierent pro illis. nō possent reuocari ab illo loco. De isto loco de^o facit questionē Job di. Si nosti omnia indica mihi. in qua via habitet lux. z tenebrarum qd locus sit Job. xxxviij. Job nesciuit respondere. sed christ^o declaravit qz via lucis est baptismus. p ipm em vadimus ad lumen glorie. Et tenebrarum locus est lymb^o puerorum. Nō credatis qz habeāt tenebras omnimodas. immo habēt intellectū clar^o z dispu

tant zc. Sed nō habent lumen dei nec glorie. Nō cogitate quod peccatum est illoz excu^o vel quoz culpa tales pueri moriunt sine baptismo Et in iudicio petent iusticiā a xpo de p^{re}vel matre: vel matrina. seu sacerdotis si nō dicit bene formā. vel de illis qui secrete occidūt ne peccatū diuulgetur. z de illis qui cōsentiūt. Auferetis vos. quia de magnis peccatis mundi est occidere corpus z aiā. De isto loco dicit xps cuiuslibet puero illoz al^o legorice. Ecce inquit est locus apud me z vi debis posteriora mea. faciem autē meam videre nō poteris. Et ro. xxxiij. Nota videbis posteriora zc. In christo primū est diuinitas posterior humanitas. Dicit ergo. qz videbis posteriora. s. corp^o cum suis membris in iudicio. faciem autē meam. i. diuinitatem videre nō poteris. Dico tercio qz est ali^o locus tribulorum remediabilis. s. purgatorium. In isto est ignis. s. flama pura que dei voluntate durat z durabit vsqz ad iudicium. et post nō erit purgatorium. et cruciat animas. et est quasi puteus. sed lat^o z pfundus. z aie stant int^o. ali que infra ignem. ali que a cinguloz inferius Anima em omnia membra habet. sed sūt illa mēbra spūalia. sed corp^o carnalia mēbra habz Ad istū locū vadunt psonē. que licet peccauerūt. tamē de bona hora zuertunt ad deū zc. seruant dei mādataz ecclie. tales sunt in grā. Sed qz omuniter penitentia que dat a confessoribus nō est tāta quantū peccata requirūt. tamen habet virtutē quādo seruatur liberandi a penis inferni. ideo i purgatorio cōplent residuū. Dicatur practica quomō anima portatur a bono angeloz confortatur ab eo. De isto loco dicit Job. Habet argentuz venarū suarū principia. z auro loc^o est in qz cōflatur Job. xxviiij. Null^o intrat purgatorium nisi sit aurum vel argentū. aurum. s. p charitatem. argentum per claritatem fidei sine dubio. sine errore z falsa opinione. et per soni claritatem. s. dicendo Credo in deum quolibet die mane et sero cū prestatōe. Multi sunt argentū. sed nō sonant dicendo Credo in deum zc. Ideo dicit. Habet argentum. s. fidei. venarū suarū principia. xps est principium. Job. viij. Ego sum pncipium qui z loquor vobis. Vene sunt apostoli. z p istas venas fides venit ad nos. Auro. id est xpiano. quia in purgatorio nō intrat nisi christiannus qui habet claritatē grām dei. loc^o est in quo conflatur. id est purificat. Pro isto loco ecclia

Sermo. III.

petitp defunctis. Dona eis requiēz locū in
 indulgētie. s. purgatorij. Et dicitur loc⁹ indulgentie
 ppter suffragia. quia intm̄ posset quis iuari
 suffragijs q̄ mox liberaret. Dico q̄rto q̄ lo
 cus beatorū est inexcimabilis. s. celū empireū
 Et de isto dicit thema. Uade. s. i hac vita ta
 liter vt possis dēscere i nouissimo loco. Sci
 tis qui vadūt ad istū locū. quia ille p̄sone san
 cter p̄fecte que licet peccauerūt: faciūt tamē
 tantā penitētiāz habēt tantā p̄tritōem d̄ pec
 catis z p̄positum nō redeundi ad peccata. q̄
 anteq̄ vellēt mori q̄ recidiuare vellēt in pec
 catum. et confitētur sepissime. z p̄municant
 cum magno seruoze z charitatis. ieiunāt nō so
 lū ieiunia ecclie. portāt ciliciū. plangūt se in
 tantū q̄ pl⁹ est bonū q̄ malū qd̄ fecerūt. Ta
 les habēt hic purgatorij. Nūq̄d nobis vide
 tur purgatorij portare ciliciū. Idē est dicen
 dū de alijs. Ideo q̄n̄ moriūt tales statim euo
 lant ad paradysum. z ab angelis portant i ce
 lum vt sponsa ducit ad eccliam. que eleuant
 animā. quē admodū cantat de beata Mag
 dalena. Et ergo multū p̄dest hic facere peni
 tētiā. De hoc David fecit vnū psalmū in per
 sona anime sancte dicēs. Dñs regit me et ni
 hil mihi deerit: i loco pascue ibi me colloca
 uit. Nota. Dñs regit me. ad seruādū bonā
 vitāz mādata sua. Et si aliquādo peccaui:
 feci tantā p̄niā; q̄ nihil mihi deerit Dico vo
 bis q̄ oēs labores penitētiales deberēt eē vo
 bis dulcissimi vt possētis illā gl̄iam acq̄rere
 de qua dicūt sancti Vidim⁹ terrā valde opu
 lentā et vberē. Nolite negligere. nolite cessare
 Eam⁹ vt possideam⁹ eā. Null⁹ erit labor. In
 trabim⁹ ad securos ad regionē latissimā. tra
 detq̄ nobis dñs locū in quo null⁹ rei est pe
 nuria Iudicij. xvij. Nota. Vidimus. I. p̄ scri
 pturāz p̄ sanctā p̄templatōem. terrā scz bea
 toz valde opulentā vbi nō erit penuria alicu
 ius rei. null⁹ erit ibi senex nec infirm⁹ nec ha
 bēs dolorē. sed gaudiū p̄solatōis. Ergo vade
 z recumberē. Deo gr̄as

Sermo tercius

Ascende superius

Az tūc erit tibi gloria Illud verbū ha
 bet textualiter Luc. xiiij. Pro decla
 ratione hui⁹ verbiz̄ introductōne hui⁹ mate
 rie p̄dicāde in p̄senti sciendū. scdm̄ q̄ clare in
 uenitur in sc̄ptura diuina. magna differētia
 est inter principiū homis et finē. q̄z principi
 um homis est i hoc mūdo. et finis i celo. Pr̄

cipiū est em̄ i vtero homis. Nā quādo conce
 ptū et formatū est corpus z membra in vtero
 anima in illo creatur. z incipit viuere homo.
 et post nasciturz. Sed finis est in celo. Nō
 creauit nos de⁹ ad diu habitandū in hac vi
 ta vt patet. sed ad p̄sequendū gl̄iam paradisi.
 Ideo dicit sc̄ptura. Nō habem⁹ hic manentē
 ciuitatē. sed futuram inquirim⁹. ad He
 bre. vlt. Nota. Nō habem⁹ hic manentē ciui
 tatem. neq̄z villam neq̄z castz zc. Ecce diuer
 sitas inter p̄ncipiū z finē homis est Nō est sic
 de animalibz̄ z auibz̄. q̄z sicut habēt principiū
 i hoc mūdo. ita etiam z finē. quādo em̄ morit
 totum resoluitur in quattuor elemēta. Et ec
 ce signū hui⁹ quod dñs dedit nobis. Om̄ia
 animalia respiciūt ad terram z vadūt curui q̄
 si vellēt dicere si scirēt loqui. Nos nihil ha
 bem⁹ in celo sed i terra. Nos vero solum cum
 plantis tāgimus terram. ostendētes q̄ in ter
 ra habem⁹ inicitū. sed sum⁹ erecti nos z ad ce
 lum respiciētes quasi ad domū nr̄am. Et li
 cet corpa incinerētur. tñ in iudicio resurgent
 et simul cum animabz̄ ascendēt in celū. Au
 ctoritatis. Nostra p̄uersatio in celis est. q̄stum
 ad animā. vñz saluatoz z expectamus dñm
 nostrū Iesuz christū. qui reformabit corpus
 humilitatis nostre z figuratū corpori clarita
 tis sue. ad p̄bil. iij. Patet differētia inter p̄n
 cipiū z finem homis. Ideo dicit thema. Ascē
 de superius erit tibi gloria. p̄mo q̄stū ad aiām.
 z post iudiciū simul in anima z in corpe. Pa
 ter thema. **U**ado diceret aliq̄s vestrū. Ego
 benevellē libenter ascēdere. q̄z licet habeam⁹
 hic principiū p̄ceptōis. formatōis z creatōis
 et nutritōis. tamē bene video q̄ nō possu z h
 remanere et vellē ascēdere. Sed p̄ quā scalaz
 possu ascēdere nescio vel opto scire. Propter
 hoc volo vobis mō ostēdere scalā. z recipiam
 fundamentū a quadā reuelatōe facta Jacob
 qui quadā nocte vidit scalā stantē sup̄ terrā.
 et cacumē ei⁹ tangebāt celū. z angelos quoq̄
 dei ascēdētes z descēdētes p̄ eam. z dñm in
 nitū scale Ben. xxvij. Ista scala est bona vi
 ta. q̄z si ad celū volum⁹ ascēdere. p̄ istam nos
 oportet trāstire. q̄z in paradiso null⁹ intrat rōne
 generis. p̄latōis. dominij temporalis. nec diui
 tie nec sciētie. Nota cū dicit. stantē sup̄ terrā.
 q̄z bona vita hic habet suū p̄ncipiū qd̄ ē rece
 dere a peccatis. a mala societate. et facere pe
 nitētiā. p̄fiteri. satisfacere p̄cere inimic⁹ zc. Ca
 cumē ei⁹ tāgēs celū. q̄z bona vita h̄ incepta et
 p̄tinuata ducit ad celū. angelos q̄z ascēdētes

f f 3

Dominica decimaseptima p^o trinitatis

q^o p^o scalā bone vite aliq^o ascēdūt aliq^o descen
dūt. Ascēdunt illi q^o incipiūt bonā vitā. 7 p^oti
nuāt eā d^o bono i meli^o. sed descēdūt q^o incipi
unt cū magno feruore. sed paulatī refrigerāt
vt aq^o calida semota ab igne frigescit. 7 reuer
tūt tales ad p^omū statū vt efficiūt peiores. Jō
Dō. Ascēdūt vsq^o ad celos. s. illi q^o p^oseuerāt. et
descēdūt vsq^o ad abyssos. s. q^o nō p^oseuerāt. aia
illoz in mal^o rabecebat. Et dñm innitū scale
q^o de^o ē merces 7 p^omū bonoz opez. Un^o dic
xps. Venite ad me om̄s q^o laborat^o 7 onerati
est^o 7 ego reficiā vos. Mat. xj. Ecce scala. ergo
ascēde sup^o rē. Declarauit vob^o duo. P^orio rō
nē quō hēm^o ascēdere i celū. q^o ibi est finis n^o
Secūdo scalā p^o quā hēm^o ascēdere. Nō opt^o
scire q^o p^o q^o hēm^o trāsire. Pro q^o notandū q^o
septē sunt grad^o in quib^o stat bonavita

Prim^o credentia articuloz. xj.

Secūdo reuerētia diuinoz

Tercio beniuolentia primoz

Quarto regentia membroz

Quinto diligentia agendoz

Sextus prudentia dicendoz

Septimo custodientia internoz

Prim^o est credentia articuloz. s. q^o hō habeat
credentiā fidei firmā sine errore. dubitatōez
falsa opinione di. Licet nō habeā rōem de h^o
natura ē. nec intellectu possim p^ophēdere. tū
q^o vos dñe q^o nō potest mēiri nec decipe nec
decipi dixit^o hō rez^o 7 dimisit^o i sc^oris p^o q^o
tuoz euāgelistas. 7 determinat idē ecclā. ideo
credo dñe. Ecce fides necāria. Rō. In omni
via p^omū q^o ē hōi necessariū ē scire terminū q^o
vadt. Cū g^o nos in h^o mōdo sim^o viatores 7 ter
min^o ad quē sit de^o in celo. opt^o vt a nobis sci
atur. Nō nulla alia res in h^o mōdo dat nobis
cognitōz d^o deo nisi fides. Cū g^o dicit thema.
Ascēde vbi ascendā. sup^o. s. ad deū in celo. 7
q^oz q^olis ē de^o. dicit fides. q^o vn^o ē in subā 7 tri
nus in p^osonis. Itē declarat fides q^o de ill^o tri
bus p^osonis nō p^o nec spūscētūs sed fili^o fact^o
hō. p^ocept^o 7 nat^o d^o f^ogine. Fides tenet q^o est in
dur^o d^o carleta rubea p^o passionē 7 sanguis ef
fusionē. 7 q^o voluit suspēdi in ligno crucis. ne
aliq^o sibi credēs 7 obediēs suspendat^o i furca
inferni. Itē dicit fides q^o surrexit die tertia i
dur^o mātello glierē. Itē q^o mō est sup^o om̄s ce
los regnās sup^o oēm creaturā. Itē est indur^o
de albo q^olibet die in hostia consecrā. Ecce
quō fides declarat q^oz et q^olis est de^o. Optet g^o
h^oz credentiā articuloz ad cognoscendū de
um. Jō ap^olus. Credere em̄ optet accedentē

ad deū q^o est. 7 q^o inquirentib^o se remūeratoz
sit. Heb. xj. Si g^o vis deū cognoscere p^o fidez.
optet te scire. Credo in deū. in q^o p^oinent^o ar
ticuli fidei. 7 dicere q^olibet manez sero cū pre
statōe. sicut miles q^o fact^o regi homagū. Jō
David. Credidi. s. corde. p^opter q^o locut^o sū. in
ore. ego aut^o humiliat^o sum nimis. in corpore.

Ecce p^omū gradū. Secūdo est reuerētia di
uinoz. ex quo habem^o credentiā articuloz re
quir^o q^o etiā habeam^o reuerentiā diuinoz
Rō natural^o. Nō reuerentiā ad aliquē est
fm credentiā. estimatōem 7 excellentiā quāz
habes de illo. Si veniat int^o vos miles facit^o
sibi magnā reuerentiā. sed maiorem duci. 7
multo maiore regi. Itē magnā reuerentiā
facitis ep^o. maio^o ē cardinali. sed multo maio
re pape. p^o g^o rō. Si g^o p^omū nos credim^o q^o
de^o sit infinite excellentē 7 dignitatē. requir^o q^o
fm illam credentiā seu estimatiōem. facia
m^o sibi reuerentiā. De h^o dicā vnū miraculū d^o
biblia de vno ceco a natiuitate quem xps
curauit dans sibi visū. Cui postq^o fuit illumi
nat^o dixit xps. Tu credis in filiū dei. Rōdit
ille et dixit. Quis est dñe vt credā in eū. Dixit
ei Jhs. Et vidisti eū. 7 q^o loq^o ur tecū ipse ē. At
ille ait. Credo dñe. Et p^ocidens adorauit eū
Joh. it. Ecce quō ex credentiā secuta est re
uerētia. Sic debet eē i nobis. si habem^o cre
dentiā de deo. portem^o 7 exhibeam^o ei reuerē
tiam triplr. s. in corde. in ore 7 in ope. In cor
de ei reuerentiā exhibere debem^o spem n^oz
in eo ponēdo. q^o si creditis ipsum in misericōdia
infinitū. in potentia 7 pietate. magnā iniuriā
sibi facitis q^o in h^o v^ois necessitatib^o. s. p^o sa
nitate habēda. vel p^o liberis. vel p^o rep^oditā in
ueniēda vaditis ad diabolos. diuinoz 7 ini
micos suos. cū in necessitate ad dñm sit cur
rendū. q^o ipse sol^o pōt dare sanitatē 7 filijs. g^o
dicit. Amē dico vobis. si q^o petieritis p^otem
in noie meo dabit vobis Joh. xvj. In ore
de reuerētia exhibēda ē reuerent^o d^o eo loq^o
do. q^o si credit^o xpm deū 7 hoiez dñm n^om cū
d^o dño sit loq^ondū cū reuerētia. etiā d^o xpo loq^o
reuerent^o debem^o. Un^o magnā irreuerentiā si
bi faciūt q^o p^o ipm iurant inuanū. et despiciūt
et blasphemant. et cū ense lingue diuidūt rē.

In ope deo reuerentiā exhibēda ē. si credi
tis q^o ipse 7 e^o sit oim p^ouisor 7 retributor. dans
nobis p^ouisionē de oib^o. triticū in cāpis. vinū
in vineis rē. p^oseruās oia. iō merito eidē fuisse
debet^o. Un^o magnā irreuerentiā sibi facit q^o in
dñica nō fuit sibi audiendo missā. Memē

And^o
reuerē
tia di
uinoz

scilicet q^o d^o
by stat bo
vita

cum q^o d^o
reuerē
tia di
uinoz

Sermō. III.

tove die sabbati scifices. Sex dieb opabe
 ris. septimo aut die sabbati dñi ē. Nō facies
 in eo omne op tu et fili tu. sed et filia tua. ser
 uus tu et ancilla tua iumentū tuū et aduena
 q̄ est intra portas tuas. Sex em dieb fecit
 de celū et terrā. marez oia q̄ in eis sūt. et rege
 uit in die septimo ab omi ope. Idcirco bñdi
 cit de diei sabbati et scificavit eū. Exodi. xx.
 Tercer grad⁹ ē beniuolētia primoz. Hic ei
 debem⁹ dilectōemz bonā volūtātē ad inuicē
 expellendo odia. rācores. z malicias. Rō the
 ological. Certū ē q̄ nos portam⁹ tantā reue
 rentiaz deo q̄ amore sui diligim⁹ et honora
 mus imagines suas. siue sint d̄ auro. argēto.
 ligno siue lapide. nō q̄ adorem⁹ imagines vt
 res q̄dā sunt. sicut nec adoram⁹ iras nec auz.
 nec argentū. et sic d̄ alijs. sed honorant⁹ z dili
 gunt rōne illi⁹ quē representāt. Idē d̄ imagie s̄
 ginis Marie et scōz. Nō nulla imago dei
 ē magis p̄ua i mūdo int creaturas corpales
 q̄ hō. Ad imaginē q̄ppe dei fact⁹ est hō. Gen.
 ii. Si ḡ habem⁹ credentiā d̄ deoz portam⁹ ei
 reuerentiā optet nos h̄re beniuolētiā ad ima
 ginē suā. siue sit de auro vt sunt p̄sone chari
 tatiue. siue de argento p̄ clarā scientiā. siue d̄
 lapide p̄ duram p̄niam. siue de ligno vt sūt
 p̄sone mūdane. siue de carbone vt sunt p̄s
 one pctōresz inimici dei. qz ad imaginem dei
 sūt. sed ē denigra pctōr. imago p̄ malā vitaz
 tū imago est diligēda. Auēras. Si q̄s dixe
 rit: diligo deū. z frēm suū oderit: mendax ē
 Qui em nō diligit frēm suū quē videt: deuz
 quē n̄ videt quō p̄t diligere. j. Jo. iij. Quar
 tus ḡd⁹ est regētia membrōz. s. regere corp⁹ su
 um. qz modicū eēt diligere alios: nisi hō sci
 ret regere seipm. Quilibet est p̄stitut⁹ a deo
 q̄si rex in t̄ra corpis p̄riū ad gubernandū q̄i
 subditos mēbra sua. s. oculos ab aspectibz. z sic
 d̄ alijs. Versus. Si bñ mēbra reg⁹: dign⁹ es
 noie reg⁹. Nō est aliq̄s v̄m h̄is aial asinū vl
 equū q̄n sciat ipm regere. Jā scit q̄ bora sibi
 dat ad bibendū. et q̄n rā annonā daret. n̄ da
 ret ampli⁹. Ita debet⁹ facere de corp̄ v̄o. si
 hō facit oppositū p̄ intpantiā cibi et pot⁹. non
 bñ reg⁹. Itē q̄libet vult q̄ aial suū sit castum
 nec pmittit femellā appropimari. z tū q̄re ap
 primar⁹ meretricibz. min⁹ te regis q̄ bestiam
 Itē q̄libet scit q̄stū p̄t portare suū aial. z non
 i ponit ei ampli⁹. Ita ē fiendū d̄ onere p̄nie
 Aliq̄ recipiūt oniam indiscrete. iō deficiūt. z
 ē piculū aie. Aliq̄ min⁹ penitēt deficiēdo vel
 min⁹ faciēdo. dicēdo. q̄re plagas te. q̄re por

tas ciliciū. Illud on⁹ d̄: p̄portonari fm cor
 poris p̄pletionē. z fm viā. s. vitā q̄ fm naturā
 h̄nt viuere. Jōo die ecclia. De cui⁹ s̄uire. s. in
 p̄nia. regnare ē. Quint⁹ grad⁹ est diligentia
 agendoz. s. q̄ in n̄ris bonis opibz sim⁹ diligē
 tes. Alia d̄ esse diligentia religiosoz. alia cle
 ricoz. Diligentia religiosoz est fuādo nō so
 lū tria vota. q̄ sunt. obedientia. general. pau
 pras aplical. castitas angelical. sed etiā ceri
 moniasz. Diligentia clericoz est in diuino
 officio. in bonis dicēdis. et sic de alijs. Cleri
 ci em nō debēt vagari p̄ plateas. Negligētia
 em ab eis d̄ vitari d̄. qz negligētia disponit
 ad casū. Baledict⁹ q̄ facit op⁹ dei fraudulen
 ter seu negligēt. Hierc. xlvij. Diligentia lai
 coz in q̄tuor est. s. de q̄libet die. de q̄libet se
 ptimana de q̄libet mense. de quolibet anno
 Quolibet die diligentia h̄re debēt laici. qz de
 bent orare d̄ mane z d̄ sero. cogitando q̄ vi
 dent xpm iratū. quē suis p̄cibz placare debēt.
 Diligentia cuiuslibet hebdomade i dñica au
 dire missam p̄pletā cū silentio z orādo. Non
 em in missa debēt loq̄ etiā cū p̄re nouit veni
 ente. Itē diligentia d̄ q̄libet mense p̄sistit in B
 q̄ est q̄libet mense p̄fiteri. qd̄ licet nō sit p̄ce
 ptū. est tñ bonū p̄siliū. Dabo rōem de cami
 siaz. De q̄libet anno diligentia in B p̄sistit.
 qd̄ est cōicare in pasceate. Nā sicut ille q̄ debz
 prandere cū papayl rege ornat se vestimentis
 et lauat se. Ita bi q̄ p̄municare debent vesti
 re in tribz et lauare se debent. p̄niaz lacrimis
 p̄p̄ictōis et deuotōis. Nam xps rex et papa
 inuitauit omnes nos xpianos vt comedam⁹
 cū eo in die pasce. Ideo lauetis vos p̄ p̄fessi
 onē. et ornetis vos vestimentis p̄tutū et bo
 ne vite. Ecce diligentia. Sit timor dñi vobis
 scū: et cū diligentia cūcta facite i. Paral. xix.

Sext⁹ grad⁹ est prudentia dicendorū. s. ne

verba sint scandalosa. diffamatoria. iniurio
 sa. nec minaz nec peccatoz occultoz reuela
 toria. sed diligere famā primoz debem⁹. Jō
 ap̄ls. Sermo vester semp in gratia sale sit cō
 ditus. ad Col. iij. Nota. sale sit p̄dit⁹. quā
 do comeditis carnes vel p̄sces nō sallos. ma
 nus vestra via recta nō ducitur nec vehit de
 cissorio ad os. sed diuertitur ad sal vel ad sal
 sam. Ita d̄ esse de v̄bis vestris. qz nūq̄ verbū
 d̄ venire de corde recta via ad os. sed diuert
 ti d̄ ad sal discretionis. cogitādo qd̄ ego vo
 lo mō dicere erit scādulosū illud vel diffama
 toriū vl iniuriōsū. z si sic. tūc elude. ḡn dicā.

Septim⁹ grad⁹ est custodia inernozum.

Domica decimaseptima p^o trinitatis

scz custodire cor a mal' cogitatōibz. desiderijs
z ꝓcupiscētijs. Iste grad^o ē maior' ꝓfectōnis
qz d' corde ꝓcedūt bonav' mala. Aug. Ideo
ꝓctm qz volūtariū. Rō. qz si ego teneā manū
extentā z aptā corā vob: vos potest' i ea pone
re rē ignitā v' lutū. sed i ꝓrāte mea ē ꝓburi vel
nō. qz possuz statim ꝓicere. Ista imaginatio
cordis nri apta ē angel' bonis z mal'. z ꝓnt in
ea ponere malas imaginatōes z cogitatōes
vigilādoz dormiēdo: dicendo. Q mō tu ꝓs
ses revindicare de tali. vel tu posses h'z delectatōem cū tali muliere. qz tal' optunitas zc.
sed i te ē ꝓicere vel retinere. z iste retinent' qñ
hō cogitat z morose delectat. z sic aia ꝓburit.
iō custodiā cor. Qmī custodia sua cor tuum
qz ex ipso vita ꝓcedit. qd' vez ē si bñ custodia
tur. als si male seqtur mors ꝓouer. iij. Iō
dicē sc̄ptura i ꝓsona dei. Prebe fili mi cor tuū
mibi. s. custodiēdo a mal' cogitatōibz. z oculi
tui vias meas custodiāt zc. ꝓouer. xxij.

De eadē dñica. s. xvij. Sermo. iij.

Iste vero appre
hensū sanavit eū. Habet ꝓbū istō
originalit' Lu. xij. z recitativē in
euāgelio curretis dñice. Nō volo vobis ꝓ
dicare totū cursū medicine quē xps fuit in
sua curatōe aiaz. Sed ꝓi' salutē s̄go Ma
ria. Inuenit satis clare in sacra sc̄ptura tā in
veteri q̄ i nouo testamēto qz xpus d'z medic^o
Rō claraz euidēs. ꝓropriē et vere ille appella
tur medic^o qz habet duo. s. sciam speculariā.
cursū medicine. qz. s. scit ꝓrietates herbarz. la
pidū zc. Et quō debēt applicari infirmitatibz
Sc̄do requirit qz habeat ꝓacticā in ope als
non eēt medic^o si in altero istoz deficeret Si
em̄ nō habet scientiā tūc errabit z multos in
terficiet. talis nō d'z dici medic^o sed merdic^o.
ꝓer oppositū si h'z sciam tantā vt Galien^o si
ue ꝓocras. et nō habet ꝓacticā. baccalari^o
ꝓōt dici. sed nō medic^o. Oportet em̄ h'z me
dicū sciam z intellectuz z ꝓacticā in ope. Et
aūc xps habeat ista duo. nullū v' m credo in
h' dubitare. Quis em̄ melius scit ꝓrietates
herbarz z lapidū z ꝓstellationū q̄ ille qz crea
uit oia. Nota qz ꝓhi nō sciuerūt ꝓrietates
oēs de vno folio saluie. Sed de scia xpi dicit
apls. In q̄ sunt om̄s thesauri sapiez scie ab/
scōditi. ad Col. ij. Et sic ꝓt qz h'z theoriam.
h'z etiā ꝓacticā. qz a ꝓncipio mūdi vsqz nūc
sp ꝓeticauit. Hūc q̄ aliquis fuit curat^o ab aliq̄
morbo nisi ꝓ man^o xpi maxime i aia. intm qz

David qz fuit vulnerat^o in corpez etiā in aia ꝓ
ꝓctā. qñ fuit curat^o nō regratiabat' medic^o. s. z
deo. faciens vñū ꝓsalmū de hoc dī. Benedic
aia mea dño: z oia q̄ intra me sunt nomi san
cto eius. Bñdic aia mea dño: z noli ꝓbliui
sci oēs retributōes ei'. Qui ꝓpiciaf oibz iniq̄
tatibz tuis: qz sanat oēs infirmitates tuas. ꝓs
cij. Ergo magn^o ꝓactic^o ē xps. Si g' aliq̄s d'z
medic^o qz habet sciaz z ꝓacticā. z vtrūqz xps
h'z. ideo bñ ꝓt dici medic^o. z ipsemet vocauit
se medicū cū eēt inter publicanos z ꝓctōes.
et pharisei murmurauerūt. Dixit eis Jesus.
Nō egēt qz sani sunt medico. sed qui male ha
bēt Lu. v. qz vñ illoz erat infirm^o de supbia.
ali^o d' auaricia zc. Iō bonū ē qz medic^o sit int
eos. dicit h' glo. Aug. Magn^o ad nos d' celo
venit medic^o. qz magn^o ꝓ totū mundū vbiqz
iacebat egrotus. ꝓt g' rōnez auēte qz xpus
d'z medic^o maxime aiaz. Iō dicit thēa. Ipse
ꝓo. s. xps. apprehēsum. s. infirmū i cura sua sa
nauit eū. patet thema. Cogitavi quō ꝓossez
vobis declarare curā et modū quē xps ser
uat i curatōe aiaz. Et vt intelligatis declara
bo ꝓm modū z ꝓacticā quā fuāt medici i cu
ratōe corpoz. Et inuenio qz medici ꝓm artē
medicine seruant. x. modos. s.

Primo ꝓ sudorem.

Secundo ꝓ vomitum

Tercio ꝓ dictam

Quarto ꝓ vñctionē

Quinto ꝓ minutionē

Sexto ꝓ cauterium

Septimo ꝓ clistere

Octauo ꝓ somnum

Nono ꝓ exercitium

Decimo ꝓ portionē

Oēs istos. x. modos xps medic^o fuat i cura
tōe aiaz a ꝓctis. Iō d'z thē. Ipse appre. sa. eu. z.

Dico ꝓmo qz ꝓm artē z cursū medicine aliq̄
ifirmitates sūt qz curāt ex sudore. qñ d'z medi
cus. coopiaf z sudet zc. z sic mali hūores ere
unt ꝓ poros z corꝓ ꝓurificat. Isto mō xpus
curat mltas aias ifirmas ex ꝓctis sudore la
crimose ꝓtritōis. qñ hō se rigat cū mēoria et
recozdatōe ꝓctoz dicēdo. Q miser tali die fe
ci h'. z tali h'. z hō lacrimat. ille lacrie ꝓtritōis
sudores sūt aie Iste sudor ē tāte ꝓtut' qz vna
gutta siue lacria hē ꝓtritōis curat aiaz ab oi
bus culpis mortalibz. scit' quō generāf sudo
res isti illo mō qz xps sudauit i nocte ꝓassiois
de qz Lu. xxij. Fact^o ē i agoniaz ꝓlix^o orabat.
z fact^o ē sudor ei' sic gutte sanguis decurrētis

Sermo. III.

in terrā. Nota agonia. nō credat q̄ i xp̄o fue-
rit tale bellū quale ē i nobis. s. p̄dictōis sensu
alitatatis z spūs vel rōis. qz in xp̄o optime cor
dabāt. Sed bellū xp̄i erat sensualitatis circa
obiecū passionis. q̄ sciebat z videbat corā se
q̄ debebat capi. p̄berari. et tandē mori. sensu
alitas vidēs q̄ ista habebat sustinere. restrin-
xit se z sadavit sanguine cū sudore. Isto mō
debēt i nobis generari lacrimę p̄tritois. q̄li-
bet d̄z videre corā se penā eterne damnatiōis
ex pctis sibi debitā: cogitando. O miser quō
cuadā de manibz demonū. q̄d dicā q̄n ero in
iudicio. q̄d dicet tibi. q̄d fecisti. et nō feci nisi
pctā. Cogitādo sic veniet sudor lacrimaz q̄
d̄z eē sanguine tāta ē illa pena. Ecce medici
na aie ex sudore. Iō dicit thema. Ipse x̄o app̄
hēsūm zc. Scōs mod⁹ ē p̄ vomitū. Jā sci-
tis q̄n aliq̄s comedit nimis z h̄z stomachum
p̄stipatū. z nō p̄t digerere. nec p̄t q̄ete dormi-
re. sed antia. etiā si p̄cepit potōes venenatas
remediū ē p̄ vomitū supflua eijcere añq̄s veni-
ant ad cor. Isto mō xp̄s ordinavit q̄ p̄ vomitū
sanaret ania. Cōfessio em̄ nihil aliud ē nisi
vomit⁹ ciboꝝ idigestibiliū q̄ sunt i stomacho
p̄scie. q̄t potōes venenatas spūaliter hō co-
medit infra annū. Remediū igit est ad pedes
p̄fessoris vomere. Hā p̄fessor tenet caput q̄n
absoluit. z post hō sentit se leuem. Et sicut vo-
mit⁹ fit cū labore. maxime q̄n hō h̄z pecc̄stri-
ctū. Ideo p̄fessio cū labore fit. p̄tersecundā
diffamatōis sui p̄p̄. Auētas. Si coact⁹ fue-
ris i edēdo multū: surge de medio z vome et
refrigerabit te. z nō adduces corpi tuo infir-
mitatē. Eccl̄. xxxj. Nota. si coactus fueris zc.
Absolute null⁹ cogit edēdo nisi rogando: co-
medatis. et sic cogit comedere vxor a viro et
ecōuerso. z amic⁹ ab amico. z ita ē de pctis. qz
q̄si coacte homo peccat. nō coacte absolute.
sed ē vna tal coactio. s. cogas me qz placz mi-
hi. Q̄n dicit aliq̄s alicui amico. volo me vin-
dicare de tali iniuria. venias mecū. z alē. no-
lo. imo venies. z sic vadit. Ecce coactio q̄ fit
nō ē coactio cogēs. Idē q̄n aliq̄s dicit mulie-
ri. faciem⁹ tale pctm̄. qz nullus sciet zc. cogas
me. ego faciā. qz placet mihi. Itē q̄n p̄senera
dicit diuiti. Ciuitas indiget pecunijs. Iō
si vultis lucrari mutuet̄ et habebitis. xij. p. x.
p̄ter mutuū. O dicit diues vsura eēt. cui ali-
us r̄ndet. optet. qz ciuitas indiget zc. Alē. pla-
cet mihi si cogitis. Idē q̄n iuuenis dicit al-
teri. vadam⁹ ad lupanar. vel ad ortū ad furā-
dū fruct⁹. Prochdolo: sic ad pctā cogunt gē-

tes. sed ad illa que dei sunt null⁹ cogit. Null⁹
dicit. vadam⁹ ad missam. sermonē. confitēdū
z municandū zc. Remediū ergo. surge de me-
dio. s. recedēdo a mala societate. O b̄ndictuz
vomitū vbi post dolorosam contritiōem seq̄-
tur verecunda p̄fessio. Terci⁹ mod⁹ est per
abstinētiā. Dicit em̄ medic⁹ febricitati. auī-
setis vos. non comedatis carnes nec fruct⁹
nec bibatis vinū. sed comedatis brodiū pisa-
rū zc. z sic natura reformaf. Grego. Dignitas
p̄ditionis humane p̄ immoderatiā. i. excessū
sauciata. i. distēperata medicinalis parsimo-
nie studio. i. dieta reformef. Isto modo etiā
sanat xp̄s aias. q̄d p̄tingit q̄n aliq̄ volunt ab-
stinere a delicijs carnalibz amore xp̄i. Xp̄s ei
amore nostri amarissimas sustinuit passio-
nes. ideo amore sui z p̄ saluatiōe aie debem⁹
abstinere. Abstinere etiā debem⁹ ab esu car-
niū certis diebz. Itē a cena. a fructibz. a spa-
cijs. a lecto. a camisia. a tripudijs. a vanis or-
namētis. a supfluitatibz. Et istam abstinēti-
am amore xp̄i factā licet etiā sit parua ipse re-
putat magnā. Itē abstinere debem⁹ amore
xp̄i ab illo ad q̄d homo mag⁹ inclinaf. vt a po-
tu añ missaz. a ludozc. Si em̄ p̄ sanitate cor-
poris homo facit tantā abstinētiā et dietā:
licet homo sit delicat⁹. nōne multo amplius
p̄ sanitate aie est aliq̄d fiendū. Q̄n aliq̄s con-
fitez̄ habet febrē luxurie. etiāz in ossibus. v̄l
auaricie. inuidie. et confessor dicit. Abstinea-
tis a carnibz tot diebz vel a vino vel ieiunetis
dicunt. O p̄z q̄d comederē. nō possem dor-
mire: z silia. Hō excusant se corā medico cor-
poris: sed corā medico aie. Magn⁹ defect⁹ ē.
Qui em̄ abstinet amore xp̄i ipse remittit pec-
cata. Ideo dicit scriptura. Charissimi. obse-
cro vos tā q̄s aduenas z pegrinos. q̄ solū in-
via recipiūt necessitatē. z nō curāt de delica-
mentis. abstineatis vos a carnalibus deside-
rijs. que militāt aduersus animā. Conuersa-
tionē vestrā inter gentes habentes bonam. j.
Pe. ij. Hic om̄es sum⁹ viatores. Domus no-
stre sunt in celo. In domo patris mei mansi-
ones multe sunt Joh̄s. viij. Ergo refrenare
desideria carnis debemus. Quartus mo-
dus est p̄ vnctionē. quando homo est cor-
stipatus vel caro intumescit vel in vulneribz
medici vngunt zc. Isto modo christus curat
Vnguentū est oratio. quia quantumcūq̄ si-
tis cōstipatus z inflatus per superbiā. vngū-
potestis p̄ deuotam orationē. s. genibus fle-
xis. cogitādo q̄ videris xp̄m indignatum zc.

Domica decimaseptima post trinitatis

Tūc venit terror. et cor mollificat. et sic humiliatur. Bern. Dico vngit. O q̄ vulnera peccatorum curant vnguento orōis. Exēplū d̄ euāgelio de q̄dā peccatore vano et pōposito q̄ quem de p̄tulit sniam p̄denatōis. sed p̄strat̄ rogauit di. Patiam haberi me. Et r̄ndit sibi di. Serue nequā omne debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me. **Mat. xvij.** Persona em̄ deuota i ozoē semp̄ erit humil. sed ozoēs q̄s vos facit̄ nōnūq̄. n̄ faciūt humiliare cor. qz̄ indeuote sūt induēdo vos. **z.** Mulieres pingēdo se: nihil vel parū valet. Qū supplicat̄ regi vel pape humilic̄ sit supplicatō. Unguetari^o faciet pigmēta suauitatis. et vinctōes p̄ficiet sanitatis. **Ecc̄l. xxx. viij.** Quint^o mod^o est p̄ minutōem. qm̄. s. in firmi habēt sanguinē corruptū v̄l abūdāt nimis in sanguine. **z.** Istō mō x̄ps v̄ritur. et hoc qm̄ diuitibz̄ damna rez̄ ordinat et puidz̄. Nā vos diuites q̄ abūdatisi pecunijs. pane. vino. zc. nisi faciatis minutionē: corrupem̄ zc. qz̄ diuitie sunt occasiōes peccōz̄. vindicte. luxurie. Dicūt diuites. qd̄ erit mibi expendere. **l.** florenos vt habeā istā puellā vel viduā zc. **z.** Vt caueant̄ peccā et peccōz̄ occasiones: fiat minutio diuitiaz̄ in redēptōe captiuoz̄. i puellis maritadis paupibz̄. **z.** Ista minutio sit de vena cordis qz̄ vbi ē thesaur^o tū ibi estz̄ cor tuū. **Mat. vij.** De ista minutōe dicit x̄ps. Qd̄ sup̄est date elemosynā: et ecce oia mūda sunt vobis. **Lu. xj.** Nec auētās et h̄ x̄pi verbū deberet scribi l̄ris aureis in parietibz̄ diuitum. **Nota.** Qd̄ sup̄est. nō dicit. expoliet̄ vos i h̄y mez̄ det̄ paupi. v̄l vxorē v̄l filios. nec q̄ amoueas̄ panē de ore v̄z̄o v̄l vxoris v̄l filioz̄. s. qd̄ sup̄est recepta necitate det̄ paupibz̄. Precio sevestes nōnūq̄ cor: rūpūnt̄ a tincis et paupes moriunt̄ fame et frigore. Et triticū corrūp̄it i horreis diuitū. et paupes fame et paupertate affligunt̄. Et h̄ rāgit maxime ecclasticos qz̄ laici q̄ h̄nt̄ hereditare filios et maritare filias. si p̄gregāt̄ v̄l thesaurizāt̄ nō miz̄. qz̄ pueros h̄nt̄. **Acc ē par rō de ecclasticis p̄sonis sacerdotibz̄ et sc̄laribz̄.** **Rō.** qz̄ si aliq̄s h̄z̄ domū in loco sicco. si facit̄ ibi cisternā vbi p̄gregāt̄ur aq̄ pluuiaz̄ sapientē facit. sed q̄ h̄z̄ puteū i domo ea nō eget. **Laici sunt i sicco.** qz̄ non sp̄ habēt certos reddit^o. sed sicut de^o dat in campis. vineis. sic p̄gregāt̄. Qū nō crescūt nil recipiūt. Et si de^o isto anno dat. forte in alio nō dabit. **Ideo optet eos p̄gregare p̄ se. v̄z̄o. filijs. zc.** Sed sacerdos q̄ h̄z̄ puteū. s. reddit^o. q̄re faceret cisternā in taxa v̄l bursa. **Ec**

ce damnatio vel piculū. **Ideo dicit. qd̄ sup̄est** Sext^o mod^o ē cauteriū. qm̄ em̄ aliq̄s habet plagā corruptā. optet cū cauterio. h̄ ē cū ferro ignito de ossibz̄ extrahere imūdicias. Et ista medicina ē valde dolerosa. **Isto mō x̄ps sanat illos q̄ sunt corrupti. s. inueterati i peccat̄.** sicut indurati nolunt dimittere peccā et malā vitā. nec p̄fiteri. **Si dicat̄ eis. et q̄re nō emēdat̄ vos.** Dicūt vadat̄. qz̄ ira b̄n saluabor sicut et vos. obstinati sūt. **Sed x̄ps cū cauterio. s. tribulatōe frangit sibi tybiā vel brachium. vel cū igne sancti Anthonij. et tunc cū plagat̄. tales nōnūq̄ p̄uertūt ad deū et p̄fite^o** **Ite idē dicendū est d̄ mulieribz̄. q̄ nec p̄p̄dicatores nec p̄fessores volūt dimittere vanitates q̄ ostendāt māmillas. sed x̄ps cauterio de lepra v̄l alia infirmitate sanat et curat eas.** **Et bona est tribulatio corpis q̄ curat aīam.** **Sicut medic^o q̄ scindit carnes extra vt int̄curent̄ zc.** **Job. v.** **Beat^o homo q̄ corripitur a d̄no.** **Inreparationē ergo d̄ni ne reprobes.** qz̄ ipse vulnerat et medef. pcutiet et man^o ei^o sanabūt. **Septim^o est clistere. medicina ē verecūda. sed dicūt medici q̄ est valde proficua.** **Ecce remissionē iniuriarū. qm̄ ei mali humores nō p̄nt̄ exire de corpe daf̄ clistere.** **Ista q̄ habet odiū. rancorē zc. s̄ aliquē. et malam materiā et venenatā in corde tenet. hoc remedio vtatur. quod remediū est recipere clistere.** **Scitis q̄ clistere sit de multis materialibz̄. ita clistere r̄missiōis d̄z̄ fieri d̄ ml̄is materialibz̄.** **Dicūt aliq̄. Q̄ quō possem remittere mortē patris. fratris. zc.** **Recipiatis clistere compositiū ex materialibz̄.** **Primū passionis x̄pi q̄ i maioribz̄ doloribz̄ clamauit. p̄ ignosce eis videbat em̄ p̄zem ad recipiendū vindictā paratū.** **Scdm̄ de s̄gine Maria.** **Ab ista vos mulieres recipiat̄ materiale. q̄ tota desolata postq̄ depositū fuit cor: p̄ de cruce et sepulcū. rediēs hierl̄m qm̄ crucifixores filij sui videbāt eā et dicebāt. Ecce ista ē m̄r̄ ihu crucifixi. salutabat eos di. Dens sit vobiscum. q̄ nis diabolus erat cū eis.** **Sed mulieres nō nulle iracūde et vindicatiue nō loquunt̄ sibi allegantes. quia dixit mibi. tu es loquat̄ zc.** **Terciū materiale a sanctis martyribz̄ accipiat̄. s. a beato stephano q̄ orauit p̄ lapidantibus. et p̄ alijs.** **Ab his tribz̄ p̄ficiat̄ clistere et ponat̄ in manica mem̄ orie. et trāseat p̄ canale timoris. damnatiōis. et sic erit materia medicina ē verecūda s. proficua.** **Relinq̄ primo tuo nocēt̄ te. et tūc de p̄cāt̄i tibi peccā soluent̄**

Sermō. I.

Hō hoi refuat irā. z a deo q̄rit medelā. q̄si di-
cat. nō p̄t fieri. In hoiem silēm sibi nō h̄z mi-
scōiā. z d̄ p̄ctis suis dep̄cat. Ip̄e duz caro sit
refuat irā. z p̄piciatōem perit a deo. q̄s exora-
bit p̄ delictis illi. q. d̄ null. Mem̄to ḡ nouis-
simoz z desine inimicari Eccl. xxvii. Octa-
uus p̄ somnū. Rō. q̄n hō vigilat. oēs sensus z
visus zc. z potētie aie laborāt. iō nō h̄nt occa-
sionē curādi. s̄z q̄n infirm⁹ dormit: natura re-
creat z sanat. De h̄ auēras. X̄ps loq̄ns d̄ mor-
te lazari dicit. Lazar⁹ amic⁹ n̄r dormit. At di-
scipli nō d̄ morte s̄z d̄ somno itelligētes r̄nde-
rūt. Si dormit salu⁹ erit Jo. xi. Isto mō x̄ps
sanat aias ifirmas. Sōn⁹ ei aie ē cessare a ne-
gocijs sp̄alibz z r̄plari d̄ alio mōdo. s̄. q̄uo sūt
aie i celo cū angel⁹ q̄sta b̄ritudine z gl̄ia. Re-
spiciēdo celū. cogitādo pulcritudinē interio-
rē cū extra sit ita pulez Itē q̄lis delectatō d̄z
ēē videre deū i trinitate. x̄pm deū z hoiem. s̄-
ginē mariāz scōs. Iste ē somn⁹ aie. z sic cor in-
flamat i desiderio paradisi. z despiciē mundū.
Jo Dō. In pace i idipm̄ dormiā et req̄scā.
Itē cogitādo infernū z penas d̄anatoz. pur-
gatorū zc. Itē dei p̄uidētā circa h̄ mōdi gu-
bernatoz. Sed vos laici tot negocia habetis
infra hebdomadā q̄ nō poterit. sic dormire
Tū i die d̄nica debet. sic dormire cessando
ab oi negocio sp̄ali. nō solū nō faciēdo opere
nec etiā loq̄ndo nec cogitādo. Et si p̄terēdo
ita facit. p̄ctā q̄ infra hebdomadā p̄misistis
remittēt vobis. Nec dicit d̄ns d̄ sc̄us israel
Si reuertami z q̄scat. salui erit. In silētio
z i spe erit fortitudo v̄za Isa. xxx. Nota. si re-
uertami infra hebdomadā spargit. z distra-
bit. vos. v̄n⁹ ad cāpū. ali⁹ ad vineā. ali⁹ ad for-
sed i d̄nica reuertami. s̄. a negocijs. z q̄scatis
Non ē p̄ exercitiū. Aliq̄ infirmitates sūt d̄
q̄bz dicit medic⁹. laborēt zc. sic d̄ magnis p̄z
d̄nis. q̄ tm̄ ingurgitāt se q̄ ip̄inguāt z ifirmāt
q̄bz dicit medic⁹. exerceat. vos. Dicat hysto-
ria d̄ q̄dā pignissimo capto a barbaris z cura-
to a pinguedine h̄ mō. Isto mō de⁹ curat ani-
mā p̄ exercitiū p̄nie. ieiunādo portādo ciliciū
dormire sup̄ terrā. exerce teipm̄ ad pietatem.
Nā corpal̄ exercitatio ad modicū vtil̄ est. pie-
tas aut̄ ad oia valet. j. Th̄. iij. Pietas z mia
differūt. qz miscōia ē laborare circa vtilitatē
primi. sed pietas ē laborare in opibz sp̄alibz
ad vtilitatē z saluatōz sui. Corpal̄ exercitatio
circa negocia hui⁹ mōdi ad modicū vtil̄ est. qz
totū remanet q̄n hō morit. Dicat d̄ detracto-
res. q̄n vidēt orātes dicūt. Ecce ociosi sūt. s̄z

q̄n laborāt i mūdānis: dicūt. Iste nō ē ocio-
sus. sed i sero mort⁹ apparebit q̄s fuerit ocio-
sus Decim⁹ mod⁹ ē p̄ portionē seu purgatoz
purificatē totū corp⁹. z dat̄ coopta i aliq̄ vase
vel si sit comestibil̄ coopta v̄l hostijs v̄l silibz
Ita etiā x̄ps curat aias hoc mō. Nā x̄pi v̄lti-
ma medicina z alijs melior est cōicare z man-
ducare corp⁹ z sanguinē x̄pi. In hostia em̄ ē
caro x̄pi vera sicut est in celo. sed coopta zc.
qz ēēt abominatio comedere carnes hūanas
imo si p̄ miraculū videretur ibi aliq̄d i specie
carnis nō ēēt sumenda illa hostia. Ista pur-
gat aiam. Ecclia cātat. Culpat̄ caro. s̄. peccā-
do. purgat̄ caro. s̄. x̄pi. Regnat̄ deus dei caro
Jo Lu. xix. d̄ zacbeo ip̄m recipiēte dicit x̄ps.
Hodie sal⁹ hui⁹ domui facta ē. Jo q̄libet an-
no i pasceate cōicare. als nō recipiet vos in ce-
lo. Etiā pueri. xij. annoz q̄ habēt v̄sum rōis
cōicare debēt. V̄n x̄ps. Qui māducatur meaz
carnē et bibit meū sanguinē zc. Jo. vj.

Dominica decima octava

Sermo primus

Nemo poterat ei re-
spōdere s̄bū. Habet s̄bū istō origina-
lit̄ Mat. xxi. Sermo n̄r erit de serō
euangelio. si placet deo habebim⁹ bonas do-
ctrinas. Salutes s̄go maria zc. In serō euan-
gelio sit mētio de tribz magnis disputatōibz
q̄ fuerūt inter x̄pm ex vna pte. z iudeos inimi-
cos x̄pi ex alia. Prima de generali resurrecti-
one. Secda de generali dilectōne. Tercia de
eternali generatōne Et in q̄libet x̄ps vicit in
tm̄ q̄ nō habebāt replicā nec r̄nsionē. imo di-
cit thema. Nemo poterat zc. Tanta erat x̄pi
sapia q̄ nō poterāt r̄ndere Prima disputa-
tio fuit cuiusdā secte iudeoz. s̄. saduceoz. cuz
x̄po. saducei em̄ false iustos se dicebant ēē cū
tm̄ essent heretici. Dicebāt em̄ nō esse resurre-
ctōez generalē. sed sic corp⁹ ita et aia morit̄ di-
cētes hoies silēs bestijs. ita q̄ nihil remanet.
dicebāt em̄ nō esse angelos in cel. Nō intelli-
gentes q̄d ē sp̄s. z substātijs sp̄uales nō ēē.
ita asserēbant. Nota igit̄ q̄ corp⁹ totā stru-
rē habet ab aia que habet mēbr̄a v̄t corp⁹. sed
nō vidētur a nobis. quia sp̄alia sunt. tamē
corpus non posset mouere manuz nisi intus
esset manus anime. nec oculus videret. nisi
per oculos anime. z sic de alijs mēbris. Cla-
rum em̄ est q̄ om̄es potētie aie inorganicē z
organicē fluūt ab aia. sicut a radice fluūt fo-
lia. flores et fruct⁹. Aia humana ē p̄petua zc.

Domica decimaseptima post trinitatis

Un tempore ihesu qui est creator corporum zet aerum prophetica
bat de resurrectione generali quo boni zet mali i
iudicio resurgeret. zet quilibet aera assumet suum cor
pus etiam si fuerit probum vel comestum a bestis
zet. vt silicet aera cum corpore habeat gliam vt in bo
nis. vel pena sicut in malis. Xristus propheticabat istam si
tatem. Saducei autem voluerunt disputare cum xristo
Euangelii hodiernum non dicit nec tangit cla
re disputatioem. sed tangit partem diuni. Audientes
pharisei qui ihesu silentium imposuisset saduceis
sed ista disputatio ponitur a duobus euangelistis
Marti. xi. zet Luca. xx. Item bonum erit vt dicam eam
vobis. Dicam quomodo saducei venerunt ad xristum di
cendo. Vos magis propheticatis resurrectionem. Non
rationatur nobis. vna puella fuit zet. dicam quomodo
habuit. vii. viros. vnum pro alium. Querit in resur
rectione cum qui ibit. si cum primo qui suam virginitatem ei
abstulit. quid faciet alii. Si cum oibus. hoc non videtur
verum qui numquam fuit qui vna mulier haberet silicet proles vi
ros. licet diuina dispensatione vnum vir habuerit
plures viros. Ecce rationes illom qui arguit tempore
sed partem valet argumentum. Rationatur tempore dicens
Marti. xi. Erratur nescientes scripturas neque veritatem
terre dei. Luca autem a mortuis resurrexerunt neque
nubent neque nubentur. sed erunt sicut angeli dei
in celis. Nota. Erratis nescientes scripturas in qui
bus demonstrauit resurrectioem esse. Scriptura et
veritatem dei nescitur. qui de oibus faciet angelos in co
ditione. qui sicut angeli non curant de illo actu.
nec nubent. ita nec homines pro resurrectionem. Ec
ce prima disputatio. Sed nota secretum cum dicitur.
erunt sicut angeli dei in celo. ly sicut dicit silicet
dino. qui pro resurrectioem homines erunt sicut an
gelus in quituorum. In immortalitate. in spiritualitate. in
caritate. in dignitate. Dico primo qui homines
erunt sicut angeli in immortalitate. Angeli em
non possunt mori. Tot angeli boni hodie sunt qui
remaserunt pro casum Adum em mortuus nec senescunt
nec infirmant. Et qui non moriuntur non est ibi ne
cessaria generatio. sicut in nobis homibus necessa
ria est generatio. aliter iam defecisset natura humana.
Sed qui pro resurrectionem erunt immortales. in
tunc non erit necessarium multimonium nec gene
ratio. qui numerus ordinatur a deo saluandorum vel
dominatom non augetur nec minuetur. Ista ratione tangit
Luca. di. Filii huius sancti nubent zet traduntur ad
nuptias. Illi sancti qui digni habebunt in semperno
lom resurrectione ex mortuis. neque nubent ne
que ducetur viros. Ratio. neque em vero mori po
terunt. Luca. xx. Scriptura em sicut angeli in spiritualitate.
Diceret aliquis. prima silitudo dicitur in immor
talitate bona est. sed non satisfacit. Si angeli

em non habent viros. nec multos qui non sunt carna
les. sed dicitur nobis qui habemus carnem qui inclina
mur. nisi habeamus desiderium propletum non erimus
profecti beati. Rationatur qui nos iam habemus carnem
et sanguinem inclinantes. in qui nisi prosona sit
bonum spiritualis et abstinens: non posset caste vere uere.
Sed pro resurrectioem sicut a carne remoue
bitur mortalitas. ita etiam remouebitur illa in
clinatio desiderium libidinis zet voluntatis. in qui
qui sicut puer vnim anni non procupiscit. Item si
cut Adam eua in statu innocencie qui nudi stabat
in paradiso non fecerunt. sed postquam peccauerunt
venit procupiscencia zet moris. zet tunc coopuerunt se.
Brace fuerunt folia de ficu. Ita pro resurrectione
erimus sine illa procupiscencia sicut angeli.
Caro nostra si fuerimus beati tunc erit clariom christi
stallo a sole illuminato. Ideo apostolus. Semia
tur corpore aeriale. surget corpore spirituale. j. Com. xv.
Hoc facit veritatem dei. Ideo dicit. Erratur nesci
entes scripturas neque veritatem dei. Tercio eri
mus sicut angeli in charitate. Bonus vir iam dili
git viros suam. nec despicit et qui est probatus. econ
uerso tales pro resurrectione in paradiso singu
lariter diliget se regratiando deo. qui sicut fue
runt hoc in societate. ita ibi. sed ita partem curabitur dicitur
actu carnali sic nec Michael vel Gabriel. non
em angeli custos curatur dicitur muliere sibi promissa qui
ad actum illum. licet diligat em pro qui vir. De ista
ratione dicit scriptura. Non erunt in memoria prio
ra. sed opa. zet non ascendet ad cor. silicet inclinatio
nes. Sed gaudebitis zet exultabitur vsque in sem
piternum Isa. lxxv. Quarta silitudo erit digni
tatis. qui erimus equales angelis. sed si fuerimus be
ati. Angeli sunt diuini pro nouem ordines. zet qua
do homo intrat celum empireum. inuenit primam
plateam vbi sunt palacia corporalia. sed de materia
celi. vbi stant angeli in isto ordine. zet erunt equi
les angelus prone penitentes. Et in scripta platea
altiom sunt archangeli. zet in ordine isto erunt
equales eis prone in deuotione ardentes. zet sic
dicitur alijs. De ista ratione Luca. xx. Equales em an
gelis sunt zet filii sunt dei. Scripta disputa
tio fuit alterim secte. sed phariseom. Phariseus em
idez est quod diuinus. quia ab alijs diuidebatur
in vestibus. portabant em vestes spirituales vt reli
giosi portant. In frontibus portabant vnam car
tam in qui erant scripta decem procepta. inuenientes qui
spirit cogitabatur dicitur eis. sed magis dicitur taberna. comna
zet. Item portabant quituorum vittas iacinctinas
qui. dicitur qui em celestes. affirmabant etiam mul
tos errores zet valde immicabantur domino ihesu xristo
Et cum audissent qui ihesu silentium imposuisset

Sermo. I.

saducels. venerunt ad xpm vt disputaret cu eo.
 Diste bestie qstū iactabāt se. z vn^o doctor^o po
 suit qstionē xpo dicēs. Vg^r Qd est manda
 tū magnū in lege. In lege em̄ moysi sūt mul
 ta pcepta z diuersa. Iudei dicūt esse pcepta
 affirmatiua legi. cclxviii. Et tot ossa fm̄ phi
 sicos sūt in corpe hūano. s. cclxviii. pcepta sō
 negatiua erāt. cclxv. sic sunt i sūma oia pce
 pta. cccccxiiij. S; de oia reducitur ad nūerū
 denariū. sic decē digit^o opamur. sic pcept^o de
 cē meremur. Et doctores qlibet die int^o se di
 sputabāt. qd erat mai^o pceptū nec poterāt cō
 cordare. Iō venerūt ad xpm despectiue dicē
 do. Uideam^o qd iste faber lignari^o q nūq^o fu
 it in studio z intromittit se de pdicatōe dicit.
 Iō dicūt temptem^o eū. Vg^r. qd est manda
 tum magnū. zc. Rūdit xps q est sapia eterna.
 Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo z ex
 tota aia tua z i tota mēte tua. Hoc est maxim
 z p̄mū mandatū. Secundū autē silē est huic.
 Diliges primū tuū sic teipm. In his duob^o
 mādatis tota lex pendet z pphē. Dilectō em̄
 dei sup oia iungit creaturā cū creatore. intel
 lectu. memoria. z volūate. Dilectio proximi
 iungit primo. Iō ista duo pcepta sufficiunt
 ad saluationē. Iō xps In his duob^o tota lex
 pendet z pphē. Sicut em̄. ccccc. z. xiiij. pre
 cepta redutit ad decē. ita decē pcepta r̄ducit
 ad duo. vt null^o possit ex ignorantia excusari
 Et sicut duab^o tib^os ambulam^o. ita duob^o
 pceptis charitat^o in via dei pficimus. p̄ce
 ptū p̄mū est. s. Diliges dñm deū tuū zc. et est
 tanq^o tibia dextra q de^o diligit toto corde. i. i
 ntellectu. Ecce h̄ fides. qz si diligis deū ex to
 to corde eris fidelis. non ibis ad diuinos zc.
 qz esses pditor^o recurrēdo ad inimicos xpi. q
 null^o habēt posse. zc. Itē in tota aia tua. i. vo
 luntate. ex h̄ cauebis ne inhonores nomē su
 um. iuane sumēdo. false iurādo. qd nō est fa
 ciendū. nec prestauratōe pprie psone. nec p
 aliquo lucro. Paz^o lucrat q pdit aiam. Da
 tbei. xvi. Quid em̄ pdest hoi si mundum vni
 uersum lucre^o. aie sō sue detrimentū patiat.
 Itē in tota mēte tua. s. memoria. qstū ad dñi
 cam suandā. Postq^o laborasti feria scda. ter
 tia. q̄rta. zc. Memēto vt diē sabbati sanctifi
 ces. zc. Exo. xx. Secundū pceptū de dilectō
 ne primi est tanq^o tibia sinistra. Diliges pri
 mū tuū sic teipm. si habes filios z vis hono
 rari ab eis. tu etiā honora parētes zc. Itē sic
 nō velles q aliq^o cū vxore vel filia tua facerz
 inhonestatē. sic etiā noli tāgere vxorez primi

tui impudice. Item nolles q aliquis te oc
 ciderz nec tibi iniuriaret. ita nec occidere de
 bes aliū nec alteri iniuriari. Idem de vxore
 nulla vellet q alia curaret de viro suo. tm̄ te
 nel^o vir vxori. sic ecōuerso ad eq̄lia iudicatur
 Et sic vxor diceret infidel^o viro cū alio viro
 luxuriā cōmittens. ita z vir. Itē sic nolles q
 aliq^o furtiue recipet pecunias tuas z bōa tua
 siue fruct^o. ita zc. Itē sic nolles diffamari. q̄a
 fama est p̄ciosa. sic nec tu aliū diffames. caue
 zc. Et nota q sic oia pcepta affirmatiua z ne
 gatiua q ordināt creaturā erga deū cōphē
 dunt in isto Diliges dñm deū tuū zc. ita oia
 q ordināt ergo primū cōphēdunt i isto. Dili
 ges primū. zc. Dis lex in vno fm̄one implet
 Diliges primū tuū. zc. ad Gal. v. Ergo pleni
 tudo legis ē dilectio. ad Ro. xiiij. Ibidē. Qui
 diligit primū legē impleuit zc. Tertia dis
 puratio fuit alijs subtilior de etna generatōe
 quō xps vt ver^o de^o eternalit^o generat a patre
 Quēadmodū de sole vno videm^o z tenemus
 q d se generat radiū. quē mittit in h̄ mundo
 ad illumandū. calefaciendū. fructificanduz
 z nō recedit ab eo. ita filius in diuinis splen
 dor patris eternalit^o a patre generat. z tamē a
 patre nō recedit. s; in p̄te manet. sic s̄bum in
 dicēte. De q̄ vide sc̄m Tho. p̄ma pte. q. xxviiij
 de p̄cessionib^o. Et etiā p̄ma pte. q. xxxiiij. de
 s̄bo in diuinis. Et. q. xliij. ar. v. ad secundum
 ar. Et sicut sol sine vxore generat radium de
 sua suba. Ita de^o filiū. zc. Et sicut sol nō est p
 or suo radio. nec p̄z filio. De h̄ vide sanctum
 Tho. p̄ma pte. q. xxxij. Iudei autē nō credūt
 messia esse filiū dei eternū. s; dauid. Iō xpus
 volēs eis pbare diuinitatē in messia z filiatō
 nē dei. Quā iā nō poterāt sibi r̄ndere vt victi
 voluerūt recedere. s; xps dixit eis. R̄ndearis
 mihi ad vnā questionē. Quid vobis videt d
 xpo. i. messia. cuius filius est. R̄ndert. Dauid
 Christ^o sō nō negādo qn esset filius Dauid
 fm̄ carnē. voluit t̄pbare maiorē filiationē i
 h̄ dicēs. Quō ḡ dauid vocat eū in spū domi
 nuz. dicēs. Dixit dñs dño meo. sede zc. Si
 ḡ Dauid vocat eū dñm quō fili^o est. qz nul
 lus rex vocat filiū suū dñm. Cū ḡ Dauid fu
 isset rex. z nullū habuisset dñm nisi deum. igit
 tur finaliter nemo poterat ei r̄ndere s̄bum.
 imo dicit textus. Recausus fuit quisq^o ex il
 lo diē eū ampli^o interrogare Moraliter h̄
 sup s̄bema. Nemo poterat ei r̄ndere verbum
 Tria p̄ctā sunt ex qb^o in iudicio vbi christus
 disputabit cum boib^o nō poterūt sibi r̄ndere

Dominica. xviii. p^o trinitatis

De ista disputatōe auētas. In diebus illis et i
tpe illo cū puertero captiuitatē iudaz hīrlm
pgregabo om̄s gētes. z deducā eas in vallē
iosaphat. z disceptabo ibi cū eis. Jobelis. iij
In ista disputatiōe tria pctā claudēt os q̄ n̄
poterūt r̄ndere. Primū est maliuolētia i cor/
de. Secūdū obloquentia i ore v^l detractio.
Tertiū est negligentia v^l accidia i ope. De
p̄mo sunt illi q̄ in h̄ mūdo h̄nt malā volūta/
tē ad inuicē z rancorē. z licz timore dñi n̄ au/
deāt se tāgere. tñ tales i iudicio nō poterūt r̄n/
dere argumēto t̄pi dicētis. q̄re tu odisti illuz
dices. qz interfecit p̄zem v^l zc. Et t̄ps. Ego q̄
sum rex z dñs oīm sui capt^o. ligat^o. s̄berat^o. z
mortu^o. Ecce q̄t iniurie tremisi. nec volui q̄
p̄r me^o recipet vindictam. vñ ḡ habes tu zc.
Nō poterūt r̄ndere s̄bū. Itē mulieres qñ t̄ps
dicet eis. Quare tu nō loq̄bar^o cū tali zc. Et
t̄ps dicet. Ecce h̄ m̄r mea q̄ locuta est illis q̄
filiū suū interfecerūt eadē die. Dicat. Jō au/
setis vos. Dicat exēplū de illo rege q̄ fecit cōui/
uiū nuptiarū zc. dicit vni. Quō huc intrasti
h̄ h̄ns vestē nuptialē. At ille obmutuit. Da
t̄bei. xxiij. Et q̄d r̄ndissz cū esset ribald^o z male
indū^o. Dicūt h̄ glose. q̄ amor dei z p̄rimi ē
vestis nuptial^o. q̄ em̄ h̄z charitatē optime est
ornat^o. s̄z odiū est vest^o lacerata. iō auiserūt vos
Scdm̄ pctm̄ est obloquentia in ore. quando
homo obloquit de primo suo. diffamādo zc
Dauid. Sedēs aduersus frēm tuū loq̄bar^o.
z aduersus filiū m̄ris tue ponebas scādalu^o
zc. Tertiū est negligentia in ope. qz non cu/
ratis de opibz ordinatis ad saluatōz sicut de
p̄fessione fiēda ad min^o in anno. Itē de com/
muniōe q̄ est op^o p̄ncipale saluatōis. qz sine
istō null^o pōt saluari. Mirabile dicā vob̄ Di/
cit bea^o Tho. in tertia pte theo. q̄ pueri no/
uiter baptizati non p̄nt intrare paradysum nisi
cōicent. Declaret p̄ simile de corpe humano
vbi sunt mlte ptes. tñ vna sola p̄s scz os reci/
pit cibū. s̄z exq̄ os est p̄rāsum. etiā ocli. aures
man^o. zc. qz om̄s ptes z mēbra sentiūt confor/
tationē. Ita eccia xp̄iana est. vñū cor^o. z pu/
eri baptizati iā sunt ptes hui^o corpis. cui^o os
est sacerdos. Jō s̄tute illi^o cōtonis pueri ha/
bent tanq̄ cōicati. S̄z d̄ magnis ordinavit
eccia vt cōicent in pascate. Rō. qz t̄ps q̄ i die
veneris sancta intravit campū. In die r̄sur/
rectionis vult intrare castz qd̄ acq̄siuit. intā/
rum q̄ si sacerdos q̄ celebrat q̄libz die p̄ totū
annū si in pascate nō celebrat peccat mortali/
ter. nisi excuset legitime. de pe. z re. c. Omnis

vtriusq̄ ser^o cū ad ānos discretōis puenerit
sel^o in anno oia pctā sua fidelit̄ p̄fiteat suo p/
prio sacerdoti. z iunctā sibi p̄niam studeat p/
oibz adimplere. suscipiēs ad min^o in pasca eu/
charistie sac̄m̄ reuerēt̄. zc. S̄z laicj etiā si
infra annū cōicauerint. illa die dñr pare do/
mū regi v̄turo. Et honor ē xpi. s̄z vtilitas ē
n̄fa. Dicat qd̄ pctm̄ est de ill^o q̄ nō p̄mitterēt
regē. s̄z bestias intrare i castro. Idē in p̄posito
t̄ps tāgit ad portā palatij p̄ clericos z p̄ dica/
tores q̄ vob̄ dicūt q̄ debet^o cōicare. zc. Vos
aut̄ p̄mittit^o intrare i ore gallinas. p̄dices. z nō
vult^o xpm̄ p̄mittere intrare zc. Jō t̄ps n̄ p̄mit/
tit vos intrare paradysum qñ pulsabit^o. Amē di/
co vob̄. nisi māducauerit^o carnē filij hoīs zc
Joh. vi. Jō qñ aia dicit. Dñe dñe api. Dicz
t̄ps. Amē dico tibi nō intrabis ibi. Plus au/
gmētā q̄s in sanctitate vite z grā spūali diḡ
vna cōione q̄ vñ^o hebdomade afflictōe i pa/
ne z aq̄. z pl^o q̄ si q̄libet die plagaret se portā
do ciliciū. Exēplū a sil^o de onere p̄lecarū
stāte p̄ hebdomadā ad solē. z in dñica die ap/
proximato igni. q̄ calore pl^o calefiet certū est
q̄ ignis. Idē in p̄posito. Nā facere opa p̄nia/
lia est q̄si stare ad solē. s̄z qñ hō cōicat approx/
mat hō igni q̄ incēdit z inflāmat aiaz. Et licz
p̄sone mūdane p̄t negocia mūdana nō in q̄/
libet dñica possint cōicare. tñ in pasca nō de/
bēt cōionem d̄mittere. z q̄ d̄mittūt r̄p̄hen/
dunt a t̄po. Vñ Joh. j. d̄r. In p̄pria venit. s̄z p̄
p̄secrationē. Qz sicut radi^o sol^o intrat p̄ quāli/
bet fenestrā aptā. ita etiā grā xpi intrat cor cu/
iussibet digne cōicatis. zc. Et sui cū. vscz zc.
filios dei fieri. zc.

De eadem dñica. s. xviij. Sermo. ij.

Quid vobis uide
tur d̄ t̄po cui^o fili^o est. Matthei. xxiij
Istō s̄bū h̄z difficultatē z subtilita/
tem. Et vt vos intelligat^o illō sciendū est q̄ i
sacra sc̄ptura inuenit^o tā in veteri q̄ in nouo
testamēto in mult^o locis q̄ xps d̄r liber vite.
Rō. quia sicut i libro p̄tinet^o z rep̄ntat^o scia. ita
in t̄po. in q̄ libro sunt due carte. diuinitat^o et
humanitat^o. i q̄b̄ p̄tinet^o tota sapia necessaria
hui^o mūdo. h̄ in p̄nti p̄ grām. z i alio p̄ gl̄iam
Jō d̄r sc̄ptura de xpo. In q̄ sunt om̄s the/
sauri sapie z scie dei absconditi. Col. ij. Ho/
ta. absconditi. illis scz q̄ nolūt ibi legere nec
p̄templari. vt phi q̄ nescierūt in h̄ libro lege/
re. ignorātes xpi deitatē z humanitatē. Se/
cūdo illi r̄besauri sunt absconditi poet^o. qui

Sermō. II.

vadūt p̄ imaginatōes z fantasias Tertio infidelibz q̄ nolūt ibi legere nec d̄ eo cogitare

Quarto mal' xp̄ianis z mūdānis q̄ nō curāt nisi de negocijs h' mūdi. s; p̄sone denote bone vite. z deuoti religiosi clerici q̄ despiciunt mūdū. z ponūt totū cor suū in amorē xp̄i ad ip̄m laudādū. glificādū. zc. tales legūt ibi. Liber aptus est q̄ est liber vite. Apo. xx. In h' libro sp̄ studebat apl's. iō fuit tā magn' doctoz z mgr̄ i theologia dicēs de se. Nō iudicāni me scire aliqd̄ int' vos nisi ih̄m xp̄m z hūc crucifixū. i. Co. ij. Qñ em̄ aīa intrat paradysum vidēs istū libz in eodē legit. etiā si nūq̄ sciuerit lras. z imediate h; pl' de scia q̄s habuerūt p̄ph̄e vel apli in h' mūdo. In isto libro studē dum est qñ laborat hō i studijs z expēdit tps Xps volēs nos puocare z iclinare ad studēdū z legendū i h' libro d̄. Quid vob̄ videt de xp̄o. Ac si ego de aliq̄ libro optimo dicerem vob̄. qd̄ vob̄ videt de isto libro. q̄si dicerē. excellens ē. z p̄z thema. Modo p̄dictū thema possum vob̄ declarare fm̄ tres generatiōes. vel tres natiuitates q̄s inuenio in xp̄o

Prima generatio seu natiuitas est eterna in sua deitate

Secda sp̄alis in nra humanitate

Tertia sp̄ualis in nra sanctitate

Ex p̄ma d̄z fili' dei omnipotētis.

Ex scda fili' vginis marie excellētis

Ex tertia fili' p̄sone penitētis

Jō qñ d̄z. Quid vob̄ videt de xp̄o. Possum' triplr̄ r̄ndere Dico p̄mo q' p̄ma generatō xp̄i seu natiuitas est eterna in sua deitate. q̄a eternaliter añq̄s crearet celū vel terrā elemēta seu angelos sine p̄ncipio de' p̄z generauit filiū in deitate. s. in distinctione p̄sonali. Qz ali' est p̄z generās. z ali' fili' genit'. z filius distinctus est a patre distinctione p̄sonali. s; nō est aliud in deitate essentiali. qz eadē est essentia p̄ris z filij. Nō sic est in nob. qz sic ali' ē p̄r in humanis z generās z distinct' distinctōe p̄sonali. ita etiā distinctōe essentiali. Rō. q̄a qñ p̄r generat filiū generat ip̄m extra se p̄sonaliter z etiā essentialit'. qz essentia p̄ris i humanis manet in xp̄o patre restricta. qz finita est. s; in diuinis nō est sic. qz licet deus pater generet filiū aliū in p̄sona. nō tñ generat ip̄m allū in essentia. qz nō potest ip̄m generare extra suā essentiā. qz infinita est z vbiq̄. De quibus vide pleni' sc̄m̄ Tho. p̄ma pte. q. xxxix. ar. ij. in corpe. De ista generatiōe loquebatur Isa. fm̄ Hiero. dicēs. Generationē ei' quis

enarrabit. Isa. liij. q. d. null'. S; diceret aliq̄s quōq̄ vos vult; enarrare eā Respōdeo Differentia ē int' narrare z enarrare. Nā enarrare est aliqd̄ ex toto declarare. z h' ē impossibile. S; narrare est qñ aliqd̄ d̄z vel narratur i aliq̄ similitudine si nō ex toto. Et do vob̄ exemplū in sole in q̄ de' posuit suā similitudinē. Nā i sole posuit tabernaculm̄ suū. ait dauid. Unde sol de sua suba generat filiū. s. radiū quē mittit in h' mūdo. z tñ nō recedit ab eo. S; de' nō est min' potēs vt d̄ sua suba generet sine vxo re filiū. z mittit i hūc mūdū. Ista similitudine generatio xp̄i p̄t narrari s; nō enarrari. Et qñ querit. Quid vob̄ videt de xp̄o cui' filius est possum' r̄ndere. dei p̄ris oipotētis. De ista materia d̄ p̄ph̄a dauid in p̄sona xp̄i dicentis Dñs dixit ad me. fili' me' es tu. ego hodie genui te. Diceret aliq̄s. Nūqd̄ vos dicit; q' ista generatio fuit eterna vl' ab eterno. Et tamē ip̄e d̄z. ego hodie genui te. R̄ndeo. differentia est int' tps z eternitatē. qz tps diuidit' p̄ ptes. Nā iā est dies p̄ solis p̄ntiā. z postea erit nox p̄ sol' absentia. S; illa duratio eternitat' nō est nisi vn' dies. qz ibi sol nō abscondit'. z iō posset poni ista conclusio mirabil'. s; nā q' null' sanctus p̄t stare in paradiso nisi vna die. qz nō est nec erit ibi nisi vna dies. de q̄ d̄z dauid. Melior est dies vna i atrijs tuis super milia

Moralit' nota h' in h' q' d̄z dauid. Postula a me dabo tibi gētes hereditatē tuā z possessionē tuā terminos terre. q' illa sunt vba patris ad filiū. Posset h' q̄rere aliq̄s. Si christ' dñs n̄r est fili' dei p̄ris oipotētis. nūqd̄ tunc ip̄e d̄z succedere suo p̄ri. qd̄ g' p̄mo genitum optet petere regnū z dicere. det; mibi regnū qz de iure hereditario ad ip̄m p̄tinet regnū. Nec r̄nsio h' q̄stionis valet ad r̄ndendū vni q̄stioni quā vos facit; de p̄destinatiōe. Vos em̄ dicit;. Si ego sū p̄destinat'. qd̄ tūc oportet me petere regnū celoꝝ orādo vl' p̄niaz faciendo. z nūqd̄ pōt mētiri diuina p̄destinatō R̄nsio ad h' q' dato q' de' oñdisset vob̄ libz p̄destinatiōis. z vos fore scriptuz ibi. adhuc oporteret vos petere regnū d̄i orādo z bene viuēdo z p̄niam faciēdo. Breuo. Ip̄a eterni regni p̄destinatio sic est ab oñipotēti deo d̄sposita. quatin' ad hāc electi ex labore pueniant. vt sc; postulādo mereant accipere qd̄ eis oipotēs de' añ secula disposuit donare. Vultis q' dicā vob̄is pulcrā similitudinē ex textu euāgelij Math. xv. Simile est regnū celoꝝ decē vginibz. zc. Ille rex inuitauit multos

BB :

nobiles psonas. singularit. r. domicellas vt
sibi facerēt honorē. Dixerūt ḡ qñq; ex eis. optz
nos bñ ppare. zc. q; ex h̄ dicūt sapiētes. s; di/
cebāt alie qñq;. z qd o; nos ppare. ex q; sum^o i
nitate. zc. q; ex h̄ dicūt fatue. Sic ē de nobis.
om̄s sum^o inuitati ad nuptias paradisi. Q̄le
p̄uiniū. Lu. xiiij. Beat^o q; māducat panē i re
gno dei. Si vna mica possit h̄ri d̄ illo pane.
nūq; aliud hō vellz comedere. nūq; possz hō
mori. Nota cū d̄t. decē ḡgib; q̄re dicit decem
Hōne oēs xp̄iani sūt inuitati. Rūdeo. q; decē
s; ḡt obfuantia decē p̄ceptoz. mō cū taliz di
tione sum^o inuitati si obfuaucrim^o. r. p̄cepta
cū d̄t ḡgies. Hōne alie poterūt itrare. Rūdeo.
q; re q̄rit ḡgitas aie. s. in fide catholica ne aia
sit corrupta p falsam credētia. opinionez. er/
rozē seu dubitatōz. Ecce q̄re d̄t. decē ḡgibus
z q; qñq; ex eis erāt prudētes z qñq; fatue qz
oia opa facim^o cū qñq; sensib; corpis. q; aliq;
bñ gubernāt. isti sūt sapiētes. alij aut male. et
isti dicūt stulti. Quilibz em̄ d; facere p̄putū
dicēs. Ex q; ego sum inuitat^o ad istas celestes
nuptias. Jō pabo me ne vadā cū veste antiq;
supbie. iō induar veste noua. s. hūilitatis Idē
de veste lutosa luxurie. qz porci nō intrabūt
ad illud p̄uiniū. Idē d̄ veste nigra. de dolore
scz v̄l inuidia p̄texta dicēdū est. q; nō ē nisi do
lor de bono alteri^o. Idē d̄ veste crapulosa gu
le. Idē de veste p̄forata p irā. Idē d̄ veste ple
na tinea p̄ accidia. scq;f. Et q; pate erāt intra
uerūt cū eo ad nuptias. z clausa ē ianua. s. inui
tant^o. Jō illi q; dicūt. si sum ego p̄destinat^o v̄l
inuitat^o. siue fuero pat^o v̄l nō pat^o. illuc intra
bo. falsum dicūt. qz ad h̄ q; inuitat^o intret ad
nuptias regales p̄supponit q; sit hō p̄parat^o.
Ita etiā ad h̄ q; p̄destinat^o saluet re q̄rit p̄pa
ratio. ḡ estote pati. qz q; hora nō putat^o filius
hois veiet. Mat. xxv. Jō apls. Induite vos
sic electi d̄i sc̄ti z dilecti. viscera mie. benigni
tatē. hūilitatē. modestiā. patiam. sup̄orātes
inuicē z donātes vobismetipis si q; aduer
sus aliquē h; q̄relā sic z dñs donat vob. itaz
vos. Sup̄ oia aut caritatē habete qd est vin
culū p̄fectōis. Et pat xp̄i exultet i cordib; ve
stris in q; vocati estis i vno corpe. z ḡti estote
Col. iij. Itē ali^o d̄t. si ego n̄ sum p̄destinatus.
ego nō itrabo. zc. Dico q; si fuerit^o p̄pati. z h̄
in fine itrabit^o. Dico sc̄do q; ē alia genera
tio nō etna. s; t̄pal. qz i t̄pe fuit sc̄tā. Hō sunt
mille. ccccxxviii. āni. Lū ḡ d̄t. Quid vob vi
tur d̄ t̄po cui^o fili^o ē. possum^o r̄ndere. Virgis
marie. Sic ei xp̄s i p̄ma generatiōe h; p̄rem

sine m̄re. ita i sc̄da generatiōe est oppositū. H; em̄
m̄rem sine p̄re hoie. Itē generatiōe etna
generat a p̄re i distinctiōe p̄sonali. in vnitare
t̄n essentie. s; generatiō ista t̄pal h; opposituz.
qz generat i vnitare p̄sonali z diuersitate esse
tiali. Hā diuitas z hūanitas q; sūt due essen
tie seu substātie i t̄po nō sūt nisi vna persona
Hō credat^o q; vna p̄sona sit xp̄s in q̄stū de^o. z
alia in q̄stū hō. qz sic induit^o ē hūanitate. q; nō
fac aliā p̄sonā. Hūanitas ei xp̄i assumpta ē a
filio i diuis i vnitatem suppositi z p̄sone. De
ista generatiōe Auētas Beñ. xv. Ad quam in
dei nō p̄nt r̄ndere. q; est qñ de^o abrae loquēs
de futur^o z d̄ captiuitate iudeoz i tra egypti
intē alia dicit Generatiōe at̄ q̄rta reuertet^o huc

Quattuor ei legūt generatiōes hūane. P̄i
ma fuit sine hoie z muliere. vt ade q; nō habu
it p̄rem neq; m̄rem. Sc̄da fuit d̄ homie sine
muliere vt eue. Tertia ē generatiō cōis d̄ ho
mine z muliere. Quarta fuit generatiō d̄ mu
liere sine viro. q̄lis fuit generatiō xp̄i. z de ista
d̄t. Reuertet^o huc. s. i glā vbi ip̄e erat z non d̄t
illuc. s; iudei male itelligētes dicunt. q; sic ge
neratiōe p̄ma itrauerūt egyptū. ita i q̄rta redi
rent. Cōtra h̄ dicit. Reuertet^o huc. s. vbi ego
sum. z nō dicit illuc. s. vbi tu abraā es. Lu; ḡ
q̄rit. Quid vobis videt^o d̄ t̄po cui^o fili^o ē. Rū
dec. ḡgis marie excellētissime. De ista genera
tione dicit āgel^o gabriel ḡgini marie Ecce cō
cipies in vtero z paries filiū z vocabis nomē
ei^o Jhm. Lu. j. Nota. Jhm. nūqd est nomen
ei^o h̄ nomē xp̄s. Dico q; fili^o ḡginis nō h; ali/
ud nomē p̄riū nisi Jhs xp̄s. z alia nomia co
gnomina sūt. Propt̄ h̄ solo huic noi Jesu sic
reuerētia qñ noiat. si istō nomē Jhs p̄ aliquē
noiare^o in celo vel in inferno oēs flecterēt ge
nua. Licet dicat decretū q; qñ noiat in eccle
sia. nō d̄nt flecti genua corpis s; aie. s. inclinā
do. Jō apls. Dedit illi nomē qd est sup̄ omē
nomē. vt in noie Jhu omē genu flectat. cele
stiū terrestriū z infernoz. ad Phil. ij. Nota. su
per omē nomē. De^o oēm stutez posuit i noie
isto Jhu. Jō si huic noi additis alia noia. si/
gnū ē q; n̄ reputat^o istud nomē Jhs sufficiens
si deuotionē habem^o ad istud nomē. n̄ oportz
recurrere ad diuinos. zc. Dicat p̄actica quō
signū crucis in noie Jhu d̄nt facere sup̄ pla
gam p̄riā vel filioz v̄l etiā iumētōz. David
Noies z iumēta saluabis dñe. zc. Item idē
dicendū de mulierib; p̄ filijs habēdis v̄l por
tandis. nomē em̄ Jhu venerari d̄nt. Itē idē
dicendū est vt liberent^o a dolorib; part^o. Un

Sermo. III.

Auctas. Vult est nōmē bonū. s. Jhs. q̄ vn
guenta p̄ciōsa. Ec̄s. viij. Dicat miraculū de
isto noie Jhu Act. iij. de illo palitico q̄ q̄libz
die portabat ad portā tēpli in hierlīm p. xliij.
annos z petēs elemosynā. Petr⁹ z Jōhes sel
cā o. d̄is ascēderūt ad tēplū. ille petijt elemo
synā. z Petr⁹ dixit. Argētū z aux nō est mihi.
qđ aut habeo s̄ tibi do. In noie Jhu xp̄i na
zarenī surge z ambula. zc. Jō r̄ndit petr⁹ iu
deis rectoribz z doctoribz hierlīm admiranti
bus de dicto miraclo. d. Nec em̄ aliō nomē
est sub celo datū hoibz q̄ opteat nos saluos
fieri. Act. iij. Dico tertio q̄ alia generatio
seu natiuitas xp̄i ē spūal̄ in s̄a sanctitate ex q̄
d̄: fili⁹ p̄sone penitēt̄. Magnū mirabile ē. q̄
xp̄s possit fieri fili⁹ n̄r. Virgo maria reputat
sibi ad magnā grām q̄ sit m̄r xp̄i. Tū q̄libet
vestz si vult p̄cepte z parere xp̄z Pro c̄
intellectu sciēdū q̄ q̄n aliq̄s tenet malā vitāz
z viuūt i pctis q̄t pctā mortalia hz tot demo
nes hz secū. Auctas. Dicūt duo euangeliste.
Maria magdalena de q̄ septē demonia exi
erāt. Lu. viij. z Mar. vl. d̄: de pctis. qz nō le
git fuisse demoniaca. s. qz ip̄a stabat i pctō su
perbie. Jō habitabat i ea qđā demō q̄ vocat
leuiathan q̄ tēptat de supbia. zc. P̄t̄z q̄ tot
demōes hz bō. q̄t pctā. s. q̄n d̄s fac̄ grām pec
catorū q̄ p̄uertit redit ad deū. recipit bonū p
positūz. zc. tūc demōes fugiūt z xp̄s intrat in
aiam. Ecce quō fit generatio spūal̄. qz sic eter
nalit̄ generat̄ a dō p̄re. z t̄p̄alit̄ a m̄re. Ita spi
ritualit̄ a penitēte. De ista generatōe David
Nec est generatio q̄rentiuz eū q̄rentiū faciē
dei Jacob. Attollite portas p̄ncipes vestras
vsqz rex gl̄e. Qñ ḡ d̄: Quid vob videt̄ d̄ xp̄o
cui⁹ fili⁹ est. possum⁹ r̄ndere. p̄sone penitēt̄. qz
sic mulier q̄cipit z parit d̄: m̄r. De h̄auctas
Dicat cū xp̄s p̄dicasset in quadā domo s̄go
Maria venit vt audiret s̄monem associata
parētibz suis. z p̄pter multitudinē gentiū nō
potuit intrare. z stetit extra ad portā. Quidā
iude⁹ mala intēione vt dimitteret s̄monē et
dicerēt gētes. Ecce quō est carnal̄ dixit Ma
gister ecce m̄r tua z fr̄es tui foris stāt q̄rentes
te. R̄ndens Jhs ait. Que est m̄r mea z q̄ sunt
fr̄es mei Quicūqz em̄ fecerit voluntatē p̄ris
mei celest̄. q̄ in cel̄ est. ip̄e meus frater z soror
z m̄r est. Mat. xij. Hora. q̄ fecerit voluntatem
patris. zc. s. pctō: faciēs p̄niam. nō debemus
desperare ex pctis. s. facere p̄niam debemus
Tal̄ d̄: m̄r xp̄i. qz ip̄m p̄cepit i vtero memo
rie. Dulci p̄cipiūt xp̄m p̄ bonū p̄positum. s.

nō p̄nt parere p̄ effectū exteriorē. mulier ei cō
cipit secrete z cū delectatōe. tū cū labore por
tat. z parit cū dolore. Ita de nob. multi sunt
q̄ secrete z cū delectatōe p̄cipiūt xp̄m audien
do s̄mones vl̄ bonas lectōes. Semē est vez
bū dei. Lu. viij. Predicator ē int̄m spūsc̄tū
ḡuidās pctōres. Vñ q̄n supb. van⁹. z p̄po
suapponit dimittere suā supbiā z pctā. tūc cō
cipit xp̄m. s. i p̄tu. s. humiliādo se d̄ statu z or
natu. patit̄ nōnunq̄s dolorē. Idē de muliere
pponēte dimittere ornamēta z vanitates. zc.
s. i effectū ibi est dolor. Idē de usurario vel
latrone. q̄n p̄ponit fact̄ facere p̄cipit xp̄m. s. q̄n
aperit taciā z videt florenū d̄. O miser opor
tet me ista restituere. ibi ē dolor. cū nō possit
hereditare filios. Itē vxor non possit ita or
nate icedere. Itē d̄ sacerdote q̄n p̄poit dimit
tere p̄cubinā. s. in ope q̄n ip̄a plozat. zc. ibi est
dolor. Idē de hoie siue muliere q̄ p̄ponit re
cedere ab ipudica vita. qđ necessariū ē. quia
porci n̄ intrant paradisum. hi patiūt̄ in p̄tu do
lore. z tūc q̄n alleuiant pctm̄ ne dimittat. zc.
Idē de illo q̄ p̄ponit remittere iniurias vt si
bi dimittant pctā a deo. s. q̄n d̄: sibi. Et qđ
faciet̄. dicet̄ q̄ est̄ femine⁹. zc. ibi ē dolor p̄.
Idē d̄ guloso q̄ p̄ponit abstinere. s. q̄n vidz
escas. zc. ibi est dolor. Multi p̄cipiūt xp̄m. s.
nō om̄s pariūt̄. Alim̄s esset si mulier porta
ret p̄ceptū serū pannū vl̄ duos. s. a multis di
uitius p̄ portat xp̄s p̄cept⁹. zc. Auctas. Sic
q̄ p̄cepit cū appropinquerit ad ptū dolēs cla
mat i doloribz suis. sic facti sum⁹. A facie tua
dñe p̄cepim⁹ z q̄si parturium⁹ z peperimus
sp̄m salut̄. Isa. xxvj. Hora. a facie tua. Faci
es dei est p̄dicatio. Rō. qz sic in facie coḡscit̄
p̄sona. ita deus cognoscit̄ in p̄dicatōe. A fa
cie tua dñe p̄cepim⁹. s. a spūsc̄tō. z q̄si parturi
uimus. Parturire est laborare in p̄tu. Pare
re aut̄ est q̄n exit creatura ad extra. Jō amo
re dei si concepistis affectum. pariat̄is effe
ctum. zc.

De eadem dñica. s. xvij. Sermo. iij.

Sicut mandatum
dedit mihi p̄r. sic facio. Jo. xiiij. In
p̄nti s̄mone p̄posui vob declarare
datā legē z scripturā sanctā tantū q̄stuz vob
est necessariū p̄ bono regimine h̄ vite. Salu
retur s̄go maria. zc. Ad bonū regimē z gubez
nationē humane vite. s̄tuose viuēdo z vicia
vitando multū fuit necessariū vt deus daret
mandata. Rō. quia licet p̄ intellectū z rōnem

naturalē in aliq̄bō hō cognoscat quō se d̄z ba
bere erga deū z p̄cim. tñ in oibō nō sufficit in
tellect^o nec rō natural^{is}. qz aliquoties intellect^o
z rō iudicat de aliq̄ esse bonū z iustū qd̄ tñ est
viciū z p̄cim. Jō necessariū fuit dare p̄cepta
dicēdo. z h̄ z h̄ faciet. qz istud placet mihi. et
istud nō. nec istud faciet. qz istō displicet mi
hi. z ex q̄ hō scit dei volūtate. hō nō p̄t errare.
Tñ qñq̄ erraret nisi volūtas dei reuelata es
set. cū in oibō nō sufficeret intellect^o naturalis.
Verbi gr̄a. Hā d̄ aliq̄bō vos intellectu natura
li iudicat^{is} esse sciendū dicēdo. z istō bñ p̄t fieri
z qd̄ p̄cim est. z errat. Qñ em̄ mutuat^{is} pe
cuniā. intellect^o vester iudicat aliq̄d recipien
dū d̄ interesse. qz ille d̄ moneta v̄za lucratur.
zē. Lū ista rōe diuites vsurarij vadūt ad in
fernū. qz pecunia nō est v̄za. qz dñs nō tenet
reddere cōputū alteri. Vos aut̄ de oibō habe
tis reddere cōputū xp̄o. Vos at̄ solū estis di
spēsatores. Jō si d̄ voluntatē z p̄ceptum dñi
dispēsauerit. dānationē incurritis ex pctis.
Vñ d̄ p̄ceptū dñi. Hō feneraberis fratri tuo
ad vsurā pecuniā. nec fruges nec aliam rem.
Deut. xxij. Jtē mixtionē carnalē soluti cum
soluta hoies nō iud. cat̄ esse p̄cim p̄ intellectū
z cū rōe. S̄z dicūt aliq̄. cui sit iniuria. q̄si di
cerent. nulli S̄z falsum dicunt. qz sit iniuria
regi xp̄o p̄i mulier. zē. Ecce p̄ceptū. Absti
neat^{is} vos a fornicatōe. vt sciat vnusq̄sq̄ vas
suū possidere ī sanctificatōe z honore. non in
passione desiderij sic z gētes q̄ ignorāt deum
zē. ad Thef. iij. Hora. in sanctificatōe Dic
ap̄ls rñdet tacite q̄stioni. de q̄ oēs nō audēt
p̄dicare. s̄z oportet p̄ sanitate q̄ medic^o tāgat
vulnera. licet corrupta z fetida. Dicunt aliq̄
falsē. S̄z ego tāgendo me. zē. volo recipe de
lectationē. qd̄ p̄cim est. cui facio iniurias. q̄si
dicerēt. nulli. S̄z falsum dicūt. quia manus
p̄cim est p̄cim molliciei. q̄si cū m̄re carnali
peccaret q̄s. Rō. qz d̄ naturā. Ecce quare fu
it necessariū mādatū. Jō d̄t. Ut sciat vnusq̄sq̄
qz vas suū. zē. Jtē si aliq̄s iniurias vob̄ itulit
qd̄ iudicat intellect^o vester. p̄z qz ad vindictā.
qz nō est p̄cim s̄z naturale qz vna formica vez
tit se vindicādo se. S̄z h̄ falsum est. quia vin
dicans se xp̄m regē offendit. qd̄ patet a simi
li. Hā si in palatio regis in sua p̄ntia recipia
tis vindictā de iniuria vestra. zē. regē offen
ditis. Jō d̄t scriptura. Si fieri pōt quātum
ex vob̄ est cū oibō hoibō pacē hñtes. Hō vos
metip̄os defendētes charissimi. s̄z date locū
ire. Scriptū est em̄. Vbi vindictā. supple.

referunt. z ego retribuā. v̄l in h̄ mūdo vel in
alio. ad Ro. xij. z sic d̄ alijs m̄tis. P̄z q̄ nec
intellect^o nec rō natural^{is} sufficit q̄stū ad oia.
oñdere qd̄ sit fruosum z faciendū. z qd̄ sit pec
catū z viciū z cauendū. Jō ad meli^o gubernā
dum vitā nostram necessaria sunt mandata
Auctas. Mandatum lucerna est. z lex lux. z
via vite increpatio doctrine. Prouer. vj. Jō q̄
vult gubernare bñ vitā suā nō se d̄z regere in
oibō fm̄ intellectū suū naturalē. s̄z fm̄ dei mā
data. Hō fm̄ ppriam suā apparentiā. s̄z fm̄ dei
p̄cepta. Hō fm̄ pprias inclinatioēs. s̄z fm̄ diuī
nas ordinatioēs. Tūc p̄t tal^{is} dicere thēa. Si
cut mandatus dedit mihi p̄. sic facio. Hora
nō d̄t. sic mādata in pl̄ali. s̄z mādatū in singu
lari. Scdm̄ istū modū loquēdi qz in lege dei
nō sunt nisi vnū mādatū. Pro q̄ sciendū.
qz fm̄ diuersas p̄ditioēs z pprietates mādato
rum dei diuersimode annumerant. Māda
ta em̄ dei hñt qñq̄ p̄ditioēs. Quia māda
ta dei sunt.

In ornamentum anime.

In firmamentum gratie.

In operationem meritorum.

In clementum p̄miorum.

In regimen vite

Et fm̄ hec diuersimode cōputantur

Scdm̄ p̄mā p̄ditioē sūt innumerabilia.

Scdm̄ v̄o scdm̄ sūt in magno numero.

Scdm̄ tertiā sunt in puo numero.

Scdm̄ quartā in puissimo numero

Scdm̄ q̄ntā in nullo nūero sūt. qz nō est
nisi vnū. de q̄ d̄t thēma. Sic mādatuz dedit
mihi p̄. sic facio Dico p̄mo qz mādata sūt
in ornāmētū aie. qñ sc̄z ī hac vita hō guber
nat se z regit fm̄ mādata dei z nō fm̄ propria
sentimēta v̄l inclinatioēs. v̄l fm̄ malā p̄suetu
dinē alioz. Tūc aia ornā p̄cept^{is} dei. Decla
ratio. Aia em̄ iā p̄ creatōne h̄z maiorē pulc̄r
itudinē q̄ aliq̄ creatura corp̄al. Rō. quia ē ad
imaginē dei. quā nō h̄z sol neqz luna. zē. Si
em̄ imago impatoris picta sit ita pulcra. qñ
to mag^{is} aia a sc̄tā trinitate picta ad imaginē
suā. nisi ex pctis fiat nigra. sicut pulcra muli
er qñ maculare^t esset turpis. ita aia ex pecca
tis. s̄z qñ supra pulcritudinē aie venit ornā^t
obseruantie mandatorū dei. tūc est inextima
bilis pulcritudinis. sicut de regina de se pul
cerrima quādo ornā vestimētis aureis. anu
lis z corona. efficitur pulcior. Ita de anima
int̄m qz si possetis eam videre zē. nec mō duz
est in corpe ip̄amet videt suam pulcritudinē

sz qñ egreditur de corpe videt. Auctas. Si ignoras te o pulcherrima int mulieres. egrede te scz de corpe. z videbis tuā pulcritudinem. **Lan. j.** fm istā pditōz mādata sunt innumera/bilia. vt capilli q̄ sunt ad ornamētū mulierū. **Fm apl. g. j. Co. xj. vbi dr.** Mulier si comam nutriat gl'a est illi. sūt ḡ mādata vt sic innumera/bilia. intm̄ q̄ nullus doctor seu mgr̄ possz scire oīa mādata q̄ sunt i veteri testamento z nouo. in decret. decretalibz. clementinis. zc.

Diceret aliqs. ḡ supflua sūt exq̄ nō possūt sciri. Dico q̄ nō sūt supflua qz licz capilli mulierz sint innumerabiles. nō tñ sūt supflui. imo dant sibi ornatū. Ita de pcept. Ideo dauid Multiplicata sunt. s. pcepta sup capillos capitis mei. ps. xxxix. Itē diceret aliqs. quō ḡ poterūt fuari si nesciunt. Dico q̄ bñ. Illō qd tu scis vl' credis esse mādatū dei serua illud. nec facias ptra. Alia aut mādata si habes caritatem oīa seruauit a te. Aug. dr. Quicquid patet z quicqd latet in diuinis codicibz. totum tenet q̄ seruat charitatē in moribz. Si ḡ fiat questio. Quot sunt mādata dei in oībz libris. Rñdeo. Si volum' loq̄ de mandatis fm qd sunt in ornamētū aīe innumerabilia sunt. Scdā pditio mādatōz est q̄ sunt i firmamētū gr̄e. Ecce quō. qz tādiu hō stat in gr̄a del. q̄ diu seruat eius mandata. Ratō qz gr̄a dei nō pdit nisi ex peccato mortali. si vn' hō haberet oīa pctā venialia mūdi. p̄pterea n̄ pderet gr̄am dei. Et qñ dicunt aliquē glose. q̄ multa peccata venialia equalēt pctō mortali. Hō est vez. loquēdo eq̄parant vel p eq̄ualentiā. Quia si oīa pctā venialia ponerent in vna pte statere. z vnū mortale ex alia parte. pl' ponderaret mortale pctm̄. sz bñ dispositiue venialia eq̄pollent vnū mortali pctō. q̄a faciūt hoīem cadere in mortale. Ego inuenio q̄ hō pōt peccare in supbia. auaricia. luxuria z tñ nō erit pctm̄ mortale. sz veniale. Itē septē pctā nō dicūt mortalia. sz capitalia. Verbi gr̄a. si aliqs supbiat. qz vadit ornat'. zc. nō est pctm̄ mortale sz veniale. sz sit mortale si ex h̄ despiciat aliquē. vel si ex hoc furat. vel fac vsuras vt posset incedere pompose z ornate. tūc est mortale. qz ptra pceptū dei. Idem si mulier ornat se z depingit amore sui viri. veniale pctm̄ est. sz si ex suo excessiuo ornatu vl' pictura p̄cupiscit ab alio. efficiū mortale. vel si ex h̄ vir paup̄ hz facere vsuras. rapinas. z ipsa ad h̄ eum induceret vt mulier possit sic incedere mortale est. Idē d̄ pctō auaricie. si hō diligit

pecunias z custodit. tale est veniale. sz qñ hō amore diuitiaz fac vsurā. furtū. vl' retinet salariū. vl' nō cōplet testamta. nō soluit decias tūc est mortale. Itē d̄ luxuria. qñ vir z vxor solū ppter solatiū actū matrimonialē faciūt. tūc veniale est. p̄uando modū. sz si cogitāt d̄ alio. vl' de alia. ita q̄ etiā si nō esset vxor sua vl' vir suus. adhuc miscerent. vel si mutant moduz mortale est. Item de gula qñ ppter bonitatez vini vel panis hō comedit seu bibit paz pl'. veniale est. sed qñ hō inebriat z pdit sensum. efficiū mortale. qz d̄ dei mandatū. Vl' si frangit ieiunia. vel si ex nimio cibo z potu habet facere luxuriā. efficiū mortale. Itē d̄ accidia posset surgere de mane ad orandū z nō facit. veniale est. sz ppter h̄ omittit audire missam in dñica die. mortale est. Idē si hō nō p̄fiteat vel cōmunicet in pascate. Sancti doctores diffiniunt diuersimode peccatum mortale. Aug. in li. de libero ar. sic diffinit peccatum pctm̄ est dictū factū aut p̄cupitum d̄ legem eternā. Itē Hiero. in libro de paradiso dicit Peccatū est transgressio diuine legis z celestium inobedientia mandatorz. Patet igit q̄ gr̄a dei nō pdit nisi ex trasgressione mādatōz dei. Itē dr̄ scriptura sancta. De' ab initio cōstituit hoīem. z reliq̄t illū in manu silij sui adiecit mādata z pcepta. si voluer' mādata p̄seruare. p̄seruabūt te. supple. in gr̄a di. Eccl. xv. Scdm̄ istā pditōez dico. q̄ mādata sunt multa z nō innumerabilia. Vñ a sapiētibus p̄nt sciri z p̄putari. qz fm Josephū. tot sūt mādata q̄t sunt ossa i corpe hūano q̄ fm phisicos q̄ h̄ inuenerūt sunt. cccxviij. Tot sūt pcepta affirmatiua legis dei inclinātia ad op' bonū Et sic corp' sustinet ossibz. ita aīa diuis mandatis. Itē iudei qñ orāt oīa membra mouēt. qz q̄t sunt pcepta. tot ossa mouent. qñ dicendo cū dauid. Dia ossa mea dicēt. dñe q̄s silis tibi. ps. xxxiij. Diceret aliqs. Licet sciamus naturā istoz mādatōz. tñ nescim' quot sunt. quō ḡ possunt fuari. Rñsio. sicut scit' q̄ ossa habetis. licet nō videatis ea q̄ nihilomin' sustinent corpus. sic ista pcepta si gr̄am habetis intra vos. vos sustinebūt. et gr̄a dei docebit vos qd siendū z quid faciendū sit. z qd vitādum. Vos vnctionē quā accepistis. i. gratiam ab eo maneat in vobis. z nō necesse habetis vt aliquis doceat vos. sz sic vnctio ei' docet vos de omnibz. Non scripsi vobis quasi ignorantibz veritatem. sz quasi sciētibus eaz z quoniā om̄e mendaciū ex veritate non est.

B B iij

Quis ē mēdat nisi is q̄ negat. qm̄ Jhs nō ē
 xps. j. Jo. ij. Si q̄ fiat q̄stio q̄t sūt mādata
 dei. Rñsio. si volum^o loq̄ de eis inq̄tum sunt
 firmamētū gr̄e. sūt tot q̄t ossa sunt ī corpore.
 Tercia d̄ditio mādatoꝝ dei est q̄ sūt vtilia
 ad opatiōez meritoꝝ. Si em̄ volum^o mereri
 corā deo. oportet et f̄uare sua p̄cepta. Questio
 est de q̄ habem^o mai^o meritū. v^l de illo qd̄ fa-
 cim^o volūtariē et deuotōe. v^l de illo qd̄ faci-
 mus ex mādato dei. Verbi gr̄a. Hodie n̄ est
 ieiuniū ex p̄cepto. si hō ieiunat hodie. et alia
 die ieiunet ex mandato. qd̄ erit mai^o meritoꝝ
 um. Multi dicūt q̄ sc̄z ieiuniū voluntariū
 sit magis meritoꝝ. falsum est. qz nō h̄z ratō
 nem meriti nisi vnū. i. qz facitis bonū op^o. s̄z
 p̄ceptū habet duas rōes meriti. Prima obe-
 dientia seruādi p̄ceptū. Secūda qz est opus
 bonū. Sic patet per m̄ multoꝝ. qz dimittunt
 illa que debēt facere ex dei mādato et seruant
 ea que volūtariē receperūt. dimittūt em̄ ieiu-
 niū ecclie. et f̄uant ieiuniū illi^o vel alterius
 sancti et deuotōe. Alij dicūt. Elemosyna est
 melior q̄ ieiuniū. qz dare elemosynā ē volun-
 tariū. et ieiunare ieiunia ecclie est p̄ceptum. et
 sic negligūt ieiunia ecclie et omittūt. non ha-
 bentes causam rōnabilē. et sine plari auctate.
 quare damnant. etiā si darent tantā elemosy-
 nam vt redimerēt om̄s captiuos. Itē multi
 religiosi nō seruāt ieiunia sui ordinis. et semel
 in hebdomada ieiunant in pane et aqua. vel
 in vigilia sanctorū qui nō h̄nt vigiliā ieiunāt
 qui habēt vigiliā nō ieiunant. qui recipiunt
 deuotionē et obmittūt dei ordinationē. S̄z
 hoc nō sufficit. Propter h̄ dixit christ^o in d̄cis
 Ve vobis scribe et pharisei hypocrite q̄ de-
 cimatis mentā et anetum et relinquitis q̄ gr̄i
 ora sunt legis iudiciū et misericordiam et fidē
 Nec oportuit facere. et illa nō omittere. Ma-
 thei. xxij. Jam multi clerici sunt qui non di-
 cunt officiū. vel si dicūt. dicunt festināter. et
 alia parte dicūt psalmos vel orationē sancti
 Augustini. s̄z male faciūt in hoc q̄ negligūt
 ea ad que tenent. quia maius meritū est f̄ua-
 re mādata dei et ordinationē eius. q̄ istud qd̄
 est voluntariū. Dicatur historia ad h̄ p̄posi-
 tum que habet j. Re. xv. vbi legitur q̄ samu-
 el qui erat platus vel papa. ex pte dei p̄cepit
 saul vt iret contra amalechitas. et interfice-
 ret omnes homines et mulieres. et iumenta.
 Saul autē seruauit de iumentis oues pro sa-
 crificiis. Ad quem samuel. Melior est obe-
 dientia q̄ victima. Jō fuit deposit^o de regno

et habuit malum sinē. qz ip̄e met interfecit se.
 Volūtariē em̄ fecit et elegit sacrificiū cū ha-
 beret mandatū et oppositū. Jō si vultis face-
 re sacrificiū de corpore vestro p̄pniam. n̄ omit-
 tatis obedientiā. Laucat vxor si non placet
 viro portare ciliciū vel alia. quia vir est dñs
 corp^o vxoris. Idē de viro dicendū est. s̄z de
 tur vxori aliqua p̄nā secreta Laucat tamen
 a p̄nā p̄iudiciali. Idē de seruis vel captiuis
 dicendum est. ne defraudent dñm in fuitio
 Reddite que sunt cesaris cesari. et que sūt dei
 deo. Math. xxij. Primo ponitur cesar q̄ de-
 us. quia ita vult deus deuotionē. ne fiat iū-
 ria alicui contra dei ordinationē. Patet q̄
 mandata sunt in opationē meritoꝝ. Et fm̄
 istaz d̄ditionē mādata sunt decē siue ī nume-
 ro denario. quia sicut decem digit^o opamur
 ita decē p̄ceptis meremur. Quinqz sunt p̄n-
 cipalia q̄ si digit^o man^o dextre. alia q̄ncz qua-
 si digit^o sinistre man^o. Serua mādata mea
 et viues. et legē meā quasi pupillam oculi tui.
 Liga eā in digitis tuis. et scribe illā in tabu-
 la cordis tui. Prouer. viij. Quarta cōditio
 mandatoꝝ est q̄ sunt incrementa premioꝝ.
 Querit sanct^o Tho. in sc̄da sc̄de. in q̄ stat p̄se-
 ctio sp̄ia^o apostolica et sanctitas vite. in ob-
 seruantia mandatoꝝ vel p̄silioꝝ. Multi erāt
 dicentes q̄ in p̄silijs. s̄z nō est vez. imo stat ī
 obseruantia mandatoꝝ charitatis dei et p̄xi-
 mi. Cōsilia autē d̄r sanctus Thomas. solum
 sunt instrumēta et dispositiones pueniēdi ad
 p̄fectionem sp̄ialē. Verbi gr̄a. Cōsiliū de
 paup̄tate. Si vis p̄fectus esse vade et vende
 oīa que habes et da paup̄ib^o. Math. xix. Dic
 sanct^o Tho. q̄ illud p̄siliū est instrumētū ne-
 cessariū vt refrigeret amor diuitiaz et pueni-
 atur ad p̄fectionē charitatis. Cōsiliū est etiā
 de castitate. Unde d̄r. Sunt eunuchi q̄ ca-
 strauerunt seip̄os p̄pter regnū celoꝝ. Mat.
 xix. Itē gladio discretiōis d̄m^o abscindere
 om̄es occasiones pcti recedēdo a mala soci-
 etate q̄ est occasio mali. Nā nō bibere vinū
 forte. nō comedere carnes. nō ducere vxores
 sunt instrumēta ad h̄ vtilia. vt subiect^o car-
 nalib^o delectationib^o. cor boīs in solo creato-
 re delectet. Item fugere dignitates. p̄latōes
 consilium est. Math. xx. Si quis vult inter
 vos maior fieri fiat minister vester. Perfectō
 ergo xp̄iana plus stat in obseruātia mādato-
 rum dei q̄ p̄silioꝝ. Auctoritas. Finis p̄-
 cepti est charitas. i. ad Thimo. i. Alia aucto-
 ritas est ipsius dauid in psalmo. cxvij. Dis

Sermo. I.

Summatōis vidi finē. i. pfectōis. latū man-
datū tuū nimis. Scdm istā pdictōz mādata
sunt duo solū. Sic in duabz tribz abulam⁹
ita i sanctitate vite duobz mādatz ambulam⁹
q̄ sunt. Diliges dñm deū tuuz ex toto corde
tuo. rex tota aia tuā. z ex tota mēte tua. Hoc
est maximū z p̄mū pceptū. Scdm autē ē silē
buic. Diliges pximū tuū sic teipz. In bis du-
obus mādatz vni. lex pēdet z p̄he. Math.
xxij. Ergo si fiat q̄stio q̄t sūt mādata. Rñdeo
Siloq̄mur d mādatz inq̄tū sūt increm̄tū
p̄mōz dico q̄ duo sūt Quinta pdictio mā-
datoz est q̄ sūt reglā z norma vite. q̄ vult re-
gere vitā suā fm̄ itellectū naturalē solum. vl̄
fm̄ sensualitatē. vl̄ fm̄ p̄suetudinē malā alio-
rū. vl̄ patrie. vt de forz vl̄ ferijs i diebz festiuis
deficiet z peccabit Et si dicat. Rex p̄uilegiat
zē. Solutio. Rex nō p̄r dispēlare d̄ dei man-
data. Jō d̄r x̄ps. Si vis ad vitāz ingredi. sua
mādata. Mat. xix. Nō ei d̄r. sua inclinatioēs
vl̄ sua p̄suetudies. Et iuxta istā pdictōz nō est
nisi vnicū pceptū. sic nec i toto corpe nō est ni-
si vnū caput. a q̄ p̄cedit tota gubernatio ho-
minis. q̄ ibi sunt om̄s sensus z iudiciū rōis
z imaginatio. z sic tota reglā moral̄ vite r̄du-
citur ad vnicū pceptū. qd̄ est. Dia q̄cūqz vul-
tis vt faciāt vobis homies. z vos facite illis
Hec est em̄ lex z p̄he. Matt. vij. Si habes
fuitores z inimicos. nō vis q̄ fuitores vadāt
ad loquēdū vl̄ habeāt p̄silia cū eis. vl̄ qd̄ re-
currāt ad eos i suis necessitatibz te despecto.
Jō nō vadas ad vicia. zē. Itē nō velles q̄ f-
uitores tui loq̄rent malū de te. Jō. Non su-
mas nomē dei tui iuanū. Itē vis q̄ fuitores
tui q̄bz das p̄sionē f̄uiāt tibi. Jō tu i dñica
fuias dño tuo. Itē si vis vt filij tui honoret
te. tu honora parētes. zēijs. Pz q̄ istd̄ pceptū
ē caput alioz. De isto d̄r tbe. Sic mādatuz
d̄dit mibi p̄. sic facio

Dñica decimanona post trinitatis

Sermo p̄mus

Ascendens Jesus

As in nauiculā trāsfretauit z venit in ci-
uitatē suā. Verbū istud habet origi-
nalis Mat. ix. z recitatur i euāgelio hodie-
no. Itē p̄mo i p̄nti erit h̄ dñice. et habebim⁹
mediāte dei grā mltas bonas doctrinas spe-
culatiuas ad illumiatiōē itellect⁹. z mora-
les ad nostrā instructōz vite Salutē virgo
maria. In sc̄to euāgelio hodierno declaran-
tur tria maḡ de dño z saluatore n̄ro

Primo p̄sentia gratiosa.

Secūdo clemētia copiosa.

Tertio potētia virtuosa

In bis tribz stat totū euāgeliiū hodiernū Et
de p̄mo. s. de p̄ntia gr̄iosa. qz gr̄iose se oñdit i
q̄dā ciuitate. de h̄ d̄r tbe. Ascēdēs ihs zē. In
q̄ scz desiderabat. Et q̄ x̄pus incepit p̄dicare
noluit q̄scere i vna ciuitate. seu i vna villa. si-
cut sol nō q̄scit ex q̄ orit. qz si q̄sceret in vna
pte nō illuminaret i alia. nec calefaceret nec fru-
ctificaret. Ita d̄ x̄po q̄ venit ad illumiandū i
fide catholica. ad calefaciēdū in deuotiōe. et
fructificandū in opibz p̄nie. Jō laborabat. nō
solū p̄ terrā. s. etiā p̄ mare. Jō d̄r. Ascēdēs
ihs. zē. Nota. ciuitatē suā. s. p̄uersatiōis z ha-
bitatiōis. qz licz eēt dñs oim. noluit tñ h̄re ci-
uitatē p̄p̄riā. S. qz illa ciuitas capharnaum
erat maior z p̄ncipal̄ in puincia galilee. in q̄
x̄ps incepit p̄dicare. vt d̄r. Mat. iij. Et qz i il-
la cōuersabat̄ reputabat̄ ciuis illi⁹ ciuitatis.
quē admodū d̄r d̄ aliq̄ oriūdo vel habitatiōe in
aliq̄ ciuitate. Ecce ciuitas v̄ra. licet parū ibi
habeat. qz reḡ ē vl̄ impatorz. Ita d̄ x̄po. Et
h̄ t̄ḡit omelia hodierna. dicēs. Creator rex
orbis tre dñs postq̄ se p̄p̄t nos angustarē i
carne. cepit h̄re hūanā patriāz. cepit iudaice
ciuitatē eē ciuis. Et de h̄ ad istam loq̄t̄ tbe
Ascēdēs Jhs i nauiculā trāsfretauit z venit
in ciuitatē suā. Nō intrem⁹ secreta In p̄-
bo tbe matz t̄ḡunt̄ nouē secreta magna.

Primū incarnationis

Secundū p̄uersationis.

Tertium passionis

Quartum resurrectionis

Quintū ascensionis

Sextū gubernationis

Septimū iustificationis

Octauū iudicialis examinationis.

Nonū regressionis in celum

Dico p̄mo q̄ oñdit̄ secretū sacre incarna-
tionis cū d̄r. Ascēdēs. zē. fm̄ istā expositiōz
nauis est natura hūana. Rō. qz ad formā na-
uis habuit p̄oram strictā in p̄ncipio generz
humani. Nā soluz habuit duas tabulas. scz
adam z euā in natura gr̄ dei firmantis. In
medio. s. in x̄pi aduentu fuit lara. qz tñc credi-
tur fuisse maior multitudo gentium. z ext̄c
quasi in fine angustat. qz mūd⁹ depopulatur
propter guerras z fames. zē. De ista nauī p̄-
nerbioz. vl̄. Facta est quasi nauis institorz.
In ista nauī ascendit x̄ps qñ in v̄tero v̄ginis
assumpsit naturā humanā. s. coz p̄ z animaz.

Dominica .xix. p^o trinitatis

Rota dicit ascēdit. et nō dē intrauit. nos omnes intram⁹ in ista nauī p portā sentine cum petro. s; xps nō sic. s; ascēdit zc. Et transfreta iuit et venit i ciuitatē suā. s; i mundū. licet non cognouerūt eū. In ppria venit et sui eū nō receperūt. Joh. j. Secundū secretū est de sua p^ouosa p^ouersatōe. fm h^o tūc nauis ē pnia. Rō vt sup. qz pnia a pncipio ē stricta. qn hō incipit penitere valde penale ē. sic est ieiuniū. cilii. ciū. vigilię. zc. S; paulatim dilataf. qz nō tm grauat pnie qn hō est assuetus. s; i senectute stringit p^ocediū. s; nō tm qstū a pncipio De hac xps Mat. viij. Intrate p angustā portāz De ista p^o etiā dici illō puer. vlt. Facta ē qst nauis iustitōz d^o lōge portās panē suū. i. merces aiaz. Ista nauis ē de tribz coopturis.

Prima stricta est strictionis

Secūda p^osessionis

Tertia satisfactiois

Jō xps. Pniam agite. i. itrate i nauī pnie. ap propinqbit em regnū celoz. Mat. iij. In ista nauī ascēdit ihs statim. s; i natiuitate. qā nō in palatio seu i domo nec i camera. s; i diuersorio voluit nasci. et i hyeme. et nō legit q^o ibi esset ignis. zc. S; hgo maria posuit eū in psepio. Dicūt aliq^o doctores q^o hō fec. vt i capite calefieret ab anhelitu bouis et in pedibz ab asino. Itē fuit receptio circūcisionis. Itē fuga exiliū in egyptū. Itē iuit p terrā et p montes dormiuit sup terrā. Ascēdēs Jhs i nauiculā. i. i altiori gdu pnie q^o vnq^o fuerit. xxxij annis nauigauit. et venit in ciuitatē suā. s; hierusalē. ad portū passiōis. Rōem assigt Lucas euāgelista. d. Nō capit. suple scptura p^ohaz. id est. xpm p^oire extra ciuitatē hierlm. Lu. xij

Tertiū secretū est de sua bñdicta passiōe fm h^o nauis ē crux. Rō. qz si crux filo linearetur faceret figurā nauis. Lū ista oportz nos nauigare ad celū. Si q^o vult venire p^o me. abneget semetipm et tollat crucē suā et sequat me. Mat. xvi. In istā nauim ascēdit Jhs in monte caluarie. qn fuit sibi dictū. Jhu exuite. et denudat⁹ remansit tot⁹ excoziat⁹. et fuit sibi dictū. Projctas te sup lignū duz et strictū tūc xps incepit nauigare mare mortis et veit i ciuitatē suā inferni. Dñs vniuersorum tu es Hester. xij. Quartū secretū est de sua r^osurrectiōe gliosa. fm h^o nauis fuit cor^o p^o mortuū. qd erat i monumēto. Et i die resurrectōis aia bñdicta ascēdit i nauim corpis. et trāsfretauit et venit i ciuitatē suā. s; i glam i mortalitatis. iō Hec optuit pati xpm. et ita itrare in

glam suā. Lu. vi. Quintū secretū est d^o sua mirabili ascēsiōe. fm h^o nauis fuit societas scētarū aiaz. et ascēdit p^omū. et aie seqbanf. et venit i ciuitatē suā. s; paradisi. de q^o in psona sua d^o In ciuitate sanctificata gl^or^o redēti. Eccl. xx. iij. Sextū secretū est d^o sua mundiāli gubernatōe. fm h^o hostia ē nauicula. i. quā ascēdit xps statim dict⁹ s; b^ois p^osecratōis. et venit i ciuitatē suā. s; eccliaz xpianā. de q^o danid. Blio sa dicta sūt de te ciuitas di. qz rex q^o tidie veit fm q^o ipē p^omisit. Ecce ego vobiscū sum zc. q^o diu durabit istō sac^om. et mūd^o durabit. et in illa die in q^o deficiet mūd^o finiet Septimū secretū d^o humanali iustificatōe. et fm h^o nauis est p^oscia hūana. q^o ad figurā nauis scēta est. qz i pncipio. s; puericie boies strictā hnt p^osciaz. s; postmodū dilataf i virilitate In senectute at redit ad puerilē statū. et i ista ascēdit xps. qn hō cōuertit. qn em hō stat in pctis. tunc i ista nauī nauigat diabol^o cū v^oto a qlonari vt ducatur ad portū inferni. s; qn petōz recognoscit se et malā vitā quā tenet. dic. O q^o miser ego sum religiosus. zc. tūc xps ascēdit i nauī p^oscie et venit in ciuitatē suā portās psonā ad portū et ciuitatē bone vite. de q^o Eccl. ix. Ciuitas pua et pauci i ea viri. qz pauci sunt mō q^o tenent bonā vitā. si in vno monasterio vn^o ē multū est. Idē in vno collegio clericoz Idē in vna villa. si sit vnus vel vna. multum est

Octauū secretū est de iudiciali examinatione. s; in iudicio. fm h^o nauicula erit nubes. tūc videbūt filiū hoīs venientē in nube Lu. ce. xxi. Trāsfretauit de celo. et venit i ciuitatē suā. s; vniuersitatē oim gentiū p examinationē dicēs. Ecce qd feci ego p vobis oñdens vulnera vt stellas fugiētes. et vn^o angelus porta bit crucē. Alius clauos. Ali^o coronā. Ali^o lāccam. Alius spongiā. dicēs. Quid fecist⁹ vos p me. Ibi erit dolor illis q^o nihil poterūt oñdere Nonū secretū est de regressu ei^o ad celum. Postq^o malos dederit sniam. dicēs. Discedite a me maledicti. zc. Mat. xxv. tūc subito terra aperiet et absorbebit eos. et claudent⁹ in inferno. et in igne. et in fumo. zc. Etiā si alie pene nō essent ibi. maxima et inestimabilis esset miseria. Et post h^o xps ascendet in nauiculam ecclie triumphātis. in q^o ascendz eternaliter regnando. et veniet in ciuitatē suā. s; paradisi. Nomen ciuitatis ex illa die. dominus ibidem. Amen. Ezechielis. vltio. Ecce quare dicit. Ascēdit in nauiculā et veit in ciuitatē suā. qre tota fides xpiana p^osistit h

Sermo. I.

Dixi secundo quod ostendit de christo clementia copiosa cum dicit. Et ecce offerebant ei paraliticum. usque per te tua. Mar. ij. dicit quod portabat a quattuor. Et de uocato portabat eum ad christum quod tot mirabilia faciebat. quod fide ut vidit christus dixit paralitico. Confide fili. remittunt tibi peccata tua. In hoc innuit christus quod ille ex peccatis infirmabatur. Iohannes dicit. Confide. id est de sanitate obtinenda. Remittuntur tibi peccata tua. quod scilicet sunt radix infirmitatis tue. Ac si diceret medicus infirmo postquam esset bene purgatus. Confide id est quod vos estis sanati. quod mala materia iam expulsa est. Dicat hoc quod omnes infirmitates veniunt ex peccatis. quod si non fuisset peccatum ad eum vel eue nunquam fuisset infirmus. nec senes. et in morte celum ascendisset. Sed ex peccatis porta fuit aperta ad infirmitates et miserrimas. et. Iohannes quoniam homo patitur statim debet accusare seipsum ex aliquo peccato dicens. quod venit ex peccato mihi ista infirmitas. quod deus non delectatur in tribulatione creature. Iohannes statim debet recipere purgationem. id est confiteri. quod ex quo radix infirmitatis eiecit homo curat. aliter sanitas non obtineretur. Ideo medici habent preceptum sub pena peccati mortalis ut ante omnia faciant confiteri infirmum priusquam recipiat eum in cura. Extra de pe. et re. Cum infirmitas. Et esset bonum quod ante eum accederet faceret eum confiteri ne post diceret infirmus. ego sum mortuus. Et anima curata. leuius curatur corpus. Sed medici aliqui per dolorem non seruant modo istam practicam. id est et. Sed christus ut bonus medicus prouidit pro meo anime remittendo peccata. et post curauit corpus. Iohannes Gregorius. Nulla nocet aduersitas si nulla dicit iniquitas. Sed est hic questio. Si infirmitas venit ex peccato. quid dicemus de pueris qui nunquam peccauerunt. et tamen infirmantur. Rursus dico quod est multoties ex peccatis parentum. quod quoniam puer patitur ipse puniuntur ex dolore. Item pueri etiam accipiunt in peccato originali. ad quod sequuntur iste penalitates. Sed est remedium. Nam sicut faciunt isti domini quando puer patitur febres. nutrit facit dietam. quia creatura hec est puer non posset. Ita debet vos pariter facere dietam penitentiam confitendo. et. Et si sanitas sit utilis puero. deus dabit. Moraliter hic super hoc dicit Mar. ij. quod a quattuor portabat ille paraliticus et amore illorum christus curauit ipsum. Iohannes dicit. Videtis Iesus fide illorum et. Paraliticus est peccator in peccato mortali et tamen. Respondeo. quod sicut paraliticus non potest se iuuare nec aliquid facere. sic nec peccator potest facere opera meritoria. Licet posset ieiunare. elemosinam dare. et alia et. tamen non sunt sibi meritoria. Auctas De

oportet operari opera eius quod misit me donec dicitur est. Veniet nox. id est culpe. quoniam nemo potest operari meritorie. Iohannes ix. Diceret aliquis. Ergo si habeo ego sentio me in peccato mortali. melius erit ut dimittam ieiunium. vel alia opera. et. ex quo non sunt meritoria. Dico quod nullo modo sunt dimittenda. imo addenda sunt etiam alia. de penitentia di. v. falsas. Respondeo. Licet non sunt meritoria glorie. tamen proficiunt ad multa alia. id est ad omnia pericula vitanda. ad habendum pacem. sanitatem. diuitias. bonam famam. amicitiam dominorum. et quod magis est trahit hominem de peccato. Iohannes non sunt dimittenda. Sed dicere debet intra se peccator. Miser. ego peccaui occasione mundi. vel ex inclinatione carnis. seu temptatione diaboli. non tamen dimittam bona opera. quod ex istis vos dominus extrahetis me de peccato et. Sed glorie non sunt meritoria. Verbi gratia. Quando anima venit ad portam paradisi. et christus dicit. Videamus quantum tibi debet et de operibus omnibus factis in gratia dat remuneratio. Sed de illis factis in peccato dicit. Illa non recipio in computo. Nam tibi satisfeci pro illis in vita. Verbi gratia. de beata magdalena. vel de beatis paulo et martheo. qui aliter quando fuerunt in peccatis et faciebant multa bona opera de genere. Et quoniam anima magdalene vel pauli venit ad computum cum christo. dicit christus. Tibi do gloriam tantam. quod tali die fecisti hoc et hoc. et gratias et regradias deo. Sed si vellet petere salarii de factis vel operibus factis in peccato mortali. diceret christus. non. quia in ira mea fecisti. Ideo dicit Iesus. Ego sum vitis vera et vos palmites qui manet in me et ego in eo. habet fructum multum. quia sine me nihil potestis facere. supple meritorie. Iohannes xv. Paraliticus est ergo ille qui stat in peccato mortali. Nunc videamus quomodo curabitur. Nam si debet curari oportet quod portetur a quattuor. Religiosus clericus vel laicus. si debet curari a christo. oportet quod a quattuor portetur. Quattuor portantes religiosum paraliticum sunt. Obedientia generalis. Paupertas apostolicalis. Castitas angelicalis. Diligentia ceremonialis. Quattuor portantes paraliticum clericus sunt. Casta uersatio. Deuota laudatio. Sancta celebratio. Bona edificatio. Quattuor portantes laicum. Oratio quotidiana. Missa dominicalis. Confessio quadragesimalis. Communio paschalis. Et tali dicitur a christo. Confide fili. remittuntur tibi. Dixi tertio quod ostendit de christo potentia virtuosa. Postquam christus dixit paralitico. Confide fili remittuntur tibi. Pharisei et doctores inimici christi qui erant ibi non audentes

Dominica .xix. p^o trinitatis

loq̄ ad inuicē ore. i corde dixerūt. Sic blasphemat. Xps aut̄ oīs se esse vez deū z homines vez deū in h. qz cognouit corda eoz. qd̄ est p̄ priū deo. nos s̄o possum^o cognoscere faciem s̄z nō cor. Nō videt ea q̄ patēt. de^o aut̄ intuet̄ cor. Auctas. Prāuū est cor hoīs z inscrutabile. q̄s cognoscit illd̄. Ego dñs scrutās corda. Diere. xvij. Cū ḡ vidiss̄ ihs cogitationes eoz dixit. Ut qd̄ cogitat̄ mala in cordibz vestris Quid est facili^o dicere. dimittit̄ tibi peccata tua. an̄ dicere. surge z ambula zc. Ecce quō oīdit se esse vez deū. Istō signū ē Isaie de messia dicētis. Deus ip̄e veniet z saluabit nos. Tūc apient̄ oculi cecoz. z aures surdorum patebūt. Tūc saliet sicut cern^o claudus Isa. xxxv. Ecce potētia s̄tuosa. Moralit̄ h̄ sup̄ h̄ qd̄ dixerūt iudei s̄ deū. blasphemat. Nota q̄ duplex est blasphemia. affirmatiua. z negatiua. Affirmatiua est qn̄ attribuit̄ deo qd̄ sibi nō puenit. Negatiua negādo de deo qd̄ sibi puenit. Verbi gr̄a. Ut intelligatis et meli^o caueatis si t̄les blasphemie sint int̄ vos qn̄ iurat̄ s̄ deo. caput. cor. zc. cū ense scz lingua ad modū ensis facta. tūc est blasphemia affirmatiua. qz attribuit̄ dō qd̄ sibi n̄ puenit. scz diuidi mēbratim z vulnerari. Itēz tales plures cōmittunt̄ blasphemie p̄ ludū taxillorum. Negatiua blasphemia ē cū d̄z. Ego deum renego si facio. qz tollis deo fidelitatem. quā sibi debes. p̄ vana curiositate. Nō oportebit talibz vim facere tpe antixpi. qz iā sunt assueri ad negādū. Itē in ludo d̄z. Nō p̄t̄ deus h̄ q̄ aū veniat z iuek̄ q̄ter duc̄ es. Vultis scire qd̄ p̄ctm̄ est. legit̄. iij. Re. xix. Et Isaie. xxxviii. Dicat̄ historia de sennacherib rege d̄ blasphemia negatiua quā dixit. Non potest deus vester h̄ facere q̄ liberet vos d̄ manibz meis. z ex h̄ mortui fuerūt. clxxxv. milia. Ex ista pena p̄t̄z granitas p̄cti. Itē nō mir̄ si habetis malū tps. zc. imo miror̄ quō inueniet̄ aquā zc. Itē amore dei corrigat̄ z fiat ordinatio s̄ iuramēta z ludos. Vñ sc̄ptura d̄t. Dñe maledicti erūt q̄ p̄t̄pserint te. Et p̄demnati erūt q̄ blasphemauerit te. Thob. xiiij

Dñica decimanona post trinitatis.

Sermo. ij.

Quoniam fide filii remittunt tibi peccata Mat̄. ix. Juxta hoc thema volo nūc declarare omnes rōnes q̄s habem^o p̄fidendi de deo i oibz necessitatibz nostris. z habēdi gr̄am dei in h̄

mūdo. z gl̄am in futuro. Credo q̄ erit bona materia z vtilis. Salutes s̄go maria. Tota scriptura sacra clare z manifeste dicit̄ ostēdit q̄ nos dēm^o ponere totā nostrā spem z fiduciā in solo deo. z nō in creaturis. Ratio. q̄a omnia bona q̄ sunt in h̄ mūdo z fiūt sunt a solo deo tanq̄ a causa effectiua z p̄ncipali. Creature aut̄ nō sunt nisi instrumta quibus mediantibz de^o opaf̄. Licet sine illis poss̄ illa facere. s̄z vtil̄ creaturis tanq̄ instrumētis. vt sartor vtil̄ acu. filo. vlna. z alijs. Et q̄uis hoīs non possent sine creaturis operari. Auctas. Diuisiones operationū sunt. idem s̄o deus. qui opaf̄ omnia in oibz. zc. j. Cor. xiiij. Et concordat auctoritas veteris testamenti dicens Dñe dabis pacez nobis. Omnia em̄ opa n̄ra opatus es in nobis. Isa. xxxvi. Dñō opus nostrū est. s̄z deus mouet linguā. Idē de p̄t̄m̄ platiōe. ieiunio. vel pegrinatiōe. Magister ē bon^o q̄ malo instrumēto facit bonū op^o Hoc fundamēto facto. si tu speras aliquid a creaturis. vel sanitate a medico. nō speres in medico nec p̄fidas̄ in deo q̄ mediante medico vult te curare. Itē noli p̄fidere in agris. vineis. nec in bonitate tēpis pluuia v̄ sole. zc. tota fiducia d̄z esse in deo z nō in instrumentis. qz stulticia est̄. Ecce q̄re tota p̄fidētia d̄z esse in deo z non in creaturis. que sunt sicut instrumentuz. Patet doctrina. Auctoritas. David loquēs de p̄sonis de quibz p̄fidit̄ gētes d̄t. Nolite p̄fidere in p̄ncipibz. in filijs hominū in q̄bz nō est sal^o. ps. cxlv. Hoc dicit̄ s̄ illos qui volūt habere officia. dignitates. honores zc. z p̄fidunt de amicitia dñoz z p̄ncipum. Nolite p̄fidere in p̄ncipibz. zc. quia hodie vel cras possunt deficere zc. Itē sequitur Exhibit spūs eius. i. p̄ncipis. z reuertet̄ in terram suā. in illa die peribunt oēs cogitationes eoz. i. q̄ in p̄ncipibz p̄fidebant. Beatus cuius de^o Jacob adiutor ei^o. spes ei^o zc. Qui antez oppositū facit maledict̄ in sc̄ptura sc̄tā. Nec dicit̄ dñs. Maledict^o qui p̄fidit̄ in homie. et ponit carnē brachiū suū. z a dño recedit cor ei^o. Diere. xvij. S̄z ille q̄ totam spem ponit in creatore b̄ndict̄ ibidē. B̄ndict^o vir q̄ cōfidit in dño. z erit dñs fiducia ei^o zc. Itē d̄t̄ thema. Cōfide fili. zc. Nō in vna p̄ua summa ego epilogaui omnes rationes que eleuant et excitant cor creature ad p̄fidendū in creatore. z sunt septem

Prima est fidelis integritas
Sec̄da cordialis puritas

Sermo. II.

Tertia lachrymabilis vbertas.
 Quarta timoralis scrupulositas.
 Quinta misericordialis largitas.
 Sexta doctrinalis sedulitas.
 Septima virtualis firmitas.

Primo dico q̄ p̄ma rō q̄ mouet cor ad p̄fidē dū de deo est fides integra q̄n. s. hō tenet fidē catholicā integrē i corde nō dubitādo i aliq̄ articulo. tal' eleuat cor ad p̄fidē dū q̄ obtinebit a deo qd̄ petit. Rō. qz vasalli z sbditi fideles valde p̄fidūt de potētissimo dño suo diligēte p̄lm. secus de infidelibz. Cū autē xps sit potētissim⁹ oia potēs. z sit p̄tuosus nulli dubiū eē d̄z qn̄ diligat p̄lm suū. qz p̄batio dilectiōis ē exhibitio opis. fm̄ Grego. Solū q̄ restat q̄ nos simus fideles sibi z obtinebim⁹ illa q̄ petim⁹ ab eo. Nec fidelitas p̄sistit i. r̄ij. articulis fidei. Sic em̄ rex vl' dñs facit capitula cū vasallis. ita xps facit nobiscū. r̄ij. capitula i credo p̄tēta. Dicat sel' cū p̄testatiōe. si ista capitula seruam⁹ fidelit' p̄fidere dēm⁹ z possumus de eo. Auētas. In xpo ihu dño nro habem⁹ fiducia z accessū in p̄fidētia ei⁹ p̄ fidē. ad Ephe. iij. Ho. fiducia habem⁹ qn̄ fidē integrā in corde tenem⁹. et p̄fidentia qn̄ fidē ore p̄fitemur in qlibet die mane et sero.

Secūdo eleuat z excitat cor ad p̄fidē dū de deo cordialis puritas. qn̄ creatura nō sentit i se pctm̄. de q̄ nō fecerit p̄niaz et nō fuerit p̄fessus. Talis puritas dat magnā p̄fidētia. Rō. qlibet p̄fidit de amico dilecto z potētī quē nō cōmisit offensā. z i necessitatibz recurrit p̄fidēter ad eū. sec⁹ si reputat eū offensuz. qz forte diceret. vadatis. Ita est z de xpo qn̄ sentim⁹ nos esse in pctō. si autē de p̄terit' penitentiā fecim⁹. p̄fidere possum⁹. qz amic⁹ cordialis nr̄ est dicēs. Vos amici mei estis si feceritis q̄ p̄cipio vobis. Joh. xv. Nota. si feceritis q̄ p̄cipio vob. Volo vos auisare de qn̄ qz q̄ p̄cepit q̄ tangūt bonorē suuz. P̄tio q̄ nō sustineatis diuios nec fortilegos. qz h̄ est de directo p̄ diuinā maiestātē. Vultis h̄ cognoscere. capiat' sil'e. si vn⁹ agaren⁹ veniret buc q̄ attraheret vasallos regis ad regē agarenorū. Quid faceret' de illo. sic diuin⁹ subtrahit gētes a xpi obediētia vt obediāt dyabolo. Ecce p̄ceptū dei. B̄ia q̄ declinauerit ad magos z ariolos z fornicata fuerit cū eis ponā faciē meā p̄ illā et interficiā illā de medio p̄pli sui zc. Leuit. xx. Secūdo p̄cipit q̄ nomen suū honoret. sic de notabili p̄sona hō loquit' cū bonore. Tercio nō debetis iurare iuuānū

nō falso mō p̄ quocūqz lucro qz paz lucrat q̄ pdit aiaz suā. Jō p̄uidere debet' ne nomē dñi iuret. Dñatores p̄li mei iniq̄ agūt dicē dñs. z iugit' no. m. blasphemāt. Prop̄ h̄ sciet p̄ls me⁹ nomē meū in die illa. qz ego ipse q̄ loquebar. s. p̄cipiēdo. ecce assum. s. puniēdo i hoc mūdo p̄ mortalitates z fames. z i alio p̄ eternā dñationē. Isa. liij. Tercio p̄cepit q̄ faciamus sibi aliq̄d seruitiū qz vos nō daret' p̄uisionē alicui nisi faceret vob aliq̄d fuitiū. Jō vult de⁹ vt in dñica abstineat' vos ab oī ope fuiti. z fuitatis deo audiēdo missā zc. Quarto p̄cipit vt honoretis ecclīā. qz non solū rex vult honorari. s. etiā regina. Ecclīa est regina ex q̄ generat filios legitimos. Honorat' ecclīa qn̄ nō bibit' nec comedit' nec tripudiat' in ea. Sabbata mea custodite z factuarū meū metuite. Ego dñs Leuit. xix. h̄ vult vt p̄beam⁹ honorē suis seruitozibz. s. clericis sic dicit ap̄tus. Qui bñ p̄sunt. p̄s byteri. duplici honore digni babeant. maxie q̄ laborāt in s̄bo z doctrina. j. Thi. v. Prim⁹ honoz est dare eis qd̄ tenem⁹ dare. scdo eos defendere. maxie a morte vt patrē tuū. Nota p̄ putas z cōcubinas q̄ occidūt clericos z p̄lm. Ecce q̄re dicē. vos amici mei estis. Ebarissim⁹ mi si cor nr̄m nō rep̄benderit nos. fiduciam habem⁹ in dño. z q̄cqd̄ petierim⁹ accipiem⁹ ab eo. j. Joh. iij. Tertiū ē lachrymaz vbertas qn̄ p̄sona tribulata i orōne lachrymat. il lud dat sibi p̄fidentia. Rō est. qz maior ē p̄fidētia puuloz filioz apud parētes ad obtinēdū qd̄ volūt si sunt lachrymosi. ita z de nob. Qēs sum⁹ puul'. Bñ est paru⁹ puer ille q̄ tota die maculat se añ z retro. Tales sum⁹ nos q̄tidie sordidamur pctis. et m̄ nra ecclīa lauat nos. Jō si cū lachrymis petim⁹ p̄fidēter obtinebim⁹. Nota hic miraculū qd̄ recitat' Dañ. xij. de illa nobili dña pulchra corpe s. pulchriore aia. Nota historiā. Que flens susperit ad celū. Erat em̄ cor ei⁹ fiducia hñs i dño. Dañ. xij. Et fuit mirabiliter liberata.

Quartū ē timoralis scrupulositas qn̄ in oibz q̄ timet deū cauet ne peccet p̄ deū. Quā ponūt se ad dormiēdū orāt ne peccēt. Idem qn̄ surgūt. Idē qn̄ ponūt se ad comedēdū zc. Tales p̄nt cōfidere de deo. Rō. filij cauētes p̄ris offensā de ip̄o merito p̄fidunt. Auētas. In timore dñi fiducia fortitudis z filijs ei⁹ erit spes. Timor dñi fons vite vt declinet a ruina mort'. P̄uer. xiiij. Quattuor tāgit. p̄mū. In tī. dñi fidu. forti. s. bonozū spaliū. qz

Dominica decimanona post trinitatis

de^o p^{ro}fuabit sibi oia bona t^{er}ralia. Scdm^o 7 filijs ei^{us} erit spes. q^{ui} de^o amore p^{ro}is dat eis abundantia 7 p^{ro}spicitate. Tertiū. timor d^{omi}ni fons vite. s. g^{ra}tie. q^{ui} timor custodit vitā siue gratiā. Quartū vt declinet a ruina mortis. s. eterne p^{ro} vitā gl^{ori}e. Quintū ē misericordialis largitas. Qui ei largas 7 mag^{is} facit p^{ro} deo el^{ig}nas. cōfidere p^{ro} q^{ui} sibi nō deficiāt bona sua t^{er}ralia. et p^{ro}nter bona celestia. Ho. magna p^{ro}fidetiā dāt au^{tem} ei^{us} ale si vult eā cape aliq^{ui}s p^{ro}fidit q^{ui} fugiet. Quasi due ale aie sunt miscdia spūalis. et miscdia corpalis. Ala dextra ē mīa spūalis hōis septē pēnas. P^{ri}ma ignorātē instruere. scz p^{ri}ma n^{on}. Ave maria. Credo. 7 cōf. Scda erantē corrigere. Tertia tristē p^{ro}solari. Quarta tediosū supportare. Quinta iniurias remittere. Sexta p^{ro} oib^{us} orare. Septima dubitāti p^{ro}sulere. Ala sinistra est op^{er}ie corpalis. Miscdia corpalis h^{ab}et etiā septē pēnas. P^{ri}ma est esurientē cibare. Scda sitientem potare. Tertia est nudū vestire. Quarta pegrinum hospitari. Quinta infirmū visitare. Sexta captiuos redimere. Septima mortuū sepelire. Cū his duab^{us} aia volat ad paradysum cū exit a corpe 7 veniūt mille milia demonū ad capiēdū eam. 7 ip^{sa} p^{ro}fidēs d^{omi} illis nō timet eos. Ido dicit scriptura. Fiducia mag^{is} erit corā sūmo deo el^{ig}na oib^{us} faciētib^{us} eā. Thob. iij.

Sexta ē doctrinalis sedulitas. i. diligētia. Diligēs p^{ro}dicator bonas doctrinas p^{ro}dicās p^{ro}fidere p^{ro} deo. Rō. miles q^{ui} d^{omi}no suo nō solū cast^{ro} cōmissum custodit. s. cū h^{ab}et mltā castra inimicorū eidē bellando acq^{ui}rit. merito gerit p^{ro}fidetiā de ip^{so} v^{el} etiā apud ip^{sum}. Sic etiā cuilibet v^{el} m^o de^o cōmissit cast^{ro}. i. p^{ro}riā p^{ro}sonā ad custodiēdū. 7 q^{ui}lib^{et} d^{omi} p^{ro}eligere mortē a^{nt} q^{ui} p^{ro}sentiat diabolo p^{ro} p^{ro}ctm mortale. q^{ui} at custodit se p^{ro}fidere p^{ro}. Ille etiā q^{ui} nō solū custodit se p^{ro} bonā vitā. s. lucrat centū milia p^{ro} sanctā doctrinā p^{ro}dicādo p^{ro}fidere p^{ro} q^{ui} erit magnus i curia regis x^{risti}. Doctrina mea redū dabit in labijs tuis. vt sit in d^{omi}no fiducia tua. Prouer. xij. Ho. dicit doctrina mea 7 nō dicit Quidū v^{el} Virgilij zc. Qui aūt fecerit 7 docuerit h^{ab}et magn^{us} vocabit^{ur} i regno celoz. Dat. v. Ho. q^{ui} fecerit. supple sic zc. talis em̄ custodit cast^{ro} suū ne intrēt inimici. 7 docuerit. sic em̄ acq^{ui}run^t alia castra. Cū em̄ p^{ro}dicator docet hūilitatē p^{ro}bo 7 exēplo. 7 sup^{er} hūiliaf. cast^{ro} dyaboli ē captū zc. Septima est p^{ro}tuallis firmitas. s. p^{ro}seuerantia. Ille em̄ q^{ui} incipit deo seruire. de deo nō d^{omi} tantū p^{ro}fidere q^{ui}ntū

ille q^{ui} diu p^{ro}seuerauit cū p^{ro}posito etlā p^{ro}seuerādi. Hā seru^{us} portās on^{us} sibi cōmissū a mercatore vsq^{ue} ad domū d^{omi}ni sui p^{ro}fidēter petit salariū suū. al^{io} puniet. Sic etiā de^o ip^{on}it cistā 7 fardellū p^{ro}ciosissimoz iocaliū illi qui tenet bonā vitā ad portādū vsq^{ue} ad portā paradisi. q^{ui} est mors corp^{or}al. p^{ro} q^{ui} p^{ro}mittit salariū gl^{ori}e. s. nō d^{omi} desistere. Greg^{orius}. Cōsideratio p^{ro}mij m^o n^{on}uit vim flagelli. Au^{tem}ctas. Filioli manete in eo vt cū apparuerit. habeam^{us} fiduciā. 7 nō cōfundamur ab eo in adu^{er}tu ei^{us}. j. Joh. ij.

De eadem dominica. Sermo. iij.

De mortuis.

Quoniam habebitis uirā in vob^{is}. Joh. vj. Istud s^{er}u^{us} dixit x^{ristus} iudeis ifidelib^{us}. S^{ed} iuxta m^o d^{omi}ni quē volo p^{ro}tractare sciendū q^{ui} due sūt cōditiōes moriētū. q^{ui} dā moriunt^{ur} i g^{ra}tie. et tales sine dubio h^{ab}ent vitā in paradiso. Alij moriunt^{ur} in culpa 7 in p^{ro}ctō mortali. 7 isti nunq^{uam} h^{ab}ebūt vitā eternā. Istis dirigo thema dicens. Nō h^{ab}ebitis zc. In bono statu 7 g^{ra}tie moriunt^{ur} q^{ui} decedūt inocent^{er} v^{el} penitēter. Innocent^{er} vt p^{ro}ueri nouit baptisati. et tales decedētes statim euolat. q^{ui} in baptismo p^{ro}tute passiōis receperūt g^{ra}m dei. Et si a^{nt}q^{uam} peccēt moriunt^{ur} h^{ab}ent gl^{ori}iam. Rō. q^{ui} g^{ra}tie dei est p^{ro}ncipiū certū b^{en}edictiōis paradisi. sic q^{ui} mercator i feria emit merces p^{ro}ciosas. p^{ro}mo dat arrā. deinde totū p^{ro}ciū sed arrā est signū p^{ro}ciū b^{en}edicti. Ita x^{ristus} i feria h^{ab}et m^odi facit dādo g^{ra}tie q^{ui} est semē gl^{ori}e. Hā i b^{en}edictio hō h^{ab}et magnū for^{is}. q^{ui} cū lachryma p^{ro}stritiōis p^{ro} emere paradysū. quē in alio m^odo nō h^{ab}et dādo tot lachrymas q^{ui} gutte aq^{ui}sūt in mari. X^{ristus} autē venit de celo ad emēdum aias. Scn. xiiij. Da mihi aias. cetera tolle tibi. Post iudiciū habebit corpa. s. m^o h^{ab}et aias 7 in baptismo dat g^{ra}tie aie in signū q^{ui} dabit gl^{ori}iam. Ido q^{ui} morit^{ur} p^{ro}uer 7 aia p^{ro} angelū ductur corā x^{risto} dat sibi totū p^{ro}ciū gl^{ori}e. Au^{tem}ctas. David in ps. lxxiij. Quā dilecta. Misericordia 7 veritatē diligit de^{us}. g^{ra}m et gl^{ori}iam dabit d^{omi}ns. Reddēdo singlā singlis. q^{ui} miscdiā diligit de^{us}. s. emēdo aias. iō g^{ra}m dabit d^{omi}ns. et q^{ui} veritatē diligit de^{us}. 7 p^{ro}misit gratificatis. gl^{ori}iam. iō gl^{ori}iam dabit d^{omi}ns. Scdo quidā in bono statu moriunt^{ur}. q^{ui} penitēter moriunt^{ur}. q^{ui} d^{omi} peccat^{us} q^{ui} fecerūt post baptismū penituerūt. Q^{ui} p^{ro}ctā q^{ui} corruptōes p^{ro}cholor fecimus post baptismū q^{ui} ex eā nō possum^{us} ire inocēter vt p^{ro}ueri. op^{er}iet g^{ra}m nos deponere p^{ro}ctm p^{ro}

Sermo. III.

pniaz 7 pteri de pctis. 7 recipere bonū ppositū
nō peccādi. 7 seruādi pniaz dandā a pssore
optet etiā satisfacere. pccere inimicis 7 cōs. 7 sic
hō recōciliat deo. Tales q̄ sic pniaz egerunt
p dignā qm̄ morientē hēbūt vitā etnā. Rō qm̄
sup aliq̄ debito vl' pmissione hō h3 instrm̄ 7
vltra h3 pign^o de auro vl' argēto hō ē secur^o d
debito seu pmissiōe. Nō dico q̄ qlibet faci
ens pniaz d pctis suis h3 instrm̄ firmū hūdi
glia etnā. 7 h3 pign^o de auro 7 argēto. In
strumētū recipit a notario. s. a ppha ezechiele
Clausula instrumēti dicit. Si impi^o egerit
pniaz ab oib3 pctis suis q̄ opat^o est. et custo
dierit oia pcepta mea 7 fecerit iudiciū 7 iusti
ciā. vita uiuet 7 nō moriet. Ezech. xvij. Pi
gnus de auro puro ē charitas. de argēto est
grā dei q̄ nō est sine charitate. nec ecōuerso.
Sic em̄ aurū ē sup oia metalla. ita charitas
sup oēs vtutes ē excedēs i dignitate. Unde
ap̄lus. Maior aut̄ hoz est charitas. j. Coz
xij. Jō faciēs pniaz cert^o ē 7 secur^o de glia.
q̄ h3 instrm̄ 7 bonū pign^o. Jō penitētib3 dic
ap̄ls. Nūc liberi a pctō. pui aut̄ facti deo ha
betis fructū vīm i sanctificatiōz. sinē sō eter
nā vitā. stipēdia pcti mors ē. grā dei. i. p grāz
vita etnā i tpo ihu dño nro. Roz. vj. De his
duab3 pditiōib3 morientū d̄r thema amoro li
nō. Nēbitis vitā in vob3 zc. Aliq̄ aut̄ moriūf
sine grā dei i pctō in malo statu. 7 istis d̄r the.
Nō hēbitis vitā zc. In sūma sunt tres pditi
ones psonaz sic i malo statu morientū. s.

Infantes sine baptismo decedētes.

Ep̄iani finaliter impenitētes.

Paganī in tpm̄ ihm̄ nō credētes.

Istis trib3 pditiōib3 psonaz dicef. Nō habe
bitis vitā i vob3. Dico pmo q̄ infantes sine
baptismo decedētes nō hēbunt vitā etnā.
Rō est pctm̄ ade. Diceret̄ vos. 7 q̄re. cū tles
nunq̄ peccauerūt. nec corde cogitando nec
ore loquēdo. nec corpe opando. q̄re ḡ nō ha
bebūt vitā etnā. Dico q̄ ppter pctm̄ ade qd̄ in
puulos est traductū. q̄ descēderūt ab adā p
generationē carnalē. Auctas. Per vnū ho
minē pctm̄ in hūc mūdū intrauit. et p pctm̄
mors. nō solū corpal s3 7 etnā. In q̄ oēs pec
cauerūt. Roz. v. ppter h3 pueri sine baptismo
decedētes. nō hēbunt vitā etnā. S3 est h3 for
te vnū argumētū. q̄re ex pctō p̄is puniet fi
li^o. Nō em̄ videt̄ iustū q̄ si p̄ facit homicidiū
vel furtū q̄ puniat̄ fili^o q̄ nōduz erat natus.
marie cū dic̄ sc̄ptura. Fili^o nō portabit iniq̄
tatē p̄is. 7 pater nō portabit iniq̄tatē filij zc

Ezech. xvij. Verbū est dei. igit̄ videt̄ q̄ ta
les pueri nō puent̄ vita etnā ppter pctm̄ ade
Nō audite rñsionē 7 erit ad magnā illumi
nationē vestrā. Et dicta em̄ rōne iudei 7 aliq̄
infideles negāt pctm̄ originale. Dico ad ar
gumētū q̄ ex pctō p̄is filij nō debēt puni
ri pena senius. s3 bñ pena dāni. Verbi grā. si
rex hūs castz altū in frācia. 7 inerpugnabile
7 cōmittit ipm̄ vni militi 7 vxori sue ad mo
dū hispanie. 7 vt ip̄e fidelit̄ custodiat castz
ab inimicis. Et ille miles statū hita possessiōe
castri loquit̄ cū inimicis regis. tradēs eis ca
strū faciēs se eoz vasallū. Rex qz ē potēs re
cuperās castrū. illū militē 7 vxorē puniet. s3
qz pius nō vult interficere militē 7 vxorē cū
posset. s3 mittit in exiliū. Qui post generat fi
lios. q̄ filij si vellēt redire ad curiā regis. rex
nō vellet eos. dicēs. foras. qz nolo filios pdi
toris. Nō si dicerēt filij. Dñe nōdū eram^o na
ti. Et rex. Verū ē. iō nō do vobis aliā penā.
suspēdendo vel alit̄. s3 in curia mea nolo fi
lios pditoris. Ista macula sp̄ pcedit eos. D
dicet̄ vos. Rex facit eis iniuriā. Nō est verū
Jdē de^o rex sūme potēs hēbat castz altū for
te 7 inerpugnabile. Altū qz aq̄ diluuij de q̄b3
dic̄ text^o Gen. vij. q̄ ascēderūt. xv. cubit^o sup
oēs mōtes mdī ibi. s. in paradisi trestri nō ascē
derūt. Altū igit̄ ē nubib3. iō nō pluit ibi. 7 sūt
ibi fontes. Dic̄ Beda q̄ arbores tangūt celū
lune. Q̄ inerpugnabile castz altū 7 forte ē
paradisus. Et cōmisit ipm̄ ade 7 eue ad modū
hispanie. Ecce carta cōmissiōis. Posuit de^o
hoiem i loco voluptat̄ vt oparet̄ et custodi
ret illū. Gen. ij. Nō oparet̄. nō laborādo sed
delectando. Et fuit pditor intm̄ q̄ illa eadē
die tradidit castrū inimicis 7 fecit se seruū eo
rū. qz q̄ facit pctm̄ seru^o ē pcti. Jo. vij. Nūq̄
fuit talis pditio. s3 dñs rex om̄ipotens sc̄luit
recuperare castz. 7 etiā adā zc. Et qz de^o ē sū
me pius noluit interficere adā nec euā. s3 de
dic̄ sniaz ne aliq̄s fili^o suus intraret curiā suā
Jō qm̄ aia pueri nō baptisati pctit ingressuz.
dic̄ xps. Et nunq̄d tu es fili^o pditoris. si di
cat. Dñe ego adhuc n̄ erā nec p̄senti. Et xps
Jō nō dabo tibi penā cū dānat̄ i inferno.
s3 puaberis curia celesti 7 regis eterni visiōe
in eternū cū socijs tuis zc. Nō hnt̄ ibi penā
nec demones. imo diligūt se. disputāt. m̄ sc̄
sine grā. 7 nunq̄s habebūt glia etnā. Quia
p̄ eoz. s. adā p se 7 filijs suis pdidit castrum
Et si querat̄. Nōne adā est i celo sine i para
diso. Dico q̄ sic. qz fecit nōgētos annos pe
h h i

Domínica decimanona post trinitatis

nitentiã. S; nõ est sile de pueris. q; pueri nõ faciunt pniaz nec lanant p baptismũ. iõ exiliũ ppetuũ sustinẽt. Jõ apl'us. Eram' nãsa filij ire sicẽ ceteri. Eph. ij. Ho. filij ire. q; rex irat' dic'. Holo filios pditor'. Aug'. de fide ad petru' vocat irã istã ignẽ. Ho. cu' dic'. Eram'. s. añ baptismũ. mõ aut' nõ. q; p baptismũ facti sum' filij dei. Q; sic vir de vxore sua generat filios. ita xps de eccl'ia spõsa sua i vtero fontis generat filios. Semẽ e' sbũ dei. Lu. viij. Si filij z heredes. Ro. viij. Jõ Job. j. dõ. Dedit eis pote. si. dei fieri. Mõ scitis qd est pctm originale. s. illa macula pditor'. a q' fili' lauari nõ pnt nisi p baptismũ. Jõ de pma pditiõne morietiu sine grã s' pueri sine baptismo decedẽtes. De istis dic' the. Hõ hẽbit' vitã i vob' zc. Dic auisẽt illi q' de mrimonio sunt vt sint diligẽtes ne filij moriant sine baptismo. Et ne sit culpa eoz q' sine baptismo decedũt pueri. Laueat vir qñ scit vxorẽ guidã ne male eã tractet. Laueat ipa vxor a tripudijs. a saltãdo z fodiedo. q; exq' cõcepit qdra gesimo die fet' b; aiaz si sit mascul'. vt ponit glo. Lem. xij. Jtẽ caueãt ne ptũ impediãt ad cooplendũ pctm. q; i iudicio resurgẽt iuuenes petẽtes a xpo iusticiã s' patrẽ z mrez. Dico scdo q' alij sũt decedẽtes sine grã in pctõ mortali. q' pri' fuerũt baptisati. s. xpiani finaliter impenitẽtes. q' sciũt se malã vitã tenere. z in pctis viuere. nõ hñtes ppositũ cauẽdi. q' nõ cõfiteñt nec satisfaciũt. z nolũt pcere ini mic'. nec cõicãt. nec curãt de missa nec fmõe s; viuũt sic bestialit'. Tales nũq; videbũt faciẽ dei. nec ibũt cũ pueris sine baptismo decedẽtib; s; pfundius in inferno. s. dãnatoz. Istis dõ. Hõ hẽbit' vitã in vob'. Hec mix est q; de' e' iustus. oia opa sua fundãs i iusticia. Mõ q' sciẽter interficit se. certũ est q' ille damnabit. sc' si hõ ignorãter interficeret se comedendo escas venenatas. S; si dicat vob'. nõ comedat' de illo cibo. q; e' venenat'. z vos ñ vultis abstinere. q; bñ sapit vob' mortẽ scienter infert' vob'. z tũc dãnationẽ demeremini interficitis vosmetipos. Scit'. q; ois homicida nõ b; vitã eternã. j. Job. iij. Mõ tales s' pctõres. q' ex sapore escãz interficiũt se sciẽter. Singularit' in duab; escis. s. auaricie z luxurie homies se interficiũt spũaliter. z etiã nõnunq; corpalit'. In q' b; inueniũt magnũ sapozẽ. Magnũ sapozẽ sentit latro qñ bona alteri' v' pecunias pnt sibi applicare. s; ibi e' venenũ peccati mortalis. velle b; z possidere.

sc; qd nõ e' suũ. s; ex sapore seipm occidit dãnãdo se. Idẽ de vsurarijs q' mutuãt vt recipiant pl' zc. Dicat de spẽb; vsure. O vsurarie. nõne vides ibi venenũ pcti mortalis. Verbi grã. qñ vsurari' mutuãt zõ z qlibet anno recipit tm triticeũ ppter mutuũ. pctm mortale cõmittit. s; q; bñ sapit sibi auaricia. iõ vsurã recipit. etiã sciẽs vsurã nõ esse licitã. s; mag' dãnatiõis cãm. Nonnulli tm vsurarij vsuram putant esse licitã q' in sui erroris pfirmatõez dicũt z allegãt. dicẽtes. Hõne reddit' s' liciti. Quib; rñdeo. q' redditus sũt boni z liciti seruat' duab; pditiõib;. Prima est q' sit vera emptio. Et scda q' pciuz sit iustu. S; qñ est mutuũ. tũc recipe aliqd vltra sortẽ pncipaliter ppter mutuũ est iniquũ et vsurariũ. Hec papa posset ih dispẽsare. q; vsura lege diuina pbibet. fm illõ sbũ saluatoris. Mutuũ date nihil inde sperãtes. z erit merces vĩa mltã Lu. v. Et vsurari' nisi peniteat dãnãt. s' r' z notari' pfiẽs instrm de vsura soluẽda. O q' interficiũt se ex sapore isti' cibi zc. Null' dicat. Vidua v' cleric' pnt tm recipe p libra zc q; papa etiã pcedit q; falsũ est. Jõ xps dicebat. Mutuũ date nihil inde sperãtes Lu. v. Ali' cib; valde sapid' psonis mũdanis e' luxuria. Vir z vxor actũ matrimonialẽ facere pnt sine pctõ saltẽ mortali. etiã si vxor sit grauida v' infirma. S; q'cũq; ali' v' alia venereã pcurat delectatõz. v' etiã si simplicẽ cõmittat fornicatõz. mortalit' peccat. Dic' luxuriosus. O q; bonũ esset h'ẽ psolatõez cũ tali zc. O miser nescis q' ibi est venenũ. Si viatorĩ sitibũdo daretoptimũ vinũ. z diceret sibi. venenatũ e' nõ biberet. Nũqd poterit aliq; gustare. qd gustatũ affert mortẽ Job. vi. tu scis q' ille cibo mortal' est. dẽptis bis q' in mrimonio sunt. qui sine pctõ mortali cõmisceri pnt pctm cũ psumatũ fuerit generat mortẽ. Jacobi. j. Pctm em mortale b; initiũ. mediũ. z finẽ. Initiũ est cogitatio. Mediũ e' delectatio. Finis est psensus. z tũc est mortale. O q' interficiunt se zc. Mõ em p maliciã suã. s. p pctm mortale occidit aiam suã. Sap. xvj. sicut q' scient' comedit cibũ venenatũ. Et t'lib; pnt dici thema. Hõ habebit' vitã in vob'. Ergo quasi a facie colubri fuge pctm. Eccl. xij. Dico q' tertia pditio eoz q' male moriũt sine grã. est paganoz z gentiliuz in ihm xpm nõ credẽtiũ. vt sunt iudei. agareni. z alij infideles. z oes vadũt ad infernũ. q; bona q' faciunt nihil eis p'sunt. etiã si darẽt qlibet die

Sermo. V.

mille florenos amore dei. et ieiunarent et dormiret super terram. et portaret cilicium. Tunc si moriens non crederes dānant. Auētas. Sine fide impossibile est deo placere. Credere ei optet accedente ad deum quod est. et in quibus se remunerato sit. Heb. xi. Nam si fui infidelis fuitia non placet regi. nec sunt ei accepta. sed sit multum diligens. quod fundamentum est fidelitas. Sic etiam fuitia infidelium eterne vite non sunt meritoria quod dicit. Sine fide impossibile est deo placere. Diceret aliquis. Si quod dicitur. videtur ei oppositum esse verum. Possibile enim est quod sit gentilis vel agarenus quod dā credens se bonam fidem habere. et si sciret nostram meliorem eam recipere. gratia non dānabit. Idem de tartaris distatibus. qui nesciunt christum nec audiunt predicare de christo. quare gratia dānant. Dico quod dānantur ex peccatis quod faciunt. Nam si deus vult iudeum vel agarenum tenens bonam vitam moraliter ita quod non sit auarus. luxuriosus etc. tunc in breui illuminaretur a christo. et haberet fidem christianam. et etiam si esset siluestris deus mitteret sibi angelum. sed quod viuunt in peccatis habentes oculos clausos pro obstinata malicia. id est ex eorum malicia dānantur. Dicas similitudinem de ebriis quod in ebrietate inficit patrem vel matrem nesciens quod facit. nunquid talis est sine culpa. Rursus quod non est sine culpa. et si dicas. imo. quod ebrius erat. Solutio. quod inebriauit se totum imputabit sibi. Idem de infidelibus quod inebriantur superbia auaricia. luxuria etc. et interficiunt animas suas. his eis imputat. Idem de iudeis etc. quod sua malicia claudunt sibi oculos. Idem de moris quod non permittunt disputaciones nec predicaciones. sed si tenerent bonam vitam moraliter. illuminarentur. Auētas Si quis voluerit voluntate. scilicet moraliter viuendo facere ei quod misit me cognoscat doctrinam. scilicet christianam utrumque et deo sit. Jo. vii. imo quod magis est christiani ex mala vita et in peccatis diu perseuerando perdunt fidem. dicendo. non est alia vita. et dicunt non nulli. quod scit homo utrumque sit alia vita. et filia verba Et licet propter timorem non audeat dicere ore. tamen in corde hesitat. quod mala conscientia secum ducit minorem credentiam. Auētas. Bonam conscientiam quod repellentes circa fidem naufragant. i. Thi. i. Si ergo christianus ex mala vita perdunt fidem. quomodo infidelis cum mala veniet ad fidem. Idem ex eorum culpa dānantur. Quibus potest dici. Non habebitis vitam in vobis. Non. quod sunt multi solo nomine christiani. qui peiores sunt quam infideles. sic sunt iuratores. blasphematores. etc. Idem maiorem dānatōem habebunt. Dicas exemplum de beato Zachario quod in heremo inuenit testam sive caput hominis mortui infidelis etc. De hoc modo affirmandi per aduerbia. et mres do

ceat et corrigat filios sue iuret. Istud consilium dedit christus dei. Audistis quod dictum est antiquis. Non iurabis. Ego autem dico vobis. non iurare oino neque per celum neque per terram. Sit autem sermo vestrum est. non non. Quod his abundantius est. a malo est Matth. v.

De eadem dominica. Sermo. v.

Renouamini spiritu
 tu mentis vestre. ad Eph. iij. Verbum istud legitur in epistola currens dominice. In his verbis apostolus inuit quod peccatum mortale facit senescere et antiquare animas. cum dicit. Renouamini etc. tacite enim hoc presupponit. Super hoc fundabo sermone meum. et habebimus speculaciones et moralitates pro quod sciendum quod senectus et antiquitas sunt conditiones et proprietates creaturarum corporalium et corruptibilium et mortalium. Non ei ueniunt creaturis spiritualibus. Multa milia anni sunt quod Michael fuit creatus. et est ita iuuenis hodie ut in prima die creationis sue. Idem de Gabriele Raphael etc. Senectus ei et antiquitas non habent locum in eis. De hoc. scilicet. quod angeli sunt incorruptibiles. vide scilicet Tho. i. pre. q. v. ar. vi. Idem de aiabon Ita iuuenis est anima hominis centum vel mille annorum sic anima pueri unius diei. quod sunt sube spirituales. et non senescunt nec antiquantur. Auētas. Oleum effusum nomen tuum. id est adolescētule etc. Can. i. Ho. Oleum effusum. scilicet fides christiana ubique divulgata et predicata. Nomen christi dicitur hoc oleum. alibi vnguentum. quod est medicina animarum. quod in puero quo pueri vel adulti baptizantur. curantur anime. et est effusum in celo. quod ex eo curatur vulnus siue casus malorum angelorum. et in terra. quod fides christi in omni generatione fuit per sanctos apostolos predicata. Idem adolescētule. scilicet creature spirituales in quibus non cadit senectus dilexerunt te nimis. id est valde. Senectus enim seu antiquitas solum habet locum in creaturis corporalibus. et tamen non in omnibus. quod sol. luna. stelle. planete. et celum sed sunt creature corporales. tamen non sunt corruptibiles ex oppositōe priorum. sed senectus habet locum et cadit in creaturis corporalibus corruptibilibus siue mortalibus. domus enim dicitur antiqua vel noua. arbor. nauis. et filia. et corpora nostra antiquantur etiam. et animalia etc. sed quod senectus et antiquitas sunt proprietates seu conditiones creaturarum animalium corporalium. Auētas. Omne quod antiquatur et senescit per interitum est. Heb. vii. Si ergo volumus proprie loqui de senectute anime nostre non sunt antiqua. sed apostolus presupponit et inuit quod anime nostre senescunt et antiquantur ex peccato mortali. quod omnis defectus quod senectus dat corpori naturaliter. eisdem defectus dat peccatum anime

Dominica decimanona post trinitatis

spiritualiter vel moraliter. Ideo dicit thema. Renouamini spū mētis vestre. Patet thema. Quasi enim et inueni q̄ sex sunt defectus q̄s senectus adducit corpi naturaliter.

Primū est dealbatio capilloꝝ.

Secundū obscuratio sensuū.

Tertiū corruptio cutis.

Quartū incuruatio capitis.

Quintū debilitatio in mēbris.

Sextū appropinquatio mortis.

Istos sex defectus adducit pctm̄ in afa spūaliter seu moraliter. Ideo dicit the. Renouamini spū mē. v̄c. Dico p̄rio q̄ p̄m̄ defect⁹ quē senect⁹ dat corpi ē dealbatio capilloꝝ. Licet ei i iuuetute hō hūerit capillos nigros cōiter. i senectute tñ dealbant naturaliter. Rō. q̄ hūilitas et frigiditas capitis seu cerebri putrefactiūt radices capilloꝝ. et sic dealbant. Sic em̄ i autūno folia arborū p̄us viridia dealbant et cadūt. Ita ē de capill. Et h̄ sit claz et certū em̄ de h̄ auētas. Antiqu⁹ dicit sedet. et capilli capitis ei⁹ q̄si lana mōda. Dan. vii. Nō videam⁹ si pctm̄ mortale fac̄ h̄ in aia. Capilli aie se varie cogitationes innumerabiles. volatiles et volubiles vt capilli. q̄ rem se cogitationes hoīs vigilādo. dormiēdo. ibi et ibi zc. p̄ terrā. p̄ mare. intm̄ q̄ dō de suis cogitationibus dicebat. Multiplicate sūt. i. cogitationes mee sup capillos capitis mei. h̄ et ibi. iō cor meū dereliquit me. ps. xxxix. Et ista rōne dicebat Job. Cogitationes mee varie succedūt sibi et mēs i diuersa rapit. Job. xx. Dico q̄ p̄sōa et̄ns i grā h̄ capillos nigros. i. cogitationes ex hūilitate. cogitādo p̄rios defect⁹. q̄ quāto p̄sōa ē melior. sanctior et p̄fectior vite. tāto magis cogitat suos defect⁹. dicēs itra se. O miser. iste grē q̄s de⁹ posuit i me ita corrupunt vt vinū in malo dolio. q̄ nō p̄seruauit istas grās et virtutes ita pure et sc̄tē zc. imo iste liq̄r p̄ciosus grāz et defectu vasis corrupit. Ecce hūilitas. Iste mō brā h̄go maria valde hūiliabat cogitādo grās a deo recepras. et q̄si nihil se esse reputabat ex hūilitate. Iō sc̄ti p̄res ordinauerūt p̄ tpe q̄ q̄n̄ d̄r aliqd̄ i choro. q̄ faciāt veniā q̄si petētes veniā. q̄ impossibile ē aliqd̄ a nob̄ fieri sine aliq̄ defectu v̄l in ope v̄l in cogitatione. Et ista rōne de p̄sōa deuota dicit scriptura. Come ei⁹ sic elate palmarū nigre q̄si coru⁹. Ean. v. Come. i. cogitationes q̄i elate. i. folia palmarū q̄ sūt recte. q̄ significāt q̄ omnia bona q̄ faciūt attribuūt deo. dicēdo. Dñe si q̄d boni feci a te ē. q̄ ex p̄te mea cogitationes et

opa nigra sūt. ex defectibus q̄si coru⁹. Senect⁹ pcti mortal capillos nigros fac̄ albos. Dicūt q̄dā pctis assueti stati. Et si ego peccaui. dō etiā peccauit. Si ego cecidi. talis sanct⁹ etiā cecidit. Ego ieiuno et facio. v̄l naz. facio sic et sic. et nō ille. Ecce cogitationes albas pctōꝝ. q̄ nō cognoscūt p̄rios defect⁹. ex p̄sūptiōe. De ista p̄sūptiōe legit Lu. xviii. de q̄dā boie q̄ reputabat eē sanct⁹ q̄ dicebat. De⁹ grās ago tibi q̄ nō sum sicut ceteri hoīm. raptōres. iniusti adulteri. velut etiā h̄ publican⁹. ieiuno bis i sabbato. Iste hēbat capillos albos. Stulte egit et corā deo laudabat se. et tot⁹ erat can⁹ i se nō cognoscēs aliquē defectū. Ita accidit vob̄ q̄n̄ vadit ad p̄fitēdū. Aliq̄ dicūt. p̄ int̄rogate me. q̄ nō recordor de aliq̄ pctō. et mētiunt p̄mo. s̄ si p̄fessor int̄rogaret. q̄d de vicina via. nō solū dicerēt pctā mortalia. s̄ etiaz venialia. Dēs estis cani nō cognoscētes p̄rios defect⁹. signū ē male vite h̄re cogitationes albas. i. laudādo v̄l cōmēdādo se. Iō apls. Renouamini zc. Dico q̄ sc̄os defect⁹ ē obturatio sensuū. i. q̄n̄ visus ingrossat et indiget vitreis. Itē audit⁹ nō audit. nec olefact⁹ sentit. Idē de gustu et tactu. Rō natural. Hūiores em̄ grossi abūdāt in antiq̄s et obturāt sensus auētas. Dixit ille miles q̄n̄ iuitabat a dō. Octogenari⁹ sū hodie. nūquid vigēt sensus mei ad discernēdū suane v̄l amarū aut delectari p̄t seruū tuū cibi et pot⁹ v̄l audire possū. v̄ltra voces cātoꝝ atq̄ cātatricū. ij. Reg. xix. Nō videam⁹ si pctm̄ aliqd̄ iducit istū defectū i aia. Dico q̄ p̄sone q̄ viuūt i pctis ita habēt sens⁹ aie obstruos q̄ nihil sentiūt d̄ mal aie. s̄ de malis corpis. imo bñ sentiūt. Verbe grā. si hō vadit p̄ viā discalciat⁹. statiz sentit spinā zc. S̄ q̄n̄ vadit ad diuinos p̄ sanitate. ac si possent dare sanitatē et dyabol⁹ trāsfigit cū lācea aiaz v̄iaz. vos nō sentitis. et sic mala corpis statiz sentiūt. s̄ nō aie. Si aliq̄s fur iret p̄ villā furādo. statiz vos sentiret. et sustinetis diuinū notoriū zc. et nō sentit. Istud pctm̄ suffic̄ vt ira dei descēderet sup vos. Itē si in scutell⁹ iueniat lapill⁹ infra dētes. statiz sentiūt. S̄ q̄n̄ tenet i ore sacū magnū iurādo et blasphemādo. nō sentiūt. v̄l p̄xim diffamādo. Ecce quō pctm̄ fac̄ p̄dere sentimētū. Dico tertio q̄ tertio defect⁹ quē adducit senect⁹ ē corruptio siue corrugatio pellis. Iuuenis h̄z pellē lenē et planā in facie. i manib⁹. Senes h̄o totā rugatā. Rō natural. q̄ iuuenis ē carnosus et replet pellē. s̄ i n̄ senib⁹ caro minuit

Sermo. V.

Ideo pellis rugat. **Jō** Job qñ dicebat sibi q̄
erat iuuenis ip̄e oñdēs oppositū dicebat Ru
ge mee testioniū dicunt **̄** me. Job. xvi. Sic
qñ p̄sona stat i bona vita i gr̄a. aia ē iuuenis
z pinguis. Plana pellis aie ē p̄uersatio exte
rior. z sic pellis coopit carnē sanguine z ossa
ita p̄uersatio. Persona ei bona sc̄a z p̄tuosa
tal est itra q̄lē oñdit se extra. q̄lis i domo illis
i vico. q̄lis i abscondito illis i publico. Si dic
aliq̄s q̄ sit hūilis ip̄e ē hūil. Si se oñdat pau
perē ad extra. illis ē in corde. Idē de castitate
abstinētia. p̄nia. patia. diligētia. totū ē plana
pellis. s̄z p̄ctm̄ facit rugare pellē p̄uersatiōis
Quē em̄ hō cadit i p̄ctm̄ verecūdat oñdere. z
alīc oñdit extra q̄ sit int̄. Ad extra ostēdit se
hūilē. inclināt caput. s̄z int̄ abūdat sup̄bia si
cut lucifer. Pellis ē rugata. oñdit se amato
rē paup̄r̄. castitat̄. charitat̄. abstinētie. pa
tētie. diligētie. s̄z int̄ ē totū oppositū. totū est
rugatū. Alij oñdūt se amicos extra. dicētes.
Vult̄ aliqd. ego sū tot̄ v̄. s̄z retro si p̄nt ac
cusāt. diffamāt. Et qñ aliō nō p̄nt vadūt no
cte aliq̄ z āputāt vineā zc. dicēdo. qz ip̄e nō
pōt pbare. z nos negabim̄. t̄les tenent̄ resti
tuere dāna. si vnq̄s volūt saluari. als nec cō
fessio nec aliqd. p̄dest ad saluatōz. Idē d̄ no
tario mutate testm̄ vel clausulā testamētī ex
mala volūtate. Idē de falso teste in dānū p̄ri
mi. totū ē rugatū. Vult̄ scire qd̄ p̄ctm̄ ē. dic
x̄ps p̄ os Jobis cuidā palliato siue rugato.
Scio opa tua. qz nec frigid̄ nec calidus es.
Utinā frigid̄ esses aut calid̄. s̄z qz tepid̄ es
incipiā te euomere ex ore meo. Apo. iij. Ca
lid̄ v̄l frigid̄ ē ille q̄ talē se oñdit extra q̄lis ē
int̄. Ille ē frigid̄ q̄ sic est mal̄ int̄. ita se ostē
dit extra. Si int̄ h̄z malā volūtate odiū et
rancorē **̄** aliū. extra oñdit sibi. Calid̄ ē ille.
q̄ sic bon̄ est int̄. ita z extra. s̄z amic̄ ab itra.
etiā oñdit extra. S̄z tepid̄ est ille q̄ ad extra
se oñdit amicū z int̄ est inimic̄. saluat añ. z
diffamat retro. Si dicat. Aliqd̄ est melī eē
tepidū q̄ frigidū. Dico q̄ nō. qz d̄ frigidus hō
pōt se abstinere. a tepido nō. si religiosus vel
cleric̄ v̄l laic̄ sit calid̄. nō sequit̄ malū. quia
boni sūt. si frigid̄. nō credit̄. eis q̄ nō seq̄t ma
lū. s̄z qñ est tepid̄ tūc dānificat. qz p̄fidit̄ in
eis z decipiūt. Bona m̄lier nō p̄sideret d̄ ma
lo religioso v̄l clerico seu laico. s̄z qz p̄fidit̄ d̄
tepidus. iō est defraudata. Ecce q̄re dic̄. Uti
nā frigid̄ esses zc. s̄z qz tepidus es. incipiā te
euomere ex ore meo. z h̄ qñ x̄ps in iudicio di
cet. Discedite a me maledicti. qz tepidi cor̄

rūpunt totū mūdū **Jō** renoua mī sp̄i m̄tis
v̄re. Dico q̄rto q̄ q̄rtus defect̄ quē indu
cit senect̄ ē incuruatio capitis. Iuuenis va
dit erect̄ senex aut incuruat̄. Rō naturalis
sic ignis emittit flamas in altū. ita cor̄ hoīs
iuuenis ē ita ardēs q̄ facit ire recte. s̄z qñ ca
lor cordis minuit̄ p̄ senectutē. caput incli
nat. Istū defectū facit p̄ctm̄ in aia. Persona
q̄ est sine p̄ctō h̄z caput aie. s̄. cogitatōnes re
ctū. cogitādo deū. paradī. celestia. et ardēt
desiderat ibi esse. int̄ q̄ si deus diceret sibi.
Ab hinc vsq̄ ad annū venies. diceret sibi. D
dñe debeo adhuc tādū pegrinari z a te sepa
ri. Quia calor deuotiōis erigit caput. s̄z p̄ctm̄
mortale facit inclinare caput ad terrena vt
bestie. q̄ qz nihil habēt in celo respiciūt terrā
Peccator nō delectat̄ respicere celū. sic nec
latro iudicē in cathedra eleuatū. Exemplū
euāgelij de quodā publicano. Publican̄ ac
alonge stans. nolebat nec oculos suos i celū
leuare. Lu. xviij. quia p̄ctm̄ trahit deorsum
ad cogitandū z desiderādū terrena. dicēdo.
D si possem h̄re hoc vel h̄. sic descendūt in
feri ad infernū. De h̄ dicat̄ miraculū euāge
lij de quadā muliere iuvene z pulchra q̄ ibat
recte. z subito fuit infirma de curuitate. nec
pōt eleuare caput vt respiceret alios. de q̄
oīs mirabant̄. nesciētes v̄. s̄z x̄ps sciēs cau
sam dixit. Mulier dimissa es ab infirmita
te tua. z imposuit illi man̄ z cōfestim erecta
est z gl̄ificabat deū. Et dixit x̄ps. Hanc filiā
quaz ligauit sathanas. xvij. annis oportuit
solui. Luc. xij. Ista mulier significat animā
humanā recte incedentē. q̄ vinit bñ respiciē
do delectabilisursū hereditatē dimissā a pa
tre in testamēto. Dic̄ clausula testamētī. No
lite timere pusill̄ grex. qz cōplacuit p̄ri v̄ro
dare vob̄ regnū. Luc. xij. S̄z qñ peccat p̄dit
calore deuotiōis z incuruat̄. sed quādo x̄ps
suis manib̄ tangit cor̄ dans cōtritiōnē eri
gitur. **Jō** x̄ps. Respiciete et leuate capita v̄ra
qm̄ ecce appropinq̄t redemptio vestra. Luc.
xxj. Renouamini sp̄i mentis vestre. Dico
q̄ q̄ntus defect̄ quē inducit senect̄ est debi
litatio membror̄. Iuuenis em̄ est fortis z ro
bustus. senex aut̄ debilis. ideo cū baculo su
stentat̄. A planta pedis vsq̄ ad verticē nō est
in eo sanitas. Isa. i. Hoc facit p̄ctm̄ in ani
ma quādo aia est in gr̄a est fortis int̄ q̄ nō
pōt cogi ad peccandū ab oib̄ demonib̄.
sed post peccatū est ita debilis q̄ statī cadit.
Sicut mulier p̄go vel alia añq̄s peccet fort̄

Dominica decimanona post trinitatis

est ad resistēdū. s. amissa recūdia et scā corru-
ptiōe infirme sūt. et d' facili deinceps labunt
et seducunt. Jō mulieres auisēt vos ne pda-
tis frenū verecūdie. Perim peccauit hierlm.
p'perea instabil' facta ē. Thren. i. Jte qñ pso-
na ē in grā hz genua. man'. et oīa mēbra fir-
ma ad orandū. et nō attediaf de genu flexiōe.
manuū eleuatiōe. nec de ieiunio. cilicio. nec
de disciplinis. S. ex q' est i pētis. statim atte-
diaf. Infirmita ē in bonū q' bīrat i amaritu-
dinib'. Mich. i. Amaritudo sīgt pētīm qd
ducit aīaz ad amaritudinē dānatiōis. Jō re-
nouamī zc. Dico sexto q' sext' defect' quez
senect' facit ē appropinq'io mortis. Licz mo-
riant' ita bñ iuuenes sic senes. tñ naturaliter
iuuenis plus distat a morte. qz d'z viuere. xx.
vel. l. annis adhuc. Senes aut' iā sunt in ia-
nuis mort'. Dīne qd antiquaf et senescit est
p'pe interitū Heb. viij. zc. Hoc facit pētīm aīe
facit aīam esse p'pe mortē infernalez pl' q' ca-
mītia sīgt p'pe carnē. qz statim qñ exit a corpe nō
tardat p' annū vl' p' mēsem descēdere ad infer-
nū. s. in pūcto. Ducūt in bonis dies suos. et
in pūcto ad infernū descendūt. Job. xxi. Jō
David in psona pctōz dicit. Uno tñ. vt ita
dicā. gradu ego mort'qz. s. eterna. diuidimur
s. Regū. xx. Si q' peccatū mortale facit istos
ser defect' in aīa q' senectus facit in corpe. q'
bñ pōt dici senect' aīe moraliter. Ergo reno-
uamini. Renouaf hō p' p'p'itriōnē. p'fessionē.
et p'nie assumptionē vel acceptationē. et p' sa-
tisfactionē et iniuriarū remissionē. Et quāto
iniuria ē maior tanto meritū remissionis est
maius. Jgit' renouamī zc.

Alius sermo de eadē dominica.

Renouamini spū
tu mētis vze. Istud s' bñ habet tex-
tualit'. ad Ephe. iij. et recitatue in
epl'a curretis dñice. Quia null' s' mo seu do-
ctrina hz v' utē nec efficacīā cōuertēdi pctō-
res ad bonā vitā sine grā dei. Jō salutē s' go
Maria. Pro declaratiōe hui' s' bñ et materie
p'dicande sciendū q' ista differētia int' aīas
est int' aīaz et corpe. qz nos inuenim' q' aīa q'
diu est cū corpe et viuūt cū eodē. qñtūcūqz sit
senex et antiq' pōt renouari. Corpe s' nō pōt
renouari. Nō inuenit' in sc'ptura q' de' vnqz
renouauerit aliquē de senectute ad iuuetutē.
licz legant' maiora mīracl'a q' xps fecit. Su-
scitauit mortuos qd est plus. et iaz dānatos
suscitauit et saluabat'. S. nūqz de senescē

iuuenē. Rō. qz licz senect' sit malū corpis. tñ
bonū aīe. Iuuetus p' oppositū ē bonū corpis
et malū aīe. Senex em' iā pdidit magnā pte
caloris. et p'nter inclinatioz ad peccandū. de-
ficiūt sibi vires p'p'ter qd despiciūt illā. vel sp'
in dolorib' ducit vitā et desiderat aliā. Item
est p'pe mortē. et iō ordīnat vitā suā. disponit
de bonis despiciūt mūdū et diuitias. honores
et vanitates. Et qz multa vidit et audiuit. nō
ita facilliter decipit a demone. Ecce quō se-
nect' est bonū aīe. licz sit malū corpis. Ideo
Job. In antiq' est sapia. et in multo tpe pru-
dētia. Job. xij. Nota. prudētia. qz licz nesciat
legere. tñ qz vidit tot picula. et ex multis expe-
rientijs generaf sapia. sit prudēs. De iuuen-
tute est totū oppositū. Iuuenis em' est fortis
robust'. et inclinaf ad multa pctā. quō pote-
rit expiri delectatiōes carnis. et ascēdere i di-
uitijs honorib' cū illa vana iuuentutis spe.
et qz parū viderūt sunt incepti et quasi stulti.
Intm' q' dicit salomon. Cōsidero recordē. i.
stultū iuuenēz q' transit p' plateas. i. latitudi-
nē. Platea grece latitudo ē latine. Prouerb.
vñ. Alibi. Adolescētia. i. iuuetus et voluptas
vana sunt. Eccl's. xi. Patet q' iuuet' nocet
aīe. sed valet corpi. Et qz de' nūqz trāsmu-
tat creaturā de bono ad malū. imo p' opposi-
tū. iō de psona sene nūqz facit iuuenē. quia
esset malū aīe quā pl' diligit q' corpe. Ista ē
rō quare de' nūqz renouauit nec renouabit
corpa antiqua ad iuuetutem nisi in iudicio.
Quia tūc adā et mat' busalē q' mortui fuerūt
senes renouabunt'. qz iuuenes i etate. xxx. an-
noz resurgent. Rō quia erūt gloriosi. nec de
cetero poterūt peccare. Aīe aut' pōt renoua-
ri. imo quātūcūqz sint senes et antiq' i pec-
catis. possunt renouari et effici iuuenes. Jō
dicit thema. Renouamī spū mētis zc. Patet
thema. Dō videam' quō et quot modis sit
ista renouatio siue iuuenatio. et inueni q' sex
modis pōt fieri. q' modi sūt i nāfa expimētati.

- Prim' est p' paciētiā virtualē.
- Secūdus est p' penitētiā actualē.
- Tert' p' humilitatē cordialē.
- Quartus p' largitatē liberalē.
- Quitus p' dilectionē diuinā.
- Sextus p' p'templationē supnalē.

Prim' mod' renouatiōis aīe licz sit antiq' et
corrupta i pētis. ē tñ p' paciā s' virtualē. s. erga
deū et primū. Paciā s' virtual' erga deū ē vt i tri-
bulatiōib' q' s' a deo sic sūt ifirmitates diuer-
se. paup'tates. p'ditio filioz. p'ntū et amicoz.

Sermo. V.

Deus iste tribulationes sunt a deo principaliter. et operatur per naturam instrumentalem ut notari per calamum. nec de terra bona siue mala dicitur. calamus fecit et notari. Prohi profecte non cognoscere deum dicitur. A tali planeta est huius. quoniam in his tribulationibus quare ipse deus est actor principalis homo habet patientiam non murmurando pro deo. nec amaritudinem cordis recipiendo. nec se indignando. sed de necessitate faciendo virtutem. tunc isto fornello anima depurat. Ita fecit quod eadem die perdidit quicquid habebat. ut patet Job. i. Dominus dedit. Dominus abstulit. Sit nomen domini benedictum. Ex ista patria renouatur anima. Secundo erga proximum. scilicet quoniam de iniuriis proximi quecumque sint non recepistis vindictam. licet posses. quia magis generosus vel diues es. et dicat deo. Domine ego posse recipere vindictam de tali iniuria mihi facta. et quia ego maiores iniurias feci vobis et non recepistis vindictam. ideo domine amore vestro remitto. et nolo vindictam. ut vos mihi remittatis. Talis patria facit animam domi cellam iuuenem quantumcumque fuisse antiquam. Iohannes dicit Christus Matthei. vi. Si dimiseritis hominibus peccata eorum. dimittent et vobis delicta vestra. De hoc sicut uideo et exprimentum in natura. Ferrum enim a sua rubigine renouatur per ignem dupliciter. primo per fornacem. secundo per martellum sine malleo. Ita anima cuius rubigo est peccatum. Si quoniam ponitur in fornace tribulationis infirmitatis et habet patientiam. renouatur vel per martellum. Iniurie proximi dicuntur martellum. quoniam faciunt vobis unam iniuriam dando aliam vel vulnere. et teneamus nos firmis ne rupamur per impatientiam. et sic etiam anima renouatur. Iohannes apostolus de se et de alijs dicebat. Licet is qui foris est non homo corruptus. tamen is qui intus est renouatur de die in diem. Cor. iij. Non. de die in diem. quia due sunt species patie. Prima erga deum. et ista facit unam diem clarificans animam. Secunda erga proximum aliam diem faciens. et Renouamus spiritum mentis vestre. id est abijcite vestra peccata et induimini. Secundum modum est per penitentiam actuali. Benedictus deus qui tot modos ordinavit ad renouandum animam. Penitentia actualis est quoniam persona que diu vixit in peccatis et in mala vita redit ad se dicens. O miser ego super religiosus vel clericus. Hic penitentia sua incipit. Secundo recipit propositum non peccandi. Tertio recipit propositum profuturi. Quarto acceptat penitentiam. et sic renouatur anima. De hoc exprimentum in natura videmus. Dicuntur naturales que expti sunt proprietates rez que serpentes ex nimia antiquitate vixit per se mouere ex grossicie et ruditate pelle. quod ipsa aduertens. primo ieiunat. secundo pellis ex ieiunio quasi separet a carne. tertio a dura pelle renouatur partem for-

ram. Sic anima in peccatis antiquata et inueterata non potest se mouere ad eundem ad pacisum per opera meritoria. sed remedium bonum habet serpentes remedium sile. ut. scilicet sicut serpentes ieiunat. sic peccator tunc faciat abstinenciam a peccatis. elogando se a mala societate. deinde per partem foramem confessionis deponat pellem peccatorum. sicut serpentes cum magno labore deponit pellem. ita etiam confessio est laboriosa in qua homo quasi diffamat se. dicens. Pro ego sum miles vel ciuis etc. geres et hoies honorat me. et ego sum talis et tunc. et sic anima renouatur et induit nouam pellem. scilicet gratie. et sic anima potest ambulare meritorie. Auertas. Deponite vos secundum penitentiam conuersationem veterem hominem que corruptis sunt desideria erroris. Renouamus autem spiritum mentis vestre. et induite nobis hominem que secundum deum creatus est in iusticia et scititate veritatis. Eph. iij. Deponite. scilicet vitam et conuersationem malam peccatorum. Non. cum dicitur. que secundum deum creatus est. Nam penitentia fuit prima predicatio christi postquam ieiunauit. Unde dicit Matthei. Et tunc cepit predicare et dicere. Penitentiam agite. Matthei. iij. Non. in iusticia. id est penitentia a peccatis preteritis. et scititate custodiendo se a peccatis futuris. veritatis. scilicet penitentiam. Renouamus etc. Tertium modum est per humilitatem cordialem. Quoniam persona vana superba et propensa vult humiliari toto et vero corde dimittendo vanitates que tot dantur. tunc anima renouatur. Ite quoniam miles videt quod vir iam non sufficit ad vanitates que ipsa facit. imo optet eum facere usuras. retinere decimas et bona defunctorum. et retinere eum optet peccatum suorum et ipsa dicit viro. Ecce iocalia. Non faciat ista de cetero. Ego volo ire simpliter. ne dantemur vos et ego. quod mihi perderunt manice et caude. Melius enim est dare amore dei tunc anima renouatur. Idem de domino sine plato cuiusuis sit stat quoniam de statu vano et propenso humiliatur. dicens. Nolo oia expedere in vanitatibus in conuictis et cum dilectis mulieribus. Ego habeo tot flores nos vel solidos de redditibus. tamen expendam pro corpore. et tamen pro anima. quoniam aliquis sic humiliatur anima renouatur. De hoc exprimentum in natura. Dicuntur naturales que quoniam aqua est multum antiqua habet rostrum in se reflexum quoniam non potest os aperire nec comedere. et sic marcescit. abundat in plumis. Et a sua vetustate renouatur allidendo rostrum ad petram. Totum hoc sic ad exemplum nostrum. Aqua antiqua est anima peccatis antiquata. rostrum habens. id est intellectum acutum. quia nihil acutum est in homine nec subtili. quod cum deberet esse rectum erga deum celestia contemplando. reflectitur ad seipsum cogitando suum genus ut dicitur genere regali vel illi. et cogitando propria excellentiam dei. ideo tu debes ire sic induit. Ecce abundantia pluarum. Ite ego sum nobis

Dominica decimanona post trinitatis

lis vel miles ideo debeo sic et sic cedere. Non opus est follo suspendere cimbala collo. Et sic anima se macerat non recipit cibum spirituale et abundat in plumis. id est vanitatibus. Idem de religiosis vel clericis. cogitantibus. Ego sum magister vel doctor aptus ad disputandum et predicandum. ideo debeo tenere statum. Debeo esse dominus et ecce plume. Idem de mulieribus cogitantibus. nonne ego sum melior et pulchrior quam talis. que facit sic et sic cum manicis caudis. ornamentis. et monilibus et. Dicat ergo expensas que sunt in manicis. caudis. et camisijs. Remedium habemus ut aqua allidendo rostrum ad petram. de qua apostolus. Petra autem erat christus. i. cor. i. Et sic anima renouabitur. Alii dicunt enim cogitando quod christus iuit induit que. xxx. annis portauit eandem tunicam. Si ergo dominus et reuertit sic. que ergo ego expendam tamen in vanitatibus. Idem de mulieribus que temptant ut in quolibet festiuitate vellat hanc vel illam vestes. percutiunt rostrum ad petram christum cogitando christum et matrem eius quod ibat. cum tamen eant de tali genere. Si anima renouatur Dominus in ps. cii. Renouabitur ut aqua iuuentus tua. et repletur in bonis desiderium tuum. cogitando christum et virginem mariam. sic renouatur anima a superbia in humilitate. Quartus modus est per largitatem liberalem quam de bonis spiritualibus vel temporalibus a deo datis homo dat amore dei liberaliter. Verbi gratia. si habetis sciam et instruitis ignorantem. si habetis deuotionem charitatem et corrigitis peccatorem. si habetis consolationem et solamini tristem. si eloquentiam subuentis nescienti loqui ne perdat ius suum et. Idem de elemosynis corporalibus. si habetis panem. vinum. pecunias. detis amore dei. quia ipse multiplicabit omnia. Et tali liberalitate anima renouatur. Quod superius non dicit quod necesse. date elemosynam. et ecce omnia munda sunt vobis. Lu. xi. De his experimentum in natura. Cum ceruus est antiquus indurat pellem. cornua cresunt. et non potest comedere. Et naturaliter comedit vnam herbam venenatam. postea estuas renouatur ad fontem. Ceruus signat avarum. Romanus. qui habet duo magna cornua. et in quolibet habet plura cornua. Duo cornua avari. sunt usura et rapina. Et quilibet habet plura cornua. id est plures species usure et rapine. Primum est mutuum. i. p. xij. licet non ponatur sic in instrumeto ne placet eum puniat. Secundum vendendo propter solutionis dilationem. Tertium propter pecuniam patamini. Quartum propter securitatem recipere et uti possessione. Quintus obligatio libertatis de pistoria molendino et homini propter mutuum. Secundum cornu dicitur rapina. Primum species dicitur rapina violen-

ta ut dominorum et latronum. Secunda furtum secretum et domo. vinea seu orto. Alii peccant false vendendo. alii emendo. Idem si notarius mutat testam. Si tales volunt renouari et saluari. oportet comedere de herba ut ceruus venenata. de qua dicit Dominus. Conuertant peccatores in infernum. id est cogitando acerbiter penam. Comedit de ista herba omnes gentes que obliuiscunt deum. ps. ix. Gustat enim ista herba cogitando quod erit de aiab avarorum quod puniunt in inferno et. et sic estuas ibitis ad fontem. id est ratiam l' bursam et restituetis. et sic anima renouatur. Auertat. Nolite conformari huic seculo. id est dando vos auaricie. sed renouamini in nouitate sensus vestri. ut probetis que sit voluntas dei bona beneplacens et perfecta. ad Roman. xij. Nota Voluntas dei bona est ut faciat restitutio. Beneplacens. quam de bene adquisitis facitis elemosinas. Perfecta quam de cetero nec per usuram vel rapinam homo vult aliquid sed vult viuere de suis redditibus planis vel possessionibus. Quis modus est per dilectionem diuinalem. quam homo est totus philocaput de christo. Bene est miser qui non est philocaput de illo in quem desiderant angeli prospicere. i. ps. i. Et quam homo inflatur in amore christi. anima renouatur et iuuenescit. Ita fuit de Maria magdalena. de qua dicit christus Dimissa sunt ei peccata multa. quoniam dilexit multum. Lu. vii. De his habemus experimentum in natura. Dicunt naturales de fenice antiqua. que comburendo se ad ligna. suis alis inflammat se. et renouatur. Ita de nobis in peccatis antiquis in nido cordis nostri ponamus ligna odorifera. id est opera que christus fecit pro nobis. et sic inflammat homo. et ignis accendit alis cogitationum. Dicat si aliquis vestrum esset captiuus in barbaria. et aliquis amore vestri illuc transiret et faceret se captiuum et vos liberaret quantum vos inflamaretis ad eum diligendum. Quis eram captiuus dyaboli in barbaria huius mundi. et christus amore nostri transiret et. Ita si esset totus leprosus et aliter non posset curari nisi de sanguine medici fieret balneum de vena cordis. quam medicus eo sine effunderet. magnus amor est. immo. Ita fecit christus de balneo baptismi. sanguis eius christi habet virtutem sanandi animas leprosas. igitur. Ita si habetis manus abscisas. et medicus gratias vobis restitueret. quantum diligeret eum. sic etiam ille qui in vtero matris dedit vobis manus. caput. oculos. merito debet diligere. Ita si stultus esset quis. et medicus gratias curaret eum et. Puer in vtero matris stultus est non habens animam rationalem. sed christus dat et. ergo renouamini Sextus modus est per contemplationem supernalem persone contemplatiue quam contemplant opera dei et miracula que fecit. tamen placet deo quod renouatur aie

Sermo. I.

Modus contemplandi. Primum dei potentia quod solo verbo de nihilo cuncta creauit. An mundi creatio ne nihil erat nisi solus deus. Sed diceret aliquis ubi morabatur deus. Dicendum quod tunc morabatur ubi modo est moratur. scilicet in camera sue eternitatis. Secundo contemplari deum sine mundi. quod in corpore et anima habemus cōperere in iudicio. et sic timebimus utrum a dextris vel a sinistris illa die inueniamur. Item deum contemplari de palatio celi. de mirabili eius pulchritudine. Item contemplari penas infernales. et figuras demonum in inferno debemus. Promitto tibi quod si ista diligenter considerares. peccata vitares. Item contemplari debemus prouidentiam quod prouidet animalibus terre. piscibus maris. auium celi et nobis quilibet anno dat bladum. vinum et cetera. Item debemus cogitare de animabus purgatorum. de animabus paradisi. rogando deum ut ponat in corde heredum et manumissorum ut cōpleant testamentum et cetera. Ex talibus contemplationibus anima renouatur. De his exprimitur in nasa de accipitre antiqum quod non potest volare sed expandit alas suas ad austrum et renouabitur. De his auctas. Aliquid per sapientiam tuam plumescit accipit expandens alas suas ad austrum. Job. xxxix. Questio est quam deus fecit Job. Accipit signat personam contemplatiuam volantem alis contemplationis et orationis ad austrum. Auster est ventus calidus et humidus. Contemplatio calefacit per deuotionem et humectat per lachrymationem. et anima renouatur. Renouamini igitur et cetera.

Dñica vicesima post trinitatem. Sermo. i.

Simile est regnum

celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo Math. xxij. Sermo noster erit de sancto euangelio hoc dñice. Salutes ergo maria. In isto euangelio presentis dñice sunt tria puncta multa notabilia ad informationem vite nostre

Primum est humilitas diuinalis.

Secundus pueritas humanalis.

Tertius indignitas meritalis.

In his tribus punctis stat totum euangelium. et de primo. scilicet humilitate diuinali dicitur the. simile est regnum celorum et cetera. Primum dico et cetera. Pro intellectu huius thematis et humilitatis diuine sciendum quod incarnatio corporis matrimonii. et dicitur matrimonium. quia tanta fuit unio et coniunctio humanitatis cum filio dei quod humanitas et diuinitas non sunt nisi unum in supposito hypostasi et persona. Non credatur quod humanitas sit una persona et diuinitas alia. sed sic vir et uxor. Ita quod iam non sunt duo sed una caro. Math. xix. Ita deus et homo in christo non sunt nisi una persona. et est articulus fidei dei. Qui licet deus sit et homo. non duo

sed unus est christus et cetera. Non dico quod ista benedicta incarnatione deus ostendit maximam humilitatem. Si enim vult cogitare dei superioritatem et excellentiam et hominis inferioritatem. deus est altissimus. et sub se habet gradus creaturarum naturalium et corporaliu. et cetera. gradus spiritualium. Primum gradus creaturarum spiritualium est altior alijs seraphinorum. Secundus cherubinorum. Tertius thronorum. Quartus dominationum. Quintus virtutum. Sextus potestatum. Septimum principatum. Octauum archangelorum. Nonum angelorum. Decimum animarum rationabilium. Primum gradus creaturarum corporaliu altior. est celum empirreum. vel primum mobile secundum aliquos philosophos. Secundus celi crystallini. Tertius firmamentum. Quartus est elementum ignis. Quintus elementum aeris. Sextus elementum aquae. Septimum elementum terre. Octauum est creatura elementatis sensitis ut animalium et volucrum. Nonum est creatura elementatis viuentibus non sensitis ut arborum. Decimum de creatura elementatis non habentibus vitam. ut lapides et silicia. Non homo est compositus ex anima rationali et luto. et sic est de inferiori gradu creaturarum spiritualium quantum ad animam. et corporaliu quantum ad corpus. Formauit enim deus hominem de limo et non de auro vel de materia celi sed terre. quantum ad corpus. et inspirauit in faciem eius spiraculum vite quantum ad animam. Gen. ij. Deus homo altissimus excedens omnes gradus creaturarum spiritualium et corporaliu voluit humiliari non recipiens creaturam spiritalem nec corporalem in altiori gradu. sed in minori et vltimo gradu. Iohannes dicit scriptura Qui cum in forma dei esset. Phil. ij. Item. Ausus est enim angelos apprehendere sed semetipsum abrae. ad Heb. j. Non ut melius intelligatur dicatur similitudo siue exemplum de rege volente habere cum filia rustici et pastoris ut exaltaret illud genus. Quanta humilitas. cum tamen posset. cum filiabus regum habere. Ita fecit christus. Voluit enim recipere creaturam spiritalem nec corporalem in altiori gradu. sed voluit ducere filiam rustici ad se ut eam faceret reginam in paradiso et exaltaret super omnes creaturas. sponsalia huius matrimonii facta fuerunt in camera siue palatio vteri virginis. De his dicitur. In sole posuit tabernaculum suum. et cetera in ps. xvij. Celi enarrant. Ps. In sole posuit. quia sic inter creaturas visibiles sol est pulchrior altior et clarior et fructuosior. sic inter omnes sanctos et sanctas dei ergo maria est altior in dignitate. pulchrior in sanctitate. clarior in bonitate. fructuosior in benignitate. Et sic sol oritur mane clarus et pulcher sine corruptione. Ita ergo maria genuit filium dei sine virginitatis lesione. Iohannes dicit. In sole. id est in virgine. ex excellentia solari et dignitate. posuit tabernaculum suum. Virgo dicitur tabernaculum quia sic tabernaculum intra se continet dominum. ita ergo dei filium. dicitur.

Dominica uicesima post trinitatis

Sanctificauit tabernaculū suū altissim⁹ zc
 sz nuptie nō fuit in h̄ m̄do. sz in celo. de h̄ dic
 thema. Sile ē regnū celoz zc. Nota. q̄ nō
 cōparant ille celestes nuptie homi simplici q̄
 fec̄ nuptias sz hoi regi. Nō attēdat ad pul
 chra speculatōem vt accēdat vos de glia pa
 disti. In nuptijs regalibz nō solū gust⁹ sed et
 oēs sensus satiant. visus audie⁹ zc. Idē est z
 erit p⁹ iudiciū q̄n corpa sil̄ cū aia erūt gliosa
 Prio in nuptijs regalibz satiat visus. vidē
 do ornamēta pānoz. vasoz auri z argēti. in
 t̄m q̄ rustic⁹ ore apto respicit. Nō cogitetis
 illud palatiū celeste quō fuit ornatū. nō per
 hoies nec p angelos sz p sanctā trinitatē zc.
 Quā sc̄ti videbūt oculis corpalibz p⁹ iudiciū
 mirabunt. Et dicet x̄ps. Filij q̄re nō cogita
 batis q̄ iste locus quē ego paui z tanto p̄cio
 emi pulcherrim⁹ deberet eē. de h̄ Isa. Tunc
 videbis z afflues z mirabitur z dilatabis cor
 tuū. Isa. lx. Si aliud nō eēt nisi sola delecta
 tio visus. esset inextimabile gaudiū. Sc̄do
 satiat audit⁹. Jā sc̄tis q̄t mistri q̄t canē zc. in
 nuptijs regalibz existūt. Nō cogitate si cor
 de de cythara aut fistula zc. t̄m vos delectat
 q̄d debet esse in celo de cātu angeloz z virgi
 nū zc. Dicat de religioso q̄. ccc. annis stetit si
 ne cibo z potu. z non fuit antiq̄tus audiēdo
 cantū angeli i forma auicule. De isto cātu dē
 Job. Cantabāt q̄si canticū nouū ante sedē
 dei zc. Ap̄c. xiiij. Ho. q̄si canticū nouū. qz si
 cut canē nou⁹ delectat. ita ille zc. Tertio
 satiat odoratus. Si em̄ de fiola vel rosa t̄m
 fragrat. z de creatur̄ corruptibilibz orit̄ illis
 odor. cogitate q̄lis fragrātia de x̄pi corpe. de
 ei⁹ vulneribz. de corpe s̄ginis Marie zc. in
 t̄m si h̄ esset mō corp⁹ gliosū oēs traheret ad
 se. Nā dic̄ sanct⁹ Tho. exponēs Job ad l̄raz
 Job. xli. de balena q̄ est tā magnū aial. quō z
 q̄d comedit. Dicūt em̄ q̄ hz anhelitū valde
 odoriferū. z q̄n vult comedere emittit anhe
 litū. z pisces veniūt ad illā fragrātiā q̄s ipsa
 absorbet. si ḡ de tali bestia orit̄ talis odor q̄d
 dz esse de anhelitu x̄pi. Marie. z sanctorū. et
 si aliud nō esset ibi zc. Salomon q̄ habebat
 tot odores zc. q̄n deus dedit sibi modicū sen
 tire de illo fumo paradisi dixit. Trabe me post
 te. z currem⁹ in odore yngentoz tuorum zc.
 Lan. j. Quarto satiat tactus. Dicunt phi
 z alij theologi q̄ magis delectat sentimentū
 tactus q̄ alia. iō decipiunt̄ luxuriosi zc. Di
 co q̄ si oēs delectatiōes luxurie essent i vno
 corpe cōgregate. nihil essent respectu delecta

tionis purissimi z pudicissimi corplis glifica
 ti q̄ tāta erit q̄ nō erit i eovena nec os nec ner
 ui q̄n sentiāt p̄tinne tantā dulcedinē q̄n p̄
 dici. Cogita delectatiōz quā habebūt ange
 li z s̄gines. q̄n āgeli cū s̄ginibz tripud̄tabūt.
 tangētes se p man⁹. o q̄lis delectatio. Aniso
 te vt sis bon⁹. De istis tripud̄hs dicit eccl̄ia
 x̄po. Qui pascis int̄ lilia sepr⁹. i. circūdatus
 choreis s̄ginū sp̄sus decor⁹ glia zc. David
 Adimplebis me leticia cū vultu tuo zc. ps.
 xv. Delectatiōes h̄ mūdi vel sunt i visu au
 ribz vel gustu. z sūt defectiue. sz i paradiso erūt
 p̄fecte z p̄petue in oibz sentimentis. Jō dicit.
 Adimplebis me zc. Quito satiat h̄ gust⁹
 comedēdo. bibendo zc. ita in paradiso. est em̄
 ibi cibo z pot⁹ etiā corpalis. sz nō corruptibi
 lis. vt dicit machometus. de lacte zc. qz post
 iudiciū habebim⁹ corpa p̄ciosissima. Jā sc̄tis
 q̄ in nuptijs regis dan̄t̄ esce p̄cioso. ḡ etiā in
 nuptijs regis eterni. Certū est q̄ in iudicio
 resurgem⁹ cū corpbz nostris incorruptibili
 bus. z habebim⁹ intestina int⁹ zc. Et ista in
 testina nō erūt vacua. qz nō est dare vacuus
 ergo plena erūt. nō de v̄to vel stercore vl̄ se
 cibz siue imūdicijis. sicut mō. Et dicit sanct⁹
 Tho. in. liij. q̄ erūt plena dulcissimo liquore
 a deo creato. claro. dulcissimo z incorrupti
 bili. nec aliquis erit manē. sed om̄s erim⁹ in
 optima p̄portione. Etiā guttur erit plenū il
 lo liquore z erit cibo et pot⁹. Utinā sentiam⁹
 hūc sapore. Et de isto cibo dic̄ x̄ps. Ego di
 spono vobis sic disposuit mibi p̄z me⁹ regnū
 vt edatis z bibatis sup mēsam meā in regno
 meo zc. Lu. xxiij. Nota. sicut disposuit. vt sc̄s
 cū laboribz et tribulatiōibz ad illud veniret.
 ita disposuit nob vt cū labore z p̄nia ad illō
 pueniam⁹. si vna gutta vt granū sinapis illi⁹
 cibi deus poneret in ore vestro vel meo. nū
 q̄s vellē comedere. Ecce q̄re dicit. Sile ē re
 gnū celoz zc. Jō dicit Jōhes q̄ vidit sc̄tos
 comedētes z cantātes dicēdo. Gaudeam⁹ et
 exultem⁹ z dem⁹ glia deo. qz venerūt nuptie
 agni. Apo. xix. Dico secūdo q̄ in euange
 lio tāḡit pueritas hūanal. de q̄ d̄t euāgelijū
 z misit suos zc. z civitatē illoz succēdit. Dic
 dico q̄ oñd̄it pueritas hūanal. qz nolebāt
 ire ad iuuiū regis. Jsta pueritas est hodie
 in mūdo. Nā x̄ps rex etern⁹ parauit nob cō
 iuiū nuptiaz. vt dixit. Q̄t hoies maxime
 xp̄iani sunt inuitati. Quilibet em̄ religiosus
 cleric⁹ vel p̄lat⁹ p̄dicās doctrinā enangelicā
 est nūcius dei vos inuitās ad cōiuium. sed

Sermo. II.

gentes excusant se tripl'r qdā p indevotionē spūalem. quidā p affectionē terrenalē. qdā p indignationē cordialē. Primi renuūt venire qz ad spūalia nullā hnt devotionē nec senti/mentū. imo dicūt. Qd scit hō de alio mundo. De his d'r. Et nolebāt venire. Attēdat' si inter vos sint aliq de istis. Tales sunt q diligēter curāt de corpe. z negligent de aia. q prandium v' cenā corpis nūq obliuiscunt. s; aie frequēter. Lib' aie est orō de mane et de sero. Dñdal quō dāda sunt fercula aie. Prio homo orare d; z mēsam bñdicere dicēdo p n'r in q p'tinent septē petitōes. z Ave maria attēte z devote quēadmodū hō loquit' regi v' regine Sil'r de sero. s; multi nō curāt nec orāt d mane nec de sero. nec orāt añ mēsa; nec añ cenā. Itē p aie refectōe debem' festa celebra re z reb; diuis z orōib; q sunt fercula aie itēdere. S; pch dolo; multi postq; laborauerūt p totā hebdomadā nesciūt dñicam dare dō. Itē sicut qlibet mēse lauat' camisia corporis ita etiā aia lauāda est a macul'. Itē i pascale qlibet curat vt bñ prandeat. sic etiā cogita re d; de aia vt cōicet digne. Sed dicit apl's. Aialis homo nō p'cipit ea q spūs dei sunt. p'ma Cor. ij. Secūdi negligent venire p affectionē terrenalē. vt religiosi. clerici. vel etiā laici q plus delectatōes carnales diligūt. q spūales. z tales de p'uio paradisi non curant. Dicat' fabula de leone faciēte p'uuiū oib; aia lib' Huncij venerūt ad porcū iacentē in luto z ex pte leonis inuitauerūt ipm ad p'uuium. Qui porcus interrogauit si essent ibi luta. q; bus rñdentib; q nō. Rñdit porc'. Holo veni re. Ita accidit multis miseris luto luxurie i uolutis q vt porci despiciūt glam paradisi. De istis d'r. Illi aut' neglexerūt ppter delectatōes bestiaz. tales pdunt delectatōes angelorum xp'i z hginis. qz noluerūt gustare de istis. Au gustin'. Impij nō sentiunt dulcedinem dei. qz de febre iniquitatis palatū cordis infecerūt. Alij nolūt ire ppter indignationem cordialē nuncios ipos vocātes z inuitātes ad hmoi nuptias verbis z factis calumniātes. De q; bus d'r. Reliqui hō tenuerūt seruos ei' z con uulsi affectos occiderūt eos. Primi sunt mali. z secūdi. s; isti peiores. qz interficiūt animas. Eccl. xxi. Dētes eoz. s. obloquentiū. in terficiūt aias hoim. Rex hō cū audisset irat' est. z missis exercitib; suis. s. angelis. perdidit homicidas illos z ciuitatē. s. istum mūdū succendit. Qz certi scitis q; pflagrabit iste mūdus

cito. Ignis succēsus est in furore meo z arde bit vsq; ad inferni nouissima. Deut. xxxij.

Dico tertio q; tāgit i euāgelio indignitas meritoz. cū d'r. Tūc rex ait suis suis. Flupric quidē. zc. vsq; in finē. Ex ista pabola nō itel ligatis vos q; aliq; expellat' de paradiso postq; ingressus ē. sic ille rex expulit illū. Ita d'itio naliter loquēdo. si in paradiso inueniret aliq; imparat' expelleret. Dō facias tu pntiam si imparat' expelleret. q; necessariū est nobis vt pparemur si volum' illuc intrare. Qd bñ pē sandū est i stulticiā dicentiū. Si sum prede stinat' siue fuero parus siue imparat' itrabo. Nota q; in libro p'destinatōis simul scribit'. talis saluabit' z ex tali causa. z sil'r i libro p'sci entie. tal' dānabit'. z ex tali cā. In libro prede stinationis nō solū scribit' petr' talis z tal' sal uabitur. z bernard' talis saluabit'. s; sic. petr' talis saluabit' p ieiuniū. z talis p orōem. talis vero p elemosynā. Ita q; simul scribit' introi tus paradisi. z causa quare intrabit. Multi tñ decipiunt credētes q; solū nomē scribat' in libro p'destinationis sine causa. qd nō est vez sed simul totū. Itē in libro p'destinatōis nō solū scribit' talis dānabit'. s; etiā causa qre ta lis damnabit'. p supbiā zc. Jō si nō vis dam nari caue a causa. Jō si ille iparat' fuit expul sus. nos non intrabim' nisi pparemus nos q; estote pati. zc. Mat. xxiiij. z Luc. xij. Parat' homo p'p'itōnē. zc. Et sic homo induit ve stib; nouis. z efficitur dignus intrare ad glo riam.

De eadem dñica. Sermo. ij.

Ecce prandiu me um parauit. zc. Mat. xxij. Istō hō bñ recitat' in euāgelio currens dñi ce. Inter alia verba sancta que xp's dixit su is apl's i nocte passiois. z qñ discipuli erant tristes de suo recessu. xp'us eos solans dixit. Vado pare vob locū. Et si abiero z ppara uero vobis locū. itez veniā z accipiā vos ad meipsum. zc. Joh. xiiij. Verbū est notabile z dignū memoria. si cogitatis hoc qd dicit. Hā si aliq; rex d; ire ad aliquē locū. cōmuniter p'mittit aliquos ad parandū prandiu. Ista practica seruat' z rationabilē fit q; p'u' parat' hospitium dño. s; q; dñs vadat pmo ad paran dum seruis nūq; fuit. imo talis dñs reputa ret p' stulto. Xp's hō cū sua nimia humilitate tenuit istū modū q; voluit ire p'us ad paran dum. iō dixit. Vado pare. zc. Parauit em lo

Dominica uicesima p^o trinitatis

cū glie cū illis cortinis. tapes. zc. Escas inestimabiles. s. pdestinatōis glie. z pmisit redire dicēs. Itēz venio ad vos. Jō redit the. Ecce prādi. zc. q. d. venite ad nuptias. ad q̄s vadit hō p bona opaz. iuenio i scriptura q̄ parauit nobis q̄ttuor prandia.

Primū de pnia euangelicali.

Scdm de eucharistia sacramentali

Tertiū de grā spūali

Quartū de gloria celestiali.

Primū dicitur prandiu fontale. Scdm dicitur prandium festiuale. Tertiū prandiu dicitur sociale. Quartū dicitur nuptiale. Et dicitur quilibet potest thema bene intelligi. Ecce prandiu meū pau. Dico pmo. zc. scz dicitur pnia euangelicali. In isto prandio esce sūt modicuz aspe z amare. s. opa pnia. corpori amara. s. sūt aie vtilia z dulcia. Primū cibū ē cognitio pctōz z defectuū pprioz. quā q̄s hz cū intra se dicit. O miser ego sum religiosus. zc. ego feci B z B. z tā male expēdi tps. zc. Nunq̄ aliq̄s faceret pniā nisi dicitur eis h̄et cognitōz z p̄tritionē. Scds cibū ē p̄tricio. qz als modicū valerz cognitio. Multi ei cognoscūt peccata sua. s. delectabilē illa cogitat. Tertio cibū ē p̄positū nō redeūdi ad pctā. imo citius mori. Quartū cibū est p̄fiteri ore. optet cū p̄p̄cere corruptōz. Quintū ē afflictio corpis. dicitur cēdo. Dñe castigo corp̄ meū ne faciatis ipm castigari a sagionibz inferni. Sextū ē deuota orō cogitādo q̄ videtis xpm z h̄ginē. Septimus ē restitutio bonoz iniustoz. Respicite bursam z taxā. zc. si ē aliqd de vsura zc. Octauū est remittere iurias si vultis q̄ de remittat vob. Iste esce sūt pate i euangelio. z pnie amare sūt corpi. s. magnū nutrimētū et magnā refectionē z p̄fortatōz dāt aie. Jō dauid regratiando dicebat. Parasti i p̄spectu meo mēsam aduersus eos q̄ tribulant me. ps. xxij. Nota. q̄ tribulāt me. s. pctā. demōes. reptationes. zc. q̄ tribulāt nos. De istis escis comedit xps. q̄ tñ nūq̄ peccauit. Istū prandiu dicitur funerale. Cōsuetudo ē qñ morit dñs dom̄. p̄ sepulturā parētes z amici faciūt prandiu in q̄ nō dant p̄ciose esce nec lete. tale prandiu dicitur funerale. Ita dicitur prandio pnie. P̄ z caput z dom̄ hūane nase fuit adā. z mortuū fuit p peccatū mortale. nos q̄ filij amici z parētes. quia pctōres vt adā facim̄ prandiu pnie a xpo nob̄ p̄paratū. Nota secreta pnia dicitur prandiu aut cena. qz aliq̄ prandiu faciūt vt q̄ i mane iuuentis dāt se pnie vt religiosus iuuenis. Alij cenā q̄ solū i fine qñ iacent i senectute i lecto. et

medicū dicitur mortuū est. tūc petūt p̄fessioz. zc. t̄cf. recipiūt pniā p̄ cena. tñ si h̄a pnia ē saluānt. Scz ē difficultas z difficile q̄ tunc p̄nt comedere dicitur cibis pnie. Difficile enī est de pmo cibo q̄ est cognitio pctōz z pprioz defectuū comedere. qz t̄les infirmi ipediūt a cogitādo z cognitōe pctōz p̄ dolore infirmitat. Itē nec p̄nt tales infirmi faciliē comedere de scdo cibo istū prandiu. q̄ est p̄tricio. Nec dicitur tertio q̄ est p̄positū nō redeūdi ad pctā. qz ipediūt horrore mortis. Et fortassis dolor q̄ apparet i talibz est ex timore gehēne. z n̄ ex amore dei. Item nec t̄les p̄nt faciliē comedere de q̄rto cibo q̄ ē p̄fessio. p̄t varia ipedimētia i morte occurrētia. Jō b̄ndict̄ est ille q̄ de pnia facit prandiu z cenā p̄tinuādo eā vsq̄ i finem. Dinc xps ait. Lu. xiiij. Cū facis prandiu aut cenā noli vocare amicos tuos neqz fr̄es tuos neqz cognatos tuos neqz vicinos neqz diuites. Holi vocare amicos. zc. vbi ponit q̄nqz p̄ditōnes p̄sonaz q̄ nō indigēt pnia. qz sancte z iuste sunt. Iusti non indigēt pnia. Lu. xv. Scz si volūt facere pniā est ad augmētū glie. Prima p̄ditio tāgitur ibi. Holi vocare amicos. Isti sunt apli de q̄bz tenet firmē q̄ p̄ receptioz spūs sancti nō peccauerūt mortalit̄. Jō xps vocat eos amicos. Jā nō dicā vos suos. Rō. quia suus nescit qd facit dñs ei. qz dñs non tenet p̄silia sua cū seruis. s. cū amicis. Vos at̄ dixi amicos. qz q̄cūqz audiui a p̄re meo nota feci vobis. Joh. xv. Scda p̄ditio tangitur ibi. Holi vocare fr̄es tuos. Isti sunt pueri iuocentes. qz p̄ baptismū sunt facti fr̄es xpi. filij eiusdem p̄ris. Xps aut̄ est filiū p̄ naturā. isti p̄ grām. Pro istis non est necessaria pnia. neqz etiā adult̄ iudeis baptizat̄ b̄n̄ dispositis. qz p̄ baptismū oīa pctā remittunt. Tertia p̄ditio tāgitur ibi. Holi vocare cognatos. isti sunt martyres. Dicunt̄ sanguinei xpi. a cō. qd est simul. quia sanguinē xpi quē tenebāt p̄ recordationē miscuerūt cū sanguie suo. qz als eorum sanguis nō habuisset p̄tutē. Jō dicitur eis dicitur. Hi sunt q̄ venerūt de tribulatōe magna z lauerunt stolas suas. z dealbauerūt eas in sanguine agni ihu xpi. Apoc. viij. Quarta p̄ditio tāgitur ibi. Holi vocare vicinos. s. p̄fessores q̄ mundū despexerūt. z dederūt se p̄templatōi. Dicunt̄ vicini qz sic ille q̄ morat̄ ad parietē alteri est vicin̄. sic etiā isti morant̄ ad parietē cū p̄ intellectū p̄tēplā recordāt p̄ memoriā. volūtate desiderādo. auribz audiēdo v̄ba dei. z corpe seruiūt sibi. Quinta p̄ditio

Sermo. II.

tāgit ibi. Noli vocare diuites. i. hōnes. Diuites est hō sui iur̄. Religiosus. clericus. zc. seruas hōginitatē suā diues ē. Tal' ei est tot' plenus thesauro. qz hōginitas n̄ pōt p̄uari sine multis p̄tibus bonis opibz. Propt' hō hōgines dicūt diuites. Et ap̄ls d' se d' z alijs hōginibz. Dabem' thesaur' istū. i. hōginitatis i vasis fictilibz. ij. Co. iij. Pz qre d'it. Lū facis prandiū. i. p̄nie. noli vocare amicos zc. Ergo p̄r q̄s vocabo. R̄ndet auctas p̄missa. Lū fac' p̄uuiū voca paupes. debiles. claudos. z cecos. z beatus eris. Quattuor' ditiōes vocādoz poit. Prima ditiō pauper' ē. Et paupes sunt infideles. qz licet facerēt oīa bona mūdi. paupes dicunt. qz sunt sine fide z bap̄tismo. Vocādi sunt p̄ p̄dicatōz nō p̄ vim. Secūda tāgit ibi de debiles. Isti sunt pctōres xp̄iani q̄ ex fragilitate carnis peccauerūt. qz licet vellēt viuere sine pctō. n̄ habita oportunitate nō p̄nt se p̄tinere a pctō. Isti sūt vocādi ad p̄niam. Jō dicit voca debiles. Tertia tāgit ibi. voca claudos. Isti sūt pctōres xp̄iani p̄ ignorātiā peccātes. Ductibie sūt bonas p̄cia z mag' scia. z qui peccant p̄ ignorātiā claudicāt tibia scie. Istomō peccauit ap̄ls p̄sequēdo eccliam dei. Jō d'it. Misericordiā dei p̄secut' sum. qz ignorā feci i incredulitate. j. Thi. j. Quarta cōditio tāgit ibi. voca cecos. Ceci sunt q̄ peccant p̄ maliciā. qz sciūt esse pctm̄ z possent abstinere z nolūt. q̄ etiā vocādi sunt ad p̄niam. Vñ xp̄s. Nō veni vocare iustos s̄ pctōres ad p̄nitentiā. Lu. v. Secundū prandiū meli' est de eucharistia sacramēntali. Istud p̄parauit xp̄s in nocte passionis in cena q̄n ordinauit istud sanctū sac̄m̄. Debet' cogitare q̄ hōstia p̄secrata est vt scutella sup̄ mēsam altaris in q̄ sunt tria p̄ciosissima fercula. qd̄ declaratur sic. Dñe qd̄ est. vl' est creator. vl' creatura. Si creatura. vl' sp̄ualis vel corp̄al'. De oīibus creaturis tā sp̄ualibz q̄ corp̄alibz excellentiores sunt ibi. Si ḡ diceret q̄s. q̄ est excellentior creatura corp̄alis. si diceret q̄ sol. nō esset vey. nec luna. nec celū. s̄ caro xp̄i formata in vtero hōginis. z illa est i hō sac̄o ita hōe sicut fuit in vtero hōgis. z ita hōe vt est mō in celo. zc. Jō de creaturis sp̄ualibz q̄ est excellentior ceteris. Diceret forte tu q̄ michael vl' gabriel qd̄ nō est vey. s̄ excellentior est xp̄i aīa. z illa est ibi. qz corp' xp̄i viuū nō est sine aīa. Jtē creator est de'. z in hō sac̄o eucharistie est tota diuinitas infinita. Sacerdos q̄n celebrat debet p̄templari ista fercula i hostia dicēdo. Q

quō deberet esse pinguis comedens digne. Etia' vos laici. q̄n debet' cōicare debet' ista p̄siderare. De ista p̄phetavit scriptura. dicens. Sapia edificauit sibi domū. excidit colūnas septē. Prouer. ix. Sapia. i. fili' dei. edificauit sibi domū. i. xp̄ianitatē. quā. xxxij. ānis edificauit. excidit colūnas septē ad sustinēdum. i. septē ditiōes xp̄ianoz.

Prima columna est platorum

Secūda dñoz rpalium.

Tertia religiosorum.

Quarta sacerdotū simplicium

Quinta illoz de matrimonio

Sexta viduarum

Septima virginum

In istis. vij. ecclia fundata ē. z pauit illa tria fercula q̄ dixi i hostia p̄secrata esse. z miscuit vinū. i. xp̄i sanguinē. z posuit mēsam altaris. Istud prandiū nō est funerale s̄ festiuale. In fra hebdomadā hō trāsit z reficit simplr. sed in die festo hō fac' bonū prandiu. Ita infra annū hō laic' simplr trāsit nō cōicādo. sed in pasce est maximū festū q̄etis xp̄i. Jō ordinatum est vt oīs i pasce cōicent. a decē vl' xij. annis z sup̄. sunt multi miseri q̄ ab isto prandio excusant se. Hora de isto prandio habet auctas allegorice. Lū esset dies festus dñi factū est prandiū bonū in domo Thobie. et dixit filio suo. Uade z adduc aliquos de tribu n̄ra timētes deū vt epulent' nobiscū Thobie. ij. Hora secreta. Lū esset dies fest' dñi sc̄z resurrectiōis. S̄z diceret aliq̄s. Nonne dies natiuitatis. circūcisionis. epiphānie. et pentecostes sūt dies festi dñi. Dico q̄ sic. sed dies resurrectiōis est pp̄ior dies fest' xp̄i. Rō. Dies fest' est dies q̄etis. Dies natiuitatis nō fuit dies q̄etis sibi s̄ labor'. iō statim nat' flevit. Hec circūcisionis dies. z sic d' alijs. sed i die resurrectiōis q̄euit in glia. Ideo d' illa die. Hec dies quā fecit dñs exultem' z letemur in ea. In illa die parat' prandiū in domo dei sc̄z ecclia. ad qd̄ prandiū oēs tenem' venire. s̄ sc̄tis q̄ prandū istō est xp̄i regis. z quō est veniendū ad illud cū debita p̄paratiōe p̄uenia. z accedēs d̄z esse ornat' z vestit' nō veste antiqua sup̄bie s̄ veste noua hūilitat'. nec excusatur q̄s si nō sit par'. Jō p̄cedūt septē hebdomade quadragesime ad se p̄parandū. Jtē dixit Thobias filio suo. Uoca aliq̄s de tribu n̄ra. h̄ d̄z xp̄ianis. qz p̄ bap̄tismū sunt de genere dei. Infideles nō debēt cōicare. Hora. timētes deū. qz hō p̄mo d̄z examinare vitā suā.

Secundo de peccatis steri. Tertio p^rferri. Quar-
to coedicare. Juxta p^rsentium apli. Probet at seipz
hō. z sic de pane illo edat z de calice bibat. q̄
em̄ māducatur z bibit indigne iudiciū sibi mā-
ducatur z bibit. nō dijudicās corp^r dñi. j. Cor.
xj. Qui aut nolūt eū recipere. v^r q̄ indigne reci-
piunt nūq̄ recipient in paradiso. Tertium
prandiu est de grā spūali. Istō prandiu dat
p^rps psonis spūalibz existētibz i grā dei. quia i
optibz bonis q̄ faciūt sentiūt magnā solatio-
nem z confortatōz i aia. Verbi grā. qñ religio-
sus i grā etnā surgit de nocte ad dicēdū ma-
tutinas. zc. De nocte cogitādo z p^remplando
maiorē sentit dulcedinē in aia q̄ si comederz
capones. z postq̄ aia est sic inflāmata z legit
illuminat z solat. Idē de laicis d nocte orā-
tibz z audicētibz missas. fmones. z p^remplātibz
xpi natiuitatem. qñ viderēt sginem cum fi-
lio. zc. Itē idē dicēdū est de p^remplātibz christi
passionē. Et q̄t p^remplatōes habent tot fercu-
la dant. zc. Om̄s dies paupis. s. p^retoris sine
grā dei sp mali erūt Secur a mēs qñ iuge cō-
uiuū. Prover. xv. Istō prandiu nō est festina-
le solū. s. etiā sociale. qz q̄libet die hō deuot^r
comedit cū xpo. de h figura Dan. xiiij. Dicat
quō daniel fuit sex diebz nō māducās nec bi-
bens. s. orabat. Erat aut Abacuc ppha in iu-
dea. Dicat historia quō p angelū fuit portat^r
ad lacū. Et exclamauit abacuc dicēs. Dani-
el fue dei tolle prandiu qd misit tibi de^r Au-
dite pulcr significatū h^r figure. Daniel ami-
cus dei significat quālibet psonā deuotā La-
cus leonū est iste mūdus in q̄ sunt septē feri
leones pmpri ad deuorandū. puta demōes.
q̄ tēptant de septē peccis mortalibz. Prim^o est
leuiathan q̄ tēptat d supbia. Idē d alijs Isti
nō curāt vt deuorēt peccōres. qz iam sunt sui.
s. psonas sanctas z deuotas puta bonū cle-
ricū v^r religiosuz. Int q̄s psona deuota stat
sex diebz. Septē sūt etates. Prima infantia.
In ista hō nō timet leones. s. i scōa. s. pueri-
cia. qz i illa iā multi dānant. Tertia adolescē-
tia. Quarta iuuetus. Quinta virilitas. Se-
cta senect^r. Septima decrepit^r. Sex etates
sunt piculose. s. xps de terra pmissionis mit-
tit prandiu danieli. i. psonē deuote. s. solatō-
nes spūales. zc. Exultēt iusti in p^rspectu dei.
z delectent in leticia. ps. lxxij. Quartum
prandiu est om̄ibz alijs meli^r. scz glie celestis
D q̄lia fercula dant in isto prandio. Nullus
intellect^r p^r cōphendētz declarare ad plenū
h^r prandiu. qz tāta est excellētia illoz ciboz. si

de pane isti^r prādū soluz vna mica caderet in
ore tuo vel meo. si viueres. z. D. anis nolles
comedere cibū pntis vite corporeū z corru-
ptibilē. Beat^r q̄ māducabit panē i regno dei
Lu. xiiij. De isto pradio meli^r facere possum^r
q̄ dicere. s. recogitate q̄les estas retinuit dō
p se z suis. De isto pradio loquit singulariter
thema. Istud prandiu d^r nuptiale. ad qd p^rue-
niūt oēs p^rin q̄. tā ex pte spōsi q̄ ex pte sponse.
Ecce prandiu meū parui. rbaui mei z altilia
mea occisa sūt. z oia parata. venite ad nupti-
as. Deo grās.

Sermo. iij.

Egressi sunt serui
et i vias. H^r v^rbu istō Dat. xxiij
Materia h^r fmonis erit declara-
re p quā viā poterim^r ire ad iuuuū glie cele-
stis. Materia erit v^ral. Salutes sgo. Dicit
thema q̄ fuit oēs dei egressi sūt i vias. Pro
intellectu thematis optet declarare q̄sūt serui
dei. Et ad h sciēdū est qz oēs creature tā cor-
porales q̄ spūales. tā bone q̄ male fuit dō
aliq̄ mō. Declarat statim i creatur^r pure cor-
poralibz. vt sūt celū z luna. sol z stelle. q̄ nō po-
terūt vnū punctū ordinatōis diuine preterite
Illa eandē regulā quā de^r dedit eis a princi-
pio fuāt z fuabūt. q̄s q̄ aliud p^ricipiat in die
iudicij. qñ de^r dicet soli. sta Sol z luna n̄ hñt
rōem nec intellectū. z seruiūt dō. Jō cātat ec-
clesia. Cui. s. deo. sol z oia defuunt p tempa
Idē de elemētis. aere. terra. aq̄. z igne. fm q̄l^r
tates z p^rietates. q̄s dedit eis. Nichil p^rtereūt
q̄s q̄ habebūt mandatū in oppositū. Idē
de aialibz. volucibz. z piscibz. q̄ nō p^rtereunt
diuinā ordinatōz. Jā certo tpe faciūt nidōs
ducūt vxores. faciūt pueros. Idē de plantis
arboribz. q̄ fm ordinationē dei certo tpe dāt
flores. folia. z fruct^r. z certo tpe dimittūt. Jō
David. Ordinatōe tua p^rseuerat dies. q̄niaz
oia seruiūt tibi p^rs. cxviiij. Nō videam^r quō
creature pure spūales fuit dō. vt scī ange-
li z aie beatoz fuit dō. qz i nullo discordāt
a dei ordinatōe z volūtate. s. opant z faciunt
iuxta dei voluntatē. In omnibz p^rcordāt euz
deo. Jō de cis d^r scptura. Beati viri. i. s. tuos
si tui. z beati fui tui q̄ stant corā te sp. iij. Re. x
Diceret aliq̄s. Quid de demonibz q̄ sunt in
inferno. vel inter nos. siue in aere. Idē qd
dicemus de animabz dānatis. q̄ sunt creatu-
re spūales. an etiam fuit dō. Dico q̄ sic.
licet^r suā volūtate. Demōes fuit dō in tñ

Sermo. III.

q̄ nō est i paradiso aliq̄ corona nec p̄iarcharū
 nec p̄phaz nec martyz nec p̄fessoz nec s̄ginū
 loquēdo de adultis z cōit̄ q̄n p̄ demones sit
 fabricata. Diceret̄ vos. z quō p̄t̄ esse. Dico
 q̄ d̄dicēdo z resistēdo diaboli tēptationibz fa
 bricant̄ corone. licet q̄n diabol⁹ tēptat̄ ip̄e itē
 dit fabricare catbenā q̄ trahat̄ hoīes ad infer
 nū. t̄m q̄n d̄dic̄t̄ hō tēptat⁹ tēptationi efficit̄
 corona p̄ter intētionē diaboli. **Auctas Dō.**
Sup̄ dorsum meū fabricauer̄t p̄tōres. s. de
mones obstinati. Blosa. coronā. licz diabo
lus intēdat fabricare catbenā q̄ trahat̄ ad in
fernū. zc. Et nō est modicū fuitiū illō. Beat⁹
vir q̄ suffert̄ tēptatōz. q̄m cū p̄bat⁹ fuerit ac
cipt̄ coronā vite. Jac. j. Itē si querat̄ an aīe
damnate seruiūt̄ deo. Dico q̄ sic. Dicas mi
hi q̄le seruitiū faciūt̄ regi vel d̄no suspensi in
furca. Dico q̄ magnū. qz oñdūt̄ iusticiaz d̄ni
Qñ em̄ suspēsi inueniūt̄ in aliqua p̄ria statiz
d̄. Itē d̄ns est iust⁹. qz suspendit̄ criminosos
Qñ em̄ nō inueniunt̄ suspēsi. vel omnes sūt
sancti z boni z iusti. qd̄ frequēter nō est verū
vel iusticia nō seruat̄. Ecce quō suspēsi fuitiū
d̄nis z etiā hoībz qz qñ videt̄ suspēsus querit̄
quare fuit̄ suspēsus. d̄. p̄pter furtum. z q̄libet
dic̄ intra se. ego cauebo mibi. Eodē mō ani
me d̄nate oñdunt̄ dei iusticiā. z in h̄ seruiūt̄
sibi z nob. qñ em̄ nos oculis aīe videmus su
sptos in inferno malefactores. tūc a pecca
tis reuocamur Dicat̄ de magnitudine pene
inferni. z quō demones z aīe d̄nate detinēt̄
p̄tra eoz voluntatē in igne z ab igne inferni
De h̄ vide b̄m̄ Tho. p̄ma pte. q. lxiij. ar. iij.
z in. iij. scripto. dis. cluij. O bone gentes ista
pensare debetis. qz p̄ h̄ hō corrigit̄ vitā suam.
qz qñ hō videt̄ ista p̄templādo. vel audit̄ i ser
monibz. seu legit̄ dic̄. O miser si ego faceret̄ h̄
ita esset̄ de me. sic homo refrenat̄ malas iclī
natiōes. Ideo magnū seruitiū faciūt̄ deo. qz
magnū seruitiū facit̄ regi q̄ portat̄ suū veril
lum i bello D̄nati em̄ portat̄ vexillū iusticie
diuine. Jō David. Lōuertant̄ p̄tōres in in
fernū. s. cogitādo. Nō videam⁹ de creaturis
que h̄nt̄ corp⁹ z aīam quō seruiūt̄ deo. Dico
qz om̄es creature h̄uane. tā bone q̄ male ser
niunt̄ deo aliquo mō. De bonis nō est dicen
dum. qz recta z sancta intētionē seruiunt̄ dō.
q̄cqd̄ em̄ cogitāt̄. desiderāt̄. loquunt̄. z opant̄
totū ordināt̄ ad gl̄iam dei dicendo. Domie
ego sum captiu⁹ vester z ex debito teneo: vo
bis fūire. placeat̄ t̄m vob q̄ si ego seruiō vob
h̄. detis mibi coronā z regnū vestz. Iusti at̄

in p̄petuū viuēt. z apud d̄m est merces eoz
 z cogitatio illoz apud altissimū. **Sap. v. De**
malis autē h̄ est difficultas. Et dico qz mali
hoies in pctis viuēt̄ deo magnū ser
uitiū. nō ex eoz intētionē. qz nō est recta. ideo
peccāt. s. ex sup̄naturali dei ordinatōe. Dicit
Aug⁹. in encheridion. i. in libro manuali. qz
de nō p̄mitteret̄ aliqd̄ pctm̄ fieri si nō elice
ret̄ inde mal⁹ bonā. Dicat̄ hic historia de Jo
seph. cui reuelauit̄ de⁹ q̄ esset̄ d̄ns frat̄z suoz
z ip̄e reuelauit̄ fratribz suis. p̄pter qd̄ fr̄es ei⁹
eū occidere volebāt. z vendiderūt̄ eū. zc. Di
xitqz fratribz suis. Nolite timere. neqz vobis
duz videat̄ qz vēdidist̄ me in his regionibz.
Pro salute em̄ vestra misit̄ me de⁹ an̄ vos in
egyptū. Infra. Hō vestro silio s. dei volun
tate huc missus sum. q̄ fecit̄ me q̄si p̄zem pha
raonis z d̄m vn̄uersedom⁹ ei⁹. ac p̄ncipem
in oī terra egypti. Gen. clv. P̄tz q̄ quō d̄ pec
catis elicit̄ bona. aliter nō p̄mitteret̄ ea fieri.
Judei em̄ qñ interfecerūt̄ xpm̄ magnū pctm̄
fecerūt. z malū op⁹. z pessima intencōe fecerūt.
sed magnū fecerūt̄ deo z nob̄ seruitiū. qz ex il
la morte saluamur. s. qz ip̄i iudei mala z per
uersa intencōe fecerūt. nō meruerunt. imo q̄
uiter peccauerūt. Idē de tyrānis q̄ interfici
endo martyres magnū seruitiū fecerūt̄ deoz
sanctis martyribz. nō t̄m recta intencōe ideo
peccabāt. Patet q̄ qz boni z mali seruiūt̄ deo
De malis d̄t̄ xps. Seruū inutilē p̄cite i te
nebras exteriores. Math. xxv. Lū q̄ d̄t̄ th̄a
Egressi sunt̄ serui ei⁹ in vias. de bonis suis
z malis seruis loquit̄. qz boni serui om̄es va
dunt̄ p̄ viā. Nō videam⁹ in q̄s vias exierūt̄
Tres vias inueni p̄ q̄s vadūt̄ om̄s fuitores
dei boni z mali

Prima est scandalosa

Secda via est periculosa

Tertia via est virtuosa

Per duas p̄mas vias vadūt̄ mali. p̄ tertiaz
 aut̄ vadūt̄ boni. Prima via est scandalosa. p̄
 istā viā vadūt̄ hoies religiosi z clerici z laici
 q̄ nō solū peccāt. z sunt̄ mali in se. s. sunt̄ etiā
 alijs in exemplū z causa scandali Ista via est
 mala qua ip̄i elongant̄ a deo. z scandalosa. qz
 facit̄ cadere z peccare alios. Sicut saxum d̄
 monte descēdens lapides sibi occurrētes se
 cum p̄cipitat. Ita qñ aliq̄ p̄sona. scz de statu
 magno in dignitate vl̄ scia cadit solus icipit
 cadere. s. exemplo ei⁹ multi cadūt̄ i pfunduz
 inferni. Verbi gr̄a. qñ aliq̄s hō notabil̄ cadit
 in pctō pōpe elatōis z sup̄bie. statim p̄cipitat

Dominica uicesima p^o trinitatis

sibi occurrētes. q^o statim dicūt. Et q^ore ego nō facio sic iste. Idē de mulierib^o q^o vident ali^o quā incipientē pompā in ornatu. cauda mancis. et h^omōi. dicūt alie. O q^o pulcra est ista. ita faciā. et sic precipitāt. Idē de pctō auaricie. q^o vos videt^{is} aliquē diuitem. dicūt. quō iste congregauit. et d^o vob. q^o mutauit. x. p. xij. vel emit ad vantagiū p^o minori pctō. v^ol vēdebat p^o p^o dilatōz solutiōis. vos dicūt. O ita faciā ego. et q^o rēphendūt vsurarij. respondent Tal' bon' hō v^ol cleric' fac' h' idē. h' est dicere. q^o ille vos precipitat. Idē d^o luxuria. si aliq^os prelatu^os. cleric' o^o. v^ol religiosus tenet cubinā. dic' laic' o^o. nō b^on^o possum tenere. zc. Ecce quō corū malo exēplo multi precipitant. Idē d^o peccato gula. in collatōe. in ieiunijs eccleie comedunt panē q^o rēphendunt. dicūt. Ego faciā vt tal' platus faciebat. Dicat quō nō est sciendum. et assignet rō. Alij dicūt. Melior ē elemosyna q^o ieiuniū. S; ego dico q^o melior ē obedientia q^o elemosyna v^ol ieiuniū. Itē multi nō ieiunāt ieiunia eccleie. et si rēphenduntur dicūt Tal' cleric' vel religiosus nō ieiunauit. h' t^om est dicere q^o ille vos precipitauit. Mirabile est q^o pctōz nō vult sol' ire ad infernū. q^o vnus precipitat aliū. Flota t^om q^o sicut puus lapis sol' cadit et nō precipitat alios. sic nec p^osonē parue S; magni lapides. i. p^osonē notabiles. exēplo malo multos precipitāt. Auētas. Gregorius dic'. Vehemēter culpa in exēplū extendit cū pctōz p^o reuerentia ordinis honorat. De q^o David. Nec via illoz scandalū ipis. ps. cl. viij. Scandalū pctōzib^o. supple. actiue et alijs passiue. s. damnatis. Flota pueri nec corō cogitando. zc. s; post in inferno confitebuntur coacte p^oritatē. in ore suo cōplacēt deo. non corde nec ope. s; ore. quia coacti tormētē confitebunt pctā. q^ore sunt damnati. Dānati em̄ in inferno vident sanctos nō cū delectatōe sed ad eoz maiorē dolorē. Et q^o vidēt illos q^o in hoc mūdo fuerūt peccatores sed fecerūt p^onam dicūt. O miser si ego fecissem p^onam sic potuissem fuisse salu^o. et sic dicit veritatem Et placet iudici. sic r^oles ore suo cōplacēt deo Verbi grā. Quā sup^o videt paulū q^o fuit supbus d^o. O miser Paul' egit p^onam d^o suo peccato. si sic fecissem saluat' fuissem. sic et d^o alijs pctis. zc. Quā inuenient se in igne. et leuabunt oculos et videbūt Mariā magdalenā. zc. dicent. O miser si dimissem luxuriā. et sic d^o alijs pctis dicendū est. De h' Auētas. Loq^os scriptura de dānatis d^o. Vidētes scz beatos

turbabunt timore horribili. et mirabuntur i subitatiōe insperate salutis gemētes p^o angustia spūs. dicētes intra se. p^onam agētes. et p^o angustia spūs gemētes. Di sunt q^os habuim^o aliq^o in derisum et i similitudinē ip^oproperū. nos insensati vitā illoz estimabam^o insaniā. et sinē illoz sine honore. Ecce quō p^oputati sunt infilios dei. et int' sc^os foris illoz ē. Ergo errauim^o a via p^oritat^{is}. et iusticie lumē nō luxit nob^o et sol intelligētē nō est ore^o nob^o. Lassati sum^o in via iniquitat^{is} et p^oditōis. et ambulauim^o vias difficiles. viā autē d^oni ignorauim^o. Quid nob^o p^ofuit supbia. aut diuitiaz iactātia. q^od cōtulit nob^o. Trāsterūt oia illa tāq^o vmbra. et in malignitate n^ora nos p^osūpti sum^o. Talia dixerūt isti i inferno Sap. v. Propterea cullibet d^o. In via ruine nō eas et nō offendes in lapides nec credas te vie laboriose. ne ponas aie tue scandalū. Eccl. xxij. Per istā viā scandalosam null' vadit ad paradysum Secunda via ē piculosa. nō t^om scādaloza. Per istā viam vadūt religiosi q^o nō h^ont malā intētionēz s; et nollēt alios scādalizare. s; vellēt honores sine pctō. Ista via nō est scandalosa. s; est periculosa. q^o de centū fortassis v^ol saltē d^o mult^o nō vadit vn^o ad paradysū. Verbi grā. si homo simplex ponit in corde suo h^ore regimē. tal' ponit se in piculo aie et corpis q^o hodie vix ē aliq^os sufficiens in h^o mūdo ad gubernādūz aiam suā. quō tūc alios gubernabit. Ecce q^ole periculum ē. sic ille q^o nesciret regere barca. i. paruanauiculā. vellet regere magnam nauēz Parua nauicula est corp^o p^oriū v^ol dom^o p^oria. Magna ē cōitas. zc. Si ista cogitaret. fingerēt q^o debēt eligi et etiā appellarent. In via hac. i. piculosa qua ambulabā absconderunt supbi laqueū mibi. ps. cxij. Dicatur hic q^od accidit sabaudie de q^odā clerico desiderāte honores. q^o fuit fact' ep^os tarātasie. et post cōgregauit pecunias et dedit se delitijs. et tandē a scutifero fuit iugulat' et dep^odatu^os Iste ambulauit p^o viā piculosam. Flota de b^oto Anthonio q^o vidit totū mundū laq^ois plenum. Et querēt i sibi q^os posset euadere. Rūsus est diuinit^o. humilitat'. Sic em̄ pisciculi euadūt retia q^ob^o magni pisces capiunt et retinentur sic hō hūilis in simplicitate p^omanēs. picula diaboli euadere pōt. Jō d^o. Custodiēs paruos d^ons. hūiliat' sum. et liberauit me. ps. cxij. Tercia via est xtuosa. quā transeūt illi q^o nō curant de mūdānis reb^o. s; fuit d^o et faciūt bona opa ardēt. p^oterūt de peccat^o.

Sermo. III.

proponit nunq̄ peccare. & fitent. sat̄ faciunt
 z remittunt iniurias. Ista via ducit ad para-
 disum. De ista via auctas Deduxit eos i via
 mirabili. z fuit eis in velamento diei. et in luce
 stellaz p noctem. Et trāstulit illos p mare ru-
 brū. z trāsuerit illos p aquā nimīā. Sapie. x
 Ad lram d̄r de filiis israel. Allegorice aut̄ de
 istis q̄ ambulāt p viā istā. q̄ quadrupliciter ē
 mirabil' ad instar vie filioz isrl'. Mirabile ei
 esset si falco cui ligaret̄ i pedibz lapis magn'.
 q̄ posset ascendere. Ita de aia leuioz falcone.
 cui alligat̄ essentialit̄ on' carnis. mirabile est
 q̄ pōt celū ascendere. Jō d̄r. deduxit eos in via
 mirabili. Primo fuit via iudeoz mirabilis.
 cum diē. Fuit illis in velamento diei. Dicat̄
 de nube refrigerāte ardore solis filioz israel
 in deserto. Ista grā fecit de' psonis am-
 bulantibz p viam s̄tuosam. Rubes refrige-
 rans est t̄pantia s̄ ardore p̄speratiū. honoz.
 diuitiaz. z delitiaz. Virtuosi em̄ nō calefiūt
 de honoribz. imo dicūt. Nō nobis dñe nō no-
 bis. s̄z noi tuo da glām. In diuitijs nō appo-
 nunt cor. Juxta illud. Diuitie si affluāt noli-
 te cor aponere. ps. lxx. Et d̄ delitijz cibiz po-
 tus solū recipiūt necessitatē. Secūdo i luce
 stellaz nocte. Dicat̄ d̄ claritate sup filios isra-
 el in via deserti. cū fuerint int̄ bestias. fpen-
 tes. leones. vsos. Ita psonis virtuosis deus
 dat lucē patie cū sint int̄ bestias aduersitatū
 ne errent i via p impatientiam. David. Per
 diē sol. s̄. p̄speritatis. non vret te. neq̄ luna. s̄.
 aduersitatis p noctē. Tertio. Et trāstulit il-
 los p mare rubz. Dicat̄ quō ex vna pte erat
 mons altissim'. retro p̄pla egyptiac' inseq̄ns
 filios israel. ad aliā pte mare rubz. qd̄ deus
 aperuit z transierūt. Istō mirabile facit de'
 psonis s̄tuosis. qz p mare rubz. s̄. memoriaz
 passionis xp̄i transeūt sine redio p̄pniam suā
 Dic est q̄ venit p aquā z sanguinē. j. Johā. v
 Quarto. z trāstulit eos p aquā nimīā. Hec
 fuit a flumie iordanis. Dicat̄ quō aq̄ stetit fa-
 ciens muz. Ista mirabilia facit deus psonis
 deuot' qn̄ dat eis abundantīā lachrymaz in
 ocul' ex p̄ctis p̄rijs z alioz. qz qn̄ videt̄ p̄ctō-
 res nō indignant̄. s̄z cōpatiūt eis dicēdo Do-
 mine querte eos. Si mihi dedisses illā t̄pra-
 tionem fuisse fortassis fac' peioz. Uīā sapie
 monstrabo tibi. z ducā te p semitā eq̄tat'. q̄s
 cū ingressus fuer' nō artabūt gressus tui. et
 currēs nō habebis offendiculū. Prouer. iij.
 Deo grās.

Dñica vicesima post trinitatis

Sermo. iij.

Quasi insipie-
 ntes s̄z vt sapiētes. ad Eph. v. Pro-
 h' s̄bi declaratōe sciēdū est q̄ de i-
 ter istū mōm p̄ntē z aliū fac̄ talē d̄z am. q̄ in s̄
 mūdo boni z mali. sapiētes z stulti. stam' siml'
 in vna villa. domo. collegio. v' monasterio.
 s̄z i alio mōdo mali sepabūt a bonis singularit̄
 in iudicio. Tūc oēs boni iusti z sapiētes col-
 locabūt in celo. z oēs mali iniusti stulti in in-
 ferno. Nota de s̄ similitudinē. Tpe em̄ messis i
 area totū sil' est. s̄. gnū cuz paleis. s̄z dñs cum
 vna pala sepat postea gnū a paleis. Ita faci-
 et de'. Cogita q̄ iste mūd' sit tāq̄ vna area i
 q̄ oīs sum' mixti. s̄z veniet dñs aree cū pala
 sue infinite p̄tāt'. z sepat granū. i. sapiētes a
 paleis. z collocabit i granarijs. i. ordimibz an-
 geloz. paleā s̄o mittit ad oburēdū in ignē in-
 ferni. De s̄ auctas. Dixit Jōhēs baptista de
 xp̄o. Ventur' est. suplexps. cui' vētilabz i
 manu sua. z pmūdabit areā suā. z cōgregabit
 triticū in horreū suū. paleas aut̄ igne oburet
 inextinguibili. Mat. iij. Ex ista declaratōe
 hēm' q̄ null' insipies it̄rabit paradysū. s̄z ibūt
 insipietes in internū. qm̄ nō habuerit sapiāz
 interiorū p̄p̄t suā insipietā. Baruch. iij. p̄p̄
 s̄ apl's auisando nos d̄r in thēmate. Nō q̄si i-
 sipietes. zc. p̄z t̄be. In q̄ apl's dat nob̄ duas
 doctrinas. Prima est negatiua cū diē. Non
 q̄si insipietes. Scda affirmatiua cū d̄r. s̄z vt
 sapiētes. Hodie erit s̄mo de negatiua. alia
 die de affirmatiua. Nō optet oñdere q̄t sūt
 spēs stulticie vt caueam' eas. Et philosophi
 ce noiant̄ sic. Prima est frenesis. Scda epilē-
 cia. Tertia demonia. Quarta rabies. Quin-
 ta insensibilitas. Sexta furia. Septia ebria
 Septē sunt sic septē p̄ctā mortalia. Jō vt ca-
 ueam' d̄r thēma. Nō q̄si insipietes s̄z vt sapi-
 entes. Prima q̄ spēs stulticie ē frenesis. ita
 nominat̄ a phisicis. qn̄ em̄ febris ascendit in
 capite z p̄rurbar imaginationē. z hō loq̄tur
 stulticias. talis d̄r frenetic'. Ecce h̄ peccatū
 supbie qd̄ nihil aliud est nisi febris. que ascen-
 dit in capite qn̄ homo sumit z supbit de bo-
 nis sp̄alibz vel etiā sp̄ualibz dicendo. Ego sū
 talis. zc. Vos estis freneticus z loquimini vt
 stultus despiciendo omnes alios. etiam pa-
 rentes z dños. imo z deum. Ecce frenesis qz
 non respicit de quibus loquitur. quia taz de
 bonis q̄s de malis amicis z inimicis. de san-
 ctis z de deo. De talibus dicit scripturā

33 iij

Dominica vicesima p^o trinitatis

Qui cū cognouissent deū. nō sic deū glifica-
uerūt. aut grās egerūt. s; euauerūt cogitatō
nib; suis. z obscuratū est insipiēs cor eoz. Di-
centes em̄ se esse sapiētes. stulti facti sūt. Ro.
i. Cōtra istā stulticiam dñt puidere rectores
ville. q; sic stult^o ligat. sic freneticz supbi blas-
pbemātes. ligādi sunt cathena fort; ordinati-
onis. ne sub ardua z bona pena de^o sic blasse
me^o Secōda est epilēcia. s. morbo caduc^o. q̄a
in cella cerebri generat vna gutta ex bulitiōe
stomachi z calore cordis. Et qñ illa gutta est
frigida cadit sup telā cordis. z tales tūc cadūt
in terrā z maculat se. z pdūt intellectū. Ecce
h̄ pctm̄ auaricie. q̄ ascēdit ad cerebz. qñ d; p
certo ego volo ditari. Deinde cadit sup cor.
cogitādoz dicēdo. si ego volo viuere plane d
meis redditib; v; possessionib;. i sine anni ni-
hil habebō supfluū. z sic nihil dimittā filijs.
Scio qd faciā. p̄stabo z mutuabo. x. florēos
p. xij. v; em̄ p̄ solutōis anticipatiōz p mino-
ri p̄cio. z vedā p̄ p̄ solutōis dilatōez. z sic
cadit i terrā z maculat se. imo etiā iā capella
nie z fraternitates cadūt i terrā p vsurā Ec-
ca epilēcia. Si vis emere census tūc vide q
duo ib; currant. p̄mo q sit v̄a emptio. scōdo
q p̄ciū sit iustū. Hōne stultā fec de^o sapiam h̄
mūdi. i. Cor. i. Tales mūdani dicūt sapiētes
q; sciūt gregare. s; reuera i epilēcia sūt. In
bac etiā stulticia sūt lufores. q; oēs hūt radi-
cem i auaricia. Rō. q; q̄libet vult bona alteri
us lucrari. Jō medicina h̄ morbi curatiua ē
ordinatio sub certa pena ne q̄s d̄ celo ludat.
Maledict^o est q̄ ludat taxillādo. q̄ respicit. q̄
p̄stat taxillos. domū. seu pecunias. q̄ nō q̄si i-
sipiētes. zc. Tercia ē demonia. Ille qui h; z
demoniū i corpe d; demoniac^o. nec oñdī su-
bito. s; qñ iurat tūc pdit intellectū. Ecce de-
monia. Ecce h̄ pctm̄ luxurie. Rō. q; luxurio-
sus sp h; z demonē secū. ex q̄ ē habituat^o in illo
pctō. s; n̄ cogscit q̄usq; h; z occasionē. tunc em̄
nec respicit parētelā nec amicos. nec honore
nec quēq;. Aial h̄o. i. bestialis. nō p̄cipit ea q̄
spūs dei sūt. Stulticia em̄ est illi. i. Corin. ij.
Tales nō intrabūt paradisum. q; de^o non vult
porcos i paradiso. Jura p̄mittūt lupanaria. q; z
ad portā ciuitat;. i. remediū infirmitat;. s; nō
p̄ticularia i hospitij; seu alijs domib;. zc. Jō
z tales demoniacos necessaria ē cathena or-
dinatōis q̄ ligent. vt sc; nō teneat nec p̄mit-
tat extra cōe lupanar aliqua putana notoria
quod nulla p̄t tergiversatōe celari. Ex h̄ seq̄t
q; null^o h̄o vxor. at^o nec cleric^o audebit tenere

scubinā Quart^o est rabies. sūt aliq̄ stulti.
q̄ nulli nocēt nisi sib; ipsi. q; seipos cōedunt
ex rabie. Ecce pctm̄ inuidie. Q̄t rabidi sūt i
mōdo. Oēs q̄tq̄t inuidēt p̄mo rabidi sūt. q̄a
illa inuidia nō nocet nisi sib; ipsi. q; qñ vidēt p̄
speritatē p̄i in diuitijs v; honorib; i officio
venit illa rabies inuidie. q; seipos comedūt cū
deberēt p̄ illo orare. dicēdo. Q̄ dñe p̄seruetis
sua bona. z det; mihi necessaria. q; sum crea-
tura v̄a. Hac infirmitate gñat m̄lri xpiani.
q̄ inuidētes legi ihu xp̄i. volūt fnare legē infi-
deliū iudeoz. fnātes sabbata ex quadā epla
quā dicūt descēdisse i altari sci petri de celo
rome. imo descēdit de inferno. Itē mulieres
p̄ ptū stāt q̄draginta dies sic v̄go maria. q̄ fi-
lijs v̄ris debetis dare circūcisionē. i. bonā i-
formatōz. refrenādo cos a vicij; s. Hō circūci-
sionē materialē q̄ tps fuit circūcisus. q; mō i
lege n̄a v̄im regeneratiuā nō h; z. s; loco eius
dñs n̄r ihu xp̄s instituit baptismū sine q̄ nul-
lus saluari pōt. Itē obseruat auguria. Ideo
scriptura. Stulti ea q̄ sibi noxia sūt cupiūt.
z imprudētes odibūt sciam. Prouer. primo.
Cōtra istā stulticiā rabiei fiat ordinatio p̄tra
diuinos. zc. Quinta est insensibilitas. a q̄
d; insensat^o. Ista est stulticia pueroz z etiaz
senioz ex antiq̄tate. Pueri em̄ recipiūt q̄cqd
eis dat. nec sciūt discernere int̄ bonū z malū
vt patet de puero q̄ recipit prunā z mittit su-
bito in ore. Qui facit excessum in cibo v; po-
tu inebriando se insensat^o est. Ecce hic pctm̄
gule. quā p̄cb dolor multi laborāt z infirmāt.
Quare hodie sunt tot infirmi z cū mal^o ocul^o
rubicūdis. guttos. p̄fecto plurimi tales sūt
ex supfluitate cibi z pot^o. Tales insensati sūt
vt pueri. David. Hō cū in honore esset n̄ in-
tellerit. cōparat^o est iumētis insipientib;. et si
milis fact^o est illis. imo peior fact^o est iumētis.
ps. xlvij. Cōtra h̄ viciū fiat ordinatio ne ali-
quis de villa bibat in taberna. nec taberna-
rius i dñica añ missam apiat tabernā Se-
xta est furia. Furiosus aut nō respicit qd fac
s; p̄cutit a dextris z a sinistris. nullū reuerēt
Ecce hic pctm̄ ire. Q; iracūdu; p corp^o me-
um iurat ego vindicabo me zc. Ista est furia
z ira vindicatiuoz. q̄ nō volunt p̄cere. nec re-
mittere. nec p̄mittūt q̄ alij remittāt. q; statiz
deridēt eos dicētes. qd facit;. zc. stult^o p̄plus
me^o me nō cognouit. filij insipiētes sunt z ve-
cordes. Hier. iij. Nota. vecordes. i. furiosi.
Curat hec infirmitas remittēdo z faciendo
pacē. non sustinēdo p̄cialitates z discordias

Sermo. v.

Septima ē ebria. ab ebrietate dicta. Ebrus em̄ est stultus. qz nihil p̄t facere. nō habz remediū nisi dormire. Ecce h̄ pctm̄ accidit. Accidiosus at̄ nō curat d̄ opibz meritorijs. p̄dit tps tā p̄ciosum qd̄ d̄ nob̄ dedit p̄ merēdo i ferias h̄ m̄ūdi. De talibz d̄ m̄ba. Sapientes sunt vt faciāt mala. bñ q̄t̄ r̄cere nescierunt. Dicit. iij. Nō sunt pigri i d̄nica ire ad bor- dellū. s; nō ad eccliam. Nota s̄ fractores festiuitatum. Jō fiat cathena ordinatōis ad ligādum istos stultos ne i die festo audeāt facere barbiton surā. nec emere nec v̄dere merces nec laborare. zc. Nō q̄si insipientes. zc.

Sermo. v.

De quasi insipientibus

Quasi insipientes s; vt sapientes. ad Eph. v. Istō s̄bū habet textualit̄ z recitatie in epla curretis d̄nice. Pro declaratiōe h̄ the- matis z introductiōe materie p̄dicade sciēdū q̄ int̄ alias v̄tutes z opera p̄tuosa necessaria nob̄ ad bñdum in h̄ m̄ūdo gr̄am diuinalez z in alio gl̄iam celestiale est v̄tus sapientie sine qua nō p̄t b̄ic h̄i gr̄a nec i alio gl̄a. P̄tio em̄ in h̄ m̄ūdo necessaria est nobis s̄t̄ sapientie ad habendū gr̄am vel amorē dei. Rō. q̄a naturalit̄ similitudo est eā amoris. sicut dissimilitudo est causa diuisibis. Hoc potestis videre in aialibz. Vñ si essent h̄ multa d̄m̄alia diuersa sp̄z mixtim p̄gregata statim parēt se seorsum illa de vna specie. seorsim de alia specie. Itē vos de matrimonio si habetis multos filios. licet oēs diligatis. pl̄tū vob̄ silēm magis. Idē m̄ de filiabz. Jō dicit scriptura. Dñe aial diligit sibi silē. sic z ois h̄ō primū sibi. Dis caro ad silēm sibi p̄iūget. z ois h̄ō silē sui sociabit. Eccl. xij. Cū s̄ x̄ps sit v̄a z etna sapia dei p̄is. Auētas. Nos p̄dicam̄ x̄p̄m crucifixū dei v̄tutē z dei sapiam. p̄m̄a Cor. i. Jō et rōe iā dicta. si vis amari ab eo. habeas sapiam vt sis sibi silēs. stulti em̄ z indiscreti n̄ diligunt ab eo. Aeminē diligit de⁹ nisi illū q̄ cum sapia inhabitat. Sap. vij. Secūdo ad bñdum gl̄iam celestē in alio m̄ūdo est nob̄ necessaria sapientia. Rō. qz qñ deus dat gl̄iaz alicui aie. magis mēsurat gl̄iam s̄m bñ operata q̄ s̄m bona opa. Multe p̄sone h̄nt z faciunt bona opa. tñ nō bñ faciūt seu opantur in gr̄a. Dare elemosynā est bonū opus. s; nisi fiat bñ id est. bona int̄tione. nō habebitis gl̄iam sed damnationē. z si datis vidue elemosynā int̄tione peccādi. bonū op⁹ facitis. s; int̄tione

pellima. Itē redimere captiuū bonū est. s; si sint pecunie de furto vl̄ vsura. nō ē meritorium. s; pctm̄. Idē d̄ alijs. pl̄ respic̄ de⁹ dando gl̄iam q̄ opa sint facta bona int̄tōe q̄ sint bona opa. Cū s̄ bñ opari z discrete sit actus sapie. s; necessaria ē sapia ad bñdum gl̄iaz Jō d̄ scriptura. S; si q̄s erit p̄summat⁹. i. p̄fectus int̄ filios hoīum. si ab illo abfuerit. i. defuerit sapia tua i nihilū cōputabit. Sap. ix. P̄t̄ s; qd̄ dicit q̄ inter alias v̄tutes nob̄ necessarias ad bñdū. zc. ē sapia. p̄t̄rea monet nos apl̄ vt vivam⁹. nō q̄si insipientes s; vt sapientes. Diceret aliq̄s. Nō cognoscim⁹ q̄ sapia est nob̄ necessaria ad h̄ q̄ habeam⁹ gr̄am h̄. z gl̄iam i futuro. S; libent̄ scire q̄ sunt p̄ditōes sapie. Pro ist⁹ dubij solutiōe amore dei ego q̄siui et inueni i qdā auētate septē p̄ditōes s̄t sapientie. Que de sursum ē sapia p̄mū qd̄ pudica est. deinde pacifica. modesta. suadibil. bonis cōsentiēs. pl̄a m̄ia z fructibz bonis. iudicās sine simulatōe. Jac. iij. P̄tio d̄ q̄ q̄ d̄ sursum est sapia. p̄mū qd̄ pudica ē. Nota h̄ d̄iam v̄ter castitatē z pudicitia. licz cōit̄ loq̄ndop̄ eodē sumant. tñ stricte m̄tū differūt. Castitas est vna s̄t̄ h̄ns duas radices. P̄tia ē in corpore fiat illd̄ op⁹. zc. Scda ē in corde nō desiderando illā corruptōz. tal̄ p̄sone d̄ casta. Quasi aliq̄ p̄sone custodit corp⁹ suū ab ope illo timore secundie vl̄ scandali seu male fame. s; int̄ in corde h̄ desiderū zc. talis p̄sone licet coram ocul̄ gentiū sit casta. tñ corā ocul̄ dei z sanctorū angeloz reputat purana. Quot sūt in m̄ūdo q̄ appreciāt se de castitate. Dicūt m̄te mulieres. Ego nunq̄ cognoui nisi virum meū. Et puelle. Ego sum v̄go. nūq̄ cognoui hoīem. Dicunt viri licet pauci. qz cito fortassis possent numerari. Nunq̄ cognoui nisi vxorē mea. Nō dicat̄. si i corde v̄to desiderastis vnq̄ aliquā vel aliquē. si r̄nderitis. pater ita. ergo corā oculis dei iā est purana. Et sicut si corā nobis iste acc⁹ ab aliquibz fiat. omnes indignaremur p̄tra facientes. Ita x̄ps z v̄go Maria z angeli z sancti indignantur i illos q̄ corde i actu lubricū p̄sentūt. q̄ uis etiā corpore nō p̄ficiūt. Et dicūt. Diste p̄ditor vel ista purana luxuriose z ipudice viuunt. Oportet em̄ q̄ castitas nō solū sit i corpore. s; etiā i corde. Jō d̄ scriptura. Qui videt mulierē ad p̄cupiscendū eā. iā mechatus est eā in corde suo. Mat. v. S; pudicitia pl̄ requirit. qz maior est. qz pudicitia n̄ solū p̄sistit i corpore z in corde. sed in omnibz alijs mēbris

Dominica uicesima p^o trinitatis

Si em̄ i aliq̄ sit castitas i corde z i corpe. sed nō in ocul. qz libēter respicit mulieres z ptes earz z p ptes suas. tal' nō est pudic^o Jō Bern. sorori sue dabat filiū qz nō solū alios non respiceret. imo nec seip̄m. Magnā vim faciebāt sancti p̄es antiq̄ in ista virtute pudicitie Dicat exēplū de illis duobz sc̄tis heremitis volētibz trāsire flumē. hi vertebāt dorsum ne vn^o videret aliū nudū. senet nec seip̄m poruīt respicere. z subito ab angelo fuit portatus ad aliud lit^o. Tm̄ placet deo pudicitia. Nō q̄ vult caste viuere. nō respiciat alios. nec se nudū. imo nec bestias. zc. si gall^o iungit galline. nō respicias. z sic de alijs. Et iō p̄sone caste sp̄ respiciūt ad terrā. z si aliq̄n bñt aliquē respicere statū inclināt oculos Itē necessaria est pudicitia i auribz. puta nolle audire loq̄ d illa materia directe v̄l indirecte. Itē i ore etiā necessaria est pudicitia. Nō em̄ debemus cātare cātilenas mūdi. qz oēs sunt illi^o marie aliq̄ mō. Itē in manibz necessaria est nob pudicitia. qz nō d̄z q̄s ipudice tangere alios nec etiā seip̄m. nec etiā sustinere aliq̄s tact^o nisi cogēte necessitate infirmitat̄. Ista pudicitia oñd̄it nob i turture. de q̄ dicūt naturales q̄ si p̄dit masculū. nullū masculū vult respicere. s̄z vadit solitaria p̄ d̄sertū. nec ponit se i arbore frōdosa s̄z i sicca. nec bibit aquā nisi turbidam. Itē sp̄ plāgit gemēdo. Exēplum dat de^o in turture volētibz caste viuere. P̄rio t̄l' nō dñt respicere aliū. Secō dñt viuere solitarie dimittēdo societate q̄ est occasio peccādi. Tertio nō dñt ponere se i arbore frōdosa. s̄z ornādo se. Quarto nō dñt bibere aquam clarā. s̄z nimis curiose viuere i fercul. s̄z debēt abstinere. Quinto plāgere z gemere dñt pctā sua z alioz. De ista pudicitia Aug^o. i regula Uestrā pudiciā custodite. nec dicatis vos h̄re aios pudicos. qz ipudic^o ocul^o ipudici cordis est nūci^o. Vir z vro: seruādo sibi fidē casti sunt. z fruādo modū pudici Secō cōditio est q̄ rāḡit cū subdit. Que d̄ sursum est sapiētia. deinde pacifica ē. si est̄ s̄e sapiētes oz q̄ sciat̄ p̄uersari cū p̄tis pacifice. p̄mo i corde n̄ portādo odiū seu malā volūtate. scōdo i ore. nō male loquēdo de alio. s̄z loquēdo ad inuicem salutādo se. qz os est nūcius cordis. Ex abundantia cordis os loquit̄. Lu. vi. Dicat̄ mulieres dicētes. Ego nolo loq̄ illi. zc. Qui em̄ aufert v̄bū p̄ximo. de^o aufert sibi v̄buz q̄n plus indiget. qz moriet̄ sine p̄fessioe z testam̄to. zc. Tertio pacifice p̄uersari facit sapientia

in ope nō faciēdo furtū. nec p̄rim dānificando. sunt aliq̄ q̄ timore pene v̄l h̄mōi n̄ audēt facere dānū p̄rio. s̄z de nocte vadūt ampuitates vineas z arbores p̄rimoz. P̄^o debes timere deū q̄ videt oia. z nūq̄ intrabis paradisū nisi p̄us fecer̄ satisfactōz p̄ toto dāno. Jō d̄t sapia deinde pacifica ē. Bestie ei in d̄stro viuunt pacifice. nūq̄ insurgit lup^o lupū. z sic d̄ alijs. Et nos min^o pacifice viuim^o q̄s bestie Jō sc̄ptura. Uade ad formicam o piger z p̄sidera vias ei^o. z discē ab ea sapiam. Prouerb. vi. Discē sapiam. s̄. pacifice viuēdo. qz formice i cubiculo suo q̄ nō est magn^o viuūt pacifice nec hñt p̄ncipē nec iniuriāt sibi. imo iuuāt se mutuo ad portādū on^o. z q̄n vadūt p̄ vias pacifice trāsēūt. z nos trāsīm^o nihil dicentes q̄re min^o rōnabiles sum^o q̄s bestie. Ideo dic. Uade ad formicā. Q̄ maḡ verecūdia q̄ formica sit magistra hoīm. Jō de pacificis dic̄ t̄ps. Beati pacifici. q̄m filiū dei vocabuntur Barth. v. Dic̄ Aug^o. in s̄mone dñi in mōte. q̄ d̄ beatitudinibz ista est maior. Tertia cōditio est. Que de sursum est sapia modesta ē Modestia est quedā v̄t^o que facit creaturaz mature z ordinate z cōposite p̄uersari. om̄ia mēb: a p̄sone cōponit z ordinat ad standū ḡti ose. s̄. man^o. caput. z oculos. z in oibz ordinat vitā hoīs. honeste z mature gubernando se. Hoc oñd̄it nob i pueris i scola i absentia magistri q̄ nō faciūt nisi ludere. s̄z in ei^o p̄ntia nō mouēt se. Itē idē in suis corā dño assistētibz D̄gr̄ n̄ est t̄ps. Nec vocemini m̄gr̄i. qz magister vester vn^o est t̄ps. Barth. xxiij. Doctores. vt Aug^o. Amb. nō sunt m̄gr̄i. s̄z baccalarij. z apli etiā sunt baccalarij z repetitores fuerunt Jhu xpi z suaz doctrinaz sanctarum Itē est dñs. Vos vocat̄ me magister et dñe z bñ dicitis. sum etenim. Joh. xij. Et est nob p̄ns. sum ego vob modo p̄ns. p̄^o est̄ vos t̄po p̄ntes. qz ip̄e est in medio. Un̄ dicit ip̄emet. Ubi sunt duo vel tres p̄gregati in noie meo in medio eoz sum. Barth. xvij. Jō predicator debet se auisare qd̄ dicit. qz corā papa Jesu. zc. vt dicat̄ v̄ba v̄a z sanctam doctrinam. Idē de vobis dicendū quō debetis stare cōposite in p̄ntia dei z angeloz ip̄m associātūz Quia q̄n aliquis stat inhoneste dicūt angli. Dñe ecce quō stat iste sic inhoneste. zc. Cum pueri z scutiferi in p̄sntia dñi stant honeste. Si ista cogitaremus. etiā q̄n hō est sol^o in camera vel als̄ staret semp honeste z cōposite. quia deus est semper p̄sens. Idē Boet^o

Sermo. VI.

Dagna nobis indicta est necessitas pbitatis. i. modestie. cū oia agamus an̄ oculos iudicis cūcta cernētis. De ista virtute dicit ap̄tus. Modestia v̄ra nota sit oibz hoibz. Rō. dñs em̄ p̄ pe est. qz p̄ns est. ad Phil. iij. Modestia v̄ra in loquēdo. in ambulādo. z in omnibz alijs. Mulier em̄ q̄ cogitat qz respicit a viro. stat tota cōposita. sic cogita qz de⁹ p̄ foramē te sp̄ respicit. Istā modestiā suauit x̄ps cundo cōposita. t̄pate comedēdo. respiciendo dulcē. Un̄ dicit ap̄tus. Ego paul⁹ obsecro vos p̄ māsuētudinem z modestiam Ihu x̄pi. ij. Co. x.

Quarta conditio est. Que desursum est sapia suadibilis est. i. docibilis. igno:ātes in forma do. Quilibet sciens aliquod bonum oñdat primo. sicut p̄dicatores. zc. als p̄dunt gratiam z sciam. Si hō p̄dicant deus augmētat grām z sciam zc. Hoc ostendit in celi lumina ribus dantibz nobis lumen z influētias. q̄s a deo recipiunt. als si nollent. deus auferret ab eis lumen z influētias. P̄dicatores ad minus doceatis p̄ticulariter. Si vir scit se si gnare. pater noster dicere vel cōfiteri zc. oñ dat v̄tori. z econuerso pater ostēdat filio zc. Ostēde hic signare. Vir sapiens scz p̄latus curatus vel p̄dicator plebem suam erudit. Eccl. xxxvij. Quinta cōditio tangitur ibi. Que desursum est sapientia est bonis cōsentens. scz p̄rium intellectum subiiciēdo scōrum doctrinis. singularit̄ in his q̄ fidei sūt. Hoc oñdit in pueris. ad discētibz. qz oportet addiscēte credere f̄m p̄m. Si cōtentiōes sunt in cordibz v̄stris. non est ista sapientia q̄ desursum est descendens a patre luminuz. s̄ terrena. animalis. diabolica. Jacobi tertio.

Sexta conditio est. Que desursum est sapientia plena est misericordia z fructibus bonis. Sic innuit secrete qz misericordie opera sunt sicut seminare z fruct⁹ colligere. Et ita ē. Nā quādo vos datis elemosynā pauperi vidue. puelle. captiuis. tunc seminatis sic agricoloz. p̄nciens semen vt putrefiat. z vt p̄ vna mensura decē colligat. Ita est de elemosyna. Quā datis denariū vel florenū. panem. vinū videt qz sit p̄ditū. sed nō est ita. imo centuplū accipietis hic z vitam eternā possidebitis in alio mundo. Ideo ap̄stol⁹ loquēs d elemosyna ad l̄ram dicit. Qui parce seminat. Sicut agricultoz q̄ in magno agro nō seminaret nisi vnā quartā. parce z metet. ij. Coz. ix. Iō x̄ps Matth. v. Beati misericordes. quoniam ip̄i misericordiam p̄sequent. Septima cōditio

Que desursum est sapia est iudicās sine simulatione. i. fictione. nō solū ire in exteriori apparen tia z ope. s̄ z veritate. Hoc tāgit dños et iudices q̄ habēt regimen z p̄m iudicare i iudicio t̄pali vel eccl̄astico. nō respicere parētelam. Iudex et̄ns in cathedra iudicij nō debet cognoscere p̄rem vel matrē. zc. imo si iusticia est p̄ iudeo mozo paup̄e vel aliquo. date sn̄ia z p̄tra patrē. zc. Nō respicite preces dona. zc. David. Si h̄e v̄tqz iusticiā loquimini. recte iudicate filij hoim. Quilibz iudex balius vel gubernator qñ intrat nouiter loq̄t iusticiam. iurando eā seruare. Melius esset sibi frangere caput z collū q̄s facere oppositū. Item nō p̄trahere sententiā. Idē de iudicibz eccl̄asticis. iudicent iuste. Cōfessores etiā qui sunt iudices amittent se. vt iudicent recte. Aliqui nolunt absoluere rusticum q̄ furat⁹ est racemū vel malogranatū. z benefaciūt. s̄ vsurarium bñ absoluūt. zc. Itē si aliquis est furat⁹ aliqd. vel qz inuenit aliqd z nō restituit. nō absoluat q̄s qz restituat. vel assignādo t̄ps dicens qz als nō valebit absolutione z p̄ stare. De incertis aut̄ z lucratis in ludo. s̄ta xillis z alijs. fiat restitutio. iuxta arbitriū confessoris. Si ille qui habet restituere sit paup̄ confessor potest sibi dare qz in orationibz vell in alijs satisfaciāt. Nec sapientia nobis ostēditur a christo domino. Isaie. xj. Non scdm̄ visionem oculoꝝ iudicabit. neqz f̄m auditū aurioꝝ arguet. Sed iudicabit i iusticia paup̄eres. z arguet in equitate pro māsuetis terre. Ergo viuatis non quasi insipientes. s̄ vt sapientes

De eadem dñica. Sermo. vi.

Videte quō caute

ambuletis. ad Eph. v. Materia hodierna erit quō dēm⁹ ire ad paradisum. qz via est longa. aspera. z periculosa. S̄ vt materia sit deo gratiosa z acceptabilis. et nobis p̄ficua z meritoria. Salutes h̄go maria. Qui bñ vult cogitare z acutē h̄e inueniet qz vita hui⁹ mūdi nō est nisi via q̄ vadimus ad alium mundū. Null⁹ em̄ credit se hic semper māsuz. qz nō sum⁹ nisi pegrini. De h̄ dabo signū z auctatē. In q̄ttuor cognoscit qz aliqd sit extraneus z peregrinus. scilicet

In veste simplici z grossa z vili.

In baculo.

In capello

Et in mutatione hospitij de die in diem.

Dominica uicesima p^o trinitatis

De tali dicitur quod sit extraneus pegrinus. Non omnia ista signa reperio in christiano. quod consideranti diligenter clare patebit. Primo portamus vestem grossam vilem et granem. scilicet carnem qua induitur est spiritus ut pegrinus. et sic induitur exitus de domo veteri. scilicet materni. Iohannes dicit scriptura. Corpus quod corrumpitur aggrauat animam. Sapientia. ix. Secundo habemus baculum. scilicet crucem christi que recipimus in baptismo quando cruce signamur in multis partibus corporis. nec alio baculo sustentari possumus. eundo ad celum. Iohannes dicit nobis in persona christi. Tolle baculum meum in manu tua et vade scilicet ad pegrinandum in celum. iiii. Regum. iiii. Unum habet quod dicitur. Uade. solum dicitur christiano. Iudei autem et alii infideles licet portent carnem et vestem vilem. non tamen portant istum baculum. nec vadunt ad celum. sed ad infernum.

Tercio portamus capellum quod defendit nos ab estu solis et pluuia. Iste capellus est gratia dei. quam etiam recipimus in baptismo. In cuius signum datur vestis alba signans gratiam. et picta significans virtutes. quasi capellus sancti Jacobi. Iohannes dicit. Per dies sol non virescit te. neque luna per noctem. Quarto non desicimus in aliquo loco. quia incessanter ambulamus. Pegrinus per viam desiccat aliquando. comedendo. et sic nos continue approximamus ambulando morti. Non nascitur de muliere breui viuens tempore repletus multis miserijs. Qui quasi flos egreditur et perit. et fugit velut umbra. et nunquam in eodem statu permanet. Iob. xiiij. Fiat ergo sequentia. Si de quolibet homine habere ista quatuor signa. scilicet vestem illam grossam. baculum. et dicitur quod sit pegrinus. et nos habemus ista. ut propheta uisus. ergo omnes sumus pegrini et viatores ad alium mundum. Dicebat enim David in sua oratione. Auctas. Pegrini sumus coram te et aduene. sicut omnes presentes nostri. Dies nostri sicut umbra super terram. et nulla est mora domine deus noster primo Paralipomenon. vi. Unus intrat istam viam. scilicet nascendo. alius egreditur moriendo. Item alia Auctas de nouo testamento recordans. Sciens quoniam dum sumus in hoc corpore. pegrinamus a domino. iij. ad Colossios. v. Pegrini ergo qui habent ire longam viam asperam et piculosam bono indigentissimo. Et melius consilium quod potest dari est auisare et dicere eis. Videte quomodo caute ambuletis. Primum thema. Non videamur ex quo omnes sumus pegrini. Fratres auisate et informetis vos de cautela. quod dicitur thema. caute. Querit ergo que cautele sunt seruande. Dico quod quinque cautele sunt necessarie cuiuslibet pegrino.

Prima solum portare expensas stricte.

Secunda est querere in bonis pacifice

Tercia iungere se bone societati secure.
Quarta auisare se de passibus piculosis.
Quinta ire ad hospitium in die

Quicumque fuerit istas quinque cauteles. ambulat caute. Dico primo quod prima cautela pegrinorum est quod portant solum necessarias expensas et non superfluas. Nam exprimentaliter videtur quod pegrini seu viatores non onerant se de auro et argenteo seu iocalibus. quia secum mortem portarent. sed portant solum necessarias expensas et transeunt secure. Qui autem portat magnam pecuniam. in piculo se ponit. Grego. Depredari etiam et decollari desiderat quod thesaurus publice per viam portat. Sed solas expensas stricte pegrini portant. Sic et nos facere debemus. ex quo sumus pegrini et viatores que volumus onerare nos pecunijs et possessionibus profecto sic se onerantes volunt depredari in passu piculoso. scilicet morte. per quem passum nullus transiit nec rex nec papa quando fuerit depredatus. Non enim in firmo appropinquat morti. et medicus dicitur factum est. detis sibi quicquid vult. statim latrones assunt siue fures. Primum latro est vxor dicens. Certa iocalia mecum ibunt. Item filii faciunt filij et scutiferi. et miser homo nudus manet. Idem de platone et dominis. vnus famulus currit ad rapiendum equum. alius obseruat thesaurum. alius clenodia. et cetera. Narretur historia de platone illo quem scutifer picit per fenestram inuolutum cum mathaloffio volens mathaloffium furari. quem nondum credidit mortuum fuisse. Quare non debetis portare nisi necessarias expensas. Pro pecunijs enim multi iterficiunt. Si diceretis. possumus congregare ut dimittamur filijs et filiabus. Dico quod de bono iusto bene poteritis eis congregare. sed peius non facietis quam volueritis. scilicet vsuras. Melior hereditas patrum filijs relicta est bonum nutrimentum erga deum et proximum. De multis filijs diuitum videtur. quod efficiuntur pauperes. et filij multi pauperum. scilicet bene nutriti ascendunt ad honores et dignitates. Deus enim qui prouidet aialibus. etiam filijs et filiabus prouidebit. Transeamus per bona temporalia cum leticia et tranquillitate ne amittamus eterna. Iohannes apostolus. Habentes alimentum quibus tegamur his contenti sumus. Romo. Nam qui volunt diuites fieri incidunt in temptationem et in laqueum diaboli. i. Thimotheo. vi. Nota. Habentes alimenta. non dicitur delectamenta. et quibus tegamur. non dicitur quibus ornemur. Nota differentiam inter temptationem et laqueum diaboli. Aliqui incidunt in temptationem. alij in laqueum. Illi qui de bono iusto habent diuitias. scilicet de redditibus. mercimonijs. possessionibus. vel officio. tales non cadunt in laqueum diaboli. sed

Sermo. VI.

in tentatōem. qz de oibz pctis tentant. Pri-
mo de supbia dicēdo. Q tal' facit h. z induit
sic. z ego sū dicitōz. qre g ego etiā h facere nō
debeo. sed paup nō sic saltē facile tētat. Se-
cūdo tentat d. auaricia. qz vellet pl' hē ad ex-
pendendū. Itē cogitat d. pecunijs. qz vbi est
thesaur' tu' vbi estz cor tuū. Mat. vj. Et elō-
gat a creatore de quo nō cogitat. Tercio tē-
tat de luxuria. qn videt aliquā viduā cogitat.
Et qd cēt si ego expenderē tm vt cum ista zc.
Paup nō curat. qz nō hz vñ posset sibi dare
localia. Quarto tentatur de inuidia. qn di-
ues aliū videt honorari v' exaltari i officijs zc
dicit. z qūo. nōne ego sum ita bon' z diues si-
cut ille. Quinto de gula. in q expēdunt di-
uitiez aliazc. Sexto de ira. si em iniuriat:
statim dicit. z qd cēt si darē sibi ictū cū gla-
dio. p. r. florenis fieret zc. si sum capt' tm da-
bo officializc. Paup sustinet patient'. Se-
ptimo tētat d. accidia. Et q abūdant diui-
tes hēscūt. et nō curāt de orōe zc. Ecce qre
dicit. Qui volūt diuites fieri incidūt in ten-
tatōem. In laqueū diaboli incidūt q p symo-
niā. Itē q p furtū volūt acq̄rere bona alteri-
us. Etiā de vinea fruct' seu ortoz dicunt. qd
pctm est furari fruct'. si em non fuisset pctm
nō optebat xpm mori in cruce. Ideo amore
dei suem' cautelā pegrinoz portare expēsas
zc. Scda cautela necessaria ē puerfari pa-
cifice. nō p̄tendere p viam vbi nō est domini-
um. sec' de villa seu ciuitate vbi qlibet timet
dñm. si in hospitiō iniuria pegrino inferi. nō
curat d. vindicta. qz extrane' est. nec habet ibi
parentes. Jō simplr rñdet. Itē cauet ne ali-
cui faciat iniuriā. qz statim posset facere p il-
los in villa. Ideo dicit Joseph fratribz suis p-
ficiscentibz. i. itinerātibz. Ne irascamini i via.
Ben. cly. Nō dixit in ciuitate. qz ibi sunt di-
uiores. Ita dico vobis: omēs vadim' ad pa-
radisum cū selauino baculoz. Igitur cauea-
mus a p̄tentionibz diuisionibz brigis z malis
voluntatibz. Audite aplm dicentē. Obsecro
vt digne ambuletis vocatōe qua vocati estis
cū omī humilitate z māsuētudine z patientia
supportātes inuicē i caritate. solliciti seruare
vnitatē spūs in vinculo pacis. Eph. iij. Ob-
secro. i. care rogo. Sex rōnes ponit h. Paul'
Prima cū dicit. vocatōe qua vocati estis. Cō-
siderare debem' ad qd sum' vocati. qz ad nu-
ptias paradisi vbi nō sunt p̄tentiones zc. sed paci-
fice stant. Qd placet vni: omibz placet. quod
vn' vult oēs p̄cordāt. Ideo dicit. obsecro. s.

vt digne viuatis et pacifice. qz de' nō vult sū
paradiso brigosos seu iracūdos. imo qn aiā
alicui' brigosi petit ingressum ad portā padī-
si: dicit sibi xps. Dic omīs sunt pacifici. nolo
vt ponas h rixas. z remittit ad infernū vbi ē
guerraz diuisio p̄tinua. Scda cū dicit. i omī
humilitate. Humilitas cordis req̄ritur ad vi-
uendū pacifice. supb si iniuriat statim dicit.
specta ego tibi retribuā. sed humil' patient' su-
stinet. z iniuriā inq̄stū pōt in meli' interpretat'
Dicatur exemplū de vitis p̄m d illo sc̄to be-
remita. q vitupabatur a quodā dicēdo Vos
hypocrita. Et sanct' cogitauit qd vult dicere
z cogitauit q ille d' hypocrita q se aliū osten-
dit ad extra cū ali' sit intra. z dixit vituperātī
Fili tu bñ dicitis. qz nō habeo tantā sanctita-
tē interi' sicut p habitū ostēdo exteri'. Et ali'
indignat' magis dicit. Vos estis magn' fur.
Et sanct'. Vez dicitis. qz multoties deo fura-
tus sum obedientiā. Et estis adulter. Et san-
ctus rñdit. Vos bñ dicitis. qz aiām meā spon-
sam xpi nō tractauit vt debuit zc. Et ali' Vos
estis pditor. Et sanct' heremita rñdit. Verū
est. qz fidē pmissam i baptismo fregi multoti-
ens. Et ali'. Vos estis ebri'. Et scūs respon-
dit. Vez ē. qz nesciui me gubernare zc. Et ali-
us. Vos estis homicida. Et scūs respondit
Vez ē. qz p pctm occidi aiām meā. Aia q pec-
cauerit ipsa moriet' Ezech. xvij. Et itez ali'
dicit. Vos estis stult'. Ali' rñdit. Vez ē. qz ne-
scini custodire bona spūalia q acq̄siui. Et cū
tali humilitate vicat illū. Patz q hūilitas req̄-
ritur ad viuendū pacifice. si vni vñm diceret
latro. qd diceret. v' si alicui mulieri bone di-
ceret meretrix. licet posset pcedere vt heremi-
ta. qd tm diceret. timendū ē q iniurias i dicē-
tem nō modicas retorq̄ret. Tercia tangit cū
dicit. cū mansuetudine. q est quēadmodū la-
na moll'. quādo em psona nō ē aspera nec du-
ra in s̄bis quādo iniuriat: est vt lana. q si pec-
tiat nō dat sonū. nō em irascit psona mansue-
ta. sec' d supba q ferro assilat z vt ferz clamat
zc. Quarta cautela tangit ibi. z paciētia. qz si
psona patiens iniuriā patit nō vult recipe vi-
dictā. sed p̄mittit deo dicēti. Vibi vindictā
et ego retribuā Rom. xij. Quinta tangit ibi
supportantes inuicē i charitate. Rō qz nunq̄
fuit nec erit aliq̄s sine defectu nisi xps et ego
Maria. Aliq̄s fuit vir nec vxor sine defectu.
nec p̄. nec filij. nec dñs. nec seru'. cur necessa-
riū ē scire supportare. Idē d religiosis qbz ne-
cessaria ē supportatio. qz null' est sine defectu

Dominica uicesima p^o trinitatis

Idē d clericis. Idē de cōitatib. Ergo supor
tate vos inuicēz nolite statiz mittere sagittā
de arcu. Idē de socijs. Sexta rāgīf ibi cū di
cit. solliciti fuare vnitatē spūs i vinculo pac.
Sollicite inq̄reda est par. Et si iniuriat^o pri
mo petit veniā: saluabit aiā iniuriātis qui
nō curabat petere veniā. Et q̄n videbit iniu
riatū sibi loq̄ntē nisi sit diabol^o z i malicia ob
dnrat^o etiā petit veniā. z ille q̄ humiliat prius
lucrat coronā. z ē pl^o laudand^o ceteris parib.
Idē de mulierib^o q̄ pmo petūt veniāzē. Er
go videte quō cauterē. Tercia cautela ē iū
gere se bone societati secure. qz ire cū mala so
cietate pviā. puta cum latrone vel impatiēte.
magnū piculū est. Cū audace nō eas i via ne
forte ḡuet mala sua i te. Eccī. viij. Nos habe
mus ire tā lōgā viā. igit nobis necessariū ē re
spicere cui sociemur. Q̄ q̄t p̄sone fuissent scē
q̄ ex mala societate sunt dānate. Q̄ q̄t religi
osi. q̄t clerici. q̄t laici h̄nt bonāz sc̄tāz intēōz
fu iendi deo. sed ex mala societate viuūt i pec
cato. Aliq̄tiens sc̄tā intētiōez bona. Cōtra
hāc familiaritatēzē. Incipiūt ab amore spūa
li. sed pueniūt ad amorē carnalē. Q̄ q̄t pueri
ex mala societate sunt corrupti. q̄t maritate
q̄t vidue. q̄t moniales. q̄t begine lapsē sunt ex
mala societate Inter quas nōnullē quando
vidēt aliquē religiosum: dicūt. Q̄ si ille esset
p̄ me spūal^o dirigeret vitā meāzē. Quis vos
caueatis vobis a nimia familiaritate. qz picu
lū hinc inde imminet. Quia ipse est hō. z vos
mulier. Nolite nec visitare nec loq̄ secū nisi i
p̄fessione. qz quāto sunt magis spūales: tāto
pl^o diabol^o insidiatur z tētat. Ideo dicit scri
ptura. Caue tibi et attēde diligenter auditui
tuo. qm̄ cū subuersione tua. i. piculo ambias
Eccī. xij. Sufficit diligere p̄ter se xpm̄ z de
um. z alia p̄ter ipm̄. de alijs p̄sonis velis solū
orōem. nō visitationēzē. Quarta cautela ē
auisare se in passib^o piculosis. In tali em̄ lo
co posset ponere pedē q̄ frāgeret sibi collūzē
Ideo pri^o palpare debet hōz respicere vbi hō
ponat pedē. Ideo ap̄ls. Qui se existimat sta
re. s. cū deoz in grā. videat ne cadat. i. Coz. x.
Q̄ q̄t impingūt nō respiciētes vbi ponūt pe
dē. Verbi grā. qm̄ habetis filiū infirmū. nec
habetis medicū nec apothecariū. qd̄ facit. Q̄
p̄vado ad diuinū p̄iuratozēzē. Ecce vbi po
nūt pedēz frangūt sibi collū. z coopiūt neces
sita te: dicēdo. Nūq̄d p̄mittā mori filiū meūz
Dicatur de medicina a xpo ordinata. d̄ noie
Jhu fiat emplastr. Itē qm̄ ab aliq̄ amico di

ces vobis. Rogo inuētis me. ego sum in picu
lo. tal^o petit a me debitū. Rogo testificer. qz
iā reddidi sibi. vel sum accusat^o de tali nego
cio qd̄ vos scit. Itē velit iurare q̄ ego sū in
nocēs. Si vos credit. bñ facere testificando
z iurādo false. sed incautissime agit. cū p̄to
mōdo h̄ facere nō deberet. Idē d̄ vsurarūz
qm̄ aliq̄s petit ab eis mutuo pecunias dan
do vlt^o p̄mittēdo vsurā p̄ mutuo. si dixerit vsu
rari^o. Nolo mutuare qz timeo q̄ ē vsura. si tūc
aliq̄ dicūt neq̄q̄s est vsura. qz clerici sic mutuāt
z faciūt. ac si clerici non possent damnari. ta
les ponūt ibi pedē piculose. z frangūt sibi col
lū. Itē dicit luxuriosus. P̄ qd̄ petm̄ ē. qz ego
nō habeo vxorē. nec ipsa vix. cui sit iniuria. q̄
si dicat. nulli: qd̄ falsum ē. Itē dicebat Peti^o.
Charissimi obsecro vos tāq̄ aduenas et pe
grinos abstinere vos a carnalib^o desiderijs q̄
militāt aduersus aiā. i. Pe. ij. Quia cau
tela est ire ad hospitū de die. Itē xps. Ambu
late dū lucē habetis vt nō tenebre vos p̄phē
dant. Itē. xij. Si q̄s ambulat i die nō offen
dit. qz lucē hui^o mūdi videt. si autē ambulaue
rit in nocte offendit. qz lux nō est i eo. Itē. xij.
Moralit. De die vadūt ad celū q̄ ambulant
in claritate grē dei. et tales bñ recipiunt. De
nocte vadūt q̄ in tenebris peccati mortal^o sūt
z tales non recipiūtur ibi. Ideo in die. s. gra
tia dei ambulem^o ne accidat nobis sicut cui
dam stulto zē. Audite pabolā de duob^o socijs
ambulantib^o ad quandā villā. vbi erat p̄sue
tudo q̄ de nocte in solis occasu porte claude
bātur. quā p̄suetudinē isti sciebant. vn^o tñ re
māsit i prato. z fuit capt^o ab inimicis. et carceri
mācipat^o. Nō auiserit vos ne aliq̄s v̄m sit i
ista stulticia. Nulla ad quā oēs xpiani vadūt
est glia celest^o. q̄ claudūt illis q̄ sūt i nocte cul
pe. z habet inimicos. s. demones. Ad istā glo
riā celestē optet ire de die. s. in claritate gratie
Alii null^o b^oz intrare. z oēs xpiani sciūt hāc cō
suetudinē. z oēs ambulam^o. sed multi rema
nēt i prato ameno volētes se allenare z dele
ctari. vt luxuriosi. z interim dies grē trāsit et
venit nox. Alij remanēt ad arborē frondosā
vt supbi vani. pompositē. q̄ totalit^o sunt infla
ti. Alij remanēt ad fontem q̄ manat. vt vsu
rarij. qz vsura q̄libet die etiā festo manat. z d̄
nocte veniūt volentes intrare ciuitatē z glo
riā celestēz nō p̄nt. sed veniūt inimici. s. demo
nes. z captiuos ducūt eos secū i infernuz. Q̄
q̄stū p̄stat illa mala delectatio p̄ter quā etne
z b̄tē se vite p̄petua icurrūt amissio. P̄ndes

Sermo. VII.

tes & vadunt de die sudando. laborando per
pnam vt habeant bonam cenam qeta i padis
so. licet stulti truffent de eis. Ideo Job. Si
qs ambulat in die no offendit. s. cadens in in
ferno. Ergo videte quo caute ambuletis

Sermo. vij. de euangelio.

Ex cuz audisset

iratus. Scribit hysba originaliter
Matt. xij. & officialit i euangelio
hodierno. Sermo nr erit d materia sci euan
gelij isti dnice pnt. & si placet deo habebim⁹
zc. Rex aut cu audisset iratus. vt s. i euagelio

Nota hic causantur tria pucta

Primo benignitas diuinalis

Secdo pueritas humanalis

Tercio seueritas dei pualis

Et d istovltimo loqr the. cu dic. q rex iratus e.

Un pmo ostendit benignitas dei erga nos q
ondit i pncipio euag. cu dr. Sile e reg. ce. ho
mi regi q fecit nup. si. suo. Un videndu est quo
h ostendit benignitas diuinal. Pro q sciendu
q iste rex e de. & mrimoniū epunctio diuital
cu hūanitate. Quia sic vir & vxor pactū mati
monij sūt duo i vna carne. vt hz Matth. xix.

Itaq; iā nō sūt duo s vna caro Qd g de⁹ pū
xit hō nō sepet. dicūt illi. Quid g moyses mā
dauit dari libellū repudij & dimittere. At ill

Qm moyses ad duriciā cordis vzi pmissit vo
bis dimittere vxores vras. Ab initio aut nō
fuit sic. Dico aut vob. qz qeūq; dimiserit vro
rē suā nisi ob fornicatōz & aliā duxerit mecha
tur. Et q dimissā duxerit mecha. Dicunt ei

discipuli ei. Si ita e cā hois cu vxore nō erpe
dit nubere. Quid dicit ill. Hō oēs capiūt s bū
istud. sed qbdatū e. Ita diuital & hūanitas

sūt vna sola psona. Un Atbanasi⁹ i simbolo.
Qui cu de⁹ sūt hō: nō duo tñ sed vn⁹ est xpūs

Istavnio facta fuit i thalamo vteri s ginalis
Querit qre de⁹ assūpsit nram humanitatē
dico q ppe pacē hndā. Un sciendū e q qn pū
cipes & reges habēt iurgij & litē int ipsos. nul
lo mō pōt fieri par facilit q p mrimoniū. Un

sciatis q rixa erat int deū regēz pncipē Adā
pzem nrm: q etiā dr pnceps. Un Dō inqt in
ps. ciiij. Cōstituit eū. s. adā. dnim dom⁹ sue: et
pncipē ois possessionis sue. Inter istos fuit

bellū & rixa quā ppetrauit adā cū peccauit. &
tūc incepit de⁹ destruere terrā ade. & eiecit eū
a padiso. Unde dixit de⁹ angelis suis postqz
adā peccauit. Ecce adā q s vn⁹ ex nobis fact⁹
e sciens bonū & malū. Hūc g ne forte mittat

manū suāz sumat d ligno viter comedat & vi
uat in eternū. emisit eū de⁹ de padiso volupta
tis vt oparet terrā de qua sumpt⁹ e. Eiecitqz
Adāz collocavit ante padisū voluptatis che
rubinz flameū gladiū atqz vsatilē ad custodi
endā viam ligni vite. Ecce bellū & rixā Beñ. iij

Et tūc adam vidēs se eiectū sciēs q nō pos
set resistere: noluit bellū pmittere. attamen ge
nuit filios & filias. & p miserūt itez bellū cum
deo. s. qn peccauerūt. qm q peccat pmittit bel
lū s deū. & ipsi fecerūt. & maxime in tpe noe. et
tūc de⁹ incepit destruere eoz terrā. & occidit
oēs dempt; paucissimis aiab; vt p; Beñ. vij.

Post diluuiū s itez p miserūt bellū s deū tur
rim babylonis edificādo vt possent celū prin
gere. & p se qns fortiter s deū inciperent pu
gnare. Unde dixerūt intra se. Venite facia
mus nobis ciuitatēz turri. cui⁹ culmē ptingat
vsq; ad celū. & celebrem⁹ nomen nrm anteqz
diuidamur i vniuersas terras. Beñ. xj. Qd vi
dens de⁹ pmouit gētes suas. s. angelos. et ait
ill i loco pallegato. Venite igit & descēdam⁹ &
psundam⁹ ibi linguā eoz vt nō audiat vnus
qsq; vocē pimi sui. qd factū est. & fuerūt p su
sivn⁹ altez nō intelligēs. Nam cū vn⁹ petebat
aquā ali⁹ portabat lapides & ecouerso. & ita di
miserūt edificij nō ppletū. Et durauit illud
bellū multis tpi; p⁹ s fuerūt aliq boni p
ceres q viderūt tantā ritāz tñ iurgij int deū
& hoiem Et sicut int duos reges tractauerūt
& rogauerūt p bono pacis & federis eterni. s.
filiū deiz filiā regis nri. s. Ade. qz hūanitas fi
lia e Ade. Et dixerūt illi boni pceres. Si de
us vellet se tñ inclinare q recipet filiā regis
nri. s. hūanitatē in vxorē valde eēt benignus.
Et de⁹ psciens futurū illud mrimoniū: suā be
nignitatē ostēdendo: dixit ad abraā Beñ. xij.
Abraam in semine tuo benedicent vniuersi
fines terre. Prophe etiā pphetarūt de isto mri
monio. Unde dicit Isa. Ecce ego concipiet et
pariet filiū: & vocabit nomē ei⁹ emanuel. Isa.
vij. Dat. j. Ad h mrimoniū electa e vna no
bil aula siue camera. s. vent⁹ & ginis. De q Dō
In sole posuit tabernaculū suū: & ipse tanqz
spōsus pcedēs d thalamo suo. ps. cvij. Cū
aut nat⁹ eēt spōsus de thalamo suo: dixit an
gel⁹ vt facerēt cantilenā. s. Gloria i excelsis deo.
Et i terra par hoib; bone voluntatis Luce. ij.
Sic g p illud mrimoniū fuit facta par inter
deū & hoiem. ppter qd xpūs cū saluabat hoies
sp dicebat. Par vobis. tā i puerfatiōe h⁹ mōi
qz etiā in ascēfione ad celū. cū dixit. Paces

R R 2

Dominica vicesima p^o trinitatis

meā do vobis: pacē meā relinq̄ vobis. Et ita
apparet et p̄dictis quōz q̄liter fuit factū m̄ri-
moniū p̄libatū. Sed q̄s ē loc^o vbi celebrabū-
tur nuptie. Dico q̄ paradysus. cū sit multitudo
maxima. tā angeloz q̄s hoim q̄ ad dictas nu-
ptias inuitati sunt. 7 in paradiso dicūt cantile-
nā. quā audiuit Job. i apocalipsi. xix. c. Sau-
deam^o 7 exultem^o 7 dem^o gl̄iam ei. qz venerūt
nuptie agni. Un̄ nota q̄ d̄ntia est int̄ gaude-
re 7 exultare. Dico q̄ gaudiū ē i corde sine ostē-
sione ad extra. sed exultatio ē q̄ illud gaudi-
um nō p̄t teneri secreta in corde p̄ nimio gau-
dio. sed ostēdit ad extra. Ita faciūt i paradiso. 7
vsq̄ h̄ est materia speculatiua. Sed moralit̄
sciendū. q̄ v̄t^o testamentū fuit ad faciendū il-
lud m̄imoniū 7 ad ostēdendū. Nouū s̄o illō
declarat 7 inuitat ad nuptias. Unde vidēdū
ē 7 q̄rendū q̄ sunt illi q̄ inuitauerūt et inuitāt
ad iussuz regis. Dicendū q̄ fuerūt p̄mo apli
7. lxx. discipuli. 7 oēs p̄dicatores seq̄ntes q̄ in-
uitabant ad eūdē discubitū in eisdē nuptijs
dulcissimis. de quibz Lu. xiiij. Beat^o q̄ mādu-
cabit panē in regno dei. Itē dicit Job. Apo-
cal. xix. Beati q̄ ad cenā nuptiaz agni vocati
sūt. Un̄ et q̄ inuitamur 7 nescim^o iter videam^o
illud. Et q̄t sunt diete. Dicendū q̄. x. Prima
est cognitio pctōz. de q̄ David ps. l. Misere-
re mei de^o fm magnā misericordiam tuā. Et fm
mul. mi. tu. de. iniq. m. Qm̄ iniquitatē meā ego
cognosco. Secda cordis p̄tritio. s. recogitare
pctā cū cordis amaritudine fm illud p̄bete
Recogitabo tibi oēs annos meos i amaritu-
dine aie mee. Dñe si sic viuitz in talibus vita
spūs mei: corripies me 7 viuificabis me. ec-
ce i pace amaritudo mea amarissima. Tu au-
tem eruisti aiam meā vt nō p̄iret. peccasti post
tergū tuū oia pctā mea. Qz nō isern^o p̄stebit
tibi Isa. xxxviij. Tercia emendādi p̄positū. d̄
q̄ t̄ps. Uaderz ampli^o noli peccare Job. viij.
Quarta male societatis vitatio. videlicet si fu-
erit supb^o q̄ humiliet. de q̄ scribit. Nolite cō-
formari huic sc̄lo Rom. xij. Quinta vite emē-
datio. de qua. Si aut̄ impi^o egerit p̄niam ab
oībz pctis suis q̄ opat^o est. 7 custodierit om-
nia p̄cepta mea. 7 fecerit iudiciū 7 iusticiā vi-
taviuetz nō moriet. Qm̄ iniquitatū ei^o q̄s ope-
rat^o est nō recordabor. In iusticia sua quam
opat^o ē vitet. Nūq̄d volūtat^o mee ē mors im-
pij dicit dñs de^o Ezech. xvij. Sexta debito-
rū restitutio. Unde Aug^o. xiiij. q. vi. Si res
Nō dimittit^o pctm̄ nisi restitua^o ablatū. Se-
ptima iniuriarū remissio. p̄ q̄ scribit. Si dimi-

seritis hoibz pctā eoz: dimittet 7 vobis p̄z v̄z
celestis debita v̄za. si autē nō dimiseritis. nec
pater vester dimittet vobis pctā v̄za. Matt.
vi. 2c. Octava est fame reparatio. de qua di-
cit Aug^o. Nō pigeat ex ipso ore p̄ferre medica-
mētā vnde facta sunt vulnera. Nonā ē eucha-
ristie p̄munio. in qua est sp̄sus et sponsa. Et
ita erim^o in nuptijs q̄ computant^o p̄ decima
dieta. Unde q̄ māducat meā carnē et bibit
meū sanguinē. in me manet 7 ego i eo Job. vi.
Et p̄ illud iter possum^o ire ad nuptias. als fa-
ciem^o iter obliquū. s. ad infernū. Unde bec ē
via ambulate in ea. 7 nō declinetis neqz ad
dextrā neqz ad sinistrā. Isa. xxx. Dextera ē q̄
amore declinat^o. sinistra quādo timore. Ip-
semet sponsus inuitat nos di. Venite ad me
oēs q̄ laboratis 7 onerati estis 7 ego reficiam
vos Mat. xi. Et ita patet benignitas diuina.

Secdm̄ punctū est p̄uersitas humana. scz
hoim q̄ ad illas nuptias inuitant^o q̄ clare oñ-
dit in sc̄da pte euangelij cū d̄r̄ illo rege q̄ re-
liq̄ tenuerūt fuos ei^o 7 p̄tumelijs affectos oc-
ciderūt eos. Aliq̄ noluerūt venire. Alij. s. secū-
di neglexerūt 7 abierūt in villas suas. Alij cō-
tumelias intulerūt. vide ibi 2c. Et ista est per-
uersitas humana vbi q̄libet iudicat in corde
suo q̄ bene erāt homies illi digni punitione.
Actu multi sunt int̄ nos siles. Et q̄ sunt de
numero illoz. Vbi sciendū q̄ p̄ tres modos
istoz hoim denotant^o tres modi pctōz. quia
q̄ denotatur p̄ p̄mos hoies ē in deuotio. q̄a
noluerunt. scdm̄ despectio. qz neglexerūt. ter-
ciū indignatio. qz p̄tumelijs. Primū igitur
pctm̄ est in deuotio 7 istud maxime regnat in
laicis. q̄ cū laborauerūt p̄ totā septimanā. no-
lūt in die dñica ambulare ad nuptias. s. eun-
do ad missam. colēdo diē dñicā. 7 vacare ab
opibz terrenis. tales nō habēt deuotōz. 7 no-
lūt ire ad paradysū. sed poti^o ec̄tra ad isernū. qz
maiora pctā p̄mittūtur i die dñica q̄ in alijs
diebz. 7 ido cū noluerint ire ad paradysū p̄ inde-
uotōem p̄nie agēde: ibunt ad infernū. qz diē
x̄ps Lu. xiiij. Si nō p̄niam habueritis oīes
sil^o p̄bitis. Ergo colat^o dies domica. qz dicit
dñs Exo. xx. Memēto vt diē sabbati sanctifi-
ces 7c. 7 ideo nō fiat op^o aliq̄d terrenū. Itē se-
cūdo audiatur missa cū suis p̄ditōibz. et isto
mō hō ibit ad paradysum. Als tales erūt d̄ nu-
mero illoz q̄ noluerunt venire. Alij s̄o despe-
xerunt 7 illi sunt q̄ despiciūt remedia x̄pi 7 va-
dūt ad demones 7 sortilegos. vnde negligūt
remedia x̄pi q̄ p̄ medicina dedit nobis v̄n̄s

Sermo. VIII.

amphorismū. qđ ē tale. Signa autē eos qđ cre-
diderint h̄ seqnt̄. In noīe meo demonia eij/
ciēt. liguis loqnt̄ nouis. sp̄tes tollēt. si mor/
tisez qđ biberint non eos nocebit. sup egros
man⁹ imponēt bz hēbūt. Marc. xvj. Hora
qđ dicit crediderint. nō dicit. apli fuerit. Dic
bñ habebūt. nō sani erūt. qđ mult⁹ sanitas est
noctua. z iō dicit. bñ habebūt. qđ habebūt vi-
ctimā qđ pualet sanitari cozpali. si aut vadunt
ad sortilegos negligēdo nomē xp̄i erūt d̄ nu-
mero illoz qđ neglexerūt. z iō ibūt ad infernū.
z istā sniam qđ seqtur dedit de⁹ tales. Leuit.
xx. Aīa qđ declinauerit ad magos z ariolos. et
fornicata fuerit cū eis: ponā faciē meā d̄ eā et
interficiā eā d̄ medio ppli sui. Nā qñ vadunt
ad magos fornicant. qđ i baptismo pmiserūt
fidē. cū dictū fuerat eis. Abrenūcia sathane
z opibz ei⁹. Et rñderūt patrini p baptizadis
Abrenūcio. Et iō dū qđ frāgit pmissionē for-
nicat. s. eūdo ad magos. sicut mlier qđ fidez p/
misit marito suo. z cum alio fornicat. Tercij
sūt qđ peccāt p indignatōem. z tales sunt blas-
phemātes z iurātes. Un̄ illud pctm̄ mal⁹ est
oibz alijs. vñ si nō eēt nisi istō: eēt sufficiens ad
destruendū totū mundū. Et nota ibi hysto-
riā Leuit. xxij. d̄ blasphemo ducto ad moy-
sen. z p̄sulto p̄ dño: rñdit di. Educ blasphe-
mū extra castra. z ponēt oēs qđ audierūt man⁹
suas sup caput eius. z lapidet eū p̄s vnuer-
sus. Et ad filios isrl loqr̄. Nō qđ maledixerit
deo suo portabit iniquitatē suā. z qđ blasphema-
uerit nomē dñi morte moriat. lapidibz eū ob-
ruet oīs multitudine ppli. Hora qđ dicit dñs qđ
lapidaret ab om̄ibz. qđ pctm̄ tāgit oēs. z ista ē
pueritas hūana qđ nolūt rē. Tercij p̄ict⁹
est seueritas dei tual. qđ de⁹ punit illos sicut
ostēdit tertia ps euāgelij. Un̄ dicit. cū audis-
set rex irat⁹ ē rē. vsqz succēdit. Hora tres act⁹
ibi numeratos iuxta tria pctā p̄dicta. Un̄ p̄-
mus act⁹ est. qđ missis exercitibz suis. s. vt de-
struerēt terrā illoz. z illud sic ē pctm̄ blasphe-
mie. qđ d̄ illud mīstri iusticie diuine destruūt
z sepe destruerūt terrā n̄am. aliqñ p tēpesta-
tes. aliqñ p frigiditates. aliqñ p siccitates. ali-
quādo p fulgura. Nō ostēdit p similitudinē. qđ
cū expugnat aliqđ castz. videm⁹ qđ illi qđ sūt a
pte inferiori expugnāt illos qđ sūt in castro cū
arcubz z balistis z sagittis. z illi qđ sūt i castro
defendūt se cū lapidibz. Ita ē de nobis iurā-
tibz z blasphemātibz. Balista oris z ligue mic-
tim⁹ sagittas d̄ deū z ipse se defendit cū lapidi-
bus. z ideo nobis mittit tempestates. Actū

valde benigne. qđ mittit lapillos cū mittere
deberet grossos lapides. Et ita p̄z quō nos
blasphemi puniamur. Unde d̄ in Thobyā.
Maledicti erūt qđ p̄tēserint te. z p̄demnati
erūt qđ blasphemauerint te Thob. xij. Con-
tra aliud pctm̄ qđ nō celebram⁹ festa diē. Di-
sit suos suos. z occiderūt. Unde dicit. perdi-
dit homicidas illos. z p̄pter illud pctm̄ sunt
mortalitates. Et rō est. qđ p qđs peccat p h̄ z
torq̄tur. Cū ḡ collam⁹ suū tps. rōnabiliter re-
mouet nobis n̄m tps p qđ debem⁹ acq̄rere
meritū. Ideo dicit p ps. Cū accepo tps ego
iusticias iudicabo. Pater quō p istud pctm̄
puniūtur. z ideo d̄ Malach. iij. In penuria
vos maledicti estis: z vos me p̄figitis gens
tota. Cōtra illud pctm̄ qđ vadim⁹ ad sortile-
gos: misit suos vt succēderēt ciuitates. s. i in-
ferno. Et rō ē bona. qđ cum volum⁹ recurrere
ad demones: rōnabile ē qđ sim⁹ euz ipsis. Et
ideo dicit de⁹ p moysen Deut. xxxij. Genera-
tio eīm puerfa ēz infideles filij. Ipsi me puo-
cauerūt in eo qđ nō erat de⁹: z irritauerūt in
vanitatibz suis. Et ego puocabo eos in eo qđ
nō est p̄s: z in gēte stulta irritabo illos. Ig-
nis succēsus est in furore meo: z ardebit vsqz
ad inferni nouissima. Ergo puideat. z ista ē
seueritas dei. ḡ cū audisset rē rē.

Dominica vicesima

Sermo octauus

Quite fieri impu-
nentes sed intelligētes Eph. v Ser-
mo n̄ erit d̄ epla hodierna. Sed p̄
mo dicam⁹ Ave maria. Pro declaratōe the-
matis sciendū. qđ in scriptura s̄tutes z opa s̄tu-
osa dicunt sapiētia. pctā s̄o dicūt stulticie et
insipientie. Ubi sciendū qđ nos sum⁹ p̄positi
ex duabz naturis. s. ex suba sp̄iali. s. ex aīa rō-
nali. p quā p̄formamur deo. z cozpe materia-
li. p qđ p̄formamur bestijs z brutis. z iō qđ qđ
agit s̄m aīam dicunt s̄tutes. Opā s̄o qđ agim⁹
s̄m cozp⁹ dicuntur vicia siue pctā. cūz p illa si-
mus siles brutis. Et iō d̄ de ill⁹ qđ agunt s̄m
aīam Eccl. iij. Sapiēs coz z intelligibile ab-
stinebit se de pctis. z i opibz iusticie succēsus
habebit. De alijs s̄o qđ sequūt sensualitates d̄
Dan. xij. Sic fatui filij isrl nō recte iudicā-
tes. neqz qđ vez ē cognoscētes: p̄demnast̄ fili-
am isrl. Dicit nō iudicātes. s. p̄ intellectū rō-
nis z nō cognoscētes. s. ea qđ pueniunt z p̄cor-
dant p̄tī p̄ncipali aīe. s. cū qua debem⁹ oīa cō-
formare. Et ita p̄z quō s̄tuosi dicunt p̄udē-
R R 3

Dominica vicesima p^o trinitatis

tes peccatores aut imprudētes. Et iō Paul^o vo-
lēs nos eē sapiētes auisat nos in themate di.
Nolite fieri imprudētes. et sic h^o materia. Er-
go vidēdū ē d^o q^olibet peccō mortali quō d^o stul-
ticia et infania. et vices h^oio mō sunt sapia et
prudētia. Un^o supbia ē stulticia. hūilitas aut
sapia magna. et sic d^o alijs peccis et vicijs h^ois
Unde ponēde sūt vices et vicia p^o ordinē

Primo supbia. cui contradicit hūilitas

Secundo auaricia. cui tradicit misericōdia seu
liberalitas

Tercio luxuria. cui tradicit mundicia si-
ue castitas

Quarto inuidia. cui contradicit dilectio
fraternalis

Quinto gulositas. cui tradicit temperantia

Sexto ira. cui tradicit concordia

Septimo accidia. cui tradicit diligētia

Primo q^o supbia ē stulticia. et humilitas ē pru-
dētia. Quōd p^o p^o similitudinē. q^o si q^o inueniat du-
as vias. vnā mōtosam et petrosam q^o ducit ad
mortem et perditionem. et alia sit plana q^o ducit ad
portā et vitā. si tal^o accipiat viā petrosam aliā di-
missa: iudicabit tal^o stult^o. Ita ē de supbia et
hūilitate q^o ducit ad aliū mūdū. attē vnā ad
mortē. alia ad vitā. Supbia v^o ducit ad mor-
tē q^o est petrosa et infecta plena erūnis. q^o q^o
supbit sp^o h^o diuersa negocia exercere. S^o hu-
militas ducit ad vitā ad paradysum. Job. xij
Qui em^o hūiliat^o fuerit erit in gl^oia. et q^o incli-
auerit oculos suos ipse saluabit. Supbia v^o
ducit ad infernū. Un^o def^o p^omo exemplū d^o an-
gel^o. et p^omo d^o Lucifero q^o dixit. Ascēda sup^o al-
titudinē nubium filius ero altissimo. actu illa
via duxit ipm ad infernū. Et iō seq^o. Verūm
ad infernū detraheris in profundū lacu. Isa. x/
iij. Sicut Adā p^o supbiā eiecit^o fuit de paradiso.
Gen. iij. Et si nō egisset p^onam: fuisset dāna-
tus. Et iō Thobias dixit filio suo. Fili mi.
supbiā nūq^o i tuo sensu aut i tuo v^obo d^o nari p^o
mittas. In ipsa em^o initiū sūpsit om^ois perditio
Thob. iij. Ergo sumat^o via plana. q^o dicit ali-
bi scriptura Eccl. x. Initiū supbie hois aposta-
tare a deo. q^o ab eo q^o fecit eū recessit cor ei^o.
Quō initiū ois pecc^o ē supbia. q^o tenuerit illā ad-
implebit^o maledict^o. et subuertet eū i finē. Lu. 3
q^o supbia ducat ad mortē hūilitas ad vitā.
apparet hāc eē sapiam. illā v^o stulticiā q^o b^o d^o
vitari supbia cū nō facit hoiem prudentē sed
stultū. Et ideo dicit Paul^o Rom. i. Euanue-
rūt i cogitatōib^o suis. et obscuratū ē insipiens
cor eor^o. dicētes em^o se esse sapiētes stulti facti

sunt. Dicit euanuerūt. q^o q^o q^o ē sup^o cogi-
tat ascēdere t^o. et euanescit in cogitatōne. q^o
credit ascēdere dimittēdo bonā vitā q^o ducit
sursū ad paradysū. sumēdo viā illā q^o ducit deor-
sū ad infernū. Pone exemplū de sacerdotib^o
simplicib^o dicētib^o b^o et deuote horas. q^o dum
cogitat beneficia euanescūt i cogitatōib^o Idē
de laicis. mercatorib^o q^o dū viuūt cogitat pre-
stare v^o mutare ad v^o vt possint h^o tbe-
saur^o ad dotandū filiū vel filiā. Et tales cogi-
tatōes vane sunt. Et seq^o tur. Et obscuratū est
insipiens cor eor^o. q^o sic nubes obscurāt aerē
ita iste cogitatōes obscurāt cor. q^o caueam^o
nolum^o fieri insipientes. Secūda stulticia ē
auaricia. Unde q^o auaricia sit stulticia. et mi-
sericōdia prudentia. p^o p^o similitudinē alicui^o diuic^o
q^o vendit bona sua. q^o pecunijs i sacculo colle-
ctis vult accipere iter. sed cōsulit sibi ab amico.
vt dimittat illā pecuniā. q^o in itinere sūt la-
trones q^o p^o certo ipm dep^o dabitur. Si tal^o re-
nuerit pecuniā secū deportat et dep^o datur v^o
ad camisiā: iudicabitur talis p^ofecto stultus.
Ita est de nobis q^o habem^o ire ad aliā ciuita-
tē. q^o nō habem^o hic manentē ciuitatē sed fu-
turam in q^orim^o Heb. xij. Et est passus qui
dā in quo oēs dep^o dati sunt. s. mors. et oportet
oēs hoies transire p^o illū passum. q^o d^o n^oster
Ihs xps met^o trāsiuit p^o illū. Un^o scriptura
dicit. Nōne hec optuit pati xpm: et ita intra-
re in gl^oiam suā Lu. vi. Et in h^o passu latrones
hoies et aias dep^o datur. Latrones sunt muli-
er. filij et alij parētes. scuti ferri. et sic d^o alijs. Er-
go mittam^o thesaur^o p^o cambiū. s. dando pau-
perib^o. et tūc cū cedula reddet^o thesaur^o in celo
Cedula ē ista. Da paup^o habebis thesau-
rū in celo Mat. xix. Unde nota hystoriā. b.
Laurentij. q^o Decio impatori petēti thesau-
rū rēdit. Facultates ecclie q^o a me req^o ma-
nus pauper^o in celū deportauerūt. Ergo fa-
ciam^o sicut. Et tūc dicet xps nobis. Euge fue-
boner fidel^o. q^o sup^o pauca fuisti fidel^o: sup^o ml-
tate p^ostituā. Intra in gaudiū d^oni tui Mat.
xxv. Et ita p^o quo liberalitas ē prudētia. s.
auaricia ē stulticia. Auar^o autē portat diuiti-
as vsq^o ad mortē vbi dep^o dat. et nihil secū por-
tat. Et tali p^o mortē dicet xps. Quare nō de-
disti pecuniā meā ad mēsam: et ego veniēs cū
vsuris vtiq^o eregissē illā. Et astantib^o dicet
Auferte ab illo mnā. et date illi q^o. x. mnas h^o
Lu. xix. Et ita patet largū esse sapientē. et aua-
rum eē stultū. Unde Prouerb. xij. Corona
sapientū diuitie eor^o. fatuitas stulto^o impu-

Sermo. VII.

dentia & nolite fieri imprudentes. Quarta stulticia est luxuria. Unde luxuria est illud peccatum carnale quod committitur propter matrimonium quocumque modo fiat. Et ista est valde magna stulticia. quod patet per similitudinem hominis. qui in quodam domo a parte inferiori habebat paleam et stramina que sunt esca brutorum. et desuper habebat multos thesauros et lapides preciosos. Cum autem vigeret quadam hyeme frigus voluit calefieri et succendit stramina igne. et cum gaudente calefieret percussit totum thesaurum. et lapides preciosos. Nonne talis iudicabitur fuisse imprudens. certum est quod sic. Talis est luxuriosus qui habet domum et animam in qua est thesaurus magnus. scilicet rationis voluntas. et superior portio. in qua rationis voluntatem superior portio ne sunt virtutes et merita. que dicuntur thesauri et sensualitas est inferior pars in qua sunt palee et fenus. scilicet motus carnales. Unde. Dis caro fenus. Unde Isa. xl. Clama. Et dicit. Quid clamabo Dis caro fenus. et ois gloria eius quasi flos agri. Et talis sensualitas nihil valet respectu rationis. Unde Paulus Rom. vii. Scio enim quod non habitem in me hoc est in carne mea bonum Unde in ratione et voluntate sunt thesauri. scilicet fides. spes et caritas et cetera virtutes. Quod quatuor thesauri. scilicet conturbantur quando homo luxuriat. quoniam luxuria dicitur ignis Unde Job. xxi. dicitur. Ignis est versus ad perditionem devorans. et omnia eradicans germina. Ergo caveamus ne incedamus paleam. scilicet carnem quam tales sunt imprudentes qui luxuriant. Unde Paulus I. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Stulticia enim est illis non potest intelligere et audiamus Paulum. Nolite etc. Quarta stulticia est invidia. Quod accidia est stulticia patet per similitudinem cuiusdam hominis habentis inimicos ipsum persequentes. qui veniens ad flumen inuento ponte fregit illum antequam transiret flumen. et tunc venientes inimici eius occiderunt eum. qui si non fregisset pontem antequam transiret. sed per transiret. saluus fuisset factus. Ita est de nobis in hunc mundo. quoniam omnes habemus transire flumen aque. scilicet infernum. cum ponte qui dicitur amor siue dilectio proximi. qui habet sex arcus. cum isto habemus transire. et non est aliud pondus. et ideo dicitur Rom. xiiij. Qui enim diligit proximum legem adimplevit. Nam non adulterabis. non occides. non furaberis. non falsum testimonium dices. non concupisces. et si quod est aliud mandatum in hoc verbo istauratur. diliges proximum tuum sicut teipsum Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo ergo legis est dilectio. Per hanc enim transimus de morte ad vitam. Unde isti pontis arcus sunt isti. scilicet amor et dile-

ctio patris et matris. qui debet esse reverentia. Secundus amor inimicorum. scilicet nolledamnum neque eorum mortem. Unde dicit scriptura. Ego autem dico vobis. Diligite inimicos vestros. bene facite his qui oderunt vos. et orate pro persecutoribus calumniatoribus vos Matth. v. Tertius amor est corporis. scilicet proximi non luxuriando cum primo vel cum proxima. Quartus amor est proximi corporis. Quintus amor est bonorum proximi. Sextus amor est fama proximi. Hos enim non debemus desiderare aliena. quoniam radix omnium malorum est cupiditas. prima ad Thimo. vi. Qui autem frangit istum pontem est stultus. Et ideo dicit scriptura. Possi debunt parvuli stulticia. Prover. xiiij. Parvuli sunt invidi qui habent cor ita parvum. quod non manet in eo nisi ipsemet. Invidi enim se inordinate diligunt. Sed cor hominis celo et terra maius esse deberet. Et ratio est. quia in celo non stant nisi iusti. tamen in corde hominis boni debent esse tam iusti quam etiam peccatores. Peccatores diligere debemus. ac eorum bona percurare. Et ita patet quomodo invidiosus dicitur parvulus. Unde Job. v. Parvulum occidit invidia. Quinta stulticia est gula. Quod autem gulositas est stulticia patet per similitudinem cuiusdam famelici stulti. qui venit ad domum cuiusdam divitis. qui paraverat bonos cibos. quos apposuit famelico. qui portans secum venenum miscuit cibis et comedit. et postea mortuus fuit. Talis enim dicitur fuisse merito stultus. Unde dives qui paravit cibos est deus. De quo dicitur. Oculi omni in te sperant domine: et tu das escam illorum in tempore opportuno. ps. cxliij. Ipse enim dedit nobis cibos quibus sustentamur. at tamen nos miscemus venenum. scilicet superfluitatem. hoc facimus cum superflue comeditur. Et istud venenum nos occidit et abbreviat vitam tam spirituale quam corporale. et ita intro ricamur cibum. Et ideo consilium datur in scriptura Ecclesi. xxxvij. Noli anidus esse in omni epulatione. et non effundas te super omnem escam. In multis enim escis erit infirmitas. et auiditas appropinquabit versus ad coleram. Propter crapulam multum obierunt. Qui autem abstinens est adjuvabit vitam. Et ita patet quomodo auidi siue gulosi stulti sunt quoniam occidunt seipsum. et concordat alibi scriptura loquens de auidis Prover. i. Stulti eaque sibi sunt noxia cupient et imprudentes odibunt sciam Sexta stulticia est iracundia. Quod autem iracundia sit stulticia. patet per similitudinem alicuius habentis aliquem annexum sibi cui vult scindere vestes et non potest illi vestes scindere cum sit a parte posteriori. quod videtur quod non potest frangere vestes

Domica uicesima prima p^o trinitatis

alteri nisi ventres corpe suo pforato ponit si
bipsi gladiū pventrēz occidit seipm. Tal ē
stult^o merito iudicād^o. Huic filis ē iracū^o q̄
p frangēdis vestimētis alteri^o corpis qd est ve
stis aie seipm occidit. Hō em̄ pōt alteri^o occi
dere aiam. qz illa ē incorruptibil. Vel vestis
etiā d^r fama. z ad frangendū vestimētav^l alte
ri^o corp^o vel famā. pmo iracū^o pforat aiaz su
am. vnde irat^o pmo se occidit in aia: pcutiēs
se gladio ire. De q̄ dñs Mat. xxvj. ait ad Pe
trū. Qēs em̄ q̄ acceperint gladiū gladio peri
būt. Qd̄ intelligit^r v^l intelligi p^r d̄ gladio ire
Unde Dō in ps. xxxvj. Gladi^o eoz intret in
corda ipsoz zc. Hō em̄ pōt intelligi de gla
dio materiali. qz ē exceptio. qz sunt multi ho
die accipiētes gladiū materialē q̄ nō moriū
tur gladio. Itē nec de gladio iudicis. qm̄ ml̄
ti fuerit homicide q̄ acta pnia saluant. q̄ sine
exceptōe p^r intelligi d̄ ira. q̄ pmo occidit illū
q̄ eā possidet. z sic ē stulticia. Jō dicit scriptu
ra. Hestis velox ad irascēdū. qz ira i sinu stul
ti req̄scit Eccl̄s. vij. In sinu. i. in corde. ergo
Nolite fieri zc. Septima stulticia ē accidia

Q̄ accidia sit stulticia p^rz p̄ similitudinē. Ubi
notandū q̄ in q̄dā villa erat nūdine in q̄daz
die. et fuit bonū for̄ de rebz. qz illud qd̄ an̄ cō
stabat z appreciabat centū francis in nūdinis
habebat p̄vno. Et tūc homo volēs emere vi
ctualia dormiēs. z excitat^a muliere sua nolu
it emere. sed voluit p̄dere. z post p̄ditiū ire
rū obdormiuit. z nō emit aliqd̄ in nūdinis.
Post hō mortu^o ē. Hōne tal^e ē stult^o. Patet q̄
sic. Ita ē de accidiosis in opibz s̄tualibz. q̄ p̄
modica hui^o mūdi bona p̄nt redimere infini
tā penā in alio mūdo. sed accidiosi negligūt.

Et nota pabolā q̄ ē Mat. xvij. Homo q̄
dam rex om̄e debitū remisit suo p̄cidenti ad
pedes dñi ac dicēti. Patiam habeī me. Ita
nos in p̄nti vita cū patiens lacrimis possum^o
emere misericordiam dei. z redimere penā infer
ni. z hoc q̄ diu durāt nūdine. s. q̄ diu durat p̄
sensu vita. sed post mortē cū mille milibz lacri
mis nō pōt emi mima ps misericordie dei. qz iam
transacte sunt nūdinez oia cara sunt. Q̄ aut̄
tps in alio mūdo carz sit. p^rz in hystoria Lu.
xvj. de diuīte epulone. q̄ plus q̄. Beccc. an
nis petijt guttā aq̄z non obrinuit zc. q̄ q̄ diu
durāt nūdine emam^o tā cū lacrimis z ieiunij
q̄ cū vigilijz z disciplinis z alijs q̄ buscuqz. z
agam^o p̄niam. z ita erim^o diligētes. qm̄ possu
mus in opibz terrenis sp̄ laborare. z cū hoc
esse ociosi. qd̄ patet. qm̄ ille cognoscitur fuisse

ociosus i die q̄ quādo ad domū redit in sero
nihil portat. Ita est de terrenis cū laboraue
rint in mūdanis invita si non portent bona
opa ad paradisum. tales iudicabunt stulti. i.
mo maximi stulti. z ideo d^r de diligētibz z
accidiosis. Qui operat terrā suā satiabit^r pa
nibz. q̄ aut̄ sectat ocium stultissim^o est. Prouer.
xij. Uocat terrā corp^o. qm̄ de terra factum ē.
Unde. Formauit igi^r dñs de^o hoīem d̄ limo
terre Gen. ij. Uocat ociosum stultissimū. vñ
nō posuit positiuū. s. stultū. nec compariuū.
scz stultiorē. sed ponit suplatiuū. s. stultissimū
Unde accidiosus d^r esse stult^o in hoc mūdo.
qz non vult agere p̄niam. z stultior. qz perdit
gl̄iam paradisi. z stultissim^o qz meret penā in
ferni p̄petuam. q̄ nolite.

Dominica. xxi. post Trinitatis

Sermo primus

Dua septima re

h̄ liq̄t eū febris Jo. iij. c. originaliter.

Sermo n̄r erit de sc̄o euangelio

dñice p̄sentis. Et si placet deo habebim^o ml̄
tas bonas doctrinas ad illuminatōem intel
lect^o z p̄solationē aiaz z correctiōz vite z pec
catoz. Salutes s̄go Maria. In p̄senti ser
mone cogitavi h̄re modū laboratoris seu or
tulani volentis seminare bonū semē seu plā
tas. Qui p̄mo aratz p̄parat bonā terram zc.
Terra bonaz fructuosa est hystoria euangeli
calis i campo seu orto euangeliij exarata. Di
cat hystoria euangeliij. Erat quidā regul^o zc.
Aratur sic ista terra mouendo questionē q̄re
vocat ip̄m regulūz nō regē. Solutio qz non
habebat nisi vnā ciuitatem. Pro q̄ nota. qz
antiq̄t^o erat tanta ambitio regendi vel domi
nādi. in qualibet ciuitate erat vn^o rex q̄ dice
bat regul^o. sicut mō vn^o ep̄s. als nō dicebat ci
uitas. De h̄ auctas. Terra chanaan in quin
qz regulos philistijm diuidit. gazeos z azoti
os. ascalonitas. getheos. z accharonitas Jo
sue. xij. Alij q̄ habebant multas ciuitates di
cebant reges. Et sequitur Lu^o fili^o infirma
batur capharnaūz. Nota circa h̄ qd̄ Jhs
sibi dixit. Nisi signaz p̄digia videritis. Dice
ret aliq̄s. quare x̄ps rep̄bendebat eum. cū tñ
tanta deuotōne veniebat ad eū. Dico qz x̄ps
sic eum dure rep̄bendit p̄pter modicā creden
tiā quā habebat. quod patet in hoc qz roga
bat eū vt descēderet z sanaret filiū ei^o. et q̄
patet qz dubitauit. qz si ipsum verum deū cre
didisset. sciret qz nō esset locus vbi non esset

Sermón. I.

de. diffidebat g̃ regulus et nō plene credidit. qz honorē dedit p̃ntie corpali. petēs vt descēderet corpali. s; meli⁹ fecit ille cēturio dicēs xpo Dñe puer me⁹ iacet palitic⁹ i domo et male torquet. Ait ei Ihs. Ego veniāz cu. eū. Et cēturio. Dñe. nō sū dig. vt in. sub te. m. zc. Lu. viij. Mat. viij. Iste hēbat verā fidē. credēs qz xps p̃sensz absens corpaliē potat sanare filiā suā. Iō nō fuit a xpo rēphēsus s; p̃mēdat⁹. qz xps dicebat seq̃ntib; se. Amē dico vobis nō inueni tantā fidē i isrl. Scd̃s defect⁹ ist⁹ reguli notat in h̃ qd̃ dixit sibi xps. Nisi signa et p̃digia viderit; nō credit;. Nota dicit. Nisi viderit;. z nō dicit audierit;. qz dicit apls. qz fides ē ex auditu. audit⁹ autē p̃ybū xpi. Rom. x. Nūc̃ q̃ vos vidist; trinitatē. tñ credit;. Et ista veritas quō intrauit i corde ṽro. p; qz nō p̃ oculos nec p̃ gustū nec tactū. s; p̃ aures audiēdo scripturas doctrinas verissimas. Idē d̃ miraculis xpi dicēdū ē q̃ firmit⁹ credim⁹. q̃uis ea nō viderim⁹. Et sic patz qz ē fides ex auditu. Et qz ille regul⁹ audierat tā miracula xpi quō. s. xps solo verbo curabat infirmos. suscitabat mortuos zc. Et tamē adhuc nō credebat sed volebat videre. Iō rēphēdit a xpo cū dicit. Nisi signazc. q̃si dicat. Nōne sufficit audire. p; ex his qz mō cētē multi rēphēdēdi. Dicunt multi. qd̃ scit hō de paradiso. de inferno. d̃ purgatorio. null⁹ venit ad nos ista nobis manifestans. Quib; dici p̃t rēphēforie id qd̃ dixit xps regulō. s. Nisi viderit; zc. Ista em̃ audiuitis p̃ p̃phas. aplosz p̃ euāgelistasz p̃ xpm̃ qz ipse totū nobis reuelauit in scripturis sacris. Itē p̃ Lazaz. Itē p̃ b̃m̃ Pauluz. Itē p̃ sc̃m̃ Iohem euangelistā. q̃ viderūt z retulerūt nobis. Iō sunt valde rēphēnsibiles illi q̃ dicūt. Ego vellē ista videre. Audit⁹ em̃ ē necessari⁹: sed nō visus. qz oculi p̃nt incātari. et scriptura sc̃tā nō p̃t incātari. Sic ille regul⁹ volebat videre dī. Domine descēde p̃sq; moriatur fili⁹ meus. Nō credebat cū posse post mortē suscitare. Sed xps tot⁹ benign⁹ nō respiciens ei⁹ defectū: voluit nō solū filiū a febre. sed pat̃rē totā curiā suā ab infidelitate z incredulitate liberare dī. Uade qz fili⁹ tñ viuuit. vsq; in finē. Nota h̃ magnificētiā xpi. Iste regulus solū petebat sanitatē corpalem p̃ filio. z xps sanauit filiū in corpore aia. z p̃zēnz om̃s de curia credētes in xpm̃. De ista magnificētia Moyses. Date magnificētiā deo. dei p̃fecta sunt opa Deū. xxxij. s. sanādo corpus et aiam. Iō dicebat ipse. Unū op⁹ fecit oēs mi

ramini. Infra. Vibi indignamī. qz totū hominē sanū feci i sabbato Joh. viij. Ecce ager seu ort⁹ euāgelij. Nūc̃ seminandū ē bonū semē moralitatū z instructionū vite et solamē animaz. sup hoc qd̃ dicit thema. Hora septimazc. Et intrabo materiā p̃ questōz. Queritur g̃ cū in die artificiali sunt. xij. hore z in naturali. xxiij. quare xps poti⁹ elegit septimā horā q̃ horā primā vel sc̃dam zc. ad curandum istū infirmū. qz certū est qz in p̃ma vel sc̃da zc vel etiam octaua potuit ipm̃ curare. Nō credatis qz sine rōne xps hec fecerit. Hoc em̃ fecit ad ostendendū qz ad p̃fectā saluatōz anime a febre peccati: septē opa p̃nialia quasi septē hore req̃runt. Et de septima hora dicit thema. Hora septimazc. Prima hora est peccatoz cognitio. sicut in p̃ma hora dicit hō incipit cognoscere aliū et claritate sol. sic trās actis tenebris pctōz qñ homo redit ad se. z claritas aurore incipit clarescere in p̃sciētia sua dicit. O miser in q̃ntis existis piculis. es sup̃b; auar⁹ zc. Sed quādo hō ē i nocte peccatoz nō cognoscit peccata sua nec piculuz suū. s̃m̃ illud ps. Nescierūt neq; intellexerūt in tenebr; ambulāt. sed quādo religiosus cleric⁹ vel laic⁹ q̃ tenet malā vitā pctā sua aduertit suū piculū: tñ intra se dicit. O miser zc. De ista hora dicit apls. Hora ē iam nos de somno surgere. nūc̃ em̃ p̃ior est nostra salus q̃ cū credidimus. Hor p̃cessit: dies autē appropinquauit. Abijciam⁹ ergo opa tenebrarū zc. ad Roma. xij. Stare in peccato vocat dormire. Rō. qz qui dormit nō vtitur sensibusz semimortu⁹ est. sic etiā peccatores semē mortui sunt. qz pctōz corp⁹ viuūt. sed anima est mortua. Et q̃t anni sunt qz vos dormiuitis in pctō. in sup̃bia. auaricia. luxuria. iraz mala volūtate: fortassis. x. vel. xj. anni vel. xx. Iō sicut soci⁹ excitat sociū qñ incipit aurore ita apls: dicēs. Hora ē iā nos de somno surgere zc. Nūc̃ em̃ p̃ior est nostra sal⁹. Quā stat hō in pctis lōge est a deo p̃ malā vitāz. sed qñ homo incipit se cognoscere defect⁹ suos: appropinquat hō deo. Sc̃da hora est cōtritio cordis. Magna questio fuit inter doctores qd̃ est cōtritio p̃rie. Et dimittēdo opiniones dicā vobis determinatōem. qz cōtritio est dolor de peccat; p̃teritis. sed nō sufficit nisi sit respectu dei. sicut em̃ hō ē p̃posit⁹ ex materia z forma. ita cōtritio habet duo. s. dolorē de peccato. ecce materia. z qz sit respectu dei ecce forma. al̃s non esset cōtritio sed attritio.

Domica vicesima prima pro trinitatis

Verbi gr̃a. quo religiosus cogit sua peccata dicit. O miser plarum me scietz plorat zc. non est tritio. quo timore verecūdie vel pene dolet. sed sicut dicit. deus fecit mihi tantā gr̃az quo nemo me mūdi transplātauit me ī paradiso trestri. sed religiois vt saluū me faceret alios z ego miser offendi deū. O miser zc. Istud est tritio. Idē dicit clerico cognoscere peccata sua si dolet quo episcopus sciet. z sic incarcerabit. z tota terra sciet. et sic diffamabit z perdet beneficiū: pax valet. Sed tritio est quo dicit. Domine tantā gr̃az mihi fecistis. sed prosecradit zc. quā non fecistis merito vel nec micha eli. nec iohi baptiste. Lingua mea est clavis celi. z ego infelix fui tā ingratus zc. Ista est tritio Idē dicit vobis. si aliquis verum est aliquo crimier dicit ad furcā. z cogitat quo domus est destructa et verorum sua diffamata. filij eius profusi. corpus suū proditū z plorat. nihil sibi valet sed dānaum. Sed si diceret. O domine tu fecisti me ad imaginez et similitudinē tuā vt tibi fuirer egorz. Itē sāguine tuo redemisti me. z despecti terz. Abluisti in baptismo zc. tūc est tritio. Idē dicit muliere cuiusuis status. quo si dolet domino peccato. quo gētes loquuntur. z plorat propter piculū. nihil valet. sed si dicat. Domine tu ordinasti merimoniū vel sed ginitatē seu viduitatē. domine fregi sic vel sic. O domine quo erit de me. ista est tritio. quo respectu dei De ista hora auctas. Habet aia mea turbata est z quo dicā. Pro saluifica me ex hac hora Joh. xij. Hora. ex hac hora. quo verba tritio non est sine gr̃a. z si non haberet optunitatē profitendi sed propositū: tritio sufficeret Tercia hora est oris cōfessio. Ratio. quo si habetis camerā plenā stercore. non sufficeret videre nec progregare ad angulū. nisi proiciat extra. Ita de proscia quo est camera dei. ex prima. sed peccatoz cognitōe videtur stercore peccatoz. ex secūda progregat in angulo cū tritio nis scopa. sed optet proicere extra pro fenestrā professionis. z sic mūdat camera quo dicit professor. Pro noueritis quo ego sum superbz. Pro non recordor de alijs. Si videtur vobis quo in alijs peccauerim interrogate me. quo ego dicā vobis veritatē. Confessor autem dicit interrogare quo officium habet. Alia sunt peccata militis. alia mercatoris. alia sacerdotis zc. Itē idē dicit mulieribus si est puella. vidua vel maritata. z data ab solutōe a professore: camera remanet pura. ex pulsio inde culpiz proctis fit habitatio trinitatis. Ad eū veniemus z mansionē apud eū faciemus Jo. xiiij. De ista hora dicit xristus. Mulier cū parit tristitiā habet. quo venit hora eius Jo. xvj. Confessio progat pro tui mulieris. Ratio. quo

sicut partus est cū dolore. et est necessaria obstetrix. Ita in professione sunt dolores partus. quo homo cogitat quo diffamat se zc. sed optet parere. Obstetrix est professor: profortans: dicendo dicatis zc. Sed quo pepit proez iam non meminit prossure propter gaudiū quo homo habet. Itē magnū piculū est de ple mortua i vtero. quo nisi exeat interficit matrē. Idē de vtero anime. quia tot sunt proles mortue quot sunt peccata mortalia que habet homo. Ideo oportet vel parere vel mori. Propter hoc xristus ordinavit sacramentū professionis. z procipit pro os ecclesie. quo quolibet anno homo confiteatur vel proueter sepultura ecclesiastica. extra de pe. z re. Omnis veriusque sexus. Non solū adulti. sed proueri tenentur confiteri habētes versum rationis Recitat beatus Grego. quo prouer quoque annorum fuit damnatus Quarta hora est mox emendatio. quo valet peccatoz cognitio vel tritio vel professio nisi homo emendet vitā suā. si cognoscitis quo fuistis superbz. vanus. pomposus de cetero debetis vellez proponere humilitatē. et humiliatōem. Itē si fuistis auarus. vsurarius. vel defraudando. emēdo. vendēdo. vel negādo debita. retinēdo solidatā seruorum. vel bona defunctorum. decimas vel promitias zc. emēdetis. Idē de luxuria. immūde viuendo zc. de cetero debetis viuere caste zc. z sic de alijs. In illa hora accesserunt discipuli ad iesum Mat. xvij Quinta hora est debitorum restitutio. Si sentitis in bursa. taxa seu ī domo vestra aliquo de iniustis bonis acquisitis pro vsuram rapinā zc. restituatis. Restitutio est necessaria. sicut pater vult quo filij vel serui sint protentis de prote sibi data. Et si vnus frater furetur partē alterius indignatur pater dicendo. Nonne scio ego diuidere. Ita debetis cogitare quo istemūdus est vna domus dei. domins est sursum cum baronibus. nos sumus hic in stabulo cum bestijs. Et domins diuidit bona. illi dedit magnā partē. tibi parua. ideo nolite tangere protem alterius. non dicat pauper. Ego possum recipere habere a diuitez. Nec dicat diues. ego possū hoc recipere a paupere. quia ego pluribus habeo prouidere. quilibet sit protentis de parte sua alis nunquam habebit gr̃am dei. nec intrabit paradisum quousque satisfecerit. Non dimittit peccatū nisi restituat ablatū. xiiij. quo. vj. Si res. imo dico quo magis letus domino esse pauper. quo sperat quo erit diues ī paradiso si sic habet patiam. quo paupertas ratio patie erit sibi meritoria. vt dicit ambrosius dist. xlvij. sicut hi. Diuites sedo timere

Sermo. II.

habebūt ne ipsi retributōz capiāt i h̄ mōdo zc. Itē idē dicendū ē d̄ satisfactōe dāni. si notari us v̄l falsus test̄ zc. alicui dānū intulerūt. tales em̄ tenent̄ ad restitutōz faciendā his q̄sdā nisi dauerūt. Itē illi q̄ d̄ nocte abscidūt arbo res z frumenta alioz: tenent̄ satisfacere dāno De ista hora auēras. dicit x̄ps penitēti. Ego te fuabo ab hora tētatōis q̄ v̄tura ē in orbē vniuersū Apoē. iij. Hora tētatōis d̄ restitutiō. Ista tentatiō ē hodie i mōdo Dicatis vos plato v̄l clerico q̄ cū symonia obtinuit q̄ renūciat corā papa v̄l plato statim. z audiat q̄d dicit. Dicit fortassis. O si deberē restituere v̄l resignare v̄n̄ vincerē. Ecedo dolor. S̄z p̄ istā horā tētatōis optet transire si vultis saluari Idē si dicaat vsurario q̄ restituat. dicit statim Un̄ ego vinā z vxor z filij. sed dimittā in testamēto Ergo i vitā vos vsurarij nō vultis satisfacere. Ergo i vitā vos nō vultis eē sine pctō Iō ibitis ad infernū. q̄lis stulticia Sexta hora ē iniuriāz remissio. Optet em̄ peccare iniuriāz facere pacē. z optet p̄ istā horā transire si vult. vt de p̄cat vobis iniuriāz pctā q̄ peccādo fecistis. S̄cū. Nō dico q̄ remittat̄ debitū si nō vult. sed oportet necario remittere odiū z maliciā cordis. z optet h̄re p̄positū nō nocēdi primo. nisi s̄m ordinē iusticie. Itē si aliq̄s interficit p̄zem tuū noli vindictā q̄rere nisi s̄m ordinē iusticie. q̄ s̄ poteris sine pctō De em̄ nō p̄hibet iusticiā sed odiū. Hoc p̄t̄ a fili. Si aliq̄s sit vulnerat̄ z ferz remāsit in eis: nihil valēt medicine q̄usq̄ extrahat ferz Ferrū ē odiū. rancor zc. Et nisi p̄iciat̄ nihil valēt medicine bonoz opez. De ista hora dicit Iohes. Sedebat Ihs supra fontem Hora autē erat q̄si sexta Joh. iij. Fons emanās est misericōdia dei. Sup̄ istū fontē sedet x̄ps in illis q̄ amore z honore sui parcunt z remittūt iniuriāz. vt eis etiā sua remittātur pctā als si nolūt peccare. nec Igo Maria. nec om̄s sc̄ti impetrarēt eis veniā d̄ veniali pctō Se prima hora est eucharistie cōmuniō. In ista datur plena sanitas: expulsa febre pcti mortal. Ex quo em̄ hō cognoscit pctā z p̄terit̄ et p̄fitetur. z habet p̄positū emendādi vitā. et restituit aliena. z remittit iniuriāz. tal̄ pōt licitē venire ad cōmunicandū. De ista hora dicit x̄ps Joh. v. Venit hora z nūc ē q̄n̄ mortui. i. pctōres audiēt vocē filij dei. s̄. illā. Accipite z manducate. Hoc est corp̄ meuz q̄d p̄ vobis tradet̄. i. Loz. ij. Et ordinatū est a x̄poz eccle siā vt qlibet xp̄ian̄ cōmunicet in pascale. Et

licet de bono p̄silio in quolibet festo magno bonū cēt cōmunicare. tamē t̄ p̄cepto et sub pena pcti mortalisi pascale cōmunicare obligamur. et nō solū magni sed etiā parui decē vel. xij. annoz b̄n̄ parati. Et iō p̄cedūt septēz hebdomade quadragesime. p̄ma correspondet p̄me hore. sc̄da sc̄de. De ista hora intelligitur thema. Hora septima zc.

Dominica vicesima p̄ma post Trinitatis
Sermo secundus

Credidit ipse et
dom̄ eī tota. Verbu z istud habet Joh. iij. Istud verbū d̄ de q̄dam nobili d̄no qui p̄ nō credebat in x̄pm. imo erat infidel. sed v̄s x̄pi miracul̄ q̄ faciebat tanq̄ ver̄ de impando: credidit nō solū ipse sed et tota domus. Ideo dicit. Credidit ipse zc. Pro rōnez declaratiōe huī verbiz introductōe materie p̄dicande recordor d̄ quādam auēte terribili. sed vera et rōnabili. Si q̄s suoz et maxime domesticoz curā nō habet: fidez negavit et est infideli deterior. i. ad Thimo. v. Si quis. s̄. d̄ns dom̄ non curat dare p̄uisionē necessariā corp̄z anie suis domesticis: fidem negavit. Nam sicut serui iure fidelitatis tenentur conseruare p̄sonaz d̄ni famāz honorē et bona sua. ita d̄ns iure fidelitatis tenet̄ p̄uidere filijs z seruitozibz. nō solum de cibo. potu et vestitu. sed etiam q̄stum ad aiām. vt sciāt orare et p̄fiteantur. vt audiant missam. vt cōmunicent. vt vitent vicia. ne ludant. ne furent. ne mentiātur z hm̄oi. Et si d̄ns nō curat: fidē negavit. i. ius fidelitatis. z est infideli deterior. quia infideles iure nature p̄uidēt suis fuitoz: b̄ de om̄ibz eis necessarijs. Hoc a simili p̄batur. Vos videtis q̄ in corp̄e est vnū caput. in quo sunt om̄s sensus et in alijs p̄tibz corp̄is nō est nisi vnū sensitivū. s̄. actus. et caput regit. gubernat z p̄uidet omnibz alijs mēbris. Ita d̄ns est caput. z tenetur p̄uidere omnibz de domo. s̄. his. seruis ancillis et captiuis corp̄aliter et sp̄ualit̄. Iō ille regul̄ de q̄ legit euāgelij ex q̄ fuit conuersus curauit de om̄ibz. De domo vocauit milites. sc̄ntiferos zc. d. Ego nō credebam in illum p̄phetā ihm. sed mō credo et miraculis q̄ vidi. et vos etiam videbitis et debetis credere in eū. et de fecit sibi grām q̄ om̄s crediderit in eum. Pater themazc. Ego inuenio in theologia. et ponūtur clare a doctoribz tres gradus vere credentie et credulitatis xp̄iane

Domica vicesunaprima p^o trinitatis

Ag^o s^oniaz i. iij. li. ponit illos. dis. xxij. Et sūt tres. s. Credere deū. Credere deo. Credere i deum.

Prim^o grad^o habet p^o sciam intellectualem.
Sec^ods p^o reuerentiam cordialem.

Terc^o p^o obedientiam generale

Et iste terc^o grad^o saluat hoicm Istos tres g^o dus habuit iste rex. Jō dicit. Credidit ipse 7 dom^o ei^o totazē. Prim^o grad^o fidei xpiane ē credere deū. s. eē dñm gubernatorē 7 rectorē. iustū. bonū 7 sapientē. potentē 7 remunerato rē bonoz 7 maloz. 7 q^o bonis dabit glāz. malis penā. h^o ē credere deū. Et ista credētia ab initio fuit necessaria vsq^o in finē mōdi. Ante incarnationē Jhu xpi. 7 ante ordinatōem articuloz fidei erat necessariū credē. s. q^o iste mū dus nō p^o se. sed ab aliq^o erat fact^o. imo h^o etiā ē demonstrabile naturali lumine. videlicet q^o ali q^o dñs ē q^o fecit hūc mūdū 7 regit 7 gubernat Et tal^o credētia ē necessaria. Ap^ols d^o isto gradu fidei dicit. Sine fide impossibile est quēq^o deo placere. Credere em̄ optet accedentē ad deū q^o ē. 7 q^o inq^orentib^o se remunerato: sic Hebre. xj. Isti duo articuli. s. q^o de^o ē. 7 q^o ē remunerato: inq^orentiū eū. 7 punito: nō inq^orentiū eū: sp^o fuerūt necēaria ad credendū. nisi sit stultus q^oz insipiens hō. sicut ille de q^o d^o i ps. D^o Dixit insipiens i corde suo: nō est de^o. Sed q^o h^o intellectū naturalē. p^o cognoscere q^o de^o ē p^o intellectu. Prim^o si ego q^orerē a vobis di. Creditis q^o in meo corpe sit aia. diceretis q^o sic. licet nō eā videatis. sed ex naturali scia ex opib^o q^o apparēt exteri^o. q^o videtis i capite esse ei^o q^oq^o sensuū corpalū. s. videre. audire. loq^o zē. q^o nō p^ont a corpe eē sine aia. creditis in me eē aiam rōnalē. Itē q^o brachia mouēt. 7 vent^o recipit 7 emittit. et pedes mouent 7 pcedunt His certe cognoscit^o q^o aia ē i corpe. licet nō videatur. Nō cogitare debetis q^o caput huius mōdi sit celū. Duo brachia elemētū ignis 7 aeris. q^o sunt maioris actiuitatis. vter^o in q^o sunt hūiditates aq^o sit. 7 terra sit pedes Nō q^o videtis in capite. nōne videtis ibi motuz sol^o ab oriente in occidentē ita ordinate q^o nū q^o p^octm̄ vel defectū mittit. Ita de motu lune crescēdo 7 decrescēdo dicendū est. Itē. videm^o motū aliaz stellaz. Modo clarū est. licet nō videat^o q^o est aliqua substātia spūalis q^o mouet oia ista. et illa est de^o. q^o sol 7 luna. celū zē. irrationabilia sunt. Idē dicendū est de motu duoz elementoz. q^osi duoz brachioz scz de fulgurib^o. nubib^o. de claritate aeris. to

nitruis. tēpestatib^o. claz est q^o aliq^o est q^o fact at ista. 7 iste est de^o. 7 licet nō videat^o. ex his tamen effectib^o pōt cognosci. Idē dicendū de aqua q^o est q^osi vterus. Itē terra q^o pedib^o assimilat facit ordinate opa sua. Prim^o in vere arbores pducūt flores 7 postea fruct^o. 7 sic de alijs. Et q^o mouet 7 gubernat terrāz facit ista de^o est. Si g^o mot^o corpis cogit ad credēdū aiam esse in eo. ita etiā mot^o hui^o mūdī facit deū cognoscere. De hoc vide bñm Tho. p^oma pte. q. ij. ar. iij. ibi pbat deū esse q^oq^o vñs Propter p^odictā rōem dicūt aliq^o magni doctores. q^o homo est ad imaginez dei isto mō. q^o sicut de^o est vn^o q^o gubernat totū mūdū. ita in hoie est vn^o spūs gubernās totuz cor^o Et sicut tota aia est in toto. 7 tota in qualibet pte. ita de^o est tot^o in toto mūdo. 7 tot^o in qualibet parte. De^o creauit de terra hoicm. 7 fm imaginē suam fecit illū. Et itēz p^ouertit illuz in ipsam. supple ad cogitandū. q^o sicut est vn^o spūs in eo. ita vn^o de^o est in toto mūdo. Eccl^o xvij. Sec^odo hoc idē patz. 7 ponat casus q^o ali q^o ignorāz simplex. sed vigenz naturali intellectu intrat palaciū pape vl^o impatoris solus. licet nō videat papā vel impatorē. quādo videbit cameras. fenestras zē. statim cogitabit q^o magn^o dñs 7 potens fecit illud. Et ex ordinatōe palacij cognoscet ei^o sapiam. et ex abūdantia bonitatē. Ita in pposito. Logitate q^ole palaciū ē iste tot^o mōs. Lamere i q^obo est dñs cū baronib^o. filijs 7 amic^o sūt alte collocate. s. in celo. nos sum^o hic in stabulo cū bestijs. De ista domo auētas. D^o isrl^o q^o magna est dom^o dei. 7 ingens loc^o possessionis eius. Baruth. iij. Fenestre sunt sol 7 luna. stelle Et scamna hui^o dom^o sunt montes. qui talē domū edificauit de^o est. 7 potentissimus. 7 quia ita ordinate fecit sapiens est. et q^o omnib^o p^o uidet bon^o est. Talis dñs potentissim^o. sapiētissim^o 7 optim^o iust^o debet esse: dās bonis remuneratōem. malis aut^o punitōez. Ecce quō cognoscit^o deus. Auctoritas. Inuisibilia dei scz gloria. potentia. maiestas zē. a creatā mūdī. dicit glo. ab hoie. p^o ea q^o facta sunt intellecta p^ospiciunt. sempiterna q^oz ei^o vir^o 7 diuinitas. ita vt sint inexcusabiles. Quia cū cognouissent deū. nō sicut deū glorificauerunt aut grās egerūt. sed euauerūt in cogitatōib^o suis. et obscuratū est insipiens cor^o cor^o. Dicentes em̄ se esse sapiētes: stulti facti sunt Rom. j. Phī in scolis cognouerunt deum. licet nō nominarēt eū deū. sed p^omū pncipiū. vt in. xij

Sermo. II.

metba. p̄mā cām. p̄mū motorē. motorē imo/
bilē. p̄mā intelligentiā. S; dicit Aug^o. q̄ in
tēplo adorabāt idola cū pl̄is. Jō dic̄ ap̄lus
q̄ cū cognouissent deū. Moralit̄. Iste defe-
ctus p̄hor est hodie in multis xp̄ianis q̄ co-
gnoscūt deū z tñ nō glorificāt. imo despiciūt
z vituperant deū. Verbi gr̄a. In domo dñi
sustinere inimicū dñi. z h̄re colloquia secr̄e-
ta. z recurrere ad illū i suis necessitatib;. ma-
gna iniuria dñi ē zc. Hoc faciūt xp̄iani xp̄o.
sustinēdo diuinū. cōiuratorē zc. z recurrēdo
ad eos. Itē cū de^o sit i domo hui⁹ mūdi tot⁹
in toto. z tot⁹ in q̄libet pte. qñ tu iuras rene-
gas blasphemias corā eo iuras zc. vel tu nō
credis. vel si credis z tamē facis ista. peior es
p̄his infidelib;. Itē credis z scis q̄ dñs q̄ p/
uidet suis seruitorib; vult de eis aliq̄d serui-
tiū. Itē etiā dñs de^o vult de nob seruitiū. et
vt seruem⁹ dñicā zc. Si credis z nō facis pe-
ior es q̄ p̄hi. Ecce prim⁹ grad⁹ credētie. qui
habet p̄ sciētiā intellectuālē. Secūd⁹ gra-
dus ascēdendo est maior. s. credere deo. i. ver-
bis ei⁹. Multi credūt deū q̄ nō credūt deo.
sicut multi me sciūt esse. s; nō credūt mibi. i.
verbis q̄ dico. vel ego credo demones semp
esse. sed nō credo demonib;. i. verbis eorum
Qui credūt deū debent etiā credere deo. s; z
verbis q̄ dicit. Legit̄ em̄ de Abraā sene. cui
pmisit de^o dare filiū cū esset senex z etiā vxor
antiqua. Dicit text⁹. Credidit deo Abraā z
reputatū est ei ad iusticiā z. Gen. xv. Et dico
q̄ iste gradus credētie venit ex reuerentia.
Magna em̄ reuerētia fit alicui p̄sone dicēti
aliq̄d sup̄ intellectū. puta. s. q̄ hoies vel asini
volāt. z credere sibi sine iuramento z testib;
p̄pter suā famā. bonā p̄scia z. z bonitatē. Ita
est de xp̄o ihu. q̄ venit de vltimāre. de celo
empiriali. p̄ incarnationē z natiuitatē. et ce-
pit nobis p̄dicādo dicere altissima z sup̄ ra-
tionē et intellectū naturalē. s. q̄ licz sit vnus
deus simplex z indiuisibilis. tñ q̄ ille est tres
p̄sone. pat̄ fili⁹ z sp̄s sanct⁹. Un̄ scriptura dic̄.
Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo. pater.
fili⁹. z sp̄s sanct⁹. Et hi tres vnū sūt. s. Joh.
v. Debet em̄ xp̄ian⁹ dicere. Dñe ad h̄ nō ha-
beo rōnem. nec argumētū. s; bñ ad oppositū.
Tamē dñe ex quo vos dicitis. credo firmit̄.
z nolo iuramentū nec testes. Dic est meritū
fidei. Quia si dixisset solē esse lucidū z hō cre-
deret. grates nullas h̄ret. Itē dixit aliud mi-
rabile q̄ de illis trib; p̄sonis nō pater nec spi-
ritus sanct⁹. sed filius factus est bō. Magnū

mirabile. Un̄ dicit scriptura. Qui cū i forma
dei esset. nō rapinā arbitrat⁹ est esse se equalē
deo. sed semetip̄m exinanivit. formā serui ac-
cipiens. s. corp⁹ z aīaz. in similitudinē hominū
factus. z habitu inuētus vt homo. ad Phil.
ij. Hoc mirabile credendū est vt sup̄. Item
dicit fuit cōcept⁹ de Maria s; gine sine hoie
sic granū format̄ infra auellanā. Itē q̄ fuit
nat⁹ de matre manēte incorrupta. sicut trāsit
radius solis p̄ fenestrā vitreā recipiēs colorē
vitri. sed bon⁹ xp̄ian⁹ dicere intra se dz. Dñe
nō habeo rōnem nec argumētum. sed credo
dñe q̄ articul⁹ fidei est. Qui cōceptus est de
sp̄s sancto. nat⁹ ex Maria s; gine zc. Itē di-
xit nobis aliud mirabile de sacramēto alta-
ris q̄ dicitis s; bis a sacerdote ipse est ibi ver⁹
deus z homo sic est in celo. Caro mea vere ē
cibo z sanguis me⁹ vere est pot⁹. Qui mādu-
cat meā carnē z bibit meū sanguinē i me ma-
net z ego in illo. Itē. Qui māducat hūc pa-
nē viuet in eternū. Joh. vi. Si diceret q̄ ho-
stia est alba z rotūda. z crederet sibi. neq; mi-
rū. Gregor⁹. Fides nō habet meritū vbi hu-
mana rō p̄bet expimētū. Qui timet⁹ deū cre-
dit illi. z nō dicit illū. et nō euacuabit mer-
ces vīa. Eccl. ij. Infideles vt iudei. agarenī
credūt deū sed nō deo. iō euacuabit merces
eorū. Terti⁹ grad⁹ fidei est credere in deū. i.
credēdo in ip̄m p̄ bona opa ire. Un̄ scriptura.
Qui credit in me opa q̄ ego facio z ip̄e faciet
Joh. viij. Qui est in peccato mortali licz cre-
dat deū z credat deo. nō tñ credit in deū. eū/
do ad eū. Aliqui sunt passus eūdi ad eū. Pri-
mus est p̄tricio pctōz. Quēadmodū puer q̄
cecidit in luto plorat. sic q̄libet nostrū debet
facere qñ videt suā vitā immūdā z deturpa-
tā p̄ supbiā. auariciā zc. Secūdus passus ē
cōfessio. sicut puer qui cecidit in luto flēs re-
currit ad matrē q̄ ip̄m lauat z mutat aliā ve-
stē. sic recurrendū est ad matrē nostrā eccle-
siam. ad p̄fitendū oñdendo immūdiā. q̄ la-
uat nos z vestit qñ absoluit nos zc. Quia si
cut erat pus q̄s induit⁹ veste supbie. pompe
z vanitatis. ita post induit hūilitatis veste. z
sic de alijs. Qui facit ista credit in deū. quia
tendit ad illū. Dis q̄ credit in illū. nō dic̄ illi.
nō p̄fundet. Ro. x. secus de credētib; soluz
duob; p̄mis modis. De hoc tertio mō credē-
di intelligit̄ illud verbuz. Qui crediderit et
baptisatus fuerit saluus erit. q̄ s; nō credi-
derit cōdemnabit. Marc. xvj. Uide exposi-
tionē hui⁹ autoritatis.

Dominica vicesima prima post trinitatis

Sermo. iij.

Induite uos ar-

maturā dei. vt possit stare aduersus insidias dyaboli. Verbum istud habet ad Eph. vi. 2c. Pro declaratiōe et introductione materie pdicande sciendū. qd nos inuenim⁹ in sacra scriptura qd xps venit in hoc mūdo vt ret intrās campū p liberatiōe ppli sui a captiuitate et morte. Rō. Ex qd adā peccauit dēū faciēdo voluntatē dyaboli pot⁹ qd dei. extrūc dyabol⁹ tyrānice accepit tantū dominū in h mūdo qd oēs hoīes tenebat captos infra clausurā pctōz ianuis clausis. Ianue erat ignorātie de deo. errores et false opinionēs. qd libet faciebat sibi deū. s. idola. et p mortē dyabol⁹ ducebat aīas ad infernū. Ecce in q captiuitate erat plus. S; qd fecit filius dei. motus fili⁹ dei et cōpassiōe et pietate intrauit i hūc mūdū vt i campū 2c. et plū cōmisit cū dyabolo i die veneris scā. et fuit granit vulnerat⁹ i capite. i manib⁹ 2c. S; liberauit pplm suū intm qd oēs obediētes et crederēs sibi sūt liberi. Auētas. Attollite pncipes vīas portas. s. ignorātie et erroris. qd nobis oñdit portas vitas. et eleuam⁹ porte eternas. s. ex duratiōe lōga. et introibit rex glie Quis ē iste rex glie. dñs fort⁹ et potēs dñs potens i plio. ps. xliij. h dicit dō illuminat⁹ spū sancto puidēs xpi plū. Itē alia auētas noui testamenti maioris autoritatis qd dauid. qd xpi est Lu. xi. Cū fortis armat⁹. s. dyabolus custodit atrīū suū. s. plateā hui⁹ mūdi quem tyrānice occupauit. i pace sūt oīa q possidet Quia nec homines nec angeli erāt sufficiētes ad expellendū eū. si aut fortior illo. s. xps supueniēs vicerit eū. vninēsa arma ei⁹. i. peccata auferet. i qd hēbat fiduciā. et spolia ei⁹. s. naturā humanā distribuet in ordinib⁹ angeloz collocādo. P; grōne et auētate qd xps venit in hūc mūdū vt pnceps ad bellū p liberatiōe ppli sui. Credit⁹ qd itrauerit h bellū sine armis. nō credatis. imo optime armat⁹ fuit omib⁹ virtutib⁹. Auētas. Accipiet armaturā zelus illi⁹. Tantū diligit aīas qd nunq̄s fuit vir tā zelotipus de vxore sua. nec filia de patre. nec dñs de ancilla sicut xps de aīa. Jō dicit. zelus illi⁹. et armabit creaturā. i. hūanitatē virtutib⁹. qd diuinitas semp est armata ad vltionē inimicorū. Sap. v. Fiat ḡ conclusio qñ rex ingressus campū armat⁹. Hōne et milites armanf. imo. Jō milib⁹. i. nob dīc

thema. Induite armaturā dei. s. stutes. bona merita. et p; thēa. Tria debēt nos iducere et incitare ad recipiendum arma virtutū et bone vite.

Primo locus in quo stamus.

Secūdo inimici quos habemus.

Tertio pmiū qd expectam⁹.

De his trib⁹ dīc thema. Induite vos armaturā dei. Dico pmo qd debem⁹ armari p locū in q stam⁹. qd ē mūd⁹ iste. qd sum⁹ in medio duoz extremoz. s. celi beatorū et inferni dānatorū. In celo em̄ nō optet armari. qd nō timēt inimicos nec demones. nullam habēt malā volūtātē. nec aduersitatē nec impatiētā. imo sūt in quiete ppetua in pace securā sine fine. Auētas dei p os pphē. Sedebit plus me⁹ i pulchritudine pacis. et i tabnaculis fiducie. et in requie opulēta. Et securitas vsq̄ in sempiternū. Isa. xxxij. Nota cū dīc. in pulchritudine pacis. In h mūdo parvertit i turpitudinē. Milites em̄ tpe guerre sūt cū timore orāt. pfitent. s. tpe pacis dāt se i honestatibus. furtis. luxurie erga mulieres. puellas maritatas. s. gines. moniales. Hō sic de pace padisi. Jō dīc. Sedebit plus me⁹ i pulch. pacē. Et scdo dīc. Et in tabnaculis fiducie. Ista tabnacula sūt ille māsiōes de qbus dicit xps. In domo pzi mei māsiōes multe sūt Joh. xiiij. s. nouē ordines angeloz in qbus plus dei collocat⁹ et distribuit. Alqui cū angelis vt penitentes. et sic de alijs. Dicit tertio i requie opulēta. In h mūdo mlti hnt pacē cū pximo. s. hnt paupratē et indigentā Sed illi de padiso. cū pace hnt et abūdantiā omniū rerum. quicqd volūt. quicqd desiderant hnt. Quarto dīc. Et securitas vsq̄ i sempiternū. Multoties in hac vita habem⁹ pacē. s. timem⁹ de futuro ne habeam⁹ guerrā. s. in padiso est securitas eterna. Jō nō optet tibi armari. s. in inferno licz esset eis bonū armari. non tñ pnt. Rō. qd sunt captiui et iam ppetuis carcerib⁹ deputati. Jō nō pnt armari nisi p tāto qd i malicia obstinati sunt et indurati qd nō desiderāt nisi malū. vel nisi male. vellēt qd omēs essent dānati cū eis etiā. Et licz habeāt liberū arbitriū tñ ligatū est et nō potest exire i aliqd bonū op⁹. Lōgregabunt i gregatiōe vni⁹ fascis in lacū. et claudent ibi in carcere. Isa. xliij. Nota gregabunt i gregatiōe vni⁹ fascis. ignite. supple. sicut qd libet ticio p se cōburit. s. qñ gregant i vnū magis comburunt. qd vnus iuuat alium ad

Sermo. III.

cōburendū. Ita i inferno quilibet dānat^o cō-
buri. s. qñ plures sūt magis cōburent. In h
mūdo solatiū ē miseris socios hēre penarū. s.
videre pditōz viroz vel bonoz. s. in inferno
quāto plures sūt tāto pena ē maior. In celo
gñō est necessariū armari. z i inferno nō pnt
s. nobis ē necessariū qñ nōdū sum^o i celo nec i
inferno. Ido dic̄ thema. Induite vos. s. mō
dū estis in cāpo. z possam^o vinci ab inimicis
vbi est p̄tinuū bellū s. vicia z pctā. Job. vii.
Dilictia est vita hoīs sup terrā. nō dicit i ce-
lo nec i inferno. Et sic dies mercenarij dies
eius. Mercenari^o em̄ si bñ vel male laborat
meret salariū vel penā. ita de nobis. si bñ la-
boram^o in opibz bonis z stuosis z bona vi-
ta. meremur salariū palia. s. si ex pctis vinci-
mur. in carcere peccati erim^o captiui z i in-
ferno. Remediū ḡ est vt abijciam^o opa tene-
bray z induamur arma lucis sic vt i die ho-
neste ambulem^o. Ro. xiiij. Quilibet scit suam
bonā vitā vl̄ malā. et si scit se viuere in pctis.
foras ea expellat. Abijciam^o ḡ opa tenebray.
s. pctā. et induamur arma lucis. s. stutes pctō
oppositas. Verbi gr̄a. si aliq̄s sentit i se illud
opus tenebrofū. s. supbie. pompe. vane glie.
abijciat. z induat hūilitate. vt xp̄s z vgo ma-
ria. de q̄ Lu. j. Respexit hūilitatē ancille sue.
zē. Itē idē dicendū ē de ope tenebrofo. s. aua-
ricie. vsure. rapine. symonie zēis. Dico q̄
secūda rō q̄re debem^o armari ē p̄t inimicos
quos habem^o. Si vult^o apire oculos aīarū
ad videndū quales inimicos habem^o. s. de-
mones. qz inter hoīes non dz esse inimicia
seu guerra. s. s. demones q̄ volūt nostrā dā-
nationē z corruptionē. s. istos fortit^o pugre
debem^o. Auētas. Hō est nob colluctatio ad-
uersus carnē z sanguinē. s. aduers^o p̄ncipes
z potestates aduersus mundi rectores tene-
brarū haz s. spūalia nequicie in celestibz. ad
Ephē. vi. q̄si vellet dicere ap̄lus. Quare de-
betis armari armis stutū. qz nō est nob col-
luctatio aduersus carnē z sanguinē. s. hoīes.
s. aduers^o p̄ncipes z potestates. q. d. inimici
nri sunt ita potētes q̄ respectu nri sunt vt p̄n-
cipes siue reges respectu vni^o pastoris. Ba-
sor em̄ est potētia eoz leone. si de^o pmitteret
subito destruerēt totū mūdū. tanta est ptās
eorum. z nos miseri sum^o debiles vermes z
corrupti. Ido necessariū ē armari. Secū-
do est nobis colluctatio aduersus mūdi re-
ctores tenebray barū. Ipi s. sunt astutissi-
mi vt hoīes armoz q̄ diu secuti sunt arma z

bella respectu rusticoz inerptoz. Septem
milia anni sunt q̄ demones sequūtur arma.
iō sciūt bñ vbi debent pcutere. z nos miseri
nescim^o adhuc qd est bellū spūale. z illi nūq̄
fecerūt aliud s. patriarchas. p̄phas. ap̄los. et
etiā s. xp̄m z vginē mariā. Tertio ē nobis
colluctatio s. spūalia nequicie. i. s. spūs nequā
q̄ sunt inuisibiles. Periculū eēt cecis pugna-
re p̄tra iimicos inuisibiles. vn^o esset sufficiens
ad centū. Ita de nob q̄ sum^o ceci in h mūdo
qz nō possum^o videre demones q̄ vadunt in
circuitu. pcutiēdo mō vnū i capite p supbiā
mō aliū in gutture p gulā zēis. Quarto nos
garmari s. ictus tēptationū. Quarto dic̄
in celestibz. Ipsi em̄ hnt aduētagiū. Dicunt
milites z etiā Uegeci^o de re militari. q̄ q̄ p̄t
hēre vantagiū de colle sine d mōte zē. bñ stat i
bello. Ita demones habēt aduētagiū. tenēt
em̄ nos sub manu. In inferno em̄ q̄t sūt aīe
tot sunt demones ad torquēdū. s. in aere ca-
lignoso ē magna multitudo demonū ad no-
strū exercitiū z tēptationē nostrā. De h vide
sanctū Tho. j. pte. q. lxiij. arti. iij. Sunt em̄
vt athomi in radio solari. Ecce quō hnt ad-
uentagiū. Uidet^o ḡ nobis si debem^o armari.
Ergo induite vos armaturā dei vt possitis
stare aduersus insidias dyaboli. ad Eph. vi.
Dico tertio q̄ dz mouere nos ad armādū
premiū qd spectam^o. P̄lmū debiriū legiti-
me laborātibz est corona celestis glie. Mul-
tū crederet lucrari q̄ in illo bello obtineret
coronā regis francie. aragonie. castelle. que
nihil valēt vel paz. qz si hec lucrant. aīe non
nunq̄ pdunt post mortē. Itē subijciunt tot
miseris indigētis. S. corona paradisi que
dat aīe intranti paradysum p xp̄m. vt depingit
de vginē Maria. Veni amica mea. veni co-
ronaberis. Lañ. iij. et q̄ semel recipit nūq̄ p-
ditur. z ex quo collocat in cathedra bz abū-
dantiā omniū rerū. Ideo oēs labores oīm
bonoz opez dulces debēt eē nob p illa coro-
na obtinēda. Dicat h miraculū de vitis pa-
trū de illo q̄ in vna nocte lucrāt^o est septē co-
ronas. qz tradidit temptatiōi ne dormiret.
Modo si ptā leui re ille obtinuit septē coro-
nas. qd erit de nobis si volum^o tradicere z
resistere fortiter temptatiōi d supbia. qñ dic̄
demon. O talis vadit sic zē. nō credatis sibi.
Idē de temptatiōe auaricie qñ dicit. Talis
ascēdit z gregauit diuitias. qz mutauit vl̄
emebat zē. aduētagiū. vel vendebat pl^o p̄t
solutiōis dilationē. nō credatis sibi. s. fortit^o

Domínica uicesimapríma post trinitatis

resistite. Idē de luxuria dicit. Quis solariū esset cū tali iuuenēcula peccare. Idē de vindicta. nō credatis sibi. Idē de pnia qñ dicit. et qre vis facere pniaz. forte nocebit tibi. Nō credatis sibi. qz si estis fortes z vincitis habēt coronā. De h auētas. Labora sic bon⁹ miles xpī ihu. Rō subdit. qz nō coronabit nisi q legitime certauerit. ij. Thimo. ij. Legit de romanis ducib⁹ qui mittebant ptra puincias q bellabāt viriliter z cū magnis piculis. expectātes coronā de lauro ad introitū rome. Nos q debemus forti⁹ animari q nō de lauro s3 de auro coronābimur in porta paradisi z laudābimur ab angelis z sanctis. Jō ap⁹. Dis q in agone p̄tendit ab omib⁹ se abstinēt. Et illi quidē vt corruptibile coronā accipiānt. nos autē incorruptā. p̄ma ad Corinth. ij. Ergo cōsiderādo locū in quo sumus. inimicos q̄s habem⁹ et p̄miū qd speram⁹. armari debem⁹. Ergo induite vos zc.

De eadē domínica Sermo. liij.

Induite uos arma

In materia dei. ad Eph. vj. In sermone hosterno declarauī qliter et qre debem⁹ armari. Nō iuxta thema volo declarare q̄lia arma z que debem⁹ recipe vt sumus fortes p̄ dyaboli rēptatiōes. mūdi occasiōes. carnis inclinatiōes. et antixpi impugnationes. Salutes hgo Maria. Pro intellectu hui⁹ uerbi sciendū. q̄ doctrina est cōis in sacra theologia et approbata p̄ oēs doctores z mgros in theologia q̄ peccare est ita cōmune creaturis hūanis b⁹ mūdi q̄ solū exceptis duob⁹. s. ihu xpō et h gine maria null⁹ alius hō pōt excusari qñ ceciderit. vel aliqñ in peccato fuerit. Multe sancte p̄sone z spirituales fuerūt in h mōdo z inde nō pnt excusari a pctis. Hoc p3 p̄ regulā phie. Qd a natura inest. semp inest nature specificē. Ut intelligatis regulā. Coruus a natura ē niger. q̄ nigredo oib⁹ inest. naturalis vel formalis. Idē de albedine cigni z pictura vel uarieta te pauonis vel vpupe. Idē de hoib⁹ q̄ habeant duos oculos z q̄nq3 digitos in qualibet manu et qlibet pede. Patet regula phie. Nō uideam⁹ i theologia peccare si inest hominib⁹ a natura. Dico q̄ sic. Hā in pctō concurrūt tria. s. p̄ncipiū. mediū. z finis. Prima duo sūt a natura. Tertiu⁹ hō a uolūtate. Jō est culpa z pctm̄ ex p̄sensu uolūtatis. Pctm̄ em̄ incipit a sensib⁹ corpis q̄ naturalit̄ incli-

nant ad malū. sicut oculi ad uidentū etiam illicita zc. Itē audit⁹ z odorat⁹ z gustus sicut inclinānt. Sicut z inclinānt tactus manū uel alia p̄tū iclinatiū ad luxuriā z malū. Et talis inclinatio nō est pctm̄ qz naturalis ē. s3 p̄ncipiū pcti. Mediū hō peccati ē in imaginatiōe. qñ. s. hō cogitat qñ fieret pctm̄ nec illa est pctm̄ qz naturalis ē. s3 mediū peccati h etiā est naturale. Auētas. Sensus z cogitatio. i. imaginatio hūani cordis ad malū p̄na sunt ab adolescētia sua. Beñ. viij. Patet q̄ p̄ncipiū z mediū peccati est a natura. Finis hō a uolūtate qñ uolūtate p̄sentit tūc ē pctm̄ cōsummatū. Peccatū cū cōsummatū fuerit. non dicit inchoatū vel mediatū. generat mortē Jac. ij. Patz q̄ pctm̄ a natura inest q̄tū ad hoc. qz p̄ncipiū z mediū sūt a natura. Auētas. Nequā est natio eoz. et naturalis malicia eoz. Sap. xij. Qñ de⁹ creauit adā et euā. creauit eos i tanta eq̄tate q̄ sensus z imaginatio cōcordabāt cū rōne. intm̄ cū essent nudi i paradiso z eua cēt pulchrior mulier q̄ vnq3 fuit. uirgine maria excepta. z respicerēt se mutuo. nō erat desideriu⁹ nec p̄cupiscētia i eis. imo i paradiso terrestri in tanta equitate z cōformitate erāt q̄ nec sensus nec imaginatio nec ratiō in aliq̄ discrepabāt. z illa dicit iusticia originalis. S3 postq3 p̄ eos fuit pctm̄ cōmissū p̄ dei p̄ceptū comedēdo de ligno zc. Q̄ dixit de⁹ iaz tam male ufi fuistis grā p̄ me uobis data. et abstulit illis illā grām eq̄tatis. z dimisit p̄ncipiū naturalib⁹. statim fuit in eis mot⁹ sensualitatis z imaginationis p̄ rōnem. intm̄ q̄ habuerūt sibi facere perisomata de folijs ficulnee. z sic p̄sequēter sumus sine illa eq̄tate. Ideo dicit. Nequā est natio eoz. Ex h sequitur natural malicia. i. pctm̄. Ex dicta auctoritate clare innuit q̄ peccatū q̄ntū ad p̄ncipiū z mediū est naturale. Itē alia auctoritas ap̄li loquēs de se z de alijs dicens. Nos om̄s aliqñ uersati sum⁹ in desiderio carnis nostre faciētes uoluntatē carnis. i. sensualitatis. Ecce p̄ncipiū peccati. et cogitationū ecce mediū. eram⁹ natura filij ire sicut et ceteri. ad Eph. ij. Fiat grō ex regula. Si quod a natura est. semp inest. peccatū inest a natura ut pbani. q̄ sp̄ inest. nisi de grā speciali erim⁹. ut hgo maria. Hoc dicit Aug⁹. de grā et natura. Si oēs sancti z sancte dū a libuc uerent interrogati fuissent vtrū sine peccato essent. om̄s rēdissent. Si dixerim⁹ qz pctm̄ nō habem⁹ ipsi nos seducim⁹ z fitasi nobis

Sermo. III.

nō ē. j. Joh. j. Ex hoc g̃ habet q̃ null⁹ fuit ita
armat⁹ frute sanctitate et gr̃a q̃n sagitta pcti
arma penetraverit nisi armatura xpi. Si g̃
nos q̃ sum⁹ in cāpo volum⁹ armari. q̃ arma
recipiam⁹. sanctoꝝ. nō. qz nō sūt pbata s; xpi.
Jō dic̃ the. Accipite armaturā dei. Nō intē/
dit dicere apl⁹ talit⁹ q̃ nunq̃ peccem⁹. s; qz
dic̃ seq̃mur eū. iuxta dictū beati Petri. Seq̃
mini vestigia ei⁹ q̃ pctm̃ nō fecit. j. Pet. ij. Et
alibi. s. q̃rto ca. ait. Xpo passo i carnez vos ea
dē cogitatōe armami. Jg̃r videam⁹ q̃ arma
sūt accipiēda vt armem⁹ nos z assimilemur
xpo. Dico q̃ nescirē inuenire meliorē arma/
turā q̃ apli q̃ dic̃. State succincti lūbos ve/
stros i ṽtate z induiti lorica iusticie. z calcia/
ti pedes in p̃pationē euāgelij pacis. In oib⁹
sumētes scutū fidei. in q̃ possitis oīa tela ne/
quissimi ignea extinguere. z galeā salut⁹ assu/
mite z gladiū spūs qd̃ est ṽbū dei. ad Ephe.
vj. Ubi dat nobis sex armaturas.

Prima cinctura de castimonia integrali.

Secūda lorica de iusticia generali.

Tertia calci⁹ de cōcordia fraternali.

Quarta scutū de credētia virtuali.

Quinta capillicia de p̃fidētia celestiali.

Sexta gladi⁹ de iusticia spūali.

Dico p̃mo cū dic̃. State succincti lūbos
ṽros in ṽtate. Hoc videt̃ ad exp̃ientia q̃ hō
fortior est cinct⁹ q̃ sine cinctura. Jō bellātes
cingūt se. Sic oñdit q̃ i bello spūali stringa/
m⁹ nos cingulo. s. castimonia integralis. q̃a
dicit Greg⁹. q̃ luxuria ē in renib⁹. Jō ṽvua/
mus caste p̃ malas inclinatioēs carnis. als q̃
nō vivit caste cadit i multis peccat⁹. false iu/
rādo. diffamādo. occidēdo ad coopiendum
peccatū. imo qd̃ peius est tenēdo cōcubinā.
ad demones recurrēdo inuocādo vt possint
h̃re mulieres. Ecce q̃ redic̃. State succincti
lumbos ṽros. s. caste vivēdo. Flora cū dicit.
In ṽtate. dic̃ regla phie. q̃ veritas ē adēq̃/
tio. i. cōformitas rei ad intellectū. q̃n. s. res cō/
cordat ad extra. sicut existit in intellectu ve/
ritatis. sicut q̃n ego concipio sortē currere. si
ita est a pte rei. s. q̃ currat. tūc res correspon/
det cōceptui vel ṽbo intelligibili. Et p̃pterea
dicit phus p̃mo peribermēnias. Sūt em̃ ea
q̃ sunt in voce eaz que sunt in aīa passionuz
note. ergo castitas est q̃n illud op⁹ nō fit nec
in mēte desiderat̃. Tūc fit adequatio rei ad
intellectū q̃n intellect⁹ nō cogitat nec deside/
rat ab intra. nec i re opus fit ad extra. Quid
valet castitas dicentiū. Non facerē opus. qz

essem cōfusus z diffamari. si desiderāt facere
si secrete posset fieri z p̃manere. talis est cast⁹
sed nō in rei veritate. Idem etiā de religioso
vel clerico qui p̃pter verecūdiā gentiū vivit
caste s; in mēte desiderāt. nō est ibi adēqua/
tio rei ad intellectū. Idē de sene q̃ nō potest
z desiderat cogitādo. quo venerūt pctā tua
q̃ operabaris p̃us. s. cū eras iuuenis. Dico
q̃ talis nō est castus i veritate. State g̃ suc/
cincti. B̃ndict⁹ est q̃ isto cingulo stringit re/
nes corpis z cordis. z cōcordat verbū xpi di/
cētis. Sint lūbi ṽri p̃cincti z lucerne arden/
tes in manib⁹ vestris. Lu. xij. Illis q̃ vadūt
circūspiciēdo spaciando q̃ nō sunt p̃tenti de
ṽrozib⁹ et vadūt zē. dicit xps. Sint lūbi ṽri
p̃cincti z lucerne ardētes in manib⁹ vestris.
qz luxuriosi vadūt d̃ nocte. querūt tenebras
latibula. z q̃ male agit odit lucē. Jō sint lu/
cerne ardētes. i. opa clara in manib⁹ vestris
Jtē p̃ illos q̃ dicūt. faciā z postea cōfitebor.
z miser si morieris in pctō vt ille q̃ dormie/
bat cū quadā muliere z dom⁹ cecidit. z mor/
tui sunt z d̃nati. Jtē esto q̃ cōfitearis opoz
tet facere p̃niam ṽl hic vel in purgatorio vel
in inferno. Jō nolite querere talia socialia.
Ecce p̃ma armatura castimoniae integralis.
sez mēte z corpe. Secūda armatura ē lo/
rica de iusticia generali cū dic̃. Induite vos
lorica iusticie. Scdm̃ phm iusticia dicit lo/
rica q̃ totū hoīem armat i circuitu ante z re/
tro a dextris z a sinistris. Ita iusticia omib⁹
aū z retro dat qd̃ suū est. Illi q̃ stant aū sunt
ṽroz z filij z famuli. istis tenem̃ dare instru/
ctioēs ne iurēt nisi p̃ aduerbia. ne mentiant̃.
ne rapiāt. s; q̃ cōfiteant̃ z cōmunicēt z orent
z ipsi etiā tenent̃ dare patri seu d̃no honorē.
Ecce. vij. Filij tibi sunt erudi illos. sic bon⁹
Thobias docuit filiū suū ab infantia time/
re deū z cauere ab omi pctō Thob. ij. Retro
sunt illi q̃ iam transierūt vt defuncti. Istis
tenemur dare oꝛonez. maxie heredes. manu/
missores. cōplendo testamēta. A dextris sunt
ecclesiastici plati et alij. Istis tenemini dare
reuerentiā. A sinistris sunt illi q̃s defrauda/
mus. si volum⁹ saluari satisfaciam⁹ q̃bus te/
nemur ad restitutionez. Ecce lorica iusticie
circūdans totū hoīem. B̃ndict⁹ q̃ potest di/
cere. nihil debeo alicui. si habes mille flore/
nos de bono iusto z vnū de malo iniusto il/
le corrūpet alios. vt poma corrupta corrū/
punt poma recētia. Qui habet istam iusticiā
generalē potest dicere. Iusticia induit⁹ sum.

Dominica uicesimaprima post trinitatis

z vestiu me sic vestimeto. Job. xxix. Tertia armatura cū dicitur Calciati pedes in p̄pationē euāgelij pacis. Dic armat nos d̄ concordia fraternali. Differūt em̄ calciat⁹ z discalciatus. Discalciat⁹ nimis sentit spinas. lapillos z viarū obliquitates z duricias. calciat⁹ s̄o nō. Ita q̄ h̄z concordia fraternalē calciat⁹ ē. et nō sentit spinas. s̄ba aspa. dura. iniurias. fraudes sibi illatas. d̄: sibi. Vos estis hypocrita. dicit. nō dicit⁹ fili ex toto falsus. z sic de alijs S̄z mō pauci vadūt calciati. oēs vadimus discalciati. nō solū hoies s̄z etiā ml̄ieres q̄ d̄ nibilo se sentiūt dicētes. Hō loq̄rer ei. qz dixit mihi caillatrix zc. De decē aunis recordant de iniuria. Jō dicitur calciati. O si diceret aliq̄s. Ego nō vindicabo me de morte p̄ris cū sit tāta iuria v̄l filij seu fratris zc. Maior dñs ē ihs xp̄s q̄ in cruce dixit. P̄z dimitte ill⁹ qz nesciūt qd faciūt. Luc. xxij. Ergo calciat⁹ mēta hēbit⁹ i pedib⁹ v̄ris tenētes baculos in manib⁹. Exo. xij. Bacul⁹ iste de q̄ dicit. illo p̄cutiēdi sūt demones. Et est bacul⁹ q̄ sustēta mur. qz si aliq̄s te iniuriavit diffamādo. tene baculū in manib⁹ nō te vindicando. qz dicebat xp̄o i cruce existēti. Uach q̄ destruis templū zc. Alios saluos fecit zc. et sic de alijs zc. Sed ip̄e ait. P̄z ignosce illis zc. Quarto. sumētes scutū fidei in q̄ possit⁹ oīa tela neq̄ssimi ignea extinguere. Hic aut̄ armat nos de scuto credētie. Rō q̄re fides d̄z scutū. Scutū nō ē factū longū aut rotūdū s̄z h̄z tres angulos. Ita fidē habem⁹ de deo z firmit̄ credim⁹ q̄ sit vn⁹ i eēntia z trin⁹ i p̄sonis Scda rō est. qz scutū portat⁹ i sinistra pte. sic in hoie s̄ dextra z sinistra. ita sūt due vite. s. eterna z i padiso. z ista dextra ē. z r̄p̄alis in h̄ mōdo q̄ d̄z sinistra. Auētas. Leua. i. sinistra est sub capite meo. et dextra illi⁹ ampletabit me. Cañ. ij. In padiso nō est fides. qz fides ē credere qd nō vides. In padiso totū vides clare. s̄z scutū fidei portat⁹ i sinistra. s. i hac vita. Nos mō credim⁹ trinitatē s̄z in padiso nō. qz videbim⁹ clare z poterim⁹ tūc dicere. Sic audiui⁹ m⁹. s. i ecclia xp̄iana. sic vidim⁹ i ciuitate dñi p̄cutū. Ho. i q̄ possit⁹ oīa tela neq̄ssimi ignea extinguere. Aliq̄ sūt nequā vt xp̄iani q̄ h̄nt fidē z malā vitā. credūt xp̄m esse deū s̄z nolūt ei obedire. Nequiores sūt q̄ nō h̄nt fidez nec obediētia vt infideles. S̄z neq̄ssim⁹ erit antixps. cito v̄etur⁹. Scutū fidei stat in credo. Dicat sel. Jō dicit In oībo. suple diebo. sumētes scutū fidei mane z sero cū p̄restatiōe. z de

sendet vos ab antixpo. De isto scuto dauid. Scuto circūdabit te veritas ei⁹ nō timebis zc. ps. xc. Veritas dei ē scutū fidei. s. credo. S̄ oīa tela neq̄ssimi. s. antixpi q̄ mittet q̄ttuor sacula huic mōdo. s. Primū disputationū. Secundū p̄speritatū. Tertiū falsoz miraculozū. Quartū tormentozū. Dia scuto extinguunt.

Quita est. galeā salutis assumite. Hic armat nos i capite de capellicia de p̄fidētia celestiali. Recte galea cōpat cōfidētie. Rō. tres sūt p̄tutes theologicales. s. fides. spes. z charitas. z spes est altior. nō dico maior ē spes. qz fides z charitas duas ptes h̄nt altā z bassam. Fides h̄z q̄ est vn⁹ de⁹ p̄z filij z spūsanctus. istud ē altū. Itē bassū p̄ter xp̄i incarnationē. Itē de glia altiori i celo quā de⁹ dabit bonis. Credere penas inferni q̄s de⁹ dabit malis. z sic fides h̄z altū z bassū. Charitas ē duob⁹ p̄sistit p̄cept⁹. s. diligere deū et primū. deū vt altū. primū vt bassū. Spes s̄o tm̄ ē alta. qz i nullo ē sperandū nisi i deo. De illis q̄ sperāt in hoie dicit p̄pha. Maldic⁹ q̄ p̄fidit in hoie. Diere. xvij. Ergo spes h̄z tm̄ altū in deo. Benedic⁹ q̄ p̄fidit in dño. z erit dñs fiducia ei⁹. Diere. xvij. Ecce galea alta. Ergo auertis vos. nō ponat⁹ spem vestrā in rebus r̄p̄alib⁹ s̄z i deo. Verbi gr̄a. Bon⁹ z ap̄t⁹ medicus q̄n recipit infirmū in cura nō d̄z cōfidere q̄ ip̄e dabit sanitatē. qz effect⁹ dei est. s̄z dicat. Ego faciā fm artē z meā sciētia. sed q̄ sequat⁹ effect⁹ sanitat⁹ p̄fidat⁹ i deo. Sexta glad⁹ qd est s̄bū dei. Ex q̄ em̄ sum⁹ armati i renib⁹ de castimonia integrali. et loricati de iusticia generali. z pedib⁹ calciati d̄ concordia fraternali. In sinistra manu scuto fidei. z galea cōfidentie celestis. oīo armat nos manu dextra gladio iusticie sp̄ualis. Scutū est ad defendendū. Ensis vel gladi⁹ ad offendendū. Ita oīo ē ensis v̄l gladi⁹ q̄ p̄cutiunt inimici n̄ i q̄n mane z sero deuote hō orat. primo signādo se z flexis genib⁹ cogitando q̄ videtis xp̄m quē sancti adorāt q̄ inimicat nob. talis oīo d̄z gladi⁹. qz ore z corde cogitādo d̄z dicit z tūc inimic⁹ nō audet appropinq̄re. Dicat d̄ Juliano apostata q̄ innocabat demones. et eos mittebat cū lris. z infra horā redibāt cū r̄nsiōe. s̄z sic nō est fiendū nobiscū ne creatorē nostrū cōmoueam⁹. q̄ vn̄icuiq̄ fm sua merita retribuet. vt d̄z Apoc. xix. De ore eius. sc̄z orātis. p̄cedit gladius ex vtraq̄ pte acutus vt in ip̄o p̄cutiat gentes. Ecce q̄re dicit thema. Accipite armaturā dei.

Sermo. V.

De eadem dñica Sermo. v.

State in prepara-
tione euāgelij. Verbum istud habet
Ep̄. vi. Pro declaratiōe h̄i s̄bi sci-
endū q̄i theologia iuenit magna differētia
int̄ p̄pationē cordis et executōz op̄is. qz s̄ hō
aliqd̄ p̄ficere velit p̄t̄ tñ impediri. Verbi gr̄a. q̄
libet h̄z libez arbitriū eligēdi ordinādi zc. s̄z
executio sepe impedit. qz erit̄ paup. nō habe-
bitis ad māducādū. P̄z q̄ p̄patio ē in cor-
de. et executio non. Item multi p̄nt cogitare
et p̄pare se vt vadāt ad sc̄m Jacobū v̄l hierl̄z
s̄z si estis p̄tract̄ nō poteritis cred̄. Itē multi
disponūt ordināt et desiderāt ire ad ecclesiā.
si interea incidūt i infirmitates tūc executio
est impedita. Quā differētia ē int̄ p̄pationē
et executōz. Auētas. Cor hois disponit viā
suā. s̄. p̄ liberū arbitriū. s̄z dñi ē dirigere gres-
sus ei. Prouer. xvj. Itē alia ibidē. Hois est
animū p̄pare. et dñi gubernare linguā. Nota
hois est p̄pare aim ad p̄dicandū v̄l disputā-
dū zc. s̄z executio ad extra dñi ē gubnare lin-
guā. Quā executiōes opey ad extra nō sūt in
libero arbitrio. sed p̄paratiōes Jō dic̄ thema
Stare in p̄pationē sancti euāgelij. Nō dicit i
executiōe. qz sanctū euāgelium p̄cipit facere
elemosynā. Unde si nō habetis. sufficit h̄ze
cor p̄paratū q̄ si haberetis tūc faceretis. Itē
p̄cipit p̄fiteri. s̄z sufficit h̄ze cor p̄paratū. Idē
de alijs op̄ibz. patet thema. Diceret aliq̄s. in
q̄b̄ stat euāgelij x̄pi. Dico q̄ tota doctrina
euāgelica p̄sistit in quattuor.

Primo in simplici credētia.

Secūdo in plena obediētia.

Tertio in digna penitētia.

Quarto in firma p̄fenerātia.

De oibz istis et i sp̄ali dic̄ thema. Stare in p̄-
paratiōe euāgelij. Dico p̄mo q̄ sc̄m euāge-
lij p̄cipit h̄ze simplici credētia. simplex cre-
dētia ē alicui credere d̄ magnis et mirabilibz
rebz factz et altioris dignitat̄ p̄fectioris san-
ctitatis et plenioris sapie q̄ nūq̄ mēt̄. tāto
ei⁹ assertiōi simplici⁹ ē credendū sine iuramē-
to sine testibz. Talē credētia vult x̄ps a nob.
s̄. vt alia inuisibilia et incōprehensibilia fidei
trāscendēt̄. simplr credam⁹. nō ponēdo nos
in disputatiōe. s̄. quō pōt̄ h̄ esse zc. Non velle
testes zc. s̄z dicere. qz vos dñe dicit̄ q̄ nō po-
testis dicere falsū credo simplici s̄bo. licz in-
tellect⁹ me⁹ nō pōt̄ cōprehēdere. in h̄ facim⁹
x̄po magnū bonoz. Verbi gratia. Quilibz

x̄pian⁹ credit trinitatē. et h̄ nō videt̄ quō tres
p̄sone sint vna essentia. tñ qz vos mibi dicit̄
ego credo. et q̄ estis tāte sanctitat̄. dignitat̄.
et sapie q̄ nō potest̄ mētiri zc. Itē dicit̄ q̄ est̄
de⁹ et hō. credo. vt s̄. i p̄cedēt̄ s̄mōe. Auētas.
de oibz his. Venit ihs i galileā p̄dicās euā-
gelij regni. di. Penitemi et credite euāgelio
zc. Marc. j. Nota aduētus i galileā q̄ int̄p̄e
taf rota signat x̄pi incarnationē p̄ quā venit
in istū mūdū volubilē vt p̄dicaret euāgelij
regni dei. qz. s̄. credētes portat ad regnū dei.
Jō apl̄us. Nō erubescō euāgelij. Virḡ em̄
dei ē in salutē oī credēt̄. Ro. j. Nō erubescō
sic faciūt multi p̄dicātes Quidiū. Virgiliū.
Terentiū. et alias fabulas poeticas. in q̄b̄ ē
nulla fides. qz multa mētiant̄ poete vt d̄z in
p̄mo methaphisice. Dico sc̄do zc. s̄. plena
obediētia. Non solū euāgelij x̄pi p̄cipit sim-
plicē credētia. s̄z et plenā obediētia. Ro. null⁹
dñs est p̄tent⁹ de sola credētia subditoz erga
ip̄m. s̄z oportet addere obediētia plenā. Si
em̄ credis q̄ x̄ps sit dñs. rex. saluator. om̄ipo-
tēs. Ergo sus ei obediēs. qz obediētia sequit̄
ad credētia. In h̄ oīdnnē illi q̄ credunt x̄po.
qz ad extra ei obediūt. X̄ps p̄cepit nō ire ad
diuinos zc. s̄z recurrere ad deū in necessitati-
bus. Qui nō recurrit obediēs ē. s̄z mō tot s̄
inobediēs. Tales licz ore nō dicāt p̄pter ti-
morē. ope tñ oīdunt deū oīpotentē zc. Itē si
credis ip̄m deū. oīde obediēdo qz p̄cepit nō
iurare. luxuriari. blasphemare zc. qz de rege
suo et plato hō loquit̄ cū reuerētia. Itē q̄libz
dñs vult de s̄nis suis q̄b̄ puidet aliqd̄ serui-
tium. Eū q̄ x̄ps sit dñs dās nobis p̄uisionē
rez. oīm. faciam⁹ sibi aliqd̄ seruitiū. s̄. in heb-
domada fuare dñicā. Ecce quō obediētia
sequit̄ ad credētia. Jō x̄ps. Euntes i mūdū
vniuersū p̄dicāte euāgelij oī creature. Qui
crediderit et baptisat⁹ fuerit. salu⁹ erit. Marc
ci v̄l. Nota eūtes in mūdū vniuersum. p̄di-
cate. s̄z duas p̄clusiōes simplici credētia.
Jō dic̄. Qui crediderit. et plenā obediētia
Jō dicit̄ baptisat⁹ fuerit zc. Qui baptisatus
cū sit q̄dā dedicatio hois ad fuitiū x̄pi. sic ē
ui ad dñm. plenā obediētia includit. Bap-
tisatus em̄ nō solū includit esse lauātū. s̄z eē ser-
uū x̄pi. Jō decipiunt̄ multi nō intelligentes
istā autoritatē quō istud vocabulū baptisat⁹
fuerit includit obediētia. vt declarat̄ Mat.
v̄l. Euntes docete oēs gētes baptisātes eos
in nomine p̄ris et filij et sp̄s sancti. docentes
eos seruare omnia quecūqz mandauit vobis

Dominica. xxi. post trinitatis

Dico tertio zc. digna pnia. Rō. qz certū ē qd oēs deficiū in pnis duobz vel ī simplici credētia. vñ disputādo quō xp̄s tam magn⁹ erit itā pua hostia zc. Rñdere dēm⁹ qd ista et maiora de⁹ pōt qd possēt totū mūdū itra auel lanā includere. Idē de obediētia. qz multi s̄ inobediētes. Nō oēs obediūt euāgelio. Ro. j. Jō puidit nob supm⁹ medic⁹ de remedio pnie saluari. qz als quō possē ire ad paradisu Ergo facere debemus penitētia. dolere de pctis. recipepositū nō redeundi. p̄fiteri. recipere pniaz z seruare ipaz q̄ est data a p̄fesso re zc. Auētas. Qm̄ impletū est sp̄us z appropinābit regnū dei. Penitemi z credite euāgelio. Mar. j. Hora qm̄ impletū est sp̄us. scz mūdi. Jā sum⁹ ī fine. Jō auisētis vos. Quilibet corrigat se dimittēdo pctā z malā societate vt sim⁹ pati ī die iudicij. Nō ponatis cor in istis mūdānis zc. restituat⁹ z remittat⁹ iniurias. Et cōcordat apls. Hoc itaqz dico vobis frēs. Sp̄us breue est. j. Coz. vij. Secūda rō. qm̄ appropinābit regnū dei. faciētibz. suple pniaz. An̄ aduētū xp̄i licz facerēt hoies pniaz. nō appropinābāt ad regnū celoz s̄ infernoz. Adam em̄ q̄ ex pctō suo fecit nōgentos z. xxx. annos d̄ pnia. tñ ad infernū descēdit zc. Tertia rō cū dicit. Credite euāgelio qd. s̄. p̄cipit pniaz. Pniaz agite appropinābit ei regnū celoz. Math. iij. et. iij. ca. Dico q̄rto qd sanctū euāgelium vult z p̄cipit nobis firmā p̄seuerantiā in bona vita et sanctis opibz. qz nec simplex credētia nec plena obediētia nec digna pnia placēt deo sine p̄seuerantiā apud deū. Pl⁹ p̄siderat p̄seuerantiā finalē q̄ lōgitudinē tēpalis. Verbi grā. sint duo quozū vn⁹ vixerit sanctissime in bonis opibz centū ānis. s̄ qz p vnū diē dimisit seruitiū dei añ mortē dānabit. Alē ho centū annis vixit ī pctis. z vltima diē añ mortē puerit ad deū z dolet de pctis z pponit abstinere z sic morit⁹. saluabit⁹ zc. qz pl⁹ de⁹ respicit p̄seuerantiā finalē q̄ lōgitudinē tēpalē. Hoc videt vobis mirabile qd ille dānat⁹ z alē saluet. s̄ declaro p similitudinē d̄ duobz eūtibz romā tpe indulgētie plenarie. quozū vn⁹ venit de longinā cū magnis piculis z expēsis. s̄ qñ ē iuxta portā ciuitat⁹ rome reuertit⁹ z nō intrat. Ali⁹ autē venit de vna leuca z intrat z visitat sanctuaria. Quis de istis duobz lucratus est indulgētia. nūquid ille q̄ intrauit. qz bulla vel papa dic̄ qd q̄ intrat z visitat sanctuaria. Idē. nā papa ihs dat plenā indulgētia oibz

venietibz romā. i. paradisu. s̄ q̄ añq̄ intrat portā mort⁹ reuertit⁹ retro p pctm̄ mortale nō lucratur indulgētia. s̄ ille q̄ intrat p̄tinuādo. s̄. bonā vitā vsqz ad mortē iste lucratur. De istis q̄ttuoz p̄ctis vna auētas. Horuz facio vob euāgelium qd p̄dicauit vob. qd z accepistis. s̄. simplicit̄ credēdo. in q̄ z statis. s̄. plene obediēdo p qd z saluamini. s̄. digne penitēdo. si tenetis. s̄. firmis p̄seuerādo. nisi frustra credidistis. j. Corinibz. xv. Hora exēplū de illo q̄ p̄fidēs ī multitudine annoz sui fuit nō p̄seuerauit. Ergo p̄gam⁹ cor ad simplicit̄ credētia. ad plenā obediētia. z corp⁹ ad dignā pniaz z firmā p̄seuerantiā. Juxta p̄silium themat⁹ dicētis. State in p̄paratiōe euāgelij.

De eadem dñica Sermo. vi.

Confortamini in dño z in potētia p̄cutis ei⁹ Eph. vi. Pro declaratiōe thematis z i troductiōe materie p̄dicande sciendū qd xp̄s loquēs de p̄sona deuota penitēte z bonā vitā tenēte dicit talē cōpationē. Non pōt ciuitas abscondi sup̄ montē posita. Math. q̄nto. Verba sūt figuratiua. s̄ fm̄ glosas z doctores vult dicere qd ciuitas. s̄. p̄sona sc̄ta. q̄ d̄: ciuitas. qz sicut in ciuitate sunt magne platee z palatiū regis. Ita intra p̄sonā deuotā sunt tres magne platee. s̄. memoria p̄teritoz. sc̄da intelligentia p̄ntiū. tertia est volūtas futurorum. Platee sunt sensus corpis interiores. sensus cōis. fantasia. imaginatio. reminiscētia. Dom⁹ regis intra quā habitat z q̄scit ē p̄sciētia. Porte sunt q̄ncz sensus corporales. In hac ciuitate est abūdantia mercationuz s̄. veritatū theologicāliū z cardinaliū meritū z bonoz operū. Talis p̄sona ē p̄pria habitatio xp̄i. Jō ecclia in p̄sona xp̄i et s̄gis gloriosissime dic̄. In ciuitate sanctificata s̄l̄r requiescit. z ī hierl̄m p̄rās mea. Eccl̄. xxiij. Talē est posita sup̄ montē. s̄. fidē. de q̄ Jsa. Venite z ascendam⁹ ad montē dñi. Jsa. ij. Ho. ascendamus p̄ credentiā. obediētia. penitentiā. De tali ciuitate dicit xp̄s. Nō pōt ciuitas abscondi sup̄ montē posita. nec hoibz nec deo. nec demonibz. Nō deo vt claz ē. nec gētibz. qz licz velit abscondi. tamē de⁹ eaz manifestat ad gloriā suā z ad exēplū gentiū ip̄is dicētibz. Non nobis dñe nō nobis zc. nec demonibz. quia sicut ciuitas obsidet⁹ ab inimicis ad capiendum. Ita quando lucifer scit aliquam p̄sonam sanctam z bonā. dic̄.

Sermo. VI.

Ille ciuitas est mihi rebellis obsidet eam in circuitu. Auētas. Aduersari⁹ vī dyabol⁹ tā/ q̄ leo rugiens circuit querēs quē deuoret. 1. Pet. v. S3 nō oportet ipm timere s3 p̄fidere de dño ihu xp̄o. Hoc dīc̄ thema. Cōfortamī in dño rē. Loquit̄ apl⁹ p̄sonis bonis sicut loqueret̄ ciuitati obsesse auxiliū expectātī dī cendo. Cōfortamī rē. Patet̄ thema. Vodo videam⁹ Ciuitas ista seu castrū obseffum in circuitu quō pōt defendi ne capiat̄ ab inimicis. Dico q̄ requirunt̄ sex p̄ditiōes.

Prima cōditio q̄ castrū sit bene p̄uisum in victualibus.

Sec̄da q̄ in pte debiliori sit bñ munitū.

Tertia q̄ habeat p̄p̄m audacē.

Quarta q̄ porte castri optime claudant̄.

Quinta q̄ ei⁹ incole cū inimic⁹ nō loquāt̄.

Sexta q̄ custodie diligēter obseruent̄.

Dico p̄mo rē. scz q̄ in victualibus bene rē. Ita de nobis. q̄libet bona p̄sona est ciuitas obseffa ab inimic⁹. Oportet q̄ habeat p̄uisio nē de escis sp̄ualib⁹. Sp̄ualia victualia nra sūt illa de q̄b⁹ xp̄s. Nō in solo pane viuit hō. sed in rē. Math. iij. Orādo. s. deuote q̄libet die de mane z sero. legēdo. audiendo missas z diuinis officijs interessendo. cōfitendo. et cōmunicādo. tūc ciuitas est optime munita nō capiet̄ p̄pter famē. Auētas. Inuēti sūt sermōnes tui z comedi eos. Et factus est mihi verbū tuum in gaudiū et leticiā cordis mei. Diere. xv. Itē alia. Cōgregauerūt frumēta. s. p̄ba diuina. in p̄pationē pugne. Judith. iij. Ergo p̄fortamī. Sec̄da cōditio est q̄ in debiliori pte rē. Ita i ciuitate. s. in p̄sona deuota debilior ps ē caro seu sensualitas. qz intellect⁹ z rō fortissima z alta sūt s3 caro ē debilis. sp̄s quidē p̄mp̄t⁹ ē caro aut̄ infirma. Math. xxvj. Jō munitēda ē austeritatib⁹ penitēcialib⁹ z abstinētis. Diceret aliq̄s. Hoc nō fortificat carnē. imo debilitat. Verū ē debilitat q̄stū ad opa sp̄alia z carnalia. s3 q̄stuz ad pugna sp̄ualē sic fortificat. Auētas. Vir tus em̄ i infirmitate p̄ficiē. Libēter igit̄ gloriabor i infirmitatib⁹ meis. vt inhabitet in me p̄tus xp̄i. Lū em̄ infirmoz tūc potēs sum. ij. Cor. xij. Multi facerēt multa peccata si nō essent infirmitates. Jō libēter gloriandū est.

Tertia est vt nō sint timidi vt iudei. als ciuitas capiet̄. Rō q̄re in bello sp̄uali possum⁹ h̄re cordis audaciā. qz sumus certi q̄ ciuitas nra nō pōt capi violēter ad peccādū nisi cōsensu ibi fuerit. Vñ si vn⁹ dyabol⁹ violēter

poneret gladiū in manu mea z moueret bra chiū z interficeret aliquē me p̄radicēdo. nō esset pctm̄. Idē de muliere p̄gine p̄radicēte z nō p̄sentiente. z si p̄ter suū velle violaf nō p̄dit p̄ginitatē. imo tanq̄ p̄go coronabit̄ i pa diso. Hora de beata Lucia quō r̄ndit infidelit̄ tyrāno q̄ voluit eā duci ad lupanar. dī cens. Nunq̄ in q̄nat̄ corp⁹ nisi de p̄sensu mē tis. si inuitā me feceris violari. castitas mihi duplicabit̄ ad coronā. Ergo debem⁹ h̄re au daciā cordis ne p̄sentiam⁹ peccat⁹. qz nisi cō senserim⁹ alit̄ nō possum⁹ capi. Dicit̄ h̄ exē plū de brā Margaretha ad quā intrant̄ de mon in carcerē in forma doctoris ad decipi endū eā. vt p̄sentiret p̄ncipi. qz multa bona ei sponderat. Dicit̄ quō de⁹ sibi reuelauit q̄ erat demon. z ip̄a audacter recepit eū p̄ bar bā. Si vna puella tantā audaciā habuit. quāto magis nos magni audaciā h̄re dēm⁹. Hoc dīc̄ scriptura. Virilit̄ agite et p̄fortet̄ cor v̄m. oēs q̄ speratis in domino. inq̄t ps. xxx.

Quarta q̄ porte claudant̄. qz si aduersari⁹ intrat̄ factū est. z ciuitas est capta. Porte nri cordis siue castra sūt sensus corpales. in q̄b⁹ est resistendū auertēdo oculos a malis aspe ctib⁹ z turpib⁹ ad pctm̄ inclinātib⁹. qz p̄ocu los nūcius venit ad cor. dicēdo quō est pul chra. Portas hui⁹ castri male custodiuit ille maxim⁹ miles magn⁹ rex David. vt patet. ij. Regū. xj. Dicit̄ quō respiciēdo vxorē v̄rie la uantē se cōcupiuit eā. Et cecidit in pctm̄ lu ruriēz homicidij rē. Dicit̄ etiā quō peccatū ducēs ad luxuriā ducit secū homicidij z gu lā. Itē oportet custodire aures et alia senti menta resistēdo fortiter. Jō dicit̄ scriptura. Qm̄ cōfortauit seras portaz tuarū rē. ps. c. xlvij. Dicit̄ h̄ de illo sc̄to heremita cunte cuz m̄re sua sene. z i trāsitu riuī coopuit sibi ma nus ne tāgeret ei⁹ carnes nudas licz m̄r cēt antiq̄. Dicūt aliq̄. et qd̄ pctm̄ ē respicere mu lierē. Dribalde nunq̄d pctm̄ cēt si q̄s dimit teret portā castri ap̄tā inimic⁹. Jō. Nolite fie ri sic equ⁹ z mul⁹ q̄b⁹ nō ē intellect⁹. ps. xxxj.

Quinta rē. qn̄ loquunt̄ cū inimic⁹ d̄. sc̄m̄ est. ciuitas est capta. qz iā veniūt ad plamēta Ita plamētū inimicōz nobiscū fit in imagi natōne cogitando certa pctā. Dicit̄ p̄ter peditēs erit. Lito capit̄ ml̄ier q̄ locutōes ad mittit lenonib⁹. s3 stet viriliter fortit̄ resisten do. Si aut̄ audierit z dīc̄. quō fieret h̄. sc̄m̄ ē ip̄a est pdita. Si p̄o recipit localia. factū est Et iō dīc̄ sc̄p. Propbana z ianiloqa deuota.

Dominica. xxij. post trinitatis

Multū em̄ proficiūt ad impietate. i. pctm̄. z
fimo eozū vt cācer serpit. ij. Thi. ij. Itē hoies
q̄ volūt vīnere caste. vitēt locutiōes muliez.
Iō beat⁹ dñicus docet cauere muliez p̄sor
tia. qz etiā viriles aios decipiūt aut emolliūt
aut inclināt. s. ad peccādū. Sexta est q̄ cu
stodie bñ z diligēter custodiant z respiciant.
qz si secus esset ab inimicis p̄uenirent. Ideo
necessaria est p̄trina custodia. Custodia est
amor ad mgr̄m i scolis. Verbi gr̄a. qñ aliqs
temptat de supbia. p̄opa. z vanitate zc. ocu
los intellect⁹ faciat respicere ad xpm̄ q̄ iuit. q̄
xxx. annis eandē vestē portauit. Itē ad xgi
nē mariā mulieres respicere debēt. q̄ cū esset
regina reginarū z m̄r dei electa nihilominus
sup om̄s se hūiliauit. z dicēt. O miser ipse q̄
est dñs z rex ita iuit simplr. z ego volo ornari
Talis respect⁹ timorolus custodit ciuitates
seu castrū corpis tui. Itē qñ venit tēptatio
multiplicādī diuitias p̄ vsurā. furta. et sic de
alijs pctis. debem⁹ respicere xpm̄. Auctas.
Si nō in timore dei tenueris te instāter. ci
to subuertet dom⁹ tua. Eccl. xxvij.

Dñica vicesima secūda post trinitatis.

Sermo. i.

O Dñe debitum di
misi tibi qz rogasti me. Dat. xvij.
In scō euāgelio hodierno declarā
tur nob̄ tria multū necessaria ad sciēdū. Pri
mo pietas diuinal̄ copiosa. Scōo crudeli
tas hūanalis viciosa. Tertio eq̄tas diuinal̄
rigorosa. Primū oñdī i p̄ncipio euāgelij. se
cūdū i medio. tertiu in fine. Et de p̄mo. s. pie
tate diuinali copiosa illis q̄ faciūt p̄nias dic̄
t̄bema. Dñe debitū dimisi. Et oñdī i p̄ma
pte euāgelij vbi xps̄ dic̄. Sile ē regnū celoꝝ
zc. vsqz debitū dimisit. Xps̄ volēs oñdere suā
pietate copiosā loquēs de se dixit talē silēti
dinē. Sile est zc. Ho. iussit eū venūdari. q̄a
defraudauerat eū. z vxorē ei⁹. qz p̄uiderat ei
d̄ suis vaitatibz. z filios suos. qz p̄uidit filijs z
filiabz. qz vt eis d̄mitteret magnā heredita
tē defraudauerat dñm. P̄ocidēs aut seru⁹
ille dixit. Patiaz habe i me et oia reddā tibi.
Dic hēm⁹ exēplū. qz licz sim⁹ magni pctōres
nō desperem⁹ s̄z dēm⁹ facere p̄nias. petere ve
niā vt iste dispensator q̄ fecerat iuramētū bñ
dispēsandi bona dñi z fregit illud. Secūdo
fecerat mltas p̄opas z vanitates. Tertio fuit
snia data p̄ eū. vt fm̄ demeritū tractaret. Fu
em̄ hūiliauit se petēs veniā. et rex dimisit sibi

om̄e debitū. O q̄nta miscdia. Ita nos vt iste
dispēsator sum⁹ infideles xpo. qz iuramētū
fidei factū i baptismo fregim⁹. nō fuādo suā
volūtate leges z p̄cepta. s̄z q̄libet vult viuere
fm̄ suā p̄p̄riā volūtate. Valde pauci sunt qui
in negocijs suis respiciūt si est fm̄ deū. s̄z vt
possint lucrari. deū nō aduertūt. z paz luera
tur q̄ pdit aiām suā. Ecce infidelitas n̄ra vt
illē dispēsator. Itē destrui⁹ bona dñi z ma
le dispēsam⁹. qm̄ bona tpalia q̄ vos diuites
hētis z spūalia vt bñficia sacra ecclīastica to
tū dispēsāt in vanitatibz. p̄pter h̄ snia mort⁹ ē
iā data p̄ dñm n̄m dicentē. Aia q̄ peccauer
rit ipsa moriet. Ezech. xvij. Remediū ḡ qd̄
habem⁹ ē hūiliari ad pedes regis xpi. p̄mo hu
militādo coz p̄ p̄tritiōz. secūdo os p̄ hūilē cō
fessionē. tertio coz p̄ p̄p̄tionē. s. seruando
p̄nias aliquā. dicēdo. Dñe patiaz habe i me z
oia reddā tibi. qz d̄ cetero volo corrigere vitā
meā. Et qd̄ facit xps̄. Dñe debitū dimisi zc
Ecce quō oñdī h̄ pietas diuinalis. Auctas.
Si dixerō impio morte moriet. z egerit pe
nitētiā a pctō suo. feceritqz iusticiā zc. p̄ign⁹
restituerit ille impi⁹. rapināqz reddiderit. in
mādatis vite ambulauerit. nec fecerit q̄cōz
iniustū. vita viuet z nō moriet. Omnia pctā q̄
peccauit nō ip̄tabunt ei. Ezech. xxxij. Uti
des ḡ nob̄s si hēm⁹ bonū z piū dñm. Ma
gna erit culpa dānatoꝝ cū tā bonū forū ha
beam⁹ h̄ de pietate z miscdia dei. In ista pte
p̄ma euāgelij apparet manifeste qd̄ diuites et
p̄lati nō sūt dñi bonoz tpaliū seu spūaliū s̄z
dispēsatores tm̄. Rō. qz fm̄ euāgelij hodi
ernū quilibet habet reddere rōem z cōputū.
ergo zc. Laueāt ḡ diuites ne dicāt se esse do
minos s̄z dispēsatores. Sicut em̄ vnus ma
gn⁹ rex h̄z multos dispēsatores vt dispēsent
bona. p̄mo illis de domo dando necessitate
Ita de xpo. Tot⁹ mūdus est regnū suū. et in
qualibz villa. ciuitate zc. facit tres thesaura
rios. s. diuites. qz nullus est diues nisi ordi
natione dei. z dat bona et diuitias vt seruiāt
sibi z eoz necessitatibz. z nō seruiāt aduersa
rio xpi. s. demoni. als punient a domino deo
Item ecclesiastici vt papa. cardinales. cpi. z
aliḡ curati dispēsatores spūales sunt. scz di
gnitatū. bñficioꝝ. et sacramentoz. Thesau
rarius maior ē papa. sibi dedit clauēs. Cre
ditis qd̄ papa sit dñs bñficioꝝ. nō. sed dispen
sator. Ideo ap̄lus loquēs de se z de alijs dic̄
Sic nos existimet homo vt ministros xpi. z
dispēsatores misterioꝝ dei. p̄ma Coꝝ. iij.

Sermo. I.

Et sequitur. hic iam querit in dispensatores ministrorum vel ecclesiasticos vel laicos. ut fidelis inuentus. Quis honor erit illi qui dicitur fidelis. et qui dispensat bona secundum dei ordinationem. aliter infidelis est. Alia practica. Deus dedit regulam et ordinationem dispensatoribus bonorum temporalium dei. Non feneraberis fratri tuo ad usuram pecuniam nec fruges nec quolibet aliam rem. Deuter. xxij. Dic per stulticia multorum qui dicunt. Numquid de meis pecuniis possunt facere ad libitum. ludere etc. Et si dispensator regis esset infidelis. si contra ordinationem regis dispensaret. dicitur. De pecuniis regis possunt facere etc. Ignorantia habet veritatis facit damnare multos usurarios. qui quando reprehenduntur dicunt. Numquid possum mutuari. r. p. xij. Numquid possum facere cum bonis meis quicquid voluero etc. Cum ista ratione vadunt ad infernum. quia dominus est terra etc. Secundo ministrare sacramenta absque symonia. Sacramentum magis necessarium est sacramentum penitentiae. Dicat quomodo iniungunt missas pro penitentia. ut sibi etc. Ideo de sepulturis. Dicat quomodo res spiritualis debet fieri primo libere. et post possunt petere iuxta consuetudinem patrie. Ecce quare dicit. Gratis accepistis. gratis date. Matth. x. Et qui hoc facit tenet similitudinem beati Petri dicentis. Pascite qui in vobis est greges dei. pudentes non coacte sed spontanee secundum deum. neque turpis lucri gratia sed voluntarie. neque ut dominantes in clericis sed forma facti greges ex animo. et cum apparuerit princeps pastorum precipietis imarcescibilem glorie coronam. prima Petri. v. Dico secundo quod ostendit crudelitas humanalis viciosa cum dicit euangelium. Egressus autem seruus ille inuenit unum de conservis suis etc. usque donec redderet vniuersum debitum. Magna crudelitate fecit secundum pietatem quam ipse a domino suo acceperat. maxime cogitando debitum quod sibi dimiserat. et debitum quod ipse exquirebat a seruo suo. cum parum ab eo receperat. Ita de nobis. Deus parcat nobis magna peccata que fecimus contra eum. et nos nolumus remittere paruas iniurias proximis. Sed dices. quare deus debitum quod remittit nobis ponit in numero denario. et cuiuslibet vnitati addit. B. et sunt decem. B. Dico quod totum debitum quod deo debemus est in numero denario. quia nullum est peccatum mortale quoniam sit contra decem precepta legis implicitite vel explicitite. pro se vel reductiue. B. ille est numerus signans perfectionem que addit ad innuendum gravitatem peccati mortalis pro quo est faciendum penitentia perfecta. Primum mandatum est. Non habebis deos alienos. si vis saluari non rec-

urras ad diuinos. sed ad deum. Iustum mandatum est. Si autem quis facit oppositum. peccat contra primum. Ideo qui facit oppositum. ille debet mille. Dicat quomodo recurreret ad diuinos faciunt magnam iniuriam tempore. qui quando debuit ascendere ad celos dimisit remedium pro sceleribus. quia iam fecerat mandatum de talibus. dicens. In nomine meo super egros manus imponet et bene habebunt etc. Marc. vi. Ideo David. Si oblitus sumus nomen dei nostri. et si expandimus manus nostras ad deum alienum. nonne deus requirit ista. ps. xliij. Secundo. Non assumes nomen dei etc. s. false iurando. talis debet duo milia. Tertium. Memento ut die sabbati sanctifices etc. s. abstinendo a negociis temporalibus. audire missam etc. Quartum. Honora parentes. corde ore et ope eis subueniendo. qui facit oppositum debet quattuor. Quintum. Non occides. s. inimicos pro vindicta nec per odium sed mediante iusticia. Dis qui odit fratrem suum. homicida est etc. prima Job. iij. Primo occidit seipsum ac si biberet venenum. quia odium venenum est occidens animam. et est maius peccatum odire se quam alium. Item occidit proximum si non factum voluntate. Sextum. Non mechaberis. Uir et vxor seruantes modum non faciunt luxuriam quam sit peccatum mortale. sed aliter. Qui facit oppositum signat de adulterio frangendo sibi fidem mutuo promissam. peccator est vir. et peccatrix est mulier. Creditis quod viri possint cum alijs peccare. et non vxores. Secundum iura ad equalia iudicantur in mundo. sed apud deum magis peccat qui frangit fidem vxori. cum fortior sit ad resistendum secundum Augustinum in libro de adulterinis coniugijs. Septimum. Non furtum facies. quia deus et ius diuinum puniunt fures sic videtis. licet habent puniantur. pena tamen quam alibi habebunt. si non penituerint pene habet mundi incomparabilis est. Item quilibet sit peccatus quia non placet domino. Dicat contra illos qui furantur fructus. dicentes non esse peccatum. Respondeo. si non fuisset peccatum non oportuisset christum incarnari nec nasci nec pati. Octauum. Non falsum testimonium dices etc. nec in iudicio nec in tua locutione. Sunt aliquid qui eorum linguis nutriunt discordias. portant verba de vno ad alium. Proverb. iij. Remoue a te os prauum. et detrahentia labia sint procul a te. Nonum. Non concupisces coniugem proximi alterius. Decimum. Non concupisces bona proximi tui etc. Qui facit contra decem precepta de deo decem milia. sed si volumus humiliari in corde pro contritione. in ore pro confessione. et in corpore pro penitentia reuocabit. et debet remittere nobis ex compassione istius maxime misericordie dei.

Dominica .xxij. post trinitatis

Patet hūana crudelitas nolēs remittete iniurias. qz sicut nos nihil sum⁹ cōparādo nostrā paruitatē ad dei maiestātē. Ita iniurie q̄ sūt homi quātūcūqz magne nihil sūt respectu illoz q̄ sūt deo. Dico tertio q̄ oñdī eq̄tas dei rigorosa. s. iusticia quā faciet illis qui nolūt parcere. cū dī. Vidētes autē fui. vsqz ī finē. Cōserui fm glōsā sunt angeli q̄ deferūt gesta hoīm. Angeli sancti diligēter cōsiderāt facta nra. Dauid. Angelis suis de⁹ mādanit de te zc. Bona autē opa referūt p nobis infcedēdo. Qñ orabas cū lachrymis. z sepeliebas mortuos z dimittebas p̄diū ego oratiōes tuas obtuli dño zc. Thob. xij. Mala etiā opa nūciant. s. nos accusando. In cogitatiōe tua ne regi detrahes. et ī secreto cubiuli tui ne maledixeris diuini. qz z aues celi portabūt vocē tuā. et q̄ hñt pēnas annūciabūt sniaz zc. Eccl. x. Sed cōiter dī. Cōtristati sunt valde ppter zc. Isa. xxxij. Ecce videntes. supple pctā. angeli pacis amare stebunt. Ecōtra de bonis opibz. Dico vob q̄ gaudiū erit angelis dei in celo sup vno peccōre pñiaz agēte zc. Lu. xv. Ergo iuxta dictum Bern. Null⁹ in cōspectu angeloz audeat facere qd pñte hoīe nō auderet facere. mag⁹ autē bonis opibz letificem⁹. Dñe debitū zc.

De eadē dominica. Sermo. ij.

Oblat⁹ est ei unus q̄ debebat decē. Dat. xvij. Subtiliter z speculatiue volens loq̄sue ptractare ista vba optet duo pñta declarare. p̄mū p introductiōe. secundū p p̄secutiōe. In p̄mo declarabit q̄s est iste vn⁹ q̄ ē oblat⁹. Secūdo declarat q̄ sunt ista decē que debz. Pro q̄ sciendū q̄ de oibz generatiōibz populis. et linguis solū est vn⁹ p̄plus qui pñtat deo. s. xpian⁹. Popul⁹ em̄ iudeoz agarenoz z alioz infidelium nō pñtat deo. Rō clara et manifesta ē ista. Tertū est omī creature hñt rōem q̄ glia celestis nulli p̄lo debet p̄ditōne naturali. licz sint filij regis. nulli debet ex p̄ditōe naturali nisi soli deo. hoībz ex p̄ditōe naturali debet terra. Gen. ij. Formauit de⁹ hoīem de limo terre zc. Jō dauid. Celū celi dño. terrā zc. Si ḡ ex cōditōe naturali glia nō debet nisi soli dō. quō ḡ p̄t bñi. Dico q̄ ex sola dei p̄missiōe. qz si de⁹ p̄misit eā alicui. cū nō possit mēiri nec falli. si p̄misit dat. Nō videam⁹ cui p̄misit eā. nō iudeis. qz non pōt oñdi ī tota lege moysi. q̄ eis de⁹ p̄misit gliaz

parisi. s. sol⁹ xpianis p̄misit de⁹ glia suā. Declaret p similitudinē de rege vnica dilectā filiā hñte z tres suos p̄ductos. vni p̄mittēs optimā p̄uisionē. alteri. xij. aureos z p̄les pecunias. Tertio p̄misit filiā cū regno. si bñ fuiret sibi. Nō cui istoz debet filia. et q̄s pōt eaz petere. Nō p̄m⁹ nec secūd⁹ s. tertio ex p̄missiōe. s. nō sit dign⁹ eā hñe. Ita z i p̄posito. Iste rex nobilis est ille de q̄ Joh. ip̄e ē rex regū et dñs zc. Apo. xij. Filiā pulchrā quā bz ē glia celestis. Ita ē pulchra q̄ si a nob pōt videri nollemus comedere nec bibere. Et p̄duxit tres suos. s. tres p̄los. p̄mū iudaicū. Istū cōduxit ī exitu d̄ egypto ī mōte synai. Moyses fuit corridor. i. vnderkouffer. z notari⁹. Cui p̄lo p̄misit de⁹ bonā p̄uisionē. Ecce qd dicit instrm. Si ī p̄ceptis meis ābulaueris. et mādata mea custo. dabo vob pluias t̄pibz suis. Leui. xxvj. z seq̄. Et tra gignet germē suū. z pomis arbores replebunt. Ergo qñ iudeus morif. s. fuauerit legē de p̄cto ad punctū. z vixerit als sanctissime. nō pōt petere glia paradisi. qz rñderz de⁹. D̄ p̄ditor tu petis filiā meā z nūqd solui qd p̄misi tibi. in inferno p̄uicif. Secūd⁹ p̄plus ē agarenoz. Dicam⁹ q̄ si vn⁹ agaren⁹ vixerit h̄ sanctissime zc. Videamus pactū qd fecit de⁹ cū eis. Dicat quō descēdūt ab abraā p̄ ysmacelē filiū ei⁹. Jō dicit ysmacelē. Per agar ancillā. iō dicit agareni. Jūdi s̄o descēdūt ab abraā p̄ sarā. iō debet dici saraceni. Ismaeli p̄zi ysmacelēz p̄misit de⁹ dicit abrae. Sup ysmacelēz exaudiui te. Ecce bñdicā ei z augebo valde eū. Duodeci duces generabit z faciā illū crescere ī gentē magnā. Gen. xvij. Ista p̄missiō iam est cōpleta. Gen. xxvj. vbi noiant. xij. duces illi. Cū ḡ agaren⁹ morif z vellet petere glia rñdet vt iudeo. Nō videam⁹ qd p̄misit de⁹ p̄lo xpiano. nō bona t̄palia. licz det. imo dicit q̄ despiciamus z vult q̄ habeam⁹ h̄ labores zc. sed si bñ fuimus sibi. p̄mittit nobis dare filiā cūz regno suo. Quattuor notarij. s. quattuor euāgeliste sūt q̄ fecerūt de ista p̄missiōe instrm. Testes sunt. xij. apli. z. lxxij. discipuli. Ecce clausulā instrumēti. Qui fecerit voluntatē patris mei q̄ in celis ē ip̄e intrabit in regnū celoz. Mat thei. xij. Qñ xpian⁹ qui vixit fm volūtate dei in pñti vici morif. dicit xp̄s. Quid vis. Respōdet. Di. ego seruiui vobis. vellē solidatam. Respiciatis instrm qd mibi p̄misistis. Tūc xp̄s dat sibi gloriā suā. Ecce quare dico q̄ null⁹ p̄t est h̄c gloriā paradisi nisi p̄plus

Sermo. II.

xpianus. qz istū elegit de' vt daret sibi filiam
 suā cū regē. Auētas. Unū vocauī eū. s. ad pa
 ctū pmissiōis filie. z bñdixi ei. z multiplicauī
 eū. Isa. li. Qñ infideles moriūt statī descēdūt
 ad infernū z pñtant lucifero. s. qñ morit bo
 nus xpian' ab angel' offer' dō. Hoc vidit da
 niel. Et ecce cū nubibz celi qñ fili' hoīs venie
 bat. z vsqz ad antiquū diez puenit. z i conspe
 ctu ei' obtuler' eū. z dedit ei pñtē z honorēz
 regnū. Dan. viij. De isto dicit the. Oblat' est ei
 vn' .s. pñs xpian'. q' debebat ei decē. Pro se
 cūdo videam' q' sunt ista decē. In tribz g'dibz
 possum declarare q' sūt ista decē. Dico pmo.
 zc. .s. opa n're redēptiōis q' xp's fecit. q' debemus
 memoriē recordari. Nā ex snia diffinitiuā oēs
 eram' sententiati ad furcā inferni. S; venit
 xp's i sua bñdicta icarnatōe pñi di. Lōpatioz
 q' tot suspēdant' in furca inferni. Pñ suspēdar
 ego sol' in ligno cruci ne aliq's mihi credēs
 obediēs suspēdar' in furca inferni. Istō opul
 dz esse i mēte xpiani dicēdo. Dñe intm tene
 or vob qz de furca inferni me liberast'. Rō. si
 aliqua ciuitas vl' cōitas cōmisset crimē lese
 maiestatis regē. z rex dedisset sniam q' oīs
 hoīes z mulieres suspēdant'. Et vn' miles di
 ceret regi. Dñe ppatioz q' tanti suspēdant'. su
 spendar ego sol'. z ipi euadāt. Aliqd illō bñ
 ficiū esset i memoria ist' cōitatis. Istō modo
 xp's miles fili' reg' eterni liberauit cōitatē b'
 mūdi. Jō tale op' dz esse i memoria hominū
 Auētas. Recordare pauprat' z trāsgressiōis
 mee absinthij z fellis. Rñdet xpian' Demo
 ria memor ero. z tabesceat i me aīa mea. Tre
 noz. iij. Nota. Recordare pauprat'. qz nud' i
 cruce fui posit'. Scōdo trāsgressiōis dolo
 ris. s. qñ clauī p manus z pedes. zc. Ecce quō
 sunt deuote memorāda opa n're redēptiōis. z
 sunt decē q' figurata fuerūt in qdam magno
 miraculo regis Ezechie infirmi. Egrotauit
 em' Ezechias vsqz ad mortē. Et introiuit ad
 eū Isaias ppha. fili' amos pphē. dicēs ei. Dec
 de dñs. Dispone domui tue. qz morieris tu z
 nō uiues. Et uertit Ezechias faciē suam ad
 parietē z orauit ad dñm di. Obsecro dñe me
 mēto q'so quō ambulauerim corā tei pitate
 z in corde pfecto. zc. Isa. xxxviij. Harref. Di
 cit text'. Reuersus ē sol decē lineis p g'd' q's
 descēderat. Scriptura ezechie reg' iuda cuz
 egrotasset z ualuisse d' infirmitate sua Ego
 dixi i dimidio diez meoz vadā ad portas in
 feri. Quesiui residuū annoz meoz. Dixi. nō
 uidebo dñm meū i terra uiuētū. zc. Istō mi

raculū oñd' dispositū. Infirmit' erat pñs xp'ia
 nus cui dicit. Dispone domui tue qz morieris.
 S; sol de q' dicit' p'gini marie. Ex te em' ort' est
 sol iusticie xp's de' n'r. q' erat etnitate alt'. sed i
 signū q' daret sanitatē. s. infirmo reuersus est
 decē lineis. qñ in decē opibz se hūiliauit. Pri
 mo in incarnatōe. qz uoluit vtez itrare vni'
 puelle. xiiij. annoz. Ac si rex dimisso palatio
 iret ad adiuuandū rusticos laborātes i eorū
 habitu. Sic de' de loco altissimo diuinita
 tis descēdit ad infima hūanitat'. creator fecit
 se creaturā. imortal' mortalē. zc. Demorare
 bō dei bonitatē quā tibi oñdit. Scōdo in na
 tiuitate. qz non in palatio seu camera uoluit
 nasci. s; in porticu. z fuit posit' i medio duoz
 aialū vt calefieret. Tertio i circūcisione oc
 taua die uoluit circūcidi i signū passiōis. Q
 qnta hūilitas. Quarto i fuga egipti tanqz ex
 ul septē annis. cū alit' potuisset euadere hero
 dis irā. Quinto i sua pauprate. In puerfatio
 ne nūqz aliq's fuit ita paup' sic xp's in h' mōdo
 Sexto in laboriosa p'dicatōe. Vult' i'rellige
 re h' ac si rex ore pprio z psonalit' iret p'coni
 fando suas ordinatōes. vt maior fides adhi
 beat. Q' dñe q're nō mittitis p'cones anglos
 vel hoīes. zc. Septimo in eucharistie tradi
 tione. Magnā hūilitatē faceret rex si stabu
 larijs daret de epulis i mēsa sua. Pl' fac' Jhs
 xp's dās nob' corp' z sanguinē suū. Octauo i
 passione. qz uoluit capi ligari. flagellari. z spī
 nis acutissimis i suo sanctissimo capite p'pū
 gi z coronari. Nono in descēsu ad inferos. et
 aīa vni' pueri statim euolat ad paradisu zc
 Decimo in q'ridiana iustificatōe descēdens
 ad lauandū p'scias n'ras. Quāta hūilitas. ac
 si rex mūdaret latrinas. Turpior est p'scētia
 pctōz quā xp's lauat. Apl's. Qui cū sit splen
 dor gl'e z figura sube p'ris. portansqz oia s'bo
 s'rut' sue. purgatōz pctōz faciēs. ad Hebr. j.
 Ecce quō sol reuersus est decē lineis i signū
 sanitat' infirmi. Ista sunt valde memorāda.
 Recordare. qz recepisti bona. s. ista decē. Lu.
 xvi. Ob h' rei memoriā posuit de' in nob' de
 cem pedicas i pedibz qb' sustētamur. Ita spi
 ritualit' sustētamur i duobz pedibz xp'i. s. diui
 nitat' z hūanitat'. decem pedicas. i. decē opa
 ista hūitibz. q' speciosi pedes euāgelisantium
 pacē. euāgelisantiū bona. S; nō oēs obedi
 unt euāgelio. Ro. x. Nota. q' speciosi sunt pe
 des. z nūqd' sunt immūdi z lutosi pedes mar
 ci. S; dicūt speciosi. qz p'dicāt istā pulcritu
 dinē. s. decē opa passiōis xp'i. Jō dicit' tbema

Dominica .xxij. p^o trinitatis

Oblat^o est el. zc. Dico scdo q^o ista dem^o nō solū memorare s; z obſuare pfecte. s. decē pcepta dei. Qz si fu^o cupit lucrari solidatam a dño. optz ipm fuare pcepta sua. al's non placebit dño. Ita pl's xpian^o est fu^o xpi. In baptismo fit pductio. In baptismo em hō q^o baptisat recipit vnū caracterē indelibile q^o est signū q^o hō efficit fu^o xpi. nisi q^o illū caracterē vl' grām a xpo assumptā custodierit. fu^o xpi dici nō meret. Solidata siue pmissa si bñ seruit. est gl'ia celest'. Et quō miles fuiret regip mittētī sibi vnā ciuitatē. Ciuitas z reg hui^o mūdi nihil sunt respectu gl'ie quā de^o nob^o pmissit si mādāta sua seruauerim^o nō uiuendo fm carnis inclinātōes vel fm sensualitatem. Oportet em sectari rōem q^o sp ad optima deſcat fm phm in etbic'. Nota h^o historiā post q^o xps pdicauit de gl'ia quā ipse creauit. z qlie sua pba erāt inflāmantia audientiū z circūstantiū corda z mentes. In em q^o p^o fmonez qdā doctor inflammat^o de illa gl'ia dixit xpo. Mg^o bone. qd boni faciā vt vitā etnā possi deuo. Qz nūq^o aliq^o dclarauit nob^o ista sicut tu. Rūdit xpus. Si vis ad vitā ingredi. fua mādāta. Mat. xix. ac si dicat. si vis lucrari solidatā fac volūtātē dei. Si aut scire voluer^o q^o sit volūtās dñi. vide z aduerte qd precepit dñs. Si em diceret fuo q^o faceret aliqd. si esset mādātū dñi. statī rñderet. nō faciā. qz pderē solidatā q^o mibi a dño debet. Idē d; rñdere xpian^o. Si ego facerē supbiā. auariciā. luxuriā. irā immoderatā. vl' al's hmōi vanitates. zc. qz est mādātū dñi pderē salariuz gl'ie. Ergo si aliqd mibi dñi volūtātē pceperet nō facerē. Patz g^o quō qlibet tenet fuare mādāta dei. q^o sunt decē. Tria q^o ordināt hominē circa deū. Quattuor erga seipm. Tria circa pxim. P^o optz hoīem ordinari circa deū si cupit salariū gl'ie etne z celestiat. In corde p fidelitātē ne recurrat ad diuinos sortilegos inimicos xpi. s; ad xpm i suis necessitatibus hō sic ad pxim recurrere d; z. Et si sec^o fac false orat dicēs p^o n^o. Scdo i ore cū reuerētia de eo loq. rō dicat zc. Tertio i ope. Post q^o fuui mūdo p totā hebdomada. in dñica fuia deo. d; dicere xpian^o. Quattuor alia pcepta ordināt psonā erga seipam. P^o in corde. nō cupiscēdo vxore pximi. s; pntari d; d; ppha. licitor dbito mō secū agēdo. Scdo etiā in corde. nō cupiscēdo bona pximi. Tertio i ore nō diffamādo. Quarto in corpe nō faciēdo luxuriā. Dicat qd est luxuria. Bre

uiter luxuriā nō facit vlr cū vxore seruando modū. Aliis q^o p illas portas oculoz cupiscērias de alia muliere habuerit. totū ē luxuria. Alia ordināt circapximū. P^o pximi pximi sunt parētes. nō despiciere eos in corde. nec in ore dure loquēdo. nullā miscōiam hñdo. zc. Scdo cūdo inimicos nō occide s; bo aut setō. qz q^o alteri^o famā denigrat. spūalit occidit. vt ptz de pe. di. j. homicidior tria sūt genera. z. j. Lozix. Bonū est mibi mag^o mori q^o vt gl'am meā q^o euacuet. inqt Paul^o. Tertio pximū nō dānificare in reb; p furtū. qz qlibet vult i domo sua vt fili^o vel fu^o. zc. Itē tenet de sibi data zc. Necesse est g^o seruare decē pcepta si voluerim^o saluari. al's nō placebim^o dō. zc. Figuram hēm^o Ben. xv. ij. q^o erant qnq; ciuitates sodoma. Gomorra. adama. seboym. et segoz. q^o de^o omipotēs voluit subuere ppter pctm gule. supbie. z luxurie. qz psona gulosa cōiter sp erit luxuriosa. vt ptz i Loth z filiab; suis. qz ipso ebrio facto. ambas cognouit z impgnauit. vt ptz Ben. xix. Lū aut de^o voluit subuere pdictas ciuitates. dixit ad eū Abraham. Nunqd pdes iustū cū impio. Absit a te vt rē hāc facias. zc. Et infra ait. Quid si inuēti fuerint ibi decē. dixit dñs. nō delebo ppter decē. Sic si bene viuere volumus z deo placere. optet obedire pcept'. Qz absq; obseruātia decē mādator nō est sal^o. g^o fua mādāta mea z viues. Prouer. viij. Signū corpale h^o decennarij dedit nob^o de^o in manib; .i. decē digitos q^o opamur cū potuisset dedisse ples vl' pauciores. Q si in qlibet vngula poss; scribi vnū mādātū de l'ra indelibile. zc. Jō Job. Qui in manu oim hoim signat. i. signū dat. vt nouerint singuli opa sua. Job. xxxvij. Nota. i manu. sumat singulare p plurali. In manib; em habem^o decē digitos penes q^o recordari debem^o decē beatitudines paradisi. q^o sunt i numero denario. z sunt ardēter desiderāde. Quilibet sanct^o hō si nō desiderat ardēt. nō intrabit paradīsum q^o desiderauerit. vel hic vel in purgatorio. Dicat miraculū qd cōtigit barchinone de qdā q^o sanct^o reputabat. tenebat em vitā religiosam. z p^o mortē apparuit. dicēs se esse i purgatorio solū ex negligentia. qz nō desiderauerat paradīsum. Doctes z mulieres desiderāt vanitates z se implēt d^o vanitatib; z nō de paradisi gaudijs. S; nō sic Dō q^o de suo desiderio ardenti fecit psalmū dicē. Quēadmodū d^o desiderat cern^o. zc. Dico q^o ista gl'ia p^o sistit i numero denario. Auctas. Xps

Sermo. III.

loquens de se dicit. Nō quādam nobilitate. Xp̄s inq̄tū hō d̄ nobili genere dō. z inq̄tū dōs fons ē nobilitat̄. Abiit s̄. i die ascēsiōis i regiōz longinquā accipe sibi regnū z reuerēti. s̄. i iudicio p̄ticulari vl̄ generali. vocat̄. at. x. fuis suis. p̄ q̄s sc̄z itelligit̄ vniuersitas xp̄ianorū. Dedit ill̄. x. mnas. s̄. x. opa passiōis ad memorādū. vl̄ d̄cē mādata ad meritorie opandū. d. Negociami dū veio. Et sc̄m ē vt rediret accepto regno z iussit vocari suos. Et illi q̄ bñ negociat̄ ē seruādo. x. p̄cepta dixit. Euge fue bone qz i modico fuisti fidel̄. eris p̄tatez bñs sup̄. x. ciuitates. Lu. xix. Sz q̄re d̄t ciuitates. cū padisus nō sit nisi vna ciuitas. d̄ q̄ d̄d. S̄. liofa d̄ca sūt de te ci. dei. S̄. d̄t p̄pter. x. b̄titudies i q̄b̄z s̄stite gl̄a. q̄z q̄tuoꝝ sūt aie. z q̄tuoꝝ corpis. due vite. P̄. ia b̄tudo ē sapia diuioꝝ. qz clare videbūt trinitatē. z b̄ndicti q̄ h̄ac videbūt. z maledicti zc. Sc̄da sc̄ia creat̄az. d̄ oib̄z fact̄z h̄nt sc̄iam. In aptiōe libri. zc. Tertia m̄oria p̄teritoꝝ. oia q̄ fact̄a sūt a d̄o z ab angel̄ z ab hoib̄z z iūntis memorāt̄. Quarta leticia vniuersoz. qz d̄ oib̄z gaudēt. imo p̄tōz b̄tūs ad deb̄tū itellectū gaudebit d̄p̄. ijs p̄ctis. n̄ qz peccauerit. s̄z qz penituit. Sic nauta extra piculuz gaudet d̄ piclo. nō qz piclital̄ est. s̄z qz euasit. zc. Itē de d̄anat̄z gaudēt. n̄ de eoz pena. s̄z de diuina iusticia. B̄titudies corpis q̄tuoꝝ sunt p̄ma est ip̄assibilitas. qz n̄ potēt pati nec infirmari. nec senescere. nec tristari. seu irasci. Sc̄da ē claritas sic imago cristalli fulget ad radiū sol̄. Ita corp̄ fulgebit p̄ in cōpabiliter int̄m qz p̄ illumiat̄ m̄dm q̄z sol̄. Tertia agilitas est. Jā videt̄ mō quō sum̄ gues. tūc aut̄ b̄ti erūt agiles z mouebūt agilime mirabilē sic mō imagiatio seu volūtas. Quarta subtilitas ē. ita qz aia penetrabit corp̄ gl̄osum. nec poterit alicui detieri violentē. B̄titudies aut̄ vite sūt due. p̄ma par p̄petua. Null̄ dicet alicui aliqd̄ qd̄ displicētiaz causare p̄t. s̄z qd̄ vni placet. plac̄z cui libet. z q̄libet diligit alterū. z sic nullū est ibi odiū. Sc̄da est abūdātia plena de oib̄z q̄ volūt. q̄re d̄t bñ. sup̄. x. ciuitates. N̄ numeri denarij h̄m̄ signū i altissima p̄te corpis. s̄. i capite. vbi organa q̄rūdā sensuū duplicat̄. qz sūt duo ocli. due aures. due nares. Itē gust̄ in cibo z potu reficit̄. zc. Item tact̄ app̄hensiū est calidi z frigidi. hūidi z sicci. Vñ inq̄t̄ scriptura. Leticia sempiterna sup̄ capita eoz. s̄. hoim̄. S̄. uidiū z leti. obti. z fugi et d̄o. z ge. Isa. li. Est ei vn̄. s̄. q̄ tenebat decē Deo gr̄as.

De eadem dñica. Sermo. iij.

Sciāam habē i me

P z oia reddā tibi. Dat. xvij. Verbum positū p̄ theate i fundam̄to n̄ri sermonis ē vna breuis orō. quā fec̄ qdā hō d̄denat̄. di. Patiaz ha. zc. Pro q̄ sciēdū. qz vltra p̄ n̄. q̄ est orō sc̄a a xp̄o z Ave ma. sc̄a ab angelo gabriele. i sc̄is euāgelij̄s iueniūt tres breuissime orōes alie magne p̄tut̄ bōe z deuote p̄ xp̄m m̄l̄tū p̄medate. P̄. ia ē. De p̄piciō esto mihi pec. Lu. xvij. Sc̄da. Dñe n̄ sū dignus vt itres. zc. Dat. viij. Tertia ē theapposituz. Patiam ha. zc. In p̄ma pet̄it aie iustificatio. In sc̄da corpis r̄formatio. In t̄tia vite plon gatio. Dico qz p̄ma orō est ista. De p̄piciō esto mihi p̄tōz. In q̄ pet̄it aie iustificatio. Nō oꝝ h̄ declarare qd̄ ē iustificatio. Pro q̄ sciēdū. qz iustificatio nihil aliud est q̄z readeq̄tio seu r̄cordatio alic̄ rei sub aliq̄ defectu m̄sure vl̄ p̄oder̄. q̄n. s̄. readeq̄t̄ illud deficient̄ recte m̄sure. z tūc d̄t iustū. Jō de p̄dere bono d̄t. istud pond̄ est iustum. N̄ ḡ aliqd̄ minus h̄ns redit ad p̄p̄iā m̄surā. illa r̄ditio d̄t iustificatio. Nō videā d̄ aia hois. ad quā m̄surā z p̄d̄ ē sc̄a z creata. M̄sura ad quā aia creata ē. est sc̄a trinitas. Ad imagiez q̄ppe def̄ fact̄ ē hō. q̄tū ad aiaz. B̄n. ix. Ecce m̄sura. D̄t sic nō ē nisi vn̄ de. vna eēntia siue suba. tū ille de. ē tres p̄sone. p̄. fili. z sp̄s sc̄t̄s. sic aia ē vna eēntia z suba z tres p̄sone. s̄. m̄oria p̄teritoꝝ. itelligētia p̄ntiū. z volūtas futuruz. Itē sic d̄ vn̄ gubnat̄ z r̄git z sustiet totū mū dū. ita aia corp̄. q̄n̄ ḡ minuit z elōgat̄ a d̄o. l̄ in m̄oria n̄ recolēs b̄nficia. vl̄ in itelligētia p̄ ignorātia d̄ ill̄ q̄ tenet̄ sc̄ire. l̄ in volūate n̄ de siderādo celestia. l̄ qz ē pl̄a r̄acore vl̄ odio zc aia nō ē iusta. s̄z iustificat̄ q̄n̄ m̄oria r̄colit̄ beneficicia diuina cū deuotōe. s̄. r̄d̄ptōis. ablutio nis i baptismo. sac̄oz maxie cōionis. i q̄ xp̄s dat se. sic aia iustificat̄ i m̄oria. Sc̄do i intellectu. q̄n. s̄. illa q̄ d̄z sc̄ire r̄ligiosus vl̄ cleric̄ illa nesciūt. zc. aia est iusta. s̄z iustificat̄ cū addiscit addiscēda. z illa ad q̄ tenet̄. zc. vos mū dani tenem̄ sc̄ire. Credo zc. P̄ n̄. Ave ma. Al̄s quō potest̄ dicere i aduentu antichristi. Ego sum xp̄ian̄. si n̄ scit̄ qd̄ credēdū ē. Sc̄udo debet̄ sc̄ire qd̄ petendū est z sperādum. Jō sc̄ire debet̄. P̄ n̄. Quarto qd̄ faciēdum. Jō debet̄ sc̄ire. x. mādata. Quinto q̄lit̄ i piculo vos d̄fende debet̄. Jō sc̄ire decet̄ q̄lit̄ vos siḡre debet̄. Tercio i volūate. qz si aia dilē

W. B.

Dominica .xxij. p^o trinitatis

git deū sup oia. z prim sic seipm z i oibz desi-
derat honorē dei z saluatōz aīaz. aīa tūc ē iu-
stificata. qz ad mēsurā reducta. **D**eōria cum
dō p^{re}. itelligētia cū filio. z volūtas cū spū sā-
cto. **I**sta iustificatio ē necessaria. qz sic factoz
mēsurat pānū. ita qñ egredit aīa de corpe. d^o
mēsurat eā reglā z mēsurat trinitatē. **U**n dicit
scptura. **I**n mēsurā mēsurā cū abiecta fue-
rit iudicabit eā. meditatō ē in spū suo duro
Isa. xxvij. **C**ū abiecta. ibi incipit p^ostructio. i.
a corpe abiecta fuerit i mensura. s. trinitatis.
Scdo vidēduz est de aīa hoīs. s. m qd pond^o
creata sit. **D**ico qz ad pond^o glie celestis. **D**ico
silitudinariē qz septē vncie reqrunt in aīa. i.
septē vtutes seu p^oditōnes corrūdetes pōderi
glie. ad h^o qz aīa sit iustificata vl iusti ponderis
Pria vncia ē dignitas. **D**ēs scē aīe tāte sunt
dignitatē. qz minor est maiorē dignitatē qz sit
papa vl impator. **V**irt^o in aīa corrūdetes huic
vncie est hūilitas. **H**ūilitas enī h^o mōi corre-
spōdet glie celestis. **D**is qz se hu. exal. zc. **L**uce.
xvij. **S**cda ē largitas. **H**ull^o ei scēoz vult so-
lus glām hēre. imo glā illa ē cōis oibz. qz oēs
gaudet de glā petri z pauli **V**irt^o corrūdetes ē
mīa. **L**auē nē sis auar^o p^o vsurā. zc. qz alē aīa
nō est iusti pōderis **T**ertia ē puritas. nlla ma-
cula ē ibi. nec desiderāt aliqd carnalitatē. sic
nec tu desideras comedere ignē. **H**uic corre-
spōdet castitas. **L**auē sis porē p^o luxuriā. **H**ō
intrabit i ea aliqd coinquātū aut abomiātō
nē faciēs. **A**po. xxi. **Q**uarta ē caritas. **H**ull^o v-
uidet alteri de officio. gdu. seu glā. nō credat^o
qz minores habeant inuidiā de maioribz. imo
placē eis nec desiderāt. z si de^o daret eis electi-
onē. dicēdo. vis glām illi^o maiorē. diceret. nō
qz nō esset mihi p^oporcionata. **S**ic fili^o mior^o nō
inuidet frī hūi tunicā maiorē. qz nō est sibi p^o-
porcionata. **H**uic corrūdet dilectio primoz
ex qz puenit nulli inuidere. nec officio nec bñfi-
cijs nec sanitati. zc. **Q**uinta ē satietas. qz sp^o sūt
in mēsa xpī. **H**ull^o posset expmēre nec decla-
rare illū cibū z potū. **I**lle miser machomet^o
voluit declarare qz mel. lac. zc. **H**uic corrū-
det abstinentia p^osistēs i h^o qz est nolle satiari de
eicis h^o mōi. qz ipediūt stomachū aīe. **S**exta
est pax z trāqllitas **S**ācti de nullo p^ocedūt s^o
qd vn^o vult. oēs volūt. nō timēt inimicos. si
vis itrare caue ab ira. zc. **S**eptia ē opositas
qz nō cessant a laude diuina. **D**ō. **B**ti qz hitāt i
domo tua dñe. i seclā se. lau. te. ps. lxxxij **V**ir-
tus corrūdetes ē diligētia i spūalibz rebz. z si iā
in mūdo incipim^o deū laudare orādo. nō iurā-

do. zc. tūc aīa hz pōd^o iustū. z ē iustificata **S**i
g^o in aliq^o p^odictoz deficit aliq^o vīm. reuertat^o
ad pōd^o. alē qñ aīa erit de corpe z petit igres-
sum sibi p^obere i paradisum. dicit xps michaeli
pōderes p^omo. **I**ō depingit michael cū state-
ra in manu. **S**i iueniat iustificata intrat. zc.
Appēsus es in stateraz inuēt^o es min^o hūs. dī-
xit daniel balthasar regi. **D**añ. v. **E**cce qd est
iustificatio aīe. **D**ico qz ista petit in p^oma orōe
De^o p^oici^o esto mihi pctōri. **N**ota p^oici^o. i. p^o-
citi^o. qz in pctōre nō est de^o p^o suā grām. sed i iu-
stificatio p^o grām i habitat. **E**t si aīa deficit in
mēsurā vl pōdere. petat rectificari z adeq^ori
ad instar publicani. **D**icat quō iuit ad tēplū
z nesciēs aliā orōem dixit. **D**e^o p^oici^o zc. **D**ixit
xps in laudē orōis h^o. **A**mē dico vob descen-
dit h^o iustificat^o i do. suā. zc. **L**uc. xvij. **N**ota
mocū quē tenuit qñ d^o. **P**ublican^o at a lōge
stās. zc. vbi ponūt q^ottuor p^oditōes qz fuauit
Pria ibi. a lōge stās. s. illos qz nimis altari ap-
propinqnt. etiā appodiātes se ibi. cū tñ antiq^o
tus sub pēa mortis null^o audebat appropiqre.
Aūe. j. **Q**uis qz externoz accesserit occidet.
loq^o d^o tabnaculo qd hēbāt vt altare. cū tñ ni-
hil valeret respectu n^ori vbi xps sacrificatur.
Soli sacerdotes iusti z bone vite p^otriti z cō-
fessi p^ont accēde. **S**acerdotes qz accēdūt ad
dñm sanctificēt ne pcutiat eos. **E**xo. xix. **A**d
mēsam pape vl regis nō oēs audēt appropiqre
Scda p^oditio tāgit ibi. nolebat nec ocl^os ad
celū leuare. s. ex p^oecundia pctōz. sicut nec filij
corā pentibz qñ cogitāt qd fecerūt **I**ta xps scit
oēs defect^o n^oros. **I**ō esdras scriba d^o. **D**ñe
de^o me^o p^ofundoz z erubescō leuare faciē meā
ad te. qm iniquitates n^ore mltiplicate sūt sup ca-
put nostz. z d^oicta n^ora creuerūt vsqz. zc. p^omo
Esdras. ix. **T**ertia p^oditio tāgit ibi. pcutiebat
cor. a qz oia pcedūt tanqz a radice. **M**ath. xv.
Ex corde exeūt cogitatōes male. zc. **I**bidez.
Que pcedūt de ore. de corde exeūt. zc. **Q**uar-
ta tāgit ibi. orabat deuote. dī. **D**e^o p^opicins zc
Ita dēm^o nos facere. zc. **S**cda oratio est.
Dñe nō sum dign^o vt intres sub tectū meū. s^o
tñ dic^o. z sa pu. me^o **M**ath. viij. que mltuz
fuit a t^opo laudata. **D**ico qz i ista petim^o refor-
matōem corpis. **R**ō. qñ creata dei p^o grāz dī
est iustificata i aīa. cor^o retinet aliq^os reliq^os
peccati. s. inclinātōes ad malū. z difficultates
ad bonum. **S**icut patet de infirmo nouiter
curato qui remanet debilis ad ambulādum
z inclināt ad infirmitatē. **I**nclināt naturali-
ter ad peccata p^osueta. **I**ō apls qz p^ous fuerat

Sermo. III.

Infirmitas pro peccatis postquam fuit curata dicitur. Cōde
lecto: legi dei secundum interiorē hōiem. video autē. et
Ro. vii. Remediū ē. sic aīa iustificat p̄fessioz
ita corp⁹ reformatur p̄ cōionē. Dicunt phisici no
uiter curat⁹. comedat⁹ carnē delicatā. et vi
nū bñ limphatū. et sic infirm⁹ qualescit. Ad
nulla caro ē tā delicata sic corp⁹ et caro xp̄i q̄ a
spūscō in utero s̄gis fuit formata. Ille agn⁹
i. fili⁹ s̄gis et sanguis eplēnificat. q̄ illud cor
pus nō est sine sanguīe. et sic corp⁹ fortifica
tur. Iō ecclia postq̄ p̄cepit p̄fiteri in. xl. ad iu
stificandū aīam. p̄cepit cōicāre i pasca ad forti
ficandū corp⁹. Ista r̄formatio pet̄it cū dicit.
Dñe nō sū dign⁹. et. Ueracit̄ hēbit si ad instar
Leturionis pet̄it. Dicat historia d̄ Leturionē
q̄ venit ad xp̄m p̄ puero. Ad quē xp̄us. Ego
venī et curabo eū. Et ille. O dñe vos q̄ est⁹
de⁹. nō sū dign⁹. n̄ dicit. nolo q̄ itres. imo deli
derabat. s̄ n̄ erat dign⁹. q̄ null⁹ ē dign⁹ recipere
deū. ut itres in domū meā. licet placeret sibi si
intraret. ut aliquā bonā grām obtineret. Ita
d̄ esse de nob̄ in cōione. debem⁹ em̄ dicere.
Dñe nō sū dign⁹. et. s̄ velim⁹ q̄ itret in⁹ p̄tē
plādo. et credēdo firmit̄ q̄ d̄s ē infra illā corti
nā. et hostiā albā. et. tūc hō dicit. Dñe nō sū
dign⁹. et. n̄ exq̄ dñe vos vult⁹ intrare et ita or
dinat⁹ placet mihi. et sanabit puer me⁹. i. spū
q̄ sp̄ est inuenis. nō em̄ senescit. Aliq̄ enim ex
isto s̄bo. dñe non sū dign⁹. male intellecto. et ex
q̄dā hūilitate q̄ pot̄ d̄ dici rebellio. nolunt
recipere ip̄m cōicādo i pasca. t̄les nūq̄ recipiē
tura xp̄o. Dicunt em̄. Nōne est meli⁹ nō cōmu
nicare q̄ cōicāre male par⁹. Defr̄tio p̄ pa
bolā d̄ rege q̄ iuit ad venādū. Ita in p̄posito
xp̄o r̄t̄ dñs venit i dextro h̄mūdū ad venan
dū. nō p̄dices et. s̄ aīas n̄ras. Ista venatō fit
marie in. xl. et p̄fecta venatōe in pasceate vult⁹ i
trare in villā. Quelibet p̄sona est tanq̄ villa
seu castz. et est honor dñi tal̄ ingressus. et est
utilitas n̄ra. Dicunt aliq̄. licet sit⁹ rex nō intra
bitis. q̄ n̄ sū dign⁹. et. q̄ ego sū i mala volūta
te. Tal̄ nō excusat. q̄ d̄ deponere malā vo
lūtatē. dicēdo. dñe nō sū dign⁹. S̄ expecta
te exq̄ vultis intrare ornādo domū p̄ p̄tricioz
p̄fessionē. et. tūc esset excusat⁹. alit̄ nō. Alij i
parati recipiūt lete cōicādo. s̄ ponūt eum i
loco porcorū. nec h̄nt excusatōz. q̄ ecclia dat
hebdomadas septē ad paudū se ad cōicādū.
et p̄ dignā cōionē. sic reformatur corp⁹. Iō in cō
mēdatōz illi⁹ orōis d̄. Et sanatur est puer ex il
la hora. Math. viij. Supradictā pabolā vi
delat⁹ sup̄ in dieb⁹ rogationū. s̄mone p̄e

tite et acci. et. Tertia orō est thema p̄positū
Patiam habe i me. Dico q̄ h̄ pet̄it. plōgatio
vite. Rō. iustificata aīa hoīs p̄ grām. et corpe
reformato p̄ eucharistiā. adhuc restat solutiō
debitoz. Dicat quō p̄libet pctō mortali de
bem⁹ septē annos d̄ p̄nia. v̄l h̄ vel i purgato
rio. Verbi grā. Si iuisti vnq̄ ad diuios cō
puta. viij. ānos de p̄nia q̄s debes dō. Itē si iu
rasti inuanū. et. si n̄ soluit h̄ i purgatorio ha
bēt solvere. Iō p̄fiteri pctā tua debes et. Cō
fessio ei libat aīam ab inferno. et. s̄ cōio p̄for
tat corp⁹. s̄ restat nūc solvere debitū. sic alit̄
regis fu⁹ furtū cōmittēs p̄ recōciliatōz dñi
q̄ dimisit sibi mortē. et. adhuc tenet solvere
q̄ accepit. Ita om̄s nos sum⁹ fures et latrōes
q̄ furati sum⁹ deo mltoties honorē. reuerētī
am. obediētīā. et n̄ solvim⁹ sibi. et. Si fieret p̄
ceptū ex p̄te baliui sub pena q̄nq̄ solidozū q̄
null⁹ faceret h̄ et. oēs cauerēt. et de⁹ p̄ p̄iarch
as p̄phas. ap̄los et p̄ seip̄m p̄conisauit q̄ nul
lus vadat ad diuios sub penaz p̄ditione cor
poris. aīe. et bonoz oīm. et null⁹ timeret. Idē ne
aliq̄s iuret. Idē de festi⁹ s̄uādio. et n̄ curamus
Ecce furtū honor⁹ d̄i. q̄ i maiori honore hē
mādatū alicui⁹ dñi terreni p̄cipiēt⁹ q̄s dei Iō
om̄s obligamur regi xp̄o. Cōfessor autē ē medi
us int̄ deū et hōiem. Iō eligēd⁹ ē bon⁹ p̄fessor
q̄ oret p̄ pctōre. et q̄n pctōr absoluit remittit si
bi mors inferni. Et q̄n cōicat comedit cū re
ge xp̄o. s̄ restat solvere debitū. i. sat̄ facere per
p̄niam. Facite fruct⁹ dignos p̄nie. Math. iij.
Ad h̄ solueduz pet̄it dilatio vite. di. Patiam
habe i me et. q. d. Dñe exq̄ r̄misisti mihi mor
tē. et r̄duxisti me ad mēsa; tuā expecta me mo
dicū. et patiam habe. et. Sciatis q̄ mō pote
rim⁹ solvere cū. t. opib⁹ et erit p̄tē. q̄ signat i
h̄ vocabulo patiam. In q̄ sunt. t. l̄re. q̄ sicut
peccam⁹ d̄ decē p̄cepta. ita satisfaciām⁹ p̄ decē
opa p̄nialia. Primū est pctōz cognitio. scdm
cordis p̄tricio. tertiū emēdādū p̄positū. quartū
oriz p̄fessio. q̄ntū corp̄is afflictio. sextū hūilis
oratio. septimū elemosynaz largitio. octauū
iniustoz restitutio. nonū eucharistiē commu
nio. decimū iniuriarū remissio. Tūc de q̄libz
sic faciente poterim⁹ dicere. Et miser⁹ dñs
serui illius. dimisit eum et debitum dimisit ei
Math. xvij.

De eadem dñica. Sermo. iij.

Quiritas uestra ma

gis ac mag⁹ abūdet. Phil. i. Doctri
na est cōmunis i tota scriptura siue

WA 3

Dominica .xxij. p^o trinitatis

theologia q^{ue} int^{er} oēs fructus nob^{is} necessarios
sive intellectuales. vt sapia. scia intellectiua vel
moral. vt r^{ati}o. prudētia. rē. v^{el} infusas v^{el}
acq^{ui}sitas. v^{el} theologicales. vt fides. spes. ma
ior z pl^{ur} n^{ecess}aria ad saluatōz ē caritas. s. amor
dei sup^{er}na z p^{ro}ximi ordiata. Rō declarē p^{er} si
militudinē. Ponam^{us} q^{uod} vno fonte pcedant
r^{ati}o. r^{ati}o v^{el} flua. Si vos h^{ab}et^{is} illū fontē i do
mo seu viridario v^{est}ro. oīa flumina ab eo descē
dētia h^{ab}et^{is}. Per oppositū. si fons siccat. nihil
h^{ab}et^{is} de flumib^{us}. Ita caritas ē vn^{us} fons abū
dās p^{er}cernēs amorē dei z p^{ro}ximi q^{ui} pcedūt oēs
fructus tāq^{ue} flumina a fonte. q^{ui} g^o h^{ab}et caritatē h^{ab}
z alias fructus. Un^{de} Aug^{ustinus}. Quicq^{uid} p^{ro}z z q^{ui}
qd latet. totū fuit q^{ui} caritatē fuit i moribus

Per oppositū. si caritas depdit q^{ui} non depdit
nisi p^{er} pctm^{um} mortale totū depdit. nulla v^{er}o re
manet i hoīe. Auētas. Caritatē at^{en} n^{on} habuerō
nihil sū. i. Co. xiiij. P^{ro}z q^{ui} v^{er}o caritatē est sup^{er}
alias mag^{is} n^{ecess}aria. Jō d^{icit} apl^{ostolus} i thēate. Ca
ritas v^{est}ra mag^{is}. rē. Nō itēdo d^{ec}larare tres
gd^{os} caritatē q^{ui} tāgūt i thēate sed subtilit

Prim^{us} est afflictio penitētiālis

Sec^{undus} est correctio euangelicalis

Tertius est refectio spūalis.

Prim^{us} est erga seipm. scōs erga p^{ro}xim. tert^{ius} er
ga defunctos. Et q^{ui} h^{ab}et istos fuit thēa dicēs.
Caritas v^{est}ra mag^{is}. rē. Dico p^{ro}mo q^{uod} p^{ro}m^{us} g^o
dus ē afflictio p^{ro}xiā. z iste est erga seipm. q^{ui}
scz creata ē ordinata ad seipm. vt. s. teneat q^{ui}
bet aliquā certā orōz deuotā q^{ui}libet manet se
ro flexis genib^{us}. manib^{us} eleuat^{is}. p^{er}cutiēdo pe
ctus. cogitādo q^{ui} videt^{is} xpm. Scōdo i q^{ui}libet
d^{omi}nica debet^{is} audire missam p^{ro}pletā cū silētio
Etia in q^{ui}libet āno sel^{ect} p^{ro}fiteri. cōicāre i pasca.
z v^{el}tra ieiunia ecclie q^{ui}libz hebdomada sel^{ect} v^{el}
bis ieiunare castigādo corp^{us} rōe p^{ro} peccamus
S^{ed} h^{ab} vltimū nō ē de p^{re}cepto s^{ed} de p^{ro}filio Iste
est p^{ro}m^{us} gd^{us}. Nō in q^{ui} cogit^{is} d^{omi}ni aliq^{ui} ifirmo q^{ui}
diligat vitā suā q^{ui}. s. fuit reglāz a medico si
bi traditā. nō comedit fruct^{us}. nec carnes. nec
bibit vinū rē. L^{et}z ifirm^{us} i h^{ab} affligat. o^{mn}idit tū
q^{ui} diligit vitā suā. z vt curet ab infirmitate p^{ro}
terita z p^{ro}fuat a fusa ab ist^{is} abstinēt. Idē oēs
nos sum^{us} ifirmi. nec possum^{us} excusari a febre
sup^{er}bie. rē. Et sic dicebat d^{omi}ni. Miserere mei
d^{omi}ni q^{ui} infirm^{us} sū. l^{et}z i corpe est^{is} san^{us}. Et venit
mag^{is} medic^{us} d^{omi}ni studio padisi. s. xps ihs dicēs
Nō em̄ egēt q^{ui} sani sūt medico. s^{ed} q^{ui} male h^{ab}ēt.
Lu. v. Dietā quā ordiāuit i inclināōnes car
nis ē abstinētia sine p^{ro}xiā. Medicia ē curati
ua a pctis p^{ro}terit^{is} z p^{ro}fuatiua a futur^{is}. q^{ui}ltam

fuit o^{mn}idit q^{ui} diligit vitā suā. s. xpm q^{ui} dicit.
Ego sū via vitas z vita. Jo. xiiij. De isto p^{ro}xiō
gd^{us} caritatē d^{omi}ni scriptura i p^{ro}xiā cuiuslibz pe
nitēt^{is}. Introduxit me rex i cellā vinariā. ordi
nauit i me caritatē. L^{et}z. n. Et isto textu h^{ab}et
q^{ui} caritas ordiata ad seipm d^{omi}ni p^{ro}xiā. Rō. cella
re h^{ab}et tres p^{ro}ditōes. P^{ro}xiā q^{ui} ē in p^{ro}xiōdo z lo
co secreto. z mel^{ius} p^{ro}fuat ibi vinū q^{ui} alibi. Ista
tres p^{ro}ditōes h^{ab}et p^{ro}xiā. q^{ui} ē in p^{ro}xiōdo. s. i h^{ab}ilitate
nō est alta. s. i p^{ro}xiōdo sup^{er}bis. imo sup^{er}bi despi
ciūt eā z deridēt facientes. s^{ed} si eēt h^{ab}iles re
cognoscēdo pctā q^{ui} fecerūt. facerēt p^{ro}xiā. J^{er}ē
illi q^{ui} faciūt p^{ro}xiā d^{omi}ni eā facere secreta. Ter
tio. q^{ui} celare q^{ui}to ē p^{ro}xiōdo. tāto mel^{ius} p^{ro}fuat
vinū. Ita p^{ro}xiā q^{ui}to h^{ab}ilitate ē p^{ro}xiā diaboli. Di
cal d^{omi}ni b^{er}to machario. cui apparuit diabol^{us} d^{omi}ni.
q^{ui} i vno solo p^{ro}xiā est p^{ro}xiā diaboli. Et si ieiunabat i pane z aq^{ui} diabol^{us} nihil co
medit. s^{ed} es h^{ab}ilit z ego sū sup^{er}bo. Ita h^{ab}ilitas
req^{ui}rit i p^{ro}xiā. al^{ter} d^{omi}ni anaret. Et q^{ui} m^{ul}ti sūt mo
di p^{ro}xiā. Jō d^{icit} alibi. Introduxit me rex i cel.
lu. L^{et}z. n. Nota cū d^{omi}ni ordiāuit i me caritatez
quō p^{ro}xiā ē fieda ordiata o^{mn}idit apl^{ostolus} d^{omi}ni. Oble
cro. i. valde rogo. frēs p^{ro}xiā d^{omi}ni. vt exhibea
tis corpa v^{est}ra hostiā viuētē. scam. d^{omi}ni placētē
rōnabile obseq^{ui}ū v^{est}rum. Ro. xij. vbi po^{ss}it q^{ui}q^{ue}
p^{ro}ditōes p^{ro}xiā b^{er}to ordiata. P^{ro}xiā cū d^{omi}ni exhibea
tis corpa v^{est}ra hostiā. h^{ab}et ad d^{omi}ni antiq^{ui}z q^{ui}
offerebāt iumenta z alioz corpa. Scōda ibi.
viuētē. nō eī sūt occidēda corpa n^{ost}ra p^{ro} peni
tentiā. Dical quō q^{ui}libz scit q^{ui}to portat suus
as^{us}. Jō apl^{ostolus} ad Col. iij. Mortificate mem
bra v^{est}ra. nō d^{omi}ni. occidite. Aug^{ustinus}. Carnē v^{est}raz
domate ieiunijs abstinētia esce z pot^{us} q^{ui}to
valitudo p^{ro}mittit. rē. Tertia tāgūt ibi. sanctā.
q^{ui} fit q^{ui} itērio est rēcta. nō p^{ro} vana glā seu hy
pocristi. rē. Quarta ibi. d^{omi}ni placētē. q^{ui} fit q^{ui}
corp^{us} p^{ro}nitēt^{is} iūgit corpi t^{em}pi p^{ro} cōionē. z tunc
placet deo talis p^{ro}xiā. Jō d^{icit} b^{er}to agnes Jā
corp^{us} ei^{us} corpi meo sociatū est. Dicit^{is} aliqui.
sufficit cōicāre in morte. q^{ui} nō dedit certū tē
pus cōionis t^{em}ps. s^{ed} d^{icit}. Qui māducat hūc
pa. vi. i. et. rē. Jo. vj. Dicēdū q^{ui} ecclia spūscō
recta t^{em}ps cōionis ordiāuit. z b^{er}to ecclie xpus
caput z spūsus ē. Un^{de} in p^{ro}xiā ecclia apl^{ostolus}
q^{ui} sciuerūt intētiōē xpi ordiāuerūt q^{ui}libz die
cōicāre. q^{ui} q^{ui}tidie d^{omi}ni. panē n^{ost}rum. rē. Erāt enīz
o^{mn}is p^{ro}xiā i doctria apl^{ostolus} z cōicatiōe
fractiōis panis. glosa eukaristie. Act. ij. Qui
tā rōnabile obseq^{ui}ū v^{est}rum. s. q^{ui} p^{ro}xiā p^{ro}xiā
n^{ost}ra fuitio q^{ui} deo habet^{is} facere nō impediāt

Sermo. III.

officiū expnia. Verbi grā. p̄dicatoz talit̄ fa-
ciat p̄niam ne dimittat p̄dicatoz. Idē de illis
de m̄rimonio. p̄nia viri nō d̄z esse p̄iudicial.
nec p̄iudicatiua vxori. nec ecōuerso Idē d̄ sa-
cerdotibz. zc. Aliq̄ d̄t Hiero. q̄ esset holocau-
stū de rapina. Ecce q̄re d̄t. Caritas v̄ia. zc.

*Redm
me 64*
Sec̄ds ḡd̄ est correctio euāgelical. De^o or-
dinant q̄ hoies i h̄ m̄do corrigāt. nō solū se-
p̄niam. s̄ etiā p̄rios. Si hō videt vl̄ scit eo-
rū defectū. hō caritative corrigere d̄z. Hoc d̄t
ap̄lus. Caritas xp̄i v̄iget nos. estimantes h̄
qm̄ si vn̄. s̄. xp̄s p̄ oibz nob̄ mortu^o est. ḡ oēs. s̄.
hoies mortui sūt siue fuerūt. z p̄ oibz mortu^o
est xp̄s. vt z q̄ viuūt iā nō sibi viuāt. s̄. tm̄. sed
ei q̄ p̄ ip̄is mortu^o est z resurrexit. qd̄ sit cū q̄s
corrigit p̄rimū delinquētē. ij. Cor. v. Ista ca-
ritas correctiois euāgelice h̄z tres grad^o. De

Handwritten mark
pmo dicat exēplariter. ponat q̄ scit q̄ aliq̄s
fecit malū z p̄ctm̄. qz forte vidit. vl̄ fuit vob̄
dictū. sed etq̄ p̄ctm̄ est secretū deberis eū vo-
care secreta. z dicere sibi dulciter q̄ corrigat
ne p̄dat animā. famā. zc. z nulli alteri dicatur
imo defendat eū z famā ei^o. Si plaga ei^o est
secreta. z medicina ei^o debet esse secreta. In-
tra xp̄i siliū. Si peccauerit in te. i. s̄ te frater
tu^o. vade z corripe eū intra te z ip̄m solū. si te
audierit lucratur^o fr̄m tuū zc. Math. xvij.

29
Sec̄ds grad^o. zc. qn̄ p̄ctā sunt notoria. qz iaz
om̄es loquunt. tunc correctio d̄z eē notoria
Sic faciebat xp̄s de scribis z phariseis pu-
blice peccātibz dicebat. Te vobis scribe pha-
risei z hypocrite q̄ comeditis domos vidua-
rum. orōes longas orātes. zc. vide ibidē pul-
cra. Math. xxij. Quia peccata erāt notoria
Idē faciebat Iohes baptista. dicens. Proge-
nies viperaz q̄s demonstrabit vob̄ fugere a
vētura ira. Facite ḡ dignos fructus p̄nie. zc.
Math. iij. Idē ap̄lus dicit cuilibet p̄dicatoz
Peccātes aut̄ corā oibz argue. vt ceteri timo-
rē habeāt. i. ad Thi. v. Diceret aliq̄s. h̄ p̄tinz
ad plātū. v̄ez est. Iō habet v̄gā correctionis
vt puniat. s̄ p̄dicatoz cōpetit correctio incre-
patus. Ad iudicē em̄ spectat punire malefa-
ctores. Et ad p̄dicatozē redarguere z increpa-
re peccatores. Terti^o gradus est. s̄ qn̄ peccata
nesciunt. nec sunt notoria. sicut ego q̄ nescio
peccata v̄ia. nescio q̄s est bon^o vel mal^o. Iō
est ali^o mod^o corrigēdi. s̄. nō di. Religiosi faci-
ciunt h̄ vel clerici zc. s̄. declarare teneor dice-
do quō symonia est magnū p̄ctm̄ q̄ petit ali-
quid p̄ sacramētis. si aliq̄s sit tal̄ nescio. p̄tra
p̄ctm̄ facio bellū nō p̄tra p̄sonas. cū dilectōe

39
hoim z odio vicloz. Si aliq̄n ego p̄dico cō-
tra p̄ctm̄ luxurie. zc. aliq̄ p̄sona diceret. Frat̄
z vos me diffamat. Ego dicerē. Et tu ex ill̄
es. zc. Ego nescio homicidas. nec adulteros
tū p̄dico illa p̄ctā q̄ sunt i mūdo. Itē nescio
clericū p̄cubiarū. s̄. d̄beo declarare q̄le p̄ctm̄
p̄cubinat^o est. s̄. punitio spectat ad ep̄m. d̄cla-
ratio aut̄ ad p̄dicatozē. nō ad capras. Iō p̄ce-
pit de^o cuilibet p̄dicatozē dicens. Llama ne
cesses. q̄si tuba exalta vocē tuā. annūcia p̄lo
meo scelera eoz. z domui Jacob p̄ctā eozum
Isa. lviij. Nota. Llama. zc. Nota s̄ religio-
sos z p̄sonas clericoz mercatoz. vel alioz
vicia z p̄ctā auisando ne cadāt. z si ceciderit.
q̄ signēt z corrigāt se. Iō ap̄lus. Predica s̄bū
Iusta oportune importune. argue. obsecra.
increpa. in oī patia z doctrina. zc. ij. Thi. iij.
Oportune p̄ bonis q̄ placēt. Importune p̄
malis q̄b̄ displicet. Iō d̄t thema. Caritas
v̄ia. s̄. correctio fraternalis magis ac magis ab-
undet. Terti^o grad^o charitatis est p̄ defun-
ctis exorare qn̄ mittim^o eis aliquā refectionē
sp̄ialem. Aie em̄ defuncte nō possunt se iu-
uare nec facere opa meritoria. Iō expectant
a nobis refectionē. Scitis quō infirmi con-
tracti q̄ stant i hospitali. qz nō possunt se mo-
uere expectāt elemosynā. Sic etiā aie pur-
gatoz infirme z contracte sunt qz non possunt
meritorie opari. s̄. expectāt nostrz subsidium
qn̄ d̄t aliq̄ missa. aīa statim sentit refrigeriū. z
regratīat deo. Idē de q̄libet alio ope qd̄ fit p̄
eis. qn̄ offerit d̄o dicēdo. istd̄ sit p̄ aīa patr̄s vel
marris. Ista ē maxima caritas iuuare impo-
tētes in tāta necessitate. qz pena minor eoz
est maior om̄i pena h̄ mūdi. Iō ap̄lus. Dñs
abundare faciat caritatē v̄strā. Ecce pm̄us
grad^o. in inuicē. Ecce sc̄ds. z in om̄is. etiā ad
illos de purgatorio. Ecce terti^o. p̄ma Theb.
iij. Si querat. qd̄ suffragiū est meli^o p̄ defun-
ctis. elemosyne vl̄ orōes. zc. Dicat quō stant
in puteo lato p̄fundo igne pleno. z h̄nt mem-
bra sp̄ialia subtilia. zc. Sup om̄ia valēt suf-
fragia de missis. Sed p̄chdoloz multa p̄ctā
fiunt de istis missis sancti amatoz q̄s om̄s
volunt cōiter. qz licet sint bone. qz p̄ ecclesiā
sunt ordinate. tū ex auaricia malep̄ditiones
z multe sunt addite eis a malis. Dicatur hic
Auctas. Sācta ḡ z salubris est cogitatio p̄
defunctis exorare. ij. Math. xij. Ecce q̄re d̄t
ap̄lus. Caritas v̄ia. Ecce pm̄us grad^o. magis
ecce secūdus. ac magis abundet. ecce terti^o.
Deo gr̄as.

W D O

Dominica ieiunata tertia post trinitatis .

Decadem dñica Sermo. v.

Qui cepit in uobis

op^o bonū ipse perficiet. Phil. i. qz nlla p^odicatio siue doctrina h^oz efficaciam ad stutū instructōz et pctōz correctōz sine g^oria dī. Jō salutē hōgo ma. Istō thēa ē vbum apli dicēt. De^o q̄ icēpit. zc. Mō si istō vbum bñ et subtilit^o cogitē. tres dat intelligere conclusiōnes. Prima tāgit cū dī. Qui icēpit in vob. s. dōs Scda ibi. op^o bonū. Tertia cū dī. pficiet. s. d^o Et d^o tribz conclusiōibz erit fmo n^o.

Prima conclusio est q^o bonū op^o incepte ē op^o dei certitudinaliter

Secūda q^o bonā vitā p^otinuare est grā omnipotentis dei veraciter.

Tertia q^o eā p^oficere vel ad finē ducere est donū dei singulariter

Iste tres conclusiōes subtilit^o oñdū in thēmate. p^oma ibi. Qui icēpit Dico p^omo q^o icēpit bonā vitā et scām est op^o dei. intm q^o null^o possz exire malā vitā. nec dimitte pctā nisi de^o ibi oparet. Rō. certū ē q^o i ope vbi req^orit creatio noue create. optet q^o dōs p^ocurrat qz creare solū dō p^opetit. Creature ei p^ont generare. alterare remouere. et laborare. s. creare est op^o dei In formatōe hoīs in vtero m^oris aliqd faciunt ibi parētes. s. paz. et tñ ex h^o generatio illa carnal^o attribuit parētibz s. creatio aīe d^o nihilo est a sola potētia dei infinita. Aīa em^o hoīs ē p^o creationē. et null^o āgel^o possz formare formicā Jō dī dōs. Dēs aīe mee sūt. vt aīa p^oris. ita et aīa filij mea ē. Ezech. xvij. Dñe nōne et corpa sūt n^ora. imo. s. qz i corpibz aliqd faciūt pentes. in aīabz aut^o nihil. Jō dī. Dēs aīe mee sūt. s. totalit^o. qz null^o facit ibi aliqd nisi ego sol^o. Hic p^o pctm muliez g^oue ad diuinos recurrētū p^o filiis bñdis. cū null^o possz dare filios nisi solus de^o. cū req^orat creatio aīe. In q^o recursu vos dat^o intelligere q^o demōes p^ont creare aīas qd est falsū. qz sol^o de^o creauit aīam. Dñe deus oīm creator terribil^o. sol^o op^os. ij. Mach. p^omo Mō videam^o vtz ad icēpiēdū bonā vitā req^orit creatio. Dico q^o sic. et ad min^o req^orit creatō xv. nouaz creaturaz in aīa. Prima ē grā dī q^o creatur in aīa icēpiēt^o bonā vitā. qz n^o ē forma educibil^o de potētia materie s. p^o creatōz infundit^o v^ol^o p^o infusionē creat^o in aīa et h^o grā pulcrā facit aīam abijciēs ab ea oīm tenebras pctōz Et grā p^orie nō est h^o. s. radix oīm. eētā aīe respiciēs. Scdo creat^o h^o fidei. Diceret aliq^o. Jā crā xpian^o añq^oz icēperē bonā vitā. Dico.

fides mortua ē. Sic ei corp^o sine spū mortuū est. ita fides sine opibz mortua est. Ja. ij. Mō mortu^o nō ē hō. o^oz g^o creare fidē formatā. Tertio creat^o spes. Si dicat. Jā hēbā spem. s. essem pctōz. Dico q^o n^o erat spes saltē formatā. s. q^o p^osumptio. Tertio c^obaritas q^o fuit expulsa p^o pctā. qz caritas et pctā sil^o stare nequeūt. Itēz creat^o etiā q^otuor vtutes morales. q^o sūt infuse. Prima ē prudētia. s. prudēt^o cauere a pctis et vitare occasiōes. q^osi dicēdo h^o v^ol^o h^o fecit me cadere in pctm. cauebo mihi d^o ceto. Scda ē iusticia q^o a dō infundit q^o hō icēpit bonā vitam dī. emēdabo mala q^o feci. Tertia ē p^ontia. q. d. nō possū p^oseuerare nisi abstinere a supbia. Quarta ē fortitudo dicēs. Erte iā n^o redibo ad pctā. nec p^ont infirmitates seu p^osecutiones Itēz increat^o dona spūssci. Primū donū est sapientia. i. sapida scia. cū sapore q^o apparet orādo legēdo. zc. Scdm ē intelligētia. q^o int^o legentia. s. in diuis. zc. Tertiu donū est p^osiliū q^o int^o bonū et malū scim^o eligere mel^o. int^o malū et pei^o fugere pei^o. h^o p^osiliū. mel^o est h^o facere penitētā q^o in inferno. Quartū ē fortitudo q^o ē aliō a fortitudine morali. qz illa fortificat cor sed ista aīam ne ex aliq^o diaboli tēptatōe seu p^osuasione dimittat bonā vitā inceptā. Quintū est scia q^o hō dirigitur in his q^o habet facere in mūdo. qua scit p^osonā suā regere. domū. familiam. Sextū est pietas qua hō p^oparitur peccatoribz dicēs. O miser talē vitam p^osuēni ego tenere. sed dñe vos fecist^o mihi grām. faciat^o etiā illi. zc. Septimū est timor dei. q^o facit stare in custodia ne homo d^o deū faciat. v^ol^o bibendo. zc. Ecce q^ondecim vtutes q^o creant^o in aīa. q^o hō incipit bonā vitā. Patet g^o q^o dixi q^o ad incēpiēdū bonā vitā req^orit creatio. zc. De h^o Auctas loq^ons tropologicē d^o his xv. vtutibz Fodi eā mihi. xv. argēteis. et choro ordeiz dimidio choro ordeiz Dsee. ij. Nota de p^osona q^o p^ouertit ad dñm. et icēpit bonā vitā dicit de^o. Ego fodi eā mihi. s. fossiōe p^opunctōis q^o p^osona dī. O miser. ego sū religiosus et non fuani reglam. zc. pdidi hereditatē paradisi. et sū obligat^o ad penas inferni. q^o sūt motiua p^opunctiōnis. tot sunt fossiones. Ideo dicit. Fodi eā. scilicet p^osciam. Valde esset mirabile. si papa vel rex foderet vineam. sed xp^os dicit. Fodi eam. qz null^o āgel^o nec sanc^o possēt dare tales p^opunctiōes. Diceret aliq^o. Dñe si vos me fodiistis. quōpstat. xv. argēteis. Dicēdum q^o xv. argentei sunt q^ondecim vtutes p^odicte. q^o ipse creat vt dixi. Dicuntur argentee p^opter

Sermo. v.

claritatē. et sūt ad modū argētei qz psona q̄ cō
uertit clarificat i memoria ne obliuiscat bñfi
cia diuina. Secūdo clarificat in intellectu. a falsa
opione et errore. a falsa credētia seu dubitatō
ne. Tertio i volūtate clarificat ab inuidia. et c.
Itē fac optīm sonū. ad quē dō dōt Sonz vor
tua i auribz meis. vor ei tua dulcē et fa. tu. de
co. Lañ. ij. Son⁹ cātatiū mūdān⁹ q̄ hoibus
placē. dō displicet. S3 son⁹ gemit⁹ et suspirij
placēt pō. Jō ei dōt. Sonet vor tua. s. p̄tritio
nis. Facies ei hoiz q̄ apd̄ mōm reputat pul
cre. apd̄ deū reputat turpel. Facies at̄ q̄ apd̄
hūc mōm reputat turpis et deformis. apd̄ de
um r̄putat decora. Jō d̄ psona q̄ plozat p̄ pec
cat⁹ suis dōt. et facies tua decora. Itē choro or
dei. q̄re n̄ dōt critici. Or̄ deū ei est aspez. et figu
rat et sigt̄ p̄niaz. q̄ est necāria nouit̄ p̄uerso ad
bonā vitā. et aspa est. qz ē dux q̄ hō diffamat
se et accusat i p̄fessioe. q̄ d3 eē integra. qz si ab
scondit v̄l dimittit vnū pctm̄ mortale. nihil
valz p̄fessio. nec suffic̄ p̄fiteri p̄tē vni. aliā p̄tē
alteri. s3 p̄fessio itēgra sit et p̄fecta. Itē in dūi
dio choro or̄ dei. q̄ est mēsurā ip̄fecta sigt̄ pe
nitētiālē satisfactōz p̄ pctis. qz h̄ tot sunt pctā
n̄ra q̄ n̄ possum⁹ facere p̄fectā p̄niām. s3 de⁹ est
p̄tē. Credit⁹ vos q̄ ieiunia. or̄ōes. l̄. elemo
sine sint sufficētes p̄ tot pctis. certe n̄. P̄t3 ḡ
p̄clusio. q̄ incipe bonā vitā ē op⁹ dei certitudi
nalit̄. Hā d̄ hoie pctōre ē sic d̄ illo q̄ a casu vel
scient̄ cadit i p̄funda fouea absqz aq̄. Tertū ē
q̄ tal̄ p̄ se p̄t cadē i puteo. s3 n̄ p̄t ide exire nisi
ab aliq̄ alio inuet̄ cū scalā l̄ corda sursū trahē
do. Tal̄ est d̄itō n̄ra. qz sum⁹ fragiles. possu
mus cadē i p̄fundo puteo pcti mortal̄. s3 ide
nō possum⁹ exire nisi dō mittat scalā sue mie.
Un̄ Auētas. Perditio tua isrl̄. i. vir videns
deū. s. et te ē. t̄m mō i me an xiliū tuū. Osee. xij
P̄t3 ḡ q̄ q̄ vult exire d̄ puteo pctōz et r̄cipe bo
nā vitā. h3 exire p̄ scalā mie dei. et ascēdere gra
datim p̄. x. ḡd⁹. Prim⁹ ē pctōz cognitio. et sic
d̄ alijs. vt s̄. sexto p̄cedēti f̄mōe. et c. Jō d̄t apls
q̄ ceciderat i puteū pctōz p̄ infidelitatē. Ego
p̄secut⁹ sū eccliam d̄i. et c. Si q̄rat. quō exinit.
Rūdet H̄ra dei sū id qd̄ sū. l̄. lo. xv. P̄t3 p̄ria
p̄clusio. Secūda p̄clusio ē. q̄ p̄tinuare bonā
vitā incēptā ē gr̄a dei vacit̄. Et vult dicere ta
lis p̄clusio. qz s3 sit̄ extra puteū pcti p̄ d̄i m̄iaz
nō t̄m potest̄ p̄tinuare bonā vitā nisi p̄ gr̄am
dei Declarat̄ h̄ p̄ q̄ndā specularōz it̄lectuā
v̄l it̄lectuālē fundatā sup̄ regl̄az p̄hi di. Re
rū nafaliū recipiētiū p̄grinā formā. q̄dā reti
nēt eā p̄manent. q̄dā solū i p̄ntia agēt̄. Prim

p3 i cādela accēsa et aq̄ calefactā. qz retinet for
mā acceptā. s3 d3 i aere illuato et i camera ob
scura et speclo informato. qz statī recipiūt pe
grias formas. s3 n̄ r̄tinēt nisi t̄m i p̄ntia agēt̄.
Sic i p̄posito ē. Hā h̄re et tenere bonā vitā est
gr̄am d̄i h̄re nobiscū. et tal̄ forma ē p̄grina aie
qz n̄ est sibi natural̄. qz eram⁹ nafa filij ire. ad
Eph. ij. et aia recipit gr̄az dei n̄ p̄manent. vt
cādela v̄l aq̄ recipiūt formas p̄grias. s3 solū
in p̄ntia agēt̄. vt aer v̄l speclm̄. ḡ o3 qz sit̄ ibi
p̄tinu⁹ influt̄. s. qz gr̄a dei p̄tinue illuēt actu
aliter v̄l habitualit̄. als statī p̄deret aia gr̄am
dei. D3 ḡ qz hō p̄ gratiā d̄i p̄seueret. et c. ḡ n̄ de
bem⁹ nos p̄uerrere ad creaturā. s3 h̄re d̄emus
vultū aie sursū ad deū. Jō xps Lu. xvij. Flo
lite retro r̄spicere. mēores estote vxoz. Lotb
Dicat̄ historia Gen. xix. Jō q̄ erit̄ d̄ sodoma
sc3 d̄ mala vitā. n̄ debet̄ r̄spicere retro. s. ad
illā malā vitā p̄teritoz. Jō xps. Rēo mittēs
manū ad aratrū r̄spiciēs retro ap̄t̄ ē reḡ dei
Lu. ix. Manū mittit ad aratrū q̄ frāgit trāz
vt fructificet. et tal̄ est ille q̄ incipit bonā vitā et
p̄niām vt faciat fructū meritorijū. Jō non re
spicere debet̄ retro dimittēdo. iā modicū fa
ciendo. et postea itēz modicū. s3 p̄tinuare d̄be
tis de bono i meli⁹. Moralit̄. fruct⁹ nō inue
niunt̄ in radice nec i trūco. s3 i ramis. q̄ t̄m to
tam v̄tutē h̄nt a radice. qz si scindāt nō faciūt
fructū. et c. et xps est radix seu trūc⁹. nos s̄o ra
mi. et vn⁹ fac̄ fructum or̄ōis. ali⁹ ieiunioz. et c.
S3 videte vt sit̄ firmati in radice. s. xpo per
amozē et deuotiōez. Jō d̄ic. Manete in me et
ego in vob. Sic palmes nō p̄t ferre fructū a
semetipso nisi māserit i vite. sic nec vos nisi i
me māseritis. Joh. xv. P̄t3 ḡ qz a deo est p̄ti
nuare bonā vitā. Jō d̄t auētas H̄ra em̄ estis
saluati p̄ fidē. et h̄ nō ex vob. Dei em̄ donū est.
ad Eph. ij. Patet ḡ scda p̄clusio Tertia cō
clusio est. et c. Sicut em̄ ex nob nō possumus
bonā vitā incēptā. nec incēptā cōtinuare. ml̄
to minus p̄ficere. Auētas. Velle sc3 p̄seuerā
di adiacet mihi. p̄ficere aut̄ bonū non inue
nio. ad Roma. vij. Ideo dicit xps. Quis ex
vobis si petierit ouū. nūquid porriget ei scōz
pionem. Si ergo vos cū sitis mali nost̄. bo
na data dare filijs vestris. quāto magis pa
ter vester de celo celestis dabit sp̄m bonuz.
scilicet p̄seuerandi. petentibus se. Luce. xi.
Quum significat p̄seuerantiā. Primo al
bedo eius significat illū qui vult p̄ficere bo
num opus vel bonam vitam vt sit̄ albus in
vita non denigrando vitam suā per errorem

Dominica uicesima tertia p^o trinitatis

vl' falsaz opione. Secdo ei' plenitudo sigt di
ligentia. ne ho sit ociosus expededo tps i va
nu. Couertet ppls me' h. z dies pleni iueniet
in eis. inqt psalmista. ps. lxxij. Tertio sic ouu
no hz pncipiū nec finē. sic v' qz ad mortē fui
tiū dei n' dz hze terminū. Quarto ouū est me
dicinale. albumē sine albu ad vulnera Rube
um ad fortādū debiles. Sic pseuerātia est
optia medicina s' petā. Quinto est fecūdū. qā
ab ouo a gallina calefacto generat pull'. sic a
pseuerātia generat gallina. saluatio. s. aie. Jō
dñs dt. Qui pseuerauerit vsqz. in fi. h. sal. erit
Dat. x. Scorpio ei vadit capite demisso. sz
pūgit cū cauda sic ē de incōstātibz. Incipiūt
deo fuire simplr. sz redeūt p' ad malā vitam.
Ecce caudā plenā veneno. Jō dt de'. Sub
uersores sunt tecū. z cū scorpionibz habitas.
Ezech. ij. Ergo p' pueriōz petēda est a dō p
seuerātia. iōcludit. si vos. vsqz spm bonū. d
q' dō. Spūs tu' bon' deducz me i trā rectaz
sz pseuerātie. ps. cxlij.

Dñica. xxij. Sermo. j.

Reddite que sunt

Redditur cesari. z q' sūt dei dō. Dat. h.
xxij. Sermo nr' erit d' scō euāgelio
hodierno. Logitau de isto fmōe tenere mo
dū iuristaz. q' qñ hñt disputare. p' moxponūt
plane q' si p' modū historie. deinde i pūct' vbi
videt difficultas mouet q'stionē. Ita faciam
ego. Casus leg' diuine erit historia euāgelij. q'
posita in aliqbz pūct' mouebo aliqs q'stiōes
fm q' erit expediēs. Casus ē iste dt beat' ma
the' q' pharisei inimici xpi abeūtes p'siliū inie
rūt vt capent Jhm i fmōe. zc. Dicat quō ce
sar impator roman' imposuit iudeis soluere
tributū q'libet mēse. z de illa pecunia ipator
tenebat ibi gētes armoz p' custodia iudeoz z
toti' terre. aliq' vt cayphas. zc. dicebāt q' nō
esset fiendū. cū essent libi di. Semē abrae su
mus z remi fuiuim' vnqz. Joh. viij. Maio
res s' q' itelligebāt rōez dicebāt. q' imo erat
soluendū ex p'dicta rōe. z bñ dicebāt. sz male
dicerēt a p'lo. Si at aliqs audebat dicere nō
esse soluendū. statim occidebat. Nō in tali la
bore vl' pplexitate pharisei miserūt disciplos
suos cū herodianis ad xpm sup ista q'stione.
Ista intētiōe. q' si xps dixisset nō eē soluendū.
statim occiderēt ab herodianis qz colligebant
tributū Si s' dixisset esse soluendū q' tūc eēt
in odium ppli. Et dixerūt sibi pmo adulando
Mg' scim'. zc. Nota. viā dei i p'itate doces.

qz iudei soluebāt tēplo decimas. p'mitias. et
silia. dixerūt xpo Mg' scim' qz verax es z vi
am dei i veritate doces. licet tributū dari ce
sari. an nō. q' si dicere vellēt. qd g' oz dare tri
butū cesari. Hoc dicebāt vl' xps dicerz tribu
tū nō esse soluendū cesari. sz deo vt statim occi
derēt ab herodianis q' expectabāt ex vna p'
te qd xps rñderet. z ex alia pte ppls dicēs. vi
deam' qd dicit. Sz xps talit' rñdit q' oēs re
cesserūt p'tēti. Nō est sapia. nō est prudētia. nō
est p'siliū s' dñm. Prouer. xxi. Dixit em. hypo
cite. q. d. Ego cognosco vos. quasi diceret.
Vos q'ritis a me si licet cēsum dari. zc. Nō
dite mihi nūmisma cēsus. z vn' statim oñdit si
bi. zc. Et xps. Cui' est imago h' z subscriptio
dixerūt. cesari. Et xps. Reddite g'. zc. Rñdit
affirmatiue. sz talit' q' ppls nō fuit scādalisat'
Et pharisei hypocrite mirabāt dicētes. Uī
distis quō euasit. Ecce h' casus legis diuine
modo sunt h' fiende tres p'clusiōes. Prima
sup h' q' dicit. licet cēsum dare cesari an nō.
oportet declarare quid est cesar. z q' est mo
neta. z post videbim'. si licet cēsum zc. cui est
dandū Cesari d' fm interpretatiōe. i. possidēt
pncipes. qz antiqtus omēs reges z pncipes
erant sub eo. Iste cesar est lucifer qui possidz
sub se septē pncipes. Dicat quomodo xps in
sua passione z morte ligauit. luciferū in pfun
dum inferni vsqz ad aduentū antixpi. Hunc
pncipem hui' mūdi. s. lucifer qui tyrānice oc
cupauit totū mundū. eijciēt foras. Johis. xij
Et p se modo nō potest temptare. sed mittit
suos pncipes z capitaneos septem pctōruz
capitaliū. Dicat de eis. De istis malis pnci
pibus dicit apostol' Non est nobis collucta
tio aduersus carnem z sanguinem. sed aduer
sus pncipes z potestates. zc. ad Ephef. vi.
Qui ad modum iudeoz infidelium dicunt.
Non habemus regē nisi cesarē. zc. Johis. xix
Et moneta tributi est aia hois. qz sicut mo
neta habet tres p'ditiōes.

Prima est de auro vel argento

Secda habebat imaginē impatoris

Tertia lras vel subscriptiōem

Ita deus fecit monetam de auro purissimo
scilicet sanctos angelos. quia sunt creature
intellectuales. quia dicunt' d' auro. zc. Sub
tilitate. quia simul intelligunt pncipia z con
clusiones. subiectū z p'dicatum sine cōpositiō
ne z diuisione. z sine discursu. Anime dicunt'
de argento. quia nō sunt tante dignitatis si
cut angeli Iūnta dicunt' moneta de cupro

Sermo. I.

scdo q̄libz aia hz imaginē dei p creatōz qz sic est vn̄s os z tres p̄sone. ita i vna aia sunt tres potēcie vl̄ tres vires. Et sic os vn̄s regit z sustinet totū m̄dm. iga aia vna regit z sustinet totū corp̄. Jō d̄t sc̄ptura. Ad imaginē d̄p̄e dei fact̄ est hō. Gen. ix. Tertio hz lram z sup̄criptionē p baptismū. q̄ est tal. Jhs nazareus rex iudeoz. i. p̄ficientiū. Apoc. xiiij. d̄t. Et nomē ei⁹ sc̄ptū erat i frōtibz eoz. Ecce moneta cēsus quā vult cesar. i. diabol⁹ d̄ h̄ mūdo. di. Da mihi aias ceta tolle ti. Gen. xiiij. Qn̄ vero aia peccat mortalit̄ nō pdit imaginē. s̄z imago deturpat. sic si aliq̄s cū luto seu cū icausto deturpat sibi faciē. nō pdit faciē. s̄z deturpat eā. Ita qn̄ hō peccat p sup̄biā zc. nō pdit imago. s̄z maculat z supponit alia imago. sicut d̄ illis q̄ recipiūt z supponūt sibi larvas vl̄ barbas i ludis. Sic ille q̄ peccat superpoit sibi imagiez d̄ya. Anf. i. orōe d̄t. Deu me miserū q̄l̄ me feci. Formasti me d̄ne ad amabilem imaginē tuā. z ego sup̄induti imaginē odibilem. Deu heu cui⁹. Cur nō odi ei⁹ imaginem cui⁹ sit horreo nomē In sup̄ titulū diaboli sup̄inducit. s. lucifer diabol⁹ vbi erat Jhs nazaren⁹. zc. Suppoit p̄ pctm̄ illō titulū diaboli q̄ ē. s. lucifer diabol⁹ rex pctōz. Ecce quō mutant imago z titul⁹. Buētas. Pctm̄ iuda. i. xp̄i ani⁹ p̄ficientis sc̄ptū ē stilo ferreo. Hierem. xvij. Et q̄ lucifer ē cesar. moneta aia. vt probauit Fiet q̄ q̄o xp̄o i iudicio qn̄ aia ē exitura d̄ corpore. vbi sūt demōes accusantes. angli d̄fēdētes. Michael d̄t xp̄o. i. cēsū zc. qn̄ michael q̄rit a xp̄o. Lz cēsū. zc. d̄t xp̄us. L̄ ē imago Rūdz. dei. qz memoria. itelligētia. z volūtas sūt ordiata. d̄t xp̄s. Ergo reddite q̄ sūt dei d̄o Jō emēdet̄ vos. qz mō ē tps corrigēdi. si habet̄ imaginē diaboli p̄ pctm̄ z sup̄scriptionē delect̄ p̄ p̄niam. iō ait petr⁹. Penitemi igit z p̄uertimi vt delect̄ pctā v̄ra. Act. iij. Ecce reformatio imagis. Scda q̄ q̄ notat̄ i casu legi z sup̄ thēa. Reddite. zc. Xps i hac r̄nsiōe dixit tributū eē soluēdū. z tenuit ptē affirmatiuā q̄onis. Vn̄ magnū pctm̄ ē retinere ius d̄noz t̄paliū z eccl̄iasticoz q̄ custodiūt z curāt de pplis. Jō ap̄ls. Subditi estote. n̄ solū p̄p̄rā z timorē punitiōis s̄z etiā p̄p̄sciaz Jō em̄ z tributa p̄stat̄. Distri ei di sūt in h̄ ipo f̄uieres. Reddite q̄ oibz debita. cui tributū tributū. zc. ad Rom. xiiij. Jō xp̄s affirmatiue r̄ndēs dixit. Reddite. zc. Est h̄ q̄o. Quare nō dixit clare. s̄z q̄si timeret offendē pplm̄. vt nō dicerēt. nos reputabā eū sc̄m̄. z ecce zc. Lau

telose r̄ndit tributū eē soluēdū R̄ndeo dicē q̄ h̄ sc̄p̄t n̄am instructōz. ne in p̄plexis interrogatōibz p̄pter vitādū piculū mēdaciū asseram⁹ subtilit̄ dēm⁹ v̄ritatē dicere. ne piclo nos exponam⁹. Om̄e em̄ mendaciū ē pctm̄. Ita male stat mēdaciū i ore sic macula i oculo. aut surditas in auribz. qz aufert lingue officiū. Officiū em̄ lingue ē signare ea q̄ sunt in corde. Vn̄ ait p̄hs. Voces sūt note. i. siḡ capz que sunt in aia passionū. Jō d̄t xp̄s. Ex abundantia cordis os loq̄t. Mat. xij. Qn̄ ḡ hō mērit. lingua pdit officiū suū. qz aliō d̄t in ore q̄ sit in corde. Jō multū vitandū est mēdaciū. Et qn̄ d̄t. tñ nemi nocet d̄c̄q̄. imo semp̄ nocet duobz. s. tibi dicēti z p̄rimo q̄ decipit. Dicat̄ historia de obstetricibz excusantibz se pharaoni cū mēdacio. vt euaderēt mortē z saluarēt pplm̄. Exod. i. Dicit h̄ Grego. qz ex illo mēdacio pdiderūt gl̄am. licz nō eēt pctm̄ mortale Diceret aliq̄s. Ex pctō veniali nō pdit gl̄a iā lucrata. Dicendū si nō fuissent mērite habuissent gl̄am martyriū quā pdiderēt ex mēdacio. Et edificauit illis domos. iō ex illo mēdacio malū euenit eis. Itē deceperūt Pharaones. Dicat̄ h̄ illos q̄ nō curāt mētiri tractando pacē vl̄ matrimoniū. vl̄ ad terrēdū in f̄mōe. iō xp̄s noluit mētiri i f̄mone p̄placēdo p̄plo. s̄z subtilit̄ dixit v̄ritatē. Itē nec v̄ritas ē sp̄ dicēda. s̄z cautelose ē tacēda. Verbi gr̄a. qn̄ q̄rit a vob̄ de fama alicui⁹ puelle vl̄ vidue ab aliquo q̄ vult eā in vxorē. Si sit bona potestis dicere v̄ritatē de bonitate ei⁹. Si p̄o sit oppositū. tacendo v̄ritatē. qz nō debetis eā diffamare. nec etiā dicere mēdaciū. dicēdo q̄ sit bōa. cū sit mala. s̄z potest̄ dicere. Si q̄rat̄ d̄ filia mea. de illa possum vob̄ respondere. Itē si q̄ratur de aliq̄ malefactore fugiēte. si vidist̄ eū potestis r̄ndere nō pdēdo nec mentiēdo. sed dicēdo. non curo de eo nec de vob̄. zc. Si d̄t Intrauit domū v̄ram. r̄ndete. qn̄ hodie mane. z sic mēdacia euadere exēplo xp̄i Jō dicit sc̄ptura. Sermo v̄z sp̄ in gr̄a sale sit cōditus vt sciatis quō opteat vos vnicuiq̄ r̄ndē. ad Col. iij. Tertia q̄o. zc. sup̄ thēma cum d̄t. Reddite. zc. Querit̄ q̄re pus loq̄t de cesare q̄ de deo. cū pl̄ teneamur d̄o. cū incōparabilē sit maior̄ excellētie. R̄ndeo p̄ duas rationes p̄ma fundat̄ in q̄dā reglā ph̄ie di. In q̄libet susceptibili naturali ip̄am vltimā formā substantialē dispositō necessaria ē p̄ueniēs Verbi gr̄a. Si forma ignis d̄z itroduci. desiccatio z calefactio sunt dispositiones q̄ precedunt

Dominica uicesimatertia p^o trinitatis

formā ignis. licet forma subalis ignis sit meli-
or. tñ optet q̄ ille dispositōes p̄cedāt eā. Ita ī
creatura forma p̄ncipal^r p̄fectiua creature ē
p̄ntia dei. tñc creata iūgit̄ dō p̄ intellectū cla-
rū. z sine errore. z p̄ memoriā ne sim^o ingrati.
z p̄ volūtate amādo. p̄ os laudādo. z p̄ corp^o.
p̄ p̄niam. zc. Ista ē forma p̄ncipal^r quā ī hoc
mūdo dēm^o h̄re. zc. S; ad istā formā h̄ndaz
optetq̄ p̄cedāt dispositōes. s; concordia cū p̄ris
z carentia odij z ordinatio sui p̄p̄t^o cū p̄rio. z
tñc venit d̄s Ecce q̄re p̄us noiauit p̄ximūq̄
dei. iō xp̄us. Si offers mun^o tuū añ altare. z
ibi recordat^o fuer^o q; frat^o tu^o h; aliqd aduer-
sum te. relinq̄ ibi mun^o tuū añ altare. z vad̄ p̄
us recōciliari fr̄i tuo. Mat. v. Nota. vade p̄
us. zc. Si vell; dicere. dñe p̄us volo recōci-
liari vob. Rñd; nō. vade p̄us. zc. nō q̄ sit ma-
ioris dignitat^o. zc. s; sūt dispositōes q̄ dñt p̄-
cedere. Iō multa bona opa p̄dūt q̄ nolūt p̄-
recōciliari p̄ris. Sc̄da rō fundat^o p̄ theolo-
giā. Optet q̄ vult p̄uare vitā euāgelicā vel
ap̄licā p̄fectā q̄ p̄mo det cesari. i. mūdo qd̄ su-
um est. Si vis eē religiosus da cesari qd̄ su-
um est. nihil tene vt p̄riū. p̄us renūciandū ē
mūdo. vt expedit^o adherere dō. Si vis p̄fer-
ctus eē vade z v̄e. om. zc. Mat. xix. Iō dixit.
p̄us. Reddite q̄ sunt cesari cesari. z q̄ sunt dei
deo. s. vitā sanctā ap̄licā. Iō dixit ap̄l^o Petr^o
Ecce nos reliqm^o oia z secuti sum^o te. Ma-
th. xix.

Dñica. xxiij. Sermo. ij.

Licet census dari
cesari an nō. H̄c s̄bū istō Math.
xxij. Hoc s̄bū s̄m̄ intellectū allegori-
cū quē volo nūc p̄tractare ē s̄bū b̄ti michael^o
xp̄o dī. c̄t^o de aia nouit̄ egressa. licet c̄sum. i.
aiam nouit̄ egressam ex h̄ m̄do dare cesari. i.
lucifero. an nō. H̄c p̄ maiori declaratiōe h̄
s̄bi s̄m̄ intellectū sūt tres q̄stiones. P̄ia q̄re
lucifer noiaf̄ cesar. qd̄ tñ est nomē impatoris
Sc̄da q̄re aia rōnal^o d̄r c̄sus v̄l tributū. qui
sūt puē^o magnoz dñoz Tertia cui c̄sus iste
v̄l tributū dari opteat p̄ iusticiā z rigorem.

Quantū ad p̄mā q̄stionē. q̄re lucifer noia-
tur cesar Dico q̄ ex duab; rōib;. p̄ma p̄ tyrā-
nicā vsurpatōz. sc̄da p̄ hebraicā interpretōz.
De p̄ma q̄ impatores romanoz vsurpabāt
sibi dñum mūdi. Ex astutia eīm z potentia
armoz subiugarūt sibi eū. Auētas. Audiuit
iudas nomē romanoz. q̄ sunt potētes viri-
bus. j. Math. viij. Ecce quōs nomē cesar ī

cludit tyrānicā vsurpatōz. Ita ē etiā de lucē-
fero. q̄ lucifer dñabat toti m̄do. n̄ne ex h̄. q̄
in oi regno. puīcia. ciuitate z loco habitabāt
idola. Et sic impator mittebat p̄curatores et
gubernatores p̄ m̄dm. Ita lucifer mittebat
demonēs q̄ dabāt r̄isa ydolis. Ex quo luci-
fer in campo clauso paradisi terrestri deuicit
adam. voluit omnib; hoib; dñari. S; venie-
t̄ps q̄ merito sue passionis abstulit sibi dñi-
um. Cū aut̄ t̄ps esset suspēsus. vidēs q̄ talis
patiebāt t̄ps. cogitauit q̄ nō erat deus. z ve-
nit z posuit se in latere crucis volens capere
t̄pm. s; capi^o fuit a t̄po z ligat^o ī infernū. vsq;
ad aduentū antic̄pi. Ecce quō p̄didit tyrāni-
cam dñationē. Auētas xp̄i in passiōe dicētis
H̄c iudiciū est mūdi. H̄c p̄nceps h̄ mū-
di eijciē^o foras. zc. Job. xij. Itē alia Venit. s.
ad me. in cruce pendentem. zc. Itē p̄nceps
h̄ mūdi iam iudicat^o est. Job. xvj. Fiat ḡra-
tio. si cesar erat nomē impatoris p̄ tyrānicā
vsurpationē. Et lucifer vsurpauerat sibi do-
miniū toti mūdi. Ideo d̄r cesar Sc̄do d̄r
cesar p̄ hebraicā interpretatiōe. Cesari interp̄-
tatur possidēs p̄ncipes. Talis est modo luci-
fer q̄ mō p̄ se nō h; potestātē ī tēptatōe cum
sit ligatus. Quō ḡ facit tot mala. q̄ possidet
p̄ncipes. Quia sicut rex q̄ facit p̄lium alteri
regi. mittit suos capitaneos. sic etiā lucifer.
Et s̄m̄ q̄ sunt septē peccata capitalia. sic sūt
septē p̄ncipes. P̄nceps q̄ tēptat de pctō su-
perbie est Leuiathan. q̄ est rex sup̄ om̄s filios
sup̄bie. Job. xlij. Quē vocat lucifer dī. Nun-
qd̄ vides q̄liter me tenet t̄ps ligatū. z nun-
qd̄ tu sentis de me. Imo dñe. S; qd̄ fiendū p̄ci-
piatur. Ego dicā tibi. Christo z suis q̄ cū eo
sunt in celo nō possemus nocere. s; suis qui
sunt in mūdo. Vis eīm tēptare de superbia.
ideo si velles facere vnā pugnam Ecce h̄ tot
mille milia diaboli q̄ ibūt tecū. Libēt^o dicē
Leuiathan. Et venit cum vexillo z titulo le-
uiathan rex sup̄bie z vanitatis. z ducit secuz
ad infernū om̄es sup̄bos. Quō vidēs t̄ps vo-
lens eos reducere z renocare nō tñ liberū ar-
bitrium cogendo. s; monēdo d̄r. Venite ad
me om̄es q̄ laboratis z onerati estis. z ego re-
ficiam vos. Math. xi. q. d. quare vultis illuz
sequi. sed pauci reducunt̄ ad xp̄m. Secund^o
est māmona p̄nceps seu capitaneus q̄ tem-
ptat de auaricia. Nota qualit̄ etiam vt p̄m^o
vocat^o a lucifero. zc. Qui incedit cum vexillo
z titulo Māmona p̄nceps auaricie z cupidi-
tatis. Sic facit tantū q̄ iam sunt pauci qui

Sermo. II.

sint p̄tēti d̄ suis redditibz sed sūt raptorez zc. Qui oēs ex h̄ pctō secū ducit. iō xp̄s nō cogē do libez arbitriū sz monēdo d̄t. Lauete vob ab oi auaricia. qz nō in abūdātia cuiusqz vita ei ē ex his q̄ pos. Lu. xij. Nota. ab oi. vniuer/ salit. Tercē a smode. de q̄ Thob. vj. Demo niū noie a smode occidebat eos morty igres si sūt. Iste diabol̄ tētat d̄ luxuria. Hēo ē q̄ se abscondat a calore ei. Hic cū vexilloz titlo in cedit a smode p̄nceps luxuriez carnalitatis. Hic iā totū mūdū corrūpit. z p̄ficat d̄s. Cor rupti sūt z abomi. facti sūt. nō ē q̄ fa. bo. s. casti tat. nō ē vsqz ad vnū. d̄ adult. ps. xij. Jō xp̄s Sint lūbi vzi p̄cictizc. Luc. xij. Quartē capi tane inuidie ē beelzebub. De q̄ Lu. xj. In be elzebub p̄ncipe demo. cūcit demo. Verbū su it iudeoz. Hic cū vexilloz titulo p̄cedit beel zebub p̄nceps inuidiez malignitat. Hic fe cit tm̄ q̄ totū mūdū ē plenū inuidia. int̄ d̄nos z p̄latos. laicos et clericos. Quitē capitane gule ē beelzebub. De q̄ d̄s. Initiati sūt beelzebub zc. h̄ cū vexilloz titulo incedit beelzebub prin cept gule. Hic facit tm̄ q̄ totū mūdū nō fuit q̄dragesimā. faciūt se iūrimos zc. Hec vigilie sc̄toz ieiunant. nec veniūt ieiuni ad missam. Sūt ebrii debiles z infirm̄ p̄ vinū zc. Jō xp̄s nō cogēs sed monēs d̄t. Attēdite vobis ne gūēf corda v̄za crapulaz ebrietate Lu. xij. Sextē baalberith capitane ire. d̄ q̄ Judic. ix. Hic incedit cū vexillo z titulo baalberith capitane iracūdiez iniquitat. Hic fecit tm̄ q̄ posuit scismaz diuisionē i ecclesiadei. nec pōt pacificari. D̄ q̄ ducit secū. Jō Pau. Si fi cri p̄t q̄tū ex vobis ē: cū oibz hoibz pacē habē tes Rom. xij. Septimē astaroth q̄ tentat d̄ accidia. De q̄ Judic. ij. Dimiserūt d̄nm fūiē tes baalimz astaroth. Ergo d̄ xp̄iano q̄ non memorat creatōis z redemptōis sed est xp̄i. j. Re. vij. Auferte de medio v̄im deos alienos baalimz astaroth. Hic incedit cū vexilloz ti tulo astaroth p̄nceps accidiez ociositat. hic fecit tm̄ q̄ iā pauci sūt. q̄ qlibet die faciunt ozoem deuotā. sed q̄n induunt. nec sciunt da re d̄nicādiē deo. nec p̄fitent̄ nec cōicāt sel̄ in anno. nec veniūt ad missā. vel si veniūt p̄ tpe nō sciūt orare. nō fūāt p̄niam. p̄dūt tpa. Ho ra qlie decipiē mūdū. Ecce q̄re d̄t Lucifer ce sar. i. possidēs p̄ncipes. de quibz ap̄ls. Hō est nobis colluctatio aduersus carnēz sanguinē Glo. homies. sed aduersus p̄ncipes z p̄tates demones. s. Ephe. vj. Hi ad modū iudeozū dicit. Hō habem̄ regē nisi cesarem Joh. xij

Quātū ad sc̄dam q̄re aia d̄t cēsus zc. Pro q̄ nota q̄ sicut impator i qlibet regno puiciatē exigebat tributū. Ita xp̄s rex impator i qlibet regzē. aias tributarias exigit a vobis p̄ncipalit. Ita q̄ in h̄ tantā h̄ diligētia q̄ cuili/ bet aie mittit p̄curatorē suū ne aliq̄ p̄dat. nō tñ cogit libez arbitriū. Jō dicit xp̄s mundo Da mihi aias. cetera tolle tibi. s. diuitias. di/ gnitates zc. Ben. xij. Ecce q̄re aia d̄t census qz debet vni maḡ d̄no. Tū iure creatōis. Ec ce oēs aie mee sūt d̄t d̄ns Ezech. xvij. Tū eti am iure redēptōis. Que mulier habēs drag mas. x. z si p̄di. zc. Nota p̄ctice istā pabolā. vt h̄ Lu. xv. Hec mulier ē sapia diuina. Rō q̄a mulier regit z gubernat domū. ita sapia diui na. de q̄ ad lram d̄t Salomō. Mulierē for tē q̄s inueniet. p̄culz d̄ vltimis simbz p̄ciū ei Prouer. vi. D̄t fort. qz nihil p̄t fieri q̄ sapiaz diuinā. Nota p̄cul. qz a Salomone vsqz ad xp̄m trāsierūt mille anni. In textu biblic sa lomō nō posuit nūez claz. sed vbi d̄t p̄cul. po suit ad lram aleph q̄d̄ interpretat mille. Nota d̄ vltimis finibz. nūera ascēdēdo q̄ttuo: ele mēta. x. celos. ordines. ix. angeloz d̄ vltimis. sc̄z d̄ cathedra dei venit sapia euāgelica Hec mulier hēbat. x. dragmas auri. s. decē q̄d̄ cre aturaz spūaliū i q̄b̄ de sc̄lpsit suā p̄p̄iā ima ginē. sic i moneta auri imago reḡs v̄l ipatoris P̄rim q̄d̄ ē seraphinoz. sc̄os cherubinoz. z. terci tbronoz. q̄r d̄nacionū. q̄nt̄ virtutū. se x̄ p̄tātū. septim p̄ncipatuū. octau archāge loz. non āgeloz. decim ē hoim. p̄didit drag mā vnā. s. naturā hūanā. Sed diceret aliqs. etiā p̄didit naturā angelicā. Vez ē sed d̄nt. qz nō tota natura angelica fuit p̄dita. sed per adāz euā tota natura hūana fuit p̄dita. Sz q̄d̄ fecit sapia diuina. accēdit lucernam xp̄m In furno. s. vterigina. Xp̄s aut d̄t lucerna Rō. qz sicut i lucerna sūt tria. cera moll̄ z lig mēz lux. Sic in xp̄o ē caro fragil. ania z diui nitas. Jō d̄ i p̄sona dei p̄ris d̄t. Parauit lu cernā xp̄o meo. ps. cxxij. z euertit totā domū id ē mūdū. s. i p̄dicatōe Euersio ē q̄n illud q̄d̄ ē sup̄ venit infra. Tot mūdū erat in altū cleua tus p̄ sup̄biā. sed xp̄us euertit p̄dicādo et p̄ce pra hūilitat̄ dādo. Et q̄sinit diligēt̄ cūdo de villa in villā. Si fuisset sibi dictū zc. D̄ne q̄d̄ q̄rit. dragmā quā p̄diderāt. Tm̄ eaz q̄sinit q̄usqz inuenit. D̄n aia descēdit ad limbū: ibi inuenit tot milia. Qua inuētadixit amic̄ su is. s. stutibz angeloz. Cōgratulamī mibi oēs qz inueni dragmā quā p̄diderāt. Moralit

AA

Dominica uicesimatertia p^o trinitatis

H gaudere dem^o quidragma. s. psona ad deū p bonā vitā venit cūposito nō redeūdi. Jō ecē plo angeloz gaudēdū ē. S; aliq̄ faciūt oppo sitū deridēdo d̄ ill' q̄ faciūt pniā. Ho. quō p pctis secret; sufficē pnia secreta. sed p publicis necia ē pnia publica. Verbi grā. Si aliq̄s se crete i corde suo fuit supb; sufficē secreta pnia si publice: necia ē publica pnia. Ita vt si oēs scādalizauit: oēs edificet p pniaz suāz laudēc deū. Quā bonū ē correptū māifestare pniaz. sic em̄ effugies volūtariū pctm̄ Eccl. xx. Pr; scda qō Quātū ad terciā: cui cēsus dari op/ teat p iusticiāz rigorē. hoc ē ad ppositū p mor tuis. De aiabo ex h̄ mōdo decedētib; fit indi cū a xpō fm̄ iudiciū qd̄ xp̄s fecit qn̄ iudei di xerūt sibi. licet cēsus d̄. xp̄s aut̄ visa moneta ima ginez supscptōne iudicauit di. Reddite zc. sic aia iudicat fm̄ imaginēz supscptōz quā pfert Pro q̄ sciēdū q̄ aia in sui creatōe recipit ima ginē dei. Sic em̄ qn̄ fit moneta aurī i ea im/ pmit̄ imago reg;. Ita i aia qn̄ creat̄ psona pa tris impmit̄ mēoriā pteritōz. psona filij intel lectū pntiū. psona spūscī volūtātē futōz. z sic nō ē nisi vn̄ de' sic ē nisi vna aia cū ill' trib; po tētis. Ad imaginē q̄ppe dei fact' ē hō Ben. it Sed in sui redēptōne q̄ p baptismū applicat̄ tūc aia recipit supscptōem tituli. ihs n. r. i. De h̄ d̄ Joh. Hñtes nomē ei' scptū in fron. corū Apo. xiiij. i pte supiori. i. in mēte. Et sic qn̄ mi chael quē dñs constituit pncipē sup oēs aias su scipiēdas. d̄ xpō. Licet cēsus dari cesari. i. dia bolo. an nō. Rūdet xp̄s. Cui' ē ima. h̄z supse. Dicit michael. Dei. Et xp̄s. reddite q̄ sūt dei deo. Sed qn̄ aia auertit a deo peccādo mor talr: supinduit sibi horribilē imaginē diabo li. ac si sup sigillū reg; aliqd̄ supponeret. Ver bi grā. si peccas p supbiā supponit̄ imago le/ uiathan. Anselm^o loq̄ns i orōe vt pctōz d̄z lo qui dī. Deu me miser q̄lē. vt. s. in fm̄oe Red dite. Terribil' ē etiā titū' q̄ circūscribit̄ di. lu cifer diabol' rex pctōz. Juxta illd̄. Pctm̄ Ju da. i. xp̄iani pfitētis. scptū ē stilo ferreo in vn/ gue adamātino Hier. xvij. Scdm̄ ḡ diuersi tatē imaginis z supscptōis iudicabit̄ aia red dēda deo vl' cesari. i. dia. Nota p̄ctice qn̄ aia pctōris ipenitēt' decedit: d̄t michael xpō. Li cet cēsus dari cesari an nō. Et xp̄us. c' ē imago Rūdet. cesaris. Reddite gr̄c. statim dia' acci pit aiam. Ecce quō fit iudiciū. Nota h̄ d̄ hie ro. qn̄ sibi dictū fuit a xpō. Non es xp̄ian' sed ciceronian'. qz ex nimio co:dis affectu p̄fere/ bat imaginē ciceronis z ei' doctrine supscpti

onē. Jō d̄z p̄ferētib; z imaginēz supscptōem dia. Si q̄s adorauerit bestiāz imaginē ei'. et accepit characterē in fronte sua aut in manu sua: h̄ bibet d̄ vino ire dei Apo. xiiij. Jō d̄ Dñe in ciuitate tua imaginē ipsoz. De' i cele sti ciuitate. s. ē z ipsi in sua trestri ciuitate ima ginē ei' ad nihilū redegerūt. ps. lxxij Si dicat̄ qd̄ faciā q̄ sū pctōz supinduci imaginē et supscptōz dia. Solutio. Nō debet̄ despare. qz ad huc potestis imaginē dei reparare. p̄ponē do a pctis abstinere z p̄tinere. Scptura dia/ boli delet. z xp̄i repa' in p̄fessione qn̄ p̄fessor d̄t. Auēte dñi n̄firē. Tūc imago dei z supscri ptio est reparata. z qn̄ in iudicio d̄t. Cui' ē ima/ go h̄. d̄ dei. ergo Reddite deo.

De eadem dominica. Sermo tercius

Ostendite mihi nū
 o mīma cēsus Jstōybū h̄z Dat. xxiij
 Ad istam s̄bū est xp̄i ad qōem pple/ rā respōdentis z dicētis. Ostendite mibizc. In p̄nti fm̄oe volo ptractare h̄ tropologicē seu spūalē. Pro q̄ sciēdū q̄ sic impator ro/ man' in illo tpe d̄ om̄i reg;. puiciāz ciuitatez c̄ etigebat certos reddit' i tributū. etiā sub pe na mort; ne fraudaret. z hēbat iā in qlibet lo co certos creditores z collectores. Ita rex et impator n̄ ihs q̄ est rex regū z dñs dñantiū qz om̄e dñiū ē in eo. intm̄ q̄ d̄t Joh. H̄z in ve stim̄toz in femore suo scptū. Rex regū z dñs do. Apo. xix. Nota. h̄z in vestim̄to. i. in būani tate. qz sic vestim̄tū psonā coopit hois. ita hu manitas in xpō dñicā psonā. Ex būanitas di cat vestis auētas. Qui cū in forma dei cēt ex ina semetip. for. ser. acci. z ha. inuen. est vt hō p̄bil. ij. Notaz in femore. Femur est iuxta p tes generatōis. z significat psonā filij dei q̄ p cēnā generatōz pcedit a p̄re. Vult ḡ dicere qz inq̄tū hōz inq̄tū fili' dei ē rex regū zc. Jō d̄ scptura. Dñe de' rex op̄s in ditōe tua cuncta sūt po. zc. Vester. xij. Jō in om̄ib; regnis ter ris z puincijs vult h̄re tributū certū. nec vult defraudari. Tributū qd̄ ipse vult sunt aie. rū rōne creatōis. qz ipse cū p̄re z sp̄sctō creauit eas ad imaginē trinitatis. Tū etiā iure recre atōis z redēptōis. qz ipse emit sanguine suo nos. Jō d̄t ipse. Om̄s anie mee sunt Ezech. xvij. Licet em̄ oia sint sua. pncipalit̄ tñ anie qz nihil p̄ctosi' ania. demptis angel' sub celo Auētas. Quid pdest hoī si vniuersū mundū lucret. anie hoī sue detrim̄tū faciat Dat. xvi. Pro isto tributo misit procuratores. i. patri

Sermo. III.

archaszc. imo ipsemet voluit veire. Fili⁹ em⁹ boi⁹ ve. q. z sal. fa. qd pi. Lu. xix. Et qm ipse recessit dimisit pcuratores suos vt custodiāt z pcurēt sibi tbutū Isti sūt curati aiaz. Papa ē maior. cardiales archiepiz epizc. q pl⁹ debe rēt curare d salute aiaz qd redditibz. Utinā mō nō sit oppositū. Et sic impator dabat salariū collectoribz suis. ita xps dat eis redditus Qm at h tbutū pntat xpo. s. i morte. dicūt āge li. Dñe contū h d tali villa veit. qd vob mittit tal curat⁹ zc. Quēadmodū dicebat ipatori z videbat si eēt bonū. Ita d ania qm pntat xpo dē xps. Reddite mibi nūmisma celsus. si ē bona pncipit vt ponat i cistul⁹ suis. s. i ordibz āge loz. si at sit mala mōeta pncipit vt ponat i igne iferni ad burēdū. Pz the. Inucio q aia nra ad instar bone monete si dz reponi i loc⁹ āge loz: dz bze. vij. d dōes sūtutes seu pncipitates

- Prima est imaginis veritas
- Secda est subscriptionis pncipitas
- Tercia materie preciositas
- Quarta equi ponderis grauitas
- Quinta soni pgruuitas
- Sexta figure sinceritas
- Septima circularis integritas

De qlibet istaz examiat aia i iudicio Tres p me d dōes bnt p tres sūtutes theologicales z qttuoz ex qttuoz sūtutibz moralibz Dico q pma d dōtio quā dz hze ad instar bone monete ē imago sūtutis. Jā videt q cōit i monete ē imago pncipis. Hoc suabat antiqt⁹ in moneta auri. vl nō rputabat bona. Sic etiā nccū est aie ad h q sit bonaz reponēda i celo. oz q hēat sūtutē d imagine. qz lz qlibet aia habeat imaginē sūtutis p creatōz: nō tñ ex h saluat nisi hēat imaginē xpi p sūtutē iustificatōz vel imitatōz. Nec aut imago hē p pma sūtutē theologicalē q ē fides. qz sic imago vna hz multa mēbra. ita vna fides catholica hz. xij. articlos z depingit in aia vna imaginē sūtutē. xij. mēbra habentē Prim⁹ articul⁹ fidei ē. Credo i deū ptem omīpo. cre. ce. z ter. zc. Hic depingit frōtē imago. Rō ē. qz sicut frōs ē pncipiū imago. ita de⁹ p⁹ ē pncipiū oim creataz. imo etiā ē pncipiū filij z spūsc⁹. est pncipiū nō de pncipio Secd⁹ articul⁹ ē. Et in ihm xpm si. ei⁹ v. d. n. Hic depingit oculos. Rō. qz iste articul⁹ duobz ocul⁹ dz videri. s. dextro qrtū ad xpi dinitatē z sinistro qrtū ad hūanitatē Terc⁹ est. Qui⁹ cept⁹ ē d. s. n. et m. s. Hic depingit aures. Un⁹ d⁹ gini. Gaudeo qm xpi q p aures cepisti gabriele nūcio. Secd⁹ pncipit

naruitatē. in q hgo audiuit angelos cātates

Quart⁹ ē. passus sub p. pi. c. m. z se. Hic depingit nares. Rō. sic ex gno incēsi i igne posito redolet bon⁹ odor. sic d gno corpis xpi i igne passionis posito. Jō apl⁹ s. Tradidit seip sū p nobis obla. z ho. deo in odo. sua. Eph. v

Quint⁹ ē. Descēdit ad infer. Hic depingit duas genas. Rō. qz sic gene decoiāt imaginē ita xps descēdit ad inferos vt inde extraheret duas d dōes gentiū q dederūt pulcritudinē mōdo. s. aliqs aias legi nate. s. adē. eue. noe zc. z legis scpte q dicūt gene. Auto. Qual dilect⁹ tu⁹ o pulcherrima mliez Lati. v. Rūdet s/ go. Dilect⁹ me⁹ candid⁹ z rubicūd⁹. Bene illi⁹ sicut areole aromatū p site a pigmentarijs Sext⁹ ē. tercia d. re. a m. Hic depingit os. Rō. qz xps ore pbavit suā resurrectōez. s. loqndo. comedēdo. q sūt officia oris Septim⁹. ascēdit ad c. se. ad d. d. p. Hic depingit collū. Rō. qz cibū mittim⁹ p collū z descēdit ad stomachū z dat vitā corpi. Sic omnis cib⁹ spūal⁹ ex q ipse ascēdit p eū descēdit ad nos dās nobis vitā spūalē. Jō apl⁹ s. Ascendēs xps in altū capti uā duxit cap. de. do. ho. Eph. iij. Octau⁹ Qu⁹ ventur⁹ ē iu. vi. z m. Ecce h brachia Rō qz i iudicio extēdet duo brachia. s. dextez dicēdo bonis. Venite benedicti pa. m. Secd⁹ sinistrū. mal⁹ dicēdo. Discedite a me male. zc. Mat. xxv. Non⁹. Credo i s. Ecce h pecc⁹ Rō. qz sic infra pecc⁹ p sūtutē cor a q pcedit vita corpal. sic a spūscō pcedit vita spūal. Spūs em ē q viuificat. caro at nō p. zc. Jo. vi Decim⁹. scāz ec. ca. Hic depingit ventrē. Rō. qz si cut vent⁹ recipit oēs escas bonas z malas sic ecclia oēs recipit. nulli claudit gremiū Undecim⁹ ē. scōz c. re. p. Hic depingit crura Rō qz int⁹ oia alia mēbra crura sūt p tibus generati onie p pncipia ad generādū filios. sic p sacra ecclie generāt filij dei Duodecim⁹. carnis re. zvi. et. Ecce tibia z pedes. Rō. qz sic tibijs z pedibz ambulam⁹. sic etiā finaliter p resurrectionē oz nos ambulare ad vitā eternā in glia De tibijs istis aucto. De⁹ creauit. i. formauit boiem ad imaginē suā. i. in aia p creatōz. z iterū p uertit illū in ipsā. s. imaginē. z fm se vestiuit eū sūtute Eccl. xvij. Qm aut dē xps. ostēdit te mibi nūmisma si in aia inueniat h imago sūtutis recipit in cofris xpi. als pncipit i inferno tāqz moneta falsa ideo zc. Secd⁹ d dōtio q re qrit est ppetas supscptōis. Scribebat em titul⁹ Cesar impator roman⁹ vl h mōi. Et hoc hē p illā sūtutē q ē spes q cordi supscribit no

Dominica uicesimatertia p^o trinitatis

mē dñi qđ ē ihs in q̄ in cūctis tribulatōibz et
nccitatibz ē p̄fidēdū. Hora exēplū d. b. Igna
cio. in cui^o corde p^o obitū ei^o inuentū ē nomē
ihs lris aureis sc̄ptū. Jō tps. Dabo tibi cal
culū cādīdū. et in calculo nomen nouū sc̄ptū
qđ nemo scit nisi q̄ accipit Apo. ij. Sed mō
sūt mlti mīseri q̄ ponūt spem suā in fals^o iu
ratōibz iurādo sepe stulte. qđ nūq̄ fuit vez
Aliq̄ obfūat dies egyptiacos. Itē mulieres
etiā q̄plimas in suis actibz credētibz p̄mit
tūt hnt stulticias. sicuti q̄ mlier in puerpe
rio nō signet v^l faciat crucē sup cibū. Itē q̄
mlieres in pmo anno qñ receperūt viros nul
li dent lumē v^l ignē Itē ponūt bracas. Sed
ill^o fatuitatibz dimissis ponatis spem v^l iam i
noie ihu. Un^o Dō. Beat^o vir cui^o est nomen
dñi spes ei^o: et nō respē. in vani. et infa. fal. ps.
xxxix. Qu^o dē tps ostēditezc. Tercia ē p̄ciosi
tas materie nescit d̄ plūbo. qz lz h̄zet imaginē
et supsc̄ptōem falsa moneta eēt. Nec h̄ in aia
p̄ terciā virtutē q̄ ē caritas. deū sup om̄ia. et p̄
ximū sic seipsū diligendo. Et h̄ caritas facit
aiam p̄ciosā corā dō. qz sine caritate nlla opa
q̄ hō facit etiā bona d̄ genere placēt deo. Un^o
apls. Si habuero fidē ita vt mō. trās. ca. aut
nō ha. nihil sū. j. Coz. xij. Etiā si vn^o h̄zet fidē
p̄ziarchaz et deuotōem p̄phaz sine caritate ni
hil valeret. qz nullū op^o nec corde cogitando
nec ore loq̄ndo nec ope opando valet aliqđ si
ne caritate. Apls. Si linguis hoim loq̄r et
angeloz: cari. aut nō ha. fact^o sū velut es so
nās. j. Coz. xij. Angeloz lingue sunt eoz si
gnificatōes. Vult ḡ dicere ap̄ls q̄ si ipse p̄di
casset qđ ē officiū oris. nō solū linguis hoim
sed etiā angeloz et caritatē nō h̄zet: esset vt es
qđ vocās ad eccliam gētes nō intrat. sed de
struit et p̄sumit seipsū Quarta ē eq̄ pōder^o ḡ
uitas. Jā videtis q̄ moneta auri pōderatur.
Nec h̄ p̄vnā virtutē morale q̄ ē hūilitas. qz p̄
sona hūil^o in statera descēdit pmo i ocul^o hūili
ter respiciēdo. i vestitu. in ore hūili^o loq̄ndo
i corde neminē despiciēdo. et p̄t dicere. Dñe
nō est exaltatū cor meū: neq̄ elati sūt ocli mei
Sicut em̄ supb^o ascēdit in altū i officiis et ho
noribz. sic p̄ oppositū hūmil^o in statera descen
dit. Pro q̄ nota q̄ pōderāda ē i statera diuie iu
sticie vita xpi: cui debem^o eq̄ri. nō p̄ eq̄pantiā
sed p̄ imitatioz seu p̄formitatē vite. qz sic tps
in vita sua fuit hūil^o in om̄ibz. sic etiā nos hūi
liem^o. Itē sicut ipse fuit liberal^o. ita et nos qñ nō
sim^o auari. Itē sic xpus fuit pur^o et cast^o. et
nūq̄ sciuit exprimerē actū illū. ita et nos ei^o

exemplo casti eē debem^o. Jō ap̄ls. Hoc. s. pō
dus vite xpi sentite in vobis qđ et in xpo iesu.
Phil. ij. Mulieres aut debēt vitā suā ponde
rare ad vitā xpi et ad pond^o vite virginis. non p̄
eq̄litate sed p̄ p̄formitate. qz dē tps mulier. to
vanis. Virgoz mī mea licet eēt de genere re
gali. noluit indui de auroz. Propē h̄ dē tps
et xgo hoibz. Discite a me qz mitis sum et hu
mil^o corde Mat. xj. Quinta est soni p̄grui
tas. ita p̄bat moneta a rusticis. Sic tps re
q̄rit bonū censū et boni soni. Et h̄ habet p̄
tutē prudētie q̄ examinat sonū xboz ab ore
p̄cedentiū. ne sint in offensam dei iurādoz.
nec p̄rimi ipsū diffamādo. iniuriādo vel false
decipiēdo. nec in laudē suū p̄s^o sed p̄rimi dei
Si q̄s loq̄r q̄si f̄mōnes dei. s. loq̄r. j. Pet. iij.
Sūt multi q̄ faciūt malū sonū iurādo. blas
phemando. p̄ximū diffamādo vel iudicādo.
vel p̄ximū occultū publicādo. Nā et si ex p̄tō
p̄didit aiām. tñ remanebat sibi bona fama.
sed damnat^o vos eū diffamādo. Ideo ap̄lus
Dis f̄mo ma^o ab ore v̄to nō p̄cedat. sed si q̄s
bon^o ē ad edificatōem fidei vt det ḡram audi
entibz Eph. iij. De h̄ sono examinat ania i
iudicio qñ i lapide ferit. Petra aut erat xps
j. Coz. i. Ostēditezc. Sexta est figure since
ritas. s. q̄ moneta nō sit fracta. Nec habet p̄
tutē obedientie q̄ includit oīm mandatorū
dei obfuantia. qz si vnū p̄ceptū frāgil^o nō ha
bet sinceritatē. Dicūt aliq̄. bñ placeret mibi
p̄suare illud p̄ceptū et illud. sed nō istō. Sed
illud nō p̄t bñ starezc. Moneta aie v̄te nō ē
sincera. Jō dē. b. Jacob. Quicūq̄ totā legē
impleuit: peccauerit aut in vno fact^o ē oīm re
us Jac. ij. Questio quō ē h̄. cū p̄cepta sint. x.
qz si ego faciā vnū q̄ sim re^o oīm. Verbi ḡ
tia. si ego p̄mitto furtū pecco^o illud p̄ceptū.
nō furaberis: quō ero re^o non habebis deos
alienos. qz nūq̄ feci^o sc̄dm. nec terciū. Jō
est h̄ magna difficultas q̄ declarat subtiliter
sic. In om̄i p̄tō mortali sunt duo. vt dicit
beat^o Aug. et om̄es theologi. s. auersio ab in
p̄mutabili bono. et p̄uersio ad p̄mutabile bo
nū. Deus est bonū incōmutabile. et creatura
bonū cōmutabile. deus p̄cipit hūilitatē. et
tu dicis. Holo esse hūilis. giras do: sū deo.
et p̄uertis te ad creaturā. ad supbiam. Ecce
auersio a deo et conuersio ad creaturā. et sic d̄
om̄ibz alijs peccatis. ḡ fact^o est oīm reus. scz
auersionis et p̄uersionis Septima ē circula
ris integritas q̄ sint sine angulis. Nec h̄ p̄
virtutē p̄seuerantie finalis Tūc figura circū

Sermo. III.

larē p̄cā q̄n̄ finis r̄ndet p̄ncipio. vtz i p̄passo
faciēte circulūz. sic est ille q̄ icipit bonū p̄oit
pedē passim p̄passi i cētro corp̄is. deide circu
iterēdo d̄ p̄ctis p̄ponēdo nō redeūdo p̄fite
doz. tūc finis v̄m̄ p̄ncipio q̄n̄ es cū d̄o. Alij
āt incipiūt bonā vitāz ponūt pedē i cētro pas
si. s. religiōis z circuāt p̄mo statū nouitū. dei
de p̄fessit. vsq; ad mortē. Idē d̄ clici. Jō x̄ps
Qui p̄seuerauerit. nō d̄t ichoauerit. vsq; i fi.
h̄z. Mat. x. Alii incipiūt tā i religiōe q̄ in
h̄mo q̄ nō p̄seuerāt. sed tūc pes d̄ circlo mo
uel. Ho. legis d̄ inuene q̄dā r̄ligioso q̄ petijt p̄
siliū a q̄dā scō r̄ligioso vt ostēderet sibi regulā
b̄n̄ viuēdi. q̄ dixit. sic incepisti sic finias. Jō
ap̄ls. Bonū faci. nō defi. zc. tpe ei suo metē n̄
deficiētes. ecce q̄re d̄t. oñdite mihi nūm̄isma

De eadem dominica. Sermo quartus

Distra cōuersatio
i cel̄e. H̄z istō s̄b̄ p̄hil. iij. Verbū ē
ap̄li dicēt̄ d̄ sez alijs ap̄lis z discipul̄ x̄pi. H̄ra
puer. zc. Dō si nos volum̄ intelligere illō s̄
b̄ū d̄ scis aiab̄ ap̄loz z alioz sc̄toz a corp̄ib̄
erūt̄ tūc claz ē. q̄z q̄ eoz p̄uersatio i cel̄ sit nō
ē dubiū. q̄z nō solū aie ap̄loz p̄uersāt i celo. s̄
etiā aie innocētū. q̄z sic filij intrāt p̄ris domū
ab̄s̄ difficultate. ita aie p̄fecte penitentiū ex̄q̄
iā i h̄ m̄do habuerūt suū purgatoriū. Jtē aie
martiz z alioz p̄scōz stati p̄ mortē intrāt ce
lū. z sic p̄uersatio eoz ē i cel̄. q̄stū ad aias. Jō
cāt̄ ecclia. Gaudēt in cel̄ aie san. q̄ x̄pi v̄esti.
v̄l p̄ innocētā v̄l p̄pnias. sūt secuti. z q̄z. s. aliq̄
p̄ ei amore san. su. su. iō cū x̄po re. i e. zc. Si ḡ
d̄ eoz aiab̄ volū̄ intelligere the. claz ē. n̄ h̄z
difficultatē q̄n̄ eoz aie sint i cel̄ z p̄uersatio eo
rū. Sed si volū̄ intelligē fm̄ q̄ ap̄ls loq̄bat̄
q̄. s. ad buē viuetes in h̄ m̄do p̄uersatōz habe
ant in cel̄ h̄z difficultatē. s̄z nō intelligat̄ q̄ eoz
p̄uersatio p̄ habitatōz corp̄alē sed p̄ imitatōz
p̄tualē sit in cel̄. s̄bi gr̄a. Si aliq̄s viuēdo in
domo sua seruaret p̄fecte vota z cerimonias
oēs alic̄ religiōis. s. p̄ paupertatē. castitatē zc. si
q̄rere v̄bi ē sua p̄uersatio. ōz r̄ndere cū distin
ctōe. v̄l q̄stū ad habitatōz corp̄alē. v̄l q̄stū ad
imitationē p̄tualē. Quātū ad habitatōz cor
palē ē in h̄ m̄do. sed p̄ imitatōz p̄tualē: sic sua
p̄uersatio ē in cel̄. q̄z habet p̄p̄tates. s̄tutes z
p̄ditōes celestes. Jō dicebat ap̄ls de se z de
alijs. H̄ra p̄uer. in cel̄ ē. Jō cāt̄ d̄ p̄sona sc̄a.
Qm̄ in hac pegrinatōe solo corp̄e p̄stitūt̄. co
gitatōez auiditate in illa et̄na patriā p̄uersat̄
ē. s. p̄ imitationē p̄tualē. Ego q̄siuit inueni q̄

litates z s̄tutes z p̄ditiones celi fm̄ p̄hiām et
fm̄ theologiā. vt p̄ virtualē imitationē p̄uerse
mur in celo. z sūt. vij. Prima alta sublimitas
sc̄da plena rotunditas. terciā p̄fecta puritas
q̄rta pura claritas. q̄nta firma stabilitas. sex
ta ampla vtilitas. septima p̄tinua volubilitas
Si nos h̄m̄ istas. vij. p̄ditiones: n̄ra p̄uersa
tio ē in cel̄. Prima ē alta sublimitas. Tāta est
altitudo celi q̄ nō p̄t mēsurari. Aliq̄ vt rabi
moyses z alij voluerūt mēsurare. z licet labora
uerūt ad h̄ sciendū. tñ nescierūt oēm s̄tatē. qz
d̄t septura. Altitudinē celiz latitudinē tre et
p̄fūdū abyssi q̄s dimēsus ē Eccl̄. i. q. d. ipos
sibile ē. Altitudinē celi fec̄ d̄ sic magn̄ d̄ns
z potēs. q̄ p̄ se. v̄tore z filijs facit cameras i al
tū. z basse facit stabulū iumētōz. z infra trā
facit carcerē. Jto mō d̄ ordinauit mundū.
Cogitate q̄ tot̄ mūd̄ sit dom̄ dei. Baruth
iij. D̄ isrl̄ q̄s maḡ dom̄ dei zc. Sup̄ in celo
sūt camere v̄bi ē d̄ns cū filijs z amicis suis. s.
sc̄is. Et iste camere z palacia sūt corp̄alia. nō
d̄ luto seu lapide: sed d̄ mat̄ia celi v̄bi sunt iā
sci in gl̄ia. Dic̄ infer̄ sūt bestie. qz p̄ eis est fa
ci iste loc̄. et nos p̄r̄ p̄ctm̄ sum̄ cū bestijs. si
tenuerim̄ vitā bonā ascēdim̄ ad cameras. si
malā descēdim̄ ad carcerē inferni cū malefa
ctorib̄ in corde tre. Jstā q̄litatē debem̄ nos
h̄ze p̄ imitationē p̄tualē eleuādo nos i altū p̄
desideriū appetēdo. suspirādoz desiderādo
vitā et̄nā. z despiciēdo oia mūd̄ana. honores
zc. qz nō sūt nisi sum̄. s̄l̄r despiciere d̄m̄ ve
neras delectatōes. z tūc n̄ra p̄uersatio erit i
cel̄. Ap̄ls q̄ oia mūd̄ana despiciebat vt sterco
ra vt x̄pm̄ lucrifaceret p̄hil. iij. d̄t. Dia detri
mentū fecit arbi. vt ster. vt x̄pm̄ lucrifā. Ho.
vt stercoza. Qm̄ aliq̄s i domo ster̄ z imūdicī
as p̄gregat. nocet cor̄rūpēdo aerē. domū z p̄
sonā. sed q̄n̄ sp̄git in agr̄ sic fructificat. Ita
q̄n̄ religiosus. clic̄ v̄l laic̄ p̄gregat diuitias:
p̄gregat ster̄. q̄d̄ cor̄rūpit nos i mēoria. in
telligentia z volūtate. Cor̄rūpit domū z illos
d̄ domo q̄ forte inficiūt vos vt habeāt pecu
niā. Ergo d̄ camera cordis sūt ista t̄p̄alia bo
na ab̄iciēdat in trās siccās. i. paupes disp̄gē
da. Quare retinet̄ vos stercoza vult̄ vt cor
rūpant vos. Ecce q̄re d̄t. Dia detrimētū feci
z arbi. vt ster. vt zc. p̄hil. iij. Et recordās eze
chiel d̄t. Argētū eoz foris p̄ficiet̄ aux eoz i
sterq̄liniū erit. Subdit rōem. q̄ argētū eoz z
aux eoz nō valebit liberare eos i die furoris
d̄ni Eze. vij. Qm̄ ḡ trena a nob̄ despiciūt̄ ce
lestia appetūt̄ possūt̄ dicere. H̄raz. Sc̄da

Dominica uicesimatercia p^o trinitatis

Aditio celi e plena rotunditas. qz caret angul.
 Certu e qz de^o potuisset pposuisse triangulatū
 qdragulatū. s; ordo seu sapia dei fec celū ro/
 tūdū rotū. Et hē ista q̄litas p imitatōz s; tua
 lē qn hō i vita sua bz simplicitatē. s. qn hō nō
 habet angulos. s. qv n^o ostendat ad extra. 7 q
 sit al^o ad itra. Aliq̄ oñdūt se ad extra libales.
 sed int^o sūt auarizē. Ubi angulus ibi sordes.
 Simplicitas e qn hō e tal^o int^o q̄litas vult appa
 rere ad extra. Jō Pe. apls. Deponētes oēm
 maliciāz oēm dolūz silationēz inui. 7 oēs de
 tra. sic mō ge. infā zc. j. Pe. ij. Excludit a nob
 qnqz angulos puitatis. Prim^o e malicia cor
 dis. odiū. rācor zc. intm qz tales nō pnt prim
 diligere. Scds angul^o e omnē dolū. Iste an
 gul^o s; i ore. qn emēdo l^o vedēdo decipiūt
 prim. iurādo tm v; tm pstat zc. Jō mercato
 res auiser^o vos. Antiq̄ null^o petebat nisi qd
 erat iustū. Jō credebāt eis. sed mō petūt tm
 zc. Terc^o e silatōes. i. fictiones. s. qn extra hō
 oñdit se bonū cū tm ad intra sit mal^o. s; bi grā.
 In bitu albo ostēdit castitas quā debeo hēc
 z in nigra cappa aspitas zc. Quart^o e inuidia.
 Inuidia e tristari d^o bono z hono zez officio
 alteri^o. qn vos videt^o q ille iā fuit iurat^o v^o zc.
 Quint^o e oēs detractōes. Detractio e laudā
 añ z diffamare retro. Et extra d^o ordine depo
 nere istos angulos debem^o z nos emendare.
 Sic mō geniti infātes q̄ neleiūt depigere ex
 tra qd nō habēt ad intra: lac simplicitat^o zcu
 piscite. Tercia ppetas celi e pfcā puritas.
 qz nullā bz maculā nec hē pt. Dic sūt multa
 palacia q̄ tm pnt maclari aliq̄ mō. sed nō celū
 qz dicūt astronomi qz celū elemētū ignis tan
 git. tm ipm nō s; burit. Jō dicit^o phi qz celū n
 e susceptiuū pegrinaz impssionū. Ita q̄litas
 hē p castitatē q̄ hoīem p̄nuat nō s; burit n^o ca
 lesieri. Vlti s; burunt ex nimia familiaritate
 et hita p̄ bonā intēroz. Aliq̄ incipiūt bonā
 amicitia. sed p^o modicū s; burūt p luxuriā zc.
 Et d^o luxuria dē Job. Ignis ev^o qz ad pditōz
 deuorās z eradicas omīa genimia Job .xxij.
 Dias; burit z totū pdit. Jō auiser^o vos. z p̄ser
 uem^o a s; bustōez elōgem^o nos ab occasione z
 nimia familiaritate orātes p inuicē. Alij nō cō
 burūt sed calesciūt. nō em faciūt actū pncipa
 lē timore mūdano. sed respiciēdo loq̄ndo de
 lectāz calesciunt. sed meli^o eēt fugere. In pso
 na q̄rū dē Isa. Uach calesci^o sū qz vidi focū
 Isa. xliij. Aliq̄ maculāt. qz habēt aliquā faili
 aritatēz suspectā. qz lz ipsi nō faciūt pctm. tm
 oēs opināz. Jō eoz fama q̄ dz eē clara sit nig

in corde gētū. De talib; dē Diere. Denigta e
 sup carbonēs fa. co. et nō sūt cog. i pla. Tren.
 iij. Facies dē fama. qz sic in facie cogscit q̄s
 ita fama q̄ diuulgat. si fama cogscit. tūc cog/
 scūt boni ex bona fama z mali ex mala. Quar
 ta ppetas celi e. s. pura claritas. nō e ibi tene
 bra sic h. Jō dē seneca. Tal^o e ai^o sapiēt^o q̄litas e
 mōs sup lunā. sp illic serenū e. Ista claritatē
 dēm^o nos hēc p clarā sapiam dei. Laueat^o ne
 i corde v^o intret tenebra error^o zc. debem^o ei
 hēc cor clay. Et hēc est sapia nra d^o q̄ dē moyses
 iudeis z p eos nobis. Dec. s. fides e sapia v^o
 corā plis vt audientes vniuersa pcepta h di
 cāt. En plis sapiēz intelligēs. gens magna
 Deut. iij. Flo. fidē catholicā vocat sapiam s;
 nō sciam. Dic phs. vj. et h. qz tres sūt vtutes i
 tellectuales z spectatiue. s. sapia. itellect^o z scia.
 Sapia e cognitio dinoz. licet mō dicāt sapi
 entes astutiz fallaces mūdani hoies z false di
 cētes se esse sapiēt es stulri facti sūt Ro. j. In
 tellect^o v^o e cognitio pncipioz. Scia^o e co
 gnitio zclusionū q̄ hnt p demonstratōes. Fi
 des aut dē sapia. qz e de diuis zc. Dē intel
 ct^o. qz articli fidei sūt pncipia tot^o theologie.
 sed fides nō dē scia. qz articli nō sūt zclusiones
 hite seu pbate zc. p demonstratōz. qz licet n^o ha
 beam^o rōes z argumnta pbantia articlos fidei
 tm nō sūt demonstratōes qz nisi dē reuelasset
 rōes nō sufficiūt. sed sūt psuasiones. Ecce q̄
 re dē. Dec e sapia v^o. Flo. corā plis. qz non
 sufficit xpiano hēc fidē i corde. sed oz etiā p̄si
 teri vocalit^o tpez loco s; gruis. fm illd. Corde
 credit ad iu. ore at p̄fess. fit ad sa. Ro. x. Dicat
 Credo. in q̄ sūt. xij. pncipia theologie. Quin
 ta e firma stabilitas. qz celū incorruptibile e
 z licet habuerit pncipiū tm non hēbit finē in
 subā. Dō loq̄ns de corpib; celestib; dē. Sta
 tuit ea i et. z in se. se. Idē dicunt phi qz dura
 būt sine fine. Ista q̄litas debem^o nos hēc si
 debem^o hitare i celo. Nā dēm^o hēc h stabilita
 tē p firmā obedientiāz p̄seuerantiā In bona
 vita quā hō elegit p̄seuerāt manere. Sed no
 ta qz anteqz hō eligat spālēz spūalē vitā z sta
 tū: homo debet respicere z eligere qd meli^o est
 p aie saluatōe. s; bi grā. q̄ vult intrare religio
 nē debet deliberare i q̄. Et pmo respicere re
 gulāz p̄stitutōes. z nō igerere seipm stati. sed
 respicere tria. Prio regulāz p̄stitutōes. si pla
 cēt tibi. als nō intrare dēs Scdo si frēs p̄nat
 illā regulāz p̄stitutōes. als nō dēs te obligā
 Tercio nei ingressu fiat simonia zc. Sed p^o
 qz iā elegist^o z est^o int^o debet^o p̄tinuare bonā vi

a a p̄re
 ali

Ita
 dicit

phs

Ita
 dicit

Sermo. I.

tāz mori i illa. Itaqz sres mei dilectissimi sta-
biles estote z immobiles i oī ope dñi sp abūdā
res sciētes q labor vñ non ēzē. j. Coz. xvi. **Ser-**
pta ē ampla utilitas. qz oēs virtutes. pditiones
ppietates et qlitates qz de dat eis. large tri-
buūt nobis. vt patet i sole q tribuit nobis cla-
ritatē a deo sibi datā. Idē d lūa z d alijs. Jō
Bēn. j. Fiat lūaria mag i firmamento. et diui-
dāt diēz noctē. ibid. Fec de duo lūaria ma-
gna. ma⁹ vt pisset diei. min⁹ vt preeffet nocti
Sed si p auariciā vellēt sibi retinere de eis au-
ferret. Si volū⁹ hēc ouersationē i cel habeā⁹
istā pditionē. ne grāsa deo nobis datas spūa/
les vl corpales nobis ipsis retineam⁹ Unicui
qz at dat manifestatio. spūs ad vti. j. Coz. xij.

Dominica. xxiij. Sermo primus.

Hic fama hec in

uniuersā trā hēz vñ istud textualr
Dat. it Sermo n̄ erit de scō euāg. Si pla-
cet deo hēbim⁹ mltas bonas doctnas zē. salu-
tes v. ma. In pñti f̄mone volo tenere modū
ortulani. q qñ vult sciare vl plātas i orto plā-
tare bonas z vtilis. pmo disponit z ordinat i
tabul. p⁹ sciāt. Ita faciā. Rō. qz i scā sep̄ta sin-
glaric sc̄m euāg. d: ort⁹ claus⁹ z nō ager. Or-
tus clausus l⁹ clusus. Cant. iij. Bñ eēt clu-
sus ort⁹ q b̄zēt altissimū pietē p muroz porta-
le strictūz bonā ianuā z fortes seras. sic sc̄m
euāg. ē altissimo muro. s. fide xpiana muratū
qz vsqz ad celū ascēdit. it m̄ q null⁹ infidel⁹ nec
heretic⁹ nec scismatic⁹ p̄t intrare ad destrue-
dū fruct⁹ ei⁹. Portale strictūz bassū ē hūilitat⁹
Ideo null⁹ sup̄b⁹ p̄t intrare colligēdo fruct⁹
ei⁹ secretoz nec intelligēdo. Janua firma est
paup̄tas ap̄lica. p̄t h̄ licet mlti studeāt. non
tñ p̄t inuenire fructū spūalē. Nā psone car-
nales deliciosēz. nō p̄t intrare ad comedē-
dū de fructib⁹ h⁹ orti. qz non sentiūt dulcedi-
nē. qz dulcedine vicioz amittūt gustū z infi-
ciūt palatū. sed est ap̄ xpiano corde hūili et
paupi spūz. tal⁹ sentit odorē ei⁹. Ideo d: xp̄s
qē dñs h⁹ orti. veniat dile. m. in oz. su. Cant.
v. Nota dilect⁹ a xp̄o est xp̄ian⁹ q in corde ha-
bet firmā fidē. No. in ortū suū. Euāgelii ē
ort⁹ xp̄i dñatiue. sed d: xp̄iani finalit. qz p eo
factū est. Ecce qre sc̄m euāg. d: ort⁹. Prop̄
h̄ in orto euāgelij hodierni ordinabo tres
horas f̄m tres pncipales pres qz habet iu-
sta tres xp̄i excellentias q in eo ostendunt

Prima est humilitas gratioza

Scda benignitas virtuosa

Tercia sublimitas gloriosa
In bis at n̄ plātabo caules n⁹ spinargia sed
herbas aromaticas z fruosas bonaz doctna-
rū. In pmo plātabo vñā herbā aromaticā q
d: doctna et bical monastica ad regēdū ppriā
psonā. In scda aliā q d: politica z generalis
ad regēdū cōitatē. In tētia aliā q d: yconomi-
ca iugal⁹ ad regēdū ppriā domū. Ne plan-
te erūt ita odorifere q potō dicere. exijt fama
h̄zē. Dico pmo q in euāg. hodierno osten-
dit vna excellentia xp̄i q d: hūilitas gr̄osa. h̄
ostendit in pma pte euāg. cū d: Loq̄nte ihu
ad tur. vsqz. sc̄q̄bant eū z disci. ei⁹ Querit qre
xp̄s hūc pncipē statim secut⁹ est. cū tñ regulū
ei⁹ aduentū petentē increpauit. vt p3 Jo. iij.
Rñsio. q iste pnceps hēbat duo. s. firmā cre-
dentiā in corde. q. s. potat sanare filiā suā. vt
p3 in petitiōe di. Veni impone ma. su. e. zvi.
Scdo hēbat ardentē deuotōz ad xp̄m. qz ac-
cedens ad o. eū. Ita duo statim trabūt se ad
xp̄m. No. ad h̄ exemplū naturale q candelā
clare sc̄sz fumigans finalit⁹ trahit ad se lu-
cem. Xps d: lux. Erat lux v̄zē. Jo. j. Si ḡ
tu habes claritatē fidei i corde z fumigatōz
deuotōis: statim trahes ad te xp̄m. Ap̄lus.
In xp̄o ihu neqz circūcisio aliqd fac neqz p̄-
puciū. sed fides. Ecce credentiā. q p caritatē
opat. Ecce deuotio Gal. v. Qz ḡ ille pnceps
hēbat ista duoz nō ille regul⁹ iōzē. ecce h̄ hūi-
litas xp̄i gr̄osa. Ecce h̄ pma ps orti xp̄i h⁹
dispositaz ordinata. Hodo seminem⁹ in ea
herbas aromaticas. s. d doctnis et bicz mo-
nasticis ad regēdū ppriā psonā in bonavi-
ta. Et sūt due. s. ozo q p̄fuar nos a p̄ctis fu-
turis. Scda ē p̄fessio q purgat a p̄ctis p̄teri-
tis. Ozo oñdit cū d: Ecce pnceps vñ⁹ acces-
zē. Qui em̄ vult zē. d3 pmo ad xp̄m accēde.
Qui vult regi supplicare pmo accedit. Si dī-
caz. z quō possem⁹ xp̄o accēdē cū sit in celo
Dico nō dēm⁹ accēde corpāl⁹ sed intellectu-
alit. cogitando qñ vis orare. cū q hēs loq̄. s.
cū rege celi. cogitando qz vides eū in cathe-
dra sedentē. Sic accedit homo. z sic ille q lo-
quit cū rege flectit genuaz discoopit caput
ita etiā in ozo. qz et q hō accessit debet orār
Jō d: d pncipe q accessit ad eū z seē suā sup-
plicatōz. Ecce q̄r oñdit nobis orār. idō dō
Accedite ad eūz il. zc. Qui at sic orauerit sic
pnceps iste erit ei⁹ ozo accepta. Qui als orat
non obrinebit aliqd. Ecce h̄ herba aroma-
tica q p̄fuar hoīem zc. Nota h̄ exemplū si-
ne miraculū d iuvene mercatore duoto ḡgē

Rñ q

Domica uicesimaquarta p^o trinitatis

marie. q̄ qlibet die tēplādo. xij. gr̄a s̄fcās s̄,
gini ma. fm. xij. ptes sue p̄sōc p̄ntabat. xij. aue
ma. P̄rio cogitabat tēplabat caput marie
plenū sapia p̄ q̄ p̄t̄arche. p̄ h̄z. z sic dice
bat p̄mū aue ma. deinde oculos q̄tiēs respexit
x̄pm. scio aures quō audierit x̄pi f̄mones. q̄r
to nares q̄lē odorē sensit d̄ corpe x̄pi i die na
tinitat̄. q̄nto os q̄tiēs osclata esset x̄pm. sexto
vba q̄ lactauerūt filiū dei. septio cor plenū ig
ne amor̄. octauo brachia q̄b̄ aplexata ē x̄p̄z.
nono ventre tāq̄ x̄pi camerā. decio genua q̄
lit̄ orabat. vndecio tibiae q̄lit̄ iuit laborādo
q̄n̄ pdidit filiū dū cēt annoz. xij. duodecimo
aiam plenā oī p̄fectōe. z cor p̄pniali afflictōe
No. q̄l̄r dū p̄dict̄ iuuenis iret ad feriā. in via
inuenit latrōes zc. Et isto miraclo potest̄ cog
scere. quō ozo scā ad deū ē herba aromatica
Iō x̄ps d̄t. O z sp̄ oraf̄ z nō def̄. qlibet manez
sero Lu. xvij. Scdo iste p̄nceps oñdit p̄fessi
onē sacralē q̄ purgat a pcis p̄terit̄. i s̄bis q̄n̄
dixit. Dñe filia m. zc. Stati p̄ p̄ctm̄ mortale
filia mea. i. aia ē mortua. Iō d̄ bona rōnez de
p̄silio statim cēt p̄fitēdū p̄ctm̄ qlibet die P̄d̄
dicūt ml̄ti. expectabo. xl. Et sic cadit lurū in
tūica. nūq̄d dices. expectabo p̄ anū. ecce q̄re
d̄t. mō defūcta. q̄ aut̄ nec in. xl. vult p̄fiteri pu
niet̄. z p̄mo i aia q̄ sepeliet̄ i inferno. scdo i cor
pe. qz nō d̄z sepeliri i cimitio. extra d̄ pe. z re. c.
ois. Uide s̄. do. xvij. fm̄oe. j. in fine. No. quō
curat̄ d̄z h̄z i sc̄pt̄. q̄ p̄fiteri q̄ nō zc. Qui ab
scondit sec. su. nō d̄i. q̄ at̄ p̄f̄. sue. z reli. ea mi.
p̄se. puer. xvij. Ecce q̄re d̄t. si. m. zc. Scdo
dixit p̄ma ps. venit impo. ma. t. su. eāz vi. Ec
ce h̄ absolutio. añq̄ p̄sona p̄fiteat̄ z absoluat̄
ē hitatio demonū. q̄t̄ pctā mortalia q̄s h̄z tot
d̄z h̄z demōia. De. b. magd̄. dicūt euāgeliste
qz x̄ps eiecit. vij. demōia. i. vij. pctā mortalia.
qz nō legit̄ qz fuit demōiaca. sed scā p̄f̄. zc. ve
nit x̄ps p̄ gr̄am. Iō dixit. veni dñe. Et x̄pus
veniā zc. Doctr̄na ē theologie qz in absolutōe
nō solū venit x̄ps p̄ gr̄am. imo etiā p̄ p̄ntiā p̄
sonalē. z nō solū x̄ps sed etiā tota trinitas. Iō.
xij. Si q̄s dili. me ser. m. ser. f. illū quē dixit
p̄ os apl̄i Jac. Cōfitemi al̄cutz pec. ve. z ora.
p̄ inui. zc. Ja. v. z p̄z me d̄li. eū. z ad eū veni.
Ecce p̄nie iniunctio. P̄niam vocat manū. q̄
q̄nq̄ digitos h̄z. Prim̄ ē pollex. zc. p̄tritō cor
dis. scds ē bonū p̄positū nō redeūdit ad pctā.
tercī est p̄nial̄ afflictio. qz sic caro fuit tibi oc
casio peccādi. ita etiā penitere debet. q̄rt̄ est
iniuriar̄ remissio. cogitādo qz maiores iniu
rias fecisti x̄po. Dicūt medici qz in isto digi

to est vena cordial̄. Iō in desponsatōe ponit̄
ibi anul̄. ad innuēdū qz se debēt cordialit̄ di
ligere. Quint̄ ē iniustoz restitutio. tā d̄ fama
q̄ etiā d̄ bonis. Ecce q̄re d̄t. imponerē. qz ita
p̄misit de^o Si impi^o egerit p̄niam a p̄cto suo
vita viuet z nō moriet̄ zc. Eze. xxxij. Dico
scdo qz in scda pte euan. ostēdit scda p̄t̄ x̄pi q̄
d̄: benignitas s̄tuosa cū d̄z. Et ecce ml̄ier zc.
vsqz. mulier ex illa hora. Ecce h̄ x̄pi benigni
tas s̄tuosa. qz cū illa mulier deberet puniri
qz approximabat s̄ legē Leui. xv. X̄ps aut̄ nō
puniuit. sed etiā cōsolat̄ est eā. Et in illa pre
plantāde sūt herbe aromaticē. s̄. doct̄ne poli
tice q̄ sūt ad bonū regimē cōitāt̄. Et ad h̄ oz
duo p̄nta declarare. P̄imo q̄ ē ml̄ier h̄ q̄ h̄z
zc. Ista ml̄ier ē cōitas q̄ abūdat in p̄ctis no
torijs. P̄ctā notabiliaz notoria dicūt s̄guis
in sacra sc̄pt̄a. Auto. Dd̄ q̄ peccauit ḡuit lu
turiaz homicidio. qz p̄ntia sūt. z credidit zc.
Iō fuit sibi dictū. Egredere egredere vir s̄gui
nū z vir belial̄. Ecce zc. ij. Re. xvj. Et petijt ve
niā a deo di. Libera me de sang. zc. Quō cu
rabit̄ ista corruptio cōitāt̄. Dico qz ē tangen
do vestē x̄pi q̄ est sacra sc̄ptura. Rō. qz sic vest̄
coopit p̄sonā: ita sacra sc̄ptura x̄pm. Iō iu
dei solū viderūt vestē. De ista veste d̄t Isaias
Gaudēs gaudebo in dño z exultabit anima
mea in deo meo. O: induit me vestim̄t̄ salu
tis. z induim̄to iusti. circūde. me Isa. lxxj. No.
cū d̄z in pl̄ vestim̄tis. qz sacra sc̄pt̄a in vno li
bro nō p̄tinet sed i mult̄. Scdo d̄t. z indumē
to iusticie. qz sacra sc̄ptura tota est vna q̄ x̄ps
induit. Si ḡ h̄ cōitas patit̄ fluxū sanguis et
iam feret p̄ malā famā. et deficit paulatim et
vadit ad destructionē. remediū ē tāgere fim
briā x̄pi. s̄. sacram sc̄pturam faciendo ea q̄ di
cit̄ s̄ ser pctā mortalia. et sic curabit̄. P̄mū
p̄ctm̄ est sup̄stitionis diabolice. Scdm̄ blas
phemie diuinal̄. Terciū negligentia festiuita
tū. Quartū lud̄. Quintā lupanaria secreta.
Sextū societates criminales. Ex pctis secre
tis cōitas nō h̄z piculū. sed q̄n̄ p̄ctm̄ est noto
riū zc. Dico terciō qz ostēdit̄ ibi sublimitas
gl̄iosa in terciā pte euangelij vbi d̄z. Cū venis
ser̄ ihs in domū zc. vsqz in finē In ista tabula
sunt plantande herbe aromaticē de doct̄nis
yconomicalibz p̄ bono regimine dom^o Tria
fecit ch̄rist^o in suscitatione hui^o puelle. in quo
ostendit totū regimen domus. P̄imo eiecit
de domo tybices z turbam tumultuantē.
In q̄ significat̄ exclusio male societatis Si
vult̄ bñ regere domū v̄ziam. expellat̄ malos

Sermo. II.

Itē solū expellet malas psonas dēt. s; etiā
malas s; uetudies. Itē si famli n̄ hnt occasio
nē audiēdi missā: der; eis facultatē. q; oz red
dere rōem d̄ eis. Jō sc̄pta. Si q̄s. s; p̄fāillias
suoz maxime domesticoz cu. nō ha. si. ne. j.
Tbi. v. Sc̄do tenuit manū ei⁹. Ecce xp̄i pre
ctio. Qd̄ p̄suabit domū tuā i abūdātiā i pa
cerē. Et poter; dicere cū dō. Tenuisti manū
dex. meā. s; p̄spirat; .z i vo. t. dedu. me. z cū gla
sufes. me. ps. lxxij. Tercio dixit puelle surge.
Ecce gr̄e sp̄ialis collatio. Surge q̄ dormis
z exur. a mor. z illu. te xp̄s Eph. v.

De eadem dñica. Sermo secundus

Accessit retro et te
a digit s; mbriā vestimēti ei⁹. Istud s; bñ
h̄ originalr̄ Dat. ix. In isto s; mōe
volo dēclarare q̄lit aia pētis i firma potit cura
ri. Matia erit bōaz spectatiuar et moral. sed
p̄mo salutef; . Ma. Cogitavi p̄tractare s; bñ
istō s; m̄ tres itellec; sacre sc̄ptē. s; historicū vel
l̄ralē. allegoricū l̄ figurālē. tropologicū l̄ mo
ralē. Quātū ad p̄mū itellecū sciēdū. q; ex quo
adāz eua peccauer; dēu: oēs gētes mōi p̄p̄
pectā tēdebāt ad finalē destructōz z p̄ditōem.
p̄p̄ qd̄ de⁹ volēs mittere saluatore et redēptorē
elegit sibi certū p̄l̄m i isto mōdo d̄ q; nascere
s; m̄ carne. Cui⁹ p̄l̄i p̄z fuit Abraā. cui p̄misit
de⁹ q; d̄ sua generatōe saluator mōi nascere
Cui p̄lo dedit duo sig; p̄ncipalia vt distigue
ret a cetis p̄lis. put pastor signās oues. vnū
occultū i carne. z aliō publicū i vestimēti. Si
gnū occultūz secretū i carne ē circūcisio i mē
bro virili. ad significādū q; d̄ sua generatione
messias mōi saluator nascere. Circūcidet i
vobis oē ma. Ben. xvij. Dñer vbi erit ista cir
cūcisio. i aure nō. i digito nō. s; circūcidet; car
nē p̄puēi v̄i vt sit i signū. s; q; d̄ illa generatō
ne nascet saluator mōi. Jō iudeiz agareni q;
circūcidūt faciūt; p̄missionē. q; ex q; p̄missio
ē p̄pleta: cessat signū p̄missōis. qd̄ fac̄ signū
i tabna ex q; vinū iā ē v̄ditū. q; iā venit xp̄s. et
ipsi oñdūt q; nōdū veit. iō peccāt. p̄p̄ qd̄ nos
nō recipim⁹ circūcisionē illā. Vñ apl̄s. Dico
vob qm̄ si circūci. xp̄s vo. nihil p̄dest Gal. v.
Hoc signū voluit recipe xp̄s vt daret finē le
gi moyli. q; tota ordiabat ad t̄pm̄ tāq; ad cāz
finalē. Jō d̄t xp̄s. Amē dico vo. q; nō ve. sol.
le. zc. Dat. v. Sc̄dm̄ signū qd̄ dedit illi p̄lo
fuit publicū. s; extra i tūica supior vt oēs cog
scret̄ q; erāt d̄ genere abraā. s; q̄ttuoz s; mbri
as d̄ colore celesti. d̄ filoyl d̄ serico. vna ante

alia retro. alia a dextr; . alia a sinistr; . z dicitur
s; mbrie. De h̄ auto. Dixit q; d̄s ad Moy
sen. Loq̄re fili; isrl; z dices ad eos vt faciāt s;
bi s; mbrias p̄ q̄ttuoz angulos pallioz ponē
tes in eis vittas iacinctinas. q; cū vider it re
cordet̄ oim̄ mādator dñiz. s; sintq; sancti deo
suo Hūe. xv. Floravittas iacinctias. ad signi
ficandū doctrinā celestē regis messie. q; debe
bat dari p̄ q̄ttuoz euāgelistas. p̄ mattheū qui
añ alios sc̄psit euangeliū. Doctrina z lex xp̄i
nō p̄mittit t̄renavt lex moyli. s; celestia. Qui
fac̄ vo. pa. m. q; in cel̄ ē. ipe intra. i re. cc. Dat.
v. x. Xps̄ aut̄ sic voluit in carne suscipere signū
circūcisionis. sic etiā i vestimēto portabat p̄
dictū signū distinctōis. Itēz cū eēt puer: vir
go maria manib; p̄rijs fecit sibi vna tunicā
z sp̄ portabat illā amore m̄ris. z ipso cresce
re crescebat vest; . z vgo posuit in illa illas vittas
iacinctinas. Vñ sup̄ illo s; bo mlier; samari
tane. Quō tu inde⁹ cū sis bibere a me posc; . q;
sū mlier samaritana. Hō em̄ contunt̄ iudei sa
maritanis Jo. iij. Dicūt h̄ glōse. q; i vestib; z
s; mbrijs coguit eū eē iudeū. Ideo mulier
alia q; bēbat fluxū sanguis de q; loq̄t euange
liū dicebat intra se. O si tetigero t̄m̄ vestimē
tū ei⁹ salua ero. Sed misera q; re appropiabat
q; tales mlieres ab alijs excludebant s; m̄ le
gē Leui. xv. q; ferebant Dicebat em̄. si ego ve
nio añ eū sentiet fetorē. si ad lat̄ itez. ḡ volu
it retro venire. z h̄ d̄t the. Accessit retro z teti
git s; mbriā ve. zc. Et xp̄s videns eā ip̄a timu
it credēs q; eā rep̄bēderet. sed xp̄s solat⁹ est
eā di. Cōfide filiaz. Et h̄ de p̄mo Quātū
ad sc̄dm̄. s; ad itellecū allegoricū. D̄ ab ale
os grece qd̄ ē alienū latine. z gore snia. q; ali
ena snia. qm̄ facta vel dicta sacre sc̄ptē exponū
tur de xp̄o. Ideo apl̄s exponens aliq; facta
abrae de xp̄o d̄t. Que sunt p̄ allegoriā dicta
Gal. iij. Cū ḡ d̄t. accessit retro. s; aia peccate
et tetigit. Oportet dēclarare q; sit ip̄sa vestis
xp̄i. Dico q; p̄ allegoriā vestis est humanitas
sumpta de beata v̄gine. Ratio. q; sicut vest; z
coopit p̄sonā. ita humanitas diuinitatē xp̄i
Ideo iudei solū videbant vestē Cū in forma
dei esset habitu inueni⁹ vt homo. Phil. ij.
In hoc vestimēto portat quattuoz s; mbrias
Anterior est dulciss; ma miscdia ad peniten
tes. int̄m̄ q; si aliq; p̄nceps vel dñs h̄zet par
tē sue miscdie reputaret stult⁹. Q; si esset ali
q; miles q; fecisset oia h̄ mala. s; q; occidisset
p̄rem suūz matrē et filios regis. et violasset s; b
lias eius et ipsum percussisset z parceret s; b;

Domica vicesimaquarta p^o trinitatis

stult^o reputaret. Maior e ad huc infinita misericordia christi. quod si vnus homo occidisset omnes apostolos et Joseph primum putatiuum. imo etiam si virginem iugulasset et ipsum christum proprijs manibus crucifixisset. si propter hoc tunc triticoz vt gnum sinapisz petet veniam in hunc modo. christus statim pcceret sibi. De hoc autem. Si ipse egerit peccata ab omni peccato. sicut Ezechiel. xviii. Secunda sumbria posterior e durissima iusticia ad ipenitentes. sicut ei e infinite misericordie penitentibus. sic e infiniti rigor ipenitentibus qui nolunt pccari nec pcciteri nec desistere a peccatis. Item quod si vnus decederet in vno solo peccato mortali. et a christo petet veniam de illo peccato. et omnes sancti sancte orarent pro illo genibus flexis imo omnes sancti angeli. immo et virgo maria. non obtinerent sibi veniam. etiam si centum vel et mille annis pro illo intercederent. quare patet hanc stulticia multorum dei. Ego bene proponam me cum deo. deus e misericors. Verum e. sed etiam e durissimus impenitentibus. Autem. Zelus et furor viri non pccet in die vindicte. nec acquiescet cuiusquam peccatis. nec suscipiet pro redemptione dona prima. puer. vi. Tercia a sinistra largissima gratia presertim deuote orantibus. Quod si in penitentia homo penitet et petit aliquam gratiam vel aliquod donum. statim concedit sibi nisi eum in detrimentum anime. Non homo petit aliquid quod non dat. signum est non eum utile anime. sicut nec vos daret vinum et fructum in firmo l3 petet. quod non eum sibi utile. si autem petit de zuckera dabit. Sic omnes sumus infirmi: nescimus quid e nobis utile vel nociuum. Infirmitas petit sanitatem: non dicit christus. quod non eum utile anime tue. sed dat patiam que e melior. Si quis indiget sapia potest illam a deo que dat omnibus. et non imp. Jac. i. Quarta sumbria a dextera e excellentissima gloria in furo. De qua apostolus que eam vidit interrogat quid vidisset. non potuit exprmere: sed dixit. O altitudo diuinitatis. et Ro. ij. De omnibus his quattuor sumbrijs dicit deus in vna auto. Quod misericordiam et veritatem dei. deus. ps. lxxxij. Hora quoque deus non diligit misericordiam. ecce sumbria anterior. et veritatem. i. iusticiam. ecce posterior. Biaz dabit deus. s. in hunc modo. ecce sinistra. et gloria in alio. ecce dextera. Non ergo aliquid persona patitur fluxum sanguinis: que. s. abundat in peccatis. ad tactum vnus sumbrie sanat: non anterioris sed posterioris. s. iusticie. Iohannes dicit. accessit retro. Quantum ad scium iuxta intellectum tropologicum. a tropos quod est conuersio. et logos sermo. qui sermo conuersus ad mores. Pro quod sciendum quod bona vita e nobis vestimentum necessarium. quilibet enim homo vel religiosus tenet bonam vitam e bene induit. nullus sine indumento bone vite potest intrare ad nuptias paradisi. Hora pabolam que habet. Mat. xxij. de rege faciente nuptias filio suo. Rex autem intrauit vt videt discubere

tes si aliquid indigebat. qui inuenit ibi vnus non vestitum veste nuptiali. cui dixit rex. Amice quoque huc intrasti non habes. ve. nup. Et ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris. Ligat. ma. et pe. p. cum ite. ex. ibi erit fletus et stridor dentium. Vestis nuptialis e bona vita sine qua nullus potest celestes nuptias intrare. Iohannes dicit apostolus. Induite vos sicut electi Col. iij. Patet hanc ratio ad quod eum quentium si erim induit vel nudi in paradiso. quod omnes erim induit non vestimentis corruptibilibus sed de vestimentis virtutum. Iohannes in apoc. Sanctus qui custodit vestimenta sua ne nudus ambulet. et videat. s. sci turpitudinem eius Apoc. xviij. Quattuor sumbrie vestis bone vite sunt quattuor virtutes cardiales siue morales. Anterior e prudentia intellectualis que precauet periculum spiritualium temporalium. quod auisat antequam veniat periculum. ne homo cadat faciendo se deum. Iohannes dicit scriptura. Oculi tui recta videant et palpebre tue precedant gressus tuos. Prouer. iij. Palpebre molles sunt cogitationes anime que debent precedere dei. si ego facere habet: posset sequi hunc hunc. Ideo multi frangunt sibi collum. quod prius non cogitant. vt patet de dyna filia iacob. que egressa vt videt mulieres regionis illius. quam cum vidisset sychem princeps terre illius: rapuit eam dormiuit cum ea Gen. xxxij. Ecce que de oculo tuze. Posterior e iusticia prial. que punit peccata preterita faciendo iusticiam de se ipso quod homo peccauit. Si peccastis pro superbia faciat iusticiam. De ista sumbria dixit deus. Custodite iudiciumz facite iusticiam. quod iuxta est salus mea vt veniat: et iusticia mea vt reuelat. Isa. lvi. Dextera est temperantia virtualis que in prosperitate refrenat ne homo faciat excessum. In chamo et frenoze. ps. xxxij. Sinistra fortitudo que facit hominem tollerare aduersa. Ad tactum enim iusticie prial non solum infirmus sanat: sed mortuus suscitatur. et non solum persona particularis. sed etiam ciuitas generalis. Non. s. quis facit iusticiam de peccatis notorijs. Auto. Repente loquitur aduersum gentem aduersus regnum vt eradicet destruat etc. Hierem. xvij. Patet quod ex priali iusticia reuocatur snia data in curia diuine iusticie. Tangam ergo illas sumbriamz habebimur sanitatem

De eadem dominica. Sermo tercius

Rpleamini agnitione voluntatis dei Col. i. In alia mentum ad salutem nostram necessariu est scire voluntatem dei. Ro. fu. si non sciat voluntatem dei quomodo poterit bene fuisse. in quo credit domino bene seruire: displicet. Quare in primis si quis voluerit bene seruire debet primo scire

Sermo. II.

voluntate dñi sui. Ita oēs fui sum⁹ dñi nri ie
su xpi. In baptismo ducit nos. Sacerdos
ē norari⁹ di. qd vis. rñdet. fidē ihu xpi. Et sa-
cerdos. Et fides xpi qd dabit tibi. Rñdet. vi-
tā etnā. Ecce salariū xpiano pmissū. Qui cre-
dideritz bap. su. sal. erit. Mat. vi. Ergo abre-
nūcia sabbane. rñdet. Abrenūcio. Ecce du-
ctio in hōsistit. Jō non solū inq̄tū create sue
sum⁹ tenemur sibi fuisse. sed etiā ex spāli pdu-
ctōe. qz ex spāli grāz bonitate sua vult nob p
multis paganis suū dare salariū. si fecerim⁹ vo-
lūtate ei⁹. Auto. Hō ois q dē mibi dñe do. in-
tra. i. re. ce. sed q fa. vo. pa. m. q i. ce. ē. ipse intra.
in re. ce. Mat. vii. Quare sup oia nccū ē sci-
re q sit ei⁹ voluntas. z qd velit d vno qz. Jō dō
petēdo ait. Dñe ad te fū. do. me fa. vo. tu. zē.
ps. cxliij. Ro. q dō loq̄ i psona pctōris. Dñe
ad te fūgi. q. d. fūini hucusqz diabolo. ei⁹ vo-
lūtate faciēdo i supbia. luxuria zē. sed volo di-
mittere. Jō ad te dñe fūgi doce me zē. qz de-
us me⁹ es tu De⁹ in vclī testamto nō ita clare
declaravit suā voluntatē sic i nouo. qz mō qli-
bet religiosus clie⁹ zē. p̄t scire d eo qd vult dō
qz totū sc̄ptū ē. nō o3 nisi legere v̄l audire. Jō
dē thēa. Impleami aq. vo. dei. Nō videam⁹
qd de⁹ vult d nob in h mō. vt sum⁹ digni b̄re
salariū glie. Et amore v̄zi q̄sini z inueni octo
q de⁹ vult. q sūt. Veritas diuinal. caritas cor-
dial. puritas psonal. honestas exēplaris. vni-
tas amicabile. pietas fraternal. aspiras p̄nial
firmitas v̄tual. De p̄mo qlibet d3 b̄re i suo
intellectuz credere v̄tate diuinalē. s. q̄ credat
firmiter v̄tates fidei catholice a deo incarnato
nobis reuelatas. Rō si aliq̄s h̄z v̄nā falsā opi-
nionē d aliq̄ articulo fidei. ibi ē piculū maxim.
qz totū edificū z fūdamētū v̄tutū z meritoz
corruet. Si nō vis crede p̄sciano d regula p
eū data in grāmatica nō ē piculū. Sed si nō
vis crede xpo d regul p eū dat⁹ d articulo fidei
ibi ē piculū. qre. s. Tho. ij. ij. q. ij. ar. ij. de fide
qrit. si q̄s dubitat in vno articulo fidei an ha-
beat fidēz credentiā de alijs articulo fidei. dē
q nō. sed solū opinionē d alijs. Rō. qz certū ē
q̄ v̄t nō habet nisi v̄nū fundamētū indiuisibi-
le. qd ē v̄tate diuinal fidei. q falli nō pōt nec
fallere. q̄ ḡ dubitat in vno nō remanet sibi fū-
damētū d alijs cū nō sit nisi v̄nicū fūdamētū
oim. Nota ad h̄ similitudinē de magna rupe su-
per quā essent. xij. camere edificate. qz si rupis
cadit: cadūt etiā oīs camere. Sed si solū
caderet vna camera. nō ex h̄ caderēt oēs alie
Ita saxū fortissimū est p̄maxitas. sup istā cō-

sistū. xij. camere articuloz. Fūdamētū aliud
nemo p̄t ponere p̄ter id qd positū est qd est
xps ihs. qz ipse est via. v̄tate z vita. Jō amoto
h̄ fūdamētū nulla camera remanet. sec⁹ de v̄tu-
tibus moralibus saltē acq̄sitis. qz vna amora alie
remanēt. Itē dē. s. Tho. vbi. s. Sicut pctm
mortale d̄iat caritati. ita discredere v̄nū ar-
ticulū d̄iat fidei. sed caritas nō remanet in
hoīe p̄ v̄nū pctm mortale. ḡ nec fides post/
q̄ q̄s discredat v̄nū articulū fidei. Nec Tho.
Cū extra de bere. li. v. c. j. Dubi⁹ in fide infi-
del est. s̄r̄vba stephani pape. Vult ḡ de⁹ vt
habeam⁹ v̄tate diuinalē. Auētas. Hoc bo-
nū est acceptū corā saluatore nro deo. qui
vult oēs hoīes saluos fieri z ad agnitōz v̄ta-
tis venire. i. Tbi. ij. Itē. Si q̄s voluerit volū-
tatē dei facere: coḡcet d̄ doctrina mea an ex
deo sit Jo. vij. Hora q̄ vult q̄tū est ex pre sui
ipse vult. sed nō vult cogere libez arbitrium
sed sūt m̄lci q̄ nolūt p̄ libez arbitriū vt ma-
li xpiani pctōres z infideles q̄ nolūt ad agni-
tionē v̄tate venire Secdo vult vt habeam⁹
caritatē cordialē. Hō solū vult de⁹ q̄ intelle-
ct⁹ sit informat⁹ v̄tate diuinali. sed etiā q̄ sit in-
formata voluntas caritate. Caritas ḡ ad deū
est deuotior ad primū dilectō. Itā vult de⁹
in q̄libet xpiano. Hora h̄ pulcz exēplū v̄tate
deklaratiuū. Quidā bon⁹ hō videns sc̄pturā
in v̄m̄mendare v̄tate caritatis. voluit habita-
re in villa vbi eēt caritas. q̄ d̄ re recurrit de
villa in villā. Veniens circa quāndā villā vidit
furcāz suspēsos in illa. z q̄rebat cūm q̄re eēt
furca. z dicebat sibi p̄p̄ furtū. Deinde iuit ad
ecclesiam si forte inueniret caritatē. z vidit ibi
m̄lieres ornatas ad alliciēdū viros. Tandē
veit i pres orietales z nō inuenit furcā. Quē
petēs q̄re h̄. sūt sibi dictū. Nūq̄d xpiani dñe
sibi nocere. Absit. z intrauit et vidit q̄ null⁹
decipiebat aliū. imo q̄n̄ veiebat empro: dice-
bat sibi. ego iā v̄didi hodie. sed vicin⁹ me⁹ n̄
vendidit zc. Deinde iuit ad curiā vbi p̄suevit
fieri iudiciū. et vidit portas clausas plenas
tel araneaz. q̄ q̄rens vbi placitabāt. fuit sibi
dictū q̄ in eos nō fuit nec erat litigiū nec
q̄es. sed ter aut q̄ter in anno apiebat curiā
p̄missio p̄cone si aliq̄s h̄ret q̄em. Et iudex
expectabat videns q̄ null⁹ veniret z ibat ad
p̄adiū. Et dixit ille. O h̄ est caritas. Deinde
iuit ad ecclesiam i dñicaz vidit aq̄z missa inci-
pēt statim ecclesiam erat plena. viri seorsū. z mu-
lieres seorsū cū magno silentio deuote. post
missā vidit q̄ biniz bini ibant ad cōicādū.

Domica uicesima quinta p^o trinitatis

xp^o dabāt sibi mutuo pacē Deū mlieres idē
 faciebāt. Dic porro ē caritas. Ecce erga deū
 q̄sta deuotioz erga pxim q̄sta dilectio. Et di
 xerūt sibi. Vos estis extrane^o venite ad domū
 meā. Nō dixit ali^o. vos habuistis heri pegrinos
 iō dimittat^{is} mibi istū si placet. Q^o dixit ille. h
 ego volo stare. inueni qd̄ quesiui. Ecce h carit
 tas quā vult de^o. sed bodie p̄ch dolor n̄ inuenit
 De ista dicit xp̄s i q̄dā fmōe. Ignē. s. caritatē ar
 det^{is} veni mittere i trā. z qd̄ volo nisi vt ardeat
 Lu. xij. Nō potest^{is} intelligere qd̄ sit caritas
 Tercio vult de^o nobis puritatē p̄sonalē. s.
 q̄ p̄fuen^o p̄sonā n̄raz purā a mal^o cogitatōibz
 z a luto luxurie triplici rōe. P̄ria ē p̄ creati
 onē. De^o em̄ creauit hoīem ad imaginēz silī
 tudinē suā q̄stū ad aiām. qz tūc de^o nō hēbat
 corp^o. Sic ḡ magnū eēt pctm̄ imaginē xp̄i p
 h̄cere ad lutūzē. mai^o pctm̄ qm̄ aiā q̄ ē p̄uoz
 p̄ior imago dei p̄ncip̄ i luto luxurie. Iō cuili
 bet hoī dicit. Custodi temetipm̄ z aiāz tuā solli
 cite Deut. iij. ibidē. Custodite aiāz v̄ras sol
 licite. Scda rō ē p̄ redēptōz assūplīt carnē
 hūanā. Et lz qlibet hō teneat sibi fuisse ex p̄
 ma rōe. mltro mag^o mō qz de^o fact^o ē ad imagi
 nēz silitudinē hoīs. fugite igit^{ur} fornicatōz De
 ei pctz qd̄ cūq̄ fecerit hō extra corp^o suū ē q̄ at
 fornicat^{is} in corp^o suū peccat. j. Cor. vj. Si di
 cat. Ego sū inclināt^{is} ad illd̄zē. Solutio. po
 ter^{is} resistere inclinātōi tue cū grā dīnāz p libe
 rū arbitriū qd̄ nō p̄t cogi. nā qm̄ dom^o p̄burit
 aq̄ petiit. Tercia rō p̄ baptismalē generatōez
 spūsaz aq̄. qz si calix v̄l corpalia scā p̄icerēt in
 latrinā: magnū pctm̄ foret. Dico mai^o pctm̄
 eē corp^o xp̄iani p̄h̄cere i latrinā luxurie. qz ma
 iorēz secretōz hz ex crismatez oleo scō. De his
 tribz rōibz auto. Nec ē em̄ volūtas dei scifica
 tio v̄raz vt absteineat^{is} vos a fornicatōe. vt sciat
 vnusq̄sq̄ v̄z vas suū possidere i scificatōe et
 honore. j. Thes. iij. Quid v̄z miles nesciens
 equū suū refrenare. Idē d̄ eq̄ corpis Quar
 to vult honestatē exēplarē. s. ad extra. ita qz n̄
 lus possit p̄sumere malū d̄ vobis. Dicūt aliq̄
 qm̄ reprehendūt qz nimis cū mliere suspecta lo
 quūt^{is} qd̄ ad me. de^o scit cor meū. h̄ nō sufficit
 h̄. sed oz vt nēo scādalizet^{is} i vobis q̄stū i vobis
 ē. si forte loq̄nt^{is} ex malicia. tūc nō est culpa v̄za
 Rō q̄re h̄ vult de^o. qz qlibet artifex cupit lau
 dari in opibz. z oppositū displicet sibi. Auto.
 Sic ē volūtas dei vt bñfaciētes obmutescēt
 faciat^{is} ip̄rudentiū hoīm ignorantia. j. Pe. ij.
 Quinto vult vnitatē amicabilē vt viuam^o
 in bona amicitia sine odio z rācore. Rō qz n̄

lus vult corp^o suū mēbratū diuidi. Dēs xp̄ia
 ni sum^o vnū corp^o misticū. Caput xp̄s. Ocli
 p̄tēplatiui. qz habēt magnā sciaz ad videndū
 Aures sūt iudices. Nares sūt deuoti. qz odo
 ratū aie h̄nt subtilē. qz sentiūt odorē xp̄i z h̄gi
 nisz scōz eoz exēpla scq̄ndo. Colla religiosi
 sūt p̄ q̄s trāsīt esca spūal^{is} ecclie i corp^o xp̄iani
 tatēz viuūt. Et brachia sūt dñi tpales q̄ habēt
 eccliam defendere. Venē diuites q̄ptinet oia
 z distribuūt. Crura illi sūt d̄ m̄rimonio q̄ ge
 nerāt. Tibiez pedes sūt artifices et labōrato
 res q̄ totū sustinēt. Auto. Sic in vno corpe
 mltā mēbra hēm^o. oia at mēbra nō eūdē actū
 h̄nt. ita multi vnū corp^o sum^o in xp̄o Rom. xij
 Vult ḡ de^o q̄ null^{is} sit diuisus ab alio p̄ odiū
 rācorezē. Vñ sic aliqu vnū mēbz nocet alte
 rivi digiti^o oculo. v̄l man^o pedibz. nō tñ recipi
 unt vindictā. imo patient^{is} sustinēt. itazē. Ec
 ce h̄ rō nafal. Auētas vbi xp̄s loq̄t ecclie xp̄ia
 ne. Quoties. i. mltotiens. volui p̄gregare fili
 os tuos. diuisos. s. quēadmodū gallina p̄gre
 gat pullos suos sub alisz noluiti Mat. xx
 iij. Nota xp̄s p̄pat se galline. Gallina em̄ an
 q̄ hz pullos hz vocē clarā. sed postq̄ hz pul
 los efficit raucaz paz comedit. Sic etiā xp̄s
 cū sit h̄bū etnū clarā vocē hz. sed intm̄ clama
 uit qz dixit. s. p̄dicādo. Rauca facte sūt fauces
 mee. Et sic gallina qm̄ videt miluū vocat pul
 loszē. Ita xp̄s qm̄ videt p̄ nos venire miluū.
 scz diabolū quem nos nō videm^o ad nos cla
 mat di. Venite ad me oēs q̄ la. z one. estis et
 ego refi. vos Mat. xj. Expādēs alas suas
 Dextra ē paz. sinistra est p̄cordia. vt sub his
 alis ponam^o nos. Sed mlt^{is} accidit vt pullo
 i spica occupatoz nō curat venirez sic recipit
 a miluo. Sic etiā xp̄s vocat nos sub alis pa
 cis. Sed dicit aliq̄s fil^o diaboli. nō p̄ corp^o vi
 dicabo me. tal^{is} occupat circa spicā Sexto
 vult de^o pietatē fraternalē. s. qz ipsi d̄ bonis q̄
 dedit ipse nobis siue tpalia siue spūalia sint:
 dem^o pximis indigētibz. Nota d̄ h̄ sc̄m Tho.
 scda scde. q. xxxij. ar. ij. in corpe. qlit sit i p̄ce
 pto d̄ supfluo. Iuxta illd̄. Nō supest date da
 te elynā. z oia mūda erūt vobis Lu. xj. Item
 vult qz mutuem^o sine vsura. Mutuū date ni
 bil inde sperātes Lu. vj. De h̄ Tho. scda scde
 q. lxxvij. ar. j. Rō istoz. Nō em̄ vult de^o qz ho
 mines sint auari. Nā cetere create om̄ia eis a
 deo collata cōicāt^{is} dāt hoī. vt p̄z i sole q̄ dat
 nob claritatē. influētias. Iō d̄ xp̄s auari iu
 deisz xp̄ianis q̄ exq̄ faciebant sacrificiū non
 curabāt d̄ paupibz. Euntes discite Disc. vj.

Sermo. I.

quod est misericordia volo non sacrificium. ubi Tho. ii. scde. q. iij. ar. liij. Deum non colimus per exteriora sacrificia aut munera propter ipsum sed propter nos et propter priores. Homo enim indiget sacrificiis nostris. sed vult ea sibi offerri propter nostras deuotiones et priorum utilitatem. Et ideo misericordia quam sibi uenit defectibus aliorum est sacrificium ei magis acceptum. Hec tho. Ecce quere dicit misericordia volo. Dicit huiusmodi christianis. quod sunt multi qui habuerunt multa de malo iniusto. de usura rapina. et propter ordinat capellanas. construunt ecclesias. sed melius esset restituere illis unde habent. quod illud esset misericordia et pietas quam deus vult. Idem dicit de clericis thesaurizantibus ut faciant beneficia. ut sunt episcopi. Ho. quod quis non debet facere cisternam qui habet fontem in domo sua. sed in deserto sicco ubi non est fons debet fieri cisterna. Iohannes seculares prout congregare filios. Hoc etiam dicit professoribus qui omnes prout dant sunt misse causa auaricie. et non aduertunt christi preceptum. Eutes discite. Septimo vult deus aspirare prout. Si peccauimus deum non vult quod damnemur. sed ut faciamus prout. Patet a sili. si argentari facit preciosum vas auri et cadit in luto vel in aqua siue in lapides et totum quassat. non ex hoc prout vas. quod preciosa materia est. sed huiusmodi non facit figillum. quod patet placet vas de luto. sed argentari ponit in fornello deum prout ita facit christus optimus argentari. Non est de precioso metallo. sed de argento ratione fidei. et auro ratione charitatis. Si istud vas cadit in luto luxurie. in lapides auaricie non statim reuertit. sed statim restituit et reformatur in fornace puritatis ubi statim doloris incendit. Secundo coniunctura confessionis quasi malleo reformatur. Tertio polit et opibus prout ielunado. Auertas. Numquid voluntas mee est mors impij. dicit dominus deus. et non ut uertat a vult suis et viuat. Eze. xvij. Ibidem. Holo mortem impij. sed magis ut uertat et viuat. Octauo vult deus firmitate virtuali. sed ut in bonis opibus simus firmi et stabiles. Nam si aliquis per. xcix. annos tenuerit bonam vitam et centesimo dimittit et dat se delictis et moris sic. talis nunquam intrabit paradysum. Erat quidam mercator qui emptis preciosis localibus posuit in quodam fardello et tradidit vni portatori ut portaret usque ad domum dans sibi vnus florenum pleuca. qui quando fuit ad medium miliare deposito fardello et perdito venit ad domum mercatoris petens salariu de hoc qui portauit. qui non solum non recepit prout. imo recepit opprobriu et. Ita adpositum quando aliquis incipit bonam vitam et sanctam in religione. vel aliter non debet cessare in medio. sed perseuerare usque in fine. Ergo dixit

christus de sancto euangelista. Sic enim volo manere donec veniam. sed per mortem. Job. vlti. Ite. Qui perseuerauerit in fine huius saluus erit. Mat. x. Ite. Ite de sum. bo. Tunc placet deo nostra puerisatio. cum bonum quod incipimus perseuerati fine complemus hic. Ite christus. Esto fidelis usque ad mortem. et dabo tibi coronam vite. Apo. ij. Quam nobis concedat ihesus christus.

Dñica. xxv. Sermo primus.

Faciet iudiciu et iusticia in terra. Diere. xxij. Inter oia que matie mouet homines ad dimittendu vicia et mala vita. est cognitio et timor diuini iudicij. quanto plius homo cogitat id iudiciu tanto magis cauet se a peccatis. Ro. quod quilibet dispensator magni domini quando cogitat et scit quod de oibus expensis et receptis habet dare computu et rationem strictam cum magis diligentia auisat se. matie enim in errore computi est piculu mortis. Secus quando non habet reddere rationem. tunc ad libitu dispensat. Sic etiam de nobis. quilibet nostrum est dispensator. habemus dispensare desideria cordis. opa manuum etc. Auertas. Sic nos existimemus ut ministros christi et dispensatores. i. Cor. iij. Si galis ex dyaboli temptatioe qui ponit istu errorem in cordibus multorum qui non habeat reddere computu. latet habenam dicens. Quid optet me timere ex quo non habeo dare computu de vita mea. talis sine freno peccat. propter hoc dyabolus laborat ut inducat gentes ad istu errorem. Sed quando homo credit et cogitat quod de oibus cogitationibus que cogitauit habet reddere rationem. ut dicit Sap. i. In cogitationibus enim impij interrogatio erit. Ite de oibus verbis minimis. ut dicit Luc. xij. De omni verbo ocioso quod locuti fuerit homines reddent rationem in strictissimo dei iudicio. Ite de oibus opibus. ut dicit Eccl. vlti. Cum cetera que sunt adducet dominus in iudiciu per omni errorem siue bonu siue malu sit. In quibus si error inueniat est piculu damnationis. talis custodit se. et viuunt ordinate. Ecce quere credentia et cognitio diuini iudicij mouet cor hominis ad benefaciendu. Auertas. Fugite a facie gladij. quoniam vltor iniquitatu gladij est. et scitote esse iudiciu. Job xix. A facie gladij. scilicet sententie iudicialis. Et concordat Iohes qui vidit iudiciu dicens. quod ore eius. scilicet iudicij. precedebat gladij ab utraque parte acutus. Apo. xix. Iohannes David cogitans diuini iudiciu orado ait. Confige timore tuo. scilicet clauifica et restringe carnes meas. scilicet carnalitates. Ro a iudicij enim tuis timui. Ho. duplex

Dominica uicesima quinta post trinitatis

iudiciū. p̄ticularē qđ sit i morte. z vniuersale qđ fiet i fine mūdi. De p̄mo d̄r the. Faciet. s. p̄ps iudiciū z iusticiā in terra. vi. Et tangit tria q̄ sūt i iudicio p̄ticulari cuiuslibz hoīs. s.

Stricta inq̄sitiō. ibi. Faciet iudiciū.

Iusta diffinitio. ibi. z iusticiā.

Presta executio. ibi. in terra.

De p̄mo dico qđ i morte homis ē stricta inq̄sitiō. cū d̄r Faciet iudiciū. sic iudex qđ inq̄rit d̄ oībz. Diceret aliq̄s. qđ optet. nōne iā scit oīa nō solū facta z dicta. s. z minimas cogitationes. Iudices h̄o secl̄i qđ nesciūt debēt inq̄re re stricte. sed ip̄e scit oīa. ḡ zc. Rūdeo. licz oīa apta sint ip̄i. t̄m vt iust̄ iudex fuit formā iudicialē. qz iust̄ iudex p̄mo audit accusatorē. facit p̄cessū. vocat testes. dat defensiōes iur̄. Sic p̄ps iudex facit. Accusator ē dyabol̄ qđ fecit peccare. qđ statī aīa exeūte a corpe accusat eā corā xp̄o. Etiā p̄p̄ia peccata zc. Bern̄. Tūc opera n̄ra simul loquētia dicēt. tu nos egisti. opa manū tuaz sum̄. nō te deserem̄ tecū erim̄. tecū ad iudiciū p̄gem̄. omīa em̄ p̄ctā qđ nūc occulta sūt extra p̄siliēt et suū accusabūt actorē. Tinea vestimētoz sup̄bū. aurū z argentū auaz. edificū iniquū vsurariū. Ec̄cs. vlti. Cūcta qđ sūt adducet d̄ns i iudiciū siue bonū siue malū. Qđ de malis fiat examinatio nō est dubiū nec iniuria. s. etiā de bonis. Rō. qz dē nō solū vult vt faciamus bona. s. etiā bona intētiōe. qz ex bonis opibz de genere. mala intētiōe factis hō damnaret Verbi gr̄a. ponere filiū in ordine medicantiū. vt sit mgr̄ p̄fessor regis. intentio est mala. Ecce q̄l̄ter bona opa n̄ra examinant̄ i iudicio. Jō Dd̄ in p̄sona xp̄i. Cum accepo t̄pus ego iusticias iudicabo. Dē distribuit t̄pus cui libet dās suā p̄tē vt lucret̄. tali. xx. annos z tali. xl. zc. z qñ videt qđ multi male exp̄dūt t̄pus ip̄e recipit sibi in cōmissione di. Holo qđ occupes zc. z tūc iudicat opa bona z mala Jō dic̄. ego zc. Jō ap̄lus. D̄s nos manifestari oīz aīa tribunal xp̄i vt recipiat vnusq̄sqz p̄nt gessit in corpore siue bonū siue malū. ij. Cor. v. Scdm̄ qđ sit in iudicio p̄ticulari est iusta diffinitio. cū dic̄. faciet iusticiā. Facta aut̄ inq̄sitiōe p̄ iudicē diffinit̄ qđ fiendū sit. Sic etiā faciet p̄ps. facta iudicialit̄ inquisitione diffinit̄ qđ aīa d̄z h̄re. qz si fuit de vita p̄fecta z ap̄lica z fecit ml̄ta opa meritoria z v̄tuosa. ita vt i statera diuine iusticie posita plus pōderāt bona. Condigne z iuste diffiniens p̄ps dicet. Et qz in vita tua fecisti con-

dignā p̄nāz nō ē rōnabile qđ iterū facies hic s. leta facie extēdit manū di. Euge fue bone z si. in. i gau. d̄ni zc. Mat. xxv. Hora in p̄nitione. s. p̄nāz nihil ē respectu gl̄ie. Si autē fuit male vite z finalit̄ impenitēs. facta inq̄sitiōe dicet. s. demonibz. Seruū inutile p̄citate in tene. exte. zc. Mat. xxv. Ho. q̄l̄ter recipi aīa a demonibz z p̄citate miserabiliter i infernū. caput p̄mo zc. Si aut̄ nō sit oīno p̄fectus nec finalit̄ impenitēs. s. bona hora p̄uerit ad deū dolet de p̄ctis cōfitef zc. Quisēnt p̄fessores ne dent p̄nāz p̄ voluntatē p̄ctōris. si illā seruāt liberant̄ ab inferno qñ moriunt̄ nō t̄n statī euolāt. qz nō fecerūt cōdig. nā penitentiā. nec descendēt ad infernū. qz penituerūt. s. diffinit̄ vt vadat ad purgatorū ad cōplendā p̄niam. Talis p̄nūciatio d̄r p̄digna diffinitio. Ponā in pōdere iudiciū. z iusticiā i mēsurā. Isa. xxvij. Iudiciū ponit̄ in pōdere stricte inq̄rendo. z v̄ba accusatoris z testiū ponderādo. Et iusticiā i mēsurā. s. v̄l gl̄ie vel pene i inferno vel in purgatorio. Ho. qđ ista mēsuratio nō est intelligēda. s. gl̄ie vel pene p̄m eq̄litate operū v̄l quātitate duratiōis seu valoris. s. p̄ die fuit̄ vel hebdomade zc. det dē die gl̄ie hebdomadā zc. Hō ē ibi eq̄litas t̄pis. nec etiā valoris. qz opa mic patriarcharū. nec deuotio p̄phaz. passio martyriū. nihil sūt respectu gl̄ie. Ap̄lus. Hō sūt p̄dig. pas. h̄o t̄pis ad futurā glo. qđ reue. i nob. ad Ro. viij. S. illa p̄mēsuratio sit p̄m eq̄litate p̄portōis qz ille qđ fecit pl̄a bona cuz maiori charitate hēbit maiorē gl̄iā. z ecōuerso. Hora d̄ corpe pueri. ad cuius augmētū augmētant̄ z mēbra nō p̄m eq̄litate s. p̄m p̄portione q̄litate. Jō Lu. vj. Eadē mēsurā qđ mēsi fuerit̄ remetiet̄ z vob. Si dicat̄. Et qđ iusticia qđ p̄ p̄ctō vni hore dat̄ pena etna. Pro r̄sione nota hic qđ multi decipiunt̄ credētes qđ qñ aīa dimittit corp̄ qđ etiāz dimittat p̄ctā. Error est. Nam qđ diu aīa est corpi p̄iūcta recipit cōditiones corp̄is mutabilitatē variabilitatē. Auētas. Sap. ix. Corp̄ qđ corrūpit̄ aggranat aīaz. trahēdo. s. ad suā p̄ditionē. Jō quātūcūqz ali qđ sit mal̄ nō d̄z desperare. qz adhuc potest salū fieri. z ecōuerso q̄stūcūqz sac̄r. d̄z time re. S. aīa sepata ita firmat̄ si morit̄ in gr̄a qđ nō p̄t gr̄az p̄dere. si aut̄ morit̄ i p̄ctis ita obstinat̄ qđ nūqz p̄t p̄ctā dimittē. Auētas. Si ceciderit lignū ad austrū aut ad lonē. in q̄cūqz loco ceciderit ibi erit. Ec̄cs. xj. Voies dicūt arbores in viridario eccl̄ie plātati. qđ regene

Sermo. II.

ranf in baptifmo vt faciāt fructū. Infideles
fūt arbores nemoꝝ infructuofe q̄ nō pficiūt
nifi ad ignē. Q̄ hoies fūt arbores p̄z. Mar.
viiij. Uideo hoies velut arbores ambulātes
vbicūq̄ ceciderit ibi erit. Mēfura ḡ pene n̄
daf dānatis fm̄ eq̄litate t̄pis vel durationē
peccati nec delectatōnis. ita q̄ quāto maior
fuerit delectatio i p̄cō tāto fit maior pena vl'
minor intēfue. q̄ iudex nō mēfurat penā f̄z
delectatōz. q̄ aliq̄tiēs ē pauca z pena magna
S; daf pena fm̄ eq̄litate p̄portiois q̄ quāto
maior fuit culpa in h̄ m̄do. tanto maior erit
pena intēfue i alio m̄do. Auētas. In mēfu-
ra. f. pene. S; mēfurā. f. culpe. cū abiecta fuerit
aia. f. a corpe. iudicabit eā. Iſa. xxviiij. Tertiū
q̄d fit i iudicio ē p̄fita executio. Queſtio eſt
inter doctozes. vbi fit purgatoriu aiaz poſt
mortē. Rūdeo loc⁹ cōis z ordinat⁹ purgato-
riū eſt i viſcerib⁹ terre. Nota quōd fūt in corde
pomi domūcule p̄ granis. Ita i corde terre
funt dom⁹ diftincte. Inferior ē loc⁹ dānato-
riū. Deinde aſcēdendo lymb⁹ pueroz vbi nō
funt demones nec ignis. Tertia dom⁹ ē pur-
gatoriu. in q̄ nō fūt demones. ſ; eſt ibi ignis.
q̄ diuina vtute cruciat aias. Quarta dom⁹ ē
finis ſctōz patrū. de q̄ loquēs ihs dixit. Si-
cut fuit Jonas in vētre ceti trib⁹ dieb⁹ z tri-
bus noctib⁹. ſic erit fili⁹ hois i corde t̄re trib⁹
dieb⁹ z trib⁹ noctib⁹. Math. xiiij. S; loc⁹ ſpe-
cialis purgatorij z extraordinari⁹ cecidit ali-
q̄b⁹ a deo in h̄ m̄do ex miſericōdia vl' ex alia cā
in loco vbi peccauerūt. Itē aliq̄ ex ſpēali grā
hūt h̄ ſuū purgatoriu p̄ tribulatiōes infirmi-
tates z cōis. vt Paul⁹ Act. xxviiij. Cū puenif-
ſet romā pmiſſum eſt Paulo pmanere cum
cuſtodiēte ſe milite zc.

De eadem dñica Sermo ſecūdus.

Ecce dies veniūt
dicit dñs. Hier. xliij. Verbu p̄po-
ſitu p̄hemate z ſūdamēto nr̄i ſer-
monis recitat⁹ bis in eplā. Priō cū d̄t. Ecce
dies veniūt d̄t dñs. z ſuſcitabo d̄d germē iu-
ſtū z reg. zc. Sc̄do i medio eplē cū d̄t. Ecce
dies veniūt d̄t dñs. z n̄ dicēt vltra viuit dñs
q̄ eduxit iſrl' de t̄ra egypti zc. Rō q̄re bis dic̄
ecce eſt. q̄ dirigif duab⁹ p̄ditōib⁹ p̄loz. Pri-
mo q̄buſdā deuot⁹ ſpēaliſ. Scitis q̄ p̄ſone
ſpūales z penitētes p̄ſuenerūt ieiunare aduē-
tū xp̄i expectātes ſuā gl̄ioſā natiuitatē q̄ licz
ſit p̄terita. annuatim tñ rep̄ntat⁹ ab eccl̄ia ac-
ſi cēt futura. iō p̄dicte p̄ſone fuāt aduētū ab-

ſtinēdo ſic in. xl. et in die natiuitat⁹ comedūt
illū panē calidū ſic erit de clibano ſiue furno
vteri ſginal' ſḡis marie. z ſic d̄t q̄ panis ca-
lid⁹ multū p̄fert comedēti. ita ille aie. Sic cū
xp̄iani expectātes xp̄i reſurrectōez p̄pant ſe i
xl. p. viij. hebdomadas expectādo qñ eriet de
ſepulcro. ſic mō expectāt p̄ tres l' q̄rtuoz heb-
domadas qñ eriet d̄ ſḡine marie. q̄ ē melior
z ſanctior ſepulcro. Hā xp̄s. ix. mēſib⁹ cū aia
z ſanguie fuit i vtero ſḡinis. z nō in ſepulcro
fuit niſi trib⁹ dieb⁹ z trib⁹ noctib⁹. p̄t q̄d p̄ſo-
ne deuote aduētū xp̄i ieiunāt. ſ; nō cadat ſb
p̄cepto ſic. xl. ſ; ſub p̄ſilio. Et hēm⁹ exemplū
Daniel' q̄. cccc. ānos ānq̄ xp̄s incarnaret
iā ieiunabat xp̄i aduētū. Dic̄ ip̄emet. In die-
bus illis. Ego Daniel lugebā triū hebdoma-
daz dieb⁹. panē deſiderabilē nō comedi. z ca-
roz vinū nō introierūt i os meū. Dan. x. No-
ta. lugebā z ieiunabā. q̄ i ſc̄ptura lugere po-
niſt p̄ ieiunare. Mat. ix. Quare nos z phari-
ſei ieiunam⁹ frēq̄nter. diſcip̄li autē tui nō iei-
unāt. Et xp̄s. Hūq̄d p̄nt filij ſp̄ſi lugere q̄d iu-
cū illis ē ſp̄ſus. q̄ aliē nō r̄ndiſſet ad p̄poſitū
Sc̄do v̄bū t̄beat⁹ d̄t oib⁹ generalit'. Ecce di-
es. f. noui teſtamēti veniūt d̄t dñs. z nō dicēt
vltra. viuit dñs q̄ eduxit iſrl' de t̄ra egypti. ſ; dicēt.
viuit dñs q̄ eduxit ſemē dom⁹ iſrl'. i. xp̄i-
anos de t̄ra aq̄lonis. i. a captiuitate dyaboli.
No. q̄ tres dies p̄maxie ſūt vēturi z diligēter
p̄cogitādī. f. Dies mort⁹ corpalis. quē dēm⁹
cogitare timoroſe. Dies iudicij general'. quē
dēm⁹ p̄ſare doloroſe. Dies vite et̄nalis. quē
dēm⁹ ſperare gaudioſe. Dico p̄mōzē. q̄ i-
ter cetā q̄ vocāt mag⁹ ad bona opa z p̄tuoſa
z ad p̄nias ē cogitatio mort⁹. patet. q̄ certū ē
q̄ habeo mori. ſ; ſis incert⁹ de die. Iſta dies
multū valet ad ordinādū vitā p̄ regulā phi-
in. ij. phicoz. q̄ finis eſt cā cauſaz habēs ra-
tionē optimi. nō ſolū boni ſ; etiā melioris et
optimi. iuxta quez oia alia ordinant'. Verbi
grā. fm̄ finē ad quē hō tendit ordiat oia. vt q̄
parū vult nauigare nō curat de mag⁹ nauis
p̄uifione zc. Sc̄d⁹ ſi vult vltra mare nauiga-
re z facere longū iter. Iō dic̄ q̄ finis ē cauſa
cauſaz dās rōnem alijs reb⁹. Nō videam⁹
ad quē finē z ad quē portū hēm⁹ venire. cla-
rū eſt q̄ oz nos trāſire mare magnū z venire
ad portā mort⁹. Iō indigem⁹ magna nauē et
bona trib⁹ cooptur⁹ coopta. nauis eſt bona
vita. et coopta ſecreta ē fides. ſc̄da ē ſpes. ter-
tia ē charitas. q̄ totū cooptit. Charitas opte-
ml'itudinē p̄cōz. i. Pe. liij. vniuerſa delicta

DD z

Sermo. III.

dies dicitur septura. Magnus dies dñi et terribilis valde. et quis sustinebit eum. Job. ij. No. magnus dñs de magnis opibus que sibi fiet. Quis sustinebit. dico quod soli penitentes et innocentes. qui tunc dicent. O dñe istum diem expectavi. Nunc ergo in toto corde meo convertimini ad me dicit dñs in ieiunio et fletu et planctu. et scindite corda vestra et non vestimenta vestra. et convertimini ad dñm deum vestrum. quia benignus et misericors est et patiens et multe misericordie et prestabilis super malicia. Quis scit si convertatur et ignoscat. et relinquat post se benedictionem. ultimam. scilicet quoniam dicit. Venite benedicti patris mei etc. Job. ij. Dico tertio etc. Quia sic cogitatio mortis valet ad vite ordinationem. et dies iudicii ad penitentiam continuationem. sic cogitatio diei eterne glorie valet ad meritoz cumulationem. Rō. quod per regulam phidii. In agentibus per intellectum quod est ultimum in executione est primum in intentione. Verbi gratia. in preparando domum primum quod creavit edificator est fundamenti positio. et sequenter subsequitur structure supedificatio. et finaliter sequitur inhabitatio siue quies in domo et preservatio. Et licet hoc sit ultimum in executione. est tamen primum in intentione. Ita etiam ultimum finis non est requiescere in domo paradisi. Et licet hoc sit ultimum in executione. est tamen et esse debet primum in intentione. Iohannes auiso vos ut provisionem faciatis de materia et lapidibus preciosis etc. Omnia sunt opera meritoria fructuosa et principalia. quae quanto opera meritoria sunt plura et maiora tanto domus glorie est maior. et dies glorie melior. David. Melior est dies vna in atribus tuis super milia. etc. ps. lxxxiij. In hoc mundo sunt plures dies. Dies seculi quis dinumeravit. Eccl. i. In celo autem non est nisi vna dies. Et sequitur quod nullus potest stare in paradiso nisi per unum diem. Rō. quia ibi non est nox. hoc vero sunt plures dies et interuallo noctis. Augustinus. Erit dies vna que nota est domino. non dies neque nox. et in tempore vesperis erit lux. Zach. iij. Istum diem debemus sperare gaudiose. Sicut miles pugnatur per cogitatur coronam vel honorem a rege promissum si triumphator extiterit. Sic etiam christus ihesus promittit nobis coronam vite eterne si optime militando habemus victoriam de carne mundo et dyabolo. Iohannes dicit scriptura. Militia est vita hominis super terram Job. vij. et sicut dies mercenarii dies eius. Ecce hic posita est vna similitudo. Iohannes dicit thema excitando et demonstrando. Ecce dies veniunt etc.

De eadem dominica Sermo tertius.

Habens quique panes ordeaceos et duos pisces. Job. vi. Quilibet dominus siue per familias tenetur de iure naturali divinali pontificali et etiam imperiali suis fuitoribus et domesticis sufficienter providere. i. Th. v. Si quis suorum et matris domesticorum curam non habet. fidem negavit et est infidelis deterior. Sumus itaque per familias dominus ihesus qui non venit legem solvere. sed adimplere sufficientem imo revera abundantem fecit provisionem per suis fuitoribus et domesticis. Nam habuit quatuor panes ordeaceos et duos pisces. qui sufficienter abundantissime. In evangelio hodierno. mystice designat quatuorplex panis.

Primus est panis corporalis.

Secundus penitentialis.

Tertius sacramentalis.

Quartus doctrinalis.

Quintus celestialis.

De quibus dicit the. Habes quatuor panes ordeaceos etc. Dico primo iuxta intellectum allegoricum de primo pane corporali. qui intelligatur ois humanus vice. qui ordeaceus est propter asperitatem exteriori in acquirendo. Gen. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. donec revertaris in terram de qua sumptus es. Hunc merentur veri fuitores dei. qui scilicet faciunt voluntatem dei. obediētes mandatis eius. Iohannes petimus in oratione dominica. Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis. Math. vi. Dico secundo quod secundus panis dicitur penitentialis. qui ex vili materia. scilicet ex peccatorum recondatione conficitur. Ordeaceus quod dicitur et asper est propter doloris et tristitiam. de qua inquit ps. Fuerunt mihi lacryme mee panis die ac nocte. et Ezech. iij. dicit. Quasi subcinerium et ordeaceum panem comedes. Dico tertio quod tertius panis dicitur sacramentalis. qui de purissima materia confectus fuit in utero virginis per spiritum sanctum. imo et per Thoma. In celo genitus. in utero virginis fermentatus. in patibulo crucis excoctus. in mensa altaris appositus in speciebus recordatur qui ordeaceus dicitur propter asperitatem passionis memoriam. i. ad Cor. xij. Quotiescumque manducabitis panem hunc vel calicem bibetis. mortem domini annuntiabitis do. ve. etc. Ioh. vi. Hic est panis qui de celo descendit. etc. Dico quarto quod quartus panis dicitur doctrinalis. confectus ex autoritatibus sacre scripture. qui ordeaceus est propter asperitatem correctionis et dure reprehensionis in peccatoribus. Dicit scriptura Eccl. xij. Verbum sapientis quodcumque audierit sciens laudabit. et ad se adiciet. Audiuit luxuriosus et displicebit sibi

et pūciat illud post dorsū suū. Sicut de alijs
viciosis. sed tū dicitur: *Mar. iij.* Nō in solo pane
viuit hō rē. Dico q̄nto q̄ q̄ntus panis dicitur
celestialis ex beatitudinib; et donib; glie cō-
fectus. q̄ ordeace dicitur p̄ tribulatiōes. Quia
p̄ mltas tribulatiōes o; nos intrare i reg. ce.
Act. xij. S; tū beat; q̄ māducat panē in reg
dei. *Lu. xij.* Duo pisces s̄t exēpla scōz mar-
tyrū et p̄fessorū. q̄b; q̄si p̄dimēto p̄dicti panes
ordeacei comestibiles reddunt. Jō ad *Heb*
vlti. Memēto te p̄positoꝝ v̄ioꝝ q̄ vob; locu-
ti sūt s̄bū dei. q̄z intuētes exitū p̄uersatiōis
imitami fidē. Uñ *Bregō.* Si exempla scōz
recolim; nihil graue est qd̄ sustinem;.

Sermo quartus.

Extollens uocem

E quedā mlier. *Lu. xj.* Existo s̄bo re-
cepi occasionē p̄dicandi de quadā
materia pegrina. s; aiabo n̄ris erit multū ne-
cessaria et utilis ad eaz saluatiōez. Salutes
s̄go maria. Juxta intellectū quē volo nunc
ptractare. sancta m̄r ecclia dicitur mlier qdā ex-
tollēs vocē. s. dei in altū. Pro cui; intellectu
deklarāda sūt q̄ttuor puncta. Primū q̄ rōne
ecclia dicitur mlier. Scdo quō extollit vocē i al-
tū. Et sic patebit s̄bi intellect; . Quātū ad
p̄mū. Sācta m̄r ecclia dicitur mlier. q; h; officia
muliez p̄ncipalia et n̄falia. et nō dico officia
artificialia v̄l accidētalia muliez. q̄ sūt suere-
nere et h̄mōi. S; officiū p̄ncipale mulierū et
n̄fale est parere. nutrire. ac regere infantes.
Ista tria officia h; ecclia. iō dicitur mulier. Pri-
mū q̄ officiū mlieris ē parere. Una em̄ ratō
p̄ncipalis q̄re de; fecit mulierē. est. q; i mlie-
rib; oēs creature hūane initiū vite h̄nt. exce-
ptis adā quē de; formauit de limo tre. *Gen.*
j. et eua quā deus formauit de costa ade. Isti
duo nūq; fuerūt i vtero m̄ris. Isti q̄ excepti
nūq; fuit nec erit aliq; p̄sona hūana qn̄ fue-
rit i vtero mlier;. Ecce p̄mū officiū muliez
s. parere filios. Hoc officiū h; scā m̄r ecclia. i
cui; vtero. s. fonte baptismi de; generat filios
et filias. alit; em̄ null; eēt fili; dei. Excellētius
em̄ parit ecclia q̄ mulier. Mulier em̄ parit
filios p̄ isto m̄do. ecclia aut; p̄ alio. Jō dicitur ec-
clesia. Filioli mei quos itez parturio donec
formet; x̄ps in vob;. *Gal. iij.* No. q̄s itez pu-
rio. q; null; pōt nasci de vtero ecclie. s. fonte
baptismi nisi p̄us nascat; d vtero n̄fali ma-
tris. q; i vtero m̄ris null; pōt baptisari. De q̄
vide *Tho. in. iij. dist. vi.* Rō. q; talis deo no-

tus ē. nō ecclie. nec subijci p̄t opatiōi m̄stro-
rū ecclie. Uñ dicitur *Aug.* Sic q̄ nō vixerit nō
pōt mori. ita q̄ nat; nō fuerit. nō pōt renasci. iō
qn̄ aliq̄tēs i ptu morit; m̄r. statim medici fa-
ciūt extrahi plem de vtero m̄ris vt baptisef.

Secūdū officiū n̄fale et p̄ncipale mlier;
est nutrire. plē. Sic em̄ vter; mlier; ē came-
ra. plis. ita pecc; est cellariū. p̄pter h̄ de; dedit
vbera mulieri. nō ad oñdendū rē. Jō mulie-
res delicate vel gulose q̄ nolūt filios lactare.
faciūt h̄ officiū n̄fale. Hoc officiū ecclia h; et
excellēt. Nā postq; pepit. plēs. eas nutrit et
lactat duob; vberib;. Primū ē lex mosaical.
Scdm̄ lex euāgelical. Lac albū et sine imū-
dicia ē doctrina sc̄ta sine immūdicia erroꝝ et
falsē opiniōis. Ecce scdm̄ officiū rē. Jō x̄ps
qn̄ voluit cōmēdare *Johem bap.* dixit. Inf-
natos mlier; nō sur. ma. io. bap. Verūtū qui
minor ē i regno maior ē illo. *Mat. xj.* Ergo
puuli sunt xp̄iani. Jō ecclia nutrit eos lacte
doctrine. Jō dicitur. Tāq; puulis i xp̄o lac vob;
supple viatorib; potū dedi nō escā. s. glie vt s̄-
ctis i celo. *j. Cor. iij.* Tertū officiū mulie-
ris ē regere et gubnare plēs. Quādiu em̄ pu-
eri sūt puuli subsūt regimi m̄ris. q; p̄res tūc
nō curāt. et tūc regēdi sūt a m̄re ne iurent nec
mētiant;. nec dicāt malū de aliq;. nec iniuriā
alicui inferant. vt sciāt se signare et addiscere
p̄ n̄r. et Anē maria. Credo rē. qn̄ sūt sex vel
septē annoꝝ p̄fiteant; rē. Et h̄ officiū h; sc̄ta
m̄r ecclia. Quādiu em̄ sum; puuli in h̄ m̄do
vt dixi docet nos et instruit ne mētiamur nec
furta faciam;. nec diffamē; p̄rim. nec iurem;
deū nisi p̄ necessitate vel vilitate. et tūc cum
p̄tate. Orare q̄libet mane et sero. cōicare et cō-
fiteri i pascale. et p̄t dicere pl̄s xp̄ian;. Ego
fili; sui p̄ris mei. tenell; et vnigenit; corā m̄re
mea. et docebat me atq; dicebat. Suscipiat
s̄ba mea cor tuū. custodi p̄cepta mea et viues
Prover. iij. No. vnigenit; m̄ris ecclie ē po-
pul; xp̄ian;. nunq; h̄nt nisi istū filiū rē. *Lu.*
stodi p̄cepta mea et viues. s. vita grē i h̄ m̄do
et glie i alio. Si q̄ scā m̄r ecclia h; mlier; offi-
cia p̄ncipalia rē. bñ p̄t dici mulier. Et cōcor-
dat sc̄ptura sc̄ta *Gen. xxij.* Nota trinitatem
p̄sonaz i dicta auctate. J̄pa. s. ecclia scā ē mu-
lier quā p̄pauit dñs. s. sp̄s sanct;. filio. i. dño
ihu xp̄o dñi mei. s. dei p̄ris. Scdo vidēdū ē
quō extollit seu exaltat vocē i altū. h̄ fit i col-
latiōe. vj. sac̄oz. s. baptismi. p̄firmatiōis rē.
tūc ei exaltat vocē di. Nā sac̄a p̄ vocē s̄balē
p̄ferūt. *Aug.* Accedit s̄bū ad elemētū et fit

Sermo. III.

sacram. de h' vid' tho. in. iij. pte i' mat'ia d' sacra
mēt'. Rō. qz xps xbu' cū p'ris vnitū fuit rei.
s. carni. Verbū em̄ caro factū est zc. De h' dē
the. Extollēs zc. vocē qdam mulier. s. ecclia.
Ego q'stūi quō ecclia eleuat vocē. Et inueni
in qdā auētate seu p'phā dō ps. xxviii. dicēs.
Uox dñi sup aq's. de' maiestatis in tonuit zc.
vsqz. in tēplo ei' oēs dicēt gloriā.

Uox dñi sup aquas. z h' in baptismo.

Uox dñi in virtute. z h' in confirmatiōe.

Uox dñi i' magnificētia. z h' in consecratiōe.

Uox dñi p'friget' cedros. z h' in p'fessione.

Uox dñi intercidētis flammā ignis. et h' est
in m'rimonio. Uox dñi p'cutiētis desertū.
z hoc in collatiōe ordinū.

Uox dñi p'pant' ceruos. z h' in extrema vn
ctiōe. Ecce q're dicit' the. Extollēs vocē zc.

Dico p'mo q' scā m' ecclia mulier bñdicta
extollit vocē i' sacro baptisimi. cū dicit' Uox dñi
sup aq's. Ista vox dñi ē forma baptisimi. quā
dicit' sacerdos l' ali' qñ i' nēitate baptisat. s. ego
te baptiso i' noie p'ris z filij z spūsci. v' i' de/
omate materno zc. Cū at' dicit' sup aq's. oñdit'
mat'ia ipi' baptisimi. qz sine aq' nō p't dari ba/
ptism'. o'z ei' q' xbu'. s. forma iūgat' mat'ie. s.
aq'. s' dicit' dō xba z infūdēdo aquā. Nō em̄
fōzā d'z p'cedē mat'ia. v' ecōtra. s'z s' dicit' dō
Uox dñi sup aq's. nō dicit' an' aq's. v' p' aq's. s'z
sup mat'ia. S'z q're dicit' aq's i' plali. cū baptis
m' nō possit dari nisi i' vna tm̄. s. nat'ali. Q'z si
aliquē velle baptisare cū aq' rosacea l' ardētā l'
alia q'cūqz artificiali. nō cēt baptisim'. Quare
g' dicit' sup aq's. nū qd' g' debuit dicere sup aquā
i' singlari. Rūdeo. q' dicit' sup aq's i' plali ad inu
endū qdā magnū secretū. In baptismo ei'
s' duo baptisantes z p'nter due aq'. Prim' z p'n
cipalis ē spūscianc'. Scōs instralis. z est sa/
cerdos q' aq' mat'iali p't lauare corp'. S'z spl
ritus fact' alia aq' lauāt int' aiāz. Jō dicit' Aug.
Que ē tāta v' aq' vt corp' rāgat z cor' abluat
In eodē pūcto i' q' aq' infūdēt' a sacerdote v'
creata h' ē hō mittit' i' fontē baptisimi qñ bap
tisat s' inf' infūdēt'. xv. flumia spūsci. Primū ē
grā diuina q' lauāt z purificat aiāz a pctō ori/
ginali. z ab actualib' i' infidelib' q' nō fice ba/
ptisat. Scōm flumē est fides hitualis. licz
em̄ creata tūc non hēat vsū liberi arbitrij. tm̄
habitualr iā h'z fidē catholicā. Tertiu' ē spes
q' hitualr infūdēt' i' baptismo. Quartū ē cha
ritas. s. amor dei z p'xi. q' etiā hitualr infū/
dēt' i' baptismo. Demū s' dicit' infūdēt' hitualit'
q' tuor' vtutes morales q' s' p'udētia. iusticia.

tpantia. z fortitudo. Et sic q'ntū flumē ē p'ri
dētia q' subiectiue ē h' intellectual'. qz subie/
ctat' i' rōne p'ctica. S'z tm̄ ē aliq' mō moral'. vñ
z int' cardiales cōputat'. Sextū flumē ē iusti
cia ad nō nocēdū p'rio. Septimū tpantia in
p'sper'. Octauū fortitudo i' aduers' p'ficiēs. v'
p'seuerādi in bonavita. Jcē. vij. dona spūsci
etiā s' infūdēt'. z sic nonū flumē ē sapia. s. ad
cognoscēdū diuina. Decimū intellect' ad co/
gnoscēdū sc'ptas. Undecimū p'siliū. s. ad ob/
seruādū diuinas amonitiōes. Duodecimū
fortitudo p' dyaboli tēptatiōes. Tredecimū
scia p'ficiēs ad p'rios act' siue p'sonales gub
nādū. Decimū q'rtū pietas. s. inclinās ad cō/
passionē ad p'rios. Decimū q'ntū flumē est ti
mor ad deū. De ist' donis spūsci vide sc'm
Tho. i. ij. q. lxxviii. in q' incidēt' r. s. Tho. de
clarat eoz q'dditatē. necessitatē. numerū cō/
nexionē. z dignitatē. Ista q'ndeci flumia p'ce
dūt a fōre spūsci. Jō dicit' aq's in plali. Et seq'
stati. de' maiestatis in tonuit. i. int' i' aiā tonuit.
dñs sup aq's mltas. Sacerdos at' vna aquā
solū. s. mat'ialit' applicat. s'z dñs sup aq's mlt'
tas. Jō Apoē. j. Uox illi'. s. dñi sic vox aq'ru'
mltaz. Quātū ad scōm. s. cū dicit' Uox dñi i'
virtute. loq' de sacro confirmatiōis. Dicit' q'dē.
z quō ab epō qz ab alio nō p't h' sacm' p'ferri d'
p'se. dif. v. Man'. et. c. nouissime. z. c. vt ieiunij.
De isto dicit' vox dñi zc. Uox ista ē forma
h' sacri quā extollit ecclia p' os ep'i qñ dicit'. Cō
signo te sig' cruc' z confirmo te crismate salut'.
Et sic fides catholica infūdēt' i' baptismo ha/
bitualr. sic i' confirmatiōe fides catholica radi
cat'. int'm q' si sint duo hoies qz vn' sit cōfir
mat' alē nō. i' p'secutiōe antixpi confirmat' erit
fort'. z ali' nō. Ecce bonū qd' fac' h' sacm' ad
p'sistendū i' fide. De isto sacro dicit' Jobes. Vi
di q' tuor' āgelos stātes sup q' tuor' angulos
t're tenētes q' tuor' v'etos t're ne flaret sup t'rā.
neqz sup mare. nec i' vllā arborē. Et vidi altē
rū angelū ascēdentē ab ortu solis hñtē signū
dei viui. z clamauit voce mag' q' tuor' angel'
q' b' datū est nocere t're z mari di. Nolite no
cere t're z mari neqz arborib' q' ad usqz signē
m' suos dei n'ri i' frontib' eoz. Apoē. vij. In
ista auētate s' mltā secreta q' declarant' a glo.
ordiaria. Angeli ei' idē sūt qd' nūcij. Quatu
or' g' angeli qui stāt sup q' tuor' angulos terre
sign' nūcios antixpi. tenētes. i. p'hibētes p'di
cationē euāgelicā. Qñ ei' antixps manifesta
bit. tot' mōd' eū timebit. Et tunc ip'e mittee
nūcios suos ad q' tuor' p'tes mūdi. tenētes. s.

Dominica vicesima quinta post trinitatis

phibendo doctrinā quattuor euāgelistarū. ne flēt
i. p̄dicet sup̄ trā. i. laicis trā colētib. neq; sup̄
mare. s. ab amaritudine. 2. s̄gt religionē i q̄ dz
eē amaritudo p̄nie. neq; i vllā arborē. Arbo
res em̄ s̄t sacerdotes q̄ dūt dare flores odor
p̄ bonā famā. 2. folia deuotiōis i officio di. et
fruct⁹ meritoꝝ sacra mīstrādo libe absq; sy
monia. S; d̄t q̄ vidit alteꝝ angelū. s. xpm̄ q̄
missus fuit a dō p̄te p̄ m̄di redēptiōe. hūte si
gnū dei vini. s. sanctā crucē. 2. clamauit voce
maḡ quattuor angel. i. nūc̄ijs antixpi. s. maliciā
nūcioꝝ antixpi refrenādo di. Nolite nocere
t̄re. i. laicis. 2. mari. i. religiof. neq; arborib. i.
clericis. q̄ ad usq; signē. s. p̄ sacm̄ p̄firmatiōis
suos di n̄ri i trōtib. eoz. vt. s. sint fortiores i
fide catholica. Ecce q̄re d̄t. Uox d̄ni i s̄tute
s. fortitudis i p̄lio certamis antixpi. Jō et mi
litib. dat alapa q̄ p̄firmat. Sed; bonū qd̄
sacm̄ p̄firmatiōis fac̄ ē i alio m̄do. q; p̄firma
ti i paradiso hūnt singlarē coronā gl̄e. In sacro
baptismi dat baptisat̄ qd̄ā coronā q̄ vocat̄ a
theoloḡ character indelibil. Et q̄n hō intrat
paradisū statī coḡscūt q̄ fuerit baptisat̄ 2. q̄ nō.
D; q̄ fuerit baptisat̄ hūnt sp̄alē coronā quā
h̄ hūnt n̄ baptisat̄ vt abraā ysaac 2. iacob 2. alij
Secda coronā dat i sacro p̄firmatiōis. q̄ nō
nō ē p̄firmat̄ caret illa i paradiso. Ecce quātū
lucrat̄ ille q̄ p̄firmat̄. 2. q̄stū pdit q̄ n̄ p̄firmat̄.
Prop̄ h̄ pentes dūt eē valde diligētes vt fi
lij p̄firmēt. q; uox d̄ni i s̄tute. Dic. s. in sacro
p̄firmatiōis ē s̄t⁹ dei q̄ vocat̄ maḡ. Tertiū
s. s̄bū magnificētie notat sacm̄ eucharistie.
cū d̄t. Uox d̄ni. s. p̄secratiōis. i. magnificētia
i. magnificētia. i. maḡ faciēs. q; in isto sacro
fiūt maiorā q̄ i alijs sacramētis. Jā vulgarit̄
de rege q̄ fec̄ magnū cōuiuū 2. dedit fercula
singla 2. p̄ciōsa 2. m̄ta 2. d̄t. magnifice fecit
Quāto ḡ maḡ d̄ p̄uiuio qd̄ fecit xps̄ sūi⁹ di i
q̄ d̄ oib. creatur̄ sp̄ialib. dat meliorē. s. aīaz
suā sc̄tissimā de corp̄ib. meli⁹. s. corp⁹ suū siue
carnē vnitā supposito diuīo dicēs. Accipite 2
māducate. Dñe. 2. qd̄ māducabim⁹. panē al
bū. Hō. q; s̄bis p̄secratiōis plat̄. iā nō est ibi
panis. s; h̄ ē corp⁹ meū. i. Lox. xj. Jsta ē ma
gnificētia. S; aliq̄ fastidiosi nō curāt d̄ isto
p̄uiuio nec d̄ isto cibo. Un⁹ d̄t. Dñe nō sū di
gn⁹ 2. Al⁹ d̄t. Hō sū bñ pat⁹. Dico q̄ null⁹
male pat⁹ d; accēde ad h̄ p̄uiuū tā magnifi
cū. S; debet̄ vos pare p̄tritiōz. p̄fessioez
2. satisfactiōz. iniuriarū remissionē. als̄ n̄ estis
excusati. Declarat̄ h̄ de rege eūte ad venatōz
2. Jta dñs n̄r̄ ih̄s xps̄ veit ad venādū i ne

more h⁹ m̄di. 2. venat̄ leones. i. sup̄bos. q̄n ex
doctrina p̄dicator̄ hūilianf. Uulpes. i. p̄so
nas auaras q̄n satisfaciūt. Porcos p̄ luxuriā
q̄n abstinere p̄ponūt. Canes p̄ irā q̄n iniuriā
remittūt 2. Et i nocte h⁹ vis̄ vult xps̄ res n̄r̄
intrare i villā suā. Quelibz p̄sona xp̄iana est
villa seu castz dei. qd̄ ip̄e lucrat⁹ ē i cāpo i die
vener̄ scā. Et tāgit ad portā vt sibi apiaf. q̄n
p̄dicator̄ d̄t. tali die. s. i pascate debet̄ cōica
re. q; surrexit dñs tali die. D̄ dicūt aliq̄. nō ē
camera nec lect⁹ pat⁹ vt sibi cōpetit 2. Sed
negligēter t̄les faciūt 2. peccāt. q; ip̄e ē p̄tent⁹
intrare. aliq̄b. p̄pa mēt̄ p̄supposit̄. s. p̄tritiōis
p̄fessiois. satisfactiōis. 2. corpal̄ afflictiois. S; d̄
ve dñe n̄ intrab̄ dicūt aliq̄ effectualit̄ et p̄mit
tūt intrare bestias. s. gallinas panones 2. ip̄o
p̄ntē. Coḡscit̄ q̄le p̄c̄m̄ ē nolle cōicare. 2. di
cūt. Dñe nō sū dign⁹ 2. s̄bū ē sc̄m̄. s; false vel
inepte allegatū. Dignitate ei eq̄pantie null⁹
ē dign⁹ nec ista req̄rit ad cōicādū. S; digni
tas q̄ req̄rit quā ip̄e vult 2. p̄cipit est p̄teri de
p̄ctis 2. p̄fiteri 2. satisfacere. 2. remitte 2. Alij
dicūt. dñe bñ venerit̄. intrate dñe. s; p̄ 2. deiū
ponūt eū in loco porcoꝝ. Illi. s. q̄ q̄tidie cele
brāt vel sepe male pati cōicant. luxuriosi. sy
moniaci 2. in eoz dānatōez. Remediū est ḡ
pare se bñ 2. cōicare. Jō moyses dicebat. Da
te magnificētiā deo n̄ro. dei p̄fecta sunt opa.
Deut. xxxij. Ho. dei p̄fecta sūt opa. Vos sc̄it̄
quō a p̄ncipio dyabol⁹ voluit destruere opa
dei. 2. hoiez ad imaginē di factū p̄cipitauit. et
iusticia origiali p̄uauit fruct⁹ vetiti comesti
one. S; ecce q̄le magnificētiā fec̄ dñs. Hāz
sic dyabol⁹ illi⁹ fruct⁹ comestiōe p̄curauit to
tū malū hūane nase. Jta de⁹ comestiōe illi⁹
fruct⁹ de q̄ d̄t s̄gini marie. Bñdic̄ fruct⁹. p̄
curauit totū bonū hūane nase. Jō d̄t sc̄p. d̄t
p̄fec̄a s̄t opa. 2. seq̄t. 2. oēs vie ei⁹ iudicia. D; d̄
q̄ nolūt cōicare habebūt iudiciū dānatōis 2
nūq; veniēt i paradisu. Amē amē dico vob. ni
si māducauerit̄ car. si. bo. et biberit̄ ei⁹ san.
nō ha. vi. i vob Jō. vi. Qui at̄ cōicāt male pa
ti hēbunt iudiciū essendi p̄petuo cuz porcis
infern̄i quēadmodū ip̄i miserūt xpm̄ cū por
cis pctōz. Qui ei māducat 2. bibit idigne iu
diciū. s. dānatōis sibi mā. 2. bi. i. Lox. xj. Qui
aut̄ bñ pati cōicāt hēbunt iudiciū saluatiōis
i vitā et̄nā. Qui māducat meā carnē et bibit
meū san. h; vi. et. Jōh. vi. Ecce dei magnifi
cētia. Jō d̄d. Cōfessio. s. q̄ d; p̄cedē cōicatio
nē. 2. magnificētia op⁹ ei⁹. 2. iusticia manet in
seculū in h̄ m̄do. 2. i sc̄m̄ sc̄li in alio. Extollēs

Sermo. III.

vocē quedā zc. Quartū est sacm pnie vl
 p̄fessōis cū dī. Uox dñi p̄fringētis cedros.
 Uox ē forma absolutōis. Ego absoluo te zc
 Cedri sūt arbores altissime q̄ crescūt z stant
 citra mare q̄ significāt p̄sonas supbas q̄ sūt
 alti cordis. q̄ poti⁹ volūt viuere fm eoz volū
 ratē z eoz inclinatioēs q̄ fm dei mandata et
 ordinatioēs. De⁹ p̄cepit vt sim⁹ hūiles et ipsi
 sūt supbi elati p̄sūptuosi vani p̄pōsi zc. De⁹
 p̄cipit q̄ sim⁹ misericordes z ipsi sūt crudeles
 Ipsi em̄ sūt auari vsurarij. fures. Idē de ca/
 stitate. z de alijs. S; isti cedri i sacro pnie cō
 fringunt. z eoz corda rūpūt qñ suspirādo di
 cūt. P̄ peccavi i h. sui supbi zc. Et tūc petā
 cōminuūt. s; h̄ ipedit aliq̄tēs p̄ cōfessores. q̄
 capite discoopto volūt audire p̄fessionē. Ta
 les p̄fessores p̄mo claudūt os p̄fitei q̄ ex ve
 recūdia qñ cogitat iste respicit me nō dī oīa
 p̄ctā. Iō capite coopto debēt audire p̄fessio
 nes. qz oclī nō audiūt p̄fessōes s; aures. ani
 mādo p̄fitei. dicēdo. Fili dicat oīa p̄ctā.
 qz null⁹ audit nec videt nos nisi d̄s. Qui licz
 sciat oīa. tñ ordiavit q̄ suis mgris rōnabili
 bus z mīstris z p̄curatorib; reddat; cōputū
 defact; zc. Scdo qz p̄fessor accipiet occasio
 nē peccādi. Qñ em̄ audit m̄liere iuuenē pul
 ch̄ā quā respicit. qd cogitabit. Q quō est al
 ba zc. Iō coopiat caput vt pctōz liberi⁹ p̄fi
 teat p̄ctā sua. Ecce q̄re dī. Uox dñi p̄fringēt
 cedros. et statī s̄dit. Et p̄friget dñs cedros
 libani. Liban⁹ ē mōs qdā altissim⁹ in tra p/
 missiōis ferēs cedros altissimas. Et fecit p̄so
 nas i altitudine dignitat; dñij seu p̄latiōis po
 sitas. Que si sint pctōres z male vite dicūt ce
 dri libani. De istis ē dī. Et p̄frin. dñs ce. li.
 scz dñij t̄palis. seu p̄latiōis papal̄ seu ep̄alis
 zc. qñ ad pedes simplic; p̄fessoris flectūt ge
 nua p̄fitei p̄ctā sua. q̄b; dīc p̄fessor. Nō ab/
 soluā vos nisi corrigat; vitā v̄zaz zc. vl emē
 daverit; talē iniusticiā. z hm̄di. Et si t̄les cō
 terūt z penitēt. tūc p̄fringunt cedri libani. Et
 cōminuet eos tāq; vitulū libani. In mōte li
 bani nutriebāt vituli. qz caro erat valde sa
 pida. Iō diuidebat p̄ p̄tes minutatim vt oēs
 possent h̄re. Ita i p̄fessōe cōminuūt cedri li
 bani i diuersas p̄tes. P̄mo i corde p̄ p̄tritiōz
 z dei subiectōz. Scdo i ore petēdo veniā si i
 iurasti. s; p̄ez l̄ m̄ez vxorē seu frēm. z ecōuer
 so. Tertio in toto corpe. p̄ p̄nalē afflictionē.
 Quarto i bursa p̄ satisfactiōz. Ecce q̄re dī. z
 cōminuet eos tāq; vitulū libani. Et sic ille q̄
 p̄fitei sit dilect⁹ deo quēadmodū fili⁹ vnicoz

niū. Qd̄ int̄ aīalia alia plus diligit filiū. Ita
 de⁹ diligit eū q̄ bñ p̄fitei. Quintū sacm est
 m̄rimoniū. cū dī. Uox dñi intercidēt; flamā
 ignis. Quotq̄ sum⁹ i hoc m̄do. nati sum⁹ d̄
 vtero m̄ris cū vna brasa. Gallicū ē. z fecit ti
 cionē ignis seu flamā q̄ a sc̄tis doctorib; vo
 cat ignicul⁹ seu p̄cupiscibilitas l̄ fomes pctā
 Ita nascimur. et adeo ē fort; q̄ nō p̄t extingui
 aq̄ baptisimi. s; aq̄ baptisimi extinguit ignē in
 ferni z purgatorij in baptisato. qz si moreret
 statī p̄ baptisimū. nō cōbureret. Et tñ aq̄ ba
 ptisimi nō extinguit illū igniculū seu fomitē l̄
 flamā. S; ista flama nō flamescit q̄sq; hō ē
 adult⁹. qz tūc dyabol⁹ sufflat ibi brasā dādo
 tēptatioēs carnales. Et tūc qñ hō p̄cupiscit
 m̄liere vl ecōuerso brasa flamescit. In signū
 illi⁹ maxille efficiunt; rubee. qz halit⁹ ei⁹ p̄u
 nas ardere facit. Job. xli. Dēs quotq̄ fuerit
 dēpta beata s̄gine z xp̄o habuerūt. z q̄tq̄ su
 m⁹ hēm⁹ illū fomitē z p̄cupiscibilitatē. Nec
 obstat q̄ sum⁹ baptisati. qz aq̄ baptisimi s; re
 moneat culpā. remanet tñ pena. s; fomes seu
 ignicul⁹ ille. z flamescit i p̄cupiscēdo. z ardet
 z cōburit i actu illo. S; qd̄ facit sacm m̄re
 monij. Dicēdū s; nō extinguit ignē carnalē cō
 cupiscēcie i hoīe seu muliere. tñ flama ineci
 dit. qz nō flamescit nisi int̄ viz z vxorē. qz vir
 nō d̄z curare d̄ alia m̄liere. nec vxor d̄ alio vl
 ro. Illi q̄ nō s̄t de m̄rimonio s; habeāt brasā
 illā z fomitē. tñ debēt extinguerē flamā. nō cō
 cupiscēdo nec curādo de illo actu. ac si nihil
 eēt. Iō p̄sone sc̄e z deuote cū aq̄ extinguit illā
 brasā. comedēdo frēq̄ntē panē et aquā. dimittē
 tēdo carnes z vinū. z m̄ltas delectatioēs q̄ i
 flamāt brasā illā. z sic flama s; nō extinguit. tñ
 p̄ p̄niaz mitigat. Ista rō est q̄re p̄sone sc̄e fa
 ciūt p̄niaz. z cauēt oportunitatē. vitāt collo
 qua mulier; qz statī brasāz flamescit flate dy
 abolo. z cōburit q̄cqd̄ in domo ē p̄scie. et p̄det
 hō oīa merita q̄ vnq; cōgregauit. Ignis est
 vsq; ad p̄sumatōz deuorans. z oīa eradicās
 germina. Job. xxxi. Cauete ḡ ab hac flama.
 Beat⁹ Iohes baptista nō bibebat vinū sed
 aquā. nec comedebat panē s; locustas sicca
 tas ad solē. z ita macer erat q̄ non hēbat nisi
 pellem et ossa. tñ ex toto nō potuit extingue
 re brasam siue istū igniculū. tñ non flamesce
 bat in eo. Nota de beato Hieronymo. z d̄ il
 lo sancto heremita antiquo. q̄ vt curaret iuit
 ad ciuitatē. z sic dū curabat in corpe ifirma
 bat in anima. qz nō bene cauebat ab oportu
 nitate mulierū intantū q̄ grauidabat duas

Dominica uicesima quinta post trinitatis

puellas q̄ sibi f̄niebant ex deuotiōe p̄ famā
sue sc̄itat̄. Qui at̄ custodit se p̄t dicere. Liba
sti me a p̄ssure flame q̄ circū. me. 7 i me. ig. nō
sū estu. Eccl̄. ij. Sextū sac̄m ē sac̄m ordi
nū. cū d̄r. Uox d̄ni p̄cutiēt̄ de f̄tū. s. in colla
tiōe ordinū. tūc eradican̄ arbores mūdiales
deserti in q̄ sunt ml̄re bestie. leones p̄ supbiā.
vulpes p̄ auariciā zc. Itē de f̄tū a gr̄a dei in
mult̄. de f̄tū a diuina p̄solatiōe. de f̄tū a fructi
b̄ spūalib̄. Hoc de f̄tū p̄cutit̄ i collatiōe or
dinū. Sic ei totū nem̄ p̄cutit̄ q̄n̄ scindū̄t v̄l
eradicant̄ arbores. ita i collatiōe ordinū scin
dunt̄ z eradicant̄ arbores a nemore laicorū
vt i iardio xp̄i. s. eccl̄ie trāsp̄lat̄. tūc totū nem̄
m̄ d̄z f̄sonare p̄ examē d̄ vita. sc̄ia z hm̄oi. vt
sint apti ad fructificādū. Itē alia p̄cussio ma
ior i nēore seu de f̄to h̄ m̄oi. q̄z q̄n̄ sumūt or
dines s̄ q̄ttuor tpa. z oēs xp̄iani tenēt̄ ieiuna
re vt boni ordinēt̄. q̄z totū bonū l̄ malū est a
cleric̄ d̄r Cris̄. sc̄itis q̄ totū bonū arbor̄ ē a
radice. Ita vita hoīm ē q̄i arbor. cui⁹ radice
stat⁹ clericor̄. iō totū bonū l̄ malū p̄li ē a ra
dice clericor̄. Prop̄ h̄ q̄n̄ trāsp̄lat̄ p̄l̄s iei
unat̄. iō d̄r uox d̄ni p̄cu. zc. et s̄ b̄d̄f. Et p̄mo
uebit̄ d̄ns de f̄tū cades. Nota. cades i ter p̄t̄
sc̄ā z f̄cat eccl̄iā sc̄tāz. de q̄ d̄r apl̄s. Xp̄s dile
xit eccl̄iā. z seip̄m tradidit p̄ ea vt illā sc̄ifica
ret. mūdās eā lauacro aq̄ i f̄bo vite. vt exhi
beret̄ ip̄e sibi eccl̄. gl̄iosā. nō h̄ntē maculā aut
rugā. aut aliqd̄ hm̄oi. s̄ vt sit sc̄ā z imaculata
Ep̄he. v. Et cōmo. d̄ns de f̄tū cades. i. p̄l̄m
xp̄ianū eccl̄ie sc̄e. q̄z nō p̄mouet̄ de f̄tū iudeo
rū. s̄ de f̄tū cades. i. eccl̄ie sc̄e. Septimū
sac̄m ē sac̄m extreme v̄nctiōis. q̄d̄ in dicta
auto. tāḡit̄ cū d̄r. Uox d̄ni p̄pant̄ ceruos. s. i
sac̄o. extreme v̄nctiōis. q̄d̄ dat̄ i fine vite q̄n̄
aliq̄s d̄z mori. morte. s. nafali. Sec⁹ de illis
q̄ alit̄ moriūt̄ i n̄iativ̄l̄ als. q̄z l̄z alia sac̄ra pos
sunt eis dari. n̄ tū d̄z eis dari ist̄d̄. Hoc sac̄m
h̄z duas mirabiles v̄tutes seu effect⁹. primū
ponit̄. s. Tho. in. iij. q̄ si sanitas corp̄alis sit
v̄tilis aie sine dubio ex hm̄oi sac̄ri sūptōe cu
rabit̄ infallibil̄. Hoc extrahit̄. s. Tho. ab il
lo textu Jac. v. Infirmit̄ q̄s ex vob̄ inducat
p̄s b̄ros eccl̄ie. z orēt̄ sup̄ eū v̄ngētes eū oleo i
noie d̄ni. z ozo fidei saluabit̄ infirmū. z alleui
abit̄ eū d̄ns. Uox d̄ni ē forma h̄ sac̄ri q̄ d̄r a
sacerdote q̄n̄ v̄ngit̄ di. Per istā sc̄tāz v̄nctiōz
z suā p̄ssimā m̄iaz indulgeat tibi de⁹ q̄cqd̄
peccasti p̄ visū zc. z s̄l̄em formā dic̄ v̄ngēdo
singulor̄ sensuū instr̄a p̄ q̄ peccauit̄. vt p̄z zc
Sec⁹s effect⁹ seu v̄l̄ ē maior. Aliq̄n̄ ex obli

uioe s̄ ml̄ra pctā mortalia dimissa i p̄fessioe
q̄ t̄les n̄ p̄fitēt̄. q̄ in se i p̄posito p̄fiteā si ea re
cordarent̄. z t̄les i statu gr̄e s̄. s̄z restat pena i
purgatorio. z etiā d̄ pctis venialib̄ restat pe
na i purgatorio. S̄z h̄ sc̄m sac̄m de moeta
lib̄ obliis z d̄ venialib̄ nō obliis purificat
aīaz ab illoz culp̄is et penis. ita vt recte va
dāt ad parad̄s sine aliq̄ pena. De mortalib̄
obliis. Ja. v. Et si i pctis sit remittēt̄ ei. Ecce
q̄re d̄r. Uox d̄ni p̄pan. cer. i. sp̄m ad saltādū
vsq̄ ad parad̄s. Jō d̄d̄ in sp̄u p̄phie dicebat̄ i
p̄s. Diligā te d̄ne. Qui p̄fecit pedes meos tā
q̄s ceruor̄ zc. Jō q̄n̄ infirm⁹ cōicat d̄z petere
ist̄d̄ sac̄m. q̄z p̄ sic appropinq̄nt morti p̄dūt
f̄bū z nō p̄nt̄ ip̄m pete z p̄dūt magnū bonū.
Jō d̄r. Uox d̄ni p̄. cer. Et seq̄t̄ stat̄. Et reue
labit̄ p̄densa. i. secreta gl̄ie. z i tēplo ei⁹ oēs di
cēt̄ gl̄iā. S̄z multi clerici ex auaricia siue sy
monia ip̄ediūt̄ h̄ sac̄m. Dicit̄ vn⁹. Linthea
mina q̄b̄ v̄ngit̄ debēt̄ esse mea. Ali⁹ dic̄. Tot
sacerdotes sūt necessarij. z habet̄ dare tan
tū cui libet̄ zc. Dicat̄ quō libere sac̄ra sūt mi
nistrāda. Et tollēs vocē quedā mulier.

De eadem d̄nica Sermo quīnus.

Polite esse pruden

Polite esse pruden
tes apud vosmetip̄os. Ro. xij. Pro
cur̄ declaratiōe ōz declarare q̄d̄ est
prudētia. cū d̄r. prudētes. Sec⁹o ōz declara
re q̄d̄ ē h̄ dictū. ap̄d̄ vosmetip̄os. Pro q̄ scien
dū q̄ tres sūt v̄tutes intellectuales. s. sc̄ia. pru
dētia. z sapia. Sciētia ē cognitio q̄ habet̄ de
creatur̄. Prudētia cognitio intellectualis d̄
actib̄ h̄uanis. Sapia s̄o est cognitio specu
latiua q̄ hēt̄ de diuinis cū sapore deuotiōis.
L̄z aliq̄tēs cōiter loq̄ndo sapia z sc̄ia z pru
dētia sumant̄ p̄ eadē v̄tute. q̄z q̄ h̄z sapiētiā. s.
agnitiōez dei cū sapore deuotiōis. stat̄ saltat
ad prudētiā. s. ordinādo act⁹ suos erga deū
z p̄xim. i. v̄tuosa prudētia. q̄z mulier diligēs
id̄ ē. sapia corona ē viro. Prouer. xij. Itē sc̄ia
p̄t̄ dici prudētia. q̄z ille q̄ h̄z sc̄iaz de creatur̄
d̄r sc̄iēs. Et q̄n̄ videt̄ q̄ create irratōnabiles
gubernāt̄ se iuxta dei ordinatiōē. z i nullo fa
ciūt̄. statim d̄r. O quō ego q̄ suz rationabi
lis deberē me gubernare p̄m dei ordinatiōez
zc. Et sic scientia efficit̄ prudētia. Auētas.
Sc̄ia sanctor̄ prudētia. s. est. Prouer. ij.
P̄z q̄ p̄ eodē sumūt̄ cōiter. l̄z stricte loq̄e
do differāt̄. z sic nō sumūt̄ p̄ eodē L̄oī p̄ cor
dē capiūt̄ i thēate. cū d̄r. Polite eē prudētes. i.
sapiētes z sc̄iētes. Sec⁹o d̄z declarari h̄ q̄

Sermo. V.

dic vosmetipos. cū de^o p̄cipiat q̄ sim^o sapiētes. Pro q̄ sciēdū q̄ scia ē duplex. vna q̄ ē corā nob. alia q̄ ē sup̄ nos. Corā nob ē scia q̄ in intellectu z īgenio hūano ē inēta. Cuiusmodi est scia septē artū libaliū. Sup̄ nos ē scia q̄ nō intellectu hūano s; a dō ē reuelata vt ē scia noui z veteri testi. Cū ḡ dicit the. Nolite eē prudētes ap̄d vosmetipos. s. t̄m vel nimitū d̄ scia q̄ est corā vob s; velitis h̄re sciaz q̄ ē sup̄ vos. s. illā quā de^o reuelauit. Rō. qz scia arte z ingenio seu intellectu hūano inēta. modica ē. sed scia a dō reuelata ē alta z maḡ. Et h̄ potest vide p̄ q̄ndā similitudinē quā tāgit Aug. d̄ rustico seu pastore intrate palatiū z dicēte. Illa ē camera regis. z illa regie. z illa filioz. z ille fenestre zc. s; ip̄e n̄ intrat camerā regis nec videt regē. nec scit qd̄ fac. s; h̄ sciūt cubicularij p̄siliarij z barodes. q̄ intrat camerā zc. Jō isti iudicant sapiētes z non pastor seu rusticus. Jste mūd^o ē palatiū dī qd̄ ip̄e fabricauit z creauit. D̄ isrl̄ q̄s maḡ ē dom^o dicit. Baruth. iij. Hoc palatiū intrauit phi pitagoras anaxagoras plato. aristo. zc. z nihil sciuerūt nisi q̄ i illa camera. s. i celo ē p̄ma itelligētia cū suis p̄siliarijs. s. angel. disputabāt d̄ fenestris. s. luna sole stellis. de motib; orbiū. d̄ aialib; zc. S; ipsi nō vident regē deū. s; secretarij dei. s. sc̄i p̄i arabe. p̄he apli z doctores sc̄i. isti habuerūt sciaz ex diuina reuelatōe. sciētes quō de^o regit z gubnat mōm. P; d̄ia int̄ antiq̄s phos et sc̄tōs ap̄los zc. q̄b; dixit sic. Jā nō dicā vos suos vt phi fuerūt. qz fu^o nescit qd̄ faciat d̄ns ei^o. vos at̄ dixi amicos. qz oia q̄cūq; audiui a p̄e meo no. se. vob. Jo. xv. Nolite ḡ eē prudētes. scia q̄ ē corā vob. ap̄d vosmetipos. s. t̄m. s. de scia phoz. z zcordat sapiēs dī. Hecis sapiens ap̄d temetipm. Prouer. iij. qz caderes in errozē ap̄d theologia. Scia em̄ phoz nō d; recipi i d̄nam diuie scie vl̄ vrozē. s; i ancillā l̄ captiua. Et bon^o theolog^o p̄t sibi sumere i obsequiū phiam. s; nō nimis cū ea stare d; De illis q̄ stāt z se dāt phie nimitū d̄ sc̄p. Ue q̄ sapiē. est; i oculis v̄is. Jsa. v. P̄opt̄ h̄ dic̄ the. Nolite eē zc. Si dicat. ḡ frat quā sapiāz debem^o h̄re z stude. R̄ndeo. z dico q̄ i p̄nti sermone ego volo vob oñdere. vij. artes libales q̄s mgr̄ n̄ x̄ps ordiauit. Sic em̄ phi in sua scia h̄nt. vij. artes libales. ad q̄s studēdū req̄run^t mlti anni. ita ego mō de scola x̄pi oñdā suas. vij. artes libales. q̄ sūt ap̄d nosmetipos qz. s. sup̄ nos. P̄ia scia phoz ē grāmatica. q̄ docet loq̄ p̄grue. s. vt substantiuū z adiectiuū.

nomē z v̄bū. relatiū z añcedēs p̄ueniāt. Ita i grāmatica x̄pi substantiuū ē de^o cūcta sustinēs. Adiectiua aut̄ q̄ in eo suppositant̄ seu sustentant̄ s; oia opa bona siue mala penalia. q̄ oia a dō sūt. s; mala culpe nō sūt a dō. pctm̄ em̄ nō ē a dō. nec de^o cā peccati ē. s; q̄cqd̄ entitat; ē in pctō est a dō. Cū d̄t beat^o Tho. i. sc̄de. qz de^o nō ē cā peccati. s; bñ act^o qui est i pctō de^o cā ē. qz act^o pcti ē qd̄ positiuū z ē ens. Dō om̄e ens deriuat̄ et causat̄ a p̄mo ente. vt p; ij. methaphisice. Nō t̄m vt dixi. de^o peccati siue mali culpe causa est. qz q̄ ad suū formale mala culpe nō s; entia nec qd̄ positiuū sed qd̄ p̄uatiū. deformitas em̄ q̄ est formale peccati siue mali culpe ē quedā p̄uatio. H̄ra aut̄ opa dō sūt attribuēda. qz ip̄e facit oia. z sic substantiant̄ i dō. Et ista ē bona p̄gruitas attribuere dō illa q̄ sūt z nō creatur; qz incōgruū esset. Verbi grā. de pluuia. si attribuē dō. tūc ē bona grāmatica. s; si creatur; tūc ē incōgruitas. qz nase z p̄stellatiōes solū sūt instrum̄ta. Bonitas l̄re nō attribuē calamo s; notario. Ita pluuia vel siccitas abūdātia vl̄ sterilitas. fames vel mortalitas. nō instrum̄tis sed dō attribuēda sūt. qz instrum̄ta nihil p̄nt nisi quātū de^o vult z p̄mittit. Jō sc̄i p̄es antiq̄ oia attribuēbāt dō. Dixit ysaac Jacob filio suo. Quō inq̄t tā cito inuenire potuisti fili mi. Gen. xxvij. R̄ndit. Voluntas dei fuit zc. Jte quō Esau quesuit a Jacob. Quid sibi volūt isti. z si ad te p̄tinēt. Gen. xxvij. R̄ndit Jacob. Paruuli sunt q̄s donauit mihi de^o seruo tuo. Ecce q̄liter attribuēbāt dō n̄o adiectiua. in q̄ oia substantiant̄. Idē de malis. Si habet; infirmitatē dolorē z aduersitatē. si p̄ditis bona vel filios nō dicat; hoc fecit mihi talis zc. s; dō attribuē oia. Ita fecit Job q̄ p̄didit zc. Nota breuiter historiā. v; q; sit nomē d̄ni b̄ndictū. Job. i. Jsta est optima grāmatica z cōgrua i scola x̄pi. q̄ substantiuū z adiectiuū cōueniunt. De ista grāmatica regula de doctrinali x̄pi quā repetebat apl̄us vt baccalar; . Ex ip̄o originaliter. p̄ ipsum formaliter. et in ip̄o sūt oia. s. substantialiter. ad Roma. xi. Secūdo debēt p̄uenire nomē z v̄bū in grāmatica x̄pi. Nomē est fama q̄ p̄sona ex aliquo est insignis et famosa digna nomine. sed pauca sūt. Habes pauca nomia in sardis. Apoc. iij. i. pauca notabiles p̄sonas dignas nominari. Ideo sapiēs. Curam habe de bono nomine. Eccl. xij. Verbū ē fmo tu; Tūc nomē

Dominica vicesima quinta post trinitatis

z sbū recordāt qñ tu n̄ diffamas nec mordeſ publicū pctm̄ nec secretū pſone noiare. ſz cū reuerētia. z honore loq̄ vis d̄ eis. Regl̄a. dic̄ auētās. Dis fino mal̄ ex ore v̄io nō pcedat. ſz ſi q̄s bon̄ ē ad edificatiōz fidei. vt det gr̄az audiētibz. Eph. iij. Tertio. Relatiuū z añce dēs dñt puenire i gr̄amaticā xp̄i. Relatiuū ē sbū v̄im. añcedēs ē negociū de q̄ loqm̄. Et pueniūt qñ hō d̄t ſitatē d̄ illo factor̄ vl̄ negotio. qz ab eo q̄ res ē vel nō ē. oīo verayl̄ falſa d̄t. Dñe mēdaciū est ſ gr̄amaticā xp̄i. qz res extra nō pueniūt. Jō dicat̄ veritas ſicut res extra ſe h̄z. Regula. d̄t auē. Deponētes mēdaciū. loqm̄ ſitatē vnusq̄qz cū p̄rio ſuo. qz ſum̄ iuicē mēbra. ad Eph. iij. Ecce gr̄amaticā xp̄i p̄ſiſtit i tribz regl̄is. ſ. attribuere deo oīa adiectiua niſi pctā. Scda nō diffamare aliquem. Tertia facere bonā relatiōez de re.

Scda ſcia phoz ē logica. q̄ docet diffinire diſputare z rōes facere p̄ ſilogiſmos l̄ cōſequentias l̄ enthimemata vl̄ inductōes. Hāc iuenerūt phi ad diſputādū. ſ. hō cū hoie ſz nō dyabolo. Sz loyca xp̄i docet modū diſputādi ſ dyabolū. Dyabol̄ magn̄ ſophiſta facit ml̄ta argumēta ſ illud qd̄ dēm̄ crede. vel ſ illa q̄ dēm̄ facere. vl̄ ſ ea q̄ dēm̄ ſpare. P̄rio q̄ dyabol̄ tēptando de fide. arguit volēs inducere illū quē tēptat ad impoſſibile. Verbi gr̄a. qñ tēptat d̄ trinitate di. Quō ē poſſibile q̄ vn̄ dē ſit tres pſone. qz q̄t ſe ſuppoſita. tot ſūt eſſentie. Ad h̄ argumētū nō poſſem̄ r̄nde rep̄ loycā phoz. ſz p̄ loycā xp̄i. i. p̄ vnā regulā quā xp̄s q̄ nō pōt mētiri docuit di. Tres ſūt q̄ teſtioniū zc. i. Jo. v. Jtē arguit d̄ incar nationē xp̄i di. Quō potes tu crede q̄ dē iclu ſit ſe i v̄tero vnī puelle. z q̄ recepit hūanita tē. qz finiti ad infinitū nulla ē portio. R̄nde p̄ loycā xp̄i di. Potēs ē dē oīa facere ſupabū dāter q̄s petim̄ aut intelligim̄. ad Eph. iij. fundare ſe in potētā dei. z tūc dyabol̄ nō p̄t replicare. Jtē ſ hostiā p̄ſecratā dic̄. Quō in tā pua hostia ē tot̄ xp̄s tā magn̄ hō. qz loq̄ z locatū debēt p̄portionari. Jtē qñ frangit hoſtia quō non frangat xp̄s. R̄nde p̄ regulā de potētā dei. qz potēs ē dē zc. vbi ſ. Et iſtā regulā allegauit Gabriel ſgini Marie q̄renti Quō fiet iſtud zc. Nō est ipoſſibile apud deū om̄e sbū zc. Luc. i. Si cū loyca phi velletis r̄ndere. dyabol̄ p̄cluderet vobz. Jdez qñ arguit ſ ſginitatē marie di. Quō est poſſibile zc. r̄nde p̄ dictā regulā. potēs est zc. Et da ex emplū de radio ſolis trāſeunte p̄ fenestrā vi

treā. Scdo arguit dyabolus ſ ea q̄ debem̄ facere. Quilibet d̄z facere p̄niaz de peccatis ne hō damnet. Et qñ hō vult facere aliqua p̄niaz vel afflictionē dyabol̄ loquēs imagi nationi arguit di. Diſer tu interficies te. dē nō vult q̄ interficias te. ſz caue a peccat̄. q̄a dē ē miſericors q̄ nō vult mortē pctōis zc. Ezech. xvij. R̄nde p̄ regulā xp̄i dicētis. Niſi p̄niaz egeritis oēs ſil̄ p̄ibitis. Lu. xij. Fūda re ſe in dei volūtate. qz ſi aliter velles r̄ndere habet infinitas replicas. Jdeo Eua pecca uit qñ dyabol̄ diſputauit cū ea dicēs. Cur p̄cepit vobis dē vt nō comederetis ex omni ligno paradisi. Ecce prima queſtio. Ben. iij. debuit r̄ndere fundando ſe in voluntate dei qz ita ſibi voluit. ita ſibi placuit. Sz ipſa re ſpōdit aliter di. Ne forte moriamur. Et dyabolus replicat. Nequaq̄ moriem̄. ſed eritis ſicut dñi ſcientes bonū z malū. et p̄cluſit. q̄re accepit zc. Tertio arguit dyabol̄ ſ illa q̄ debemus ſperare dicēs. Quō tu poteris celuz ascendere. qz celum celi dñi. terrā aut̄ dedit filiis hoim̄. Reſponde qz p̄ gratiā z dei miſericordiā ascendim̄. qui dicit. Penitentiam agite appropinquabit em̄ regnū celoz. Da tbei. iij. Tertia ſcientia est rethorica q̄ docet prudenter p̄ rationes allegare ad obtinē dum quod petitur. Jta rethorica chriſto docet prudenter allegare z petere p̄prie coronaz a chriſto in oratiōe. in qua multi errant male allegādo. Domine faciatis vos mihi hāc gratiā quam peto. qz ego ieiuno. z ego facio eccleſias. z do elemoſynas paupibz. z do eis hoſpitiū. et ſic de alijs amore v̄ri. Hoc nihil valet. imo prouocat̄ ira dei. Jdeo rethorica xp̄i docet p̄prie allegare dicēdo. Dñe vos feciſtis mihi tot gratias. ſ. in creatōe ad imaginem z ſimilitudinē veſtrā. Similiter. In natiuitate. qz inter xp̄ianos. Jtem qz baptiſatus zc. Jdeo domine cōplectis et faciatis mihi hanc gratiā. Ecce iſta est bona rethorica allegando ex parte dei z nō tua. Jdeo caueatis ne accidat vobis vt phariſeo. Luce xvij. qui ſemp̄ allegabat ex parte ſua dicēdo Gratias ago tibi dñe qz non ſum ſicut ceteri hoim̄. zc. Et qz male allegabat fuit a deo reprobāt̄. Nota h̄ etiā exemplū de illo fratre d̄ quo i vitaſpatz. q̄ petūt gr̄az a deo allegādo ex pte ſua. quia dimiſit mundū z ſuabat religionē zc. Et vmbra ipm̄ p̄cuſſit. Dupliciter debet̄ allegare. P̄rio ex pte dei ſuas excellē tias allegādo. vel ex pte v̄ri diuina beneficia

Sermo. V.

recepta recitādo z dicēdo. vos dñe fecistis mihi tāta grāz zc. Jō dñe faciat mibi istā grāz
 Apl's. In oī orōe z obsecratōe cū grāzactōe
 peti. vze inotef. qd̄ deū. Phil. iij. Ho. diffe
 rētia in obsecratōz z orōez z grāzactōez et
 petitiōz. Orō ē eleuatio mētis i deū. sic qñ d̄z
 Pz n̄ zc. Obsecratio ē qñ d̄z. p̄ n̄ritatē tuā
 vl' passionē tuā zc. Grāzactio ē qñ hō recitat
 grās a deo receptas di. Dñe tot grās mibi fe
 cestis zc. ad quā seq̄r petitiō. Jō dñe faciat
 mibi etiā istā grāz zc. Quarta scia phoz ē
 musica q̄ oñdit zcordatiā cāt'. Ita etiā mu
 sica xp̄i docet vocū zcordatiā i peitētibz. In
 pnia cū sūt tres voces. s. tenor p̄cussio pecto
 ris. q̄nta. s. suspiria z gemit'. octaua dicēdo.
 dñe misēdia zc. Ista zsonātia vocū mltū pla
 cet deo di. penitētī. Sume tibi cytharā. cir
 cui ciuitatē meretrix obliuioni tradita. Bñ
 cane. frequēta cāticiū. vt mēoria tui sit. Iste
 xtiij. Et loq̄r aie peccatrici. Ibi icipit zstru
 ctio D meretrix obliuioi tradita sume cirba
 rā zc. Meretrix ē aia peccatrix. Rō. qz sicut
 vxoz reg' filia rustici quā duxit in vxozē. si di
 misso rege viro recedat cū aliq̄ ribaldo ad lu
 panar. dicere meretrix. sic ē aia pctōris q̄ re
 gē xp̄m spōsauit i baptismo. qñ peccat z rece
 dit a xp̄o. z vadit cū ribaldis inferni d̄z mere
 trix obliuioi tradita. qz videt qz d̄s nō curet
 eo qñ statū de' punit s; eā expectat ad pniaz
 Remediū qd̄ hz ē vt redeat ad regē. Jō d̄t. su
 me cytharā q̄ ē pnia. Rō. qz cythara ē lignuz
 aridū z vacuū al's n̄ faceret sonū. Ita psona
 penitēs ē arida p̄ abstinētiā z vacua. qz sine
 p̄suptōe d̄ dei mīa. nimis stulte p̄sūtēdo. Cy
 thara pnie hz octo cordas faciētes acutū so
 nū. Pnia ē pctōz cognitioz emēdādi p̄positū
 zc̄ns. Circui ciuitatē. s. illā de q̄ Dō. Bliosa
 dicta sūt d̄ te ciui. dei. Que circui d̄z p̄ vicos
 z plateas. s. ad deū z ad sc̄tōs recurrēdo. Pri
 mo corā palatio trinitat' dicēdo. Dñe opus
 v̄im sū. iō dñe pcat' mibi. Ecce vna cātilena
 Deiñ corā s̄gie maria dicēdo illud. Nec ab
 horre pctōres sine q̄bz nūq̄ fores tāto diḡ si
 lio. Deiñ ad plateas p̄iarcharū z p̄phaz zc.
 Bñ cane. frequēta cāticiū. Ista musica plac
 deo. Jō d̄t. Que hitas in ortis amici auscul
 tāt. fac me audire vocē tuā. Lan. viij. Ortū di
 cunf ecclie. Amici sc̄i. q̄ auscultāt quēadmo
 dū de nocte hō auscultat cant'. Quira scia
 ē arismetrica. q̄ docet numerare. Ita arisme
 trica xp̄i d̄z nūerare pctā in zfessioe. in q̄bus
 peccauit hō p̄ dei p̄cepta. p̄ opa misericōdie. i sen

sibz corpis. Multi nesciūt nūerare peccata
 ppria i zfessioe. S; si zfessor q̄rit de vicino l'
 vicina. nō solū nūerabūt pctā mortalia. s; et
 venialia. Ista ē arismetrica dyaboli. Jō mō
 volo vob̄ oñdere quō nūerabūt pctā sua zfi
 tētes z penitētes. Et sic est triplex zfessio. ita
 etiā ē triplex nūeratio. Pnia ē zfessio sp̄eal'
 z ē ista zfessio sac̄ralis. q̄ sp̄ealis d̄z. qz optet
 dicere pctā specificē. Verbi grā. Supbia ē
 qd̄dā gen' pcti. nō sufficit dicere. ego fui su
 pb̄. s; o; descēde ad speciē. Supbia hz mul
 tas sp̄es. q̄ sūt desp̄icere patrē vl' m̄rez vl' pla
 tū vel dñm maiorē vl' minorē vel cqlē. vl' de
 sp̄icere sc̄tōs vl' deū. Itē aliqñ supbia zfessit
 in corde. Et qñq; erūpit ad extra. vt p; i pō
 pa z vanitatibz. q̄bz nōnunq; primi scādali
 zant. Itē auaricia ē aliō gen' z nō sufficit di
 cere. ego fui auar'. s; o; dicere. ego feci symo
 niā isto mō. vel vsurā vl' rapinā vel furtū se
 cretū vel deceptiōes. emēdo vl' vendēdo. vel
 calūniā vt iudices. o; sp̄es dicere. Itē de lu
 xuria o; specificē dicere z specificare dicēdo
 si fuit fornicatio vel adulteriū. rap' incest'.
 vel sacrilegiū vel p̄ naturā. s; nō o; dicere in
 diuiduū. s. noiare psonas. s; o; dicere specifi
 ce. vt dic̄ glo. sup illo vbo Dō. Per singulas
 noctes. i. p̄ singula pctā mortalia. Sc̄da
 zfessio ē generalis. vt illa q̄ fit i introitu mis
 se. vel in accusatiōe quā faciūt religiosi in ca
 pitulis de culpis. ibi sufficit nūerare pctā in
 genere. Tertia est generalissima. s. illa que
 fit d̄o. dicēdo. Ego sū pctōz. et ē bona. qz ob
 tinet qñq; grāz. Nota historiā Luc. xvij. de
 publicano di. De' ppici' esto mibi pctōri. et
 nullū pctm̄ noiabat nec i genere nec i specie.
 z tñ descendit iustificat' in domū suā. Nota
 h̄ausent cōfiteētes. ne faciant cōfessionē illi'
 itallei. q̄ dicebat se solū h̄ze tria pctā paruis
 sima. s. vsurā. luxuriā. z nō credo i deū. Ba
 le nūerabat pctā. Del' nūerabat pctā ma
 nasses rex inde di. Peccauit sup nūerū arene
 mar'. s. venialit'. Pctā ei veialia inūerabilia
 sūt vt arena mar'. z mltiplicate sūt iniqtates
 mee. s. pctā mortalia q̄ se nūerabilia. n̄. paral'
 vl'. Sexta scia ē geometria d̄ mēsur'. et geo
 metria xp̄i docet bñ mēsurare vitā ppriā bōa
 sp̄alia. z fuitiū qd̄ dēm' facere deo. Si ista
 bñ mēsurā'. patebit qz totū ē paz et q̄si nihil
 p̄mo vita n̄ra ē pua z modica. q̄ q̄si nihil ē
 qz qd̄ p̄teritū est nihil est. qd̄ futurū ē nōdum
 est. Vita n̄ra in p̄cto zfessit. qz de tempe nō
 habem' nisi p̄sens nūc vt dicit phuz. Ideo

Dominica uicesima quinta post trinitatis

Jacoby q̄ optime sciebat vitā mēsurare dicebat. Que ē vita v̄ia. vapor ad modicū parēs z deinceps extermiabit. Ja. iij. Lū q̄ vita sit tā modica. hūiliari merito dēm̄. Sec̄do de bem̄ mēsurare bona spalia honores officia dignitates l̄ platiōes. Uidef nob̄ eē magnū bonū eē regē vl̄ papā zc. Dico q̄ nullū bonū ē si nō bñ mēsuref. Qd̄ bonū ē facere. s. fideiussorē s̄ pena mortis. p̄ alio s̄ bonū ē esse papā vel regē. eē obligatū dō. dare rōez de oibz sibi subditis sub pena dānatiōis etne. nisi det bonā rōem. Ecce qd̄ bonū ē dare dō rōez d̄ tot aiabz cū de sua ppria habeāt satisfacere et vitrōnem reddere p̄nt. Itē videf vob̄ q̄ h̄c mltas diuitias sit magnū bonū. s. male mēsurat. qz asin̄ p̄t esse adeo auro oneratus qz nec p̄t ip̄m secū portare. ita q̄libet diues oneratur ē bonis diuitiaz ip̄i mundi q̄ est dñs diuitiaz. Si vultis scire q̄s diuitiaz ē dñs vos vel mūdus. Nota similitudinē de cane. qui ī biuio dimisso alio sequit̄ dñm tūc cognoscit̄ cul̄ ē. Ita vos z mūd̄ vadit̄ p̄ eandā viam. S. in biuio. i. in morte diuitie nō sequūt̄ vos s. mūdū. Jō onerate vos s̄tutibz meritis. ista sequūt̄ hoiez. Itē videf vob̄ q̄ p̄fecte z pure z trāsitorie z momētanee voluptates carnis sint magne delectatiōes. s. dēm̄ mēsurare fuitiū dei. Tu religiose clerice vel laice q̄t anni sūt qz seruis deo. l. vel. lx. anni magnū vob̄ videf. sed si bñ mēsurez inuenies qz de. l. annis nō fuitisti deo pure p̄ annū sine aliq̄ pctō mortali vel veniali. Idem de mēse. Idē de hebdomada z de die. qz septies ī die cadit̄ iust̄. Prouer. xiiij. Jō decipiūt̄ multi male mēsurado. Ista ē rō q̄re scī hūiliabant. z q̄nto erāt sanctiores tanto erant hūiliores. iuxta illd̄. Quāto magn̄ es hūilia te in oibz. z corā deo inuenies gr̄az zc. Eccl. iij. Septima scia phoz est astrologia q̄ oñdit d̄ motibz celoz. de ordinatiōe planetaz z influentijs eoz. Ita astrologia q̄ legit̄ in schola xp̄i. qz sicut nō est nisi vn̄ sol in celo in q̄ sūt tria substātia. radi. z calor. Ita nō est nisi vnus deus ī toto mūdo q̄ est pater fili. z spū sanct̄. Aliq̄ volētes p̄templari trinitatē decipiūt̄. sumētes p̄sonas ī deo sic in nobis. Jp̄e sol circuit mūdū. Ap̄ncipio anni vsqz ad finē circuit duodecim signa z illuminat calefacit z facit fructificare. Ita sol iusticie xp̄us circuit duodecim articulos fidei in Credo ī deū. cōgentos. qz aliq̄ sūt de ei. diuinitate. aliq̄ sūt de ei. hūanitate. Credo dicat. Item luna totā

claritatē recipit a sole. ita ecclesia totā suam claritatē h̄z a deo. Ho. septē pditiōes lunē q̄ repiunt̄ ī ecclia. P̄rio fuit noua tpe xp̄i z ap̄lo rū. sc̄do fuit crescens tpe martyrū. tertio fuit plena tpe doctor. quarto fuit minuta tpe cōfessor. q̄nto fuit girata. Hā tot̄ mūd̄ est girat̄ et versus ad vanitatē. sexto eclipsabit̄ cito. s. tpe antixpi. septimo ī die iudicij erit p̄fecta in eternū z testis ī celo fidelis. ps. lxxxviii. Uel aliter. Sol ē de q̄ dic̄ ecclia s̄ ḡint marie. Felix nāqz es zc. Et sicut in sole sunt tria scz substātia. radi. z calor. ita in xp̄o substātia corpis. z radi. diuinitat̄. z calor dilectionis. Luna est s̄go Maria. q̄ fuit noua ī natiuitate crescēs in templi habitatiōe. Plena in filiū dei cōceptiōe. Minuta s̄m representatiōne hoim̄ in egypti fugatiōe. z girata in passione xp̄i. Eclipsata in corpis defunctione. Et tandē p̄fecta in corpis z aie glorificatiōe. Sol z luna steterūt ī habitaculo suo. Abacuk. iij. Lucifer q̄ solē sequit̄ fuit Jobes baptista. Desperus ille q̄ d̄z finē mūdi publice fuit beatus Dominicus. z sp̄ealit̄ sanct̄ Vincent̄. de quo Apo. xiiij. Uidi angelū volātem p̄ mediū celi habentē euangeliū eternūz vt euangelizaret sedentibz sup terrā et super omnē gentē z tribū z linguaz et pl̄m̄ dicens magna voce. Timete dñm z date illi honorem. qz venit hora iudicij ei. z adorare eum q̄ fecit celū z terrā. Item p̄templari debem̄ planetas. s. angelos q̄ influūt mundo custodiendo nos. Qui talia p̄templant̄ sunt boni astrologi. et possunt dicere cuz ap̄lo. Nostra puerfatio in celis est. Un̄ etiā saluatore expectamus dñm nostrū ih̄m xp̄m. ad Phil. iij. Ecce q̄re dic̄ thema. Nolite esse prudentes zc. Omni em̄ conamine q̄ possum̄ mundiz carnis vitem̄ prudentiā. q̄ potius stulticia q̄ prudentia estimāda est. vt ad verā z diuinā p̄tingere in p̄nti valeam̄ prudentiā. z in futuro ad sapiētie ingenite z increate clarā cōtemplationē. quā nobis cōcedat deus trin̄ z vn̄. nūc z in euū b̄ndict̄. Amen.

Sermōes sancti Vincentij

centij illuminatissimi sacre theologie p̄fessoris acutissimi fratris diuini ordinis p̄dicatoz temporis estiuatis finiunt. Imp̄ssi Argentine Anno dñi. M. cccc. xcij. Finiti in vigilia sancti Thomae apostoli.

Utrum infideles & heretici peccatores
sint compellendi ad fidem & bonum factum

Ad istam questionem sic proceditur. Et videtur quod infideles non sint compellendi ad fidem. Primo sic. Dicitur Math. xiii. 2. sicut et similes dixerunt ei. In quo agro erant zizania seminata. Dixit illis & colligentes eos & igne comburent. Ibi dicit Christus. Hoc dicit dominus prohibens occasiones fieri. Cum ergo sine occasione peccato infideles non possunt compelli. videtur quod non sint compellendi.

Secundo. In de re. dist. xlv. dicitur sic de iudeis. Preterea per sancta synodus nemini princeps ad credendum vim inferre. ergo pariter non debet alii infidelis sui ad fidem cogendi.

Tercio sic. Dicit Augustinus. Quod nescit homo nolens. cedere nisi volens. si voluntas eorum non per cogit infideles non sint cogendi ad fidem. In oppositum est etiam scriptum. Iuxta illud. Vbi dicitur. Epi in vias & sepes compelle intrare. ut impleatur domus mea. Et famas intrat in domum dei. & ecclesiam perficit. Ergo aliqui sint compellendi ad fidem. Respondetur dicendum. Quod infidelium quidam sunt. quos nemo recipere potest ad fidem. Et de illis dicitur. Quod nullo modo compellendi sunt ad fidem. ut ipsi credant. Quia voluntate. Secundo dicitur. Infideles predicti licet non sint compellendi ut credant. In sint compellendi a fidelibus si facultas est ut fidem non impediant. ut blasphemias. et malis persuasionibus et in apte persuasionibus. Et tunc est quod propter hoc infideles & infideles bellum mouent. Non quod ut eos ad credendum cogant. Sed quod si eos viderent. et captiuos haberent in eorum libertate relinquerent. an cedere vellent. si propter hoc ut eos compellant non fidem impediant. Alii enim sunt infideles. qui quia fidem susceperunt et eam resipuerunt. sic heretici. ut quicunque apostate. Et de talibus dicitur. Quod talis non cogatur ad fidem. ut implicent quod resipuerunt. et teneant quod sunt susceperunt ad rationes in oppositum. ad prima respondetur. negando consequentiam. et ad auctoritatem. Et sic patet multum. ut dicit Augustinus. tunc dicitur. per minimam. quod quod iniquitas non subest. et quod per iniquitatem cimen notum est. et iniquitas apparet. et ut ut nullus propter. ut non illis sint defensores per quos possit infirma contingere. non dormiat sinceritas discipline ad eam respondetur. concedendo. si nullo modo fidem receperunt ad eam respondetur. negando consequentiam. et ad auctoritatem. Et tunc est. quod sic volente e voluntate. et cedere necessitate. Ita accipere fidem e voluntate. si tenere iam acceptionem e necessitate. et sic heretici sint compellendi ut fidem teneant.

Si obicitur quod paulus fuerit compellens ad credendum cum esset iudeus. Dicit enim Augustinus. ad thomifacium comitem. Ibi e quod ipse dicitur. et cedere. et non cedere. cui ipse vim intulit. et cogitanti paulo per cogere christum. et postea docente. Respondeatur. Quod ipse non cogit per vim. sed per vim ut iniquitas cederet si cogit in. et cogit in fidem et ecclesiam per se faciebat. In ipse visus miraculo. Quod luminarie se obicit ad faciendum quicquid ei ipse precepit. In autem dicit. Quid mi vis facere. voluntarie se offerens ad eius obediendum. Et dicit ad eum. In iudicio iudicatum. et si dicitur quid te optat facere. et ibi dicitur fuerit a christo per sanctum. de omni infidele. per iniquitatem & per dicitur. Amen.